भाषा कोशमाला-13

मराठी-हिंदी-अंग्रेज़ी त्रिभाषा कोश
(खंड-1)
(अ-ढ)

Marathi-Hindi-English Trilingual Dictionary
(Volume-1)
(अ-ढ)

केंद्रीय हिंदी निदेशालय
शिक्षा विभाग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(भारत सरकार)

Central Hindi Directorate
Department of Education
Ministry of
Human Resource Development
(Government of India)

.था कोशमाला-13

मराठी-हिंदी-अंग्रेज़ी त्रिभाषा कोश
(खंड-1)
(अ-ढ)

Marathi-Hindi-English Trilingual Dictionary
(Volume-1)
(अ-ढ)

सत्यमेव जयते

केंद्रीय हिंदी निदेशालय
शिक्षा विभाग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(भारत सरकार)

Central Hindi Directorate
Department of Education
Ministry of
Human Resource Development
(Government of India)

पी· ई· डी· 671 (त्रिभाषी)
1000-1989 (उपभंडारी-2)

प्रथम संस्करण : 1992

मूल्य: 368.00 रुपए

प्रकाशक : केंद्रीय हिंदी निदेशालय
शिक्षा विभाग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(भारत सरकार), पश्चिमी खण्ड-7
रामकृष्णपुरम, नई दिल्ली-110066

सर्वश्री वैप एंटरप्राइज़िज़,एच-24, ग्रीन पार्क एक्स्टेंशन, नई दिल्ली द्वारा 1992 में मुद्रित।

प्राक्कथन

देश की एकता और अखंडता को सुदृढ़ करने के लिए यह आवश्यक है कि विभिन्न भाषा-भाषी प्रदेशों की जनता को भावात्मक दृष्टि से परस्पर निकट लाया जाए । इसके अतिरिक्त यह भी जरूरी है कि देश के विभिन्न प्रदेशों की बौद्धिक और सांस्कृतिक आदान-प्रदान की स्वस्थ परंपरा को उत्तरोत्तर बहुआयामी प्रोत्साहन दिया जाए । भाषा एक ऐसा माध्यम है जो विभिन्न भाषा-भाषियों को निकट लाने में एक सुगम सेतु का काम कर सकता है । इसके लिए भाषिक आधार पर आदान-प्रदान की तथा एक दूसरे की भाषा को सीखने-समझने की प्रवृत्ति को बढ़ावा दिया जाना चाहिए । भारतीय संविधान में हिंदी की राजभाषा के रूप में स्वीकृति के बाद यह और भी आवश्यक हो गया है कि उसे संविधान में स्वीकृत सभी भारतीय भाषाओं के निकट लाया जाए और उनमें व्याप्त परस्पर समान तत्वों की बारीकी से खोज की जाए ।

भारतीय शिक्षा जगत में जब से त्रिभाषा सूत्र लागू हुआ है तब से इस बात की आवश्यकता का अनुभव किया जा रहा है कि ऐसे अनेक कोश तैयार किए जाएं जिनमें हिंदी, प्रादेशिक भाषा और अंग्रेज़ी तीनों के समानांतर पर्याय दिए जाएं ताकि संविधान की आठवीं सूची में परिगणित किसी भी भाषा को बोलने वाला छात्र या शोधकर्ता भारतीय भाषाओं और अंग्रेज़ी के समानार्थक शब्द साथ-साथ देख सके । इसी लक्ष्य को सामने रख कर शिक्षा तथा संस्कृति मंत्रालय की शिक्षा समिति की भारतीय भाषा समिति और कार्यकारिणी उपसमिति की सिफारिशों को ध्यान में रख कर केंद्रीय हिंदी निदेशालय ने सन् 1969 में त्रिभाषी कोशों के निर्माण की योजना बनाई । कालांतर में केंद्रीय हिंदी निदेशालय ने द्विभाषा कोशों और भारतीय भाषा कोश के निर्माण का काम भी हाथ में लिया । जब से नई राष्ट्रीय शिक्षा नीति की घोषणा हुई है और उसकी समयबद्ध कार्य-योजना बनाई गई है तब से इन कोशों के प्रकाशन में गति आई है ।

त्रिभाषा कोशमाला के अंतर्गत हिंदी-मूलक और प्रादेशिक भाषा-मूलक 12-12 कोश तैयार किए जा रहे हैं । इन सभी कोशों में तीसरी भाषा समान रूप से अंग्रेज़ी है । अब तक हिंदी-गुजराती-अंग्रेज़ी, हिंदी-तमिल-अंग्रेज़ी, हिंदी-मलयालम-अंग्रेज़ी, हिंदी-कन्नड़ अंग्रेज़ी, हिंदी बंगला-अंग्रेज़ी, हिंदी-कश्मीरी-अंग्रेज़ी, हिंदी-मराठी-अंग्रेज़ी, हिंदी-सिंधी-अंग्रेज़ी, हिंदी-असमिया-अंग्रेज़ी, हिंदी-पंजाबी-अंग्रेज़ी तथा गुजराती-हिंदी-अंग्रेज़ी और तमिल-हिंदी-अंग्रेज़ी कोश प्रकाशित हो चुके हैं । अन्य कोश निर्माण की भिन्न-भिन्न अवस्थाओं में हैं ।

प्रादेशिक भाषा-मूलक कोशमाला में मराठी-हिंदी-अंग्रेज़ी कोश तृतीय पुष्प के रूप में प्रस्तुत है । इस कोश में लगभग 20,000 प्रविष्टियाँ हैं । कोश के निर्माण में केंद्रीय हिंदी निदेशालय को महाराष्ट्र राष्ट्र भाषा सभा, पुणे से पूर्ण सहयोग प्राप्त हुआ है ।

इस कोश को दो खंडों में प्रकाशित किया जा रहा है । प्रत्येक पृष्ठ पर पांच कॉलम हैं । पहले कॉलम की मराठी प्रविष्टि मोटे टाइप में दी गई है, दूसरे कॉलम में मुख्य प्रविष्टि की व्याकरणिक कोटि बताई गई है, तीसरे कॉलम में मराठी पर्याय दिए गए हैं । हिंदी पर्याय चौथे कॉलम में हैं और अंतिम कॉलम में मुख्य प्रविष्टि के अंग्रेज़ी पर्याय दिए गए हैं ।

निदेशालय लम्बे समय से पारिभाषिक शब्दावली के क्षेत्र में काम करता रहा है, किन्तु हिंदी और विभिन्न भारतीय भाषाओं के द्विभाषी, त्रिभाषी एवं बहुभाषी कोशों की रचना के क्षेत्र में निदेशालय का यह आरंभिक प्रयास है । इस दृष्टि से हमें अपनी कमियों और सीमाओं का भली प्रकार से ज्ञान है तथा इस कोश में कुछ त्रुटियाँ रह जाने की संभावना का भी हमें पूरी तरह से अहसास है । इस तथ्य को हम स्वीकार करते हैं और इसीलिए इस कोश को प्रथम प्रारूप के रूप में सुविज्ञ प्रयोक्ताओं के सम्मुख इस आशा से प्रस्तुत कर रहे हैं कि वे इसमें पाई गई कमियों की ओर हमारा ध्यान आकृष्ट करेंगे । ध्यान में लाई गई कमियों को अगले संस्करण में दूर करने का प्रयास किया जाएगा ।

इस कोश के निर्माण कार्य में महाराष्ट्र राष्ट्र भाषा सभा, पुणे ने तथा उससे सबंद्ध विद्वानों ने सहयोग दिया है । निदेशालय के अधिकारियों ने भी परिश्रम और निष्ठापूर्वक कार्य किया है । इन सब सहयोगियों की सूची आगे दी जा रही है । मैं इन सभी के प्रति अपना आभार व्यक्त करता हूँ ।

(गंगा प्रसाद विमल)
निदेशक

नई दिल्ली
दिनांक : 6 मार्च, 1992

कोश कार्य से संबद्ध विशेषज्ञ
तथा
निदेशालय के अधिकारी

निर्माण
महाराष्ट्र राष्ट्र भाषा सभा,
राष्ट्र भाषा भवन, पुणे

श्री स· ज· उर्फ भाऊ धर्माधिकारी
श्री गो· प· नेने
डा· ग· न· साठे
डा· प्र· रा· भुपटकर (स्वर्गीय)

पुनरीक्षण
डा· रा· श· केलकर

निदेशक
डा· गंगा प्रसाद विमल

परामर्श
डा· नगेंद्र, परामर्शदाता

संपादन
श्री श्री राम, प्रधान संपादक
श्री एस· एल· गूमर, सहायक शिक्षा अधिकारी
श्रीमती सुदर्शन अरोड़ा, अनुसंधान सहायक

प्रकाशन
डा· एम· पी· श्रीवास्तव, उपनिदेशक
श्री अनिल कुमार सुकुल, सहायक निदेशक
सुश्री गुडी कौल, अनुसंधान सहायक

संक्षेप सूची

व्या· को·	व्याकरणिक कोटि
पुं·	पुंलिंग
ब· व·	बहुवचन
स्त्री·	स्त्रीलिंग
वि·	विशेषण
सर्व·	सर्वनाम
क्रि· वि·	क्रियाविशेषण
अ· क्रि·	अकर्मक क्रिया
स· क्रि·	सकर्मक क्रिया
अ·	अव्यय

मराठी-हिंदी-अंग्रेज़ी त्रिभाषा कोश
(खंड-1)
Marathi-Hindi-English Trilingual Dictionary
(Volume-1)
(अ-ढ)

अ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अ	उपसर्ग·	अभाव-, निषेध-निदर्शक	अ	negating prefix
अं हं !	अव्यय·	नकार-दर्शक उद्‌गार	ऊं हूं, कदापि नहीं, अस्वीकृति-दर्शक उद्‌गार	no, never
अंक	पुं·	1. आकडा	अंक	figure of number
		2. संख्या	संख्या	number
		3. खूण, छाप	चिह्न, छाप	mark
		4. नाटकाचा एक भाग	नाटक का एक भाग	act of a drama
		5. मांडी	अंक, गोद	lap
		6. आंख, कानशीलाचा एक भाग	कनपटी	temple
		7. डाग, कलंक	दाग, धब्बा	spot
		8. नियत कालिकाचे निघणारे पुस्तक	पत्र-पत्रिका आदि का नियत समय पर प्रकाशित होने वाला खंड	number, issue
अंकगणित	न·	संख्येचे गणन शास्त्र	अंकगणित	arithmetic
अंकण कडवे	न·	पालुपद, ध्रुपद	टेक, ध्रुपद	refrain, burden of a song
अंकलिपी	स्त्री·	लिपि व आकडे शिकवणारे मुलांकरिता पुस्तक	कायदा, प्रारंभिक पाठ्यपुस्तक	primer

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंकित	वि·	1. ताबेदार, अधीन, आश्रित	अधीन, आश्रित	subservient, dependent
		2. चिह्नित, खूण केलेला	चिह्नित, अंकित	marked, branded
		3. डागाळलेला, ठिपके पडलेला	दागदार, कलंकित, निर्धारित किया हुआ	spotted, earmarked
		4. ठरवून, ठेवलेला, ताबेदार, आश्रित	अधीन, आश्रित	subject, subservient, dependent
अंकिला	वि·	1. आकड्याचा	अंकवाला, संख्या का	figured
अंकी		2. आकड्यांत असलेला	अंकों में लिखित	written in numbers
		3. अंकांचा	अंकों वाला	(consisting) of acts (drama etc.)
अंकुर	पुं·	1. कोंभ, मोड	अंकुर, अँखुआ, कल्ला	sprout, shoot
		2. वंशज	वंशज	offspring or offshoot of a family
अंकुरणे	अ·क्रि·	1. कोंभ, मोड फुटणे,अंकुर उगवणे	अंकुरना, अँखुआ फूटना, अंकुर उगना	to sprout, to shoot
		2. रोमांचित होणे	रोमांचित होना, रोएँ खड़े होना	to horripilate, to be thrilled
अंकुरित	वि·	1. कोंभ फुटू लागलेला	अंकुरित	sprouted
		2. स्पष्ट दिसू लागलेला	प्रस्फुटित	budded
अंकुश	पुं·	1. हत्तीच्या गंडस्थळाला टोचण्याचे शस्त्र	अंकुश	iron goad
		2. ताबा, दाब	रोक, नियंत्रण	restraint, check
अंकुशी	स्त्री·	आंकडी	अँकुसी	iron hook
अंग	न·	1. शरीर, देह	अंग, शरीर, देह	body
		2. अवयव	अवयव, इंद्रिय	limb

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. विभाग, घटक	विभाग, इकाई	part, constituent
		4. बाजू	बाजू	aspect
		5. भागीदारी, हात	हिस्सा, साझा	partnership, hand
		6. फूस	बहकाना	instigation
		7. आतड्याचा गुदाद्वार बाहेर येणारा भाग	गुदा से बाहर आनेवाला आँत का भाग	part of the rectum protruded through the anus
अंग अंग	न·	प्रत्येक अंग, अवयव	शरीर का हरेक भाग, अंग-प्रत्यंग	every limb
अंगउधार	वि·	स्वत:च्या पतीवर दिलेले वा घेतलेले	जाती साखपर लिया या दिया हुआ	lent or borrowed on one's own credit
अंगकळा	स्त्री·	अंगाची-शरीराची कांती	अंगकांति	bloom of health
अंगकाठी	स्त्री·	शरीराचा बांधा,-ची ठेवण.	शरीर की गठन	physical build
अंगकाढू	वि·	1. अंग काढून घेणारा, माघार घेणारा	जी चुराने वाला	flincher
		2. निसटून जाणारा	भगोड़ा	fugitive, one who flees away
अंगचा	वि·	नैसर्गिक, स्वाभाविक	प्राकृतिक, स्वाभाविक	natural, in-born, innate
अंगचुकार,-चोर	वि·	काम चुकविणारा, कामात कुचराई करणारा	कामचोर, काम से जी चुराने वाला	shirker, lazy
अंगछा, अंगोछा	पुं·	पंचा	अंगोछा, गमछा	towel
अंगठा	पुं·	हाताचे किंवा पायाचे सर्वात जाड व आखूड पण शक्तिशाली बोट	अंगूठा	thumb

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंगठा छाप	वि·	सही करता न येणारा, अशिक्षित	अनपढ़, निरक्षर	illiterate, uneducated
अंगठी	स्त्री·	बोटात घालण्याचा अलंकार	अंगूठी, मुंदरी	ring
अंगडे	न·	बालकाचा सदरा	बच्चे का कुर्ता	baby-frock
अंगडे-टोपडे	न·	बालकाचे कपडे	बच्चे के कपड़े	baby-garments
अंगण	वि·	घरापुढचा चौक	आँगन	court-yard
अंगत्राण	न·	1. स्वाभाविक, खासगी, व्यक्तिगत 2. वर्म	स्वाभाविक, स्वभावगत अपना, व्यक्तिगत, खास वर्म, बख़्तर	innate, personal armour
अंगधट	वि·	असभ्य	अशिष्ट, उद्धत	insolent, overbearing
अंगधुणे	न·	(स्त्रियांचे) न्हाणे	(स्त्रियों का) नहाना	woman's bathing
अंगबळ	न·	शरीरबळ	शरीरबल	physical strength
अंगबाधा	पुं·	पाहा 'अंगकाठी'	दे· 'अंगकाठी'	bodily frame
अंगभूत	वि·	अंतर्भूत, अंतर्मन	अंतर्भूत, भीतर समाया हुआ, अंतर्गत	innate
अंगमेहनत	स्त्री·	स्वतःचे श्रम	निजी मेहनत	one's own physical labour
अंगमोडा	पुं·	(तापापूर्वीचे) अंग मोडून येणे	अंगभंग, अंगों का टूटना	aching of the body
अंगयष्टी	स्त्री·	पाहा 'अंगकाठी'	दे· 'अंगकाठी'	vide 'अंगकाठी'
अंगरक्षक	पुं·	शरीर संरक्षक	अंगरक्षक	body-guard

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंगरखा	पुं·	1. लांब सदरा	अंगरखा, पुरुषों का लंबा पहनावा	men's upper garment, tunic
		2 कुडता	कुर्ता, कमीज	shirt
अंगरस	पुं·	अंगचा-मूळातला-रस (पाणी न मिसळलेला)	अंगरस, पत्ती-फल आदि का निचोड़ा हुआ रस	native juice (of fruits, copra etc.)
अंगराग	पुं·	उटणे	अंगराग, उबटन	anointment, scented cosmetics
अंगलगट	स्त्री·	पाहा 'अंगकाठी'	दे· 'अंगकाठी'	vide 'अंगकाठी'
अंगवस्त्र	न·	1 उपरणे, उत्तरीय	उपरना, उत्तरीय	upper garment
		2. (लाक्ष:) रखेली, ठेवलेली बाई	(लाक्ष·) रखेल, उप-पत्नी	a keep, concubine
अंगवळण	न·	1. सवय	आदत, अभ्यास	habit
		2. पाहा 'अंगकाठी'	दे· 'अंगकाठी'	vide 'अंगकाठी'
अंगविक्षेप	पुं·	1. हावभाव	अंगविक्षेप	gesticulation
		2. माकडचेष्टा	मर्कटलीला	mimicry
अंगसंग	पुं·	1. शरीर मीलन	मिलन	embrace
		2. संभोग	संभोग	coition
अंगसौष्ठव	न·	शरीराची प्रमाणबद्धता	अंगों की प्रमाणबद्धता	grace, elegance
अंगस्वभाव	पुं·	उपजत, स्वभाव, प्रकृति	प्रकृति, जन्मजात स्वभाव	innate nature
अंगाई गीत	न·	मुलाला झोपविण्यासाठी म्हणतात ते गीत	लोरी	lullaby
अंगाई करणे	अ· क्रि·	(मुलाने) झोपी जाणे	(बालक) सो जाना	to sleep
अंगार	पुं·	विस्तव, निखारा	अंगारा, दहकता हुआ कोयला	burning coal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंगारा	पुं·	देवापुढे जाळलेल्या धूप इ· ची राख, विभूती	भभूत, भस्म	sacred ashes
अंगारा धुपारा	पुं·	मंत्रतंत्राची क्रिया	झाड़ फूँक, तंत्र मंत्र	incantation
अंगिक, आंगिक	वि·	1. शरीर विषयक. अंगाविषयी	अंगसंबंधी, शारीरिक	physical
		2. मूळचा, स्वाभाविक	स्वाभाविक	natural, original
अंगीकार	पुं·	1. स्वीकार	अंगीकार	acceptance, acknowledgement
		2. ग्रहण	ग्रहण	taking to
अंगीकारणे	स·क्रि·	1. आपले म्हणणे, स्वीकारणे	स्वीकार करना, अपनाना	to accept, acknowledge
		2. स्वत:वर जबाबदारी घेणे	हाथ में लेना,. उत्तरदायित्व लेना	to take upon oneself
अंगुर	न·	द्राक्ष	अंगूर, दाख	grape
अंगुळ	न·	1. बोट	अँगुली, उंगली	finger
		2. लांबी मोजण्याचे जुने माप	लंबाई का एक पुराना नाप	old measurement
अंगुस्तान	न·	शिंपी लोक तर्जनीत घालतात ते टोपण	अंगुलित्राण, अंगुश्ताना	thimble
अंघोळ	स्त्री·	अंगधुण्याची क्रिया, स्नान	स्नान, गुस्ल, नहाना	bath, bathing
अंघोळ करणे	अ·क्रि·	अंगधुणे, स्नान करणे	नहाना	to bathe
अंचळ	पुं·	1. वस्त्राचा-साडीचा-शेवट, पदर	आंचल, पल्ला	end of a garment or a skirt
		2. पडदा, आडपडदा	पर्दा, ओट	curtain

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. दशी	दसी, छोर	unwoven threads at the end of a cloth
अंजन	न·	1. काजळ, सुरमा	अंजन, काजल, सुरमा	eye-ointment, collyrium
		2. डोळ्यात घालावयाचे एक विशिष्ट औषध	विशेष दृष्टि प्रदान करने वाला अंजन	a peculiar collyrium which enables the eye to see what is not ordinarily perceptible
अंज(-जु) ली	स्त्री·	1. ओंजळ	अंजलि (-ली), अंजुली (-री)	hollow formed by folding and joining the open hands
		2. नमस्काराकरिता जोडलेले हात	अभिवादन का संकेत	mark of salutation or respect
अंजारणे-गोंजारणे	स· क्रि·	पाहा, 'गोंजारणे'	दे· 'गोंजारणे'	vide **'गोंजारणे'**
अंजीर	पुं·, न·	एक फल (ग्रीष्म ऋतुत येणारे) किंवा त्याचे झाड	अंजीर या उसका पेड़	fig tree or its fruit
अंजीरी	वि·	अंजीराच्या रंगाच	अंजीर के रंग का	fig-coloured
अंड	न·	पुरुषाच्या जननेंद्रिया खाली लोंबणार्या गोटी पैकी प्रत्येक	अंड	testicle
अंडकोश (-ष)	पुं·	जननेंद्रिया खालील गोट्या असलेली पिशवी	अंडकोष	scrotum
अंडवृद्धी	स्त्री·	अंडकोश मोठा होण्याचा	अंडवृद्धि	hydrocele

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंडाकार	वि·	अंड्याच्या आकाराचा	अंडाकार	egg-shaped, oval
अंडीस	वि·	खच्ची न केलेला (पाडा)	अँडुआ, आँडु, जो बधिया न किया गया हो	uncastrated
अंडी पिल्ली	न·ब·व·	1. अंडी व पिल्ली	अंडे और बच्चे	eggs and chicken
		2. फार गुप्त गोष्टी, कारस्थाने	रहस्य, भेद, गोपनीय बातें	secrets
अंडे	न·	अंडे	अंडा	egg
अंत	पुं·	1. शेवट	अंत, आखिर, समाप्ति	end
		2. सीमा, पराकाष्ठा	सीमा, पराकाष्ठा	boundary
		3. मरण	मौत, मृत्यु, खातमा	end of life, death
		4. तळ	तल, थाह	bottom
		5. कसोटी, कठिण परीक्षा	कसौटी, जाँच, परीक्षा	severe test
		6. टोक	नोक, सिरा, छोर	extreme point, edge
		7. परिणाम	परिणाम, फल, नतीजा	result
अंतक	पुं·	1. काळ, यम	मृत्युदेवता, अंतकृत्, यमराज	god of death
		2. मारेकरी	हत्यारा, खूनी	assassin, murderer
अंतकाळ	पुं·	शेवटची घडी	अंत काल, आखिरी वक्त, इंतकाल	dying moments
आंतडी (स्त्री·) अंतडे	न·	पोटातील पचनक्रियेचे इंद्रिय	अंतड़ी, आँत	intestine
अंतपार	पुं·	शेवट, हद	अंत, सीमा	end, limit
अंतमाळ	स्त्री·	अंतडे	आँत	intestine
अंतरंग	न·	1. मन, अंत:करण	मन, अंत:करण	mind
		2. मनचा भाव	हृदय का भाव	inner feeling, heart

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंतरंगीचा	वि·	1. आतला, अंतरातील	भीतरी	inner
		2. घनिष्ठ, जानी	अतिप्रिय, घनिष्ठ	intimate, close
अंतर	न·	1. दोन (स्थल वाचक वा काल वाचक) बिन्दूच्या मधील अवकाश वा व्याप्ती	अंतर, दूरी, फासला	intermediate space, interval, distance
		2. फरक, तफावत	फर्क	difference
		3. वियोग	वियोग	separation
		4. मन, हृदय	मन, हृदय	mind, heart
		5. मनातील भाव	अंतर का भाव	inner feeling
अंतरकळा	स्त्री·	अंत:करण, मन	अंत:करण, मन	mind, heart
अंतरगृह	न·	1. घराचा मधला भाग	घर का बीच वाला भाग, गर्भगृह	inner apartment
		2. स्वैपाकघर	रसोईघर	kitchen
अंतरणे	स·क्रि.	1. सोडणे, त्यजणे	छोड़ देना, त्यागना	to leave, give up, abandon
		2. आंचवणे, गमावणे	गँवाना, खोना	to lose
	अ·क्रि.	1. वेगळे होणे, दूर जाणे	वंचित होना, महरूम होना	to be separated
		2. मरणे	मरना	to die, to be dead
अंतरपट-पाट	पुं·	(लग्नासमयी वधू-वरांमध्ये धरतात तो) मधला पडदा, मधले वस्त्र	अंत:पट, (वर वधु के बीच का) पर्दा या वस्त्र	wedding curtain
अंतरवेधी	वि·	मनातले ओळखणारा	अंतरज्ञ, हृदय की बात पहचानने वाला	reading the mind
अंतरसाल	स्त्री·	झाडाची आतली साल	अंतरछाल	inner bark

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंतरसुती	वि॰	अर्धसुती, गर्भसुती	रूई के धागे के बाना वाला (कपड़ा)	(cloth) of cotton weft
अंतरा	पुं॰	गाण्याच्या-चिजेचा-दुसरा अर्ध	गीत का उत्तरार्ध	latter part of a song
अंतराय	पुं॰	1. विघ्न, अडचण	अंतराय, विघ्न, अड़चन, ओट	obstacle
		2. दुरावा	दुराव	alienation
अंतराळ, अंत्राळ	न॰	पृथ्वी व आकाशयांच्या मधील अवकाश	पृथ्वी और आकाश के बीच का अवकाश	space between the earth and the sky
अंत्राळी	क्रि॰ वि॰	अंधातरी	अधर में, ऊपर ही ऊपर	in space
अंत:करण	न॰	1. मन, हृदय	अंत:करण, मन, हृदय	mind, heart
		2. मनोदेवता, विवेक, बुद्धी	विवेक	conscience
		3. मनोभाव	मनोभाव	intention
अंतर्गत	वि॰	1. आतला	अंतर्गत	inner
		2. समावून असलेला	भीतर समाया हुआ, शामिल	contained or included in
		3. गुप्त, दडलेला	छिपा हुआ, गुप्त	secret
अंतर्गळ	पुं॰	वृषणात आंतडे उतरणयाची विकृती	अंत्रवृद्धि	hernia (containing intestine)
अंतर्गृह	न॰	आतला खंड, आतले दालन	अंतर्गृह, कक्ष	inner apartment
अंतर्गोल	वि॰	आतल्या बाजूने बांक असलेले (भिंग)	अवतल, नतोदरतल	concave

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	पुं·	आतल्या बाजूने असलेला बांक	अवतलता, नतोदरता	concavity
अंतर्ज्ञान	न·	मनातल्या मनात होणारे ज्ञान	अंतर्ज्ञान, अंतर्बोध	intuition, inward knowledge
अंत:पुर	न·	घरातील स्त्री विभाग	अंत:पुर, जनानखाना	harem
अंत:प्रेरणावाद	पुं·	बुध्दिगम्य ज्ञान किंवा प्रत्यक्षातून बनणाऱ्या समजुती न मानता अंतर्मनाच्या प्रेरणा खर्या मानल्या पाहिजेत म्हणणारा विचार	अतियथार्थवाद	sur-realism
अंतर्दशा	स्त्री·	आतली-खरी-स्थिती	सच्ची/असली स्थिति	internal state
अंतदृष्टी	स्त्री·	1. अंतरात वळलेली दृष्टी 2. अंतर्ज्ञान	अंतर्मुखी दृष्टि अंतर्ज्ञान	seeing within vision, insight
अंतर्देशीय	वि·	देशातील अंतर्गत चालणारा	अंतर्देशीय	inland
अंतर्धान	वि·	गुप्त, अदृश्य, लुप्त	अंतर्धान, अदृश्य, लुप्त	suddenly disappearing, invisible
	न·	गुप्त-अदृश्य होण्याची क्रिया	अंतर्धान, अदृश्य या लुप्त हो जाने की क्रिया	sudden disappearance
अंतर्बाह्य	क्रि· वि·	आतून व बाहेरून, आत व बाहेर	अंदर और बाहर, चारों ओर से	in and out, on all sides
	न·	विचार आणि आचार	मन और तन, विचार और आचार	thought and deed, interior and exterior

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंतर्भाव	पुं·	1. समावेश	समावेश, अंतर्भाव	inclusion
		2. मनोभाव, मनातील विचार	हेतु	intention, design
अंतर्भूत	वि·	गृहीत, समाविष्ट, समावलेला	अंतर्भूत, अंतर्गत, भीतर समाया हुआ	included, contained in
अंतर्भेद	पुं·	1. रहस्य, गुप्त गोष्ट	रहस्य, गुप्त भेद, छिपी हुई बात	a secret
		2. रहस्यस्फोट, रहस्य फोडणे किंवा फुटणे	रहस्यभेद, भंडाफोड़	divulging of a secret
अंतर्भेदी(-द्या)	वि·	1. घरभेद्या	आपस का रहस्य फोड़ने वाला, औरों को बताने वाला, भेदी	traitor
अंतर्मन	न·	1. लुप्त जाणीव	अवचेतन	subconsciousness
अंतर्मुख	वि·	अंतराकडे वळलेला, आत्माभिमुख	अंतर्मुख, अंतर की ओर मुड़ा हुआ	introspective
अंतर्याम	न·	1. आत्मा, जीव	आत्मा, जीव	soul, spirit
		2. अंत:करण, मन	अंत:करण, मन	mind
		3. अंत:रंग	अंदर की बात, रहस्य, अंतरंग	heart
अंतर्यामी	पुं·	अंतरात बसणारा आत्मा-परमात्मा	अंतर्यामी, परमात्मा	the supreme spirit
	वि·	अंतरंग जाणणारा	दिल की बात जानने वाला	intimate
अंतर्वैर	न·	हाडवैर	घोर शत्रुता, जानी दुश्मनी	mortal enmity
अंतस्त	न·	1. मनची गोष्ट	दिल की बात, अंतरंग	heart, inmost feelings

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गुप्तपणे दिलेली लांच	छिपकर दी हुई रिश्वत	bribe given in secret
अंतःस्थ	वि·	1. अंतरातील, मनातील	अंतःस्थ, दिल का	innermost
		2. आत असलेला, आतला	अंदर का, भीतरी	situated within
		3. गुप्त	गोपनीय	secret, privy
अंतिम	वि·	अगदी शेवटचा	अंतिम, आखिरी	last, final, ultimate
अंती	क्रि·वि·	1. शेवटी	आखिरकार, अंत में	in the end, lastly, ultimately
		2. परिणामी	परिणामस्वरूप	consequently
अंतेवासी	पुं·	शिष्य (गुरुजवळ राहणारा)	अंतेवासी, गुरु के पास रहने वाला शिष्य	pupil
अंत्य	वि·	1. शेवटचा, अखेरचा	आखिरी, अंत का	last
		2. सर्वांहून खालचा - मागचा	सब से नीचे या पीछे का	last or hindermost
अंत्यकर्म	न·	उत्तरक्रिया (मरणानंतरची)	अंतिम संस्कार, प्रेत संस्कार	last or funeral rites
अंत्यज	पुं·	'अस्पृश्य' म्हटलेल्या जमातीचा माणूस	अंत्यज, अछूत	the untouchable
अंत्रवृद्धी	स्त्री·	अंतर्गळ	अंत्रवृद्धि, आंत उतरने की बीमारी	inguinal hernia
अंथरणे	स· क्रि·	जमिनीवर पसरणे - घालणे	बिछाना, जमीन पर फैलाना	to spread
अंथरी	स्त्री·	सतरंजी, बैठक	बिछावन, चटाई	carpet, mat
अंथरूण	न·	बिछाना	बिछौना, बिस्तर	bed, bedding

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंदण		'आंदण' पाहा	दे. 'आंदण'	vide 'आंदण'
अंदाज (-जा)	पुं·	1. अटकळ, तर्क 2. परिमाण, सुमार	अंदाज़ा, अटकल, ख्याल अनुमान, तख़मीना	guess estimate
अंदाजणे	स·क्रि·	अंदाज,-अदमास-करणे	कूतना, मान-मूल्य अटकल से आँकना	to estimate, assess
अंदाजपत्रक	न·	पुढील जमेचा व खर्चाचा तर्क करून बन विलेला तक्ता	आयव्ययक, चिट्ठा, तख़मीना	budget
अंदाजी	वि·	तर्काचा, अनुमानाचा	अनुमानित, परिमापित	estimated
अंदाजे	क्रि·वि·	सुमारे, साधारणतः	अंदाजन, लगभग	almost, nearly, approximately
अंदा (-धा) धुंदी		1. अव्यवस्थित स्थिती, गोंधळाची परिस्थिती 2. बेबंदशाही	अव्यवस्था, गड़बड़ी अंधाधुंध	disorder, chaos anarchy
अंदुक, अंदू	पुं·	1. साखळी, बेडी 2. हत्तीच्या पायाला बांधण्याची जंजीर	अंदु, साँकल, बेड़ी जंजीर	iron chain, fetter fetters on the feet of an elephant
अंदेशा	पुं·	1. शंका, मनातील खटक 2. संशय, वहीम	शक, आशंका संशय, संदेह, खतरा	misgiving, suspicion apprehension, doubt, fear
अंध	वि·	1. आंधळा 2. विवेकशून्य 3. निर्बुद्ध, विचारहीन	अंध, अंधा विवेकशून्य निर्बुद्ध, बुद्धिहीन	blind thoughtless, rash foolish
अंध:कार, अंधकार	पुं·	अंधार, काळोख	अंधकार, अंधेरा	darkness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंधपरंपरा	स्त्री·	अंधळा गतानुगतिकपणा	भेड़चाल, अंध-परम्परा	blind following
अं(-आं)धळा	वि·	1. दृष्टी नसलेला	अंधा, दृष्टिहीन	blind, deprived of sight
		2. विचार नसलेला	नासमझ, अज्ञ, विचारहीन	ignorant
अंधश्रद्धा	स्त्री·	बुद्धिशून्य, भक्तियुक्त विश्वास	अंधश्रद्धा, विचारहीन श्रद्धा	blind faith
आंधळी कोशिंबीर	स्त्री·	डोळ्यावर पट्टी बांधून खेळण्याचा एक खेळ	आंखमिचौली	blindman's buff (a game)
अंधार	पुं·	अंधकार, काळोख	अंधकार, अंधेरा	darkness
अंधार कोठडी	स्त्री·	अंधाराने भरलेली कोठडी	कालकोठरी	black-hole, punishment cell
अंधार खोली	स्त्री·	काळोख असलेली खोली	अंधेरी कोठरी	darkroom
अंधार गुडुप	पुं·	दाट अंधार	घना अंधेरा, अंधेरा घुप्प	deep darkness
अंधारणे, अंधारूनयेणे	अ·क्रि·	1. अंधार पसरणे, अंधार पसरत जाणे	अंधेरा छाना, धुंधलाना	to darken
		2. आकाश ढगांनी भरून येणे	धुंध छा जाना, आकाश धुंधला होना, बादल घिरना	to cloud, to be darkened
अंधारी	स्त्री·	1. चक्कर, झीट, घेरी	मूर्च्छा, बेहोशी, घुमेरी, चक्कर	dizziness
		2. झापड (डोळ्यावर लावतात ती)	अंधेरी, अंधियारी	blind, any screen or sheet put on the eyes of an ox or a horse
	वि·	अंधार असलेली काळोखी रात्र	अंधकार भरी	dark

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंधुक	वि·	अस्पष्ट	धुंधला, अस्पष्ट, धीमा, मंद	dim, faint
अंधेरनगरी	स्त्री·	अंदाधुंदी, बेबंदशाही	अंधेर नगरी	chaos
अंधेरी	स्त्री·	'अंधार कोठडी' पाहा	दे. 'अंधार कोठडी'	vide 'अंधार कोठडी'
अं(-आं) बट	वि·	1. कच्च्या आंब्याच्या किंवा चिंचेच्या रुचीचा	खट्टा, अम्ल	sour, tart, acid
		2. उदास, खिन्न	नाराज़, अप्रसन्न	displeased
अंबट ओला	वि·	थोडा सा ओला	कुछ कुछ गीला	moist
अंबट चिंबट	वि·	अपथ्य होण्यासारखा	अपथ्यकर	unwholesome, sour and sharp
अंबटढाण	वि·	अतिशय अंबट	खट्टाचूक, बहुत खट्टा	exceedingly sour
अंबटपणा	पुं·	अंबट चव, अम्लता	खटाई, खटास, खट्टापन	sourness, acidity
अंबट शो (-षो)क	पुं·	विपरीत - वाईट षोक	बेढंगा शौक	unbecoming bad fancy
अंबटसर	वि·	काहीसा अंबट	कुछ खट्टा	sourish
अंबडणे	अ·क्रि·	1. अंबट होणे	खट्टा होना	to become sour
		2. विटणे, बिघडणे	बिगड़ना, खराब होना	to spoil, to lose soundness
		3. (शरीर) आखडून जाणे	अकड़ना, ऐंठना	to become stiff, cramp
अंबर	पुं·	1. खिळे काढण्याचे अवजार, हत्यार	जंबूरा	pincers
		2. एक सुंगधी द्रव्य	अंबर	a kind of perfume

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. धान्य भरुन ठेवण्याची भंडारी	खत्ता, खत्ती, गड्ढे में या दीवार में बनाया हुआ अनाज का भंडार	grain-store made under ground or in a wall
अंबर	न·	1. आकाश	आकाश	sky
		2. वस्त्र, कपडा	वस्त्र, कपड़ा	apparel, garment
अंबरण	न·	1. विरजण	जामन	coagulant
		2. खमीर	ख़मीर	leaven
अंबवणी	स्त्री·	कैरी, चिंच या सारख्या अंबट पदार्थांचे केलेले सार किंवा पन्हे	कच्चा आम या कच्ची इमली की खटास लेकर बनाया हुआ एक पेय	a dilute mixture prepared of sour fruit such as a raw mango, tamarind etc.
अंबविणे	स·क्रि·	1. अंबट करणे, अंबटपणा आणणे	खट्टा बनाना, खटास पैदा करना	to make sour
		2. ताटकळत ठेवणे	देर तक प्रतीक्षा करवाना	to cause to wait for a long time
		3. खूप बडविणे, ठोकणे	खूब पीटना, मरम्मत करना	to bang
अंबाडा	पुं·	1. डोकीवरील केसांची एक रचना	बालों की एक रचना, जूड़ा	a mode of hair-do
		2. एक आंबट पालाभाजी (सागाच्या जातीतील)	एक खट्टा साग (सन की जाति का)	a sour vegetable (of jute variety)
अंबाडी	स्त्री·	'अंबाडा' पाहा	दे. 'अंबाडा'	vide 'अंबाडा'
अंबारी	स्त्री·	हत्तीवरील राजेमहाराजानी बसावयाचे मेघडंबरी असलेले आसन	अंबारी, अम्मारी, हौदा, महमिल	a canopied seat upon an elephant

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अंबील	स्त्री·	नाचण्याचे पीठ आंबवून केलेली पातळ कांजी	मँडुआ का आटा छाछ में पकाकर बनाया हुआ पदार्थ	a sort of flummery made of Nashna flour soured in butter milk
अंबुसणे	अ·क्रि·	पाहा 'अंबणे'	दे. 'अंबणे'	vide 'अंबणे'
अंबूर	पुं·	पाहा 'अंबर(1)'	दे. 'अंबर(1)'	vide 'अंबर (1)'
अंबूस	वि·	पाहा 'अंबटसर'	दे. 'अंबटसर'	vide'अंबटसर'
अंबेमोहर(हो)	पुं·	एका सुंगधी तांदळाच्या जातीचे नाव	एक खुशबूदार चावल की जाति	a variety of rich-quality rice
अंबेहळद	स्त्री·	हळकुंडा सारखे एक औषधी कूड	आंबा हल्दी, आमा हल्दी	turmeric-coloured zedoary
अंबोण	न·	ढोरापुढे ठेवतात ते मिश्रखाद्य	सानी	mash of grain, bran etc. placed before milching animals
अंबोली	स्त्री·	तांदूळ व उडीद एकत्र दळून ते पीठ पाण्यात कालवून तव्यावर बनवलेला एक खाद्य पदार्थ	चीला	a preparation of rice and udad (a pulse) flour
अं(-अ) मल	पुं·	1. सत्ता, राज्य	सत्ता, शासन	rule, government
		2. अधिकार	अधिकार	authority, a public charge
		3. आचार, व्यवहार, प्रयोग	आचार, व्यवहार, प्रयोग	action, execution, implementation
		4. नशा	नशा, कैफ	intoxication

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अं (-अ) मलदार	पुं·	अधिकारी, हुद्देदार	अमलदार, अधिकारी, ओहदेदार	officer, office-bearer
अं(-अ)मल बजावणी	स्त्री·	अचार, व्यवहार, प्रयोग	आचार, प्रयोग, तामील, कार्यान्विति	application, implementation, execution
अं (-अ) मळ, अमळसा	क्रि·वि·	1. थोडा वेळ 2. काहीसा, जरा	थोड़ी देर के लिये तनिक	for a few moments a little
अंश		1. खंड, तुकडा 2. हिस्सा, भाग 3. डिग्री, माप 4. भाज्य अंक (गणित)	अंश, भाग, खंड हिस्सा, भाग अंश, डिग्री भाज्य अंक (गणित)	part, fraction, bit share degree numerator (math.)
अंशतः	क्रि·वि·	काही अंशानी, काही प्रमाणात	अंशतः, किसी अंश में	partly, to some extent
अंशभाग	वि·	हिस्सेदार, भागीदार	हिस्सा पाने वाला	sharer, share-holder
अंशावतार	पुं·	परमेश्वरी अंश घेऊन अवतरलेला पुरुष	अंशावतार	incarnation of an emanation from the Divine
अऋणी	वि·	ऋण-कर्ज-नसलेला, निष्कर्जी	अऋणी, अऋण, ऋणमुक्त	free from debt
अकटोविकट	वि·	1. प्रचंड, फार मोठा 2. अक्राळ विक्राळ 3. फारच थोड	बहुत बड़ा, विशाल, भारी भयानक अत्यल्प, नहीं के बराबर	huge, of unnatural proportion monstrous, frightful very little
अक (-क्क) ड	स्त्री·	1. ऐट, दिमाख	अकड़, ऐंठ, रोब, घंमड	airs, affectation, pompousness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. नखरा, शेखी	नखरा, शेखी	strut, swagger
अक्ड (-क्क) डणे	अ·क्रि·	1. ऐट-दिमाख दाखवणे 2. ताठरणे	ऐंठना, घमंड करना अकड़ना	to be arrogant to cramp, become stiff
अक(-क्क)डबाज	वि·	1. घमेंडखोर, दिमाख दाखविणारा 2. छटेल, नखरेल	अकड़बाज़, घमंडी नखरेबाज़	arrogant, swaggering foppish
अकरकी	स्त्री·	अकरा गुणिले अकरा, बारा असा वीसपर्यंतचा पाढा	ग्यारह से लेकर बीस तक के अंकों का गुणा करने से बनने वाले पहाड़े	multiplications of the number eleven with eleven, twelve up to twenty
अकरण रूप (व्याक·)	न·	नकारार्थी क्रिया दाचा प्रयोग	नहीं के अर्थ में होने वाला क्रिया का रूप	negative mood of a verb
अकरताळा (-ळ्या)	वि·	आक्रस्ताळ्या, माथेफिरू, हट्टी	शरारती, सिरफिरा, जिद्दी	wild, headstrong, impetuous, obstinate
अकरमाशा -शी	वि·	1. बिनलग्नाचा, अनौरस (मुलगा किंवा मुलगी) 2. नीच कुलाचा-ची	विवाहबाह्य संबंध की संतति नीच कुलका/कुलकी	illegitimate low-born
अकरा	वि·	दहा अधिक एक, ११	ग्यारह, ११	eleven, 11
अकरावा	वि·	क्रमाने दहानंतरचा	ग्यारहवाँ	eleventh
अकरावा गुरु (बृहस्पती)	पुं·	दाट मैत्री	घनिष्ठ मित्रता	close friendship
अकरावा रुद्र	पुं·	1. रूद्राचा अकरावा अवतार-हनुमान	शिव का ग्यारहवाँ अवतार, हनुमान	Hanuman, the eleventh incarnation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. भयंकर उग्र माणूस	अति क्रोधी आदमी	very fūrious person
अकर्तव्य	वि·	करु नयेते	न करने योग्य, अनुचित	not fit to be done
अकराळ, विकराळ	न·	कर्तव्य न करण	कर्तव्य न करना	not doing what must be done
अक्राळ, विक्राळ	वि·	भयंकर, भयानक रुपाचो	विकराल, भीषण, डरावना	frightful, terrible, hideous
अकर्ता	क्रि·	1. (क्रिया) न करणारा	अकर्ता, जो कर्ता न हो	one who is not a doer, not an agent
		2. कर्तेपण नसलेला, कर्मापासून अलिप्त	कर्म से अलिप्त	actionless
अकर्म	न·	1. अयोग्य कर्म	बुरा काम	improper act or work
		2. कर्म न करणे, कर्माचा अभाव	कर्म का अभाव, निष्क्रियता	absence of work, in action
अकर्मक (व्याक·)	वि·	कर्म नसलेला (क्रियापद)	कर्म की अपेक्षा न हो ऐसी क्रिया	(gram.)intransitive Verb
अकर्मण्यता	स्त्री·	निष्क्रियतेची अवस्था	निष्किय होने की अवस्था, आलस्य	state of being idle or inactive
अकर्मी	वि·	1 अयोग्य कर्म-वाईट काम-करणारा	बुरा/अयोग्य काम करने वाला	evil-doing
		2. दुर्दैवी	अभागा, बदनसीब	unfortunate
अकलंक	वि·	1. कलंक रहित, निष्पाप	कलंकरहित	spotless, pure
		2. निर्दोष	निर्दोष	innocent
अकल्पित	वि·	1. न कल्पिलेला	अकल्पित, कल्पना से बाहर, जिसकी कल्पना न की गयी हो	unimagined

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
		2. अनपेक्षित	अनसोचा, अप्रत्याशित,	unexpected
	क्रि·वि·	1. अचानक	अचानक, आकस्मिक, सहसा	all at once, unexpectedly
अकल्याण	न·	1. अशुभ, अमंगल	अकल्याण, अमंगल	inauspiciousness
		2. अहित	अहित	calamity, harm
अकस (आकस)	पुं·	द्वेष, हेवादावा, वैर	वैर, द्वेष, ईर्ष्या, कसक	spite, grudge, malice, ill-will
अकसखोर	वि·	द्वेषी, मत्सरी	ईर्ष्यालु, अदावती	spiteful, malicious
अकस्मात्	क्रि·वि·	1. एकाएकी, अचानकपणे	अचानक, सहसा	all of a sudden, suddenly
		2. योगायोगाने, अकल्पित	संयोगवश, अकल्पित	accidently, unexpectedly
अकळ	वि·	न कळणारा	अगम्य, समझ में न आने वाला	unknowable, unintelligible
अकळी	स्त्री·	अखेरचा श्वास किंवा उचकी	आखिर की हिचकी या हिचका	convulsive gasp or throe (as in dying)
अकांडतांडव	न·	रागाने केलेली आरडाओरड व आदळआपट	अकांडतांडव, व्यर्थ का बहस, उछल कूद इ.	unnecessary display of fury
अकारण	क्रि·वि·	विनाकारण, निमित्त-प्रयोजन-नसताना	अकारण, बेमतलब, निष्प्रयोजन, बेकार	without any reason
	वि·	कारणा शिवायचा	अकारण, कारणरहित	groundless, unprovoked

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अकारादिक वर्ण	पुं·ब·व·	'अ' पासून प्रारंभ होणारी वर्णमाला	'अ' से प्रारंभ होने वाली वर्णमाला	the alphabets
अकारान्त	वि·	शेवट 'अ' या स्वराने होणारा (शब्द)	अंत में 'अ' होने वाला (शब्द)	(word) which ends with the vowel 'अ'
अकार्य	न·	न करण्याजोगे काम	अकार्य, अनुचित कार्य	improper deed or action
अकाल	पुं·	1. अयोग्य काळ	अकाल, असमय, अशुभ काल	inopportune time, inauspicious time
		2. दुष्काळ	अकाल, सूखा	famine
		3. दुर्भिक्ष	कमी, अभाव	scarcity
		4. शीख धर्माचे ईश्वर नाम	सिक्खों का ईश्वरनाम 'सत श्री अकाल'	name of God in Sikhism
अकालगमन	न·	अवेळी जाणे	कुसमय में गमन	going- starting in an improper time
अकालजन्म	पुं·	1. अपुर्या दिवसाचा जन्म	अकाल प्रसव, अधूरे दिनों की प्रसूति	untimely/premature birth
		2. अशुभ काळचा जन्म	अशुभकालीन जन्म	birth on an inauspicious juncture
अकालमरण (-मृत्यु)	न·	वृद्ध न होता आलेले मरण	असामयिक या अल्पवय में होने वाली मृत्यु	untimely death
अकाल वृष्टी	स्त्री·	मोसमा व्यतिरिक्त होणारा पाऊस, अकालपणी	असामयिक/बिना मौसम की वर्षा	untimely rain
अकाली	पुं·	1. शिखांचा एक पंथ	सिक्खों का एक पंथ	a sect of the Sikhs
		2. त्या पंथाचा अनुयायी	उस पंथ का अनुयायी	follower of the sect

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अकालीन	वि·	अकाळचा, अयोग्य काळचा, योग्य काळी न झालेला, अप्रासंगिक	अयोग्य काल का, असामयिक, अकालिक	unreasonable, untimely, inopportune
अकाळ	पुं·	अयोग्य किंवा अशुभ काळ	कुसमय, अनियत काल	unfit time, unreasonable juncture or period
अकाळवणी	स्त्री·	भलत्याच वेळी पडणारा पाऊस	अकाल वृष्टि	untimely rain
अकिंचन	वि·	काहीही परिग्रह नसलेला, जवळ काहीही नसलेला, दरिद्री	अपरिग्रही, दरिद्र, अतिनिर्धन	one who possesses nothing, destitute, very poor
अकीर्ती	स्त्री·	अपकीर्ती, बदनामी	अकीर्ति	disrepute, infamy
अकुंठित	वि·	1. अडथळा नसलेला	अप्रतिबद्ध, बेरोक	unobstructed, unarrested
		2. अस्खलित, अडखळणे नसलेले भाषण इ·	अस्खलित, डगमग	unhesitating, unpausing
अकुंठितपणे	क्रि·वि·	अडथळा न होता	बेरोक टोक, बेखटके	without any obstruction
अकुतोभय	वि·	1. कोठूनही भय-धोका नसलेला	जिसे कहीं या किसी से भय न हो	one who has no fear from any quarters or from anybody
		2. निर्भय, बेडर	निर्भय, निडर	fearless, dauntless
अकुलीन	वि·	हीन कुळीचा	हीन कुल का	of low descent, low-born

मराठी शब्द	व्या·को	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अकुशल	वि·	(अमुक कलेची) माहिती नसलेला, अतज्ञ, कौशल्य नसलेला	(किसी काम में) कच्चा, अनाड़ी, अप्रवीण, अनभिज्ञ	inapt, unknowing, unskilful, inexpert
	न·	अहित, अनहित	अकल्याण, अहित	injury, harm, disadvantage
अकृत्रिम	वि·	1. कृत्रिम-बनावटी-नसलेला, खरा	अकृत्रिम, निष्कपट	inartificial, unsophisticated, real, genuine
		2. स्वाभाविक	अकृत्रिम, स्वाभाविक	natural
अक्कल बुद्धी	स्त्री·	1. बुद्धी 2. शहाणपण	अक्ल, बुद्धि समझ	intellect, intelligence sense, understanding
अक्कलकरा, अक्कलखार	पुं·	एक औषधी वनस्पती जिचा रस जिभेला लावला असता जीभ चरचरणे	अकरकरा	a medicinal plant, pellitory
अक्कलदाढ	स्त्री·	अगदी शेवटी येणारी दाढ	अक्ल दाढ़	a wisdom molar
अक्कल हुषारी	स्त्री·	सावधानता, शाबूत बुद्धी	सावधानी, होशियारी	sound mind
अक्कलहुषारी ने	क्रि·वि·	बुद्धी शाबूत ठेऊन, जाणतेपणाने	सावधानी से, होशियारी से	with sound mind and full purpose
अक्कड	स्त्री·	'अकड' पाहा	दे. 'अकड'	vide'अकड'
अक्का	स्त्री·	वडील बहीण	जीजी, दीदी	elder sister
अक्काबाई	स्त्री·	1. लक्ष्मीची वडील बहीण	लक्ष्मी की बड़ी बहन	supposed to be an elder sister of Fortune (Laxmi)
		2. दरिद्रता, दर्दशा	दरिद्रता, दर्दशा	misfortune, ill-luck

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. कजाग स्त्री	दुष्ट, झगड़ालू स्त्री	a scold, virago
अक्काबाईचा फेरा	पुं·	वाईट दशा प्राप्त होणे	दुर्दशा/दरिद्रता का आगमन	round of ill-luck
अक्खा	वि·	सगळा, पुरा	पूरा, कुल, समूचा	whole
अक्रस	वि·	1. नीरस, रूक्ष 2. असात्विक	रूखा, नीरस असात्त्विक,	dry, coarse, juiceless unsalutiferous
अक्रसणे	अ·क्रि·	आकसणे	सिकुड़ना, खिंचना	to shrink, shrivel
अक्रस्ताळा(-ळ्या)	वि:	'अकरताळा' पाहा	दे. 'अकरताळा'	vide 'अकरताळा'
अक्राळ विक्राळ	वि·	'अकराळ विकराळ' पाहा	दे. 'अकराळ विकराळ'	vide 'अकराळ विकराळ'
अक्रीत	वि·	1. खरेदी न केलेला, फुकटचा 2. विलक्षण, विचित्र 3. बेसुमार	बिना दाम का, मुफ़्त का असंभव, अजीब, विचित्र बेशुमार, बेहद, अत्यधिक	unpurchased, gratuitous strange, surprising extravagant, exorbitant
	क्रि·वि·	1. फुकट, खरेदी न करता 2. विलक्षण, विचित्रपणे 3. बेहद्द, फारच	मुफ्त में, बदले में कुछ न देते हुए अजीब तरह से अत्यधिक मात्रा में	gratuitously, for nothing abnormally, not in the usual course exorbitantly
अक्रोड	पुं·	एक प्रसिद्ध मेवा फळ किंवा त्याचे झाड	अखरोट	walnut fruit and its tree
अक्ष	पुं·	1. खेळण्याचा फासा 2. फाशांचा खेळ, सारीपट 3. पृथ्वीचा आस 4. गाडीचा कणा 5. रूद्राक्ष	अक्ष, खेलने का पासा पासों का खेल, चौसर धरती की धुरी पहिये का धुरा माला की गुरिया	dice game of dice axis axle of a wheel seed used for rosaries

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अक्षत	स्त्री·	तांदुळाचा अखंड दाणा	अक्षत	unbroken or whole grain of rice
	वि·	1. अखंड, पूर्ण	अखंडित, समूचा	unbroken, whole, sound
		2. क्षत-व्रण-इजा न पावलेला	क्षत या घाव से रहित	uninjured, unimpaired
अक्षतयोनी	वि·	कुमारी, पुरुषाशी संग न झालेली	अक्षतयोनि (कन्या या स्त्री) जिसका पुरुष से समागम न हुआ हो	virgin
अक्षम	वि·	1. असमर्थ, दुबळा 2. अयोग्य, नालायक	अक्षम, असमर्थ, दुर्बल अयोग्य, नालायक, निकम्मा	unable, incapable incompetent
अक्षम्य	वि·	न क्षमा करण्या सारखा	अक्षम्य, क्षमा न करने योग्य	unforgivable, unpardonable
अक्षय	वि·	क्षय नसणारा, नष्ट - क्षीण - न होणारा	क्षय न होने वाला, अविनाशी, अखूट	imperishable, undecaying, eternal
अक्षयतृतीया	स्त्री·	वैशाख शुद्ध तृतीया	अक्षय तृतीया, वैशाख शुक्ल तृतीया	third day of the bright half of Vaishakh
अक्षयी	क्रि·वि·	सर्वकाळ	सदैव, हमेशा	for all the time, always
अक्षर	न·	1. वर्ण	अक्षर, वर्ण	syllable, letter of the alphabet
		2. विद्वत्ता	विद्वत्ता	erudition, letters
		3. ब्रह्म	ब्रह्म	Brahma, the all-pervading spirit
		4. लेख, दस्तऐवज	लेखा, लेख	deed, document

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	वि·	अविनाशी, अव्यय, शाश्वत	अविनाशी, नित्य	imperishable, eternal, undecaying
अक्षर ओळख	स्त्री·	अक्षर जाणता येणे, अक्षराची समज	वर्णपरिचय, लिखना-पढ़ना जानना	acquaintance with the alphabet, knowledge of letters
अक्षरजीवी	वि·	अक्षरांवर - लिखाणावर- चरितार्थ चालविणारा, लेखक	अक्षरजीवी, लिखने का पेशा करने वाला	one who gets one's living by writing, writer
अक्षरज्ञान	न·	1. 'अक्षरओळख' पाहा 2. लिहण्या-वाचण्याची शक्ती, साक्षरता	दे. 'अक्षरओळख' लिखने पढ़ने की शक्ति, साक्षरता	vide 'अक्षरओळख' literac
अक्षरन्यास	पुं·	अक्षरांची मांडणी, शुद्ध अक्षर जोडणी	अक्षरविन्यास, अक्षरी, वर्तनी	setting of letters, orthography, spelling
अक्षरशत्रू,अक्षरशून्य	वि·	अक्षरांची ओळख नसलेला, निरक्षर	अपढ़, निरक्षर	illiterate
अक्षरश:	क्रि·वि·	1. अक्षर न अक्षर	अक्षरश:, एक एक अक्षर का ध्यान रखते हुए	letter by letter
		2. शब्दाच्या खर्या अर्थाने, खरोखरी	सचमुच, सच्चे अर्थ में	literally
अक्षरार्थ	पुं·	1. शाब्दिक अथ	शब्द का बाह्य अर्थ	literal meaning of a word (as against implied)
		2. संकुचित अर्थ	संकुचित अर्थ	narrow/limited meaning
अक्षरी	वि·	अक्षरात लिहलेली (संख्या)	अक्षरों में लिखित (संख्या)	written in letters (not in figures)

मराठी शब्द	व्या· को	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अक्षांश (भौगोलिक)	पुं·	विषुववृत्तापासून उत्तरेचे वा दक्षिणेचे अंतर	भूमध्य रेखा से उत्तर या दक्षिण का अंतर	degree of terrestrial latitude
अखंड	वि·	खंड- तुकडा न पडलेला, अभंग	अखंड, जिसके टुकड़े न हुए हों	unbroken, undivided
	क्रि·वि·	सदोदित, मध्ये भंग न पड़ता, सतत	सतत, हमेशा, सर्वदा	continuously, uninterruptedly
अखंड सौभाग्यवती	वि·	आमरण सौभाग्य टिकून राहणारी	सतत सुहागन रहने वाली, सदा सुहागिन	(woman) blessed with the unbroken joy of wedlock
	स्त्री·	(व्यंगार्थे)वेश्या	वेश्या (व्यंग्यार्थ में)	a prostitute
अखंडनीय	वि·	1. तुकड़े न करता येण्यासारखा	अखंडनीय, जिसका खंड या टुकड़ा न किया जा सके	unbreakable
		2. खंडन न करता येण्यासारखा	अकाट्य, जिसका खंड न किया जा सके	irrefutable
अखंडित	वि·	1. तुकडा न पडलेला, भंग न पावलेली	अखंडित, अटूट, अभंग	unbroken
		2. खंड- विक्षेप- न पडलेला, व्यत्यय न आलेला, अबाधित	अबाध, अबाधित	uninterrupted
		3. अतिशय, अमर्याद	अपार, असीम	excessive, immense
	क्रि·वि·	सतत, निरंतर	सतत, हमेशा	continuously
अखत्यार	पुं·	अधिकार, सत्ता	अधिकार, सत्ता, हक	power, authority
अखत्यारी	स्त्री·	मुखत्यारी, प्रतिनिधित्वाने दिलेला	मुख्तारी, प्रतिनिधि के रूप में सत्ता चलाने का अधिकार	delegated authority, conferred power or right
अखबार	पुं· न·	वर्तमानपत्र	समाचार पत्र अखबार	newspaper

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अखाड	पुं·	आषाढ महिना	आषाढ़	Ashadh month
अ(-आ)खाडा	पुं·	1. तालीमखाना, व्यायामशाळा	अखाड़ा, व्यायामशाला	wrestling ground, gymnasium, arena
		2. बैराग्याचा मठ	मठ, साधुओं का निवास-स्थान	place where sadhus live
		3. बैराग्यांचा संप्रदाय	साधुओं का संप्रदाय	order of sadhus
		4. अड्डा, विशिष्ट लोकांचे जमण्याचे ठिकाण	विशिष्ट लोगों का इकट्ठा होने का स्थान	place of assembly
अखाद्य	वि·	न खाण्याचा, न खाण्याजोगा	अखाद्य, न खाने योग्य, अभक्ष्य	unfit to be eaten, uneatable, not edible
अखिल	वि·	समस्त, संपूर्ण, समग्र	अखिल, सारा, संपूर्ण	entire, whole
अखे	न·	पडशीची किंवा गोणीची एक बाजू	खुरजी की एक बाजू, उसकी बाजू की एक गठरी	a side or half of a bullock or horse-load or of the sack containing the load
अखेर(-री)	स्त्री·	1. शेवट, अंत	अंत, समाप्ति, अखीर, आखिर	end, termination, conclusion
		2. परिणाम	परिणाम, नतीजा	result, consequence
अखेर(-रीस)	क्रि·वि·	शेवटी, परिणाम	अंत में, आखिरकार	in the end, finally, eventually
अखेर आढावा	पुं·	साल अखेरचा येण्या-देण्याचा मांडलेला हिशेबी तक्ता	लेन देन का चिट्ठा, तलपट	balance-sheet
अखेर साल	न·	1. साल अखेर, वर्षाची समाप्ती	वर्ष का आखिर, साल तमाम	close of the year

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. हिशोबी वर्षाची अखेर	हिसाबी साल की समाप्ति	the last of the year of account
अ(-आ)गड	न·	साठमारीचे मैदान	साटमारी का मैदान	arena for elephant-sport
अगडतगड	न·	1. रद्दी वस्तू, कचरामाल	क्षुद्र वस्तुएँ, कबाड़, अगडम बगडम	trash, rubbish, lumber
		2. फालतू बडबड	वाहियात बकबक, बकवास	prate, jabber
		3. अबरट चबरट खाणे	मोटा झोटा खाना	any poor stuff by way of food
अगडधूत	पुं·	1. अगडबंब माणूस, लंकेश्वर	मोटा ताज़ा आदमी	huge, burly fellow
		2. बैरागी	जोगी, गुसाँई	naked mendicant
अगडबंब	वि·	1. जाड जूड, लठ्ठंभारती	अगडधत्त (-ता), तगड़ा, मोटा-ताजा	corpulent, bulky
		2. उघडाबंब, अगदी उघड्या अंगाचा	खुलेबदन, नंगे डील का	bare, naked
अगणित	वि·	असंख्य, मोजदाद नसलेला	अनगिनत, बेहिसाब	countless
अगतिक	वि·	1. कुंठित, अडलेला	रुका हुआ, अवरुद्ध	obstructed, stopped, held back
		2. असाहाय्य, नाइलाज झालेला	निरुपाय, लाचार	helpless, resourceless
अगत्य	न·	1. महत्व, आस्था	आस्था, ख्याल, आदर	regard, consideration, importance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. जरुरी, नड, आवश्यकता	आवश्यकता, जरूरत, अनिवार्यता	indispensableness, absolute necessity, condition of being a sine quanon
अगत्य, अगत्यपूर्वक	क्रि·वि·	1. अवश्य, न चुकता	अवश्य, अवश्यमेव, जरूर	without fail
		2. आस्थापूर्वक, मुद्दाम	आस्थापूर्वक, ख्याल रखकर	earnestly, sincerely
अगदी	क्रि·वि·	1. मुळीच, बिलकुल (विशेषत: नकारार्थीच्या उपयोगार्थ)	बिलकुल, कतई, तनिक भी	quite, altogether, without any exception
		2. पराकाष्ठेने, पुरतेपणी	बिल्कुल, पूरे तौर पर, सरासर	wholly, stark, downright
अगम्य	वि·	1. न कळण्याजोगा, गूढ	बुद्धि के परे, गूढ़, दुर्बोध	abstruse, recondite, incomprehensible
		2. न जाण्यायोगा, दुर्गम	अगम्य, दुर्गम, जाने के लिये कठिन	inaccessible, impervious
अगर	अव्यय·	किंवा, अथवा	अथवा, या	or
अगर (-रु)	न·	ऊद	अगर, अगरु, ऊद	aloe-wood
अगरबत्ती	स्त्री·	ऊदबत्ती, उदकाडी	अगरबत्ती	incense-stick
अगवळ, अगूळ	पुं·	वेणीचा शेवट बांधण्याचा दोरा	चोंरी, चोटी बांधने की डोरी	a snood
अगस्ता (-स्त्या)	पुं·	हादगा, हादग्याचे झाड	अगस्ति (-स्त्य) जिसके फूलों का साग बनता है	agate grandiflora
अगळ	पुं·, स्त्री·	अर्गला, अडसर	अर्गल (-ला) सिटकिनी	a bar (of doors)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अगा	अव्यय·	अरे, हे	अरे, अजी, हे	a vocative particle in calling or addressing a male, O, oh !
	स्त्री·	1. अगाऊ सूचना किंवा कल्पना, इषारा	अंदाजा, आगाह	a hint, indication, consideration of as likely to happen
		2. कल्पना, ध्यान	ख्याल, ध्यान	presence of mind
अ (-आ) गाऊ	वि·	1. फाजील, असभ्य, धृष्ट	अशिष्ट, धृष्ट	immoderate, excessive, ungentlemanly
		2. अगोदरचा, अगोदर करुन ठेवलेला	पेशगी, आगे का, अगाऊ	prior, previous
	क्रि·वि·	अगोदर, पहिल्यापासून	पहले से, आगे से	beforehand, in advance
अगांतुक	वि·	न बोलावता आलेला, अनिमंत्रित	अनिमंत्रित, अनाहूत	uninvited
अगाध	वि·	1. अथांग. तळ न लागणारा, खूप खोल	अगाध, अथाह, अपार	bottomless, fathomless, boundless
		2. अगम्य, न कळण्याजोगा	अगम्य, अज्ञेय, दुर्बोध	incomprehensible, abstruse
अगाशी	स्त्री·	गच्ची	अटारी, कोठा	open terrace
अगिनगाडी	स्त्री·	आगगाडी, रेल्वेगाडी	रेलगाड़ी	railway-carriage
अगोचर	वि·	1. इंद्रियांना न कळण्या जोगा	अगोचर, अगम्य, इंद्रियातीत	inapprehensible, insensible

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. विचित्र, विलक्षण, कधी न देखले-ऐकलेला	अजीब, विचित्र, पहले कभी न देखा न सुना हुआ	novel, strange, unobserved or unheard of before
		3. व्रात्य, खोडकर	नटखट, शरारती	naughty
अगोट (-ठ)	स्त्री·	1. शेतीच्या कामाचा प्रारंभ	खेती के कामों का आरंभ	commencement of agricultural functions
		2. पावसाच्या प्रारंभा पूर्वीचा काळ	चौमासा के प्रारंभ का पूर्व काल	period just before the rains
अगोदर	क्रि·वि·	प्रथम-च्यापूर्वी, पूर्वी	पहले, पेश्तर, पूर्वी	first, at first, before, in previous times
अगोदरचा	वि·	पहिला - च्यापूर्वीचा, पूर्वीचा	पहले का, पिछला, पूर्व का	previous, preceding, anterior
अग्नि	पुं·	1. आग	आग	fire
		2. जठराग्नी	जठराग्नि	gastric heat, digestive faculty
		3. अग्नि देवता	यज्ञीय देवता	divinity presiding over fire
अग्निकांड	न·	आगडोंब, भडकलेली आग	अग्निकांड, दूर तक फैली हुई आग	conflagration, devastating fire
अग्निकाष्ट	न·	1. जळते लाकूड	अंगार, जलती लकड़ी	fire-brand
		2. निखारा	अंगार	live coal
अग्निकाष्ट भक्षिणे	न·	जाळून घेणे	अग्निप्रवेश करना, आग में कूद कर जल जाना	burning oneself, immolation
अग्निदिव्य	न·	आगीतून तावून सुलाखून	अग्निदिव्य, आग में कस	fiery ordeal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अग्निपरीक्षा	स्त्री·	'अग्निदिव्य' पाहा	दे. 'अग्निदिव्य'	vide 'अग्निदिव्य'
अग्निबाण	पुं·	1. दारु कामात उडविण्याचा एक प्रकार	आतिशबाजी का एक प्रकार, अग्निबाण	fiery arrow, 'rocket'
		2. आग ओकणारे अस्त्र, बॉंब	बम	bomb
अग्निमांद्य	न·	पचन क्रिया मंद चालण्याचा विकार	अग्निमांद्य, हाज़मे की खराबी, मंदाग्नि	loss of appetite, dyspepsia
अग्निरथ	पुं·	आगगाडी	रेलगाड़ी	railway
अग्निवर्धक	वि·	भूक वाढविणारा, पाचक	पाचनशक्ति बढ़ाने वाला	digestive, peptic
अग्निशामक दल	न·	आग विझावणारी तुकडी	अग्निशामक दल	fire brigade
अग्निशिखा	स्त्री·	ज्वाला, ज्योत	आग की ज्वाला, लपट	spire or tongue of flame
अग्निसंस्कार	पुं·	1. प्रेतदहन क्रिया	मृतक दाह	burning on the funeral pyre
		2. तावून शुद्ध करून घेण्याची क्रिया	अग्नि द्वारा तपा कर शुद्ध करने की क्रिया	consecrating through fire
अग्निहोम	न·	पवित्र अग्नि सतत ज्वलंत ठेवण्याची दीक्षा	यज्ञ की अग्नि सतत ज्वलंत रखने का व्रत, अग्निहोम	vow of keeping sacrificial fire intact
अग्निहोत्री	पुं·	अग्निहोत्र घेतलेला व्रती गृहस्थ	अग्निहोत्र का व्रत लिया हुआ गृहस्थ	householder who has taken the vow of keeping the sacrificial fire intact
अग्या	पुं·	1. पुढारीपण	नेतृत्व	leadership
		2. काजवा	जुगनू	glow-worm, fire-fly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. खाजकुयरी, खाज उत्पन्न करणारी वनस्पति	एक वनस्पति जिसके स्पर्श से खुजली पैदा होती है	a herb the touch of which gives itching sensation
अग्यारी	स्त्री·	पारसीधर्मीयांचे अग्निमंदिर	पारसियों का अग्नि मंदिर	fire-temple of the Pârsees
अग्र	पुं·	1. पुढचाभाग, अघाडी	अग्र, अगला भाग	the fore part
		2. टोक	सिरा, नोक	edge, end
		3. शिखर	शिखर	top
	वि·	1. पुढचा	अगला	front
		2. पहिला	पहला	first
		3. मुख्य	प्रधान, मुख्य	chief, fore
		4. श्रेष्ठ	श्रेष्ठ	best
अग्रक्रम	पुं·	पहिले स्थान, अगोदरचे स्थान	पूर्वता, पूर्वत्व, अग्रता	priority
अग्रगण्य	वि·	पहिल्या मानाचा, श्रेष्ठ	गणना में पहला आने वाला, श्रेष्ठ	to be reckoned first, foremost
अग्रगामी	पुं·	पुढे जाणारा, म्होरक्या, पुढारी	अग्रगामी, अगुआ, पथदर्शक, नेता	leader
	वि·	अगोदंर जाणारा, पूर्वगामी	आगे चलने वाला	forerunner, precursor
अग्रज	पुं·	वडील भाऊ	ज्येष्ठ भाई	elder brother
अग्रणी	पुं·	पुढारी	नेता, अगुआ	leader
	वि·	1. पुढे नेणारा	अग्रणी, आगे ले जाने वाला	one who leads, leading, chief
		2. श्रेष्ठ	श्रेष्ठ	prominent

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अग्रदूत	पुं·	पुढे-अगोदर-जाऊन समाचार देणारा दूत	अग्रदूत, पहले से पहुँचकर किसी के आने की सूचना देने वाला, हरकारा	forerunner, harbinger
अग्रधान्य	न·	खरीपाचे धान्य, पावसाळ्यात येणारे धान्य	खरीफ की फसल	the Kharif crop
अग्रपूजा	स्त्री·	पहिला मान	अग्रपूजा, सर्वप्रथम पूजा या सन्मान	the chief honours
अग्रफूल	न·	वेणीत घालण्याचे सोन्याचे फूल, एक अलंकार	स्त्रियों का चोटी में पहनने का सोने का फूल	golden flowerlike ornament worn by women in their braid
अग्रभाग	पुं·	सर्वात पुढचा भाग, तोंडाचा भाग	अग्रभाग, अगला भाग, मुहरा	forepart, the van or front
अग्रमान	पुं·	पाहा 'अग्रपूजा'	दे. 'अग्रपूजा'	vide 'अग्रपूजा'
अग्रलेख	पुं·	संपादकाचा मुख्य लेख	अग्रलेख, संपादकीय, मुख्य लेख	editorial
अग्रहार	पुं·	ब्राह्मणाना किंवा देवस्थानाला निर्वाहासाठी दिलेले इनाम (जमीन किंवा गाव या रुपात)	अग्रहार, राज्य की ओर से ब्राह्मण या मंदिर को निर्वाहार्थ मिलने वाली भूमि या गाँवदान	village or lands assigned to Brahmanas or temples for their maintainance
अग्रांशु	पुं·	केंद्रोन्मुख, भिंगातून बाहेरे पडणार्या किरणाचा केंद्रबिंदू	किरण का केंद्रोन्मुख काँच की नाभि में से आने वाला बिंदु	focal point

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अग्रासन	न·	मुख्य आसन	अग्रासन, मुख्य या सम्मान का आसन	chief seat at assemblies
अग्राह्य	वि·	1. स्वीकारण्यास अयोग्य	अग्राह्य, ग्रहण के अयोग्य	not acceptable, inadmissible
		2. विचारात घेण्यास अयोग्य	अविचारणीय	not fit to be considered
		3. विश्वास ठेवता न येण्या सारखा	अविश्वसनीय	unbelievable
अग्रेसर	वि·	1. पुढे होणारा, पुढाकार घेणारा	अग्रसर, आगे जाने वाला, अगुआ	that leads, leading, going in front
अग्रोदक	न·	झर्यातून किंवा विहीरीतून ताजे काढलेले पाणी	सोते से या कुएँ में से पहले निकाला हुआ या ताज़ा पानी	fresh water from a stream or well
अघटित	वि·	1. न घडण्याजोगा, विलक्षण, लोकोत्तर	अघटित, न घटने वाला, अद्भुत	improbable, strange, novel
		2. भयंकर, अत्यंत विपरीत, राक्षसी	घोर, भयंकर, पैशाचिक	shocking, monstrous, horrible
		3. अपूर्व, पूर्वी कधी न घडलेला	अपूर्व, पहले कभी न घटी हुई	enprecedented
अघटित घटना	स्त्री·	विलक्षण, आश्चर्यकारक घटना, नवल	कभी न हुई ऐसी घटना, अजीब बात	strange occurrence, a wonder
अघ(-घा)ळणे	स·क्रि·	खळबळून धुणे	खँगालना, पानी में अच्छी तरह से हिलाके धोना	to shake about in water in order to rinse or wash
अघळ पघळ	वि·	1. ऐसपैस, मोकळा	लंबा चौड़ा, प्रशस्त, विस्तृत	spacious, roomy, wide
		2. सैल, ढिला	ढीला-ढाला	loose, slack, relaxed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. (लाक्ष:) मोकळ्या मनाचा, निष्कपट	भोला-भाला, सरल, सीधे स्वभाव का, खुले तौर पर	artless, guileless
	क्रि·वि·	1. ऐसपैस रीत्या, मोकळेपणे	गुंजाइश के साथ	roomily, loosely, at large (sitting etc.)
		2. मोकळ्या मनाने	खुले दिल से, नि:संकोच	unreservedly, freely
अघाडा	पुं·	एक वनस्पति (औषधी तशीच धार्मिक विधीत उपयोगी असणारी), अपामार्ग	चिचड़ा, लाजीरा, अपामार्ग	a plant - Achyranthes aspera
अ(-आ) घाडी	स्त्री·	1. पुढचा भाग	अगाड़ी, अगला भाग	fore part, the front
		2. सैन्याचा मोहरेचा (पुढचा) भाग, बिनी	सेना का अगला भाग, हरावल, मोरचा	the van (of an army)
अघोर	पुं·	शिवाचे एक रुप	शिव का एक (भयावना) रूप	epithet of Shiva
	वि·	1. अत्यंत क्रूर, भयंकर	भयावना, विकराल	terrible, dreadful
		2. अमंगळ	अशुभ, घृणित, घिनौना	foul, loathsome
		3. बिनघोर, निश्चिंत	चिंतारहित	unanxious, unsolicitous
अघोरी	वि·	1. क्रूर, भयंकर	क्रूर, भयंकर	horrible, frightful
		2. अमंगळ कर्म करणारा	घिनौना कर्म करने वाला	vile, filthy, loathsome
		3. अघोरपंथी	अघोर पंथ का अनुयायी	follower of the order of Aghôr
		4. वेडे वाकडे साहस करणारा	दु:साहसी	reckless
अचंबा	पुं·	नवल, आश्चर्य	अचंभा, आश्चर्य	wonder, astonishment

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अचंबीत	वि·	आश्चर्यचकित, थक्क	चकित, विस्मित, भौंचक	astonished
	क्रि·वि·	अचानक, एकाएकी	अचानक, अकस्मात	unexpectedly
अचकट विचकट	वि·	घाणेरडा, अश्लील, अव्दातव्दा	अश्लील, अशिष्ट	indecent, foul, obscene
अचक वचक	क्रि·वि·	कसेतरी, अव्यवस्थितपणे	फूहड़पन से, बुरे ढंग से	slovenly, disorderly
अचका विचका	पुं·	1. अव्यवस्था, अंदाधुंदी	अव्यवस्था, अंधाधुंध	disordered state, material disorderly tossed
		2. गुंताडा, घोटाळा	गड़बड़ी, उलझन, उधेड़बुन	bad mess, hotch potch
		3. नाश, दुर्दशा	नाश, दुर्दशा, खराबी	damage, detriment
अचपळ	वि·	1. चंचळ	चंचल, अस्थिर, अधीर, चुलबुला	restless, impatient
		2. खोडकर, उत्पाती	उपद्रवी, खुराफाती, नटखट	full of pranks and tricks (a child)
अचर	वि·	स्थावर, स्थिर, अचल	अचल, स्थावर, स्थिर	immovable, stable.
अचरट	वि·	1. वाह्यात, फाजील	वाहियात, बेहूदा	unrestraintly wild
		2. मूर्ख, बेअकली	मूर्ख, बुद्धू	foolish, silly
		3. अनुचित, असंबद्ध	ऊटपटांग, असंबद्ध	incoherent
अचल	वि·	पाहा 'अचर'	दे. 'अचर'	vide 'अचर'
अचाट	वि·	1. विलक्षण, अद्भूत, अलौकिक	असाधारण, अद्भुत, अलौकिक	strange, uncommon, extraordinary
		2. बेसुमार, अफाट	बेहद, बहुत बड़ा, महान	vast, mighty, enormous

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अचानक	क्रि·वि·	1. एकदम, एकाएकी, अकस्मात्	एकाएक, सहसा, अचानक	suddenly, unexpectedly
		2. नकळत	अनजाने में	unawares
अचा (-च्या) वचा(-च्या)	क्रि·वि·	1. असंबद्ध, अव्दातव्दा, भलता सलता	असंबद्ध, ऊटपटांग, अंटसंट	incoherent, loose, rambling
		2. वाटेल तसे, अव्दातव्दा	उल्टा-सीधा, अंटसंट	wild, preposterous, utterly absurd
अचिंत्य	वि·	1. कल्पना न करता येण्यासारखा, विचारात न गवसण्यासारखा	अचिंतनीय, अकल्पनीय	inconceivable, unimaginable
		2. अनपेक्षित, आकस्मिक	अप्रत्याशित, आकस्मिक	incomprehensible, unexpected
अचिरेकरून	क्रि·वि·	लवकरच	शीघ्र ही	in a short while, soon
अचुंबित	वि·	1. अगदी नवीन, अपूर्व	नया, अपूर्व	original
		2. स्पर्श न झालेला - केलेला	न छुआ हुआ, अस्पृष्ट	untouched
		3. न चुंबलेला	न चूमा हुआ	unkissed
अचुक बिचुक	वि·	असंबद्ध, काहीतरी	विसंगत, असंबद्ध, असंगत, बेतुका	incoherent, lax, loose
	क्रि· वि·	अनवधानाने, भान विसरुन	असावधानी से, बिना सोचे हुए	inadvertently
अचूक	वि·	1. व्यर्थ न जाणारा	अचूक, खाली या व्यर्थ न जानेवाला	unfailing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. न चुकणारा	भूलरहित, निश्चित	infallible, unerring, correct, sound
	क्रि·वि·	न चुकता, निश्चितपणे	निश्चयपूर्वक, नि:संदेह, अवश्यमेव	unfailingly, without fail
अचेतन	वि·	1. चेतनाविहीन, जड	अचेतन, जड़, चैतन्यरहित	inanimate, without life
		2. बेभान	बेहोश, अचेत, मूर्च्छित	unconscious
अच्छेर	पुं·	अर्धाशेर (वजनी किंवा मापी)	आधा सेर, उतना वजन या माप	half a sear (in weight or in capacity)
अच्छा	क्रि·वि·	ठीक, असो	अच्छा, ठीक, खैर	alright
अजंगम	न·	झाड	वृक्ष	tree
	वि·	स्थावर, स्थिर	स्थावर, स्थिर	immovable, stationary
अजगर	पुं·, न·	1. एक सुस्त जातीचा प्रचंड सांप	अजगर, अजदहा	a kind of a huge lazy reptile
		2. (लाक्ष:) सुस्त - आळशी - जड माणूस	आलसी/जड़ आदमी	(fig.) lazy person
अजगरवृत्ती	स्त्री·	आळसुटलेपणा, सुस्ती	आलस, सुस्ती, काहिली	laziness, slothfulness, sluggishness
अजब	वि·	1. विलक्षण, आश्चर्यकारक	अजब, अजीब, अनोखा	wonderful, marvelous, rare
		2. चमत्कारिक	विचित्र	strange
अजबखाना	पुं·	विचित्र, नवलाईच्या वस्तूंचे संग्रहालय	अजायब खाना/घर	museum

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अजमाव	पुं·	1. प्रयोग, परीक्षा 2. अजमास, अंदाज	आजमाइश, परीक्षा अंदाज़ा, अनुमान	trial, experiment estimate, computation
अजमावणे	स·क्रि·	परीक्षा-प्रयोग-करून पाहणे	आजमाना	to try, estimate
अज़ (-द) मास	पुं·	1. अंदाज, कयास, तर्क 2. अंदाजी हिशोब (खर्चाचा)	अंदाज़ा, अनुमान, अटकल तख़मीना	conjecture estimate, computation
अजमासणे	स·क्रि·	कयास बांधणे, अंदाज करणे	अंदाज़ा लगाना	to estimate, compute, determine conjecturally
अजमासपंचे	क्रि·वि·	अंदाजी	अंदाज़न, अनुमानत:	on rough calculation or computation
अज (-द) मासे	क्रि·वि·	अंदाजी (-जे), सुमारे, साधारणत:	लगभग, साधारणत:	almost, nearly, approximately
अजरामर	वि·	चिंरजीव, शाश्वत, झीज व मरण नसणारा	जरा और मरण रहित, क्षय और नाश रहित, चिरंजीव	exempt from decay and death, incorruptible and immortal
अजस्त्र	वि·	प्रचंड, राक्षसी, विराट	भीमकाय, प्रचंड, विराट	monstrous, gigantic, stupendous
अजा	स्त्री·	बकरी, शेळी	बकरी	a she-goat
अजागळ	वि·	अस्ताव्यस्त, अव्यवस्थित	फूहड़, बेढंगा, निकम्मा	worthless, good-for-nothing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अजाण	वि·	1. अज्ञानी, अबोध	अज्ञ, अबोध, नासमझ, अज्ञानी	ignorant
		2. कृतघ्न	कृतघ्न	ungrateful
		3. अविचारी	अविचारी	irrational
		4. साधाभोळा	भोलाभाला, सीधासादा	simple and straightforward
अजाणता	क्रि·वि·	न कळता, अज्ञानाने	अनजाने, अनजाने में	unwittingly, unknowingly, through ignorance
अजाणपणा	पुं·	अज्ञानीपणा	अजानपन, नासमझी, अज्ञान	ignorance
अजातशत्रु	वि·	ज्याला शत्रू नाही असा	अजात-शत्रु, जिसका कोई वैरी या शत्रु न हो	having no enemy
अजाती	वि·	कुलहीन, बिनकुळीचा	अज्ञात कुल, अकुलीन	low-born
अजिंक्य	वि·	कोणी जिंकू शकणार नाही असा	कोई जीत न सके ऐसा, अजेय	unconquerable, invincible
अजिंक्य पत्र	न·	अजिंक्य असल्याचे प्रमाणपत्र	अजेय होने का प्रमाण पत्र	writing testifying pre-eminence
अ (-आ) जिजी	स्त्री·	1. दीनता, गयावया	दैनीयता, दीनता, मिन्नत, अनुनय	supplication, beseeching
		2. हांजी हांजी	लाचारी, चापलूसी	flattering, sycophancy
अजिन	न	पशूचे कातडे	पशुचर्म	hide of an animal or beast
अजी	क्रि·वि·	1. यापुढे	इससे आगे, आइंदा	hence forward
		2. मुळीच, अगदी, मुदली	बिलकुल, कतई	at all, to the least extent

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अजी नसणे	अ·क्रि·	मुळीच नसणे	बिलकुल न होना	to be not at all, be not in the least
अजीबात (नकारार्थी क्रियापदाशी संबंधित)	क्रि·वि·	मुळीच, बिलकुल	बिलकुल, कतई, तनिक भी	(none) at all, (not) in the least
अजीर्ण	न·	अपचन	अजीरन, अजीर्ण, अपच, बदहजमी	indigestion
अजून (-नी)	क्रि·वि·	1. चालू क्षणापर्यंत 2. आणखी	अब तक, अभी तक और	yet, still more, additionally
अजून तरी	क्रि·वि·	1. आतातरी, यापुढे तरी	अब तो, अभी तक तो	hitherto, at least
अजूरदार	पुं·	अजुरदार, मजुरीवर आणलेला माणूस	मजूरी पर काम करने वाला आदमी, मज़दूर	hired labourer
अजूरदारी	स्त्री·	मजुरी, मजुरीचे काम, तिचा मेहताना	मज़दूरी का काम या वेतन	work or wages of a labourer
अजूरा	पुं·	मजुरी, मेहनताना	मज़दूरी का वेतन	wages, hire
अजोड	वि·	1. जोड नसलेला, अद्वितीय, अतुलनीय 2. मध्ये जोड - सांध - नसलेला, अखंड	बेजोड़, श्रेष्ठ, अद्वितीय बिना जोड़ का, अखंड	unique unbroken, unpieced, whole, one throughout
अजोरा	पुं·	त्रास, तकलीफ, कटकट	कष्ट, क्लेश, तकलीफ	bodily exertion, bother, pains
अज्ञ	वि·	अजाण, अबोध, अज्ञानी	अज्ञ, अज्ञानी, नासमझ	ignorant, unlearned, unknowing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अज्ञात	वि·	1. माहित नसलेला, अपरिचित	अपरिचित, न जाना हुआ	unknown
		2. अनपेक्षित, अप्रकट	अप्रत्याशित	unexpected,unmanif-ested
अज्ञान	न·	1. ज्ञानाचा अभाव, अडाणीपण	अज्ञान, ज्ञान का अभाव	ignorance, lack of knowledge
		2. भ्रामक - मिथ्या-ज्ञान	मिथ्या ज्ञान	false knowledge
		3. मूर्खपणा	नासमझी, मूर्खता	stupidity
	वि·	1. अडाणी, अजाण, अशिक्षित	अनाड़ी, अनजान, अनपढ़, अबोध, नासमझ	ignorant, unlearned
		2. कायद्याच्या दृष्टिने सज्ञान-प्रौढ-न झालेला	नाबालिग, अवयस्क	minor
अज्ञानपालक	पुं·	सज्ञान न झालेल्या व्यक्तिचा संरक्षक	अभिभावक	guardian
अज्ञानी	वि·	1. अडाणी, अशिक्षित	अज्ञ, अज्ञानी,अनाड़ी, नासमझ	ignorant, unlearned, unintelligent
		2. माहिती नसलेला, ज्ञानहीन	अज्ञानी, गैरवाकिफ	ignorant, not acquainted with things
		3. बुद्धिहीन, मूर्ख	मूर्ख, बुद्धू	foolish, stupid
अज्ञेय	वि·	जाणण्यास अशक्य	अज्ञेय, ज्ञानातीत, जो जाना न जा सके	unknowable, incomprehensible
अज्ञेयवाद	पुं·	भौतिक जगताच्या पलिकडचे तत्व जाणणे अशक्य असे मानणारा विचार	अज्ञेयवाद	agnosticism

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अज्ञेयवादी	वि·	अज्ञेयवादाचा अनुयायी	अज्ञेयवादी	agnostic
अट	स्त्री·	1. शर्त, जे पाळण्यावर पुढचे अवलंबून अशी गोष्ट	शर्त	condition
		2. गाडीचे चाक अटकवण्या करिता पुढे लावलेला दगड	रोक, रुकावट	an impediment to scotch a wheel
		3. हेका, हट्ट	हठ, जिद	stubbornness, obstinacy
		4. तरफेचा दगड	लीवर, उत्तोलन, उत्तोलक दंड या पत्थर	bar, nail or stone used as a lever
		5. (लाक्ष:) मनातील अढी	मन की गाँठ, मनमुटाव	knot in mind, prejudice
अटक	स्त्री·	1. बंदी, अटकाव, प्रतिबंध	अटक, अटकाव, रोक, प्रतिबंध	obstruction, impediment, hindrance
		2. कैद, गिरफदारी	कैद, गिरफ्तारी	confinement, detention
		3. मर्यादा	मर्यादा	limits
अटकडी	स्त्री·	छाताच्या खालची तुळई	धरन, शहतीर, कड़ी	beam under the ceiling
अटकण	स्त्री·	घुणा, अटकाव करणारा दगड किंवा लाकूड	रोक, रुकावट	hindrance, impediment
अटकणे	अ·क्रि·	थांबणे, थबकणे	अटकना, रुकना, ठहरना	halt, stop
अटकविणे	स·क्रि·	थोपविणे, थांबविणे	अटकाना, रोकना	to stop, obstruct

मराठी शब्द	व्या· को	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अटकळ	स्त्री·	अंदाज, तर्क, अनुमान, कल्पना	अटकल, अंदाज़ा, अनुमान	conjecture, guess, estimate
अटकळ पंचवीशी	स्त्री·	निव्वळ तर्क	केवल तर्क, सिर्फ अंदाजा	mere conjecture
अटकाव	पुं·	1. हरकत, बाधा	अटकाव, बाधा	hindrance
		2. प्रतिबंध, मनाई	प्रतिबंध, मनाही	prevention
		3. कैद	कैद, गिरफ्तारी	detention
अटकाविणे	स·क्रि·	1. थांबविणे	रोकना, अटकाना	to obstruct, impede, stop
		2. कैद करणे	कैद/गिरफ्तार करना	to arrest, detain
अटकाळ	पुं·	दुष्काळ, दुर्भिक्ष	अकाल, दुर्भिक्ष	scarcity
अटकी	स्त्री·	आठ मणाचे एक वजन, आटकी	आठ मन का भार	load weighing eight maunds
अटकीचा दगड	पुं·	शेताची हद्द दाखविणारा दगड	खेत की हद का पत्थर	stone-mark denoting the boundary of a field
अटके	न·	'अखे' पाहा	दे. 'अखे'	vide 'अखे'
अटखोर	वि·	हट्टी, हेकेखोर	हठी, आग्रही, जिद्दी	obstinate, stubborn
अटणावळ	स्त्री·	धातू आटविण्याची मजूरी	(सोना, चांदी आदि) गलाने की मज़दूरी	price of melting
अटणी	स्त्री·	1. मूस	कुठाली, घरिया (सोना, चांदी गलाने की)	crucible
		2. वितळण, धातू वितळण	धातु का गलना	melting
		3. (लाक्ष:) क्लेश, त्रास	कष्ट, कलेश, तकलीफ	(fig.) distress

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अटळ	वि·	न टाळणारा, न टाळता येण्याजोगा	अटल, अवश्यंभावी, निश्चित	not to be averted, avoided, inescapable, inevitable
अटाअट	स्त्री·	1. वाण, टंचाई 2. सुकून जाण्याची स्थिती	कमी, तंगी सूख जाना, सूखा	scarcity wasting and drying up (of wells etc.)
अटाआट	स्त्री·	1. पराकाष्ठेचे श्रम, अतिशय मेहनत 2. शीण	सरगर्मी, अत्यधिक परिश्रम, दौड़धूप थकावट, थकान	vehement efforts, strenuous exertion exhaustion. fatigue
अटाई	स्त्री·	धातू आटविण्याची मजूरी	धातु गलाने की मज़दूरी	wages of melting
अटाट (-टी)	स्त्री·	यातायात, श्रम, कष्ट, दगदग	कष्ट, तकलीफ, मेहनत	strenuous effort
अटाटा	पुं·	बोभाटा, गाजावाजा	बोलबाला, चर्चा	notoriety
अटापिटा	पुं·	'अटाआट' पाहा	दे· 'अटाआट'	vide 'अटाआट'
अटापिटी, अटापीट	स्त्री·			
अटारा	पुं·	1. थकवा, शीण 2. भयंकर काबाडकष्ट	थकान, थकावट अति परिश्रम	exhaustion strenuous effort, very hard work
अटाळे	न·	(शेतातील) माळा	मंच, मचान, माच	stand in a corn-field
अटी	स्त्री·	1. मोहरमात हाती बांधतातती ठैली	रंगीन सूत की बद्धी (जो मुहर्रम के वक्त हाथ में बाँधी जाती है)	coloured and twisted cord worn around the arm during Muharram

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गोट्याच्या खेळातील एक डाव	गोली के खेल में खेला जाने वाला एक दाँव	a peculiar throw of marble in the play of marbles
		3. चुरस, ईर्ष्या	ईर्ष्या, होड़	spirit of competition, rivalry
अटतिटी	स्त्री·	'अटी 3' पाहा	दे· 'अटी 3'	vide 'अटी 3'
अ(-आ) टोकाट	वि·	पराकाष्ठेचा, शिकस्तीचा	अति, अतिरिक्त, बहुत, बेहद	exceeding, extreme
अटो (-णे) ळी	स्त्री·	फणसाचे बी	कटहल का बीज	seed-stone of jack-fruit
अट्टल	वि·	1. पहिल्या नंबरचा, निष्णात	निपुण, होशियार, प्रवीण	adept, expert, masterly
		2. पक्का, अत्यंत लबाड	पक्का, उस्ताद, छँटा हुआ	arrant, arch, thoroughgoing
अट्ट (-ट्टा) हास	पुं·	1. मोठमोठ्याने हसणे	खूब जोर की हँसी, ठहाका, कहकहा	loud laughter, hoarse laugh
		2. हट्ट, आग्रह	हठ, ज़िद्द	obstinacy, stubbornness
		3. पराकाष्ठेचा प्रयत्न, खटाटोप	असीम प्रयास	exceeding effort or exertion
अट्टीखोर-बाज	वि·	हट्टी, दुराग्रही	हठीला, अड़ियल, ज़िद्दी	obdurate
अ (-आ) ट्यापाट्या	पुं·	पाट्या पाडून खेळण्याचा खेळ	महाराष्ट्र का मैदान में खेला जाने वाला एक सामूहिक खेल	a Maharashtrian two-party game played on a play-ground
अठंगुळ (-ळा)	वि·	आठव्या महिन्यात जन्माला आलेले(मूल)	अठवाँसा (बच्चा)	born in the eighth month of gestation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अठंगुळे	न·	गरोदरपणात आठव्या महिन्यात केला जाणारा संस्कार	अठवाँसा	a religious ceremony performed in the eighth month of gestation
अठरा	वि·	दहा अधिक आठ संख्येचा	अठारह	eighteen
अठरा धान्यांचे कडबोळे	न·	1. अष्टाद्यान्यांच्या पिठांचा तळून बनविलेला एक खमंग गुडाळी सारखा खाद्य पदार्थ	तेल में तला हुआ एक चटपटा खाद्य पदार्थ	ring-cake made of mixed flour of eighteen varieties of grams
		2. (लाक्ष:) अनेक गोष्टींची भेसळ	अनेक बातों का मिश्रण	hotch potch
		3. मिश्र जातीची व्यक्ति	संकरज व्यक्ति	an adulterine, a bastard
अठरा पगड	वि·	1. अठरा किंवा नाना (जाती)	अठारह या नाना (जातियाँ)	various
		2. सर्व प्रकारचे (लोक)	सब प्रकार के (लोग)	of all kinds
अठरा विश्वे-विसवे	वि·	सर्वस्वी, पराकाष्ठेचे (दारिद्र)	संपूर्ण, बेहद (दरिद्रता)	very much, almost altogether
अठळी	स्त्री·	'अटोळी' पाहा	दे· 'अटोळी'	vide 'अटोळी'
अ(-आ)ठी	स्त्री·	1. कपाळावर (नाखुषी इ· मुळे) पडणारी सुरकुती	शिकन, माथे का बल	wrinkle on the forehead (denoting displeasure or despise)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. अढी	मन की गाँठ, मनमुटाव	knot in mind, prejudice
		3. मिठी, विळखा	लपेट, पकड़, प्रगाढ़ आलिंगन	grasp or clasp around the waist
अठी घालणे	स· क्रि·	1. नाखुषी दर्शविणे	त्यौरी चढ़ना	to show displeasure
		2. कवटाळणे, विळखा घालणे	लिपटाना, चिपटाना	to clasp around the waist
अठ्ठावन	वि·	पन्नासवर आठ	अट्ठावन	fifty eight
अठ्ठावीस	वि·	वीसावर आठ	अट्ठाईस	twenty eight
अठ्ठेचाळ, अठ्ठेचाळीस	वि·	चाळीसावर आठ	अड़तालीस	forty eight
अठ्ठया	पुं·	पत्यांच्या जुडग्यातील आठ ठिपक्यांचा पत्ता	अट्ठा, ताशका वह पत्ता जिस पर आठ बूटियाँ हों	card with eight pips
अठ्ठायांऐंशी	वि·	ऐंशीवर आठ	अट्ठासी	eighty eight
अठ्ठयाण्णव	वि·	नव्वदा वर आठ	अट्ठानवे	ninety eight
अठ्ठयाहत्तर	वि·	सत्तरावर आठ	अठहत्तर, अठत्तर	seventy eight
अडकण	न·	1. घुणा अटकेचा दगड	रोक, रुकावट	impediment to scotch the movement of a wheel, stop stone placed
		2. दाराची खिटी	सिटकनी, खटका, चटखनी	bolt
		3. अडसर	अरगल	cross bar
अडकणे	अ·क्रि·	गुंतणे, फसणे	फँसना, उलझना	to be entangled, to be involved

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अडकविणे	स·क्रि·	1. गुंतवणे	उलझाना, फँसाना	to entangle, involve, complicate, implicate
		2. पैसे घालणे	लगाना, रुपया लगाना	to invest
		3. कैदेत टाकणे, बंदी करणे	कैद करना, रोकना	to confine, to restrain
		4. एकात एक घालणे, तात्पुरते जोडणे	अंतर्निवेश करना, बीच में जोड़ना, जमाना	to fasten, to join temporarily
अडका	पुं·	1. जुन्या पैशाच्या सहाव्या भागाचे नाणे	आधी पाई	half a pie
		2. पैसा, धन	पैसा, दाम	money
अडकित्ता	पुं·	सुपारी कातरण्याचे अवजार (दोनपानी)	सरौता	nut-cracker
अडखळण(-णी)	स्त्री·	1. अडखळण्याची अवस्था	ठिठकने, रुकने की अवस्था	state of stumbling
		2. ठेचा लागण्याची जागा	ऐसा स्थान जहाँ ठोकरें लगती रहें	a spot where men stumble
अडखळणे	स·क्रि·	1. ठेचकाळणे	लड़खड़ाना	to stumble
		2. मध्येच थांबणे, थबकणे	रुकना, झिझकना	to halt, to falter, to waver
		3. थांबत थांबत बोलणे, तोतरे बोलणे	हकलाना, अटकना	to stammer, stutter
अडखळविणे	स·क्रि·	अडखळायला लावणे (वाच्यार्थ व लक्ष्यार्थ)	अटकाना, उलझाना, ठिठकाना	to make to stumble/ falter, to strip
अडगळ	स्त्री·	टाकाऊ सामान	काठ-कबाड़, अंगड़ खंगड़	litter, old or broken material

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अडगा	वि·	अडाणी	अनाड़ी, अनपढ़	unlearned, ignorant
अडचण	स्त्री·	1. आपत्तिची परिस्थिती	अड़चन, दिक्कत, मुसीबत	difficulty, straits
		2. जागेची कमतरता	जगह की तंगी	lack of space, unroominess
		3. गैरसोय	असुविधा, कठिनाई	inconvenience
		4. अडगळ	कबाड़	litter
		5. अडथळा	रुकावट, बाधा	obstacle, impediment, hindrance
अडचणणे	अ·क्रि·	1. गैरसोय होणे	मुसीबतों में फँसना, दिक्कत में आना	to come in difficulty, to be straitened
		2. (गर्दीत इ·) चिमटले जाणे	भीड़ में दबाये जाना	to be thronged/ pressed
		3. (कपडा, बांगडी इ·) दाटणे, आवळ होणे	तंग/चुस्त होना	to become tight or contracted
अडचणीची जागा		1. गुह्यभाग, न दाखवता येण्याजोगा शरीराचा भाग	गुप्तांग	private part of the body
		2. गैरसोयीची जागा	अनुपयुक्त/असुविधाजनक स्थान	inconvenient/ difficult place
अडचणीचे दुःख -दुखणे	न·	अवघड जागी दुखणे	गुप्तभाग का या उसके आसपास का दर्द	ailment of or in the region of the pudenda
अडचणूक	स्त्री·	अडचणीची अवस्था, अवघडलेली अवस्था	अड़चन, परेशानी, दिक्कत	inconvenient/ straitened state

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अडची	स्त्री·	ओढाळ गायीच्या किंवा म्हशीच्या पायात धार काढताना घालतात तो फासा	उलझन, फँसाव (जो अड़ियल गाय या भैंस के पाँव में दुहते समय डालते हैं)	entanglement, framework to confine a cow or buffalo whilst milking
अडण	न·	1. गायी-म्हशीची कास	गाय/भैंस का अयन, थनों का पिछला दुग्ध कोष	udder
		2. संकट, अडचण	अड़चन, संकट/दिक्कत	difficulty
अडणा	पुं·	अडसर	अर्गला, अरगल	wooden bolt, bar
अडणी	स्त्री·	1. शंख ठेवण्याचे पात्र	शंख रखने का पात्र	a receptacle for holding a conch
		2. दिवा, भांडे इ· वस्तूच्या खालची बैठक, धातूचा किंवा लाकडी आधार	दीपक, बर्तन आदि के नीचे की तिपाई या आधार	a base for a lamp or a vessel
		3. अडसर	अरगल	a cross-bar, bolt of a door
अडणीवरचाशंख (व्यंग·)	पुं·	मोठ्या स्थानी बसलेला बेअकली माणूस	उच्च स्थान पर स्थित बेवकूफ़ आदमी	a fool in a high post
अडणूक	स्त्री·	1. अडचण, अडल्याची परिस्थिति	अड़चन, रुकावट, अवरोध	obstruction
		2. विरोध, प्रतिबंध	प्रतिबंध, विरोध	obstinate resisting
अडणे	अ·क्रि·	1. थांबणे, अटकणे, गती खुंटणे	अड़ना, अटकना	to get stuck, to be halted or stopped, to come to stand still
		2. बाळंत होताना अडथळा होणे	प्रसव में कठिनाई होना	to suffer stoppage in parturition

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. अडचणीत सापडणे	तंग हो जाना, घेरा जाना	to be placed in jeopardy
अडत	स्त्री·	1. दलाली, व्यापारी मध्यस्थीचे काम	आढ़त, दलाली	brokerage, mercantile agency
		2. त्याबद्दल मिळणारे कमिशन	आढ़त का कमीशन	remuneration for this service, commission
अडतीस	वि·	तीस अणि आठ	अड़तीस	thirty eight
अडत्या	पुं·	दलाल, व्यापारी मध्यस्थीचे काम करणारा	आढ़तिया, अभिकर्ता	mercantile agent, commission agent
अडथळा	पुं·	1. विघ्न, अडचण	विघ्न, बाधा, खलल	obstacle, interruption
		2. प्रतिबंध, आडकाठी	रोक, अवरोध	obstruction
अडदर(-रा)	पुं·	धाक, दरारा	धाक, डर	awe, dread
अ(-आ)डदांड, अडदांडगा	वि·	दांडगट	उद्दंड, उजड्ड, धींगड़ा	rude, boisterous
अडनाड, अडवीण	वि·	1. अधल्या मधल्या संख्येचा	अधूरा, बीच की संख्या का	odd, inexact, less or greater than round numbers
		2. गैरसोयीचा	असुविधाजनक, बेढंगा	inconvenient
	क्रि·वि·	गैरसोयिस्कर रीतीने, अनिश्चित प्रकारे	असुविधाजनक ढंग से, अनिश्चित रूप में	inconveniently, in a confused or doubtful manner, neither this nor that way

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अडप झडप	क्रि·वि·	चोरुन, मारुन, वाटेल त्या रीतीने-मार्गाने	चोरी छिपे, भले बुरे उपायों से	by hook or by crook, by force or fraud
	वि·	1. अलबत्या गलबत्या, कोणी ही सामान्य (माणूस)	साधारण, अनजाना (आदमी)	of no note or name (person)
		2. गौण, अप्रत्यक्ष, अवांतर (लाभ, प्राप्ती)	गौण, फुटकर	indirect, incidental, extra ((profit etc.)
अडपना, दडपना	वि·	धाक ठेवणारा, देखरेख ठेवणारा	नियंता, नियमन करने वाला	controlling, restraining
अडबंक, अडबंगा	वि·	1. वाकडातिकडा, ओबडधोबड	अड़बंग (-गा), बेढब, टेढ़ा मेढ़ा	clumsy, ill-formed
		2. अडेल, अडमुठा	अड़ियल, जिद्दी	stubborn and stupid, obstinate, headstrong
अडबंकी	स्त्री·	दाराची खीळ-खिटी	चटकनी, किवाड़ बंद करने की कुंडी	a small wooden bolt
अडमड	स्त्री·	(लहान मुलांची) कडमड मध्येमध्ये करणे	(बच्चों का) चंचलपन, चुलबुलापन	fidgetiness, restlessness, wriggling of body (as of children)
अडमडणे	वि·	मध्ये मध्ये लुडबुडणे, कडमडणे	चुलबुलाना, बीच-बीच में आना	to be fidgety and restless
अडमड्या	वि·	मध्ये मध्ये करणारा, चुळबुळ्या कडमड्या	चुलबुला, नटखट	fidgety and restless
अ (-आ) डमुठा	वि·	अडगा, समजूत नसलेला	अनाड़ी, उजड्ड, गँवार	stupid, dull

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
अ(-आ)डमोरी	क्रि·वि·	तोंड फिरवून, चोरुन	मुँह/पीठ फेरकर, लुकछिपकर	with face or back turned, clandestinely
अडली	पुं·	तैनातीत असणारा नोकर 'ऑर्डली' (इ·)	नौकर, हरकारा	orderly, attendant
अ(-आ)डवट	न·	1. अवघड तुळई, आडवा सोर	बल्ली, काठ की कड़ी	a rough beam
		2. बाण्याचे (आडवे) धागे	बाने के धागे	threads crossing the warp
अडवण	स्त्री·	1. हरकत	प्रतिबंध, रोक, रुकावट	stopper, check, bar
		2. प्रतिकार	प्रतिकार	resistance
अडवणूक	स्त्री·	1. अडचण, अडथळा, अटकाव	प्रतिरोध, रुकावट, अड़ंगा डालने की क्रिया	obstructing
		2. बहिष्कार	बहिष्कार, हड़ताल	stoppage of work
अ(-आ)डवा	वि·	1. उभ्याच्या काटकोनात असलेला	आड़ा, सीधा, खड़ा का उलटा	horizontal, cross, athwart
		2. जाडा, लठ्ठ	चौड़ा, मोटा	bulky
		3. विरुद्ध, उलटा	विरुद्ध, उलटा	adverse, opposed to
	क्रि·वि·	विरुद्ध बाजूने, समोर	सामने से, सामने	across, crosswise
अ (-आ) डवा अडव	स्त्री·	.1. जोराचा अडथळा	आत्यंतिक जोर की रुकावट	violent stopping and hindering
		2. सतावणी	सताने की क्रिया	dunning, harassing
आडवा तिडवा	वि·	वाकडा तिकडा	आड़ा टेढ़ा	oblique, transverse, cross and crooked
	क्रि·वि·	बेडौलपणे, अव्यवस्थितपणे	बेडौल/भद्दी तरह से	in a deformed fashion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अडविणे	स·क्रि·	1. थांबविणे, गती रोकणे	अटकाना, अड़ाना, रोकना	to obstruct, to make to stop
		2. आडवे जाणे	सामना करना	to confront, bring face to face
अडसट्टा	पुं·	अंदाज	अंदाज, अंदाजा, अनुमान	rough calculation, conjecture
अडसण	स्त्री·न·	1. सुपात पाखडण्यासाठी ठेवलेले किंवा पाखडलेले धान्य	पछोरने के लिये या पछोरा हुआ सूप में रखा हुआ अनाज	corn sifted or put to be sifted in the sifting fan
		2. 'अडची' पाहा -	दे· 'अडची'	vide 'अडची'
अडसणे	स·क्रि·	1. सुपाने पाखडणे	पछोरना, सूप से फटकना	to shake the sifting fan in a manner so as to separate the fine portion of grains
		2. वाखणे (धान्य)	ओसाना	to winnow
		3. फांद्या छाटणे	(टहनियाँ) काटना, छाँटना	to cut branches, to chop
अडसर	पुं·	1. अडणा (लाकडी)	अरगल	wooden cross-bar
		2. (लाक्ष:) अडथळा, विघ्न	बाधा, रुकावट	obstruction
अडसून खडसून	क्रि·वि·	बजावून, साफ-साफ, स्पष्टपणे	अच्छी तरह से जता कर, साफ-साफ	by warning emphatically, in plain terms
अडाखा	पुं·	1. अंदाज, अनुमान	अंदाजा, अनुमान	guess, conjecture

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. ताळमेळ, ठोकताळा, हिशेब	गिनती, मोटा हिसाब	rough account or computation
		3. युक्ति, उपाय	युक्ति, उपाय	ingenuity, contrivance
अडाण	न·	1. 'अडण' पाहा	दे· 'अडण'	vide'अडण'
		2. शेतकरी नसणारे खेड्यातील इतर धंदेवाले	गाँव के अन्य पेशावर जो खेतिहर नहीं हैं	village people who are other tradesmen than farmes
अडाण कबाड	न·	'अडाण' पाहा	दे· 'अडाण'	vide'अडाण'
अडाणमन	न·	अडाणी लोकांचे मन,-विचार	गंवारों का मत-विचार	thinking of the ignorant
अडाणा	पुं·	1. संगीतातील एकारागांचे नाव	एक राग का नाम	name of a Râga in music
		2. गाय-म्हशीच्या पायातील खोडा	गाय-भैंस के पांव में अटकाने का शिकंजा	framework to confine a cow or buffalo whilst milking
		3. घाणीचा किंवा चरकाचा दांडा (बैल ज्याला जुंपतात तो)	हरिस	beam of a crusher (to which the ox is yoked)
		4. 'अडाणा' पाहा	दे· 'अडाणा'	vide 'अडाणा'
अडाणी	वि·	1. अज्ञानी, गांवढळ, बावळा	अज्ञानी, गँवार	ignorant, stupid
		2. अनभिज्ञ, अजाणता, अकुशल	अनजान, अकुशल	inexpert, unskilful
अडिंबा		'अडणा' पाहा	दे· 'अडणा'	vide'अडणा'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अडिशेरी, अडिश्री	स्त्री·	अर्ध्या पायलीचे माप (जुने)	अनाज मापने का महाराष्ट्र का एक पुराना माप दो (मापी) सेर का	old Maharashtrian measure of capacity half a pâyali
अडीअडचण	स्त्री·	नड निकड, गरज	गरज, जरूरत	need, pressure of want
अडीच	वि·	दोन आणिअर्धा	ढाई, दो और आधा	two and half
अडीचकी	स्त्री·	अडीचचा पाढा	अढैया, ढाई का पहाड़ा	multiplication table of the number two and half
अडील	वि·	1. अडेल, हट्टी 2. आश्रित	अड़ियल, हठी, जिद्दी आश्रय में/ओट में रहने वाला	obstinate, stubborn situate in a shelter
अडुसष्ट	वि·	साठ आणि वर आठ	अड़सठ	sixty eight
अडुळसा	पुं·	एक वनस्पति जिच्या पानांचा आणि फुलांचा रस कफ खोकल्यावर गुणकारी असतो	अडूसा, एक पौधा जिसके पत्तों और फूल का रस कफ और खाँसी के लिये गुणकारी होता है	a medicinal plant justicia ganderussa
अडून	क्रि·वि·	आड राहून, मागेलपून	(किसी के) पीछे या ओट में छिपकर, आड़ लेकर	from behind, from the shelter/ cover of
अडेल	वि·	1. अडून राहणारा, थबकणारा 2. हट्टी, दुराग्रही	अड़ियल, अड़कर चलने वाला हठी, जिद्दी, दुराग्रही	walking haltingly obstinate, stubborn
अडेलतट्टू	न·	1. एक सारखे थबकणारे घोडे 2. (लाक्ष:) अडवणूक करणारा माणूस	अटक अटक्कर चलने वाला टट्टू अडंगा डालने वाला आदमी	mule going haltingly obstructing person

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अडेलतट्टूपणा अडेलपणा	पुं·	हट्टीपणा, अडवणुकीचा स्वभाव	अड़, जिद्द	obstinacy
अ(-आ)डोशी पाडोशी	वि·	शेजारी पाजारी, जवळपासचे	अडोसी-पड़ोसी, पास पड़ोस में रहने वाले	(people) living in the neighbourhood, neighbouring
अ(-आ) डोसा	पुं·	1. आड, आडपडदा	परदा, आड़	cloth interposed, screen, cover
		2. आसरा	ओट, सरण, सहारा	shelter
अड्डा		1. तळ (गाड्यांचा इ·)	टिकने/ठहरने का स्थान	stand, place for halt or stoppage
		2. एकत्र जमाव, समूह	समूह, संघ, जमघट	assemblage, gathering
		3. सतत किंवा मोठ्या प्रमाणावर चाललेला उद्योग	सतत या बड़े पैमाने पर चलने वाला व्यवसाय	any business or occupation proceeding constantly or on a considerable scale
		4. आखाडा (बैराग्यांचा)	अखाड़ा (साधुओं का)	living place of sadhus
		5. एकत्र जमण्याची जागा	मिलने या इकट्ठे होने की जगह	place of assembling
		6. खेळण्या करमणुकीची जागा	खेल/मनोरंजन का स्थान	a club-room, a lounge
अड्डेकरी	पुं·	अड्डयाचा मालक	अड्डे का मालिक या संचालक	keeper of a lounge
अड्यात पड्यात	क्रि·वि·	अडिकडे, पलिकडे	इस पार, उस पार, आर-पार	on this side, on that side, hither and thither

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अढळ	वि·	1. न ढळणारा, स्थिर	अचल, स्थिर	fixed, stable
		2. दृढ, पक्का	दृढ़, पक्का, खरा	firm, fast
अढळपद	न·	1. अचल-स्थिर स्थान	अचल/स्थिर स्थान	stable abode
		2. (लाक्ष:) मोक्ष	मोक्ष	eternal deliverance
अढा	न·	1. खांबा भोवतीचा दोरीचा वळसा	खंबे पर बंधी रस्सी का वलय	the coil of a string on a pillar
		2. दोरीचा फासा, पेच	रस्सी का फंदा, पेंच	knot of a string
अढी	स्त्री·	1. मनात धरलेली गाठ, तेढ	कीना, मनमुटाव, खुनस, कसक	knot in mind, old malice
		2. कपाळावरील, सुरकुती	माथे की सिलवट, माथे का बल, त्यौरी	wrinkle
		3. फळे पिकत ठेवण्यासाठी केलेला पिंजरड़· चा उबदार थर	पाल	bed of straw to mature fruits like mangoes, plantains etc.
		4. तिडा	फंदा, उलझन, गाँठ	a turn (as round a post) with rope or string
अढे	न·	1. छापराच्या दोन पाख्यामधला आडवा सोट	बँडेर, बरेंडा, छाजन के बीचों बीच लगाई जाने वाली बल्ली	ridge-pole
		2. दोन माणसांनी चालविण्याची करवत	दो आदमियों से चलाया जाने वाला आरा	whip-saw, saw worked by two
		3. कातडे वाळत घालण्याची आडवी दांडी	चमड़ा सुखाने की अलगनी	cross bar to dry hides
अढेपाट	पुं·	अढ्याचे लाकूड	बरेंड	ridge-pole of a roof

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अ(-आ)ढे वेढे	पुं·ब·व·	हो-ना, हरकती	हीलेहवाले, झिझक, आपत्तियाँ	objections, evasive reasoning
अढ्या करवत	पुं·	दोन माणसांची करवत	दो आदमियों से चलाया जाने वाला आरा	whip-saw (generally set in a frame)
अणकुची	स्त्री·	अत्यंत बारीक टोक	नोक, अनी, बारीक धारदार सिरा	point, tip, sharp end, nib
अणकुचीदार	वि·	अणीदार, टोकदार	नोकदार, अनीदार	pointed, sharp
अणी	स्त्री·	1. टोक, शेवटचा बिंदु	अणि, अनी, नोक, सिरा	point, sharp end, tip, nib
		2. आणीबाणी	आपत्कालीन स्थिति, ऐनवक्त	emergency
अणीदार	वि·	टोकदार	नोकदार, अनीदार	pointed, sharp
अ(-आ)णी बाणी	स्त्री·	आपत्काल, कटोकटीची वेळ	आपत्कालीन स्थिति, ऐन वक्त, कसौटी का समय	critical period, crisis
अणु	पुं·	1. पराकाष्ठेचा सूक्ष्म भाग-कण	जर्रा, कण	molecule, particle
		2. (भौतिकशास्त्र) पदार्थांचा सर्वात शेवटचा मूलांश	पदार्थ का अत्यंत मूलांश, अणु	atom
	वि·	अत्यंत अल्प, अत्यंत सूक्ष्म	अतिसूक्ष्म	extremely little or small, minute
अणुअस्त्र, अण्वस्त्र	न·	अणूच्या शक्तितून बनवविलेला असा अणु बाँब	अणु-अस्त्र, अणु-बम	atom-bomb

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अणुमात्र	वि·	यत्किचिंतसुद्धा, थोडा सुद्धा	रंच भी, तनिक भी, अल्पतम भी	even extremely little or small
अणुरेणु	पुं·	1. अत्यंत सूक्ष्म कण	अणुरेणु, बहुत ही सूक्ष्म कण	exceedingly minute particle
		2. कण न् कण	जर्रा-जर्रा	every particle
अणुवाद	पुं·	सर्वभौतिक पदार्थ मूळत: अणुस्वरूपी आहेत् अणि सर्व अणु अनश्वर आहेत असा सिध्दांत विचार	वह दर्शन जिसमें सब भौतिक पदार्थों का मूल स्वरूप अणुमय है और ऐसा माना जाता है कि अणु अनश्वर है	doctrine of atoms, theory that all material substances are primarily atoms and all atoms are eternal
अणुव्रत	न·	जैनधर्मानुसार गृहस्थाने पाळावयाचा व्रतधर्म	जैन धर्म के अनुसार गृहस्थ के मूलव्रत	name of small vows of any householder according to the Jains
अत:पर	क्रि·वि·	यापुढे, पुन:	इसके आगे, फिर से	henceforth, again
अतएव	क्रि·वि·	1. म्हणून या करिता	अतएव, इसलिये	on this account, therefore
		2. याचकरिता	इसलिये	for this very reason
अतर्कित	वि·	अकल्पित, अनपेक्षित, आकस्मिक	अतर्कित, अनसोचा	unexpected, unthought of, unpremeditated
अतर्क्य	वि·	कल्पनेतसुद्धा न येण्याजोगा, गूढ	अतर्क्य, कल्पनातीत	inconceivable, inconjecturable
अति	वि·	1. पुष्कळ, खूण, विपुल	अति, बहुत	much. abundant

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. जास्त, फार, प्रमाणाबाहेर	अधिक, अतिशय	excessive
	प्रत्यय·	च्यापलिकडे, - च्या आवाक्या बाहेर	-की सीमा के परे	over, beyond, exceeding
	न·	अतिशयता, अतिरेक	अतिशयता, अतिरेक	excess, extreme
अतिक्रमण(न)	पुं·	1. मर्यादा ओलांडण्याची क्रिया, उल्लंघन	अतिक्रमण, अतिक्रम, सीमा या मर्यादा का उल्लघंन	overstepping, transgression
		2. अनधिकाराने दुसर्याच्या हद्दीत जाणे, दुसर्यावर चढाई करणे, दुस्र्याच्या हक्कावर गदा आणणे	अवैध/अनुचित घुसपैठ या अनधिकार आक्रमण, हमला	violation, encroachment, trespassing
अतित	पुं·	आला गेला, पाहुणा, अतिथी	अतिथि, मेहमान	unexpected guest, newcomer
अतित अभ्यागत	पुं·	'अतित' पाहा	दे· 'अतित'	vide 'अतित'
अतिथी	पुं·	'अतित' पाहा	दे· 'अतित'	vide 'अतित'
अतिथिसत्कार	पुं·	पाहुण्यांचा आदरसत्कार	अतिथिसत्कार, मेहमानदारी	hospitality
अतिपरिचय	पुं·	सलगी, फाजील दोस्ती	घनिष्ठता, गहरी दोस्ती	familiarity
अतिपात	पुं·	अतिक्रम, मर्यादेचे उल्लघंन	अतिपात्, नियम या मर्यादा का उल्लघंन	transgression, violation
अतिप्रसंग	पुं·	1. अमर्यादा	अमर्यादा, ज्यादती	extravagance, injurious excess
		2. विनय भंग, अंगाशी झोंबी	छेड़छाड़	outrage
		3. अनर्थ	अनर्थ, बुरा परिणाम	calamitous happening, bad consequence

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. फाजिल सलगी	बहुत अधिक संपर्क	improper intimacy
अतिमानव	पुं·	सामान्य मनुष्याहून वरचढ मनुष्य	असामान्य/अलौकिक मानव	superman
अतिमानुष, अतिमानवी	वि·	1. मानवाच्या शक्ति पलिकडील	मानव शक्ति के बाहर का, अतिमानुष	superhuman
		2. अलौकिक, असामान्य	अलौकिक, असामान्य	singular, uncommon
अतिरंजित	वि·	तिखट मीठ लावून-वाढवून सांगितलेला	अतिरंजित, बढ़ाचढ़ाकर कहा हुआ	exaggerated
अतिरथी	पुं·	मोठा लढवय्या, महान रणशूर योद्धा	रथ में अकेला बहुतों के साथ लड़ने वाला	mighty warrior
अतिरथी,-महारथी	पुं·ब·व·	मोठे मोठे योद्धे	बड़े बड़े योद्धा	mighty warriors and heroes
अतिरिक्त	वि·	1. वाढीव, ज्यादा 2. उपयोगातून उरलेला	आवश्यकता से अधिक उपयुक्तता से अधिक	additional, extra redundant, excessive
अतिरिक्त कर	पुं·	ज्यादा घेतला जाणारा कर	अधिभार, अलग से अधिक लिया जानेवाला कर	surcharge
अतिरेक	पुं·	अतिशयपणा, ज्यादा-फाजील प्रमाण, पराकाष्ठा	अतिशयत, बहुताधिक्य	excess, superfluity, immoderateness
अतिवयस्क	वि·	फार म्हातारा, अतिवृद्ध	अतिवृद्ध, बहुत बूढ़ा	too far advanced in years, too old
अतिवाद	पुं·	वितंडवाद, हुज्जत	वितंडावाद, हुज्जत, निरर्थक दलील	extreme disputatiousness, obstinate disputing
अतिवादी	वि	बकवाद करणारा, हुज्जत घालणारा	अतिवादी, बहुत बोलनेवाला, हुज्जती	disputatious, argumentative

मराठी शब्द	व्या· को	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अतिविष(-ख)	न·	एक औषधी वनस्पती	अतिविषा, अतीस, एक वनौषध	medicinal tree, Betula
अतिवृष्टी	स्त्री·	ज्यादा पाऊस	अतिवृष्टि, अत्यधिक वर्षा	excessive rain
अतिव्याप्ती	स्त्री·	व्याख्येपेक्षा अधिक केलेला अर्थ (तर्कशास्त्र)	अतिव्याप्ति	excessive extensiveness or reach of a definition, drawing an inference beyond the warrant of premises
अतिशय	पुं·	1. अतिशयपणा, विपुलता	अतिशय, अधिकता, विपुलता	abundance, exuberance
		2. अतिरेक	अतिरेक, ज्यादती	excessiveness
		3. अनर्थ, अतिप्रसंग	अनर्थ, अतिशय	extravagance, injurious excess
	वि·	फार मर्यादेपलिकडचा	बहुत ज्यादा, अत्यधिक	excessive, over-abundant, too much
अतिशयोक्ती	स्त्री·	1. फुगवून-बोलणे, सांगणे	अतिशयोक्ति, अतिरंजना, बात को बढ़ाचढ़ाकर कहना	exaggeration
		2. अतिरंजित बोलणे, एक काव्यालंकार	एक काव्यालंकार जिसमें वस्तु का बहुत अधिक बढ़ा चढ़ाकर वर्णन किया जाता है	hyperbole, rhetorical figure which produces a vivid impression by extravagant exaggeration
अतिशहाणा	वि·	वाजवीपेक्षा फाजील शहाणा, मूर्ख	अपने आपको अत्यधिक चतुर समझने वाला मूर्ख, बुद्धू	overwise

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अतिसार	पुं॰	हगवणीचा विकार	अतिसार, दस्त की बीमारी	diarrhoea or dysentery
अतिस्नेह	पुं॰	फाजील प्रेम किंवा स्नेह	अत्यधिक प्रीति या स्नेह	deep attachment
अतीत	वि॰	1. मागे होऊन गेलेला	अतीत, बीता हुआ	past
		2. पलिकडे गेलेला, पार झालेला	परे/पार गया हुआ	gone beyond
अतीव	वि॰	अतिशय, फार	अतीव, अत्यधिक, बहुत	excessive, much, very much
अतींद्रिय	वि॰	इंद्रियाच्या पलिकडील, इंद्रियांना अगम्य	अतींद्रिय, जिसका ज्ञान इंद्रियों से नहीं हो सकता हो	beyond the reach of the senses, imperceptible
अतुर्बल	न॰	1. अपार शक्ति	अपार सामर्थ्य	immense strength
		2. अचाट साहस	बहुत बड़ी हिम्मत	great valiance
	वि॰	साहसी, अचाट शक्तीचा	हिम्मतवाला, ताकतवर	of immense strength, mighty
अतुर्बळी	वि॰	अतिबलवान	अतिबलवान, पराक्रमी	sturdy, mighty, powerful
अतुल	वि॰	अजोड, दुसरा नाही असा	अतुल, अमित, बेजोड़	matchless, unequalled
अतुल्य, अतुलनीय	वि॰	तुलनेला अशक्य असा, अनुपम	अतुल्य, अतुलनीय, तुलना रहित	incomparable
अतूट	वि॰	1. तूट-खोट-न पडणारा, न संपणारा, अक्षय	अटूट, अपार, अक्षय	inexhaustible, unfailing, ever-full
		2. अभंग, अखंड	न टूटनेवाला, दृढ़, मजबूत	unbroken, strong
	क्रि॰वि	अखंडितपणे, सतत	अखंड रीति से, सतत	incessantly, unceasingly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अतोनात	वि· क्रि·वि·	1. अतिशय, खूण, विपुल	अतिशय, बेहद, बहुत	excessive excessively
अत्तर	न·	सुगंधी अर्क	इत्र, फुलेल	scent, fragrant essence
अत्तर गुलाब	पुं·	(लाक्ष:) अत्तर-गुलाब आदीनी सत्कार	इत्र गुलाबजल आदि से किया जाने वाला सत्कार	reception by offering scented items
अत्तरदाणी	स्त्री·	अत्तर कापसाच्या बोळ्यात भिजवून ठेवण्याचे पात्र	इत्रदान	container of perfumed essences
अत्तार	पुं·	अत्तर विकणारा, सुगंधी द्रव्ये विकणारा, सुगंधी	अता(-त्ता) र	perfumer, vendor of perfumes
अत्यंत	वि·	पराकाष्ठेचा, अतिशय	अत्यंत, अत्यधिक, बहुत अधिक	very, very much, excessive
	क्रि.वि·	पराकाष्ठेने, अतिशय, फार मोठ्याप्रमाणात	हदसे ज्यादा, अतिशय	beyond proper limit, excessively
अत्यवस्थ	वि·	गंभीरपणे आजारी, फार आजारी, मरणोन्मुख	बहुत अधिक बीमार, मरणोन्मुख	seriously ill
अत्याग्रह	पुं·	1. अतिशय आग्रह 2. दुराग्रह, हट्ट	बहुत अधिक आग्रह, अनुरोध जिद, हठ	urgent pressing excessive importunity
अत्याग्रही	वि·	1. फाजील आग्रही	बहुत अधिक आग्रह करने वाला	very much pressing
		2. हट्टी, दुराग्रही	जिद्दी, हठी	excessively importune, obstinate
अत्याचार	पुं·	1. जुलूम, छळ	अत्याचार, जुल्म, यंत्रणा, अजीयत	tyranny, oppression

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. बेताल आचार,- वागणूक	अतिक्रमण, अनुचित आचरण	unjust behaviour, deviating from prescribed observances
		3. बलात्कार	बलात्कार, स्त्री की इच्छा के विरुद्ध किया जाने वाला संभोग	outrage
		4. हिंसा, हत्या	हिंसा	violence
अत्याचारी	वि·	अत्याचार करणारा	अत्याचारी, ज़ालिम	tyrant, despot
अथपासून इतीपर्यंत	क्रि·वि·	आरंभापासून अखेरेपर्यंत	आदि से अंत तक	from start to finish, from beginning to end, throughout
अथवा	अ·	किंवा, वा, अगर	अथवा, वा, या	or
अथांग	वि·	थांग, अंत न लागेल असा, अफाट, अपार	अथाह, अगाध, अपार	bottomless, very deep, unfathomable, vast
अ(-आ)थिलेपण	न·	1. मोठेपण, थोरपण 2. भाग्य	बड़प्पन, श्रेष्ठता दैव	greatness good fortune
अदकाव	वि·	अधिक, ज्यादा	ज्यादा, अधिक	spare, surplus
अदपाव	पुं·	अर्धापावशेर	आधा पाव, अधपाई	one eighth of a seer
अदब	स्त्री·	विनय, आदर, शिष्टाचार	अदब, विनय, आदर, मर्यादा	respect, regard, deference
अदबशीर	वि·	आदरशील, विनीत, शिष्टाचार संभाळणारा	बाअदब, विनीत, शिष्ट	respectful

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	क्रि·वि·	हळुवारपणे, संभाळून	सावधानी से, खबरदारी से	carefully, regardfully
अदमण	पुं·	अर्धामण (वजन)	आधा मन	half a maund
	वि·	अर्ध्यामण वजनाचा	आधे मन का	weighing half a maund
अदमास	पुं·	'अजमास' पाहा	दे· 'अजमास'	vide 'अजमास'
अदमुरे	वि·	अर्धवट विरजले (दूध), अर्धवट मुरलेले (दही)	(दूध) जो पूरी तरह से न जमा हो, (दही) जो अभी मीठा हो	imperfectly coagulated milk
अदम्य	वि·	1. न दबणारा, दडपून न जाणारा	अदम्य, जो दबाया न जा सके	untamable
		2. उत्कट, प्रबळ	उत्कट, प्रबल	indomitable, indefatigable
अदय	वि·	दया नसलेला, निर्दय, निष्ठुर	निर्दय, निष्ठुर	merciless, severe, harsh
अदल	वि·	खरा, न्यायोचित	सच, न्यायविहित	just
अदल(-ला) बदल	स्त्री·	1. अदला बदल	अदलाबदल, हेर फेर, परिवर्तन	inter - change
		2. विनिमय	विनिमय, लेन-देन	exchange
अदला	वि·	मागचा, पहिला, आधीचा	आगे का, पहले का	preceding
अदला जन्म	पुं·	मागील जन्म	पूर्व जन्म, आगे का जन्म, पिछला	birth preceding
अदला मधला	वि·	न पहिला न शेवटचा, मधला	बीच का, न पहला, न अंत का	intermediate, in-between
अदले साल	न·	गत साल	गत साल, पिछला साल	year preceding, last year

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अदल्या घरचा	वि·	पहिल्या नवर्यापासून झालेला (मुलगा)	पहले संबंध का	born from the previous husband
अदा	पुं·	1. उत्पन्न, प्राप्ती 2. लाभ, फायदा 3. भरपाई, फेड	आमदनी, प्राप्ति, आय लाभ, फायदा, मुनाफा भुगतान, चुकता करना	income, revenue gain, profit, emolument liquidation, clearing up
अदाकरणे	स·क्रि·	फेडणे, देऊन टाकणे, चुकते करणे (देणे इ·)	अदा करना, देना, चुकाना	to pay off, liquidate
अदालत	स्त्री·	1. न्यायकचेरी, कोर्ट 2. खटल्याचे कामकाज	अदालत, न्यायालय मुकदमे की कार्यवाही	court of justice the proceedings
अदावत	स्त्री·	1. खोटा आळ, तोहमत 2. वैर, शत्रुत्व 3. ईर्ष्या, दुष्टाचा	तोहमत, मिथ्या आरोप अदावत, वैर, शत्रुता ईर्ष्या, जलन, डाह	false accusation enmity, hatred, spite malice
अदावती	वि·	1. दुष्टावा करणारा 2. कुभांड रचणारा, खोटा आळ घेणारा	अदावती, अदावत रखनेवाला तोहमत लगानेवाला	malicious aspersing, maligning
अदृष्य	वि·	1. न दिसण्याजोगा, अगोचर 2. गुप्त, दिसेनासा, लुप्त	अदृश्य, जो दिखाई न दे, अगोचर लुप्त, गायब, ओझल	invisible, latent disappeared, out of sight
अदृष्ट	वि· न·	न दिसलेला, गुप्त नशीब	अदृष्ट, न देखा हुआ प्रारब्ध, दैव, नसीब, भाग्य	unseen destiny, fate, luck bad luck
अदृष्ट खर्च	पुं·	दानधर्म इ·	दान आदि में परोपकार में दिया जानेवाला खर्च	money expended on alms-giving etc

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अदृष्ट पूर्व	वि·	पूर्वी न पाहिलेला, विलक्षण, अद्‌भुत	अदृष्ट, जो पहले न देखा गया हो, अद्‌भुत, विलक्षण	never seen before, strange, surprising, extra-ordinary
अदृष्टफल	न·	पुढे मिळणारे कर्माचे फळ	अदृष्ट फल, पाप-पुण्य का भविष्य में प्राप्त होनेवाला फल	future fruit or consequences of one's deeds
अदृष्टभय	न·	नशीबात काय ठेवले आहे त्याविषयीचे भय	भाग्य में क्या लिखा है उसकी चिंता या भय	fear or apprehension of future consequences of one's deeds
अदृष्टवंत	वि·	नशीबवान	भाग्यवान, नसीबवर	fortunate
अदृष्टवशात्	क्रि·वि·	दैवयोगाने	दैववशात्, नसीब से	fortuitously
अदृष्टवाद (-मन(न)	पुं·	दैववाद, दैवानुसार शुभाशुभ फळाची प्राप्ती मानणारा सिध्दांत	अदृष्टवाद, प्रारब्धवाद, नियतिवाद	fatalism, the doctrine of future reward and punishment
अदेखाई	स्त्री·	मत्सर, द्वेष	डाह, जलन	envy
अद्दल	स्त्री·	प्रायश्चित, दुःखातून धडा	सज़ा, सबक, प्रायश्चित	caution through some bad experience
अद्दल घडणे	क्रि·	धडा-प्रायश्चित मिळणे	सज़ा मिलना, सबक मिलना, ताकीद मिलना	to get admonition/ warning through some pain, to learn through some hardship, to be served well

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अद्भुत	वि·	विलक्षण, आश्चर्यजनक, अपूर्व	अद्भुत, अनोखा, अजीब, विस्मय जनक	unique, rare, miraculous
	न·	1. आश्चर्य, चमत्कार	आश्चर्य, अजीब बात, चमत्कार	marvelous phenomenon, wonder
		2. नवरसापैकी एक रस	काव्य के नवरसों में से एक जिसका स्थायी भाव विस्मय है	one of the nine Rasas or poetical sentiments viz. Surprise
अद्यतन	वि·	आजतागायतचा, अत्यंत आधुनिक	अद्यतन, आज का, आधुनिकतम	modern, up-to-date
अद्यावत्, अद्ययावत्	क्रि·वि·	आजपर्यंत, आतापर्यंत, आज दिवसापर्यंत	आज तक, अब तक, आज दिन तक	up to the present day
अद्याप(-पि)	क्रि·वि·	1. अजून, मानापर्यंत 2. अजूनसुद्धा, आजसुद्धा	अब तक आज भी, अब भी	still, as yet, yet even to day, even now
अद्यापपर्यंत	क्रि·वि·	अजूनपर्यंत	अभी तक	even uptill now
अव्दातव्दा	वि·	1. विसंगत, असंबद्धा 2. भलता सलता, अचकट विचकट	असंगत, अंटसंट वाहियात, ऊटपटांग, अशिष्ट	inconsistent, wild preposterous, utterly absurd, indecent
अव्दितीय	क्रि·वि·	असंबद्धपणे, वटिल तसे	अशिष्ट ढंग से, मनमाने	preposterously, in an indecent manner
	वि·	अजोड, अतुलनीय	अद्वितीय, बेजोड़	unparalleled, unique

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अद्वैत	न·	द्वैत-दुजेपणा नसण्याची स्थिति किंवा भाव ऐक्य	अद्वैत, एकरूपता, एकता	non-existence of duality, unity, (hence) very close intimacy
अद्वैतवाद(-मत)	पुं·	जीव-ब्रह्म यांचे ऐक्य मानून केवळ ब्रह्माचेच आस्तित्व मानणारा वेदांत विचार	अद्वैतवाद, वेदांत का वह सिद्धांत जिसमें जीव और ब्रह्म की सत्ता एक मानी जाती है	pantheism, doctrine of the identity of the human soul with the Divine soul
अधकाव	वि·	'अदकाव' पाहा	दे· 'अदकाव'	vide 'अदकाव'
अधकोर	वि·	अर्धा चतकोर	आठवें हिस्से का	one-eighth
अधपणे	अ·क्रि·	होरपळणे	जलना, झुलसना	to singe, to be scorched
अध:पतन	न·	खाली पडणे, खाली पडण्याची-जाण्याची-क्रिया	अध:पतन, नीचे की ओर गिरने की या जाने की क्रिया, अधोगति	falling down, downward trend
अध:पात	पुं·	खाली पडल्याची अवस्था, पतन	अध:पात, पतन, गिरी हुई अवस्था	downfall, ruin
अधम	वि·	1. हलकट, नीच, दुष्ट 2. अत्यंत खालच्या दर्जाचा, हलका, सूड	नीच, दुष्ट निम्न कोटि का, कनिष्ठ, क्षुद्र	vile, villainous mean, low
अधर	पुं·	ओठ, खालचा ओठ	होंठ, नीचे का होंठ	lips, lower lip
	वि·	खालचा, तळचा	अधर, नीचे का, निचला	lower
अधोरत्तर	न·	दुरुत्तर, उद्धट बोलणे	दुरुत्तर, धृष्टतापूर्ण बातें, गाली गलोच	impudent language

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अधरोष्ठ	पुं·	खालचा ओठ	नीचे का होंठ	lower lip
अध (-ध्ध)र	क्रि·वि·	अधांतरी, अंतराळी	अधर में, ऊपर ही ऊपर, अंतरिक्ष में	in mid-space, without support
अध (-ध्ध)र ठेवणे	स·क्रि·	1. लटकत-लोंबत ठेवणे	अधर में लटकाना	to hang in mid-space or without support
		2. (लाक्ष:) अनश्चित अवस्थेत ठेवणे	(लाक्ष·) दुविधा में रखना	(fig). to keep in suspense
अधर्म	पुं·	1. धर्मविरुद्ध कर्म किंवा आचरण	अधर्म, धर्मविरोधी कर्म या आचरण	irreligious act or behaviour
		2. पाप, दुष्कर्म	पाप, दुष्कर्म	sin, wrong deed, vice
		3. अन्याय	अन्याय, गुनाह	crime, injustice
अधर्मी	वि·	धर्मविरोधी, न्यायविरोधी वर्तन करणारा पापी	अधर्मी, पापी	irreligious, sinful, wicked
अधलंड मधलंड	वि·	ना या बाजूचा ना त्या बाजूचा, मधलाच	बीच का	intermediate
अधला	वि·	'अदला' पाहा	दे· 'अदला'	vide 'अदला'
अधवणी	न·	आधणाचे पाणी	खौलने वाला या उबालने के लिये आग पर रखा हुआ पानी	boiling water
अधांतरी, अधांत्री	क्रि·वि·	'अध(-ध्ध)र' पाहा	दे· 'अध(-ध्ध)र'	vide 'अध(-ध्ध)र'
अधाशी	वि·	खादाड, खाऊ खाऊ करणारा	पेटू, खुराकी, खवैया	insatiate, covetous
अधिक	वि·	1. जास्त, चढ	अधिक	much, more

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पुष्कळ	बहुत खूब	exceeding, excessive,
		3. ज्यादा, फाजील	अतिरिक्त, फालतू	abounding, extra, additional
अधिक आगळा	वि·	थोडा जास्त	कुछ अधिक	a little more
अधिक उणा	वि·	कमी जास्त	कमी बेशी	more or less
अधिक चिन्ह	न·	बेरजेचे चिन्ह	योग चिह्न, धन	plus sign
अधिक प्रसंग	पुं·	दंगामस्ती, झोंबाझोंबी	ज्यादती, झगड़ा	violent clasping, bullying
अधिकमहिना (-मास)	पुं·	दर तीन वर्षांनी पाळला जाणारा महिना	मलमास, लौदमास	intercalary month (in Hindu calendar)
अधिकरण	न·	1. आधार, आश्रय, पाया	आधार, आश्रय, बुनियाद	basis, substratum, that which upholds or contains
		2. सप्तमी विभक्तीचा अर्थ (व्याक·)	सातवाँ कारण (व्याक·)	sense of the seventh case signifying comprehension or location, the locative case
		3. विशिष्ट उद्देशाने नेमलेले निवाडा मंडळ	विशिष्ट उद्देश्य से नियुक्त किया हुआ न्याय मंडल	a tribunal
अधिकाधिक	वि·	1. जास्तजास्त	अधिकाधिक, अधिक और अधिक	more and more
		2. जास्तीतज्यास्त	ज्यादा से ज्यादा, अधिक से अधिक	maximum

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अधिकांश	पुं·	मोठा अंश, - भाग	अधिकांश, बड़ा भाग	greater portion or part
	वि·	बहुतांश, निम्म्याहून अधिक (भाग)	किसी वस्तु या समूह का आधे से अधिक (भाग)	most of, more than half
अधिकार	पुं·	1. सत्ता, ताबा	आधिपत्य, कब्जा	possession
		2. हक्क, मालकी	हक, स्वत्व	right, title
		3. शक्ती	शक्ति	power
		4. प्रभुत्व, प्राविण्य	पूर्ण जानकारी, कमान	mastery, command
		5. शासन, सत्ता	शासन, हुकूमत	authority, government, rule
		6. योग्यता, पात्रता	योग्यता, पात्रता	ability, eligibility
		7. अधिकार क्षेत्र	अधिकार क्षेत्र	jurisdiction
अधिकार पत्र	न·	1. मुखत्यारपत्र	अधिकार पत्र	letter of authority
		2. वहिवाटीचा अधिकार देणारा पट्टा	अमल पट्टा	certificate of title
अधिकारी	वि·	1. अधिकार असलेला	अधिकारी, सत्ताधारी	possessing authority or power
		2. विशिष्ट योग्यता असलेला	योग्यता/पात्रता रखनेवाला	eligible, entitled to
	पुं·	अमलदार, हुद्देदार	ओहदेदार	officer, authority
अधिकृत	वि·	1. अधिकार दिलेला	अधिकृत	authorised, official
		2. प्रमाणित	प्रमाणित	certified, authoritative
अधिकोत्तर	वि·	1. याहून अधिक, विशेष	विशेष, अधिक, ज्यादा	extra, more than due
		2. असामान्य, लोकोत्तर	सविशेष, असाधारण, श्रेष्ठ	extra-ordinary, above common

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अधिकोष	पुं·	सरकारी खजिना	शासकीय कोष	treasury
अधिक्षेप	पुं·	1. दूषण, आरोप	अधिक्षेप, दोषारोपण	accusing, censuring. charging
		2. हेटाळणी	व्यंग, ताना	reviling
अधिदैवत	न·	कुलदैवत, इष्ट देवता	कुल परंपरा से स्थापित देवता	family deity or one's own deity of devotion
अधिनियम	पुं·	कायदा	अधिनियम, पारित विधि	Act (of legislation)
अधिपती	पुं·	1. मालक, धनी	अधिपति, स्वामी, मालिक	lord, master
		2. नेता, नायक	नेता	leader
		3. राजा	राजा	sovereign
अधिवेशन	न·	बैठक, सत्र	अधिवेशन, सत्र	session, sitting
अधिष्ठाता	पुं·	1. देखरेख करणारा, व्यवस्था पाहाणारा मुख्य माणूस	अधिष्ठाता, नियामक	presiding authority
		2. मालक, स्वामी	मालिक, स्वामी	owner, proprietor
अधिष्ठान	न·	1. निवासस्थान, राहण्याचे ठिकाण	अधिष्ठान, रहने का स्थान, निवास	place of residence
		2. पाया, मूलधार	आश्रय, आधार, बुनियाद	basis, seat
अधिष्ठित	वि·	1. उभारलेला, स्थापित	अधिष्ठित, स्थित, स्थापित	established, set up
		2. राहिलेला, वसलेला	बसा हुआ, ठहरा हुआ	inhabiting, occupying
अधिसूचना	स्त्री·	शासकद्वार विशेष सूचना, नोटीस	अधिसूचना	notification

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अधीक्षक	पुं·	सर्वांवर देखरेख करणारा अधिकारी	अधीक्षक (जो अपने अधीन कर्मचारियों पर निगरानी करता है)	superintendent
अ (-आ) धीन	वि·	1. ताब्यात असलेला, ताबेदार	वशीभूत, जो किसी के अधिकार या ताबे में हो	subject to or under the authority of
		2. हाताखालचा, दुय्यम	मातहत	subordinate, subservient to
		3. अवलंबित, आश्रित	अवलंबित, आश्रित	dependent
अ (-आ) धीनपण	न·	ताबेदारी, परवशता	अधीनता, परवशता	subservience, subordination, dependence
अधीर	वि·	1. उतावीळ, आतुर	उतावला, आतुर	impatient, restless
		2. अस्वस्थ, उद्विग्न	उद्विग्न, आकुल	disturbed, discomposed
		3. अस्थिर, घाबरलेला	अस्थिर चित्त	restive
अधीरता	स्त्री·	उतावीळपणा, आतुरता	उतावलापन, आतुरता	impatience
अधील	वि·	पहिला, अगोदरचा	पहला, पहले का, पेश्तर का	earlier
अधुरा	वि·	अपुरा, अर्धवट राहिलेला	अधूरा, अपूर्ण	incomplete, unfinished
अधू	वि·	1. पंगू	अपंग, अपाहिज	weak (of limb), defective
		2. व्यंग असलेला	लूला, न्यूनांग	deformed, maimed
		3. दुखरा	दर्द करनेवाला	tender, quickly susceptible to injury
		4. हळवा	भावुक	delicate, gentle, soft

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अधेमध्ये; अधीमधी	क्रि·वि·	मध्येच, कुठेही	बीच में, कहीं भी	at the middle, at unreasonable times
अधेली	स्त्री·	1. अर्ध्या रुपयाचे नाणे	अट्ठन्नी	half-rupee coin
		2. निम्म्या वाट्याने शेती करण्याची पद्धती	आधे साझे में खेती करने की रीत, बटाई	tenure of land in which the cultivator is to pay half the produce
अधोक	वि·	निर्धोक, धोका-भय-नसलेला	खतरे से खाली, सुरक्षित	safe, free from danger
	क्रि·वि·	बिनधोकपणे	बिना भय के, बेखटके	safely, without loss or damage
अधोगती	स्त्री·	1. खाली जाण्याची गती	अधोगति, नीचे की ओर गति	descent, downward movement
		2. नीच अवस्था	अवनति, दुर्दशा	degradation, misfortune
अधोगामी	वि·	खाली-हीन अवस्थेकडे-जाणारा	अधोगामी, हीनता की तरफ जिसकी गति हो	descending, going downwards, degrading
अधोड	न·	कच्चे कातडे, चामडे	कच्ची खाल	raw hide
अधोमुख	वि·	खाली तोंड केलेला, (लाक्षः) खिन्न, ओशाळलेला	अधोमुख, औंधा, (लाक्ष·) शर्मिंदा, लज्जित	one with face down wards, (fig.) ashamed
अध्यक्ष	पुं·	1. अधिष्ठाता, संस्था प्रमुख	अध्यक्ष, अधिष्ठाता, प्रमुख	president, head of an institution
		2. सभा प्रमुख, सभा संचालक	सभापति, सदर	chairman

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अध्ययन	न·	अभ्यास, वाचन	पठन, पढ़ाई, विद्योपार्जन	reading, study
अध्ययनशील	वि·	अभ्यासू, पुष्कळ वाचन करणारा	अध्ययनशील	studious
अध्यवसाय	पुं·	1. उद्यम, सततोद्योग 2. निश्चय, चिकाटी	उद्योग, आयास निश्चय, दृढ़ता, लगन	effort, exertion perseverance
अध्यातमध्यात	क्रि·वि·	भानगडीत, पंचायतीत	झंझट में, झमेले में	meddlesomely
अध्यात्म	न·	आत्म्यासंबंधी विचार किंवा ज्ञान, वेदांत	आत्मा से सम्बंधित विचार-विवेचन या चिंतन	contemplation or consideration or dissertation of the spirit
अध्यात्मविद्या **अध्यात्मविद्याशास्त्र**	स्त्री·	आत्मविद्या, अध्यात्मा संबंधीचे शास्त्र	अध्यात्मविद्या/शास्त्र	spiritualism
अध्यात्मविद्याज्ञान	न·			
अध्यादेश	पुं·	वटहुकुम	अध्यादेश	ordinance
अध्यापक	पुं·	शिक्षक	अध्यापक, शिक्षक	·eacher, professor, instructor
अध्यापन	न·	1. शिकविण्याची क्रिया 2. शिकविण्याचा व्यवसाय	अध्यापन, पढ़ाना पढ़ाने का पेशा	teaching, instruction teachership
अध्याय	पुं·	प्रकरण	अध्याय, पर्व, खंड	chapter
अध्यारोप	पुं·	मिथ्या आरोप, नसलेले आहे म्हणून सांगणे	अध्यारोप, अध्यास, एक वस्तु के गुणधर्म का अन्य वस्तु में आरोप करना	wrong attribution

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अध्याहृत	वि·	मुळात नसताना मानलेला-गृहीत धरलेला	उसे मानकर चलना जो वस्तुत: है ही नहीं	to accept that which in fact does not exist
अध्वर्यू	पुं·	1. उपाध्याय, यज्ञाचा ऋत्विज	चार ऋत्विजों में से एक ऋत्वज	one of the officiating priests
		2. (लाक्ष:) नायक, प्रमुख	(लाक्ष·) नायक, प्रमुख	leading man, head, manager
अवघड	वि·	1. न घडलेला (दगड)	अनगढ़, बिना गढ़ा हुआ	ill shaped, unwrought
		2. न तासलेले (लाकूड)	न तराशी हुई (लकड़ी)	crude, unpolished
		3 न शिकलेला किंवा न संस्कार झालेला (मनुष्य)	अपरिष्किृत, असंस्कृत, उजड्ड	uncultivated, not cultured, uncivilised
अनंत	वि·	1. अंत नसलेला	अनंत, जिसका छोर न हो	endless
		2. सीमा नसलेला	असीम, अमर्याद	infinite, limitless
		3. तळ - थांग नसलेला - अथांग	अथाह	bottomless
		4. पार नसलेला	अपार	boundless
	पुं·	1. नागश्रेष्ठाचे नाव, शेषनाग	अनंतनाग, नागाओं का प्रमुख, शेषनाग	chief of the serpent or Nâga race
		2. एका फुलझाडाचे व त्याच्या फुलाचे नाव (तगरीच्या जातीचे पांढरे शुभ्र सुवासिक फूल)	एक फूल का पौधा या उसका फूल	a kind of flower-plant or its flower Tabernea-montana coronaria

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनंतर	क्रि·वि·	मागाहून, नंतर	अनंतर, पश्चात्, बाद में	afterwards, after a while
अनाधिकार	वि·	1. अधिकार-योग्यता-नसलेला	अनधिकारी, अधिकार/पात्रता/योग्यता न रखनेवाला	being no authority
		2. हक्क नसलेला	विरासत का हक़ खोया हुआ	not entitled to or having right to
अनध्याय	पुं·	अभ्यासाची सुट्टी	अनध्याय, पढ़ाई की छुट्टी	intermission of studies
अननस	न	घाययात किंवा केतकीच्या पानासारखी पाने येऊन मध्येच ज्याला गाठी सारखे मधुर आंबट एक फळ येते असे झुडुप	अनन्नास	pine-apple
अननुभवी	वि·	अनुभव नसलेला, अप्रौढ़, कच्चा	अनुभवहीन, कच्चा	inexperienced, immature
अननुभूत	वि·	कधी अनुभव न घेतलेला	जिसका अनुभव कभी न किया गया हो	never experienced before
अनन्य	वि·	1. दुसरा जोडीला नाही असा, अजोड	अनन्य, अद्वितीय	unique, not having a second
		2. वेगळा नाही तोच, एकरूप	अभिन्न, एकरूप, वही	not different, the same
		3. एकनिष्ठ	एकनिष्ठ, वफादार	of mind and affections intently fixed upon one object, single-minded

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. एकटा, एक, एकाकी	एकाकी, अकेला	exclusive, sole
अनन्यगतिक	वि·	दुसरा मार्ग-इलाज नसलेला	अनन्यगतिक, अनन्यगति, लाचार, विवश	having no other resource, having no alternative or option
अनन्य भक्ती	स्त्री·	केवळ एकाचीच भक्ती	अनन्यभाव, एकनिष्ठ भक्ति, वफादारी	single-minded devotion
अनन्य शरण	वि·	दुसरा आश्रय-आधार नसलेला	अनन्यशरण, एक ही आश्रय पर आधारित	that has no other refuge or asylum
अनन्यसाधारण	वि·	असामान्य, अलौकिक	असाधारण, अलौकिक, अन्यत्र न पाया जानेवाला	uncommon, remarkably great
अनन्वित	वि·	1. विसंगत, असंबद्ध	असंगत, विशृंखल	inconsistent, incoherent
		2. अमर्याद, बेताल	असंतुलित, मनमाना	unrestrained, irregular, improper
		3. क्रूरतापूर्ण	क्रूरतापूर्ण	atrocious
अनपत्य	वि·	अपत्य नसलेला (-ली), वांझ	संतानहीन, बाँझ	childless, having no issue
अनपेक्षित	वि·	1. अपेक्षा न केलेला	अनपेक्षित	unexpected
		2. आकस्मिक, अकल्पित	आकस्मिक, अनसोचा	sudden, unthought of
अनबनाव	पुं·	झगडा, बेवनाव, वितुष्ट	अनबन, मनमुटाव	rift, cleavage
अनभिज्ञ	वि·	अजाणता, ज्ञान नसणारा अतज्ज्ञ	अनभिज्ञ, किसी विषय की जानकारी न रखनेवाला, अनजान	un acquainted with, ignorant
अनभिषिक्त	वि·	अभिषेक न झालेला	अनभिषिक्त, बेताज	uncrowned

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनभ्यस्त	वि·	1. सराव नसलेला, परिपाठ नसलेला	अनभ्यस्त, जिसे आदत न हो, जिसने अभ्यास या मश्क न किया हो/की हो	unpractised, unexercised in
		2. तरबेज-कुशल-नसलेला	अकुशल, अधकचरा	unversed
		3. अपरिचित	अपरिचित	unconversant
अनमान	पुं·	1. होना	हिचक, आगापीछा	hesitation, vacillation
		2. शंका, अनिश्चितता	शक, अनिश्चय	indeterminateness
		3. संकोच	संकोच, लज्जा	reserve, abashment
अनमानधपका	पुं·	अंदाज, तर्क	केवल अनुमान, अटकल, अंदाजा	mere guess, guesswork
अनमोल	पुं·	बिनमोल, मोल न करता येण्यासारखा	अनमोल, अमूल्य, बहुमूल्य	precious, invaluable
अनरसा	पुं·	आंबवलेल्या तांदळाच्या पिठाची तळून केलेली एक प्रकारची गोड पुरी	अंदरसा, अपूप	a kind of light, fried sweet cake
अनर्गळ	वि·	उच्छृंखल, बेछुट	अनर्गल, बेरोक, वाहियात, उच्छृंखल	unrestrained, wanton, self-willed
	क्रि·वि·	बेछूटपणे, स्वैरपणे	अनियंत्रित रीति से	wantonly
अनर्थ	पुं·	1. संकट, आपत्ती	अनर्थ, महान आपत्ति	evil, calamity
		2. गोंधळ, अव्यवस्था	गड़बड़, अव्यवस्था, अस्त-व्यस्तता	disorder, tumult
		3. आक्रांत	आक्रोश, कोलाहल, कुहराम	excessive wailing and crying
		4. अतिशय जुलूम, नाश	जुल्म, विप्लव, बर्बादी	excessive oppression

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		5. पराकाष्ठा, शिकस्त	असीमता, पराकाष्ठा, चरमसीमा	boundlessness privation of
		6. चुकीचा-भलता-अर्थ	उल्टा/विपरीत अर्थ, अर्थहानि	meaning, misconstruction
अनलस	वि·	आळस नसलेला, उद्योगरत, दक्ष	उद्यमी, आलस्यरहित, परिश्रमी, दक्ष	not indolent, diligent
	क्रि·वि·	आळस टाकून	तत्परता से, दक्षता से, आलस्य छोड़ कर	without being indolent, diligently
अनवधान	न·	लक्ष नसण्याची स्थिति	अनवधान, अमनोयोग, असावधानता	inattention, inadvertence, heedlessness
अनवधानी	वि·	1. बेसावध, गाफिल	अनवधान, गाफ़िल	inattentive, inadvertent
		2. मन थार्यावर नसलेला, लक्ष नसलेला	असावधान, अन्यमनस्क	absent-minded
अनवरत	क्रि·वि·	सतत, अविश्रांतपणे, अखंडितपणे	अनवरत, अविराम, निरंतर, लगातार	incessantly, continuously
अनवस्था	स्त्री·	1. घोटाळ्याची अवस्था, अस्थिर स्थिति	अनवस्था, अस्थिरता	unsettled state
		2. अव्यवस्था	अव्यवस्था, गड़बड़ी, घपला	disorder
		3. अनास्था, हेळसांड	अवहेलना, उपेक्षा	negligence, indifference
अवस्थाप्रसंग	पुं·	नको तसा प्रसंग, घोटाळ्याची परिस्थिती	दुरवस्था, बुरी हालत	miserable condition
अनवाणा (-णी)	वि·	पादत्राण नसलेला, उघड्या नंग्या-पायाचा	नंगे पाँव	barefoot

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	क्रि·वि·	पादत्राण न घालता, वाहाणा न घालता	नंगे पाँव, पैरों में कुछ पहने बिना	barefoot
अनशन	न·	उपास, उपोषण	अनशन, उपवास	fast, abstinence from food
अनसूट	वि·	1. चव न घेतलेला	अनचखा, न चखा हुआ	untasted
		2. उष्टा न केलेला	अनुच्छिष्ट, जूठा न किया हुआ	undiminished by taste
		3. स्पर्श न केलेला, जसाच्या तसा असणारा	अस्पृष्ट, न छुआ हुआ	unpolluted by touch, untouched
		4. खच्ची न केलेला (बैल)	खसी न किया हुआ, बधिया न किया हुआ	uncastrated
		5. स्त्री भोग न केलेला	अभुक्त, जिसने भोग न किया हो	that has not tasted sexual enjoyment
अनहित	न·	अहित, अकल्याण	अहित, नुकसान, बुराई	detriment, injury
अनगित	वि·	1. पुढे होणारा, भावी	भावी, आगे होनेवाला	future
		2. अजून न आलेला	अप्राप्त	not arrived
अनागत विधाता	वि·	दूरदर्शी, पुढचे अगोदर जाणणारा	दूरंदेश, दूरदर्शी	provident
अनागोंदी	स्त्री·	अराजक अवस्था	अंधेरनगरी, अंधेरखाता	chaotic condition
अनाचार	पुं·	1. आचारहीनता, भ्रष्ट आचार	अनाचार, भ्रष्ट आचरण	corruption, immoral conduct
		2. दुराचार	दुराचरण	lasciviousness
अनाठायी	क्रि·वि·	1. अयोग्यकारणी, -स्थळी	बेठिकाने, अनुचित काम में	out of place, for a wrong cause
		2. व्यर्थ, फुकट, विनाकारण	व्यर्थ, बेकार	given to the winds, wasted, lost

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनाडी	वि·	1. अडाणी, अज्ञान 2. गांवढळ	अनाड़ी, नासमझ, नादान गँवार	inexpert, stupid vulgar, rustic
अनाथ	वि·	1. पालक-रक्षक नसलेला, पोरका 2. असहाय, बापुडा, दीनवाणा	लावारिस, यतीम असहाय, निराश्रय, दीन	orphan, without protector helpless, poor, destitute
अनाथालय	न·	1. पोरक्या माणसांक निता काढलेले आश्रय स्थान	अनाथालय, यतीमखाना	orphanage
अनादर	पुं·	1. अवमान, अपमान 2. तिरस्कार	निरादर, अपमान बेइज्जती	disrespect, dishonour slight, contempt
अनादी	वि·	1. आरंभ-जन्म-उत्पत्ती नसलेला 2. चिरंतन	जिसका आरंभ न हो शाश्वत, नित्य	that is without beginning or origin eternal
अनादी परंपरा	स्त्री·	फार प्राचीन काळापासूनची परंपरा, रूढी	बहुत पुरानी परंपरा	descent from time immemorial
अनादी सिद्ध	वि·	1. अतिशय प्राचीन काळापासून असलेला 2. स्वयंभू, स्वयंसिद्ध	बहुत ही प्राचीन काल से सिद्ध स्वयंभू, जो स्वयं उत्पन्न हुआ हो	established or existing from all eternity self-existant
अनान	वि·	वेगवेगळा	अन्यान्य, अलग अलग	different
अनामत	वि·, स्त्री·	1. विश्वासाने ठेवलेली (रक्कम)	किसी के भरोसे रखी हुई (रकम), धरोहर	deposited, committed to the charge of

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
		2. आगाऊ दिलेली (रक्कम)	अग्रिम पेशगी	given in advance
		3. विशिष्ट खात्यात न घालता मोघमदिलेली (रक्कम)	बिना खाते में डाले संदिग्ध तरह से दी हुई (रकम)	not brought to regular account
	क्रि·वि·	खर्च न करता, जशीच्या तशी	खर्च किये बिना, जैसे का तैसा, ज्यों का त्यों	without being brought into consumption, as it was
अनामतवही	स्त्री·	अनिर्णित रकमांची नोंदवही	अमानत खाता	book of unsettled accounts
अनामिक	वि·	1. अप्रसिद्ध 2. निनावी 3. नाव नसलेला	अनाम, अनामा, अप्रसिद्ध गुमनाम नामरहित	unknown anonymous nameless
अनामिका		करंगळी जवळचे (हाताचे) बोट	अनामिका, कानी और बिचली उँगलियों के बीच की उँगली	the ring finger
अनायक (-की)	वि·	निर्णायक, नेता नसलेली (स्थिती) अंदाधुंदीची (स्थिती)	नेतृत्वहीन, नायकहीन, अराजक	leaderless, rudderless, disorderly
अनायस	पुं·	1. आयासांचा-प्रयत्नाचा अभाव	आयास/परिश्रम का अभाव	exemption from difficulty/exertion
		2. सुकरता, सुलभता	सुकरता, सुलभता	state of being easily performed or accomplished, facility

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनायसे	क्रि·वि·	विना प्रयत्न, विनासायास, सहजपणे	बिना प्रयास, आसानी से	without effort or exertion
अनार्य	पुं·	आर्येतर वंशाचा मनुष्य	अनार्य, म्लेच्छ, बर्बर आदि आर्येतर जाति का आदमी	man of non-Aryan race
	वि·	1. जंगली, रानटी 2. असभ्य, अप्रतिष्ठित	जंगली असभ्य, अशिष्ट	uncivilised disreputable, unworthy, ignoble
अनावर	वि·	आवरण्यास कठीण, ताब्यात ठेवण्यास कठीण	अनियंत्रणीय, जो वश में न किया जा सके, अवश, बस के बाहर का	irrestrainable, uncontrollable
अनावरण	न·	उघडण्याची क्रिया, आवरण दूर करण्याची क्रिया	पर्दा या आवरण हटाने की क्रिया, खोलना	unveiling, opening
अनावृत	वि·	1. न झाकलेला, उघडा 2. आटोक्याबाहेरचा, अनावर	अनावृत्त, खुला बेकाबू, बस के बाहर का	uncovered, opened uncontrollable
अनावृष्टी	स्त्री·	आवर्षण, पाऊस न झाल्याची स्थिती	अनावृष्टि, सूखा, वर्षा का अभाव	drought, want of rain
अनासक्त	वि·	न चिकटलेला, लिप्त न झालेला	अनासक्त, निर्लिप्त	unattached
अनास्था	स्त्री·	आस्था-कळकळ-नसण्याची स्थिती बेपर्वाई, हयगय, निष्काळजीपणा	श्रद्धाहीनता, उदासीनता, लापरवाही	indifference, unconcern, carelessness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनाहूत	वि·	निमंत्रण नसलेला, न बोलवता आलेला आगंतुक	अनाहूत, अनिमंत्रित	uninvited
अनाहूतपणे	क्रि·वि·	न बोलावता, आकस्मिक, अकस्मात	सहसा, अचानक, हठात्	uninvitedly, accidently
अनिच्छा	स्त्री·	1. इच्छेचा अभाव, वासना नसणे	अनिच्छा, इच्छा का अभाव	absence of wish, indifference
		2. नावड	अरुचि	reluctance
		1. नश्वर, विनाशी क्षणिक	अनित्य, नश्वर	perishable
		2. तात्पुरता, अनित्य	अस्थायी	temporary, transient
अनिमि(-मे)ष	वि·	1. पापण्या न मिटणारे (डोळे), टकमक पहाजारी (दृष्टि)	निर्निमेष, अनिमेष, जिसकी पलक न गिरे, स्थिरदृष्टि	not winking, looking steadily
		2. सदा जागरुक	जागरूक, खबरदार, चौकस	wakeful, vigilant
	क्रि·वि·	1. टकमका	एकटक, बिना पलक गिराये	steadfastly, without winking, incessantly
		2. जागरुकपणे	जागरूकता से, सावधानता से	vigilantly
अनियंत्रित	वि·	निरंकुश, अमर्याद	अनियंत्रित, प्रतिबंधरहित, निरंकुश	uncontrolled, irrestrained
अनियमित	वि·	1. अनिश्चित, ठरीव नसलेला	अनियमित, अनिश्चित	irregular
		2. अपरिमित, अमर्याद	असीम, बेहद	immoderate, inordinate
अनिर्णीत	वि·	निर्णय न केलेला, निकालात न काढलेला	अनिर्णीत, अनिश्चित, जिसका फैसला न हुआ हो	undetermined, unsettled

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनिर्बंध	वि·	निर्बंध-आडकाठी-नसलेला, स्वैर	अनर्गल, ऊटपटांग, अनियंत्रित	without restraint, arbitrary
अनिर्वचनीय अनिर्वाच्य	वि·	सांगता-वर्णन करता-न येण्यासारखा	अनिर्वचनीय, अकथनीय, अवर्णनीय	indescribable, indefinable
अनिर्वाह	पुं·	निरुपाय, नाइलाज	विवशता, लाचारी, मजबूरी	helplessness
अनिर्वाह पक्षी	क्रि·वि·	निरुपायेकरून, नाइलाजास्तव	विवशता से, मजबूरन	helplessly, of necessity
अनिवार	वि·	1. अतिशय, प्रमाणाबाहेर	अतिशय, असीम, बेहद	excessive, superabounding
		2. आवरण्याला कठीण, अतिशय खोडकर	निरंकुश, बेकाबू, ऊधमी, शरारती	refractory, impetuous, uncontrollable
		3. अपरिहार्य, न टाळता येण्यासारखा	अनिवार्य, अटल, लाज़िमी	invertible, inevitable
अनिवार्य	वि·	अपरिहार्य, अटळ	अवश्यंभावी, अपरिहार्य	inevitable, unavoidable, irresistible
अनिश्चित	वि·	पक्का नसलेला, संदिग्ध	अनिश्चित, संदिग्ध	uncertain, dubious
अनिष्ट	न·	1. अहित, तोटा	अनिष्ट, हानि	detriment, damage
		2. नको होते ते, नावडती गोष्ट	अप्रिय, नापसंद बात	anything undesired or disliked
	वि·	1. नको असलेला, नापसंत	अनिष्ट, अप्रिय, अनचाहा	undesired, disagreeable
		2. प्रतिकूल, अशुभ, वाईट	अमंगल	evil, unpropitious

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनिष्टसूचक	वि·	पुढच्या अशुभाची आगाऊ सूचना देणारा	अनिष्टसूचक, अनिष्ट को सूचित करनेवाला	prognostic of evil, ill-betokening, ominous
अनीती	स्त्री·	1. नीतीचा अभाव	अनीति, अनैतिकता	immorality
		2. अर्धम, दुराचार, अन्याय	अन्याय, अनुचित व्यवहार दुराचार	injustice
		3. असभ्यता, अशिष्टपणा	असभ्यता, ग्राम्यता	impoliteness, ill manners
अनुकंपनीय	वि·	कींव करण्यालायक, दयनीय	दयनीय, दया करने लायक	pitiable
अनुकंपा	स्त्री·	कींव, दया	अनुकंपा, हमदर्दी, रहम	pity, kindness
अनुकरण	न·	नक्कल, दुसरा करतो तसे करण्याची क्रिया	अनुकरण, नकल, किसी की देखा-देखी करना	imitation
अनुकूल(-ळ)	वि·	1. जुळणारा, जमणारा	अनुकूल, मुआफिक, मेल रखनेवाला	agreeable, suitable
		2. सोयीचा, अनुसरून असणारा	सहायक, सुविधाजनक	favourable, conformable unto, convenient
		3. हितकर, लाभाचा, फायदेशीर	लाभदायक, हितकारी	profitable, conducive
अनुकूलता	स्त्री·	1. सवड, सोयिस्करपणा	अनुकूलता, सुविधा	favourableness, convenience
		2. संमती	सहमति	compliance, assent
अनुकूलित	वि·	अनुकूल-हवा तसा- करून घेतलेला	अनुकूलित, अनुकूल बनाया हुआ	conditioned
अनुकृति	स्त्री·	अनुकरण, नक्कल	अनुकरण, नकल, देखा-देखी	imitating, copying

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनुक्त	वि·	1. न बोललेला, न सांगितलेला	अनुक्त, अकथित, न कहा हुआ	not told, not narrated
		2. निषिद्ध (शास्त्राने न सांगितलेला)	निषिद्ध, धर्मशास्त्र में न बताया हुआ	not laid down in Shastras, disallowed
अनुक्रम	पुं·	1. ओळ, पाळी	अनुक्रम, सिलसिला	succession, sequence
		2. पद्धती, नियम	ढंग, पद्धति	method, orderly manner
अनुक्रमणिका	स्त्री·	क्रमवार दिलेली सूची (विषयांची, प्रकरणां ची)	अनुक्रमणिका, विषयसूची	index, an orderly list
अनुक्रमे	क्रि·वि·	क्रमाने, ओळीने, पाळीने	क्रमशः, क्रम से, बातरतीब	consecutively, successively
अनुगामी	वि·	मागून जाणारा,-चालणारा, मतानुयायी	अनुगामी, पीछे चलनेवाला, मतानुयायी	following
	पुं·	1. अनुयायी, शिष्य	अनुयायी, शिष्य	a follower, disciple
		2. सोबत राहणारा नोकर	अनुचर, साथी सेवक	attendant
अनुगृहीत	वि·	1. अनुग्रह-कृपा-झालेला	अनुगृहीत, जिस पर अनुग्रह हुआ हो	favoured
		2. उपकृत. आभारी	आभारी, उपकृत, एहसानमंद	obliged
अनुग्रह	पुं·	1. कृपा, कृपाप्रसाद	कृपा, दैवी प्रसाद या उपदेश	favour or divine favour
		2. उपकार	उपकार, एहसान	obligation
अनुचर	पुं·	1. नोकर, सेवक	नौकर, सेवक	attendant, servant
		2. शिष्य, अनुयायी	शिष्य, अनुयायी	disciple, follower
		3. सोबती, साथी	सहचर, साथी	companion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनुचित	वि·	1. अयोग्य, वावगा 2. न शोभणारा	अनुचित, नामुनासिब गैरवाजिब, अशोभनीय	improper unbecoming
अनुज	पुं·	धाकटा भाऊ	छोटा भाई	younger brother
अनुज्ञा	स्त्री·	परवानगी	अनुज्ञा, इजाजत	permission
अनुताप	पुं·	1. पश्चाताप, पस्तावा 2. खेद, दुःख	अनुताप, पछतावा खेद, रंज	repentence, regret remorse
अनुतापी	वि·	पश्चाताप करणारा, पस्तावलेला	अनुतापी, पछतानेवाला, रंजीदा	repentent, remorseful
अनुत्तरित	वि·	उत्तर न दिलेला	अनुत्तरित, जिसका जवाब न दिया गया हो	unreplied
अनुत्तीर्ण	वि·	(परीक्षेत) असफल, नापास	अनुत्तीर्ण, परीक्षा में असफल	failed, unsuccessful
अनुदात्त	वि·	लहान-हलक्या-मनाचा, क्षुद्र	अनुदात्त, छोटा, नीचा, क्षुद्र	not elevated, petty
	पुं·	खालचा-खर्जातील-स्वर	नीचा/मंद स्वर	the grace accent
अनुदान	न·	(शासन इ· कडून दिली जाणारी) आर्थिक मदत	अनुदान, शासकीय इत्यादि से आर्थिक सहायता	grant-in-aid
अनुदार	वि·	1. कोत्या मनाचा	अनुदार, क्षुद्रबुद्धि, संकीर्ण हृदय	not liberal
		2. कृपण, कंजूष	कंजूस, कृपण	niggardly, petty minded
अनुदिनी	क्रि·वि·	प्रत्येक दिवशी, दररोज	प्रतिदिन, हररोज	daily, every day
अनुनय	पुं·	1. विनंती, प्रार्थना	विनय, प्रार्थना	request

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. विनयशील वर्तणूक	विनयपूर्ण आचरण	respectful or reverential deportment
		3. अजीजी, आराधन, प्रसन्न करून घेण्याची क्रिया	अनुनय, मनावन, गिड़गिड़ाहट	entreaty
अनुनासिक	वि·	नाकातून उच्चारला जाणारा, अनुस्वारा सहित उच्चारलेला	अनुनासिक, जिसका उच्चारण नाक से हो	nasal
	न·	ङ् ञ,ण्,न्,म् यातील प्रत्येक वर्ण	ङ , ञ् ण्, न्, म् में से हर एक वर्ण	nasal letter
अनुपम	वि·	उपमा न देता येण्या सारखा, अजोड, निरुपम	अनुपम, अजोड़, बजोड़, अतुलनीय	incomparable, unequalled, matchless
अनुपयुक्त	वि·	निरुपयोगी, न चालणारा, कामी न येणारा	अनुपयुक्त, निरुपयोगी, बेकार, निकम्मा	useless, unserviceable
अनुपस्थित	वि·	गैरहजर	अनुपस्थित, गैरहाजिर	absent, not present
अनुपस्थिती	स्त्री·	गैरहजेरी, अभाव	अनुपस्थिति, गैरमौजूदगी, ग़ैरहाजिरी	absence
अनुपात	पुं·	तुलनात्मक प्रमाण, त्रैराशिक	अनुपात, त्रैराशिक, आपेक्षिक संबंध	ratio, proportion
अनुपान	न·	1. पथ्यपाणी	अनुपान, दवा के साथ या पीछे ली जाने वाली वस्तु या परहेज	fluid vehicle in medicine, particular concomitant
		2. उतारा (विषावर इ·)	उपाय, इलाज	particular remedy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनुप्राणित	वि·	1. प्रेरित, स्फूर्ती मिळालेला	अनुप्राणित, प्रेरित	inspired by
		2. पोसलेला	पोषित, पुष्ट किया हुआ	nourished by
अनुप्रास	पुं·	वाक्यात वा काव्यात एका मागून एक येणार्या शब्दाचा प्रारंभ त्याच त्याच वर्णा ने वा वर्णोच्चाराने करून साधलेला शब्दालंकार	अनुप्रास, वर्णसाम्य	alliteration, repetition of similar letters or syllables in a composition
अनुबंध	पुं·	1. बंधन, पाश	अनुबंध, बंधन, पाश	fetter (especially the encumbrances of a family)
		2. जोड कागद, आधाराचे कागदपत्र	उपांग, आधारभूत कागजात	appendage, adjunct
		3. मागच्याशी संबंध, -जोड-परंपरा	पीछे के विषय के साथ संबंध, अखंडता	uninterrupted succession, continuity, series, chain
अनुभव	पुं·	1. प्रचीती, प्रत्यक्ष भोगलेली संवेदना	अनुभव, प्रत्यक्ष संवेदना (ज्ञान), तजुर्बा	experiecne, anything received by the mind
		2. चव, आस्वाद	आस्वाद, चखना	taste, enjoyment
		3. परीक्षा, प्रयोग	परीक्षा, आजमाइश	test, trial, experiment
अनुभवी	वि·	1. अनुभव असलेला	अनुभवी, जिसे कोई अनुभव हो, तजुर्बेकार	experienced
		2. पोक्त, व्यवहार जाणणारा	व्यवहार कुशल	seasoned, expert

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनुभवीक	वि·	अनुभव घेऊन पाहिलेला, अनुभवाने सिद्ध झालेला	अनुभवसिद्ध, आजमाया हुआ	tried, tested, that has been known through trial
अनुभूती	स्त्री·	1. प्रचीती, अनुभव	अनुभूति, प्रत्यक्ष ज्ञान	knowledge through personal experience
		2. संवेदना	संवेदना	feeling
		3. अनुमिती, उपमिती व शब्दबोध यांच्या द्वारा मिळालेले ज्ञान	अनुमिति, उपमिति और शब्दबोध द्वारा प्राप्त ज्ञान	perception
अनुमती	स्त्री·	संमती, अनुमोदन	अनुमति, संमति, इजाजत	consent, sanction
अनुमान	न·	1. तर्क, कल्पना, कयास	तर्क, कल्पना, अटकल	guess, conjecture
		2. अंदाज	अंदाजा, प्राक्कलन	estimate
		3. (तर्कशास्त्र) अप्रत्यक्षाच्या साधनाने अप्रत्यक्षाचा निष्कर्ष	प्रत्यक्ष से अप्रत्यक्ष का ज्ञान	inference
अनुमोदक	वि·	अनुमोदन-संमती-देणारा, पाठिंबा देणारा	अनुमोदक, समर्थक	one who approves, seconder
अनुमोदन	न·	पाठिंबा, संमती	अनुमोदन, समर्थन, स्वीकृति	approval, sanction, support
अनुयायी	वि·	1. मागून चालणारा	अनुयायी, पीछे चलनेवाला, अनुगामी	follower, one who goes behind
		2. उपदेश मानणारा, नेतृत्व मानणारा	मन या आदेश का अनुसरण करनेवाला	follower
	पुं·	1. शिष्य	शिष्य	disciple
		2. सेवक, नोकर	नौकर, सेवक	servant, attendant

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनुरक्त	वि·	1. प्रेम बसलेला (-ली)	अनुरक्त, प्रेमी	having affection, loving
		2. रत, आसक्त	आसक्त	attached, affected with passion
अनुरंजन	न·	करमणूक	मनोरंजन, दिलबहलाव	entertainment
अनुराग	पुं·	1. प्रेम 2. भक्ती	प्रेम, आसक्ति भक्ति	attachment, love devotion
अनुरूप	वि·	1. शोभणारा, साजेसा	अनुरूप, समान, सदृश	like, similar, resembling
		2. यथायोग्य	योग्य, उपयुक्त	suitable, proper
	क्रि·वि·	प्रमाणे	अनुसार, मुताबिक	accordingly
अनुरोध	पुं·	1. आग्रहाची विनंती, कळकळीची प्रार्थना	आग्रहपूर्वक विनति	pressing entreaty, solicitation
		2. कल, रोख	रुझान, झुकाव, रुख	bent, direction, inclination, leaning
अनुरोधाने	क्रि·वि·	कलाने, रोख पाहून, दिशेने	अनुसार, रुझान देखकर, दिशा में/से संबोधित करके/से मुखातिब होकर	in conformity with, keeping in the wake of
अनुलक्षून	क्रि·वि·	उद्देशून, - कडे पाहून	लक्ष्य करके	with regard to, with advertence unto
अनुलिपी	स्त्री·	प्रतिलिपी, लिखाणाची हूबेहूब नक्कल	लिखावट की हूबहू नकल या अनुकृति	fascimile
अनुल्लेख	पुं·	उल्लेख न करणे, उल्लेख टाळणे	अनुल्लेख, उल्लेख का अभाव, अनिर्देश	absence of mention, allusion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनुवर्तन	न·	अनुसरण, अनुगमन, सांगितल्या प्रमाणेवर्तन	अनुवर्तन, अनुसरण, आदेशानुसार करने की क्रिया	doing or following in conformity or in obedience
अनुवर्ती	वि·	1. सेवा-चाकरी-करणारा, अनुचर	अनुवर्ती, अनुचर	attendant
		2. -च्या मनाप्रमाणे वागणारा, मागोमाग येणारा	अनुयायी, अनुसरण करनेवाला, आज्ञाकारी	following, compliant, obedient
		3. समाविष्ट, अंगभूत असणारा, परिणाम म्हणून निघणारा	समाविष्ट, अंगभूत, किसी के बाद उसके परिणाम स्वरूप होने वाला	consequent
अनुवाद	पुं·	1. दुसर्याचे बोलणे पुनः मांडण्याची क्रिया	दूसरे का कहना फिर से दोहराने की क्रिया	repetition of another's speech
		2. आपले म्हणणे पुनः सांगण्याची क्रिया	व्याख्या या समर्थन रूप में पुनरुक्ति	tautology, rehearsing
		3. भाषांतर	अनुवाद, तर्जुमा, भाषांतर	translation, rendering
		4. दुजोरा	समर्थन	support
अनुवादक	पुं·वि·	1. भाषांतरकार	अनुवादक, भाषांतरकार,	translator
		2. पुनः पुनःसमजावून सांगणारा	फिर से दोहराकर समझाने वाला	rehearser
अनुवादणे	स·क्रि·	1. दुसर्याचे म्हणणे फिरून स्पष्ट करून सांगणे	दूसरे की बात फिर से कह कर समझाना	to rehearse
		2. पुनः तेच सांगणे	बार बार कहना	to repeat
		3. भाषांतर करणे	भाषांतर/तर्जुमा करना	to translate
अनुशासन	न·	1. शिस्त नियमपालन	नियम पालन	discipline
		2. आदेश, आज्ञा, सूचना	आदेश, आज्ञा, सूचना	command, direction, instruction

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. नियंत्रण, शासन	नियंत्रण, शासन	rule
अनुशीलन	न·	1. परिशीलता, नियमित अध्ययन	नियमित अध्ययन, परिशीलन	regular study
		2. सतत परिपाठ	सतत अभ्यास	constant practice
		3. सर्वांगीण चिंतन मनन	सर्वांगीण चिंतन या मनन	all-round study or contemplation
अनुषंग	पुं·	संगती, संसर्ग	अनुषंग, संबंध, लगाव	association, contact, connection
अनुषंगिक	वि·	1. संबंधी	संबद्ध	connected with, concomitant
		2. आपोआप मागून येणारा-घडणारा	अनिवार्य, परिणामस्वरूप आनेवाला, अनुषंगी	following as a necessary consequence, consequential, resultant
अनुष्ठान	न·	1. धर्मकृत्याचे विधिपूर्वक आचरण	शास्त्रविहित कोई धार्मिक कृत्य करना	performance of a religious rite or ceremony
		2. महान् कार्य, मोठे परिश्रमांचे काम	कोई महान या परिश्रम का कार्य	any great undertaking or laborious work
अनुसंधान	न·	मागच्याशी संगतवार जोडणी	अनुसंधान, संगति	methodical disposition, consistent order
		2. लक्ष, ध्यान, चित्त	ध्यान, अवधान, चित्त	heed, attention
		3. लागाबांधा, वळण, वशीला	वसीला, संबंध, सहारा	contrivance, device, interconnection

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. बेत, योजना	योजना, आयोजन	scheme, plan
		5. जम, मेळ, मिलाप	मेल, समन्वय	congruity, harmonious connection
		6. क्रम प्राप्त किंवा ओघाने आलेली गोष्ट	क्रमप्राप्त बात	thing in due order
		7. प्रस्तावना	प्रस्ताव, प्रस्तावना, भूमिका	preface
अनुसरण	न·	1. अनुगमन, मागोमाग जाणे	पीछे चलना, अनुगमन	following, pursuing, going after
		2. अनुकरण, दुसरा करतो तसे करणे, नक्कल	अनुकरण	imitation
		3. दुसर्याच्या मतानुसार वागणे	किसी के अनुकूल आचरण	conformity (to)
		4. आदेश, आज्ञा-पालन	आज्ञापालन	obedience, compliance
अनुसार	क्रि·वि·	प्रमाणे, अनुरूप असा	के अनुसार, अनुकूल, मुताबिक	according to
अनुसूची	स्त्री·	अमुक उद्देशानुसार बनविलेली यादी-सूची	अनुसूची, तालिका, यादी	schedule
अनूस्यूत	वि·	संबद्ध, जोडलेला	अनुस्यूत, संबद्ध	uninterruptedly proceeding
	क्रि·वि·	न तुटता, खंड न पडता, नियमितपणें	लगातार, अखंड रूप से, नियमितता से	uninterruptedly, unintermittedly
अनुस्वार	पुं·	नाकातून उच्चार होणारा वर्ण वा तो दर्शविणारा बिंदु	अनुस्वार	the nasal sound or the dot signifying the sound

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनृणी	वि·	ऋणमुक्त, निष्कर्जी	ऋणमुक्त, उऋण	free from debt
अनेक	वि·	एकाहून अधिक, पुष्कळ	एक से अधिक, बहुत	many, numerous
अनेकवचन	न·	(व्याक·) बहुवचन	अनेकवचन, बहुवचन	plural number
अनेकवार	वि·	अनेकपणे	अनेक बार, कई बार, बार बार	many times, frequently
अनेकविध	वि·	नाना प्रकारचा, विविध	अनेकविध, विविध	various, several
अनेकांतवाद	पुं·	जैनदर्शनाचा स्याद्वाद	जैनधर्म का स्याद्वाद	(in Jainism) doctrine of probability or multiplicity
अनेकार्थक	वि·	बहुअर्थी, अनेक अर्थ होणारा-असणारा	अनेकार्थक, अनेक अर्थवाला	equivocal, having more than one meaning
अनैक्य	न·	1. एकतेचा अभाव 2. मतभेद, फूट 3. अनेकपणा, विविधता	अनैक्य, एकता का अभाव मतभेद, फूट अनेकता, विविधत्व, बहुत्व	want of unity discord diversity
अनैतिक	वि·	नीती विरुद्ध	अनैतिक	immoral
अनोळखी	वि·	ओळख नसलेला, अपरिचित	अपरिचित, अजनबी	unknwon, unfamiliar, strange
अनोठा	वि·	नवीन, विलक्षण	अनूठा, अनोखा	novel, unprecedented, rare
अनौचित्य	न·	औचित्याचा - योग्यायोग्य विचाराचा अभाव	अनौचित्य	impropriety

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अनौपचारिक	वि॰	1. उपचार-विधी-बाजूला ठेवून असलेला, केलेला	उपचार या रस्मी व्यवहार को अलग किया हुआ	informal
		2. अकृत्रिम, साधा	सादा, अकृत्रिम	real, genuine
अनौरस	वि॰	औरस नसलेला, विवाह संबंधातून न झालेला	अनौरस, विवाह संबंध से बाहर का	illegitimate
अन्न	न॰	1. खाण्याचा पदार्थ, खाद्यपदार्थ	अन्न, भोज्य पदार्थ	food
		2. आहार	आहार, खाना	diet
		3. धान्य	अनाज	grain, corn
		4. चरितार्थाचे साधन	जीविका	livelihood
अन्नकू(-को)ट	पुं॰	कार्तिक शु-१ ला देवापुढे केला जाणारा अन्नाचा वा मिष्ट पदार्थां चा ढीग	अन्नकूट जो कार्तिक शु॰ १ को देवता के सामने किया जाता है	heap of victuals or sweetmeats offered to god on the day of Kartik
अन्नछत्र	न॰	सदावर्त, अन्न मोफत वाटण्याची जागा	अन्नसत्र	place where food is distributed gratis
अन्नजळ, पाणी	न॰	खाण्यापिण्याची सोय किंवा साधन	अन्नजल, दाना पानी	bread and butter, subsistence
अन्नदाता	पुं॰	अन्न देणारा- अन्नाला लावणारा माणूस	अन्नदाता, अन्नदान करनेवाला	bread-giver, benefactor
अन्नद्वेष	पुं॰	अन्नावरची वासना उडणे, अन्न नकोसे होणे	अन्नद्वेष, खाने की अरुचि	loathing of food, nausea
अन्नधान्य	न॰	खावयाचे धान्य	अनाज	corn
अन्नमय कोष	पुं॰	देह, शरीर	अन्नमय कोष, स्थूल शरीर	material body

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अन्नमोड	स्त्री·	भुकेचे समाधान	क्षुधा शमन	satisfaction of hunger
अन्नवस्त्र अच्छादन	न·	जीवनावश्यक वस्तू	अनाज, कपड़ा, मकान इत्यादि जीवनावश्यक वस्तुएं	necessities of life
अन्नव्यवहार	पुं·	रोटी, पंक्ती-व्यवहार, -संबंध	भोजन-पंक्ति, -व्यवहार, खाने पीने का संबंध	companionship, dealing in dining together
अन्नशांती	स्त्री·	भुकेल्यांना अन्न वाटणे (व त्यांची शांती करणे)	भूखों को खाना देना (और उनकी शांति करना)	feeding the hungry
अन्नशद्धी	स्त्री·	पहिल्या भातावर तूप वाढण्याची क्रिया	भोजन में प्रथम चावल पर घी डालने की क्रिया	dropping ghee over rice
अन्नशेष	पुं·	उष्टे- खरकटे	जूठन	leavings of food
अन्नान्नगत,-दशा	स्त्री·	अन्न मिळण्याची मारामार, भयंकर गरीबी	बेहद गरीबी, घोर दारिद्रय	terrible poverty, extreme destitution
अन्नावणे	अं·क्रि·	अन्नाकरिता तळतळणे, भुकेजणे	अन्न के लिये तरसना	to be distressed from want of food
अन्नाशय	पुं·	कोठा, जठर, पोट	पेट, जठर	stomach
अन्नोदक	न·	'अन्नजल' पाहा	दे· 'अन्न जल'	vide'अन्न जल'
अन्य	वि·	1. दुसरा, इतर 2. परका	अन्य , दूसरा पराया, ग़ैर	another, other different
अन्यतम	वि·	1. अनेकांपैकी एक 2. सर्वश्रेष्ठ	अन्यतम, बहुतों में से एक सर्वश्रेष्ठ	one among many the foremost, the best

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अन्यथा	क्रि·वि·	1. अन्यप्रकार	अन्यथा, अन्य रीति से, दूसरी तरह से	in a different way
		2. नाहीतर	नहीं तो, वरना	otherwise
		3. व्यर्थ	व्यर्थ	in vain
अन्याय	पुं·	1. न्यायाविरुद्ध वर्तन	अन्याय, नाइन्साफ़ी, बेइन्साफ़ी	injustice
		2. अपराध, गुन्हा	अपराध, गुनाह	fault, offence, crime
		3. जुलूम, जबरदस्ती	जुल्म, अत्याचार	tyranny, oppression
		4. अनीती, अधर्म	अनीति, अधर्म	impropriety, wrong
अन्यायी	वि·	अन्याय-जुलूम करणारा	अन्यायी, जुल्मी, जालिम	tyrannical, unjust
अन्योक्ती	स्त्री·	एकास उद्देशून पण दुसर्यास लागेलसे बोलणे	अन्योक्ति, ऐसा वचन जो साधर्म्य के कारण उद्देश्य के अतिरिक्त औरों पर भी घटित हो	covert insinuation
अन्योन्य	वि·	परस्परांचा, आपसातला, एकमेकांमधील	अन्योन्य, पारस्परिक, आपस का	mutual, reciprocal
	क्रि·वि·	एकमेकांमध्ये, -वर	परस्पर, एक दूसरे पर	mutually, reciprocally
अन्वय	पुं·	1. संबंध	अन्वय, संबंध	mutual connection, relation
		2. मागची पुढची जुळणी, मेळ, संयोग	मेल, संयोग	amicable connection
		3. वाक्यातील वा काव्यातील, कर्ता, कर्म, क्रिया अशी पदांची मांडणी	वाक्य या काव्य के पदों का परस्पर उचित संबंध	syntactical order or connection
अन्वये	क्रिवि·	अनुसार, -प्रमाणे	अनुसार, मुताबिक	according to

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अन्वर्थक	वि·	1. यथार्थ, अर्थाला धरून असलेला	यथार्थ, सार्थ	appropriate, right, true to the sense
		2. योग्य उचित	योग्य, उचित	suitable, fit
अन्वित	वि·	1. जोडलेला, संबंध	संबद्ध, जोड़ा हुआ	connected with
		2. युक्त,	युक्त, सहित	full of, possessed of
अन्वेषण	न·	1. संशोधन	खोज, अनुसंधान	research
		2. शोध, तपास	जांच, पड़ताल	investigation, search
अपंग	वि·	1. पंगू, व्यंग असलेला	अपंग, अंगहीन	deformed in some limb
		2. लूळा, पांगळा	लंगड़ा, लूला	lame
		3 दुबळा	अशक्त, दुबला पतला	infirm
अपंगणे	स·क्रि·	1. जवळ करणे, आश्रय देणे	सहारा देना	to harbour, to give asylum to
		2 सांभाळणे, पालन करणे	सम्भालना, पालन-पोषण करना	to foster, to nurse
		3. आपला म्हणणे, आपलेसे करणे	अपनाना	to make one's own, to adopt
अपकर्ष	पुं·	1. उतरती कळा, -ह्रास	क्षय/ह्रास	deterioration, depreciation
		2. खाली ओढणे	नीचे की ओर खींचना या लाना	lowering, drawing down, depression
		3. पतन, अवनती	अवनति, पतन, गिरावट	fall, decline, descent
अपकार	पुं·	1. उपकाराच्या उलटी क्रिया, अहित	बुराई, अहित	damage, offence, doing ill
		2. नुकसान, हानी	नुकसान, हानि	injury, harm
		3. उपद्रव	रोग, बीमारी, उपद्रव	distress (on a wide scale)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अपकारक, अपकारी	वि·	उपकार - हानी - अहित करणारा	अपकारक, अपकारी, नुकसान पहुँचाने वाला	injurious, harmful, pernicious
अपकीर्ती	स्त्री·	1. बदनामी, बदलौकिक 2. मानहानी	अपकीर्ति, दुष्कीर्ति, बदनामी निंदा, मानहानि	infamy, disrepute ignominy, disrespect
अपकृत्य	न·	वाईट कृत्य,	बुरा काम	evil deed
अपक्व	वि·	1. न पिकलेला, कच्चा 2. (लाक्ष:)कच्चा, अनुभव नसलेला	अपक्व, कच्चा, न पका हुआ अनुभवहीन, अनभ्यस्त	unripe, uncooked immature
अपघात	पुं·	1. आकस्मिक दुर्घटना 2. आकस्मिक आलेले मरण	आकस्मिक दुर्घटना आकस्मिक मृत्यु	(evil) accident sudden death
अपघाती	वि·	1. अपघाताने झालेला, अचानक आलेला 2. दु:साहसी, अविवेकी, चक्रम	आकस्मिक, अचानक, अनपेक्षित आया हुआ साहसिक, अविवेकी, अत्याचारी	accidental prone to violent or venturesome deeds, headstrong
अपचन	न·	अजीर्ण, अन्न न पचण्याची अवस्था	अपचन, बदहजमी, अजीर्ण	indigestion
अपचार	पुं·	1. दुष्कर्म, दुराचार 2. कुपथ्य, पथ्याचे पालन न करणे	अपचार, दुष्कर्म, दुराचार बदपरहेजी, कुपथ्य	misdeed, vicious behaviour non-observance of wholesome regimen
अपजय	पुं·	पराजय, हार	अपजय, पराजय, हार	defeat, overthrow
अपत्य	न·	मूल	संतान, अपत्य	offspring

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अपथ्य	न·	1. पथ्याच्या विरुद्ध गोष्ट किंवा आहार	अपथ्य, प्रतिकूल आहार-विहार, बदहजमी, कुपथ्य	insalubrious food, unwholesome diet
		2. नियमांना सोडून वागणूक	नियमविरुद्ध आचार	deviation from laid down rules, evil course
		3. (लाक्ष:) अहित	अहित, अकल्याण	harm
	वि·	1. अहितकारी, इजा करणारा	हानिकर, अहितकर	harmful, unwholesome
		2. वर्ज्य असलेला	वर्ज्य	to be excluded
अपपाठ	पुं·	चुकीचा पाठ	अपपाठ, गलत/सदोष पाठ	false reading
अप्रयोग	पुं·	1. चुकीचा वापर	अपप्रयोग, गलत इस्तेमाल	solecism, impropriety
		2. अशुद्ध प्रयोग (शब्दांचा)	(शब्द का) अशुद्ध प्रयोग	vicious expression
अपभ्रांषण	न·	अभद्र बोलणे, शिवीगाळ, निंदा	दुर्वचन, गाली - गलौज, निंदा	ill words, abuse, vituperation
अपभ्रंश	पुं·	शब्दाचे विकृत रूप	अपभ्रंश, शब्द का विकृत रूप	corrupt word, corruption
अपमान	पुं·	अवमान, मानभंग, अनादर	अपमान, मानभंग, अनादर	insult, dishonour
अपमृत्यु	पुं·	1. अकाली मृत्यू	अपमृत्यु, अकाल मृत्यु	untimely death
		2. अपघाती मरण	दुर्घटना से होने वाली मृत्यु	death by accident
अपयश	न·	1. असफलता, कार्याची असिद्धी	असफलता, नाकामयाबी	failure
		2. अकीर्ती, बदनामी	अपकीर्ति, बदनामी	infamy, disgrace, disreputation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. पराजय, हार	पराजय, हार	defeat
अपयशी, अपेशी	वि·	1. यश न मिळणारा,- न मिळालेला, अयशस्वी	नाकाम, असफल	unsuccessful
		2. अभागी, दुर्दैवी	अभागा, हमेशा नाकाम रहनेवाला	unfortunate, proving always unsuccessful
अपर	वि·	1. दुसरा	अन्य, दूसरा	other, latter
		2. (लाक्ष:) अतुल, अजोड	अतुलनीय, बेजोड़	unequalled, unparalleled
		3. पश्चिमेला	पश्चिमी	western
अपर आयुक्त		जोड आयुक्त	अपर आयुक्त	Additional Commissioner
अपरपक्ष	पुं·	1. महिन्याचा दुसरा पंधरवडा, वद्य पक्ष	अपर पक्ष, कृष्ण पक्ष	the second half of the lunar month
		2. प्रतिपक्ष, प्रतिवादी	प्रतिपक्ष, प्रतिवादी पक्ष	the defendant or the respondent
		3. पितर पंधरवडा	पितृपक्ष	fortnight (in Bhadrapad) observed for celebration of obsequial rites to the Manes
अपर पर्याय	पुं·	1. दुसरा मार्ग - उपाय	दूसरा मार्ग, दूसरा इलाज	alternative
		2. प्रतिशब्द, तसाच दुसरा शब्द	प्रतिशब्द, पर्याय, समानार्थक शब्द	synonym
अपरंपार	वि·	अगणित, अमित, अमर्याद	अपरंपार, अपार, असीम, बेहद	boundless, illimitable, infinite

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अपररात्र, अपरात्र	स्त्री·	मध्यरात्री नंतरची रात्र	अपरात्रि, रात्रि का अंतिम भाग, पिछली रात	the last watch, latter part of the night
अपरांत	पुं·	पश्चिमेकडील-कडेचा प्रदेश, कोंकण	अपरान्त, कोंकण प्रांत	region on the Western coast, the Konkan
अपराध	पुं·	1. दोष 2. गुन्हा 3. दूषित कार्य, पाप 4. चूक	अपराध, दोष गुनाह, दंडनीय कर्म, जुर्म बुरा काम, पाप गलती	guilt crime, offence evil deed, sin fault
अपराधी		1. दोषी 2. गुन्हेगार	दोषी गुनाहगार	guilty, offender criminal
अपरिग्रह	पुं·	(जीवनाला आवश्यक त्याहून) अधिक संग्रह न ठेवणे-न करणें	अपरिग्रह, संचय न करना, शरीर यात्रा के लिये आवश्यक से ज्यादा संग्रह न करना	non-acceptance, non-possession
अपरिचित	वि·	1. परिचय - ओळख नसलेला, अवखा 2. अनभिज्ञ, माहिती नसलेला	अपरिचित, अजनबी अनभिज्ञ	unacquainted, unknown, unfamiliar
अपरिमित	वि·	1. अतिशय, फार, अगणित 2. वाजवीपेक्षा जास्त, प्रमाणाबाहेर	अपरिमित, असीम, बेहद अत्यधिक, बेहिसाब	immense, immeasurable inordinate, excessive
अपरिहार्य	वि·	अटळ, परिहार निवारण-न करता येण्या सारखा	अपरिहार्य, अनिवार्य, अटल, अवश्यंभावी	inevitable, unavoidable
अपरूप	वि·	1. कुरूप, बेडौल	अपरूप, कुरूप, भद्दा	queer, odd, ugly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. विलक्षण, अपूर्व अद्‌भुत	विलक्षण, अपूर्व, अद्‌भुत	strange, singular, uncommon
		3. दुर्मिळतेने मौल्यवान वाटणारा	(दुर्लभता के कारण) कीमती, अमूल्य	prized for rarity, precious
		4. अत्यंत लाडका-आवडता	लाडला, प्यारा, मनभाता	favourite
		5. दुर्मिळ	दुर्लभ, दुष्प्राप्य	rare
अपरूपा(-वा)ई	स्त्री·	1. अपूर्वाई, नवलाई, कवतुक	अपूर्वता, नवीनता	uncommonness, strangeness, novelty
		2. बहुमोलपणा, महत्व	दुर्लभता के कारण महत्व, बहुमूल्यता	excellence, preciousness
अपरोक्ष	वि·	1. प्रत्यक्ष	अपरोक्ष, प्रत्यक्ष	present, not invisible, direct
		2. (चुकीने वापर) डोळ्याआडचा, अप्रत्यक्ष	परोक्ष, अप्रत्यक्ष (मराठी में गलती से इस अर्थ में प्रयोग होता है)	absent, invisible, in direct
	क्रि·वि·	1. डोळ्यांदेखत, हजर असताना	सामने, मौजूदगी में	in the presence of, before one's eyes
		2. माघारी, हजर नसताना	परोक्ष में, पीठ पीछे, अनुपस्थिति में	behind the back, in the absence of
अपरोक्ष ज्ञान	न·	प्रत्यक्षज्ञान, प्रत्यक्ष अनुभव	अपरोक्ष बोध, प्रत्यक्ष ज्ञान	real perception, direct recognition
अपर्याय	वि·	अपुरा	अपर्याप्त, कम	insufficient, inadequate
अप(-व) लक्षणी	वि·	1. कुलक्षणी, खोडसाळ	कुलक्षण, नटखट, दुर्गुणयुक्त	mischievous, having ill-betokening marks or tricks

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. उत्पाती, दुश्चिन्हमय	उत्पाती, दुश्चिह्नमय	ominous, portending evil
		3. व्यंगपूर्ण, विद्रुप	व्यंगपूर्ण, बदसूरत, भद्दा	deformed, ugly
अपलाप	पुं·	1. लपवणूक, छपवाछपवी	अपलाप, छिपाना, सत्य का गोपन	concealing, hiding
		2. उडवाउडवी	टालमटोल, टरकाने की क्रिया	evasion, turning off the truth
		3. विपर्यास, भलता अर्थ	विपर्यास, गलत अर्थ	misconstruction, wrong interpretation
अपवाद	पुं·	1. सामान्य नियम लागू नसणारी गोष्ट	सामान्य नियम लागू न होनेवाली बात	exception
		2. ठपका, दोषारोप	लांछन, तोहमत	infamy, stigma
		3. निंदा, नालस्ती	निंदा, बदगोई	censure, slander
अपव्यय	पुं·	1. अयोग्य, विनाकरण,- खर्च	अपव्यय, फ़िजूल खर्ची	extravagance
		2. उधळपट्टी	उड़ाऊपन	wastage
अपशकुन	पुं·	वाईट शकुन, दुश्चिन्ह	अपशकुन, असगुन	unlucky omen or portent, bad omen
अपशब्द	पुं·	1. शिवी, अभद्र शब्द	अपशब्द, दुर्वचन, गाली-गलौज	obscene/vulgar word
		2. अशुद्ध शब्दप्रयोग	अशुद्ध शब्द प्रयोग, बिगड़ा हुआ शब्द	grammatically incorrect word, wrong word
अपसमज	पुं·	गैरसमज, चुकीची समजूत	भ्रांत धारणा, ग़लत फहमी	misunderstanding
अपसुक(-ख), आपसुक	क्रि·वि·	1. आपोआप	अपने आप, सहज, स्वयं	automatically

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. आपण होऊन, राजी खुषी ने	अपनी खुशी से, स्वेच्छा से	of one's own accord, voluntarily
अपसुर्या	वि·	बेसूर	बेसुर	unmelodic, unmusical
अपसूर	पुं·	बेसूर	अशुद्ध स्वर, अपस्वर	unmelodic note
अपस्मार	पुं·	फेफरे	मिरगी	epilepsy
अपहरण	न·	लुटून नेणे, हिसकून घेणे	लूट लेना, छीन लेना, उठा ले जाना	plundering, robbing, seizing, kidnapping
अपहार	पुं·	हिसकून घेण्याची-लुटून-घेण्याची क्रिया	अपहार, छीन लेना	seizing or taking away, robbing
अपांक्त	वि·	जातिबहिष्कृत	बिरादरी से बाहर किया हुआ	outcaste, ejected from caste
अपांग	न·	डोळ्याची कड-कोर	नेत्र की कोर	the outer corner or angle of the eye
अपांगदृष्टी	वि·	कटाक्ष	कटाक्ष	side-glance, wink
अपात्र	वि·	नालायक, अयोग्य	अपात्र, अयोग्य. नालायक	unworthy, undeserving
अपादान	पुं·	पंचमी विभक्ती (व्याकरण)	पांचवां कारक	ablative case
अपाय	पुं·	1. दुखापत 2. संकट, विपत्ती	नुकसान, हानि, चोट विपत्ति	loss, damage evil, ill, calamity
अपार	वि·	1. अंत-पार-नसलेला, अथांग	अपार, असीम, अथाह	boundless, limitless
		2. अतिशय, अत्याधिक	बहुत, अत्यधिक	excessive

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अपील	न·	1. कळकळीची विनंती 2. खालच्या न्यायालयाच्या निकाला विरुद्ध वरिष्ठ न्यायालयाकडे अर्ज	अपील, विनयपूर्वक प्रार्थना छोटे न्यायालय के निर्णय के विरुद्ध बड़े न्यायालय को किया जाने वाला आवेदन पत्र	request appeal
अपुरता, अपुरा	वि·	1. पुरता-पुरा-नसलेला-न झालेला 2. आखूड, कमी पडणारा 3. अपरिपक्व, कच्चा	अधूरा, अपूर्ण, जो पूरा न हुआ हो कम, न्यून अपरिपक्व, कच्चा	incomplete, unfinished insufficient, scant immature, raw
अपूर्ण	वि·	1. 'अपूरता' पाहा 2. न भरलेला	दे· 'अपुरता' अपूर्ण, न भरा हुआ	vide 'अपुरता' not filled or full
अपूर्ण भविष्य (व्याक·)	पुं·	भविष्यकाळाचा एक प्रकार (ज्यात पुढे होणारी क्रिया अपुरी दर्शविली जाते)	अनद्यतन भविष्य	imperfect future
अपूर्ण भूत (व्याक·)		पुं· भूतकाळाचा एक प्रकार (ज्यात मागे झालेली क्रिया अपुरी दर्शविली जाते)	अनद्यतन भूत	past imperfect
अपूर्व	वि·	1. पूर्वी कधीन घडलेला, प्रथमचा, अगदी नवीन 2. असाधारण, नवलाचा, आश्चर्यकारक 3. उत्कृष्ट, श्रेष्ठ दर्जाचा	अपूर्व, जो पहले न हुआ हो असाधारण, अद्भुत उत्कृष्ट, अनुपम	unprecedented strange, singular, wonderful excellent
अपूर्वाई	स्त्री·	1. आश्चर्य, कवतुक 2. असाधारणपणा, विलक्षणपणा, नवलाई	अपूर्वता, आश्चर्य असाधारणता, नवीनता	surprise, admiration strangeness, singularity

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. उत्कृष्टता	उत्कृष्टता	preciousness, excellence
		4. 'अपरूपाई' पाहा	दे· 'अपरूपाई'	vide 'अपरूपाई'
अपेक्षा	स्त्री·	अभिलाषा, इच्छा	इच्छा, अभिलाषा, चाह	expectation
अपेक्षित	वि·	इच्छित, मनात धरलेला	अपेक्षित, वांछित, प्रत्याशित	expected
अपेय	वि·	1. न पिण्यालायक 2. पिण्यास निषिध्द	अपेय, न पीने लायक पीना निषिद्ध	not fit to be drunk forbidden to drink
अपेयपान	न·	पिणे निषिद्ध अशी पेयें पिणे (दारू इ·)	अपेयपान, निषिद्ध पेयों का सेवन करना	drinking what is forbidden
अपेश	न·	'अपयश', पाहा	दे· 'अपयश'	vide 'अपयश'
अपेशी	वि·	'अपयशी' पाहा	दे· 'अपयशी'	vide 'अपयशी'
अपेष्टा	स्त्री·	1. हाल, कष्ट, त्रास	कष्ट, तकलीफ	distress, troubles, plight
		2. लचांड, ब्याद	झंझट, बला	bother
अपैशुन (-न्य)	न·	1. सरळपणा, नेकी 2. सौजन्य	सच्चाई, ईमानदारी सौजन्य	uprightness, probity courteousness, refinement
अपौरुष, अपौरुषय	वि·	1. ईश्वरी, मनुष्यकृत नव्हे असा, अलौकिक	अपौरुष, ईश्वरीय	superhuman, not of the authorship of man
		2. मनुष्याच्या शक्ती-आवाक्या-पलिकडचा	मानवशक्ति के परे का	that is beyond human endeavour
		3. भ्याड, पौरुष, - शूर पणा नसलेला	पुरुषार्थहीन, भीरु	unmanly, cowardly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अप्पलपोटा (-ट्या)	वि·	स्वार्थी, स्वतः पुरते पाहणारा	स्वार्थी, मतलबी, खुदगर्ज़	selfish, self-interested
अप्पलपोटेपणा	पुं·	स्वार्थीपणा	स्वार्थपरता, खुदगर्जी	selfishness, self-interestedness
अप्रकट	वि·	1. उघड न झालेला, गुप्त 2. संदिग्ध, अस्पष्ट	अप्रकट, छिपा हुआ, गुप्त जो स्पष्ट न हो, संदिग्ध	hidden, concealed unmanifested, not apparent
अप्रतिम	वि·	अनुपम, अतुल्य, सर्वोत्कृष्ट	अप्रतिम, अनुपम, बेजोड़	matchless, unequalled, unrivaled
अप्रतिहत	वि·	अबाधित, कोठे ही अटकाव न होण्याजोगा, अनिर्बंध	अप्रतिहत, अबाधित, स्वैर, अक्षुण्ण	unhindered, uninterrupted
अप्रत्यक्ष	वि·	1. प्रत्यक्ष-दृष्टीपुढे-नसलेला, अदृश्य, अगोचर	अप्रत्यक्ष, अदृष्य, अगोचर	invisible, unseen
		2. परोक्ष, सरळ सरळ नसलेला, वेगळ्या रूपात असलेला	परोक्ष, दिखाई न देनेवाला, दूसरे रूप में छिपा हुआ	indirect
अप्रत्यक्ष कर	पुं·	वेगळ्या रूपात घेतला जाणारा कर	अप्रत्यक्ष कर	indirect tax
अप्रत्यक्ष पुरावा	पुं·	सरळ सरळ रूपात नसलेला पुरावा	परोक्ष साक्ष्य	indirect evidence
अप्रबुध्द	वि·	1. बुद्धी न वाढलेला	अप्रौढ़, कच्चा	of unmatured understanding
		2. अडाणी, ठोंब्या	अनाड़ी, बुद्धू	dull, doltish

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. अनभिज्ञ, माहिती नसलेला	अपरिचित, जानकारी न रखनेवाला	unknowing, unconversant
अप्रयोजक	वि·	1. विसंगत, अनुचित, गैरवाजवी, अप्रस्तुत	असंगत, अनुचित, बेजा	unsuitable to the occasion, irrelevant, improper
		2. निरुपयोगी, अनावश्यक	निरुपयोगी, बेकार, अनावश्यक	unnecessary, useless, worthless
अप्रशस्त	वि·	1. गैर, अशिष्ट	अप्रशस्त, अशिष्ट	inelegant
		2. अरुंद, चिंचोळा	तंग, संकरा	narrow, strait
अप्रस्तुत	वि·	1. चालू काळाला, विषयाला -मुद्याला धरून नसलेला, विसंगत	अप्रस्तुत, अप्रासंगिक, असामयिक, असंबद्ध	irrelevant, unsuitable to the time or subject
		2. अनुचित	अयोग्य	improper
अप्रामाणिक	वि·	खोटा, नेकी नसलेला	मिथ्याचारी, बेईमान	dishonest
अप्रासंगिक	वि·	प्रसंगाला धरून नसलेला, अप्रस्तुत	अप्रस्तुत, अप्रासंगिक, असामयिक	unsuitable to the occasion, untimely
अप्रिय	वि·	1. प्रिय-आवडता नसलेला, नावडता	अप्रिय	disliked, unloved
		2. न रुचणारा, न आवडणारा, नापसंत	अरुचिकर, नापसंद	disagreeable, unpleasant
अप्रीती	स्त्री·	1. असंतोष, नाखुषी	अप्रीति, असंतोष, नाराज़गी	aversion, unfriendliness
		2. अरुची	अरुचि	dislike
अफरातफर	स्त्री·	1. गैरवापर	दुर्विनियोग	misuse, misappropriation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. लबाडीने केलेली उचल	गबन, धन का अपहरण, खयानत	embezzlement
		3. विस्कळीत अवस्था	तितर-बितर स्थिति, अव्यवस्था	disorder, chaos
अफवा	स्त्री·	अवाई, कंडी, बोलवा	अफवाह, उड़ती खबर, गप	rumour
अफसोस	पुं·	1. पश्चात्ताप	पश्चाताप	regret
		2. दिलगीरी	दुःख, खेद	sorrow, remorse
अफाट	वि·	1. खूप पसरलेला, विस्तीर्ण	विस्तीर्ण, विस्तृत, विशाल, लंबा-चौड़ा	very spacious, extensive
		2. अचाट, प्रचंड	बड़ी, बृहत्, महान्	vast, huge
		3. अतिशय बलवान	प्रबल, ताक़तवर	mighty
अफीण	स्त्री·	अफू	अफीम	opium
अफीणी, अफीमी, अफीण्या	वि·पुं·	अफूबाज	अफीमची	opium-addict
अफू	स्त्री·	'अफीण' पाहा	दे· 'अफीण'	vide 'अफीण'
अ(-आ)बकारी	स्त्री·	1. दारू, इ· मादक पदार्थ तैयार करण्याचा धंदा	आबकारी, मद्य, मादक वस्तुओं का व्यवसाय	business of a distiller
		2. मादक पदार्थावरील कर वा महसूल	मादक वस्तुओं पर लगनेवाला या उन से वसूल होनेवाला महसूल	tax on or revenue from spirituous liquors etc, excise duty
		3. मादक पदार्थांशी संबंधित सरकारी खाते	आबकारी महकमा (शासकीय)	excise department

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अबदागीर(-री)	स्त्री·	उन्हापासून वाचवणारी सूर्याच्या आकाराची गोल छत्री	आफ़ताबी, आतपत्र	an ornamented umbrella
अबदागिर्या	पुं·	अबदागीर धरणारा सेवक	आफताबीधारी	an attendant who bears such umbrella
अबब	अव्यय	विस्मयदर्शक उद्‌गार	अहह, अहाहा, ओफ़, ओहो	interjection of sudden admiration or astonishment
अबर चबर	न·	1. अरबटचरबट - नि:सत्त्व- खाद्य	नि:सत्त्व, नीरस खाद्य पदार्थ	weak and unsavoury food
		2. कोरड्या गप्पा	फज़ूल या फालतू बातें	vapid talk
अबलक(-ख)	वि·	नानारंगी	अबलक, चितकबरा	variegated, with colours in patches
अबला	स्त्री·	स्त्री	अबला, स्त्री	woman, female
अबाधित	वि·	1. बाधा, विघ्न, हरकत-नसलेला	अबाध, बाधारहित, बेरोक, निर्विघ्न	unobstructed, unrestrained
		2. कायम	स्थिर, कायम, अविकृत, अपरिवर्तित	unchanged, stable
		3. आक्षेप न घेतलेला, शास्त्रसंमत	शास्त्रसम्मत	unobjected to, unexcepted
आबाशाई(-ही)	वि·	लाल, लाल रंगाचा	अब्बासी, अब्बास के फूलों के रंग का, गहरा लाल	red of russet colour
अबुद्धी, अबुध	वि·	मूर्ख, बेअकली	बुद्धिहीन, बेअक्ल	foolish, unwise
अबोट	वि·	1. बोट लावलेला, स्पर्श न केलला, सोवळा	अछूता, पाक	untouched

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चव न घेतलेला	न चखा हुआ	untasted, unused
अबोध	वि·	अज्ञानी, अननुभवी	नासमझ, अनुभवहीन, कच्चा	stupid, inexperienced
अबोल	वि·	1. मुका 2. कमी बोलणारा	मूक, मौन कम बोलनेवाला, मितभाषी	silent taciturn
अबोला	पुं·	1. रुसवा 2. मौन	रूठना मौन	reserve, coolness silence (of offence)
अबोली	स्त्री·	लालसर-गुलाबी फुलांचे छोटे झाड किंवा त्याचे फूल	लाल कटसरैया	a plant giving redish-rosy flower or its flower
अब्ज	वि·	शंभर कोटी	सौ करोड़, अरब	thousand miliions
	न·	कमळ	अब्ज, कमल	lotus
अब्रम्हण्य	न·	पाप, निषिद्ध गोष्ट	अब्रह्मण्य, ब्राह्मण के अयोग्य कर्म, पाप	sinful/improper act
अब्रू	स्त्री·	प्रतिष्ठा, पत, इज्जत	आबरू, प्रतिष्ठा, इज़्ज़त	reputation, respectability
अब्रूदार	वि·	प्रतिष्ठित, पत असलेला, इज्जतदार	प्रतिष्ठित, इज़्ज़तदार	honourable, respectable, reputable
अब्रूनुकसानी	स्त्री·	बोलून किंवा लिहून किंवा चित्र रेखाटून केलेली मानहानी (कायदा)	मानहानि, बदनामी, तौहीन	defamation, slander
अभंग	वि·	अखंड, न तुटलेला, न मोडलेला, अतूट	अभंग, अखंडित, अटूट, अक्षुण्ण	unbroken, inviolable, inviolate

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	पुं·	एक वृत्त (काव्य वृत्त)	एक खास मराठी काव्यवृत्त	a particular metrical composition
अभंड	न·	पासंग, पासंगाची वस्तू	पासंग	counterbalancing weight in a scale
अभक्ष्य	वि·	न खाण्यालायक, खाण्यास निषिद्ध	अभक्ष्य, न खाने लायक	inedible, forbidden to be eaten
	न·	खाण्यास निषिध्द् असा पदार्थ	निषिद्ध खाद्यपदार्थ	forbidden food
अभद्र	वि·	1. अनिष्ट, अशुभ, अमंगळ	अभद्र, अशुभ, अमंगल	inauspicious, evil
		2. न शोभणारा, वाईट दिसणारा	अशोभन, गंदा, वीभत्स	abominable, dirty
		3. अशिष्ट, असभ्य	अशिष्ट, असभ्य	impolite, uncivilised
	न·	अकल्याण, अरिष्ट	अहित, बुराई, संकट	evil
अभय	न·	निर्भयता, भय नसण्याची स्थिती,- खात्री सुरक्षितपणा	अभय, निर्भयता, भय से रक्षा, सुरक्षितता	assurance of security, freedom from fear
अभयदान	न·	भयापासून रक्षण करण्याचे आश्वासन, सुरक्षिततेची हमी	अभयदान, रक्षा का वचन, शरण देना	assurance of safety or protection
अभागी	वि·	दुर्दैवी, कपाळकरंटा	अभागा, भाग्यहीन, कमबख्त, कर्महीन	unfortunate, unlucky
अभाव	पुं·	1. अस्त्वि नसणे, अनस्तित्व	अभाव न होना, अनस्तित्व, अविद्यमानता	non-existence
		2. उणीव, वाण	कमी, न्यूनता	want

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. गैरहजेरी, अनुपस्थिती	अनुपस्थिति, गैरहाज़िरी	absence
अभावित	वि·	अकल्पित, अनपेक्षित	अनपेक्षित, अनिश्चित	undesired, unexpected
अभावितपणे	क्रि·वि·	1. नकळत	अनजाने में	unconsciously, unknowingly
		2. अचानक, अकस्मात्	अचानक, सहसा, संयोगवश	unexpectedly, suddenly
अभावी	क्रि·वि·	1. नसलेतर	अभाव में, न होने पर	without, in absence of
		2. ऐवजी	बजाय	in place of, in lieu of
अ(-आ)भाळ	न·	1. आकाश	आकाश, आसमान	sky
		2. ढगाने भरलेले आकाश	मेघाच्छादित/बादलों से भरा आकाश	clouded sky
अभिचर्चा	स्त्री·	विधानसभेत इ· होणारा वाद, -चर्चा	विधान सभा की चर्चा	debate
अभिचार	पुं·	1. यज्ञ-इ· कर्म	यज्ञादि कर्म	sacrificial rites etc.
		2. मंत्र तंत्रांनी दुसर्याचे वाइट करणे	तंत्रोक्त मारण इ·	incantation to injure others
		3. हिंसा	हिंसा	killing
अभिजन	पुं·,न·	1. जन्मभूमी, स्वदेश	जन्मभूमि, स्वदेश	native country, motherland
		2. कुल, वंश	कुल, वंश	family, race, lineage
		3. उच्च कुल, मोठे घराणे	उच्च कुल	high or noble family
		4. नातलग, सगेसोयरे	रिश्तेदार, नातेदार	retinue
		5. सेवकवर्ग, नोकर-चाकर	सेवकवर्ग	attendants
अभिजन सत्ता	स्त्री·	उमरावांची सत्ता	रईस लोगों का शासन	aristocracy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अभिजात	वि·	1. कुलीन, उच्च घराण्याचा, खानदान	उच्च कुल में उत्पन्न, कुलीन	well-born
		2. थोर मनाचा	उदार, बड़े दिलवाला	noble, well-bred
		3. उच्च प्रतीचा, श्रेष्ठ	श्रेष्ठ	classic
अभिज्ञ	वि·	1. जाणकार, माहीतगार	जानकार, जाननेवाला, तत्त्वज्ञ	conversant with, knowing
		2. निष्णात, कुशल	कुशल, निपुण	proficient, skilled in
अभिधान	न·	1. नाम, संज्ञा	नाम, संज्ञा	naming, appellation
		2. कथन, सांगणे	कथन	mentioning, telling
		3. शब्दकोश	शब्दकोश	dictionary, vocabulary
अभिनंदन	न·	1. शाबासकी, आनंद व्यक्त करणे	अभिनंदन, बधाई, साधुवाद	congratulation, felicitation
		2. शुभेच्छा	शुभकामना, मुबारकबाद	well-wishing
अभिनय	पुं·	हावभाव, नक्कल, नाटक	अभिनय, नक़ल, स्वांग	dramatic representation
अभिनव	वि·	1. अगदी नवीन	अभिनव, बिल्कुल नया	quite new, modern
		2. अपूर्व, विलक्षण	अपूर्व, अद्‌भुत	strange, singular
अभिनिवेश	पुं·	1. आग्रहीपणा, आग्रह	अभिनिवेश, आग्रह, जिद	persistency, tenacity
		2. कल्पना, ग्रह	मन पर प्रभाव, ख्याल	deep conception, impression
अभिनेता	पुं·	नट	अभिनेता, नट	actor
अभिनेत्री	स्त्री·	नटी	अभिनेत्री, नटी	actress
अभिन्न	वि·	1. एकरूप	अभिन्न, एकरूप	integral, identical

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चिकटकलेला, वेगळा नसलेला, घनिष्ठ	सटा हुआ, लगा हुआ	close, unseparated
अभिप्राय	पुं·	1. मत 2. हेतू	अभिप्राय, राय, मत उद्देश्य, मतलब	opinion intention
अभिप्रेत	वि·	1. मनात धरलेला उद्दिष्ट 2. इच्छित, इष्ट	अभिप्रेत, उद्दिष्ट अभिलषित	intended, meant desired
अभिभाषण	न·	विवेचनयुक्त लेखी भाषण (अध्यक्षीय)	सभापति का लिखित भाषण	an address
अभिभूत	वि·	1. पराभूत, हारलेला 2. आधीन-वश-केलेला 3. प्रभावीत	पराजित, हारा हुआ वश में किया हुआ प्रभावित	defeated, subdued humbled, overcome influenced, overpowered
अभिमंत्रण	न·	1. मंत्रांनी संस्कारित करण्याचा विधी किंवा क्रिया 2. आवाहन, आमंत्रण	मंत्रद्वारा संस्कारित करने की विधि या क्रिया आवाहन, आमंत्रण	making sacred by reciting Mantras inviting, calling unto
अभिमान	पुं·	1. अहंकार, स्वतः बद्दल मोठेपणाची जाणीव 2. गर्व-दर्प, घमेंड 3. गौरव	अभिमान, स्वाभिमान गर्व, घमंड, दर्प गरूर, गौरव	conscious feeling about oneself, ego haughtiness, vanity, arrogance noble feeling, pride
अभिमानी	वि·	1. स्वतःच्या गौरवाची जाणीव असणारा 2. घमेंडखोर, गर्विष्ठ	अभिमानी, स्वाभिमानी घमंडी, दर्पी	proud of one's dignity arrogant, haughty
अभिमुख	वि·	1. -कडे तोंड केलेला	अभिमुख, मुखातिब	having the face towards, facing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. प्रवृत्त, सज्ज, तयार	प्रवृत्त, उद्यत, तैयार	intent or bent upon
		3. अनुकूल	अनुकूल	favourable
अभियंता	पुं·	तंत्रविशारद, अधिकारी, इंजिनियर	अभियंता, तंत्रविद	engineer
अभिराम	वि·	1. सुंदर, मनमोहक	अभिराम, सुंदर, रमणीय	beautiful, charming
		2. आनंददायक	आनंददायक, सुखद	delightful, pleasing
अभिरुची	स्त्री·	1. रुची, आवड	अभिरुचि, चाह	taste, inclination, liking
		2. विशेष आवड	विशेष रुचि, दिलचस्पी, शौक	special interest
अभिरूप	वि·	1. कृत्रिम, नकली, सदृश	कृत्रिम, बनावटी, सदृश	resembling, artificial, miniature
		2. सुंदर, मनोहर	सुंदर, मनोहारी	handsome, beautiful
अभिलाषा(-ख)	पुं·	1. वासना, उत्कट इच्छा	अभिलाषा, आसक्तियुक्त इच्छा	desire, longing, yearning
		2. लोभ	लालच	covetousness, craving
अभिलेख	पुं·	1. कागदपत्र	कागज़ात, कागदपत्र	documentary papers
		2. कागदपत्रांचे दप्तर	अभिलेख, लेखसंग्रह	record
अभिलेखागार	न·	कागदपत्र सांभाळण्याची कचेरी	अभिलेखागार, दफ्तर, जहां कागजात सुरक्षित रखे जाते हैं	archives
अभिलेखपाल	पुं·	कागदपत्रांचे दप्तर सांभाळणारा अधिकारी	अभिलेखपाल	record-keeper
अभिनंदन-वादन	न·	अभिवादन, नमस्कार प्रणाम	अभिवादन, वंदन, प्रणाम, नमस्कार	salutation, bow
अभिवचन	न·	वचन, आश्वासन	अभिवचन, वादा, आश्वासन	promise, assurance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अभिवृद्धी	स्त्री·	वाद, उत्कर्ष, भरभराट	अभिवृद्धि, अभ्युदय, बढ़ती	increase, promotion, advancement, growth
अभिव्यंजन	वि·	प्रकट करणारा	अभिव्यंजक, प्रकट करनेवाला	manifesting
अभिव्यक्त	वि·	प्रकट, व्यक्त, स्पष्ट	अभिव्यक्त, प्रकट, व्यक्त, स्पष्ट	manifest, clear
अभिव्यक्ति	स्त्री·	प्रकटीकरण, उघड-स्पष्ट करण्याचीक्रिया	अभिव्यक्ति, अभिव्यंजना, प्रकट करने की क्रिया	manifestation, expression
अभिषेक	पुं·	1. पाणी शिंपडण्याची क्रिया	जल छिड़कना	sprinkling (of water)
		2. मूर्तीवर सतत धार	मूर्तिपर जल चढ़ाना	dripping of water over an idol
		3. राज्यारोहण विधी	राज्यारोहण विधि, गद्दीनशीनी	coronation
अभिष्ट	वि·	इच्छित, मनोवांछित	अभीष्ट, चाहा हुआ, प्रिय	desired, liked
	न·	शुभ, मंगल, हित	हित, कल्याण, भरपाई	welfare, well-being. something cherished
अभिष्ट चिंतन	न·	शुभचिंतन, मंगलकामना	अभीष्ट चिंतन, शुभेच्छा, ख़ैरख़्वाही	wishing one's weal, greetings
अभूतपूर्व	वि·	पूर्वी कधी न घडलेला, अपूर्व	अभूतपूर्व, अपूर्व	unprecedented
अभेद	पुं·	अभिन्नता, एकरूपता	अभेद, भेद का अभाव, अभिन्नता	identity, unity, absence of difference
अभेद्य	वि·	1. न फुटणारा, न तुटणारा	अभेद्य, अटूट	unbreakable, impenetrable
		2. भक्कम, अभंग	भारी भरकम, मजबूत	invulnerable

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अभोगत	वि·	1. हिशोबात न धरलेला	हिसाब/गिनती में न लगाया हुआ	unaccounted for
		2. अनिर्णीत	अनिर्णीत	undetermined, undisposed off finally
अभ्यंग	न·	1. तेल इ· अंगास लावण्याची द्रव्ये	अभ्यंग, तेल, उबटन आदि	scented oil and ointments
		2. ती लावण्याची क्रिया	तेल उबटन आदि की मालिश	inunction
अभ्यंगस्नान	न·	तेल इ· चोळल्यानंतरचे स्नान	तेल आदि मल कर किया हुआ स्नान	ablution after inunction
अभ्यंतर	न·	1. अंतरंग, आतील भाग, गाभा	अभ्यंतर, अंतरंग, भीतर का भाग	interior, inner part
		2. अंत:करण, हृदय	अंत:करण, हृदय	conscience, heart
		3. मनातला हेतू	छिपा हुआ उद्दिष्ट	inner intention
		4. मधला अवकाश	बीच का अवकाश	mid-space
अभ्यस्त	वि·	1. सरावलेला	अभ्यस्त, आदी	habituated
		2. चांगला अभ्यास केलेला, निपुण	जिस ने अच्छा अभ्यास किया हो	accustomed, practised
अभ्यागत	पुं·	अतिथी, पाहुणा	अतिथि, मेहमान	guest, visitor
अभ्यास	पुं·	1. अध्ययन, पठण, वाचन	पढ़ाई, अध्ययन	study
		2. सराव, व्यासंग	आदत, व्यासंग, रब्त, मश्क	habit, practice
		3. आवृत्ती, तेच तेच पुन: करणे	आवृत्ति	repetition
अभ्यासणे	स·क्रि·	1. अध्ययन करणे	अध्ययन करना, पढ़ना	to study
		2. सराव करणे	आदत डालना	to practise
		3. पाठ करणे	कंठस्थ करना	to commit to memory

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अभ्यासी-सू	वि·	1. अभ्यास करणारा, व्यासंगी	अभ्यासी, अभ्यास करनेवाला	studious, assiduous
		2. अभ्यास केलेला, निष्णात	निष्णात, प्रवीण	conversant with, versed in
अभ्युदय	पुं·	1. उदय, वर दिसू लागणे, उगवणे	अभ्युदय, उदय, ऊपर उठना	rising
		2. भरभराट, अभिवृध्दी	समृद्धि, उत्कर्ष	flourishing
अभ्र	न·	1. ढग	अभ्र, बादल	cloud
		2. ढगांचा अंधार	बदली, घटा, छाये हुए बादल	cloudiness
अभ्रक	पुं·	पातळ, चमकदार पापुद्र्याच्या रूपात मिळणारी एक धातू	अभ्रक, अबरक	talc, mica
अभ्रा	पुं·	1. उशी-तक्क्यांची व खोळ	गिलाफ़, खोल	a cover
		2. गादीवरची चादर	चद्दर, चादर	sheet or cloth spread over a mattress
अमंगळ	वि·	अशुभ	अमंगल, मनहूस	unpropitious, inauspicious
अमका, अमुक	वि·	विशिष्ट, फलाणा	अमुक, फलाँ, कोई खास	a certain, particular person
अमका तमका	वि·	'अमका' पाहा	दे· 'अमका'	vide 'अमका'
अमदानी	स्त्री·	1. कारकीर्द, अमल	कार्यकाल, शासनकाल, ज़माना	regime
		2. प्राप्ती, उत्पन्न	आमदनी, आय	income
		3. भरभराटीचा काळ	उत्कर्षकाल	flourishing/palmy days

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अमनचमन, -चैन	स्त्री·	1. सुखशांती, समृद्धी	अमनचैन, समृद्धि	peace and happiness, plenty
		2. मौजमजा, ऐष आराम	ऐश आराम, भोगविलास	pleasures and ease
अमर	वि·	मरण नसलेला, अविनाशी	अमर, अविनाशी	immortal
	पुं·	देव	देवता	God or gods, deity
अमरपट्टा	पुं·	अमरपणाची सनद, -ची खात्री	अमरता का ताम्र पत्र या आश्वासन	a writ of immortality
अमरपण	न·	मरण नसण्याची अवस्था	अमरता	immortality
अमरवेल	स्त्री·	आकाशवेल	अमरवेल, अकासबेल	a thread-like creeper, curcuta reflexa
अ(-आ)मराई	स्त्री·	आंब्यांची बाग, आंब्यांच्या झाडांची गर्दी	आम का बाग, आम के पेड़ों का झुरमुट या बाग	grove of mango-trees
अमर्याद	वि·	1. मर्यादेच्या पलिकडचा, असीम	अमर्याद, असीम, बेहद	boundless
		2. स्वैर, मोकाट	अनिर्बंध, स्वैर	unrestrained, wild
		3. (लाक्ष·) अविवेकी, अनाचारी	अविवेकी, अनाचारी, स्वेच्छाचारी	libertine, licentious
		4. बेसुमार, प्रमाणा बाहेरचा	बेशुमार, बेहिसाब	transgressing limits
अमर्यादा	स्त्री.	1. मर्यादेचे उल्लंघ	अमर्यादा मर्यादा का उल्लंघन	transgression or overstepping of bounds
		2. अनादर, अपमान, बेअदबी	अनादर, उद्दंडता	violation of due deference, irreverence

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अमल	पुं·	1. अधिकार, सत्ता, कारकीर्द	अधिकार, शासन, हुकूमत	regime, reign, rule
		2. आचार, कृती, बजावणी	आचार, कार्यान्विति	implementation, execution
		3. नशा, कैफ	नशा	intoxication
		4. कैफाचा गुण	नशा का गुण	intoxicating quality
अमलदार	पुं.	शासकीय अधिकारी	शासकीय अधिकारी, अफसर	a government officer
अमलबजावणी	स्त्री.	आचारात-कृतीत-आणणे, प्रत्यक्ष करणे	कार्यान्विति, अमलदरामद, जाप्ता कार्रवाई	execution, implementation
अमली	वि.	अमल-नशा-चढविणारा	नशा लानेवाला	intoxicating
अ (-आ) मसूल -सोल	न.	कोकमसाल	कोकम नाम के पेड़ के फल की सुखाई हुई छाल	dried rind of the fruit of Kokam
अमळ, अमळसा	क्रि. वि.	थोडा वेळ, जरा	जरा थोड़ी देर के लिए, तनिक	a little, in a small degree
अमानत	स्त्री.	ठेव, विश्वासाने ठेवलेली वस्तु	अमानत, धरोहर, थाती	anything given in trust, deposit
	वि.	अमानत	किसी खाते में दर्ज न किया हुआ, लंबित	pending
अमानतदार	पुं.	विश्वस्त	अमानतदार, अमीन, न्यासी	trustee
अमानतनामा	पुं.	विश्वस्तपत्र, ठेवपत्र	न्यासपत्र	trust-deed
अमानुष	वि.	1. मनुष्याला न शोभेसा, पाशवी	अमानुष, पाशव, पैशाचिक	inhuman, devilish
		2. दैवी, अलौकिक	अमानुषीय, दैवी, अलौकिक	supernatural, superhuman

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अमान्य	वि.	मान्य नसलेला, नामंजूर, नापसंत	अस्वीकृत, नापसंद, नामंजूर	unacceptable, unaccepted, disliked
अमाप	वि.	अगणित, पुष्कळ, नापसंत	अमाप, अपरिमित, बहुत अधिक	immense
अमात्य	पुं.	मुनसफ	मुंसिफ, दीवानी विभाग का एक अधिकारी	officer in a district civil court
अमीर	पुं.	1. सरदार, उमराव 2. श्रीमंत माणूस, धनिक	अमीर, उमराव, सरदार रईस, धनवान व्यक्ति	chief, nobleman wealthy person
अमुक	वि.	'अमका' पाहा	दे· 'अमका'	vide 'अमका'
अमुक तमुक	वि.	'अमका तमका' पाहा	दे. 'अमका तमका '	vide 'अमका तमका '
अमूप	वि.	अमाप	बहुत अधिक	immense
अमूर्त	वि.	1. आकार नसलेला 2. काल्पनिक	अमूर्त, आकार रहित काल्पनिक	formless abstract
अमूल्य	वि.	1. बिनमोल 2. बहुमोल, किंमती	अनमोल बहुमोल, कीमती	priceless very precious
अमृत	न.	स्वर्गातील देवांचे पेय (काल्पनिक)	अमृत, आबेहयात	nectar, ambrosis
अमोघ	वि.	1. व्यर्थ न जाणारा 2. अचूक लागू होणारा, परिणामकारक	अव्यर्थ परिणामकारी	unfailing efficacious
अमोरा समोरा	क्रि.वि.	एकमेकांच्या समोर, समोरा समोर	आमने सामने	face to face
अमोल	वि.	'अमूल्य' पाहा	दे 'अमूल्य'	vide 'अमूल्य'
अम्मा	पुं.	स्तन, (स्त्रीचे) थान	स्तन	nipple

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अम्ल	न.	1. आबंटपणा	खट्टापन, खटाई	sourness, acidity
		2. रासायनिक आंबट द्रव्य	सिरका, तेजाब	acid
	वि.	आंबट	खट्टा, अम्ल	sour, acid
अम्लपित्त	न.	काही खाल्ले असता अम्ल वाढण्याचा आजार	अम्लपित्त	acidity of stomach
अरकस (-सी)	पुं.	करवत	आरा, आरी	a saw
अरकस (-सी) दार	पुं.	करवतिया, करवत्या	आराकश	a sawyer
अरगड (-डी)	स्त्री.	ज्वारीची एक हलकी जात	हलके किस्म की जुआर	lower variety of jowar
अरगळणे	अ. क्रि.	गोधळणे, घोटाळणे, भांबावणे	झुंझलाना, अटकना	to be embarassed, to be confounded
अरगिन	स्त्री.	राकेलचा लोंबता दिवा	मिट्टी के तेल का लटकता हुआ दिया	hanging argand
अरड	स्त्री.	1. कुट्टा (तेलबियांचा)	कोल्हू में डालने के पहले तेल बीजों का किया हुआ चूरा	pounded oil-seeds
		2. तेल काढण्याची क्रिया	पेरने की क्रिया	oil-crushing
अरडी दरडी	स्त्री.	उभा कडा	कगार	steep precipice
	अ.	खाचखळग्यात, रानाडोंगरात, जोखमीत	गड्ढों में, जंगल-पहाड़ों में, खतरे में	in dangerous places and situations
अरण्य	न.	जंगल, रान	अरण्य, वन, जंगल	forest, wilderness
अरण्यपंडित	पुं.	माणूस नाही अशा जंगलातच पंडित, गावंढळातला शहाणा	किंचित् विद्वान, अंधों में काना राजा	hedge-scholar

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अरण्यरुदन-रोदन -रूदित	न·	(लाक्ष:) निरर्थक आवाहन-कळवळ्याचे शब्द	अरण्यरुदित, -रोदन, निष्फल कथन/निवेदन	cry in wilderness
अरण्यसेवन	न·	जंगलाचा वास	अरण्य सेवन/वास	adoption of wilderness
अरतणे परतणे	स. क्रि.	उलटणे-पालटणे, उलटे पालटे, उलटा पालट करणे	उलटा-सीधा करना, ऊपर नीचे करना, पलटना	to turn over and about
अरतवण-परतवण	न.	नव्या वधूला सासरी-माहेरी पोचविणे-आणणे	नयी वधु को ससुराल और नैहर लेजाना/लेआना	ceremony of taking new bride to her father-in- law's house and back to her father's.
अर (-रु) ता अर (-रू) ते	क्रि. वि.	अलिकडे, या बाजूस	इस ओर, इधर	on this side, hither
अरते परते, अरता परता	क्रि. वि.	1. अलिकडे-पलिकडे, आगे मागे	इस पार/उस पार, इधर उधर	on this side and the farther side, around, about
		2. जवळपास	आसपास	nearabout, thereabout
अरमना परम	क्रि. वि.	ना इकडे ना तिकडे	न इधर न उधर, बीच ही में	nor here nor there
अरबट चरबट	वि.	1. नि: सरव, रुक्ष	रुक्ष	innutritious, trashy
		2. असभ्य, रानवट, राकट	असभ्य, जंगली	uncultured, coarse, rough
	न.	निरर्थक-बाष्कळ बडबड	बकवास, वाहियात बातें	jabber, idle talk

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	क्रि. वि.	काहीच्या काही, निरर्थक-बाष्कळपणे	बेकार, वाहियात ढंग से, व्यर्थ	nonsensically
अरबुज (-द)	वि.	1. राकट, आडदांड	उजड्ड, जंगली, धींगरा, मुस्टंडा	rude, coarse, savage
		2. मट्ठ	बुद्धू, गँवार	dull, doltish
अरर	अ.	अरे अरे !, कळवळयाचा-दुःखाचा उद्गार	अरर, अरे, हाय, उफ्	interjection of pity or grief, oh!
अरव	पुं.	कोंभ, अंकुर	अंकुर, अँखुआ, कल्ला	sprout, shoot
अरशी (-सी)	स्त्री.	1. लहान आरसा 2. चष्मा	छोटा शीशा, आईना, आरसी चश्मा	small mirror spectacles
अरसिक	वि.	कलांचा स्वाद घेण्यास असमर्थ, शुष्क स्वभावाचा	अरसिक, अरसज्ञ, रूखा, रूखे स्वभाव का	destitute of taste, prosaic, inappreciative
अराकस	पुं.	करवतिया, करवत्या	आराकस	sawyer
अराजक	न.	1. अधांधुंदी	अव्यवस्था, अंधेर, अंधेरखाता, गड़बड़	chaos
		2. क्रांती, बंड	विप्लव, बलवा	rebellion, revolt
	वि.	1. शासक हीन (राष्ट्र) 2. अराजकतावादी	अशासक या शासकहीन अराजकतावादी	anarchic anarchist
अराजकता	स्त्री.	1. अंधाधुंदी, शासनहीनता 2. शासन विहीन अवस्था	शासनहीनता, अराजकता शासनविहीन स्थिति	want of government anarchy
अराजकतावाद	पुं.	शास्ता कोणी नाही अशी समाजाची आदर्श स्थिति मानणारा सिद्धांत	शासनविहीन समाज की आदर्श स्थिति माननेवाला विचार	anarchism

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अराजपत्रित	वि.	राजपत्रास (गॅझेटात) ज्याची घोषणा वा उल्लेख केलेला नाही असा	जिसका उल्लेख या घोषणा राजपत्र में न हो ऐसा	non-gazetted
अ (-आ) राणूक	स्त्री.	1. विसावा, स्वस्थता	विश्राम, स्वास्थ्य	rest, ease
		2. समाधान, शांती	शांति, संतोष	peace, satisfaction, calmness
अरिष्ट	न.	1. अनिष्ट, अशुभ, अमंगल गोष्ट किंवा घटना	अनिष्ट, अशुभ, अमंगल बात या घटना	evil
		2. संकट, आपत्ती	संकट, बला, आफत	calamity, distress
		3. अनर्थकारी उत्पात	अनर्थकारी उत्पात	portentous phenomenon, unlucky omen
		4. एक प्रकारचा औषधी मद्यार्क	एक जात का औषध मद्यार्क	an Ayurvedic Alcoholic preparation
अरी	स्त्री.	चांभाराचे सुईसारखे हत्यार	आरी, चमड़ा सीने का सूआ	cobbler's awl
अरुंद	वि.	कमी रुंदीचा, चिंचोळा	सँकरा, तंग	narrow, strait
अरुची	स्त्री.	1. भुकेचा अभाव	भूख न होना	want of appetite
		2. नावड, नकोसे होण्याचा भाव, अनिच्छा	अच्छा न लगना, अनिच्छा	dislike, disgust, disrelish
अरुचीकर	वि.	बेचव	स्वादरहित	tasteless, insipid
अरे	अ.	1. लहान किंवा समवयस्क पुरुषाला बोलावण्याचे संबोधन	अरे, अबे	Oh thou (for a male younger or contemporary)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. आश्चर्याचा किंवा खेद प्रदर्शक उद्‌गार	अरे ! (आश्चर्य या दु:ख प्रदर्शक उद्‌गार)	interjection of dismay or grief
अरे अरे	अ.	बंदी करण्याचा-थोपवून धरण्याचा उद्‌गार	हां हां, मना करने का उद्‌गार	interjection of forbidding or stopping
अरे जारे	स्त्री.	1. घनिष्ठता 2. तुच्छता	घनिष्ठता तुच्छता	close relationship insolent flouting
अरे तर कारे		जशास तसे वागणे	जैसे को तैसा	tit for tat
अरे तुरे करणे	न.	उध्दटपणाने बोलणे	तू-तड़ाक करना	speaking insolently, theeing and thouing
अरे बाप रे	अ.	दु:ख वा भयसूचक उद्‌गार	बाप रे, रे बाप	interjection of sudden grief or terror
अरेराव	पुं.	1. उद्धट माणूस, दांडगट, गुंड	उद्‌धत/असभ्य/धींगरा आदमी, गुंडा	bully
		2. आपलीच सत्ता चालविणारा, हुकूमशहा	सर्वाधिकारयुक्त शासक, अधिनायक	dictator
अरेरावी	स्त्री.	जुलूम, दडपशाही	जुल्म, दमन, अत्याचार	tyranny, oppression
	वि.	1. जुलमी, दडपशाहीचा	जुल्मी, जालिम	tyrannical, oppressive
		2. अहंपणाचा	दर्पयुक्त	conceited, egotistical
अरे रे	अ.	शोक-वेदना-उद्‌गार दर्शक शब्द	हाय, आह	alas, interjection denoting grief
अरोचक	पुं.	1. अरुची, अग्नीमांद्य	अग्निमांद्य, भूख न लगने की बीमारी	dyspepsia
		2. शिसारी	ऊब, उकताहट	nausea, aversion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	वि.	न आवडणारा, न रुचणारा	अरोचक, अरुचिकर, अप्रिय	not to one's liking
अ (-आ) रोळी	स्त्री.	मोठ्याने मारलेली, हाक, मोठ्याने केलेला पुकारा	चीख, पुकार, चिल्लाहट	loud bawling, loud call
अर्क	पुं.	1. गाळून काढलेला सत्त्वांश, सार	अर्क, सार	essence, extract
		2. (कटाक्ष.) अट्टल सोदा	लुच्चा/काइयाँ/चंट व्यक्ति	arch-knave
अर्कट	वि.	लुच्चा, बदमाष, वस्ताद, फसव्य.	लुच्चा, चंट, बदमाश, उस्ताद	rascal, knavish
अर्गळ (-ळा,-ला)	स्त्री.	1. अडसर, अडाणा	अर्गल (-ला), ब्योंडा	a bar
		2. बेडी, खोडा	बेड़ी, शिंकजा	fetter, encumbrance
		3. आडकाठी, अटकाव	रोक, दमन, प्रतिबंध	obstruction, impediment
अर्घ्य	पुं.	(पूजनीयांना अपर्णकर ण्यासाठी) ओंजळीत गंध-फूल-अक्षतासह घेतलेले पाणी	पूजनीयों को अर्पण करने के लिये अंजलि में लिया हुआ दूध-फूल-चावलयुक्त जल	oblation
अर्चन	न.	पूजा	अर्चना, पूजा	worship
अर्ज	पुं.	1. विनंती, प्रर्थना	अर्ज, निवेदन, प्रार्थना, अर्जी	petition, application humble representation
		2. फिर्याद	फरियाद, नालिश	complaint
		3. जमिनीची रूंदी-विस्तार	जमीन का विस्तार	breadth of land
अर्जदार	पुं.	अर्ज-प्रार्थना करणारा	प्रार्थी, अर्जी पेश करनेवाला	petitioner, applicant

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अर्जन	न.	कमाई करण्याची प्राप्तीची-क्रिया, मिळविणे	अर्जन, कमाने/प्राप्त करने की क्रिया	earning, acquiring
अर्णव	पुं.	समुद्र	अर्णव, समुंदर (समुद्र)	the sea
अर्थ	पुं.	1. आशय, अभिप्राय, स्पष्टीकरण	अर्थ, अभिप्राय, मानी, मतलब	meaning, import, sense
		2. धन, संपत्ती, मालमत्ता	धन, संपत्ति, दौलत	riches, wealth, property
		3. उद्देश्य, प्रयोजन	उद्देश्य, प्रयोजन	intent, aim
		4. इच्छा, आकांक्षा	इच्छा, आकांक्षा	desiring, seeking
		5. फल, परिणाम	फल, निष्पत्ति, परिणाम	fruit, product, consequence
		6. कस, सत्त्व	सत्त्व, सार	substance, goodness, virtue
		7. इंद्रियविषय	इंद्रियविषय	sense-object
	शब्द अ.	(अमक्या) करिता	लिये, वास्ते	for, for the sake of
अर्थवत्ता	स्त्री.	आशययुक्तता, आशय असण्याचा गुण	अभिप्राय/मानी होने का गुण	quality of having substance
अर्थवाद	पुं.	1. भरमसाठ स्तुती	अतिशयोक्त स्तुति	hyperbolical praise, eulogy
		2. अमुक धर्मकृत्य केले असता अमुक लाभ होतो असे सांगणारे वचन, फलश्रुती	अमुक धर्मविधि का अमुक फल बताने वाला वचन, फलश्रुति	narration of reward for performing certain religious rites
		3. काव्यात्मक अलंकार, काव्य-कल्पना	काव्यात्मक अलंकार, काव्यकल्पना	poetical embellishment, mere fiction or flourish

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अर्थव्यवस्था	स्त्री.	सांपत्तिक व्यवस्था (कौटुंबिक व राज्याची)	आय-व्यय की व्यवस्था	economy
अर्थशास्त्र	न.	सार्वजनिक अर्थ व्यवहाराचे शास्त्र	अर्थ-विज्ञान	science of political economy, economics
अर्थशून्य	वि.	अर्थहीन	ऊटपटांग, निरर्थक, व्यर्थ का	meaningless, senseless
अर्थाअर्थी	क्रि. वि.	कोणत्याही प्रकारे, यत् किंचित ही (नकारशी जोडून)	किसी भी प्रकार से, तनिक भी, बिल्कुल (नकार से संबद्ध)	in no wise, in no way or manner, in no respect whatever
अर्थात्	अ.	1. परिणामे करून	परिणामत:	in consequence, on account of
		2. अलबत, नि:संशय	अलबत्ता, बेशक	of course
		3. म्हणजेच दुसर्या शब्दात	आशय यह कि दूसरे शब्दों में	that is to say, namely
अर्थी	क्रि. वि.	अर्थाने	अर्थ में	in (a certain) sense, meaning
अर्ध	वि.	अर्धा, निम्मा	अर्ध, आधा	half
	पुं., न.	अर्धाभाग	आधा हिस्सा	a half
अर्ध (-र्धा) कच्चा	वि.	1. पूर्ण न पिकलेला-शिजलेला, भाजलेला	अधकचरा, अपक्व	raw, half-cooked
		2. अपूर्ण, अपुरा, अधुरा	अधूरा, अपूर्ण	incomplete, imperfect, not thoroughly done
अर्धचंद्र	पुं.	1. शुद्ध अष्टमीचा चंद्र	आधा चाँद	half-moon

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. अंगण व तर्जनी फाकून होणारा आकार, तशा आकाराचा हात मानेवर ठेवतात तो, गंचाडी	अर्धचंद्र, गरदनिया	palm of the hand curved semicircularly so as to clutch
अर्धचंद्र देणे	स.क्रि.	गंचाडी देणे	गरदनिया देना, गरदन नापना	pushing out by clutching on the neck
अर्धपिका	वि.	अधा पिकलेला, पाडाचा	अधपका	half-ripe
अर्धपोटी	क्रि. वि.	अर्धेच जेवून, अर्ध्याभरलेल्या पोटाने अर्ध उपाशी	बिना भरपेट खाए हुए	with incomplete belly, with half-filled stomach
अर्धबाटगा	वि.	1. भ्रष्ट झाल्या सारखा, बाटल्या सारखा	भ्रष्टवत्	as good as fallen from caste
		2. अर्धवट ज्ञानी-पंडित	अर्धविदग्ध	half-scholar, superficially acquainted with
		3. आई बाप अलग-अलग जातींचे असलेला	जिसकी माँ और बाप अलग-अलग जाति के हों	one whose parents belong to different castes
अर्धबिंब		अर्धचंद्राकृती	अर्ध चंद्राकृति	half circular figure
अर्धमागधी	स्त्री.	प्राकृत भाषापैकी एक भाषा जो कोशल देशांत प्रचलित होती	एक प्राकृत भाषा जो कौशल में प्रचलित थी	one of the Prakrit languages prevalent in Kaushal
अर्धमेला	वि.	मेल्यासारखा	अधमरा, अधमुआ	half-dead
अर्धवट	वि·	1. अपूर्ण, अधुरा	अधूरा, अपूर्ण	incomplete, half-done

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वेडसर	अधपगला, बावला	half-mad
	क्रि. वि.	अपूर्ण रीति ने, अपूर्ण रुपात	अधूरे ढंग से, ऊपर ऊपर	in an imperfect manner, superficially
अर्धवर्तुळ	न.	वर्तुळाचा अर्धभाग	अर्द्धवृत्त	semi-circle
अर्धविराम	पुं.	स्वल्प व पूर्ण यांच्या मधल्या विरामाचे चिन्ह	अर्धविराम	semi-colon
अर्धशिशी	स्त्री.	अर्धेच डोके दुखणे	आधासीसी	hemi-crania
अर्धांग	न.	1. अर्धेअंग, अर्धादेह	अर्धांग, आधीदेह	half portion of the body
		2. (लाक्ष:) पत्नी	धर्मपत्नी, स्त्री	wife
		3. लकवा, पक्षाघात	पक्षाघात , फालिज	paralysis of half the body
अर्धांगवायु	पुं.	लकवा, पक्षाघात	पक्षाघात, फालिज	hemiplegia
अर्धांगी (-गिनी)	स्त्री	पत्नी, बायको	धर्मपत्नी, स्त्री	wife, better half
अर्धा	वि.	निम्मा, एका वस्तूच्या समान दोन भागापैकी एक	आधा, नीम	half
अर्धाकच्चा	वि.	1. अपक्व	अधकचरा, अपक्व	immature
		2. अपूर्ण	अपूर्ण, अधूरा	incompleted, half ready
अर्धेली	स्त्री.	1. अर्ध्या वाट्यातील हक्क	आधा हिस्सा, साझा	half share

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. अर्ध्या वाट्याची हक्कदारी	साझेदारी/आधे हिस्से के अनुसार की जाने वाली	tenure (of land) wherein the cultivator has to pay half the produce
अर्पण	न.	1. आदर पूर्वक देऊन टाकण्याची क्रिया	अर्पण, आदर से भेंट करना	offering, bestowing
		2. वाहून टाकण्याची क्रिया	हवाले करने की क्रिया	surrendering
अर्पण पत्रिका	स्त्री.	अर्पण करण्याच्या क्रियेसंबधी लिहलेला मजकूर वा लेख	समर्पण का लेख	dedication
अर्पिणे	स. क्रि.	1. अर्पण करणे	अर्पण करना, भेंट करना	to offer, bestow
		2. वाहून टाकणे	हवाले करना	to surrender
अर्भक	न.	लहान मूल	बालक, शिशु	child
अर्वाचीन	वि.	अलिकडच्या काळातील, आधुनिक	अर्वाचीन, आधुनिक, हाल का	modern, recent
अर्वाच्य	वि.	1. अश्लिल, न बोलावा असा	नीचा, असभ्य, अश्लील	vulgar, filthy
		2. खोडकर, द्वाड	नटखट, आवारा	mischievous, scampish
अलंकरण	न.	शोभिवंत करण्याची-सजविण्याची क्रिया	अलंकरण, सजाने की क्रिया	adorning, decorating
अलंकार	पुं.	1. दागिना, आभूषण	अलंकार, आभूषण, गहना	ornament
		2. भोषेचे भूषण, भाषा शोभायमान करणारी रचना	रचनागत विशिष्ट शब्द योजना या अर्थचमत्कार	figure of speech

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अलंकार शास्त्र	न.	भाषा सजविण्याचे शास्त्र	अलंकार शास्त्र	rhetoric
अलंकारिक	वि.	अलंकारानी युक्त (भाषा)	आलंकारिक, अलंकार युक्त	elegant, embellished with figure of speech
अलंकृत	वि.	सजविलेला, भूषविलेला, नटविलेला	अलंकृत, सजाया हुआ, भूषित	embellished, ornamented
अलकट पालकट	न.	पसरट मांडी घातलेले आसन	पालथी	a sitting posture in which legs are kept crosswise under the opposite thighs
अलग	वि.	न जोडलेला, सुटा, वेगळ, स्वतंत्र	अलग, पृथक, जुदा, भिन्न	separate, not joined or joint, detached, different
अलगणे	अ. क्रि.	अलग होणे, दुभंगणे, फुटणे	अलग होना, खंडित होना, पृथक होना, टूटना	to be aloof or apart, to be detached
अलगत (-द)	क्रि. वि.	1. हलकेच	धीरे से, आहिस्ता से	softly, smoothly, glibly
		2. कशाला स्पर्श न होऊ देता,	बिना किसी को स्पर्श किये, सीधे, ठेठ	without contact or connection
		3. अंधातरी, वरच्यावर	अधर में, लटकते हुए	in mid-space, up aloft
अलगून	पुं.	पावा, बांसरी	अलगोजा, बांसुरी	flute
अलटापालट	स्त्री.	उलटा पालट, उलथा पालथा	उलट -पुलट, उलटा-पलटी	turning upside down or inside out, turning over and over, disorder, tumultous intermixture

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अलता भलता	वि.	1. कोणीतरी	ऐरागैरा, अजनबी, अपरिचित	some body, some one
		2. तुच्छ, क्षुल्लक	तुच्छ, नगण्य	trifling
अलबत	क्रि. वि.	खचित, खात्री ने, जरूर	अलबत्ता, अवश्य, जरूर	certainly, necessarily, positively, of course
अलबत्या गलबत्या	पुं.	कोणी ही सामान्य माणूस, बिनमहत्वाचा माणूस	कोई भी नगण्य आदमी, साधारण व्यक्ति, ऐरागैरा	insignificant fellow
अलबेला	वि. पुं.	1. अक्कडबाज, नखरेल, रंगेल (पुरुष)	अलबेला, बनाठना, बाँका, छैल छबीला (पुरुष)	foppish/vain person (male)
		2. प्यारा, प्रिय, लाडका	प्यारा, लाडला	dear, beloved (male)
अलभ्य	वि.	न मिळण्याजोगा, दुर्लभ	अलभ्य, दुर्लभ, अप्राप्य	unobtainable, rare
अलभ्य लाभ	पुं.	अनपेक्षित-अपेक्षेच्या पलिकडचा, अचानक लाभ	अचानक/अनपेक्षित लाभ	rare acquisition, unexpected gain
अलम	पुं.	1. जग	आलम, जगत, दुनिया	the world
		2. लोक	लोग, संसार	people, folk
अलमगीर	पुं.	जग जिंकणारा बादशहा	आलमगीर, जगज्जेता (औरंगजेब की उपाधि)	conqueror of the world
अलम दुनिया	स्त्री.	सारी दुनिया	सारा संसार, सबलोग	whole world, all mankind
अलमारी	स्त्री.	1. खण बसवलेले कपाट	अलमारी, कई खानोंवाला लकड़ी या लोहे का ऊंचा आधान	almirah, cupboard

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. भिंतीतील कपाट	दीवार में बनाया हुआ खानोंवाला आधान	ward-robe
अलवाण (-न)	न.	एक प्रकारचे लाल रंगाचे कापड	एक प्रकार का लाल रंग का कपड़ा	a kind of red cloth
अलाई बलाई	स्त्री.	दृष्ट, बाधा	बलायें, बलेय्या	affliction from evil spirits
अलाया बलाया घेणे	क्रि.	दृष्ट काढणे, लाडक्याच्या तोंडावरून दोन्ही हात फिरवून बासा आपल्या कानशीलांवर बोटे मोडतात ती क्रिया	नजर उतारना, बलायें लेना, प्यारे के मुँह पर से दोनों हाथ उतारकर कनपटियों पर उंगलियाँ चटकाना	to wave hands around one's beloved's face and crack fingers on the sides of one's face to make evil flee
अलांछन	वि.	डाग नसलेला, निष्कलंक	निष्कलंक, बेदाग	stainless, spotless, one without any stigma
अलावा	पुं.	1. मोहरमांत ताबूतांपुढे खाच खणून त्यात पेटवतात ते निखारे	मुहर्रम में ताबूतों के सामने गड्ढा खोदकर उसमें जलाया जाने वाला अंगार	the fire kindled in a pit around which the Mohammedan dance in Muharram
		2. मोहरमाचे दिवस	मुहर्रम के दिन	days of Muharram
अलाहिदा	वि.	1. वेगळा, निराळा	अलाहदा, अलग, पृथक, जुदा	separate
		2. विरळा	विभिन्न, विशिष्ट	distinct, apart
अलिकडचा	वि.	1. या बाजूकडचा, इकडचा	इधर का, इस ओर का	of this side
		2. आधुनिक काळचा	आजकल का , हाल का	modern, recent

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अलिकडे	क्रि. वि.	1. या बाजूस, आपल्या बाजूस 2. हल्ली, आजकाल	इस ओर, अपनी ओर आजकल, हाल	to this side, to the near side in recent times
अलिखित	वि.	न लिहिलेला, न लिहून ठेवलेला	अलिखित, लेखबद्ध न किया गया	unwritten
अलिप्त	वि.	न चिकटलेला, तटस्थ, अलग	अलिप्त, असंलग्न, अलग, तटस्थ	not entangled, not united with, unattached
अलुते-बलुते	न.	गावच्या ठरलेल्या कामगाराना प्रत्येक खळ्यातील धान्याचा मिळणारा हक्क	गाँव के कामगारों का हर खेत में फसल का कुछ हिस्सा पाने का हक़, लहना	right of share of the corn etc. assigned for subsistence of the public
अलुत्या-बलुत्या, अलुतेदार-बलुतेदार	पुं. ब. व.	गावच्या ठरलेल्या कामगारांपैकी जसे सुतार, लोहार, महार, मांग इत्यादि पैकी-प्रत्येक ज्याला गाववाल्यांच्या धान्य इ. उत्पन्नात वाटा मिळतो	गाँव के काम आनेवाले धंधेदार लोगों में से एक हरेक जिसको हरेक खेतिहर के फसल में से हिस्सा मिलता है	servants of a village pubiic servant who has the right tc collect his snare of the village-produce
अलोचन जागरण	न.	डोळ्याला डोळा न लागता झालेले जागरण	बिना आँख झपकाये अखंडित जागरण	waking through the night without closing eyes
अलोट	वि.	1. अमाप, खूप, अतिशय 2. न परतविण्या सारखा	अपार, असीम, बेहद जो लौटाना अंसभव हो, अपरावर्तनीय	excessive, vast, very much that cannot be turned back

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अलौकिक	वि.	1. असामान्य, विलक्षण	अलौकिक, अद्‌भुत, असाधारण	supernatural
		2. लोकोत्तर, दिव्य	लोकोत्तर, दिव्य	superhuman, transcen- dental
अल्प	वि.	1. थोड़ा, कमी प्रमाणाचा 2. क्षुल्लक	अल्प, कम, थोड़ा, तुच्छ	little, few, small petty, trifling
अल्पकालिक, अल्पकालीन	वि.	थोड्या काळा पुरता, थोड्या काळचा	थोड़े समय तक रहनेवाला/टिकनेवाला, थोड़े समय का	shortlived, lasting very short
अल्पबुद्धी	वि.	कमी बुद्धिमान, कमी अकलेचा	अल्पबुध्दि/मति, कम अक्ल	of little understanding, unintelligent
अल्पभाषी	वि.	मितभाषी, कमी बोलणारा	अल्पभाषी, मितभाषी, कम बोलनेवाला	taciturn, speaking little
अल्पमोली	वि.	कमी-किमंतीचा, स्वस्त	अल्प मोल का, सस्ता, कम कीमत	of little price, cheap
अल्पवयस्क	वि.	लहान वयाचा	अल्पवयस्क, कमसिन, क़मउम्र	minor
अल्पशक्ती	वि.	कमी ताकतीचा	अल्पशक्ति, दुर्बल	feeble, of little capacity
अल्पसंख्य, अल्पसंख्यांक	क्रि· वि·	कमी संख्येने असलेला (वर्ग, समाज)	अल्पसंख्य/संख्यक, कम जनसंख्यावाला (समुदाय)	of less number, minority
अल्पसंतुष्ट-संतोषी	वि.	थोडक्यात संतुष्ट होणारा	अल्पसंतुष्ट, थोड़े में संतोष माननेवाला	easily satisfied, satisfied with less

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अल्पस्वल्प	वि.	काही थोडासा, यत्किंचित्	थोड़ा सा, यत्किंचित्	little, of rather small quantity, negligible
अल्पायास	पुं·	कमी श्रम-प्रयत्न	अल्प/कम आयास या यत्न	small exertion, little labour or effort
अल्पायुषी, अल्पायू	पुं.	कमी आयुष्य असलेला	अल्पायु, जिसकी आयु थोड़ी हो	shortlived
अल्पारंभ	पुं.	हळू हळू किंवा कमी प्रमाणात केलेला प्रारंभ	अल्पांरभ, धीरे धीरे या अल्प मात्रा में किया हुआ प्रांरभ	gradual or gentle or small beginning
अल्पाहार	पुं.	कमी खाणे, नेमस्त आहार	अल्पाहार, कम खाना	moderate eating
अल्पोपहार	पुं.	थोडासा फराळ, नास्ता	नाश्ता, जलपान	refreshment
अल्लख निरंजन	पुं.	परमात्मा	अलख निरंजन, परमात्मा	The Supreme Being
अल्लड	वि.	1. साधा भोळा, निष्पाप 2. अज्ञानी, अनुभव नसलेला	अल्हड़, भोला, निष्पाप नादान, नासमझ, कच्चा	innocent, simple ignorant, inexperienced
अल्लाची गाय	स्त्री.	(लाक्ष:) निरुपद्रवी-पापभीरु माणूस	(लाक्ष·) निरुपद्रव- मासूम आदमी	(fig.) a meek, inoffensive person
अल्लाद	क्रि. वि.	'अलगत' पाहा	दे·'अलगत'	vide 'अलगत'
अं (आं) वंढा	पुं.	1. गिळली जाणारी लाळ 2. मन: क्षोभाने कंठ दाटून येणे, हुंदका	मुँह में भरी लार निगल जाने की क्रिया क्षोभ से गला भर जाना, सिसकी	gulp or mouthful of spittle choking fit of passion
अंवढा गिळणे	क्रि.	1. लाळ गिळणे 2. हुंदका दाबणे	लार निगलना दुख की भावना को दबाना, आँसू पीना	to gulp spittle to restrain sob

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अव (-वा) ई	स्त्री.	अफवा, कंडी	अफ़वाह, उड़ती खबर	rumour
अवकळा	स्त्री.	1. उतरती कळा, ह्रास	ह्रास, दुर्गत, बुरी हालत	decline, deterioration, waning
		2. निस्तेजपणा, म्लानपणा	निस्तेजता, निष्प्रभता, म्लानता, उदासी	sinking in splendour or grandeur
		3. दुर्दशा	दुर्दशा	plight, bad days
		4. अप्रतिष्ठा, फजीती	अप्रतिष्ठा, फ़ज़ीहत, बेइज्जत	disgrace, ignominy
अवकात (-द)	स्त्री.	1. ताकद, बळ	शक्ति, सामर्थ्य, हैसियत	strength, corporal ability
		2. निर्वाह, गुजारा	निर्वाह, गुजारा	resources, means of support
अवकाल (-ळ)	पुं.	1. भलती वेळ	अकाल, असमय	odd time
		2. वाईट काळ, दुर्दशा	बुरे दिन, दुर्दशा	bad days, plight
	वि.	अवेळी-अकाळी-येणारा	असमय में आनेवाला	untimely or unseasonable, ill-timed
अवकाश	पुं.	1. पोकळी	शून्यस्थान, आकाश, पोल, खोखला	vacuum, entirely empty space
		2. रिकामी जागा	गुंजाइश, समाई	space, room
		3. अवधी, वेळ	अवधि, समय	period, duration
		4. सवड, फुरसद	फुरसत, छुट्टी	leisure, unoccupied or unpressed time
		5. मधले अंतर (काळाचे, स्थळाचे)	बीच का स्थान (काल संबंधी), अरसा (-र्सा)	interval, intermediate time or space
		6. उशिर	विलंब, देर, अरसा (-र्सा)	time yet wanting, delay

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		7. संधी	अवसर, समय	opportunity
अवकृपा	स्त्री.	1. गैरमर्जी	अकृपा, नाराज़गी	displeasure, disfavour
		2. राग	क्रोध, गुस्सा	anger, rage
अवखळ	वि.	1. खोडकर	नटखट, शरारती	wild, mischievous
		2. अनावर, अचपळ	उच्छृंखल, निरंकुश	unrestrained
अवगणणे	स. क्रि.	1. (तिरस्काराने) दुर्लक्षणे, तुच्छ लेखणे	अवहेलना करना, तिरस्कार करना	to treat scornfully or contemptuously
		2. अवमान करणे, अपमान करणे	अपमानित करना	to condemn, to slight
अवगणना	स्त्री.	1. तिरस्कार पूर्वक दुर्लक्ष	अवहेलना, अवगणना	slight, contemptuous indifference
		2. हेटाळणी	तिरस्कार, नफरत	scorn, contempt
अवगणे	अ. क्रि.	1. स्वच्छं दीपणाने-बाष्कळपणाने वागणे	वाहियात बनना, उच्छृंखल बनना	to become wanton and dissolute
		2. दिसणे, वाटणे	दीखना, लगना	to appear, to seem
अवगत	वि.	माहीत, ज्ञात	अवगत, ज्ञात, मालूम	known, understood
अवगती	स्त्री.	अधोगती, अवनती, दुर्गती, पतन	अधोगति, दुर्गति, पतन	descent, downfall
अवगाहन	न.	1. डुबकी, पाण्यात शिरण्याची क्रिया	अवगाहन, डुबकी, जलाशय में घुसना	plunging into water
		2. शास्त्रात वा अभ्यासात खोल शिरणे	शास्त्र में या अध्ययन में पैठना, मनन	ingress into any subject
अवगुण	पुं.	1. वाईट गुण, दुर्गुण, दोष, खोड	अवगुण, दोष, बुराई, ऐब	defect

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वाईट परिणाम	बुरा या विपरीत परिणाम	evil effect
अवगुणी	वि.	1. ऊपलक्षणी	बुरे लक्षणों वाला, असगुनिया	of evil qualities
		2. दुर्गणी	दुर्गुणयुक्त	vicious, of evil disposition
		3. खोडकर	नटखट, शरारती	mischievous
अवघड	वि.	1. कठिण	कठिन, मुश्किल	difficult
		2. धोक्याचा	दुर्गम, बीहड़	arduous, impassable
		3. गैरसोयीचा	वंग, संकरा	confined, strait
		4. वेडावाकडा, चमत्कारिक	टेढ़ा मेढ़ा, असाधारण	strange, odd, irregular
अवघडणे	अ. क्रि.	1. पेचात-संकटात-सापडणे	झंझट या मुसीबत में फँसना	to be awkwardly situated or posed
		2. अडकल्यागत होणे	रोका जाना, फँसना	to be hampered/ fettered/ dogged
		3. गैरसोय होणे	तंग होना, असुविधाजनक होना	to be inconvenienced, incommoded
		4. अडचणणे,कुचंबणे	झुंझलाना, परेशान होना	to be painfully pressed or placed
		5. (शरीर) ताठणे, भारावणे	शरीर आदि का तनना, भारी होना, अकड़ना, ऐंठना	to be straitened, become stiff
		6. गरोदरपणामुळे भारावणे	गर्भवती स्त्री का शरीर भारी होना	to feel heavier by mature pregnancy
अवघड जागा	स्त्री.	जांघे जवळची जागा, संकोच वाटण्यासारखी अंगावरील जागा	जांघ आदि शरीर के गुप्त स्थान	awkward/in convenient/em barras-sing place (on the body)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अवघड पंथ	पुं.	अघोर पंथ	अघोर पंथ	an order of religious mendicants called 'Aghor'
अवघा	वि.	1. सबंध, सगळा, पुरा	पूरा, समूचा, सारा, कुल	whole, all
		2. प्रत्येक	हर, प्रत्येक	every one
अवघ्राण	न.	1. हुंगण्याची क्रिया	अवघ्राण, सूंघने की क्रिया	smelling
		2. मस्तक हुंगून प्रेम-लाड व्यक्त करण्याची क्रिया	सिर या माथे का भाग सूंघकर प्यार व्यक्त करने की क्रिया	expressing affection by smelling the upper part of the head
अवचट	क्रि. वि.	1. एकदम, अनपेक्षितपणे	औचक, अचानक, यकायक	unexpectedly, suddenly
		2. सहजगत्या	सहज	as a matter of course
अवचित (-तां)	क्रि. वि.	एकाएकी, अनपेक्षितपणे	अकस्मात, अचानक, सहसा	unexpectedly, without any warning
अवचिह्न	न.	दुश्चिन्ह, अवलक्षण	दुश्चिह्न, बुरा लक्षण	bad/evil omen
अवच्छेद	पुं.	1. तुकडा, विभाग	खंड, परिच्छेद	stanza
		2. वेगळे करणे	विलगाव	cutting off, dividing, separating
		3. इतरापासून वेगळे पाडणारे चिन्ह	पदार्थ का वह गुण जो उसे औरों से अलग कर दे	dividing or separating sign
		4. उतारा	इलाज	antidote
		5. विशेषगुणधर्म, वैशिष्टय	विशिष्ट गुणधर्म, वैशिष्ट्य	significant qualification, distinguishing property, characteristics

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अवजड	वि.	भारी, अतिशय जड	बोझिल, बहुत भारी	very heavy, weighty, ponderous
अवजार	न.	1. हत्यार	औज़ार, आला	implement
		2. साधन, उपकरण	साधन, उपकरण, करण	tool, appliance
		3. मोठे शीड	पाल, बादबान	mainsail
अवज्ञा	स्त्री.	1. आज्ञाभंग, आज्ञा न मानणे, हुकूम मोडणे	अवज्ञा, आज्ञाभंग, आज्ञा का उल्लंघन, हुक्मउदूली	disobedience
		2. अवमान, अपमान, अवगणना	अनादर, अपमान, उपेक्षा	disrespect, slight
अवटणे	न.	वीट, तोंडाला बसणारी मिठी	ऊब, उकताहट	nausea
अवटरणे	अ. क्रि.	1. आवळणे, तंग होणे	छोटा/तंग होना	to contract, to tighten, to shorten, to shrink
		2. रुसणे, फुगणे	रूठना, ऐंठना	to be sulky, to be in mumps
अवटी	स्त्री.	सोनाराचा नक्षी इ. उठविण्याचा छाप	गहनों पर नक्काशी करने का एक औजार	a die, stamp
	पुं.	1. धान्यादींचे वजन करणारा, मापाड्या	मापतौल करनेवाला	measurer
		2. वजनां-मापांवर देखरेख करणारा शासकीय अधिकारी	वजनों/नापतौल के साधनों इत्यादि पर देखरेख रखनेवाला अधिकारी	officer or superintendent of standard measures
अवंडबर	न.	1. भपका, पोकळ देखावा	आडंबर, दिखावा, तड़क-भड़क	ostentatious display, airs
		2. तोरा, ताठा	घमंड, शेखी	arrogance, vaunting

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अवतण (-णे)	न.	आमंत्रण, बोलावणे	आमंत्रण	an invitation
अवतरण	न.	1. खाली उतरण्याची क्रिया	नीचे उतरने की क्रिया	coming down, descent
		2. उद्धरण, उतारा घेणे	उद्धरण	quoting down
		3. उतारा (टिपून घेतलेला)	उद्धृत अंश	quotation, quoted extract
		4. टीका, टिप्पणी, स्पष्टीकरण	टीका, व्याख्या, स्पष्टीकरण	annotations, commentary
अवतरण-चिन्ह	न.	जसाच्या तसा घेतलेल्या उतार्याच्या आंरभी व शेवटी डोक्यावर उलट्या स्वल्प विरामा सारखे केले जाणारे चिन्ह (' ')	उद्धरण चिह्न (' ')	inverted comas
अवतरणे	अ. क्रि.	1. खाली उतरणे-येणे	नीचे उतर आना, उतरना	to come down, descend
		2. अवतार घेणे	अवतार/जन्म लेना	to incarnate, to take birth
		3. उतरून घेणे	उतार लेना, नकल करना	to take an extract
		4. संचार होणे, वारे शिरणे	आविष्ट/अभिभूत होना, आवेश होना	to rave or behave as if enraptured
		5. उपस्थित होणे, प्रकट होणे	उपस्थित/हाजिर/प्रकट होना	to appear in tangible form
अवतार	पुं.	1. देवतेचा भूतकात प्रवेश	अवतार/देवता का भूलोक में आना	incarnation of a deity
		2. जन्म घेणे	जन्म लेना, शरीर धारण करना	taking birth,-bodily form

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. (व्यंग·) विचित्र रूप	बेढंगा रूप या पहनावा	a lubbard
		4. आयुष्य	जिंदगी, आयु	life-time
अवतारी	वि.	1. दैवी अंश असलेला, दैवी गुणांचा	दैवी गुणयुक्त	(person) of divine attributes
		2. अलौकिक, महान	अलौकिक्र, महान्	of rare excellence
अवती भवती	क्रि. वि.	सभोवार, आजूबाजूस	आसपास, चारों ओर, इर्दगिर्द	about, around, round about
अवदशा	स्त्री.	1. वाईट स्थिति, विपत्ती	विपत्ति, बुरी हालत	adversity, evil days
		2. दुर्दैव	दुर्दैव, दुर्भाग्य, कमबख्ती	ill luck, bad destiny
अवदसा	स्त्री	1. दुर्दैवी वागणूक	बुरी हालत लानेवाला आचार	conduct bringing or carrying towards misfortune
		2. राक्षसी-अवलक्षणी स्त्री	राक्षसी/कुलक्षणी स्त्री	ill-tempered woman, a vixen
अवधाण (-णा)	पुं.	जांघेत किंवा कोणत्याही सांध्यात आलेली गांठ	जांघ में या संधि में आनेवाली गाँठ/सूजन	a sympathetic tumour or swollen gland
अवधान	न.	1. लक्ष, ध्यान	अवधान, ध्यान	attention, heed, advertence
		2. सावधगिरी, हुशारी	खबरदारी, सावधानता, होशियारी	awareness
		3. मनाचा कल, ओढा	झुकाव, प्रवृत्ति	bent of mind
		4. चित्र, हेतु	उद्देश्य, हेतु	aim

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अवधानी	वि.	एकाच वेळी अनेक विषयात लक्ष घालणारा-लक्ष घालू शकणारा	एक ही समय में अनेक बातों का ध्यान रखनेवाला	capable of attending to many things at a time.
अवधारणा	स्त्री.	1. दृढ निश्चय, मनाचा निश्चितपणा	स्थिर धारणा/दृढ निश्चय	holding with positiveness, determination of mind
		2. स्मृति-आठवण-ठेवणे	स्मृति/याद रखना	remembering, bearing in mind
		3. प्रसंगावधान, स्वस्थचिन्तता	सावधानी/सूझ	presence of mind, collectedness
अवधी	पुं.	1. मुदत, निश्चितवेळ	नियत समय, मुद्दत, मियाद	period, time-limit
		2. मर्यादा, हद्द	अवधि, मर्यादा, सीमा	limit, boundary
		3. मधला काळ	बीच का समय	intermediate or intervening time, interval
अवधूत	वि.	1. विरागी, विरक्त	अवधूत, विरक्त बैरागी	one who has renounced the world
		2. नग्न, दिगंबर	नग्न, दिगंबर	naked
	पुं.	1. श्री दत्तात्रेयाचा अवतार	श्री दत्तात्रेय का अवतार	incarnation of shri Dattatraya
		2. संन्यासी, नग्न गोसावी	नग्न जोगी, नागा साधु	naked mendicant (sâdhu)
अवध्य	वि.	1. वध करण्यास-ठार मारण्यास-अयोग्य	अवध्य, वध के अयोग्य	not fit to be killed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वध करणे अशक्य असा	जिसका वध न हो सकता हो	inviolable
अवनी	वि.	1. वाकलेला, (लाक्ष·) नम्र झालेला	झुका हुआ, (लाक्ष·) विनीत, नम्र	bent-down, stooping, (fig.) humble
		2. पतन पावलेला	गिरा हुआ	fallen down
अवनती	स्त्री.	1. दुर्दशा, पतन	अवनति, अध:पतन, दुर्दशा	downfall, deterioration, decline
		2. खाली खाली जाणे	नीचे की ओर जाना	descent
अवनी	स्त्री.	पृथ्वी, भूमी	अवनि, भूमि	the earth, land
अवमर्यादा	स्त्री.	अनादर, हेटाळणी	अनादर, अवगणना	disrespect, slight
अवमान	पुं.	अनादर, अपमान	अवमान, अपमान, अनादर	insult, disrespect
अवमूलन	न.	1. पैशाची किमंत कमी करणे वा होणे	अवमूल्यन, मुद्रा का विनिमय- मूल्य कम होना या करना	devaluation
		2. वस्तूचे मूल्य किंवा महत्व कमी धरणे	किसी वस्तु का मूल्य या महत्व न्यून दर्शाना	underestimation
अवयव	पुं.	1. शरीराचा भाग, अंग	शरीर का भाग, अंग	a limb
		2. (कोणत्याही वस्तूचा) भाग	किसी वस्तु का अंगभूत भाग	a part, appendage
		3. घटक, गुणन खंड (गणित)	घटक, गुणन खंड (गणित)	a factor
अवयवी	वि.	अवयव असणारा, शरीरी	अवयवी, अवयव धारण करनेवाला, शरीरी	one who holds or has limbs
अवर	वि.	1. धाकटा, कनिष्ठ	छोटा, कनिष्ठ	younger
		2. नंतरचा	बादका	later

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. खालचा, हाताखालचा	नीचा (दर्जे में इ.)	under, lower, subordinate
		4. पश्चिमेकडील	पश्चिमी, पश्चिम का	western
		5. या बाजूचा, अलिकडचा	इस ओर का, इधर का	of this side
अवरुद्ध	वि.	1. थोपविलेला, अटकावलेला	अवरुद्ध, रुका या रोका हुआ	restrained, obstructed
		2. घेरलेला, झाकलेला	घिरा हुआ, आच्छादित	covered
अवरोध	पुं.	1. अडथळा, आडकाठी, अटकाव	रोक, अटकाव	obstruction, hindrance
		2. अंत:पुर	अंत:पुर, जनानखाना	harem, women's quarters
अवरोह	पुं.	1. खाली उतरणे,-येणे	अवरोह, उतरने की क्रिया	descent, coming down
		2. (संगीत) उंच स्वराहून खालच्या स्वरात येण्याचा क्रम	संगीत में स्वरों का ऊपर से नीचे आने का क्रम	(in music) descending from higher to lower tone
अवर्जून	क्रि. वि.	वर्ज्य न करता, मुद्दाम लक्षात ठेवून	खास तौर पर, जानबूझ कर	expressly, specially
अवर्णनीय	वि.	वर्णन करता न येण्याजोगा	अवर्णनीय, जिस का वर्णन न किया जा सके	indescribable
अवर्षण	न.	1. पावसाचा अभाव	वर्षा का न होना, सूखा	drought, want of rain
		2. दुष्काळ	अकाल	famine
अव (-व्व) ल	वि.	1. पहिला	अव्वल, पहला, प्रथम	first, primary
		2. उत्तम, सर्वोत्कृष्ट	सर्वोत्तम, सर्वश्रेष्ठ	greatest, highest
		3. मुख्य	प्रमुख, मुख्य	chief

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. पहिल्या दर्जाच्या	प्रथम श्रेणी का	of first order
	क्रि. वि.	पहिल्यापासून, पहिल्यांदा	प्रांरभ में, शुरू में	at first, at the beginning
	स्त्री.	आरंभ, सुरुवात	पहला या शुरू का भाग, पहल	first or earlier part
अवल अखेर	क्रि. वि.	आंरभापासून अखेरपर्यंत, अथपासून इतीपर्यंत, - पूर्णपणे	अव्वल आखर, शुरू से अंत तक, पूर्णतः	from beginning to end, completely
अवल अर्जी	स्त्री.	फिर्यादीची तक्रार	फरियाद, अभियोग	complaint or plaint
अवल आढावा	पु.	साल आंरभी मागील देण्या घेण्याचा मांडलेला ताळेबंद	साल के प्रारंभ में गत साल के लेन-देन दर्ज किया हुआ तलपत्र	complete abstract of the receipts and expenditure of the past year
अवल कारकून	पुं.	मुख्य कारकून	मुख्य क्लर्क, बड़ा बाबू, प्रधान मुंशी	head-clerk
अवल कोर्ट	न.	मूळ दाव्याची चौकशी करून निकाल देणारे न्यायालय	मूल मुकदमे की पेशी चला कर निर्णय करने वाला न्यायालय	court of first instance
अवल पुराव	पुं.	कोर्टाला समक्ष पाहण्याकरीता हजर केलेला प्रत्यक्ष पुरावा	प्रधान या प्राथमिक प्रमाण या गवाही	primary evidence
अवल साल	न.	वर्षाचा प्रारंभ	वर्ष का प्रारंभ	early part of the year
अवलक्षण	न.	1. अनिष्ट सूचक-अशुभ-चिन्ह	कुलक्षण, अनिष्ट सूचक चिह्न	unlucky or ill-betokening mark / sign
		2. अपशकुन उत्पात	अपशकुन, असगुन	evil omen, portent

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. खोड	बुरी आदत, लत	vice
अवलक्षणी	वि.	1. दुर्गुणी, खोडसाळ, उत्पाती	दुर्गुणी, खुराफाती, उत्पाती	vicious
		2. दुश्चिन्ह दर्शविणारा	कुलक्षणी	ill-betokening
		3. खोडसाळ, खोड असणारा	ऐबदार, दोषी	defective, having a defect
अवलंब	पुं.	1. आश्रय, आसरा, आधार	अवलंब, आश्रय, आधार, भरोसा	refuge, asylum, protection, support, prop
		2. लंब, आडव्या सरळ रषेवर काटकोन करून उभी असणारी सरळ रेषा	लंब, सरल रेखा के आधार पर समकोन बनाने वाली रेखा	a perpendicular
अवलंबणे	स. क्रि.	1. स्वीकारणे, पत्करणे	अपनाना, अंगीकार या ग्रहण करना	to adopt, take up, assume
	अ. क्रि.	1. पकडून धरणे, लटकणे, लोंबकंळणे	पकड़ना, लटकना	to grasp, lay hold of, cling to
		2. आश्रय करणे, आधार घेणे	आश्रय/सहारा लेना	to have recourse to, depend on
अवलंबित	वि.	1. अवलंबून असलेला	लटकता हुआ	pendent, hanging
		2. आश्रित	अवलंबित, आश्रित	dependent
अवलाद	स्त्री.	1. वंश, कुळी	वंश, जाति	lineage, race
		2. संतती	औलाद, संतान	offspring, issue
अवलिया	पुं.	1. साधु-संत-पुरुष, सिद्ध पुरुष	औलिया, सिद्धपुरुष, संत, साधु	sage, saint, holy person

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. स्वतःच्या आनंदात मस्त असलेला-दुनियेविषयी बेपर्वा माणूस	मस्त, लापरवाह, औला-दौला आदमी	self-exhilarated person
अवलीला	स्त्री.	1. लीला, खेळ	लीला, खेल	play
		2. चमत्कार	करतब, चमत्कार	wonderful/ fascinating deed
	क्रि. वि.	लीलेने, सहज	सहज, आसानी से	easily, readily
अ (-आ) वले	न.	वल्हे	चप्पू, नाव खेने का डांड	oar
अवलेकरी, अवल्या	पुं.	1. वल्हेकरी, वल्हे मारणारा	खेवेय्या	oarsman
		2. नायक	नायक	chieftain, leader
अवलेह	पुं.	चाटून खाण्याचे औषध	चाट कर खायी जाने वाली दवा	an electuary, medicine to be licked
अवलोकणे	स. क्रि.	पाहणे, दृष्टिक्षेप करणे	देखना, दृष्टिपात करना	to see, look
अवलोकन	न.	1. पाहण्याची, दृष्टि टाकण्याची क्रिया	देखने की क्रिया	looking, seeing, viewing
		2. निरीक्षण	निरीक्षण	observing, viewing with attention
अवशी	स्त्री.	रात्रीचा प्रारंभ, रात्रीचा, पहिला प्रहर, प्रदोषकाल	रात्रि का पूर्व भाग, रात का पहला पहर	early hour of night. nightfall
अवशीचा,-स	क्रि. वि.	रात्रीच्या पहिल्या प्रहरात, रात्र पडत असताना	रात्रि के पहले प्रहर में, रात के प्रारंभ में	in the early hours of night, at night-fall

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अवशिष्ट	वि.	1. उरलेला 2. फाजिल, जास्त झालेला	अवशिष्ट, बचा हुआ फ़ाजिल	remaining, left over surplus
अवशेष	पुं.	उरलेला, बाकी राहिलेला-भाग	अवशेष, बचा हुआ अंश	remainder
अवश्यंभावी	वि.	अवश्य होणारा, न चुकणारा, न टळणारा	अवश्यंभावी, अटल	destined to take place, inevitable, certain
अवश्य	वि.	जरूरीचा आवश्यक	जरूरी, आवश्यक	necessary
	क्रि. वि.	जरूर, निश्चयेकरून, खात्रीपूर्वक	अवश्य, जरूर, निश्चित रूप से	certainly, surely, by all means
अवश्यमेव	क्रि. वि.	खात्रीपूर्वक, नि:संशय	अवश्यमेव, निस्संदेह, यकीनन	of course, most surely, positively
अवस	स्त्री.	अमावस्या	अमावस, अमावस्या	last day of the dark fortnight
अवसर	पुं·	1. संधी 2. योग्य काळ 3. फुरसत 4. संचार, वारे	अवसर, मौका सुयोग अवकाश, फुरसत आवेश, भूतावेश, पिशाच बाधा	opportunity, chance proper occasion leisure state of being possessed afflatus
अवसर्या (-री)	पुं.	1. बाधा किंवा संचार झाला आहे असा मनुष्य 2. मांत्रिक, भगत	बाधा या आवेश से भरा हुआ व्यक्ति मांत्रिक, ओझा	one who is possessed, subject of an afflatus exorciser, exorcist
अवसान	न.	1. शक्ति, जोर	सामर्थ्य, शक्ति, जोश	strength, exertion of power, effort

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. धैर्य, हिंमत	हिम्मत, साहस, धीरज	courage, fortitude
		3. मरण	मरण	death
		4. आणीबाणीचा प्रसंग	आपात्कालीन स्थिति	a critical moment, hour of need
		5. प्रसंगावधान	समयानुकूल सूझ	presence of mind
		6. खंड, विराम	विराम, ठहराव	pause, stop, suspension
		7. शेवट, समाप्ती	समाप्ति, अंत	end, termination
अवसान घातकी	वि.	आयत्यावेळी दगा देणारा-कच खाणारा	ऐन मौके पर हिम्मत हारने वाला दगाबाज	that fails or deserts at the critical moment
अवसानी	वि.	1. प्रसंगावधानी	सुझ-बूझ वाला	prompt or alert in emergencies
		2. साहसी, धारिष्टवान	हिम्मती, साहसी	bold/courageous at the critical time
अवस्था	स्त्री.	1. स्थिति, परिस्थिति, दशा	अवस्था, स्थिति, दशा, हालत	state, condition
		2. काळजी, हुरहुर	चिंता, उत्कंठा	apprehension
अवहेलना	स्त्री.	1. अवज्ञा, अवगणना, हेटाळणी	अवहेलना, अवहेला, अनादर	disrespect, slight
		2. हेळसांड	उपेक्षा	neglect
अ (-आ) वळ	वि.	1. तंग, घट्ट	तंग, चुस्त	tight, firm, close
		2. आखूड, आकसलेला	सिकुड़ा हुआ, आकुंचित	narrow, contracted
अ (-आ) वळकाठी	स्त्री.	आवळ्याचें सुकविलेले तुकडे किंवा सुकविलेले आवळे	आंवला गट्टा, सुखाये हुए आंवले के टुकड़े या आंवले	dried myrobalans

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अ (-आ) वळणे	स· क्रि·	1. घट्ट-करकचून बांधणे	कसना, कड़ा करना	to tighten, to bind close
		2. गच्च दाबणे (अंगासरशी)	लिपटाना, सटाना, चिमटाना	to squeeze tightly, clasp fast
		3. घट्ट मिटणे (मूठ)	कसकर बंद करना	to clench, close fast (the fist)
		4. (लाक्ष·) लुबाडून बसणे	दबोचना, दबा कर बैठना	to seize, take possession of forcibly
	अ· क्रि·	1. घट्ट-पक्का होणे	कसा जाना	to be tightened, braced
		2. आकसणे, आखूड-तंग होणे	छोटा/तंग होना	to shrink, shrivel, contract
		3. भरून येणे, भरदार होणे (पीक)	फलना-फूलना	to fill, distend
		4. अंग भरणे, गुबगुबीत होणे	भरना, मोटा-पुष्ट होना	to fatten, to flourish
अवळसर	वि·	1. काहीसा आवळलेला-तंग	कुछ तंग सा, थोड़ा सा कसा हुआ	rather tight, fast
		2. किंचित बारीक, चिंचोळा	छोटा, तंग, सँकरा	rather narrow, -slender
अ (-आ) वळा	पुं·	थंडऋतूत होणारे एक औषधी तुरट आंबट फळ	आँवला	Emblic myrobalan
अवळी	स्त्री·	आवळ्याचे झाड	आँवले का पेड़	tree of the same fruit, phyllanthus emblica

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आवळ्याची मोट	स्त्री·	1. आवळ्याचे गाठोडे	आँवलों की गठरी	bundle of myrobalans
		2. (लाक्ष·) एकमेकांशी न जमणार्यांचा तात्पुरता संघ	(लाक्ष·) परस्पर मेल न खाने वालों का अस्थायी संघ	(fig.) a temporary assemblage of inharmonious elements, a patched up union
अवांका	पुं·	1. सामर्थ्य, ताकत, अवसान	सामर्थ्य, ताकत	power, ability, strength
		2. आटोका, पकड	बस, चंगल, कब्जा	grasp, grip, clutches
		3. अटकळ, समज, उमज	अंदाजा, अभिप्राय, समझ	reach or apprehension of mind
अवांतर	वि·	1. इतर, बाकीचा, ज्यादा	अवांतर, अतिरिक्त, अन्य	extra, the rest
		2. गौण, मुख्य विषयाला सोडून असलेला	गौण	secondary, minor
		3. किरकोळ	फुटकर	miscellaneous
अवांतर खर्च	पुं·	इतर खर्च	फुटकर खर्च	miscellaneous expenses
अवांतर प्राप्ती	स्त्री·	इतर प्राप्ती	अतिरिक्त आय	extra income
अ (-आ) वा	पुं·	1. कुंभाराची भट्टी	आवा, मिट्टी के बर्तन पकाने का भट्ठा	potter's kiln
		2. मातीच्या भाजण्याच्या किंवा भाजलेल्या वस्तूची रास	पकाने की या पकायी हुई मिट्टी की वस्तुओं का ढेर	pile of earthen pots (burned or to be burnt)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अवाक्षर	न·	1. एक ही शब्द,-अक्षर-उच्चार	एक ही अक्षर/बात	a single word or syllable
		2. चुकीचे अक्षर (बोलण्यात किंवा लिहिण्यात आलेले)	गलत अक्षर (बोलने में या लिखने में)	blunder (in speaking or writing)
		3. अपशब्द	अपशब्द	abusive or obscene word
अवाच्या सवा	क्रि· वि·	प्रमाणाबाहेर, अतिशय	ज्यादा, बढ़ चढ़ कर, अवास्तविक ढंग से	inordinately, extravagantly, exorbitantly
अवाजवी	वि·	गैरवाजवी, अवास्तव, अनुचित	गैरवाजिब, नामुनासिब, अनुचित	improper
अवाड	न·	घराच्या आजूबाजू चा गराडा,-कुंपण	बाड़ा	enclosure, compound
अवाढव्य	वि·	प्रचंड, फार मोठा	बहुत बड़ा, विशाल, भव्य	huge, vast
अवास्तव	वि·	1. आस्तित्वात,- खरा- नसलेला	अवास्तव, अस्वाभाविक मिथ्या	unreal, false
		2. वाजवीपेक्षा जास्त, अवाजवी	आवश्यकता से अधिक, अनुचित	improper
अविंध	वि·	छिद्र न पाडलेला (कान), वज न पाडलेला (मोती)	अनबिधा, बिना बिधा (मोती, कान इ.)	unpierced (ear, pearl)
	पुं·	अहिंदू, यवन, म्लेच्छ, मुसलमान	अहिंदू, यवन, म्लेच्छ, मुसलमान	one with unpierced ears, i.e a non-Hindu,Mohammedan etc.

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अविकल	वि·	1. स्थिर, जसाच्या तसा, बदल न झालेला	अविकल, ज्यों का त्यों, स्थिर	as it is, unimpaired
		2. शांत, सुख-दु:ख संवेदनाओं से अबाधित, अविकारी	शांत, अविकार्य, जो बैचेन न हो	calm, undisturbed, tranquil
		3. सगळा, संबंध संपूर्ण	समूचा, अटूट, संपूर्ण	whole, entire
अविकारी	वि·	विकार न पावणारा, बदल न होणारा	अविकारी, विकार-रहित	unchangeable, un-variable
	पुं·	अव्यय (व्याक·)	अव्यय (व्याक·)	indeclinable (Gram.)
अविकृत	वि·	1. विकृती न पावलेला, बदल न झालेला	अविकृत, जो बिगड़ा हुआ न हो	not mutilated
		2. जसाच्या तसा	ज्यों का त्यों	as it is
अविचल	वि·	1. स्थिर, अचल	अचल, स्थिर	unshaken
		2. भक्कम, न हालणारा	दृढ़, मजबूत, पक्का	sound, steady, firm
		3. शांत	शांत, धीर	quiet, calm, unmoved
अविचारी	वि·	1. विचाराचा अभाव, अज्ञान	अविचार, नासमझी	thoughtlessness, want of discrimination
		2. अविवेक	अविवेक, बेवकूफी	inconsideration, want of judgement, recklessness
अविचार	पुं·	विचार शून्य	अविचारी, जो बिना समझे बूझे काम करने लग जाए	headstrong

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अविच्छिन्न	वि·	1. छिन्न न झालेला, खंड न पडलेला, सलग, न तुटलेला	अविच्छिन्न, अविभक्त, अटूट, समूचा	not separated, uninterrupted
		2. न तुटता चाललेला	जो लगातार चला हो	continual
अविच्छिन्नपणे	क्रि· वि·	न तुटता, अखंडितपणे	अखंड रूप में, सतत, लगातार	continually, uninterruptedly, without break
अविद्यमान	वि·	1. अस्तित्वात नसलेला, गैरहजर, अनुपस्थित	अविद्यमान, असत्, जिसका अस्तित्व नहीं	non-existent
		2. हजर नसलेला, अर्वतमान	अनुपस्थित, गैर मौजूद	not present, absent
अविद्या	स्त्री·	1. विपरीत ज्ञान, अज्ञान	अविद्या, अज्ञान	false knowledge, ignorance
		2. भ्रम, माया	भ्रांति, माया	illusion
अविधवा	स्त्री·	सधवा स्त्री, सौभाग्यवती स्त्री	सुहागन, सौभाग्यवती	woman whose husband is alive
अविनय	पुं·	उद्धटपणा, असभ्यपणा	अविनय, नम्रता का अभाव, शिष्टता का अभाव	immodesty, rudeness, want of good manners
अविनाशी	वि·	नष्ट न होणारा, अनश्वर, नाशनसणारा, नित्य	अविनाशी, नित्य, अक्षय	imperishable, permanent, everlasting
अविनीत	वि·	विनीत-नम्र-नसलेला, उद्धट, अशिष्ट	अविनीत, उद्धत, अशिष्ट, गुस्ताख	impudent, uncivil, discourteous, impolite

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अविभक्त	वि·	वेगळा नसलेला-न-झालेला, संयुक्त	अविभक्त, संयुक्त, अविभाजित	undivided, joint
अविभक्त कुटुंब	न·	एकत्र-संयुक्त-कुटुंब	संयुक्त कुटुंब/परिवार	joint family
अविभाज्य	वि·	विभाग पाडता न येण्यासाराखा, भागता न येण्यासारखा	अविभाज्य, जिसका विभाजन या बँटवारा न हो सके	indivisible
अविरत	वि·	न थांबणारा, सतत चालणारा	अविरत, सतत चलनेवाला	ceaseless, constant
	क्रि· वि·	एक सारखा, सतत, न थांबता, विराम न पावता	निरंतर, लगातार, अविराम	ceaselessly, uninterruptedly
अविलंब, अविलंबकरून	क्रि· वि·	उशिर न करता, शीघ्र	अविलंब, शीघ्र, तुरंत	without delay, immediately
अविवाहित	वि·	लग्न न झालेला	अविवाहित, बिनब्याहा, कँवारा	unmarried
अविवेक	पुं·	1. विवेक शून्यता, बरे वाईट किंवा संयम-मर्यादा जाणणारा 2. अविचार, समजूतदार पणाचा अभाव	अविवेक, भला-बुरा या मर्यादा समझने की शक्ति का अभाव अविचार, समझ का अभाव, नासमझी	want of discrimination or judgment indiscretion
अविवेकी	वि·	विवेकशून्य, मूर्ख, बेअक्कल	अविवेकी, नासमझ, मूर्ख	indiscriminate, stupid, indiscreet
अविश्रांत	क्रि· वि·	विश्रांती न घेता, अविरत	विश्राम या आराम किये बिना, सतत, लगातार	ceaselessely, constantly
अविश्वसनीय	वि·	1. विश्वास टाकता न येण्यासारखा	अविश्वसनीय, जिसका भरोसा न किया जा सके	unreliable, not fit to be trusted

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. विश्वास न बसेल असा	अविश्वसनीय, जिसपर विश्वास न हो सके	unbelievable, incredible, surpassing belief
अविश्वास	पुं·	1. विश्वासाचा अभाव	अविश्वास, बेएतबारी	no-confidence, distrust
		2. शंका, संदेह	शंका, संदेह	suspicion, doubt
अविश्वासी (-सू)	वि·	1. 'अविश्वसनीय (1)' पाहा	दे· 'अविश्वसनीय (1)'	vide 'अविश्वसनीय(1)'
		2. श्रद्धाहीन, विश्वास न ठेवणारा	श्रद्धाहीन, विश्वास न करने वाला	unbelieving
अवीट	वि·	1. कंटाळा न येण्याजोगा	जिससे जी न ऊबे	not nauseating, not disgusting
		2. दमदार	बहुत समय तक चलने वाला	enduring, unfailing
		3. रंग न जाणारा	जो फीका न पड़े,-खराब न हो, पक्का	unfading, undecaying, unfalling
		4. उत्कृष्ट	उत्कृष्ट, दिलचस्प	excellent
अवेळ	स्त्री·	1. भलती वेळ	अबेर, अवेला, कुसमय, असमय	unseasonable, inopportune time
		2. उशीर, विलंब	देर, देरी, विलंब	delay, time far advanced
अवेळ सवेळ	स्त्री·	वेळ अवेळ	समय असमय, उचित-अनुचित समय	favourable or unfavourable/good or bad time
अवेळी	क्रि· वि·	भलत्या वेळी, अयोग्य वेळी	बेवक्त, बेमौका	at an odd hour

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अवेक्षक	पुं·	देखरेख करणारा अधिकारी	निरीक्षण करने वाला अफ़सर	overseer
अवैज्ञानिक	वि·	1. वैज्ञानिक पध्दतीने न मांडलेला (विषय इ·)	जिसका प्रतिपादन वैज्ञानिक रीति से न हुआ हो	unscientific
		2. वैज्ञानिक नसलेला	जो वैज्ञानिक (विज्ञान का ज्ञाता) न हो	non-scientist
अवैतनिक	वि·	वेतन न घेता काम करणारा, मानद	बिना वेतन काम करनेवाला	honorary
अवैध	वि·	विधीला-नियमांना-धरून नसलेला	अवैध, विधिविरुद्‌ध, कानून के विरुद्‌ध, अविहित	illegal
अवैधानिक	वि·	संविधानाला -घटनेला-अनुसरून नसलेला	संविधान के विरुद्ध	unconstitutional
अव्यंग	वि·	व्यंग-खोड-नसलेला	दोषरहित, बेऐब	faultless, perfect
अव्यक्त	वि·	1. प्रकट-उघड-नसलेला,-न दिसणारा	अव्यक्त, अप्रकट	invisible, unapparent
		2. अस्पष्ट, स्पष्ट न झालेला	अस्पष्ट, अविशद	inexplicit, unexpressed
		3. (बीजगणित) अज्ञात (संख्या)	अज्ञात, अज्ञेय (संख्या)	unknown (number in Algebra)
अव्यक्तगणित	न·	बीजगणित	बीजगणित	Algebra
अव्यक्तराशी	स्त्री··	अज्ञात संख्या (बी. ग.)	अव्यक्त राशि (बी. ग.)	unknown quantity (in Algebra)
अव्यभिचारी	वि·	1. एकनिष्ठ, अनन्य	एकनिष्ठ, वफादार, स्थिर	faithful, steadfast
		2. सदाचारी, सद्वर्तनी	सदाचारी	of good conduct, virtuous

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अव्यय	न·	(व्याक·) ज्याचे रूपात लिंग, वचन अशाकारणानी बदल होत नाही असा शब्द	लिंग, वचन आदि कारणों से जिसमें परिवर्तन नहीं होता ऐसा शब्द (व्या·)	(gram.) indeclinable
	वि·	अविकारी, बदल न होणारा, क्षय न पावणारा	अविकारी, अक्षय	immutable, invariable, imperishable
अव्यवस्था	स्त्री·	गोंधळ, व्यवस्थेचा अभाव	व्यवस्था/क्रम, नियम आदि का अभाव, गड़बड़ी	disorder, confusion
अव्यवस्थित	वि·	1. शिस्त-नियम-नसलेला	अव्यवस्थित, व्यवस्था/ क्रम/ नियम हीन	immethodical
		2. गोंधळाचा	बेतरतीब, बेढंगा	disordered, deranged
अव्यवहार	पुं·	गैर व्यवहार, वाईट काम	बुरा व्यवहार	false action or practice
अव्यवहारी	वि·	व्यवहार न जाणणारा, व्यवहार न समजणारा	व्यवहार में अनभिज्ञ	impractical
अव्यवहार्य	वि·	व्यवहारात न आणता येण्याजोगा	जो व्यवहार में न लाया जा सके	impracticable
अव्यापारेषु व्यापार	न·	आपल्या नसलेल्या कामात नाक खुपसणे	जो अपना नहीं ऐसे मामले में अपनी टांग अड़ाना	poking one's nose or dabbling in what is not one's business
अव्यापत्ती	स्त्री·	अपुरती व्याख्या, अपुरते वर्णन	अव्याप्ति, अधूरी व्याख्या	inadequate definition or extent or pervasion of a proposition

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अव्याहत	वि·	अबाधित, अंखड	अव्याहत, अबाधित, अखंडित	uninterruptedly, ceaseless
	क्रि· वि·	अबाधित, अखंडितपणे, अडथळा-बाधा-नयेत।	सतत, लगातार	uninterruptedly, without any break
अव्हेर	पुं·	1. त्याग, नकार 2. तिरस्कार, अनादर	त्याग, इन्कार तिरस्कार, अनादर	rejection slight, disrespect
अव्हेरणे	स· क्रि·	1. नकार देणे, त्यागणे, झिडकारणे	इन्कार करना, त्यागदेना, अस्वीकार करना	to reject
		2. धिक्कारणे, अवज्ञा करणे	धिक्कारना, झिड़कना, अवज्ञा करना	to treat slightly
अशक्त	वि·	1. दुर्बल, कमजोर 2. असमर्थ	शक्तिहीन, निर्बल अशक्त, असमर्थ	weak, infirm, feeble unable, incapable
अशक्य	वि·	1. शक्तीच्या बाहेरचा, सामर्थ्यापालिकडचा 2. असंभवित	असाध्य, जो काबू में न हो सके असंभव, नामुमकिन	out of one's capability impossible
अशांत	वि·	अस्वस्थ, बेचैन	अशांत, बेचैन, क्षुब्ध	unquiet, restless
अशाश्वत	वि·	नश्वर, न टिकणारा, क्षणभंगुर	नश्वर, क्षणभंगुर, नाशवान	transitory, transient
अशास्त्रीय	वि·	शास्त्राला धरून नसलेला, विज्ञाना विरुद्ध	अवैज्ञानिक	unscientific
अशिक्षित	वि·	न शिकलेला, अडाणी	अशिक्षित, अनपढ़, गँवार	uneducated, ignorant
अशिष्ट	वि·	1. असभ्य, सभ्यपणाला न शोभणारा, उद्धट	अशिष्ट, असभ्य, उद्दंड	impolite, rude

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. शिष्ट समाजाला अमान्य	शिष्ट समाज को अमान्य	ill-behaved, indecent, indecorous
अशी	वि·, स्त्री	या प्रकारची, या स्वरूपाची	ऐसी, इस प्रकार की	this (feminine gender)
अशील	पुं·, न·	वकीलाचा पक्षकार,-कूळ	असामी, मुवक्किल	a client
अशुद्ध (-द्ध)ळ	वि·	1. घाणेरडा, अशुद्ध	गंदा	dirty
		2. अजागळ, गबाळ्या, भोंगळ	अव्यवस्थित, बेढंगा	disorderly, slovenly, slipshod
		3. चुकानी भरलेला, ताळ तंत्र नसलेला	गलतियों से भरा हुआ, असंबद्ध	full of blunders, incoherent
		4. झोपाळू, सुस्त	निद्रालु, उनींदा, सुस्त, आलसी	sleepy, lazy
अशुद्ध	वि·	1. शुद्ध नसलेला, पवित्र नसलेला	अशुद्ध, अपवित्र, नापाक	impure, foul
		2. स्वच्छ नसलेला,-न केलेला	साफ न किया हुआ	uncleaned, unrefined
		3. चुका असलेला	गलत, सदोष, त्रुटिपूर्ण	imcorrect, wrong
अशुभ	वि·	1. अमंगल	अशुभ, अमंगल, अहितकर, बुरा	imfavourable, evil, inauspicious
		2. अनिष्ट सूचक, दुश्चिह्न युक्त	अनिष्ट सूचक	unpropitious, ill-omened
	न·	अमंगल, अहित	अमंगल, अकल्याण	evil
अशेष	वि·	संपूर्ण, सगळा, अवघा	समूचा, संपूर्ण, पूरा का पूरा	the whole
अशोक	पुं·	एक डौलदार झाड	अशोक वृक्ष	a well-shaped, beautiful tree goneria Asoka

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अशोधित	वि·	1. शुद्ध न केलेला	अशोधित, शुद्‌ध न किया हुआ	unpurified
		2. न शोधलेला, अज्ञान	अज्ञात, जिसे खोज न लिया हो	undiscovered, unknown
अशोभनीय	वि·	न साजणारा,-शोभणारा	अशोभनीय, असुंदर	unbecoming, not befitting
अशौच	न·	1. सुतक (मेलेल्याचे) किंवा सोयर (जन्मलेल्याचे)	अशौच, जन्म-मरण के कारण कुटंबियों और सपिंड जनों को लगनेवाली छूत	impurity contracted in consequence of a death or birth in one's family or clan
		2. अपवित्रता, अशुद्धता, मलिनपणा	अपवित्रता, अशुद्‌धता, मलिनता	filthiness, uncleanliness
अश्रध्द	वि·	श्रद्धाहीन, विश्वास नसणारा	अश्रद्‌ध, श्रद्‌धाहीन, अविश्वासी	sceptical
अश्राप	वि·	1. कुलीन, खानदानी	कुलीन,शरीफ, ऊंचे घराने का, प्रतिष्ठित	of a high descent
		2. गरीब, निरागस, निष्पाप, निरुपद्रवी	मासूम, निरीह, गरीब	innocent, gentle, meek
अश्रुतपूर्व	वि·	पूर्वी कधी न ऐकलेला, अगदी नवीन, विलक्षण	पहले कभी न सुना हुआ, विलक्षण, असाधारण	unheard of before
अश्रुधारा	स्त्री·	आसवांची धार	अश्रुधारा, आंसुओं की वर्षा	stream of tears
अश्रुपात	पुं·	टप टप आंसवे गळणे, रडणे	अश्रुपात, आंसू गिराना, रोना	flowing of tears weeping
अश्रू	पुं·	आसू, डोळ्यातील पाण्याचा थेंब	अश्रु, आंसू	tear

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अश्रुगाळणे-ढाळणे	अ· क्रि·	डोळ्यातून पाणी काढणे, रडणे	अश्रु/आंसू बहाना/गिराना, रोना	to weep
अश्रुधूर	पुं·	डोळ्यांना झोंबून खूप पाणी काढणारा रासायनिक धूर	अश्रुगेस	tear-gas
अश्लाघ्य	वि·	अप्रशंसनीय, निंद्य	प्रशंसा के अयोग्य, निंद्य	not praiseworthy, not commendable
अश्लील	वि.	1. अशिष्ट, न शोभण्यासारखा	अश्लील, अशिष्ट, अप्रतिष्ठित, अशोभनीय	indecent
		2. गलिच्छ, बीभत्स, घाणेरडा	भद्दा, गंदा	obscene
अश्व	पुं·	घोड़ा	अश्व, घोड़ा	a horse
अश्व खाद्य	न·	घोड्याचे खाणे, हरभरा	चना	gram
अश्वगंधा	स्त्री·	एक औषधी वनस्पती	अश्वगंधा, एक औषधी वनस्पति	a medicinal plant, physulis flexuosa
अश्व चिकित्सक	पुं·	घोड्यांची परीक्षा असणारा जाणकार	अश्वपरीक्षक	a judge or connoisseur of horses
अश्वपरीक्षक	न·	घोड्यांचा वैद्य	अश्व चिकित्सक, घोड़ों का वैद्य	a horse-doctor
अश्व वैद्य	पुं·	पशु चिकित्सक, पशू डॉक्टर	पशुओं का चिकित्सक	a veterinary surgeon

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अश्वशक्ती	स्त्री·	यंत्राची खेचण्याची शक्ती मोजण्याचे एक परिमाण	यंत्रशक्ति मापने का एक परिमाण	horse-power
अष्ट	वि·	आठ	अष्ट, आठ	eight
अष्टकोण	पुं·	आठ कोनांचा आकार	अष्टकोण, अष्टभुज	an octagon
अष्टकोणी (-नी)	वि·	आठ कोन असलेला	अष्टकोण अष्टकोना, अठपहल	octagonal
अष्टपत्री	वि·	आठ पानी,	आठ पन्नों का	octavo
अष्टपरी	स्त्री·	आठ चरणांचे एक वृत्त	अष्टपदी, आठ चरणोंवाला एक वृत्त	verse consisting of eight metrical pieces
अष्टपुत्रा	वि· स्त्री·	आठ मुलगे असलेली (स्त्री)	अष्टपुत्रा	a woman having eight sons
अष्टपैलु	वि·	सर्व कलात गती असणारा	सर्व कार्यकुशल, निपुण	versatile, variously gifted, of many-sided ability
अष्टमी	स्त्री·	आठवी तिथी	अष्टमी	eighth day
अष्ट (-ष्टा) वक्र	वि·	आठ ठिकाणी वाकड्या अंगाचा, अत्यंत कुरूप	आठ अंगों का टेढ़ा, अत्यंत कुरूप	very deformed
अष्टाधिकार	पुं·	सगळे अधिकार, सर्वाधिकारित्व	सर्वाधिकारिता	plenipotency

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अष्टावधानी	वि·	एकाचवेळी अनेक गोष्टींकडे लक्ष पुरविण्याची शक्ती असलेला	एक ही समय पर अनेक बातों पर ध्यान देने की शक्ति रखनेवाला	capable of attending many matters at a time
अष्टौप्रहर	क्रि· वि·	रात्रं दिवस, सतत	आठों प्रहर, रात दिन, सतत	day and night
असंख्य	वि·	अगणित, गणना-मोजणी-करता न येण्या इतका	असंख्य, अनगिनत, बेशुमार	innumerable
असंग	वि·	1. संगतीस अयोग्य	संग-साथ/मैत्री के अयोग्य	unworthy to be associated with
		2. एकला	अकेला	lone, solitary
असंगत	वि·	1. विसंगत, मागच्या पुढच्याचा काही मेळ नसलेला	असंगत, असंबद्ध, बेमेल	incongruous, incoherent, irrelevant
		2. अयोग्य, विपरीत, अप्रासंगिक	अनुचित, अयुक्त	improper, unreasonable
असंगती	स्त्री·	विसंगती, असंबद्धता, मेळ नसण्याची अवस्था	असंगति, विपरीतता	incongruity, inconsistency
असंतुष्ट	वि·	1. असमाधानी, संतोष-तृप्ती नसलेला	असंतुष्ट, अतृप्त	dissatisfied, discontented
		2. अप्रसन्न, नाखूष	अप्रसन्न, नाराज	displeased
असंतोष	पुं·	1. असमाधान	असंतोष, अतृप्ति	dissatisfaction, discontentment
		2. अशांती	अशांति	discontent
		3. नाखुषी, अप्रसन्नता	नाराजगी, नाखुशी, अप्रसन्नता	displeasure
असंदिग्ध	वि·	1. निश्चित, पक्का	असंदिग्ध, निश्चित, पक्का	certain, firm, fixed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. स्पष्ट, नि:शंक	स्पष्ट, संदेहरहित	unambiguous, clear, undoubted, distinct
असंबद्ध		1. विसंगत, मेळ नसलेला	असंबद्ध, असंगत, बेमेल	inconsistent, incoherent
		2. विपरीत, भलता	बेतुका, बेढंगा	incongruous
		3. चमत्कारीक, बुद्धीला न पटणारा	अजीब	absurd, not holding with reason
असंभव	पुं·	1. जन्म-उत्पत्ती-नसणे	संभव/जन्म/उत्पत्ति न होना	non-existence
		2. अशक्यता, असंभवितता	असंभव, मुमकिन न होना	improbability
असंभवनीय, असंभाव्य	वि·	न घडण्यासारखा, घडणे अशक्य असा	असंभव, नामुमकिन	improbable, impossible
असंमत	वि·	अस्वीकृत, नामंजूर	असम्मत, अस्वीकृत	unaccepted
असंयुक्त	वि·	न जोडलेला, अलग, विलग	असंयुक्त, अलग, विलग, जुदा	uncombined, apart
असंस्कृत	वि·	1. संस्कार न झालेला-न केला गेलेला	असंस्कृत, संस्कारहीन	not-consecrated, not sanctified
		2. गांवंढळ, असभ्य	गँवार, अशिष्ट	rustic, unpolished, unrefined
असट	वि·	पातळ, थुलथुलीत	थलथल, पतला	thin, dilute, sloppy, too washy
असडणे	स· क्रि·	1. पाखडणे	पछोरना, फटकना	to sift with the sifting fan
		2. हिसकणे	झटके से खीचंना	to pull with a jerk, catch up suddenly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. फटाक करून (चाबकाने इ·) मारणे	कसकर मारना/लगाना	to strike with a sounding whip
असडा	पुं·	1. झटका, हिसका 2. वेदना	झटका, धक्का कसक, पीड़ा	sudden pull or jerk sudden pain, convulsive quiver
	वि·	न सडलेला, असडीक	अनकुटा, बिना पॉलिश का	unpounded, unhusked
असडीक	वि·	'असडा' पाहा	दे ' असडा' (वि·)	vide ' असडा' (वि·)
असणे	अ· क्रि·	1. अस्तिव असणे 2. राहणे	होना रहना	to exist, to be to live
असत्	वि·	1. नसलेला, नसता 2. खोटा, मिथ्या, भ्रामक	असत्, अविद्यमान झूठा, मिथ्या, भ्रामक	non-existing untrue, unreal, illusory
		3. वाईट, नीती विरुद्ध, गैर	बुरा, अनुचित, असाधु	bad, improper, unjust
असतेपण	न·	1. आहेपण, अस्तित्व 2. आहेपणाची जाणीव	अस्तित्व, होना, रहना अस्तित्व का भान	existence, being consciousness, awareness
असत्य	न·	खोटेपणा, खोटी गोष्ट	असत्य, झुठाई, झूठी बात	a lie, falsehood, untruth
	वि·	खोटा	झूठा	false, untrue
असफल	वि·	विफल, अयशस्वी	विफल, नाकामयाब	unsuccessful
असबाब	पुं·	1. सामान सुमान, साधन सामग्री	असबाब	goods and chattels, stores, articles

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. युद्ध साहित्य	युद्ध सामग्री	munitions of war
असभ्य	वि·	1. सभासद होण्याला अयोग्य	असभ्य, सभासद के अपात्र	unfit for being a member of an assembly
		2. अशिष्ट, जंगली	अशिष्ट, जंगली	unpolished, un-courtly, ungentlemanly
असमंजस	वि·	1. समजूत न पटण्याजोगा, समजून न घेणारा	अविवेकी, बेसमझ	inconsiderate, indiscreet, unwise
		2. निर्बुद्ध, मठ्ठ	नादान, बुद्धिहीन	stupid
असमर्थ	वि·	1. अशक्त, दुर्बल, कमज़ोर	अशक्त, दुर्बल	feeble, weak
		2. सामर्थ्यहीन, कमकुवत्त	सामर्थ्य या अपेक्षित ताकत न रखनेवाला	incompetent, powerless
असमाधान	न·	असंतोष, अशांती	असमाधान, अशांति	dissatisfaction, restlessness
असमान	वि.	1. अतुल्य, बरोबरीचा नसलेला	असमान, जो बराबर न हो, असम, बेजोड़	unequal, unlike, dissimilar
		2. उंचसखल, वरखाली	विषम, ऊंचानीचा, ऊबड़खाबड़	uneven
असमानता	स्त्री·	समान स्थिती नसण्याची अवस्था	असमानता, समान न होने की अवस्था	inequality
असर	पुं· स्त्री·	1. परिणाम, प्रभाव,छाप	असर, प्रभाव	effect, influence
		2. छटा, वास	अत्यांश, लेश	smack, tinge
अस (-स्स) ल	वि·	1. मूळ, मूळचा	असली, मूल, मौलिक	original
		2. मुख्य, प्रधान	मुख्य, प्रधान	principal, prime

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. श्रेष्ठ, पहिल्या प्रतीचा	श्रेष्ठ, उत्कृष्ट, बढ़िया	excellent, superior, of first sort
		4. नकली नसलेला, खरा	खरा, सच्चा, खालिस	real, genuine, sterling
		5. थोर, कुलीन	कुलीन, ऊंचे कुल का	noble, well-born
		6. हुबेहूब	हूबहू, ज्यों का त्यों	true to the original
		7. औरस	औरस, जायज़, वैध	legitimate
असलग	वि·	1. जवळचा, लगतचा	संलग्न, लगा हुआ, सटा हुआ, समीप का	closely attached, adhering to, stuck with
		2. सोपा, सुगम	आसान, सरल	easy, simple
असला	वि·	या प्रकारचा, या तऱ्हेचा	ऐसा, इस प्रकार का, इस ढंग का	of this kind, sort, such
असली	वि·	खरा, नकली नसलेला, अस्सल	असल, असली, खालिस	genuine
असहकार	पुं·	सहकाराचा-साथ देण्याचा अभाव	सहकार/सहयोग का अभाव	non-cooperation
असहकारिता	स्त्री·	असहकार करण्याची वृत्ती	असहयोग की वृत्ति	non-cooperative temperament
असहाय	वि·	1. एकाकी, साथी नसलेला	अकेला, जिसका कोई साथी न हो	companionless, friendless, lone, solitary
		2. दीन, अनाथ	अनाथ	orphan, helpless
असहिष्णू	वि·	1. सहन करण्याची शक्ती नसलेला, असहनशील	असहिष्णु, बर्दाश्त न करनेवाला, असहनशील	intolerant
		2. मत्सरी, हेवेखोर	ईर्ष्यालु	envious

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. चिडखोर	चिड़चिड़ा	impatient
असहिष्णुता	स्त्री·	1. असहनशीलता, सहन न करण्याची वृत्ती	असहिष्णुता, असहनशीलता, सहन न करने की वृत्ति	intolerance
		2. ईर्ष्या, असूया, मत्सर	ईर्ष्या, असूया	envy
		3. चिडखोरपणा, तापटपणा	चिड़चिड़ापन	impatient
असह्य	वि·	सहन न करण्यासारखा, सहन करण्यास कठिण वा अशक्य	अह्य, असहनीय, नाकाबिले बर्दाश्त	intolerable, unbearable
असा	वि·	'असला' पाहा	दे· 'असला'	vide 'असला'
असातसा	वि·	सामान्य, क्षुल्लक, क्षुद्र	ऐसा वैसा, साधारण, मामूली	insignificant, ordinary, common
असाच	वि·	1. आहेतसा	ऐसा ही, जैसा है वैसा	as is
		2. सामान्य, क्षुद्र	मामूली, क्षुद्र	ordinary, common
		3. लग्न न झालेला	बिन ब्याहा, कँवारा	unmarried, bachelor
	क्रि· वि·	लागलीच, चटकन	तुरंत, अभी	immediately
असाधारण	वि·	1. असामान्य, काहीं वेगळ	असाधारण, असामान्य, अलौकिक	not common, unusual, extra-ordinary
		2. विशेष प्रकारचा,-गुणांचा, वैशिष्ट्ययुक्त	सविशेष, विशिष्ट	peculiar, characteristic
असाध्य	वि·	1. साधता-गाठता-न येण्यासारखा	असाध्य, जो साधना के असंभव हो, अति कठिन	unattainable, very difficult to be accomplished
		2. हातातून गेलेला-उपाय न होण्याजोगा	लाइलाज, अच्छा न होने वाला	incurable

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
असामी	पुं·, स्त्री·	1. व्यक्ती, माणूस, इसम	असामी, व्यक्ति, आदमी, शख्स	a person, an individual
		2. मोठा-मातबर-माणूस	बड़ा आदमी	big person, rich or reputed person
		3. कूळ, भाडेकरी, खंडकरी	किरायादार, काश्तकर कर्जदार, ऋणी	tenant, rentor debtor
		4. ऋणकरी, देणेकरी, कूळ 5. हजेरीपटावरील नाव	हाजिरी पत्रक में दाखिल हुआ नाम	a name or an entry in a muster roll
असामीदार	पुं·	सरकारातून नेमणूक असलेला अमलदार	शासन की तरफ से नियुक्त अधिकारी	officer under government assignment
असामीवार	क्रि· वि·	1. नेमणूकी प्रमाणे ! हुद्याप्रमाणे	नौकरी या ओहदे के अनुसार	according to the post or office
		2. व्यक्ती गणिक, नावनिशीवार	व्यक्ति व्यक्ति के अनुसार, अलग अलग	separately, successively, man by man
असार	वि·	1. सारा-सत्त्व-नसलेला	असार, सार/सत्त्व हीन	sapless, unsubstantial
		2. निरर्थक, निकामी	निरर्थक, निकम्मा	worthless, useless
	स्त्री·, न·	1. दोन वस्तूंमधील क्षेत्र का अंतर	अंतर, फासला	distance, intervening space
		2. भिंतीची रुंदी	दीवार की चौड़ाई	breadth of a wall
		3. दार किंवा खिड़की यांच्या दोन समोरा समोरच्या बाजूमधील अंतर	दरवाजे की या खिड़की की दो सामने की बाजुओं के बीच का अंतर	interval between the opposing parts of a door or window

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
असारा	पुं·	सूताचा पसरलेला ताणा	ताना	the warp
असारी	स्त्री·	सूत गुंडाळण्याचे विणकराचे अवजार	अटेरन	a winder, wheel for winding silk or other thread
असावध	वि·	बेसावध, गाफील, बेपर्वा	असावध, गाफ़िल, लापरवाह	inadvertent, negligent
असिधाराव्रत	न·	तलवारीच्या धारेवर चालण्यासारखे कठिण व नित्य सावधपणा लागणारे व्रत	तलवार की धारपर चलने जैसा अत्यंत कठिन और नित्य सावधानता की अपेक्षा रखनेवाला व्रत	a difficult and hard vow of chastity requiring ever alertness
असीम	वि·	अमर्याद, अपरंपार, बेहद	अमर्याद, बेहद	limitless, boundless
असुडणे	स· क्रि·	हिसकणे	खींचना, छीनना	to pluck, snatch away
असुरवेळा	स्त्री·	तीन्हीसांज, संध्याकाळ	सायंकाल, शाम	the evening, an inauspicious hour
असू	पुं·, न·	डोळ्यातील पाणी	अश्रु, आंसु	tear
असूक्त	वि·	अयोग्य	अयोग्य, बुरा	bad, evil
असूया	स्त्री·	मत्सर	असूया, ईर्ष्या, मत्सर	envy
असो	अव्य·	बरे, ठीक, अस्तु	अस्तु, खैर, जो हो, बस, अच्छा, ठीक	be it so, let it be, well
असोल (-ला)	वि·, पुं·	न सोललेला, साल न काढलेला	न छिला हुआ, छाल न निकाला हुआ	unpeeled

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
असोशी	स्त्री·	सोस, हाव, अतिलोभ, हव्यास	लालच, हवस, अभिलाषा	craving, greedy eagerness, insatiableness
असोसपणा	न·	हावरेपणा	हवस	greediness
अस्खलित	वि	1. अखंडित, न थांबता चालणारा	अस्खलित, अखंडधारावाही	incessantly flowing, fluent
		2. न चुकणारा, न अडखळणारा	जो फिसले/डगमगाये नहीं, भूलचूक न करनेवाला	unstumbling, firm, flawless
अस्तंगत	वि·	1. अस्ताला गेलेला, मावळलेला	अस्तगत, डूबा हुआ	set
		2. नष्ट झालेला, नाहीसा झालेला	नष्ट, लुप्त	ruined, fallen into obscurity
अस्त	पुं·	1. मावळणे, नाहीसा होणे	अस्त, डूबना, अदृश्य होना	setting, disappearing
		2. नाश, ह्रास	नाश, ह्रास	ruin, fall
अस्तगिरी	पुं·	सूर्य व ग्रह ज्याच्यामागे मावळतो असा पर्वत, सह्याद्री	जिसके पीछे सूरज और ग्रह आदि डूबते हैं वह पर्वत, सह्याद्रि	the western mountain behind which the sun and the heavenly bodies disappear, Sahyâdri
अस्तनी	स्त्री·	बाहीच्या कोपराच्या पुढचा-खालचा भाग	आस्तीन, बाँह, सिले कपड़े का बाँह पर का भाग	sleeve
अस्तनीतील निखारा	पुं·	(लाक्ष·) घरभेद्या, घरातलाच गुप्त शत्रू	आस्तीन का साँप, मित्रता का ढोंग करनेवाला शत्रु	traitor
अस्तमान	पुं·	सूर्य मावळण्याची वेळ, संध्याकाळ	अस्त का समय, शाम की बेला	sunset

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अस्तर	न·	कपड़ा, पादत्राण इ· शिवताना आतून देतात ती जोड़	सिले कपड़े, जूते आदि के भीतर की तह, मितल्ला	lining
अस्ताई	स्त्री·	गाण्याचा वा चिजेचा पहिला भाग	अस्थाई, टेक, गाने का या चीज़ का पहला भाग	first part of a song
अस्ताव्यस्त	वि·	विस्कटलेला, अव्यवस्थित पसरलेला	अस्त-व्यस्त, तितर-बितर, बिखरा हुआ	scattered hither and thither, dishevelled, disordered
	क्रि· वि·	विखरुन, विस्कटून, अव्यवस्थित अवस्थेत	बिखराकर, उल्टा-पल्टी करके, बेतरतीबी से	higgledy-piggledy, in a jumble or litter
अस्तित्व	न·	1. असणेपण	अस्तित्व, हस्ती, विद्यमानता	existence, being, entity
		2. राहणे, रहिवास, निवास	निवास, रहना	living
अस्तित्ववाद	पुं·	सार्वत्रिक मानलेली वस्तुनिष्ठ मूल्ये खरी नसून माणसाने वर्तमानच तपासून आपली मूल्ये निर्माण करावीत असे मानणारा विचार	अस्तित्ववाद,एक पाश्चात्य दर्शन जिसमें पारंपरिक मूल्यों का निरादर कर के आत्मानुभव से प्राप्त मूल्यों का आदर होता है	existentialism
अस्ति-नास्ती		1. हो-ना	हिचक, हिचकिचाहट	hesitation
		2. होकार अथवा नकार	स्वीकृति या इनकार	yes or no
अस्तु	अ·	बरे असो, ठीक	अस्तु, अच्छा, ठीक, खैर, जो हो	let it be, be it so, well
अस्तुरी	स्त्री·	स्त्री, बायको	जोरू, पत्नी	wife

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अस्तेकरी	वि·	1. ऐपतदार, गबर 2. अब्रूदार	धनवान् प्रतिष्ठित, इज्जतदार	wealthy, propertied reputable
अस्त्र	न·	टाकून-फेकून मारण्याचे शस्त्र	फेंक्कर चलाया जाने वाला हथियार	a missile, weapon
अस्त्रागार	न·	अस्त्रे, शस्त्रे ठेवण्याचे स्थान	अस्त्रागार	armoury
अस्थायी	वि·	कायम न राहणारा, क्षणिक, तात्पुरता	अस्थायी, क्षणिक	transient, temporary
अस्थिर	वि·	डगमगणारा, चंचल	डावांडोल, चंचल, अस्थिर	unsteady, unsettled, restless, fickle
अस्थी	स्त्री·	1. हाड 2. प्रेत दहनानंतर रहिलेली हाडे	अस्थि, हड्डी अस्थि, अस्थि अवशेष, फूल	bone charred bones
अस्थीपंजर	पुं·	हाडांचा सापळा	अस्थिपंजर, कंकाल, हड्डियों का ढांचा	skeleton
अस्थैर्य	न·	अस्थिरपणा, अनिश्चितता, डगमग	अस्थैर्य, अस्थिरता, डगमगाहट	instability, unsteadiness, certainty
अस्पष्ट	वि·	स्पष्ट नसलेला, अंधुक, संदिग्ध	अस्पष्ट, जो साफ न हो, संदिग्ध, धुंधला	not clear, indistinct, ambiguous
अस्पृश्य	वि·	स्पर्श करण्यास, शिवण्यास-अयोग्य	अस्पृश्य, न छूने योग्य	unfit to be touched
	पुं·	स्पर्श करण्यास अयोग्य म्हणलेल्या जातीचा माणूस	अस्पृश्य, अछूत	an untouchable

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अस्पृश्यता	स्त्री·	शिवाशीव-विटाळ-मानण्याची स्थिती, विटाळ	अस्पृश्यता, अछूतपन	untouchability
अस्पृश्यता-निवारण	न·	सामाजिक शिवाशीव मानण्याची चाल नाहीशी करणे	अस्पृश्यता निवारण, छुआछूत मिटाना	removal of untouchability
अस्फुट	वि·	बाहेरे, न पडलेला, प्रकट न झालेला	अस्फुट, अप्रकट, अस्पष्ट	unclear, obscure, dim
अस्मादिक	सर्व·	आम्ही, मी, स्वतः, खुद्द	हम, हम खुद, अपनेआप	my own-self (said in grandiose terms)
अस्मान	न·	1. आकाश	आसमान, आकाश	the sky
		2. स्वर्ग	स्वर्ग	heavens
अस्मानी	वि·	1. आकाशी (रंगाचा), निळा सावळा	आसमानी, हल्का नीला	sky-coloured, light blue
		2. स्वर्गीय, दैवी	स्वर्गीय, दैवी	heavenly
	स्त्री·	दैवी कोपामुळे आलेले संकट	दैवकोप, आसमानी गजब	calamitous visitation from above
अस्मानी सुलतानी	स्त्री·	1. दैवी तसेच राजाचा कोप, दोन्हीची ओढवलेली आपत्ती	दैवी तथा राजकीय आपत्ति	dispensation of divine and royal displeasure
		2. फार मोठा जुलूम, अत्याचार	बहुत बड़ा जुल्म, अत्याचार	great tyranny oppression
		3. आकस्मिक नुकसानी	अचानक होनेवाली हानि	(fig.) a thunder-stroke
अस्वल	न·	एक केसाळ जंगली पशू	भालू, रीछ	a bear

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अस्वस्थ	वि·	1. अशांत, बेचैन 2. आजारी	अशांत, बेचैन, अनमना अस्वस्थ, बीमार	restless, ill at ease ill, sick, ailing, indisposed
अस्वस्थता	स्त्री·	बेचैनी	कसमसाहट	restlessness
अस्वाभाविक	वि·	1. अनैसर्गिक, स्वभावाच्या विरुद्ध 2. कृत्रिम	अस्वाभाविक, अप्राकृतिक, अनैसर्गिक, स्वभाव के विरुद्ध बनावटी	unnatural, contrary to nature artificial
अस्वीकृत	वि·	1. नामंजूर, अमान्य	अस्वीकृत, अमान्य, नामंजूर	not accepted, refused, rejected
अहं	वि·	मी ची जाणीव	अहं, खुद का भान	self- consciousness
अहंकार	पुं·	1. अहंभाव, मीपणा 2. गर्व, घमेंड	अहंकार, अहं का भान गर्व, घमंड	ego, apprehension of self pride, arrogance, self-conceit
अहंकारी	वि·	गर्विष्ठ, घमेंडखोर	अहंकारी, घमंडी, मगरूर	proud, arrogant, self-conceited
अहंता	स्त्री·	'अहंकार' पाहा	दे ' अहंकार'	vide 'अहंकार'
अहंपणा	पुं·	'अहंकार' पाहा	दे ' अहंकार'	vide 'अहंकार'
अहंभाव	पुं·	मीपणा, मी, ची जाणीव	अहं का भाव	egoism, I-ness
अहमहमिका	स्त्री·	1. स्पर्धा, चुरस, चढाओढ 2. एकमेकांच्या पुढे जाण्याची घाई, पडापडी	होड़, प्रतियोगिता स्पर्धा, होड़	rivalry, competition, emulation rush forward
अहर्निश (-शी)	क्रि· वि·	रात्रंदिवस	अहर्निश, रात दिन	day and night

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अहवाल	पुं·	वृत्तांत, वृत्तनिवेदन	वृत्तांत, विवरण, प्रतिवेदन	report
अहा, अहाहा	अ· व्य	(सामान्यत:) आंनद व कौतुक प्रदर्शक उद्‌गार	आनंद और प्रशंसा-दर्शक उद्‌गार	(generally) interjection of joy and admiration
अहाटणे	स· क्रि·	घाटणे (शिजलेली डाळ इ·)	(पकी दाल आदि को) कड़छी से घोटना/रगड़ना	to wash (with a ladle), to bruise
अहारणे	अ· क्रि·	1. (पोट फार भरल्यामुळे) सुस्तावणे	बहुत खाने से सुस्ताना	to lie torpidly or sluggishly by over-eating
		2. खचणे	धँसना, गिरना	to yield or sink, to give way
		3. निसटणे, खाली पडणे (दोरी इ·)	निकलना, बाहर आना	to slip and come down
अहाळणे	अ· क्रि·	उष्ण झळींनी भाजणे-पोळणे	आग या धूप से झुलसना, जलना	to scorch or burn from hot blasts
अहिंसक	वि·	हिंसा न करणारा, हिंसा न होण्याजोगा	अहिंसक	non-violent
अहिंसा	स्त्री·	हिंसा न करणे, घातपात न करणे	अहिंसा, हिंसा न करना	non-violence
अहित	न·	अकल्याण, नुकसान	अहित, अकल्याण, हानि	harm, damage, injury
अही मही	पुं· ब· व·	(लाक्ष·) दोन तुल्यबल पराक्रमी पुरुष	दो तुल्यबल पराक्रमी पुरुष(लाक्ष·)	(fig.) pair of equally strong warriors
अहीर	पुं·	अहीर,-गोपाळ-जातीन्चा माणूस	अहीर या आभीर जाति का पुरुष	a man of Ahir caste

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अहीराणी	स्त्री·	अहीर जातीची स्त्री	अहीराणी, अहीर जाति की स्त्री	a woman of Ahir caste
अहेतुक	वि·	विना हेतु, अकारण	अहेतु, हेतुरहित, अहेतुक	without any motive or reason
अ (-आ) हेर	पुं·	प्रेमाची भेट-देणगी (विशेषत: कपड्यांची)	नेग-भेंट, सौगात, उपहार, उपायन	presents (esp. of articles of apparel)
अहेव	स्त्री·	सौभाग्यवती, सुवासिनी स्त्री	सुहागिन, सधवा	woman having husband
अहेवपण	न·	सौभाग्य, सुवासिनीपण	अहिवात, सुहाग	state of having a living husband
अहेव मरण	न·	सौभ्याग्यावस्थेत,-पती जीवंत असतांना-मरण	पति के जीवित रहते स्त्री का मरना	unwidowed death
अहो	अव्य	बहुमान वाचक किंवा बहुसंख्यांक वाचक संबोधन	अजी, आदर सूचक या बहुसंख्यांक वाचक संबोधन	a respectful particle of address or an addressing interjection with regard to a multitude
अहो जाहो	पुं·	आदरार्थी संबोधन	आदरार्थी संबोधन	a respectful address
अहोरात्र	क्रि· वि·	'अहर्निश' पाहा	दे· 'अहर्निश'	vide 'अहार्निश'
अहोरात्र	क्रि· वि·	1. टाळाटाळ, टंगळमंगळ 2. चेंगटपणा ढिलाई, दिरंगाई 3. चुकारपणा हेळसांड	टालमटोल, हीला हवाला ढिलाई, सुस्ती, काहिली, दीर्घ सूचना उपेक्षा, लापरवाही	dillydallying dilatoriness, dawdling shirking, evading duty or work, indifference

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
अळंबे (-भे)	न·	कुत्र्याची छत्री, पावसाळ्यात उगवणारी एक वनस्पती	छत्रक, कुकरमुत्ता	a mushroom, a toadstool
अळकुडी	स्त्री·	अळवाचा गड्डा	आखी, घुइयाँ	root of a leafy vegetable-'Aloo' calladuim esc.
अळण	न·	कढीला किंवा पातळभाजीला लावतात ते पीठ (चण्याचे)	कढ़ी में या साग में मिलाया जानेवाला बेसन	flour of gram used as thickening stuff
अळणी	वि·	1. फिका, मीठ नसलेला 2. मिळमिळीत बेचव 3. सत्त्व,-तेज-पाणी-नसलेला	अलोना, बिना नमक का, फीका, बेमजा, बेज़ायका सत्वहीन	saltless, unsalted insipid, tasteless wanting pith/vigour
अ (-आ) ळणे	अ· क्रि·	घट्ट होणे, दाट होणे, अटणे	जमना, गाढ़ा होना, औटाया जाना	to thicken, to condense, inspissate
	स· क्रि·	आटविणे, घट्ट-दाट-करणे	औटना, औटाना, गाढ़ा बनाना	to thicken, to make thick
अळ (-ळि) ता	पुं·	1. लाखेपासून केलेला लाल रंग	अलता	a dye of lac
		2. त्या रंगात भिजवलेला कापूस	इस रंग में भिगोई हुई रूई	cotton imbued with the dye
अ (-आ) ळविणे	स· क्रि·	1. विनविणे, मनधरणी करणे	मिन्नतें करना, मनुहार करना	to implore, to appeal, beseach
		2. मन वळविणे समजावणे	मनाना, समझाना	to persuade, entreat

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. आलापणे (चीज), रागाचा विकास करीत जाणे	अलापना, गाने का स्वरविलास से विस्तार करना	to sing as to exhibit modulations of a Raag
अळशी (-सी)	स्त्री·	जवस	अलसी, तीसी	linseed
अळसुंदा/अळसुंदी	पुं·/स्त्री·	एकद्विदल धान्य	चौलाई, चवला, लोबिया	a kind of bean
अळापिळा, अळेपिळे	पुं·	आळोखा, पिळोखा, पिरगळा (अंगाचा)	मरोड़, मरोड़ा, ऐंठना, अंगड़ाई	turning and twisting, stretching and writhing (of the body)
अळी	स्त्री·	1. धान्यात होणारे जीवाणू	सूँडी	a maggot, a worm, an insect larva
		2. गल्ली, मोहल्ला	गली, मुहल्ला	a lane
अळीमिळी	स्त्री·	मुकेपणा, मौन न बोलणे	खामोशी, मौन	silence
अळीमिळी घालणे	क्रि·	न बोलण्याची शपथ घालणे	चुप रहने की कसम दिलाना	to bind by oath of keeping silence
अळीव	वि·	अळविलेला, घट्ट केलेला	जमाया हुआ, गाढ़ा किया हुआ	inspissated, thickened
अळु	न·	मोठया पानांची एक भाजी	अरवी, एक सब्जी	a kind of large leafy vegetable
अळे, आळे	न·	झाडा भोवती पाणी साचण्याकरीता केलेला मातीचा गोल बांध	क्यारी, आलवाल	a cavity made round a tree or plant to receive water
अळेबळे	अ·	जुलमाने, कसेबसे	ज़बरदस्ती, अनिच्छा से	willynilly, by force

आ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आ (यात न मिळणारे शब्द 'अ' मध्ये पहावते)			(इस में जो शब्द न मिले उन्हें 'अ में देखिए)	(words beginning with this vowel if not found here should be traced in 'अ')
आं	अव्य·	1. आश्चर्य प्रदर्शक उद्‌गार 2. पृच्छादर्शक उद्‌गार	आं? (विस्मयदर्शक उद्‌गार) प्रश्नार्थक उद्‌गार	expression of surprise, oh? a particle of inquiry, eh?
आंग्ल	वि·	इंग्रजी	अंग्रेजी	English
आंचवणे		'आंचवणे' पाहा	दे· 'आंचवणे'	vide 'आंचवणे'
आंतडी आंतडे	स्त्री· न·	'अंतडी (-डे)' पाहा	'दे अंतडी'	vide 'दे अंतडी'
आंतर	वि·	1. परस्परांमधील 2. आंतला	आंतर, बीच का अंदर का	inter internal
आंतरत्वचा	स्त्री·	अंतरसाल	अंतरछाल	inner bark (of a tree), vera entis (of animals), the skin under the epidermis

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आंतरराष्ट्रीय	वि·	राष्ट्रा राष्ट्रामधील	आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्र राष्ट्र के बीच का	international
आंदण	न·	बक्षीस, इनाम (जमीन)	चढ़ावा, उपहार, भेंट, नजराना	present (of land)
आदु (-दो) ळणे	स· क्रि·	मुलाला पाळण्यात घालून झोके देणे	बच्चे को पालने में रखकर झुलाना-हिलाना	to swing
	अ· क्रि	मागे-पुढे होणे, खालीवर होणे, हेलकावे देणे	झूलना, हिलना, ऊपर नीचे होना	to oscillate, to rock or toss about
आंदोलन	न·	1. हेलकावा, झोका 2. चळवळ	झौंका, हिलोरा, झकोरा आंदोलन, व्यापक/सामुदायिक प्रयत्न, हलचल	swinging, oscillating agitation, movement
		3. कंप	कंप	vibrations
आंदोळी	स्त्री·	झोका	झौंका, हिलोरा	swinging
आंब	स्त्री·	हरबर्‍याच्या रोपांवर पहाटे जमा होणारा आंबट द्रव	चने के पौधों पर सबेरे जमा होनेवाला खट्टा द्रव	kind of vinegar collected on the plants of cicer ariatinum
आंबकटी (-काठी)	स्त्री·	कच्च्या कैरीच्या सुकविलेल्या फाकी	अमचूर, अमहर	dried slices of raw mango
आंबरस	पुं·	पिकलेल्या आंब्याचा पिळून काढलेला रस	अमरस	mango-juice
आंबराई	स्त्री·	आंब्याच्या झाडांचा गर्द समूह, आंब्याची बाग	अमराई	a mango-grove
आंबा	पुं·	एक सुप्रसिद्ध भारतीय फळ किंवा त्याचे झाड	आम फल या उस का पेड़	a mango-fruit or its tree

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आंबा पोळी	स्त्री·	पिकलेल्या आंब्याचा रस पसरून वाळवून बनवितात तो पोळीच्या आकाराचा पदार्थ	अमावट	thin layer of inspissated mango-juice
आंबा-लोणचे	न·	कच्च्या आंब्याच्या फोडी खारवून बनविलेला पदार्थ	आम का अचार	pickles of sliced mango
आंबी	पुं·	नदीत नाव चालविणारा नावाडी	केवट, मल्लाह	a boatman
आंबुसणे	अ· क्रि·	आंबट होणे	खटाना	to be sour
आंस	पुं·	गाडीचा कणा	पहिये का धुरा, धुरी	axle
आ	पुं·	1. उत्तर-दक्षिण ध्रुवांना जोडणारी पृथ्वी गोलामधून जाणारी कल्पित रेखा	अक्षरेखा	axis
		2. वासलेले उघडलेले तोंड	खुला हुआ मुँह	wide-opened mouth
आईंदा	क्रि· वि·	पुढच्या साली	अगले साल में	next year
आई	स्त्री·	जन्मदेणारी स्त्री, माता, माय	माँ, माता	mother
आऊन	न·	अवजार (शेतकामाचे किंवा विणकामाचे)	औजार (खेती का या बुनाई का)	implement (agricultural or weaving), tool
आकंठ	क्रि· वि·	1. गळ्याला लागेपर्यंत 2. (लाक्ष:) तृप्ती होई पर्यंत	गले तक, लबालब छक कर, छका छक	up to the throat satiatingly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. हवे त्याहूनही जास्त	आत्यांतिक, अत्यधिक मात्रा में	excessively, too much
आकडा	पुं·	1. संख्या दर्शक चिन्ह, अंक	आंकड़ा, अंक, संख्या का चिह्न	figure
		2. वाकडे टोक, 'हूक'	कँटिया, 'हुक'	nook
		3. लांब वाकलेली मिरची किंवा चिंच	लंबी बड़ी मिर्च या इमली	a curved pod of chilly or tamarind
		4. छत्रीचा घोडा	छाते का खटका, घोड़ा	a catch or spring in an umbrella
आकडी	स्त्री·	1. मुलांच्या पोटातला एक रोग	पेट की ऐंठन होने का बच्चों का एक रोग, मरोड़	the gripes
		2. झाडावरील फळ ओढून काढण्यासाठी लांब काठीच्या टोकास असलेले बाकदार धारदार हत्यार	लग्गा	pole with a hook or curved blade for plucking fruits
	वि·	कोरे, निरसे (दूध)	शुद्ध, पानी न मिलाया हुआ (दूध)	undiluted, pure
आकडेपत्रक	न·	वस्तुस्थिति निदर्शक आकड्यांच्या नकला	वस्तुस्थिति निदर्शक आंकड़ों की तालिका, सांख्यिकीय लेखा	table showing facts and figures
आकडेशाखा	न·	संख्या शाखा	सांख्यिकी	statistics
आकण	न·	1. मळणी केलेली कणसे	मांडी हुआी अनाज की बालें	ears of corn thrashed or trodden
		2. मळणीनंतर उरलेले मातीशी मिसळलेले दाणे	माँडने के बाद बाकी रहे और धूल के साथ मिले हुए दाने	corn remained and mixed with earth after being thrashed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आकण कडवे	न·	'अंकणकडवे' पाहा	दे· 'अंकणकडवे'	vide 'अंकणकडवे'
आक (-ख) णी	स्त्री·	योजना, बेत	योजना, प्रबंध	plan, scheme
आकबंद		पूर्ण, पुरता, सगळा	पूरा, समूचा	complete, whole, entire
आकरसणे	अ· क्रि·	'आकसणे' पाहा	दे 'आकसणे'	vide 'आकसणे'
आकर्षक	वि·	1. ओढणारा, खेचून घेणारा	आकर्षक, खींचनेवाला	that draws or attracts
		2. (लाक्ष:) मनोहर, मन ओढून घेणारा	चित्ताकर्षक, मनोहारी	attractive
आकर्षण	न·	1. ओढून, खेचून-घेण्याची क्रिया	खिंचाव, कशिश	drawing, attraction
		2. खेचून घेण्याची शक्ती, चुंबक शक्ती	खींच लेने की शक्ति, चुंबक शक्ति	power of attraction
आकर्षणे	स· क्रि·	1. खेचून घेणे	खींचना	to attract, to draw towards oneself, pull
		2. मन मोहून घेणे	मुग्ध करना	to allure, entice
आकलन (-ळण)	न·	1. ज्ञान, बोध	ज्ञान, बोध	knowledge, understanding, apprehension, conception
		2. समजण्याची शक्ती	समझ, ग्रहण	comprehension, power of understanding
		3. विवेक बुध्दी	विवेक बुद्धि	power of discrimination
		4. आत घेणे, समावेश	समावेश	comprisal, inclusion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आकस	पुं·	'अकस' पाहा	दे· 'अकस'	vide 'अकस'
आकसणे	अ· क्रि	संकोचणे, आखडणे, आटणे	सिकुड़ना, संकुचना, छोटा होना	to shrink, to contract
आकस्मिक	वि·	अचानक होणारा	आकस्मिक, अचानक होनेवाला, आपाती	sudden, unexpected, emergent
	क्रि· वि·	अचानक, एकाएकी	यकायक, अचानक	suddenly, unexpectedly
आकसणे	स· क्रि	1. समजणे, बोध होणे, लक्षात येणे	बोध पाना, समझना, महसूस करना	to apprehend, understand, lay hold of by intellect
		2. अवाक्यात येणे	कब्जे में आना	to come in grasp or in possession
आकांक्षा	स्त्री·	1. इच्छा, अपेक्षा	आकांक्षा, इच्छा, चाह, अभिलाषा	wish, desire,
		2. मागणी	माँग, आवश्यकता	demand, need, want
		3. कुर्तक, शंका	शंका, शक, संदेह	suspicion, surmise
आकांत	पुं·	1. रडारड, आक्रोश	आक्रोश, रोना धोना	violent wailing
		2. मोठा अनर्थ	बड़ा अनर्थ	overwhelming calamity
आकार	पुं·	1. प्रत्यक्षरूप, मूर्ती	आकार, रूप, शक्ल	form, figure, shape
		2. घडण	गठन, बनावट	appearance, aspect
		3. किंमत	मूल्य, दाम	price
		4. लांबी-रुंदी	लंबाई-चौड़ाई, फैलाव	length and breadth
		5. शेतसारा	लगान, महसूल	the settlement or assessment of land-revenue

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आकारणी	स्त्री·	1. पाहणी, मोजणी, गणती	निर्धारण, आगणन, हिसाब	surveying, valuation
		2. जमाबंदी, जमिनीचा महसूल	लगान, जमाबंदी, महसूल	settlement of land-revenue
		3. कर अथवा दर निश्चित करणे	कर या दाम निर्धारण	assessment
		4. अदांज	अंदाजा, तखमीना	rough estimate
आकारणे	स· क्रि·	1. किंमत लावणे	दाम लगाना, निर्धारण करना	to price, to fix the price of
		2. महसूल ठरविणे	कर-निर्धारण करना	to assess
	अ· क्रि·	आकारास येणे, मूर्त होणे साकार होणे	आकार, रूप ग्रहण करना, बनना	to become corporeal, to embody
आकारमान	न·	बाह्य आकाराचे मोजमाप	लंबाई चौड़ाई	size
आकाश	न·	1. आभाळ, अस्मान	आकाश, आसमान	the sky
		2. अवकाश, अंतरिक्ष	अवकाश, अंतरिक्ष	space, the atmosphere
		3. पोकळी, शून्य	शून्य	vacuity
आकाश कुसुम (लाक्ष:)	न·	केवळ काल्पनिक वस्तू न होणारी गोष्ट	आकाश कुसुम, अनहोनी बात, केवल काल्पनिक वस्तु	a rhetoric expression for an improbability
आकाशगंगा	स्त्री·	अगणित तारका पुजांचा लांबलचक पट्टा	आकाश गंगा/मंदाकिनी	the galaxy, the milky way
आकाशदिवा	पुं·	दिवाळीत उंच बांबूच्या काठीला टांगलेला दिवा	आकाशदीप/दिया	light hung aloft (esp. in Deepavali days), a beacon

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आकाश मंडळ	न·	रात्रीच्या वेळी वर पसरलेला तार्यांचा विस्तार	आकाशमंडल, खगोल, रात में ऊपर दिखाई देने वाले ताराओं का विस्तार	the celestial sphere
आकाश यान	न·	विमान	वायुयान, हवाई जहाज	a balloon, an aeroplane
आकाशवाणी	स्त्री·	1. अंतराळातून ऐकू येणारी देववाणी	आकाशवाणी, देववाणी	divine voice from heaven
		2. रेडिओचा आवाज, रेडिओचे नाव, नभोवाणी	रेडियो की आवाज, ऑल इंडिया रेडियो का नाम	The All India Radio or voice from the radio
आकाशपाताळ	न·	सारे जग	सारी/समूची दुनिया, समूचा विश्व	all the universe
आकुंचणे	अ· क्रि·	आकुंचन पावणे, आकसणे	सिकुड़ना, सिमटना	to shrivel, shrink, contract
आकुंचन	न·	आकसण्याची-संकोच पावण्याची क्रिया	आकुंचन, सिमटने की/सिकुड़ने की क्रिया	contraction, shrivelling, shrinking
आकुंचित	वि	1. आकसलेला, आखुडलेला	आकुंचित, सिकुड़ा हुआ	shrivelled
		2. आवळ, तंग	तंग, संकीर्ण	narrow, tight
आकुल (-ळ)	वि·	1. ग्रस्त, पूर्ण व्यापलेला	आकुल, भरा हुआ, व्याप्त	full of
		2. अस्वस्थ, बेचैन	अस्वस्थ, बेचैन, परेशान	restless, bewildered, uneasy
		3. व्याकुळ, विह्वल	व्याकुल, विह्वल	distressed
आकृती	स्त्री·	1. चित्र, रेखाटन	आकृति, चित्र, रेखाचित्र, गढ़न	sketching, outlining

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. प्रतिमा, मूर्ती	प्रतिमा, मूर्ति	figure, image
		3. बाह्याकार	आकृति, बाह्याकार	form, outline, chart, diagram
आकृष्ट	वि·	आकर्षलेला, ओढला गेलेला	आकृष्ट, खींचा हुआ	attracted, drawn or pulled
आक्टोबर	पुं·	इंग्रजी दहावा महिना	अक्तूबर	October
आक्रंदणे	अ· क्रि	रडणे, मोठ्याने शोक करणे	जोर जोर से रोना, विलाप करना	to cry loudly, baw
आक्रंदन	न·	मोठ्याने रडणे किंवा मोठ्याने होणारा शोक-विलाप	रोना-चिल्लाना, विलाप	bawling, wailing
आक्रमक	वि·	चढाई करणारा, चालून जाणारा	आक्रामक	overpowering, aggressive
आक्रमण	न·	1. चढाई, स्वारी, हल्ला	आक्रमण, हमला, चढ़ाई, धावा	aggression, onslaught
		2. व्यापण्याची-ताब्यात घेण्याची क्रिया	वश में करने की क्रिया	pervading, grasping, holding in possession
आक्रमणे	स· क्रि	1. व्यापणे	फैलाना	to pervade, overspread
		2. पायाखाली घालणे	तय करना, लाँघना	to traverse
		3. ताब्यात घेणे	वश में करना	to seize and hold in possession, occupy
आक्रान्त	वि·	1. घेरलेला, आक्रमण केलेला, व्यापलेला	आक्रांत, जिस पर आक्रमण किया गया हो	seized, taken possession of, surrounded

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चढाई-हल्ला-झालेला	आक्रमित, जिस पर हमला किया गया हो	invaded
आक्रोश	पुं·	1. रडारड, मोठ्याने केलेला शोक	आक्रोश, रोनाधोना, विलाप	loud crying, bawling
		2. आवेश, अट्टाहास, अटापिटा	अथक परिश्रम	vehement action, strenuous exertion
आक्षिप्त	वि·	1. आक्षेप घेतला गेलेला	आक्षिप्त, जिसपर आक्षेप या आपत्ति की गई हो	objected to
		2. अमान्य झालेला, नामंजूर झालेला	अस्वीकृत, नामंजूर	ruled out
आक्षेप	पुं·	1. हरकत, आडकाठी, विरोध	आक्षेप, आपत्ति, हर्ज	objection, challenge
		2. निंदा, ठपका	निंदा, अपवाद	reproach, stigma, sneer
		3. शंकायुक्त प्रश्न	शंकायुक्त पृच्छा	accusation
आक्षेपार्ह	वि·	आक्षेप घेण्याजोगा, विरोध करण्याजोगा, निंदास्पद	निषेधार्ह, विरोध करनेलायक, आक्षेप उठाने लायक	objectionable, censurable
आख	पुं·	1. कानशील, डोळा व कान यांच्यामधील जागा	कनपटी	temple (of the head)
		2. कणा (गाडीचा)	अक्ष, धुरा (-री)	axis, axle
आखडणे	अ· क्रि·	1. सांधे धरणे	अकड़ना, ठिठुरना	to stiffen in joints, become stiff-rigid in limbs
		2. गर्वाने ताठणे, रागाने फुरंगटणे	ऐंठना, रुष्ट होना, रूठना	to be haughty, become displeased

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. बंद होणे (दूध देणे-गाय-म्हशीचे)	रुकना, बंद होना (गाय-भेंस का दूध देना)	to become dry
	स· क्रि	1. आवरणे, आवरून घेणे 2. संकोचून घेणे	रोक रखना खींच लेना	hold up, keep back draw in, contract
आखणी	स्त्री·	1. योजना-बेत-ठरविण्याची क्रिया 2. आखपट्टी 3. रेघ वा रेघा ओढण्याची क्रिया	योजना बनाने की क्रिया पटरी, रेखक रेखाएँ खीचने की क्रिया	planning a rule or ruler ruling
आखणे	स· क्रि	1. योजना ठरविणे, बेत करणे 2. पट्टी लावून रेघ काढणे	योजना बनाना, संयोजन करना आँकना, रेखा खींचना	to sketch out, to plan to rule, to draw with a ruler
आखपट्टी	स्त्री·	सरळ रेघ काढण्याचे साधन पट्टी	आंकपट्टी, पटरी, रेखक	ruler
आखबंद		'आकबंद' पाहा	दे· 'आकबंद'	vide 'आकबंद'
आखर	पुं· स्त्री·	1. गावच्या गुरांची दिवसा विसाव्याची सावलीची जागा 2. गावच्या सीमेलगतची जागा	गोपद, वह छायामय स्थान जहाँ ढोर दिन में विश्राम करते हैं गांव की सीमा पर की जगह	spot near the village where pasturing herds are brought for rest space at the extremities of a village
आखा (-क्खा)	वि·	सगळाच्या सगळा, संपूर्ण, अखंड	समूचा, पूर्ण, अखंड	whole

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आखाड	पुं·	आषाढ महिना	आषाढ़, असाढ़	Hindu fourth month of Ashâdh
आखाड झड		आषाढ महिन्यात सतत लागणारा पाऊस	आषाढ़ की झड़ी	long/continued showers of Ashâdh
आखाडा	पुं·	'अखाडा' पाहा	दे· 'अखाडा'	vide'अखाडा'
आखाडी	स्त्री·	1. आषाढी पूर्णिमा	आषाढ़ की पूर्णिमा	the day of full moon in Ashâdh
		2. 'आखाड झड' पाहा	दे· 'आखाड़ झड'	vide 'आखाड़ झड'
		3. आषाढ शुक्ल एकादशी	आषाढ़ शुक्ल एकादशी	the eleventh lunar day in Ashâdh
	वि·	आषाढ महिन्यातील	अषाढ़ी, असाढ़ का	of the month of Ashâdh
आखात	न·	जमिनीत घुसलेला समुद्राचा भाग	खाड़ी, उपसागर	bay
आखुडणे	अ· क्रि	लहान होणे, आकसणे	छोटा होना, तंग होना, सिकुड़ना	to contract, to shrink, to be shortened
आखूड	वि·	कमी, तोटका	छोटा, तंग, अधूरा	short, contracted
आख्या	स्त्री·	1. ख्याती, कीर्ती	ख्याति, कीर्ति	renown, fame
		2. अफवा	अफवाह, किंवदन्ती	rumour
		3. पदवी, उपाधी	उपाधि, पदवी	appellation, name
आख्यात	वि·	1. प्रसिद्ध	आख्यात, प्रसिद्ध	renowned, named
		2. सांगितलेला, वर्णन केलेला	कहा हुआ, वर्णित	said, described
आख्यान	न·	1. कथा, कहाणी	आख्यान, कथा, कहानी	story, tale
		2. पौराणिक गोष्ट	पौराणिक कथा	Purânic legend, fable

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आख्यायिका	स्त्री·	1. चालत आलेली- परंपरागत- गोष्ट	परंपरागत कहानी	tradition
		2. दंतकथा	जनश्रुति	legend
आगंतुक	वि·	1. पाहुणा, अतिथी, न बोलावता आलेला	अतिथि, बिना बुलाये आया हुआ, अजनबी	sojourner, one that drops in uninvited
		2. आकस्मिक, अनपेक्षित	आकस्मिक, अनपेक्षित	accidental, unexpected, incidental
आगंतुक खर्च	पुं·	अनपेक्षित- आकास्मिक- आलेला-खर्च	अप्रत्याशित व्यय	unexpected expenses
आगंतुक गुण	पुं·	अभ्यासाने आणावयाचे गुण	ऐसे गुण जो स्वभावतः न हों लेकिन अभ्यास से प्राप्त किये जाएँ	virtues to be cultivated
आगंतुक लाभ	पुं·	अचानक झालेला लाभ	अचानक होने वाला या हुआ लाभ	unexpected gain or profit, windfall
आगंतुकी	स्त्री·	आगंतुक-न बोलवता जाण्याची-वृत्ती	बिना बुलाये जाने की वृत्ति	habit of going uninvited
आग	स्त्री·	1. अग्नी, विस्तव, ज्वाला	आग, अग्नि, ज्वाला	fire, flame, excessive heat
		2. ताप, जळजळ, दाह	दाह, जलन	burning, (fig) jealousy
		3. भयंकर राग, संताप	अतिक्रोध, गुस्सा	rage
		4. खाज	खुजली, खाज	itching
		5. तोफांचा मारा	गोलाबारी	battering of canon
आगकाडी	स्त्री·	पेट घेणारी काडी	दियासलाई	a match

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आगगाडी	स्त्री·	रेल्वेगाडी, आगीवर म्हणजे वाफेवर किंवा विजेवर चालणारी गाडी	रेलवेगाड़ी	railway train
आगजाळी (-ळ्या)	वि·	1. आगलाव्या (वाच्यार्थ व लक्षार्थ)	आग लगानेवाला (वाच्यार्थ और लक्षार्थ)	incendiary (lit. and fig.)
		2. रागीट, तामसी	क्रोधी, गुस्सावर	hot-tempered
		3. भांडखोर	फसादी, फसाद करनेवाला	mischievous
		4.ओंगळवाणा, गलिच्छ	गंदा	dirty
आगटी	स्त्री·	1. शेकोटी	अलाव, कौड़ा	kindled small heap of sticks and straws, bonfire
		2. शेगडीतील विस्तव	अंगीठी का अंगार	ember, live coal
		3. सोनाराची शेगड़ी	सुनार की अंगीठी या भट्ठी	goldsmith's fire pot
आगडोंब	स्त्री·	1. भडका, मोठी आग	बड़ी आग, अग्निकांड	conflagration, devastating fire
		2. अंगाची अतिशय होणारी आग	शरीर की अत्यधिक जलन	excessive burning sensation of the skin
आगत स्वागत	न·	सत्कार, आदरातिथ्य	स्वागत-सत्कार, आवभगत	welcome, welcoming, reception
आगपेटी	स्त्री·	आगकाड्यांची पेटी	दियासलाई का छोटा बक्स	match-box
आगपैण	स्त्री·	फार आग करणारा एक त्वचा रोग	एक चर्म रोग, अगियासन	Herpes zoster, shingles
आगबोट	स्त्री·	वाफेवर-एंजिनवर-चालणारी बोट	स्टीमर, छोटा समुद्री जहाज	steamboat, steamer

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आगम	पुं·	1. वेद, श्रुती	आगम, वेदग्रंथ	the Vedas
		2. धर्मशास्त्र	धर्मशास्त्र	system or code of religious laws
		3. मंत्र तंत्र शास्त्र	तंत्र शास्त्र	class of Shâstras containing spells and incantations
		4. प्राप्ती, उत्पन्न, मिळकत	आय, आमदनी, प्राप्ति	income, earnings
		5. मिळकतीचे कागद, पुराव्याचे कागद, दस्तावेज	साक्षीपत्र, दस्तावेज	documentary evidence
		6. मूळ, प्रारंभ	मूल, प्रारंभ	source, origin
		7. प्रत्यय, उपपद (व्याक·)	प्रत्यय, उपपद (व्या·)	prefix, augment (gram.)
आगमन	न·	येणे, येऊन पोचणे	आगमन, पास आने की क्रिया	approaching, arriving
आगम निरपेक्ष	वि·	हक्क शाबीत करण्याची जरूर नसलेली (मिळकत)	आगमनिरपेक्ष, साक्षीपत्र की अपेक्षा न रखने वाली जायदाद	that needs no title-deed
आगमनिर्गम	पुं·	1. येणे, जाणे	आना जाना	coming and going
		2. प्रारंभ, समाप्ती	प्रारंभ, अंत	beginning and end, outset and result
		3. एकूण कारभार	समूचा कारोबार	the whole business or proceeding
आगमविरहित	वि·	विना प्रमाण, लेखी पुरावा नसलेला	आगमरहित, जिसके बारे में साक्षीपत्र न हो	devoid of written title

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आगम संपादक	वि·	जिंदगीचा प्रथम हक्क संपादन करणारा मूळ संपादक	जायदाद का प्रथम अधिकार पाने वाला मूल प्राप्तिकर्ता	founder, one that first acquires the title
आगमाग	पुं·	पत्ता, मागमूस, सुगावा	पता, सुराग	trace, track
आगर	न·	1. नारळी-पोफळीची बाग	आगर, नमक बनाने का क्षेत्र, नमकसार	plantation of cocoanut, betelnut etc.
		2. मीठ तयार करण्याचे क्षेत्र, मिठागर	नारियल-सुपारी का बाग	field of salt-pans
		3. साठा, संग्रहाचे स्थान, भांडार	आकर, आगार, खजाना, भंडार	store-house
		4. घराभोवतीची भाजी पाल्याची जागा	घर के आसपास साग-सब्जी उगाने की जगह	enclosure around the house growing vegetables
आगरी	पुं·	1. मिठागर करणारा	नमक बनाने वाला, नमकसार में काम करने वाला	manufacturer of salt
		2. एक कुणबी जात	एक कुणबी जाति, कुर्मी	a Kunabi community
		3. एक कोळी जात	मल्लाहों की एक जाति	a Kôli community
आगलाव्या	वि·	1. आग लावणारा	आग लगाने वाला	incendiary
		2. भांडणे लावणारा	झगड़ा कराने वाला	mischief-monger
आगस (-प)	वि·	मोसमाच्या अगदी सुरूवातीचे किंवा अगोदरचे (पीक)	सर्वसामान्य मौसम के पहले का	early ripe
आगसणे	अ· क्रि	सर्वसाधारण मोसमाच्या अगोदर पिकणे	मौसम के पहले पकना या तैयार होना	to be early ripe or ready

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आगळा	वि·	1. वेगळा, न्यारा	अलग, निराला, विरला	different
		2. अधिक, जास्त, ज्यादा, वरकड	अधिक, ज्यादा, ऊपर का	additional
		3. फाजील, आगाऊ	उद्धत, उद्दाम, विवेकहीन	saucy, audacious
		4. किंमती, उंची	कीमती, ऊंची, श्रेष्ठ	superior, excelling
	पुं·	आडणा, खोडी	अर्गल, ब्योंडा	bar (of a door)
आगळीक	स्त्री·	1. कुरापत, खोडी	खुराफात, छेड़, छेड़खानी	teasing
		2. चूक, दोष	भूल, गलती, दोष	mistake, fault
		3. जबरी	जबरदस्ती	aggression
आगा	पुं·	1. पुढचा भाग	आगा, आगे की ओर का भाग	front, front-side
		2. अंगरख्याचा पुढचा भाग	अंगरखे का आगे का पल्ला	front-piece of a shirt
आगापिछा	पुं·	1. मागचा पुढचा भाग, दर्शनी व मागची बाजू	अगला और पिछला भाग, आगापीछा	front and stem or hind-part
		2. (लाक्ष:) जवळचे आप्तसंबंधी	नजदीक के रिश्तेदार संबंधी	nearest relatives
आगाप	वि·	'आगस' पाहा	दे· 'आगस'	vide 'आगस'
आगामी	वि·	पुढे येणारा-होणारा, भावी	आगामी, भविष्य में होने वाला, भावी, आईंदा	future, coming
आगाशी (-सी)	स्त्री·	'अगासी' पाहा	दे 'अगाशी'	vide 'अगाशी'
आगाही	स्त्री·	1. आगाऊ कल्पना वा सूचना	आगाही, पहले से जानकारी/सूचना	hint, prewarning
		2. स्मृती, शुद्धी	सुध, याद, होश	consciousness, awareness
		3. अंदाज, धोरण	अंदाज, रुख	prevailing, bearing, inclination

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आगे	क्रि· वि·	1. पुढे	आगे	forwards
		2. समोर	सामने	in front
आगेमागे	क्रि· वि·	1. पुढे मागे	आगे पीछे	backwards and forwards
		2. जवळपास, इकडे तिकडे, अलिकडे पलिकडे	आसपास, इधर-उधर, आर-पार	about a particular time or place, on this side or on that
	स्त्री·	मनाची संदेहावस्था, हेलकावे हो-ना	संदेहावस्था, हिचक	hesitation
आगेवान	वि·	म्होरक्या, पुढारी	अगुआ, नेता	leader
आगोट (-टी-ड)	स्त्री·	पावसाळ्याची सुरूवात, पावसाच्या सुरूवातीचा काळ	बरसात का प्रारंभ	period just before the rainy season
आग्नेय	स्त्री·	पूर्व व दक्षिणयांच्या कोनातील दिशा	आग्नेयी, दक्षिण-पूर्व	south-east
आग्या	पुं·	1. खाजकोयली (एक खाजरी वनस्पती)	अगिवा, अगिन घास	a kind of nettle, urtica interupta, a rough, hairy, stinging plant
		2. काजवा	जुगनू	firefly, beetle
		3. जोंधळ्याच्या पिकावरची एक कीड	जुआर पर पड़नेवाली एक कीड़ी	a pest on jowar
		4. जंगली मधमाशी	जंगली मधुमक्खी	wild bee
	वि·	1. आग करणारा	जलन पैदा करनेवाला	stinging
		2. अतिशय रागीट, जहाल	बहुत क्रोधी, गुस्सैल	hot and fiery
आग्या मोहोळ	पुं·	जंगली मधमाशांचे घर	जंगली मधुमक्खियों का छत्ता	comb of wild bees

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आग्या वेताळ (लाक्ष:)	पुं·	अति तामसी पुरुष	बहुत क्रोधी पुरुष	fiery man
आग्रह	पुं·	1. चिकाटीची मनापासूनची· विनंती	आग्रह, अनुरोध	persistent request/urging
		2. हट्ट, जिद्द	जिद, हट	obstinacy, insistence
आग्रहायण	पुं·	मार्गशीर्ष महिना	मार्गशीष मास	month of Mârgshirsh
आग्रही	वि·	हट्टी, जिद्दी	आग्रही, हठी, जिद्दी	obstinate, stubborn
आघळ	पुं· स्त्री·	अडणा, अडसर, अर्गला	अर्गल, फोंडा, रोक	bar behind the door
आघाडी	स्त्री·	'अघाडी' पाहा	दे· 'अघाडी'	vide'अघाडी'
आघात	पुं·	घाव, प्रहार	आघात, चोट, प्रहार	blow, stroke
आघाळणे	स· क्रि·	(कपडा) खळबळणे	खंगालना	to rinse
आ (-आं) च	स्त्री·	1. शेक, धग	लपट, ताव	flame, blaze
		2. विस्तवाची उष्णता	आँच, गरमी	heat of fire
		3. (लाक्ष:) काळजी, धाकधुक	चिंता, फिक्र	apprehension, concern about
		4. धसका	डर, खटका	shock
		5. नुकसान, घाटा	क्षति, हानि, घाटा	harm, damage, loss
आ (-आं) चका	पुं·	1. हिसका, एकदम लागलेली खेच	झटका	quick jerk
		2. धक्का	धक्का	sudden and smart pull or push, jolt
		3. ताठण्याची अवस्था (अवयवाची)	ऐंठन, मरोड़	twisting, contortion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आचमन	न·	कोणत्याही धार्मिक विधीपूर्वी किंवा नंतर करपात्रात घोटभर पाणी घेऊन ते भुरकण्याची-तोंडात घेण्याची क्रिया	आचमन	sipping of water from the angulated palm before or after a religious ceremony
आचरण	न·	1. वर्तन, वागणूक, व्यवहार	आचरण, बरताव/व्यवहार, सलूक	behaviour, conduct, deportment
		2. पालन, अमलात आणण्याची क्रिया	पालन, आचरने की क्रिया	observance, performance
आचरणे	स· क्रि·	पाळणे, अमलात आणणे	पालना, आचरना, व्यवहार करना	to perform, bring into practice, observe
	अ· क्रि·	वागणे, वर्तणे	बरताव करना	to conduct oneself, behave
आ (-अं-आं) चवणे	अ· क्रि·	जेवल्यांनंतर तोंड वगैर धुणे	अचवना, भोजनोत्तर कुल्ला आदि करना	to wash one's mouth etc. after meals
	स· क्रि	वंचित होणे, गमावणे	वंचित होना, गँवाना	to lose
आचार	पुं·	1. अमूल, व्यवहार	आचार, अमल, व्यवहार	implementation, execution, observance
		2. वर्तणूक, चाल चलणूक	आचार, बरताव, चाल चलन	conduct, behaviour, deportment
		3. सदाचार, नीतिशुद्ध आचरण	अच्छा चाल चलन, नीति-शुद्ध आचरण	morally good conduct, good behaviour

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आचार पद्धती	स्त्री·	चालचलणूक	चालचलन	deportment, demeanour
आचारपूत,-शुद्ध	वि·	शुद्ध आचरणी	शुद्धाचरणी	of good conduct
आचार भ्रष्ट	वि·	1. शास्त्रोक्त कर्म न करणारा	आचारभ्रष्ट, जिस ने शास्त्रोक्त कर्म का त्याग किया हो	one who does not observe rites enjoined in Shastras
		2. नीतिभ्रष्ट, दुराचारी	नीतिभ्रष्ट, दुराचारी	corrupt
आचारवान	वि·	सदाचारी, शुद्धाचरणी	आचारवान्, शुद्धाचरणी	of good moral character
आचार शील	वि·	सदाचारी	सदाचारी, आचारशील	of morally good behaviour
आचार संहिता	स्त्री·	वागणुकीची नियमावली	आचार संहिता	code of conduct
आचारहीन	वि·	सदाचारहीन, आचार भ्रष्ट	आचारभ्रष्ट, नीतिभ्रष्ट	corrupt, of bad conduct
आचारी	पुं·	स्वयंपाक करणारा नोकर	रसोइया, महाराज	a cook (esp. Brahman)
आचार्य	पुं·	1. गुरू, शिक्षक	आचार्य, शिक्षक, गुरु	teacher, a spiritual teacher
		2. प्राध्यापक	प्राध्यापक	professor
		3. पंडित	पंडित	Doctor of Literature, learned man
		4. यज्ञाचा किंवा विधिकर्माचा पुरोहित उपाध्याय	पुरोहित, उपाध्याय	conductor of religious ceremonies
		5. आद्य शंकराचार्य	आद्य शंकराचार्य	The great Shankarâchârya

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आच्छादणे	स· क्रि·	1. झाकणे, पांघरूण घालणे	आच्छादना, ढांकना, ढकना	to cover over
		2. लपवून ठेवणे	छिपाना	to hide, to conceal
आच्छादन	न·	1. पांघरूण	आच्छादन, ओढ़ावन	covering, coverlet
		2. झाकण	ढक्कन	lid, sheath, case
आज	पुं·	चालू दिवस	आज	this day, today
	क्रि· वि·	चालू दिवशी	आज, आज के दिन, इस रोज	today
आजउद्या	क्रि· वि·	आज किंवा उद्या, केव्हा तरी लवकरच	आज या कल, निकट भविष्य में	in the near future
आजकाल	क्रि· वि·	हल्ली, सांप्रत	इन दिनों, वर्तमान काल में	now-a-days, these days, recently, at present
आजतागायत-पर्यंत	क्रि· वि·	या दिवसापर्यंत	आज दिन तक, अब तक	to this day, up till now
आज़ला	क्रि· वि·	1. आज	आज, आज के दिन	today
		2. आजच्या काळाला-दिवसाला	आज के लिये	for today
		3. आजपर्यंत	आज तक	by this day
आजवर	क्रि· वि·	आजपर्यंत	आज तक	up till now, hitherto
आजन्म	क्रि· वि·	1. जन्मापासून	आजन्म, जन्म से लेकर	ever since birth, from the very birth
		2. जन्मापासून मरेपर्यंत, आयुष्यभर	जन्मभर, जिंदगीभर, आजीवन	throughout life
आजा	पुं·	1. वडिलांचे वडील, पितामह	पिता के पिता, पितामह, दादा	paternal grand-father

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. आईचे वडील	माता के पिता, मातामह, नाना	maternal grand-father
आजार	पुं·	1. शरीराची अस्वस्थता	अस्वास्थ्य, बीमारी	sickness, illness, malady
		2. रोग	रोग	disease
आजारी	वि·	1. शरीराने अस्वस्थ	अस्वस्थ, बीमार	sick, ill
		2. रोगी, रूग्ण	रोगी, रुग्ण	afflicted with disease, patient
आजी	स्त्री·	1. वडिलांची आई	पिता की माँ, पितामही, दादी	paternal grand-mother
		2. आईची आई	माता की माँ, मातामही, नानी	maternal grand-mother
आजीबाई	स्त्री·	1. वडिलांच्या किंवा आईच्या आईला मानात्मक नाव	दादी या नानी सन्मानदर्शक नाम	respectful compellation of a grand-mother
		2. कोणीही म्हातारी बाई	बुढी माँ, बुढ़िया	an old woman
आजीव	वि·	जीवन पर्यंतचा, आयुष्यभरचा	आजीवन, जिंदगी भर का	life-long
आजीविका	स्त्री·	1. निर्वाहचे साधन, धंदा, व्यवसाय	निर्वाह, गुजारा	profession, means of livelihood
		2. निर्वाह, चरितार्थ	आजीविका, निर्वाह का साधन, धंधा	subsistence
आजू बाजू	स्त्री·	भोवतालचा परिसर, आसपासची जागा	पास का परिसर, आसपास की भूमि	surroundings
आजू बाजूला -स	क्रि· वि·	भोवताली, आसपास	आसपास, अगलबगल, चारों ओर	around, in the vicinity

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आजेसासरा	पुं·	नवर्याचा किंवा बायकोचा आजोबा (वडिलाकडून किंवा आईकडून)	पति या पत्नी का दादा या नाना, ददिया या ननिया ससुर	father of one's father-in law or mother-in law
आजेसासू	स्त्री·	नवयाची वा बायकोची आजी (वरील प्रमाणे)	पति या पत्नी की दादी या नानी	mother of one's mother-in law or father in law
आजोबा	पुं·	1. 'आज्ञा' चे मानार्थी संबोधन	दादा, नाना	respectable term for grand-father
		2. कोणाही वृद्ध मनुष्याचे मानार्थी संबोधन	किसी भी बूढ़े आदमी के लिऐ मानार्थी संबोधन	respectable term for any old man
आजोळ	न·	आईच्या वडिलांचे घर, आईचे माहेर	ननिहाल, नाना का घर	house of maternal grandfather
आज्ञा	स्त्री·	1. आदेश, हुकूम	आदेश, हुक्म	order, command
		2. परवानगी	संमति, अनुमति	permission, consent
आज्ञाधारक	वि·	आज्ञा ऐकणारा, हुकूम पाळणारा	आज्ञाकारी, आज्ञापालक, फरमाँबरदार	obedient
आज्ञापत्र	न·	आज्ञा देणारे पत्र, हुकूमनामा	आज्ञापत्र, हुक्मनामा	written order, an edict
आज्ञापिणे	स· क्रि·	1. आज्ञाकरणे, आदेश देणे	आज्ञा/हुकम देना, फरमाना	to order, to direct, to instruct
		2. सोपविणे	सौंपना	to entrust
आज्ञाभंग	पुं·	आज्ञा मोडणे-न पाळणे	आज्ञाभंग, आज्ञा का उल्लंघन	disobedience
आज्ञार्थ (व्याक·)	पुं·	आज्ञा-आदेश-देणारा क्रियापदाचा प्रयोग	आज्ञावाचक क्रिया प्रयोग	verbal construction. denoting order or instruction, imperative mood

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आझाद	वि·	स्वतंत्र, अनिर्बंध	आजाद, स्वतंत्र, अनिबंध	free, out of bondage
आझादी	वि·	स्वातंत्र्य, मुक्तपणा	आज़ादी, स्वतंत्रता	freedom
आट	स्त्री·	1. हेका, हट्ट, दुराग्रह 2. पीळ, वेढा, पेच 3. मूस 4. ऐट, घमेंड	हठ, जिद ऐंठन, बल, पेच कुठाली, कुल्हिया, घरिया घमंड, रोब	obstinacy twist a crucible arrogance
	पुं·	संताप, त्रास	ताप, त्रास, हैरानी, परेशानी	state of being harassed and worried
आटपाट नगर	न·	कोणतेही एक कल्पित नगर (गोष्टीतील)	कोई भी कल्पित नगर (कहानी में)	any fabled town
आटवण	स्त्री·	आटविण्याची-आटवून-दाट करण्याची क्रिया	औटन, औटने की क्रिया	making thick by letting evaporation by boiling
आटव (-वि) णे	स· क्रि·	1. पातळ पदार्थ आच-देऊन घट्ट बनविणे 2. धातूचा रस करणे 3. कमी करणे	औटाना, औटना, आँच देकर गाढ़ा बनाना गलाना (सोना, चाँदी इत्यादि धातु) कम/छोटा/तंग करना	to inspissate, condense, thicken to smelt to shorten or lessen
आटवल	न·	पेज, कांजी	माँड, पसाव	grit of rice
आटा	पुं·	1. गव्हाचे पीठ, पीठ 2. पेच (स्क्रूचा) 3. वळ, पीळ	आटा, पिसा हुआ गेहूं, पिसान पेंच बल	wheat-flour twist (of a screw) twist (of a rope)
आटापाणी	न·	1. निर्वाहाचे साधन 2. रोजचे अन्न	आजीविका अन्नजल, दानापानी	livelihood. daily rations, food

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आटी	स्त्री·	कष्ट, खटपट	परिश्रम, दौड़धूप	strenuous effort, strain
आटोप	पुं·	1. पसारा, व्याप	फैलाव, व्याप	wide diffused business, extension
		2. सुव्यवस्था, बंदोबस्त	व्यवस्था, प्रबंध, बंदोबस्त	efficient management
		3. नियंत्रण, ताबा	नियंत्रण	control, restraint
		4. आवर, उरक	फुर्ती, तेजी	dispatch of business
आटोपणे	स· क्रि·	1. उरकणे, संपविणे, पुराकरणे	कम समय में काम पूरा करना	to finish, to dispatch
		2. आवरणे, गुंडाळणे	एकत्रित/आकुंचित करना	to wind up, draw in, gather together
		3. गाठणे	प्राप्त करना	to overtake, accomplish
	अ· क्रि·	मरणे	मरना	to die
आठ	अ· क्रि·	सात अधिक एक	आठ	eight
आठ (-ठु) रणे	अ· क्रि·	1. (अवयव) ताठरणे	ऐंठना, तनना, अकड़ना, ठिठुरना	to become stiff, stiffen
		2. आखडणे, आकसणे	तंग होना, छोटा होना, सिकुड़ना	to shrink, to become shorter or shrivel
आठव	पुं·	स्मरण, आठवण	स्मरण, याद	remembrance, recollection
आठवडा	पुं·	सप्ताह, सात दिवसांचा काळ	सप्ताह, हफ़्ता	a week

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आठवण	स्त्री·	1. स्मरण, स्मृती	स्मरण, स्मृति, याद	remembrance, recollection
		2. स्मरणशक्ती	स्मरणशक्ति, याद्‌दाश्त	memory, faculty of retaining in mind
		3. स्मारक, स्मृतीचिन्ह	स्मारक, स्मृतिचिह्न, यादगार	memorial
आठवणीचा खंदक	वि·	अत्यंत विसराळू	भुलक्कड़, विस्मरणशील, स्मृतिहीन	forgetful
आठवणीचा धड	वि·	आठवण चांगली ठेवणारा	स्मरणशील	of a retentive memory
आठवणे	अ· क्रि·	लक्षात येणे, स्मरणे	स्मरण, याद आना, ख़याल आना	to come to mind, to have memory of
	स· क्रि·	मनात आणणे, स्मरणे	याद करना, स्मरना	to remember, to recollect, to recall to mind
आठवा	वि· पुं·	क्रमाने सातव्या नंतर येणारा	आठवाँ	eighth
आठीळ, आठोळी	स्त्री·	फणस इ· फळांचे बी	कटहल इत्यादि फलों का बीज, गुठली	seed-stone of fruits like jack etc.
आड	पुं·	लहान तोंडाची बिनपार्याची विहीर	कुआँ, कूप	a narrow well without-steps
	स्त्री·	1. आसरा, रक्षण	आड़, ओट	shelter, protection, cover
		2. प्रतिबंध, अडथळा	प्रतिबंध, रुकावट	resistance, impediment, obstruction

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	क्रि· वि·	1. एका बाजूला, एकीकडे	एक ओर, -तरफ	on one side, in some corner
		2. पाठीमागे	पीछे, ओट में	in the cover or shelter of
		3. मध्ये	बीच में	between, betwixt
		4. एक सोडून	एक छोड़कर	every other
		5. भलता	अन्य, गलत, अप्रस्तुत	out of the way, odd
आडकाठी	स्त्री·	प्रतिबंध, अडथळा	प्रतिबंध, बाधा, रोक	obstruction, impediment, hindrance, barrier
आडकूट (-ड)	न·	1. पडदी, मधली भिंत, आडभिंत	छोटी दीवार, परदा	small wall, a dividing wall
		2. अडथळा	प्रतिबंध	anything interposed, obstruction
आडखर्च	पुं·	किरकोळ खर्च	गौण/फुटकर खर्च	miscellaneous or odd expenses
आडखाद	पुं·	जेवणा व्यतिरिक्त मधल्या खाण्याचे जिन्नस (चिवडा इ·)	भोजन के अलावा खाने की चीजें जैसे मिठाई, चिवड़ा इत्यादि	non-essential articles of food, such as sweetmeats etc.
आडखिळी	स्त्री·	1. दाराचा अडसर, खिटी	अर्गला, सिटकिनी, खटका	cross-bar
		2. अडथळा, प्रतिबंध	प्रतिबंध, रोक	impediment, obstruction
आडगात	न·	बाजेच्या किंवा खाटेच्या चार अंगापैकी लांबीकडील अंगाचे लाकूड	चारपाई या किसी भी चौखटे की लंबाई के अनुसार आड़ी पटट्ी	length-wise cross-piece of a cot or any frame

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आड गिर्हाइकी	स्त्री·	1. सरळ दुकानदाराकडून न केलेली खरेदी, आडमार्गाने केलेली खरेदी	ऐसी खरीदी जो सीधे दुकानदार से न की हो, वाम मार्ग से की हुई खरीदी	transaction not done in an ordinary straight forward way
		2. दुकानात उघडपणे न केलेला व्यवहार, आडमार्गाचा व्यवहार	खुलेतौर पर दुकान में न किया हुआ/वाम मार्ग का व्यवहार	underhand bargaining
आड गिर्हाईक	पुं·, न·	आडमार्गाने खरेदी करणारे गिर्हाईक	ग्राहक जो वाममार्ग से खरीदी का व्यवहार करे	underhand bargainer
आडघात	स्त्री·	गैरमोसम, अवेळ, अयोग्य संधी	अबेर, अवेला, गैर मौका	unseasonable time
आडतट्टू	वि·	अडून-हटून-बसणारा, जिद्दी	अड़ियल, हठी, जिद्दी	(one) that constantly thwarts or balks
आडदावा	पुं·	हेवादावा, द्वेष	ईर्ष्या, द्वेष	malice, hatred
आडनाव	न·	कुटुंबाचे, घराण्याचे-नाव	कुलनाम	surname
आडपडदा	पुं·	1. मध्ये सोडलेला पडदा	परदा, ओट	curtain or cloth interposed, screer
		2. (लाक्ष:) लज्जा, संकोच	लज्जा, संकोच, शरम, हया	modesty, reserve
		3. गुप्तपणा	गोपन, छिपाव	cover, concealment
आडफट	स्त्री·	1. दारातील फट, चीर	दरार, लंबा छेद	a chink
		2. एकीकडची-बाजूची-जागा	एक कोना	a by-place, by-corner
आडफाटा	पुं·	1. क्षुद्र, आक्षेप, हरकत	क्षुद्र, आक्षेप, आपत्ति	frivolous objection
		2. हुज्जत, तक्रार	हुज्जत, तकरार, विवाद	perverse argumentation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. अवचित, आलेले विघ्न	आकस्मिक बाधा या विघ्न	a thwarting accident, suddenly arising obstacle
आडफाठचा	वि·	1. अडथळा घालणारा	बाधा डालनेवाला, अड़ंगेबाज	(one) that constantly starts objections
		2. तक्रारखोर	हुज्जती, झगड़ालू	froward, unreasonable
		3. लहरी, चिडखोर	सनकी	peevish, crotchety, whimsical
आड मिळकत (-प्राप्ती)	स्त्री·	अवांतर प्राप्ती-मिळकत	अतिरिक्त आय, ऊपर की प्राप्ति	extra income
आडमुठा	वि·	'अडमुठा' पाहा	दे· 'अडमुठा'	vide 'अडमुठा'
आडंबर	न· पुं·	दिखाऊ डौल, पोकळ दिमाख	दिखावा, दिखावटी ठाठ बाट	ostentatious display, empty show, affectation
आडमोरा	वि·	एका बाजूचा, सरळ रस्त्यावर नसलेला	एक तरफ, जो रास्ते पर न हो	one that is sideways
आडमोरी	क्रि· वि·	1. 'अडमोरी' पाहा 2. एका बाजूस कोपर्यात	दे· 'आडमोरी' एक तरफ, कोने में	vide 'आडमोरी' in some by-place,-nook and corner
आडरात	स्त्री·	रात्रीची भलतीच वेळ, मध्य रात्रीनंतरची वेळ	आधी रात	odd night-time, time after midnight
आडरान	न·	1. जंगल, रान 2. (लाक्ष:) भलती जागा	जंगल (लाक्ष·) गलत/विपरीत स्थान	a jungle, wild place (fig.) devious place

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आडला पिडला	वि·	अडचणीत सांपडलेला, गांजलेला	पीड़ित, आपत्तिग्रस्त	to be handicapped, distressed
आडवरणे	अ· क्रि·	आडवे होणे (झोपण्याकरिता), खाली आडवे पडणे	लेटना	to lie down, recline
आडवळण	न·	1. बाजूची वाट, भलती वाट	बुरा रास्ता	devious path
		2. राबता नसलेली जागा	एकांत स्थान, प्रायः आनाजाना न होनेवाला स्थान	unfrequented or retired spot
अडवळणी	वि·	मुख्य रस्त्यावर नसलेला, आडवाटेला असणारा	जो रास्ता छोड़कर बाजूपर हो, आम राह से दूर	removed from main road, lying out of the way
आडवाट	स्त्री·	1. बाजूची वाट	मुख्य मार्ग से हटकर जानेवाली राह, पगडंडी	an off the-road path
		2. भलती वाट, वाईट मार्ग	बुरा मार्ग	evil path
आडवार	पुं·	1. नेमलेल्या दिवसा खेरीजचा वार किंवा दिवस	किसी निश्चित दिन के अतिरिक्त का दिन	any day except the appointed one
		2. अधला मधला दिवस	बीच का दिन	a day in between, an intermediate day
		3. बिनसोयीचा-अयोग्य-दिवस	असुविधाजनक दिन	odd day
		4. रविवार खेरीज इतर दिवस	इतवार को छोड़कर कोई दिन	week-day
आडसर	पुं·	1. 'अडसर (1)' पाहा	दे· 'अडसर (1)'	vide 'अडसर (1)'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. शहाळे, ओला कोवळा नारळ	कच्चा नारियल, डाभ	raw cocoanut
		3. मागच्या वहीपुढे ताण्याच्या खालची आडवी काठी	करघे के ताने में बीच में रखी जाने वाली लकड़ी	cross-bar underlying the warp
आडसाल	न·	1. एक वर्ष सोडून येणारे वर्ष	एक वर्ष छोड़कर आनेवाला वर्ष	every alternate year
आढळ	पुं·	शोध	पता, सुराग, अविष्कार, ईजाद	a find, discovery
आढळणे	अ· क्रि·	1. दिसून येणे, ध्यानात येणे	दिखाई देना, दीख पड़ना, ध्यान में आना	to find, to occur, to come to perceive
		2. गवसणे, सापडणे	पाया जाना, मिलना	to come upon or meet with
आढारणे	अ क्रि·	सुस्तावणे	सुस्ताना	to become indolent/ lazy
आढाव	पुं·	1. एकूण व्यवहाराचा मेळ,-अवलोकन	पुनर्विलोकन, समीक्षा	review, survey, revision
		2. ताळेबंद पत्रक	लेखा, पक्का चिठ्ठा	balance-sheet
आढ्य	वि·	1. धनिक, श्रीमंत	धनिक, श्रीमान्	wealthy, rich
		2. संपन्न, युक्त	संपन्न, युक्त	rich in, abounding in
आढ्यता	स्त्री·	1. गर्व, घमेंड, शेखी	गर्व, घमंड, शेखी	arrogance
		2. प्रसिद्धी	ख्याति	renown, celebrity
आण	स्त्री·	शपथ	शपथ, सौगंध, कसम	an oath
आणखी	क्रि· वि·	1. आणि, व, तसेच	और, व, एवं, तथा	and
		2. शिवाय, वर	अतिरिक्त, अलावा	more, besides

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आणणावळ	स्त्री·	आणण्याची-घेऊन येण्याची-मजूरी	लाने की मजदूरी, ढुलाई	cost of bringing
आणणे	स· क्रि·	जवळ करणे, घेऊन येणे	ले आना, लाना	to bring, to fetch
आणभाक	स्त्री·	शपथपूर्वक केलेला करार	कौल करार, कसम खाकर किया जानेवाला करार	agreement confirmed with an oath
आणाआण	स्त्री·	1. सामानाची जमवा जमव	सामान/असबाब का प्रबंध	gathering or collecting from all quarters
		2. एक सारखे आणत राहण्याची क्रिया	लगातार लाते रहने की क्रिया	incessant act of bringing
आणि	अ·	व, तसेच	और,व, एवं, तथा	and
आणिक	वि·	विशेष, अधिक	अधिक, अलग, विशेष	more
आणी बाणी	स्त्री·	संकट स्थिती	आपत्काल, अड़ी	emergency, critical situation
आणेवारी	स्त्री·	पीक पाहणी	कनकूत, खड़ी फसल का अंदाजा	survey of standing crop
आतंक	पुं·	1. भय, दहशत 2. रोग, व्याधी	आतंक, डर, भय, दहशत रोग, व्याधि, बीमारी	fright, terror disease, sickness
आतंक निग्रह	पुं·	रोग नाश	व्याधिनाश	removal of disease, restraining of disease
आत	क्रि· वि·	मध्ये	अंदर, भीतर	in, within
आत, आत्या	स्त्री·	वडिलांची बहीण (बापाची बहीण)	बुआ, फूफी	father's sister

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आलता (-त्या) ई	पुं·	1. जुलमी, त्रास देणारा, अत्याचारी 2. गुन्हेगार	आततायी, जुल्मी, जालिम, अत्याचारी अपराधी, गुनहगार	tyrant, oppressor,a bully heinous offender, a felon
	वि·	हेकड, साहसी	दु:साहसी, जल्दबाज	desperate, furious
आतबट्टाण	पुं·	तोटा, नुकसान	नुकसान, हानि	loss
आतर	पुं·	नावेचे भाडे	उत्तराई, खेवा नाव का भाड़ा	fare for being ferried in a boat, freight
आतल्या आत	क्रि· वि·	मनातल्या मनात किंवा आपापसात	अंदर ही अंदर, या आपस में	within oneself or amongst one another
आतश (-ष)	पुं·	अग्नि, आग	आतिश, आग	fire
आतशखाना	पुं·	तोफखाना	तोपखाना	artillery
आतशबहेराम	पुं·	अग्न्यागार, पारशांचे अग्निमंदिर, अग्यारी	पारसियों का अग्निमंदिर, अग्निशाला, -गाह	fire-temple of the Parsis
आतशबाजी		1. दारूकाम 2. चैन, भोगविलास	बारूद के चित्र विचित्र काम ऐश, भोग विलास	firework enjoyment
आता	क्रि· वि·	1. यावेळी 2. यापुढे, अत:पर	अब, इस समय इसके आगे, आइंदा	now next, further
आताशी	क्रि· वि·	हल्ली, आजकाल	आजकल, अभी अभी	now-a-days, these days
आतिथ्य	न·	पाहुणचार, सत्कार, स्वागत	अतिथिसत्कार, आवभगत, पहुनाई	hospitality
आतुर	वि·	1. उतावीळ, अधीर	आतुर, अधीर, बेसब्र	impatient, restless

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. उत्सुक	उत्सुक	eager, eagerly expecting,
		3. विह्वळ, व्याकुळ, आर्त	विह्वल, आर्त	distressed, agitated
आतुरता	स्त्री·	1. अधीरपणा, उतावीळपणा	आतुरता, अधीरता, उतावली	impatience, haste
		2. बेचैनी, व्याकुळता	बेचैनी, विकलता	restlessness, agitation
आतेभाऊ	पुं·	आत्याचा मुलगा	फुफेरा भाई	son of the father's sister
आत्ता	क्रि· वि·	अगदी याचवेळी	अभी, इसी समय/वक्त	just now
आत्म	वि·	1. स्वत: संबंधी, स्वत:चा	अपना, निजी	one's own
		2. आत्म्याचा, आत्म्यासंबधीचा	आत्मसंबंधी	regarding the soul or self
आत्मकथा	स्त्री·	स्वत:ची हकीगत, आत्मचरित	आत्मकथा, आपबीती, अपनी जीवन कहानी	autobiography, narration of one's own account
आत्म केंद्रित	वि·	स्वत: मध्येच गुंगलेला	अपने में ही मस्त, आत्मकेंद्रित	self-centred
आत्मघात	पुं·	1. आत्महत्या	आत्मघात, आत्महत्या, खुदकुशी	suicide
		2. स्वत:चे नुकसान	आत्महानि	one's own loss,- damage, self-destruction
आत्मचरित्र	न·	'आत्मकथा' पाहा	दे· 'आत्मकथा'	vide 'आत्मकथा'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आत्मज	पुं·	पुत्र, स्वत:चा मुलगा	आत्मज, पुत्र	son
आत्मज्ञान	न·	स्वत:ला जाणणे, आत्मबोध	आत्मज्ञान, खुद को जानना, आत्मा का परिचय	knowledge of self
आत्मनिंदा	स्त्री·	स्वत:ची निंदा	आत्मनिंदा	self-reproach
आत्म निरीक्षण	न·	स्वत:चे सूक्ष्म अवलोकन, स्वत:ची पाहणी	आत्मनिरीक्षण, अपनी अंतर्गत वृत्तियों आदि का सूक्ष्मता से अवलोकन	introspection
आत्मनिर्णय	पुं·	स्वत:च स्वत: विषयी ठरविणे	आत्मनिर्णय, स्वंय के बारे में स्वंय ही निर्णय करना	self-determination
आत्मनिवेदन	न·	1. स्वत:ची बाजू मांडणे	अपने संबंध में किया गया निवेदन या कथन	presentation of one's case
		2. स्वत:ला वाहून टाकणे, आत्मार्पण	आत्मार्पण	self-dedication
आत्मनिष्ठ	वि·	1. पाहा 'आत्मकेंद्रित'	दे 'आत्मकेंद्रित'	vide 'आत्मकेंद्रित'
		2. आत्म्यामध्ये लीन	आत्मस्वरूप में लीन	absorbed/seated in the soul
		3. स्वत्वप्रधान, व्यक्तिनिष्ठ (वस्तुनिष्ठंच्या विरुद्ध)	आत्मनिष्ठ, आत्मलक्षी, व्यक्तिनिष्ठ (वस्तुनिष्ठ का विपर्याय)	subjective (as opposed to 'objective')
आत्मपरिचय	पुं·	स्वत:ची ओळख	आत्मपरिचय, खुद की पहचान	self-knowledge
आत्मप्रची -ती	स्त्री·	1. स्वत: घेतलेला अनुभव	स्वयं का अनुभव	personal experience
		2. स्वत:ला झालेले ज्ञान	आत्मबोध, आत्मप्रतीति	self-knowledge

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आत्मप्रशंसा	स्त्री·	स्वत:ची स्वत:च केलेली प्रशंसा-स्तुती	आत्मप्रशंसा, अपने मुँह अपनी तारीफ़	self-praise
आत्मप्रौढी	स्त्री·	1. स्वत:च स्वत:चे दिमाखदार वर्णन	खुद का तड़क भड़क वर्णन	grandiloquent or pompous description of onself
		2. अहंमन्यता	अहंमन्यता	egotism
आत्मबल	न·	आत्म्याचे बल, आत्मशक्ती	आत्मबल, आत्मशक्ति	soul-force
आत्मबलिदान	न·	स्वत:चा बळी देणे, आत्मयज्ञ	आत्मयज्ञ, आत्मोत्सर्ग	self-sacrifice
आत्मबुद्धी	स्त्री·	स्वत:ची बुद्धी, स्वत:ची अक्कल	आत्मबुद्धि, खुद की अक़्ल	one's own wisdom or sense
आत्मबोध	पुं·	आत्मज्ञान	आत्मबोध	knowledge of self/ of the soul
आत्मयज्ञ	पुं·	स्वत:चे बलिदान	आत्मयज्ञ, आत्मोत्सर्ग	self - sacrifice
आत्मरक्षण	न·	स्वत:चे रक्षण, स्वत:चा बचाव	आत्मरक्षा	self-protection, self-defence
आत्मवंचना	स्त्री·	स्वत:ची फसवणूक	आत्मवंचना, खुद को धोखा देना	self-deception
आत्मवत्	क्रि·वि·	स्वत: प्रमाणे	आत्मवत्, अपने जैसा	as oneself
आत्मविश्वास	पुं·	स्वत: विषयी - वर विश्वास	आत्मविश्वास	self-confidence
आत्मविस्मृती	स्त्री·	स्वत:चे विस्मरण	आत्मविस्मृति, अपने को भूल जाना, बेखुदी	forgetting oneself, oblivion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आत्मशुद्धी	स्त्री·	स्वत:ची शुद्धी	आत्मशुद्धि	self-purification
आत्मश्लाथा	स्त्री·	स्वत:ची प्रशंसा, आत्मप्रौढी	आत्मश्लाघा, आत्मप्रशंसा	self-praise, boasting
आत्मसंतुष्ट	वि·	1. स्वत: मध्ये संतुष्ट	आत्मसंतुष्ट, आत्मानुभूति में तुष्ट	self-satisfied, having satisfaction in one's own soul
		2. स्वत:पुरते पाहाणारा, संकुचित मनोवृत्तीचा	केवल अपने हित से तुष्ट, संकुचित वृत्ति वाला, अहंमानी	satisfied in one's own interest, selfish
आत्मसंयम	पुं·	स्वत:वर नियंत्रण	आत्मसंयम	self-restraint
आत्मसमर्पण	न·	स्वत:ला वाहून टाकणे	आत्मसमर्पण	self-surrender
आत्मसाक्षात्कार	पुं·	आत्मस्वरूपाचे दर्शन	आत्मसाक्षात्कार, आत्मदर्शन	self-realisation
आत्मसात करणे	क्रि·	आपलेसे करणे, स्वत:चे करणे	आत्मसात करना, स्वीकृत करना, अपने में मिलाना, वश में करना	to make one's own, usurp, accept as one's own, master
आत्महत्या	स्त्री·	स्वत: होऊन जीव देणे	आत्महत्या, खुदकुशी	suicide
आत्महित	न·	स्वत:चे आध्यात्मिक श्रेय	आत्महित, अपना आध्यात्मिक श्रेय	one's spiritual well-being
आत्मा	पुं·	1. जीव, जीवनतत्व, जीवात्मा	आत्मा, जीवात्मा	the soul
		2. आत्मतत्त्व, परमात्म्याचे अंशतत्त्व	आत्मतत्त्व, परमात्मा का चिदंश	immortal spirit as identical with the all-pervading universal spirit—Brahman
		3. अंत:करण, मन, बुद्धी	अंत:करण, मन, बुद्धि	mind, intellect
		4. प्राणभूत तत्त्व	प्राणभूत तत्त्व	spirit or essence of anything

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आत्मानंद	पुं·	आत्म्यापासून स्फुरणारा आनंद	आत्मानंद, आत्मा से स्फुरित आनंद	spiritual joy
आत्मानात्मविचार	पुं·	आत्मतत्त्व आणि भौतिक तत्त्व यातील विवेक	आत्मानात्म विचार/विवेक	discriminating between the pure soul within and the grosser and material constituents without
आत्मानुभव	पुं·	आत्मसाक्षात्कार	आत्मानुभव	self-realisation
आत्माराम	पुं·	आत्मारूपी राम, अंतरातील राम	आत्माराम, आत्मारूपी राम, हृदय का आत्मतत्त्व	soul within, God within
आत्मार्पण	न·	स्वतःला अर्पण करून टाकणे वाहून टाकणे, स्वार्पण	आत्मार्पण, अपने को समर्पण कर देना	self-dedication
आत्मीय	वि·	स्वतःचा	आत्मीय, अपना, स्वीय	own, belonging to oneself
आत्मीयता	स्त्री·	आपलेपणा, स्वकीयता, प्रेमसंबंध	आत्मीयता, अपनापन, आपसदारी	kinship, relationship, friendship, intimacy
आत्मोद्धार	पुं·	स्वतःची उन्नती, स्वतः अवनतीतून वर उठण्याची क्रिया	आत्मोद्धार, निम्न/नीच अवस्था से ऊपर उठने की क्रिया	lifting oneself up from down-trodden state, self-emancipation
आत्मौपम्य बुद्धी	स्त्री·	सर्वांना स्वतः प्रमाणे मानण्याची बुद्धी वा वृत्ती	आत्मौपम्य बुद्धि, ऐसी वृत्ति जो सबको अपने जैसा माने	identification with the universe

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आत्यंतिक	वि·	1. अतिशय, फारच, वाजवीपेक्षा जास्त	आत्यंतिक, अतिशय, बहुत अधिक	excessive
		2. टोकाचा, निर्वाणीचा, शेवटचा	चरम, परले सिरेका	extreme
आत्या, आत्याबाई	स्त्री·	'आत' पाहा	दे· 'आत'	vide 'आत'
आथडणे	अ·क्रि·	1. जाऊन थडकणे-पोचणे	पहुँच जाना	to reach
		2. आपटून थांबणे	टकराकर रुकना	to strike against
आथडा	पुं·	धक्का, हिसका	झटका, धक्का, हचक	a jerk, knock
आधिलेपण	न·	1. थोरपणा	महत्ता, बड़प्पन, गौरव	greatness
		2. संपन्नता	संपन्नता	richness
आदत	स्त्री·	1. सवय	आदत, टेक, बात	habit
		2. खोड, वाईटसवय	बुरी आदत, ऐब, दोष	bad habit
आदर	पुं·	1. मान, सम्मान, सत्कार	सत्कार, आवभगत	paying respect
		2. पूज्यभाव	आदर, पूज्यभाव, इज्जत	respect, homage, reverence
आदरणे	स·क्रि·	आदर-सम्मान-सत्कार करणे	आदर/इज्जत/सम्मान करना	to pay homage or respect to
आदरातिथ्य	न·	सत्कार-मान	आदर-सत्कार, खातिरदारी	warm reception
आदरुन	क्रि·वि·	1. मनापासून	दिल से, मनपूर्वक	expressly
		2. खडसून, साफ साफ	निश्चय के साथ	emphatically
		3. मुद्दाम	जानबूझकर, इरादतन	purposely
आदर्श	पुं·	1. आरसा	आईना	mirror
		2. नमुना, अनुकरणीय व्यक्ति या वस्तु	आदर्श, नमूना, अनुकरणीय व्यक्ति या वस्तु	model

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आदर्शवाद	पुं·	एक उच्च नमूना पुढे ठेवून तदनुसार आचरण ठेवण्याची विचारसरणी	एक आदर्श के अनुसार बरतने की विचार पद्धति	idealism
आदळणे	अ·क्रि·	जोराने खाली पडणे, आपटणे	टकराना, गिरना	to dash down or against
	स·क्रि·	जोरा ने खाली टाकणे किंवा ठेवणे	पटकना, गिराना	to throw or fling with a bang
आदळ आपट	स्त्री·	1. जोर जोराने जमिनीवर टाकण्याची वा आपटण्याची क्रिया	पटकाना या पटकने की क्रिया	dashing and throwing with bangs
		2. (लाक्ष·) राग-संताप प्रदर्शित करण्याची क्रिया	(लाक्ष·) क्रोधप्रदर्शक क्रियाएँ	(fig.) angry movements
आदा	स्त्री·	'अदा' पाहा	दे· 'अदा'	vide 'अदा'
आदि	स्त्री·	1. आरंभ	आदि, प्रारंभ	beginning
		2. मूळ कारण	मूल कारण, स्रोत	origin, source
	वि·	1. पहिला, मूळ	प्रथम, मूल	origin, first, prior
		2. मुख्य	प्रधान	chief
	क्रि·वि·	वगैरे, प्रभृती	आदि, वगैरह	etcetera
आदिकरून	क्रि·वि·	इत्यादी, वगैरे	इत्यादि, वगैरह	etcetera
आदित(त्य)वार	पुं·	रविवार	इतवार, रविवार	Sunday
आदिवासी	पुं·	1. मूळ रहिवासी	मूल निवासी, मूल बाशिंदा	original inhabitants, aborigines
		2. आदिम जातीचे लोक वा व्यक्ती	आदिम जाति के लोग या व्यक्ति	tribal people or person

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आदेश	पुं·	1. आज्ञा, हुकूम	आदेश, आज्ञा, हुक्म	order
		2. उपदेश	उपदेश, सलाह, हिदायत	advice
		3. बदली येणारा वर्ण (इ - ई ई हा आदेश) (व्याक·)	(व्याक·) एक अक्षर के स्थान पर दूसरे का आना	substitution of letter (gram.)
आद्यंत	क्रि·वि·	आरंभापासून शेवटापर्यंत, आरंभ ते शेवट	आद्यंत, आदि से अंत तक, शुरु से आखिर तक	from beginning to the end
	पुं·	आरंभ व शेवट	आरंभ और अंत	beginning and end
आद्य	वि·	1. पहिला, मूळ	पहला, मूल	first, initial
		2. मुख्य	प्रधान	chief, principal
आद्या	पुं·	नफा, फायदा	मुनाफ़ा, लाभ	profit, gain
आधण	न·	1. उकळी, उकाळा	उबाल, उफान	ebullition, boiling
		2. उकळते पाणी किंवा उकळण्यासाठी ठेवलेले पाणी किंवा उसाचा रस	अदहन, उबलने वाला या उबलने के लिए रखा हुआ पानी या रस	boiling water or cane-juice or water set to boil
आधला	वि·	पहिला	पहला	first
आधार	पुं·	1. आसरा, सहाय्य, बळ	आधार, सहारा, बल, शरण, ओट	support, prop, aid, shelter
		2. पाया, अधिष्ठान	अधिष्ठान, नींव	basis, foundation
		3. प्रमाण, पुरावा	प्रमाण, सबूत	authority
आधारस्तंभ	पुं·	मुख्य आधार	प्रमुख आधार, आधारस्तंभ	main support or prop
आधिक्य	न·	अधिकता, जास्ती	आधिक्य, बहुतायत, ज्यादा परिमाण	excess

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आधिदैविक	वि·	दैवी क्रियेशी संबंधित किंवा दैवी क्रियेने उत्पन्न	दैवी क्रिया से संबंधित या उत्पन्न	related to or caused by divine or fatal action
आधिपत्य	न·	1. वर्चस्व, स्वामित्व, प्रभुत्व	आधिपत्य, प्रभुत्व, स्वामित्व	sovereignty, supremacy
		2. अधिकार, ताबा	अधिकार, कब्जा	possession, occupation
आधिभौतिक	वि·	भौतिक कारणाशी संबंधित किंवा त्यापासून उत्पन्न	भौतिक कारणों से संबंधित या उत्पन्न	related to or caused by physical or material causes
आधिव्याधी	स्त्री·	मानसिक व शारीरिक पीडा	मन और शरीर की पीड़ा	mental and physical affliction
आधी	क्रि·वि·	अगोदर, पहिल्यांदा, पहिल्या प्रथम, मुळात, प्रारंभी	पहले, प्रारंभ से, पेश्तर, मूल में	at first, firstly, in the beginning
आधीन	वि·	अधीन' पाहा	दे· 'अधीन'	vide 'अधीन'
आधुनिक	वि·	चालू काळाचा, अलिकडचा	आधुनिक, चालू जमाने का	recent, of late times, modern
आध्यात्मिक	वि·	1. आत्मा-परमात्म्याशी संबंधित	आत्मा-परमात्मा से संबंधित	relating to the soul or supreme spirit, spiritual
		2. धार्मिक, धर्माशी संबंधित	धार्मिक, धर्मसंबंधी	religious or spiritual
		3. मानसिक	मानसिक	psychical
आनंद	पुं·	मनाची राजी अवस्था, हर्ष	आनंद, हर्ष, खुशी	joy, happiness, pleasure

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आनंद वन भुवन	न·	समर्थ रामदासांनी सह्याद्री कडील महाराष्ट्रास दिलेले नाव	समर्थ रामदास स्वामी द्वारा पश्चिम महाराष्ट्र को दिया हुआ अभिधान	appellation to the Western Maharashtra given by Swami Ramdas
आनंदणे	अ·क्रि·	हर्षित होणे, खूष होणे, प्रसन्न होणे	खुश होना, हर्षित होना, प्रसन्न होना	to be pleased, to be delighted
आनंदित	वि·	प्रसन्न, हर्षित, खुषी	आनंदित, प्रसन्न, खुश	pleased, delighted
आनंदी	वि·	प्रसन्न वृत्तीचा	प्रसन्न	cheerful, joyful, gay
आन	वि·	1. अन्य, वेगळा, निराळा, दुसरा	अन्य, दूसरा	other, different
		2. विचित्र	विचित्र, अजीब	strange, queer, odd
आनन	न·	तोंड किंवा चेहरा	आनन, मुँह या चेहरा	mouth or face
आनाकानी	स्त्री·	1. कांकूं, संदेहावस्था	आनाकानी, हिचकिचाहट, झिझक	vascillation
		2. कानाडोळा, डोळेझाक, दुर्लक्ष	दुर्लक्ष, लापरवाही, उपेक्षा	negligence, dallying, disregard
आनुवंशिक	वि·	वंश परंपरागत, प्राप्त	वंश परंपरा से प्राप्त, पुश्तैनी	hereditary
आनुषंगिक	वि·	'अनुषंगिक' पाहा	दे· 'अनुषंगिक'	vide 'अनुषंगिक'
आपंगिता	वि·	'अपंगिता' पाहा	दे· 'अपंगिता'	vide 'अपंगिता'
आप	सर्व·	आपण स्वत:	आप, स्वयं	self
अपकमाई	स्त्री·	स्वत: केलेली कमाई	खुद की कमाई, स्वोपार्जित	self-earning
आपखुषी	स्त्री·	स्वत:ची मर्जी, स्वेच्छा	अपनी खुशी, स्वेच्छा	one's own will, voluntariness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आपगरजी	वि·	स्वार्थी	खुदगर्ज़, स्वार्थी	selfish, concerned about one's self
आपटणे	अ·क्रि·	1. एकदम खाली पडणे	गिरना	to come down
		2. टक्करणे, आथडणे	टकराना	to strike against, to dash
		3. हारणे	हारना, अभिभूत होना	to fail
	स·क्रि·	1. एकदम खाली टाकणे	गिराना	to dash, fling down
		2. हाणणे, ठोकणे	पीटना, ठोंकना	to strike against
		3. जिंकणे, हारविणे	हराना	to overcome, to defeat
आपटबार	पुं·	एक फटाका जो आपटताच बार होतो	एक पटाखा जिसको पटकने से ज़ोर की आवाज़ निकलती है	a kind of cracker which when dashed creates bang
आपटा	पुं·	एक झाड ज्याची पाने दसर्याच्या दिवशी सोने म्हणून वाटतात	अश्मंतक	a tree, Bauhimia tomentosa
आपटाआपट(-टी)	स्त्री·	जोरजोराने वस्तु खाली टाकून आपटण्याची क्रिया	ज़ोर ज़ोर से वस्तुएँ पटकाने की क्रिया	dashing and banging violently
आपटी	स्त्री·	1. एकदम खाली पडणे	यकायक नीचे पटका जाना, पटकनी, पछाड़	sudden knocking down
		2. (लाक्ष:) नुकसान, तोटा	(लाक्ष·) नुकसान, घाटा	loss
		3. ठोकर, धक्का, आघात, टक्कर	ठोकर, धक्का, आघात, टक्कर	thumping or striking against
आपण	सर्व·	1. आम्ही तुम्ही	हम तुम	all of us, ourselves

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. 'तुम्ही' चा बहुमानार्थी शब्द	आप	your honour
		3. स्वत:, खुद्द	स्वयं, खुद	myself
आपण होऊन	क्रि·वि·	स्वेच्छेने, स्वत: होऊन	स्वयं, स्वेच्छा से	voluntarily, of one's own accord
आपत्	स्त्री·	संकट, विपत्ती	आपद्, विपत्ति, मुसीबत	misfortune, calamity
आपत्काळ	पुं·	संकटाचा-विपत्तीचा-कष्टाचा काळ	आपत्काल, कठिनाई के दिन	adverse times
आपत्ती	स्त्री·	कष्टमय स्थिती, विपत्ती	आपत्ति, विपत्ति, मुसीबत, कष्टमय स्थिति	adverse circumstances, calamity, misfortune
आपदा	स्त्री·	अडचणीची-संकटाची-अवस्था	आपदा, आफ़त	calamitous state
आपद्धर्म	पुं·	आपत्तीच्या-अडचणीच्या-काळात आचरण्याचा धर्म	आपद्धर्म, आपत्ति के समय आचरने का धर्म	rites or duties to be permissibly performed in adverse circumstances
आपन्न	वि·	आपदग्रस्त, संकटात-अडचणीत्-सापडलेला	आपन्न, आपद्ग्रस्त, मुसीबत-ज़दा	distressed, afflicted
आपपर	वि·	दुजेपणाचा, आपला-परका, माझे-तुझे पणाचा	अपना-पराया, अलगाव का, द्वैत का	own and other, mine and thine
आपपरभाव	पुं·	माझे-तुझे-भाव, दुजेपणा, भेदभाव	द्वैतभाव, भेदभाव, अलगाव, दुई	distinguishing between mine and thine

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आपमतलबी	वि·	'आपगरजी' पाहा	दे· 'आपगरजी'	vide 'आपगरजी'
आपमती	वि·	स्वत:च्या बुद्धीने चालणारा	स्वयंप्रज्ञ, अपनी बुद्धि से चलनेवाला	acting according to one's own judgement
आपमरण	न·	आपोआप येणारे मरण	स्वाभाविक मृत्यु	natural death
आपमखत्यार	वि·	स्वतंत्र, स्वत:च्या इच्छेने वागणारा	स्वतंत्र, स्वाधीन, ख़ुदमुख़्तार	self-willed, independent
आपरस	पुं·	1. फळांचा वा पानांचा अंगचा रस	फूलों का या पत्तों का निचोड़ा हुआ रस (बिना पानी मिश्रित)	native juice of fruits or leaves (without mixing water)
		2. नारळाच्या खोबर्याचे पिळून काढलेले दूध	नारियल की गरी का निचोड़कर निकाला हुआ दूध	coconut-milk
आपलपोट्या	वि·	'आपगरजी' पाहा	दे· 'आपगरजी'	vide 'आपगरजी'
आपला	वि·	1. तुमचा-आमचा 2. तुमचा	अपना आपका	our yours
आपलाला	वि·	आपापला, आपला आपला	अपना अपना	each one's own
आपलासा करणे	स·क्रि·	आपला म्हणून स्वीकारणे, आपला म्हणणे-मानणे	अपनाना, आत्मसात् करना	to make one's own, to adopt
आपलेपणा	पुं·	प्रेमाचे नाते, स्नेह, आत्मीयता	आत्मीयता, अपनापन, स्नेह	affection, warm feeling
आपल्या आपण	क्रि·वि·	आपोआप	अपने आप	automatically, involuntarily
आपसया	क्रि·वि·	1. आपण होऊन, स्वेच्छेन	स्वेच्छा से	of own's accord, voluntarily

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. आपोआप	सहज ही	automatically, naturally
आपसात	क्रि·वि·	एकमेकात, परस्परात	आपस में	amongst one another, mutually
आपसातला	वि·	एकमेकामधला, परस्परांचा	आपसी, आपस का, पारस्परिक	mutual, reciprocal
आपसुक (-ख)	क्रि·वि·	आपोआप, स्वेच्छेने	अपने आप, स्वेच्छा से	voluntarily, of one's own will
आपस्वार्थी	वि·	स्वार्थी, आपमतलबी	स्वार्थी, खुदगर्जी	selfish, self-interested
आपातत:	क्रि·वि·	सकृद्दर्शनी, वरवर पाहता	आपातत:, पहली निगाह में, ऊपर से देखने में	prima facie, at first sight
आपादमस्तक	क्रि·वि·	पायापासून डोक्यापर्यंत, नखशिखांत	आपादमस्तक, सिर से पैर तक	cap-a-pie, from head to foot
आपापला	वि·	'आपलाला' पाहा	दे· 'आपलाला'	vide 'आपलाला'
आपुलकी	स्त्री·	'आपलेपणा' पाहा	दे· 'आपलेपणा'	vide 'आपलेपणा'
आपैसे (-सा)	क्रि·वि·	आपोआप	अपने आप, सहज	automatically, naturally
आपो(-पे) आप	क्रि·वि·	सहज, अनायसे, नैसर्गिक रीत्या	अपने आप, सहज, आसानी से, कुदरती तौर पर	automatically, naturally
आपोषण	न·	'आचमन' पाहा	दे· 'आचमन'	vide 'आचमन'
आपोष्णी	स्त्री·			
आप्त	पुं·	1. नातलग, संबंधी	आप्त, रिश्तेदार, संबंधी	relative

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. विश्वासपात्र व्यक्ती, मित्र	विश्वस्त व्यक्ति, मित्र	credible and authentic person
	वि·	1. हितचिंतक	हितचिंतक, खैरख़्वाह	well-wisher
		2. मिळालेला, प्राप्त	प्राप्त, पाया हुआ	gained, obtained
		3. विश्वसनीय, प्रमाणित	विश्वसनीय, प्रमाणित	trustworthy, authentic
आप्तवचन, -वाक्य	न·	1. विश्वसनीय-प्रमाणित वचन वा वाक्य	विश्वसनीय/प्रमाणयुक्त कथन	authoritative/well warranted statement
		2. हितचिंतकाचा-मित्राचा उपदेश वा सल्ला	हितचिंतक या मित्र की सलाह	advice of a well-wisher
आप्तविषय	पुं·	1. आप्तसंबंधी, नातलग मंडळी	आप्तवर्ग, रिश्तेदार	relatives
		2. नाते, आप्तपणा	नाता, रिश्ता, संबंध	relation
आफत	स्त्री·	अरिष्ट, संकट	आफ़त, संकट	calamity, misfortune
आब	पुं·	अब्रू, प्रतिष्ठा, पत, बोज, वज	प्रतिष्ठा, आबरू, इज्जत, शान	credit, reputation, respectableness
आबदार	क्रि·वि·	अलगत, धक्का न लागता, हलकेच	नज़ाकत से	tenderly, softly, glibly
आबनूस	पुं·	शिस, शिसवाचे लाकूड	आबनूस	ebony
आबाद	वि·	1. समृद्ध, भरभराटलेला	समृद्ध, संपन्न	thriving, flourishing
		2. सुरक्षित	सुरक्षित	safe, well-protected
आबादानी	स्त्री·	1. शांतता, खुशाली	शांति, खुशहाली	peace and safety
		2. सुखसमृद्धी	समृद्धि	plentifulness, abundance, prosperity

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आबादी आबाद	स्त्री·	संपूर्ण सुखस्वस्थता आणि समृद्धी	पूरी सुख शांति और समृद्धि	perfect peace, happiness and prosperity
आबालवृद्ध	वि·	लहानापासून म्हातार्यांपर्यंत सर्व	बच्चों से लेकर बूढ़ों तक सब, छोटे बड़े सभी	all from child to the old
आबाळ	स्त्री·	1. हेळसांड, दुर्लक्ष, निगा न राहणे	उपेक्षा, लापरवाही	neglect, want of care or attention
		2. दुर्दशा, वाईट अवस्था	दुर्गत, दुर्दशा	straitened or pinched state
		3. अव्यवस्था, गैरसोय	कुप्रबंध, असुविधा	absence of neatness or comfortableness
आभ	न·	1. आभाळ, आकाश	आकाश	the sky
		2. ढग, अभ्र	बादल, घटा	clouds
आभरण	न·	1. दागिना, अलंकार, भूषण	आभरण, आभूषण, गहना	ornament, jewel
		2. शृंगार, साज	शोभा, श्रृंगार	decoration, embellishment
आभार	पुं·	1. धन्यवाद, कृतज्ञता	धन्यवाद, शुक्रिया, कृतज्ञता	thanks, gratefulness
		2. उपकार	उपकार	obligation
आभारी	वि·	कृतज्ञ, उपकृत	आभारी, कृतज्ञ, एहसानमंद	grateful, thankful, obliged
आभास	पुं·	1. भास, दृष्टिभ्रम	आभास, मिथ्याप्रतीति, दृष्टिभ्रम	unreal perception
		2. सारखेपणा, सदृशता	झलक, छाया, सदृशता	semblance, likeness, appearance
आभाळ	न·	1. आकाश	आकाश, आसमान	the sky

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. अभ्र, ढग	बादल, घटा	cloud
आभूषण	न·	दागिना, अंगावरचा नग, अलंकार	आभूषण, अलंकार, गहना	an ornament, a jewel, an embellishment
आमंत्रण	न·	1. आपल्याकडे येण्याकरिता दिले जाणारे निमंत्रण	आने के लिये दिया जाने वाला निमंत्रण	invitation
		2. निमंत्रण, आवाहन, पुकार	निमंत्रण, आवाहन, पुकार	call
आमंत्रित	वि·	आमंत्रण दिलेला, निमंत्रित	आमंत्रित, निमंत्रित	invited, called
आम	स्त्री· पुं·	आ (-आं) व	आँव, आम	mucus voided or emptied, affection of bowels
	वि·	सार्वजनिक, सर्वसामान्य	सर्वसाधारण, सार्वजनिक	general
आमचा	सर्व·	'आम्ही' चे षष्ठीचे एकवचन	हमारा	our, ours
आमटी	स्त्री·	डाळ शिजवून त्यात पाणी, चिंच-गूळ व फोडणी घालून बनविलेला पातळ पदार्थ, सांबार	खट्टी दाल	a liquid dish of pulse boiled and mixed with tamarind, jaggery etc.
आमद, आमद (-दा) नी	स्त्री·	1. प्राप्ती, उत्पन्न 2. महसूल	आमदनी, आय महसूल, राजस्व	income revenue
आमदार	पुं·	कायदेमंडळाचा सभासद	विधान सभा या विधान परिषद का सदस्य	member of the legislature
आमने सामने	क्रि·वि·	1. समोरा समोर	आमने सामने	face to face

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. एकमेकां विरुद्ध	एक दूसरे के विरुद्ध या खिलाफ़	in opposition to one another
आमरण	क्रि·वि·	मृत्युपर्यंत, मरेपर्यंत	आमरण, मरणपर्यंत, जीवन के अंत तक	till death
आमांश	पुं·	1. पोटातला न पचलेला भाग	पेट में आहार का बिना पचा अंश	undigested food remained in the bowels
		2. आंव	आँव	diarrhoea
आमान्न	न·	कोरे अन्न, शिधा	सीधा, भोजन की असिद्ध सामग्री	undressed corn
आमाशय	पुं·	जठर, पोट	आमाशय, मेदा	stomach
आमिष	न·	1. मांस 2. लालूच, प्रलोभन	आमिष, मांस प्रलोभन, लालच	flesh, meat lure, bribe
आमूल	क्रि·वि·	1. अगदी मुळापासून 2. संपूर्णतः, समग्रपणे	बिल्कुल जड़ से पूरी तरह, समग्रतः	from the very roots completely
आमोद	पुं·	1. आनंद, हर्ष 2. सुगंध	आमोद, हर्ष, आनंद सुगंध, खुशबू	joy, pleasure fragrance
आमोद-प्रमोद	पुं·	1. करमणूक, मनोरंजन	आमोद-प्रमोद, मनोरंजन	amusement, entertainment
		2. मौजमजा, भोगविलास	सुख-चैन, भोगविलास	rejoicing, pleasure, luxury
आम्ही	सर्व·ब·व·	'मी' चे बहुवचन	हम, हमलोग	we
आय	स्त्री·	1. प्राप्ती, मिळकत 2. नफा	आय, प्राप्ति, आमदनी मुनाफा, लाभ	earning income, gain

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आयकर	पुं·	प्राप्तीवरील सरकारी कर	आय पर शासकीय कर	income-tax
आयत	वि·	लांब, विस्तृत	लंबा-चौड़ा, विस्तृत	long, wide
	पुं·	समकोण, चौकोन	समकोण, चतुर्भुज	oblong figure, rectangle
	स्त्री·	कुराणातील सूक्त	कुरान का वचन	a verse in Koran
आयतन	न·	1. घर, वसतिस्थान 2. स्थान	घर, मकान स्थान	residence place or seat
आयता	वि·	सिद्ध, तयार	बना बनाया, तैयार	readymade
	क्रि·वि·	विनायास, अनायसे	अनायास, बिना प्रयास/परिश्रम के	without any effort or toil
आयताकार	वि·	चौकोनी	जिसके चार समकोण हों	rectangular
आयते	न·	तांदुळाचे धिरडे	चावल का नमकीन चीला/दोसा	a salty preparation of rice-flour
आयतोजी (-बा)	वि·	आयते-विनाप्रयास-खाणारा-उपभोगणारा	मुफ्तखोर	one who lives at the expense of others and contributes nothing, a parasite
आयत्त	वि·	अवलंबी, आश्रित	अवलंबित, आश्रित	dependent, subservient
आयना, ऐना	पुं·	आरसा	आइना, शीशा	mirror
आया	स्त्री·	दाई, मुलाला संभाळण्या साठी ठेवलेली बाई	आया, धाय	ayah, a nurse-maid
आयात	वि·	आलेला, बाहेर देशाहून आलेला	आयात, देसावर से आया हुआ, आगत	arrived, imported

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आया बहिणी	स्त्री· ब·व	1. आया आणि बहिणी 2. आदरणीय-माननीय स्त्री-आप्त	माँ बहनें आदरणीय स्त्री आप्तजन	mothers and sisters venerable female relatives
आया बाया	स्त्री·	1. शेजारीण पाजारीण 2. कोणीही स्त्रिया	पास पड़ोस की स्त्रियाँ सामान्य स्त्रीजन	female neighbours, women residing in the neighbourhood womenfolk
आयास	पुं·	श्रम, मेहनत, खटपट	आयास, यत्न, कोशिश, श्रम	efforts, exertion, labour
आयासी	वि·	आयास-मेहनत करणारा, खटपट्या	आयासी, श्रम करने वाला	industrious, diligent, hard-working
आयाळ	न·	सिंहाच्या किंवा घोड्याच्या मानेवरचा केसांचा पुंजका	अयाल	lion's or horse's mane
आयु	न·	1. आयुष्य 2. वयोमान	आयु, जीवन, ज़िंदगी उम्र, वय, अवस्था	life-period age
आयुक्त	पुं·	क्षेत्र विभागाचा मुख्य अधिकारी	आयुक्त, किसी क्षेत्र विभाग का मुख्याधिकारी	commissioner
आयुध	न·	1. शस्त्र, हत्यार 2. अवजार, उपकरण	शस्त्र, हथियार औज़ार, उपकरण, आला	weapon implement, tool
आयुरारोग्य	न·	आयुष्य व आरोग्य	आयु और स्वास्थ्य	health and long life
आयुर्दाय	पुं·	जीवनकाल, आयुष्य	आयुष्य, ज़िंदगी	life-time
आयुर्मर्यादा	स्त्री·	आयुष्याचा ठरलेला काळ	जीवन सीमा, ज़िंदगी की हद	term of life
आयुर्विमा	पुं·	आयुष्याचा विमा	ज़िंदगी का बीमा	life-insurance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आयुष्मान्	वि·	दीर्घायुषी	दीर्घायु	long-living
आयुष्य	न·	जीवनकाल, जगण्याचा काळ	आयु, जीवन, जिंदगी	life
आयुष्यक्रम	पुं·	आयुष्याचे चाललेले दिवस, जीवनक्रम	जीवनक्रम, हर रोज़ की बातें	course of life
आयोग	पुं·	एखाद्या विशिष्ठ कार्याकरिता नेमण्यात आलेले अधिकारी मंडळ	किसी विशिष्ट कार्य के लिये नियुक्त किया हुआ मंडल	commission
आरंभ	पुं·	प्रारंभ, सुरुवात	आरंभ, प्रारंभ, शुरुआत	beginning, start
आरंभणे	स·क्रि·	1. सुरुवात करणे, सुरु करणे	प्रारंभ करना, शुरुआत/शुरु करना	to begin, to start
		2. हाती घेणे	हाथ लेना, अपने ऊपर लेना	to undertake
आरंभशूर	वि·	फक्त आरंभ करताना उत्साही, मागावून ढिला	प्रारंभ में उत्साह बनाने वाला किन्तु पीछे ढीला पड़ने वाला	energetic in the beginning but non-persevering, short couraged
आर	स्त्री·	1. (काठी इ·च्या शेवटी लावलेले) अणकुचीदार टोक	आरी, पैने की नोक में या सोटे की पहिये में लगी कील	iron spike
		2. वेलीचा अंकुर	बेल का अंकुर, अँखुआ	tendril
		3. कपडा ताठ राहण्या करिता लावतात ले पीठ	कलफ, माँडी	starch
		4. शरीरावर चक्राकार उगवलेला केसांचा झुपका	भौंरी	circular tuft of hair on the body

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		5. टोचणी, फिकीर	कसक, रीस, फिक्र	goading, pressing, urgency
आर लावणे	क्रि·	टोचणी लावणे	चुभाना, उद्यत करना, मजबूर करना	to goad, to press
आरड	स्त्री·	आरडा ओरड	होहल्ला, कुहराम	loud bawling, tumult
आरडणे	अ·क्रि·	मोठ्याने आवाज काढणे, ओरडणे	चिल्लाना, शोर करना	to bawl loudly
आरडा ओरड	(स्त्री·)पुं·	'आरड' पाहा	दे· 'आरड'	vide 'आरड'
आरत	स्त्री·	तीव्र इच्छा, उत्कंठा	उत्कंठा, तीव्र इच्छा	urgency
आरती	स्त्री·	1. पूजनीयांच्या मुखावरुन दीप ओवाळण्याची क्रिया	आरती, पूजनीयों के मुख पर से दीप घुमाने की क्रिया	ceremony of waving a platter with a lamp
		2. आरती करण्याचे पात्र	आरती का पात्र	platter with a lamp for waving ceremony
		3. आरती करताना म्हणण्याचे स्तोत्र वा गीत	आरती करते समय गाया जाने वाला स्तोत्र या गीत	verses sung at the ceremony
		4. (लाक्ष:) स्तुती, प्रशंसा	(लाक्ष.) स्तुति, प्रशंसा	(fig.) praise
आरपार	क्रि·वि·	1. या बाजूकडून मधून पलिकडच्या बाजूपर्यंत	आरपार, इस पार से उस पार तक	from this end to that end
		2. पूर्णत:	पूरी तरह	through and through
आरमार	न·	1. युद्धनौकांचा जमाव	युद्धपोतों का बेड़ा	fleet of ships of war,
		2. नौसेना	नौदल, नौसेना, बहरी फौज	navy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आरव	पुं·	1. आवाज, ध्वनि 2. कोंबड्याचे ओरडणे 3. बगीचा, राई	आवाज़, ध्वनि मुर्गे की आवाज़, कुकडूँ कूँ बाग, पेड़ों का समूह	sound crowing of the cock garden, assemblage of trees
आरवणे	अ·क्रि·	कोंबड्याचे ओरडणे	बाँग देना, मुर्गे का कुकडूँ कूँ करना	to crow (esp. the cock)
आरसपान	पुं·	संगमरवर, संगमरवरी दगड	संगमर्मरी	a kind of smooth stone, marble
आरसपानी	वि·	1. संगमरवरी 2. सर्वबाजूंना आरसे लावलेला (महाल)	संगमर्मरी शीशे जड़ा हुआ (महल)	of marble (hall) with mirrors hung around
आरसा	पुं·	दर्पण, चेहरा पाहण्याची काच	शीशा, दर्पण, आइना	mirror
आरसी	स्त्री·	1. चष्मा 2. लहान आरसा	चश्मा, ऐनक छोटा शीशा	pair of spectacles small mirror
आरसे महाल	पुं·	चोहोंबाजूनीं आरसे जडविलेला (महाल)	शीशमहल	a hall with mirrors all around
आरा	पुं·	1. नांगरटीखालच्या जमिनीचा तुकडा (25 हात लांब व 5 हात रुंदीचा) 2. एका नांगराने नांगरण्या इतकी जमिन 3. चाकाच्या बुंध्यापासून धावेला जोडलेला तुकडा	जोत की जमीन का एक टुकड़ा एक हल से जोती जाने वाली जमीन आरा, पहिये की गरारी और पुट्ठी के बीच की पटरी	a piece of cultivated land (measuring about 260 sq. ft) land cultivable with one anchor a spoke of a wheel

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. पिकाची कापणी	फसल की कटाई	reaping
आराखडा	पुं·	1. नकाशा, रूपरेखा	रूपरेखा, नक्शा, ख़ाका	an outline, a sketch, a map
		2. कच्चे टिपण	तखमीना, अंदाज़ा	a rough budget
		2. कच्ची योजना	ढांचा, कच्ची योजना	a rough draft
आराधक	वि·	आराधना करणारा, उपासक, पूजक	आराधक, उपासक, पूजक	a worshipper, an adorer
आराधणे	स·क्रि·	1. पूजणे, उपासना करणे, भक्तीकरणे	आराधना, पूजा-उपासना करना	to worship, to adore
		2. प्रसन्न करणे, तुष्ट करणे	प्रसन्न/तुष्ट करना	to court, try to please
आराधन	न·	उपासना, पूजा, भक्ती	आराधन, आराधना, पूजा, उपासना, इबादत	worship, adoration, devotion
आराधना	स्त्री·	मनवळवणी, खुशामत	मनुहार, विनती, ख़ुशामद	praising, flattering, courting
आराधना	स्त्री·	संन्याशाच्या पुण्यतिथीचा उत्सव	संन्यासी की पुण्यतिथि का समारोह	ceremony performed to celebrate death anniversary of a Sannyasi
आराध्य	वि·	उपासना करण्याचा, पूजनीय	आराध्य, उपास्य, पूजनीय	to be worshipped
आराध्य दैवत	न·	1. उपास्य दैवत, भक्तीचे दैवत	वह देव जिसकी आराधना या भक्ति होती है	deity that is worshipped or adored
		2. कुलदैवत	कुल देवता	tutelar deity of a family

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आराम	पुं·	1. विश्रांती	आराम, विश्राम	rest, repose
		2. सुख, स्वास्थ्य	सुख, चैन	happiness, ease, comfort
		3. बाग, बगीचा	बाग़	a garden
आरामखुर्ची	स्त्री·	सुखाने बसण्याची खुर्ची	आराम कुर्सी	easy chair
आरामशीर	वि·	सुख-आराम वाटण्याजोगा	आरामदेह, सुखदायी	comfortable
आरारूट	पुं·	एक छोटे झाड किंवा त्याच्या मुळापासून काढले जाणारे पीठ, तवखीर	अरारुट (-रोट) पौधा या उसकी जड़ से निकलने वाला सत, तीखुर (-ल)	arrow-root, plant or starch from its rhizome
आरास	स्त्री·	शोभिवंत मांडणी, सजावट	आराइश, सजावट, शोभा	decoration, splendid setting
आरी	स्त्री·	चर्मकाराचे कातड्यास भोक पाडण्याचे अवजार	आरी, चमड़ा सीने का सूआ	a cobbler's awl
आरीबोरी	स्त्री·	काटेरी झाडे-झुडपे	कँटीले झाड़-झंखाड़	thorny trees and bushes
आरुढ	वि·	चढून बसलेला, स्वार झालेला	आरूढ़, सवार, जमकर बैठा हुआ	mounted, ascended upon
आरुढणे	स·क्रि·	वर चढून बसणे, स्वार होणे	आरूढ़ होना, जमकर बैठना, सवार होना	to mount, to ascend upon
आरेखणे	स·क्रि·	रूपरेखा दर्शविणे, रेखाचित्र काढणे	आलेखन करना, चित्र/रेखा खींचना	to draw an outline, to trace
आरेखन	न·	रूपरेखा काढण्याची क्रिया, रेखाचित्र काढण्याची क्रिया	चित्र की बाह्यरेखा खींचने की क्रिया, रेखाचित्रण	outlining, sketching, tracing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आरोगणे	स·क्रि·	यथास्थित-भरपूर-जेवणे	भरपेट खाना	to eat to heart's content
आरोग्य	न·	शरीर प्रकृती, शरीर स्वास्थ्य, निरोगीपणा	आरोग्य, स्वास्थ्य, सेहत, तंदुरुस्ती	health
आरोग्यप्रद	न·	आरोग्य देणारा, शरीराला मानवणारा	स्वास्थ्यकर	salubrious
आरोग्यशास्त्र	न·	आरोग्य संभाळण्याचे शास्त्र	आरोग्य विज्ञान, स्वास्थ्य विज्ञान	hygiene
आरोप	पुं·	1. दोष लावणे	अभियोग, इल्जाम	an accusation, charge, allegation
		2. एका पदार्थामध्ये दुसर्या पदार्थाच्या गुणधर्माची कल्पना	एक पदार्थ में दूसरे के गुणधर्म की कल्पना	attributing, superimposition
आरोपण	न·	1. रोपण्याची, लावण्याची, पुरण्याची क्रिया	रोपने/लगाने/गाड़ने की क्रिया	planting, fixing, setting
		2. अंगी लावणे, चिकटावणे, लादणे	रोपने की/लगाने की क्रिया	ascribing, superimposing
आरोपी	पुं·	ज्याच्यावर आरोप ठेवला आहे ती व्यक्ती	अभियुक्त, मुलज़िम	accused
आरोह	पुं·	1. वर चढत जाण्याची क्रिया	ऊपर की ओर जाने की क्रिया	ascending
		2. (संगीत) षड्जाकडून निषादाकडे चढत जाणे	(संगीत) षड्ज से निषाद की ओर बढ़ते जाना	(music) ascending from low key note to high key note

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आरोहण	न·	चढण्याची-वर जाण्याची-क्रिया	आरोहण, चढ़ने/ऊपर की ओर जाने की क्रिया	rising, mounting, ascending
आरोळी	स्त्री·	1. मोठ्याने मारलेली हाक	पुकार, ललकार, गर्जन	a loud call
		2. बोंब, किंकाळी	चीख, चिल्लाहट	loud bawling
आर्जव	न·	ऋजुता, सरळपणा, नम्रता	आर्जव, ऋजुता, सीधापन, नम्रता	straightness, straight forwardness, rectitude, simplicity, humility
	पुं·	मिनत्या, विनवणी, मनधरणी	मनुहार, मिन्नत, आजिज़ी	beseeching, cringing, fawning
आर्जविणे	स·क्रि·	आर्जव-मिनत्या, मनधरणी करणे	मिन्नतें करना, मनाना	to beseech, cringe, fawn
आर्जवी	वि·	1. मन संभाळणारा	खुशामदी, मनाने की वृत्ति वाला	of beseeching nature, flattering
		2. नम्र	नम्र, आजिज़	humble, imploring
आर्त		1. दुःखी, पीडलेला, कष्टी	आर्त, पीड़ित, कष्ट/पीड़ा से बेचैन	distressed, afflicted
		2. आजारी, व्याधिग्रस्त	बीमार, व्याधिग्रस्त	sick, diseased
		3. आतुर, व्याकुळ	आतुर, व्याकुल	over-anxious, very eager
आर्तबंधू	पुं·	पीडितांचा त्राता, -सखा	पीड़ितों का मित्र	friend of the distressed
आर्तस्वर (-नाद)	पुं·	व्यथेची किंकाळी किंवा पीडितांची हाक	व्यथा की आह या पीड़ितों की पुकार	cry of distress or cry of the distressed
आर्ती	स्त्री·	1. संकट, पीडा	आपत्ति, पीड़ा	difficulty, distress

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. उत्कट - तीव्र इच्छा	उत्कट इच्छा	eagerness, earnest desire, intense longing
		3. नड, अडचण	ग़रज़, मतलब, ज़रूरत, आवश्यकता	necessity
आर्थिक	वि·	1. अर्थ विषयक, सांपत्तिक, संपत्ती-द्रव्य इ· विषयीचा	आर्थिक, अर्थसंबंधी, माली	monetary, economic, financial
		2. नफा तोटा विषयक	लाभ-हानि विषयक	relating to profit and loss
		3. जमाखर्चा संबंधीचा	जमा-खर्च संबंधी, आयव्यय संबंधी	relating to accounts
आर्द्र		1. ओला	आर्द्र, तर, नम, गीला	wet, moist, damp
		2. द्रवित, (लाक्ष:) द्रवलेला (उदा· स्नेहार्द्र)	द्रवित, (लाक्ष.) पिघला हुआ	melted, (fig.) flowing with
आर्द्रता		1. ओलेपणा, ओलावा	आर्द्रता, गीलापन, सील	wetness
		2. दमटपणा	नमी, तरी, सीलन	humidity, dampness
आर्द्रतादर्शक	न·	दमटपणा-ओलावा-दर्शविणारे साधन	आर्द्रतादर्शक, आर्द्रतादर्शी	hygroscope
आर्द्रतामापक	स्त्री·	हवेतील ओलावा - दमटपणा मोजणारे साधन	आर्द्रतामापी	hygro-meter
आर्द्रा	स्त्री·	एक नक्षत्र (पावसाळ्यातील)	आर्द्रा नक्षत्र	the sixth constellation (during the rainy season)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आर्य	वि·	कुलीन, थोर	कुलीन, श्रेष्ठ	noble, well-born
	पुं·	आर्यजाती, त्या जातीचा मनुष्य	आर्य, आर्य जाति का मनुष्य	Arya race or an individual of that race
आर्यपुत्र	पुं·	आर्यजातीत जन्मलेला थोर पुरुष किंवा गुरुदेवांचा पुत्र	आर्य जाति में पैदा हुआ श्रेष्ठ व्यक्ति या गुरुदेव का पुत्र	respectable person born in Arya race or son of a spiritual preceptor
आर्या	स्त्री·	1. उच्चकुलीन स्त्री, श्रेष्ठ स्त्री	भद्र महिला, श्रेष्ठ स्त्री	woman born of a noble family, honourable woman
		2. एक वृत्त	आर्यावृत्त	a kind of meter
आर्ष	वि·	1. ऋषी संबंधीचा 2. मूर्ख, वेडसर	ऋषि संबंधित मूर्ख, पागल	pertaining to Rishis foolish, silly, grossly absurd
आलागेला	वि·	अभ्यागत, पाहुणा म्हणून आलेला	अभ्यागत, मेहमान	a term for a guest or transient visitor
आलाप	वि·	1. गप्पागोष्टी, संभाषण 2. सुरावर आळविणे (संगीत)	आलाप, बातचीत, गोष्ठी (संगीत) स्वरों की साधना	conversation, talking running over notes to catch the kev
आलापचारी	स्त्री	स्वरांची साधना	स्वरों की साधना	running over notes or tunes
आलापी	स्त्री·	1. 'आलाप 2' पाहा 2. आलाप घेण्याची विशिष्ट तऱ्हा	दे· 'आलाप 2' आलाप लेने का तरीका	vide 'आलाप 2' mode of running over tunes

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आलिंगणे	स·क्रि·	मिठीमारणे, भेटणे	आलिंगन करना, लिपटना, गले लगाना	to embrace
आलिंगन	न·	मिठी, भेट	आलिंगन, भेंट, गले लगाने की क्रिया	embrace
आलिशान	वि· •	सुरेख, राजेशाही थाटाचा	आलीशान, बड़ी शान वाला	royal, posh
आलूबुखार	पुं·	जर्दाळू	आलू बुखारा	Persian prune
आले	न·	मसाल्याची किंवा औषधी एक वनस्पती किंवा तिचे मूळ	अदरक	ginger plant or its root, green ginger
आलेख	पुं·	तक्ता	आलेख, लेखा, सारणी	chart
आलोचन	वि·	'आलोचन' पाहा	दे· 'आलोचन'	vide 'आलोचन'
आलोचना	स्त्री·	1. परीक्षण, टीका 2. चर्चा, विचार	आलोचना, परख, टीका समीक्षा, चर्चा, विचार	review, criticism consideration, close or thorough inspection
आलोडणे	स·क्रि·	1. उलथे पालथे करणे ढवळाढवळ करेण	आलोड़ना, इधर उधर करना	to stir about
		2. घुसळणे, घुसळून काढणे	मथना, बिलोना	to churn
		3. मनात घोळविणे, अभ्यासणे	ऊहापोह करना, अभ्यास करना	to revolve mentally, to consider by turning over and over
आलोडन	न·	खोल अभ्यास	गहरा अध्ययन	deep study

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आल्यापावली	क्रि॰वि॰	येताच आला तसाच, लागलीच	उलटे पाँव, तुरंत	immediately
आव	पुं॰	1. अविर्भाव, डौल	दिखावा	great show, pretence
		2. हिंमत, धैर्य	हिम्मत, धीरज	courage, confidence, spirit
		3. दबदबा	दबदबा, ठाठ, रोब	power, grasp, hold
आ(-आं)व	स्त्री॰	1. पोटात मुरडा होऊन एक सारखे शौचास जाणे	आँव, आमातिसार, पेचिश की बीमारी	dysentery, affection of the bowels
		2. शौचातून पडणारी शेंब	आँव, शौच में मल के साथ आने वाला चिकना पदार्थ	mucus voided
आवक	स्त्री॰	1. प्राप्ती, जमा	आय, प्राप्ति, आमदनी	income
		2.आलेली पत्रे इ॰	आवक, आये हुए पत्र आदि	letters etc. received
	वि॰	आलेला	आया हुआ, प्राप्त	come, arrived inward
आवक जावक	स्त्री॰	1. प्राप्ती व खर्च	आयव्यय, जमा और खर्च	receipts and expenses
		2. येणारा व जाणारा पत्रव्यवहार	आनेवाले और जानेवाले पत्र इत्यादि	letters etc. inward and outward
आवक बारनिशी	स्त्री॰	येणार्या पत्रांची इ॰ नोंद वही	आवक रजिस्टर	inward register
आवजाव	स्त्री॰	येणे-जाणे, राबता	आना-जाना, आमद-रफ्त	coming and going, unrestricted ingress and egress
आवड	स्त्री॰	1. रुची, पसंती	रुचि, अभिरुचि, पसंदगी	liking, preference
		2. प्रेम	प्रीति	love, fondness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आवडणे	स·क्रि·	पसंत पडणे, रुची लागणे	भाना, प्रिय/अच्छा लगना, पसंद आना	to like
आवड नावड	स्त्री·	रुची-अरुची, पसंती नापसंती	रुचि-अरुचि, पसंद-नापसंद	like-dislike
आवड निवड	स्त्री·	रुची, पसंती	रुचि और पसंदगी	choosing according to liking
आवडता	वि·	आवडणारा, प्रिय, लाडका	प्रिय, प्यारा, मनभाता	favourite
आवडी	स्त्री·	'आवड' पाहा	दे· 'आवड'	vide 'आवड'
आवण	न·	1. भाताचे उभे शेत, रोपे	धान का खेत, धान के खड़े पौधे	growing field of rice. rice-plants
		2. रोप	धान का पौधा	rice-plant
		3. मायणी	धासक	bearing
आवणी	स्त्री·	भाताची रोप-लावणी	रोपाई, रोपनी	transplanting
आवतणे	न·	'अवतणे' पाहा	दे· 'अवतणे'	vide 'अवतणे'
आवती भोवती	क्रि·वि·	'अवतीभवती' पाहा	दे· 'अवतीभवती'	vide 'अवतीभवती'
आवर	पुं·	1. ताबा, नियंत्रण	रोक, नियंत्रण	control
		2. आटोप, गोळा-एकत्र करण्याची क्रिया, थोडक्यात आणण्याची क्रिया	समेटने की क्रिया, जमा करने की क्रिया, निबटाने की क्रिया	contracting, drawing into narrow compass
आवरण	न·	1. झाकण, आच्छादन	आवरण, ढक्कन	enclosing, cover
		2. बैठण, गुंडाळलेले कापड इ·	बेठन	wrapper
		3. नियमन, नियंत्रण	नियमन, नियंत्रण	controlling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आवरदा	पुं·	आयात-येणारा-माल	आयात माल	import
आवरणे	स·क्रि·	1. एके ठिकाणी गोळा करणे	समेटना, जमा करना	to contract into narrower compass
		2. गुंडाळणे, आटोपणे	निबटाना, समेटना	to wind up
		3. झाकणे, वेष्टणे	ढकना, घेरना	to overspread, to cover
		4. ताब्यात ठेवणे, नियंत्रण ठेवणे	रोकना, नियंत्रित करना	to rule, to restrain
आवरासावर	स्त्री·	1. गुंडाळण्याची-आटोपून-ठेवण्याची क्रिया	निबटाने की क्रिया	winding up
		2. व्यवस्थित लावण्याची क्रिया	व्यवस्थित/ठीक करने की क्रिया	setting in order, tidying up
आवर्जणे	स·क्रि·	टाकणे, सोडणे, वर्ज्य करणे	त्यागना, छोड़ना	to abandon, to give up
आवर्जून	क्रि·वि·	'आवर्जून' पाहा	दे· 'अवर्जून'	vide 'अवर्जून'
आवर्त	पुं·	1. चक्कर, भोवरा, वमळ	भँवर या चक्रवात	whirlpool or whirl-wind
		2. पुनः पुनः येणारी गोष्ट, तीच तीच येणारी गोष्ट	बार बार वही आनेवाली बात	recurrence
		3. घोड्याच्या अंगावरील केसांचा भोवरा	घोड़े की भँवरी	ring of hair (as on a horse)
आवर्तणे	स·क्रि·	1. घोकणे	कंठस्थ करना, रटना	to commit to memory, to learn by heart
		2. पारायण करणे	पारायण करना	to read through

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आवर्तन	न·	1. माघारी फिरणे 2. पारायण 3. अभ्यास, पुनः पुनः पाठ करण्याची क्रिया	लौटना, घूम फिर कर आना पारायण, आद्यंत पाठ, आवृत्ति अभ्यास, बार बार दोहराना	turning around reading through repetition
आवर्दा	स्त्री·	आयुष्य, आयुर्मान	आयु, ज़िंदगी	life-span, life time
आवले	न·	वल्हे	नाव खेने का डाँड, चप्पू	an oar
आवश्यक	वि·	जरुरीचा, गरजेचा, महत्वाचा	आवश्यक, ज़रूरी	necessary, important, essential
आवसा	पुं·	तात्पुरते उभे केलेले घर	अस्थायी मकान	a sojourn, temporary residence
आवळ, आवळकाठी आवळणे, आवळसर, आवळा, आवळी		'अ' मध्ये पाहा	दे 'अ' में	vide in 'अ'
आवळे जावळे	न·	जुळे	जुड़वाँ	twins
आवा	पु·	'आवा' पाहा	दे 'आवा'	vide 'आवा'
	स्त्री	1. स्त्री, बाई 2. रखेली	नारी, स्त्री रखैल	a woman a concubine, a keep
आवाई	स्त्री·	अफवा, कंडी	अफ़वाह, उड़ती खबर	rumour, gossip
आवाज	पुं·	1. ध्वनी, नाद 2. कंठ, गळा, स्वर, कं·	आवाज़, ध्वनि, नाद कंठ, गला, स्वर	sound, voice voice
आवाजी	स्त्री· वि·	गायकाचा स्वर, कंठ आवाजा वरुन व्यक्त झालेला	गायक की आवाज़ / का कंठ आवाज़ से प्रकट होने वाला	voice of a singer expressed by voice

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आवाठ	पुं·	वस्ती, राहण्याचे ठिकाण	बस्ती, रहने का स्थान	abode
आवार	न·	अंगण, वाडगा, पटसू, चहूंबाजूंनी बंदिस्त असे मैदान	घेरा, चारदीवारी, अहाता, चहारदीवारी से घेरी हुई जगह, आँगन	an enclosure, enclosed space, a yard
आवारा	वि·	भटक्या, उनाड टप्पू	इधर उधर बेकार घूमने वाला	vogabond, loafer
	पुं·	1. मोठ्या कामाचा डौल	कोई बड़े काम का ठाठ	imposing display of some vast preparations
		2. वाटोळे, नाश	हानि, नाश	ruin
आवास	पुं·	राहण्याचे ठिकाण, घर	वासस्थान, घर	residence, abode
आवाहणे	स·क्रि·	1. निमंत्रण करणे, बोलावणे	बुलाना, निमंत्रण करना	to invite, to call
		2. एखाद्या देवतेला आवाहन करणे-मंत्र द्वारा बोलावणे	किसी देवता का मंत्र द्वारा आवाहन करना	to invoke a deity
आवाहन	न·	1. बोलावणे, निमंत्रण	आवाहन, आमंत्रण, बुलावा	calling or inviting
		2. देवतेला, मंत्र द्वारा निमंत्रण	किसी देवता को मंत्र द्वारा बुलाना	invoking a deity
आवाळू	न·	डोक्यावर किंवा अंगावर उठणारी मांसल गाठ	मस्सी, मसा, शरीर पर गांठ के रूप में उभरा हुआ मांसल पिंड	a large fleshy excrescence, sarcoma
आविर्भाव	पुं·	1. प्रकट रुप, प्रकट होण्याची क्रिया, अभिव्यक्ती	प्रकट होना, अभिव्यक्ति	manifestation, appearance
		2. आव, डौल	दम, दिखावा, बनावटी भाव	pretence, show

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. जन्म, उत्पत्ती	जनम, उत्पत्ति	coming into existence
आविर्भूत	वि·	1. दृश्य, प्रकट 2. उत्पन्न, निर्मित	आविर्भूत, प्रकट, आभिव्यक्त उत्पन्न	manifest, apparent come into existence
आविष्करण **अविष्कार**	न· पुं·	प्रकटीकरण, अभिव्यक्ती	आविष्करण, अविष्कार प्रकट करना, दिखाना	manifestation, making apparent or visible, exhibiting
आवृत्त	वि·	1. झाकलेला, वेष्टिलेला	आवृत्त, ढका, छिपा, लपेटा हुआ	covered, enclosed, wrapped
		2. व्याप्त, वेढलेला, घेरलेला	व्याप्त, घेरा हुआ	surrounded, encompassed
आवृत्ती	स्त्री·	1. ग्रंथाचे संस्करण-मुद्रण	आवृत्ति, संस्करण, मुद्रण (ग्रंथ का)	edition
		2. पुनरावर्तन, पुनः येणे-घडणे-म्हणणे, उजळणी	दुहराना, पुनरावर्तन	repetition
		3. परत येणे	लौटाना	return
आवेग	पुं·	1. मनाचा क्षोभ, संताप, आवेश	आवेग, प्रबल मनोवेग	impetuosity, excitement
		2. जोर, वेग	जोर, वेग	force, momentum, vehemence
आवेदन	न·	निवेदन, अर्ज, गार्हाणे	आवेदन, निवेदन, अर्ज़	appeal, a respectful representation
आवेदन पत्र	न·	अर्ज, विनंतीपत्र	आवेदनपत्र, अर्ज़ी	application, representation, petition

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आवेश	पुं·	1. जोर	आवेश, जोश	vehemence, ardency
		2. भावनावेग	उमंग, प्रबल मनोवेग	excitement
		3. क्रोध, संताप, तिरीमिरी	गुस्सा, क्रोध, तैश	fit of rage
आशंका	स्त्री·	1. अनिष्टाची भीती	आशंका, अनिष्ट की संभावना, भय, डर, खटका	fear, apprehension
		2. शंका, अविश्वास, संशय	शंका, संदेह, अविश्वास	doubt, want of assurance or conviction
आशंकित	वि·	1. साशंक	आशंकित, सशंक	apprehensive, doubtful
		2. मनात शंका-अविश्वास-भय असणारा	आशंका करने वाला	one that has doubts or fear
आशक	वि·	मोहित, फिदा, अनुरक्त	आशिक, मोहित, फिदा, अनुरक्त	enamoured of, one in love with
	पुं·	प्रियकर, प्रेमी	आशिक, प्रेमी, प्रियतम, प्रीतम	lover, enamorado
आशुकमाशुक	न·	एकमेकावर प्रेम असलेले स्त्री-पुरुष, प्रियकर-प्रिया	आशिक माशूक, प्रीतम और प्रिया	lover and his beloved
आशय	पुं·	1. मनातील हेतू, अभिप्राय	अभिप्राय, हेतु	intention
		2. अर्थ	अर्थ, मतलब	intent, purpose, import
		3. अधिष्ठान, आधार	अधिष्ठान, आधार	abode, receptacle
		4. आतला भाग, गर्भ	भीतरी/मध्यवर्ती भाग	the interior (of anything)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आशयघनता	स्त्री·	खोल किंवा भरपूर अर्थ असण्याचा गुण	गहरा या पूर्ण अर्थ होने का गुण	quality of being deep or full of meaning
आशा	स्त्री·	1. उमेद	आशा, उम्मीद	hope, expectation
		2. अपेक्षा, इच्छा, आकांक्षा	अपेक्षा, इच्छा, आकांक्षा	wish, desire
		3. भरंवसा, आधार	आसरा, भरोसा	reliance, trust
आशाजनक	वि·	आशा वाटण्याजोगा, आशादायी	आशाजनक	hopeful
आशापाश	पुं·	आसक्तीचे पाश, आशेचे बंध	आसक्ति के पाश या बंधन	net or ties of attachment (to this world)
आशाबद्ध	वि·	वासनेत अडकलेला	वासना में जकड़ा हुआ	entangled in the snare of desire, fettered by worldly hopes and desires
आशाभंग	पुं·	(बाळगलेल्या) आशेचा नाश, निराशा	आशाभंग, निराशा	ruin of hope, frustration
आशावाद	पुं·	भलेच होईल अशी सतत आशा राखण्याची वृत्ती	आशावाद	optimism
आशावादी	वि·	सतत आशा ठेवणारा, कधी निराश न होणारा	आशावादी, कभी निराश न होने वाला	optimistic
आशाळ, आशाळभूत	वि·	लोभी, लालची	लालची, लोभी	shamelessly greedy, covetors
आशिष	पुं·	आशीर्वाद	असीस	blessings

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आशीर्वचन(न·) -र्वाद	पुं·	भले इच्छिणारे बोल	आशीर्वचन, आशीर्वाद, दुआ, असीस	blessings, benediction
आश्चर्य	न·	1. चमत्कार वा कवतुक वाटणारी मनोवस्था अचंभा	आश्चर्य, अचरज, अचंभा, ताज्जुब	astonishment, surprise
		2. चमत्कार	अद्‌भुत बात, चमत्कार	wonder, marvel
आश्चर्यजनक	वि·	1. आश्चर्य वाटण्याजोगा	आश्चर्यजनक	surprising
		2. चमत्कार वाटण्याजोगा	चमत्कारी	wonderful
आश्रम	पुं·	1. पर्णकुटी, तपस्व्याचे वसतिस्थान	आश्रम, कुटी, तपस्वीजनों का निवास स्थान	an hermitage, hut, abode of ascetics
		2. आर्यांच्या जीवनव्यवस्थेतील अवस्था	आर्यों के जीवन की अवस्थाएँ	stages or order of the religious life of Aryas
आश्रय	पुं·	1. आधार, आसरा	आश्रय, सहारा, आधार, सहायता	shelter
		2. शरण, संरक्षण	शरण, संरक्षण	asylum, refuge
		3. सान्निध्य, शेजार	सान्निध्य, सामीप्य	proximity, vicinity
आश्रयदाता	पुं·	आश्रयदेणारा	आश्रयदाता	a patron
आश्रित	वि·	1. आश्रय देणारा, आश्रयाला असलेला, आधार दिलेला, संभाळलेला	आश्रित, (किसी के सहारे) टिका हुआ/ठहरा हुआ	sheltered, supported, maintained
		2. अवलंबित	अवलंबित, अधीन	dependent, ward, protege
आश्लेषा	स्त्री·	नववे नक्षत्र	आश्लेषा	ninth of the 27 nakshatras

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आश्वासणे	स·क्रि·	1. आश्वासन-धीर-देणे	आश्वासन/दिलासा देना, ढाढ़स बँधाना	to console, to give solace
		2. खात्री देणे, विश्वास देणे	विश्वास/भरोसा देना	to reassure, to give confidence to
आश्वासन	न·	1. धीर, दिलासा	ढाढ़स, धीरज, दिलासा	consolation
		2. खात्री, भरंवसा, विश्वास	यकीन, विश्वास, खातिरजमा	reassurance
आश्विन	पुं·	सातवा महिना (हिंदू)	आश्विन	Ashwin, name of the seventh Hindu month
आषक	वि·	'आशक' पाहा	दे· 'आशक'	vide 'आशक'
आषाढ	पुं·	चौथा महिना (हिंदू)	आषाढ़, आषाढ़ का महीना	name of the fourth Hindu month
आषाढी	वि·	आषाढ महिन्यातील, आषाढाचा	आषाढ़ का	pertaining to Ashadh
	स्त्री·	आषाढ महिन्यातील शुक्ल एकादशी	आषाढ़ की शुक्ल एकादशी	the eleventh day of the bright half of Ashadh
आस	स्त्री·	उत्कंठा, अपेक्षा, आशा	आस, आशा, आकांक्षा, तमन्ना	eager expectation
आ (-आं)स	पुं·	'आंस' पाहा	दे· 'आंस'	vide 'आंस'
आसक्त	वि·	1. चिकटलेला, लिपटलेला	आसक्त, किसी के साथ लगा/सटा हुआ, चिपका हुआ	attached to, fixed to
		2. लंपट, लिप्त	लंपट, लिप्त	fascinated, strongly attached or addicted to

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आसक्ती	स्त्री·	लंपटपणा, लिप्तता	आसक्ति, लिप्तता	strong attachment, lust
आसड	पुं·	सड, थान, आंचळ	थन, चूची	teat, nipple
आसणी	स्त्री·	रवी घुसळण्याची दोरी	दही मथने की रस्सी	churn-staff-rope
आसन	न·	1. बसण्याचे साधन (बैठक, पाट, सतरंजी इ·)	आसन, वह चीज़ जिस पर बैठा जाए	a seat
		2. अवयवांची केलेली विशिष्ट रचना (पद्मासन इ·)	अवयवों की बनी हुई विशिष्ट रचना (पद्मासन इत्यादि)	posture of limbs (as in Yoga)
		3. बसण्याचा विशिष्ट प्रकार (वीरासन इ·)	बैठने का विशिष्ट तरीका (वीरासन इत्यादि)	particular sitting posture
		4. घोड्यावरील बैठक	घोड़े पर सवारी	seat on horse-back
आसन्नमरण	वि·	मरणाच्या अवस्थेत गेलेला	आसन्न मरण, जिसकी मृत्यु पास आ गयी हो	one that is on death-bed
आसपास	क्रि·वि·	जवळपास, आजूबाजूस	आसपास, इर्द गिर्द, क़रीब, पास में	around, about, in the vicinity
आसमंत	पुं·	सभोवारचा प्रदेश	चारों ओर का प्रदेश, इतराफ़	country around
आसमंतात्	क्रि·वि·	सभोवार, सगळीकडून (चोहोबाजू कडून)	चारों ओर से, चारों तरफ से	on all sides, all around
आसरा	स्त्री·	जलदेवता	जलदेवी	(nymph-like) water-deity
	पुं·	1. आधार	आसरा, सहारा, आधार	support, sanction
		2. निवारा, आडोसा	आड़, ओट	shelter
		3. शरण, छत्र, रक्षण	शरण, रक्षा	refuge, asylum, cover

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आसव	न·	1. आंबवून केलेला औषधी द्रव 2. सौम्यमद्य	आसव, फल आदि से तैयार किया हुआ अर्क सौम्यमद्य	decoction, distillation any spirituous liquor, alcohol
आसान	वि·	सोपे, सुगम, सुकर	आसान, सुगम, सरल	easy, simple
आसावणे	अ·क्रि·	आशा लागणे	लालायित होना	to cherish, to entertain in mind
आसुड	पुं·	1. चाबूक, कोरडा	चाबुक, कोड़ा	whip
		2. झटकणे, झाडणे	फटकना, झाड़ना	to shake with a jerk, to sweep by whisking a cloth over
आसुरी	वि·	1. राक्षसी, भयानक	आसुरी, राक्षसी, भयानक	devilish, demonic, horribly cruel
		2. असुरांचा, असुरविषयक	असुरों का, असुर संबंधी	pertaining to Asuras
आसुसणे	अ·क्रि·	1. आशा धरून राहणे, आशाळभूत होऊन राहणे	लालायित रहना	to cherish, desire
		2. तहानणे, (लाक्ष:) तीव्र इच्छा होणे	प्यासा होना	to be thirsty, to be eagerly longing
आस्कंद	पुं·	अश्वगंधा (वनस्पती)	असगंध	a medicinal herb
आस्तरण	न·	1. पसरण्याची क्रिया 2. पसरण्याची वस्तू (बैठक, गालिचा, चटई, सतरंजी इ·)	फैलाना, बिछाना फैलाने या बिछाने की वस्तु (दरी, कालीन इ·)	spreading a thing to be spread (carpet, rug etc.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आस्ता	स्त्री·	वासना	वासना, इच्छा	desire
आस्तिक	वि·	ईश्वर-धर्मास-मानणारा	आस्तिक	theist, one believing in God and faith
आस्तिक्य **आस्तिक्य बुद्धी**	न· स्त्री·	ईश्वर-परलोक-धर्म इ· वर श्रद्धा	आस्तिक्य, आस्तिक्य बुद्धि	faith in God, religious life etc., theism
आस्ते	क्रि·वि·	धीमे, हळू, सावकाश	आहिस्ता, धीरे, धीरे से	slowly
आस्तेकदम	क्रि·वि·	मंदगतीने, सावकाश, हळू हळू	धीरे-धीरे, मंदगति से	with a slow pace
आस्था	स्त्री·	1. कळकळ 2. सहानुभूती	लगन, दिलचस्पी आत्मीयता, सहानुभाव	zeal, ardour sympathy, concern
आस्थेवाईक	वि·	कळकळ-सहानुभूती-बाळगणारा	दिलचस्पी/सहानुभाव रखने वाला	sympathetic, zealous
आस्वाद	पुं·	चव, रुची	आस्वाद, स्वाद, रसानुभव	flavour, taste
आहारणे	स·क्रि·	घाटणे, ढवळणे	कड़छी आदि से घुलाना, घोलना, हिलाना	to bruise or mash as with a ladle
आहार	पुं·	1. भोजन, खाद्यपदार्थ 2. खाण्याची-जेवण्याची क्रिया 3. नियमित खाणे 4. आवाका, ताबा	भोजन, खाने की वस्तु खाने की/भोजन करने की क्रिया भोजन या खाने की मात्रा ताबा, काबू	food, victuals eating, dining diet control, power, compass
आहारशास्त्र	न·	आहारासंबंधी शास्त्र	आहार विज्ञान	dietetics
आहारणे	अ·क्रि·	'अहारणे' पाहा	दे· 'अहारणे'	vide 'अहारणे'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आहाळ	पुं·	1. कुंड, खळगा	कूंड, गढ़ा	a pit, a pool
		2. कातडी ज्यानी रंगवितात ते कुंड	चमड़ा जिसमें कमाया जाता है वह कूंडा	leather-worker's steeping pot
आहुती	स्त्री·	1. यज्ञामध्ये अग्नीत टाकतात ते अन्न इ·	आहुति, यज्ञ की अग्नि में डाला जाने वाला अन्न इत्यादि	food etc. to be consecrated to the sacrificial fire
		2. तसे अन्न टाकण्याची क्रिया	यज्ञ में अन्न इ· डालना	offering to a sacrifice
		3. बळी	बलि, कुर्बानी	an oblation, an offering
आहेपण	न·	असणेपण, अस्तित्व	अस्तित्व	existence, being
आहेर	पुं·	'अहेर' पाहा	दे· 'अहेर'	vide 'अहेर'
आह्निक	न·	1. रोजचे नित्याचे-धर्मकृत्य	आह्निक, नित्यकर्म, दैनिक उपासना	daily religious duties
		2. रोजचा उद्योग	नित्य व्यवसाय	daily work
आह्लाद	पुं·	आनंद, प्रसन्नता	आह्लाद, हर्ष, खुशी	joy, delight
आह्लादक	वि·	आनंद देणारा, प्रसन्न करणारा, मनोरम	आह्लादक, सुखद, सुखकारी, मनोरम	pleasant, delightful
आह्वान	न·	1. चढाईच्या वृत्ती ने बोलावणे	ललकार, चुनौती	challenge
		2. बोलावणे, आवाहन	पुकार, बुलाना, आवाहन	calling
आळ	पुं·	1. दोषारोप	दोषारोपण	accusation
		2. खोटा आरोप, कुभांड	मिथ्या आरोप, तोहमत, लांछन	false accusation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. आभास	आभास	mere appearance, semblance
आळवणी	स्त्री·	1. विनविणी, मिणती	मनुहार, मिन्नत	imploring, entreaty
		2. कळवळून मारलेली हाक	पुकार, बुलाना	earnest call
आळविणे	स·क्रि·	1. विनण्णे, मनधरणी करणे	मनाना, मनुहार करना, मिन्नतें करना	to implore, to entreat
		2. कळवळ्याने बोलावणे	तड़प से बुलाना	to call earnestly
		3. (संगीत) राग आराधणे	राग की आराधना करना	to sing with modulations
आळशी	वि·	1. सुस्त, मंद, मैंद, ऐदी	आलसी, सुस्त	lazy, slothful
		2. निष्क्रिय, निरुद्योगी	बेकार, निकम्मा	idle, indolent
आळस	पुं·	1. सुस्तपणा, ऐदीपणा, मंदपणा	आलस्य, सुस्ती, काहिली	laziness, slothfulness
		2. उद्योगविषयी नावड	ढिलाई, टालमटोल, काम करने में अरुचि	indolence
आळसट	वि·	आळसलेला, कंटाळलेला	आलसी, सुस्त, थका हुआ	slothful, sluggish
आळसणे	अ·क्रि·	कंटाळणे, सुस्त होणे	अलसाना, सुस्ताना, मुरझाना	to become lazy/indolent
आळसावणे	अ·क्रि·	सुस्ती किंवा कंटाळा वाटणे	सुस्ती या थकावट मालूम होना	to feel sluggish
आळा	पुं·	नियंत्रण, बंधन	नियंत्रण, रोक	control, restraint, check
आळाटाळी	स्त्री·	टाळाटाळ, अळंटळं	टालमटोल, हीलाहवाला	dallying, dawdling
आळीपाळी	स्त्री·	पाळी	बारी	a turn

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
आळीपाळीने	क्रि·वि·	पाळी पाळीने, एकामागून दूसरा अशा रीतीने, आलटून पालटून	बारी बारी से, अदल बदल कर	by turns, alternately
आळोखे पिळोखे	पुं·बं·व	अंग या बाजूने व त्या बाजूने पिळणे-मोडणे	मरोड़, ऐंठन, अंगड़ाइयाँ	turning and twisting of the body, contortions

इ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इंगणे	अ·क्रि·	थकून जाणे, गळून जाणे	थक जाना, निढाल हो जाना, ढीला पड़ना	to get fatigued, to be spent
इंगळ (-ळा)	पुं·	विस्तव, निखारा	अंगार, दहकता हुआ कोयला	live coal
इंगळा	पुं·	एक जातीचा मुंगळा	एक किस्म का चींटा या मकोड़ा	a kind of large ant
इंगळी	स्त्री·	काळा विषारी मोठा विंचू	काला जहरीला बड़ा बिच्छू	a large black poisonous scorpion
इंगा	पुं·	चामडे घोटून मऊ करण्याचे चांभाराचे एक अवजार	चमार का एक औजार जिससे चमड़ा साफ़ और मुलायम होता है	a currier's instrument for smoothening leather
इंगा दाखविणे (लाक्ष·)	स·क्रि·	खोड मोडणे, सामर्थ्य दाखविणे	मज़ा चखाना, सामर्थ्य बता देना, दंड देना	to teach a lesson, to punish
इंगाफिरणे (लाक्ष·)	स·क्रि·	आपत्तीमुळे नरम होणे	घमंड टूटना, नरम हो जाना	to be subdued
इंगित	न·	1. मर्म, रहस्य, खुबी	मर्म, रहस्य, राज़	inner meaning or purpose, marrow, spirit
	अ·क्रि·	2. अंत:स्थ हेतू	अभिप्राय, मन का भाव	pith, intention, aim
		3. खूण, सूचक, हावभाव	हावभाव, मन का भाव बताने वाली अंगचेष्टा	hint or sign, indicative gesture

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इंग्र(-ग्रे)ज	पुं·	इंग्लंडचा रहिवासी	अँगरेज	an Englishman
इंग्र(-ग्रे)जी	स्त्री·	इंग्लंडच्या रहिवाशांची भाषा	अँगरेजी	English
	वि·	इंग्रजांचा, इंग्रजविषयक	अँगरेजों का, अँगरेजों संबंधी	pertaining to the English
इंच	पुं·	एका फुटाचा बारावा भाग	इंच, एक फुट का बारहवाँ हिस्सा	an inch
इंजन	न·	इंजिन, एंजिन	भाप, गैस या पेट्रोल से चलने वाला इंजिन	an engine
इंजीनिअर, इंजनेर	पुं·	1. यंत्र किंवा तंत्र-विशेषज्ञ 2. इंजिन चालवणारा	यंत्र या तंत्र-विशेषज्ञ इंजन चलाने वाला	an engineer engine-driver
इंतज़ाम	पुं·	व्यवस्था, बंदोबस्त	इंतजाम, व्यवस्था, बंदोबस्त, प्रबंध	arrangement, bandobust
इंतज़ारी	स्त्री·	प्रतीक्षा, वाट पाहणे	इंतज़ारी, प्रतीक्षा	awaiting, waiting, wait
इंद्रगोप	पुं·	लाल मखमली सारखा एक पावसाळी किडा	वीर बहूटी, इंद्रवधू, गहरे लाल रंग का एक बरसाती कीड़ा	a kind of lady-bird
इंद्रजाल	न·	जादूगिरी, माया, मंत्रभारणी	इंद्रजाल, जादू, बाजीगरी	jugglery, conjuring
इंद्रधनुष्य	न·	पडणार्या पावसावर सूर्य किरण पडून प्रकट होणारा सप्तरंगी अर्धगोल	इंद्रधनुष, इंद्रचाप	the rainbow

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इंद्रध्वज	पुं·	पाडव्याची गुढी	चैत्र शुद्ध प्रतिपदा को ऊंचा लगाया जाने वाला ध्वज	a banner erected on the Hindu New Year's day
इंद्रनील(-ळ)	पुं·	पाचू रत्न	इंद्रनील, नीलकांत मणि	sapphire
इंद्रिय	न·	1. शरीराचा ज्ञानजनक व कर्मसाधक अंग 2. पुरुषाचे जननेंद्रिय	इंद्रिय पुरुष की जननेंद्रिय	an organ, senses, a member of the body penis
इंद्रियगम्य,-गोचर	वि·	इंद्रियांनी कळण्याजोगी	इंद्रियगम्य, इंद्रियों से आकलनीय	perceptible, knowable by the senses
इंद्रियग्राम	न·	इंद्रियांचा समूह	इंद्रियों का समूह या समष्टि	organs or senses collectively
इंद्रियदमन	न·	इंद्रियांना दडपून टांकणे, इंद्रियसंयम	इंद्रियदमन	subjugation/ subduing of the senses
इंधन	न·	जळण	ईंधन, जलावन	fuel
इकडचा(-ला), इकडील	वि·	या बाजूचा, या प्रदेशाचा, इथला	इस ओर/तरफ का, यहाँ का, इधर का	relating to this side/ region/direction
इकडचा तिकडचा	वि·	निरनिराळ्या विषयां संबंधीचा	इधर उधर का	of various subjects
इकडून	क्रि·वि·	या बाजूकडून	इधर से, इस तरफ से	from this side
इकडून तिकडून	क्रि·वि·	1. या बाजूकडून त्या बाजूकडून, आसपासहून	इधर उधर से, आसपास से, यहाँ वहाँ से	hence and thence, from the vicinity

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. काहीतरी करून, सामान्य प्रकारे	किसी तरह, मामूली ढंग से	in a very mediocre manner, indifferently
इकडे	क्रि·वि·	1. या बाजूकडे 2. येथे, याठिकाणी	इधर, इस ओर/तरफ यहाँ, इस जगह	hither, hitherwards here, in this place
इकडे तिकडे	क्रि·वि·	या बाजूस त्या बाजूस, आसपास	इधर उधर, यहाँ वहाँ	hither thither
	स्त्री·	टंगळमंगळ, कुचराई	टालमटूल (-टोल), बहाना	evasion
इखळा	पुं·	खिळे उपटून टाकण्याचा चिमटा, अंबर	जंबूरा, कीलें उखाड़ने का औज़ार	smith's pincers
इच्छा	स्त्री·	मनजाणे, कामना, वांछा	इच्छा, वासना, कामना, ख्वाहिश, चाह	wish, desire
इच्छादान	न·	इच्छिले त्याचे दान	इच्छादान	giving what is desired, gratification of a wish
इच्छाफल	न·	त्रैराशिकाचे उत्तर	त्रैराशिक में से निकलने वाला उत्तर	answer derived from the rule of three
इच्छाभोजन	न·	1. इच्छित मिष्टान्नाचे भोजन 2. तृप्ती होईल इतके भोजन	इच्छा भोजन, अपनी पसंद का भोजन इच्छा तृप्त हो इतना भोजन	dinner of preferential dishes meals to one's heart content
इच्छामरण	न·	इच्छा होईल तेव्हा येणारे मरण	इच्छा हो तब आनेवाला मरण	death at will, dying or the power of dying whenever disposed to die

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इच्छामरणी	वि·	इच्छा होईल तेव्हा मरण्याची शक्ती बाळगणारा	अपनी इच्छा से जब चाहे तब मरने की शक्ति रखनेवाला	having the power of dying at will
इच्छाशक्ती	स्त्री·	संकल्प बळ	इच्छा/संकल्प-शक्ति	will-power
इच्छिणे	क्रि·	1. इच्छा करणे 2. आकांक्षा बाळगणे	इच्छा करना, चाहना आकांक्षा/अपेक्षा रखना	to wish, to desire to expect
इच्छित	वि·	1. इच्छा केलेला, मनात धरलेला 2. अपेक्षा केलेला	इच्छित, चाहा हुआ, अभिलषित अपेक्षित	wished for, desired expected
इच्छुक	वि·	इच्छा - उमेद - बाळगणारा	चाहनेवाला, अपेक्षा रखनेवाला	desirous
	पुं·	उमेदवार	उम्मीदवार	a candidate
इजट	न·	मुंगसाच्या जातीचा एक प्राणी	ऊदबिलाव, नेवले की शक्ल का एक प्राणी	ichneumon, an animal of mongoose genus
इजा	स्त्री·	1. दुखापत, पीडा 2. त्रास	चोट, पीड़ा, यातना कष्ट, तकलीफ़	harm, injury torment, vexation
इजा बिजा तिजा	क्रि·वि·	एकच गोष्ट एकामागून एक तीन वेळा	लगातार तीन बार	once, twice, thrice consecutively
इजार	स्त्री·	विजार, पायजमा	इजार, पाजामा, सुथना	a loose pant, trousers
इजारत	स्त्री·	'इजारा' पाहा	दे· 'इजारा'	vide 'इजारा'
इजारदार	पुं·	ठेकेदार, मक्तेदार	ठेकेदार, एकाधिकारी	a monopolist, a contractor

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इजारा	पुं·	1. ठेका, मक्ता, मक्तेदारी, एकाधिकार	इजारा, ठेका, पट्टा, एकाधिकार	contract, monopoly
		2. जबाबदारी	जिम्मेवारी, उत्तरदायित्व	responsibility
इज्जत	स्त्री·	प्रतिष्ठा, अब्रू, मान	इज्जत, प्रतिष्ठा, मान	reputation, respectability, dignity
इज्जतदार	वि·	प्रतिष्ठित, अब्रूदार, मानवंत	इज्जतदार, प्रतिष्ठित	respectable, reputable
इटकुली मिटकुली, इटु (मिटु)कली गोष्ट	वि·	चिमुकली, लहानशी, एवढीशी	नन्ही सी, छोटी सी	of a very small size
इटा	पुं·	एक प्रकारचा भाला	भाला	a sort of spear
इटाळी	स्त्री·	खोटा आळ	मिथ्यारोप	false accusation
इडली	स्त्री·	एक दक्षिणी पक्वान्न (उडीद व तांदळाचे)	इडली	Idli
इडा पिडा	स्त्री·	पीडा, दु:ख, अरिष्ट	बलायें, अलैया, बलैया, पीड़ाएं	all pains, troubles, afflictions; all evil
इत:पर	क्रि·वि·	यापुढे	आइंदा, आगे चल कर	henceforward, in future
इतउपर	क्रि·वि·	'इत:पर' पाहा	दे 'इत:पर'	vide 'इत:पर'
इतका	वि·	या प्रमाणाचा	इतना, इस मात्रा का	of such a measure, so much
इनकासा	वि·	थोडकासा, लहानसा	इतना सा, ज़रा सा, छोटा सा	of a very small measure, just so much

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इतक्यात	क्रि·वि·	1. थोड्याच वेळात	इतने में, इस बीच, थोड़े समय में	in a short time
		2. एवढ्या वेळात	इतने अरसे में	in the mean time
इतपत	क्रि·वि·	एवढ्या प्रमाणात	इतनी मात्रा में	to this degree or extent
इतबार	पुं·	भरंवसा	इतबार, भरोसा	trust, reliance
इतमाम	पुं·	1. लवाजमा, सरंजाम (दास दासी, पालखी इ·)	लवाज़िमा, परिजन	retinue, equipage
		2. मानसन्मान, प्रतिष्ठा	मान-प्रतिष्ठा, हैसियत	honour and pomp
इतमाम्या	पुं·	तैनातदार, नोकर	परिजन, अनुचर, सेवक	an attendant
इतर	वि·	1. दुसरा, अन्य	इतर, अन्य, दूसरा, ग़ैर	other
		2. सामान्य, बिनमहत्वाचा	सामान्य, साधारण, हीन	indifferent
इतरत्र	क्रि·वि·	दुसरीकड़े, अन्यत्र	अन्यत्र, और कहीं, दूसरी जगह	elsewhere
इतराजी	स्त्री·	नाराजी, गैरमर्जी, अवकृपा	नाराज़गी, नाराजी, रोष, अकृपा	displeasure, disfavour
इतरेजन	पुं·ब·व·	आप्तसंबंधी नसलेले लोक, परके लोक	अन्य लोग, पराये लोग, ऐसे लोग जो रिश्तेदार न हों	people other than relatives
इतस्ततः	क्रि·वि·	अस्ताव्यस्त, इकडे तिकडे	इतस्ततः, इधर उधर, अस्त व्यस्त	here and there, in a scattered manner
इति	क्रि·वि·	अशारीतीने	इस प्रकार/तरह	in this manner
	स्त्री·	समाप्ती	इति, समाप्ति	the end

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इतिकर्तव्यता	स्त्री·	कर्तव्याची पूर्तता, सार्थकता	कर्तव्य की परिपूर्ति, सफलता	state or feeling of accomplishment
इतिवृत्त	न·	अहवाल, वृत्तान्त, हकीगत	विवरण, प्रतिवेदन	report
इतिश्री	स्त्री·	1. शेवट, समाप्ती 2. अखेर, मृत्यु	समाप्ति, अंत मृत्यु	end death
इतिहास	पुं·	आजवरचा वृत्तांत, घटनाक्रम	इतिहास, तारीख	traditional account, history
इत्यर्थ	पुं·	तात्पर्य, सारांश	सारांश, तात्पर्य, मतलब	sum and substance
इत्थंभूत	क्रि·वि·	जसे घडले तसे, सविस्तर, तपशीलवार	सविस्तार, तफसील के साथ	in detail, as happened
इत्यादी		वगैरे	इत्यादि, आदि, वगैरह	etcetera
इनकार, इन्कार	पुं·	नकार, नाकबूली	इनकार, अस्वीकृति	refusal, denial, disavowal
इनाम	न·	1. बक्षीस, नजराणा, देणगी 2. वंशपरंपरा स्थावर देणगी	इनाम, पुरस्कार, नज़राना देन दी हुई वस्तु	a gift, a present immovable grant (like land, village) in perpetuity
इनामदार	पुं·	इनामाची जमीन धारण करणारा	इनामदार, माफीदार	a holder of Inam
इन्फंटी	स्त्री·	बालवर्ग, पूर्व प्राथमिक वर्ग	पूर्व प्राथमिक वर्ग	infant class
इब्लिस	वि·	1. सैतान 2. हलकट माणूस	शैतान पाजी मनुष्य	Satan, devil a mean person

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इभ्रत	स्त्री·	1. प्रतिष्ठा, इज्जत, अब्रू	प्रतिष्ठा, इज़्ज़त	respectability, mercantile credit
		2. धाक, दरारा	रोब, दबदबा	awe, dread, fearful regard
इमला	पुं·	इमारत, मोठे घर	इमारत, बड़ा मकान	a building, a big structure
इमान	न·	1. प्रामाणिकपणा, सचोटी	ईमान, नीयत, सचाई	honesty, truthfulness, integrity
		2. एकनिष्ठा	एकनिष्ठा, अनन्यता, वफादारी	loyalty
		3. श्रद्धा, विश्वास	श्रद्धा, विश्वास	faith, belief
		4. मनोदेवता	मनोदेवता	conscience
इमानदार	वि·	प्रामाणिक, सच्चा	ईमानदार, सच्चा	honest, faithful
इमानी	वि·	निष्ठावान	निष्ठायुक्त	loyal
इमाने इतबारे	क्रि·वि·	प्रामाणिकपणाने	प्रामाणिकता से, सच्चाई से	honestly, conscientiously
इमाम	पुं·	मुसलमानांचा धर्मगुरु	मुसलमानों का धर्मगुरु	a Mohammedan priest
इमामदांडगा	वि·	दांडगेश्वर, मस्तवाल, गुंड	मुस्टंडा, धींगरा, गुंडा	a burly bully
इमारत	स्त्री·	1. घराचे बांधकाम, घराची उभारणी	इमारत, मकान की बनावट, तामीर	an edifice, a building, structure
		2. बांधा (शरीराचा)	अंगलेट, शरीर की गठन या ढाँचा	complexion or frame of the body
		3. मोठे घर	भवन, बड़ा मकान	a big house or building

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इयत्ता	स्त्री·	1. ठरवून दिलेली-नियत-मर्यादा, प्रमाण, टप्पा	इयत्ता, परिमाण, सीमा	allotted quantity, limit, fixed measure
		2. शाळेच्या अभ्यासक्रमा प्रमाणे वर्ग	कक्षा, श्रेणी, दर्जा	standard
इरकली	वि·	कर्नाटकच्या इलकली शहरात बनलेली (साडी)	इलकल में बनी हुई (साड़ी)	manufactured in Ilkal (in Karnatak)
इरजिक	स्त्री·,न·	1. शेतकामाच्या मोबदल्यात जेवण देतात ते	खेती के काम के बदले में दिया जानेवाला भोजन	dinner given in lieu of farm-work
		2. बैल वगैरेची एकमेकास मदत देतात ते	साई, किसानों की आपस में बैल आदि की सहायता	mutual co-operation of the farmers (in respect of oxes etc.)
इरले(न),इरली	स्त्री·	पळसा सारख्या मोठ्या व जाड पानांचे बनविलेले कुंची सारखे छत्र	छतना, पत्ते जोड़कर बनाया हुआ छाता	a frame of bamboo-slips with large leaves inserted for protection from rain
इरसाल	वि·	1. निवडक, वेचक	चुनिंदा, छँटा हुआ	selected, well-chosen
		2. बदमाश, पाजी	बदमाश, शठ	arrant, rascal
इराक(-ख)त	स्त्री·	लघवी, मूत्र	पेशाब्र, मूत्र	urine
इरादा	पुं·	1. हेतु, बेत, उद्देश	हेतु, मतलब	intention
		2. इच्छा, संकल्प	इरादा, इच्छा	wish, desire
इलम	स्त्री·	1. विद्या, शास्त्र, कला, हुन्नर	विद्या, ज्ञान, विज्ञान, कला, हुनर	science, knowledge, learning, lore
		2. उपाय, इलाज, युक्ती	उपाय, युक्ति	remedy, resource, device

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. जादूटोणा, मंत्र-तंत्र	जादू, टोना, जंतर मंतर	conjuring tricks, magic, sorcery
इलमबाज़	वि·	1. विद्या-कला-जाणणारा	इल्म/विद्या/कला जानने वाला, इलमी	proficient in learning, knowledge-lore
		2. जादूगर, मांत्रिक	जादूगर	conjurer, sorcerer, magician
		3. हुन्नरी	हुनरमंद, हुनर जानने वाला	craftsman
इलाखा	पुं·	1. प्रांत, परगणा, विशिष्ट भौगोलिक प्रदेश	इलाका, प्रदेश, विशिष्ट भौगोलिक क्षेत्र	presidency or province, area, region
		2. हक्क-ताबा-असलेला (सत्तेखालचा) प्रदेश	सत्ताधीन प्रदेश	territory under claim of jurisdiction
इलाज	पुं·	1. उपचार 2. उपाय, युक्ती	उपचार, चिकित्सा उपाय, युक्ति	treatment, cure device, remedy
इलायची	स्त्री·	वेलदोडा, वेलची	इलायची	cardamom
इवलासा	वि·	लहानसा, चिमुकला	छोटा सा	very small
इशारत(स्त्री·), इशारा	पुं·	1.खूण 2. सूचना	इशारा, संकेत सूचना	gesture, sign, signal hint, indication, warning
इश्श	अव्यय	1. तिटकारा दर्शविणारा उद्गार	घृणादर्शक उद्गार	interjection of disgust
		2. सर्वसामान्यपणे स्त्रियांचा लज्जा दर्शक उद्गार	सामान्यत: महाराष्ट्रीय स्त्रियों का लज्जादर्शक उद्गार	commonly an interjection of modesty (in Maharashtra women)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इष्क	पुं·	1. नाद, छंद, शौक	शौक़	predilection
		2. प्रणय, शृंगार	प्रणय, शृंगार, इश्क	love
इष्कबाज, इष्की	वि·	चैनी, स्त्रीलंपट	इश्कबाज़, कामी, लंपट	lewd, lustful
इष्कबाजी	स्त्री·	1. प्रणयलीला, विलास	इश्कबाज़ी, प्रणयलीला, विलास	amorous dalliance, coquetry
		2. रांडबाजी	रंडीबाज़ी	wenching
इष्ट	वि·	1. इच्छित, हवा असलेला	इष्ट, चाहा, वांछित	wished for, desired, cherished
		2. आवडता	प्रिय	favourite, friendly
		3. योग्य, हितकारक	योग्य, हितकारी	proper, beneficial
इष्टकाळ	पुं·	मित्र, स्नेही	मित्र	a friend, a well-wisher
	पुं·	शुभवेळ	मंगलवेला	an auspicious time
इष्टदेवता	स्त्री·	आराध्यदेवता, कुलदैवत	इष्ट देवता, आराध्य देव, कुल देवता	a tutelar deity
इष्टमित्र	पुं· ब·व·	स्नेहीसोबती	स्नेही साथी	friends and well wishers
इष्टसिद्धि	स्त्री·	इच्छिले त्याची प्राप्ति	इष्ट सिद्धि, जो चाहा उसकी प्राप्ति	accomplishment or achievement of the desired object
इष्टांक	पुं·	इष्ट संख्या (गणित)	इष्टराशि/संख्या (गणित)	an assumed number
इष्टानिष्ट	न·	1. शुभ-अशुभ	इष्टानिष्ट, शुभ-अशुभ	auspicious, inauspicious
		2. प्रिय-अप्रिय	प्रिय-अप्रिय	wanted-unwanted, liked-disliked

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इष्टापत्ती	स्त्री·	1. आपत्ती पण लाभ करून देणारी 2. हवी असलेली घटना विनायास घडणे	आपत्ति लेकिन लाभ देने वाली अनुकूल घटना बिनायास बनना	calamity proving advantageous favourable occurrence without any effort
इसब	न·	एक पसरणारा खरजेसारखा त्वचा रोग	पाया, उकवथ	eczema
इसब(-प)गोल	पुं·	एक सौम्य रेचक औषधी बी	ईसबगोल	seeds of plantain or fleewort, plantago psyllium
इसम	पुं·	व्यक्ती, असामी	व्यक्ति, आदमी, असामी	individual, person
इसमवार	क्रि·वि·	इसमाच्या नावानुसार	नामों के क्रम से	name by name
इसमवारी	स्त्री·	हजेरीबुक	हाजिरी की किताब	muster-roll
इसवी	वि·	ख्रिस्ती, येशूच्या संबंधीचा	ईसवी, ईसा मसीह से संबंधित	Christian
इसवी सन	पुं·	ख्रिस्त जन्मापासून सुरूहोणारा वर्षारंभ	ईसवी सन्	the Christian era
इसार(-रा)	पुं·	विसारा, ठरलेल्या एकूण रकमेपैकी आगाऊ दिलेली रक्कम	बयाना, पेशगी, साई	earnest money
इस्टेट	स्त्री·	जायदाद, मालमत्ता, स्थावर जिंदगी	अचल संपत्ति, जायदाद	immovable property, estate
इस्तारी	स्त्री·	पत्रावळ	पत्तल	a platter of leaves

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
इस्त्री	स्त्री·	1. कपड़ा वजनदार लोखंडी पृष्ठभागाने साफ करण्याची क्रिया	इस्त(-स्ति)री	ironing
		2. तसे साफ करण्याचे अवजार	उसका औज़ार, इस्तरी	iron, flat-iron
इस्पिक	पुं·	पत्त्यातील काळ्या रंगाचे पत्ते	काला पान (ताश में)	spade
इस्पिट	न·	पत्त्याचा खेळ, पत्ता	ताश, ताश का पत्ता	play of cards, a playing card
इस्पितळ	न·	रुग्ण चिकित्सालय, रोग्यांना ठेवण्याचा दवाखाना	अस्पताल	an hospital
इह	क्रि·वि·	येथे, या जगात	यहाँ, इस लोक में	here, in this world
इहजन्मी	क्रि·वि·	या जन्मी, पृथ्वीतलावरील आयुष्यात	इस जन्म में, इस लोक में	in this life
इहलोक	पुं·	हा लोक, हे जग	इहलोक, यह संसार	this world
इहवृत्त	न·	स्थानिक समाचार-वर्तमान	स्थानीय समाचार	local news
इळाखिळा	पुं·	घरातली चीज वस्त	घर का सारा असबाब	all movable things in the house

ई

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ईड, ईडनिं(-लिं)बू	पुं·	एक जातीच्या मोठ्या लिंबाचे झाड किंवा फळ	जंबीरी नींबू	lime-tree or its fruit
ईद	स्त्री·	मुसलमानी सण जो शुद्ध द्वितीयेला असतो	ईद, मुसलमानों का मज़हबी त्यौहार	a Mohammedan festival
ईन मीन तीन	वि·	अगदी अल्पसंख्य	बहुत थोड़े, संख्या में बहुत कम, इनेगिने	very few
ईप्सित	वि·	मनात धरलेला, इच्छिलेला	ईप्सित, चाहा हुआ	desired, cherished
	न·	मनोकामना, इच्छा	मन की कामना, अभिलाषा, ख्वाहिश	desire
ईर	स्त्री·	1. शक्ति, उत्साह	उत्साह, ताक़त	enthusiasm, strength
		2. सत्त्व, वीर्य	सत्त्व, वीर्य	vigour, power
		3. चुरस, चढाओढ, ईर्ष्या	होड़, चढ़ाऊपरी, प्रतियोगिता	rivalry, emulation, vying
		4. हरकत, प्रतिबंध, अडथळा	बाधा, रोक, आपत्ति	obstruction
ईर्षा(-र्ष्या)	स्त्री·	असूया, मत्सर	ईर्षा (-र्ष्या), डाह, जलन	jealousy, envy
ईशान्य	स्त्री·	उत्तर व पूर्वयांच्या मधली दिशा	ईशान, उत्तर-पूर्व के बीच की दिशा	North-east

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ईश्वर	पुं·	सर्वसत्ताधारी देव, परमेश्वर, भगवान	ईश्वर	God, the Almighty
ईश्वर कृती	स्त्री·	ईश्वराचे करणे	ईश्वरकृति	God's doing
ईश्वर कृपा	स्त्री·	ईश्वराची कृपा, देवाचा अनुग्रह	ईश्वरकृपा	divine grace
ईश्वर दत्त	वि·	देवाने दिलेला	ईश्वर द्वारा दिया हुआ, खुदादाद	God-given
ईश्वर साक्षात्कार	पुं·	ईश्वर दर्शन	ईश्वर साक्षात्कार, प्रभु का दर्शन	God-realisation
ईश्वरार्पण	न·	देवाला अपर्ण करण्याची क्रिया	ईश्वरार्पण, प्रभु को समर्पण	dedication to God
ईश्वरी	वि·	ईश्वराचा, ईश्वर विषयक	ईश्वरीय, खुदाई	of God, divine
ईश्वरी इच्छा	स्त्री·	देवाची इच्छा	प्रभु की इच्छा	divine will
ईश्वर करणी	स्त्री·	देवाची करणी, -चे कर्तृत्व	भगवान् की करनी	the ways of the Lord, divine doings
ईश्वरी कळा	स्त्री·	देवाची करामत	भगवान् की करामात/चतुराई	the divine wonder working excellence
ईश्वरी तंत्र	न·	ईश्वराचे ठरलेले शासन	भगवान का शासन	course of God's government, providence
ईश्वरी देणगी, -देन	स्त्री·	1. ईश्वराने दिलेली देणगी 2. जन्मजात गुण	भगवान की देन जन्मजात गुण	gift, divine gift native quality
ईश्वर नियम	पुं·	देवाने ठरविलेला नियम	ईश्वर का लिखा	divine ordinance
ईश्वरी न्याय	पुं·	ईश्वराचा-सत्याचा-न्याय	ईश्वरी न्याय	divine justice

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ईश्वरी पुरुष	पुं·	1. संतपुरुष 2. देवावतार	संत पुरुष ईश्वर का अवतार	a saint, holy man incarnation of God
ईश्वरीमाया	स्त्री·	ईश्वराने केलेला चमत्कार	ईश्वरी माया	wondrous workings of God
ईश्वरीलीला	स्त्री·	ईश्वराचे खेळ	ईश्वरी लीला	work and ways of God
ईश्वरेच्छा	स्त्री·	'ईश्वरी इच्छा' पाहा	दे· 'ईश्वरी इच्छा'	vide 'ईश्वरी इच्छा'

उ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उंच	वि·	1. (वरच्या दिशेने) दीर्घ, लांब, तुंग	ऊँचा (ऊपर की तरफ), लंबा/अधिक उठा हुआ	high, tall
		2. उच्च, श्रेष्ठ, महान	उच्च, श्रेष्ठ, महान, बड़ा	high, lofty, eminent, great
		3. चढलेला, तार ताणलेला (स्वर)	तार तना हुआ, चढ़ा हुआ (स्वर)	high, loud (note)
		4. उन्नत	उन्नत, तुंग	elevated, exalted
		5. किंमती, मोलाचा, मूल्यवान	कीमती, मूल्यवान	precious, costly
	क्रि·वि·	वर	ऊपर	above, aloft
उंचट, उंचवट	वि·	1. थोडा सा उंच, उंच बांध्याचा	कुछ ऊँचा, ऊँचा सा	rather tall or high
		2. उभट, चढणीचा	ऊँचा सा, खड़ा सा, सीधा	ascending, acclivous
उंचवटा	पुं·	1. उंचट भाग, टेकाड	टीला, ढूह, भीटा	a hillock, tump, mound
		2. टेंगूळ	गुमटा, माथे पर की गोल सूजन	a bump
		3. ओटा	चबूतरा, पुश्ता	a raised mass of ground or a platform
उंचापुरा	वि·	चांगला वाढलेला, भव्य, धिप्पाड	ऊँचा, लंबा, ग्रांडील	tall and stout
उंचाड	वि·	'उंचट' पाहा	दे· 'उंचट'	vide 'उंचट'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उंचावणे	अ·क्रि·	1. वाढणे, उंच होणे	बढ़ना, फूलना	to grow high
		2. उत्कर्षप्रत जाणे	उत्कर्ष की तरफ जाना, अच्छी स्थिति आना	to rise, to ascend
	स·क्रि·	1. वर करणे, उंच करणे, उंची वाढविणे	ऊँचा करना, ऊपर उठाना	to erect, to raise, to set up, to increase the height of
		2. मोठेपणा आणणे	बड़ा बनाना	to elevate, to make higher
उंची	स्त्री·	खालपासून वर पर्यंतच्या अंतराचे प्रमाण-माप	ऊँचाई, लंबाई, बुलंदी	height
	वि·	दर्जेदार, सरस, किंमती	बढ़िया, अधिक अच्छा, कीमती	superior, better, costly
उचेला	वि·	'उंचट (1)' पाहा	दे· उंचट (1)	vide 'उंचट (1)'
उंट	पुं·	उष्ण व वाळवंटी प्रदेशातील एक उंच मानेचा प्राणी	ऊँट	a camel
उंटमान्या	वि·	उंटा सारख्या लांब माने चा	ऊँट के जैसी लम्बी गर्दन वाला	camel-necked, long-necked
उंटकटारी	स्त्री·	एक सारखा साड	ऊँट कटारा, ऊँट कटीर, एक कँटीली झाड़ी जो ऊँट चाव से खाते हैं	a thistle dear to camels
उंटाळ	वि·	उंटासारखा बेढब उंच	ऊँट जैसा बदनुमा ऊँचा	of camel-like ugly height
उंटीण	स्त्री·	उंटाची मादी	ऊँटनी, साँडनी	a female camel
उंडगणे	अ·क्रि·	उगीच भटकणे	बेकार भटकना-घूमना	to wander without any aim

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उंडगळ, उंडगा	वि·	उडाणटप्पू, निरुद्योगी, बेकार	बेकार, आवारा, बेकार घूमनेवाला	vagrant, gadabout
उंडरणे, उंडारणे	अ·क्रि·	1. माजणे 2. स्वैर वर्तणे	मस्ती पर आना अनिर्बंध बरतना	to be in heat to act unrestrainedly
उंडा	पुं·	कणकेचा गोळा	लोंदा, लोई	lump of kneaded dough
उंडी	स्त्री·	1. भाताचा पिंड	पके चावल का गोला, पिंड	round ball of boiled rice
		2. पिठाची गोळी (गळाला लावलेली)	बँसी को लगायी हुई आटे की गोली	a little ball of dough attached to a fish-hook
		3. एक तेल बी (कोंकणी)	एक कोंकणवाला तेल बीज	oilnut
उंडीण	स्त्री·	1. एक कोंकणी तेल बियाचे झाड	एक कोंकणवाला झाड़ जिसके फल के बीज से तेल निकलता है	oil-nut or tree
		2. नागचाफा	सुलताना चंपा	a flower-tree, Alpinia nutaus
उंदरी	स्त्री·	1. उंदराची मादी 2. चाई, कातरी, डोक्याचे केस गळण्याचा एक रोग	चुहिया, मादा चूहा चाँई, बालखोरा	female mouse disease of head in which the hair fall off
उंदीर	पुं·	1. धान्य, कपड़े इ· कुरतडून खाणारा व बिळात राहणारा एक प्राणी	चूहा, मूसा	mouse

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उंबर	पुं·	उदुंबर, झाड, फळ (अंजीरा सारखे असणारे)	गूलर, झाड़ और फूल (अंजीर के जैसा होता है)	Glomerous fig-tree
उंबराचे फूल (लाक्ष:)	न·	कधी न दिसणारी व्यक्ति	गूलर का फूल, जो कभी आँख को नहीं दीखता; ऐसा व्यक्ति	(fig.) a rare visitor
उंबरण, उंबरा	पुं·	1. दरवाजाच्या चौकटीची खालची बाजू	देहलीजा	threshold, ground under the door
		2. (लाक्ष:) घर, घर संख्या	मकान, मकान संख्या	number of inhabited buildings
उंबर्या	वि·	उंबराच्या रंगाचा	गूलर के रंग का	fig-coloured
उंबी	स्त्री·	गव्हाच्या रोपाला आलेले कोवळे दाणे	गेहूं की हरी बाल	tender ear of corn of wheat
ऊं हूं	अव्य·	नाही, मुळीच नाही	ऊं हूं, नहीं, कदापि नहीं	no, never
उ:शाप	पुं·	शाप मागे घेण्याची क्रिया, शापापासून मुक्तता	शापमुक्ति	commutation of a curse or anathema
उऋण	वि·	ऋणमुक्त, अनृणी	उऋण, ऋणमुक्त	free from debt
उकटणे	अ·क्रि·	तोंडावर देवीचे वण उठणे	मुँह पर चेचक के दाग होना	to pit or to be pitted with small-pox
	स·क्रि·	टाकवणे (जाते इ·)	कूटना, टाँकी से दाँता निकालना	to chisel, to renew incision by chiselling
उकटाई	स्त्री·	टाकविण्याची क्रिया किंवा मजुरी	कूटने की क्रिया या उसकी मजदूरी	chiselling or its cost

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उकटी	स्त्री·	1. टाकवल्या नंतर दळून बघितलेले मूठभर धान्य	दाँते निकालने के बाद पीस कर देखा हुआ मुट्ठी भर अनाज	handful of corn ground in a newly-chiselled grinding stones
		2. टाकी	टाँकी	chisel
उकटीव	वि·	टाकविलेले (जाते)	दाँता निकला हुआ	chiselled
उकड	स्त्री·	(तांदळाचे इ·) उकडलेले पीठ	उबाल कर पकाया हुआ चावल आदि का आटा	boiled or steamed rice-flour
उकडहंडी	स्त्री·	1. ओल्या भुईमूग, वाल पापडी, चवळी इ· च्या शेंगा मडक्यात घालून ते मडके पालथे ठेवून त्यावर निखारे ठेवून त्या उकडतात ती क्रिया	मिट्टी की हाँडी में मूंगफली, लोबिया आदि हरी फलियाँ भरकर उसको जमीन पर औंधा रखकर और ऊपर अंगार रखकर उन्हें भूनते हैं उस क्रिया का नाम	dressing green legumes by steam in an inverted pitcher keeping fire upon it
उकडणे	स·क्रि·	1. वाफविणे, वाफेने शिजवणे	उबालना, भाप से पकाना	to dress by boiling, to steam
		2. उकाड्याच्या तेलाने सोन्याचा मळ काढून स्वच्छ करणे	रासायनिक क्रिया से सोने की सफाई करना	to scour gold etc by means of acidic substance
	अ·क्रि·	गरमी-उकाडा होणे	गर्म होना, गरमी महसूस होना, उमसना	to swelter
उकडा	वि·	फक्त उकडलेला	उबला हुआ	merely boiled
उकडा तांदूळ	पुं·	भात (साळ) उकडून मग कांडलेला तांदूळ	धान उबाल कर निकाला हुआ चावल	rice husked and cleaned after having been scalded

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उकर	पुं·	उकरलेला मातीचा ढीग	खोद कर निकाला गया मिट्टी का ढेर	heap of earth scratched out
उकरणे	स·क्रि·	1. खूणून काढणे	खोदना, उखाड़ना	to dig out
		2. खरवडणे, कोरणे	खुरचना, कुरेदना	to scratch, scrap
	अ·क्रि·	गिलावा सुटून येणे	उखड़ना, उचड़ना	to loosen or detach from
उकराई	स्त्री·	उकरण्याचा - खोदण्याचा- खर्च किंवा मजुरी	खुदाई, खोदाई, खोदने का खर्च या मजदूरी	cost or wages of digging
उकरून काढणे	स·क्रि·	1. विसरलेली किंवा होऊन गेलेली गोष्ट पुन: पुढे आणणे	भूली हुई या बीती हुई बात को उखाड़ना	to dig up what is forgotten or bygone
		2. भांडण काढणे	झगड़ा खड़ा करना	to provoke a quarrel
उकल (-ला)	पुं·	1. उलगडा	सुलझन, सुलझाव	unravelling, disentanglement,
		2. उमज, बांध, खुलासा	स्पष्टीकरण, हल	solution
उकलणे	स·क्रि·	1. गुंता काढणे, सुटे करणे	खोलना, सुलझाना, अलग करना	to unwind, untwist, disentangle
		2. उलगडा करणे	स्पष्टीकरण देना	to explain, explicate, solve
	अ·क्रि·	1. स्पष्ट होणे	खुलना, सुलझना, स्पष्ट होना	to become clear
		2. उलणे (जमीन)	फटना, दरारें पड़ना	to open, gape (earth)
		3. उघडणे, उमलणे	खिलना	to expand (a bud)
उकळणे	अ·क्रि·	तापून खळखळ होऊ लागणे, शिजणे, कढणे	खौलना, उबलना, जोश खाना	to boil
	स·क्रि·	1. शिजवणे, कढ आणणे	उबालना, खौलाना, जोश देना	to boil

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. उकाळा काढणे, काढा करणे	गाढ़ा करना	to decoct
		3. फसवून उपटणे,वसूल करणे-लुबाडणे	छीन लेना, ऐंठना, उड़ाना, लूटना	to plunder, to loot, to pluck
उकळी	स्त्री·	1 कढ, अधण	उबाल, उफान, जोश	ebullition, bubbling
		2. उत्कंठा, आंच	उत्कंठा, उत्कट इच्छा, जोश	intense ardor
		3. उमाळा	आवेग, उमंग	swelling (with emotion)
उकळीत	स्त्री·,न·	1. येणारी वसुली	उगाही, वसूली	collection of dues
		2. भीक मागून मिळविलेला जिन्नस	भीख माँगकर प्राप्त की हुई चीज़	alms collected by begging door to door
उकळेगिरी	स्त्री·	लुबाडणूक	लूट, लूट-खसोट	robbing, pilling
उकाडा	पुं·	1. रतीब, नियमित हप्ता देण्याची पद्धती	बंधेज	practice of making regular provisions or payments
		2. गरमी, उष्णता	गरमी, उमस	sultriness, heat
		3. तेजाब सारखे रासायनिक अम्ल	तेजाब जैसा रासायनिक अम्ल	acid used in cleansing golden ornaments etc.
उकाळा	पुं·	1. काढा	काढ़ा, क्वाथ	decoction
		2. येणे असलेल्या पैशाची वसुली	उगाही, वसूली	collection of amounts due
उकिडवा	वि·	गुडघे मोडून व पोटाशी पाय घेऊन	उकड़ूँ, घुटने मोड़ कर और पैर पेट के साथ जोड़कर	in a squatting pose
उकिरडा	पुं·	1. केरकचरा टाकण्याची जागा	घूरा, कूड़ा-करकट फेंकने की जगह	a place for throwing rubbish

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. केरकचर्याचा वा राखेचा ढीग	कूड़े-करकट का ढेर	dung-hill, rubbish-heap
		3. (लाक्ष:) अस्ताव्यस्त पसारा	(वस्तुओं का) अस्त व्यस्त फैलाव	things lying higgledy-piggledy
		4. बिनमोल वस्तूंचा ढीग	बेकार चीज़ों का ढेर	heap of trifling things
उकीर	पुं·	1. उकरून काढलेली माती	खोदकर निकाली हुई मिट्टी या उसका ढेर	heap of earth scratched out
		2. उखळलेली जमीन किंवा पोपडे	गड्ढे वाली जमीन या जमीन पर उखड़े हुए पपड़े	ground with fits or loosened scales
		3. उकिरडा, केरकचरा	कूड़ा-करकट	rubbish, filth
		4. डोळ्यातून येणारी घाण	आँख का कीचड़	mucus of the eyes
उक्त	वि·	सांगितला-बोलला-म्हटला तो	उक्त, (पहले) कहा हुआ	spoken, said
उक्ता	क्रि·वि·	1. घाऊक-ठोक रीतीने	थोक या एक राशि में	wholesale
		2. वजन-माप न करता एकदम किंवा राशीच्यां रूपात	तौल-माप के बिना	in gross or lump
		3. एकदम कंत्राटाने दिलेले	एकदम ठेके पर	on contract
उक्ती	स्त्री·	1. बोल, वचन, वाक्य	उक्ति, कथन, वाक्य	saying, remark
		2. प्रमाणभूत वचन, सुभाषित, म्हण	सुभाषित, कहावत	proverb, elegant remark
उखडंपट्टी	स्त्री·	निर्भर्त्सना, खरडपट्टी, ताशेरा	भर्त्सना, फटकार	remonstrance, expostulation
उखडणे	अ·क्रि·	1. रागावणे, संतापणे	झल्लाना, बिगड़ जाना, गुस्सा होना	to get angry

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. संतापून-टाकून-बोलणे	आड़े हाथों लेना	to remonstrate
	स·क्रि·	1. मुळासकट उपटून काढणे, खणून काढणे	उखाड़ना, खोदना	to uproot, to eradicate
		2. काढून टाकणे, घालवून देणे	निकाल देना, भगाना	to oust, to turn out
उखणणे	अ·क्रि·	खड्डे पडणे	खुदना	to be full of pits
उखर	वि·	माळवट, रेताड, बिनउपजाऊ	ऊसर	sterile, unproductive
उखरवाखर	वि·	1. खोलखड्डे पडलेली, उंचसखल, खडबडीत	ऊंचा नीचा, ऊबड़ खाबड़	uneven, rugged, rough
		2. अस्ताव्यस्त	अस्तव्यस्त	jumbled
उखळ	न·	धान्य इ: कांडण्याचे कुंडा सारखे पात्र लाकडी वा दगडी	ओखली (माठ की या पत्थर की)	wooden or stone mortar
उखळणी	स्त्री·	जमिनीची पहिली नांगरट	जमीन की पहली जुताई	bringing land under plough for the first time, turning up a field
उखळणे	स· क्रि·	1. शेत पहिल्याने नांगरणे-खोदणे	खेत में पहली बार हल चलाना, पहली बार जोतना	to bring land under plough for the first time
		2. निखळून टाकणे, मोडणे, उलगडणे	खोलना, अलग अलग कर देना, निकालना	to loosen, to separate, to break up, to undo
		3. उपटून काढणे (खिळा स्क्रू इ·)	उखाड़ना	to take out, to extract

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. (लाक्ष:) उच्चाटन करणे, हाकलणे	निकाल देना, हटाना	to remove, to drive out
		5. फोडणे, फाडणे, विलग करणे	तोड़ना, फाड़ना	to break, to tear off
	अ· क्रि·	निखळून पडणे, सुटे होणे	खुल जाना, बिखर जाना	to be loosened, to fall to pieces
उखळी	स्त्री·	1. डमरुच्या आकाराचे लाकडी उखळ	डमरू के आकार की काठ की ओखली	a wooden mortar shaped like an hour-glass
		2. दाराचे कुसू फिरण्यासाठी केलेली खोबण	वह गढ़ा या खाँच जिसमें चूल फिरती है	a socket, a mortise
		3. प्रवाहातील भोवरा	भँवर, भँवरी, जलावर्त	a whirlpool
उखळी तोफ	स्त्री·	गरनाळ	चौड़े मुँह की तोप, गरनाल	a mortar
उखाणा	पुं·	1. गूढ अर्थाचे वचन	गूढ़ार्थ वचन	a proverbial saying of covert significance
		2. कोडे	पहेली, बुझौवल	a riddle
		3. (महाराष्ट्रात) नवरा-बायको एकमेकांचे नाव गुफुंन पद्य रचना करतात ती	तुकबंदी के साथ पति या पत्नी का नाम लेना	metrical rallying in which bride's or bride-groom's name is interwoven
उखाळी, उखाळी-पखाळी, उखाळ्या पाखाळ्या	स्त्री· स्त्री·ब·व	. दुसर्यांचे दोष किंवा झालेल्या चुका	दूसरे के दोष या गलतियाँ	another's faults and foibles
उखित(-ता	पुं·	वाटसरू	राही, पथिक, राहगीर, बटोही	wayfarer, traveller

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	वि·	उदास	उदासीन, खिन्न, गमगीन	gloomy, dispirited
उखी विखी	स्त्री·	ऊहापोह, चर्चा, वादविवाद	ऊहापोह, चर्चा	discussion
उगणे	अ·क्रि·	उगवणे	उगना, उदय होना	to rise
उगम	पुं·	1. मूळ ठिकाण, उत्पत्तिस्थान	उद्‌गम, स्रोत, उत्पत्तिस्थान	source
		2. जन्म, मूळ	उत्पत्ति, मूल	origin
उगरण (-राणी)	स्त्री·	वसूली, उधारीची वसूली	उगाही, वसूली	collecting the dues
उगवण	स्त्री·	1. स्पष्ट दिसू लागणे (गोवर,देवीचे फोड इ·)	स्पष्ट दिखाई देना	appearance, coming into sight
		2. गुंत्याचा उकल, उलगडा	हल	solution
		3. 'उगरण' पाहा	दे· 'उगरण'	vide 'उगरण'
उगवणे	अ·क्रि·	1. उदयाला येणे	उगना, उदय होना	to rise
		2. बाहेर पडणे	निकलना, ऊपर आना	to break out, to burst forth
		3. अंकुर-कोंभ-फुटणे	अंकुरना, अँखुआ फूटना	to shoot up, to spring forth
		4. नजरेस येणे, प्रकाशणे (बुद्धी)	दिखाई देना (बुद्धि)	to shine out, to burst forth into notice (genius)
		5. उकलणे, उलगडणे	हल होना	to be solved
उगवत	स्त्री·	पूर्वदिशा, उगवण्याची दिशा	पूर्व दिशा	the east

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उगविणे	स·क्रि·	1. गुंत्यातून सुटे करणे,फोड करणे	खोलना, सुलझाना	to disentangle, to disengage
		2. वसूल करणे	लेना, वसूल करना	to collect (money)
उगळ	स्त्री·	1. ओक	कै, उलटी	vomit
		2. तोंडातून बाहेर टाकलेला पदार्थ	मुँह से फेंका हुआ पदार्थ	matter ejected from the mouth
		3. गिळलेला चारा रवंथ करण्याकरिता पुन: बाहरे काढतात तो	जुगाली के लिये पेट में से मुँह में लाया गया चारा	fodder brought again into the mouth for rumination
	वि·	ढिला, सैल, डगळ	ढीला, ढीलाढाला	loose
उगळणे	स·क्रि·	1. ओकून बाहेर टाकणे	उगलना, कै करना	to vomit
		2. त्यागणे, टाकून देणे	छोड़ना, त्यागना	to give up, to abandon
		3. रवंथ करणे	जुगाली करना	to ruminate
	अ·क्रि·	1. चूर्ण-चूरा-होणे	चूरा-चूरा होना, चकनाचूर होना	to be rubbed into powder
		2. सुधारणे, सत्प्रवृत्त होणे	सीधे रास्ते पर आना, सुधर जाना	to reform, return to rectitude
		3. रडू कोसळणे	रुलाई आना	to break down
		4. अनुकूल होणे	अनुकूल होना	to become propitious and kindly; to be favourable
उगा (-गी-गे)	क्रि·वि·	1. मुकाट, गप्प	चुपचाप, चुप, मौन, ख़ामोश	silently
		2. काही हालचाल किंवा उद्योग न करता	बेकार, बिना कोई चेष्टा या उद्यम करते हुए	without any movement or working
		3. अकारण, उगीच	नाहक, अकारण, बेसबब	without cause, unnecessarily

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. व्यर्थ, निरर्थक	व्यर्थ, बेफ़ायदा	in vain, fruitlessly
उगा (-गी) च	क्रि·वि·	1. विनाकारण, व्यर्थ	निष्कारण, यों ही, व्यर्थ	unnecessarily
		2. गपचिप	चुपचाप	silently, without a single word
उगारणे	स·क्रि·	वर उचलणे (हात)	ऊपर उठाना	to raise up
उगाळणे	स·क्रि·	1. (सहाणेवर) घासणे	घिसना, रगड़ना	to rub into impulpable powder
		2. फिरून तेच तेच बोलणे	एक ही बात बार बार कहना, रटना	to tell or say the same thing again and again disgustingly
		3. सेवेत देह झिजवणे (लाक्ष:)	सेवा में देह को खपाना/छिजाना	to waste away one's body in service
उग्र	वि·	1. रागीट, तापट	तेज़ मिजाज, गुस्सावर, कोपनशील	fiery, hot, irascible
		2. भयप्रद, भीषण	उग्र, भयानक, भीषण	fierce, frightful
		3. तीव्र, तिखट	तीव्र, तीखा, तेज़	strong, piercing, stinging
उग्रट	वि·	1. तीव्र वासाचा, दु:सह	कड़ी गंध वाला, दु:सह	strong-smelling. unbearable
		2. 'उग्र (1)' पाहा	दे· 'उग्र(1)'	vide 'उग्र(1)'
उघड	वि·	1. स्पष्ट, प्रकट	स्पष्ट, प्रकट, साफ़	plain, clear, evident
		2. उघडा, जाहीर	ज़ाहिर, प्रसिद्ध	open, explicit, free from secrecy
	क्रि·वि·	1. स्पष्ट करून	स्पष्टतया, साफ़ तौर पर	plainly, explicitly
		2. जाहीरपणे, चार चौघात	ज़ाहिर तौर पर	publicly, openly
उघड उघड	क्रि·वि·	स्पष्ट स्पष्ट	साफ-साफ, खुल्लम खुल्ला	openly, explicitly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उघड झाक (-प)	स्त्री·	एक सारखी उघड्याची आणि बंद होण्याची क्रिया	खुलना और बंद होना	opening and closing
उघडणे	स·क्रि·	1. खुला करणे	खोलना	to open, to uncover
		2. जाहीर-प्रकट-करणे	प्रकट/जाहिर करना	to disclose, to divulge, to publish
		3. आरंभ करणे, चालविणे, चालू करणे	आरंभ करना, चलाना	to commence, to begin, to enter upon
	अ·क्रि·	1. उघडा होणे	खुलना	to open
		2. (पाऊस) बंद होणे-थांबणे	(बारिश) थमना, रुकना	to hold up (rain)
		3. (ढग) विरणे -नाहीसे होणे	(बादल) छँटना, बिखरना	to clear away (clouds)
		4. (भाग्य) उजळणे	(भाग्य) जगना	to become favourable (fortune)
ऊघड माथ्याने	क्रि·वि·	उघडा उघड, प्रकट करणे	साफ़ तौर पर, खुल्लमखुल्ला	openly
उघड वासरा	पुं·	उघडी-मोकळी जागा	खुली जगह	open/exposed place
उघडा	वि·	1. खुला, न झाकलेला	खुला, अनावृत, जो ढका न हो	open, uncovered
		2. स्पष्ट, ढळढळीत, गुप्त नसलेला	स्पष्ट, प्रत्यक्ष, जो छिपा न हो	clear, plain, apparent, manifest
		3. प्रसिद्ध, जगजाहीर	प्रकट, जाहिर	known publicly, public
		4. नागडा, अंगावर कपडा नसलेला	वस्त्रविहीन, नंगा, नंगे बदन	naked, bare
		5. बोडका, ओका	नंगे सिर, खुले सिर	bare-headed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		6. अनाथ, पोरका	अनाथ, यतीम	orphan
		7. निर्भीड	मुँहफट, ढीठ	rude, blunt, frank
उघडा वाघडा **उघडा नागडा** **उघड्बंब**	वि·	अगदी उघड्या अंगाचा	नंगे बदन	completely bare, stark naked
उघडीक(-प)	स्त्री·	पावसाचे थांबणे, भरलेले आभाळ वितळणे	बारिश का थमना/रुक जाना, बादलों का छँटना	holding up of rain, clearing of the clouds
उघड्यावर	क्रि·वि·	खुल्या ठिकाणी, आकाशाखाली	खुले में, खुले आकाश के नीचे	in an open or exposed place, direct under the sky
उघाड (-डी)	स्त्री·	1. 'उघडीक' पाहा	दे· 'उघडीक'	vide 'उघडीक'
		2. खुली-आकाशाखालची -जागा	खुली जगह	open or exposed place
		3. बाहेर फुटणे (बिंग, रहस्य)	रहस्य/भेद प्रकट होना, खुलना	exposing of a secret
उचंबळ	पुं·	1. उमाळा	उमंग, जोश, मनोवेग	emotion, outburst
		2. डचमळ	छलक, छलकन	shaking and overflowing
उंचबळणे	अ·क्रि·	1. भावनेचा उमाळा येणे	उमंग में आना, भावना से भर जाना	to be excited with emotion
		2. उसळून वर येणे	उछलना, उछलकर बाहर आना	to swell and overflow
		3. डचमळणे, हेलकावणे	छलकना, उमड़ना	to shake and overflow
		4. मळमळणे	जी मतलाना	to be queasy/sick with bile

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
उचक	वि·	1. उक्ती, ठराविक, उचलून दिलेली (रक्कम)	एक मुश्त दी हुई (रकम)	(amount) paid in lump
		2. फसवून लंपास केलेली (रक्कम)	उड़ाई हुई, हड़प की हुई (रकम)	(money) snapped up, swindled
उचकटणे	स·क्रि·	1. उखडून-उपटून काढणे	उखाड़ना, उचाड़ना, गड़ी हुई चीज़ को उसकी जगह से हटाना	to wrench out, to tear off
		2. नखाने उकरणे, कुरतडणे	कुरेदना, खुरचना	to scrap
		3. खपली काढणे	खुरंड निकालना	to rip open a healing wound
		4. विस्कटणे	तितर बितर कर देना	to toss about, to scatter disorderly
उचकटा उचकट	स्त्री·	विस्कटा विस्कट	उखाड़ पछाड़, तितर बितर कर देना, बिखेरना	ado
उचकणे	स·क्रि·	1. वर उचलणे	ऊपर उठाना	to lift up
		2. उचलगिरी करणे, चोरून लंपास करणे	उठाईगीरी करना, उठा लेना	to snap up and pocket, to swindle
		3. उखडणे, उखडून फेकणे	उखाड़ना, उखाड़ फेंकना	to extract, to take out and toss
उचका	पुं·	1. दचका, चिंता, घोर	चिंता, फिक्र	anxiety, deep apprehension
		2. औत्सुक्य, उत्कंठा	उत्कंठा, औत्सुक्य	eager expectation, ardent desire
		3. काळजी, वेध, ध्यास यामुळे होणारा भास	चिंता, ध्यास, आदि से होनेवाला भास	false perception

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उचका उचक	स्त्री·	1. 'उचकटा उचकट' पाहा	दे 'उचकटा उचकट'	vide 'उचकटा उचकट'
		2. उचलेगिरी	उठाईगीरी	pilfering, swindling
उचकी	स्त्री·	पोटातील वायु तोंडावाटे बाहेर पडत असताना घशात अडकून मिळणारा धक्का	हिचकी, हिक्का	hiccup
उचक्या	वि·	1. उचल्या, भामटा	उचक्का, उठाईगीर	swindler, pilferer, pick-pocket
		2. स्वत:च्या कुवती बाहेर पैसे काढणारा	अपनी बिसात से अधिक पैसा उधार लेने वाला	one who borrows beyond one's means
उचटणे	स·क्रि·	चिकटलेली-जडलेली वस्तू वर उचलून काढणे	उचाड़ना, उखाड़ना	to wrench out, to detach anything fixed or stuck
	अ·क्रि·	चिकटलेल्या वस्तू पासून सुटणे-अलग होणे	उचटना, चिपकी या जमी हुई वस्तु का अपने आधार से अलग करना	to be detached and lifted up
	न·	कलथा, उलथणे	खुरचनी	scratcher
उचल	स्त्री·	1. खाली पडलेले वर घेण्याची क्रिया	ऊपर उठाने की क्रिया	lifting up, picking up
		2. वर उठण्याची क्रिया	ऊपर उठने की क्रिया	rising up
		3. वरचे वर काढलेल्या रकमा	बार बार ली हुई या निकाली हुई रकमें	monies drawn
		4. उधारी	उधार	borrowing
		5. उठावणी	विद्रोह	rebellion, assault
उचलणे	स·क्रि·	1. वर घेणे - करणे	उठाना, नीचे से ऊपर लेना/करना	to lift, to pick up
		2. पत्करणे, हाती घेणे	अंगीकार करना, उठा लेना	to undertake

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. लांबविणे, चोरणे	चुराना	to steal, to swindle, to pick
		4. चेतावणे	भड़काना	to instigate, incite
	अ·क्रि·	1. जोराने वर उठणे, वर घेणे	उठना, ज़ोर से ऊपर उठना/आना	to rise up
		2. उठावणी करणे	विद्रोह करना	to rise against, to rebel, to assault
		3. उंच होणे, वाढणे	बढ़ना	to advance in height, to grow
उचलतं(-बां)गडी	स्त्री·	1. हात-पाय पकडून उचलून नेण्याची क्रिया	हाथ-पाँव पकड़कर/ जबरदस्ती ले जाने की क्रिया	carrying away forcibly
		2. हकालपट्टी	उच्चाटन, हटाना, निकाल देना	dismissal
उचला उचल	स्त्री·	1. स्थलांतर, वरचेवर एका ठिकाणाहून दुसर्या ठिकाणी नेणे	बार बार स्थानांतर	frequently repeated lifting up and carrying (bag-baggage)
		2. फेकाफेक	बिखेरना, छितराना	tossing about
		3. हे उचल ते उचल अशी-एक सारखे उचलण्याची क्रिया	लगातार वस्तुएँ उठाने की क्रिया	incessant lifting up and setting down
उचलून धरणे	स·क्रि·	पाठिंबा देणे	समर्थन करना	to support, to endorse
उचलेगिरी	स्त्री·	नजर चुकवून केलेली चोरी, भामटेगिरी	उचक्कापन, उठाईगीरी	swindling, pick-pocketing
उचल्या	पुं·	भामटा, नजर चुकवून चोरी करणारा	उचक्का, उठाईगीरा, चाई, जेब कतरा	pick-pocket, swindler

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	वि·	जास्त दिवस एके ठिकाणी न राहणारा	अधिक समय तक एक जगह न रहने वाला	one that does not stay longer in one place, a sojourner
उचाट	पुं·	1. कंटाळा, उद्वेग	उचाट, उदासी, ऊब, उकताना	feeling of sickness or weariness or nausea
		2. ध्यास, उत्कंठा	लगन, उत्कंठा	eagerness, impatience
		3. लिलावाने होणारी बिक्री	नीलाम से की जानेवाली बिक्री	sale by auction
उचाटणे	अ·क्रि·	कंटाळा-उबग येणे	उचाटना, ऊबना	to be sick or weary
उचाटा	पुं·	उठावणी करून केलेला ठसा	मूर्ति बनाने का साँचा	a mould
उचापत	स्त्री·	1. उधारी, उधार माल	उधार का लेन देन	transaction on credit or goods so purchased
		2. वरचेवर केलेली उसनवारी	बार बार की हुई माँगनी	frequent borrowing
		3. कर्ज	क़र्ज, उधारी	credit, borrowing
		4. उठाठेव, भानगड, नसती उलाढाल	झंझट, झमेला, निरर्थक व्यवहार	idle meddling, interference in a business with which one has nothing to do
उचापत्या	वि·	1. उठाठेवखोर, भानगड्या	झंझटी, झमेलिया	meddler, one interfering unnecessarily
		2. लटपट्या, धडपड्या	चलता पुरजा (-जी)	obtrusively bustling, officious

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उचित	वि·	योग्य, लायक, बरे	उचित, योग्य, मुनासिब, ठीक	proper, suitable, becoming fit
उच्च	वि·	1. उंच 2. थोर, श्रेष्ठ	उच्च, ऊँचा, लंबा बड़ा, श्रेष्ठ	high, tall lofty, great
उच्चनीच भाव	पुं·	थोर-हलका असा भाव, भेदभाव	ऊँचे-नीचे का भाव, भेदभाव	differentiation
उच्चन्यायालय	न·	वरिष्ठ न्यायालय	उच्च न्यायालय	High Court
उच्च पदस्थ	वि·	वरिष्ठ पदावर-हुद्यावर-असणारा	उच्च पदस्थ, उच्च पदाधिकारी, ओहदेदार	superior officer
उच्चवर्ग	पुं·	वरच्या दर्जाचे समजले जाणारे समाजातील वर्ग	उच्चवर्ग	upper class, the elite
उच्चशिक्षण	न·	माध्यमिक नंतरचे-कॉलेजचे-शिक्षण	उच्च शिक्षा	higher education
उच्चस्वर	पुं·	वरचा-ताणलेला-आवाज	ऊँची आवाज़	high tone or note
उच्चांक	पुं·	अगदी वरची श्रेणी, विक्रम	रिकॉर्ड, सर्वोत्तम कृति	highest standard or record
उच्चाट	पुं·	आतुरता, उत्कंठा	लगन, उत्कंठा, उत्सुकता	eagerness, impatience
उच्चाटण (-न)	न·	1. हकालपट्टी, घालवून देणे, उलथून पाडणे 2. जादूटोणा, जंतरमंतर	उच्चाटन, हटा देना, उखाड़ना जादू-टोना, जंतर मंतर	ousting, expulsion, turning out charms and incantations

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उच्चाधिकार मंडल	न·	वरच्या दर्जाची सत्ता असलेले शासकीय मंडळ	बड़ी सत्ताधारी समिति या मंडल	committee or board having superior powers, high-power committee or commission
उच्चार **उच्चारण**	पुं· न·	शब्द उच्चारण्याची तर्हारीत	उच्चारण, वर्ण या शब्द उच्चारने का तरीका, तलफ़्फ़ुज़	pronunciation, mode of utterance, expression
उच्चारणे	स·क्रि·	तोंडातून वर्ण वा शब्द काढणे	उच्चारना	to pronounce, to utter
उच्चारित	वि·	उच्चारलेला, बोललेला	उच्चारित, बोला हुआ, कहा हुआ	pronounced, uttered, expressed
उच्चालक	पुं·	तरफ, जड वस्तू उचलण्या करिता तिच्या-खाली लांब दांडा (पहार) घालतात तो	उत्तोलक	lever
उच्ची	स्त्री·	उंची, उच्चता	ऊँचाई, उच्चता	high level, height
उच्चीचा	वि·	चढाया, उंचीचा, जोरदार (ग्रह इ·)	ऊँचा, जोरदार (ग्रह आदि)	propitious, very favourable
उच्छाद	पुं·	1. सतावणी, गांजणूक, पीडा	सताना, परेशानी	harassment, oppression, annoyance
		2. उपद्रव, धिंगाणा	उपद्रव, ऊधम	tumult
उच्छाद मांडणे	क्रि·	धिंगाणा घालणे, उपद्रव करणे, त्रास देणे	ऊधम मचाना, परेशान करना	to harass, annoy, act wildly/tumultuously

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उच्छिष्ट	न·	उष्टे	जूठन, जूठा अन्न	leavings, orts
	वि·	1. खाऊन उरलेला, उष्टा	जूठा, खाने से बचा, खाकर छोड़ा हुआ	left of meal, rejected
		2. वापरलेला, भोगलेला	भोगा हुआ, उपयोग किया हुआ, काम में लाया हुआ	enjoyed before, used and left
उच्छृंखल	वि·	1. नियंत्रण नसलेला, स्वैराचारी, निरंकुश	उच्छृंखल, निरंकुश, अनियंत्रित, स्वेच्छाचारी	unrestrained, self-willed
		2. उतावीळ, अविचारी	उतावला, अविचारी	rash, desultory
उच्छेद	पुं·	नायनाट, समूळ नाश	उच्छेद, उन्मूलन, जड़ से नाश	demolition, utter destruction
उच्छ्वास	पुं·	1. बाहेर टाकलेला श्वास	उच्छ्वास, नाक से बाहर छोड़ी जानेवाली साँस	breath, respiration, exhalation
		2. सुस्कारा	आह	a sigh
		3. हवा बाहेर जाण्याकरिता ठेवलेला झरोका	भीतर की हवा बाहर निकालने के लिये बनाया गोखा	a spiracle, a breathing-hole, vent, orifice
		4. उंचावरून आणलेला पाण्याचा पाट किंवा पाण्याची समपातळी ठेवण्याकरिता पाटात मध्ये मध्ये बनविलेले हौद, उश्वास	ऊँचाई से आनेवाले पानी की नहर या ऐसे पानी की सतह बनाये रखने के लिये बीच बीच में बँधे हौज़	an elevated water-course or reservoirs made in between the course as to keep up the water level
उजखु (-खो) रा	वि·	उजव्या हाताने व्यवहार करणारा	दायँ हत्था, दक्षिण हस्तिक, दायें हाथ से काम करने का आदी	right-handed
उज़गरा	पुं·	1. जागरण, जागर, उजागरा	जागरण, रतजगा	wakefulness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. त्रास, दु:ख, कष्ट	ताप, दु:ख, कष्ट	vexation, pain
		3. स्मरण, आठवण	स्मरण, याद	recollection
उजदार	न·	पुढचा दरवाजा	अगला दरवाज़ा, घर के अगवाड़े का द्वार	the front door
उजरणे	अ·क्रि·	1. उत्कर्ष होणे	उत्कर्ष होना	to prosper
		2. शक्ती परत येणे, प्रकृती सुधारणे	खोयी हुई शक्ति प्राप्त करना, स्वास्थ्य सुधरना	to recover
		3. मंदबुद्धी विकास पावणे	मंद बुद्धि का विकास होना	to develop some intelligence (of a dullard)
	स·क्रि·	1. दुरुस्त करणे	मरम्मत करना	to repair, to restore, to shape
		2. चकचकीत करणे, स्पष्ट करणे	चमकाना, साफ बनाना	to brighten, to make clear
		3. घोकणे, तेच तेच पुन: म्हणणे	रटना	to reiterate, to repeat
उजवट	वि·	उजळ, गोरेला	उजला, गोरा	fair
उजवण, उजवणूक	स्त्री·	1. शेवट, अखेर	समाप्ति, आखिर	closure, end
		2. साफल्य, सार्थकता	सफलता	fulfilment, accomplishment
उजवणे	अ·क्रि·	1. पार पडणे, व्यवस्थितपणे शेवटास जाणे	संपन्न होना, यथाविहित पूरा होना	to be concluded, to end in the right manner

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. निभावून जाणे, (आपत्तीतून) सहीसलामत बाहेर पडणे	(आपत्ति आदि से) बच जाना	to come through safely, to turn out well
उजवा	वि·	1. दक्षिण, डाव्याच्या उलटा	दाहिना, दायाँ	right (opp. of left)
		2. अधिक चांगला, सरस	अधिक अच्छा, बेहतर	better
उजवाहात	पुं·	(लाक्ष:) पूर्ण विश्वासाचा सहकारी, मुख्य सोबती	(लाक्ष·) पूरे भरोसे का सहयोगी, मुख्य साथी	fully trustworthy colleague, prominent assistant
उजविणे	स·क्रि·	1. पार पाडणे, चांगल्या रीतीने शेवटास नेणे	समापन करना, संपन्न/पूरा करना	to conclude, to conclude in the right or proper manner
		2. (मुलाचे-मुलीचे) लग्न करून देणे	(बेटे या बेटी को) ब्याहना, (उसका) ब्याह करना	to marry-to give in marriage (one's son or daughter)
		3. (कोणावर) धार्मिक संस्कार करणे	(किसी पर) धार्मिक संस्कार करना	to perform upon anyone religious rites
		4. श्रृंगारणे, सजविणे	सजाना	to decorate, to ornament
उजवी डावी	स्त्री·	होकार किंवा नकार, कौल	हां या ना, अनुकूलता या प्रतिकूलता का अंदाज़ा	affirmation or negation, estimating of the same
उजवी बाजू	स्त्री·	1. (राजसभेत) उजवीकडे बसणारे सत्ता धार्यांचे कैवारी	(राज सभा में) दाहिनी ओर बैठने वाले सत्ताधारी पक्ष के पक्षपाती/तरफ़दार	the right-wing (in a legislative body)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (जेवणाच्या ताटात) उजव्या बाजूकडील भाजी इ· चे स्थान	(भोजन की थाली में) साग-सब्जी आदि का स्थान	the right-hand place in a plate reserved for cooked vegetables
उजळ	वि·	1. गोरा, शुभ्रवर्णी	उजला, सफ़ेद	fair, of light complexion
		2. सदाचारी, शुद्धवर्तनी	सदाचारी, पवित्र आचरण वाला	of a pure character, of good behaviour
		3. चकचकीत, सतेज, स्वच्छ	चमकदार, स्वच्छ, साफ़	bright or glittering, very clean
		4. भद्र, उच्चवर्णीय, सुसंस्कृत	भद्र, उच्च वर्ण का, सुसंस्कारी	of high family/race/ culture
उजळमाथा	पुं·	निष्कलंक अब्रू, अब्रूदारपणा	उजला मुँह	the state of having clean reputation
उजळणी	स्त्री·	1. पुन: पुन: बोलणे-सांगणे	आवृत्ति, दुहराने की क्रिया	revision
		2. तेच ते धडे करण्याची क्रिया	पहाड़े आदि रटने की या दुहराने की क्रिया	act of repeating arithmetical tables etc.
		3. ताजे करण्याची, चकचकीत करण्याची, उजळा देण्याची क्रिया	ताज़ा, चमकदार या साफ़ करने की क्रिया	act of refreshing or of burnishing or furbishing
उजळणीचे पुस्तक	न·	अंकलिपी, बाळवाचन-प्राथमिक पुस्तक	बालपोथी, वर्णमाला पुस्तक, क़ायदा	a primer
उजळणे	स·क्रि·	1. घासणे, चकचकीत करणे	घिसना, चमकदार बनाना	to polish, to furbish
		2. स्वच्छ करणे	साफ़ करना	to clean

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. प्रकाशित करणे	उजाला/रोशनी करना	to illumine
	अ·क्रि·	1. प्रकाशित होणे	प्रकाशित होना, प्रकाशयुक्त बनना	to be brightened, to be illumined
		2. गोरा-सतेज-होणे	गोरा/उजला बनना	to become fair or bright-coloured
		3. (फळे इ·) सुंदर-रंगदार होणे	रंग निखरना	to become blooming
		4. निवळणे (अंधारी रात्र, लाल डोळा)	निथरना, सुधरना	to become clear-bright
उजळा	पुं·	1.तकाकी, लकाकी, चकाकी	चमक, दमक	gloss, lustre, brightness
		2. जिल्हई, मुलामा, ओप, गिलीट	ओप, जिला, मुलम्मा, कलई, गिल्ट	gilding, plating
		3. जिल्हई ज्यात देतात ते मिश्र द्रव्य	चमकदार बनाने वाली चीज़	scouring-stuff (such as alum, salt-petre etc.)
उजळाई	स्त्री·	उजळ-चमकदार-गिलीट करण्याचे काम किंवा मजुरी	चमकाने, जिला करने, ओपने का काम या उजरत	labour or cost of scouring or gilding
उजागर (-रा)	पुं·	1. जागर (-ग्र)ण	जागरण, रतजगा	wakefulness
		2. उजळमाथा, नि:शंकपणा, निर्दोषपणा	नि:दोंषता, निर्भयता, नि:शंकता	fearlessness, boldness, dauntlessness
		3. सावधपणा	सावधानता	alertness
		4. स्मरण	स्मरण	recollection
उजाग (-गि)री	स्त्री·	1. निर्लज्जपणा, बेशरमी	निर्लज्जता, बेशर्मी	shamelessness
		2. धीटपणा, निर्भयपणा	निडरता, निर्भयता	boldness, dauntlessness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. उघडपणा, उघडकी, जाहीर होणे	प्रकटना, प्राकट्य	openness, publicity, notoriety
		4. उजळमाथा, अब्रूदारपणा	उजला मुँह	clean reputation
उजागीर	वि·	1. निर्लज्ज, बेशरम	निर्लज्ज, बेशर्म	shameless
		2. धीट, निर्भय	निडर, निर्भय	fearless, bold, dauntless
		3. उघड, खुला	खुला, प्रकट	open, manifest
उजाड	वि·	1. ओसाड, वस्तीरहित	उजाड़, जनशून्य, वीरान, ध्वस्त	desolate, depopulated
		2. वैराण, पीक न होणारा	ऊसर, बंजर	barren
उजाडणे, उजेडणे	अ·क्रि·	1. सकाळ होर्णे, प्रकाश फुटणे, दिवस निघणे	उजाला होना, सवेरा होना, दिन निकलना	to dawn
		2. (लाक्ष:) डोक्यात प्रकाश पडणे, स्पष्ट होणे	स्पष्ट/साफ़ होना	to be clear
उजाडी	स्त्री·	ओसाडपणा	वीरानी, उजाड़ होने की स्थिति, जनशून्य स्थिति	depopulated state, desolateness
उजाळ (-ळे)	वि·	पांढरे स्वच्छ	उजला, सफ़ेद, साफ़	brightly white
	पुं·	1. तेज, प्रकाश, उजेड	तेज, प्रकाश, रोशनी, उजाला	lustre, light
		2. उजळेपणा, स्वच्छपांढरेपणा	उजलापन, सफेदी	brightness, bright whiteness
		3. नावलौकीक	ख्याति, गौरव	good reputation
उजु(-जू)	वि·	1. सीधा, सरळ	सीधा, सरल	straight (not curved or bent)
		2. नीट, योग्य	योग्य, हितकर	right, proper, wholesome

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. प्रमाणशीर, बरोबर	संतुलित, ठीक	measured, balanced
		4. उचित, न्याय्य	उचित, न्याय्य	equitable, just
		5. ऋजू, सीध्या-सरळ स्वभावाचा	ऋजु, कुटिलतारहित, सच्चा	straightforward, fair, honest
	क्रि·वि·	1. सरळपणे, नीट रीतीने	सीधी/योग्य रीति से	properly, rightly
		2. योग्य दिशेने - बाजूने	योग्य दिशा की ओर	in the right direction, on the proper side
उजूर	पुं·	1. हरकत	आपत्ति, उज्र	objection
		2. निमित्त	बहाना	excuse
उजेड	पुं·	प्रकाश	उजाला, प्रकाश	light
उजेडता	क्रि·वि·	दिवस फुटताना - उगवताना	मुँह उजाले, तड़के	at dawn or daylight
उज्ज्वल	वि·	1. उजळ, झगमगीत, तेजोयुक्त	उज्ज्वल, चमकता हुआ, तेजवान	bright, glittering, shining
		2. स्वच्छ, निर्मळ, पवित्र	उजला, स्वच्छ, निर्मल, पवित्र	clean, pure
उटंगर (-ळ)	न·	1. उंचवटा	टीला, ढूह, भीटा	a small hillock, knoll, tump
		2. शरीरावर उठलेले आवाळू किंवा टेंगूळ	मस्सा, अर्बुद	a bump, whelk
		3. एखादी बोजड वस्तू लोटून नेताना खाली दगड लावतात तो	किसी भारी बोझ को ठेलकर ले जाते समय उसके नीचे रखा जानेवाला पत्थर	a stone etc. placed under a mass to be rolled along
	वि·	1. उंचसखल, खडबडीत	ऊँचा-नीचा, ऊबड़ खाबड़	uneven, unlevel, rough
		2. डळमळीत	लड़खड़ाना	tottering, shaking

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उटणे	न·	अंगाला चोळून लावण्याचे एक सुंगधी द्रव्य	उबटन	a fragrant powder for smearing
	स·क्रि·	1. उटणे चोळणे	उबटना, उबटन से मालिश करना	to rub with fragrant smear
		2. घासणे, घासून चकचकीत करणे	माँजना, रगड़कर चमकाना	to rub, scour
		3. धुणे	धोना	to wash
उटा	पुं·	अटकण (-णी) (गाडीच्या चाकापुढे गती थांबविण्यासाठी लावतात ते)	अड़ंगा, पहियों को रोकने के लिये उनके नीचे लगाया जानेवाला पत्थर	scotch-stone or stopper placed under a wheel
उटारेटा(पुं·), -टी	स्त्री·	1. भानगड, झंझट, डोकेदुखी	झंझट, झमेला, माथापच्ची	idle meddling
		2. चुळबुळ, चंचलपणा	चुलबुलापन, चांचल्य	restlessness, fidgetiness
		3. गप्पिष्टपणा	गपोड़ेबाज़ी	tale-telling, gossiping
उटारेटी	क्रि·वि·	आळसात, गप्पा मारण्यात	आलस में, फालतू बातों में	idly, in gossiping
उटाळा(पुं·), -ळी	स्त्री·	तरफ	उत्तोलक	lever
उटी	स्त्री·	'उटणे' पाहा	दे· 'उटणे'	vide 'उटणे'
उटे(-ट्टे)	न·	बदला, सूड, वचपा	बदला, प्रतिशोध	revenge, act of retaliation
उठणे	अ·क्रि·	1. पडलेल्या किंवा बसलेल्या अवस्थेतून वर येणे	उठना, बैठे होना या खड़ा होना	to rise, to become erect, to get up

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वर जाणे (धूर, धुरळा)	ऊपर की ओर जाना	to rise upwards, to ascend into the air
		3. जागे होणे (झोपेतून)	जागना	to wake
		4. संपणे, बरखास्त होणे (सभा, बैठक)	स्थगित/समाप्त होना	to rise, break up
		5. बाहेर पडणे, चालू लागणे (सैन्य इ·)	निकलना, चलना, प्रस्थान होना	to move off
		6. उडून जाणे, नष्ट होणे (प्रेम, मन इ·)	उचटना, (मन का) हट जाना, बिलगाना	to be estranged from, to be disgusted with
		7. बंड करणे	विद्रोह करना	to rise against, to be insurgent
		8. उमटणे, उत्पन्न होणे, स्पष्ट ऐकू येणे (ध्वनी, कंठी)	सुनाई देना, गूँजना	originate, come into existence, to be articulate
		9. वर येणे, बाहेर पडणे (पुरळ, साथ, बातमी इ·)	निकलना, बाहर दिखाई देना	to rise, arise, break forth, appear
		10. दुखायला लागणे (डोके, दाढ इ·), ठणकणे	दर्द करना, ठनकना	to ache
		11. चाल करून जाणे	धावा करना, चढ़ाई करना	to attack, to assault
		12. ठसा उमटणे (वळ, बोटे इ·)	उभरना, ऊपर उठना	to rise, to be clear/distinct
		13. पार पडणे, शेवटास जाणे (काम· इ·)	संपन्न होना, पार पड़ना	to be completed, to be duly and fully executed
		14. ओसाड पडणे, निर्जन होणे (वस्ती इ·)	उजड़ना, उठ जाना	to be depopulated, to be desolate
		15. खपून जाणे, संपून जाणे (माल इ·)	खत्म होना, खप जाना, पूरा बिक जाना	to sell off

मराठी शब्द	व्या को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		16. प्रवृत्त होणे ('जीव घ्यायला उठला')	प्रवृत/आमादा/तैयार होना	to be ready for, to start up
		17. एकदम मनात येणे (विचार इ·)	मन में उपजना (विचार, शंका)	to occur to the mind, to arise in mind
		18. प्रचारात येणे (खूळ, फॅशन इ·)	प्रचार में आना	to come into vogue
उठत बसत	क्रि·वि·	कसे बसे, थांबून थांबून मोठ्या कष्टाने	उठते, बैठते, किसी तरह धीरे धीरे	haltingly, with difficulty
उठता बसता	क्रि·वि·	क्षणोक्षणी, हरघडी, पावलो पावली	हरदम, हरघड़ी, हर वक्त, हमेशा	every instant, on all occasions, every now and then
उठवण-उठवणूक	स्त्री·	1. (दुसर्‍याने धरून उठवावे अशी) दुर्बळ दशा	ऐसी दुर्बल अवस्था जिसमें दूसरों के सहारे उठना पड़ता है	state of extreme weakness (in which one can stand only with another's help)
		2. (लाक्ष:) पराकाष्टेची कंगाली, दरिद्रावस्थता	दैन्य, कंगाली	utter destitution, extreme poverty
उठवणीस येणे		अतिशय अशक्त होणे, मरायला टेकणे	बहुत अधिक थक जाना, आसन्नमरण होना	to become extremely weak, to be near death
उठवणे	अ·क्रि·	उठण्यास समर्थ होणे	उठा जाना	to be able to rise
उठवळ	वि·	1. आळशी, कामचुकार	आलसी, कामचोर	sluggish, shirker
		2. चंचल मनाचा, उच्छृंखळ, स्वैराचारी	स्वेच्छाचारी, उठल्लू	wilful, wanton, fickle-minded
		3. बेफिकीर	लापरवाह	insincere, careless

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उठविणे	स·क्रि·	1. 'उठणे' चे प्रयोजक (उठायला लावणे)	उठाना	causal of 'उठणे' (to cause to rise)
		2. बसते करणे	(लेटे हुए को) बिठाना	to help to rise and sit
		3. उभे करणे	खड़ा करना	to raise, erect
		4. उचलणे, वर हाती घेणे	नीचे से उपर लेना, हाथ में लेना	to lift up, to pick up
		5. जागे करणे	जगाना	to awaken, to arouse
		6. चेतविणे, चिथावणे	उकसाना, उत्तेजित करना	to excite, to stir up
		7. (डोके) दुखायला लावणे, त्रस्त करणे	सिर खाना, परेशान करना	to make one's head to ache, to harass, to plague
		8. (कंडी) पिकावणे	उड़ाना (गप), अफ़वाह फैलाना	to spread a false rumour
		9. उत्पन्न करणे	उत्पन्न/पैदा करना	to produce
		10. पार पाडणे	संपन्न करना, पूरा करना	to fulfil, to accomplish
		11. लांबविणे, पळविणे, चोरून नेणे	चुराना	to steal away, to take away fraudulently
		12. (इमारत इ·) उंच करणे	ऊपर की ओर बढ़ाना या ले जाना	to erect, to raise
उठाउठी	क्रि·वि·	लागलीच लाबडतोब, त्वरेने	तुरंत, झट, जल्दी से	instantly, smartly, promptly
उठागीर	वि·	1. उपरी (-या), तात्पुरता आलेला	आगंतुक, निवासी	a sojourner
		2. उचल्या	उठाईगीर, उचक्का	a pick-pocket, sharper, pilferer

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उठाठेव	स्त्री·	1. पंचाईत, रिकामी लुडबुड, ढवळाढवळ	झंझट, झमेला, माथापच्ची, नाहक किया जानेवाला हस्तक्षेप	idle interference, idle inquiry
		2. व्यवस्था, सरबराई	व्यवस्था, प्रबंध, इंतज़ाम	arrangement
		3. कामाची दगदग, खटपट	उठाबैठी, आयास, कड़ी कोशिश, परेशानी	toil and troubl(
उठाणू	न·	गळू, बेंड	फोड़ा	an abcess, impostume, tumour
उठाव	पुं·	1. वर उपसून आलेला भाग, नक्षी	उठा/उभरा हुआ भाग, उभरी हुई नक्काशी	projection from the general surface, relief
		2. शरीराची ठेवण, बांधा	देह की गठन, काठी	build of the body
		3. चढाई, उचल	हमला	
		4. खप	खपत, बिक्री	rising in arms, attack offtake, sale, market, consumption
उठावणी	स्त्री·	1. उत्तेजन, प्रोत्साहन, चिथावणी	उकसाहट, उत्तेजना, भड़काना	inciting, stimulating, abetting
		2. उचल करणे	आमादा होना	starting up, being ready for, rising and setting to
		3. बंडखोरी	विद्रोह, सिर उठाना	rising in arms
		4. जागृती	जागृति	awakening
		5. उभारणी, सजावट	सजावट, सजधज, तैयारी	embellishing, decorating
		6. तळ उचलून निघण्याची तयारी	कूच, खानगी	decamping, rising to move off
		7. उचलण्याची क्रिया	उठाने की क्रिया	lifting up

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उठावदार	वि·	1. उपसून वर आलेला, ठळक	उभाड़दार, साफ़	projected, pitted out, clear
		2. आकर्षक, प्रभावशाली	आकर्षक, प्रभावशाली	attractive, conspicuous
उठित	वि·	लागवडीला आणलेली, वहिती खालची (जमीन)	जोत नीचे की (ज़मीन)	cultivated, under cultivation
उडणे	अ·क्रि·	1. आकाशात, अंतराळात जाणे-फिरणे (पक्षी, विमान)	आकाश में/अंतराल में जाना/ घूमना	to fly, to soar (in the sky)
		2. आकाशाच्या दिशेने वर झेप घेणे (कारंजे, शिंतोडे)	आकाश की ओर ऊपर लपकना, उड़ान करना	to leap, to spring, to bounce
		3. उसळी घेऊन उल्लंघन करणे, ओलांडून जाणे	उछलकर लाँघ जाना, उछलना	to leap or jump over
		4. झेप घालणे, तुटून पडणे	टूट पड़ना, झपटना	to spring upon, to rush or fall upon with fury
		5. फिके अस्पष्ट होणे	फीका पड़ना, उड़ जाना	to fade, to become faint or pale
		6. जोरात विकला जाणे, -खपणे (माल)	खपना, तेज़ी से बिक जाना	to be sold quickly
		7. खर्च होऊन जाणे	खर्च होना	to be expended, to be consumed
		8. उठणे, सोडून जाणे (मन)	ऊबना (जी)	to be disgusted with
		9. स्फोट होणे (बंदूक, तोफ)	छूटना, दागना (बंदूक, तोप आदि)	to be fired or discharged

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		10. नराने मादीवर संभोगासाठी चाल करणे	संभोग हेतु नर का मादा पर सवार होना	to leap upon (the female beast in covering)
		11. हवेत फडफडणे	फहराना, लहराना	to fly in the air (flag etc.)
		12. निघून जाणे, दिसेनासे होणे (स्पिरिट, माणूस)	बहुत तेजी से जाना, भागना, उड़ चलना	to disappear suddenly, to elapse
		13. सुकणे, नाहीसे होणे (दुभत्या जनावराचे दूध इ·)	दुधारु पशु का ठाँठ होना	to become dry, to cease to give milk
उडत उडत	क्रि·वि·	1. उड्या मारीत	उछलते कूदते	by hops and jumps, in a springing manner
		2. संदिग्धपणे, अप्रत्यक्षरीत्या (बातमी उडत उडत कानी आली)	अनिश्चित/अस्पष्ट रूप में	indirectly, in a loose manner, from mouth to mouth
		3. थोडक्यात, संक्षेपाने (तूर्त उडत उडत सांगतो वेळ नाही)	संक्षेप में	in brief, briefly
उडतबातमी	स्त्री·	1. बाजारगप्प	उड़ती ख़बर, अफवाह	rumour
		2. अप्रत्यक्ष-तोंडातोंडी - कानी आलेली बातमी	सुनी-सुनायी ख़बर	flying report
उडदळ, उडदावळ	स्त्री·	1. उडीद पिकविणारी जमीन	उरद का खेत	field for growing the pulse 'udid'
		2. उडीदी रंगाची साड़ी	उरद के रंग की साड़ी	sari of the colour of 'udid'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उडदी	वि·	उडदाच्या रंगाचा	उरद के रंग का	of 'udid' colour
उडव(-वि)णे	स·क्रि·	1. उडायला लावणे, उडेल असे करणे	उड़ाना, उड़ने की क्रिया कराना	causal of उडणे, to cause to fly, to let fly
		2. दूर फेकणे, फेका फेकी-अस्ताव्यस्त करणे	फेंकना, छितराना, तितरबितर करना, फैलाना, बिखेरना	to scatter, cast abroad
		3. उधळणे	बहुत अधिक खर्च करना	to squander, spend lavishly
		4. हेटाळणे, झिडकारून लावणे	झिड़कना, फटकारना	to treat with slight or scorn, reject, scout
		5. सफाईने चोरणे, हातोहात लांबविणे	सफ़ाई से चुराना	to steal insiduously
		6. नाहीसा करणे	गायब करना	to kidnap, to put out surreptitiously, shuffle
		7. (दारूगोळा टाकून) उध्वस्त करणे	(बारूद इत्यादि से) ध्वस्त कर देना	to demolish (by battering)
		8. उडेल इतक्या झपाट्याने तोडणे (डोके, कणसे इ·) -फोडणे	झपट से अलग कर देना या फोड़ना	to cut off or blow off or explode
उडवा उडवी	स्त्री·	1. टाळाटाळी करणे, दुर्लक्ष	टालमटोल, उपेक्षा, लापरवाही	slight evasion, evading, dodging
			अपव्यय, फ़िज़ूलखर्ची	squandering
		2. उधळपट्टी 3. फेकाफेक	छितराने/फैलाने/बिखराने की क्रिया	scattering, tossing about, dispersing
उडवी	स्त्री·	1. न झोडलेल्या पिंजराची गंजी	डंठल के साथ धान की गंजी	stack of unthrashed bundles of rice-straw

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. रास, गंजी	गंज, गंजी	stack, heap
उडाऊ (उडव्या)	वि·	उधळ्या, खर्चिक	उड़ाऊ, फ़िज़ूलखर्च	squanderer
उडाणटप्पू	वि·	1. भटक्या, उनाड 2. चंचल, एके ठिकाणी न थांबणारा	आवारा, निठल्ला चंचल, अस्थायी	vagrant, roving fickle, unsteady, inconstant
उडी	स्त्री·	1. झेप, उडी घेऊन पलिकडे जाण्याची किंवा वर उडण्याची क्रिया 2. (लाक्ष:) इच्छेची -शक्तिची मर्यादा	कूदना, फलाँग, छलाँग, उड़ान इच्छा की/शक्ति की मर्यादा, पहुँच	leap, spring, jump, bound stretch or reach
उडीमारणे	अ·क्रि·	झेप घेणे, उडी घेऊन पलिकडे जाणे	कूदना, छलाँग मारना	to jump, to leap
उडीद	पुं·	एक द्विदल धान्य	उर (-ड़)द	a pulse, Phaseolus radiatus
उड्डाण	न·	वर उडी - झेप - घेण्याची किंवा उडण्याची क्रिया	उड़ान, उड़ने की क्रिया	leaping, jumping, bounding or flying
उणवट	वि·	हलका, कमी किंमतीचा-मोलाचा	हलका, कम मूल्य का, कम कीमत वाला	deficient, inferior, of low price or value
उणा	वि·	1. कमी, न्यून 2. अपुरा 3. दोषपूर्ण 4. हलका, कमी प्रतीचा 5. अपमानकारक, अयोग्य	ऊन, ऊना, कम, न्यून अधूरा, अपूर्ण त्रुटिपूर्ण, सदोष हलका, घटिया मानहानिकारक, अनुचित	less, falling short incomplete, scanty deficient, defective inferior, lower in value or excellence insulting, mean

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
		6. नपुंसक	नपुंसक	hermaphrodite, impotent
उणादुणा	वि·	अपमानजनक, मनाला लागणारा	मानहानिकारक, दिल को लगने वाला, मर्मभेदी	disparaging, contemptuous
उणापुरा	वि·	कमी जास्त, जवळ जवळ	कम ज्यादा, लगभग, न्यूनाधिक	more or less, nearly, about
उणावणे	अ·क्रि·	1. कमी होणे, घटणे	कम होना, घटना	to become less, to lessen, to diminish
		2. ढिले-शिथिल - मोकळे होणे	शिथिल होना	to relax
		3. खालावणे, क्षीण होणे	क्षीण होना	to be reduced
		4. अवनती होणे, खाली येणे	अवनति होना, नीचे आना	to sink, to fall, to come down
उणीव	स्त्री·	1. कमीपणा, न्यूनता	ऊनता, कमी, न्यूनता	scarcity
		2. दोष, व्यंग	दोष, त्रुटि	deficiency, flaw, defect
उणे	वि·	'उणा' चे नपुंसक लिंगी रूप	'उणा' का (सभी अर्थों में) नपुंसक रूप	neuter termination of 'उणा' (with all its meanings)
उणेपणा	पुं·	दोष, कमतरता	ऊनता, त्रुटि, दोष	deficiency, defect, default
उतरणे	अ·क्रि·	1. तडकणे, उलणे, उकलणे	तड़कना, चटकना	to snap, to break suddenly, to burst
		2. ताणून फाटणे, तटतटणे	उधड़ना, टूटना, खुलना	to burst through excessive stretching
		3. दाटणे, घट्ट होणे	कसना, तंग होना	to pinch, to be excessively tight

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	स·क्रि·	1. उकलणे	उधेड़ना	to burst, to break open
		2. ताणून तोडणे	तानकर तोड़ना	to snap by stretching
उतणणे	स·क्रि·	छप्पर खोलणे, छपराचे गवत इ· काढून टाकणे	छप्पर का घास फूस निकालना, छप्पर खोलना	to take off (from a roof its) grass etc.
उतणे	अ·क्रि·	1. फुगून वर येणे (दूध, कातडी इ·)	उबलना, जोश खाना, सूजना, उबलकर या सूजकर ऊपर आना	to swell, to boil and flow over
		2. खतखतणे (चुन्यात पाणी घातले असता होते तसे)	झाग आना, फूल जाना	to slake, to hydrate (as lime), to effervesce
		3. बिब्ब्याच्या तेलामुळे पुरळ उठणे	भिसावाँ लग जाने से शरीर पर फफोले होना	to break out into pustules by the application of marking nut-oil
		4. उन्मत्त होणे	इतराना, घमंड करना	to be inflated with pride
		5. उसळणे, उचंबळून वर येणे	उमड़ना	to swell over
		6. माजणे, जोराने - विपुल प्रमाणात - वाढणे (पीक, गवत)	लहलहाना, जोरों से बढ़ना	to grow rank or luxuriant
उतूजाणे	स·क्रि·	1. वायाजाणे, नुकसान होणे	खर्च होना, घाटा होना	to lose, to sustain damage
		2. अडणे	अड़ना	to bar, hinder
उतूयेणे	अ·क्रि·	1. उकळून वर येणे	उफनना, जोश खाना	to boil and flow over

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्षः) अतिशय होणे, उचंबळून येणे	(लाक्ष·) अत्यधिक होना, उमड़ आना	to overflow
उतरंड, उतरड	स्त्री·	मोठ्या भांड्यावर लहान, त्यावर त्याहून लहान अशाप्रकारे चढत केलेली शंकूच्या आकाराची रचना	बड़े बरतन के ऊपर छोटा, उसके ऊपर उससे छोटा इस तरीके से होने वाली शंक्वाकार रचना	a conical pile of pitchers
उतरण	स्त्री·	1. उतार, ढाळ	ढाल, ढलान, उतार	slope, declivity, descent
		2. उतरती कळा	गिराव, ह्रास	decline
		3. पिकविण्यासाठी झाडावरून उतरविलेले आंबे	पकाने के लिए पेड़ से उतारे हुए आम	mangoes taken down from the tree
उतरणे	स·क्रि·	1. वरची वस्तू खाली घेणे-ठेवणे	उतारना, ऊपर से नीचे लाना	to put or set down (a thing)
		2. पार करणे (नदी)	पार करना	to traverse, to cross (a river etc.)
		3. उतरून घेणे, नक्कल करणे	नक़ल करना	to copy, transcribe
		4. ओवाळून टाकणे (मीठ-मोहर्या)	न्यौछावर करना	to wave around the face (for exorcising)
		5. अंगावरून (कपड़े इ·) काढणे	पहनी हुई चीज़ को अलग करना	to take off, to doff, to remove
		6. कापून टाकणे (अवयव, मिशी इ·)	काट डालना, काटकर अलग करना (अंग)	to cut off (a limb, whiskers etc.)
		7. (उतरते छप्पर इ·) टाकणे, बांधणे	ढालवाँ छप्पर आदि बनाना	to throw over (a sloping roof etc.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		8. पत्त्याचे पान टाकणे	ताश के खेल में पत्ता सामने फेंकना	to play one's card
		9. खाली आणणे, खाली येण्यास मदत करणे	उतरने/नीचे आने में मदद करना	to bring down, to assist in descending
		10. जिन्याचा, पायर्यांचा उपयोग करून खाली येणे	सीढ़ी उतरना, सीढ़ी से नीचे आना	to descend (the stairs)
		11. झाडावरून फळे तोडून खाली घेणे	पेड़ से फल निकाल लेना	to take down fruit from a tree
		12. विष इ· काढून टाकणे	विष का प्रभाव कम करना/निकाल देना	to assuage, to allay
	अ·क्रि·	1. घोड्यावरून वगैरे खाली येणे	सवारी से नीचे आना	to dismount
		2. मुळाबरहुकूम बनणे	मूल/असल से बराबर मिलना	to tally/suit/correspond/agree with the original
		3. कमी होणे (भाव· इ·)	कम होना, घटना (भाव आदि)	to fall (rates etc.)
		4. कमी होणे (राग, आवेश, ज्वर इ·)	घटना, हटना, दूर होना	to diminish, subside
		5. सुकणे, कोमेजणे, म्लान होणे (चेहरा)	सूखना, कुम्हलाना, हलका/फीका पड़ना	to fade, decay, wane
		6. प्रकृति खालावणे	स्वास्थ्य ढलना	
		7. फळ अधिक पिकणे	फल का अत्यधिक पकना	to decline in health
		8. निष्पन्न होणे, प्रमाण पडणे ('क्विंटल भाता चा अदमासे 50 किलो तांदूळ उतरला')	निष्पन्न होना. सिद्ध होना	to overripen, to rot to turn out, to issue in, to result
		9. उत्तीर्ण होणे (खेळात, परीक्षेत इ·)	उत्तीर्ण होना (खेल में, परीक्षा में)	to pass through, to get well over

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		10. मर्जीतून जाणे	आँखों से उतरना, कृपा से वंचित होना	to fall from grace
		11. पसंत होणे, मनास येणे	पसंद आना	to suit, to please, to fall in with
		12 प्रवेश करणे, सामन्यास पुढे होणे ('गडी आखाड्यात उतरला')	प्रवेश करना, (सामने के लिये) आगे बढ़ना	to come forward, to enter (into the arena)
उतरता	वि·	1. ढळता, पुढच्या बाजूस उतरत जाणारा, घसरती असलेला	ढालवाँ, ढालुआँ, ढालू	sloping, declivous, slanting
		2. क्षीण होत चाललेला	अपकर्षशील, निम्नगामी	decaying, deteriorating
		3. मावळता, क्रमाने खाली येणारा (दिवस, सूर्य)	ढलता हुआ, अस्ताचल की ओर जाता हुआ	declining towards the west
		4. कमी प्रतीचा, हलका	हल्का, दर्जे में कम	of inferior quality
उतरती	स्त्री·	क्रमाने ऱ्हासाकडे गती	ह्रास, गिरावट	declining/sinking state
उतरती कमान-कळा	स्त्री·	हळू हळू येत चाललेली वाईट दशा	ढलती हुई स्थिति, बुरे दिन	declining or sinking circumstances
उतरती भांजणी (गणित)	स्त्री·	मोठ्या परिमाणाचे छोट्या परिमाणात रूपांतर (उदा· रुपयाचे पैसे करणे)	परिमाण का अवरोही क्रम (गणित)	(arith.) reduction, reducing a denomination (like a rupee) to its lower denominations (like paise)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उतरती श्रेढी (गणित)	स्त्री·	उतरत जाणारा क्रम वा प्रमाण	अवरोही क्रम या श्रेणी	a descending progression
उतरल (-ला)	पुं·	दाराच्या माथ्याव रील कमान किंवा फळी (काही सामान ठेवण्याकरिता केलेली)	दरवाज़े के माथे पर बनाया हुआ तख़्ता	a recess used as a shelf along the upper cross-piece of a door-frame
उतरविणे	स·क्रि·	1. 'उतरणे' चे प्रयोजक, उतरावयास लावणे किंवा मदत करणे	उतरवाना	to cause to or help to descend or take down
		2. नक्कल करायला लावणे	नक़ल करवाना	to cause to copy or take down
उतराई	वि·	ऋणमुक्त, उपकारातून मुक्त	ऋणमुक्त, उऋण, उपकारों के ऋण से मुक्त	free from debt or obligations
	स्त्री·	1. (गाडीतून माल इ·) उतरण्याची मजुरी	(माल आदि) उतारने की उजरत	wages for unloading
		2. नावेतून पार करण्याचे भाडे	नाव से पार ले जाने का किराया	ferriage
उतवणी	स्त्री·	आधणाचे पाणी	खौलनेवाला/उबलता हुआ पानी	boiling water
उताणा	वि·	1. तोंड वर करून पडलेला, उलथा	चित, पीठ के बल लेटा हुआ	supine/lying on the back, with face upwards
		2. (लाक्ष:) सुस्त, निरोद्योगी	सुस्त, आलसी	supine, indolent
उतार	पुं·	1. पायी जाता येण्यासारखी प्रवाहातील वाट	उतार, वह जगह जहाँ से प्रवाह पैदल पार किया जा सकता है	ford

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. विषाचा-औषधाचा परिणाम उतरविण्या करिता केलेला उपाय)	उतार, प्रभाव दूर करने वाली दवा या युक्ति	medicine or cure that decreases or arrests any fatal action of another medicine or poison
		3. अंगावरून दागिने किंवा पोशाख दुसर्याला इनाम देण्याकरिता उतरण्याची क्रिया	उतारना, पहना हुआ कपड़ा या आभूषण उतार कर इनाम में देना, न्यौछावर	giving away as a gift what is worn on one's person
		4. ओसरण्याची क्रिया (पूर, आजार इ·)	भाटा, घटाव, उतरने का क्रम	subsiding
		5. ढाळ, उतरण	ढाल	descent, slope
		6. होडीचे भाडे	उतराई, खेवा	ferriage, fare of a ferry
	वि·	उतरता, ढळता	ढलता	declining
उतारकरी, -करू	पुं·	1. प्रवासी, तात्पुरता मुक्काम करणारा	मुसाफिर, यात्री, अस्थायी निवासी	a traveller, a passenger, a sojourner
		2. भाड़े देऊन नावेतून पार जाणारा	भाड़ा देकर नदी के पार जानेवाला	a ferry-traveller
उतारचावडी	स्त्री·	डाकबंगला, धर्मशाळा	डाक बंगला, धर्मशाला	a dâk-bungalow, house for travellers
उतारचिठी	स्त्री·	1. जलमार्गाने जाण्याचा परवाना	जलमार्ग से जाने का परवाना	a written permission for a voyage
		2. विष इ· उतरावे म्हणून बांधलेली मंतरलेली चिठी	विष आदि का प्रभाव दूर करने के लिये बंधी हुई मंत्रित चिट्ठी	paper tied as a charm

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उतार जमीन	स्त्री·	सखल होत जाणारी जमीन	ढलती जमीन, जमीन जिसकी ढाल हो	descending ground, ground having slope
उतारतळ	पुं·	अड्डा, गाड्या इ· उतरण्याची जागा	गाड़ी आदि रुकने/ठहरने का स्थान, अड्डा	alighting place, stand, station
उतारतोंड	न·	जेथून घाट उतरण्यास सुरुवात होते ते ठिकाण	वह स्थान जहाँ से घाट का उतार शुरु होता है	a spot whence the descent begins
उतारदिवस	पुं·	1. तारुण्यानंतरचे आयुष्याचे दिवस 2. दुर्दशेचे दिवस	युवावस्था के बाद का काल दुर्दशा के दिन	days of decline in age bad days
उतारपान	न·	1. पत्त्यांच्या खेळातील खेळलेले पान, उतारी 2. जमाखर्च वहीतील हिशेब पुढे चालू करणारे पृष्ठ	ताश के खेल में चलने का या चला हुआ पत्ता बही में हिसाब को आगे ले जाने का पृष्ठ	a card that has been played page on which an account is carried forward
उतारपेठ	स्त्री·	मालाची खरेदी-विक्री होणारी मोठी बाजारपेठ	वह पैंठ जहाँ माल का बड़े पैमाने पर सौदा होता है	commercial city, a port town
उतारमाल	पुं·	नावेतून पलिकडे न्यावयाचा माल	खेकर ले जाने का माल	ferry-goods
उतारवय	न·	वृद्धावस्था, म्हातारपण	ढलती उम्र, बुढ़ापा	declining age, old age
उतारवेळ	स्त्री·	दुपारनंतरची ढळती वेळ, संध्याकाळ	संध्या समय, दिन का तीसरा प्रहर	declining time after noon
उतारा	पुं·	1. उद्धरण, उतरून घेतलेला लेखाचा भाग	उद्धरण, अवतरण	a quotation, an extract

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. रोग वा भूतबाधा काढण्यासाठी अंगावरून ओवाळून टाकलेला पदार्थ	उतारा, रोग वा प्रेतबाधा की निवृत्ति के लिये पीड़ित व्यक्ति पर कोई चीज़ वार कर फेंकना	a waving around a person possessed
		3. पदार्थावर क्रिया करून निष्पन्न झालेला परिणाम, परिपाक, निष्पत्ति	निचोड़, निष्पत्ति, परिपाक	ultimate product, quantity finally produced
		4. 'उतार(2)' पाहा	दे· 'उतार(2)'	vide 'उतार(2)'
		5. 'उतार(1)' पाहा	दे· 'उतार(1)'	vide 'उतार(1)'
उतारी	स्त्री·	पत्त्यातील आपला डाव टाकण्याची क्रिया	ताश में पत्ते को चलाना	playing one's card
उतारू	पुं·	1. वाहनातून जाणारा असामी	सवारी	a passenger
		2. प्रवासी, पांथस्थ	प्रवासी, यात्री	a traveller
उतावळ(-ळी)	स्त्री·	घाई, अधीरपणा, आतुरता	उतावली, जल्दी, अधीरता	impatience, hurry, haste, eagerness
उतावळा(-वीळ)	वि·	अधीर, आतुर	उतावला, अधीर, जल्दबाज	impatient, eager
उतूजाणे, उतास जाणे	अ·क्रि·	1. उकळून बाहेर पडणे	उफन कर/उबल कर बाहर आना	to boil up and flow over
		2. (लाक्ष:) अतिरिक्त - ज्यादा - होणे	(लाक्ष·) बहुत अधिक होना	to overact
उत्कंठा	स्त्री·	आतुरता, उत्सुकता, उत्कट इच्छा	उत्कंठा, आतुरता, अधीरता, बेचैनी	impatient longing, acute eagerness
उत्कंठित	वि·	उत्सुक, अधीर, बेचैन	उत्सुक, अधीर, बेचैन	anxious, very eager, very impatient

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उत्कट	वि·	1. जोरदार, तीव्र	उत्कट, प्रबल, तीव्र	acute, keen
		2. मनापासूनचा	हार्दिक	very sincere
		3. चांगला, सुरेख, उत्कृष्ट	अच्छा, बढ़िया, श्रेष्ठ	excellent
उत्कर्ष	पुं·	भरभराट, चलती	उत्कर्ष, समृद्धि, इफ़रात	prosperity, rise, increase
उत्कृष्ट	वि·	1. अतिशय चांगला, सर्वोत्तम	उत्कृष्ट, बढ़िया, बेहतरीन, श्रेष्ठ	excellent, eminent
		2. उत्तम प्रतीचा	आला दर्जे का	of best quality, superior, highest
उत्क्रांत	वि·	क्रमाक्रमाने चढलेला, हळू हळू वाढत गेलेला	उत्क्रांत, क्रम से चढ़ा हुआ	gradually evolved/developed
उत्क्रांती	स्त्री·	हळू हळू होत जाणारा विकास	उत्क्रांति, क्रमिक उन्नति/विकास	gradual evolution
उत्खनन	न·	खणून, उकरून - बाहेर काढण्याची क्रिया	उत्खनन, खोदकर बाहर निकालने की क्रिया	excavation, digging out
उत्तम	वि·	1. सर्वात चांगला	उत्तम, सबसे अच्छा, बढ़िया, बेहतरीन	excellent, best
		2. पहिला, मुख्य, श्रेष्ठ	प्रथम, मुख्य, श्रेष्ठ	first, chief, principal
उत्तमांग	न·	मस्तक, डोके	उत्तमांग, सिर	the chief member of the body, the head
उत्तमोत्तम	वि·	उत्तमातही उत्तम, सर्वोत्कृष्ट	उत्तमोत्तम, अच्छे से अच्छा	the best among the bests, superlatively good
उत्तर	न·	1. उलट बोलणे, प्रतिबोल	उत्तर, जवाब	rejoinder

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. प्रश्नाचे-शंकेचे-समाधान	प्रश्न की/शंका की पूर्ति (समाधान) करनेवाला जवाब	answer, reply
		3. (गणित) उदाहरणाचे इष्ट फल	(गणित) हिसाब का इष्ट फल	(math.) answer, solution
	स्त्री·	दक्षिणेची समोरची दिशा	उत्तर दिशा, दक्षिण के सामने की दिशा, शुभांत	the north
	वि·	1. मागाहूनचा, नंतरचा 2. श्रेष्ठ, अधिक चांगला	उत्तर, पीछे आनेवाला पिछला, बाद का ऊँचा, श्रेष्ठ	later, subsequent highest, excellent
उत्तरकथा	स्त्री·	कहाणीचा किंवा घटनेचा दुसरा शेवटचा भाग	कहानी या किसी घटना का आखिरी अंश	the latter concluding part of a story
उत्तरकर्म-कार्य (न·) क्रिया	स्त्री·	मेल्यानंतर दहनादी विधी	उत्तर क्रिया	funeral rites
उत्तरकाल	पुं·	येणारा काळ	उत्तर काल, आनेवाला/ भविष्यत् काल	the future
उत्तरगोलार्ध	पुं·	पृथ्वीचा उत्तरेकडील गोलार्ध	विषुववृत्त की रेखा का उत्तरी भाग	northern part of the globe from the equator
उत्तरणे	स·क्रि·	उत्तर देणे	उत्तर देना, जवाब देना	to answer
उत्तरदायित्व	न·	उत्तर देण्याचे - तोंड देण्याचे - कर्त्तव्य, जबाबदारी	उत्तरदायित्व, जवाबदेही, जिम्मेदारी	responsibility, accountability
उत्तरध्रुव	पुं·	उत्तरेकडील ध्रुवतारा	उत्तर ध्रुव	North Pole
उत्तरपंथ	पुं·	1. संसारत्यागानंतर घेतलेल्या तपश्चर्येचा मार्ग	गृहस्थी का त्याग करने के बाद अपनाने का तप का मार्ग	path of penance or austerity

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. उत्तरेकडील हिमालयादि तीर्थयात्रेचा मार्ग	हिमालय आदि तीर्थ क्षेत्रों का उत्तर दिशा की तरफ का मार्ग	path towards the northern places of pilgrimage
उत्तर पक्ष	पुं·	1. प्रतिवादी	प्रतिवादी	defendant or respondent
		2. प्रतिवाद	उत्तरपक्ष, वाद या बहस का जवाब	cause of th- defendant, defence
		3. कृष्ण - वद्य -पक्ष	कृष्ण पक्ष	the dark half of the month
उत्तरपद	न·	समासातील शेवटचा शब्द (व्याक·)	उत्तरपद, समास का अंतिम पद	the latter member of a compound (gramm.)
उत्तरपूजा	स्त्री·	पूजेचा शेवटचा भाग, पूजेची विसर्जन क्रिया	पूजा का अंतिम अंश, पूजा की विसर्जन विधि	latter part of the worship/rite, finishing rounding part of the worship/ceremony
उत्तरप्रत्त्युत्तर	न·	उत्तराला उलट उत्तर, हुज्जत	उत्तर-प्रत्युत्तर, सवाल - जवाब, हुज्जत, बहस	rejoinder, wrangling, disputing
उत्तर भोजन	न·	रात्रीचे जेवण	रात का भोजन	night dinner
उत्तर रात्र	स्त्री·	मध्यरात्री नंतरचा काळ	मध्य रात्रि के बाद का समय, पिछला प्रहर	latter part of night, period between mid-night and dawn
उत्तरवय	न·	उतारवय, म्हातारपण	उत्तरवय, बुढ़ापा	declining years of life, old age

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उत्तरहीन	वि·	निरुत्तर, गप	उत्तरहीन, निरुत्तर, चुप	incapable of making an answer
उत्तराधिकारी	पुं·	वारस	उत्तराधिकारी, वारिस	an heir, successor
उत्तरायण	न·	उत्तरेकडील गती (सूर्याची)	सूर्य की उत्तर की तरफ गति	progress of the sun towards the summer solstice
उत्तरार्ध	पुं·	शेवटचा अर्धा भाग	उत्तरार्ध, पिछला आधा हिस्सा	latter half
उत्तरावस्था	स्त्री·	म्हातारपण	उत्तरावस्था, बुढ़ापा	old age
उत्तरीय	न·	अंगावरचे वस्त्र, उपरणे	उत्तरीय, दुपट्टा, उपरना	upper garment
उत्तरोत्तर	क्रि·वि·	1. हळू हळू, क्रमाक्रमाने 2. अधिकाधिक	क्रमशः, धीरे धीरे अधिकाधिक	gradually more and more
उत्तान	वि·	1. उताणा, पाठीवर पडलेला 2. हलक्या प्रतीचा, उथळ 3. उद्दाम, उद्धट	उत्तान, पीठ के बल लेटा हुआ, चित छिछला, हल्के दर्जे का धृष्ट, गुस्ताख़, मगरूर, उद्दाम	supine, having face upwards supine, shallow impudent
उत्तीर्ण	वि·	1. प्रवाहातून पार झालेला 2. परीक्षेतून उतरलेला, पास झालेला	पार पहुँचा हुआ परीक्षा में पास	one that has crossed a stream one that has passed (an examination)
उत्तुंग	वि·	अतिशय उंच, गगनस्पर्शी	उत्तुंग, बहुत ऊँचा, गगनस्पर्शी	very high, very lofty
उत्तेजक	वि·	1. तरतरी आणणारा, उत्साहप्रद	उत्तेजक, चेतनावर्धक, प्रोत्साहक	invigorating, animating, enlivening

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. क्षुब्धता उत्पन्न करणारा, विकार वाढविणारा	उकसानेवाला, भड़काने वाला	inciting, instigating
उत्तेजन	न·	प्रोत्साहन, हुरूप, चेतना	उत्तेजन, प्रोत्साहन, बढ़ावा	encouragement
उत्तेजना	स्त्री·	1. तात्पुरती तरतरी	अस्थायी चेतना	excitement
		2. चिथावणी	उत्तेजना, भड़काव, उभाड़	instigation, incitement
उत्थान	न·	1. वर उठण्याची क्रिया	उत्थान	erection, standing, getting up
		2. उदय	उदय	rising
		3. भरभराट होणे, प्रगती होणे	बढ़ती, वैभव की वृद्धि/प्रगति होना	flourishing, prospering, progressing
उत्थापन	न·	सन्मानार्थ उठून उभे राहण्याची क्रिया	उत्थापन, स्वागत के लिये उठकर खड़ा होना	rising to receive
उत्पत्ती	स्त्री·	1. जन्म, उत्पन्न होणे, उगम पावण्याची क्रिया	उत्पत्ति, जन्म, उद्गम, पैदाइश	birth, origin
		2. उत्पादन	उत्पादन	production
उत्पन्न	वि·	1. जन्मलेला, पैदा झालेला	उत्पन्न, पैदा हुआ, जनमा हुआ	born, come into existence, originated
		2. तयार झालेला, बनलेला किंवा बनविलेला	बना या बनाया हुआ	produced, manufactured
	न·	1. प्राप्ती, मिळकत	आय, आमदनी	income, proceeds
		2. नफा	लाभ, मुनाफा	profits

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उत्पात	पुं·	1. आकस्मिक संकट	अचानक होनेवाली कोई प्राकृतिक घटना या आपत्ति	natural calamity
		2. भावी आरिष्टसूचक दुश्चिह्न	भविष्यकालीन अनिष्टसूचक दुश्चिह्न	portent, an evil omen
		3. दंगे धोपे	उपद्रव, ऊधम	disturbances, violence
		4. खोड्या (मुलांच्या)	शरारत, खुराफात	mischievous pranks, nuisance
उत्पाती	वि·	1. व्रात्य, खोडकर, द्वाड (मूल)	शरारती, खुराफ़ाती, नटखट	mischievous, prankish, teasing
		2. अनर्थकारी	अनर्थकारी, उपद्रवी	violent, tumultuous
		3. उलाढाल्या	साहसी	adventurous
उत्पादक	वि·	1. उत्पादन - पैदास - करणारा	उत्पादक, पैदा करनेवाला	productive
		2. उत्पादन करता येण्याजोगा	जिस से उत्पादन हो सके, सृजनात्मक	producing, creative
	पुं·	1. उत्पादन करणारा, जन्म देणारा	उत्पादक, निर्माता, जन्म देने वाला, पिता	creator, father
		2. संस्थापक, मूळ आरंभ करणारा	संस्थापक, नींव डालने वाला	originator, producer
उत्पादन	न·	1. उत्पन्न-पैदा - करण्याची किंवा बनविण्याची क्रिया	उत्पादन, पैदा करना	production, creation
		2. उत्पन्न केलेली वस्तू किंवा माल	पैदावार	product
		3. शेतीतून होणारा माल	खेती की उपज	produce
उत्पादित	वि·	उत्पन्न केलेला, बनविलेला	उत्पादित, पैदा किया हुआ, बनाया हुआ	produced, manufactured

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उत्प्रेक्षा	स्त्री·	(साहित्य) उपमालंकार	उपमालंकार (साहित्य), तुलना	a figure in rhetoric, a simile, comparison
उत्सर्ग	पुं·	1. बाहेर टाकण्याची क्रिया, त्याग	उत्सर्ग, त्याग, बाहर फेंकने की क्रिया	abandonment, throwing away
		2. बाहेर टाकलेली वस्तू, फेकून दिलेली वस्तू या द्रव्य	फेंकी हुई/तजी हुई चीज़ या द्रव्य	thing or matter thrown out or discharged
		3. अर्पण, दान	अर्पण, दान	dedication, giving away
उत्सव	पुं·	1. समारंभ, सोहळा	उत्सव, समारोह	festival, festivity
		2. आनंद-उत्साह उत्पन्न करणारा कार्यक्रम	आनंद/उत्साहजनक कार्य	function, celebration
उत्सवमूर्ती	स्त्री·	1. उत्सवाकरिता म्हणून-उत्सवापूरती-केलेली मूर्ती	समारोह के लिये खास बनायी हुई मूर्ति	idol which is carried in procession etc.
		2. (लाक्ष:) केवळ शोभेचा म्हणून पुढे केलेला माणूस	केवल दिखावटी व्यक्ति	(fig.) person used on displaying occasions
उत्साह	पुं·	1. उमेद	उत्साह, हौसला, उमंग	enthusiasm, ardour, alacrity
		2. आनंद,खुषी	आनंद, संतोष, खुशी	joy, delight, pleasure
		3. आवेश - जोर - हिंमत - असलेला	आवेश, जोश, हिम्मत	ardency, vehemence
उत्साही	वि·	1. मनात जोर - हिंमत असलेला	उत्साही, हौसलामंद	enthusiastic, zealous
		2. तत्पर, काम करण्यास उद्युक्त	तत्पर, उद्यत	energetic, pushing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उत्सुक	वि·	1. इच्छुक	उत्सुक, इच्छुक	eager, anxious
		2. अधीर, उतावीळ	अधीर, उतावला	impatient
उत्सुकता	स्त्री·	1. उत्कट इच्छा	उत्सुकता, उत्कट इच्छा	eagerness, keenness, anxiety, ardent desire
		2. अधीरता, उतावीळपणा	अधीरता, उतावलापन	impatience
उथल	वि·	1. खोल नसलेला, खोली नसलेला	उथला, छिछला, कम गहरा	shallow
		2. वरवरचा	ऊपर ऊपर का, बालाबाला	superficial
उथळा	पुं·	खांबाचा तळखडा	खंभे की कुरसी	base or bottom of a post
उदंड	वि·	पुष्कळ, बरेच	बहुत, काफी	abundant, plenty
उदईक	क्रि·वि·	उद्या	कल, आनेवाला दिन	tomorrow
उदक	न·	पाणी	उदक, पानी	water
उदकाडी	स्त्री·	ऊदबत्ती	ऊदबत्ती, अगरबत्ती	a stick smeared with frankincense
उदमी	पुं·	व्यापारी, दुकानदार	व्यापारी, पेशावर	a trader, a dealer
उदय	पुं·	1. उगवण्याची क्रिया	उदय, उगना, बाहर निकलना	rising or ascending
		2. भरभराट	बढ़ती, चढ़ती, तरक्की	rising into eminence, prosperity
		3. वर देणे, उत्पन्न होणे	ऊपर आना, उत्पन्न/पैदा होना	proceeding, arising
उदर	नं·	1. पोट, कोठा, जठर	उदर, पेट, कोठा, जठर	belly, the stomach
		2. जलोदर, पोटात पाणी साठण्याचा रोग	जलोदर	dropsy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उदरनिर्वाह	पुं·	पोटभरणे, निर्वाह, गुजारा	निर्वाह, गुज़ारा	subsistence, maintainance, livelihood
उदरंभरण	न·	केवळ पोट भरण्याची क्रिया वा काम	सिर्फ पेट भरने की क्रिया या काम	only supporting the belly
उदात्त	वि·	1. थोर मनाचा-विचाराचा	उदात्त, महामना	noble, lofty
		2. उंच किंवा मोठा (स्वर)	ऊँचा, बुलंद (स्वर)	high or sharp (tone)
उदार	वि·	1. थोर-मोठ्या - मनाचा	उदार, दिलदार	liberal-minded
		2. सढळ हाताने देणारा	दानशील, दिलखोल कर देने वाला	generous, bountiful
		3. खुल्या-दिलाचा, विश्वास ठेवणारा	विशाल/खुले दिल का	open-hearted
उदारचरित	वि·	सर्वांशी मोकळ्या व थोर मनाने मिसळणारा	उदार चरित्र, ऊँचे चरित्र वाला	noble-minded, magnanimous
उदारमत	न·	सुधारणेस अनुकूल मत	समाज सुधार के लिये अनुकूल मत	liberal/progressive view
उदारमतवादी	वि·	सुधारणा प्रिय, प्रागतिक	उदारमतवादी, उदारतावादी	liberal
उदास	वि·	1. निरुत्साही, कष्टी, खिन्न	उदास, खिन्न, गमगीन	depressed, gloomy, dejected, dispirited
		2. बेफिकीर, लक्ष न घालणारा	लापरवाह	indifferent, regardless, unconcerned
		3. नि:स्पृह, निरपेक्ष, निरिच्छ, विरक्त	उदासीन, विरक्त, नि:स्पृह	indifferent, unattached

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. (ठिकाण) भयाण, ओसाड	मनहूस, बुरा	dismal, gloomy (place)
उदासवाणा	वि·	निरुत्साही	उत्साहहीन, खिन्न	gloomy
उदासीन	वि·	1. विरक्त, निःसंगी	विरक्त, विरागी	indifferent, desireless
		2. तटस्थ, मध्यस्थ (ना शत्रू ना मित्र)	तटस्थ, निष्पक्ष	neutral, impartial, neither friendly nor hostile
		3. खिन्न, दुःखी	खिन्न, दुःखी	sad, dejected
उदाहरण	न·	1. दाखला	उदाहरण, दृष्टांत, मिसाल	illustration, example, instance
		2. नमुना	नमूना, आदर्श	model
		3. (गणित) सोडविण्याचा प्रश्न	(गणित) गणित का सवाल, हिसाब	example
उदाहरणार्थ	अ·	उदाहरण-दाखला - म्हणून	उदाहरणार्थ, उदाहरण के लिये, मिसाल के तौर पर	for instance
उदीम	पुं·	1. व्यापार, कामधंदा, उद्योग	व्यापार, कारोबार, धंधा	trade, business
		2. शेतीचे उत्पन्न, पीक	खेती की उपज, पैदावार	crops or produce of one's field
		3. व्यवहार, व्यवसाय	उद्योग, व्यवसाय, व्यवहार	dealing
उदीमी	पुं·	व्यापारी, वाणी	व्यापारी, बनिया	trader, dealer, shopkeeper
उदेउदे	अव्य·	'देवीचा जय हो' अशी घोषणा	'देवी की जय हो' ऐसी घोषणा के उद्गार	victory to thee, O Goddess

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
उदोउदो	अव्य·	(लाक्ष:) स्तुतिपाठ, खुशामत	खुशामद, स्तुतिपाठ	flattery
उद्‌गार	पुं·	1. उच्चार, बोलणे, तोंडातून निघालेला शब्द वा ध्वनी	उद्‌गार, उच्चारण, बोलना, शब्द	utterance
		2. अंत:करणातून बाहेर पडलेले शब्द	दिल से निकली हुई वाणी	ejaculation, sudden utterance, an exclamation
उद्‌गारणे	स·क्रि·	1. बोलणे, उच्चारणे	उच्चारना, बोलना	to utter, pronounce
		2. एकदम तोंडातून शब्द बाहेर काढणे	यकायक मुँह से शब्द निकालना	to exclaim, ejaculate
उद्‌घाटण (-न)	न·	1. उघडण्याची क्रिया	खोलने की क्रिया	opening, inauguration
		2. उघडकीस आणणे, उघडकरणे	प्रकट करने की क्रिया, रहस्य भेद करना	disclosing, revealing
		3. विवरण करण्याची क्रिया	विवरण करने की/स्पष्ट करने की क्रिया	explaining
उद्‌घोष		1. मोठ्याने घोषणा	उद्‌घोष, घोषणा, नारा	cry
		2. दवंडी	मुनादी, ढिंढोरा	proclamation, announcing aloud
		3. एकच गोष्ट पुन: पुन: सांगण्याची क्रिया	रटना, बार बार कहना	reiterating, dwelling upon one note or strain
उद्दंड	वि·	उद्धट, आडदांड, असभ्य	उद्दंड, अक्खड़, उजड्ड	rebellious, rude, rough, impertinent
उद्दाम	वि·	1. उद्धट, उन्मत्त	उद्दाम, ढीठ, गुस्ताख़, घमंडी	impudent, overbearing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. दांडगट	मुस्टंडा, उजड्ड, उग्र	violent, impetuous
उद्दिष्ट	न·	उद्देश, मनात योजलेला हेतू, ध्येय	उद्देश्य, प्रयोजन, मक़सद	object, purpose, aim
	वि·	योजलेला, मनात ठरविलेला	उद्दिष्ट, अभिप्रेत, चाहा-सोचा हुआ	designed, intended, meant, aimed at
उद्दीपक	वि·	1. भाव वा विकार चेतविणारा, भडकविणारा	उद्दीपक, उद्दीप्त करने वाला, भड़काने वाला	exciting
		2. पेटविणारा	जलाने वाला, प्रज्वलित करने वाला	lighting, kindling, inflaming
		3. भूक वाढविणारा	जठराग्नि को तीव्र करने वाला, भूख बढ़ानेवाला	appetising
उद्दीपन	न·	1. विकार - भावना - चेतण्याची अवस्था	उद्दीपन, मनोभाव उत्तेजित होने की अवस्था	excitement
		2. विकार - भावना - उत्तेजित करण्याची क्रिया	विकारों/मनोभावों को उत्तेजित करने की क्रिया	exciting, kindling (passions)
		3. दिवा लावण्याची - पेटविण्याची क्रिया	रोशनी करने की/दीप प्रज्वलित करने की क्रिया	kindling, lighting
		4. (साहित्य) रस परिपोष करणारी वस्तू (घटना, व्यक्ती इ·)	रस का परिपोष करने वाली वस्तु (साहित्य)	(lit.) any aggravating circumstance which gives poignancy to a feeling or passion
उद्दीप्त	वि·	1. झगमगणारा, चमकणारा	चमकता हुआ	shining, bright
		2. उत्तेजित केला गेलेला, चिथावलेला	उत्तेजित किया हुआ, उभाड़ा हुआ	excited

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उद्देश	पुं·	हेतू, मनातील विचार, लक्ष्य	उद्देश्य, हेतु, लक्ष्य, प्रयोजन	purpose, aim, object
उद्देशणे	स·क्रि·	-ला लक्ष्य करून किंवा संबोधून बोलणे - विचार करणे	संबोधन करना, लक्ष्य करना	to address
उद्देशून	क्रि·वि·	-ला पुढे ठेवून संबोधून	संबोधित करके, लक्ष्य करके	addressed to
उद्देश्य	न·	(व्याक·) कर्ता, क्रियेचे कर्तृपद असणारा शब्द	उद्देश्य (व्याक·)	(gram.) subject
उद्धट	वि·	उद्दाम, बेपर्वाईने - अदब न ठेवता - वागणारा	उद्धत, अक्खड़, गुस्ताख़	impudent, haughty, rude
उद्धटपणा	पुं·	उद्दामपणा, आदर न ठेवता वागण्या - बोलण्याची रीत	औद्धत्य, गुस्ताख़ी, ढिठाई, अशिष्टता	impudence, rudeness
उद्धरण	न·	1. वर काढण्याची क्रिया	उद्धरण, बाहर निकालने की क्रिया	lifting up, drawing up
		2. अवतरण, उतारा	अवतरण, नक़ल	quotation, extract
		3. सोडवणूक	छुटकारा	rescuing, delivering
उद्धरणे	स·क्रि·	1. वर उठविणे - काढणे	ऊपर उठाना/निकालना, उद्धार करना	to lift/ draw up
		2. सोडविणे	छुड़ाना, छुटकारा करना, उबारना	to rescue, deliver from
		3. (व्यंग·) आईबापांच्या नावांनी शिव्या देणे	(व्यंग्य) माँ - बाप को लक्ष्य करके गालियाँ देना	(sarcastic) to abuse by naming parents
उद्धार	पुं·	1. वर काढण्याची क्रिया	उद्धार, ऊपर निकालना/उठाना	lifting up

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. जुन्याचे नवे करण्याची क्रिया, पुनरुज्जीवन	नया रूप देने की क्रिया	repairing, renewing
		3. मुक्ती, मोक्ष (लाक्ष:)	मुक्ति, मोक्ष (लाक्ष·)	emancipation, salvation
		4. खालच्या अवस्थेतून वरच्या - श्रेष्ठ - अवस्थेला नेण्याची क्रिया	नीच अवस्था से उच्च अवस्था में ले जाने की क्रिया	uplift
उद्धारक	वि·	उद्धारकरणारा	उद्धारक, उद्धार करने वाला	emancipator, saviour, deliverer
उद्धारणे	स·क्रि·	'उद्धरणे' पाहा	दे· 'उद्धरणे'	vide 'उद्धरणे'
उद्धृत	वि·	उतरून घेतलेला	उद्धृत, अवतरण के रूप में लिया हुआ	copied, quoted
उद्बोधक	वि·	1. बोधप्रद	शिक्षाप्रद, बोधक	instructive
		2. सूचक, द्योतक	सूचक, द्योतक	significant
		3. जागे करणारा, जागृती आणणारा	जगाने वाला, जागृत करने वाला	rousing or awakening
उद्बोधन	न·	1. जागृती	जागृति, चेतना	awakening
		2. ज्ञान, माहिती	ज्ञान, जानकारी	knowledge, information
		3. समजावणी, शिक्षण, बोध	बोध, शिक्षा, सबक़	instruction
उद्भव	पुं·	1. उत्पत्ती, जन्म, प्रारंभ	उत्पत्ति, जन्म, पैदाइश, प्रारंभ	production, birth, proceeding or issuing from
		2. प्रकट होण्याची - बाहेर पडण्याची क्रिया	प्रकट होने की/बाहर निकलने की/जाहिर होने की क्रिया	manifestation, coming forth, appearing openly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उद्भवणे	अ·क्रि·	1. उत्पन्न होणे, प्रारंभ होणे	उत्पन्न होना, उपजना, पैदा होना	to be born or produced, to issue forth
		2. प्रकट होणे	प्रकट होना	to be manifested
उद्भिज(-ज्ज)	न·	(जमीन फोडून वर येणारी) वनस्पती सृष्टी	उद्भिज, उगने - निकलने वाली वनस्पति सृष्टि	plant or vegetable kingdom
उद्भूत	वि·	1. उत्पन्न	उद्भूत, उत्पन्न	come forth
		2. प्रकट, स्पष्ट	प्रकट, व्यक्त	manifested
उद्यत	वि·	तत्पर, सिद्ध, तयार	उद्यत, तैयार, आमादा	ready, prepared, intent upon
उद्यम	पुं·	1. उद्योगधंदा, व्यापार	धंधा, कारोबार	business, occupation
		2. कारखानदारी	उद्योग	industry
		3. परिश्रम, मेहनत, कष्ट	परिश्रम, मेहनत	exertion, labour, diligence
उद्यमी	वि·	उद्योगी, खटपट्या, प्रयत्नशील	उद्यमी, उद्योगी	diligent, assiduous
उद्या	क्रि·वि·	आजच्या दुसर्या दिवशी	कल/आने वाला दिन	tomorrow
	पुं·	येणारा दुसरा दिवस	आनेवाला दूसरा दिन	tomorrow
उद्यान	न·	बाग, बगीचा	उद्यान, बाग, बगीचा	garden, park
उद्यापन	न·	1. व्रत समाप्तीचा विधी	उद्यापन, व्रतादि की समाप्ति की विधि	ceremony concluding any religious observance
		2. कार्य समाप्ती	किसी कार्य की परिसमाप्ति	conclusion (of any undertaking)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उद्युक्त	वि·	1. तयार, तत्पर	उद्यत, तैयार	ready, prepared
		2. गुंतलेला	काम में लगा हुआ	occupied, busy
उद्योगी	वि·	मेहनती, सतत उद्योगात गढलेला, उद्यमी	उद्योगी, परिश्रमी, मेहनती, काम में लगा हुआ	busy, diligent, assiduous, industrious
उद्रेक	पुं·	1. उमाळा, उचंबळ, आवेग	उमंग, टीस, आवेग	sudden impulse
		2. अतिरेक, अतिशयता	अतिरेक, आधिक्य, अतिशयता	exuberance, profusion
उद्विग्न	वि·	खिन्न, कष्टी, उदास, चिंतित	उद्विग्न, चिंतित, खिन्न	dejected, anxious
उद्वेग	पुं·	खिन्नता, त्रस्तता, क्षोभ	उद्वेग, परेशानी, क्षोभ	agitation, perplexity, uneasiness
उधई	स्त्री·	वाळवी, पांढरा मुंगी सारखा लाकूड पोखरणारा जंतु	दीमक, एक तरह की सफेद चींटी	white ant, wood-worm, termes
उधड (-डा)	वि·	बिनहिशेबी, उक्ता, अंदाजी	थोक, नाप-तौल के बिना किया हुआ	wholesale, gross
उधडणे	अ·क्रि·	1. उसवणे, तुटणे	उधड़ना, (सीवन का) खुलना या टूटना	to open in the seam, to break
		2. अलग होणे, चिकटलेली वस्तू सुटून निघणे	अलग होना, चिपकी हुई चीज़ का छूट जाना	to be separated, to be untied
	स·क्रि·	1. फाडणे	फाड़ना, उखाड़ना	to tear off
		2. (लाक्ष:) धुडकावणे, हाकलणे	निकाल देना, भगाना	to turn out, oust

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. मृत पशूचे कातडे सोलणे	उधेड़ना, अलग कर देना, चमड़ा खोलना	to strip, to rip
उधळ	स्त्री·	1. फेकाफेक	उछाल फेंक	scattering hither and thither
		2. अवास्तव - बेसुमार - खर्च	उड़ाऊपन, फ़िज़ूल ख़र्ची	prodigality, squandering
उधळखोर	वि·	उधळ्या, पैसा उधळण्याचा स्वभाव असलेला	उड़ाऊ, फ़िज़ूल ख़र्च	prodigal
उधळपट्टी उधळमाधळ	स्त्री·	उधळेपणाने केला जाणारा खर्च	उड़ाऊपन, बरबादी, फिज़ूलखर्ची	prodigality, squandering, wastage
उधळणे	स·क्रि·	1. वर फेकणे, उडविणे, उड़वून पसरणे	उड़ाना, बिखेरना, फैलाना	to throw about, scatter
		2. फाजील खर्च करणे	बहुत अधिक ख़र्च करना	to expend lavishly
		3. पळवून लावणे, दाणादाण करणे	भगाना, तितर-बितर कर देना	to scatter, disperse, put to flight, rout
	अ·क्रि·	1. दशोदिशी पळून जाणे (सैन्य, जमाव), बुजून पळणे	बिखरना, तितर-बितर होना, डरकर भागना	to scatter away, to flee away
		2. वाटेल तिकडे धावणे, अनावर होणे (घोडा, वासना)	मनमाना भागना, बस के बाहर जाना	to run astray, to flee or be unrestrained
		3. उनाडणे, भटकणे	भटकना	to run away from home
उधळ्या(-ळा)	वि·	वाटेल तसा पैसा उडविणारा - खर्च करणारा	उड़ाऊ, फ़िज़ूलखर्च, पैसा बरबाद करने वाला	prodigal, squandering, lavish

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उधाण	न·	1. भरती	समुद्र का पूरा ज्वार (अमावस्या और पूर्णिमा को आने वाला)	spring - tide
		2. तारुण्याचा भर, कामपीडा	जोश, उमंग, मस्ती पर आना	prime of youth, intensive desire of copulation
		3. उत्कर्ष	उत्कर्ष, संपत्ति की वृद्धि	heyday of prosperity
उधार	क्रि·वि·	पतीवर, रोख पैसे न घेता	उधार, नक़द पैसे दिये बिना, साख पर	on credit
उधारी	स्त्री·	1. रोख पैसे न घेता केलेली विक्री किंवा खरेदी	उधार माल बेचना या खरीदना	sale or purchase on credit
		2. कर्ज, ऋण	क़र्ज, ऋण	loan, debt without interest
उध्वस्त	वि·	1. उजाड, नष्ट केलेला	ध्वस्त, तहस नहस	ruined
		2. विखरून - पसरून - टाकलेला, अस्ताव्यस्त	बिखरा हुआ, छितरा हुआ, अस्त-व्यस्त	scattered
उनाड	वि·	1. मोकळा - अनिर्बंध - स्वैर सुटलेला	आवारा, ऊठ(-लू), आवारगर्द	vagrant, truant
		2. जंगली, रानटी	जंगली	wild
		3. (स्त्री) व्यभिचारिणी, आळा नसलेली	(स्त्री) स्वैरिणी, व्यभिचारिणी	unrestrained, unchaste (woman)
उनाडकी	स्त्री·	1. स्वैर वर्तणूक	स्वैर आचार	wilful behaviour
		2. उगीचच भटकत राहणे	आवारागर्दी, बेकार भटकना	vagabondage, vagabondism

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उनाडणे	अ·क्रि·	उगीचच भटकत राहणे	बेकार घूमना/भटकना, आवारागर्दी करना	to rove aimlessly, to wander like a vagabond
उन्नत	वि·	1. वरच्या अवस्थेला चढलेला	उन्नत, उठा हुआ	elevated, tall
		2. श्रेष्ठ, उच्च	श्रेष्ठ, उच्च, ऊँचा	high, great, noble
उन्नती	स्त्री·	1. उच्च अवस्थेप्रत चढणे	उन्नति, आगे बढ़ने या ऊँचा चढ़ने की अवस्था	elevation, rise
		2. उत्कर्ष, प्रगती	उत्कर्ष, प्रगति, तरक़्क़ी	progress, advancement
उन्मत्त	वि·	1. माजलेला, मस्तीला आलेला	उन्मत्त, मतवाला	intoxicated (fig.)
		2. गर्विष्ठ, घमेंडखोर	घमंडी, मगरूर	haughty, arrogant
उन्मळणे	अ·क्रि·	1. मुळापासून उखडून पडणे	जड़/मूल से उखड़ना	to uproot
		2. मळमळणे, कळमळणे	जी मतलाना	to feel qualmish
	स·क्रि·	उपटणे, उमटून - उखडून - काढणे	उखाड़ना, जड़/मूल से निकालना	to uproot
उन्माद	पुं·	1. धुंदी, कैफ	बेहोशी, नशा, कैफ़	intoxication
		2. उद्धटपणा, माज	घमंड, दर्प, मगरूरी, मस्ती	arrogance, haughtiness
		3. भ्रम, वेड, वातविकार	उन्माद, पागलपन, सनक	insanity, madness, hysteria
उन्मादक	वि·	धुंदी - कैफ - आणणारा	उन्मादक, नशा लानेवाला	intoxicating
उन्मीलित	वि·	1. फुललेला	उन्मीलित, खिला हुआ	blown or blossomed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. उघडलेला (डोळे)	खुला हुआ	opened
उन्मुख	वि·	-कडे जाणारा	उन्मुख, -की ओर जाता हुआ	going towards, having the face turned towards
उन्मुलन	न·	मुळापासून उपटण्याची क्रिया	उन्मूलन, जड़ से उखाड़ने की क्रिया	uprooting, eradication
उन्मेष(-ख)	पुं·	1. पापण्यांची उघडझाप	उन्मेष, पलकों का खुलना और बंद होना	twinkling, winking (of eye-lids)
		2. उघडणे - उमलणे - फुलणे - विकसणे - ची क्रिया	खिलने की/विकसित होने की क्रिया	blooming, blossoming (of flower)
		3. बुद्धीचा विकास, त्या विकासाने ज्ञानप्राप्ती	बुद्धि का विकास, उस विकास से हुई ज्ञानप्राप्ति	intellectual development or acquisition of knowledge
		4. ज्ञान, बोध, जागृती	ज्ञान, बोध, जागृति	knowledge, understanding, awakening of the intelligence
		5. तेज, चमक	तेज, चमक, दमक	glitter, flash
उन्हवणी	स्त्री·	1. ऊन्ह पाणी	गरम पानी	hot water
		2. ऊन्हात तापविलेले पाणी	धूप में गरम किया हुआ पानी	water heated in sunlight
उन्हातान्हात, उन्हातान्हाचा	क्रि·वि·	अगदी कडक ऊन्ह असताना, ऐन दुपारच्या वेळी	कड़ी धूप में, ऐन दोपहर को	in the heat of the day

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उन्हाळा	पुं·	1. तीन मुख्य ऋतूंपैकी कडक ऊन्ह असणारा- ग्रीष्म - ऋतू	गरमी का मौसम, गरमी	summer, hot season
		2. (लाक्ष:) (उन्हाच्या तापाने) सुकलेली - शुष्क, अभावाची - अवस्था	(लाक्ष·) अभाव, कमी	scarcity, shortage (of supply)
उन्हाळी	स्त्री·	1. उन्हाळ्यातील उष्णता - गरमी	गरमी, उमस	heat in summer
		2. एक मूत्र विकार, मूत्र कृच्छ	मूत्र कृच्छ्र	dysury or strangury
उन्हाळी पावसाळी	स्त्री·	नाणं वर फेकून कोणत्या ही गोष्टीचा निकाल लावणे	सिक्के या ठीकरे को उछालकर किसी बात का फैसला करना, चित्तपट्ट	toss
उन्हाळे	न·	गरम पाण्याचा झरा	गर्म सोता/झरना	hot spring
उप	उपसर्ग	1. 'हाताखालचा'	उप, छुटाई का बोधक उपसर्ग, मातहत	sub, under-(denoting inferior status)
		2. 'दुय्यम' चा बोधक	दोयम का बोधक उपसर्ग	deputy (denoting secondary status)
		3. निकटत्वाचा दर्शक	निकटता का दर्शक	near, by the side of
उपकरण		1. साधन, अवजार, हत्यार	उपकरण, साधन, औज़ार	implement, instrument
		2. साहित्य, सामग्री	साहित्य, सामग्री	material, means
		3. पूजेचे साहित्य (भांडी इ·)	पूजा के बरतन	articles of worship
		4. राजचिह्ने	राजाओं के छत्र, चँवर आदि	the insignia of royalty

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		5. शास्त्रीय प्रयोगाचे साहित्य	वैज्ञानिक साहित्य	apparatus
उपकार	पुं·	1. साहाय्य, मदत	उपकार, सहायता, मदद, एहसास	assistance, service
		2. आभार, दया, मेहरबानी	आभार, कृपा, मेहरबानी, दया	favour, kindness
		3. हित, कल्याण	हित, कल्याण	benefit
उपकारक	वि·	1. साहाय्यक, मदतगार, अनुकूल	उपकारक, सहायक, मददगार, अनुकूल	favourable, helping
		2. हितकारक	हितकारी	beneficial
उपकारी	वि·	1. दुसर्याचे बरे करणारा, उपकार करण्याच्या स्वभावाचा	उपकारी, उपकार करने की वृत्ति रखने वाला	philanthropic, helpful, kind
		2. लाभकारक	फायदा पहुँचाने वाला, लाभकारी	beneficient
उपकृत	वि·	1. ऋणी, आभारी	उपकृत, आभारी, एहसानमंद	obliged
		2. उपकार केला गेलेला	जिसका उपकार किया गया हो	helped, assisted, benefited
उपक्रम	पुं·	1. आरंभ	उपक्रम, आरंभ	commencement, beginning
		2. (काम) हाती घेणे	भार/बीड़ा उठाना	undertaking
		3. (एखाद्या विषयात) प्रवेश	प्रवेश	approaching (any action)
		4. संदर्भ, ओघ	संदर्भ	reference
		5. उपाय, हालचाल	कार्य, उद्योग, उपाय	expedient, remedy, strategem

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उपखंड	न·	लहान खंड, पृथ्वीच्या खंडाचा पोटभाग	उपमहाद्वीप	sub-continent
उपखर्च	पुं·	बारीक बारीक किंवा अवांतर खर्च	(प्रमुख खर्च के अलावा) अन्य गौण खर्च	extras, minor expenses
उपग्रह	पुं·	मुख्य ग्रहाभोवती फिरणारा दुय्यम ग्रह	उपग्रह, मुख्य ग्रह के चारों ओर भ्रमण करने वाला छोटा ग्रह	satellite, secondary or minor planet
उपचार	पुं·	1. इलाज, उपाय (रोगावर)	उपचार, इलाज, चिकित्सा	cure, remedy or remedial treatment
		2. प्रयत्न, श्रम	प्रयत्न, उपाय, श्रम	application of labour or effort
		3. पूजेचा प्रकार, विधी	विधान, पूजा का अंग	form or rite of worship
		4. रूढी, रिवाज, शिष्टाचार, प्रथा	शिष्टाचार, प्रथा, रूढ़ि	formality
		5. आदर सत्कार, गौरव	आदर सत्कार, गौरव, आवभगत	form of reception
		6. सामग्री, साहित्य, साधने	सामग्री, साधन	material, means
उपज	स्त्री·	1. उत्पन्न, निपज, पैदास, पीक	उपज, उत्पत्ति, पैदावार	produce, production, crop
		2. जन्म, उत्पत्ती	जन्म, उत्पत्ति, उद्‌गम	birth, origin, source
		3. नवीन कल्पना, नवा शोध	सूझ, नयी बात निकालना	ingenious invention, original idea
उपजणे	अ·क्रि·	1. उत्पन्न होणे, जन्मणे	उपजना, उत्पन्न होना, जन्म लेना	to be born, to be produced
		2. नवीन सुचणे	नये से सूझना, उगना	to spring, proceed from

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उपजत	क्रि·वि·	1. जन्मतः, जन्मापासून	जन्म से, जन्मतः	by birth
		2. स्वाभाविक	स्वाभाविक	by nature
उपजविणे	स·क्रि·	1. उत्पन्न करणे, पैदास करणे	उपजाना, उत्पन्न करना	to create, to produce
		2. जन्म देणे, पैदा करणे	जन्म देना, पैदा करना	to give birth to
उपजाऊ	वि·	सुपीक, पिकाऊ	उपजाऊ, जरख़ेज़	fertile
उपजीविका	स्त्री·	1. निर्वाह	निर्वाह, गुज़ारा	subsistence
		2. निर्वाहाचे साधन	उपजीविका, निर्वाह का साधन	maintainance, means of subsistence
उपजीवी	वि·	1. दुसर्यावर जगणारा	दूसरों से जीवन चलाने वाला	living on others, parasitic
		2. अवलंबी, आश्रित	अवलंबी, आश्रित, दूसरे पर निर्भर	dependent, living in dependence
उपट	स्त्री·	1. अन्नाची रेलचेल	अन्न की प्रचुरता	exuberance of food
		2. तोंडाला मिठी बसण्याची अवस्था	ऊब, जी भर जाना	satiety, state of being glutted
		3. पुनः डोके वर काढण्याची - फिरून वर उठण्याची - क्रिया	पुनरुत्थान, फिर से सिर उठाने की क्रिया	recovering vigour
		4. उसळी	उछाल	a bound
उपटणे	स·क्रि·	1. मुळासकट जोराने वर काढणे, जमिनीतून वर ओढून काढणे	उखाड़ना	to uproot, pluck up or out
		2. कपटाने - युक्तीने - घेणे, हिरावून घेणे, चोरणे	उड़ाना, कपट से छीन लेना, चुराना	to pluck, to draw by fraudulent means, to snatch

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	अ·क्रि·	1. वर येणे (खिळा इ·)	उखड़ना, जड़ से निकलना/ बाहर आना	to come up, to fall out
		2. एकदम उपस्थित होणे, पुढे येऊन ठाकणे	टपक पड़ना, यकायक प्रकट होना	to turn up
		3. (रोग) पुनः उद्भवणे, उलटणे	फिर से शुरु होना, उलटना, पलटना	to relapse
		4. उसळणे, अंगावर येणे	बरस पड़ना, क्रुद्ध होना	to fall upon angrily
उपटसुंभ	वि·	1. उडाणटप्पू, बेकार	उठल्लू, निठल्ला, आवारा, बेकार	vagrant, roving
		2. अगांतुक, तात्पुरता	आकस्मिक, सांयौगिक	accidental, incidental, adventitious
		3. आगापीछा नसलेला, तोतया	झूठा दावागीर	upstart, pretentious and vulgar
उपटसूळ	वि·	1. अनपेक्षित, आकस्मिक, अगांतुक	आकस्मिक, सांयौगिक	accidental, adventitious
		2. विघातक	विघातक	harmful
	पुं·	भुईमुगाची एक जात (हिच्यात तेलाचे प्रमाण अधिक असते)	मूँगफली की एक किस्म (जिसमें तेल की मात्रा ज्यादा होती है)	a variety of groundnut
उपट्या	वि·	उचल्या, उपटणारा, वस्तू चोरून नेणारा	उचक्का, उठाईगीर	sharper, pickpocket
उपडणे	स·क्रि·	'उपटणे' पाहा	दे· 'उपटणे'	vide 'उपटणे'
उपडा	वि·	पालथा, तोंड खाली करून पडलेला किंवा ठेवलेला	औंधा	prone, with face or mouth down

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उपणणी	स्त्री·	खळ्यातील धान्याला वारा देणे, वारवण्याची क्रिया	ओसाई	winnowing
उपणणे	स·क्रि·	1. वारवणे, वाऱ्याने भूस - तूस उडविणे	ओसाना	to winnow by means of natural wind
		2. (लाक्ष:) तुच्छ लेखणे	(लाक्ष·) हेय समझना	(fig.) to treat as chaff, to treat scornfully
उपदंश	पुं·	गरमीचा रोग	उपदंश, गरमी की बीमारी	syphilis, Lues Venerea
उपदिशा	स्त्री·	(आग्नेय आदि) गौण दिशा	(आग्नेय आदि) गौण दिशा	minor direction (as south - east etc.)
उपदेश	पुं·	1. बोध, शिकवण	उपदेश, सीख, बोध	instruction, teaching
		2. सल्ला, युक्तीची सूचना	नेक सलाह, नसीहत	advice, counsel
		3. गुरुमंत्र, दीक्षा	गुरुमंत्र, दीक्षा	impartation of or initiation in a 'mantra'
उपदेश (-शि)णे	स·क्रि·	1. उपदेश करणे, बोध-शिकवण देणे	उपदेश/शिक्षा/दीक्षा/मंत्र देना	to ádvise, to counsel, to initiate, to communicate knowledge
उपद्रव	पुं·	1. पीडा, त्रास, जाच	पीड़ा, तकलीफ़, कष्ट	harassment, molestation
		2. दंगाधोपा, गडबड, उत्पात	दंगा-फसाद, गड़बड़, उत्पात	trouble, disturbance
		3. बाधा, संचार	प्रेतबाधा, भूतावेश	demonic possession

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. रोगाची साथ, रोग	रोग, बीमारी	epidemic
उपद्रवी	वि·	1. त्रास देणारा, उत्पाती	उपद्रवी, उत्पाती, तंग करने वाला	mischievous, naughty, rowdy
		2. (पिशाचाने) बाधित	भूताविष्ट, जिसको भूत बाधा हुई हो	possessed
उपद्व्याप	पुं·	1. खटाटोप, उलाढाल, भानगड, व्याप	झंझट, झमेला, प्रपंच	widespread outlay, great and imposing preparations
		2. अतिशय प्रयत्न, खटपट	अत्यधिक कष्ट, परिश्रम, आयास	great pains or efforts, laborious exertions
		3. वीडा	बला, आफ़त	trouble, worrying
		4. खोडी, खट्याळपणा, दंगा	शरारत, ऊधम	mischief
उपद्व्यापी	वि·	1. उचापत्या, भानगडी करणारा, लटपट्या	गड़बड़िया, घपलेबाज़	intermeddling, officious
		2. व्रात्य, खोडकर	शरारती, ऊधमी, नटखट	mischievous, troublesome
		3. धडपड्या, खटपट करणारा, साक्षेपी	दौड़धूप/कोशिश करने वाला	assiduous
उपनगर	न·	शहरालगतचा वाढलेल्या वस्तीचा आखीव भाग	उपनगर, मुफ़स्सल	suburb
उपनयन	न·	मुंज, व्रतबंध, जानवे घालण्याचा संस्कार विधी	उपनयन, यज्ञोपवीत संस्कार, जनेऊ पहनाने की विधि	investiture with the sacred thread
उपनाम	न·	1. लोकांनी ठेवलेले नाव, टोपणनाव	लोगों द्वारा दिया हुआ नाम	nickname

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कुलनाम, आडनाव	उपनाम, कुलनाम	family name, surname
उपनियम	पुं·	तपशीलाचे नियम, गौण नियम	उपनियम, गौण नियम	bye-law, sub-rule
उपनेत्र	पुं·, ब·व·	चष्मा, चाळशी	चश्मा, ऐनक	spectacles
उपन्यास	पुं·	1. प्रस्ताव, विषय प्रवेश	प्रस्तावना, भूमिका, प्राक्कथन	preface, foreword, introduction
		2. विषयांची मुद्देशीर मांडणी	विषय का सुसंगत गठन	exposition, setting in order
उपपती	पुं·	यार, जार	उपपति, यार, जार	a male paramour
उपपत्ती	स्त्री·	1. कार्यकारणभाव	कार्य - कारण भाव	rationale, theoretical explanation, explication of reasons
		2. अनुबंध, पहिल्या मुद्दयांचा पुढच्याशी संबंध	उपपत्ति, अनुबंध, पिछली दलील का अगली दलील के साथ संबंध बताना	connection with the previous argument
		3. सिद्धान्त, तत्त्वप्रतिपादन	सिद्‌धान्त, तत्त्वप्रतिपादन	theory, statement of principles
		4. मीमांसा, स्पष्टिकरण	विवेचन, स्पष्टीकरण	elucidation
		5. सिद्ध करून दाखविलेली गोष्ट	सिद्‌ध बात, समाधान	demonstrated conclusion
		6. कारभाराची साधने, सामग्री	साधन, सामग्री	means, resources
		7. युक्ती, तर्क	युक्ति, तर्क	reasoning, arguing, argument
उपपत्नी	स्त्री·	रखेली, राख	रखेली, उपपत्नी	a keep, a concubine

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उपपद	न·	(व्याक.) क्रिया शब्दाला किंवा नामाला आरंभी जोडलेला शब्द (परि, अव इ·)	(व्याक.) क्रिया शब्द या नाम शब्द को प्रारंभ में जोड़ा हुआ शब्द	(gram.) a particle, a preposition prefixed to a verb or a noun
उपपन्न	वि·	1. मागचा-पुढचा संबंध दाखवून सिद्ध केलेला	अगला-पिछला संबंध दिखाकर सिद्‌ध करना	proved by reasoning, established
		2. साधनांनी युक्त,-संपन्न	साधनसंपन्न	having means or resources
		3. समृध्द, श्रीमंत	समृद्‌ध, श्रीमंत	substantial, well-to-do
उपपाद्य	वि·	मांडावयाचा, स्पष्ट करून सांगण्याचा (विषय)	पेश करने का, युक्ति देकर सिद्‌ध करने का (विषय)	to be stated, to be argued and proved
उपप्रश्न	पुं·	मुख्य प्रश्नाला धरून उत्पन्न होणारा प्रश्न, पूरक प्रश्न	मुख्य प्रश्न के संदर्भ में उपस्थित होने वाला प्रश्न, अनुपूरक प्रश्न	supplementary question
उपभोक्ता	वि·	1. वहिवाट करणारा, उपभोग घेणारा	उपभोक्ता, खपत करने वाला, बरतने वाला	enjoyer, user
		2. अनुभव घेणारा	अनुभव करनेवाला	one that experiences
उपभोग	पुं·	1. सुखाचा अनुभव	उपभोग, सुख का अनुभव	enjoyment of pleasure
		2. भोगवटा, वहिवाट	उपयोग, इस्तेमाल, व्यवहार	use, enjoyment
		3. अनुभव	अनुभव	experience
		4. संभोग, विषयसुख	विषयसुख, संभोग	sexual enjoyment, copulation
		5. मालाचा उठाव - खप	माल की खपत	sale

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उपभोगणे	स·क्रि·	1. सुख अनुभवणे, स्वाद घेणे	सुख भोगना, स्वाद चखना	to enjoy
		2. वहिवाटणे वापर करणे	बरतना, व्यवहार/इस्तेमाल करना	to enjoy property, to use
		3. अनुभवणे	अनुभव लेना	to experience
		4. संभोग करणे	संभोग करना	to enjoy sexually, to copulate
उपमर्द	पुं·	अपमान, मानखंडना	अपमान, मानहानि	insult, rough behaviour
उपमंत्री	पुं·	कनिष्ठ मंत्री	उपमंत्री	deputy minister
उपमा	स्त्री·	1. दृष्टांत, दाखला, उदाहरण	दृष्टांत, मिसाल, उदाहरण	a simile, object adduced in illustration
		2. सादृश्य, सारखेपणा	सादृश्य, समानता	similitude, resemblance, likeness, analogy
उपमान	न·	जिची उपमा द्यावयाची ती वस्तू	जिसकी उपमा दी जाती है, जिससे तुलना होती है ऐसी वस्तु	an illustration, standard of comparison, object adduced in illustration
उपमेय	न·	जिला उपमा द्यावयाची ती वस्तू	जिसको उपमा दी जाती है ऐसी वस्तु	subject of an illustration
उपयुक्त	वि·	उपयोगाचा, कामाचा	उपयुक्त, उपयोगी, काम का, कार आमद	useful, serviceable
उपयोग	पुं·	1. वापर, व्यवहार	उपयोग, व्यवहार, बर्ताव	use

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. लाभ, प्रयोजन	लाभ, प्रयोजन	purpose
उपयोगिता	स्त्री·	उपयोगी असण्याचा गुण किंवा शक्ती	उपयोग, होने का गुण या शक्ति	usefulness, serviceableness
उपयोगी	वि·	'उपयुक्त' पाहा	दे· 'उपयुक्त'	vide 'उपयुक्त'
उपयोज (-जि) णे	स·अ·क्रि·	उपयोगात आणणे, वापर करणे	उपयोग में लाना, इस्तेमाल करना	to use, to bring into service
उपर	क्रि·वि·	1. नंतर	बाद में, अनंतर	after, afterwards, then
		2. वर	ऊपर	above
		3. आणखी व्यतिरिक्त	उपरांत, बावजूद	beyond, besides, more than, in spite of
उपरखणी	स्त्री·	माडी, मजला	मंजिल, माला	storey of a house
उपरट (-ठ) पका	पुं·	(उपकार केले असता) उलट दोष देणे	उपकार के बावजूद दोष लगाना	unmerited reproach
उपरणे	न·	अंगावरटाकण्याचे उपवस्त्र, उत्तरीय	उपरना, दुपट्टा, उत्तरीय	upper garment
उपरती	स्त्री·	1. मन मागे फिरणे, विरक्ती येण्याचा भाव	उपरति, विरक्ति	retreating of mind from sensual desires or operations, withdrawing
		2. शांती, शमन, विकार वा इच्छा थांबण्याची अवस्था	शांति, शमन, विकारों या वासनाओं का रुकना	cessation or pacification of worldly desires
		3. पश्चाताप	पश्चाताप, पछतावा	repentance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उपरसाल	स्त्री·	बाहेरची साल (झाडाची) किंवा कातडी (प्राण्याची)	पेड़ की छाल या सूखी छाल	outer bark, rind or skin
उपरा	वि·	परका, ति-हाईत	बाहरी, पराया	stranger, alien
उपराउपरी	क्रि·वि·	तातडीने, त्वरीत लागलीच	तुरन्त, शीघ्र, फौरन	immediately
उतरान्त	क्रि·वि·	1. शिवाय, आणखी म्हणजे	अलावा	moreover, besides
		2. नंतर, मागाहून	उपरांत, अनंतर, बाद में	after, afterwards
उपराळा	पुं·	1. (माल, द्रव्य इ· चा) वाजवी पेक्षा फाजील साठा	आवश्यकता से अधिक सामान या संग्रह	surplus stock
		2. ओझे वाहणार्या जनावराच्या पाठीच्या दोन्ही बाजूना वजन सारखे करण्या करिता एका बाजूला केलेली वजनाची भरती	पशु की पीठ पर दोनों तरफ के बोझ को बराबर करने के लिये एक ओर भरती किया हुआ वजन	weight placed on one side of a load on a beast to produce equilibrium
		3. आणीबाणी करिता केलेली आगाऊ तरतूद	आपात के लिये किया गया प्रबंध	provision for emergency
		4. भरपायी, वजापार, मोबदला	क्षतिपूर्ति, नुकसान का मुआवजा	recompense, requital
		5. साहाय्य, कुमक	मदद, सहायता	help, assistance
उपरी	वि·	1. 'उपरा' पाहा	दे· 'उपरा'	vide 'उपरा'
		2. वरिष्ठ	ऊपरी, बड़ा	superior (officer)
	पुं·	खंडकरी, वाटेकरी (शेतकरी)	काश्तकार, पट्टेदार, असामी	tenant farmer

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	क्रि·वि·	पुढे, नंतर	उपरांत, बाद, आगे चलकर	after, onwards
उपरोध	पुं·	1. प्रतिबंध, अडथळा	उपरोध, रोक, बाधा	hindrance, obstruction
		2. भीड, संकोच	संकोच, शंका	restraint
		3. बळजोरी, हट्टीपणा	हठ, जबर्दस्ती	repression
		4. छद्मी - आडून - बोलणे, टोचून बोलणे	व्याजोक्ति, छलपूर्ण बात, व्यंग, ताना	sly, taunting, sarcasm
उपरोधिक, उपरोधी	वि·	व्यंगात्मक, टोचण्या - बोचण्या जोगा, निंदागर्भीत	व्यंगात्मक, वक्रोक्तिपूर्ण	sarcastic
उपर्युक्त	वि·	वर उल्लेखिलेला, सदर, पूर्वोक्त	उपर्युक्त, पूर्वोक्त	above-mentioned, afore-said
उपलब्ध	वि·	1. प्राप्त झालेला, हाती आलेला	उपलब्ध, प्राप्त, मिला हुआ	acquired, obtained, received
		2. उपलभ्य, मिळण्याजोगा, प्राप्त होण्याजोगा	उपलभ्य, मयस्सर, जो मिल सके ऐसा	obtainable, available
उपलक्षण	न·	1. विशेष लक्षण	विशेष लक्षण	characteristic or distinctive feature
		2. बोधक चिह्न	बोधक चिह्न	a mark
उपलक्षणे	स·अ·क्रि·	(अमके किंवा अमक्यास उद्देशून बोलणे,- मनात धरून बोलणे	उपलक्ष्य करना, उपलक्ष्य करके बोलना, संकेत करना	to intend, to aim at (mentally), to imply
उपलाण(-णा)	वि·	जीन न चढविलेला (घोडा)	वह (घोड़ा) जिस पर जीन न हो	unharnessed, one (horse) without saddle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उपवक्ता	वि·	गौण - दुसरा - वक्ता	मुख्य वक्ता के अलावा दूसरा वक्ता, गौण वक्ता	secondary speaker
उपवन	न·	बगीचा, उद्यान	उपवन, उद्यान, बग़ीचा	garden
उपवर	वि·	1. लग्नाला योग्य वयाची (मुलगी)	विवाह के योग्य, सयानी	of marriageable age
		2. वयात आलेली, ऋतू प्राप्त झालेली	ऋतुप्राप्ता	menstruous
उपवस्त्र	न·	1. उपरणे, अंगावर टाकण्याचे वस्त्र	उपरना, उत्तरीय, दुपट्टा	cloth loosely worn over the shoulders
		2. (लाक्ष:) रखेल	(लाक्ष·) रखेली	(fig.) a keep
उपवास	पुं·	उपास, उपोषण, अन्नत्याग, लंघन	उपवास, फ़ाका, उपोषण, लंघन	fast
उपराम	पुं·	शांत होणे, थंड होणे	उपशम, शांत होना	assuagement, allaying
उपशीर्षक	न·	पोट मथळा	उपशीर्षक, छोटा शीर्षक	sub-heading
उपसंपादक	पुं·	मुख्य संपादकाला सहायक संपादक, दुय्यम संपादक	उपसंपादक, सहायक संपादक	sub-editor
उपसंहार	पुं·	1. शेवट	उपसंहार, समाप्ति, अंत	winding up, end
		2. (लिखाणाची) अखेरची गोळा बेरीज, सारांश	सारांश, निचोड़	summing up, conclusion
उपसणे	स·क्रि·	1. बाहेर काढणे (शस्त्र)	बाहर निकालना	to draw out, to unsheath

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. बाहेर काढून टाकणे (पाणी· इ·)	उलीचना	to empty out, to laddle or bale out (water etc.)
उपसभापती	पुं·	उपाध्यक्ष	उपसभापति	vice-president or vice-chairman or deputy speaker
उपसमिती	स्त्री·	पोट समिती	उपसमिति	sub-committee
उपसर्ग	पुं·	1. त्रास, पीडा, उपद्रव 2. (व्याक.) धातूच्या किंवा धातुसाधित नामाच्या मागे लागणारे अव्यय किंवा शब्द	उपद्रव, पीड़ा, तकलीफ़ वह अव्यय या शब्द जो धातु या धातु साधित नाम के आरंभ में लगकर उसके अर्थ का विस्तार करता है या उसमें कोई विशेषता उत्पन्न करता है	trouble prefix
उपसा	पुं·	बाहेर काढण्याची क्रिया	बाहर निकालने या खाली करने की क्रिया	throwing out, emptying out
उपसागर	पुं·	छोटा समुद्र, समुद्राचा छोटा भाग	उपसागर, खाड़ी	bay
उपसूचना	स्त्री·	(ठरावाला) दुरुस्तीची सूचना	संशोधन	amendment
उपस्थित	वि·	1. हजर, प्रत्यक्ष असलेला 2. उद्भवलेला, पुढे आलेला	उपस्थित, मौजूद, हाज़िर सामने आया हुआ, मालूम/ ज्ञात हुआ	present arisen, sprung up, known
उपस्थिती	स्त्री·	1. हजेरी, अस्तित्व	उपस्थिति, हाज़िरी, विद्यमानता	presence, attendance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. स्मरण, आठवण	याद, स्मरण	remembering, arising or coming into mind
उपहार	पुं·	1. देणगी, नजराणा 2. 'उपहार' पाहा	उपहार, भेंट, सौगात दे 'उपहार'	a present, a gift vide 'उपहार'
उपहास	पुं·	कुचेष्टा, निंदाव्यंजक थट्टा	उपहास, मज़ाक, खिल्ली	ridicule, derision
उपळ(-ळी,-ळण)	स्त्री·	1. जमिनीला पाझर फुटणे	भूमि से सोते फूट निकलना	gushing of rillets out of saturated land
		2. फुटलेले पाझर	जमीन से फूट निकले हुए सोते	rillets
उपळणे	अ·क्रि·	जमिनीला पाझर फुटणे	फूट पड़ना	to exude
उपांग	न·	1. अवयवाचा भाग	उपांग, अंग का विभाग	minor part/portion/division
		2. सहायक भाग	पूरक / सहायक अंग	auxiliary part or portion
उपांत्य	वि·	शेवटाच्या अलिकडचा, शेवटास लागून असलेला	उपांत्य, अंत के पास का	semi-final, penultimate (gram.)
उपादान	न·	वस्तू बनण्याला कारणीभूत होणारे द्रव्य (पदार्थ)	वह द्रव्य जिससे कोई वस्तु बने	material/immediate cause
उपाधी	स्त्री·	1. त्रास, उपसर्ग, अडथळा 2. भानगड, लचांड	तकलीफ, कष्ट झंझट, झमेला	trouble, hindrance embarrassing occurrence, intricate case

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. पदवी	उपाधि, पदवी	designation, title, degree
		4. (लाक्ष:) प्रपंच, पसारा	संसार	worldly engagements/ attachments
उपाध्यक्ष	पुं·	अध्यक्षाचा सहायक	उपसभापति, उपाध्यक्ष	Vice-President
उपाध्याय	पुं·	कुटुंबाचा धार्मिक कृत्ये करविणारा भट-पुरोहित	उपाध्याय, पुरोहित	family priest
उपाध्येपण	न·	उपाध्यायाचा व्यवसाय किंवा काम, पौरोहित्य	पौरोहित्य, पुरोहित का पेशा या काम	priesthood, job of a priest
उपाय	पुं·	1. इलाज, मार्ग	उपाय, इलाज, तदबीर	remedy, resource, way
		2. युक्ती	युक्ति, तरकीब	device, stratagem
उपायन	न·	1. भेट, आहेर, देणगी 2. वाण	उपायन, भेंट, उपहार वायन, बैना	a present, a gift religiously offered gift
उपार्जन	न·	संपादन, प्राप्त करणे, मिळवणे	उपार्जन, कमाना, हासिल करना	earning, acquiring
उपाशी	वि·	अन्न न खाता राहिलेला, रिकाम्या पोटी असलेला	भूखा, निराहार	hungry, one without food
उपाशीपोटी	अ·	अन्न न खाता, भुकेल्या पोटाने	भूखा, खाली पेट	with empty belly
उपास	पुं·	पाहा 'उपवास'	दे. 'उपवास'	vide 'उपवास'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उपासक	वि·पुं·	उपासना-भक्ती - करणारा, पूजक	उपासक, आराधक, उपासना करने वाला	worshipper, devotee
उपासना	स्त्री·	1. पूजा	उपासना, पूजा	worship
		2. आराधना, भक्तिपूर्वक मागे लागणे	आराधना	pursuance
		3. सेवा, नेमधर्म	धार्मिक सेवा	religious attendance
उपासमार	स्त्री·	अनान्न दशा, भुके मरण्याची स्थिती	भुखमरी, फ़ाक़ाकशी	starving, starvation
उपास्य	न·	ज्याची उपासना करावयाची ते दैवत	उपास्य, वह देवता जिसकी उपासना की जाए	particular divinity of one's worship or pursuit
	वि·	उपासना करण्याचा (देव अथवा विषय), उपासना पात्र	उपासना का, उपासना पात्र	worthy of one's worship or pursuit
उपाहार	पुं·	फराळ, अल्पाहार	उपाहार, जलपान	light refreshment
उपेक्षणीय	वि·	1. दुर्लक्ष करण्याजोगा	उपेक्षणीय, उपेक्षा करने योग्य	worthy to be overlooked, negligible
		2. य:कश्चित्, क्षुद्र	नगण्य, तुच्छ	unimportant, trifling
उपेक्षणे	स·क्रि·	1. दुर्लक्ष करणे, हयगय करणे	उपेक्षा करना, ध्यान न देना, लापरवाही करना	to neglect, to overlook·
		2. तुच्छ लेखणे	नगण्य मानना	to treat slightly
उपेक्षा	स्त्री·	1. दुर्लक्ष, हयगय, कानाडोळा	उपेक्षा, उदासीनता, लापरवाही	neglect, indifference, overlooking
		2. अनादर, अव्हेर	अवहेलना	disregard

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उपोद्‌घात	पुं·	1. आरंभ	उपोद्‌घात, आरंभ	prelude
		2. विषय प्रवेश, प्रस्तावना	प्रस्तावना, भूमिका	preface, introduction
		3. विवरण, स्पष्टीकरण	विश्लेषण, स्पष्टीकरण	analysis
उपोषण	न·	पाहा 'उपवास'	दे· 'उपवास'	vide 'उपवास'
उप्पर	अ·	(असे) असताहि	उपरांत, बावजूद	despite of
उप्परमाडी	स्त्री·	वरचा मजला, माडी	ऊपरी मंजिल, दूसरा तल्ला	first story (of a house)
उफणणे	स·क्रि·	'उपणणे' पाहा	दे· 'उपणणे'	vide 'उपणणे'
	अ·क्रि·	1. जोराने वर येणे-वाढणे (पीक, झाड इ·)	तेज़ी से बढ़ना, ऊपर आना	to grow rapidly, to shoot up briskly
		2. उतणे, अंगावर उठणे	निकलना (फुन्सियाँ आदि)	to rise in pustules, to break out in erruptions
		3. (दूध) नासणे, फुटणे	फटना, बिगड़ जाना (दूध)	to sour and corrupt
		4. फुगणे, ताठणे (गर्वाने)	फूलना	to puff up with pride
उफराटणे	अ·क्रि·	1. उलटणे, फिरणे, उलट होणे	उलटना, पलटना, औंधा होना	to turn upside down, to turn turtle, to become hostile
		2. डोळे फिरणे - उलटणे	आँखें उलट जाना	to turn up eyes
उफराटा	वि·	1. उलटा, विरुद्ध	उलटा, विरुद्‌ध	reverse, opposite
		2. विपरीत	विपरीत, गलत	wrong
उफराटान्याय	पुं·	विपरीत - उलटा - चुकीचा न्याय	ग़लत न्याय	wrong judgement
उफराट्या काळजाचा	वि·	1. निष्ठुर, निर्दय, क्रूर	निर्दय, निष्ठुर, जालिम, क्रूर	cruel, heartless

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कृतघ्न	कृतघ्न	ungrateful
उफळणे	अ·क्रि·	जमीन नांगराने फोडली जाऊन वरयेणे	हल से जमीन का तोड़ा जाना	to be turned up by the plough-share (land)
उफाडा	पुं·	1. जोर, वेग	ज़ोर, तेज़ी	rapidity, vigour
		2. भरदारपणा	उभार, उठाव	sturdiness, stoutness
उफाड्याचा	वि·	1. जोमाचा, लवकर वाढणारा	ज़ोरदार, शीघ्र बढ़ता हुआ	rapidly/vigorously growing
		2. भरदार, सुदृढ बांध्याचा	हट्टा कट्टा, हृष्ट पुष्ट, मोटा ताजा	sturdy and stout
उफाळणे	अ·क्रि·	1. उसळणे	उछलना, उफनना	to gush forth
		2. उकळी येणे, ऊत येणे	उबलना, जोश खाना	to boil, to bubble over
		3. वर येणे	ऊपर उठना	to rise up
		4. गर्वाने फुगणे	फूलना	to swell (through pride)
		5. वाजवी पेक्षा जास्त होणे	अत्यधिक होना	to be overplus
		6. उधळणे, वाटेल तसे धावणे	अंधाधुंध भागना/दौड़ना	to run wildly
		7. नांगर चालविणे	जोतना, हल चलाना	to plough, to till land
उबग	पुं·	1. वीट, कंटाळा, उव्देग, शिसारी	ऊब, नफ़रत, घिन, उकताना	sickening disgust, nausea
		2. वांती, ओकारी	उबकाई, ओकाई, मिचली	nausea, feeling of vomitting
उबगणे	अ·क्रि·	विटणे, कंटाळणे, शिसारी येणे	ऊबना, उकता जाना	to feel nauseous/loathsome

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उबट	वि·	1. कोमट, किंचित् गरम	कुनकुना, थोड़ा गरम	slightly warm, warmish
		2. दुर्गंधी येत असलेला	बदबूदार, सड़ियल	foul
उबटणे	अ·क्रि·	1. नासणे, बुरसणे	गलना, सड़ना	to become musty and mouldy
		2. पिकण्यापूर्वी नासणे (फळ)	पकने से पहले सड़ना	to rot without ripening
उबणे	अ·क्रि·	1. गरम होणे, उष्णता पावणे	गरम होना, उमस होना	to warm (v.i.)
		2. गदमदणे, गुदमरणे (उष्णतेने)	दम घुटना	to be suffocated, to be oppressed (by heat), to swelter
		3. (लाक्ष:) त्रासणे, अस्वस्थ होणे	परेशान होना	to feel uneasy
		4. कुबटणे	(गरमी के कारण) सड़ना	to spoil, to rot (through heat), to deteriorate
		5. पिकणे (गळू वगैरे)	पकना (नासूर आदि)	to suppurate
उबदार	वि·	ऊब देणारा, गरम ठेवणारा	गर्म, गरम	warm
उबविणे	स·क्रि·	1. ऊब देणे, उष्णता - गरमी - देणे	गरम करना, गर्मी पहुँचाना	to make warm
		2. गुदमरविणे	दम घोंटना	to suffocate, to oppress with heat, to make to swelter
		3. उष्णता देऊन वाढविणे (अंडे)	सेना, मादा चिड़िया का अंडों पर बैठ कर गर्मी पहुँचाना	to hatch
		4. गरम ठेवून पिकविणे (फळे)	पाल में रखना (फल आदि)	to mature or mellow

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		5. पिकविणे (गळू इ·)	पकाना (फोड़ा इ·)	to make to suppurate (a boil or tumor)
उबळ	स्त्री·	1. खोकल्याची उसळी, ढास	ढाँस, खाँसी का दौरा	fit of coughing
		2. (लाक्ष:) ऊर्मी	ऊर्मि, प्रबल इच्छा	sudden impulse
उबारा	पुं·	1. ऊब, उष्णता, गरमी	गरमी, उमस	warmth
		2. संपत्तीची ऊब	धन - संपत्ति (का आधार)	property, wealth
उभट, उभंड	वि·	उंचेला, उभ्या आकाराचा	लंबा सा, कुछ ऊँचा, लंबोतरा	of standing appearance, tallish
उभड	पुं·	1. आवेग, आवेश, जोश	जोश, आवेग	sudden outburst
		2. खाली जोराने वहात येणारा लोंढा-प्रवाह	वेग से आनेवाला रेला	a torrent, rushing mass of water etc.
उभय, उभयतां	वि·	दोघे, दोघेजण	उभय, दोनों	both
उभयत:	अ·	1. दोहोंबाजूंनी	उभयत:, दोनों तरफ से	from both sides
		2. दोहीकडे, दोन्ही बाजूंस	दोनों तरफ, दोनों ओर	on both sides
उभयत्र	अ·	दोहों बाजूस	दोनों ओर	on both sides
उभयान्वयी	वि·	1. दोहोंना जोडणारा	दोनों को जोड़ने वाला	conjuct
		2. (लाक्ष:) दोन्हीशी संबंध वा निष्ठा ठेवणारा	दोनों पक्षों से संबंध या निष्ठा रखने वाला	having relation or loyalty to both
उभयान्वयी अव्यय	न·	'आणि·' 'व' असे दोन शब्दांना किंवा वाक्यांना जोडणारे अव्यय (व्याक·)	समुच्चय बोधक अव्यय (व्याक·)	conjunction (gram.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उभवण	स्त्री·	ताणा, उभेधागे (उलट 'आडवण')	ताना	the warp
उभवणी	स्त्री·	1. उभारणी, रचना, बांधणी	रचना, निर्माण	raising, erecting
		2. (लाक्ष:) ऊर्जितावस्था, वर डोके काढणे	उत्थान, ऊपर उठना	raising (from poverty etc.)
उभविणे	स·क्रि·	1. उभारणे, उभेकरणे, रचणे, स्थापणे	खड़ा करना, स्थापित करना, रचना	to raise, to erect, to construct
		2. थांबविणे, उभे राहावयास लावणे	रोकना	to make to stop
उभा	वि·	1. आडवा नव्हे असा, खडा	जो आड़ा या झुका न हो, खड़ा	erect, upright
		2. न बसलेला, बैठा नसलेला	जो बैठा न हो	not seated
		3. लंब रेषेत असलेला	लंबरूप	perpendicular, lengthwise
		4. तयार, हजर	तैयार, उपस्थित	ready, alert
		5. (लाक्ष:) तीव्र, पक्का ('उभादावा')	पक्का, तीव्र	implacable, irreconcible
		6. संपूर्ण, पुरा ('उभे वर्ष')	समूचा, संपूर्ण, साबित	whole, complete
		7. चालू स्थितीतला, चालू असलेला	चलता हुआ, लगातार चलनेवाला	which is in progress, continuing, constant standing
		8. थांबलेला, गती नसलेला	रुका हुआ, स्थिर, गतिशून्य	motionless, stopped
उभादांडा	पुं·	1. उभाखांब	सीधा खंभा	erect pole

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. सरळ रस्ता	सीधा रास्ता, राजमार्ग	straight road, proper way
		3. सरळ व्यवहार	सीधा/सरल व्यवहार	straight-forward business
उभादावा	पुं·	हाडवैर	जानी दुश्मनी	implacable enmity
उभाधरणे	स·क्रि·	1. कडक, शिस्तीने वागविणे	कड़े अनुशासन में रखना	to hold under rigour
		2. छळ करणे	सताना	to harass
उभा जाळणे	स·क्रि·	अतिहाल करणे, छळणे	खूब सताना	to harass excessively, to torment terribly
उभा दोरा	पुं·	कच्ची टीप	लंगर, कच्ची सिलाई	a single running stitch
उभा पहारा	पुं·	1. अतिशय काळजी पूर्वक राखणदारी, जागती राखण	सजग/खड़ा पहरा	strict and relentless watch
		2. (लाक्ष:) एक सारखे कष्ट	सतत परिश्रम, लगातार तकलीफ	unrelaxed/ unrelenting labour
		3. सतत सेवा शुश्रूषा-परिचर्या	सतत परिचर्या	close attendance
उभा पाऊस	पुं·	1. न खळणारा - सतत पडणारा - पाऊस	झड़ी, लगातार वर्षा	continuous raining
		2. उभ्या धारांनी पडणारा पाऊस	खड़ी धाराओं से बरसती वर्षा	downright pouring rain

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उभा बाजार	पुं·	सगळी बाजार पेठ	समूचा बाज़ार	bazar from end to end
उभा माल	पुं·	उभे असलेले पीक	खड़ी फसल	standing crops
उभा राहणे	स·क्रि·	1. थांबणे, गती थांबविणे	रुकना, अटकना, थमना, ठहरना	to stop, to halt
		2. (लाक्ष:) मदतीस पुढे येणे	सहायता के लिये खड़ा रहना	to stand by
		3. संकटातून वर येणे, वर डोके काढणे - तगणे	ऊपर उठना	to survive, to hold out
		4. मिळणे, प्राप्त होणे, हाती पडणे, वसूल होणे	मिलना, वसूल होना, प्राप्त होना	to be realised
		5. उत्पन्न होणे, उपस्थित होणे	उपस्थित होना, सामने आना	to arise, to come forward
उभा उभी	अ·	घाई घाईने, त्वरेने	खड़े खड़े, जल्दी, तुरंत	smartly, quickly
उभार	पुं·	1. उत्साह	उत्साह	enthusiasm
		2. गर्व, घमेंडी	गर्व, घमंड	arrogance, haughtiness
	स्त्री·	1. आकार, डौल (भांडे इ· चा), ढब	आकार, ढंग, बनावट	shape, form, fashion
		2. उभारणी, रचना	बनावट, रचना	build
	वि·	वर आलेला, उंचवट	उभरा हुआ, उभारदार	rising
उभारणी	स्त्री·	1. मांडणी, रचना	रचना, बनावट, गठन	raising, erecting, constructing
		2. पसारा	विस्तार, फैलाव	expansion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. (उसाच्या रसाला येणारी) उकळी	उबाल	boiling up (of sugar-cane juice)
उभारणे	स·क्रि·	1. उभाकरणे, उंच करणे, उंचावणे	ऊपर उठाना, ऊँचा करना	to raise, to erect
		2. स्थापन करणे, नवीन काढणे - उत्पन्न करणे	शुरू करना, स्थापन करना, खड़ा करना, निर्माण करना	to set on foot, to establish
		3. चालविणे गती देणे	आगे बढ़ना, चलाना	to put in motion
		4. वर आणणे, पुटे आणणे	ऊपर/आगे/लाना	to exalt (a person)
उभारी	स्त्री·	जोर, उत्साह	जोश, उत्साह	enthusiasm
उभी कुडी	स्त्री·	उंच - सडपातळ बांधा	लंबी और पतली गठन	tall and spare build/ form
उभी चढण	स्त्री·	चढण्याची अवघड वाट	खड़ी चढ़ाई	steep ascent/climb
उभी चाकरी	स्त्री·	ज़िकीरीची चाकरी - नोकरी	अविश्राम चाकरी	rigorous service, service without remission
उभी दुपार	स्त्री·	ऐन दुपार	ऐन दुपहरी	mid-noon, high noon
उभी पेठ	स्त्री·	सगळी बाजार पेठ	सारी पैंठ, समूचा बाज़ार	the whole bazar
उभी रास	स्त्री·	शेतात आलेले ढीग करून ठेवलेले धान्य	खेत की सारी उपज ज्यों की त्यों	the entire produce of a field
उभी विळी	स्त्री·	पाते न मिटता ठेवलेली विळी	खुली पहँसूल	open or standing slicer
उभेकाम	न·	अगत्याचे काम	ज़रूरी काम	important business

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उभेपीक	न·	शेतात उभी असलेली कणसे इ·	खड़ी फसल	standing crop
उभ्या उभ्या	अ·	1. ताबडतोब, लागलीच, झट्कन्	खड़े खड़े, तुरंत, जल्दी	smartly, briskly, with all hurry
		2. थोड्या वेळाकरिता	थोड़ी देर के लिए	for a little while
उभ्या जन्मात	अ·	सबंध आयुष्यात	सारी ज़िंदगी में, पूरे जीवन में	in one's whole life
उभ्याने	अ·	उभ्या अवस्थेत, उभे असताना	खड़े खड़े, खड़ा रहते हुए	in standing posture
उमका(-खा)	पुं·	उत्कट इच्छा, उर्मी, आवेग	उर्मि, आवेग	impulse
उमग	पुं·	1. आढळ, शोध, पत्ता, माहिती	जानकारी, बोध, पता	information, trace, find
		2. समजूत, आकलन	समझ	comprehension, conceiving
उमगणे	अ·क्रि·	1. आढळ होणे, शोध लागणे, दिसणे	दिखाई देना, पता चलना	to detect
		2. उघडकीस येणे, उलगडणे	मालूम होना, ज्ञात होना, खुलना	to transpire, to become known
	स·क्रि·	समजणे, लक्षात येणे	समझना, पाना, ध्यान में आना	to understand, to comprehend
उमज	पुं·	1. समज, समजूत, उमग	समझ, अक्ल, बोध	comprehension, understanding
		2. आकलन शक्ती, अक्कल	आकलन क्षमता, ग्रहणशीलता, समझने का गुण	power of apprehending
उमजणे	अ·क्रि·	जागृत होणे, सावधान होणे	जागना, होशियार होना	to become alert

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	स·क्रि·	1. समजणे, लक्षात घेणे	समझना, ध्यान में आना	to comprehend, to understand fully
		2. समजूत पटणे	समझ लेना, बूझना	to understand, to be convinced
उमटणे	अ·क्रि·	1. प्रकट-व्यक्त-होणे, आढळणे	दिखाई देना	to appear, to come to light
		2. स्पष्ट होणे, स्वच्छ होणे	स्पष्ट/साफ़ होना	to become clear, distinct
		3. वर उठून दिसणे	उभरना, ऊपर उठना	to stand out in relief
		4. उत्पन्न - उद्‌भूत - होणे	उत्पन्न/पैदा होना	to appear, to come forth, to manifest
		5. (ठसा· इ·) उठणे, अंकित होणे	अंकित होना, निशान/ठप्पा/मुहर लगना, छापना	to be impressed
उमदा	वि·	1. थोर, श्रेष्ठ, मोठ्या मनाचा	उम्दा, श्रेष्ठ	noble-minded
		2. सुंदर, देखणा	सुंदर, रूपवान	beautiful, handsome
उम(-म्म)र	स्त्री·	1. वय	उम्र, वय, अवस्था	age
		2. आयुष्य	आयु	period of life
उमराव	पुं·	सरदार, मानकरी	उमराव, सरदार, सामंत	a grandee or nobleman
उमलणे	अ·क्रि·	1. फुलणे, विकसणे	खिलना, विकसित होना	to open, to expand (a bud)
		2. उकलणे, भेग पडणे	फटना, तड़कना, दरार पड़ना	to crack
		3. प्रसन्न - उल्लसित - होणे	प्रसन्न/प्रफुल्लित होना	to be exhilarated, to be cheery
		4. सुटा - मोकळा - होणे	अलग/छुट्टा/ढीला होना	to loosen

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
	स·क्रि·	सुटा - मोकळा - सैल करणे, खोलणे	अलग/छुट्टा/ढीला करना, खोलना	to loosen, to make separate
उमस	पुं·	1. श्वास, दम	साँस, दम	impeded respiration, gasping
		2. उसासा, नि:श्वास (स्वस्थपणाचा)	लंबी साँस (स्वस्थता/ विश्राम की)	heaving, expiration
उमळ	स्त्री·	मळमळ	मतली	sensation of vomitting
उमळणे	अ·क्रि·	1. जमिनीतून पाझर सुटणे	भूमि से सोते फूट निकलना	to ooze out
		2. गर्भ स्रवणे, - पडणे	गर्भ का गिरना	to abort, to miscarry
		3. मळमळणे	मतली आना, जी मिचलना	to be qualmish
उमाठा	पुं·	1. उंचवटा	टीला, भीटा, ढूह	elevated spot, height
		2. डोंगरमाथा	पहाड़ की चोटी	summit of a mountain
		3. दार, उंबरठा	द्वार, दहलीज	entrance, threshold
उमाळा	पुं·	1. भावनेचा आवेग, - उकळी - उसळी	आवेग, प्रबल मनोवेग, उमंग	emotional outburst
		2. कळमळ, मळमळ	मतली, मचली	qualmishness, nausea
		3. कढ, उकळी, ऊन	उबाल/उछाल	ebullition
उमेद	स्त्री·	1. आशा, भरंवसा	उम्मीद, आशा, भरोसा	confidence, hope
		2. आकांक्षा, हिंमत, धैर्य	हिम्मत, धैर्य, धीरज	spirit, courage
		3. जवानी, तारुण्य	जवानी, यौवन	youth
उमेदवार	पुं·	1. अर्जदार, इच्छुक	उम्मीदवार, इच्छुक (नौकरी का, चुनाव का)	an applicant, a candidate

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. काम शिकण्याकरिता राहिलेला मनुष्य	शागिर्द, नौसिखुआ	apprentice
	वि·	1. हिंमतीचा, धीराचा	साहसी, धीर	courageous
		2. वयात आलेला, तरुण	जवान, बालिग	of mature age, youthful
		3. गरजू	गरज़मंद	needy
उमेदवारी	स्त्री·	1. तारुण्य, जवानी	यौवन, जवानी	youth
		2. जोम, जोर	जोश, जोर	vigour
		3. उमेदवार म्हणून केलेली नोकरी	उम्मीदवार की हैसियत से की जानेवाली नौकरी	apprenticeship
उमेदी	स्त्री·	1. तारुण्याची शक्ती	जवानी का सामर्थ्य	youthful vigour
		2. तारुण्याची मस्ती	जवानी का नशा	youthful intoxication
उरक	पुं·	काम त्वरित पुरे करण्याची शक्ती-कौशल्य	काम शीघ्र पूरा करने की शक्ति, कुशलता	efficiency, smartness at business, ability of quick dispatch
उरकणे	स·क्रि·	पुरेकरणे, पार पाडणे	पूरा करना, पार करना	to dispatch and dispose of, to finish
	अ·क्रि·	1. पुरे होणे, पार पाडणे	पूरा होना, पार पाना	to be finished
		2. मरणे, निवर्तणे	मरना	to die
उरणे	अ·क्रि·	1. बाकी राहणे, शिल्लक राहणे	बचना, शेष रहना	to remain
		2. (गरजेपेक्षा) जास्त होणे	ज्यादा होना, बढ़ना	to exceed
उरता	स्त्री·	भीड, मुर्वत	संकोच, लिहाज़	regard, deference, consideration for

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उरफाटा	वि·	'उफराटा' पाहा	दे· 'उफराटा'	vide 'उफराटा'
उरव (-वि) णे	स·क्रि·	शिल्लक ठेवणे	बचाना, बाकी रखना	to save, to leave, to make to remain
उरस्फोड	स्त्री·	छातीफाट काम, अतिशय दगदग	अत्यधिक परिश्रम, माथापच्ची, मेहनत	heart-splitting work, excessive exertion
उरूस	पुं·	पिराचा उत्सव, जत्रा	उर्स, किसी मुसलमान साधु की मरण तिथि का उत्सव	a fair celebrating a Muslim saint's death
उरोळी	स्त्री·	1. शेताच्या हद्दीचा मातीचा बांध	मेंड, डाँड	an earthen bank or boundary of a farm
		2. रोवळी	चँगेरी, छोटी टोकरी (चावल धोने की)	a basketwork, colander
उर्दू	स्त्री·	1. सैन्याचा तळ, लष्कर	लश्कर, छावनी	a military camp
		2. अरबी - फारसी मिश्रित हिंदुस्तानी भाषा	अरबी-फारसी मिश्र हिंदुस्तानी	Hindustani language in which Arabic and Persian words predominate
		3. बाजार	बाज़ार	military bazar
उर्फ, ऊर्फ	न·	पर्यायी दुसरे नाव, टोपणनाव	पर्याय नाम, उपनाम	alias
उर्मट	वि·	उद्धट, टाकून बोलणारा, असभ्य	उद्धत, उद्दंड, गुस्ताख़, असभ्य	impudent, arrogant
उर्वरित	वि·	बाकी राहिलेला	बचा हुआ, शेष, बाकी	remaining
उलंडणे	अ·क्रि·	1. लवंडणे	ढुलकना, लुढ़कना	to upset, to turn over
		2. काठोकाठ भरून सांडणे	छलकना	to overflow
		3. अंथरुणावर पडणे	लेटना	to lie down

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	स·क्रि·	1. लवंडणे, सांडणे	उँडेलना, ढालना	to spill by upsetting
		2. ओलांडणे	लाँघना	to cross, to step across
उलगडणे	स·क्रि·	1. सोडविणे	सुलझाना	to unravel
		2. उघडणे (पुस्तक, पान, घडी)	खोलना	to unfold
		3. बांधणी मोडणे, पसरून टाकणे	उधेड़ना, बिखेरना	to spread, to break up
		4. (कार्य) संपविणे, शेवटास नेणे, पारपाडणे	पूरा करना, खत्म करना, अंत तक ले जाना	to bring to completion
		5. भाग अलग अलग करणे, -सुटे करणे	अलग करना, पृथक् करना, छाँटना	to disentangle, to reduce into parts
	अ·क्रि·	1. सुटणे	खुलना, सुलझना	to get unravelled
		2. भाग अलग होणे, मोडणे	अलग/पृथक होना, बिखरना	to fall asunder
		3. (कार्य) आटोपणे, संपणे, पुरे होणे	पूरा/ख़त्म होना	to be completed, to be finished
उलगडा	पुं·	1. स्पष्टता, खुलासा	स्पष्टता, सफ़ाई	clearance, explanation
		2. सोडवणूक, उत्तर	सुलझाव	unravelling
		3. निकाल, व्यवस्था	निबटारा	settlement
		4. फेड, मुक्तता	अदायगी, भुगतान	clearing off, liquidating (of debt)
उलगणे	अ·क्रि·	1. रिकामे होणे (खळे, कोष इ·)	खाली हो जाना	to be emptied
		2. उठणे, बंद होणे (बाजार इ·)	उठ जाना, खत्म होना	to be closed, to be wound up

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	स·क्रि·	1. मोकळे - रिकामे - करणे	खाली करना, खोलना	to make empty
		2. संपविणे, खलास करणे, आटोपणे, पुरे करणे	खत्म/समाप्त/पूरा करना	to close, to wind up
उलघाल	स्त्री·	1. बेचैनी, अस्वस्थता	बेचैनी, घबराहट, परेशानी, घुटन	turning and tossing about, restlessness
		2. घालमेल, उलथापालथ	उथल-पुथल, झंझट	dark manoeuvering, speculating and scheming
उलट	अ·	1. विरुद्ध दिशेने - मार्गाने - रीतीने	उलटे	on the other hand, on the contrary
		2. परत, मागे	वापस, लौटता	reversely, in the reverse order or direction
		3. परतून, उलटून	उलटकर	in return
	वि·	1. विरुद्ध, विपरीत	विरुद्‍ध, विपरीत	opposite, antagonistic
		2. जबाबी, बदली - केलेला - दिलेला	जवाबी, बदले में किया हुआ/दिया हुआ	return
उलटणे	अ·क्रि·	1. उलटजाणे, विरुद्ध होणे, पालटणे	उलटना, विरुद्ध हो जाना, पलटना	to turn hostile
		2. उलटा होणे	उलटना, सीधे का औंधा होना	to be overturned, to be upset, to capsize
		3. मागे फिरणे, उलट दिशेने जाणे	घूमना, मुड़ना, पलट खाना	to turn back, to turn and proceed in the contrary direction, to reverse

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. पुनः परतणे, - उचल खाणे - सुरू होणे (आजार इ·)	फिर सिर उठाना, फिर से शुरु होना	to relapse
		5. संपणे, निघून जाणे, मागे पडणे (हंगाम, वय इ·)	खत्म होना, गुजर जाना, बीतना	to pass over (a period or stage of life)
		6. परतून तुटून पडणे	पलट कर टूट पड़ना	to repulse
	स·क्रि·	1. उलटे करणे, उफराटे करणे, आतली बाजू (कपड्याची) बाहेर करणे	उलटना, औंधा करना	to turn over, to overturn
		2. पालथ्याचे उपडे करणे	नीचे का ऊपर करना	to turn up, to set face up
		3. फिरविणे, बदलणे (पुस्तकाचे पान इ·)	फेरना, बदलना	to turn over (leaf etc.)
उलट टपाली	अ·	लगेच परत येणार्या टपालाने	वापसी डाक से	by return post
उलट तपास (पुं·), तपासणी	स्त्री·	1. पुनः पुनः तपासणी-झडती	पुनः निरीक्षण, फिर फिर से की हुई जाँच	close search
		2. साक्षीदाराची प्रतिपक्षाने केलेली तपासणी	जिरह, प्रतिपरीक्षण, साक्षी-परीक्षा	cross-examination
उलटभेट	स्त्री·	परतभेट	प्रतिभेंट	a return-visit
उलटा	वि·	1. विरुद्ध, भलता	उलटा, औंधा, विपरीत	contrary, opposed, opposite

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पूर्वीच्या स्थितीहून - रीतीहून - दिशेहून वेगळा	पहली अवस्था/रीति/दिशा से भिन्न	reverse
उलटा पालट	स्त्री·	1. मोठा बदल, क्रांती	अदल बदल, परिर्वतन, क्रान्ति	topsy-turvey state, great change
		2. 'उलथापालथ' पाहा	दे. 'उलथापालथ'	vide 'उलथापालथ'
उलटा पालटा	वि·	1. फार मोठा बदल झालेला	परिवर्तित	quite changed
		2. होता त्याहून अगदी उलट्या स्थितीत गेलेला	बिल्कुल औंधा	topsy-turvey
उलटी	स्त्री·	1. ओकारी	उल्टी, कै	vomit
		2. कोलांटी उडी	कुलाँट, कलाबाजी, कलैया	somersault
उलटी दुनिया	स्त्री·	1. कृतघ्न लोक	उलटी दुनिया, कृतघ्न लोग	ungrateful people, people whose morals are changed
		2.अराजक	अराजकता	anarchy
उलटी सुलटी हजामत	स्त्री·	(लाक्ष:) चांगली कान उघाडणी, खरडपट्टी, ताशेरपट्टी	खरी खरी सुनाना, उलटी-सीधी सुनाना	vehement scolding
उलटून	अ·	1. उलट करून, फिरवून	उलट कर, पलट कर	contrariwise, reversely
		2. उद्धटपणे	गुस्ताख़ी से, उद्धत होकर	impudently
उलणे	अ·क्रि·	1. फाटणे, चीर-भेग पडणे, दुभंगणे, उतरणे	फटना, दरकना, चिरना, कटना	to crack, to break into fissures and clefts

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पाझर फुटणे, उचंबळून येणे	उमड़ना, गदगद होना	to swell with emotion, to melt
उलथणे	अ·क्रि·	1. चालते होणे, तोंड घेऊन निघून जाणे	चले जाना, मुँह काला करना	to walk away
		2. अचानक मरणे	अचानक मर जाना	to die suddenly
		3. उलटा होणे, फिरणे	लौटना, पलटना	to turn over
	स·क्रि·	1. उलटणे, खालचे वर करणे	उलटना, नीचे का ऊपर कर देना, चित करना	to turn over, to turn upon the other side
		2. उरकणे, पार पाडणे	पूरा करना	to dispose of, to get through with
		3. उलथा पालथा करणे, चालविणे, खालवर करणे	ऊपर नीचे करना, उलटना-पलटना	to turn upside down, to stir right from bottom
		4. धुंडाळणे (ढिगात)	ढूंढना, खोजना	to rummage, to search
	न·	कलथा	डोई, कलछी	a flat ladle (for turning cake)
उलथा	वि·	उताणा	चित	supine
	पुं·	उल्थणे, कलथा	डोई, कलछी	a flat ladle
उलथापालथ	स्त्री·	1. उलटापालट	उलट पुलट, अदल-बदल, अस्तव्यस्तता	tumultuous confusion, disorder
		2. फार मोठा बदल, क्रांती	परिवर्तन, क्रांति	a great change
उलाट यंत्र	न·	तोफ	तोप	a gun
उलाढाल	स्त्री·	1. पैशाची-मालाची-देवाण घेवाण, सौदा	लेन-देन, कारोबार	turning over, transaction

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. खळबळ, उलटा पालट	अदलबदल, उलट पुलट, परिवर्तन	severe commotion, confusion
		3. भानगड, झंझट	झंझट, झमेला	intricate/confused affair
उलाढाल्या	वि·	उलाढाल-भानगड करणारा	झंझट/झमेला पैदा करने वाला	busy-body
उलाळ, उल्लाळ	न·	उडी	छलाँग, कुदान	a leap, a spring, a bounce
उल्का	स्त्री·	आकाशातून तुटून पडणारा तारा	उल्का	a meteor
उल्लंघन	न·	1. पार करण्याची - ओलांडण्याची - क्रिया	उल्लंघन, लांघने की क्रिया	crossing
		2. (लाक्ष:) अतिक्रमण, अवमान	अतिक्रमण, अवमान	transgressing
उल्लंघणे	स·क्रि·	1. ओलांडणे, पार-पलिकडे - जाणे	लांघना, पार करना	to cross
		2. (लाक्ष:) अतिक्रम करणे, अवमानणे, मर्यादा सोडणे	अतिक्रम करना, नहीं मानना, मर्यादा का त्याग करना	to transgress
उल्लसित	वि·	आंनदित, प्रफुल्ल	उल्लसित, मुदित, हर्षयुक्त	delighted, brilliant, glittering
उल्ला(-ल्हा)स	पुं·	1. आनंद, उत्साह	उल्लास, उत्साह, हर्ष	delight, enthusiasm
		2. हौस, आवड	शौक, रुचि, दिलचस्पी	liking or fondness for
उल्लासी	वि·	नित्य आंनदी, उत्साही	उल्लासयुक्त, उत्साही, प्रसन्न, खुशमिज़ाज	ever joyful and gay, merry

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उल्लाळणे	अ·क्रि·	(गाडी) मागच्या बाजूने कलंडणे	(गाड़ी) पीछे की ओर से उलट जाना	to upset, to turn over backwards
उल्लू	वि·	1. फाजील उतावीळ, उतावळा, घायकुतीस आलेला	उतावला, बेसब्र, जल्दबाज़	excessively eager, impatient
		2. लंपट	लंपट	lewd
		3. मूर्ख	उल्लू, मूर्ख, नासमझ	stupid, dunce
उल्लेख	पुं·	1. निर्देश	उल्लेख, निर्देश	reference
		2. उच्चार	उच्चार, जिक्र, कथन	mention
उल्लेखणे	स·क्रि·	उल्लेख-निर्देश-करणे	उल्लेख करना	to mention
उल्लेखनीय		उल्लेख-उच्चार - करण्यालायक	उल्लेखनीय, उल्लेख करने लायक	worth to be mentioned, mentionable
उल्लेखित	वि·	उल्लेख - केलेला, सांगितलेला	उल्लिखित, पूर्वकथित	specified, mentioned before
उशागत (ती)	स्त्री·	बिछान्याची डोक्याकडची बाजू	सिरहाना, उसीसा	head of a bed
उशागतीं	अ·	बिछान्याच्या डोक्याकडील बाजूस, उशास	सिरहाने	at the head of the bed
उशी	स्त्री·	1. झोपतांना डोक्याखाली घेण्याचा आधार, टेका	तकिया, उसीस	a pillow
		2. चेंडूचे जमिनीवर आपटून पुनः वर उसळणे, उसळी	उछाल	a spring, a bounce (of a ball)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उशीर	पुं·	वेळ-ठरल्यापेक्षा अधिक काळ जाणे, विलंब	विलंब, देर	delay, lateness
उशीरा	अ·	वेळ करून, वेळाने	देरी से, देर में, विलंब करके	late
उश्वास	पुं·	1. बाहेर टाकलेला श्वास, नि:श्वास	निश्वास	expiration
		2. उसासा	आह, लंबी साँस	a sigh, a long respiration
उष:काल	पुं·	सूर्योदयच्या पूर्वीचा काळ, पहाट	उषाकाल, भोर, प्रात:काल	period before breaking of dawn, early dawn
उष्टा	वि·	1. खाऊन ठेवलेला - टाकलेला	जूठा, उच्छिष्ट, परित्यक्त	left over meals
		2. (लाक्ष:) पूर्वी कोणी वापरलेला	पहले किसी काम में लाया हुआ, जिसका प्रयोग किया जा चुका हो	used and left, enjoyed/employed before
		3. पूर्वी बोललेला-लिहिलेला	पहले किसी द्वारा बोला या लिखा हुआ	already spoken or written
उष्टावण	न·	लहान मुलाला पहिल्या प्रथमच अन्न खाऊ घालण्याचा विधी - संस्कार	चटावन, अन्न प्राशन-संस्कार	a ceremony of feeding a baby food for the first time
उष्टावणी	स्त्री·	उष्टे-खरकटे धुतलेले पाणी	जूठा पानी, जूठे बर्तन जिसमें धोये हैं ऐसा पानी	water in which used plates and pots are wahed
उष्टावळ	स्त्री·	उष्टे अन्न, उष्टे-खरकटे	जूठा/छोड़ा हुआ अन्न, जूठन	left food

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उष्टावणे	स·क्रि·	अन्न - खाद्य पदार्थ चाखून पाहणे, खाऊन तसच ठेवणे	जुठारना, जूठा करके छोड़ देना	to defile by tasting, taste and leave
	अ·क्रि·	उष्टा होणे	जूठा होना	to be defiled by tasting
उष्ण	वि·	1. ऊन्ह, गरम 2. शरीरात उष्णता उत्पन्न करणारा 3. तिखड, तीक्ष्ण	उष्ण, गरम गरम तासीर वाला तीखा, तीक्ष्ण	hot, very warm hot, reacting hotly in the system pungent
	न·	उष्ण विकार	दाह, जलन	morbid heat in the system
उष्ण कटिबंध	पुं·	पृथ्वीच्या कर्क व मकर रेषांच्या मधील उष्ण प्रदेश	उष्ण कटिबंध	tropical region, torrid zone
उष्णता	स्त्री·	गरमपणा, उष्ण असण्याची स्थिती	उष्णता, गरमी	heat, hotness
उष्णतामान	न·	तापमान, तापाचे प्रमाण	तापमान, तापमात्रा	temperature
उष्णतामापक	न·	उष्णता मापणारे साधन	उष्णतामापक	calorimeter
उष्मा	पुं·	उकाडा, गरमी	उमस, गरमी	sultriness, heat in the atmosphere
उसंत	स्त्री·	1. फुरसत, सवड 2. विसावा, आराम	फुरसत, अवकाश विश्राम, आराम	leisure, spare time moment's pause
उसकटणे	स·क्रि·	1. इकडे तिकडे टाकणे, विस्कटणे	बिखेरना, फैलाना	to toss about

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. उचका उचक करणे	तितर बितर करना, अस्त-व्यस्त करना	to disturb and discompose
		3. उलगडणे, सुटे करणे (यंत्र इ·)	खोलना, उधेड़ना	to separate (parts), to set apart
	अ·क्रि·	सुटे - मोकळे - होणे	खुलना, उखड़ना, उधड़ना	to be separated
उसकणे	स·क्रि·	विखुरणे, अस्ताव्यस्त करून टाकणे	बिखेरना, तितर बितर करना	to toss and throw about
उसण	स्त्री·	कमरेत किंवा पाठीत उठणारी चमक - कळ - लचक	कमर की या पीठ की कसक/टीस	lancinating/shooting pain in the waist or in the back
उसण भरणे	अ·क्रि·	कमरेत किंवा पाठीत कळ उठणे - वेदना होत राहणे	कसकना, टीसना, सालना	to lancinate, to pierce in the waist or back
उसणणे	अ·क्रि·	झोपेत बडबडणे, झोपेतून ओरडत उठणे	नींद में बड़बड़ाना या गरजना	to rave in sleep
उसनवार	वि·	उसने घेतलेला	उधार लिया हुआ	borrowed
उसनवारी	स्त्री·	1. उसने घेतलेली रक्कम	उधार ली हुई रकम	money borrowed
		2. उसने घेण्याची सवय	उधार लेने की आदत	borrowing habit
उसना	वि·	1. तात्पुरता मागून आणलेला	कुछ काल के लिये माँग कर लाया हुआ, मँगनी का	borrowed
		2. तात्पुरता दिलेला	कुछ काल के लिये दिया हुआ	lent
		3. पतीवर - कर्जाऊ घेतलेला	उधार	borrowed
		4. (लाक्ष:) दिखाऊ	दिखाऊ, दिखावटी	assumed, counterfeit

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
उसने	न·	1. परतीच्या बोलीने आणलेला पदार्थ किंवा पैसा	उधार वस्तु या द्रव्य	borrowed thing or money
		2. सूड, बदला	प्रतिशोध, बदला	revenge
उसने उगविणे	अ·क्रि·	सूड उगविणे	बदला लेना, प्रतिशोध लेना	to revenge
उसने फेडणे	स·क्रि·	घेतलेले परत करणे	उधार लिया हुआ चुकाना	to repay, to pay up
उसपण (-णी)	स्त्री·	पाहा 'उपसा'	दे 'उपसा'	vide 'उपसा'
उसपणे	स·क्रि·	पाहा 'उपसणे' (1) व (2)	दे· 'उपसणे' (1) व (2)	vide 'उपसणे' (1) and (2)
उसवण (-णी)	स्त्री·	शिवलेले टाके परत काढून टाकण्याची क्रिया	उधड़ने की/टाँके खोलने की क्रिया	undoing the seam
उसव (-वि)णे	स·क्रि·	1. टाके - शिवण काढून टाकणे	उधेड़ना, खोलना	to unseam
		2. छप्पर उघडे करणे, छपरावरील गवत इ· काढणे	छप्पर की फूस आदि निकालना	to clear the roof
उसळ	स्त्री·	द्विदल धान्य उकडून वगैर केलेला खाद्य पदार्थ	घुंगरी, घुगरी, चने/मूँग/मटर आदि का साग	a boiled and spiced dish of pulse
उसळणे	अ·क्रि·	1. वर जोराने उडणे - फेकले जाणे	उछलना, तेज़ी से नीचे से ऊपर उठना	to spurt, to gush out suddenly
		2. वर उडी मारणे, उंच जाणे, आकाशात सूरमारणे	उझकना, कूदना	to spring, to bounce up
		3. अंगावर धावून जाणे (रागाने)	गुस्से से उबल उठना	to turn upon or start up angrily, to burst

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. वर उशी घेणे (चेंडू)	जमीन पर टिप्पा खाकर एक बारगी उछलना (गेंद)	to bound (like a ball)
		5. उकळणे (पाणी इ·)	उबलना, जोश खाना	to boil
उसळी	स्त्री·	1. जोराने वर उडण्याची क्रिया	उछाल	spurting up
		2. उडी, उशी	ऊपर की ओर कूद या उछाल	bounce, bound
		3. रागाचा आवेश	आवेग, जोश	outburst
उसाभर	स्त्री·	1. पंचाईत, उठाठेव	झंझट, झमेला	interference, meddling
		2. त्रास, दगदग	परेशानी	toil and trouble
उसासणे	अ·क्रि·	1. उसासा टाकणे, दम घेणे	दीर्घ नि:श्वास छोड़ना, ठंडी साँस लेना	to swell and heave, to sigh
		2. उसळणे	उछलना	to gush out
उसासा	पुं·	1. निसासा, सुस्कारा	लंबी साँस, उसाँस, आह	a sigh, deep-drawn breath
		2. दम, विसावा	विश्राम, आराम	respite
उसे	न·	1. बिछान्याची डोक्याकडील बाजू	उसीस, सिरहाना	head of a bed
		2. उशी	तकिया	a pillow
		3. निजलेल्या अवस्थेत असलेले डोके	सोने की स्थिति में रखा हुआ सिर	head while in lying position
उस्तरणे	स·क्रि·	1. छप्पर उलगडणे (कौल इ· बाजूला करणे)	छप्पर पर से घास, खपड़े आदि निकालना	to clear the roof, to take off odd tiles etc. from the roof
		2. उसवणे, वीण काढून टाकणे, दोरा काढणे	कपड़े में से बुनाई के धागे निकालना, उधेड़ना, उखाड़ना	to take wefts off a cloth

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. भाग सुटे सुटे करणे	अलग करना	to disengage, to separate (parts)
उस्तवारी	स्त्री·	1. शुश्रूषा, सेवाचाकरी, परिचर्या	उपचार, शुश्रूषा, सेवा	service, attendance
		2. डागडुजी, दुरुस्ती	मरम्मत, दुरुस्ती	repairs
		3. मशागत, लागवड इ· (जमिनीची)	मेहनत/मशक्कत, जोताई	cultivation
उस्ताद (वस्ताद)	वि·	1. पाहा 'वस्ताद'	दे· 'वस्ताद'	vide 'वस्ताद'
		2. निपुण, वाकबगार, जाणकार	प्रवीण, निपुण, कुशल, उस्ताद	expert, proficient in
उस्तादगिरी	स्त्री·	पाहा 'वस्तादगिरी'	दे· 'वस्तादगिरी'	vide 'वस्तादगिरी'
उस्मरणे	पुं·	1. धापा टाकणे	हांफना	to pant, to gasp for breath
		2. राहून राहून हुंदके देणे	सिसकना	to sob
		3. सुस्कारा टाकणे	आह भरना, ठंडी साँस लेना	to swell and heave
उस्मरा	पुं·	1. विश्रांती, दम	विश्राम, उसासी, छन भर सुस्ताने की सहूलत	respite
		2. सुस्कारा	आह, लंबी सांस	a sigh, heaving out

ऊ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ऊ	स्त्री·	डोकीत होणारा एक जंतू	जूँ	a louse
ऊट	स्त्री·	अटकण, गाडीच्या धावत्या चाकाला अटकाव करणारा दगड इ·	टेउकी	a scotch, a block, an obstruction (to a wheel)
उठपाय	अ·	1. सदासर्वदा, फिरून फिरून	हरदम, हमेशा, सदा, नित्य	ever and anon
ऊठबस	स्त्री·	1. मेहनत, कष्ट	मेहनत, श्रम, कष्ट	toil, labour
		2. बसणे - उठणे, नित्य सोबत - संगत	साथ, नित्यसंपर्क, हेलमेल, मेलजोल	association, intercourse, frequent visiting
		3. सेवाचाकरी, तैनात	सेवाचाकरी	service, attendance
ऊणखूण	स्त्री·	1. मर्म, रहस्य	मर्म, रहस्य	secret meaning
		2. प्रतीती, अनुभव	प्रतीति, अनुभव	knowledge through personal observation, experience, realisation
ऊत	पुं·	1. उकळी, उसळी, कढ	उबाल, उफान, जोश	ebullition
		2. उन्मत्तपणा, मस्ती	उन्माद, मस्ती	inebriation, haughtiness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. वैपुल्य, अतिशयता	विपुलता, अधिकता	overflowing, extravagance
		4. उचंबळ	उफाल, ज्वार	rising and swelling
ऊतमात	पुं·	माज, उन्माद, नशा	उन्माद, नशा, मस्ती	intoxication, inflation
ऊतयेणे		अतिशय - बेसुमार - होणे	बहुत बढ़ जाना, ज्वार आना	to be in excess, to inflate
ऊद	पुं·	एक सुगंधी झाडाचा डिंक (जळताना ज्याचा सुगंधी सुटतो)	ऊद, अगर	frankincense
ऊद	न·	मुंगुसांच्या जातीचा पण थोडा मोठा प्राणी, कांडेचोर	ऊद बिलाव	Tpus Paradoxurus
ऊदकाडी(-बत्ती)	स्त्री·	ऊद घालून बनविलेली लांब सळी	अगरबत्ती	thin stick smeared with aromatic frankincense
ऊन(-न्ह)	वि·	उष्ण, गरम	गर्म, गरम	hot
	न·	सूर्याचा ताप	धूप	sunshine
ऊन ऊन, ऊन्ह उन्हीत	वि·	गरमगरम, ताजा ताजा	गरम गरम, ताज़ा	hot and fresh
उन्ह-पाऊस	पुं·	1. पावसांत ऊन्ह	धूप और बारिश	sunshine during rains
		2. (लाक्ष:) सुखे - दु:खे	धूप-छाँव, सुख-दु:ख	joys and sorrows
ऊब	स्त्री·	1. उष्णता, गरमी	उष्णता, गरमी, गरमाहट	warmth
		2. (लाक्ष:) आधार, विश्वास	भरोसा, विश्वास, आधार	assuredness, support, sanction

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ऊर	पुं·	1. छाती	उर, सीना, छाती	chest
		2. स्तन प्रदेश(स्त्रियांचे), वक्ष:स्थळ	वक्षस्थल	breast
	स्त्री·	1. उरलेला भाग, शिल्लक	बाकी, शेष	remainder, the portion left
		2. तूट, उणीव	घाटा, कमी	want, deficiency
ऊर्जित	न·	चढती कळा, उत्कर्षाचा काळ	उत्कर्ष का काल	palmy days, prosperous days
	वि·	चढता, भरभराटीचा	समृद्ध, बरकत का	prosperous
ऊर्ध्व	वि·	1. वरचा, वर दिशेकडील	ऊर्ध्व, ऊपर का	of upward direction
		2. उंच	ऊँचा, सीधा, लंबमान	vertical, high
	अ·	वर, वरतीकडे	ऊपर, ऊपर की ओर	upward
	पुं·	1. मरणापूर्वी लागलेली घरघर	ऊर्ध्व श्वास, उलटी साँस	gasping of the dying hour
		2. आकाशाचा डोक्यावरचा भाग	खमध्य	The Zenith
ऊर्ध्वगती	वि·	वर जाण्याची गती	ऊर्ध्वगति, ऊपर की ओर जाना	upward movement
ऊर्ध्वगामी	वि·	वर जाणारा, वरच्या दिशेकणे गती असलेला	ऊर्ध्वगामी, ऊपर की ओर जानेवाला	one having upward movement
ऊर्ध्वरेता	पुं·	ज्याने वीर्य वर खेचून घेतले आहे असा, वीर्य पडून न देणारा	ऊर्ध्वरेता	one that has obtained command over seminal discharge
ऊर्मी	स्त्री·	1. उत्कंठा, उत्कटवृत्ती	उत्कंठा, उत्कट वृत्ति, इच्छा	a sudden impulse
		2. लाट, जोराची लहर	ऊर्मि, प्रबल लहर/तरंग	a wave
		3. वेग	वेग	velocity, speed

मराठी शब्द	व्या· क्र·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ऊष्मा		'उष्मा' पाहा	दे· 'उष्मा'	vide 'उष्मा'
ऊस, ऊंस	पुं·	ज्याच्या रसापासून गूळ आणिसाखर तयार करतात	ईख, गन्ना	a sugar-cane
ऊहापोह	पुं·	साधक बाधक चर्चा, वाटाघाट	ऊहापोह, तर्कपूर्ण चर्चा	discussion, reasoning of the pros and cons

ऋ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ऋचा	स्त्री·	वेदमंत्र	ऋचा, वेदमंत्र	a hymn/a verse of the Vedas
ऋजु	वि·	1. सरळ, उजू	ऋजु, सीधा	straight forward, upright
		2. प्रांजूळ, निष्कपटी, साध्या स्वभावाचा	सच्चा, निष्कपट	artless, guileless
ऋण	न·	1. कर्ज देणे	ऋण, क़र्ज़ देना	debt
		2. उपकार	उपकार, एहसान का बोझ	obligation
		3. वजाबाकीचे चिह्न किंवा वजा करण्याची संख्या अथवा राशी	घटा या बाकी का चिह्न या संख्या अथवा राशि	substract
		4. विजेच्या दोन जातीपैकी एक	ऋणविद्युत्	negative electricity
ऋणकरी	वि·	1. कर्जदार, देणेदार, कर्जघेणारा	ऋणकर्ता, क़र्ज लेनेवाला, देनदार	a debtor
		2. कर्जदेणारा	कर्ज़ देनेवाला	a creditor
ऋणको	पुं·	कर्जदार, देणे असलेले कूळ	देनदार, जिसने कर्ज लिया हुआ है	a debtor
ऋणानुबंध	पुं·	1. घरोबा, स्नेहसंबंध	स्नेह सबंध, मित्रता, भाईचारा	friendly relation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पूर्वजन्मीच्या देण्या - घेण्याचा संबंध	पूर्वजन्म के लेन-देन का सबंध	indebtedness connected with preceding births
ऋणी	वि·	1. देणेदार, कर्जदार 2. आभारी, उपकृत	देनदार, क़र्ज़दार उपकृत, एहसानमंद	a debtor indebted, obliged
ऋतु	पुं·	1. संवत्सराचा सृष्टिक्रमानुसार पाडलेला विभाग (दोन महिन्याचा) 2. हंगाम, मोसम 3. स्त्रियांचा रज:स्रव 4. गर्भधारणेचा अनुकूल काळ	ऋतु, संवत्सर का सृष्टिक्रमानुसार किया हुआ एक भाग (दो महीनों का) मौसम स्त्रियों का रज:स्राव गर्भधारण के अनुकूल काल	seasonal division of a year season menstrual flux favourable period of conception
ऋतुदर्शन	न·	स्त्रीला रज:स्राव होणे, रजोदर्शन, न्हाण	रजोदर्शन, ऋतुप्राप्ति	first appearing of the menses
ऋतुदान	न·	रज:स्रावानंतर शुद्ध झालेल्या स्त्रीशी पुरुषाचा संग	ऋतुस्नाता, स्त्री के साथ पुरुष का संग	male's mating with the female after the completion of the menses
ऋतुराज	पुं·	सर्वऋतुतील उत्तम ऋतु वसंत	ऋतुराज, वसंतऋतु	the spring
ऋत्विज	पुं·	यज्ञाचे संचालन करणारा मंत्रवेत्ता ब्राह्मण	ऋत्विज (-क्)	an officiating priest in a sacrifice
ऋद्धी	स्त्री·	समृद्धी, भरभराट, संपत्तीचे वैपुल्य	ऋद्धि, समृद्धि, ऐश्वर्य का काल	affluence, prosperous state

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
ऋषी	पुं·	1. तपस्वी पुरुष, मुनी	तपस्वी पुरुष, मुनि	man of austerity, sage
		2. साधु पुरुष, शुद्धाचरणी पुरुष	शुद्धाचरणी, सत् पुरुष	saintly person
		3. मंत्रद्रष्टा पुरुष	मंत्रद्रष्टा	one who has insight in the Mantras

ए

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ए	अ·	अरे	रे, अरे, ओ	a vocative particle, oh !
एकं	न·	1. संख्येतील अंकाच्या स्थानांतील डावीकडील पहिले-सुट्याचे-स्थान, एकंस्थान	संख्या के अंकों के स्थानों में पहला स्थान	the first digit of a numerical figure
		2. मूलमान, एकमूल्य	एकक, इकाई	unit
एकंकार	पुं·	1. सरमिसळ, भेसळ, गर्दी	भीड़, गड्डमड्ड	tumultuous crowdedness, confused mixture
		2. भ्रष्टाकार	नापाकी, छूतछात	general pollution or defilement
एकंदर	वि·	1. समस्त, सगळा, अवघा	समूचा, समग्र, पूरा, समस्त	whole, all, entire
		2. एकूण	कुल	total, all-together, all-told
एकंदरीत, एकंदरीने	अ·	थोडक्यात, सारांश की	सारांश कि, मतलब यह कि, थोड़े में	in short
एक	वि·	1. पहिली संख्या किंवा संख्येचा प्रारंभांक	प्रथमांक, संख्या का प्रारंभ का अंक	one
		2. एकटा, जोड नसलेला, अद्वितीय	अकेला, बेजोड़, अद्वितीय	one, single, alone, solitary

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. कोणी, कोणीतरी	कोई, कोई एक	some one
		4. अमुक एक, विशिष्ट तोच	अमुक एक, कोई खास	one particularly
		5. सारखे, एकच	तत्समान, सदृश, वही	one, alike, identicai, the same
		6. न फिरणारा - बदलणारा, निश्चित	अपरिवर्तित, निश्चित	ever one, unvaryingly the same
		7. अदमासदर्शक	लगभग	about, more or less
		8. भिन्न, भलता	दूसरा, भिन्न, अलग	other, different
एकएक	वि·	1. प्रत्येक	एक एक, प्रत्येक	every one, each one
		2. कोणी कोणी	कोई कोई, जो भी देखो	some who comes across
	अ·	एकामागून एक	एक के बाद एक	one by one, one after another
एकएकटा, एक एकला	वि·	एकटा, कोणी सोबत नसलेला	अकेला, बिना साथ	alone
एककल्ली	वि·	1. हेकेखोर, हट्टी	सनकी, ज़िद्दी	obstinate
		2. संकुचित दृष्टिचा	संकीर्ण दृष्टिवाला	bigoted, narrow
एकखांबी	वि·	1. एकाच खांबाच्या आधारावर असलेला तंबू	एक चोबा, एक ही खंभे पर खड़ा किया जानेवाला	single-column
		2. (लाक्ष:) एकाच व्यक्तीच्या आधारावर असणारा-चालणारा	(लाक्ष·) एक ही व्यक्ति के आधार पर टिका हुआ (परिवार, संस्था आदि)	(fig.) one-man
एकगट,- गठ्ठा	अ·	1. सगळे मिळून, एकत्र	एक साथ, सब मिलकर	all-together
		2. संघटितपणे	संगठित रूप से, समूह के रूप में	unitedly, in concert or in combination

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकचएक	वि·	दुसरा नाही (या अर्थी)	एक मात्र, एकमेव, एक ही, केवल एक	solely one, one singly
एकचाकी	वि· स्त्री·	एकच चाकावर चालणारा एकाच चाकावर चालणारी गाडी	एक पहिये की एक ही पहिये की गाड़ी	one-wheeled wheel-barrow
एकचित्त	वि·	1. एकाग्र, तल्लीन 2. एकाच विचाराचे	एकचित्त, तल्लीन, एकाग्र एक विचार के, एक मन के	attentive unanimous, consentient
एकछत्री	वि·	एकाच राजाच्या सत्तेखालील	एकच्छत्र, एकतंत्र (राज्य)	monocratic
एकजात	वि·	1. एकूण एक 2. एकाच प्रकारचा, एकाच जातीचा	समस्त, कुल, सारे के सारे एक जाति, एक ही नमूने का	one and all homogeneous, of the same kind
एकजिनसी	वि·	एकाच प्रकारचा	एक ही किस्म या प्रकार का	of the same kind
एकजीव	वि·	पूर्ण मिसळून - मिळून - गेलेला, एक रूप झालेला	एकजान, घुल मिलकर, एक रूप हुआ	completely identified, mixed
एकजूट	स्त्री·	एकी, एकोपा	एका, इत्तिहाद	unity
एकटक	अ·	टकमक, पापणी न मिटता	एकटक, अनिमेष	without blinking, staringly
एकट दुकट	अ·	1. एकट्या दुकट्याने 2. एक दोघे असे	अकेले एक या दो की संख्या में, अकेले - दुकेले.	singly almost singly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकटाकी	वि·	1. एकानेच अखंडपणे लिहिलेला	एक ही मनुष्य का अटूट लिखा हुआ	having incessantly written by one person
		2. एकाच हाताच्या वळणाचे (अक्षर)	एक ही ढंग/शैली/मोड़ का	of the same form or shape (of writing)
		3. एकच टाका दिलेला (द्रोण)	जिसमें एक ही टाँका हो (दोना)	stitched with one pin
एकटांग्या	वि·	1. एकच पायाचा, लंगडा	एक टाँगवाला, लंगड़ा	one-legged
		2. एककल्ली, हेकेखोर	जिद्दी, हठी	obstinate
एकतंत्री	वि·	1. एकाच तंत्राने चालणारा	एकतंत्र	absolute
		2. एकमार्गी	सीधा - साधा	straightforward
एकतर्फी	वि·	1. एक पक्षीय, पक्षपाती	एक तरफ़ा, एक पक्षीय	one-sided, unilateral
		2. एक बाजू लक्षात घेऊन दिलेला	एक तरफ़ा	exparte
एकतान	वि·	तल्लीन, एकाग्र	एकतान, एकचित्त, तल्लीन, एकाग्र	wholly absorbed
एकतारा एकतारी	पुं· स्त्री·	एका (किंवा दोनच) तारां चे तंतुवाद्य	एक/इक तारा	a monochord
	वि·	कंटाळवाणा	नीरस, उकताने वाला	monotonous
एकताल	पुं·	तालाचा एक प्रकार	ताल का एक प्रकार	a kind of rhythm
एकतीस	वि·	तीस आणि एक	इकतीस	thirty - one
एकतुका	वि·	समान, एक सारखा	समान, सदृश	similar
एकत्र	वि·	अविभक्त, संयुक्त	अविभक्त, संयुक्त	undivided
	अ·	एकेठिकाणी	इकट्ठा	together

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एक थोक(-प)	अ·	1. घाऊक, उक्ता, एक ठोक	थोक, थोक के हिसाब से, राशिगत	in lump or mass
		2. एकदम एकावेळी सर्व	एकदम, एकबारगी	by wholesale
एकदम	अ·	1. ताबडतोब, लागलीच	एकदम, तुरंत	immediately, instantly
		2. एका सपाट्यात, एका दमात	एक बारगी, एकमुश्त	at one stretch
		3. एकाचवेळी, सगळेमिळून	एक साथ, इकट्ठा	together
एकदा	अ·	एकावेळी, एकेवेळी	एकदा, एक समय	once
एकदाचा	अ·	कसाबसा, मोठ्या आयासाने	किसी तरह, बड़े प्रयास से	with much effort, somehow
एकदिल	वि·	एकमताचे - विचाराचे	समविचार के	of one mind
एकदेशीय	वि·	1. एकाच देशाचा, (सार्वत्रिक स्वरूपाचा नसलेला)	एक ही देश का (सार्वत्रिक नहीं)	of one or the same country, belonging to one place
		2. एकांगी	एकपक्षीय, एक तरफा	partial, one-sided, unilateral
		3. अंशतः लागू होणारा	अंशों में लागू होनेवाला	applicable only in part
एकधारी	वि·	एका बाजूसच धार असलेले (शस्त्र)	एक/इक धारा	one-edged
एकनाळ (-ळी)	वि·	1. एकाच नाळेने जन्म लेले, जुळे	एक नालवाले, जुड़वाँ	twin
		2. (लाक्ष:) एकाच मनाचे किंवा आवडी निवडीचे	समविचार के या सम रुचि के	of the same liking or mind

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकनिष्ठ	वि·	इमानदार, प्रामाणिक	एकनिष्ठ, वफ़ादार	faithful, intently devoted, loyal (to)
एकनिष्ठा	वि·	इमानदारी, भक्ती	एकनिष्ठा	single-mindedness, whole - heartedness
एकपत्नी	वि·	एकच पत्नीशी प्रामाणिक असणारा	एकपत्नी	faithful to one's wife
एकपत्नी व्रत	न·	एकाच पत्नीशी प्रामाणिक राहण्याचे व्रत	एकपत्नी व्रत	vow of not being attached to other woman than one's wife
एकपंथी	वि·	1. सरळ, सीधा	एक ही मार्ग पर चलने वाला, सीधा	straight, upright
		2. एककल्ली, संकुचित	एकरुखा, एक तरफ़ा, संकीर्ण	narrow, bigoted
एकपदरी	वि·	1. एक पदर असलेले (लुगडे इ·)	एक ही आँचल की (साड़ी)	of one border
		2. एकच पदर अथवा पापुडा असलेला	एक ही परत का	having only one fold
एकपक्षी	वि·	1. एकतर्फी, एकाच बाजूला धरून असलेला	एकपक्षीय	unilateral
		2. एकाच बाजूचा विचार करून केलेला	एकतरफा	exparte
	अ·	एका प्रकारे, एका अर्थी, एक दृष्टिने	एक तरह से/दृष्टि से	in one respect, in a way

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकपाखी	वि·	एकच पाखे (छपराची उतरती बाजू) असलेले घर	एक पलिया, वह छाजन जिसकी ढाल एक ही ओर हो	pent-roof
एकपाठी	वि·	1. एकदा वाचूनच पाठ होणारा - स्मरणात ठेवणारा	एकपाठी, जिसे एक ही बार पढ़ने से याद हो जाए	one that can recite after a single reading
		2. बुद्धिमान, उत्तम स्मरण शक्तीचा	बुद्धिमान, अच्छी स्मरण शक्तिवाला	brilliant, of keen intellect, of fine memory
एकपिकी	वि·, स्त्री·	वर्षातून एकदाच पीक देणारी (जमीन)	एक फ़सला	bearing or producing but one annual crop
एकपुती	वि·, स्त्री	एकच मुलगा झालेली	काकवंध्या, एक पुत्र जनकर वंध्या बनी हुई	(woman) having only one son
एकबारी	वि·	1. एकच बार काढणारी किंवा गोळी सोडणारी (बंदूक इ·)	एक ही बार करनेवाली या गोली छोड़ने वाली (बंदूक)	exploding but once
		2. वर्षभरात एकदाच बहार येणारे (झाड)	साल भर में एक ही बार फलने वाला (वृक्ष)	bearing or producing but once annually
एकभुक्त	वि·	आठ प्रहरातून फक्त एकदाच जेवणारा	अष्ट प्रहरों में सिर्फ एक ही बार भोजन करने वाला	taking meal only once in twenty four hours
एकमजली	वि·	एकच मजला असणारी (इमारत)	एक मंजिला, एक तल्ला	single-storyed
एकमत	न·	सर्वांचे एकमत - एक अभिप्राय, मतैक्य	एक राय, मतैक्य	unanimity, concord

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	वि·	एकच एक, एकमेव	एक मात्र, केवल एक, एक ही	alone, only one
एकमार्गी	वि·	पाहा 'एकपंथी'	दे 'एकपंथी'	vide 'एकपंथी'
एकमुखी	वि·	1. एका तोंडवळ्याचा-रूपाचा 2. एकतंत्री 3. एक मताचा	एकरूप, समान रूप वाला एकतंत्र एक राय का, एक राय से निश्चित	like-visaged, of like cast or features absolute, autocratic unanimous
एकमूठ	वि·	एकजुटीचा, ऐक्याचा	एकाका, एक होकर किया हुआ	of one mind, united, agreed
	अ·	एका मुठीने, एकदम एका वेळी	एकमुश्त, एक बार में	altogether, in lump
एकमेक	वि·	एकाचा दुसर्‍याशी असलेला, अन्योन्य	परस्पर, अन्योन्य	reciprocal, mutual
एकमेळ	पुं·	ऐक्य, ऐक्यभावना, ऐक्याची स्थिती	एका, एकता की भावना या स्थिति	unity, feeling or state of oneness
एकर	पुं·	४० गुंठयांचे जमिनीचे क्षेत्र	एकड़, प्रायः 32 बीघे का जमीन का क्षेत्र	an acre
एकरकमी	अ·	एका रकमेने, एकदम, एक हप्त्यात	एक मुश्त, एक बार में	in a lump, in one amount
एकरस	वि·	1. समरस, तल्लीन 2. पूर्णपणे मिसळून गेलेला	समरस, तल्लीन एकरस, जो मिलकर एक हो गया हो ।	completely absorbed completely mixed
एक राष्ट्रीयत्व	न·	सर्वलोक मिळून एक राष्ट्र असल्याची भावना किंवा स्थिती	राष्ट्रभावना, राष्ट्रीयता, सबलोग मिलकर एक राष्ट्र होने की भावना या स्थिति	feeling or state of being one nation

मराठी शब्द	व्या· को	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकरूप	वि·	1. एकाच रूपाचे	समान रूप वाले	of like complexion, having the same form or appearance, identical
		2. समरूप	समरूप	uniform
		3. अविभक्त	अभिन्न	not separate.
एकलकोंडा	वि·	एकटेच राहण्यात आनंद मानणारा	एकांतप्रिय	one loving solitude
		माणूसघाण्या	समाजद्वेषी	recluse, secluded, unsocial
एकलग	अ·	एकाबाजूला, एकीकडे, तुटून	एक तरफ, एक ओर	apart
एकला	वि·	1. एकच एक	एकल	alone, solitary
		2. अद्वितीय, अजोड	अद्वितीय, बेजोड़	matchless
एकवचन	न·	वस्तूचे एक संख्यात्व, एक संख्यावाचक शब्द वा वचन	वस्तु का एक संख्यात्व, एक का वाचक वचन या शब्द	singular number
एक वचनी	वि·	1. बोलल्याप्रमाणे करणारा, वचनाचा धड	बात का पक्का	honest/faithful to one's word, resolute
		2. (व्याक·) वस्तूचे एक संख्यात्व दाखविणारा	वस्तु का एक संख्यात्व बनाने वाला	singular (gramm.)
एकवट	अ·	सर्वमिळून, संयुक्त	सब-मिलकर, संयुक्त	in a combined manner, together
एकवटणे	अ·क्रि·	एकत्रहोणे, एकत्र मिळणे	जुड़ना, इकट्ठा होना	to be combined, to get together

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकवर्णी	वि·	1. एकरंगी	एक वर्ण/रंग के	of the same colour or hue
		2. एकाच वर्णाचे (ब्राह्मण, क्षत्रिय इ·)	एक वर्ण के	of the same Varna or tribe or caste
एकवाक्यता	स्त्री·	1. एकमत असण्याची स्थिती, ऐकमत्य	एक वाक्यता, ऐकमत्य, एक राय होना	agreement, unanimity of views
		2. ऐक्य, मेळ	एका, मेल	unity, concordance
एकवार	अ·	एक वेळा	एक बार	once
एकविचार	वि·	एकमत	एक राय	agreement
एकविध	वि·	1. एकाच प्रकारचा	एक ही प्रकार का	of one and the same sort
		2. एकनिष्ठ	एकनिष्ठ	devoted
		3. साधा, भोळा	सीधा/सरल	simple, artless
एकविधभाव	पुं·	1. साधा भोळा भाव	सीधा/सरल भाव	artless devotion
		2. एकनिष्ठ भक्ति	निष्ठायुक्त भक्ति	unrivalled devotion
एकवीस	वि·	वीस अधिक एक	इक्कीस	twenty-one
एकवेळा(-ळां)	अ·	एकदा	एक बार, एक दफ़ा	once
एकसंघ(-घी)	वि·	अखंड, जोड नसलेला	अखंड, बेजोड़	without joint
एकसडी	वि·	एकदाच सडलेला-कांडलेला (तांदूळ)	एक ही बार कुटा हुआ (चावल)	once- husked
एकसत्ताक	वि·	एकाचीच सत्ता असले ले (शासन) एकतंत्री	एकसत्ताक, एकतंत्र	monocratic, absolute
एकसमयावच्छेदेकरून	अ·	एकदम, एकाचवेळी	एक साथ, साथ ही साथ	pari passu, together

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकसरा	अ·	एकदम, अचानक	यकायक	suddenly
एकसष्ट	वि·	साठ अधिक एक	एकसठ, इकसठ	sixty - one
एकसष्टी	स्त्री·	साठ वर्ष पुरे होताच केला जाणारा समारंभ	साठवें वर्ष का उत्सव, हीरक जयंती	ceremony performed to celebrate the completion of sixty years
एकसहा, एकसा	अ·	अखंडित पणे, सतत, एकसारखा	सतत, लगातर	unceasingly, incessantly
एकसांज	अ·	एकदा, एकवेळा	एक बार, एक जून	once only
एकसारखा	वि·	समान, सदृश	एकसा, समान, सदृश	resembling (one another)
	अ·	सतत, अखंडितपणे	सतत, लगातार	incessantly, continually
एकसाली	वि·	एका वर्षाच्या बोलीची (कबुलायत इ·)	एकसाला, एक वर्ष का, एक साल की मुद्दत वाला (पट्टा)	limited or related to only one year (agreement)
एकसुती	वि·	उभा आडवा धागा एकच असलेला (कपडा)	एकसूती	having single-thread warp and weft
	अ·	सरळ एकसारखे, अव्याहत, व्यत्यय न येता	लगातार, सतत, बेरोक	uninterruptedly, uniformly
एकसुरी	वि·	1. त्याच त्या सुराचे (गाणे)	नीरस, उकताने वाला	monotonous, having a single time or tone

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. तोच तोपणा असणारे (जीवन), कंटाळवाणे	उबाने वाला, थकाने वाला	loathsome
एकहाती	वि·	एकाचाच तंत्राने -सूत्राने चालणारा, एकतंत्री	एकतंत्री	managed/used by one person only
एकांकिका	स्त्री·	एक अंकी नाटक	एकांकी, एक अंक वाला नाटक	one-act play
एकांग	न·	एक अंग, एक अवयव	एक अंग, एक अवयव	one limb
	वि·	एकच अवयव असलेला	एकांग, एक अंगवाला	having only one limb
एकांग झुंज	स्त्री·	झोंबी, द्वंद्वयुद्ध, कुस्ती	भिड़ंत, कुश्ती	a tussle, wrestling
एकांगी	वि·	1. एकाच अंगापुरता, एकदेशी	एकांगी, एकपक्षीय, एकतरफा	one-sided
		2. संकुचित	संकीर्ण	narrow, bigoted
		3. एकाच बाजूस रंग, वेलबुट्टी इ·असलेला	जिसमें एक ही तरफ रंग, नक्काशी आदि हो	one-sided
एकांडा(-ड्या)	वि·	1. कोणत्याही पलटणीत दाखल न होता एकटाच लढणारा	किसी दल में शामिल न होकर अकेले लड़ने वाला, अकेला	a single champion or warrior not joining any party or corps
		2. एकटाच काम पार पाडणारा	किसी के सहयोग के बिना काम करने वाला	host in himself
एकांडेपणा	पुं·	1. एकाकीच राहण्याचा स्वभाव	केवल अकेला रहने की प्रवृत्ति	solitariness
		2. एकट्यानेच काम करण्याची वृत्ती	अकेले काम करने की वृत्ति	host-in-himself temperament
एकांत	पुं·	1. एकावाचून अन्य कोणी नसण्याची स्थिती	एकांत, ऐसी स्थिति जिसमें अन्य किसी की हस्ती न हो	solitariness, solitude

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. निर्जन स्थान	सूना स्थान	secluded or solitary place
		3. खासगी मसलत, खलबत	गुप्त बात, मंत्रणा	secret or private consultation or conference
		4. कोणाला न समजता केलेला सहवास	चोरी - छिपे किया हुआ सहवास	stealthy conjugation
		5. निवांत ठिकाण	निश्चिंत स्थान	a quiet/seciuded place
एकांतिक	वि·	1. निश्चयाचा पक्का, कट्टर	एकांतिका, पक्का	resolute
		2. अतिरेकी	चरमपंथी	extremist
एकांती लोकांती	अ·	एकांतात किंवा समाजात, एकटा असताना किंवा जनात असताना	एकांत में या लोगों में, निजी तौर पर या ज़ाहिर तौर पर	in private or in public
एका	पुं·	एकोपा	एका, एकता	unity, solidarity
एकाएकी	अ·	अचानक, एकदम	यकायक, अचानक, सहसा	all of a sudden
एकाकार	पुं·	1. सरभेसळ, खिचडी, मिश्रण	मिश्रण, खिचडी, मिलावट	intermixture
		2. सबगोलांकार, संकट, भ्रष्टाकार	छूत-छात, जाति-पांति का मिश्रण	intermixture of castes and touchables and untouchables
		3. गोंधळ, गर्दी	भीड़, मेला	crowdedness, jumble
		4. एकता, एकरूपता	एकता, एकरूपता	identity, oneness of form or figure
	वि·	1. समानवृत्तीचे	समान वृत्ति के	of the same temprament

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. एका रूपाचे - घडणीचे - एक सारखे	एक ही रूप या आकार के	of the same form, similar, identical, alike
		3. एकाग्र, तल्लीन	एकाग्र, तल्लीन	absorbed, become one with
एकाकी	वि·	अगदी एकटा, एकला	एकाकी, अकेला	alone
एकाक्ष	वि·	एक डोळा असलेला	एकाक्ष, काना, एक आँख वाला	one - eyed, monoculus
	पुं·	कावळा	कौवा	a crow
एकाक्षर, एकाक्षरी	वि·	एकाच अक्षराचा, एकच अक्षर असलेला	एकाक्षर, एकाक्षरी	monosyllabic
एकाग्र	वि·	1. एकाच टोकावर लक्ष केंद्रित केलेला	एकाग्र, जिसका ध्यान केंद्रित हुआ हो	concentrated
		2. तल्लीन, मग्न, तन्मय	तन्मय, तल्लीन	absorbed
एकात्मता	स्त्री·	एकरूप होण्याची अवस्था, भिन्न न उरण्याची स्थिती	एकात्मता, अभिन्नता, एकरूपता	state of becoming one (with), state of identification, integration
एकादशी	स्त्री·	1. अकरावी तिथी	एकादशी, ग्यारस, ग्यारहवीं तिथि	the eleventh day of a fortnight of a lunar month
		2.(संकेत:) एकादशीचा उपवास	ग्यारस का उपवास	fasting on that eleventh day
एकारणे	अ·क्रि·	1. एकाच बाजूकडे ओझे झाल्याने तिकडे झुकणे-कलणे	(एक बाजू पर बोझ के बढ़ जाने से उस ओर) झुकना, लुढ़कना	to incline on one side, to heel

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गुंता होणे	उलझना	to be entangled
		3. एका बाजूने फुगणे, खाली येणे, लोंबणे, मोठे होणे (वृषण)	एक तरफ फूलना, लटकना, बढ़ना (अंडकोश)	to swag on one side (a swollen testicle)
	स·क्रि·	गोळा करणे, एकत्र करणे	जमा/एकत्र करना, समेटना	to gather together, to collect
एकावन्न	वि·	पन्नास अधिक एक	इक्यावन, एक्यावन	fifty - one
एकाहत्तर	वि·	सत्तर अधिक एक	इकहत्तर, एकहत्तर	seventy - one
एकी	स्त्री·	1. एक असण्याची स्थिती, अभिन्नता	एका, एकता, अभिन्नता	unity, concord
		2. (संकेत) लघवी	(संकेत) पेशाब	urination
एकीकडचा, एकीकडील	वि·	एकाबाजूकडील	एक ओर का, -तरफ़ का	of one side or direction
एकीकडून	अ·	एकाबाजू - दिशे - कडून	एक ओर से, - तरफ़ से	from one side or direction
एकीकडे	अ·	1. एका बाजूला	एक ओर - तरफ़	on one side
		2. मोठ्या सडके पासून किंवा वस्ती पासून दूर	बड़ी सड़क या बस्ती से दूर	off from the main road or inhabitation
एकीकरण	न·	एक करण्याची एकत्र करण्याची - क्रिया	एकीकरण, एक करने की क्रिया, एकत्रीकरण	unification, fusion
एकीबेकी	स्त्री·	1. एकी की बेकी	एकता या फूट	union or separation
		2. सम-विषम (संख्या) (मुलांचा एक खेळ)	सम - विषम (संख्या) (बच्चों का एक खेल)	odd or even (play among children)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकुणऐंशी	वि·	ऐंशी उणा एक, अठ्ठयाहत्तर अधिक एक	उनासी, उन्नासी	seventy - nine
एकुणचाळीस	वि·	चाळीस उणे एक, अडतीस अधिक एक	उन्तालीस	thirty-nine
एकुणतीस	वि·	तीस उणे एक, अठ्ठावीस अधिक एक	उनतीस	twenty - nine
एकुण नव्वद	वि·	नव्वद उणे एक, अठ्ठयाशी अधिक एक	नवासी	eighty - nine
एकुण पन्नास	वि·	पन्नास उणे एक, अठ्ठेचाळीस अधिक एक	उनचास	forty - nine
एकुणवीस, एकोणीस	वि·	वीस उणे एक, अठरा अधिक एक	उन्नीस	nineteen
एकुणसत्तर	वि·	सत्तर उणे एक, अडुसष्ट अधिक एक	उनहत्तर	sixty - nine
एकुणसाठ	वि·	साठ उणे एक, अठ्ठावन्न अधिक एक	उनसठ	fifty - nine
एकुणात	स्त्री·	1. सर्व जमा नामे होऊन शेवटी राहिलेली रक्कम	कुल जमा, शेष	the balance of an account
		2. सारांश, तात्पर्य	सारांश, तात्पर्य, मतलब	substance
		3. एकूण आलेल्या रकमेवर मालकाने करावयाची सही	कुल जमा पर मालिक की दस्तखत	the signature of the proprietor upon the balance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकुलता, -एक	वि·	फक्त एक, एकचएक	इकलौता, एकलौता, एकमात्र	only
एकूण	अ·	1. सर्वमिळून, एकंदर 2. सारांश की, एकंदरीत	कुल, कुल मिला कर सारांश/मतलब यह कि	in all in brief, in short
एकुणएक	अ·	सर्वच्यासर्व	सब के सब, सभी	all in all, all and sundry
एकेक	वि·	पाहा 'एक एक'	दे· 'एक एक'	vide 'एक एक'
एकेचाळ, एकेचाळीस	वि·	चाळीस अधिक एक	एकतालीस, इकतालीस	forty - one
एकेरी	वि·	1. एकपदरी 2. एकवचनी, अरे, तुरे, अग-तुग अशी 3. सडपातळ, बारीक (बांधा) 4. एकाच दिशेने चालणारा (वाहन व्यवहार)	इकहरा, एकहरा एक वचन का, 'तू' कर के संबोधित किया गया पतला, बारीक (काठी) एक ही तरफ़ चलने वाला (वाहन-व्यवहार)	single using singular number (thou, thine etc.) slender, slim, thin one-way (traffic)
एकोत्तरा, एकोत्रा	पुं·	दरमहा दरशेकडा एक रुपया व्याजाचा दर	एकोत्तरा, प्रतिमास रुपये सैंकड़े ब्याज	per month per cent one rupee interest
एकोत्री **एकोत्रे**	स्त्री· न·	अकरा ते वीस पर्यंतच्या संख्यांना त्याच संख्येने गुणून बनणारा पाढा	ग्यारह से बीस तक की संख्याओं को ग्यारह से बीस तक की संख्याओं से गुणा करने से बनने वाले पहाड़े	the squares of numbers from eleven to twenty
एकोदर	वि·	सहोदर, सख्खा	सहोदर, सगा	born to the same mother

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एकोदरशे	वि·	एकशे एक	एकोतर सौ, एक सौ एक	one hundred and one
एकोपा	पुं·	ऐक्य, मेळ	एक, एकता, मेल	unity, concordance
एक्का	पुं·	1. पत्त्यातील एकच चिह्नांकित पत्ता	एक्का, इक्का, ताश का वह पत्ता जिसपर एक ही बूटी हो	the ace (at cards)
		2. अद्वितीय - अजोड - व्यक्ती	अकेला/बेजोड़ व्यक्ति	a peerless person
		3. एक बैल जोडलेली गाडी, छकडा	एक्का, इक्का, एक बैल की गाड़ी, एक्की	a cart drawn by one ox
एक्याऐंशी	वि·	ऐंशी अधिक एक	एक्कासी, इक्कासी, इक्यासी	eighty - one
एक्याण्णव	वि·	नव्वद अधिक एक	इक्यानवे, एक्यानबे	ninety-one
एखादा	वि·	कोणीतरी	एक आध, कोई	one, some one, one or other
एड	स्त्री·	घोड्याला मारतात ती टाच	एड़ी, एड़	a spur, heel
एडका	पुं·	बकरा (विशेषत: टकरीचा)	भेड़ा, मेंढ़ा, एड़क (खास करके टक्कर का)	a fighting ram
एतद्देशीय	वि·	1. या देशाचा	एतद्देशीय, इस देश का	of or belonging to this country
		2. या देशातील मूळचा	आदिवासी	native
एतावता	अ·	एकदंरीत, म्हणून	इसलिये, अत:	hence, on the whole
एरंड	पुं·	एक झाड ज्याच्या बियांच्या तेलाचा सामान्यत: जुलाबासाठी उपयोग करतात	रेंडी, रेंड	castor-oil plant
एरंडेल(तेल)	न·	एरंडी बियापासून काढलेले तेल	रेंडी का तेल	castor-oil

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
एरवी(-व्ही)	अ·	1. सामान्य परिस्थितीत	सामान्यत:	generally
		2. सहज, कारणाशिवाय	यों, यों ही, ऐसे ही, निष्प्रयोजन	simply, without any purpose
		3. हे सोडून इतर बाबतीत	प्रस्तुत छोड़कर अन्य बातों में	in other respects, else
		4. नाहीतर	वरना, अन्यथा	otherwise
एलगार	पुं·	निकराचा हल्ला, चढाई, दौड	आक्रमण, धावा, हमला	a determined and vigorous attack
एलची	स्त्री·	वेलदोडा	इलायची	a cardamom
	पुं·	परदेशातील वकील, राजदूत	राजदूत, एलची	an ambassador
एवं गुणविशिष्ट	वि·	असे गुण असलेला, अशा प्रकारचा	ऐसे गुणोंवाला, ऐसा	of or having these qualities
एवंच	अ·	सारांश, तात्पर्य की	मतलब/सारांश कि	in brief, in substance
एवढा	वि·	अमुक दाखविलेल्या प्रमाणाचा-मापाचा	इतना	of such magnitude or quantity
एवीतेवी	अ·	कोणत्याही परिस्थितीत, या ना त्या प्रकारे	वैसे भी, यों भी, किसी भी हालत में	at any rate, whether or no
एव्हां	अ·	यावेळी, आता, आत्ता	अब, इस समय, इसी समय	now, presently, at this very time
एव्हांना	अ·	यावेळपर्यंत, आत्तापर्यंत	अबतक, इस समय तक	up till now
एव्हांशी	अ·	एवढ्या वेळात, आत्तापावेतो	अब, इतने में, अभी	about this time
एशेल(तेल)	न·	खाण्याचे गोडेतेल	खाने का मीठा तेल	edible oil

ऐ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ऐंशी	वि·	सत्तर अधिक दहा	अस्सी	eighty
ऐकणा	वि·	कानाचा धड, ऐकू येणारा, कर्णेंद्रिय शाबूत असणारा	जो सुन सकता है, जिसका कर्णेंद्रिय साबुत है	one who can hear
ऐकणे	स·क्रि·	1. कानांनी ध्वनी - शब्द जाणणे, कानांनी समजणे श्रवण करणे	सुनना, श्रवण करना, श्रवणेंद्रिय से ध्वनि का ग्रहण करना	to hear
		2. काळजी पूर्वक ऐकणे, अवधान ठेवणे	ध्यान देना, ध्यानपूर्वक सुनना	to listen, to attend to, to hearken
		3. मान्य करणे	स्वीकार करना, मानना	to accept, to agree to
		4. सांगितल्याबर हुकूम वागणे, आज्ञा पाळणे	आज्ञा का पालन करना, हुक्म बजा लाना	to obey
ऐकमत्य	न·	सर्वांचे एकमत असणे	एकमत्य, एक राम होना, सहमति	unanimity
ऐकवणे	अ·क्रि·	ऐकणे सहन करणे	सुन सकना	to bear to hear
ऐकविणे	स·क्रि·	1. ऐकायला लावणे 2. ऐकण्याची संधी देणे	सुनाना, श्रवण कराना सुनने का मौका देना	to make to hear to give an opportunity to hear
ऐकीव	वि·	1. कानांवर आलेला, दुसर्याकडून समजलेला	सुना-सुनाया, दूसरों के मुँह से सुना	hearsay, based on report of others

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. प्रत्यक्ष पुरावा नसलेला (म्हणून कमी विश्वासार्ह)	जिसके लिये प्रत्यक्ष प्रमाण न हो	for which there is no direct evidence
ऐक्य	न·	एकता, जूट, मेळ	एका, एकता, संगठन, मेल	unity
ऐच्छिक	वि·	1. आपल्या इच्छेवर अवलंबित	ऐच्छिक, अपनी इच्छा/मर्जी पर अवलंबित	voluntary
		2. वैकल्पिक	वैकल्पिक, इख़्तियारी	optional
		3. स्वच्छंदी, स्वेच्छाचारी	उच्छृंखल, स्वेच्छाचारी	wanton, licentious
ऐट	स्त्री·	1. डौल, नखरा	ऐंठ, अकड़, शान, ठसक	smartness or showiness of appearance, spiritedness of gait or mien
		2. घमेंड, गर्व, शेखी	गर्व, घमंड, शेखी	vaunt, bragging
ऐटबाज	वि·	डौलदार, शोभून दिसणारा, नखरेबाज	शानदार, नख़रेबाज	smart, of gay or fine appearance, fashionable
ऐटी	स्त्री·	पाहा 'ऐट'	दे· 'ऐट'	vide 'ऐट'
ऐतखाऊ	वि·	आयतोबा, न कमविता खाणारा	मुफ्तखोर	sponging on others, parasite
ऐतिहासिक	वि·	1. इतिहास विषयक, इतिहासासंबंधी चा	ऐतिहासिक, इतिहास संबंधी	historical
		2. फार जुना, इतिहासा का तील	इतिहास कालीन, पुराना	of historical times, old
ऐदी	वि·	आळशी, सुस्त	आलसी, सुस्त	slothful, lazy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ऐन	उपसर्ग	मध्यात, भरात, जोर असताना-अशाअर्थाचा उपसर्ग	जोर, आधिक्य, अतिशयता बनाने वाला उपसर्ग	a prefix denoting prime, height, force or superlativeness
ऐन उन्हाळा	पुं·	उन्हाळ्याचा अगदी मध्यकाळ, भर उन्हाळा	ऐन ग्रीष्म, ऐन गरमी के दिन	the middle or height of the summer
ऐन ऐश्वर्य	न·	भरसमृद्धि, श्रीमंतीची सर्वोच्च स्थिती	ऐश्वर्य की/समृद्धि की सर्वोच्च स्थिति	the height or zenith of prosperity
ऐनकर्ज	न·	मूळ काढलेले कर्ज	मूल ऋण, असल कर्ज	the original debt, principal debt
ऐनकाळी	स्त्री·	जमिनीवरील सारा निश्चिती	कर निर्धारण, जमाबंदी	assessment on soil
ऐनकिंमत	स्त्री·	मूळकिंमत	असली लागत	cost price
ऐनखर्च	पुं·	मुख्य खर्च	प्रधान खर्च	main cost or expenses
ऐनगल्ला	पुं·	1. अंदाजी पीक, आणेवारी	कनकूत, कनहाई	amount of corn as determined by survey
		2. जमिनीचा सारा	जमीन का लगान, भूमिकर	land-tax
ऐनघाई	स्त्री·	पराकाष्ठेची घाई, घाई गर्दी	धूमधाम	height of hubbub and hurry
ऐनजमा	स्त्री·	मूळचा - नेहमीचा -वसूल	बँधा हुआ महसूल	regular revenue
ऐनजवानी - तारुण्य	स्त्री· न·	तारुण्याचा भर, भरजवानी	ऐन जवानी	prime of youth, flower of life

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ऐनजिन्नस	पुं·	1. धान्यादी उत्पन्न	खेती का माल, जमीन का गल्ला	produces of the soil
		2. (लाक्ष:) मुख्य महत्वाची वस्तू	प्रधान वस्तु	the main important thing, substance
ऐनजिनसी	वि·	1. प्रत्यक्ष मालाच्या स्वरूपाचा	प्रत्यक्ष माल के या अनाज के रूप में दिया जाने वाला (लगान आदि)	paid or given in kind
		2. त्याच जातीचा (वसूल इ·)	उसी प्रकार का	of the same kind
	अ·	मुद्देमालासह, प्रत्यक्ष कृतीत असताना	सबूत के साथ	red-handed, in the act of
ऐनदस्त	पुं·	नेहमीचा कर	नियत कर	regular cess or impost
ऐनदुपार	स्त्री·	भरदुपार	ऐन दुपहर	mid-noon
ऐननकद	स्त्री·	रोखीच्या रूपात वसूलीची गोळा झालेली रक्कम	नक़द के रूप में जमा होने वाला महसूल	amount of revenue receivable in money
ऐनमारामारी	स्त्री·	धुमश्चक्री, मारामारीचा भर	ऐन मारामारी का जोर	the thick of fight, heat of conflict
ऐनमुद्दल	न·	मूळमुद्दल	ऐन पूँजी, मूलधन	the original sum or capital
ऐन - मोसम - हंगाम	पुं·	मोसमाचा - हंगामाचा जोर	मौसम की बहार	middle of the season, mid-season, fulness or flush of season
ऐन वसुली	स्त्री·	रोख वसूली	नक़द महसूल	the net revenue

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ऐन वेळ	स्त्री·	योग्यवेळ, बरोबर संधी	ऐन वक़्त, ठीक समय, ठीक मौक़ा	the very nick of time
ऐनवेळी	अ·	योग्यवेळी, बरोबर वेळेवर, ऐन, मोक्याला	ऐन मौके पर, ठीक समय पर	at the very nick of time
ऐनक	पुं·	चष्मा	ऐनक, चश्मा	spectacles
ऐना	पुं·	पाहा 'आयना'	दे 'आयना'	vide 'आयना'
ऐनेमहाल	पुं·	सगळीकडे आरसे जडविलेला महाल	शीशमहल, ऐसा भवन जिसमें हर तरफ़ शीशे जड़े हों	a hall of mirrors
ऐपत	स्त्री·	1. अर्थिक स्थिती, मिळ्कतीची मर्यादा, कुवत	आर्थिक सामर्थ्य, माली हालत, हैसियत	means, ability
		2. साधन संपत्ती, पैसा अडका	संपन्नता, धन दौलत, मालमत्ता	finances, funds
ऐपतदार	वि·	सांपत्तिक दृष्टया समर्थ, पैसेवाला	हैसियतदार, जिसके पास पैसा या जायदाद हो	possessing means, capable
ऐब	पुं·	व्यंग, दोष, खोड	ऐब, दोष, खोट, बुराई	fault, flaw, defect, imperfection
ऐरण (-णी)	स्त्री·	ज्यावर धातु तापवून घडविली जाते असे लोहाराचे वा सोनाराचे एक अवजार	अहरण, निहाई	an anvil
ऐल-ऐलाड	वि·	अवजार, अलिकडचा, या बाजूचा	उधर का, इस ओर का	of this side
ऐवज	पुं·	1. मालमत्ता, संपत्ती, रोकड किंवा माल	संपत्ति, जायदाद, मालमत्ता, धन दौलत	property, wealth

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. तत्त्वांश, सत्त्व, पाणी, सामर्थ्य	शक्ति, सामर्थ्य, ताक़त, सत्त्व, तेज	spirit, vigour
		3. दमदारपणा, भक्कमपणा	दृढ़ता, मज़बूती	solidity, soundness
		4. (पैशाच्या रूपात) मूल्य	मूल्य, कीमत	worth, value
		5. रोख वसूली	नक़द जमा, आय	cash revenue
ऐवजी	अ·	बदली, -च्या जागी	बदले, बजाय, - के स्थान में (-पर)	in place of, instead of, in lieu of
ऐश्वर्य	न·	1. वैभव, प्रतिष्ठा	ऐश्वर्य, धन वैभव	opulence
		2. सत्ता, प्रभुता, वर्चस्व	प्रभुत्व, सत्ता, आधिपत्य	supremacy, lordship, majesty
		3. ईश्वरी, अंश,- गुण	ईश्वरीय अंश/गुण	divine inheritance, - attributes
		4. प्रतिष्ठा	प्रतिष्ठा	grandeur
ऐष आराम	पुं·	सुख-स्वास्थ्य-भोगविलास	ऐश, आराम व ऐश व इशरत, सुख चैन, भोगविलास	pleasure and ease, easeful enjoyment
ऐसपैस	वि·	प्रशस्त, लांबरुंद, मोठा, विस्तीर्ण	प्रशस्त, विस्तृत, लंबा चौड़ा	spacious, roomy
	अ·	अघळ पघळ, मोकळे चाकळे	खुले तौर पर	well-apart, loosely
ऐहिक	वि·	या लोकांचा, या लोकातील, या लोका जगा - संबंधीचा, सांसारिक	ऐहिक, सांसारिक, इस लोक का, इस लोक संबंधी	relating to or of this world, worldly, temporal

ओ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओंगण (वंगण)	न·	चाकाच्या कण्यात घालावयाचे तेल	स्नेहक, तेल, चिकनाई	grease or oil for an axle of a cart
ओंगळ	वि·	1. गलिच्छ, घाणेरडा, किळसवाणा	गंदा, घिनौना	dirty, filthy
		2. अमंगळ, अशुभकारी	अमंगल, मनहूस	bad, loathsome, nasty
ओंजळ	स्त्री·	दोन हाताचे तळवे जोडून तयार केलेला द्रोणाकार	अंजलि, अंजुलि, अंजलिपुट	cavity formed by putting both palms together
ओंडका	पुं·	गोल लाकडाचा तुकडा, झाडाच्या खोडाचा तुकडा	लट्ठा, कुंदा, पेड़ का ठूँठ	a log of wood, a piece of the trunk of a tree.
ओंढा	पुं·	1. पाहा 'ओंडका'	दे· 'ओंडका'	vide 'ओंडका'
		2. पाण्याचा लोंढा	पानी का रेला	a vast overrolling mass of water, a rushing stream, torrent
ओंफस होणे	क्रि·	फसणे, निष्फळ होणे	टायँ टायँ फिस होना	to fizzle out
ओंबी	स्त्री·	गव्हाचा लोंगर-कणीस	गेहूँ की बाल	an ear of wheat

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओंभवती	स्त्री·	भिक्षा मागण्याची क्रिया, माधुकरी करणार्या ब्राह्मण बटू चे 'ऊँ' भवति शिक्षां देहि'असा शब्दोच्चार करून अन्नाची भिक्षा मागणे	विद्याध्ययन करने वाले ब्राह्मण बटु का 'ऊँ भवति भिक्षां देहि' इन शब्दोच्चार सहित अन्न की याचना करना	begging food by a young scholar
ओंभवती पक्ष	पुं·	1. भिक्षा मागण्याची वृत्ती-पेशा	भीख माँगने का पेशा, भिक्षावृत्ति	living by begging, mendicant's profession
		2. (लाक्ष:) अर्ज विंनत्या करणार्याचापक्ष	याचकों का पक्ष, प्राय: नरम दल	a party of petitioners, moderates
ओ	स्त्री·	हाकेला उत्तर	पुकारने पर दिया जाने वाला उत्तर	answer to a call
ओइरणे	स·अ·क्रि	1. वैरणे, उकळत्या पाण्यात तांदूळ शिजविण्याकरिता टाकणे	उबलते पानी में चावल डालना	to pour rice into boiling water
		2. जात्यात घास घालणे	चक्की में अनाज डालना	to feed grains gradually in a mill
ओक	स्त्री·	उलटी	वमन , कै, उलटी	vomit
ओकणे	अ·क्रि·	उलटी होणे	कै/उलटी करना	to vomit
	स·क्रि·	1. बाहेर टाकणे, पोटातून बाहेरे फेकणे	बाहर निकालना, पेट में से बाहर फेंक देना	to vomit, to eject from the stomach

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. घेतलेले-लुबाडलेले-परत करणे	ऐंठा हुआ धन आदि लौटा देना	to disgorge (unlawful gains), to refund
		3. मनची गोष्ट बोलणे	दिल की बात बता देना	to open one's mind, to pour out one's heart
ओकती	स्त्री·	पाणी काढण्याचे एक बनविलेले साधन (आठव्या वाशाच्या एका टोकाला जड दगड बांधून बनविलेले)	ढेंकली, सिंचाई के लिये पानी निकालने का बनाया हुआ एक साधन	a contrivance for drawing water
ओकरा	वि·	ओकण्याची सवय असलेला, एक सारखा ओकणारा	कै करने की आदत वाला	given to vomitting
ओका	वि·	1. सुना, निर्जन, ओसाड 2. बुच्चा	सूना, खाली, निर्जन नंगा	empty, deserted, void bare, naked
ओकारी	स्त्री·	ओकण्याची क्रिया किंवा ओक	कै, मिचली, उलटी	vomitting or vomit
ओक्साबोक्शी	अ·	ढसढसून (रडणे)	फूट फूट कर (रोना)	with loud vehemence, violently (crying)
ओखट (-टे)	वि·	वाईट, घाणेरडा	ख़राब, गंदा	bad, dirty
ओगरणे	स·क्रि·	पळीने वाढणे (अन्न इ· पानात)	कलछी से परोसना	to serve with a ladle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओगराळे	न·	पातळ अन्न पदार्थ वाढण्याचे साधन	बड़ी कलछी, गोल कटोरी वाला चम्मच	a broad serving ladle
ओघ	पुं·	1. प्रवाह	धारा, प्रवाह	a stream, current, flow
		2. नाला, ओढा	नाला, बहाव	a stream
		3. अखंडपणा	परंपरा	a consecution, succession
		4. क्रम	धारा	course
ओघळ	पुं·	1. ओहोळ, लहानसा प्रवाह	छोटा प्रवाह, बहाव	a streamlet, rivulet
		2. झिरपा	स्राव, चूना, झरना	trickling, oozing
		3. प्रवाहाचा डाग	प्रवाह का दाग	furrow made by trickling
ओघळणे	अ·क्रि·	1. वितळून वाहाणे, झिरपणे	झरना, बहाना	to ooze, to trickle
		2. गळून पडणे, गळणे	गिर पड़ना, बिखरना, खिसकना	to slip off (from a wreath etc)
ओचकारणे	स·क्रि·	नखाने ओरखडणे	नोचना, खरोचना	to scratch
ओचकारा	पुं·	नखाने काढलेला ओरखडा	खरोंच, नोच, खराश	a scratch
ओचा	पुं·	नेसलेल्या लुगड्याच्या पुढच्या भागाला दिलेला पोकळ पात्राकार	आंचल, दामन, पल्ला	hollow fold of a sari
ओज (वज)	स्त्री·	1. निगा, संभाळ	सार सँभाल	careful tending or looking after

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (कामाची) आस्थेने केलेली पूर्तता	अच्छी तरह काम की पूर्णता	careful execution or performance or disposal
		3. कौशल्य, टापटीप	सफ़ाई, टीपटाप	dexterity
		4. नीट मांडणी	अच्छी रचना या बनावट	neat/orderly setting, orderly arrangement
ओज	न·	1. तेज, चैतन्य	ओज, चैतन्य, तेज	life, vitality
		2. धातूवरील चमक, झिलई	पानी, चमक, आब, ओप	polish, metallic lustre
		3. पाणीदारपणा, धैर्य, पौरुष	तेजस्विता, धैर्य, पौरुष	spiritedness, vigour, courageousness
		4. कळा, तेज, पाणी	आब, कांति, तेज, चमक	spirit, pluck, mettle
ओजविणे	स·क्रि·	1. आस्थेने पुरे करणे (काम)	लगन से (काम) पूरा करना	to perform or finish with diligence
		2. (माणसांना) गुणसंपन्न किंवा लायक करणे	(आदमियों को) गुणसंपन्न या लायक बनाना	to make persons qualified and ready
ओजस्विता	स्त्री·	तेजस्वीपणा, पाणीदारपणा, बाणेदारपणा	ओजस्विता, आत्मसम्मानिता	spiritedness, self-respectfulness
ओजस्वी	वि·	तेजस्वी, बाणेदार, तडफदार	तेजस्वी, आत्मसम्मानी	spirited, self-respectful, brilliant
ओझर	पुं·	1. प्रवाह	प्रवाह, धारा	a stream, current
		2. पाझर	झरना	running, trickling, oozing
ओझरणे	अ·क्रि·	1. पाझरणे	झरना, चूना, टपकना	to trickle, to exude, to ooze
		2. वाहणे	बहना	to flow

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. कमी होणे	कम होना	to subside
ओझरता	वि·	अंधुक, अस्पष्ट	धुँधला, अधूरा, अस्पष्ट	dim, obscure, indistinct
	अ·	जाता जाता	सरसरी	while passing, obscurely
ओझे	न·	1. भार, बोजा, वजन 2. (लाक्ष:) जबाबदारी	भार, बोझ, वज़न उत्तरदायित्व, कार्यभार	a load, a burden weight incumbent, responsibility
ओझेकरी, -(वाला)	वि·	1. ओझे वाहूननेणारा, बोजा उचलणारा	भारवाहक, बोझ ढोनेवाला	one carrying load
	पुं·	2. हमाल, कुली	कुली, मोटिया	a coolie, a porter
ओट	पुं·	'अटकण' पाहा	दे· 'अटकण'	vide 'अटकण'
ओटा	पुं·	1. घरापुढचा कट्टा	चबूतरा, घर की दीवार को सटकर ईंट-पत्थरों का बनाया हुआ	a raised platform of earth and bricks to serve as a seat
		2. ओटी, ओसरी	उसारा, सायबान, बरामदा	a verandah
		3. (झाडाभोवतालचा) पार, वरंबा	चबूतरा-वृक्ष को घेरकर बनाया गया	a raised platform built round a big tree
		4. नेसत्या वस्त्राचा पुढचा पोकळ झोळ	धोती या साड़ी का थैली जैसा जाँघों में बनाया हुआ झोला	hollowed skirt of a garment to take something in
ओटी	स्त्री·	1. 'ओटा' (1)पाहा 2. मादी जनावराची कास	दे· 'ओटा' (1) अयन, थन का वह भाग जिसमें दूध रहता है	vide ओटा (1) udder
		3. बेंबीच्या खालचा पोटाचा भाग	पेडू, पेट का नाभि के नीचे का भाग	the lower part of the abdomen

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. 'ओटा' (4) पाहा	दे· 'ओटा' (4)	vide 'ओटा' (4)
ओठंगण	न·	आधार, सहारा, टेकू	टेक, आधार, सहारा	a support, a prop, a stay
ओंठगणे	अ·क्रि·	1. टेकणे, रेलणे	किसी चीज का आधार लेकर टेकना	to lean or to recline against
		2. अवलंबणे	निर्भर रहना	to depend upon, to look to
ओठ	पुं·	तोंडावर आच्छादन करणारा पडदा (वरचा व खालचा)	ओंठ, होंठ	a lip
ओठतुटक्या	वि·	वरचा ओठ तुटलेला, वरच्या ओठात भेग पडलेला	ऊपर का होंठ कटा हुआ	harelipped
ओढ	स्त्री·	1. आकर्षण	आकर्षण, खिंचाव	attraction
		2. ताण, दाब	तनाव, दबाव	tension, strain
		3. खेच, तणाव	घसीट	drift
		4. खेचण्याचे-ओढण्याचे-साधन (दोर इ·)	खींचने या ऊपर उठाने का साधन, तनी, रस्सा	any dragging apparatus, drag-rope
		5. ओढण्याची-खेचण्याची-तणावाची शक्ती	ज़ोर	draught, drawing force, a pull
		6. कल, प्रवृत्ती	झुकाव, प्रवृत्ति, रुझान	tendency, propension, inclination
		7. कमतरता, चणचण, वाण	कमी, तंगी	want, straits, difficult circumstances

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		8. शरीराचा ताठरपणा	अकड़, कड़ापन. ऐंठ	stiffening of body
		9. तहान	प्यास	thirst
ओढग(-घ)स्त	वि·	चणचणीची, वाण-तंगी असलेली (परिस्थिती)	तंगहाल, तंगदस्त	difficult, straitened
ओढग(-घ)स्ती	स्त्री·	वाण, चणचण, -असलेली परिस्थिती	तंगदस्ती, पैसे आदि की कमी	want, straits, straitened condition
ओढण	स्त्री·	1. मागील बाकी पुढच्या मितीस ओढणे	पिछले हिसाब का बाक़ी नयी मिती पर चढ़ाना	balance of an account brought forward
		2. परंपरा, रूढी, प्रथा, चाल	परंपरा, प्रथा, रूढ़ि	traditional custom or usage
		3. पाय मागे ओढण्याची क्रिया	अड़ंगा	a hang-back, stubborn resistance
	न·	1. ओढून धरण्याचा दोर किंवा दोरी	खींचने की रस्सी या रस्सा	a drag-rope, a tent-rope
		2. ओढून धरण्याचे-ताणण्याचे- श्रम	खींचने का श्रम	tension, pulling strain
ओढणी	स्त्री·	1. डोक्यावरून घेण्याचा स्त्रियांचा पातळ बुरखा	घूंघट, परदा, बुरका	a cloak
		2. अंगावर घेण्याचे स्त्रियांचे वस्त्र	ओढ़नी, स्त्रियों के ओढ़ने का छोटा दुपट्टा	a shawl or thin garment thrown over the body
		3. ओढ, तणाव	खिंचाव, तनाव	straitening, tightening
		4. (बटव्याची वगैरे) दोरी	बटुआ खींचने की डोर	a tape

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओढणे	अ·क्रि·	1. आटणे (कपडा, भात इ·)	सिकुड़ना	to dry and shrink
		2. ओढ बसणे	घसीटा जाना, खिंचना	to be dragged
		3. क्षीण होणे	सूखना, दुबला होना	to be drawn, to be reduced
		4. ओढून धरणे, घासाघीस करणे	ज़िद पकड़ना	to haggle, to insist upon
	स·क्रि·	1. तंबाखू इ· चा धूर नाकातोंडात घेणे, तंबाखू पिणे	दम/कश लगाना, बीड़ी आदि पीना	to smoke
		2. हुंगणे, श्वास आत घेणे	सूँघना, सांस लेना	to inhale
		3. रेघ काढणे	लकीर खींचना	to draw a line
		4. भाषेची ओढाताण करण	खींचातानी करना, घसीटना	to strain (language)
		5. ताणणे	तानना	to stretch, to straiten
		6. जोराने बाहेर काढणे, खेचणे	खींचना, बाहर निकालना	to pull out, to draw out, to drag
ओढवणे	अ·क्रि·	गुदरणे, अकस्मात् येणे, प्राप्त होणे, कोसळणे	गुज़रना, बीतना, आ पड़ना, अचानक आ जाना	to befall, to happen
ओढा	पुं·	1. ओहोळ, प्रवाह, नाला	नाला, प्रवाह	a rivulet, a stream, a brook
		2. कल, प्रवृत्ती	झुकाव, रुझान, प्रवृत्ति	inclination
		3. आकर्षण	आकर्षण, खिंचाव	attraction
		4. जोर, ताण	ज़ोर, तनाव, दबाव	tension
		5. कामाचा रगाडा	काम का बोझ, बहुत फैला हुआ काम	pressure of work
		6. लेप, औषध उगाळून लावतात ते	लेप	an application or a coating

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओढाओढ, ओढताण	स्त्री·	1. दोन विरुद्ध दिशांकडून ओढले जाणे, खेचाखेची	खींचातानी, खींचा खींची, खींचतान	violent pulling and hauling
		2. सर्वबाजूनी निकड	तक़ाजा	urge on all sides
		3. ओढघस्ती	तंगी, कमी	want, penury
		4. घासाघीस	भावताव, मोलतोल	haggling, bargaining
ओढाळ	वि·	1. उनाड, भटके, अनिर्बंध	आवारा, भटकैया, स्वैर	unrestrained
		2. कळपातून किंवा गोठ्यातून निसटून एकटेच चरणारे (गुर)	भग्गू, भगोड़ा	errant, roving
ओढाळकी (-गिरी), ओढाळी	स्त्री·	स्वैराचार, भटकेपणा, अनिर्बंधपणा	आवारागर्दी	wanton, roving or roaming
ओढिस्त	वि·	अडचणीत सापडलेला, ओढघस्त	तंगहाल, विपद्ग्रस्त	straitened, pinched
ओढे	न·	सूड, बदला	बदला, प्रतिशोध	revenge
ओणवणे	अ·क्रि·	कमरेत वाकणे, झुकणे	कमर से झुकना, निहुरना	to lean forward, to stoop
ओणवा	वि·	कमरेत वाकलेला	झुका हुआ, निहुरा	bent or stooping
ओत	पुं·	1. ऊत, कढ	उबाल, जोश	boiling over
		2. नदीच्या प्रवाहाच्या पुरामुळे फुटलेला फाटा	नदी की बाढ़ से फटा हुआ प्रवाह	a stream diverged from the main current on account of flood
		3. विणण्याचा आडवा धागा	बाने का सूत	weft

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओतकाम	न·	धातूचा रस काढून साच्यात ओतण्याचे काम	ढलाई, ढालन, पिघली हुई धातु का किसी आकार में ढाला जाना	casting
ओतणी	स्त्री·	1. साचा	साँचा	a mould
		2. उंचावरून द्रव पदार्थ खाली ओतण्याची क्रिया	ढालने या ऊपर से गिराने की क्रिया	pouring
ओतणे	स·क्रि·	1. द्रव पदार्थ एकातून दुसर्यात किंवा वरून खाली सोडणे-टाकणे	तरल पदार्थ एक बर्तन से दूसरे बर्तन में या जमीन पर डालना	to pour, to emit in a stream
		2. साच्यात धातूचा रस घालणे	ढालना	to cast
	अ·क्रि·	जोराचा वर्षाव होणे-पाऊस पडणे	जोर की वर्षा होना	to rain heavily
ओतप्रोत	वि·	1. (धागे) आडवे व उभे विणलेले	ओतप्रोत बाने और ताने की तरह गुँथे हुए	(threads) entangled like the warp and the weft
		2. (लाक्ष:) एकमेकात मिळून मिसळून गेलेले	(लाक्ष.) एक दूसरे में बिल्कुल मिले हुए	well-mixed
		3. शिगोशीग- काठोकाठ- भरलेला	लबालब भरा हुआ	full to the brim
ओतशाळा	स्त्री·	ओतकामाचा कारखाना	ढलाई-घर, ढलाई का कारखाना	a foundry
ओतारी	पुं·	1. ओतकाम करणारा कारागीर	ढलाई मिस्तरी	a founder, a caster
		2. धातूच्या मूर्ती इ· घडविणारा	गढ़ैया, धातु की मूर्तियाँ, बरतन आदि बनानेवाला	a smith, a worker in metals

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओतीव	वि·	1. धातूचा रस साच्यात ओतून घडविलेला	ढला हुआ, साँचे में ढालकर बनाया हुआ, ढलवाँ	cast, moulded
		2. (लाक्ष:) अस्सल, शुद्ध	खालिस, शुद्ध, असली	pure, excellent, superior
		3. सुंदर, रेखीव	सुंदर, सुडौल, सुघड़, गठीला	well-proportioned, comely
ओतीव लोखंड	न·	वितळणारे-रस होण्याजोगे- लोखंड	कामती लोहा	cast-iron
ओथंबणे	स·क्रि·	1. फळांनी लगडून-भरून जाणे	फलों से लदना	to be studded or densely covered with fruit
		2. फळभाराने खाली लवणे	फलों के बोझ से झुकना	to bend or hang down with the weight of its fruit (a tree)
		3. रसाने थबथबणे	शराबोर होना, रसमसा / तर होना / लबालब भर आना	to be juicy, to be brimful
		4. टेकणे, आधार मिळविणे, ओठंगणे	आधार पाना, थाम लेना	to lean upon, to take shelter
ओथंबा	पुं·	1. आधाराचा डांब, मेढ, ठेपा	टेकन, सहारा	a prop
		2. (लाक्ष:)आधारभूत व्यक्ती, आश्रयदाता	आश्रयदाता, आधारभूत व्यक्ति	a patron, a supporter
ओनामा	पुं·	1. अक्षराचा प्रारंभ, पहिली अक्षरे	अक्षरारंभ	The ABC, primary alphabets
		2. मूलतत्व	मूल सिद्धांत	first elements
ओप	पुं·	1. उजळा, चकाकी	ओप, चमक, कांति, आब	polish, burnish, lustre

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. निर्मळपणा, शुभ्रपणा	सफ़ेदी, सफ़ाई, निर्मलता	shine, brightness, whiteness
		3. वाफ	बाष्प, भाप	steam
ओपटणे	अ·क्रि·	खंगणे, फिकटणे	कृश होना, सूख जाना, फीका पड़ जाना	to become lean/ thin, to become pale
ओपणे	स·क्रि·	1. सोपविणे, हवाली करणे	सौंपना, हवाले करना	to entrust, to commit to the care of
		2. देणे, अर्पण करणे	देना, समर्पित करना	to give, to turn over to
		3. शुभ्र - निर्मळ करणे	ओपना, माँजना, धोना	to wash, to bleach, to burnish
		4. ऊन्ह देणे, वाळत घालणे	धूप दिखाना, धूप में रखना	to expose to sun-shine
ओबडधोबड	वि·	1. खडबडीत, वाकडा तिकडा	ऊबड़ खाबड़, टेढ़ा-मेढ़ा, मोटा झोटा, खुरदरा	rough, uneven, rugged
		2. बेडौल, काही आकार नसलेला	बेढब, भद्दा	disproportioned, ill formed, clumsy shapeless
ओरखडणे	अ·क्रि·	रेघ उठणे, ओरबाडले जाणे	खरोंच आना, छिलना, छिल जाना	to scratch, to scrape, to tear hurriedly
	स·क्रि·	1. रेघोट्या काढणे-ओढणे, वेडेवाकडे लिहणे	घसीटना, घसीट लिखावट लिखना	to scrawl, to scrible
		2. ओरबाडणे	खरोंचना, खुरचना, छीलना	to scratch, to lacerate
		3. जमिनीवर वर वर नांगर फिरविणे	जमीन में सरसरी तौर पर हल चलाना	to plough superficially

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओरखडा	पुं·	घसटून निघालेली रेषा-रेघ, ओचकारा	खरोंच, खरोंट	a scratch, a laceration
ओरड	स्त्री·	1. आरडा, गोंगाट, मोठ्याने पुकारलेला आवाज	शोर, हो-हल्ला, चीख-पुकार	a shout, a loud bawling, a cry
		2. तक्रार	शिकायत, उलाहना	a complaint
ओरडणे	अ·क्रि·	1. मोठ मोठ्याने आवाज करणे- काढणे	चिल्लाना, शोर मचाना	to cry, to bawl
		2. मोठ्याने हाका मारणे	चिल्लाकर पुकारना	to shout
ओरडाआरडा	पुं·	पाहा 'आरडा ओरड'	दे· 'आरडा ओरड'	vide 'आरडा ओरड'
ओरपणे	स·क्रि·	1. जोराने भुरका मारणे	सुकड़ना, किसी तरल पदार्थ को आवाज के साथ मुँह में लेकर निगल जाना	to sip with a peculiar noise
		2. घासावर घास चढविणे	मुँह में भरते जाना, ठूंसना	to cram into the mouth
		3. पाने-फुले ओरबाडून घेणे	नोचना, झटके से तोड़ना	to pluck roughly, to strip off
		4. जमीन वर वर नांगरणे	जमीन पर सरसरी तौर पर हल चलाना	to scratch the earth
		5. तापविलेली सळई चट्चट् ओढणे	गरम सलाई से चटपट दागना	to pass rapidly a heated spike
		6. लुटणे, लुबाडणे	लूटना, छीनना	to plunder, to spoil, to take by force
		7. उपसणे (पाणी)	बाहर निकालना	to draw out, to pump out
ओरब(-बा)डणे	स·क्रि·	1. कसेही ओढून तोडून घेणे	नोचना, झटके से तोड़ना	to strip off, to pluck roughly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. ओरखाडणे	खरोंचना, छीलना	to scratch
		3. जमीन कशी तरी नांगरणे	जमीन पर अव्यवस्थित रीति से हल चलाना	to plough roughly
ओरंघा	पुं·	मातीचा ढीग,मातीचा बांध, वरंबा	मिट्टी का ढूह, मेंड	a mound or ridge of earth, raised border
ओल	स्त्री·	1. पाणी जिरून जमिनीत राहणारा ओलावा-आर्द्रता	सील, नमी, तरी, गीलापन (जमीन का)	moisture, dampness
		2. (लाक्ष:) सुलझना, शक्यता	संभावना, सुलभता	feasibility
		3. दयाळूपणा, दयार्द्रता	दयार्द्रता, दयालुता	compassion
		4. हमी, तारण, जमानत	जमानत	hostage
ओलवण (न·),-णी	स्त्री·	1. कालवण, कोरडा खाद्यपदार्थ ओला करण्याकरिता सोबत घेतलेला रसदार पदार्थ	सालन, शोरबा	any liquid substance to be mixed with the main dish
		2. तोंडी लावणे	लगावन, तीवन	any preparation as sauce or seasoning, a relish
ओलवाहू	वि·	पाणी धरणारी, बागाईत (जमीन)	सेमवाली, तरी वाली (ज़मीन)	(soil) that holds moisture
ओलसर	वि·	ओल-आर्द्रता-असलेला	सीला, गीला-सा	moist, humid, damp
ओलांडणे	स·क्रि·	1. पलिकडे जाणे, पार करणे	लाँघना, फलांग जाना, पार करना	to cross, to step across, to pass over
		2. (लाक्ष:) उल्लंघन करणे, बाजूला सारणे (आज्ञा, मर्यादा)	उल्लंघन करना, हद से बढ़ जाना	to transgress

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओला	वि·	1. पाणी असलेला, आर्द्र	गीला, सीला, नम	wet
		2. ताजा, हिरवा	ताज़ा, हराभरा	fresh, green
		3. रसाळ, पुष्कळ रस असलेला	रसभीना	sappy, juicy
		4. न वाळलेला	सूखा न हुआ	undried
		5. (लाक्ष:) किफायतशीर (धंदा)	लाभदायक, फायदेमंद	profitable (business)
ओलाचिंब	वि·	पाण्याने भरलेला, अतिशय ओला, पाणी गळत असलेला	बहुत अधिक गीला, शराबोर	drenched, dripping wet
ओला दुष्काळ	पुं·	अतिवृष्टीने पडलेला दुष्काळ	अतिवृष्टि से पड़ा हुआ अकाल	wet famine, famine occasioned by excessive rain
ओलावा	पुं·	1. ओलसरपणा	नमी, तरी, गीलापन, सील	wetness, humidity, moisture
		2. जिव्हाळा, दयार्द्रता	दयार्द्रता, स्नेह, सहानुभूति, समभाव	softness, sympathy, compassion
		3. (लाक्ष:) किफायतीचा संभव,-ची आशा	(लाक्ष·) लाभ की आशा, संभावना	lucrativeness, profitableness
ओलेता,(पुं·) ओलेती	स्त्री·	ओलेवस्त्र अंगावर असलेला पुरुष वा स्त्री	जिसके शरीर पर गीले कपड़े हों ऐसा (पुरुष)/(स्त्री)	wearing wet clothes, that has wet clothes on one's body
ओवणे	स·अ·क्रि·	1. सुईत दोरा घालणे	पिरोना, सुई के छेद में धागा डालना	to pass thread through the needle
		2. छिद्रे पाडून दोरा घालणे, गुंफणे	गूँथना, पिरोना, डोरे में मनका आदि पिरोना	to thread

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओवरी	स्त्री·	1. देवळाच्या आवारात तटाच्या रुंद भिंतीत यात्रेकरूकरिता काढलेली खोली	मंदिर के आहाते में चौड़ी दीवार में बनाया गया उभार	room or apartment carved out in the wall of a temple
		2. गुहेसारखी खोली	गुफा जैसा कमरा	cave like apartment
ओवळा	वि·	1. अपवित्र, स्नान करून शुद्ध न झालेला	अपवित्र, जो नहाया धोया न हो	one without ablution
		2. ज्याला अपवित्र व्यक्तीचा स्पर्श झाला आहे असा	जिसे अपवित्र व्यक्ति ने छुआ हो	one who is touched by an unclean person
ओवा	पुं·	एक औषधी बी व त्याचे रोप	अजमोदा, अजवायन	an aromatic seed and plant of medicinal use, Ligusticum, Ajwaen
ओवाळणी	स्त्री·	1. ओवाळण्याची क्रिया	आरती उतारने की क्रिया	round the face of deity or a person
		2. ओवाळणीच्या ताम्हणात टाकलेला जिन्नस किंवा पैसा, उतारा	आरती की तश्तरी में डाली गयी वस्तु, निछावर	a present or money dropped in the waiving platter
ओवाळणे	स·क्रि·	देवतेच्या किंवा व्यक्तीच्या मुखाभोवती दीप हाती घेऊन फिरविणे	आरती उतारना	to waive around the face of a deity or a person

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओवी	स्त्री·	मराठीतील एक काव्य रचनेचे एक वृत्त (ज्याचे चार चरण असतात)-ज्या वृत्तात ज्ञानेश्वरी रचली गेली आहे	मराठी का एक विशिष्ट छंद (चार चरणों का) जिसमें 'ज्ञानेश्वरी' रची गयी है	a stanza of a particular measure which is used in 'Gyaneshwari'
ओशट	वि·	तेलकट, बुळबुळीत	चिकना, तेलिया, तेल या घी से सना हुआ	unctuous, greasy, oily
	न·	तेलकटपणा, बुळबुळीतपणा	चिकनाहट, चिकनाई	greasiness, oiliness, unctuousness
ओशाळगत	स्त्री·	1. संकोच, लाज, खजीलपणा	झेंप, लजीलापन, संकोच, शर्मिंदगी	abashment
		2. शरमिंधेपणा	दब्बूपन	state of being repressed or cowed down to
ओशाळणे	अ·क्रि·	1. शरमणे, खजील होणे	झेंपना, लजाना, शर्मिंदा होना	to be abashed
		2. दडपणाखाली असणे, लाचार असणे	दबना, लाचार हो जाना	to be repressed, to be cowed down
ओशाळा, ओशाळवणा	वि·	1. लज्जित, खजील	शर्मिंदा, लज्जित, झेंपू	abashed
		2. दडपलेला, लाचार झालेला	दब्बू, दबैल, उपकार के बोझ से दबा हुआ	repressed, cowed down
ओशिंड (वशिंड)	न·	बैलाच्या माने जवळचा मोठा उंचभाग	डिस्ला, कक्कुद	bullocks' hump
ओसंग	पुं·	1. झाडाची सावली	छाया	tree-shade
		2. गडद झाडीची सावली	झाड़ियों के झुंड का साया	darkness of a thicket

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. मांडी	उत्संग, गोद, अंक	the lap
ओसंडणे	अ·क्रि·	1. डचमळणे	छलकना, उमड़ना, उछलना	to spill
		2. भरून वहाणे (पात्र)	बह चलना, बढ़कर फैलना	to overflow
	स·क्रि·	त्यागणे, सोडून देणे	त्यागना	to abandon, to give up
ओस	वि·	1. निर्जन, जनशून्य, एक ही माणूस नसलेला	निर्जन, वीरान, उजड़ा हुआ, जनहीन	lonely, depopulated
		2. रिकाम शून्य	सूना, सुनसान	desolate, forlorn
		3. (जमीन) न नांगरलेली	(भूमि) बंजर, ऊसर, परती	uncultivated, barren, laid waste
ओस	स्त्री·	नारळाचा काढून टाकलेला काथ्या, केळीची सोपटे	नारियल के या केले के डंडे के छिलके का रेशा	torn or stripped off integuments (of cocoanut or plantain-stems etc.)
ओसणणे	अ·क्रि·	पाहा 'उसणणे'	दे· 'उसणणे'	vide 'उसणणे'
ओसर	पुं·,स्त्री·	1. बाजूला होऊन दिलेली वाट	एक तरफ होकर दूसरे को जाने के लिये दिया हुआ मार्ग	room given to pass, space afforded by stepping aside
		2. पुराची ओहटी	पानी का घटाव, उतार	abatement of flood-water
ओसरणे	अ·क्रि·	1. (पुराचे पाणी इ·) कमी होणे, उतरणे	घटना, कम होना, उतरना	to abate, to subside
		2. (श्रीमंती, तारुण्य इ· ला) उतरती कळा लागणे, जोर कमी होणे	कम होते जाना, घटते जाना, ढलना	to decline, to pass away
		3. (गर्दी· इ·) पातळ होणे	हटना (भीड़ आदि)	to thin, to diminish

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओसरी	स्त्री·	घराच्या पुढच्या किंवा मागच्या बाजूस काढलेला सोपा-पडवी	ओसारा, उसारा, सायबान, बरामदा	a verandah
ओसाड	वि·	'ओस' पाहा	दे· 'ओस'	vide 'ओस'
ओसाडी	स्त्री·	निर्जन-मनुष्यवस्ती नसलेली-राबता नसलेली जागा	वीरान, जनशून्य-स्थान, गैर राबिता ठिकाना	a desolate place
ओह(-हो)टी	स्त्री·	1. सुकनी, (समुद्राचे इ·) पाणी उतरण्याची क्रिया	भाटा, उतार	the ebb of the ocean, abatement of water
		2. उतरती कळा, ह्रास	ह्रास, घटती	gradual deterioration, decline
ओहरणे	अ·क्रि·	1. कमी होणे, उतरणे, ओसरणे	घटना, कम होना, पीछे हटना	to abate, to subside
		2. उतरती कळा लागणे	ह्रास होना	to deteriorate, to decline
ओह (-हो)ळ	पुं·	लहान प्रवाह, ओढा, नाला	नाला, बहाव, छोटा प्रवाह	a streamlet, a rillet, a rill
ओहळणे	अ·क्रि·	1. वाहणे, वाहात जाणे	बहना	to run
		2. वेज सैल होणे, सुईचे छिद्र मोठे होणे	सूराख का बढ़ जाना, सूराख ढीला हो जाना	to be broadened (eye of the needle etc.)
		3. ओघळणे, पाझरणे	झरना	to ooze
ओळंगणे	स·क्रि·	1. बिलगणे, अंगाशी झोंबणे	चिपकना, चिपटना	to enfold and cling to, to clasp
		2. लोंबणे, लटकणे	झूलना, लटकना	to dangle, to swing
		3. आधार घेणे	सहारा लेना	to take resort

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओळंबा		1. लंब पाहण्याकरिता असलेले गवंड्याचे साधन	साहुल, सहावल, दीवार की सिधाई नापने का साधन	a mason's plummet
		2. त्रास, कष्ट	तकलीफ़, दुःख, कष्ट, क्लेश	trouble, affliction
ओळ	स्त्री·	1. रांग, पगंत	पंक्ति, कतार	a row, a rank
		2. रेष, रेघ	लकीर, रेखा	a line
		3. रीत, शिस्त	प्रथा, अनुशासन, ढंग	a course, a way of procedure
ओळकंबणे	अ·क्रि·	लटकणे, लोंबून झोका देणे	लटकना, झूलना, ओठँगना	to swing, to hang and sw ɪg
ओळख	स्त्री·	1. परिचय, माहिती	परिचय, पहचान, जान-पहचान	acquaintance, knowledge
		2. आठवण, स्मरण	स्मरण, याद	recognition
		3. परिचय पटविणारी खूण	स्मरण करानेवाला चिह्न/निशान	a token
ओळखदेख, -पाळख	स्त्री·	परिचय व माहिती	जान-पहचान	acquaintance and knowledge
ओळखण	स्त्री·	ओळखीची खूण, चिह्न	परिचय का चिह्न, निशान, शिनाख्त	a token for recognition
ओळखणे	स·क्रि·	1. जाणणे	जानना	to know
		2. पूर्वस्मृती परत आणणे	पहचानना	to recognise
ओळखीचा	वि·पुं·	माहितीचा, परिचयाचा, परिचित	परिचित, जान-पहचानवाला	known
ओळा	पुं·	शिस्त, वळण, प्रणाली	अनुशासन, शिक्षा	discipline, training, mode of procedure

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ओळीचा	वि·	1. पट्टीचा	माहिर, बहुत बड़ा	of a high level or standard
		2. बरोबरी करणारा, समान योग्यतेचा	समान योग्यता रखने वाला, तुल्य, बराबरी का	of the same status

औ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
औकात(-द)	स्त्री·	1. कुवत, सामर्थ्य, ताकद 2. निर्वाह, गुजारा	शक्ति, सामर्थ्य निर्वाह, गुज़ारा	capability, ability means, resources
औक्षण	न·	मुलाला ओवाळण्याची क्रिया	बच्चे की आरती उतारना, परछन	waiving lights round the face of a child
औचित्य	न·	उचितपणा, योग्यपणा	औचित्य, उचित होने का भाव	propriety, suitableness
औट	वि·	साडेतीन	अहुठ, साढ़े तीन	three and a half
औटघटकांचे (राज्य)	वि·	फार थोडा काळ टिकणारे, क्षणभंगुर	क्षणभंगुर, बहुत थोड़े समय तक टिकनेवाला (राज्य)	momentary, short-living
औटकी	स्त्री·	औटाचा-साडेतीनचा-पाढा	साढ़े तीन का पहाड़ा, हूँठा	a table of the multiples of three and a half
औटी	स्त्री·	1. पाचर ठोकण्यासाठी लाकडात पाडलेली चीर	लकड़ी का छेद या दरार जिसमें पच्चर ठोका जाता है	a chop or deep cut made across a chump or log of wood
		2. धातूचा पत्रा ज्या विशिष्ट ठशाच्या पोकळीत ठोकून त्याला आकार देतात अशी लोखंडी पोकळी	लोहे का साँचा जिसमें धातु का पत्तर ठोककर उसको विशिष्ट आकार दिया जाता है	a die

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
औत	पुं·	1. नांगर	हल	a plough
		2. शेतीचे अवजार (सामान्यतः)	खेती का औज़ार (सामान्यतः)	an agricultural implement
		3. एका नांगराने नांगरली जाईल इतकी जमीन	एक हल से जोती जाने वाली जमीन	as much land as can be tilled by one plough
		4. शेतीच्या कामाची बैलांची जोडी	खेती के काम में आनेवाली बैलों की जोड़ी	a pair of bullocks used in cultivating land
औतकरी, औत्या	पुं·	शेतकरी (नांगर धरणारा)	हलवाहा, किसान	a ploughman, a cultivator
औतकाठी	स्त्री·	शेतीची अवजारे	खेती के औज़ार	agricultural implements
औत्सुक्य	न·	उत्सुकता, चट्कन् जाणून घेण्याचा भाव	औत्सुक्य, उत्सुकता	curiosity, eagerness
औदार्य	न·	उदारपणा	औदार्य, उदारता	liberality, generosity, munificence
औदासीन्य	न·	1. उदासपणा, विरागी हताशपणा	औदासीन्य, उदासीनता, मायूसी	depression
		2. अलिप्तपणा, तटस्थता, विरागीपणा	विराग, अलिप्तता	stoicism, impassivity
		3. बेफिकिरी	लापरवाही	indifference
औदुंबर		उंबर (झाड व फळ)	उदुंबर, गूलर (का पेड़ और फल)	glomerous fig-tree
औद्योगिक	वि·	1. उद्योगा संबंधीचा	औद्योगिक, उद्योग संबंधी	industrial

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कारखानदारीचा, कारखान्याशी संबंधित असलेला	औद्योगिक, किसी उद्योग के साथ संबंधित	pertaining to factory
औद्योगीकरण	न·	कारखाने सार्वत्रिक करण्याची क्रिया	औद्योगिकीकरण	industrialisation
औद्धत्य	न·	उद्धटपणा	औद्धत्य, गुस्ताखी, ढिठाई	insolence, immodesty
औपचारिक	वि·	1. उपचार-शिष्टाचार-म्हणून पाळलेला, केलेला	औपचारिक, शिष्टाचार के तौर पर किया हुआ, रस्मी	formal
		2. वरवरचा, मनापासूनचा नसलेला, कृत्रिम	बाहरी, दिखाऊ, कृत्रिम	only outward, artificial
		3. आलंकारिक, गौरवपर	आलंकारिक	metaphorical, complimentary
और	वि·	1. अन्य, दूसरा	और, दूसरा, अन्य	another
		2. विलक्षण, विचित्र	अजीब, विचित्र	strange, odd, extraordinary
		3. छान, सुरेख	बढ़िया, सुंदर	handsome, beautiful
औरत	स्त्री·	1. (कोणीही) स्त्री	औरत, स्त्री	a woman
		2. पत्नी, बायको	पत्नी, स्त्री	wife
		3. रखेली	रखैल	a keep
औरस	वि·	लग्नाच्या स्त्री पासून झालली (संतती)	औरस, विवाहिता पत्नी से उत्पन्न	legitimate, of one's own wife
औरसचौरस	अ·	1. लांबी इतक्याच रुंदीचे (क्षेत्र)	जितनी लंबाई उतनी चौड़ाई का	of the same length and breadth
		2. सभोवार	चारों ओर, आसपास	around, about

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
और्ध्व देहिक	वि·	मृत्युनंतरची (क्रिया, विधी)	और्ध्वदेहिक, मृत्यु के बाद का	funeral
	न·	मृत्युनंतरची क्रिया किंवा विधी	अंत्येष्टि, मृतक कर्म	funeral rites, obsequies
औषध	न·	1. रोगावर किंवा आजारावर उपाय करणारे द्रव्य	औषध, दवा	a medicine
		2. (लाक्ष:) उपाय, इलाज	उपाय, इलाज	a remedy, a way
औषधी	स्त्री·	औषध म्हणून उपयोगी पडणारी वनस्पती	जड़ी-बूटी	medicinal shrub or plant
	वि·	औषध म्हणून उपयोगाची (वनस्पती इ·)	औषधीय, जड़ी-बूटियों से बनी	medicinal
औषधोपचार	पुं·	औषधे इ· देऊन करावयाचा इलाज-उपचार-उपाय	औषधोपचार, दवा-दारू, इलाज	measures, medicinal remedies

क

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कंकण	न·	1. काकण, बांगडी, चुडा	कंकण, कंगन, चूड़ी	a glass bangle·
		2. लग्न इ· विधीत हळदीने पिवळा करून वधु - वरांच्या मनगटाला किंवा यज्ञ समयी यजमानाच्या मनगटाला गुंडाळतात तो पिवळा दोरा	यज्ञ के समय यजमान की या विवाह विधि के समय वधु-वरों की कलाई पर बाँधा जाने वाला पीला धागा	a band or ribbon tied round the wrist of a bride or bridegroom or round the wrist of a sacrificer
		3. हातातील कडे	कड़ा, वलय	a bracelet
कंकणाकृती	वि·	कंकणाच्या आकृतीचा, वर्तुळाकार, गोल	कंकणाकृति, छल्लादार, मंडलाकार, गोल	of the shape of a bangle, circular
कंकर	पुं·	1. रेव, वाळू-रेतीचा-कण	रेत/बालू का कण	particle of sand
		2. लहान खडी	कंकड़, कंकर	gravel, small piece of stone
		3. काकर वादी	ढोल आदि का तसमा, चमड़े की पट्टी	a brace of a drum
कंकाल (-ळ)	पुं·	1. पिशाच, झोरिंग	पिशाच, भूत	a ghost, a devil
		2. अस्थिपंजर	हड्डियों का ढाँचा, ठठरी	a skeleton
कंकोत्री	स्त्री·	कुंकुम पत्रिका, लग्नाचे निमंत्रण देणारे पत्र	कुंकुम पत्रिका, विवाह का न्योता देनेवाला पत्र	invitation letter of marriage

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कंकोल(-ळ)	पुं·	मिरीसारखे एक प्रकारचे मसाल्याचे किंवा औषधी बी	कबाब चीनी	All spice, Myrtus pimento, jamaica pepper
कंगण	पुं·	1. पाहा 'कंकण' (1)व (3)	दे· 'कंकण (1)' और (3)	vide 'कंकण (1)' और (3)
		2. पागोट्याचा कपाळावरील पीळदार भाग	पगड़ी का आगे का पेचदार हाशिया	twisted front of a head-dress or turban
कंगवा	पुं·	(केस विंचरण्याची) एक प्रकारची फणी (जिच्या एकाच बाजूकडे दात असतात)	कंघे का का एक प्रकार (जिसकी एक ही ओर दांत होते हैं)	a sort of comb (which has teeth on one side only)
कंगाल	वि·	1. दरिद्र, निर्धन, गरीब	कंगाल, गरीब, निर्धन, दरिद्र, मुहताज	very poor, poverty-stricken, penniless
कंगु(-गो)रा	पुं·	1. कोर, काठ, कड, किनार	किनारा, कोर, कोना	edge, verge, border
		2. खांब, कोनाडा इ· वर कोरलेली नागमोडी रेघ	कँगनी, कगार	a cornice or a cordon (ornamental),
कंचनी	स्त्री·	नाचणारी बाई, कसबीण, कलावंतीण	कंचनी, नर्तकी, तवायफ़, नटनी	a spiral line dancer, dancing girl
कंजार,-भाट	पुं·	एक भटकी जात किंवा त्या जातीचा पुरुष	एक ख़ानाबदोश जाति या उस जाति का आदमी	a wandering race or male of that race
कंजारीण	स्त्री·	कंजार जातीची स्त्री	कंजर जाति की स्त्री	female of the Kanjar race
कंजूष	वि·	चिकट मारवाडी, कृपण	कंजूस, कृपण, मक्खीचूस	miserly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कंटक	पुं·	1. काटा	कंटक, काँटा	a thorn
		2. (लाक्ष:) दुर्जन, गुंड	(लाक्ष·) दुर्जन, गुंडा	(fig.) a vile, hateful fellow
	वि·	1. काटक	हट्टा कट्टा, परिश्रमी	hardy
		2. सोशीक	सहनशील, कष्ट सहिष्णु	patient, enduring
कंटाळवाणा	वि·	कंटाळा-उबग-आणणारा, नकोसे करणारा	उकताने वाला, थकाने वाला, नागवार, उचाटने वाला	loathsome, wearisome, tiring, tedious
कंटाळणे	अ·क्रि·	1. उबग येणे, नकोसे होणे	ऊबना, उकताना	to be loathed
		2. थकणे, त्रस्त होणे	थकना, परेशान होना, तंग आना	to be tired, to be wearied
		3. सुस्तावणे	सुस्ती आना	to relax, to become languid
		4. तिटकारा करणे	नफ़रत/घृणा होना	to hate, to dislike intensely
कंटाळा	पुं·	1. उबग, वीट	ऊब, उचाट	loathsomeness, disgust
		2. तिटकारा, नावड	नफरत, घृणा, अरुचि	distaste, disdain
		3. थकवा	थकावट, थकान	weariness, tiredness
		4. सुस्ती, आळस	सुस्ती	sluggishness
कंठ	पुं·	1. गळा, घसा	कंठ, गला	throat
		2. आवाज, आवाजी, स्वर	स्वर, आवाज़	voice
		3. भांडे इ·चा तोंडाच्या खालचा निरुंद भाग, गळा	घड़े आदि का गला	neck (of a pitcher etc.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. पोपटाच्या गळ्या भोवतालचा रंगीन पट्टा	कंठा	circular coloured ring round the neck of a parrot
कंठगत	वि·	1. तोंडपाठ केलेला	कंठस्थ, याद	known by heart, being on the tip of the tongue
		2. गळ्याशी, आलेला-येऊन, अडकलेला	कंठगत, गले में आया/अटका हुआ	come up in to the throat
कंठणे	स·क्रि·	1. कष्टाने घालविणे, (दिवस-वेळ)कसातरी काढणे	कष्ट के साथ गुज़ारना, किसी तरह बिताना	to pass/to spend wearisomely, to toil through
		2. सोसणे	सहना, बर्दाश्त करना	to endure
		3. (मार्ग) कापणे	काटना, तै करना	to travel over, to traverse
कंठनाळ	स्त्री·	मान	गर्दन	the neck
कंठमणी	पुं·	1. गळ्यातील घाटी	कंठमणि, टेंटुआ, घाँटी	Adam's apple, projection of the larynx
		2. गळ्यात घातलेले रत्न	कंठमणि, गले में पहना हुआ मणि	jewel worn on the throat
		3. (लाक्ष:) गळ्यातला ताईत, अतिशय लाडकी व्यक्ती	(लाक्ष·) अत्यंत प्रिय व्यक्ति	a darling
कंठशोष	पुं·	1. (तहानेने) घशाला पडलेली कोरड	(प्यास से) गले का सूखना	aridness of throat

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्षः) निष्फळ ओरडा	(लाक्ष·)निष्फल चिल्लाना	fruitless bawling
कंठस्नान	न·	1. शिरच्छेद, डोके उडविणे	गरदन मारना, शिरच्छेद	beheading
		2. गळ्याखालचे स्नान	गले सें नीचे का स्नान	ablution from the throat downwards
कंठा	पुं·	सोन्याचा किंवा मोत्याचा हार (गळ्याला चिकटून असणारा	सोने या मोतियों का हार (जो गले से सटा रहता है)	a necklace of gold or pearls
कंठाळ (-ळी)	स्त्री·	जनावराच्या पाठीवर दोहों बाजूस सारखी बसेल अशी पडशी किंवा गोणी	गोन, गोनी जानवर की पीठपर अनाज आदि लादकर लटकने वाला थैला	a double sack laden across a beast
	वि·	(लाक्षः) भरताडाचा, अनेक विषय घालून केलेला (ठराव)	(ऐसा प्रस्ताव) जिसमें अनेक विषय ठूँसकर भरे हों	omnibus (resolution)
कंठाळ्या	वि·	1. ओझी वाहणारा (पशू)	लदुआ, बोझ ढोनेवाला (पशु)	(beast) of draught
		2. ओझी वाहण्याच्या लायकीचा	केवल बोझ ढोने लायक, लद्धड़, मोटी अक्लवाला	worth only of draught
कंठ्य	वि·	कंठातून उच्चार होणारा (वर्ण)	कंठ्य	guttural
कंड, कंडू	पुं·स्त्री·	1. खाज	कंड, कंडू, खाज, ख़ारिश	itch
		2. खरूज (सारखी खाजणारी)	खुजली, ख़ारिश की बीमारी	itch

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. (लाक्ष:) तीव्र इच्छा, सुरसुरी	(लाक्ष·) तीव्र इच्छा, उत्तेजना, प्रेरणा, जोश	(fig.) an itching, a constant teasing desire
कंडका	पुं·	तुकडा, खांड	टुकड़ा, खंड	a piece, a bit, a fragment
कंडा	पुं·	मात, कडी	मात, हार	(a term in children's play meaning) victory or gain
कंडारणे	अ·क्रि·	1. लट्ठ होणे, पुष्ट होणे	मोटा-ताज़ा होना, हृष्ट पुष्ट होना	to be plump, to become stout and thick
		2. फोफावणे	गदराना, भरना	to shoot up rapidly
	न·	सोनाराचे एक अवजार	सुनारों का एक औज़ार	a goldsmith's instrument
कंडी	स्त्री·	1. अफवा, गप, हूल, भुमका, अवई	अफ़वाह, गप, उड़ती खबर, भनक	a rumour
		2. कुभांड, आळ	तोहमत, मिथ्या आरोप	an aspersion, a slander
		3. थाप	गप, झूठी बात	a fabrication, a fiction
कंतान	न·	1. तागाचा कपडा, गोणपाटाचा कपडा	कंतान, सन का कपड़ा	jute cloth
		2. कैनव्हसचे कापड	किरमिच, विलायती टाट	canvas
कंन्नाटा	न·	1. ठेका, मक्ता, काम अंगावर घेणे	ठेका	contract

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्ष:) किटाळ, लचांड	झमेला, झंझट, आफत	a trouble, a mischief
कंत्राटदार	पुं·	ठेकेदार, काम अंगावर घेऊन पुरे करणारा	ठेकेदार	a contractor
कंथा	स्त्री·	1. गोधडी, ठिगळे जोडून केलेले जाड वस्त्र	कंथा, गुदड़ी, कशरी	a quilt of rags and shreds
		2. गोसावी, बैरागी वापरीत असलेले अंगावरचे वस्त्र	जोगियों का उत्तरीय, चादर	cloth worn by mendicants
कंथाधारी	पुं·	बैरागी, जोगी	कंथाधारी, जोगी, बैरागी	a mendicant
कंद	पुं·	1. गाठ किंवा गोळा असलेले मूळ	कंद, गाँठदार या गूदेदार जड़	a bulbous root
		2. रताळी वगैरे खाण्यालायक मूळ	शकरकंद	sweet potato, Batatas Edulia
कंदमूळ	न·	खाण्याजोगा कंद	खाने लायक कंद	esculent root
कंदन, कदन	न·	1. संहार, कत्तल 2. युध्द, लढ़ाई	नाश, संहार, कत्ल युद्ध, लड़ाई	slaughter, massacre battle
कंदर (न),कंदरा	स्त्री·	गुहा, गुफा	कंदर, कंदरा, गुफा	a cave, a cavern
कंदर्प	पुं·	1. मदन, कामदेव	कंदर्प, मदन, कामदेव	god of love, Cupid
कंदी	वि·	कंदाच्या रंगाचा, मातकट रंगाचा	कंद के रंग का, मटमैला	root-coloured, dust-coloured
कंदील	पुं·	हातात लटकावून नेता येण्याजोगा काचेची चिमणी असलेला घासलेटचा दिवा	लालटेन, फानूस	a lantern

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कंदु (-दो) री	स्त्री·	1. गळ्यातला मंतरलेला दोरा	अभिमंत्रित किया हुआ गले में पहनाने का डोरा	a charmed chord worn around the neck
		2. कडदोरा, कमरेला बांधतात तो दोरा	करधनी, सूत या रेशम की मेखला	cotton or silken waist-chord
		3. मुसलमानतील एक भोजन समारंभ (हजरत फातिमाच्या सन्मानार्थ केला जाणारा	हजरत फातिमा के सम्मान में दिया जानेवाला भोज - मुसलमानों में	feast held by the Mussalmans in honour of Fatima
		4. बकर्याचे मांस, सागुती	बकरे का गोश्त, सगौती	goat's flesh
		5. (लाक्षः) उत्सवाचे सामुदायिक जेवण, भंडारा	उत्सव/समारोह का सामुदायिक भोज	a festival feast open to all and sundry
कंप(पुं·), कंपन	न·	1. थरथर	कंप, कंपन, सिहरन	vibration
		2. थरकाप, कापरे	डर, धाक, कँपकँपी	trembling
		3. गाताना स्वरात येणारा सुरेख कापरेपणा	कंपन	shake, quaver
		4. गतीने हालण्या-डोलण्याची क्रिया (जसा 'भूकंप')	चाल, हिलना-डोलना	tremor, quake, shaking
कंपणे	अ·क्रि·	कापणे, थरथरणे, लटलटणे	काँपना, थरथराना	to tremble, to shake
कंपनी	स्त्री·	1. संघ, मंडळी	संघ, मंडली	company, association
		2. टोळी, तुकडी (सैन्याची)	जत्था, सेना का एक विभाग	company in an army
कंपायमान	वि·	थरथरणारा, कापणारा, लटलटणारा	थर्राता हुआ, थरथराता हुआ	shaking, trembling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कंपवायू	पुं·	अंग किंवा अवयव थरथर कापायला लावणारा वात	कंपवान, अंग में कंप उत्पन्न करनेवाला विकार	shaking palsy
कंपाउंडर	पुं·	डॉक्टराच्या सल्ल्यानुसार औषधे बनवून देणारा डॉक्टराचा सहाय्यक	दवाइयाँ बनानेवाला डॉक्टर का सहायक	a compounder
कंपाझिटर	पुं·	छापखान्यातील खिळे जुळविणारा, जुळारी	कंपोज़िटर, छपाई के अक्षर जोड़नेवाला	a compositor
कंपास	पुं·	1. वर्तुळ, काढण्याचे एक साधन	परकार	a compass
		2. होकायंत्र	कुतुबनुमा, दिशादर्शक यंत्र	a magnetic compass
कंपू	पुं·	चौकडी, टोळी, अड्डा (वाईट अर्थी)	अड्डा, गुट, चौकड़ी (बुरे अर्थ में)	a group (in a bad sense)
कंबख्ती	स्त्री·	दुर्दैव	दुर्भाग्य, कमबख्ती	misfortune
कंबर	स्त्री·	कमर, कड, कटी	कमर, कटि	the waist, the loins
कंबल(-ळ)	स्त्री·	कांबळे, घोंगडी	कंबल	a coarse blanket
कंस	पुं·	1. शब्द व संख्या समुच्चय करणारी किंवा शब्दाचे स्पष्टीकरण दर्शविणारी चिह्नाची जोडी	कोष्टक, बंधनी	brackets, parentheses
		2. श्रीकृष्णाचा मामा	भगवान् कृष्ण का मामा	maternal uncle of Lord Krishna
क:पदार्थ	वि·	तुच्छ, शुद्र	तुच्छ, क्षुद्र, हेय	worthless

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कक्षा	स्त्री·	1. खोली, खण	कमरा	an apartment
		2. मर्यादा, मर्यादा क्षेत्र, आटोका	कक्ष, परिधि, दायरा	orbit, compass
कच	स्त्री·	1. माघार	हार, वापसी, पीछे हटना	yielding, drawing back
		2. चेप, दाब (भांड्यावरचा)	चाँप, दबाव, धक्का	dint, marka of a stroke
		3. रेव, रेतीचे बारीक कण	कंकरी, रेत, बालू के कण	grit
		4. संकट, आपत्ती	संकट, झंझट, आफ़त	state of difficulty, state of dilemma
		5. बारीक, अर्धा इंची खडी (गंवडी कामातील)	छोटी कंकड़ी, कंकरीट के उपयुक्त कंकड़	metal
कचखाणे	क्रि·	1. माघार घेणे, माणे सरणे	पीछे हटना	to draw back, to yield
		2. हिंमत सोडणे, भिणे	हिम्मत हारना, डर जाना	to lose courage, to break down, to sink
		3. चेपले जाणे	दब जाना	to be pressed in, to have a dint
कचकच	स्त्री·	1. रेव, रेतकण	रेत के कण, करदा	grit
		2. रेतकण दाताखाली येताच होणारा आवाज	किरकिराहट	sound from grit coming between the teeth
		3. (लाक्ष:) कटकट, भांडण	किचकिच, झगड़ा, तकरार, हुज्जत	(fig.) wrangling
कचकचा	अ·	1. दातांचा कचकच आवाज करीत, दातचावीत	दाँत पीसते हुए, किचकिचाकर	crunchingly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. मोठ्याने आरडा ओरड करून	हल्ला-गुल्ला करकर	with a big hub-bub/ uproar
कचकचाट	पुं·	1. सर्वांचा मिळून आवाज, ओरडा	हल्ला-गुल्ला, शोर	hub-bub, uproar
		2. भांडाभांडी	झगड़ा, हुज्जत	petty quarrels, squabbles
कचकचीत	वि·	1. हिरवा, कच्चा, अपक्व	कच्चा, अपक्व	raw, not baked (an earthen pot) or not thoroughly boiled (rice etc)
		2. ओला चिंब	बिल्कुल गीला, शराबोर	drenched thoroughly
		3. कचकच लागणारा (खाद्य पदार्थ)	किरकिराहट वाला, रेतवाला	gritty
	अ·	1. नगद वाजवून, रोखीने	नक़द, नक्द़ रकम देकर	in ready cash
		2. पुरेपूर, सपाटून	कसकर, भरपूर	copiously, plentifully, in abundance
कचकडा	पुं·	सेल्युलॉइड	सेल्युलाइड	celluloid
कचकडी	वि·	1. सेल्युलॉइडचा बनविलेला	सेल्युलाइड का बनाया हुआ	made of celluloid
		2. ठिसूळ, चट्कन् मोडण्याजोगा	कनकना, हलकी सी चोट से भी टूट जानेवाला	brittle
		3. भिकार, टाकाऊ	हलका, फुसफुसा	flimsy, worthless
कचकणे	अ·क्रि·	1. कचकन्-तटकन्-मोडणे	दरकना, दबाव से टूट जाना	to give way, to break to yield or under pressure

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. मारामुळे-धाकामुळे - दबून राहणे	दबना, दब जाना	to blench, to shrink back
		3. कच खाणे, माघार घेणे	हिम्मत हारना, पस्त होना, पीछे हटना	to lose courage
		4. निखळणे, एकाबाजूस निसटणे	खिसकना	to slip aside, to be sprained (a limb etc.)
		5. निराश होणे	निराश होना	to lose hope, to be hopeless
कचका	पुं·	1. काठीचा जोराचा वार,-मार,-घाव	लकड़ी का वार/आघात	stroke of a stick, sound blow
		2. एकदम जोराचा हिसका	झटका, धचका, झोंका	a sudden and smart pull
		3. कामाचा सपाटा	झपट्टा, झपेटा	vehement action
		4. अतिशय ताण, भार	जोर का तनाव, बोझ, भार	hard pressure, a great strain
		5. दरारा, धाक	धाक, दबदबा	fear, awe, dread
		6. मनाला एकाएकी बसणारा धक्का	धक्का, आघात	a shock
कचकावणे	स·क्रि·	1. जोराने-आवळून - बांधणे	जकड़ना, कसकर बाँधना	to bind tightly
		2. मारणे, ठोकणे	पीटना, आड़े हाथों लेना	to beat
		3. खरडपट्टी काढणे	बुरा भला कहना, फटकारना	to scold
		4. हासडणे	गाली गलौच करना	to abuse vehemently
		5. ठासणे, चोंदणे	ठूँसना, भरना	to ram, to drive hard into

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कचकावून, कचकून	अ·	1. सर्वशक्ती खर्च करून, जीवापाड, अतिकष्टाने	पूरी ताक़त लगाकर, बड़ी कोशिश करके	tightly, vigorously, with great effort, furiously, vehemently
		2. खूप, अतिशय (खाणे)	खूब, भरपूर, प्रचुर	plentifully, abundantly, sufficiently
कचखाऊ	वि·	माघार घेणारा, भित्रा, धैर्यहीन	धैर्यहीन, हिम्मत हारनेवाला, कायर	yielding, one losing courage, faint-hearted
कचरणे	अ·क्रि·	1. कचखाणे 2. मागेराहणे	झिझकना हट जाना	to falter, to recede to shrink back, to blench
कचरा	पुं·	1. केर 2. टाकाऊ पदार्थ, निरुपयोगी वस्तू	कचरा, कूड़ा-करकट, कतवार बेकार चीजें	sweepings, garbage worthless/useless things, rubbish
		3. एक सुंगधी वनस्पती (उटी सारखी अंगाला लावण्याची)	कचूर, उबटन के काम आनेवाली एक वनस्पति	zedoary
कचाकच (-चा)	अ·	1. कचकच आवाज करीत	कचकच आवाज़ के साथ	(any action) sounding 'कच, कच'
		2. सपासप	झटके के साथ, झट से, खट से	vehemently
कचाकची	स्त्री·	भांडण-तंटा, झगडा	झगड़ा, तू-तू मैं-मैं	squabble
कचाट	पुं·,न·	1. युक्ती, बेत, कारस्थान	युक्ति, तरकीब, कारस्तानी, साज़िश	machination, plotting, scheming

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. धाडस, साहस, अवघड - त्रासाचे - काम	साहस, मुश्किल काम	adventure, enterprise
		3. यत्न	यत्न, प्रयास	effort
		4. घोटाळा, भानगड, लचांड	झंझट, झमेला, बखेड़ा	a strait, scrape, dilemma, a perplexing affaiı
		5. तोहमत, कुभांड	झूठी बदनामी, तोहमत	a calumny, false accusation, a slander
कचारी	स्त्री·	1. दोहींकडून अडचणीची परिस्थिती, इकडे आड तिकडे विहीर अशी अवस्था	दुविधा, दोहरी मुश्किल, इधर कुँआ उधर खाई की हालत	horns of a dilemma
		2. भानगड	झंझट, उलझन	a strait, a dilemma
कचेरी	स्त्री·	कार्यालय, काम करण्याचे ठिकाण	दफतर	an office
क(-कं)चोळे	न·	1. एकासएक लागून तीन कप्पे व वर पेला असलेले एक पूजा पात्र	एक पूजापात्र जिसके तीन खाने जुड़े हुए और ऊपर एक प्याली होती है	a metal-vessel made by joining three small cups and an upper-cup for holding materials of worship
		2. गोल करून बसलेली मंडळी	गोलाकार बैठी हुई मंडली	a ring of people sitting
कच्चा	वि·	1. न पिकलेला, हिरवा	कच्चा, अनपका, अपक्व, हरा	unripe, raw
		2. न शिजलेला	अध कचरा, बिना पकाया हुआ	uncooked
		3. अपूर्ण, ओबडधोबड (चित्र, मूर्ती इ·)	अधूरा, अपरिष्कृत	unfinished, rough, uncompleted

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. अनुभव, ज्ञान, शिक्षण अपुरे असलेला	अप्रौढ़, अपरिपक्व	immature, inexperienced
		5. बिनवाकबगार, अडाणी	अनजान, अनभिज्ञ, गैरवाकिफ़	imperfectly skilled, knowing very little
		6. कोता, संकुचित	संकीर्ण, तंग	narrow-minded, unvarnished, unembellished
		7. ठराविक मापापेक्षा किंवा तोलापेक्षा कमी	प्रामाणिक तौल-माप से कम	roughly measured or weighed
		8. बळकट नसलेला, पक्का नसलेला	जो मज़बूत न हो, पक्का न हो	not strong, not durable
		9. ठोकळ स्वरूपाचा, पक्का न केलेला	जिसमें काटछाँट, रदबदल हो सके, सरसरी	gross, undetailed, rude, rough
		10. फार न टिकणारा, उडणारा (रंग इ·)	अधिक दिन न टिकने वाला (रंग आदि)	raw, imperfect, not durable
कच्चीबच्ची	न·ब·व·	पोरेबाळे	कच्चे - बच्चे, बाल - बच्चे	the little ones, children
कच्छ	पुं·	1. कासोटा	कच्छ, काछ	tuck of a dhoti or a long Sari(of 9 yards)
		2. समुद्र काठचा प्रदेश	किनारे की जमीन	coastal land
		3. कासव	कछुआ, कच्छप	a tortoise, a turtle
		4. कच्छ प्रांत	कच्छ प्रांत	Kutch province
कच्छप	पुं·	1. कासव	कछुआ	a tortoise
		2. कासोटा	कच्छ, काछ	the tuck of a dhoti etc.
कच्छपी लागणे		1. नादी लागणे, कोणाच्या तरी तंत्राने चालणे, मागे मागे करणे	किसी के पीछे लगना/के पीछे पागल होना/का आश्रय लेना, -के पीछे -पीछे चलना	to dangle after, to dance attendance on, to be dependent upon

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पाठपुरविणे, त्रास देणे	सताना, परेशान करना, पीछे पड़ना	to pester, to annoy persistently
कजाख(-ग)	वि·	1. भांडखोर, खाष्ट	झगड़ालू, दुष्ट	quarrelsome, ferocious
		2. क्रूर, राक्षसी	क्रूर, जंगली	cruel, savage
कज्जा	पुं·	1. भांडण, तंटा	कज़िया, झगड़ा, टंटा	quarrel, dispute
		2. वाद, प्रकरण, खटला (विशेषत: फौजदारी)	नालिश, मुक़दमा (फौजदारी)	criminal case
कज्जेखोर	वि·	भांडखोर, तंटेखोर	झगड़ालू	quarrelsome
कज्जे दलाल	पुं·	भांडण-तंटे उकरून काढून त्यावर पैसे मिळविणारा	कज़िया-दलाल, झगड़े लगाकर उनसे पैसा कमाने वाला	an embroiler, a make-bate
कट	पुं·	1. गुप्त मसलत कारस्थान	षड्यंत्र, साज़िश	a conspiracy,
		2. जूट, संगनमत, संघ	गुट, दल, समूह	a confederacy, league
		3. सोंगट्याच्या पटात (x) अशीखूण केलेले घर (या घरात गेलेली सोंगटी मरत नाही)	चौपड़ की बिसात में तारांकित (x) ऐसे निशान वाला खाना जहाँ पहुँचने पर गोटी नहीं मरती	a crossed square in a chequered cloth in dice-playing
		4. पुरण शिजवून त्यातून आमटीसाठी पाणी काढून घेतात ते	चने की दाल उबाल कर निकाला हुआ पानी जिसका सालन बनाते हैं	a decoction of gram pulse
		5. हत्तीचे गंडस्थल	हाथी का गंडस्थल	an elephant's temple
		6. लोखंडाचे वेढे	लोहे का छल्ला, हलका	an iron ring
कटक	न·	1. सैन्य, फौज	कटक, सेना, फौज	an army
		2. सोन्याचे कडे (हातातील)	सोने का कड़ा/कंगन	a bracelet of gold

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. छावणी	छावनी, फौज का पड़ाव	a camp of the army
		4. राजधानी	राजधानी	the capital
कटकट	स्त्री·	1. त्रास, -पीड़ा	पीड़ा, परेशानी, क्लेश, तकलीफ़	trouble, nuisance
		2. झंझट, भानगड, लचांड	झंझट, झमेला, माथापच्ची	a perplexing business
		3. किरकिर	पिन - पिन	wearying persistence
		4. झगडा, तंटा, भांडण	झगड़ा, टंटा, तकरार	wrangling, squabbling
कटकट्या	वि·	कटकट करणारा, किरमिर्या, भांडखोर	किच - किच या झिक - झिक करनेवाला, झगड़ालू	of a wrangling nature, fretting
कटकन्-दिशी	अ·	'कट' आवाज करीत, तट्कन्	खट से, तड़ाक से	with a sharp sound
कटका	पुं·	तुकडा, कंडका	टुकड़ा	a fragment
कटघर	न·	1. लाकडी पिंजरा ज्यात आरोपीला उभें करतात तो	कटघरा	wooden railing, balustrade, wooden cage
		2. घराभोंवतीचे कुंपण, कुडण	घर की चारों ओर का बाड़ा	a fence, an enclosure
		3. कठडा	जंगला	a railing, a banister
कटणे	अ·क्रि·	1. कमी होणे, बाद होणे	कटना, रद्द होना, दूर होना, खारिज होना	to be cut, to be subtracted, to be removed or retrenched
		2. कष्टाने-दिवस किंवा वेळ जाणे	कटना, बीतना	to elapse or pass wearily

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. युद्धात कापले-काटले-जाणे, ठार होणे	कटना, टुकड़े होकर मारा जाना	to be cut and killed in fight
		4. (शेताची) कापणी होणे	फ़सल की लुनाई होना	to be reaped
कटते व्याज	न·	परतफेड होईल तेथपर्यंतचेच फक्त आकारलेले व्याज	कटवाँ ब्याज	interest upon broken periods
कट(-ड) दोरा	पुं·	कमरेला गुंडाळतात तो साधागोफाचा दोरा किंवा सोन्या चांदीची सांखळी (कमरेचा-दागिना)	करधनी, सूत या रेशम के गोप की या सोने चांदी की मेखला	a silken or cotton chord or golden or silver chain worn round the waist
कटमिती,-मुदत	स्त्री·	व्याजाचा हिशेब करण्याचा एक प्रकार (यात कर्जाची रक्कम व्याजासह जसजशी फेडली जाते तसतसे मुद्दल कमी कमी होत जाते)	कटवाँ ब्याज की पद्धति	a mode of settling interest upon a loan viz. reducing the principal from time to time according to the instalments paid with their accrued interest
कटवणी	स्त्री·	1. पहार 2. पाथरवटाचे हत्यार	रंभा संगतराशों की सबरी	an iron-bar stone cutter's bar
	न·	कटाचे पाणी 'कट' (5) पाहा	दे· 'कट' (5)	vide 'कट' (5)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कटविणे	स·क्रि·	1. काढून लावणे, चट्कन् निरोप देणे, घालवून लावणे	निकाल देना, पिंड छुड़ाना, हटाना	to turn away, to give a go-by to
		2. पतंगाचा पतंगाला छेद देणे	पतंग काटना, पतंग लड़ाना	to cut a kite
कटाकटी	स्त्री·	1. पतंगाची-उडत असताना काटा छाट, गुंतागुंत	पतंगों की भिड़ंत	kite-contest, kite-strife
		2. छाटा छाट, काट छाट	काट छाँट, कतरब्योंत, कटौती	retrenchment, cutting and clipping
कटाकटी, -ने	अ·	कसेबसे, ओढूनताणून	किसी तरह, बड़ी मुश्किल से, ज्यादा से ज्यादा	at the most, at the utmost computation
कटाक्ष	पुं·	1. तिरकी दृष्टि, डोळ्याच्यां कोपर्यातून प्रेमाने किंवा तीव्र दृष्टिने पाहणे	कटाक्ष, तिरछी नज़र, प्रेम से या तीव्रता से, आँखों के कोने से नज़र डालना	side-glance, looks of love or displeasure
		2. डोळा घालणे, वाकडी दृष्टि	टेढ़ी आँख, बुरी दृष्टि	a wink, a blink, a leer, a lecherous look
		3. व्यंगार्थाचे बोलणे, लागट भाषण	ताना, आक्षेपयुक्त भाषण, व्यंग्योक्ति	covert language or speech, an insinuating speech, a taunt
		4. वैर, राग	बैर, दुश्मनी, कीना	enmity, hate
		5. रोख, कल	झुकाव, प्रवृत्ति, रुझान	drift, covert aim, hearing
		6. जोर, भर	जोर, बल, महत्व	bearing, emphasis
कटा(-ट्या)र	स्त्री·	खंजीर सारखे एक हत्यार	कटार, खंजर	a dagger

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कटाव	पुं·	1. व्यस्थित-डौलदार-रचना-बांधणी	अच्छी रचना, ठाठ, ढंग	spruce or smart composition
		2. आकर्षक देखावा	दिखावा, नज़ारा	an imposing display, showy array
		3. आटोपशीरपणा, भारदस्तपणा	निकटता	closeness, compactness
		4. कट, जूट	एका, यूथ	a combination, a league
		5. काव्याचा एक छंद	काव्य का एक छंद	a poetical metre, a ballad
		6. कापा कापी	कत्ल, हत्या	slaughter
कराह	पुं·	मोठी कढई, काहील	कड़ाहा (-ह)	a large frying pan or boiler, large cauldron
कटि (-टी)	स्त्री·	कंबर, कड	कटि, कमर, गोद	the waist, the side
कटिबंद	पुं·	कटदोरा	करधनी	waist-chord
	वि·	संयमी, ब्रह्मचारी	संयमी, ब्रह्मचारी	self-restrained, celibate
कटिबंध	पुं·	1. कमरपट्टा	कटिबंध, कमरबंद, पटुका	a belt, a girdle
		2. भूगोलशास्त्रात पृथ्वीच्या उष्णतेच्या व शीततेच्या दृष्टिने मानले गेलेल्या पाच विभागापैकी प्रत्येक	गरमी-सरदी के विचार से भूगोल शास्त्र में माने गये पृथ्वी के पांच भागों में से हर एक	a zone of the earth
कटिबद्ध	वि·	कंबर (कमर) कसलेला, तयार असलेला, सिद्ध तत्पर	कटिबद्ध, मुस्तैद, तैयार, आमादा	prepared, ready, girt up

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कटिवात	पुं·	कंबर धरणारा वात	कटिवात, कमर-दर्द	lumbar, rheumatic affection of the lumbar
कटिशूल	पुं·	(लाक्ष:) लंपटपणा, तीव्र कामेच्छा	तीव्र विषयेच्छा	(a covert term for) the sexual lust
कटिस्नान	न·	कंबर पाण्यात ठेवण्याचा उपचार	कमर को पानी में रखने का एक प्राकृतिक उपचार	hip-bath
कटु	वि·	1. कडू	कटु, कड़वा	bitter
		2. तीव्र, उग्र	उग्र, तेज़	fiery, sharp
		3. अप्रिय काळजाला झोंबणारा (शब्द इ·)	अप्रिय, बुरा लगने वाला	offensive, cutting
कटोरा	पुं·	मोठी वाटी, वाटगा	कटोरा	a bowl of metal
कट्टर	वि·	1. पक्का, पुरा, दृढ़	पक्का, दृढ़, चुस्त	staunch, firm in principle etc., stout and firm
		2. हट्टी, दुराग्रही	हठी, दुराग्रही, जिद्दी	dogmatic, fanatic
		3. सनातनी विचाराचा, पुराणमतवादी	पुराणपंथी, दकियानूसी	orthodox
कट्टा	वि·	1. 'कट्टर' (1) पाहा	दे· 'कट्टर' (1)	vide 'कट्टर' (1)
		2. अंत:करणा पासूनचा	जानी, गहरा	intimate (friend), fierce (enemy)
	पुं·	1. ओटा, उंच केलेली बसण्याची जागा	चबूतरा, चौतरा	a raised seat or place (of stone)
		2. छोटी पेठ, छोटा बाजार ('सराफ कट्टा' इ·)	छोटा चौकोर बाज़ार	a small market-place
कट्टी	स्त्री·	1. पाहा 'कट' (3)	दे· 'कट (3)'	vide 'कट (3)'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. मित्रता भंगाची खूण, गट्टी फू करणे	मित्रता भंग का संकेत	a token/a sign of discord
कठडा	पुं·	लाकडी जाळीचा किंवा दगडां-सीमेटचा उभा केलेला संरक्षक भिंती सारखा अडथळा	जंगला	a railing
कठाण	न·	मूग, तूर, उडीद इ· कडधान्य, कडदण	मूँग, तुवर, अरहर आदि दलहन	pulses
कठिण	वि·	1. अवघड, कष्टाचा	कठिन, मुश्किल, दुष्कर	difficult
		2. कडक, उग्र, प्रखर	कड़ा, सख्त, कर्रा, करारा	fierce, ardent, severe
		3. संकटपूर्ण, बिकट	संकटपूर्ण, कष्टकर, तकलीफ़ देनेवाला	full of difficulties, hard, strenuous
		4. गुंतागुंतीचा, कूट	पेचीदा	puzzling, enigmatic
		5. क्रूर, निर्दय, कठोर हृदयी, निष्ठुर	क्रूर, निर्दय, बेरहम, निष्ठुर	harsh, merciless, rough, cruel
		6. घट्ट, 'मृदु'च्या उलट	कठिन, सख्त	hard, stiff, not easily penetrated
कठोर	वि·	1. निर्दय, क्रूर, निष्ठुर	कठोर, निष्ठुर, बेरहम	merciless, harsh, pitiless
		2. कडक, उग्र, प्रखर	कड़ा, सख्त, प्रखर	ardent, fierce, severe
		3. तीक्ष्ण, बोचक	तीक्ष्ण, चुभनेवाला	sharp, offensive, cutting
		4. कर्कश	कर्कश	harsh, rough

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कठोर वर्ण	पुं·	(व्याक·) क वर्ग ते प वर्ग या प्रत्येक वर्गातील पहिले दोन वर्ण आणि श, ष, स	(व्याक·) क वर्गादि पांच वर्गों में से हरेक के प्रारंभिक दो वर्ण और श, ष, स	(gram.) hard syllable (such as every two commencing syllables of the five classes of syllables from क वर्ग to प वर्ग along with श, ष and स)
कड	स्त्री·	1. कंबर, कमर	कटि, कमर, गोद	waist, loins, flank
		2. बाजू, पक्ष	पक्ष, तरफ़दारी, हिमायत	side, espousal of a side or party, partiality
		3. शेवट, काठ, टोक	ओर, सिरा, छोर, किनारा	edge. verge, margin, brink
		4. तड, निकाल	नतीजा, खात्मा	end, completion, settlement, clearance
कडक	वि·	1. ताठर, 'मऊच्या उलट,' लवचिक नसलेला	कड़ा, सख्त, जो लचीला न हो	rigid, stiff, tough
		2. महाग (भाव, दर)	तेज़, महँगा	costly, dear
		3. तापट, शिस्तीचा, रागीट, उग्र	तेज़ मिजाज, अनुशासनप्रिय, गुस्सावर, उग्र	impetuous, ardent, disciplinarian, hot
		4. प्रखर, कडकडीत, अतिशय गरम	प्रखर, कड़ी या चिलचिलाती (धूप)	very hot
		5. कडकडीत, कुडकुडीत, चांगला सुकलेला	कडकड़ाना, कुरकुरा, पूरा सूखा हुआ	hard and stiff, dry, crisp

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		6. जोराचा, सणसणीत	जोरदार, साफ, मुँहतोड़	blunt, flat, unequivocal, firm
		7. जहाल, तिखट	तीखा, तीक्ष्ण	pungent, strong
		8. असह्य, बोचक (थंडी)	असह्य, चुभनेवाला (शीत)	sharp, pinching, biting, severe (cold)
		9. कच्चा, चांगला न पिकलेला	कच्चा, अपक्व, न पका हुआ	unripe, hard
		10. दणकट, दडस	ठस, ठोस, मज़बूत	stout and strong
		11. कर्कश, कर्णकटू	कर्कश, कर्णकटु	shrill or piercing
कड(-डा)का	पुं·	1. भाटाचे गाणे. वीर	चारण-गीत	a ballad of a Bhât or bard
		2. गर्जना, दणका, कडकडाट	गर्जना, शोर, हल्ला, कड़कड़ाहट	loud sound of drums etc.
		3. (थंडीची) अतिशयता, कडकड होण्याची अवस्था	(ठंडी की) तीव्रता, अतिशयता	severity, intensity
कडकडणे	अ·क्रि·	1. 'कडकड' असा प्रचंड आवाज करणे किंवा होणे (विजेता इ·)	कड़कड़ाना, (बिजली का) कड़कड़ शब्द होना	to storm, to thunder, to give forth a cracking sound
		2. (तूप वा तेल) खूप तापणे	(घी या तेल) खूब गरम होना (जिससे उसकी कड़कड़ आवाज़ होने लगे), कड़कड़ाना	to be highly heated (as to make कड़कड़ sound), to crackle
		3. खूप रागावून बोलणे	फटकारना, भर्त्सना करना, कड़कड़ाना	to inveigh, to rail
कडकडाट	पुं·	1. कडकड असा प्रचंड आवाज (विजेचा इ·)	कड़क, बिजली चमकने के बाद होनेवाली आवाज़	a thunder

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (तोफेची इ·) गर्जना, गडगडाट	गर्जन, गर्जना, गड़गड़ाहट (तोप आदि की)	a loud rumbling or rattling
		3. (ताशांचा इ·) तडतड तडतड असा जोराचा आवाज	कड़कड़ाहट, कड़ाका	a cracking sound of drums
		4. टाळ्यांचा एकत्र आवाज	गूंज (तालियों की)	sound of clapping
कडकडीत	वि·	1. कुडकड आवाज करणारा (उदा· दातांखाली चावताना)	कड़कड़ाता	making crackling sound (as under chewing)
		2. अतिशय, गरम, कढत, प्रखर	तेज़, चिलचिलाती (धूप)	intensely hot
		3. पखड, स्पष्ट (भाषण इ·)	साफ़, स्पष्ट	plain, outright
		4. कडक, कट्टर (सोवळे इ·)	कट्टर, चुस्त	rigidly observant
		5. वाळलेला, सुकलेला, शुष्क	सूखा	dry
		6. कडकपणे-निष्ठापूर्वक-पाळलेला (नियम इ·)	कठोर, दृढ़, कड़ा	hard, severe, rigorous
कडकडून	अ·	1. जोराने-घट्ट-आवळून (मिठीमारणे)	कसकर, ज़ोर से, दृढ़ता के साथ (मिलना)	closely, firmly, tightly (clasping, hugging)
		2. आवेशाने, रागाने, चवताळून (हल्लाकरणे)	जोश के साथ, गुस्से के साथ, किट - किटाकर	ardently, vehemently, furiously (rushing upon)
		3. कडकून, सपाटून (भूक लागणे)	कसकर, भरपूर	severely (hungry)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कडकणे	अ·क्रि·	1. कडक - कडकडीत होणे	(सूखकर) कड़कड़ाता बनना	to dry stiffly or hard
		2. तडकणे, उलणे	तड़कना, दरकना, 'तड़' की आवाज़ के साथ फटना	to crack
		3. करपणे (पीक)	झुलसना, जलना, मुरझाना	to scorch, to burn
		4. पक्व होणे, कापणीला येणे	पक्व होना, लुनने लायक होना	to become ripe or dry for reaping
		5. अशक्तहोणे	सूखना, दुबला हो जाना	to become lean
		6. कडकड वाजणे (चावताना)	(दाँतों तले) कड़कड़ आवाज होना (चबाते समय)	to crunch, to crackle
		7. खूप रागावून बोलणे	कड़कना, गरजना, डाँटते हुए कर्कश स्वर में बोलना	to rail and bawl
		8. महागणे, भाववाढणे, तेजी होणे	भावों का बढ़ जाना, तेज़ी होना, महँगी होना	to be high (market-rates)
		9. कडकड असा आवाज होणे, गरजणे (वीज)	कड़कना, गरजना	to crack or peal, to thunder
कडकावणे	स·क्रि·	1. चाबूक किंवा थप्पड़ मारणे	तमाचा लगाना या कोड़ा मारना	to slap, to strike with a lash
		2. चोपणे, मारणे	कसना, मारना, लगाना	to beat, to strike hard, to whack
		3. दरडावून बोलणे	डाँटते हुए ज़ोर से बोलना, कड़कना	to storm or to roar at
		4. स्पष्ट-निर्भीडपणे-सांगणे	खरीखरी सुनाना, साफ साफ बोलना	to speak bluntly
		5. चापणे, खरडपट्टी काढणे	फटकारना, डाँटना	to scold
कडकी	स्त्री·	1. अंगात (मुरलेली उष्णता	जीर्ण ज्वर	morbid heat

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गरमी (एक रोग)	गरमी (एक रोग)	lues
कडदन, कडधान्य	न·	द्विदल धान्य, डाळ होणारे धान्य	दलहन	pulse
कडदोरा	पुं·	कटदोरा	करधनी	waist-cord or chain
कडनिकड	स्त्री·	धावपळ, निकडीचा प्रयत्न	दौड़धूप, बड़ीभारी कोशिश	efforts, toil
कडबा	पुं·	ज्वारीची ताटे (कणीस काढलेला)	कड़बी (-बी), जुआर के डंठल जो चारे के काम आते हैं	culms of jowar dried for fodder
कडबू	पुं·	1. गूळ मिसलेले पुरण (चणा डाळीचे) भरलेला कानोला	पूरन पूरी, वह पूरी जिसमें उबाली हुई चने की दाल का पूरन गुड़ के साथ भरा हो	a cake stuffed with boiled gram-pulse mixed with jaggary and rolled up
		2. (लाक्षः) क्षुद्र मनुष्य	(लाक्ष·)तुच्छ/फालतू आदमी	(fig.) an insignificant person
कडबोळे	न·	नाना धान्यांच्या व डाळीच्या पिठांचे मिश्रण करून चक्राकार बनवून तळून काढलेला खमंग पदार्थ	अनेक प्रकार के अनाजों और दालों के आटे की जलेबी की तरह चक्राकार तली हुई नमकीन खाद्य वस्तु	a coil-like eatable of mixed corus and pulses
कडमड (स्त्री·)		तापाची कणकण	बुखार की सिहरन या कँप-कँपी	feverishness
कडमोडा	पुं·	2. दुखण्यानंतर येणारी अशक्तता	बीमारी के बाद आने वाली कमज़ोरी	lassitude or weakness following sickness
कडमडणे	अ·क्रि·	1. कणकण वाटणे	बुखार की कँपकँपी होना, कसमसाना	to feel feverish

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. मध्येमध्ये धडपडणे, अडमडणे, लुडबुडणे	दस्तंदाज़ी करना, दखल करना	to meddle, to interfere unnecessarily
कडवट	वि·	काहीसा कडू, कडू चवीचा	कडुआ, कसैला, कटुसा	somewhat bitter, bitterish
कडवळ	न·	1. उन्हाळ्यातला ओला चारा	गर्मियों में उगाया जाने वाला हरा चारा	green fodder grown in hot season
		2. मक्याची ताटे	मकई के डंठल	green stalks of maize
कडवा	वि·	1. कडवट, कटू	कसैला, कडुआ	bitterish, bitter
		2. तापट, जहाल	उग्र, कड़ा, सख़्त	fanatical,fiery, impetuous
		3. रानटी, आडमुठा	जंगली, उज्जड	savage, hard to deal with
		4. क्रूर, निर्दय	क्रूर, कठोर	harsh, cruel
		5. शूर, साहसी	शूर, साहसी	brave, reckless
		6. अनौरस	अनौरस, जारज, अवैध	illegitimate
	पुं·	1. वालाची एक जात	सेम की एक किस्म जो कड़वी होती है	a bitter variety of legume, वाला
		2. कडू बदाम	कड़वा बादाम	a variety of almond which is bitter
कडवे	न·	गीताचा एक चरण	कड़ी, गीत का एक चरण	a portion of a song
कडसणी	स्त्री·	1. नाडा, सरकदोरी	नाड़ा, रस्सी	cord of a purse
		2. मंथन, घुसळण	मंथन, बिलोने की क्रिया	churning
		3. भेदभाव	भेदभाव	differentiation
		4. झडती, तपासणी, विचारपूस	जाँच, पूछताछ	close examination, investigation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कडसणे	स·क्रि·	1. जोराने बांधणे, आवळणे	कसना, कड़ा करना	to bind tightly
		2. कस लावणे, पारख करणे	परखना, जाँचना	to test
		3. घुसळणे	बिलोना	to churn
	अ·क्रि·	क्षीण होणे, वाळणे	सूखना, कमज़ोर होना	to grow lean, to be emaciated
कडसरी	स्त्री·	1. पाटी, दुरडी इ·च्या काठाचा घट्ट विणलेला भाग	टोकरी आदि की ऊपर की किनारी का भाग, हाशिया	the extreme or edging slip of a basket etc.
		2. डोंगर पहाडांच्या कड्यांचा प्रदेश	पहाड़ों और घाटियों का प्रदेश	precipitous brow of a mountain
कडा	पुं·	डोंगराचा-पहाडाचा-तुटलेला किंवा चढा भाग	खड़ी चट्टान, कगार	a cliff or precipice
कडाका(-खा)	पुं·	जोर, तीव्रता, अतिशयता, अतिरेक	तीव्रता, अधिकता, अतिशयता, अतिरेक	rigour, severity, extreme
कडाकूट	स्त्री·	1. काथ्याकूट, नीरस चर्चा	बेकार की बहस, पिष्टपेषण	wearisome sifting and debating
		2. अतिशय जोराचा प्रयत्न, खूप मेहेनत	बड़ी कोशिश, महान् आयास, कठोर परिश्रम	toil, pains, efforts
		3. बारीक संशोधन	सूक्ष्म खोज, अन्वेषण	minute investigation
कडाकोट	पुं·	कड्याला लागून असलेली किंवा तटबंदीची दुर्गम अशी कोंडून ठेवण्याची जागा	चट्टान से सटकर बनाया गया या मजबूत चट्टान का बंदीखाना	confinement at a spot having a precipice or an escarpment on all sides

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कडाक्याचा	वि·	जोरदार, अतिशय, पराकाष्ठेचा	ज़ोरदार, अति अधिक, कड़ाके का, सख्त	rigorous, severe
कडाडणे	अ·क्रि·	1. 'काड काड' असा आवाज करणे, गरजणे	कड़कना, गरजना	to crash or crack with a roar
		2. (लाक्ष:) रागाने ओरडून बोलणे, गरजणे	(लाक्ष·) गरजना, चिल्लाना, डाँटते हुए ज़ोर से बोलना	to bellow, to bawl
कडाबीन	स्त्री·	बंदूक (जुन्या पद्धतीची)	कारबाईन (एक प्रकार की तोड़ेदार छोटी बंदूक)	a carabine
कडासन	न·	कातड्याचे आसन	चमड़े का आसन	leather seat
कडी	स्त्री·	1. धातूचा लंबगोल तुकडा, दुवा	कड़ी, जंजीर का एक छल्ला	a link of a chain
		2. अशा दुव्यांची बनविलेली साखळी (जी दाराला लावतात)	कुंडी, दरवाज़े की जंजीर या साँकल	a chain
		3. लाकडी अरुंद व लहान चौरस बहाल किंवा तुळवट	छोटी धरन या शहतीर, पाटन के नीचे दी हुई कड़ी	a small square piece of timber, a rafter, a beam
		4. वरताण, मान, वरचढपणा	मात, चढ़ाई, बढ़ जाना, फौक़ियत	excelling, superiority, pre-eminence
कडीपाट	पुं·	लाकडी फळ्यांच्या तुकड्याचे छत तक्तपोशी, पटई	पटाव, पटान	roof of joists and beams, ceiling of planks
कडील	वि·	अमुक बाजूचा	ओर का, तरफ का	of particular quarter

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कडू	वि·	1. रसांच्या सहा प्रकारांपैकी एका प्रकारचा, कटू	कड़वा, कड़ुआ, कटु	bitter
		2. अप्रिय	अप्रिय, नागवार	unpleasant, disagreeable
		3. अनौरस (संतती)	अवैध, जारज (संतति)	illegitimate
कडूजहर	वि·	अत्यंत कडू	बेहद कड़वा	exceedingly bitter
कडूतेल	न·	कंरजेल तेल	करंज के बीजों का तेल जो कड़ुआ होता है	oil obtained from करंज
कडूनिंब	पुं·	कडूलिंब, कडू औषधी पानाचे झाड	नीम	a tree Melia Azadirachta
कंडू भोपळा	पुं·	1. तुंबाफळ असणारा भोपळ्याचा प्रकार	कड़वा कद्दू, तूंबा	bitter gourd, Lagenaria Vulgaris
		2. (लाक्ष·) अनौरस मुलगा	अवैध संतान	illegitimate offspring
		3. नीच जातीचा किंवा बहिष्कृत मनुष्य	हलकी जाति का या बहिष्कृत मनुष्य	person inferior in caste or a person expelled from caste
कडून	अ·	हून, पासून	से, तरफ़ से, द्वारा	from
कडे	न·	1. पुरुषाच्या मनगटावरीला एक अलंकार किंवा वळे	कड़ा, कंगन	ring or circle of metal (ornamental or otherwise)
		2. वर्तुळ, घेर, गोल	घेरा, मुहासरा, गोल	a circle
	अ·	1. अमुक दिशेला	ओर, तरफ़, दिशा में	towards, in the direction of
		2. कडेवर ('कडे घेणे')	गोद में, कमर पर	on one's flank

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. प्रदेशात, भागात ('तुमच्याकडे काय हाल हवाल')	प्रदेश में	in the region of
		4. जवळ, पाशी (त्याच्याकडे दोन बंदुका आहेत)	पास, कब्जे में	in one's charge, under one's control
		5. स्वाधीन, सुपूर्द ('हे काम माझ्याकडे लागले)	हवाले, सुपुर्द, मातहत	to one's charge, with
कडेकपाट(-र)	न·	1. दरी खोरे, दरड-गुहा	गिरिगुहा, पहाड़ी गुफाएँ और चट्टान	cliffs and caverns, rocks and crags
		2. दुर्गम ठिकाण	दुर्गम स्थान	inaccessible place
कडेकोट	वि·	सर्वबाजूंनी सुरक्षित, भक्कम	पक्का, पूरा लैस	fast and secure on all sides
कडेचा	वि·	1. शेवटचा	सिरे का, अंत का	last ending
		2. अंतिम	अंतिम	extreme
कडेवर	अ·	1. टोकावर, काठावर	सिरे पर, किनारे पर	on the edge, on the verge
		2. कमरेच्या एका बाजूवर	गोद में, कमर पर	on one's flank, - loin
कडेलोट	पुं·	1. कड्यावरून ढकलून मरणाची शिक्षा	अपराधी को खड़ी चट्टान पर से नीचे धकेल कर मृत्यु की दी हुई सजा	execution by hurling the culprit down precipice
		2. परमावधी, कमाल, पराकोटी	पराकाष्ठा, चरम सीमा, हद	extreme limit, one's best, the highest
		3. अतिरेक	अतिरेक	excess, superfluity
		4. अध:पात, पतन	ह्रास, अध:पतन, पतन	a rapid and great degradation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		5. हकालपट्टी	हटाना, निकाल देना	turning out
कडोकडी	अ·	चट्कन्, तातडीने, ताबडतोब, जल्दी	तुरंत, झट से, जल्दी से	pressingly, hurriedly
कडोविकडी	स्त्री·	1. बोलण्यातला डावपेच	उलझनभरी बात	subtle tortuousness of speech
		2. दुटप्पी-खाचाखोचीचे-बोलणे	द्वयर्थक बात, गूढ़ार्थ भाषण	craftily obscure speech, speech replete with double-meaning
		3. पेच, डावपेच	दाँव-पेंच, चाल	manouvering, artful catch
		4. युक्त्या, खुब्या	युक्तियाँ, खूबियाँ	ingenious ways, devices
		5. पराकोटी	पराकाष्ठा, हद	extreme limit
कडोसरी	स्त्री·	कमरेच्या बाजूवर मुरडलेला धोतराच्या किंवा लुगड्याच्या काठाचा भाग	धोती की या साड़ी की मुर्री, धोती का या साड़ी का कमर पर डाला हुआ बल	twisted edge of a dhotee or sari on the flank
कडोसा (कडुसा)	न·	संधिप्रकाश (प्रात:काळचा किंवा संध्याकाळचा)	संधि प्रकाश (प्रात: का या संध्या का)	twilight
कड्याळ	न·	1. दरड, कड्यासारखा सुळका	कगार	a cliff
		2. लचांड, भानगड, आपत्ती	आफ़त, संकट	embarrassing occurrence, trouble
कड्याळे	न·	1. मोठा लाभ, बराच फायदा	बड़ा लाभ, मुनाफ़ा	great profit, gain
		2. घबाड	अचानक होने वाला लाभ	a windfall

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कढ	पुं·	1. उकळी, उसळी	उबाल, जोश, उफान	ebullition
		2. आवेग, उचंबळ, उमाळा	आवेग, उमंग	an emotional impulse
कढई	स्त्री·	तळण्याचे भांडे	कड़ाही, कड़ाहा (-ह)	a frying pan
कढण	1.	काढा, कोणतेही धान्य शिजवून काढलेले पाणी	काढ़ा, क्वाथ, मूँग, चावल आदि को उबालकर निकाला हुआ पानी	a decoction, broth of pulse or grain
कढणे	अ·क्रि·	1. उकळणे, शिजणे	उबलना, खौलाना, जोश खाना	to boil
		2. मनातल्या मनात संताप होणे	क्षुब्ध होना, मन ही मन जलना	to get hot, to be agitated
कढत	वि·	उकळणारा, गरम	गरम, उबलता हुआ	hot, boiling
कढविणे	स·क्रि·	1. उकळविणे, काढा बनविणे, पाण्यात शिजविणे	उबालना, खौलाना, पानी में पकाना	to decoct, to prepare by boiling
		2. तूप होईल इतके लोणी उकळविणे	फफोले डालना	to heat, to scald
कढी		ताकाला बेसन व मसाला लावून उकळून बनविलेले एक पातळ तोंडीलावणे	कढ़ी	a sauce prepared of buttermilk mixed with gram-flour and condiments and boiled
कढीनिंब	पुं·	सुंगधी पानाचे एक झाड, ज्याची पाने मसाल्यात व कढीत वापरतात	कढ़ी की पत्ती, कटनीम	a tree, leaves of which being fragrant are mixed with कढ़ी, Bergera koenigi

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कण	पुं·	1. अत्यंत अल्प अंश 2. धान्याचा दाणा किंवा त्याचा तुकडा	कण, जर्रा अनाज का दाना या उसका टुकड़ा	a particle single seed of grain or its fragment
कणकण	स्त्री·	1. ताप येण्याची अवस्था, थंडी वाजून येणे 2. बारीक ताप	बुखार की कँपकँपी, सिहरन हल्का बुखार	rigors preceding fever feverishness
कणकणणे	अ·क्रि·	(तापापूर्वी) अंग मोडून येणे	अंग टूटना, शरीर का दर्द करना	to be affected with feverish sensations
कणखर	वि·	खंबीर, बळकट, मजबूत	कड़ा, मज़बूत, हट्टा कट्टा	strong, hardy
कणगा(पुं·)		कळकाची, वेळाची धान्य		
कणगी	स्त्री·	साठविण्यासाठी बनविलेली उंच मोठी टोपली	अनाज रखने का बाँस का बना बड़ा टोकरा, खाँचा	a cornbin made of bamboo chips
कणव	स्त्री·	दया, कींव, करुणा, कळकळ	करुणा, दया, तरस	pity, compassion
कण(-न) वाळू	वि·	दयाळू, कणव असलेला	दयालु, करुणा युक्त, रहम दिल	kind-hearted
कणशः	अ·	कणाकणाने, थोडेथोडे	कण कण करके, तिलतिल, थोड़ा-थोड़ा करके	in small parts or minute particles, grain by grain, little by little
कणा	पुं·	1. पाठीचा उभा दांडा, पृष्ठ रज्जू 2. गाडीच्या चाकाचा आस	रीढ़, मेरुदंड अक्ष, धुरी, धुरा	the spinal chord, the spine, back-bone an axle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कणिंग	स्त्री·	पाहा 'कणगा'	दे· 'कणगा'	vide 'कणगा'
कणिक	स्त्री·	गव्हाचे पीठ	गेहूं का आटा	wheat flour
कणिका	स्त्री·	1. अतिसूक्ष्म कण	कणिका, कण, तिनका	a very small particle
		2. कणी (तूप, साखर इ· ची)	रवा, दाना	granule
कणी	स्त्री·	1. धान्याच्या दाण्यांचे अगदी लहान लहान तुकडे	कनी, कनकी, खुद्दी	a broken bits, particles
		2. रवा, दाणा	रवा, दाना	granule
		3. कण	कण, ज़र्रा	particle
कणीदार	वि·	रवेदार, दाणेदार	रवेदार, दानादार	composed of granules
कणी(-ण)स	न·	1. मक्का, बाजरी किंवा ज्वारीयांना येणारे दाण्यांनी भरलेले फळ	भुट्टा, मक्के की हरी बाल, जुआर या बाजरे की बाल	an ear of corn of jowar or bajra or maize
		2. केवड्याचे फूल	केवड़े की बाल,-का गुच्छा	Ketaki flower
कणे(-ण्हे)र, कणेरी	स्त्री·	1. तांदुळाच्या कण्यांची केलेली पातळ पेज	चावल की लपसी, माँड	rice-particles boiled in water
		2. एक फुलझाड ज्याची फुले गुलाबी रंगाची व झुपकेदार असतात, करवीर	कनेर, करवीर	a flower-plant Narium odorum

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कण्या	स्त्री· ब· व·	1. पुष्कळ कणी	कनियाँ, कनकियाँ	grain-particles
		2. तांदुळाच्या किंवा ज्वारी-बाजरीच्या कण्यांचा शिजविलेला शिरा	चावल या जुआर-बाजरे का पकाया हुआ दलिया	dish of cooked rice-particles
कण्हणे	अ·क्रि·	वेदनेने आवाज काढणे	कराहना	to groan
कतरण	न·	कातरलेले तुकडे, कात्रण	क़तरन, कपड़ा-काग़ज आदि के काटने के बाद बचे रहने वाले छोटे रद्दी टुकड़े	clippings, cuttings
कतरणे	अ·क्रि·	निघूनजाणे, उठूनजाणे	निकल जाना, चलते बनना, चल जाना	to get out, to get away
कतवार	न·	1. सैन्या बरोबरचे बाजार बुणगे, सामानसुमान इ·	सेना का साथ रहने वाले असैनिक लोग, सामान असबाब आदि	followers and baggage of an army
		2. निरुपयोगी लोकांची गर्दी	बेकार लोगों का झुंड	multitude of idlers
		3. अडगळ	कतवार, कूड़ा-करकट	lumber
		4. केरकचरा, गदळमाती	कूड़ा, कचरा	rubbish, straws, dust and sweepings
कत्तल	स्त्री·	कापाकापी, संहार	कत्ल, वध, हत्या, संहार	massacre, slaughter
कत्तलखाना	पुं·	खाटिकखाना	क़साई ख़ाना, बूचड़ खाना	slaughter-house
कत्तलचीरात्र	स्त्री·	1. मोहरमामधील ताबूत थंडे होण्यापूर्वीची दहावी रात्र	कत्ल की रात, मुहर्रम की दसवीं रात	the tenth night of Muharram ceremonies
		2. (लाक्ष:) ऐनघाई, गर्दीची वेळ	ऐन जल्दी का वक्त	height of hubbub and hurry

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कथन	न·	सांगणे, बोलणे	कहना, बोलना	telling, narrating
कथला(-ळा)	पुं·	1. भांडण, तंटा	झगड़ा, टंटा, फसाद	quarrel, fight
		2. कटकट, भानगड	झंझट, झमेला	a troublesome affair
कथली	स्त्री·	कथिलाचे पातेले	राँगे की पतीली या बटलोई	a broad vessel of tin
कथा	स्त्री·	1. गोष्ट, कहाणी	कथा, कहानी, किस्सा, हिकायत	a story, a tale
		2. हकीगत, वर्णन	वृत्तांत, वर्णन, ज़िक्र	account, narration of occurences
		3. हरिकीर्तन वा पुराण	पुराणादि का कथन या संकीर्तन	narration of legends of gods in the Purânas
		4. पराक्रमाचे प्रसंग	पराक्रम के किस्से	narration of exploits
		5. (लाक्ष:) महत्व, मातब्बरी	(लाक्ष·) महत्व, हैसियत, बिसात	importance, weight, significance
कथानक	न·	गोष्टीचा-कथेचा-नाटकाचा इ· सांगाडा	कथानक, कथावस्तु, संविधानक	plot of a story, novel, drama
कथासाहित्य	न·	गोष्टी-कहाण्या,कादंबरी इ·	कहानी, उपन्यास आदि	story, novel, fiction etc.
कथिल	न·	एक धातू	राँगा, कथीर, कथील	tin
कथेकरी	पुं·	कथासांगणारा पुराणिक किंवा कीर्तनकार	कथक, कथक्कड़	narrator of Puranic or religious stories
कद	पुं·	रेशमी, वस्त्र कमरेला नेसण्याचे, सोवळ्याचे	रेश्म की धोती जो धर्मकृत्य के समय पहनी जाती है	a sort of silk dhoti worn on religious occasions
	स्त्री·	1. बांधा, अंगलट, ठेवण	क़द, डील, डील-डौल	stature

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. किंमत, लायकी, वजन	कीमत, मूल्य, योग्यता	value, virtue, qualification
कदन	न·	1. संहार, नाश, कत्तल	वध, संहार, कत्ल	massacre, slaughter
		2. युद्ध, लढाई	युद्ध, लड़ाई	a battle
कदन्न	न·	1. वाईट, निःसत्व जाडेभरडे अन्न (वरी, सावा इ·)	कदन्न, खराब, मोटा अन्न (तिन्नी, साँवाँ आदि)	lowest sorts of grain
		2. अस्निग्ध अन्न	स्निग्धांश विहीन अन्न	coarse food, food without ghee
कदम	पुं·	1. पाऊल	कदम, पग	foot
		2. चालताना दोन पावलातील अंतर	डग, चलने में दोनो पगों के बीच का अंतर	pace
		3. (लाक्ष:) शिरकाव, प्रवेश	प्रवेश, पैठ, पहुँच	entry, penetration, access
		4. चालरीत, वागणूक	चाल चलन, बरताव	behaviour, demeanour, deportment
कदर	स्त्री	1. गुणाची पारख, बूज, चाह	कद्र, परख, मूल्य	value, regard
		2. मान, आदर, प्रतिष्ठा	इज्जत, प्रतिष्ठा	respect, dignity
		3. सत्ता, प्रभाव, अधिकार	प्रभाव, अधिकार	authoritativeness, commandingness
		4. प्रकृती, स्वभाव (कडक, निष्ठुर इ·)	प्रकृति, स्वभाव (उग्र, निष्ठुर आदि)	a constitution of mind, disposition, temper (esp. hard, harsh)
		5. धाक, दबदबा	रोब, धाक, दबदबा	awe, dread

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कदरणे	अ·क्रि·	त्रासणे, त्रस्त होणे, थकून जाणे	त्रस्त/परेशान होना, झुँझलाना	to get exhausted, -fatigued
कदाकाळी	अ·	1. कधीकाळी, प्राचीन काळी	कभी किसी समय, किसी पुराने समय में	at some distant time
		2. क्वचित् केव्हातरी	शायद कभी	rarely at some time
कदाचित्	अ·	1. संभव आहे की	संभवतः, शायद	perhaps
		2. कधी काळी	किसी समय	perchance
कदापी (नेहमी नकारार्थी प्रयोग)	अ·	कधीही (नाही, होणार नाही इ·)	कदापि, हर्गिज़, बिलकुल (न)	on no account, never
कद्रू	वि·	चिकट, चिक्कू, कंजूष	कंजूस, कृपण	miserly
कधी	अ·	1. केव्हा (प्रश्नार्थक)	कब (प्रश्नार्थक)	when (interrogative)
		2. केव्हातरी	किसी समय	at some time
कधीच़	अ·	1. केव्हाच, पुष्कळ दिवसापूर्वीच, अगोदरच	बहुत पहले, बहुत दिन बीते	already, at some long time back
		2. केव्हाही (नकारार्थी) वापर)	कभी भी, हरगिज़ (नकारार्थ उपयोग)	at no time whatever, never
कधीचा	वि·	कोणत्याकाळाचा ?	किस समय का ?	of what period?
	अ·	केव्हाचा, बर्याच अगोदर	कब का, बहुत पहले	at some long time back
कधीतरी कधीनाकधी	अ·	केव्हातरी, कोणत्यातरी दिवशी	किसी समय, कभी न कभी, एक न एक दिन	at some time or other
कधीमधी	अ·	मधूनमधून	बीच - बीच में, कभी-कभार	occasionally, now and then

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कनक	न·	सोने	कनक, सोना	gold
कनक नारायण	पुं·	धनवान् मनुष्य	धनवान् मनुष्य	a wealthy man
कनवट (-टी)	स्त्री·	पाहा 'कडोसरी'	दे· 'कडोसरी'	vide 'कडोसरी'
कनवाळू	वि·	पाहा 'कणवाळू'	दे· 'कणवाळू'	vide 'कणवाळू'
कनात	स्त्री·	तंबूच्या भोवतालची कापडी भिंत	कनात, मोटे कपड़े की दीवार जो खेमे या किसी खुले स्थान के चारों ओर खड़ी की जाती है	a tent-wall
कनिष्ठ	वि·	1. सर्वात धाकटा	कनिष्ठ, सबसे छोटा (उम्र में)	the youngest
		2. कमी प्रतीचा, हलक्या दर्जाचा	हलका,घटिया दर्जे का	inferior
		3. शेवटचा, अगदी खालचा	बिलकुल निचली श्रेणी का	the lowest
कनिष्ठ पक्ष (-क्षी)	अ·	नाही म्हटले तरी, किमान पक्षी, निदान कमीत कमी	कम से कम	at the least, at the very lowest
कनोजा	वि·,पुं·	कनोजचा	कनौजिया	belonging toकन्नौज, of कन्नौज
कन्यका	स्त्री·	कन्या, मुलगी	कंजका, कन्या, लड़की	a daughter
कन्या	स्त्री·	1. कुमारी, लहान मुलगी 2. पुत्री, मुलगी	कवाँरी लड़की कन्या, लड़की, पुत्री	a girl, a virgin girl daughter
कन्यागत	पुं·,न·	कन्या राशीस गुरु येतो तो शुभकाळ	वह काल जब कन्या राशि में गुरु का आगमन होता है	position of Jupiter in the sign Virgo

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कन्यादान	न·	नियोजित वराशी विधिपूर्वक मुलीचे लग्न लावून देणे	कन्यादान, एक विधि जिसमें नियोजित वर के साथ कन्या का ब्याह किया जाता है	giving daughter in marriage
कन्याधन	न·	1. देज, वधू पित्याने वराकडून घेतलेले द्रव्य	कन्या शुल्क, वर से वधु पिता को दिया जानेवाला धन	money given by the bridegroom to bride's father
		2. हुंडा, वधू पित्याने वराला दिलेले द्रव्य	दहेज, दायजा	dowry
कप	पुं·	पेला	प्याला, प्याली, कप	a cup
कपबशी	स्त्री·	पेला व ताटली (चिनी मातीची)	प्याला और तश्तरी या रकाबी	cup and saucer
कपचा(पुं·),कपची	स्त्री·	लाकडाचा किंवा दगडाचा निघालेला चपटा तुकडा	चिप्पड़, चिप्पी	a chip knocked off a stone or wood
कपट	न·	1. ढोंग, झाकून केलेला व्यवहार	कपट, बनावटी व्यवहार, छल, छद्‌म	fraud, sham, pretence
		2. असत्य, खोटे	असत्य, झूठ	falsity
		3. फसवेगिरी	ठगी, ठगपन	deceit, cheating
कपटनाटक	न·	लबाडीचा खेळ, ढोंग करून उभी केलेली रचना	कपट नाटक, धोखा देकर खड़ा किया हुआ जाल	a deceitful contrivance, a sham play
कपटनिंदा	स्त्री·	वरून निंदा पण खरी स्तुती	बनावटी निंदा जिसमें निंदा के रूप में स्तुति ही होती है	false censure, covert praise
कपटवेष	पुं·	सोंग, फसविण्याकरिता घेतलेले रूप	स्वांग, धोखा देने के लिये लिया हुआ रूप	an assumed character, guise

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कपटस्तुती	स्त्री·	वरून स्तुती पण खरी निंदा	बनावटी स्तुति, बाहरी स्तुति लेकिन असल में निंदा	false praise, covert censure
कपटा	पुं·	तुकडा (कागदाचा), चिंधी (कापडाची)	टुकड़ा, धज्जी	a slip (of paper or cloth)
कपटी	वि·	फसविणारा, सोंगाड्या	कपटी, धोखेबाज, छलकपट करनेवाला	fraudulent, deceitful
कपडा	पुं·	1. कापड 2. अंगावरचे वस्त्र, लेण्याचे वस्त्र	कपड़ा, वस्त्र पहनावा	cloth a garment
कपडालत्ता	पुं·	कपडे इत्यादी	कपड़ालत्ता, पहनने का सामान	an apparel, dress, clothings
कपरी	स्त्री·	दगडाचा उडालेला चपटा तुकडा	चिप्पी	chip of stone
कपर्दिक (-का)	स्त्री·	1. कवडी 2. (लाक्ष:) हलक्यातील हलके चलनीनाणे	कपर्दिका, कौड़ी (लाक्ष·)निकृष्ट सिक्का	a caurie (fig.) the lowest coin
कपाट	न·	1. कवाड, दार, दरवाजा 2. दाराची किंवा खिडकीची झडप 3. फडताळ 4. गुहा, गुंफा	कपाट, किवाड़, दरवाजा पल्ला, किवाड़ के दो हिस्सों में से एक अलमारी (दीवार में बनायी) गुहा, गुफा	door panel of a door, a window-shutter cupboard a cavern
कपात	स्त्री·	काट, छाट, काटछाट	कटौती, काट छाँट	a cut
कपार	स्त्री·	डोंगरातील पोकळ जागा	खोंडट, कंदरा(-रा)	a cavernous hollow
कपाशी	स्त्री·	1. कापसाचे झाड 2. कापूस	कपास का पौधा, कपास कपास	cotton-plant cotton

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कपाल	न·	1. 'कपाळ' पाहा	दे· 'कपाळ'	vide 'कपाळ'
		2. खापर मातीचे, भिक्षापात्र, फुटक्या मडक्याचा अर्धा भाग	खापर, मिट्टी का भिक्षापात्र, घड़े का आधा भाग	fragment of a pitcher, earthen bowl
कपाळ	न·	1. माथ्याचा पुढचा भाग, ललाट	कपाल, ललाट	forehead
		2. कवटी, खोपडी, नरोटी	खोपड़ी, सिर की गोल हड्डी	skull, cranium
		3. (लाक्ष:) नशीब, दैव	(लाक्ष·) नसीब, भाग्य लेख, भाग्य, किस्मत	fate, destiny
कपाळकरंटा	वि·	दुर्दैवी, भाग्यहीन, अभागी	अभागा, बदनसीब, भाग्यहीन	ill-fated, luckless
कपाळकूट	स्त्री·	1. डोकेफोड	माथापच्ची	head-breaking, wearisome toil
		2. कंटाळा येण्याइतकी वटवट-बडबड	बेकार बात, बक बक	incessant and tiresome prate
कपाळपट्टी	स्त्री·	1. दरवाजाच्या चौकटीची वरची पट्टी	दरवाजे की चौखट की ऊपर वाली लकड़ी	the upper cross-piece of a door-frame
		2. (लाक्ष:) ब्रह्मलिखित	(लाक्ष·) भाग्य लेख	(fig.) scroll of Fate
कपाळमोक्ष	पुं·	डोके फुटणे किंवा फोडणे	सिर का फूटना, सिर फोड़ना	bursting of or breaking of the head
कपाळशूल	पुं·	डोकेदुखी	सिरदर्द, सरदर्द	headache
कपास	पुं·	कापूस	कपास	cotton
कपिला	स्त्री	1. पुराणातील कामधेनू	पौराणिक कामधेनु	the mythological Cow
		2. एकाच रंगाची गाय	एक ही रंग की गाय	cow of wholly one colour
		3. गाय	गौ, गाय	cow

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. काव	गेस	an ochre
कपिलाषष्ठीचा योग	पुं·	1. दरसाठ वर्षांयेणारा पुण्ययोग	लगभग साठ बरस में एक बार आनेवाला एक पुण्ययोग	an auspicious and rare combination of holy circumstances
		2. दुर्लभयोग	दुर्लभ योग	rare circumstance
		3. अशक्य गोष्ट	असंभव बात	improbability
कपी	पुं·	वानर	कपि, बंदर	a monkey, an ape
कपूत	पुं·	दुर्गुणी मुलगा, कुपुत्र	कपूत	a bad son
कपोल	पुं·	1. गाल	कपोल, गाल	a cheek
		2. कानपट्टी, कानशील	कनपटी	side of the face
कपोलकल्पित	वि·	केवल काल्पनिक	कपोलकल्पित, मनगढ़ंत	fictitious, imaginary
कप्तान	पुं·	1.गलबताचा मुख्य अधिकारी	जहाज का प्रमुख अधिकारी	chief officer of a boat
		2. आरमारी बोटीचा मुख्य	नौदल की नौका का प्रमुख	commander of a naval ship
		3. दलाचा नेता, पुढारी	दलनायक, नेता	leader of a team or corpse
कप्पा	पुं·	खण, खाना, ड्रावर	ख़ाना, दराज	a till, a compartment, a drawer
कप्पी	स्त्री·	बोजा वर उचलण्या करिता बोजाला बांधलेली दोर ज्यावरून फिरते असे मध्ये खाच असलेले चक्र किंवा चाक	घिरनी, घिर्री, गरारी	a pulley

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कफ	पुं·	1. खोकताना किंवा नाकावाटे बाहेर पडणारा चिकटद्रव, श्लेष्मा	कफ, बलगम	phlegm, mucus
		2. शर्टाच्या बाहीच्या शेवटी असणारी दुमडलेली पट्टी	शर्ट (कमीज़) की बाँह का कलाई पर का दोहरा सिला हुआ भाग या सिली हुई पट्टी	cuff (of a shirt)
		3. शरीराच्या तीन धातू पैकी एक (कफ, वात व पित्त)	शरीर की तीन धातुओं में से एक	one of the three humors of the body
कफकारक	वि·	कफ उत्पन्न करणारा	कफकारक, कफ पैदा करने वाला	causing phlegm
कफघ्न	वि·	कफ नाहीसा करणारा, कफनाशक	कफनाशक, कफघ्न	phlegmagogue, expectorant, deterrent of phlegm
कफज्वर	पुं·	कफ वाढल्यामुळे येणारा ताप	कफ ज्वर	fever caused by excess of phlegm
कफनी	स्त्री·	साधु-बैरागी घालतात तो बिनबाह्याचा झगा	कफ़नी, साधु बाबाओं का बिना बाँह का ढीलाढाला झब्बा	cloak without arms worn by mendicant
कफल्लक	वि·	निर्धन, दरिद्री, अत्यंत गरीब	निर्धन, बहुत गरीब, दरिद्र	penniless
कबज	न·	बद्धकोष्ठ, शौचाला न होण्याचा विकार	क़ब्ज़, कोष्ठबध्दता, मल साफ़ न निकलना	constipation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कबजा	पुं·	1. ताबा, अधिकार, भोगवटा	कब्जा, अधिकार, काबू	possession
		2. बिन अस्तन्यांची बंडी किंवा पोलका	बिना आस्तीन की कुर्ती, जाकिट	a jacket, a waist-coat
कबर	स्त्री·	थडगे	कब्र	a tomb, mausoleum
कबरस्तान	न·	मुसलमानांचे स्मशान	क़ब्रिस्तान, मुसलमानों का श्मशान	a Mohammedan cemetery
कबरा	वि·	1. चित्रविचित्र रंगाचा, ठिपक्या ठिपक्यांचा	कबरा, चितकबरा, जिसमें रंग रंग के धब्बे हों	spotted, variagated
		2. करड्या रंगांचा, करडा	भूरे रंग का, भूरा	of grey colour, grey
क(-का)बाड	न·	1. अत्यंत कष्टाचे काम	सख़्त मेहनत	a strenuous toil
		2. कडबा, वैरण इ· चे ढोर वाहील इतके ओझे	चारा, कड़बी आदि का जानवर ही ढो सके इतना	load that can be borne only by a draught animal
कबाडी (-ड्या)	वि·	1. केवळ ओझी वाहणारा	सिर्फ बोझ ढोनेवाला	only toiling and moiling
		2. श्रमाची-दगदगीची कामे करणारा	परिश्रम/तकलीफ उठाने वाला	drudging
		3. ओबडधोबड काम करणारा	मोटा/साधारण काम करने वाला	clumsily working
		4. क्षुद्र-कमी योग्यतेचा	क्षुद्र/हलका/घटिया	menial, low, servile
कबिला	पुं·	1. लग्नाची बायको, कुटुंब	पत्नी, जोरू	wife
		2. परिवार, बायको-मुले, कुटुंब	कबीला, परिवार, खानदान	family
कबुतर	न·	कपोत पक्षी	कबूतर, कपोत	a dove, a pigeon

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कबुतरखाना	पुं·	कबुतरांचे खाने असलेले घर	कबूतरख़ाना, कबूतर रखने का दरबा	a pigeon-house, a dovecot
कबुलात, कबुलायत	स्त्री·	1. लेखी किंवा तोंडी कबुली 2. खंडाची किंवा खंडा दाखल देण्याच्या रकमेचा झालेला करारनामा	कबूलियत, स्वीकृति (मौखिक या लिखित) वह दस्तावेज़ जो पट्टा लेनेवाला देनेवाले को उसकी शर्तों की स्वीकृति में देता है	agreement oral or written document agreeing to the conditions of tenancy
कबुली	स्त्री·	मान्यता, स्वीकृति	स्वीकृति, स्वीकार, मंजूरी	acceptance, agreeing, admission
कबुलीजबाब	पुं·	आरोपाची कबुली देणारा आरोपीचा जबाब	अपने अपराध का स्वीकृति-पत्र, इक़रारे--जुर्म	confessing statement of the accused
कबूल	वि·	1. मान्य, मंजूर 2. खुषी, राजी, तयार	कबूल, मंजूर, स्वीकृत राजी, तैयार	agreed, accepted willing, prepared
कम	वि·	कमी, अल्प, थोडा	कम, अल्प, थोड़ा	wanting, short of, less
कमअक्कल	वि·	कमी अक्कल असलेला, कमी समजूत असलेला, निर्बुद्ध	कम अक्ल, निर्बुद्धि	of feeble understanding, stupid
कमअस्सल	वि·	1. हलक्या कुळीचा-जातीचा 2. हलक्या प्रतीचा	कम असल, दोगला, कमीना हलका, घटिया	of low origin, of mean race or caste of low standard
कमकुवत	वि·	अशक्त, दुबळा, कमजोर	कमज़ोर, दुर्बल, दुबला	weak, feeble
कमजात	वि·	हीन-हलक्या-जातीचा	हलकी/नीच जाति का, कमीना	of low caste

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कमजास्त	वि·	कमीजास्ती, अधिकउणे	कमज्यादा, कमी बेश, थोड़ा-बहुत	less or more
कमजोर	वि·	'कमकुवत' पाहा	दे· 'कमकुवत'	vide 'कमकुवत'
कमतरता	स्त्री·	उणीव, वाण	कमी, अभाव, न्यूनता, त्रुटि	want, deficiency
कमती	वि·	कमी, न्यून	कम, थोड़ा, न्यून	deficient, wanting
	स्त्री·	तूट, वाण	कमी, न्यूनता	deficiency, want
कमनशीबी	वि·	दुर्भागी, दुर्दैवी	कमनसीब, बदनसीब, कमबख़्त, अभागा	unfortunate, unlucky
कमबक्त	वि·	1. लुच्चा, लबाड	धूर्त, चालाक	crafty, subtle, cunning
		2. दुर्दैवी, हतभागी	कमबख़्त, हतभाग्य	luckless, unlucky
कमबक्ती	स्त्री·	1. दुर्दैव 2. संकट, आपत्ती	कमनसीबी, दुर्भाग्य आफत	lucklessness misfortune
कमनीय	वि·	1. सुंदर, मनोहर 2. इच्छिण्याजोगा	कमनीय, सुंदर कामना करने योग्य	beautiful, charming to be desired, to be wished for
कमर	स्त्री·	'कंबर' पाहा	दे· 'कंबर'	vide 'कंबर'
कमरपट्टा	पुं·	1. पुरुषांच्या कमरेला आवळण्याचा दुपट्टा	कमरबंद, कमर में बांधने का एक दुपट्टा	a long piece of cloth folded round the waist
		2. कमरेला घालण्याचा स्त्रियांचा एक अलंकार	कमर में पहनने का स्त्रियों का एक गहना	an ornamental girdle of females
कमरबंद	पुं·	1. करगोटा, कटदोरा	कमरबंद, करधनी	a cord or chain round the waist

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कमरेला आवळून बांधण्याचा पट्टा	कमर बांधने का दुपट्टा, पेटी	a folded long piece of cloth round the waist
		3. तलवार लटकावण्या करिता कमरेला बांधलेला पट्टा	तलवार लटकाने के लिये कमर में बांधने की पेटी	a belt round the waist for hanging sword
	वि·	तयार, सुसज्ज	तैयार, कटिबद्ध, आमादा	ready, alert
कमरतोड	वि·	कमर मोडण्यासारखा, अतिश्रमाचा	बहुत परिश्रम का	hard (labour or work)
कमरढिला	वि·	1. दुर्बळ, कमजोर 2. नेभळा, नपुंसक	दुर्बल, कमज़ोर नामर्द, नपुंसक	weak, feeble impotent, imbecile
कमविणे	स·क्रि·	1. श्रमाने मिळविणे, प्राप्त करून घेणे	कमाना, प्राप्त करना	to earn, to gain with hard labour, to acquire
		2. शरीर व्यायामाने तयार करणे	(शरीर) कसरत से सुधारना	to improve (physique) by exercises
कमळ	न·	पाण्यात उगवणारे मोठे सुंदर फूल	कमल	a lotus
कमाई	स्त्री·	1. प्राप्त केलेले धन, मिळकत, नफा	कमाई, प्राप्ति, उपार्जित धन, मुनाफा	earnings, gain, acquired money
		2. पुण्याई, पूर्वसंचित	पुण्याई, पूर्वसंचित	moral or religious merits, merits accumulated (in previous births)
		3. मशागत, मेहनत	मशक्कत, मेहनत, श्रम	labour of cultivating land

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. पीठ मळण्याची क्रिया	आटा गूँधने की क्रिया	kneading of dough
		5. चुना किंवा चिखलाचा गारा तुडविण्याची मळण्याची क्रिया	चूना आदि मसलने की क्रिया	tempering of mortar etc.
		6. कातडे कमविण्याची क्रिया किंवा त्याची मजुरी	सिझाने/पकाने का काम या उसकी मज़दूरी	tanning or its wages
कमाऊ	वि·	1. धनमिळविणारा	कमाऊ, कमासुत	earning
		2. चांगला मळलेला (चुना, -गारा)	अच्छी तरह से मसला हुआ (चूना आदि)	well-wrought up (mortar etc.)
कमान	स्त्री·	1. अर्ध्या वर्तुळाचा आकार	अर्ध गोल का आकार	half-a circle shape
		2. मेहेरप	कमान, मेहराब	an arch
		3.·धनुष्य, इंद्रधनुष्य	धनुष, इंद्रधनुष	a bow, a rain-bow
		4. स्प्रिंग	कमानी	a spring
कमाल	स्त्री·	1. पराकाष्ठा, शिकस्त	कमाल, पराकाष्ठा, हद	extremity, the utmost limit
		2. अगदी शेवटची उंची, पूर्णता	पराकाष्ठा, पूर्णता	climax, the highest degree, perfection
कमालखालीहार	पुं·	गुडघ्यापर्यंत लांबीचा व अनेक पदरी फुलांचा मोठा हार	घुटनों तक लंबा और अनेक लड़ोंवाला फूलों का हार	a grand garland of flowers (reaching upto the knees and having many folds)
कमाविणे	स·क्रि·	कच्चे चामडे प्रक्रिया करून तयार करणे, नरम करणे	चमड़ा पकाना	to tan raw skin

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कमाविशी	स्त्री·	1. सरकारी वसूली	सरकारी लगान की कुल वसूली	collected revenues
		2. वसूलीचे काम	लगान वसूल करना	collection of the revenues
		3. कारभाराची व्यवस्था, देखरेख	प्रबंध, देखरेख	management of business, superintendence
		4. मिळणारा लाभ, फायदा	लाभ, मुनाफा	gain, advantage
कमाविसदार	पुं·	1. वसूलीचे काम करणारा प्रमुख अधिकारी	लगान वसूल करने का काम करने वाला प्रमुख अधिकारी	chief officer of revenues
		2. मक्त्याने वसूलीचे काम करणारा	ठेके पर लगान वसूल करनेवाला	collector of revenues on contract basis
कमी	वि·	1. थोडा, अल्प, उणे	कम, थोड़ा, अल्प	deficient, wanting
		2. आखूड	छोटा, तंग	short
कमीपणा	पुं·	1. उणीव, कमतरता	त्रुटि, कमी, न्यूनता	deficiency, want
		2. हलकेपणा, मानहानी	हल्कापन, मानहानि	inferiority
		3. दोषीपणा, दोष	बुराई	flaw, defect, blemish
कमोद	पुं·	उतकृष्ट तांदुळाची एक जात	कमोद, खुशबूदार चावल की एक किस्म	a variety of fragrant rice
कयास	पुं·	1. तर्क, अंदाज, अनुमान, अटकळ	कयास, अनुमान, अटकल, अंदाज़ा	guess, conjecture
		2. मत, विचार	खयाल, विचार	opinion or judgement
करंगळी	स्त्री·	पायाचे किंवा हाताचे सर्वातलहान बोट	कानी उंगली, कनिष्ठिका, छिगुनी	the little finger
करंज	पुं·	एक कडू तेलबियांचे झाड	करंज, करंजा, कंजा (झाड़)	a tree yielding bitter medicinal oil-seeds

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
करंजी	स्त्री·	1. करंज झाडाचे बी (यातून औषधोपयोगी तेल निघते)	गुच्छी, करंज की फली	produce or fruit of the करंज tree
		2. गुळ वा साखर-खोबरे भरून व तळून बनविलेले करंज फळाच्या आकाराचे पक्वान्न	गुड़ या चीनी, गरी (खोपरा) भरकर और तलकर बनायी हुई एक मिठाई, गुजिया	a sweetmeat prepared by stuffing copra with jaggery or sugar and fried in ghee or oil
करंजेल	न·	करंजी बियांचे तेल (जे औषधी असते)	करंज के बीजों का तेल	oil obtained from करंज seeds
करंटा	वि·	1. अभागी, कमनशीबी	अभागा, बदनसीब	unlucky, luckless
		2. कंगाल, दरिद्री, भिकार	कंगाल, दरिद्र	poor, destitute of riches or resources
		3. ओसाड, नापीक	वीरान, ऊसर	bare, barren
		4. निष्फळ, बिन फायदेशीर	व्यर्थ, फलहीन	fruitless, yielding no result or gain
करंड	स्त्री·	कळकाच्या बेळांची किंवा वेताची बनविलेली टोपली किंवा पेटी	करंड, बाँस या बेंत की बनी टोकरी या पिटारी, डाली	a basket or box of bamboo or cane wicker-work
करंडा, करंडक	पुं·	1. कळकाच्या बेळांचा, बेताचा बनविलेला झाकणाचा पेटारा	करंड बाँस का ढक्कन के साथ बना बड़ा पिटारा या टोकरा	a big box of bamboo or cane wicker-work with lid
		2. कुंकू, हळद इ· ठेवण्याची बायकांची धातूची, लाकडी किंवा हस्तिदंती डबी	सिंदोरा, डिब्बी धातु, लकड़ी या हाथी दांत की (कुंकुम, सिंदूर आदि रखने की)	a casket (of metal, wood or ivory)
करंडी	स्त्री·	बेळांची लहानशी टोपली	बाँस की छोटी टोकरी	a small bamboo basket

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कर	पुं·	1. हात	कर, हाथ	the hand
		2. सरकार चा महसूल, किंवा स्थानिक स्वराज्य संस्था वसूल करते तो पैसा	लगान, कर, राजस्व, महसूल, चुंगी	tax, revenue, assessment
		3. संबंध, हात	संबंध, ताल्लुक, हाथ	concern, hand
करक	स्त्री·	1. ग्रहण, संक्रात, होळी इ· चा दुसरा दिवस जो अशुभ मानतात	ग्रहण, संक्रांति, होली आदि का दूसरा दिन जो अशुभ माना जाता है	day following an eclipse, two solstices, Holi etc regarded as unauspicious
		2. उसण, लचक, वेदना	कसक, टीस, हूक	lancinating pain in the waist
करकचून	अ·	घट्ट, जोराने आवळून	ज़ोर से कसकर	binding tightly
करकर(-को)चा	पुं·	1. आवळून बांधलेल्याने अंगावर उठलेला वळ	कसकर बाँधने से पड़ा निशान, घठ्ठा	mark or groove made by tightening
		2. ओरखडा	खरोंच, खराश	scratch
करकरणे	अ·क्रि·	1. कर कर आवाज करणे	चरमर आवाज़ करना, चरमराना	to grate, to creak
		2. काव काव करणे (कावळ्याचे)	कँव काँव करना	to caw
		3. चडफडणे	चिढ़ना, झुँझलाना	to chafe, to fret
करकरां	अ·	दातखात, दात एकमेकावर घाशीत	करकर आवाज़ के साथ, किटकिटाते हुए	with gnashing (of teeth), with grating or creaking sound

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
करकरीत	वि·	1. कोरा, अगदी नवा, कधी न वापरलेला	कोरा, बिलकुल नया, न बरता हुआ	brand new
		2. करकर आवाज करणारा	चरमरा	creaking
		3. ऐनभर (तीन्ही सांज, संध्याकाळ	ऐन (शाम का वक्त)	exact (evening, twilight)
करकोचा	पुं·	एक उंच, लांब मानेचा पक्षी, क्रौंच	कराँकुज, क्रौंच	a crane
करगोटा	पुं·	कमरेभोवतीचा गोफ किंवा चांदीची साखळी	रेशम की या चाँदी की मेखला	a silk cord or silver chain round the waist
करचुकवा	वि·	कर देणे चुकविणारा-टाळणारा	कर देने से बचनेवाला/ टालमटोल करनेवाला	tax-evader
करजकर(-गार)	पुं·	हत्यारे, शस्त्रे बनविणारा कारागीर	शस्त्र बनाने वाला कारागीर	an armourer
करट	न·	गळू, गाठ असलेला फोड	गाँठवाला फोड़ा	a boil
करटी, करवटी, करवंटी, करोटी	स्त्री·	1. डोक्याची कवटी, खोपडी	खोपड़ी	skull
		2. नारळाची कवची	नारियल की खोपड़ी	shell of coconut
		3. नारळाच्या कवचीचे बनविलेले पात्र	उसका बनाया हुआ पात्र, खप्पर	a vessel made of the shell
करड	स्त्री·	असडिक तांदूळ, एकदाच भरडलेला तांदूळ	अधकुटा चावल	unpolished rice, rice only once pounded
करडई	स्त्री·	एक तेलबियांचे रोप, कुसुंबा	कसूमर, कुसुम	safflower, carthamus

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
करडा	वि·	1. राखी-भुरकट-रंगाचा, काळ्या-पांढर्या मिश्र रंगाचा	भूरा, मटमैला	iron-grey
		2. रूक्ष, राठ (केस)	रूखा, खुरदरा	stiff, coarse
		3. कडक, रागीट, कडवा	कड़ा, सख़्त	stern, severe
		4. निष्ठुर, दरार्याचा	कठोर, जालिम	savage, dreadful
करडं(-डे)	न·	शेळीचे किंवा मेंढीचे पिल्लू	मेमना, भेड़ या बकरी का बच्चा	a kid
करडेले	न·	करडईच्या बियांचे खाद्य तेल	कसूमर के बीजों का तेल	edible oil from carthamus seeds
करणावळ	स्त्री·	कामकरण्याची मजूरी	कराई, किसी काम करने की मज़दूरी	cost or wages of doing or getting something done
करणी	स्त्री·	1. गवंडी कामाचे एक अवजार, थापी	करनी, कन्नी, राजों का एक औजार	mason's trowel
		2. कृती, कर्म	करनी, करतूत, कर्म	doing, act
		3. कर्तबगारी, कौशल्य	करतब, कौशल, चतुराई	capability, skill, dexterity
		4. अलौकिक गोष्ट, चमत्कार	अद्भुत कार्य, लीला	an astonishing performance or doing
		5. लग्नातला हुंड्या खेरीज इतर मानपानाच्या देणग्या	विवाह में वर पक्ष को दहेज के अतिरिक्त दी जाने वाली वस्त्रों आदि की भेंट	(in marriage) presenting of clothes etc. to the bride-groom and his party
		6. चेटुक, मंत्रतंत्र, कवटाळ	जारणमारण, मंत्रतंत्र	sorcery, witch-craft

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		7. आचार कृत्य, पुरूषार्थ, पराक्रम	पुरुषार्थ, पराक्रम	a marvelous or extra ordinary doing
करणीय	वि·	करण्याजोगा, करण्यालायक	करणीय, करने योग्य	worth doing
करणे	स·क्रि·	1. कार्य वा कृती अमलात आणणे	करना	to do, to perform, to bring into action, to execute
		2. बनविणे, तयार करणे, घडविणे	बनाना, तैयार करना, घड़ना या गढ़ना	to make, to prepare, to manufacture
		3. (वाहन) भाड्याने घेणे	भाड़े पर लेना (तांगा आदि वाहन	to procure/ obtain on hire (any conveyance)
	न·	कृती, कार्य	कृति, कार्य	doing, performance, act, deed
करताल (-ळ)	स्त्री·	झांज-टाळ, चिपळ्या सारखे हाताने ताल वाजविण्याचे वाद्य	झांज, मंजीरा आदि हाथ से ताल देने का वाद्य	pair of clappers like झांज, मंजीरा etc. used to rhythn.
करदा (कर्दा-कर्ता)	पुं·	1. खंडकरी, कूळ	रैयत, पट्टेदार	a tenant
		2. शेतकरी, (प्रत्यक्ष कसणारा)	काश्तकार, हलवाहा, किसान	peasant
करदोटा	पुं·	पाहा 'करगोटा'	दे· 'करगोटा'	vide 'करगोटा'
कर-न-करो (-र्या)	वि·	कर म्हण्लेटले न करणारा व नको म्हटले ते करणारा, उलट्या खोपडीचा	(ऐसा व्यक्ति) जो करने के लिये कहा हुआ न करे और न करने का करे, उलटी खोपड़ी का	(person) who does not do what has been asked to do and does what is forbidden, to do perverse

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
करपट	वि·	1. जळल्याचा, जळका (वास, वस्तू इ·)	जला हुआ, झुलसा हुआ	burnt
		2. अजीर्णामुळे वर येणारा आंबट जळजळणारा (ढेकर)	अजीर्ण के कारण आनेवाली तीव्र खट्टी (डकार)	very sour (eructation)
करपणे	अ·क्रि·	1. जळून काळा होणे, जळणे, अर्धवट जळून जाणे	झुलसना, जलना, अधजला होना	to burn, to scorch
		2. पाने इ· वाळून शुष्क होणे	पर्ण, पौधे आदि सूख जाना, मुरझाना	to be blasted
		3. निस्तेज पडणे	फीका/निस्तेज होना	to wither away
		4. अत्यंत दु:खी किंवा निराश होणे	बहुत दुखी या निराश हो जाना	to lose all spirit, to become very sad
करपविणे	स·क्रि·	जाळून काळे करणे (अन्न पदार्थ)	जलाना, झुलसाना (कोई खाद्यपदार्थ)	to burn, to scorch (any food article)
करपल्लवी	स्त्री·	हाताच्या खुणांची भाषा	उँगलियों की भाषा	talking with the signs of the fingers
करपुतळी	स्त्री·	शकुन किंवा नशीब पाहण्याची एक रीत (काशाच्या ताटाला काजळ फासून तेलवातीच्या प्रकाशात असे भविष्यचित्र पाहतात)	शकुन या भाग्य देखने का एक तरीका (काँसे की थाली को काजल से पोतकर तेल के दीप के उजियाले में उस काजल में नज़र लगाना)	a mode of divining or examining omens or fate (by means of a bell-metal plate smeared with the soot of smoke of a lamp in the light of an oil-lamp)
करबंदी	स्त्री·	सरकारला कर न देण्याची चळवळ	लगान बंदी का आंदोलन	non-payment of taxes, no-tax campaign

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
करभार	पुं·	खंडणी (मांडलिक राजाकडून घेतली जाणारी)	करभार, खिराज	tribute
करमणूक	स्त्री·	मनोरंजन, मौज, मनोविनोद	मनोरंजन, दिल बहलाव, मौज	entertainment, amusement, pastime
करमणे	अ·क्रि·	मनरमणे, जीवलागणे, मजावाटणे	जी/दिल लगाना, बहलाना	to feel entertained, to pass time merrily
करवंटी	स्त्री·	'करटी' पाहा	दे· 'करटी'	vide 'करटी'
करवट	स्त्री·	कूस, झोपलेल्या अंगाची एकबाजू	करवट	side of the body on which one is lying
करवंद	न·	एक जंगली बारीक गोल फळ किंवा त्याचे झाड	करौंदा	fruit of the corinda shrub, the corinda shrub
करवत	न·	लाकूड कापण्याचे धारदार दाते असलेले लांब अवजार	आरा, आरी	a saw
करवत (-ती)काठी (धोतर)	वि·	करवताच्या दात्याच्या आकाराची किनार असलेले	दंदातेदार नक्काशी की किनारीवाली (धोती)	(a dhoti) having a border saw-edged or serrated
करवतणे	स·क्रि·	करवतीने कापणे	आरे से चीरना, काटना	to saw
करवला	पुं·	वधूचा किंवा वराचा भाऊ	वधू का या वर का भाई	brother of the bride or bridegroom
करवली	स्त्री·	वधूची किंवा वराची बहीण	वधू या वर की बहन	sister of the bride or bridegroom

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
करवा	पुं·	उसाचा छोटा तुकडा	ईख का छोटा टुकड़ा, गँडेरी	a morsel of sugarcane
करविणे	स·क्रि·	करायला लावणे, बनवायला लावणे, करवून घेणे	कराना, बनवाना, बना लेना, करा लेना	to make to do or to construct
करवी	अ·	कडून, द्वारा, मार्फत	द्वारा, के मारफत	through, by
करळ	पुं·	1. वाळूमिश्रित ठिसूळ दगड	बलुआ पत्थर	a sort of soft sand-stone
		2. रेताड जमीन	रेतीली जमीन	sandy land
करामत	स्त्री·	1. कौशल्य, खुबी	करामात, कौशल, खूबी	an ingenious or skilful device
		2. कौशल्य पूर्ण, गुंतागुतीची रचना	पेचीदा/उलझन भरी बात	any intricate structure, complicate thing
		3. चमत्कारपूर्ण, अभ्दुत गोष्ट	अचरज भरी या अद्‌भुत बात	a miracle, a marvel
करामती	वि·	1. हिकमती, युक्तिबाज	करामाती, चतुर, कुशल	ingenious
		2. शोधक, कल्पक	खोजी, अन्वेषक, नयी सूझ वाला	inventive
करार	पुं·	1. बोली, कबुली, वचन	करार, वचन, प्रतिज्ञा, इकरार	promise, engagement
		2. ठाममत, निश्चय, निर्णय	निश्चय, ठहराव	determination, resolution
		3. कबुलायत	इकरारनामा, बंधपत्र	agreement
करारनामा	पुं·	करार केल्याचा दस्तऐवज-कागद	इकरारनामा, प्रसंविदा	written agreement or engagement, bond

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
करारी	वि·	1. निश्चयी, पक्का 2. बाणेदार, शब्दाला जागणारा 3. खंबीर	कट्टर, दृढ़प्रतिज्ञ, निश्चयी करारा, कड़ा, वचन का सच्चा पक्का, मजबूत	staunch, resolute faithful to one's promise firm
कराल	वि·	भयानक, भीषण	कराल, डरावना, भयानक	frightful, terrible
करिता	अ·	साठी	के लिये, के वास्ते, के कारण	for, for the sake of, on account of
करुण	वि·	1. दयाजनक, किंवा करण्यालायक, शोकयुक्त-जनक 2. दयाळू, कींव करणारा	करुण, दयाजनक, दयनीय, शोकजनक दयालु	moving, affecting, pity-exciting compassionate, pitiful
करुणा	स्त्री·	कींव, दया, कृपा, अनुकंपा	करुणा, दया, अनुकंपा, रहम, तरस	pity, compassion, mercy
करुणाकर	वि·	दयाळू, कृपाळू	दयालु	very compassionate
करेला	पुं·	जोडी मुद्गल (व्यायामाचे एक साधन)	मुगदर, मुगरी, जोड़ी	pair of heavy clublike instruments used in gymnasium
करोड	वि·	1. कोटी, शंभर लक्ष 2. असंख्य	करोड़ असंख्य, अनगिनत	a crore, ten million innumerable
करोडगिरी	स्त्री·	जकातकर (पूर्वीच्या निजामाच्या राज्यात)	करोड़गीरी, चुंगी (पूर्व के निजाम राज्य का)	customs-duty
कर्क	पुं·	1. खेकडा 2. एक राशी 3. एक रोग, 'कैन्सर'	कर्क, केकड़ा बारह राशियों में से चौथी एक रोग	a crab the sign of cancer the disease cancer

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कर्कश	वि·	1. कर्णकटू, कठोर	कर्कश, कठोर, कर्णकटु	shrill, harsh, sharp-sounding
		2. क्रूर, निर्दय	क्रूर, निर्दय	savage, cruel, merciless
		3. चिडखोर	चिड़चिड़ा, बदमिज़ाज	cross, ill-tempered
कर्कशा	वि·स्त्री·	1. कजाग, भांडखोर (स्त्री)	कर्कशा, लड़ाकी, झगड़ालू (स्त्री)	vixen, ill-tempered, quarrelsome
		2. कर्कश आवाजाची (स्त्री)	कर्णकटु आवाज की (स्त्री)	virago, (a female) of a shrill voice
कर्ज़	न·	ऋण, देणे	क़र्ज, क़र्जा, ऋण, देना, उधार	a debt
कर्ज़करी,-दार	वि·	ऋणकरी, देणेअसलेला	कर्जदार, ऋणी	a debtor
कर्ज़खत (न)		कर्ज़ घेतल्याचा लिखित कागद	ऋण पत्र, तमस्सुक	a bond, document of debt
कर्ज़बाजारी	वि·	कर्ज़ात बुडालेला, ऋणग्रस्त	ऋणग्रस्त, क़र्ज में बुरी तरह फँसा हुआ	lost in debt
कर्ज़ाऊ	वि·	कर्ज़ म्हणून दिलेला (पैसा इ·)	उधार या कर्ज के तौर पर लिया या दिया हुआ	lent or borrowed at interest
कर्ण	पुं·	1. कान, श्रवणेंद्रिय	कर्ण, कान, श्रवणेंद्रिय	an ear
		2. सुकाणू	नाव की पतवार	helm of a slip
		3. (लाक्ष:) उदार मनुष्य	(लाक्ष·) कर्ण, उदार पुरुष	a very generous person

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. काटकोन चौकोनात समोरासमोरील दोन्ही कोनांना जोडणारी सरळ रेषा, किंवा त्रिकोणाच्या काटकोनाच्या समोरची भुजा	त्रिभुज के समकोण के सामने की भुजा, आयत के समकोणों की सामने की भुजा	a diagonal or a hypotenuse
कर्णधार	पुं·	1. सुकाणूवाला	कर्णधार, पतवार पकड़ने वाला, माँझी	a helmsman, steersman
		2. (लाक्ष:) पुढारी, नेता	नेता, कप्तान	a leader, a pilot
कर्णपुट	न·	कानाचा द्रोण	कान का दोनाकार	an auricle or outer ear
कर्णभूषण	न·	कानातला दागिना	कर्ण भूषण, कान का गहना	an ear ornament
कर्णमधुर	वि·	ऐकायला गोड	कर्ण मधुर, मीठा, सुरीला	sweet to the ear, melodious
कर्णवेध	पुं·	(लहान मुलाचा) कान टोचण्याचा विधी	कनछेदन, कान छेदन का संस्कार	ear-boring ceremony
कर्णशूल	पुं·	कानातील सणक	कर्णशूल, कान का दर्द	an ear-ache
कर्णा	पुं·	तोंडातून काढलेला आवाज मोठा करण्याचे साधन किंवा तुतारी	तुरही, करनाई, झिंगा	a horn or a trumpet
कर्णिका	स्त्री·	1. मधले बोट	कर्णिका, बिचली ऊँगली	the middle finger
		2. कमळाच्या मधला कोष	कमल का छत्ता	a pericarp of a lotus
कर्णोपकर्णी	अ·	एकाकडून दुसर्याला कळत, उडत उडत	कर्ण परंपरा के द्वारा, कानों कान	from ear to ear, as heard by one and related to another

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कर्तन	न·	कातरण्याची क्रिया	कर्तन, कतरने की क्रिया	cutting, clipping, shearing
कर्तब	न·	कसब, कर्तृत्व, कलाकौशल्य	करतब, काम, हुनर, कौशल	skill
कर्तबगारी	स्त्री·	कतृर्त्व, करामत, पुरुषार्थ	करामात, पुरुषार्थ, कौशल	skill, dexterity, competence, ability
कर्तरिप्रयोग		(व्याक·) कर्त्याच्या लिंग-वचनानुसार होणारे क्रियापदाचे रूप	(व्याक·) कर्तृवाच्य, कर्ता के लिंग-वचनानुसार होने वाला क्रिया का रूप	(gram.) active voice
कर्तव्य	वि·	केलेच पाहिजे असे (कार्य)	कर्त्तव्य, करणीय, जिसे करना उचित या आवश्यक हो	that which must be or ought to be done
	न·	अवश्य केले पाहिजे असे कर्म	अवश्य कर्म, फर्ज़	duty, obligation
कर्तव्यशून्य	वि·	आपले नेमलेले काम न करणारा, बेजबाबदार	अपना कर्तव्य न करने वाला, गैर-जिम्मेदार	one who does not perform one's duty, irresponsible
कर्त्ता	पुं·	1. करणारा, घडविणारा	कर्ता, करनेवाला व्यक्ति, बनानेवाला कारीगर	doer, agent, maker
		2. (व्याक·) प्रथमा विभक्तीचा (कारकाचा) अर्थ	क्रिया के करनेवाला बोधक कारक	the subject of the verb, the nominative case
		3. कुटुंब प्रमुख	परिवार का मुखिया, प्रबंधक	an house-holder
कर्ताहर्ता	वि·	घडविणारा आणि मोडणारा, सर्व शक्तिमान	बनानेवाला और तोड़नेवाला, सर्वशक्तिमान्	maker and destroyer, (fig) all-in-all

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कर्तु(-र्तू)क	स्त्री·	1. अचाट कृती, करणी	कृति, करतूत, करनी	deed, extraordinary deed
		2. मंत्र तंत्र, जारण मारण	जारण-मारण, मंत्र तंत्र	a spell, an evil incantation
कुर्तुम कुर्तुम अन्यथा कर्तुं समर्थ	वि·	काय वाटेल ते करण्यास समर्थ	जो चाहे करने के लिये समर्थ, काबिल	all-powerful
कर्तुत्व	न·	1. कर्तेपण	अभिकर्तृत्व, कार्य या क्रिया शक्ति	agency
		2. काम करण्याचे सामर्थ्य, ताकद, शक्ती	काम करने का सामर्थ्य, कुव्वत, कूवत	competency, capability
		3. कार्य, कृती	कार्य, कृति	deed, act
कर्दनकाळ	पुं·	1. मारून टाकणारा काळ, यम, कालपुरुष	काल पुरुष, प्राण हरनेवाला, यम	Yama, death personified
		2. भयंकर जुलुमी पुरुष	ज़ालिम, अत्याचारी पुरुष	a merciless tyrant
	वि·	भयानक, भीषण, घोर	डरावना, भयावना, घोर	terrible
कर्दम	पुं·	चिखल, मातीचा गारा	कर्दम, कीचड़	mud, mire
कर्दळ (-ळी)	स्त्री·	केळी सारखी पण लहान पाने असलेले फुलांच रोप	कदली	a flower shrub, Canna Indica
कर्म	न·	1. काम, कृत्य	कर्म, काम, कृत्य	deed, action
		2. धार्मिकविधी किंवा आचार	धार्मिक विधि या आचार	religious rites
		3. नशीब, दैव, संचित	नसीब, भाग्य, किस्मत	fate, certain consequence of acts done in former life

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. विशिष्ट काम, जात-धंद्यानुसार आलेले काम	धंधा, व्यवसाय	occupational performance
		5. (व्याक·) द्वितीया विभक्तीचा कारक (अर्थ) क्रियापदाला 'काम' प्रश्न केला असता येणारे उत्तर	कर्म, वह जिस पर क्रिया का फल पड़े, द्वितीया विभक्ति का कारक	object of a verb
कर्मकटकट	स्त्री·	1. वरचेवर होणारा त्रास	बार बार सतानेवाली पीड़ा	any harass, bother, annoyance, plague
		2. तसा त्रास देणारे काम किंवा व्यक्ती	इस तरह की पीड़ा देने वाला काम या व्यक्ति	toil and trouble harassing or annoying business or person
		3. नशीबी आलेली पीडा	दुर्भाग्य, बदकिस्मती	vexatious fate
		4. जिकीरीचे नावडते काम, ब्याद	झंझट, बला, माथापच्ची	scrape, mess, pickle, plight
कर्मकथा-कहाणी	स्त्री·	1. भोगलेल्या दु:खांची किंवा आपत्तीची गोष्ट-कथा	राम कहानी, दुखड़ा	tale of misfortune
		2. घडलेली हकीगत	घटनाओं का ब्यौरा	story of happenings
		3. निरर्थक बडबड	निरर्थक, बकवास	tedious talk
कर्मकांड	न·	धार्मिक कृत्ये-विधी	कर्मकांड, धर्म कर्म, रस्म रिवाज	religious rites and observances
कर्मगती	स्त्री·	दैवगती, नशीबाचा खेळ	नसीब का चक्कर	working of fate or destiny

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कर्मचांडाळ	पुं·	1. घातकी कृत्ये करणारा माणूस	दुरात्मा, क्रूर व्यक्ति	a hard-hearted fellow
		2. विधिनिषेध नसलेला माणूस	स्वेच्छाचारी, बदचलन आदमी	an irreligious/ dissolute person
कर्मठ	वि·	कट्टर सनातनी, धार्मिक क्रियाकर्मात रत असलेला	चुस्त कर्मकांडी	severely scrupulous to religious rites etc.
कर्मणी प्रयोग	पुं·	(व्याक·) असा वाक्य प्रयोग ज्यात क्रियापदाचे रूप कर्मानुसार बदलते	(व्याक·) कर्मवाच्य, क्रिया का वह रूप जिसमें कर्म की प्रधानता हो	voice in which the verb assumes forms according to the object (gram.)
कर्मदरिद्री	वि·	अभागा, दुर्दैवी	अभागा, बदकिस्मत	ill fated, unfortunate
कर्मधर्म संयोग	पुं·	अकल्पित मेळ	संजोग, संयोग, इत्तिफाक	wonderful or unexpected coincidence
कर्मधर्म संयोगाने	अ·	अचानक, अकल्पितपणे, अनपेक्षितरीत्या	अचानक, संयोग से, इत्तिफ़ाक से	by rare accident, accidently
कर्मभूमी	स्त्री·	1. जेथे कर्म केल्यावाचून चालत नाही अशी भूमी, इहलोक	कर्मभूमि, इहलोक, संसार	this earth
		2. नेमलेल्या किंवा नेमून घेतलेल्या कार्याचा देश वा प्रदेश	कर्मक्षेत्र, कार्यक्षेत्र	sphere of one's work
		3. भारतभूमी	भारत भूमि	India (for Indians)
कर्मभोग	पुं·	नशीबाने ठेवलेला भोग-दुःख	कर्मभोग, कर्मफल के रूप में प्राप्त दुःख	fulfilment of destiny

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कर्मभ्रष्ट	वि·	1. आचार भ्रष्ट, धर्माचरण विहीन	आचारभ्रष्ट, धर्माचरण-विहीन	neglectful of religious duties and observances
		2. कर्तव्य सोडलेला	कर्तव्यभ्रष्ट, कर्तव्य का जिसने त्याग किया हो	neglectful of one's duty
कर्मयोग		कर्मकरण्याची अशीरीत की ज्यात विहित कर्म फलाची इच्छा न बाळगता मन:पूर्वक केले जाते	कर्मयोग, कर्म करने का ऐसा तरीका जिसमें विहित कर्मों का आचरण फलेच्छा न रखते हुए प्रामाणिकता से किया जाता है	mode of doing one's duties perfectly without attachment to reward
कर्मविपाक	पुं·	केलेल्या कर्मांचा किंवा पूर्वजन्मीच्या कर्माचा परिणाम	कृतकर्मों का या पूर्वजन्मों के कर्मों का परिणाम	consequence or fruit of deeds done or done in previous life
कर्मवीर	पुं·	1. पुरुषार्थयुक्त पुरुष	कर्मवीर, पुरुषार्थयुक्त पुरुष	a valiant man, a heroic person
		2. स्वकर्मनिष्ठ कार्यकर्ता	अपने कर्तव्य पालन में निष्ठावान कार्यकर्ता	a worker steadfastly engaged in one's work
कर्मशाळा	स्त्री·	कारखाना, बनविण्याचे-घडविण्याचे स्थान	कर्मशाला, कारखाना	workshop
कर्मेंद्रिय	न·	काम करण्याच्या पाच इंद्रियांपैकी प्रत्येक	कर्मेन्द्रिय	organ of action
कलंक'	पुं·	1. डाग	दाग, धब्बा	stigma, stain, spot
		2. लांछन, अप्रतिष्ठा	लांछन, बदनामी	disgrace, blemish, slur

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कलंकित	वि·	कलंक-लांछन लागलेला, अप्रतिष्ठा पावलेला	कलंकित, कलंकयुक्त, बदनाम, निंदित	disgraced
कलंडणे	अ·क्रि·	1. एकाबाजूस पडणे, लवंडणे	झुकना, लुढ़कना	to overturn, to turn on one side
		2. जमिनीवर एका कुशीवर पडणे	करवट पर लेटना	to lie one side
कलंडविणे	स·क्रि·	लंवडणे, खाली पाडणे	लुढ़काना, झुकाना	to overturn, to upset
कलंदर	पुं·	1. ऊद नावाचा एक रानमांजराच्या जातीचा प्राणी, कांडेचोर	ऊदबिलाव, बनबिलाव	a depredating wild animal, Typus Paradoxurus
		2. मुसलमान साधू, फकीर	मुसलमान साधु, फकीर	a Fakir, a Muslim mendicant
		3. लहरी माणूस	मनमौजी/सनकी/लहरी आदमी	a self-willed man, whimsical man
	वि·	स्वच्छंदी, लहरी, स्वत:मध्ये मस्त	फक्कड़, मनमौजी, मस्त	fitful, self-willed, wilful, whimsical
कल	पुं·	1. झोक, रोख, ओढा, प्रवृत्ती	झुकाव, प्रवृत्ति, रुझान, आकर्षण	inclination, bearing, tendency, bent or leaving towards
		2. उतार, ओसर, ह्रास	ढाल, ढलान, घटाव, उतार	decline, descent, slope
कलकल	पुं·स्त्री·	गोंगाट, आरडाओरड	कोलाहल, शोर, हो-हल्ला	confused jangling or noise
कलकलणे	अ·क्रि·	भोवळ आल्यासारखा त्रास होणे, कसनुसे वाटणे, अस्वस्थ होणे	कसमसाहट, घबड़ाना, व्याकुल होना	to feel uneasy, to feel irritated

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कलकलाट	पुं·	1. गोंगाट, कोलाहल, आरडाओरड	कोलाहल, शोरगुल	loud jangling
		2. गोंगाटामुळे वाटणारी डोकेदुखी	कोलाहल से होनेवाला सिरदर्द	headache or irritation on account of loud jangling
कलगी	स्त्री·	1. पागोट्यावरील-फेट्यावरील तुरा	कलग़ी, पगड़ी में लगाया जानेवाला तुर्रा	a plume, a crest
		2. फुलांचा गोटा-गुच्छ	फूलों का गुच्छा	bunch of flowers
		3. श्रृंगारिक लावणीचा एकप्रकार त्यात प्रकृती पुरुषापेक्षा श्रेष्ठ मानतात)	श्रृंगारयुक्त लावनी का एक प्रकार (जिसमें पुरुष से प्रकृति का प्राधान्य होता है)	a kind of amorous song (in which प्रकृति is held superior to पुरुष)
कलगी-तुरा	पुं·	लावणीच्या व्दंव्दातील पक्ष-प्रतिपक्षांची नावे	लावनी की प्रतियोगिता में भाग लेने वाले पक्ष-प्रतिपक्ष	two parties in (लावणी) the contest
कलणे	अ·क्रि·	1. एकाबाजूस झुकणे	एक अंगपर झुक जाना	to incline on one side
		2. ढळणे, उतरणे	ढलना, उतरना, घटना	to decline
कलता	वि·	झुकलेला, एकाबाजूस वाकलेला	झुका हुआ, ढालवाँ, टेढ़ा	bent to one-side, tilted
कलत्र	न·	बायको, पत्नी	कलत्र, पत्नी, भार्या	wife
कलथणे	अ·क्रि·	वळणे, फिरणे, उलटणे	औंधना, उलट जाना, औंधा होना	to turn, to move round
	स·क्रि·	उलथणे, पालथे करणे, उलटविणे	औंधाना, औंधा/उलटा या नीचा करना	to overturn, to turn on the opposite side
कलथा	पुं·	उलथणे (उचलण्याचे साधन)	खुरचनी	a sort of flat headed ladle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कलप	पुं·	1. कपडा कडक किंवा साफ ठेवण्यासाठी वापरतात ती आर	कलफ, कपड़ा कड़ा या चिकना रखने के लिये लगाई जानेवाली लेई या माँड	starch
		2. केस काळे करण्या-करिता वापरतात तो रंग किंवा औषध	ख़िज़ाब, केशकल्प	a composition used for blackening hair
कलम	न·	1. परिच्छेद	परिच्छेद, अनुच्छेद	a paragraph
		2. स्वंतत्र सदर, रकाना	स्तंभ, कालम	a column
		3. एका झाडाच्या नसेवर दुसर्या प्रकारच्या झाडाची नस जोडण्यापूर्वी प्रक्रिया	कलम लगाना	grafting
		4. लेखणी	लेखनी	a pen
		5. कुंचली	तूलिका	a painter's brush
		6. छाट	छटाई	chopping off
		7. कायद्याच्या पुस्तकातील नियम वा पोटनियम	धारा, दफ़ा	section
कलमबहाद्दर	वि·	लिखाणात तरबेज	लिखने में चतुर	proficient in writing
कलमवार	अ·	एकएक मुद्दा वा परिच्छेद घेत, तपशीलवार	एक एक मद लेकर, क्रमशः	item by item
कलमी	वि·	1. कलम करून वाढविलेला, उत्तम जातीचा	कलमी, कलम करके पाला हुआ बढ़िया किस्म का (फल)	cultivated by grafting (hence of fine or high quality plant or fruit)
		2. लेखी, लेखी पुरावा असलेला	लिखित	written, authentic

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कलख	पुं·	पक्ष्यांचा वा झर्याचा मधुर आवाज	कलरव, कोमल/मधर ध्वनि	sweet notes of birds or streams
कलह	पुं·	भांडण, झगडा	कलह, झगड़ा	strife, quarrel
कला	स्त्री·	1. कसब, कौशल्य	कला, कारीगरी	an art
		2. हुन्नर	हुनर	a mechanical art (of which 64 are enumerated)
		3. युक्ती, चतुराई	खूबी, युक्ति, तरकीब	skill, ingenuity, cleverness
		4. चंद्रबिंबाचा सोळावा अंश	चंद्रमंडल का सोलहवाँ अंश	one-sixteenth degree of Moon's diameter
		5. कालमापनाचा अंश	कालमापन का एक अंश	a division of time (nearly equal to 8 seconds)
		6. तेज, चमक, कांती	तेज, आब/चमक, छटा, शोभा	grace, lustre, comeliness
कलाकार	पुं·	चित्र, नाट्य, संगीत इ. कलापैकी कोणत्याही कलेत प्रवीण मनुष्य	कलाकार	an artist
कलाकुसर	स्त्री·	बारीक बारीक कारागिरी	कारीगरी, नक्काशी	workmanship, craft
कलानिधी	पुं·	1. चंद्र	चाँद	the Moon
		2. कलेत प्रवीण असणारा कारागीर	कला में कुशल कारीगर	a workman proficient in art
कलाक	पुं·	तास, घंटा, साठ मिनिटांचा काळ	घंटा, साठ मिनट का कालमान	an hour

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कलागत	स्त्री·	1. कळ, लावालावी	चुगली	malicious talebearing
		2. भांडण, झगडा	झगड़ा, तकरार	quarrel, strife
कलागती(-त्या)	वि·पुं·	भांडणेलावणारा, कळ लावणारा	चुग़लख़ोर	a tale bearer
कलाटणी	स्त्री·	1. एकदम 2. उलटा पालट	मोड़, पलटा, घुमाव उलटा पलटी, परिवर्तन	a turn complete change, topsy-turvydom
कलाब(-बू)त, कलाबतू	स्त्री·	जर व रेशमी मिळून बनविलेला भरत कामाचा दोरा	कलाबतू, सलमा, बादला	gold or silver thread twisted on silk thread
कलाल	पुं·	दारू तयार करणारा व विकणारा	कलाल, कलवार	a liquor-dealer
कलावंत	वि·	अंगी कला गुण असणारा	कलावंत, कलाकार	artist
कलावंतीण	स्त्री·	नाचण्या-गाण्याचा व्यवसाय करणारी (स्त्री·)	कलावती, नर्तिका, गायिका, नटनी	a professional dancing girl
कलिंगड	न·	भोपळ्याच्या आकाराचे पाणीयुक्त गराने भरलेले फळ	तरबूज, कलींद, भतीरा	a water-melon
कली	पुं·	1. एका युगाचे नाव	कलि, कलियुग, चार युगों में से चौथा युग	the fourth age according to Hindu mythology, the age of strife and grief
		2. कलह लावणारी देवता	झगड़ा पैदा करनेवाला देवता, कलह देवता	god of strife or dissension

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. मत्सर	मत्सर	jealousy
		4. बिब्बा	भिलावाँ	a marking nut, Semecarpus anacardium
		5. पापबुद्धी	पाप बुद्धि	evil intention
कलीपुरुष	पुं·	भांडणेलावणारा मनुष्य, खलपुरुष	दुर्जन, खल, दुष्ट पुरुष	a wicked person, a villain
कलिजा	पुं·	1. काळीज, हृदय	कलेजा, जिगर	liver, heart
		2. (लाक्ष:) अतिप्रिय व्यक्ति	अतिप्रिय व्यक्ति	a darling
कलुषित	वि·	1. मळलेला, घाणीने भरलेला	कलुषित, मलिन, गंदा	muddy, foul, dirty, turbid
		2. दूषित, प्रतिकूल	दूषित, प्रतिकूल	prejudiced
कलेवर	न·	1. देह, शरीर (आत्म्याहून वेगळे असे)	कलेवर, देह, शरीर	the body (as distinct from the soul)
		2. प्रेत, मढे	शव, लाश	a carcass, corpse
		3. सांगाडा	बाहरी या ऊपरी ढाँचा	structure
कल्प	पुं·	1. पुराणातील एक कालमान, ब्रह्मदेवाचा एक दिवस चारशे बत्तीस कोटी मानव वर्ष	कल्प, ब्रह्मा का एक दिन, चार सौ बत्तीस करोड़ मानव वर्ष	a day of Brahma, a period of 432 million years of mortals
		2. सहा वेदांगांपैकी एक अंग, यज्ञविधी इ· विषयी सांगणारे	छ: वेदांगों में से एक जिसमें यज्ञ, संस्कारों आदि की विधियाँ बतायी गयी हैं	one of the six Vedângas prescribing sacrificial rituals etc.
		3. संशय, शंका	संशय, आशंका	doubt

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कल्पक	वि·	1. युक्तिबाज	चतुर, होशियार, चालाक	resourceful, contriving
		2. नवीन नवीन शोध-यंत्रे-हिकमती शोधून काढूशकणारा	नयी सूझवाला, मेधावी, प्रतिभासंपन्न	ingenious, inventive
कल्पतरु (-वृक्ष)	पुं·	1. इच्छित कामना पूर्ण करणारा एक काल्पनिक वृक्ष, स्वर्गातील वृक्ष (समुद्र मंथनातून निघालेला)	कल्पतरु/वृक्ष, समुद्र मंथन में से निकला हुआ एक वृक्ष जो मनोकामना पूर्ण करता है	tree that satisfies every desire, tree in Heaven
		2. (लाक्षः) अमाप फळ देणारा वृक्ष	खूब फल देनेवाला वृक्ष	a tree which yields abundant fruit
		3. माड किंवा नारळाचे झाड जे सर्वच अंगांनी उपयुक्त असते	नारियल का पेड़ जो सर्वांगों से उपयुक्त होता है	coconut-tree
कल्पना	स्त्री·	1. मनाचा चाळा, मनाचे तरंग	मनगढ़ंत बात	fabrication, fiction, fancy
		2. मनाने उभे केलेले चित्र किंवा अविष्कार	मन से सोची हुई बात, उद्भावना	imagination, idea
		3. मानलेली-गृहीत धरलेली-गोष्ट	मान लेना, फर्ज़ करना	presumption, supposition, assumption
कल्पनाशील	वि·	1. कल्पना करीत बसण्याची सवय असलेला	कल्पनाशील	fancying, fanciful
		2. कल्पना स्फुरणारा	सूझवाला, हिकमती चालाक	imaginative

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कल्पांत	पुं·	1. कल्पाचा-एका विशिष्ठ कालाचा-सृष्टीचा शेवट, प्रलय	कल्पांत, सृष्टि का अंत, प्रलय	deluge
		2. आक्रांत	आक्रोश, रोना धोना	boundless bewailing
		3. भयंकर संकट, अनर्थ	भयंकर संकट, बड़ी आफ़त	an overwhelming calamity, distress
कल्पांती, कल्पांतरी	अ·	कधीही (नकारार्थीच फक्त वापर)	कदापि (नहीं), हरगिज़	never
कल्पिणे	स·क्रि·	1. तर्क-अनुमान-करणे	अटकल/अंदाजा लगाना, कल्पना करना	to imagine, to conjecture, to feign
		. मानणे, गृहीत धरणे (चित्र, आकडा इ·)	फ़र्ज करना, मानना	to suppose, to begin to assume
		3. विचार करणे, मनात आणणे	सोचना, मन में लाना	to think, to conceive
कल्पित	वि·	1. कंल्पनेने काढलेला, कल्पना केलेला	कल्पित, कल्पना में बनी हुई	imaginary, fancied
		2. मनाने रचलेली, काल्पनिक	मनगढ़ंत, फ़र्ज़ी	fictitious, unreal
कल्मश(-ष)	न·	मैला, राड	पंक, मैल	filth, feculence
		2. (लाक्ष:) पाप, मनातील दृष्टबुद्धी	पाप, दुष्ट वृत्ति	sin, ill-will, malice
कल्याण	न·	1. हित, क्षेम, कुशल, भलाई	कुशल क्षेम, खैरीयत, भलाई	well-being, welfare, well
		2. शुभ, मंगल	मंगल, शुभ	a festive occasion
		3. एक राग (संगीत)	एक राग (संगीत)	a Râg or mode in music

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. समर्थ रामदासांचा पट्ट शिष्य, (त्यावरून सामान्यत:) पट्टशिष्य	पट्टशिष्य	(fig.) a pet or nearest disciple
कल्ला	पुं·	1. गोंगाट, गलबला, आरडाओरडा	कोलाहल, शोर, हो हल्ला	noise, uproar, tumult
		2. गालावर कानपट्टी खाली ठेवलेले केस	गलगुच्छा	whiskers
कल्लोळ	पुं·	1. मोठी लाट	ऊंची मौज, हिलोर	a high wave, billow, surge
		2. आरडाओरड, गलबला	हल्लागुल्ला, शोर	uproar, tumult
कल्हई	स्त्री·	1. पितळेच्या भांड्याला केलेला जस्ताचा लेप	पीतल के बरतनों को किया जाने वाला रांगे का मुलम्मा, कलई	tin-plating
		2. (सामान्य) लेप, मुलामा	लेप, मुलम्मा (सामान्य)	plating (in general)
कल्हईगार (-वाला)		पुं· कल्हई करणारा कारागीर	कलईगर, कलई करने वाला	a worker in tin-plating
कव	स्त्री·	1. वेंध, वेढा, विळखा, मिठी	लपेट, फेरा, आलिंगन	embrace
		2. झडप, उडी	झपट्टा, छलाँग	springing, jumping
कवकवीत	वि·	बेचव, पाणचट	फीका, सीठा	tasteless, insipid
कवच	न·	1. आघातापासून बचाव करणारे आवरण	आवरण, आवेष्टन, खोल	a shell, any protecting thing
		2. चिलखत	कवच, बख़्तर	an armour

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. वरची टणक-कठिण-साल	मोटी छाल, छिलका	a thick bark or hard covering
		4. जाड थर	मोटी तह	a thick coating
कवची	स्त्री·	1. कपची, चपटा तुकडा	चिप्पड़, चिप्पी	a small slice or bit
		2. अंड्याचे वरचे कठिण आवरण	अंडे का छिल्का, अंड-खोल	an egg-shell
		3. डोक्याची कवटी	खोपड़ी	the skull
		4. नारळाची अर्धी करवंटी	करोटी, नारियल का छिलका	half of a coconut-shell
कवटाळ	न·	1. चेटूक, मंत्रतंत्र	टोना, टोटका, मारण	any crucked device of black art
		2. कुभांड, आळ	तोहमत, झूठा इल्जाम	false accusation, fabrication
		3. कारस्थान	झंझट, षड्‌यंत्र	machination
कवटाळणे	स·क्रि·	1. मिठीत-कवेत-घेणे, आलिंगणे	बाँहों में कस लेना	to take into embrace, to clasp
		2. वेष्टणे (वेली प्रमाणे) वेढणे	घेरना	to encircle, to cling around
कवटाळीण	स्त्री·	चेटकीण, (वाईट अर्थी) जादुगारीण	जादूगरनी, डाकिनी, डाइन	a female practiser of black art, a sorceress
कवटी	स्त्री·	1. मेंदूचे वरचे कठिण आवरण, डोक्याचे हाड	खोपड़ी, कपाल	the skull
		2. नारळाची नरटी	करोटी, नारियल का छिलका	coconut-shell
कवठ	न·	वर कठीण कवच असलेले एक मधुर-आंबट फळ	कैथ	wood-apple

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कवडसा, कडोसा	पुं·	फटीतून किंवा छिद्रातून येणारा प्रकाश किरण	दरार या दरज में से आने वाली प्रकाश किरण	a ray of light
कवडा	पुं·	1. कपोत पक्षी, राखी रंगाचे (जंगली) कबुतर, होला	पंडुक, कपोत पक्षी की एक जाति	Francoline partridge
		2. मोठी कवडी	बड़ी कौड़ी	a large sorb of cowrie
कवडी	स्त्री·	1. एका समुद्र जंतूचे कवच	कौड़ी समुद्र जंतुका अस्थिकोश	a cowrie
		2. पूर्वीच्या काळचे सर्वात कमी दर्जाचे चलनी नाणे	पुराने जमाने का सबसे छोटा सिक्का	cowrie used as the lowest currency-coin
		3. डोळ्यातील फूल, वडस किंवा मोतीबिंदू	मोतिया बिंद, आँख का जाला	cataract
		4. बुबुळाशिवायचा डोळ्याचा पांढराभाग	आँख का कोया, डेला	cornea of the eye
		5. नखावर दिसणारा सफेद डाग	नाखून पर दिखाई देने वाला सफ़ेद दाग	a white spot or speck on nails
कवडीचुंबक	वि·	चिक्कू, कृपण, कंजूष	कंजूस, मक्खीचूस	miserly
कवडीमोल	वि·	अतिशय कमी किंमतीचा, क्षुल्लक	बहुत कम दाम का, तुच्छ	insignificant, trivial, worthless
कवति(-तु)क, कौतुक	न·	1. नवल, आश्चर्य	अचंभा, आश्चर्य	surprise
		2. गुणग्रहण	गुणग्रहण, सराहना	admiration, appreciation
		3. लाड	लाड, प्यार, दुलार	caressing, fondling
कवन	न·	पद्यरचना, काव्यरचना	पद्य/काव्य रचना	poetic composition

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कवयित्री	स्त्री·	स्त्री कवी	कवयित्री, स्त्री कवि	a poetess
कवल(-ळ)	पुं·	1. घास	कवल, कौर, ग्रास	a morsel
		2. राब करण्या करिता जंगली झाडांच्या बारीक फांद्याचा केलेला ढीग	धान बोने से पहले जमीन को जलाने के लिये जमा की हुई पेड़ों की टहनियाँ	loppings of bushes
		3. मिठी	आलिंगन	embrace
कवळणे	स·क्रि·	'कवटाळणे' पाहा	दे· 'कवटाळणे'	vide 'कवटाळणे'
कवळा	पुं·	1. पाहा 'कवळ'	दे· 'कवळ 2'	vide 'कवळ 2'
		2. गुर्हाळाच्या चुलाणात एकावेळी जो जाळण्याचा गठ्ठा टाकतात तो	गुड़ बनाने के समय ईंधन के रूप में भट्ठे में डाला जानेवाला पुलिंदा	a bundle of fuel thrown in the kiln in the jaggery-making process
कवळी	स्त्री·	1. कृत्रिम दातांची खालची वा वरची रांग जी हिरडीत बसवितात	बनावटी दाँत	denture, set of artificial teeth
		2. खाऊच्या पाचशे पानांची एक गड्डी	ढोली, पांच सौ पानों की गड्डी	a pack or bundle of betal-leaves containing five hundred leaves
कवाईत	स्त्री·	पोलीसांचे किंवा शिपायांचे लष्करी-शिक्षण	कवायद, सैन्य शिक्षा	a parade, drill, training exercise of the police or the military
कवाड	न·	1. दार, दरवाजा	किवाड़, दरवाज़ा	a door
		2. दाराची झडप	दरवाजे का पल्ला, कपाट	leaf or panel of a door

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कवाडी	स्त्री·	गवताचे किंवा कामट्याचे फाटक	घास या बाँस का किवाड़	gate made of grass or bamboo chips
कवा(-व्वा)ली	स्त्री·	1. गाण्याचा एक विशिष्ट मुसलमानी ढंग	कव्वाली, गाने का एक खास सूफियाना तरीका	a form of vocal music in vogue especially in Muslim singers
		2. त्या ढंगात गायिलेले गाणे	सूफियाना गज़ल या गीत	song sung in that form
कविता	स्त्री·	पद्यरचना, छंदोबद्ध रसात्मक रचना	कविता, छंदोबद्ध रसात्मक रचना	a poem
कवित्व	न·	1. काव्यरचना	काव्य रचना	poetry
		2. काव्य रचण्याची शक्ती-हातोटी	काव्य करने की शक्ति	poetical genius
कवी	पुं·	1. कविता-काव्य-रचणारा	कवि, शायर	a poet
		2. पंडित, ज्ञानी	पंडित, ज्ञानी	a learned man
कशाचा	सर्व·वि·	कोणत्या पदार्थाचा	किस पदार्थ का, काहे का	of what material
कशाला	अ·	कोणत्या हेतूकरिता, काय उद्देशाने	किसलिये, क्यों, किस वास्ते	for what, why
कशिदा	पुं·	भरतकाम, सुई दोर्याने वेलबुट्टी काढण्याचे काम	कशी(-सी) दा, गुलकारी, बेलबूटे का काम	embroidery, variagated needle work
कश्मल(-ळ)	न·	1. घाण, कचरा, मळ	गंदगी, कचरा, मैल	dirt, waste
		2. दोष, पाप	दोष, पाप	sin
कषाप	पुं·	1. काढा	कषाप, काढ़ा	a decoction of medicinal herbs

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. भगवा रंग	गेरुआ रंग	red-ochre colour
	वि·	1. जिभेला चरचरणारा तिखट	तीखा, तेज़, चरपरा	astringent
		2. कडू	कड़ुवा, कसैला	bitter
		3. भगवा	गेरुए रंग का	red-ochre coloured
कष्ट	पुं·	1. मेहेनत, परिश्रम, श्रम	मेहनत, परिश्रम	exertion, labour, toil
		2. त्रास, अडचण, व्यथा	कष्ट, तकलीफ, मुसीबत	difficulty, pains, distress, trouble
कष्टकरी	वि·	कष्ट-श्रम-करणारा, मजूर	श्रमिक, मज़दूर	labourer, toiler
कष्टकारक	वि·	1. मेहेनतीचा, श्रमसाध्य	मेहनत का, यत्नकारक	toilsome, that requires hard labour, with great effort
		2. त्रासदायक	कष्टकारक, तकलीफ देह	painful, troublesome
कष्टणे	अ· क्रि	1. श्रमणे, मेहनत करणे, प्रयत्न करणे, झटणे	मेहनत/परिश्रम करना	to toil, to labor or work hard
		2. दु:खी होणे	दुखी होना	to be sorry, to suffer trouble
कष्टार्जित	वि·	स्वत:च्या श्रमाने-घामगाळून-मिळविलेला	कष्टार्जित, स्वयं कष्ट उठाकर प्राप्त किया हुआ	obtained or accomplished by one's own labour
कष्टाळू	वि·	मेहेनती, उद्योगी, कामसू	मेहनती, परिश्रमी, उद्यमी	diligent, hard-working, industrious
कष्टी	वि·	1. दु:खी, खिन्न	दुखी, उदास, मायूस	vexed, distressed
		2. 'कष्टाळू' पाहा	दे 'कष्टाळू'	vide,'कष्टाळू'
		3. थकलेला, शिणलेला	थका हुआ	fatigued

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कस	पुं·	1. जोम, सामर्थ्य, जोर, पाणी	कस, जोर, सामर्थ्य, तेज, आब	essence, spirit, strength
		2. सत्व, पुष्टिदायक तत्व	सार, सत्व	the nutritive element, nutrient
		3. कसोटी ने सिद्ध होणारी योग्यता- शुद्धता	कसौटी से सिद्ध हुई योग्यता/शुद्धता	purity or worth established after severe test
		4. परीक्षा	कसौटी, परीक्षा	test
कसकस	स्त्री·	1. तापयेण्याची अवस्था, अंगमोडून येणे	अंग टूटना, ज्वर के पहले बदन का दर्द करना	feverish symptoms
		2. अंगावर काटायेणे	कँपकँपी, सिहरन	shivering
		3. काळजी, हुरहूर	चिंता, बेचैनी, खटका	anxiety, apprehension
कसणे	स· क्रि	1. आवळणे, करकचून बांधणे	कसना, खींचकर बांधना, जकड़ना	to bind tightly, to tighten
		2. जोराने ओढणे	जोर से खींचना	to draw closely or forcibly
		3. (शेत) करणे, शेत मेहेनत करणे	खेती की मेहनत करना, खेती करना	to till or cultivate agricultural land
		4. कसोटीवर घासून पाहणे, परीक्षा करणे-घेणे	परखना, जाँचना	to try on touch-stone, to test
		5. मजबूत-बळकट करणे (शरीर, मन)	मज़बूत/सहिष्णु/अभ्यस्त बनाना	to strengthen, to make practised to
कसपट	न·	भुशाचा बारीक कण, तुच्छ वस्तू	छिलका, तिनका, क्षुद्र/नगण्य-वस्तु	a minute particle, a trifle
कसब	न·	1. कला, कौशल्य, कारतगरी, शिल्प	कला, कारीगरी, शिल्प	workmanship, art

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चातुर्य, करामत	चतुराई, चालाकी, निपुणता, होशियारी	cleverness, skill
		3. हुन्नर, व्यवसाय	हुनर, व्यवसाय	craft, trade, profession
		4. वेश्येचा धंदा	कसब, वेश्यावृत्ति	harlotry
		5. हिकमत, युक्ती, शक्कल	युक्ति, उपाय, तरकीब	contrivance, strategem, device
		6. रुप्याची बारीक तार, कलाबतू	कलाबतू, सलमा, बादला	thin silver wire, silver thread
कसबा	पुं·	लहान शहर	कसबा, छोटा शहर	a town
कसबी	वि·	1. कुशल, निपुण, कलावंत	निपुण, कलाकार	skilful, well-versed
		2. युक्तिबाज, हिकमती	चतुर, होशियार, चालाक	artful, clever, ingenious
		3. हुन्नरी	हुनरमंद, कारीगर, फ़नकार	proficient in an art or profession
	पुं·	कारागीर, शिल्पकार	कारीगर, शिल्पकार	a workman, an artist, an artisan, an artificer
कसबीण	स्त्री·	1. नाचण्या-गाण्याचा धंदा करणारी स्त्री	गाने-नाचने का धंधा करने वाली स्त्री	a female belonging to singing and dancing profession
		2. वेश्या	कसबी, वेश्या, कंचनी	a whore, prostitute
कसम	स्त्री·	शपथ	शपथ, सौगंध	an oath, swearing
कसर	स्त्री·	1. उणीव, न्यूनता, अपुरेपणा	कसर, कमी, न्यूनता, अधूरापन	deficiency, imperfection, incorrectness, lack

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वाढावा, फायदा	अधिकता, मुनाफ़ा, फायदा	excess, profit
		3. तापाची कणकण	हलका बुखार	feverishness
		4. कपात, काटाकाट, छाटाछाट	घटाव, काट-छाँट, बचत	retrenching, economising, parsimonious clipping or saving
		5. लाच, गैरवाजवी लाभ	रिश्वत, बेजा मुनाफ़ा	illicit gains, by-gains
		6. (कागद इ· खाणारी) एक कीड	दीमक, एक तरह की सफेद चींटी	white ant, termite
		7. कटमितीचे व्याज	कटवाँ व्याज	discount
		8. कामात कुचराई, ढिलेपणा	कामचोरी, कोताही	sparing oneself or reservation in doing
कसरत	स्त्री·	1. व्यायाम, व्यायामाचे खेळ	कसरत, मेहनत, व्यायाम, वर्जिश	work, physical exercises
		2. सवय, अभ्यास, सराव	अभ्यास, आदत	practice
कसरतखाना	पुं·	व्यायामशाळा, आखाडा	व्यायामशाला, अखाड़ा	gymnasium
कसरता	वि·	किंचित् बाजूला सरलेला, कललेला ढळता	थोड़ा झुका हुआ या खिसका हुआ	slightly moved aside, slightly leaned
कसरती	वि·	1. तालीमबाज, व्यायाम करणारा	कसरती, व्यायाम करनेवाला	gymnast
		2. वहिवाटलेला, सवय झालेला	अभ्यस्त, आदत पड़ा हुआ	practised, skilled, adroit by practice
कसला	वि·	कशा प्रकारचा	कैसा, किस प्रकार का	of what kind or sort
कसवट (-टी), कसोटी	स्त्री·	1. कस लावण्याचा दगड, निकष	कसौटी, एक पत्थर जिस पर घिसकर सोना परखा जाता है	touch-stone
		2. कडक परीक्षा	परख, जाँच	testing, test

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. शेताची मशागत	खेती की मशक्कत, खेत की जोताई आदि	tilling or cultivating agricultural land
कसा	पुं·	1. पैसे (नाणी) ठेवण्याची लांब व अरूंद पिशवी, बटवा	बसनी, बटुआ	a long narrow money-bag
		2. अंगरख्याचा-बंडीचा-बंद	तनी, बंद	string or tie of an old-fashioned shirt
कसा	वि·	कशाप्रकारचा	कैसे, किस किस्म/प्रकार का	of what sort
	अ·	कशाप्रकारे	कैसे, किस तरह	in what way, how
कसाई	पुं·	1. खटिक	कसाई, बूचड़, मांसविक्रेता	butcher
		2. (लाक्ष:) निष्ठुर, निर्दय माणूस	निष्ठुर/दयाविहीन/बेदर्द व्यक्ति	cruel person
	स्त्री·	कसून बांधण्याची क्रिया किंवा मजूरी	कस कर बाँधने की क्रिया या उसकी मजदूरी	binding tightly or its wages
कसाईखाना	पुं·	खटिकखाना, कत्तलखाना	कसाई खाना, बूचड़-खाना	a slaughter-house
कसातरी,-बसा	अ·	मुश्किलीने, मेहेनतीने	किसी तरह, मुश्किल से, कठिनाई से	with great effort, in some way or other
कसाब	पुं·	'कसाई' पाहा	दे· 'कसाई'	vide 'कसाई'
कसाबकरणी	स्त्री·	क्रूर-निर्दयी-कृती, निर्दयता	निष्ठुरता की कृति, बेरहमी	mercilessness, cruelty
कसूर	स्त्री·	1. चूक, अपराध, दोष	क (-कु) सूर, दोष, अपराध, गलती	fault, error, crime
		2. कमीपणा, न्यूनता	न्यूनता, कमी, त्रुटि	defect, deficiency
		3. हयगय, आळस, उपेक्षा	ढिलाई, लापरवाही, उपेक्षा	neglect, indolence

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कसेही करून	अ·	हरप्रयत्नाने, वाटेलते करून	हर हालत में	with whatever effort
कसेसे	वि·	चमत्कारिक, विचित्र, सांगता नयेण्यासारखे	विचित्र, अजीब, जो कहा न जा सके	something indescribable
कसोटी	स्त्री·	'कसवट (-टी)' पाहा	दे· 'कसवट (-टी)'	vide 'कसवट (-टी)'
कसोशी	स्त्री·	1. तपासणी, बारीक चौकशी, चिकित्सा	छानबीन, जाँच, बारीकी	careful examin-ation,- inspection or inquiry
		2. दक्षता, काळजी	सावधानी, दक्षता	careful attention
		3. त्रास, दगदग, खस्त	मेहनत, कष्ट	hard labour, toil
		4. आटोकाट प्रयत्न	बड़ी कोशिश, प्रयास	earnest effort or exertion
कस्तर	पुं·, न·	1. डाक (-ख)	टाँका, जोड़	solder
		2. डाक लावण्याची-झाळण्याची क्रिया, झाळकाम	धातु जोड़ने का काम	soldering
कस्तरणे	स· क्रि	डाक लावणे	धातु जोड़ना, टाँका लगाना, झालना	to solder
कस्ता	वि·	1. झुकलेला, कललेला	झुका हुआ, खिसका हुआ	inclined, leaned
		2. हलक्या दर्जाचा	हलका, घटिया	inferior
		3. वजना-मापांत कमी असलेला	जो वजन/नाप में कम हो	light or deficient in measure or weight
कस्तुरी	स्त्री·	एक सुवासिक ग्रंथी (विशिष्ट हरणाच्या नाभीतील)	कस्तूरी	musk
कहर	पुं·	1. जुलूम, गहजब, अत्याचार	कहर, जुल्म, गज़ब, अत्याचार	violent oppression

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. अतिरेक, पराकाष्ठा, अमर्यादपणा	हद, अतिरेक, अतिशयता	excess, boundlessness
		3. दैवीआपत्ती	दैवी संकट, आफत, खुदाई, गज़ब	divine wrath
कहाणी	स्त्री·	1. गोष्ट, कथा	कहानी, कथा	a tale, a short story
		2. दु:खकारक असा आत्म वृत्तांत	राम कहानी, अपना दुखड़ा/दु:खगाथा	tale of one's difficulties or sorrows
		3. शिकवण, उपदेश	उपदेश, सिखावन	teaching, instruction, admonition
		4. व्रतमाहात्म्य सांगणारी गोष्ट	किसी व्रत की महिमा कहने वाली कथा	tale illustrating the importance of a religious observance
कह्या	स्त्री·	सांगणे, आज्ञा, सल्ला	कहा, कहना, आदेश, सलाह	advice, direction, instruction, bid
कळंक	पुं·	1. धातूवर चढणारा कीट-गंज	ज़ंग, धातु का मैल	verdigris
		2. लांछन, डाग	लांछन, दाग, धब्बा	stigma, slur, stain
कळ	स्त्री·	1. वेदना, सणक, तिडीक, एकदम उठणारे दु:ख	टीस, कसक, हूक, दर्द, पीड़ा	sharp lancinating pain
		2. चावी, किल्ली, युक्ती	चाभी, कुंजी, युक्ति	key, little device or contrivance of opening or starting a complicated thing, trick
		3. कला, खुबी, रहस्य, मर्म	खूबी, रहस्य, मर्म	secret, remarkable feature

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. तराजूच्या दांडीचा मधला काटा	तराज़ू की डाँडी में बीचोंबीच लगा हुआ काँटा	the tongue or pointer of a balance
		5. कलागत, भांडण	झगड़ा, टंटा, छेड़छाड़, बखेड़ा	quarrel, squabble, contention
		6. कुरापत, खोडी	खुराफात	provocation, act of provoking
कळक	पुं·	1. मोठ्या व लांब जातीचा बांबू (बासा)	बहुत बड़ी और लंबी किस्म का बांस	bamboo
	स्त्री·	बांबूचे बेट	बांसों का झुरमुट	clump or cluster of bamboos
कळकट	पुं·	1. घाणेरडा, मळलेला	गंदा, मैला, कुचैला	dirty, filthy
		2. कळंक लागलेला	मोरचा लगा हुआ, दूषित	affected with verdigris
कळकणे	अ· क्रि·	आम्लाने पितळी वा तांब्याचे भांडे बिघडणे	मोरचा/ज़ंग लगना	to be affected with verdigris
कळकळ	स्त्री·	1. मनापासून आस्था, उत्सुकता, काळजी	लगन, आस्था	concern, earnest and anxious care
		2. मनाला वाटणारा कळवळा	दया, तरस, रहम	pity, commiseration
		3. 'कलकल' पाहा	दे· 'कलकल'	vide 'कलकल'
कळगोटा	वि·	कळलाव्या, भांडणे लावून देणारा	झगड़ा करानेवाला, उपद्रवी	a make-bate, an inciter, provocater
कळण (न·), कळणा	(पुं·)	भरडलेल्या डाळीचा चुरा	चुन्नी, चूनी	fragments of pulse pounded or ground
कळणाकोंडा	पुं·	1. धान्याचा चुरा आणि कोंडा यांचे मिश्रण	चूनी-भूसी, चोकर	fragments of grain and its bran mixed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्ष·) गरीबाचे जाडे भरडे अन्न	(लाक्ष·) मोटा झोटा अन्न, रूखी सूखी रोटी, गरीब का खाना	poor man's fare
		3. दळण-कांडणाचा धंदा	दलने पीसने का पेशा	employment of grinding and pounding
कळणे	अ·	जाणणे, समजणे	मालूम होना, जानना, समझना	to know, to come to know
कळतनकळत	अ·	1. जाणाता-अजाणता बुध्या वा अबुध्या	जाने-अनजाने, जानकर या बिना जाने	inadvertently, unwittingly, unknowingly
		2. चुकीने	गलती से	by mistake, -fault
		3. किंचित्, न समजण्या इतका	ज़रा, थोड़ा, तनिक, महसूस न हो इतना	slightly, faintly, so as not to be felt
कळप		टोळी, झुंड, समूह	झुंड, समूह, रेवड़, गल्ला	herd, flock
कळमळ	स्त्री·	मळमळ, उलटीची अस्वस्थता	मचली, वमन का उसवास	nausea, qualmishness
कळमळणे	अ· क्रि·	1. उलटीची भावना होणे	मचलाना, उलटी की भावना होना, मतली	to feel nauseating, qualmish, to retch, to keck
		2. दयेने व्याकुळ होणे	तरस आना, दिल पिघलना	to yearn with pity or compassion
कळवळणे	अ· क्रि·	1. दयाभावनेने व्याकुळणे	तरस आना, दिल पिघलना	to yearn with pity
		2. लडफडणे, तळमळणे	तड़पना, तिलमिलाना	to writhe in agony
कळवळा	पुं·	1. दया, कींव	दया, तरस, रहम	pity, compassion
		2. सहानुभूती, आस्था, माया	आस्था, आत्मीयता, ममता	intense concern or interestedness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कळवा कळव	स्त्री·	एकमेकांना निरोप पोचविण्याची क्रिया, निरोपानिरोपी	एक दूसरे को संदेशों का आदान प्रदान	reciprocal communication
		2. सर्वत्र निरोप पसरविण्याची क्रिया	खबर या संदेश फैलाने की क्रिया	sending message all around
कळविणे	स· क्रि	निरोप पोचता करणे, जाणवून देणे	ख़बर देना, मालूम कराना	to make known unto, to acquaint, to inform
कळशी	स्त्री·	लहान घागर	कलसी, गगरी, छोटा घड़ा	a small pitcher or metal vessel
कळस	पुं·	1. घुमटाकार टोकदार शिखर (देवळाचे)	(मंदिर आदि का) शिखर, चोटी, कंगूरा	a domelike spire (of a temple), pinnacle
		2.अतिरेक, पराकाष्ठा, कमाल	हद, चरमसीमा, पराकाष्ठा, पूर्णता	perfection, vertex, climax, extremity,
		3. अंत, शेवट	अंत, समाप्ति	termination, end
		4. लहान घागर, कळशी	छोटा घड़ा	a small pitcher
कळसा	पुं·	मातीचा घडा	मिट्टी की गागर	an earthen water-vessel
कळसूत्र	न·	1. बाहुल्या नाचविण्याची दोरी	कठपुतली नचाने की डोरी	string or mechanism of a puppet-show
		2. (लाक्षः) मध्यवर्ती कल्पना मुख्या वस्तू	(लाक्ष·) प्रधान भाग-कल्पना	(fig.) central idea, chief thing
कळसूत्री बाहुले	न·	1. दोरावर किंवा दोरीवर नाचणारे बाहुले	कठपुतली	a string-propelled puppet

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्ष:) दुसर्याच्या तालावर नाचणारी-आज्ञेने चालणारी व्यक्ती	(लाक्ष·) दूसरे के इशारे पर काम करनेवाला व्यक्ति	(fig.) used for a person who works on another's instructions, a puppet
कळा	स्त्री·	1. तेज, कांती, शोभा	आब, चमक, कांति, शोभा	glow, lustre, bloom
		2. मन:स्थिती, मनाची अवस्था	मन की अवस्था/स्थिति	mental condition
		3. युक्ति, कसब, चातुर्य	युक्ति, चतुराई, चालाकी	ingenuity, cleverness, talent
		4. 'कला' पाहा	दे· 'कला'	vide 'कला'
	पुं·	केळफूल	केले का फूल	but of a banana tree
कळावे	अ·	ज्ञातव्हावे, पत्राचाशेवट करताना हा शब्द लिहतात	ज्ञात हो, इति (पत्र समाप्ति का शब्द)	let this be known, ending phrase of a letter
कळाशी (-सी)	स्त्री·	1. दोन लाकडांचा एकमेकात बेमालूम सांधा	चूल	a mortise, a tenon, a close and neat adjunction
		2. फावडी, आखणी (सुताराची)	बढ़ई का रेखने का एक औजार	a carpenter's instrument for scraping a line, a scraper
कळी	स्त्री·	1. उमलण्यापूर्वीचे फूल	कली, मुंहबंधा फूल, बोंडी	a bud
		2. भाजलेल्या चुनखडीचा खडा	कली, चूने के फूँके हुए पत्थर का टुकड़ा	a module of burnt lime-stone
		3. बुंदीच्या लाडवाचा दाणा	बुंदिया, बूंदी, बूंदी के लड्डू का दाना	a grain of a sweetmeat ball called 'बूंदी'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कळीचा नारद	पुं·	झगडालावणारी व्यक्ति	झगड़ा करानेवाला व्यक्ति	an inciter, provocater
कां	अ·	1. कोणत्या कारणास्तव, कशाकरिता	क्यों, किसलिए	why, wherefore
		2. वा, अथवा, किंवा	या, अथवा	or
कांकर	स्त्री	चामड्याची पट्टी	चमड़े की पट्टी, तसमा	a strip of raw skin
कांकी	अ·	कारण की, अशाकरिता की	क्यों कि, इसलिये कि, अत:	because, for this reason
कांकू	स्त्री·	1. अळंटळं, टंगळमंगळ, कुचराई	ढिलाई, टालमटोल, हीला हवाला	dawdling, dilly-dallying, shilly-shallying
		2. होना, धरसोड, अनिश्चय	झिझक, हिचक, अनिश्चय, आनाकानी	hesitation
कांक्रीट	न·	चुना-वाळू-खडी- सीमेंट यांचे मिश्रण	कंकरीट	concrete, a mixture of sand, gravel etc. and cement
कांक्षणे	स· क्रि·	वांछणे, इच्छिणे, अपेक्षिणे	इच्छा करना, अपेक्षा करना, चाहना	to wish, to expect
कांक्षा	स्त्री·	1. इच्छा, अपेक्षा	आकांक्षा, इच्छा, चाह	wish, desire, expectation
		2. अंदेशा, संशय	संदेह, अंदेशा	doubt, misgiving
		3. शंका, प्रश्न	(जिज्ञासा युक्ति) शंका, प्रश्न	question proposed, an objection
		4. कल्पना, विचार	कल्पना	a fancy, phantasy
कांक्षीखोर	वि·	1. संशयी, शंकाशील	शक्की, जिद्दी	one ever doubting, suspicious, . apprehensive

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. तर्हेवाईक, एककल्ली	सनकी, जिद्दी	whimsical, bygoted, obstinate
		3. कांकूकरणारा	आनाकानी करनेवाला, नाहक चिल्लानेवाला	hesitating
कांगावखोर	पुं·	अन्यायाची खोटी ओरड करणारा, खोटी तक्रार करणारा	झूठी शिकायत करने वाला, नाहक चिल्लाने वाला	one who exaggerates one's slight injury or loss, one falsely complaining
कांगावा	पुं·	थोडे नुकसान मोठे करून सांगणे, अन्यायाची खोटी ओरड	झूठी शिकायत, थोड़ी हानि बढ़ाकर बताना	false uproar, exaggerated complaining
कांच	पुं·	कष्ट, पीडा, त्रास	पीड़ा, तकलीफ, वेदना	worry, agony, acute pain.
कांचणी	स्त्री·	1. करक (-को) चा आवळून बांधल्याने पडणारा वळ	कसकर बाँधने से पड़नेवाला दाग या निशान	mark or groove made by tightening
		2. हुरहुर, काळजी	चिंता, फ़िक्र	worry, anxiety, anguish
		3. जाचणी, छळणूक, गांजणी	जुल्म, तकलीफ, यंत्रण	torment, torture, harassment
कांचणे	स· क्रि·	गांजणे, छळणे, जुलूम करणे	जुल्म करना, सताना, यंत्रणाएँ देना	to torment, to torture, to harass
	अ· क्रि·	1. करकचून बांधणे	कसकर बाँधना	to tighten so as to make a mark or groove
		2. घासून झिजणे	घिसना, रगड़ना	to wear away by attrition

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. शरीर कृश होणे, वाळणे	शरीर छीजना, घटना, क्षीण होना	to be worn out
		4. भिणे, दबकणे	डरना, दबकना	to become afraid, to be awed or repressed
कांचन	न·	1. सोने	कंचन, सोना	gold
		2. एक जातीचे झाडव त्याचे फूल	कँचनार, कचनार (पेड़ और उसका फूल)	mountain ebony, Bauhimia veriagute
कांजिण्या	स्त्री· ब· व·	बारीक बारीक लाल पुरळ अंगावर उठणारा बहुधा मुलांचा आजार	मोती झरा, छोटे दानों की चेचक की बीमारी	chicken pox
कांजी	स्त्री·	1. पेज, कण्हेर	कांजी या मांड	gruel of wheat or rice
		2. खळ	लेई	starch
कांड	न·	1. पेरे	पोर, ईख, बाँस, उंगली आदि में दो गांठों के बीच का भाग	internode, part of sugar-cane or a bamboo or a finger between two nodes
		2. अध्याय, प्रकरण	ग्रंथ का प्रकरण या अध्याय	a chapter, a section
कांडण (-प)	न·	1. कुटणे, सडणे धान्य इ· उखळात घालून मुसळाने ठोकण्याची क्रिया	कुटाई, कूटने का काम	pounding
		2. कुटण्याकरिता घेतलेले धान्य	कूटने के लिये लिया हुआ अनाज	grain material taken to be pounded
		3. कुटण्याची मजुरी	कूटने की मजदूरी	wages of pounding
कांडणावळ	स्त्री·	कांडण्याची मजुरी	कूटने की कुटाई	wages of pounding

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कांडणे	स· क्रि	कुटणे	कूटना, काँडना	to pound
कांडपीण	स्त्री·	कांडपाचे कामकरणारी बाई	कुटनहारी, धान कूटने वाली स्त्री	woman employed for pounding
कांडी	स्त्री·	1. काठीचा लहान बारीक तुकडा	सलाख, सलाई, लकड़ी या धातु की छोटी छड़	a wand
		2. ऊस वगैरेचे पेर	पोर	an internode
		3. धोट्यात घालण्याकरिता धाग्याने भरलेले गुंडाळे	धागे की रील	a bobbin wound with thread (to be inserted into a shuttle)
		4. लसूण-आले-हळद इ· ची गाठ	गाँठ (अदरक, हल्दी आदि की)	root of garlic/ginger etc.
कांडे	न·	1. पेर, सांधा	संधि, ग्रंथि	joint, knot, node, articulation
		2. पेरे	पोर	internode
		3. झाडांचे खोड	पेड़ का तना	stem or trunk of a tree
		4. उसाचा वगैरे तुकडा	ईख आदि का टुकड़ा	a piece of sugarcane/bamboo
		5. एकदा मळणी करून टाकलेली कणसे	एकदफा दाँय चलाने के बाद के डंठल	stalks of corn once thrashed or trodden
कांडेकरी	पुं·	सुतार	बढ़ई	a carpenter
कांडेचोर	पुं·	काळमांजर, ऊद, काळुंद्रे	ऊद, बनविलाव	a depredating animal, Typus paradoxurus
कांडो (-डा) ळणे कांती	स· क्रि·	खाजवायला लावणे	खुजाना, खुजलाना	to scratch, to allay an itching

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कांदा	पुं·	1. कंद (सर्वसामान्यपणे)	कंद, काँदा, गांठदार जड़	a bulbous or tuberous root
		2. कंदर्प, भाजी इ· तमसाला म्हणून वापरला जाणारा दर्पयुक्त कंद	प्याज	onion
		3. कोणत्याही पदार्थाचा मधला किंवा महत्वाचा भाग	बीच का/अंदर का मुख्य भाग	the interior part (of a thing)
		4. मधाच्या पोळ्यातील मध असणारा मुख्यभाग	शहद के छत्ते में शहद वाला हिस्सा	that part of the honeycomb which contains honey
कांव, काबंट	स्त्री·	1. चिव्याची-बांबूची-काढलेली चपटी पट्टी किंवा गज	कमंची, बाँस आदि की पतली टहनी	a bamboo strip or thin branch
		2. लोखंडी किंवा पोलादी पट्टी	लोहे की या फौलादी पट्टी	a long iron or steel strip
		3. कोपरापासून मनगटापर्यंतचा हाताचा भाग किंवा हाड	प्रकोष्ठ की यानी कुहनी से कलाई तक के भाग की हड्डी	bone of the forearm
		4. कोणातीही लांबच लांब पट्टी	कोई भी लंबी पट्टी	any long flattened bar
कांबळ (स्त्री·), कांबळे	न·	घोंगडे, घोंगडी	कंबल	a coarse woollen blanket
कांबी	स्त्री·	1. 'कांब' पाहा	दे. 'कांब'	vide 'कांब'
		2. धनुष्याची चपटी पट्टी	धनुष की कमची	a bamboo strip of a bow

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काक	पुं·	कावळा	कौआ, काक	a crow
काकडणे	अ· क्रि	थंडीने अंग आखडणे	ठिठुरना, सर्दी से सिकुड़ जाना	to cramp, to contract from cold
काकडशिंगी		एक औषधी वनस्पती, तिचे फळ खेकड्याच्या पंजा सारखे दिसते	काकड़ा सींगी, कर्कटशृंगी	a medicinal plant, its fruit looks like a claw of a crab
काकडा	पुं·	1. काठीला कपडा गुंडाळून तेलाने भिजवून पेटवितात तो पलीता	पलीता	a torch made of wound cloth round a stick and oiled
		2. कच्चे फळ	कच्चा फल	an unripe fruit
काकडी	पुं·	वाळ्काची एक जात	ककड़ी, खीरा	a cucumber
काकण	न·	स्त्रिया मनगटात घालतात ती काचेची वा सोन्याची ढिली वळी	कंकण, कंगन, चूड़ी	a bangle, a bracelet in woman's wrist
काकणभर	वि·	थोडे अधिक	थोड़ा अधिक, कुछ ज्यादा	a bit more
काकणवाला	पुं·	काकणेभरणारा	चूड़ी हारा	a bangle dealer
काकतालीय न्याय	पुं·	कर्मधर्म संयोग	काकतालीय न्याय, संयोग का न्याय	law of coincidence
काकदृष्टी	वि·	1. तीक्ष्ण दृष्टीचा	तीखी नज़रवाला, तीक्ष्ण दृष्टि	sharp-eyed, sharp-sighted
		2. छिद्रान्वेषी, दोष तेवढे शोधणारा	काक दृष्टि, छिद्रान्वेषी, दूसरे के दोष ढूंढने वाला	fault-finding, censorious

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काकपद	न·	लिहीताना चुकून रहिलेले अक्षर, शब्द वा काहीही जेथे भरावयाचे ती जागा दर्शविण्याकरिता केलेले चिह्न (*)	काकपद, छुटे हुए शब्द आदि के लिये पंक्ति के नीचे बनाया जानेवाला चिह्न (^)	a caret, a mark (^) showing where to insert anything omitted
काकरी	स्त्री·	1. नांगराचा एक वळसा	हल का एक चक्कर	bout or turn of a plough
		2. बारीक खडी	कंकरी, छोटा कंकड़	gravel
काकवी	स्त्री·	गूळ बनविण्याच्या पूर्वी विशिष्ट मर्यादे-पर्यंत आटवलेला रस	राब, सीरा, शीरा	molasses
काकळून, काकुळत	स्त्री·	1. गयावया, कळवण्याची विनवणी	गिड़गिड़ाहट, आजिज़ी	pitious urging/ soliciting
		2. कळवळा, अनुकंपा, दयेची व्याकुळता	करुणा, दया, रहम	compassion, pity
काका	पुं·	चुलता, बापाचा भाऊ	काका, चचा, चाचा	a paternal uncle
काकी	स्त्री·	चुलती, चुलत्याची बायको	काकी, चाची, चची	wife of paternal uncle
काकू	स्त्री·	काकी	काकी	same as above
का (-कां) ख	स्त्री·	बगल, बाहिच्या खालची पोकळी	काँख, बगल	the arm-pit
काखमांजरी	स्त्री·	काखेत होणारा फोड	काँख मे होने वाला फोड़ा, कँखवारी	an axillary bubo

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कागद्	पुं·	1. लिहिण्याचे, छापण्याचे इ· साधन	कागज	a paper
		2. पत्र, चिठी	खत, चिट्ठी	a letter, a chit
		3. दस्तऐवज	दस्तावेज़	a documentary paper
कागदपत्र	न·	लिखित पुराव्याचे इ· अनेक कागद, कामाचे कागद, खतपत्रे	काग़जात, दस्तावेज़, चिट्ठियाँ	notes and letters, documents, papers
कागदी	वि·	1. कागदाचा बनविलेला	कागज़ी, कागज़ का बना	relating to paper
		2. पातळ, नाजूक-सालीचे (फळ)	पतले छिलकेवाला (फल)	of thin-delicate skin or rind
		3. बारीक, तकलादी	पतला, हलका, घटिया, बहुत जल्द टूटने वाला	flimsy, slight
	पुं·	1.पत्र घेऊन जाणारा जासूस	हरकारा, दूत (चिट्ठी ले जाने वाला)	a messenger
		2. पत्र घेऊन जाणारा कारागीर	कागज बनाने वाला कारीगर	a paper-manufacturer
कागदीबदाम	पुं·	पातळ कवचाचा बदाम	पतले छिलके वाला बादाम	almond having a thin rind
कागदीलिंबू	पुं· न·	पातळ सालीचा (-चे) लिंबू	पतले छिलके का नीबू	lemon having a thin rind
कागदोपत्री	अ·	दस्त ऐवजांच्या रूपात, पत्र वालेख रूपात	दस्तावेज या लिखित काग़जात के रूप में	in documents, in letters and notes
कागाळ (-ळी) खोर	वि·	1. तक्रारखोर	शिकायती	contentious, captious
		2. चहाडीखोर, चुगली खोर	चुगलखोर	a tell-tale, a tattler

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कागाळी	स्त्री·	1. तक्रार	शिकायत	complaint
		2. चहाडी, चुगली	चुगली	tell-tale, betraying
काच	स्त्री·	1. एक ठिसूळ-पारदर्शक पदार्थ	का (काँ) च, शीशा	glass
		2. डोळ्यात पडणारा एक पडदा	आँख की एक बीमारी, आँख का परदा	amaurosis
काचकागद	पुं·	लाकूड गुळगुळीत करण्याचा खड बडीत धारेचा कागद, पाँशि पेपर	रेगमार (-ल), 'पॉलिश पेपर'	sand-paper
काचकुच	स्त्री·	अळंटळं, टंगळ मगळ, होना	टालमटोल, बहानेबाजी	hesitation, dilly-dallying
काचबिंदू	पु·	1. मोतीबिंदू	मोतियाबिंद	cataract, Gutta sereva
काचमणी	पुं·	1. काचेचा लहान-मोठामणी (गोळी)	काचमणि, शीशे की गुरिया/गोली	glass-ball
		2. स्फटिक	स्फटिक	quartz, crystal
काचमीना	पुं·	काचेचा लेपदेण्याचे काम	काचमीना, मीनाकारी	glass enamelling
काचरा	स्त्री·	1. फळ-भाजीचा पातळ काप	कतरा (-ला), कचरी	slice of fruit or vegetable
		2. सुरकुती	सिकुड़न, झुर्री	wrinkle
काचा (-च्या)		धोतराचा वा लुगड्याचा शेवट जांघेखालून येऊन मागे खोचतात तो	काछ, लांग, कच्छ	tuck of a dhoti or sari

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काची (-छी)	पुं·	फळे-भाजी-विक्या	काछी, कुंजड़ा, तरकारी या फल बेचनेवाला	vendor of fruit or vegetables
का (-कां) चोळी	स्त्री·	पाठीमागे बटणे असलेली चोळी	चोली, जिसके बटन पीठ पर होते हैं, कंचुकी	sleeved blouse of women (having its buttons behind the back)
काचोळे	न·	गंध-अक्षता, हळद-कुंकू इ· ठेवण्याचे धातूचे गोल पाळे	चंदन, अक्षत, हल्दी, कुंकुम आदि रखने का पांच पात्रों का गोल समाहार, पंजपात्र	a little cylindrical vessel having five cells used for worship materials
काज	न·	1. काम, कार्य, धंदा	काज, काम, धंधा	work, affair, business
		2. कारण, प्रयोजन	कारण, प्रयोजन, निमित्त	motive, purpose, object
	स्त्री·	बटन अडकविण्या करिता भोक	बटन फँसाने का छेद या घर	a button-hole
काजवा	पुं·	एक प्रकाश किडा, खद्योत	जुगनू, खद्योत	a fire-fly, a beatle
काजवे	पुं· ब· व·	(लाक्ष:) अंधारी येऊन डोळ्यापुंढे चकमक होते ती	आँखों की होने वाली चकाचौंध	muscae volitantes, ocular spectra like floating black spots before the eyes
काजळ	न·	डोळ्यात थंडाव्यासाठी घालतात ते काळे अंजन	काजल, अंजन	collyrium, black ointment of the eye
काजळ कुंकू	न·	वेणी फणी इ·	कंघी-चोटी आदि (स्त्रियों का बनाव सिंगार)	toilette of females

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काजळणे	अ· क्रि·	काळे पडणे, काळे होणे	कजलाना, स्याह पड़ना	to be blackened
काजळी	स्त्री·	1. दिव्याच्या धुराने होणारा काळा जाड थर व त्याची मस	काजली, कालिख	lamp-black
		2. वातीचे टोक पूर्ण जळण्यानंतर राहणार कोळसा	गुल, बत्ती का सिरा जो बिल्कुल जल गया हो	soot deposited after burning cepletomlly
		3. (लाक्ष:) चिंता, दु:ख	चिंता, दु:ख	worry, affliction
काजळी कागद	पुं·	शाईचा, कागद, 'कार्बन पेपर'	'कार्बन पेपर', कार्बनी कागज	carbon-paper
काजी	पुं·	मुसलमानांचा न्यायाधीश व धर्माधिकारी	काजी	a Muhammedan judge (civil, criminal and ecclesiastical)
काजू	पुं·	बोंडू व त्याचे झाड	काजू, एक पेड़ या उस का फल	a cashew-tree or its fruit
काजूगर	पुं·	काजूफळाचे बी (जे भाजून खातात)	काजू फल का बीज जो मेवे की तरह खाते हैं	a cashewnut
काजेल	न·	काजू बियापासून काढले जाणारे तेल	काजू बीजों का तेल	cashew-oil
काट	पुं· स्त्री·	1. मजकूर खोडण्यासाठी मारलेली रेघ	काट, काटकूट, लकीर से शब्द, परिच्छेद आदि काटने की क्रिया	a cross, striking off
		2. कपात, काटछाट	कटौती, काट-छाँट, घटाव	a cut, retrenchment

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. कवळ, शिराटी	धान की खेती की जमीन उपजाऊ करने के लिये उस के ऊपर जलाने की जमा की हुई टहनियाँ आदि	loppings of bushes for burning on an agricultural land as manure
	न·	1. कडधान्याचे शिजवून काढलेले पाणी, कढण	झोल, रसा	broth of pulse or grain
		2. शाई बनविण्याकरिता केलेले शिरे	स्याही बनाने के लिये अनाज को जलाकर बनाया हुआ क्वाथ	a decoction of corn to prepare ink
काटक	वि·	1. बळकट, तगडा	मजबूत, तगड़ा	strong
		2. कष्ट सहन करण्यास समर्थ	कष्ट सहिष्णु	hardy
काटकसर	स्त्री·	1. हात राखून खर्च करणे, मितव्ययीपणा	कम खर्ची, मितव्ययिता	economy, parsimony
		2. काटछाट	कमखर्ची, कतरब्योंत	retrenchment, clippings
काटकी	स्त्री·	बारीक सुकी डहाळी किंवा डहाळीची काडी	कुटका, छोटी टहनी	a little stick or chip
काटकुळा	वि·	1. बारीक अंगाचा	पतला, छरहरा, इकहरा	slender, slim
		2. दुबळा, अशक्त	दुबला, पतला	lean, thin
काटकोण	पुं·	नव्वद अंशाचा कोण	नब्बे अंश का कोण, समकोण	a right angle
		2. गुण्या	गोनिया	a mason's square
काटकोण चौकोण	पुं·	असा चौकोन ज्याचे चारी कोण काटकोण आहेत	समकोण, चतुष्कोण	right angled quadrangular
काटकोण त्रिकोण	पुं·	असा त्रिकोण ज्याचा एक कोण काटकोण आहे	समकोण त्रिकोण	right-angled triangle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काटकोना (-न्या)	पुं·	गुण्या	गोनिया	a mason's square
काटक्या कुटक्या	स्त्री· ब· व·	अनेक बारीक सुक्या डहाळ्यांचा किंवा काड्यांचा समूह	घास फूस, सूखी टहनियाँ	little bits of wood, chips
काटणी	स्त्री·	1. धान्याच्या कणसांची कापणी	फसल की कटाई, लुनाई	reaping of ears of corn
		2. पानाची (पत्यांच्या) छाटणी	ताश के पत्ते गड्ड मड्ड करने की/फेंटने की क्रिया	shuffling of cards
		3. खाऊच्या पानांची छाटणी	खानेवाले पान के पत्तों को छांटना	cutting of betel-leaves
		4. पत्त्यांच्या राशीतून काही भाग काढून घेणे	ताश के पत्ते काटने के समय कुछ अंश अलग करने की क्रिया	cutting of the pack of cards
काटणे	स· क्रि·	1. कापणे, छाटणे	काटना, छाँटना	to cut
		2. पत्त्यांच्या राशीतून भाग काढून काही घेणे	काटना, (ताश में) पत्तों का कुछ अंश निकाल देना	to cut the pack
		3. कंठणे, काळ कसातरी घालविणे	बिताना, गुज़ारना	to spend, to pass-with weariness
		4. काट मारणे, रेघ मारून रद्द करणे	लकीर खींचकर रद्द करना	to cross, to strike off
	अ· क्रि·	1. कणसे तोडणे	कटाई करना, लुनना	to reap
		2. गंज-राप-चढणे	ज़ंग/मोरचा चढ़ना	to corrode, to rust
काटवट	स्त्री·	लाकडी परात जीत कणीक मळतात	कठौता, आटा गूँधने का काठ का परात	a wooden broad shallow plate for kneading dough

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काटशह	पुं·	बुद्धिबळाच्या डावात मोहर्याला दिलेला शह उठवायला लावण्याकरिता दिलेला उलट शह	शह या किश्त का एक प्रकार (शतरंज मे)	cross-check (in chess)
का (-कां) टा	पुं·	1. झाडाचा टोकदार बोचणारा भाग	काँटा, कंटक	a thorn
		2. रोमांच, शहारा	रोमांच, रोंगटा	erection of hair, horripilation
		3. घड्याळ्यातोल वेळ दाखविणारा बाण	घड़ी की सूई	hand of a watch
		4. हलव्यावर उठणारे टोक	चीनी की चाशनी में तिलों को घुलाने से उनके उपर उठनेवाला नोक	crystal erupting on sugar-coated sesamum
		5. (सर्वसामान्यपणे) बोचणारी, टोकदार वस्तू	चुभनेवाली पैनी नोकवाली चीज़	anything having pricking pointed end
		6. तराजू किंवा त्याचा, तोलदर्शक उभाखिळा	तराजू या उसकी सूई	balance or its tongue
		7. तापाच्या अगोदर अंगावर उठणारा शहारा	अंग सिहरी	shivering
		8. आकडा, हूक, अंकुश	अंकुसी, हुक, कील	a hook, a spike
काटाकाट (-टी)	स्त्री·	1. काटकसर, छाटाछाट	कटौती, कतरब्योंत, काट छाँट	a cut, parsimony
		2. कत्तल	कत्ल, हत्या	slaughter, massacre
काटाळू	वि·	काटे असलेला, काट्यांनी भरलेला	कँटीला	thorny
का (-कां) टाळे	न·	1. तराजू	तराजू	a balance
		2. शहारे	रोमाँच, पुलक, रोंगटे	horripilation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काटी	स्त्री·	1. काटेरी झुडुप किंवा झाड	कंटीली झाड़ी या झुरमुट	a thorny bush or tree
		2. काटेरी कुंपण	कांटे, बांस आदि का घेरा	fence of thorns
का (-कां) टेकोर	वि·	1. रेखीव, बिनचूक, नेमका	अचूक, निश्चित, ठीक, वही	exact, strict, precise
		2. कडक, शिस्तबाज	कड़ा, सख्त	rigidly correct/right/just
		3. बारीक, सूक्ष्म	बारीक, सूक्ष्म	fine, subtle
काटेतोल	वि·	1. बरोबर वजनाचा	बिल्कुल ठीक तौल का	of exact weight
		2. बिनचूक, नेमका	अचूक, निश्चित	exact, precise
		3. अतिशय, नाजूक	नाजुक	very delicate
का (-कां) टेरी	वि·	काट्यानी भरलेला	कँटीला	full of thorns, thorny
काटेलगाम	पुं·	काटे असलेला लगाम	कँटीला लगाम	a rough bit
	पुं·	1. कड, किनार (-री)	कोर, गोट, हाशिया	border, verge, margin
		2. कोर, कंगोरा	कगार, कँगनी	a cornice, rim, brim
		3. किनारा, तीर	किनारा, तट, तीर	shore, coast
		4. मर्यादा, टोक	छोर	border, edge
काठिण्य	न·	1. कठिणपणा, कडकपणा	काठिन्य, कड़ापन, सख्ती	hardness
		2. टणकपणा, बळकटपणा	दृढ़ता	firmness, solidity
		3. निर्दयपणा, निष्ठुरता	निष्ठुरता	mercilessness
काठी	स्त्री·	1. लाकडी सोटी, दांडके, छडी, लाठी	लकड़ी, डंडा, छड़ी, लाठी	a rod, pole, stick
		2. निशाण	निशान	a staff
		3. डोलकाठी	जहाज का मस्तूल	mast or yard of a ship

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. जमीन किंवा शेत मापण्याचे एक जुने साधन-माप	खेत या जमीन नापने का एक पुराना साधन/नाप	old land-measuring rod
		5. त्या मापाने मोजलेले क्षेत्रफळ	उस नाप से नापा हुआ क्षेत्रफल या रकबा	area measured by such rod
		6. अंगकाठी, देहयष्टी	काठी,देह की गठन, कद	frame or structure of body
का (-कां) ठोका (-कां) ठ	अ·	अगदी काठापर्यंत-काठापर्यंत, -गळ्यापर्यंत, शिगोशीग	मुँह या किनारे तक, लबालब	up to the brim
काड	स्त्री· न·	1. तूर, गहू इ· च्या राहिलेल्या काड्या	अरहर, गेहूँ आदि का सूखा डंठल	thrashed or trodden stalks of leguminous plants or wheat etc.
		2. कडधान्याचे भूस	अनाज, दलहन आदि का भूसा	chaff of pulses
काडकन्, -दिशी	अ·	'काड' असा अवाज करीत, ताडकन, ताडदिश	चट से, खट से, कड़ाके के साथ	with a lashing sound
काडतु (-तु) स	न·	बंदूक, पिस्तूल इ· चा· गोळी भरण्याचा भाग	कारतूस, बंदूक-तमंचे आदि का गोली भरने का पोला भाग	a cartridge
काडी	स्त्री·	1. गवताचे पाते धारण करणारा भाग, गवताचा तुकडा	तिनका, घास का डंठल, घास का टुकड़ा	a blade or stalk of grass, a bit of straw
		2. आगकाडी	दियासलाई	a match stick
		3. (लाक्ष:) क्षुद्र किंवा अत्यंत हलकी वस्तू	(लाक्ष·) क्षुद्र या अति हलकी चीज	(fig.) a thing of no importance or very light

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. किनारीची रेघ	धारी, किनारी	a border-line (on a dhoti etc.)
काडीमात्र	अ·	बिलकुल, मुळीसुद्धा (नकाराशी संबंधित)	बिलकुल, तनिक भी (नकार के संबंधित)	(not) in the least
काडीमोड	स्त्री·	लग्न संबध तोडण्याची कृती, घटस्फोट	तलाक, विवाहविच्छेद	divorce
काढघाल	स्त्री·	1. वस्तू आत घालणे आणि बाहेर काढणे अशी एकसारखी क्रिया	चीजें बार बार अंदर रखना और निकालना	reiteration of things, removing and placing
		2. व्यर्थ क्रिया	बेकार का काम	fruitless or useless movement
काढणी	स्त्री·	1. आलेले पीक	फसल की कटाई, लुनाई	reaping
		2. लांब व मजबूत सुती किंवा अंबाडी-ताग इ·-ची दोरी	रस्सा, लंबी और मज़बूत रस्सी	a long and strong rope
काढणे	स· क्रि·	1. बाहरे घेणे, वर ओढुन घेणे	बाहर निकालना, ऊपर खींचना	to take out, to draw out
		2. आकृती रेखाटणे	आकृति रेखना/खींचना	to draw, to trace, to form
		3. मागावर विणून तयार करणे	बुनकर तैयार करना	to manufacture on the loom
		4. नवीन शोधणे	खोज निकालना, पता लगाना, आविष्कार करना	to invent, to device, to explore
		5. उत्पन्न करणे, पिकविण	पैदा करना, उपजाना	to produce, to derive, to gather

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		6. मिळविणे, संपादन करणे	प्राप्त/हासिल करना, कमाना	to earn, to gain with labour
		7. उसनवार किंवा कर्जाऊ घेणे	लेना, उधार या कर्ज़ लेना	to borrow, to draw,
		8. उपस्थित करणे, पुढे मांडणे	छोड़ना, पेश करना	to introduce, to put up, to present
		9. प्रकट करणे, दाखविणे	प्रकट करना, बताना	to detect, to apprehend
		10. कंठणे, घालविणे	बिताना, गुज़ारना	to drag along, to toil through, to pass
		11. सोसणे	सहना, बर्दाश्त करना	to bear, to undergo
		12. सेवा-शुश्रूषा करणे, खस्ता खाणे	सुश्रूषा/तीमारदारी करना	to serve, to attend to
	अ· क्रि·	शमणे, कमी होणे (ताप)	उतरना, घटना	to abate, to lessen, to subside
काढा	पुं·	1. औषधी वनस्पती शिजवून काढलेला अर्क	काढ़ा, क्वाथ, कषाय	a decoction of medicinal herbs etc.
		2. कडू पेय-रस	कड़वा रस	a bitter dose
काढाकाढा (ढी)	स्त्री·	झटपट बाहेर काढण्याची क्रिया	जल्दी-जल्दी निकालने की क्रिया	hurried action, brisk preparations
काणा	वि·	1. एकाक्ष, एकच डोळ्याचा	काना, एकाक्ष	monocular or monoculous, one-eyed
		2. तिरळा	ऐंचाताना, भेंगा	squint-eyed
काणा (-ना) डोळा	पुं·	1. दुर्लक्ष, हयगय	उपेक्षा/नजर अंदाजी	overlooking, connivance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चालढकल	टालमटोल, आनाकानी	evading, shilli-shallying
कात	पुं·	1. खैर झाडाच्या चिकापासून काढलेला अर्क	कत्था	catechu
		2. (लाक्षः) तुच्छ या अत्यल्प उपयोगाची वस्तू	नगण्य या बहुत ही अल्प उपयोग की वस्तु, खाक	worthless or in-adequate thing
	स्त्री·	वरची त्वचा-कातडी (जशी सापाची)	केंचुल (-ली)	slough (as of a snake)
कातकरी, कातोडी	पुं·	कात बनविणारी एक आदिवासी जमात किंवा त्या जमातीचा मनुष्य	कत्था बनाने वाली एक जाति या उस जाति का मनुष्य	an aboriginal caste which is engaged in preparing catechu, or an individual of that caste
कातगोळी	स्त्री·	काताची बनविलेली गोळी	कत्थे की गोली	pill·made of catechu
कातडी	वि·	कातड्याचा	चमड़े का	of leather, leathern
कातडी (स्त्री·), कातडे	न·	1. त्वचा, चापडे, जनावराच्या अंगावरचे काढलेले कच्चे कातडे	चमड़ा (-ड़ी), खाल	hide, skin
		2. पक्के किंवा कमाविलेले चामडे	पकाया/कमाया हुआ चमड़ा	leather
का (-कां) तणे	स· क्रि·	1. सूत कातणे, कापूस किंवा लोकर यातून धागा काढणे	कातना, रूई या ऊन में से धागा निकालना	to spin

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. घाडावर-चरकावर लाकूड किंवा धातूची वस्तू लावून तिला हवा तो आकार देणे	खरादना	to turn (on a lathe)
		3. छळणे, गांजणे, बेजार करणे	सताना, परेशान करना	to harass, to vex
	अ॰ क्रि॰	1. पिसाळणे	(कुत्ते का) पागल होना, बौराना	to become rabid or mad
		2. गांजून जाणे, बेजार होणे, कातावणे	परेशान होना	to be worried/vexed, to weary out
कातयंत्र	न॰	घाडा, चरक, 'लेथ'	खराद, चरख, 'लेथ'	a lathe
कातर	वि॰	1. भ्यालेला, घाबरलेला	डरा हुआ, घबराया हुआ	frightened, alarmed
		2. व्याकुळ झालेला	कातर, व्याकुल	agitated, bewildered
		3. अंगचोर	कामचोर	idler, shirker, truant
	स्त्री॰	1. मोठी कात्री	बड़ी कैंची	large scissors or shears
		2. आढे ठेवण्यासाठी दोन वासे जोडून केलेली कैची	कैंची, बरेंडा रखने के लिये दो बल्लों की बनायी रचना	a frame composed of two rafters meeting transversely
		3. दोन नद्या किंवा रस्ते भेटल्याने होणारा त्रिकोण	दो नदियों या रास्तों के मिलने से बनने वाला त्रिकोण	a triangular space made by meeting of two rivers or roads
		4. (लाक्ष:) अडचणीची परिस्थिती	शिकंजा, आफ़त, मुसीबत	a dilemma, state of difficulty, a strait
कातरण	न॰	कातरलेले तुकडे, चुरा	कतरन	cuttings, clippings
कातरणे	स॰ क्रि॰	1. कातरी (त्री) ने कापणे	कतरना, कैंची से काटना	to shear, to cut with scissors

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चावून कुरतडणे	कुतरना	to nibble, to gnaw
	अ· क्रि·	भिणे, कचरणे, माघार घेणे	डरना, कतराना, हटजाना	to become frightened, to recede, to step back
कातरना	अ·	तिरकस, घसरता, चाटून	तिरछे ढंग से	aslant
कातरवेळ	स्त्री·	दिवस व रात्र यामधील वेळ, ऐनसांयकाळ	ऐन शाम का वक्त, सई सांझ	eventime, eventide
कातरा	पुं·	1. कातरलेले तुकडे, कातरण, चुरा	कतरन, रद्दी टुकड़े	cuttings, clippings, waste
		2. चीर, भेग	दरार, शिगाफ	a crack, slit
कात (-ता) वणे	अ· क्रि·	1. रागावणे, चिडणे	चिढ़ना, झल्लाना	to snap at, to get irritated
		2. त्रासणे, बेजार होणे	परेशान होना, त्रस्त होना	to weary out
कातळ	पुं· न·	खडक, खडकाळ जमीन	चट्टान, पथरीली जमीन	a sheet of rock, rocky land
का (-कां) ती (-त) ण	स्त्री·	1. कोळ्याच्या वर्गातील एक किडा, त्याचे घर पांढर्या पापुद्र्याचे असते	मकड़ी की एक जाति जिसका घर सफेद झिल्ली का होता है	insect of the spider tribe, it makes a hard and high-shining cocoon
		2. त्या कोळ्याच्या घराचा पापुद्रा	उस घर की झिल्ली	hard and high-shining cocoon of that spider
का (-कां) तीव	वि·	1. चरकावर लावून तयार केलेला	खरादपर चढ़ाकर बनाया हुआ	formed on the lathe, turned

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. सुबक	सुडौल, सुंदर, सुघड़	handsome, graceful, of elegant shape or form
कातोडी	पुं·	'कातकरी' पाहा	दे· 'कातकरी'	vide 'कातकरी'
काथ्य	पुं·	1. सुंभ 2. त्याची केलेली दोरी किंवा दोर	नारियल के छिलके के रेशे रेशे की बनी रस्सी या रस्सा	coir cord or rope made of coir
काथ्याकूट	पुं· स्त्री·	1. निरर्थक चर्चा 2. (लाक्ष:) नीरस-कंटाळवाणे-काम	बेकार की बहस, पिष्टपेषण नीरस/सूखा काम, उकताने वाला काम	fruitless discussion very tedious task
कांदबरी	स्त्री·	1. कल्पित कथानक-गोष्ट 2. एक सुप्रसिद्ध संस्कृत गद्य कथानक (बाणभट्ट विरचित)	उपन्यास (बाणभट्ट रचित) प्रसिद्ध गद्य कथानक	a novel, a fiction Bânbhatta's famous prose story
कान	पुं·	1. श्रवणेंद्रिय, ऐकण्याचे इंद्रिय	कान, श्रवणेंद्रिय	the ear
		2. कढई किंवा जड वस्तू उचलतायावी म्हणून दोन बाजूंना लावेल्या कड्या	कड़ाही या बोझिल बरतन का दस्ता	handles of a heavy vessel or frying pan
		3. (लाक्ष:) तज्ज्ञता (संगीताचा कान)	(लाक्ष·) विशेषज्ञता	(fig.) an ear for, faculty of appreciating tunes, expertise
कानउघाडणी	पुं·	रागाने समज देणे, ताकीद	कड़ी चेतावनी	expostulation, remonstration

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कानकोंडा	वि·	1. ओशाळा, भिडस्त	कनौड़ा, एहसानमंद	awed, cowed, as one obliged
		2. ऐकू येतनसल्याचेसोंग करणारा	सुनाई न देने का स्वांग भरनेवाला/बहाना करने वाला	as one deaf or feigning as deaf
कानकोरणी (स्त्री·), (-णे)	नं·	कानातील मळ काढण्याचे साधन	कनखोदनी	an ear-pick
कानगोष्ट	स्त्री·	कानात सांगितलेली गोष्ट, गुजगोष्ट, रहस्य	कानाबाती, मन की बात, राज	matter whispered in the ear, a secret
कानघोण	स्त्री·	गोम	कनखजूरा	an ear-wig
कानटोपी	स्त्री·	कानांवरयेणारी टोपी	कनटोप	an ear-cap
कानठ (-ठा) ठी	स्त्री·	कानाच्या पडद्यावर घट्ट झाकण	कानों के परदों पर डट्टा	stunning of ears
कानडा	वि·	1. कानडी प्रदेशातील	कन्नड	belonging to Karnâtak
		2. दुर्बोध, समजण्यास कठिण, गूढ	दुर्बोध, जानने में मुश्किल, गूढ़	difficult to understand, abstruse
	पुं·	संगीतातील एक राग	कानडा राग	a musical mode or Râg
कानडी	वि·	कन्नडभाषा बोलणारा	कन्नड भाषा बोलनेवाला	one speaking Kannada
	स्त्री·	कन्नड भाषा	कन्नड भाषा	Kanarese
कानप (-फ)-ट (-ड)	स्त्री·	कानशील	कनपटी	side of face (below the ear)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कानफाट्या	पुं·	एक गोरखपंथ ज्यात कानाचे पाळ फाडून त्यात वेढे अडकविण्याचा विधी असतो	कनफटा	a mendicant belonging to the order of Gorakh
कानमंत्र	पुं·	गुप्तपणे दिलेला मंत्र किंवा शिकवण	कान में कही हुई/गुप्तता से दी हुई सीख या मंत्र	advice or incantation whispered in ear
कानवला (कानोला)	पुं·	गूळ किंवा साखर-खोबर्याचे पूरण घालून तळलेला एक मिष्टपदार्थ, करंजी	गुझिया (एक मिठाई)	a sort of stuffed sweetmeat
कानशी, कानस	स्त्री·	लाकूड किंवा धातूची वस्तू घासून गुळगुळीत करण्याचे एक हत्यार	रेती	a file
कानशील	स्त्री· न·	'कानपट' पाहा	दे· 'कानपट'	vide 'कानपट'
कानसणे	स· क्रि·	कानशीने घासून गुळगुळीत करणे	रेतना, रेती से रगड़कर चिकना करना	to file
काना	पुं·	1. बंदुकीची किंवा तोफेची दारू शिलगावण्याचे भोक	बंदूक या तोप की रंजकदानी	the eye or touch-hole of a gun
		2. 'आ' कार देण्याची उभीरेघ (ा)	अक्षरों में 'आ' कार की खड़ी पाई (ा)	stroke attached to a letter denoting 'आ' (â)
कानाकोपरा	पुं·	कोना कोपरा, प्रत्येक कोपरा	कोना-कोना,चप्पा-चप्पा	each and every corner
कानाकोपरा	पुं·	'काणाडोळा' पाहा	दे· 'काणाडोळा'	vide 'काणाडोळा'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कानू	पुं·	1. नियम (कायद्यातील)	कानून, राजनियम, विधि	a rule, a regulation, a statute
		2. हक्क, रीत, वहिवाटीचा अधिकार	हक, परिपाटी या दस्तूर से मिला हुआ अधिकार	right acquired by enjoyment or usage
		3. कर, पट्टी	कर, चंदा	tax, cess
कानोकान (-नी)	अ·	एकाच्या कानापासून दुसर्याच्या कानापर्यंत, कर्णोपकर्णी	कानों कान, कर्ण परंपरा के द्वारा	from ear to ear
कानोसा	पुं·	आवाजाचा-शब्दाचा वेध, दूरच्या आवाजाला कान देणे	कनसुई, रोह, आहट	striving to catch a sound
काप	पुं·	बायकांच्या कानातील एक दागिना, डूल	स्त्रियों के कान का गहना, झुमका	ear-ornament
	स्त्री·	फाक, उभा काढलेला तुकडा	फाँक, टुकड़ा	a slice
कापड	न·	वस्त्र	कपड़ा, वस्त्र	a cloth
कापड चोपड	न·	कपडालत्ता	कपड़ा और अन्य वस्तुएँ	clothing and minor sundries
कापडी	वि·	कापडाचा	कपड़े का	made of cloth
	पुं·	1. यात्रेकरू	यात्री, यात्रियों का समूह	pilgrim, company of pilgrims

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गंगाजल, जपमाळा इ· बरोबर घेऊन तीर्थक्षेत्रे फिरणारे बैरागी	बैरागी	mendicants carrying sacred water, rosaries etc.and going from one sacred place to another
कापणावळ	स्त्री·	कापण्याची मजूरी	कटाई, काटने की मजदूरी	wages of cutting or reaping
कापणी	स्त्री·	1. कापण्याचे काम, छाटणी	कटाई, काटने का काम	cutting
		2. पिकाची काढणी	लुनाई	reaping
कापणे	स· क्रि·	1. छाटणे, तोडणे, चिरणे	काटना, तराशना, छीलना	to cut
		2. कपात-काटाकाट-करणे	कटौती करना, घटाना	to retrench, to cut
	अ· क्रि	थरथरणे, कंपसुटणे	थर्राना	to shake, to shiver, to tremble
कापशी	स्त्री·	कपाशी, कापसाचे रोप	कपास, रूई का पौधा	cotton plant
कापाकापी	स्त्री·	कत्तल	मारकाट, कतल	slaughter
कापीव	वि·	बरोबर मापात कापलेले (लाकूड), ताशीव	नापकर कटा हुआ, तराशा हुआ	cut to measurement, chopped
कापुसणे	अ· क्रि·	फळभाजीतला अंतर्भाग कापसा सारखा तंतुमय होणे	किसी फल में गरी की जगह रेशे या रूई बन जाना	to become mouldy
कापूर	पुं·	एक सुंगधी पदार्थ जो आरतीतला व औषधाकरिता उपयोगात आणतात	कपूर	camphor

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कापूस	पुं·	1. एक प्रसिद्ध रोप ज्याच्या बोंडातून रेशेदार शुभ्र मगज बनतो व ज्याचे सूत काढून कपडा बनवितात	रूई	cotton
		2. फळभाजीतला मगज कापसा सारखा बनतो तो	फल शाक खराब हो जाने पर अंदर बनने वाला रूई जैसा पदार्थ	mouldiness
काफर	वि·	1. मुसलमानेत्तर धर्माचा, नास्तिक (मुसलमानी मतानुसार)	काफ़िर, नास्तिक, इस्लामेत्तर धर्म का	person belonging to other religion than Islam, an unbeliever, a pagan
		2. बदमाष, लुच्चा, लबाडा	बदमाश	rogue, rascal
काफरी	पुं·	हबशी, शिद्दी	हब्शी जाति का मुनष्य	an Abyssinian
काफला	पुं·	1. यात्रेकरूंची-प्रवासी लोकांची-टोळी, तांडा	काफ़िला, यात्री दल	a boy of pilgirms or travellers, a caravan
		2. गलबतांचा समुदाय, आरमार	जहाजों का समूह, बेड़ा	a fleet of ships
		3. आरमार	जलसेना	an armada
का(-कॉ)फी	स्त्री·	बुंद नावाच्या बियांच्या भुकी पासून बनविले जाणारे एक पेय	कॉफी, कहवा	coffee
काफी	पुं·	संगीतातील एक रागिणी	एक रागिणी	a musical mode or Râgini, a modification of a Râg

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काबरा	वि·	भूरकट, काळ्या पांढर्या मिश्ररंगाचा	काबर, चितकबरा	dusky white, grey
काबली	स्त्री·	काबुली जातीच्या चण्याचे फुटाणे, खारे भाजलेले वाटाणे	भुने हुए काबुली चने, खारे मटर के दाने	parched gram or parched salt peas
काबलीवाला	पुं·	काबली फेरीने विकणारा	काबलीवाला, भुने हुए काबली मटर बेचनेवाला	a vender of kâbulis or parched peas
काबाड	पुं·	काबाड, ढोर-ओझे, माणसाला न पेलणारा बोजा	एक जानवर का बोझ, मनुष्य शक्ति के बाहर का बोझ	a bullock-load, load beyond human capacity
काबाडकष्ट	पुं·	ढोर मेहेनत, अंगापलिकडचे श्रम	सख्त/कड़ी मेहनत, बहुत अधिक परिश्रम	very hard labour, drudgery, merely manual work
काबाड्या	वि·	अतिमेहनत-शरीर कष्ट-करणारा	मेहनती, सख़्त परित्रम करनेवाला, केवल शारीरिक श्रम करनेवाला	a manual labourer
काबीज	वि·	ताब्यात घेतलेला	कब्जा किया हुआ, अधीन	seized, subdued
काबू	पुं·	1. कबजा, ताबा, नियंत्रण	कब्जा, अधिकार, बस, नियंत्रण	restraint, control, hold
		2. संधी	मौका, अवसर	opportunity
काम	पुं·	1. इच्छा, कामना, वासना	इच्छा, कामना, चाह	desire, wish
		2. संभोगाची इच्छा	संभोग की इच्छा	sexual desire, lust
		3. कामदेव, मदन	कामदेव, मदन	god of love, Cupid
		4. चार पुरुषार्था पैकी इंद्रिय सुखेच्छेचा पुरुषार्थ	चार पुरुषार्थों में से एक-इंद्रिय-भोग का पुरुषार्थ	enjoyment of senses-one of the four grand objects of human endeavour

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	न·	1. ज्यात माणूस गुंतला आहे अशी गोष्ट, कर्म	काम, कर्म	work, employment
		2. उद्योग	उद्योग	industry
		3. धंदा, व्यवसाय	धंधा, व्यवसाय, रोजगार	occupation, business, job
		4. क्रिया, कर्म	क्रिया	action, act, deed
		5. व्यवहार	व्यवहार	transaction
		6. उपयोग, प्रयोजन	प्रयोजन, मतलब, गरज	need, occasion, use
कामकरी	पुं·	मजूर	मज़दूर, श्रमिक	a labourer or working man
काम काज	न·	लहान मोठे काम, कोणतेही काम	कामकाज	work or business of any kind
कामगार	पुं·	पाहा 'कामकरी'	दे· 'कामकरी'	vide 'कामकरी'
कामगारी (-गिरी)	स्त्री·	1. विशेषसोपविलेले-काम	विशिष्ट सौंपा हुआ काम	special work to l executed or entrusted
		2. कामधंदा	कामधंधा	business
		3. कामाची पूर्तता	काम की पूर्ति	execution or transaction of business
		4. कामगिरी, करामत	कारीगरी, करामात	workmanship
कामचलाऊ	वि·	चालू-काम-उपयोगापुरता, तात्पुरते काम निघण्याजोग	कामचलाऊ, अस्थायी उपयोग का, जिससे फिलहाल काम निकल जाए	passable, serving or serviceable for the occasion
कामचुकार	वि·	कामचुकविणारा, चुकारतट्टु कामात कुचराई करणारा	कामचोर, काम से जी चुरानेवाला	skulker, shirker, truant

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कामदार	पुं·	सरकारीनोकर किंवा अधिकारी	सरकारी कर्मचारी या अधिकारी	government servant or officer
कामधंदा	पुं·	व्यवसाय, धंदा, गुंतण्याचे काम	काम-धाम, कामकाज	work or occupation or business
कामना	स्त्री·	इच्छा, अभिलषा	कामना, इच्छा	desire, wish
कामसाधू	वि·	आपले काम साधून घेणारा, मतलबी स्वार्थी	मतलबी, अवसरवादी, स्वार्थी	one intent upon one's own ends, selfish
कामसू	वि·	1. कष्टाळू, सततोद्योगी	परिश्रमी, मेहनती, सततोद्योगी	industrious, diligent, always busy
		2. कामकरण्यात हुषार	काम करने में होशियार	clever in working or doing things
कामाचा	वि·	उपयोगाचा	काम का, उपयोगी	useful
कामाटी	स्त्री·	1. काम, कार्य	काम, कार्य, कर्म	work
		2. धंदा, व्यवसाय	व्यवसाय, धंधा	business
कामाठी	पुं·	तेलंगणातील एक कामकरी जात किंवा त्यातील इसम	तेलंगण की एक श्रमिक जाति या उसका व्यक्ति	a working class in Telangana or its individual
		2. घरकामाचा नोकर	घरेलू काम का नौकर	household servant, a domestic
		3. लष्करातील (डेरे, राहुट्या लावणारे) मजूर	फौज में काम करने वाले मजदूर	coolies in the army
कामि (-मी) ण	स्त्री·	कावीळ रोग	कामला, पीलिया रोग	jaundice
कामिनी	स्त्री·	1. मोहक स्त्री	सुंदरी स्त्री	a beautiful, charming woman

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. प्रियतमा	प्रियतमा	a mistress
		3. स्त्री	स्त्री, महिला	a female, a woman
कामी	वि·	1. काम भोगाची इच्छा बाळगणारा किंवा बाळगणारी	कामेच्छा रखनेवाला या रखनेवाली	lustful, libidinous
		2. इच्छिणारा किंवा इच्छिणारी	इच्छा रखनेवाला या रखनेवाली	desirous
		3. उपयोगी पडणारा किंवा पडणारी	काम का/की, काम आनेवाला या आनेवाली	useful
		4. सदा उद्योगात गढलेला-गढलेली	सततोद्योगी, तत्पर	busy, diligent
कामुक	वि·	कामातुर, विषयासक्त	कामुक, कामी, विषयलोभी, कामातुर	lustful, libidinous, lewd
काय	स·ना·,अ·	प्रश्नार्थक सर्वनाम	क्या	what
काय	पुं·	देह, शरीर, काया	शरीर, देह, काया	body
काय चिकित्सा	स्त्री·	शरीराची वैद्यकीय तपासणी	शारीरिक जांच	medical examination of the physique
कायदा	पुं·	1. सरकारने घालून दिलेला नियम-विधी	कायदा, विधि, विधान राजनियम	law, statute, regulation
		2. शिरस्ता, वहिवाट, रूढी	नियम, ढंग, रूढ़ि, प्रथा	custom, practice
		3. धर्मशात्र	धर्मशात्र	code of laws
कायदेपंडित	पुं·	कायद्यात निष्णात असा विद्वान, कायदेतज्ज्ञ	विधिज्ञ, कानूनदाँ	jurist, a scholar in law

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कायदेबाज	वि·	कायद्यात प्रवीण, कायद्याचे बारकावे जाणणारा	कानूनिया, काजून की बारीकियाँ जाननेवाला	one having legal acumen, legalist
कायदेभंग	पुं·	कायद्याचा-शासकीय नियमाचा-भंग, कायदा न मानणे	कानून का भंग, कानून शिकनी	breaking of law or regulation
कायदेमंडळ	न·	विधानसभा और विधान परिषद	विधान सभा और विधान परिषद	legislative assembly and legislative council
कायदेशीर	वि·	कायद्याला- नियमाला- धरून असलेला	वैधानिक, वैध, कानूनी	constitutional, legal
कायपत्री	स्त्री·	कायफळाच्या झाडाची साल जी औषधात वापरतात	काय फल की छाल जो दवा के काम आती है	bark of a medicinal plant, Kiliorum bark
कायफळ	न·	एक औषधी वनस्पती व तिचे फळ	एक औषधीय वनस्पति जिसकी छाल और फल दवा के काम आते हैं	a medicinal plant and its fruit, kiliorum
कायम	वि·	1. पक्का, स्थिर	कायम, स्थायी, स्थिर	firm, stationary, fixed
	अ·	सतत, अव्याहत, निरंतर	हमेशा, निरंतर	always, constantly
कायमधारा	पुं·	जमिनीवरील कायम ठरलेला महसूल	जमीन का स्थायी निर्धारित महसूल	permanent settlement of land-revenue
कायरस	पुं·	कच्च्या फळाचे रायते	किसी भी कच्चे फल का रायता	a seasoning of raw-fruit
काया	स्त्री·	पाहा 'काय'	दे· 'काय'	vide 'काय'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कायाकल्प	पुं·	1. काया-शरीर-पालटून तरूण किंवा सतेज होण्याची क्रिया	काया पलट, चोला बदल जाना, पूर्ण परिवर्तन या रूपांतरण	rejuvenation of the body, transformation of the body
		2. संपूर्ण बदल, पूर्ण परिवर्तन	पूर्ण परिवर्तन या रूपांतरण	metamorphosis, total change
काया वाचेमने करून	अ·	अगदी मनापासून, सर्व रीतीनी	तन मन से, जी जान लगाकर	with heart and soul
कायिक	वि·	शरीरविषयक, शरीरा संबंधीचा	कायिक, देह संबंधी	bodily, corporeal
कारंजे	न·	पाण्याचा फवारा वर उडण्याची एक रचना	फौआ(-वा)रा, फुहारा	a spring, a fountain
कार	पुं·	एक प्रकारचा काळा, कठिण दगड	एक काला, कठिन पत्थर	trap rock or stone
		2. ज्वारीची एक जात	जुआर की किस्म	a variety of jowar
		3. करार, वचन	करार	agreement, settlement
कारक	न·	(व्याक·) विभक्तीचा अर्थ	संज्ञा या सर्वनाम का वह रूप जिस से वाक्य में दूसरे शब्दों के साथ उसका संबध प्रकट होता है	relation subsisting between a noun or a pronoun and other nouns or a verb in a sentence
कारकीर्द	स्त्री·	1. कारभाराचा काळ	कार्यकाल	duration of administration or management
		2. शासनकाळ	शासन काल	regime

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कारकून	पुं·	लिखाणाचे कामकरणारा नोकर	बाबू, लिपिक, मुंशी, मुहर्रिर	a clerk, a scribe, a writer
कारखानदार	पुं·	कारखाना काढणारा, उद्योगपती	कारखानेदार, उद्योगपति	an industrialist, a manufacturer
कारखाना	पुं·	1. मोठ्या प्रमाणावर उद्योग	कारखाना, उद्योग	a large-scale industry, a factory
		2. एखादा मोठा उद्योग चालविण्याकरिता लावलेली माणसे	उद्योग चलाने के लिये नियुक्त कर्मचारी-वर्ग	establishment maintained to conduct an industry
		3. उद्योगाची-उलाढालीची- जागा	उद्योगशाला, कारोबार का स्थान	a workshop or work-yard
कारण	न·	1. कार्याचे किंवा परिणामाचे मूळ, निमित्त	कारण, वजह, सबब, निमित्त	cause
		2. प्रमाण, आधारभूत गोष्ट	प्रमाण, आधार	reason, ground
		3. प्रयोजन, हेतू	प्रयोजन, हेतु	motive
		4. गरज, आवश्यकता	आवश्यकता, जरूरत	need
		5. एखादा (लग्न-मुंजी सारखा) समारंभ	(विवाह आदि मंगल कार्य का) समारोह	festive occasion
	अ·	अशाकरिता की, यामुळे की	कारण, इसलिए कि, क्यों कि	because
कारणपरत्वे	अ·	कारण-जरुर-पडल्यास	आवश्यक हो तो, जरूरत पड़ने पर	in case, if need be
कारणे	अ·	साठी, करिता, मुळे, स्तव	के लिये, के वास्ते	for, on account of
कारभार	पुं·	1. व्यवहार, उद्योगधंदा	कारबार, कारोबार, कामकाज, रोज़गार	affairs, business

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. व्यवस्था, प्रबंध	प्रबंध, व्यवस्था	administration, management
		3. उठाठेव, उचापत	नाहक हस्तक्षेप	unnecessary meddling
कारभारी	पुं·	1. व्यवहार करणारा अधिकारी मनुष्य	कारोबारी, व्यवहर्ता, संचालक	administrator
		2. व्यवस्थापक, व्यवस्था पाहणारा मनुष्य	प्रबंधक, व्यवस्थापक	manager
		3. स्त्रीचा नवरा (प्रतिष्ठित संज्ञा)	घरवाले, गृहस्वामी, पतिदेव	proprietor of the household, husband
		4. उठाठेव-उचापती-करणारा मनुष्य	नाहक हस्तक्षेप करनेवाला व्यक्ति	a meddler
कारभारीण	स्त्री·	घर कारभार पाहणारी स्त्री, पत्नी, बायको	घरवाली, गृहस्वामिनी, पत्नी	the mistress of the household, wife
कारली	स्त्री·	कारल्याचा वेल	करेले की बेल	a bitter-taste vegetable creeper, Momordica charantis
कारले	न·	एक कडू फळभाजी (वर काटे असलेली)	करेला	vegetable-fruit of that creeper
कारवाई	स्त्री·	1. कार्यवाही, अमल	कार्रवाई, कार्यवाही, अमल	action
		2. कारस्थान, गुप्त मसलत	चाल, षड्यंत्र, हरकत	scheming, contriving
		3. चातुर्याचा कारभार	होशियारी का कारोबार/प्रबंध	skilful/clever management
कारवान	पुं·	1. घोडे विकणार्या अरबांचा तांडा	घोड़े बेचने वाले अरबों का झुंड या कबीला	caravan, a company of Arab horse-dealers

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. घोडे विकणारा अरब मनुष्य	कबीले का व्यक्ति	an Arab horse-dealer
कारस्थान	न·	1. कट, गुप्त मसलत	कारस्तानी, षड्‌यंत्र, साज़िश, गुप्तमंत्रणा	a conspiracy, a plot
		2. व्यवस्था, बंदोबस्त	प्रबंध, बंदोबस्त	management, arrangement, order
		3. काटकसर	मितव्यय	economy, frugality
कारस्थानी	वि·	1. कपटी, कारस्थान करणारा, कट करणारा	चालबाज़, कुचक्री, चालाक, षड्‌यंत्र रचनेवाला	deep-plotting, fraudulent
		2. काटकसरी	मितव्ययी	economical, thrifty, frugal
कारागार (-गृह)	न·	तुरुंग, बंदीखाना	कारागार, बंदीगृह, जेलखाना	jail, prison
कारागिरी	स्त्री·	कलाकुसर	कारीगरी, शिल्प	workmanship
कारागीर	पुं·	1. शिल्पकार, कलकुसर करणारा	कारीगर, दस्तकार, शिल्पी	an artisan, a skilful artificer, workman, craftsman
		2. (लाक्षः) न्हावी, हजाम	नाई, हजाम	a barber
कारागृह	न·	तुरूंग, बंदिशाळा, कैदखाना	कारागृह, क़ैदखाना, जेल	gaol, jail, prison
कारावास	पुं·	तुरूंगवास. बंदिवास	कारावास	imprisonment
कारु(-रू)	पुं·	1. कसबी माणूस, कारागीर	कारीगर, शिल्पी	a craftsman
		2. बारा बलुतेदार	गाँव के कारीगर, नाई-धोबी-बढ़ई आदि लेहनादार	a common term for the ancient twelve village-servants (Balutedars)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कारूनारू	पुं·	गाव गाड्यातील अलुतेदार -बलुतेदार	गाँव के काम आने वाले सब लेहनादार	all the public servants of a village
कारूणिक	वि·	दयाळू, कृपावंत	दयालु, कृपालु	kind, merciful
कारूण्य	न·	दयाभाव, कींव, कळवळा	कारुण्य, करुणा, दया, तरस	compassion
कार्तिक	स्त्री·	कार्तिक शुक्ल एकादशी	कार्तिक की शुक्ला एकादशी	the eleventh holy day of the first fortnight of the month Kârtik
कार्पण्य	न·	कंजूषपणा	कार्पण्य, कंजूसी, कृपणता	miserliness
कार्य	न·	1. काम, काज, उद्योग 2. क्रिया, कृती 3. उद्योग, धंदा 4. कारणातून निष्पन्न होणारा परिणाम 5. उत्सव, समारंभ,मंगलविधी	कार्य, काम, उद्योग क्रिया, कृति उद्योग, व्यवसाय, धंधा कारण में धारित होनेवाला परिणाम मंगलविधि (विवाह आदि), समारोह, उत्सव	work action business effect, result festal occasion
	वि·	करण्यास योग्य असा, कर्तव्य	कार्य, करने लायक, कर्तव्य	worth to be done, that must be done or performed
कार्यकर्ता	पुं·	1. कार्य करणारा-अमलांत आणणारा-पुरुष 2. लोकसेवक	कार्यकर्ता, सफलता से काम करनेवाला पुरुष लोकसेवक	an efficient worker a public worker
कार्यकारणभाव	पुं·	घटित कार्याचा मूळ कारणाशी असलेला संबंध	कार्यकारण भाव, कार्य और कारण का संबंध	relation of the effect with the original cause

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कार्यकारी	वि·	प्रत्यक्ष कार्यकरणारा, कारभारकरणारा	कार्यकारी, प्रत्यक्ष काम करने वाला	executive
कार्यकारी अभियंता	वि·	प्रत्यक्ष कामें करवून घेणारा-अमलात आणणारा तंत्रज्ञ	कार्यकारी अभियंता	executive engineer
कार्यकुशल	वि·	कार्य वेगाने व उत्तमरीती ने करणारा	कार्यकुशल, काम में होशियार	efficient
कार्यक्रम	पुं·	एकामागून एक ठरविलेला कामाचा आराखडा	कार्यक्रम, कार्यसूची	programme
कार्यक्रम पत्रिका	स्त्री·	एकामागून एक करावयाच्या कामांची यादी	एक पीछे एक कामों की सूची	agenda
कार्यक्षम	वि·	लायक, काम करण्याला योग्य, कामाला उपयोगी	कार्यक्षम, समर्थ, लायक	competent, capable
कार्यतत्पर	वि·	1. काम करण्यास सिद्ध तयार	कार्यतत्पर, काम उठाने के लिये सिद्ध	ready for work
		2. कामात सतत गुंतलेला	उद्यमी, सततोद्योगी	diligent, always busy
कार्यभाग	पुं·	उद्दिष्ट, हेतू	हेतु, उद्देश्य, लक्ष्य	object to be accomplished
कार्यभार	पुं·	जबाबदारी, कामाचा भार	कार्यभार, जिम्मेदारी, उत्तरदायित्व	charge or responsibility
कार्यवाह	पुं·	कारभारी मंत्री	कार्यवाह, मंत्री, प्रबंधक	secretary, manager
कार्यवाही	स्त्री·	1. अमल, प्रत्यक्षात कार्य उतरविण्याची क्रिया	अमल	execution

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. एखादे कार्य (सभा खटला इ·) चालविणे	कोई कार्य (सभा, मुकदमा अदि) चलाना	conducting (of a meeting etc.)
		3. सभेच्या कामकाजाचे इतिवृत्त	कार्रवाई, किसी सभा के कार्य का अभिलेख या वर्णन	proceedings
कार्यव्यापृत	वि·	कामात गंतलेला	कार्यव्यस्त, नित्य कार्यमग्न	busy, always engaged
कार्यसाधू	वि·	कामसाधू, आपले काम साधून घेणारा	मतलबी, अवसरवादी	one intent upon one's own ends, selfish
कार्यसिद्धी	वि·	कामाची पूर्तता, काम शेवटास नेणे	कार्य का सिद्ध होना. कार्य की पूर्ति या यश	success, fulfilment of an undertaking
कार्यान्वित	वि·	प्रत्यक्ष अमलात आणलेला, कार्यात परिणत झालेला	कार्यान्वित, कार्य रूप में परिणत	executed, implemented
कार्यालय	न·	कामकरण्याचे अधिकृत ठिकाण, कचेरी	कार्यालय, दफ़्तर	office
काल (-ले)	न·	केळीच्या बुंध्याच्या आतील भाग	केले के तने का अंदरूनी हिस्सा	tender core of the stem of banana tree
काल	पुं·	'आजच्या' पूर्वीचा लगतचा दिवस, गेलेला दिवस	(बीता हुआ) कल, पिछला दिन	yesterday
	अ·	आदल्या दिवशी	कल, पिछले दिन	yesterday
काल	पुं·	1. कालदेव, यम	महाकाल, यम	the God Yama, god of death
		2. 'काळ' पाहा	दे· 'काळ'	vide 'काळ'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कालकूट	न·	एक भयंकर विष (पौराणिक)	एक भयानक विष, हालाहल (पौराणिक)	a deadly poison (mythical)
कालक्रम	पुं·	घटना इ· चा· कालानुसार लावलेला क्रम	घटनाओं का आदि का समयानुसार क्रम या सूची	chronology
कालक्रमण (न·),-णा	स्त्री·	काळ घालविणे (मनोरंजन इ· त·)	समय बिताना, वक्त गुजारना	passing of time (in amusements etc.), spending of time
कालगती	स्त्री·	1. दैवगती, नशीबाचा फेरा	दैव की गति, किस्मत का चक्कर	pranks of fate
		2. काळाचा, प्रवाह	काल प्रवाह, समय का बीत जाना	passage of time
कालग्रस्त	वि·	1. भूतकाळात सामिल झालेला	बीते जमाने का, पुराना	extinct, obsolete
		2. मृत्यूने घेरलेला	आसन्न मरण	one nearing death
		3. संकटांनी पीडलेला	आपत्तियों से पीड़ित	oppressed under heavy calamities
कालचक्र	न·	काळाचा फेरा	कालचक्र, किस्मत का चक्कर	wheel of fortune
कालत्रयी	अ·	कधीहि (नकारार्थी वापर)	किसी भी हालत में, कभी भी	never, at no time
कालपरत्वे	अ·	1. काळानुसार	समय के अनुसार	according to circumstances
		2. कधीकधी	कभी कभी	at times, occasionally
		3. प्रसंगविशेषी	विशेष अवसर पर	pon some particular occasion
कालमहिमा	पुं·	दैवगती, काळाचे सामर्थ्य	काल की महिमा, ज़माने का चक्कर	sway of time

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कालमान	न·	1. काळाचे माप-प्रमाण	कालमान, काल की माया या माप	measure of time
		2. रागरंग, परिस्थिती	समय की गतिविधि	circumstances
		3. हंगाम	मौसम ·	season
कालवड	स्त्री·	गायीचे मादी वासरू	बछिया, कलारे (-री)	a heifer, a young cow, a female calf
कालवण	न·	पातळ तोंडीलावणे	सालन, जिसके साथ रोटी खायी जाए ऐसी शोरबादार तरकारी, कढ़ी आदि	any liquid substance eaten with main dish, sauce
कालव (-वि) णे	स· क्रि·	मिसळणे, मिश्रण करणे	मिलाना, सानना, घोलना	to mix up with
	अ· क्रि·	(पित्ताने वगैर) पोटात ढवळणे	जी मतलाना, मिचलाना	to feel nausea
कालवा	पुं·	1. नदी इ· चा काढलेला लहानमोठा फाटा-पाट	नहर	canal, a water-course
		2. ओरडाओरड, गोंगाट, कल्लोळ	शोरगुल, हल्ला, कोलाहल	hub-bub, clamour
		3. सरमिसळ, भेसळ	मिश्रण	mixture
कालवाकालव	स्त्री·	1. सरमिसळ, मिश्रण	मिश्रण, एकत्र, मिला देना	mess, intermingling of heterogeneous substances
		2. पोटातील बेचैनी	जी मतलाना, मिचलाना	feeling of vomitting
		3. मनाची व्याकुळता	परेशानी, उद्विग्नता	distress, mental inquietude
कालविपर्यय	पुं·	काळ ठरविण्यातील चूक	कालविपर्यय, काल गणना प्रमाद	anachronism

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कालहरण	पुं·	1. काळ घालविणे, वेळ काढणे	कालहरण, समय बिताना	spending time anyhow
		2. काळ लांबविणे	विलंब/देरी करना	prolonging
काला	पुं·	1. एकत्र सरमिसळ, दहीकाला	मिश्रण, दही और चिड़वा का मिश्रण	mixture, mixture of rice or flattened rice with curds etc.
		2. चिखलाचा गारा, मळलेला चिखल	गारा	well-prepared mud for using as mortar
कालापव्यय	पुं·	फुकट काळ घालविणे, वेळेचा व्यर्थ खर्च	कालापव्यय, वक्त की बरबादी	waste of time
कालावधी	पुं·	1. अवकाश, विलंब	कुछ समय, विलंब, देर	some time, length of time
		2. विशिष्ट कालमर्यादा, मुदत	कालावधि, नियत काल, मुद्दत	certain period
काल्पनिक	वि·	1. कल्पनेचा, कल्पनेतून निघालेला	काल्पनिक, मनगढ़ंत	fictitious, imaginary
		2. प्रत्यक्षात नसलेली, अवास्तव	अवास्तव	non-existing
काव	स्त्री·	गेरू, एक भगव्या रंगाची माती (औषधी)	गेरू (दवा के काम आनेवाली भगवे रंग की एक मिट्टी)	an ochre-coloured earth
	पुं·	1. संताप, त्रास	झुंझलाहट, संताप	rage, violent anger
		2. वैताग, कंटाळा	ऊब, परेशानी	disgust
कावकाव	स्त्री·	1. कावळ्याचे ओरडणे	काँव काँव, कौअे का शब्द	cawing of crows
		2. (लाक्ष:) गोंगाट, आरडाओरड	शोरगुल, कागारोल, चिल्लाहट	clamour, cry

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कावड (-डी)	स्त्री·	लांब कळकाच्या काठीच्या दोन टोकानां समान किंवा घागरी ठेवण्या साठी दोन शिंकाळी अडकवून बनविलेंले व खांद्यावरून वाहण्याचे साधन	काँवर, लहँगी	a bamboo lath for carrying pitchers etc.
कावड्या	पुं·	कावड घेऊनजाणारा	काँवरिया	one who carries a bamboo lath provided with slings
कावणे	पुं·	1. रागावणे, चिडणे	बहुत बिगड़ जाना, चिढ़ना, झल्लाना	to be fierce and snappish
		2. कटांळणे, त्रासणे	ऊबना, परेशान होना	to be disgusted
		3. रागावून ओरडणे	फटकारना, क्रुद्ध होकर डाँटना	to fret and fume
कावराबावरा	वि·	गोंधळलेला, बावरलेला, भ्यालेला, बुजलेला	भौंचक्का, हक्काबक्का, हैरान, डरा हुआ	frightened, liwildered
कावळा	पुं·	1. नित्यपरिचयाचा काळा पक्षी	कौआ (-वा)	a crow
		2. पातळ पदार्थ वाढण्याचे चिंचोळ्या तोंडाचे एक पसरटपात्र	दाल आदि परोसने का एक विशिष्ट बर्तन	a vessel of peculiar shape for serving liquids
कावा	पुं·,ब·	1. लुच्चेगिरी	चालबाजी, चालाकी, बदमाशी	knavery, cunning, deceit, craftiness
		2. कट, कपट, कारस्थान	षड्‌यंत्र	a crafty scheme or plot
कावीळ	स्त्री·	पिवळेपणाचा रोग	कामला (-ली), पीलिया रोग	jaundice

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कावेबाज	वि·	1. लबाड, कारस्थानी, लुच्चा	बदमाश, षड्यंत्रकारी	deep designing
		2. युक्तिबाज, धूर्त	चालाक, धूर्त	crafty, wily, cunning
काव्य	न·	कविता, पद्यरचना, रसयुक्त पद्य	काव्य, कविता, रसयुक्त पद्यरचना, नज्म	poetry, piece of poetry, poetical construction
काशीद	पुं·	जासूद, पत्रेनेणारा दूत	पत्रवाहक, हरकारा. दूत	a message-runner, a courier
काशीफळ	न·	भोपळा किंवा कोहळा	काशीफल, कुम्हड़ा	a pumpkin, a gourd
काष्टा	पुं·	कासोटा, कच्छ	काछ, लाँग	tuck of a dhoti or sari
काष्ठ	न·	लाकूड	काष्ठ, काठ, लकड़ी, ईंधन	wood
काष्ठयंत्र	न·	खोडा (पायात अडकविण्याचा)	शिंकजा, काठ की बेड़ी	stocks (for criminals or the delinquent)
काष्ठ युद्ध	न·	बुद्धिबळाचा खेळ	शतरंज का खेल	game of chess
काष्ठवत्	वि·	लाकडा सारखा ताठ-निर्जीव-सुन्न	काठ जैसा अचेत या सुन्न और तना हुआ	petrified
काष्ठौषधी	स्त्री·	औषधोपयोगी वनस्पती	वनौषधि, दवा के काम आनेवाली जड़ी बूटियाँ	herbs and plants useful for medicine
कासंडी	स्त्री·	दुधाची चरवी, दूध काढतात ते भांडे	दूधहंडी	a metal vessel of a particular shape used in milching
कास	स्त्री·	1. दूध देणार्या जनावराची दुधाची ओटी	गाय, भैंस आदि का स्तनकोष, ऊध, अयन	udder
		2. काचा	कच्छ	tuck of dhoti

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. कंबर	कमर	loins or waist
		4. एक उंच वाढणारे गवत	एक लंबी घास	a kind of grass, saccharum spontaneum
		5. खोकला	खाँसी	cough
कासरा	पुं·	बैलाला घातलेला लगाम (साध्या दोरीचा)	बैल की रास/लगाम	reins of a bullock
कासव	न·	वर गोल कठिण कवच असलेला पाण्यात राहणारा प्राणी	कछुआ (-वा)/कच्छप	tortoise or turtle
का (-कां) सार	पुं·	1. काकणे बनविणारा-भरणारा विक्रेता	चूड़ीहारा, चूड़ियाँ बनाने/बेचने/पहनाने वाला	maker of glass-bangles
		2. कासे-तांब्या-पित्तळची भांडी बनविणारा कारागीर व त्याची जात	तांबा-पीतल के बर्तन बनानेवाला कारीगर, कसेरा ठठेरा और उसकी जाति	an individual or a caste that works in white, brass and copper metals
कासाविशी (-सी)	स्त्री·	तळमळ, व्याकुळता, अतिशय अस्वस्थता	व्याकुलता, बेचैनी, छटपटाहट	distress, violent agitation exceeding disturbance
कासावीस	वि·	घाबरा, व्याकुळ, बेचैन, तळमळणारा	बेचैन, व्याकुल, तड़पता-छटपटाता हुआ	distressed, agonized, intensely agitated
कासे	न·	तांबे व जस्त यांच्या मिश्रणाने बनलेली धातू	कांस्य, काँसा, कसकुट, तांबे और जस्ते के मेल से बनी धातु	bell-metal
कासोटा	पुं·	'काष्टा' पाहा	दे· 'काष्टा'	vide 'काष्टा'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कास्तकार	पुं·	शेतकरी, स्वत: शेत कसणारा	काश्तकार, किसान, खेतिहर	a farmer, a peasant
काहार	पुं·	भोई, कोळी (पालखी) वाहण्याचा धंदा करणारी जात	कहार	a palanquin-bearer, caste of the same
काहिल (-ली)	स्त्री·	1. अंगाची होणारी आग, तळमळ	गरमी के कारण होने वाली जलन/डाह	excessive burning sensation
		2. उसाचा रस उकळण्याची पत्र्याची मोठी कढई	कड़ाहा, कड़ाह, गन्ने का रस औटाने का बड़ा कड़ाहा	boiler for inspissating sugar cane-juice
काही (कांही)	वि·	1. थोडा, अल्पांश	थोड़ा, कुछ, अल्प	a few, a little
		2. कित्येक	कई	some
काहीएक	वि·	थोडासा	कुछ एक, थोड़ा सा	some
काहीकाही	वि·	काही थोडे, थोडेथोडे	कुछ कुछ, थोड़ा सा	some
काहीच्याबाही	वि·	भलते, सलते	अंट-संट, कुछ का कुछ	utterly ludicrous
काहीतरी	वि·	1. हे अथवा ते	कुछ न कुछ	something or other
		2. भलते सलते, वेडेवाकडे	वाहियात, ऊटपटांग, अंडबंड	something utterly absurd
काहीसा	वि·	थोडासा	कुछ थोड़ा सा, तनिक	a little, somewhat, in some degree·
काहूर	न·	1. मनातला, गोंधळ	उलझन, उधेड़बुन, संभ्रम, असमंजस	great mental confusion, perplexity
		2. दाट अंधार	घनाँधकार, निबिड़ अंधकार	dense darkness
		3. जबरदस्त तक्रार, आरडाओरडा	गिला, आपत्ति, होहल्ला	clamour, uproar, outcry

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. कुभांड, आळ	तोहमत, झूठा इल्ज़ाम	false charge
काळ	पुं·	1. क्षण, तास, दिवस, महिने, वर्ष इ· नी मोजलीजाणारी वेळ, समय	काल, समय	time
		2. दुष्काळ	अकाल	famine
		3. मरण, शेवट, अंत	मृत्यु, अंत	end, death
काळजी	स्त्री·	1. चिंता, रूखरूख	चिंता, फिक्र	anxiety, apprehension
		2. संभाळ, जतन	संभाल, परवरिश	care
काळझोप	स्त्री·	मरणकाळची झोप	आखिरी नींद, मृत्यु के समय की निद्रा	last sleep (from which man never awakes)
काळपुळी	स्त्री·	पाठीच्या कण्यात होणारा भयंकर व्रण ज्यातून काळा पू वाहतो	ज़हरबाद, पृष्ठवंश में होनेवाला जहरीला फोड़ा	carbuncle on the backbone
काळरात्र	स्त्री·	मरणाची-विनाशाची-रात्र, प्रलयरात्र	कलरात्रि, मौत की रात, अंधेरी-डरावनी रात	a deadly fearful-night
काळवट	वि·	काळसर	काला सा,कलौंस	blackish
काळवटणे, काळवंडणे	अ· क्रि·	1. काळे पडणे	स्याह-काला पड़ना, रंग फक हो जाना	to be darkened, to turn black
		2. (लाक्ष:) लज्जित-खजील- होणे	लज्जित होना, शरमिंदा होना	to become ashamed
		3. (शेत-पिकें) टवटवीत-काळीशार होणे	(खेत या फ़सल) लहलहाना, पनपना	to acquire hue of maturity (fields of corn)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काळवीट	पुं·	सांबर, कृष्णमृग	कृष्णमृग, करसायल, बारहसिंघा	a black antelope
काळवेळ	स्त्री·	1. वाईट दिवस	बुरे दिन	bad days
		2. प्रसंग, परिस्थिती	प्रसंग, अवसर, परिस्थिति	times, circumstances, occasion
काळा	वि·	1. काळ्या-अंधार्या-रंगाचा, कृष्णवर्ण	काला, स्याह, कृष्णवर्ण	black
		2. (लाक्ष:) कपटी, दुष्ट, फसव्या	कपटी, फरेबी, दुष्ट	(fig.) fraudulent, wicked
	पुं·	श्रीकृष्ण	श्रीकृष्ण, विठ्ठल	Lord Krishna
काळाकभिन्न, कुट्ट,-कुळकुळीत	वि·	अतिशय काळा पराकाष्ठेचा काळा	काला कलूटा, बहुत काला	deeply black, jet-black
काळा गोरा	वि·	1. काळ्या की गोर्या वर्णाचा	काला-गोरा	dark or fair, black or white
		2. खरा की खोटा	खरा-खोटा	false or true
		3. भला की बुरा	भला या बुरा	good or foul
काळानिळा	वि·	रक्त साकळून आलेल्या रंगाचा	नीला पीला, मार के दाग पड़ा हुआ	darkish, dappled
काळाफत्तर	पुं·	1. काळा करंद दगड	काला पत्थर	dark-coloured hard stone
		2. (लाक्ष:) अडाणी, निर्बुद्ध मनुष्य	(लाक्ष·) बुद्धू आदमी	(fig.) a dunce
काळाबाळा	वि·	काळे पांढरे डाग असलेला	चितकबरा	of black and white colour

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काळबाजार	पुं·	चोरीचा-लबाडीचा व्यापार	काला बाज़ार	black market
काळबेंद्रा	वि·	काळा व विद्रूप	काला और कुरूप, बदशकल	black and deformed
काळसावळा	वि·	श्यामल-सावळ्या रंगाचा	साँवला, कलझँवा	of blackish or darkish complexion
काळिमा	स्त्री·	1. काळेपणा 2. डाग, कलंक 3. काळवंडलेपणा	कालिमा, कालापन कलंक, धब्बा कालिख	blackness stain, blot darkness or lividness
काळी	स्त्री·	काळीभोर जमीन, सुपीक जमीन,	खेती के योग्य अच्छी जमीन, जमीन	black soil
काळीज	न·	1. यकृत 2. हृदय किंवा अंत: करण 3. हिंमत, धैर्य, साहस	कलेजा, जिगर, यकृत हृदय साहस, हिम्मत	liver heart or bosom courage, spirit
काळीरात्र	स्त्री·	1. भयानक- भीतीदायक-रात्र 2. अमावास्येची रात्र	डरावनी रात, कालरात्रि अमावस्या की रात्रि	night full of danger, inauspicious night night before the day of new moon
काळीसाळ	स्त्री·	काळ्या टरफलाचा उंची भात	काली छाल का धान (जो बढ़िया समझा जाता है)	black-husked rice, kind of rice of high quality
काळे	न·	काळ डाग, कलंक	कलंक, धब्बा, कालिख	a stigma
काळे करून	अ·	कालांतराने	कुछ समय के बाद	after a while
काळेकृत्य	न·	वाईट-दुष्ट-अशुभ-कृत्य	काली करतूत, बुरा/दुष्ट कर्म	black/wicked deed
काळेतोंड	न·	काळोखी लागलेले तोंड	काला मुँह, कालिख लगा हुआ मुँह	black face

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
काळेपाणी	न·	जन्मठेपेची शिक्षा	काला पानी, आजीवन क़ैद की सज़ा	sentence of transportation for life
काळेबेरे	न·	1. कपट	दाल में काला, बुरी नीयत, गड़बड़ी	trickery, chickenery
		2. अनिष्टाची शंका	अनिष्ट की आशंका	evil suspicion
काळोख	पुं·	1. अंधार, अंध:कार 2. (लाक्ष:) घोर निराश	अँधेरा, अंधकार नैराश्य	darkness despair
काळोखी	स्त्री·	1. अंधार, गडद अंधार 2. कलंक, अपकीर्ती	अँधियारी, गहरा अँधेरा कालिख, कलंक	darkness infamy, stain
किंकर	पुं·	चाकर, नोकर, दास	किंकर, नौकर, सेवक, दास	servant, slave
किंकरी	स्त्री·	नोकरबाई, दासी	दासी, नौकरानी	a female servant or slave
किंकरे	न·	1. लाकडाला भोक पाडण्याचे हत्यार, गिरमिट	बरमा, गिरमिट	hand- drilling machine of a carpenter
		2. किरकिरे, स्वत:भोवती फिरणारे एक खेळणे	गिरगिरी (खिलौना)	whirligig, a toy spinning round itself
किंका (-चा) ळणे	अ· क्रि·	मोठ्याने आरोळी ठोकणे, मोठ्याने वेदनेचा आवाज काढणे	चीखना, चिल्लाना	to scream or shriek
किंकाळी	स्त्री·	मोठ्याने फोडलेली हाक, ओरड, वेदनेचा आवाज	चीख, चिल्लाना	a scream, a shrill

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
किंकिणी	स्त्री·	1. घागरी असलेला कमरबंध	किंकिणी, करधनी	girdle of small bells
		2. घुंगरू	घुंघरू	a jingling ball
किंचित	वि· अव्य·	अल्प	किंचित्, थोड़ा सा, कुछ	a little
किंत(-तू)	पुं·	संशय, शंका, अंदेशा	शक, शंका, आशंका, संशय, अंदेशा	doubt, misgiving, scruple
किंबहुना	अ·	नव्हे, अधिक काय सांगावे इतकेच नव्हेतर थोडक्यात सांगायचेतर	वरन्, प्रत्युत, इतना ही नहीं बल्कि	to be brief, nay
किंमत	स्त्री·	1. मोल, मूल्य	कीमत, भाव, मूल्य	price, value
		2. बूज, कदर, लायकी	योग्यता, लियाकत, कद्र	significance, estimation, worth, regard
किंवदंती	स्त्री·	अफवा, गप, उडत बातमी	किंवदंती, अफ़वाह	rumour, report
किंवा	अ·	वा, अथवा	किंवा, या, या तो, अथवा	or, whether
किचकट	वि·	1. अवघड, गुंतागुंतीचा, भानगडीचा	पेचीदा, झंझटभरा	complicated
		2. रोडका	दुबला, पतला	slim, thin
		3. वाचायला कठिण, गिचमिड	गिचपिच, अस्पष्ट	vexatious, troublesome
किटण	न·	1. मळाचा किंवा धुराचा थर	किट्ट, मैल की या धुएँ की जमी हुई तह	soot, grime
		2. धातूवरील कळंक, गंज	कीट, धातु का मैल	slag recrement of metals, dross of iron,
		3. तेलाचा चिकटा	तेल की चिपचिपाहट	clammy sordes or incrustation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. दातांवर जमलेला मळाचा थर	दाँतों के ऊपर जमा हुई मैल की तह	soot accumulated on teeth, tartar of the teeth
		5. वीट, कौल इ· जास्त भाजल्याने वितळून येणारा गोळा	ईंट, खपरा आदि अत्यधिक पकने से गलकर जमा हुआ लोंदा	vitrified excrescence upon bricks or tiles
किटणे	अ· क्रि·	1. गंज किंवा मळाचा थर चढणे	ज़ंग/मोरचा लगना	to begrimed, to contract rust (on metals)
		2. त्रासणे, विटणे	उकताना	to be cloyed, to become distasteful
		3. कानांना दडे बसणे	(वाच्यार्थ) कानों में डट्टा भर जाना, (लाक्ष·) कान पक जाना	(lit.) to be plugged in ears, (fit) to be sated with
किटली	स्त्री·	चहा भरण्याचे काचपात्र	केतली, चायदानी	a kettle
किटा	पुं·	फोडलेली जळाऊ लाकडे	ईंधन के लिये फोड़ी हुई लकड़ी	wood split into pieces for fuel
किटा (-डा) ळ	न·	1. आळ, कुभांड	तोहमत, दोषारोपण, झूठा इलज़ाम	false charge or accusation
		2. अरिष्ट, संकट	संकट, आफत	calamity, evil
		3. हीण	धातु का मैल	alloy
		4. विस्तवाची ठिणगी	चिंगारी	spark
किडका	वि·	कीड लागलेला	जिसमें कीड़ा लगा हो, किनहा	moth-eaten, worm-eaten
किडकिडीत	वि·	रोड अंगाचा, शिड शिडीत	छरहरा, इकहरे बदन का	thin, lean
किडणे	अ· क्रि·	कीड लागणे, किडीत खाणे	कीड़ा लगना, घुन लगना	to be worm-eaten

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
किडमिडा	वि·	अस्पष्ट, न कळण्यासारखा (लिहिलेला)	अस्पष्ट, संदिग्ध	indistinct
किडमिडे	न·	मदारी- ज्योतिषी इ· वाजवितात ते डमरू सारखे वाद्य	डुग्गी, डुगडुगी	a rattle-box (of monkey-exhibitors etc.)
किडा	पुं·	क्षुद्र-बारीक-जंतू	कीड़ा, कीट, क्षुद्र जंतु	an insect, a worm
किडामुंगी, किडमुंगी	स्त्री·	बारीक किडे, मुंगी इ· क्षुद्र जंतू	कीड़ा-मकौड़ा	vermin, insects
किडुकमिडुक	न·	1. लहान सान दागिने 2. मोडकेतोडके सामान 3. किरकोळ वस्तू	छोटे और सामान्य गहने टूटा फूटा सामान फुटकर चीजें	petty trinkets odds and ends, scraps miscellaneous and trifling things
किणकिण	स्त्री·	काकणांचा किंवा क्षुद्र घंटिकांचा होणारा आवाज	खनक, चूड़ियाँ आदि बजने की आवाज़	tinkling or jingling sound
किणकिणणे	अ· क्रि·	किणकिण असा अवाज करणे	खनकना	to tinkle or jingle
किणा	पुं·	1. घट्टा 2. क्षत, व्रण, वाहती जखम	खाल का खुरदरापन ज़ख्म	callosity (of skin) having maggoty sore
	वि·	घट्टे पडलेला किंवा व्रण वाहात असलेला	किनहा, सड़ा हुआ	having maggoty sore

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कितपत	अ·	किती प्रमाणात-मर्यादेपर्यंत	कितना, किस मात्रा में, कहाँ तक, किस हद तक	to what extent
कितवा	अ·	कोणत्या क्रमांकाचा	किस गिनती या क्रम का	of what number
किताब	पुं·	पदवी	ख़िताब, पदवी, उपाधि	a title
	स्त्री·	पुस्तक	पुस्तक	a book
किताबखाना	पुं·	1. पुस्तकालय 2. पुस्तके विकण्याचे दुकान	किताबखाना, पुस्तकालय किताब बेचने की दुकान	a library a book-shop
किती	वि·	कोणत्या संख्येत वा प्रमाणात	कितना, किस गिनती या मात्रा का	how many or how much
कितीएक, कित्येक	वि·	पुस्कळ, अनेकजण	बहुत, अनेक	many
कितीतरी	वि·	पुष्कळच	अनेकों	very many
कितीदा	अ·	अनेकवेळा, कितीवेळा	कई/अनेक बार, कितनी बार	many times, how many times
कितीसा	वि·	किती किंवा फार थोड्या प्रमाणाचा	कितना सा	how much, little
कितीही	अ·	वाटेल तितका	चाहे जितना, कितना भी	how much soever
कित्ता	पुं·	1. नमूना, आदर्श, उदाहरण	नमूना, आदर्श	a pattern to be imitated, an exemplar
		2. उत्तम हस्ताक्षराचा नमुना	सुलेखन का नमूना	model of excellent hand-writing, copy-book
		3. येणे प्रमाणे असणारी बाब, उपर्युक्त संदर्भ	उपर्युक्त संदर्भ	context above-mentioned

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	अ·	वर उल्लेखिल्या प्रमाणे, उपर्युक्त	जैसे ऊपर	ditto
किनखाप (-ब)	पुं·	जरीच्या वेलबुट्टीचे काम केलेला रेशमी कपडा	कमख़ाब	silk worked with gold and silver embroidery satin
किनतान (किंतान)	न·	तागाचा किंवा अंबाडी सारख्या धाग्यांचा भरडा कपडा	टाट, सन या पटसन का मोटा कपड़ा	linen, a sort of hempen cloth
किनरा	वि·	1. बारीक-बायकी-आवाजाचा	बारीक और ऊँची (स्त्रियों की जैसी आवाज़)	high or treble
		2. गेंगाणा	सानुनासिक, नाक में से निकलने वाली	nasal
किनरी	स्त्री·	1. एक तंतुवाद्य	चिंगरी, छोटा चिकारा	a small stringed musical instrument
		2. अगदी वरचा बारीक सूर (गाण्यात)	गाने में तार स्वर	the treble (in music)
किनार (-री)	स्त्री·	काठ, कोर, पट्टी	किनारी, हाशिया	border, margin, edge
किनारा	पुं·	समुद्राच्या काठाचा भाग, नदीचा तीर	किनारा, तट, तीर	a shore, bank of a river
किन्नर	पुं·	गंधर्वासारखी एक पौराणिक जात	किन्नर	a celestial musician
किन्निमित्त	अ·	का, कोणत्या निमित्ताने, कशासाठी, काय हेतूने	किसलिए, किस वास्ते, किस उद्देश्य से	why, for what purpose
किफायती, किफायतशीर	पुं·	लाभदायक, फायदेशीर	किफ़ायत, लाभ, मुनाफा, फ़ायदा	profit, gain, advantage

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
			किफ़ायती, लाभदायक, फ़ायदेमंद	profitable, gainful
किमती	वि·	मोलाचा बहुमोल	कीमती, बहुमूल्य	costly
किमया	स्त्री·	1. लोखंडाचे सोने करण्याची विद्या	कीमिया, लोहे का सोना बनाने की रसायन विद्या	art of transmuting iron etc into gold, alchemy
		2. जादू, चमत्कार	चमत्कार, करामात	magic, an astonishing event, a miracle
		3. कोणताही अतिशय लाभदायक व्यवसाय	कोई भी अति लाभदायक व्यवसाय	any highly profitable business, a golden goose
किमयागर	पुं·	1. किमया जाणणारा	कीमियागर	alchemist
		2. चमत्कार करून दाखविणारा	करामाती	magician, one of astonishing powers
किमर्थ	अ·	कशासाठी, का, कायम्हणून (प्रश्नार्थक)	किसलिये, क्यों	for what purpose, why, what for
किमान	अ·	कमीतकमी, निदान	कम से कम, इतना तो	at the least, at the lowest
	वि·	कमीत कमी	न्यूनतम, अल्पतम	the least
किमान पक्षी	अ·	'किमान' अ· प्रमाणे	दे· 'किमान (अ)'	vide 'किमान (अ)'
किरकिर	स्त्री·	1. तोच तो कंटाळवाणा आवाज	एक सुरी आवाज	monotonous sound, long-continued sound
		2. पिरपिर, एकसारखी तक्रार, रड	पिन-पिन, किच-किच, किट-किट	peevish complaining

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
किरकिरणे	अ· क्रि·	किरकिर-चिरचिर-पिरपिर करणे एकसारखी तक्रार करणे	पिनपिनाना, शिकायत करते रहना	to whine, to complain peevishly
किरकिरा	वि·	तक्रारखोर, सदा, चिरचिरणारा, रड्या	पिनपिनहाँ	one always complaining, whining
किरकिरे	न·	किरकिर आवाज करणारे एक खेळणे	गिरगिरी (खिलौना)	a toy making monotonous or grating sound, a whirlgig
किरकोळ	वि·	1. फुटकळ, चिल्लर 2. सटरफटर, बिनमहत्वाचा 3. (अंगाने) काटकुळा, बारीक, फाटका	फुटकर, खुर्दा मामूली, बिना महत्व का, साधारण इकहरे बदन का, दुबला पतला	miscellaneous petty slim, slender
किरकोळ प्राप्ती	स्त्री·	अवांतर मिळकत	अतिरिक्त आय, ऊपर की आमदनी	extra by-gains
किरकोळ भाव	पुं·	माल थोड्याप्रमाणात (घाऊक नव्हें) विकण्याचा भाव	फुटकर भाव	retail price
किरकोळ विक्री	स्त्री·	थोडयाप्रमाणातील विक्री	फुटकर बिक्री	retail sale
किरकोळ व्यापारी	पुं·	थोड्याथोड्या प्रमाणात विक्रीकरणारा दुकानदार	फुटकर बेचनेवाला, बिसाती	retail trader
किरटा	वि·	1. काटकुळा 2. गिचमिड, बारीक व अस्पष्ट (अक्षर)	दुबला पतला, इकहरे बदन का गिचपिच, अस्पष्ट	slim, slender closely scribbled, indistinct, of thin meager stroke

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. ठेंगणा	नाटा, ठिंगना	stunted, dwarfish, diminutive
		4. कंजूष	कंजूस	miserly
		5. कमजोर, लहान (आवाज)	कमज़ोर, बारीक (आवाज)	weak, poor, small (voice)
		6. लहान, नि:सत्त्व, न पोसलेले (फळ)	नि:सत्त्व, न गदराया हुआ (फल)	stunted, puny impoverished (fruit etc.)
		7. नेभळट	कमजोर	easily exhausted, weak
किरडूं	न·	1. लहान साप 2. किडा	सँपोला, छोटे कद का साँप कीटक, कीड़ा	serpent of small size insect
किरण	पुं·	उजेडाची रेषा-तिरीप	किरण (-न) प्रकाश रेखा	a ray of light, beam
	न·	नेम, निशाण	निशान, लक्ष्य	a butt, a mark
किरमाणी ओवा	पुं·	ओव्याचा एक प्रकार	किर्मालि की अजवायन, किरमाला	a kind of oil seed;
किरमिजी	वि·	मातकट लाल रंगाचा, साधारणपणे भगवा	किर्मिज़ के रंग का, मटमैला लाल, सुर्ख	of scarlet dye
किराणा	पुं·	वाण-जिन्नस-मिरी, तूप, तेल इ·	किराना, पंसारी की दुकान से मिलनेवाली चीजें	grocery
कि (-की) र्द	स्त्री·	रोजचा हिशेब तपशीतवार लिहिण्याची वही	रोज़नामचा, रोज का हिसाब लिखने की बही	day-book
किर्दसार	वि·	लागवडी खालची, लागवड लायक (जमीन)	जोती जानेवाली जमीन	that is under cultivation, arable

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
किर्र	वि·	1. घनदाट, निबिड (जंगल)	घना, निबिड़	dense
		2. कर्कश, कर्णकटू	कर्कश, थर्रा देनेवाला	shrill, thrilling, piercing
किलकिल	स्त्री·	1. किलबिल, पाखरांचा आवाज	चहक, कलरव, चहचहा	chirping or chattering (of birds)
		2. किलकिलाट, गोंगाट, आरडाओरडा	शोरगुल, कोलाहल	clamour, uproar, hub-bub
किलकिलणे	अ· क्रि·	किलबिलाट करणे	चहचहाना, चहकना	to chatter
किलकिला	वि·	थोडासा उघडलेला (दरवाजा, डोळा इ·)	अधखुला	half-opened
किलकिलाट	पुं·	पाहा किलकिल' 1 व 2	दे· 'किलकिल' 1 और 2	vide 'किलकिल' 1 और 2
किलबिल	स्त्री·	पाहा 'किलकिल'	दे· 'किलकिल'	vide'किलकिल'
किलची	स्त्री·	कडी पाटाच्या आडव्या फळ्यांपैकी प्रत्येक	पटान की आड़ी तख्ती	a piece of plank
किलावर	पुं·	काळ्या फुलाच्या रंगाचा पत्ता (किंवा पत्ते)	चिड़िया या फूल का पत्ता (ताश के खेल में)	club (in play of cards)
किलो (ग्रॅम)	पुं·	एक हजार (ग्रॅम)	किलो	kilo
किल्बि (-ल्मि) ष	न·	1. मळ, कचरा	मैल, कचरा	filth, dirt
		2. पाप, दोष	किल्विष, पाप, दोष	sin
		3. किंतू, संशय	संशय, अंदेशा	suspicion
किल्ला	पुं·	सैन्य सुरक्षित राहण्याचे बंदोबस्ताचे ठिकाण	किला, दुर्ग, गढ़	a fortress, a fort
किल्ली	स्त्री·	1. चावी, कळ	कुंजी, ताली, चाबी (-भी)	a key

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्ष:) युक्ति, हिकमत	कल, युक्ति, तरकीब	device, contrivance
		3. कठिण गोष्टीची सोडवणूक किंवा उलगडा	किसी मुश्किल बात का हल, स्पष्टीकरण	solution of any difficulty, explanation
किल्लेदार	पुं·	किल्ल्याचा अधिकारी	किलेदार, दुर्गरक्षक, गढ़पति, गढवाल	officer in charge of a fort
किशोर	पुं·	पंधरा वर्षे वयाच्या आतील मुलगा	किशोर, ग्यारह से पंदरह साल के अंदर का लड़का	a lad of age between the 11th and the 15th
किशोरी	स्त्री·	वरील प्रमाणे मुलगी	ऊपर अनुसार लड़की	a girl as above
कि (-खि) सगणती	स्त्री·	हिशेब, मोजणी, परवा, गणती	गिनती, परवाह	regard or consideration for, concern
किसणी	स्त्री·	पळाचे अत्यंत पातळ पापुद्रे काढण्याचे साधन	कद्दूकस, घियाकश	apparatus for scraping or slicing fruits, a scraper
किसणे	स· क्रि·	छिलणे, फळांचे पातळ पापुद्रे काढणे, ओरबाडणे	छीलना, खरोंचना	to scrape upon an apparatus
किसमिस	स्त्री·, न·	बेदाणा	किशमिश	raisin without pip
किसान	पुं·	शेतकरी	किसान	a farmer
किस्सा	पुं·	हकीकत, गोष्ट	किस्सा	an account, a story
किस्त	स्त्री·	(कर्जाच्या फेडीचा ठरलेला) हप्ता	किश्त	an instalment

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कि (-चि) ळस	स्त्री·	उबग, कंटाळा, शिसारी	घिन, घृणा, नफरत	disgust, nausea, loathing
कीं	अ·	1. अथवा, किंवा	वा, अथवा, किंवा	whether, or
		2. एक उभयान्वयी-दोन वाक्ये जोडणारा-शब्द ज्यायोगे मुख्यवाक्याचा खुलासा होतो किंवा त्याला जोड मिळते	कि	that
कींव	स्त्री·	दया, करुणा, कळकळ	दया, करुणा, तरस, रहम	pity
कीट	न·	1. 'किरण' पाहा 2. हीण	दे· 'किरण' खोट, मिलावट	vide 'किरण' an alloy
	पुं·	किडा, कृमी	कीट, कीटक, कीड़ा, कृमि	insect, worm
कीटक	पुं·	किडा	कीड़ा	insect
कीड	स्त्री·	बारीक किडे	कीड़ा, घुन	insects or worms
कीडमुंगी	स्त्री·	मुंग्या इ· किडे	कीड़ा-मकौड़ा	ants and worms
कीडखाद	वि·	किड्यानी खाल्लेला-पोखरलेला	घुन लगा	moth -eaten
कीर्तन	न·	1. ईश्वर वर्णन, संताचे वर्णन	ईश्वर या उसके अवतार की या संतों की कथा वर्णन करना	describing and narrating deeds of God or his incarnations or saints
		2. (कोणाचेही) गुणवर्णन	यशोगान, गुणवर्णन	praises
कीर्ती	स्त्री·	ख्याती, यश, नाव, गौरव	यश, ख्याति, गौरव	fame, renown, reputation, glory

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कीर्तिमान	वि	नाव झालेला, ख्यातनाम	कीर्तिमान, ख्यातनाम, नामवर	famous, renowned
कीरु	पुं·	घासून खाली पडणारा चुरा	कुनाई, चूर	scrapings or gratings
कुंकुम	न·	कुंकू	कुंकुम, रोली	vermilion
कुंकुमपत्रिका	स्त्री·	कुंकू शिंपडलेली मंगलकार्याची निमंत्रण पत्रिका	विवाह आदि मंगलकार्य की निमंत्रण पत्रिका	invitation note for an auspicious occasion like marriage sprinkled with vermilion
कुंकू	न·	'कुंकुम' पाहा	दे· 'कुंकुम'	vide'कुंकुम'
कुचडे	न·	बाळाचे टोपडे, कुंची	चौतनी, बच्चे की चौगोशी टोपी	a sort of head-dress for little babies
कुंचणी	स्त्री·	ताणा साफ करण्याचे कोष्ट्याचे एक अवजार, कुंचा	कुंचा, बुरुश, बुनकर का ताना साफ करने का औजार	a brush
कुंचला (पुं·), कुंचली (स्त्री),	स्त्री·	बारीक केसांचे बनविलेले रंग देण्याचे साधन (चित्रकाराचे)	कूँचा, कूँची, तूलिका	a painter's or an artist's brush
कुंचा	पुं·	1. मोर पिंसाचा कुंचला, मोर्चेत	मोर की पूंछ के परों का चँवर, मोरछल	a brush of peacock's feathers
		2. मोळाच्या गवताची वगैर केरसुणी, झाडू	झाड़ू, बढ़नी, बुहारी	a broom
		3. विणकराचा ताणा करण्याची कुंची	दे· 'कुंचणी'	vide'कुंचणी'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुंची	स्त्री·	बाळाच्या डोक्यावरचे एक प्रकारचे आच्छादन ज्याचा भाग पाठीवर पडतो	चौतनी, बच्चों की चौगोशी टोपी जिसका पिछला भाग (हिस्सा) पीठ पर पड़ता है	a hooded cloak for babies
कुंट (-टी) ण	स्त्री·	मुलींना फसवून वेश्या व्यवसाय करायला लावणारी बाई	कुट (-ट्ट) ली	a pimp, a bawd
कुंटणखाना	पुं·	अशा मुली पळवून आणून ठेवण्याची जागा वेश्यागृह	चकला, वेश्यागृह	place of such bawds
कुंठणे	अ· क्रि·	थांबणे, अगतिक होणे, अडणे	रुकना, बंद होना, अवरुद्ध होना	to be obstructed, to be arrested
कुंठित	वि·	थांबलेला, अडलेला	रुका हुआ, अवरुद्ध	obtruded, arrested
कुंड	न·	1. पाण्याचे लहानसे टाके, छोटा हौद	कुंड, पानी का छोटा हौज, छोटा नासाब	a basin of holy water, small pool
		2. पवित्र अग्नीकरिता बनविलेले धातुपात्र किंवा जमिनीत बांधून काढलेला खळगा	अग्निकुंड	a metal square-like vessel or a hole in the ground for receiving and preserving holy fire
		3. एक विशिष्ट आकाराचे मोठ्या तोंडाचे धातूचे भांडे	कुंड, मटका, बटलोई	an open-mouthed jar
कुंडल	न·	1. कानात खाली लोंबणारा एक दागिना	कुंडल, कान में पहनने का लटकता गहना	a large ear-ring
		2. वळे, बारीक तारेचे कडे	कड़ा, वलय	a ring or circle of metal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुंडली	स्त्री·	1. ग्रहस्थान दाखविणारी चौरस आकृति	कुंडली, जन्म कुंडली	a horoscopic figure
		2. (लाक्ष:) नशीब	(लाक्ष·) नसीब, भाग्य	(fig.) fate
कुंडी	स्त्री·	1. फुलझाडे लावण्याचे मातीचे भांडे	गमला जिसमें फूलों का पौधा लगाया जाता है	small shallow earthen pot
		2. डोणी (दगडाची)	नाँद	a vessel of stone for storing water
		3. कचरा टाकण्याचे भांडे	कूड़ा खाना	a dust bin
कुंतल	पुं·	डोक्याचे केस	सिर के बाल	the hair of head
कुंथणे	अ· क्रि·	शौच करताना किंवा अवजड पदार्थ उचलताना जोराने दाबून आवाज काढणे	काँखना	to utter a forced sound while at stools or lifting a weighty object
		2. (लाक्ष:) सगळी शक्ती कामीलावणे	पूरी ताकत लगाना	to make strenuous efforts
कुंद	वि·	गुदमरविणारी (हवा), बिनवाहती,थांबलेली	अवरुद्ध, दम घोटने वाली, थोभी हुई (हवा)	stuffed or blocked up. stuffy
	पु·	एक शुभ्र फुलांचे झाड	शुभ्र फूलों का एक पौधा	a kind of jasmine
कुंदा	पुं·	1. हरळी सारखे खोल मुळ्यांचे गवत	एक प्रकार की घास जो दूब की तरह होती है	a kind of grass of deep roots
		2. बंदुकीच्या मागचा लाकडी दस्ता	कुंदा, बंदूक की नली का पिछला काठ का भाग	butt end of a gun
कुंदी	स्त्री·	1. कापडाला सफाई आणि चमक आणण्या-करिता ते मोगरी ने बडविण्याची क्रिया	कुंदी, कपड़े की सिलवट दूर करने और चमक लाने के लिये उसे मुँगरी से पीटने की क्रिया	calendering or mangling of cloth by beating

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्ष:) चांगला ठोक	पीटना, मरम्मत करना	sound beating
कुंप (पुं·),कुंपण	(न·)	शेताच्या किंवा बागेच्या रक्षणाकरिता भोवती घातलेला काटेरी काटक्यांचा वेढा	बाड़, टट्टी	a fence, an enclosure of thorny sticks
कुंभ	पुं·	घडा, घागर	कुंभ, घड़ा	a pitcher
कुंभकार	पुं·	कुंभार	कुंभकार, कुम्हार	a potter
कुंभार	पुं·	मातीची भांडी, कौले इ· बनविणारा	कुम्हार	a potter
कुंभारकी	स्त्री·	कुंभाराचा धंदा	कुम्हार का पेशा	business of potter or earthen pot-making
कुंभारवाडा	पुं·	कुंभाराची वस्ती	कुम्हारों की बस्ती या मुहल्ला	quarter of potters
कुंभारीण	स्त्री·	1. कुंभाराची बायको 2. भुंग्यासारखा एक किडा	कुम्हार की स्त्री भौंरी, अंजनहारी, बिलनी	a potter's wife a wespa, vespa solitaria
कुंवार	वि·	अविवाहित	कुँआरा, अविवाहित	unmarried
कु	अ·	वाईट अशा अर्थी उपयोगात येणारा उपसर्ग	कु, बद, खराबी दिखाने वाला उपसर्ग	a prefix denoting bad, despicable implication
कुइरी	स्त्री·	हळद-कुंकू इ· ठेवण्याची कोयीच्या आकाराची डबी	कुंकम, सिंदूर आदि रखने की अँबिये के आकार की डिबिया	a small casket of metal of mango-stone shape for keeping vermilion etc.

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुई	स्त्री·	1. कोल्हयाचे ओरडणे	सियार की बोली	cry of jackal
		2. ओरड, कर्कश आरोळी	शोरगुल, कागारोल	a shrill cry, clamour
कुकडे	न·	पातीवरचे सुताचे गुंडाळे	कुकड़ी, तकुएपर लपेटा हुआ धागा	quantity of thread twined on the spindle
कुकरी	स्त्री·	गुरख्याची कटार	गुरखाओं की कटार	dagger of the Gorkha
कुकूचकू	न·	कोंबड्याचा आरव	बाँग, मुर्गे की आवाज़	crow of the cock
कुकुबाळ	न·	मांडीवर घेण्याचे बाळ	दूधपीता/दूधमुँहा बच्चा, नन्हा	a baby
कुक्कुटपालन	न·	कोंबडी पाळण्याचा धंदा	कुक्कुट पालन, मुर्गी पालने का धंधा	poultry
कुचंबणा	स्त्री·	1. अडचणीची स्थिती	दुविधा, असुविधा, अड़चन	painful perplexity, distress
		2. दुर्दशा, वाईटस्थिती, कष्टदशा	बुरी हालत	strait, hardship
कुंचबणे, कुचमणे	अ· क्रि·	1. अडचणीत सापडणे-पडणे	दुविधा में/झंझट में फंसना	to be in a strait or difficult position
		2. दुःखात-पराधीन अवस्थेत तळमळणे	बुरी हालत में तड़पना	to be restless in pain or helplessness
		3. दबणे, दबले जाणे	दब जाना, मुरझाना, लाचार होना	to suffer under insufferable restraint
कुचकामी	वि·	निरुपयोगी, बिनकामाचा	बेकार, निरुपयोगी	useless
कुचकुच	स्त्री·	1. हलक्या आवाजातील एकमेकाचे बोलणे	कानाफूसी	whispering

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. लोकात गुप्तपणे बोलली जाणारी अफवा	लोगों में कानाफूसी के रूप में उड़ने वाला समाचार	suppressed rumour
कुचकुचणे	अ· क्रि·	हलक्या आवाजात एकमेकांशी बोलणे	कानाफूसी करना, फुसफुसाना	to whisper, to speak in a low subdued tone
कुचर	वि·	1. कामचुकार, अंगचोर	कामचोर, काम से जी चुराने वाला	skulker, shirker
		2. न शिजणारा न भिजणारा (दाणा)	न पकने/सीझने/गलने वाला (दाना)	insoluble by soaking or boiling (grain)
	पुं·	गणंग, न शिजणारा, -भिजणारा डाळीचा दाणा	ऐसा दाना जो पक या गल न सके	hard or insoluble grain of pulse
कुचराई	स्त्री·	अंगचोरपणा, टंगळमंगळ	टालमटोल, जी चुराना, ढिलाई	evasion of work, dilly-dallying
कुचलणे	स· क्रि	1. मारणे, ठोकणे, चेचणे	पीटना, कचूमर निकालना	to beat, to belabour, to bang
		2. पायतळी चिरडणे	मसलना, रौंदना, पैरों से कुचलना	to crush under feet, to pound coarsely
कुचला	पुं·	एक विषारी व औषधीपयोगी बियांचे झाड	कुचला/एक जहरीले और औषध बीजों का पेड़	tree seeds of which are poisonous and used for medicinal purposes only
कुचाळ, कुचाळ्का कुचाळखोर	वि·	कुचाळी, कुचेष्टा करणारा	निंदा/बदनामी/मज़ाक करनेवाला, पाजी	vile, mischievous, ever reviling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुचाळकी, कुचाळी	स्त्री·	1. टवळी-टवाळकी, कुचेष्टा 2. निंदा, चहाडी, चुगली	बदनामी, बदनामी करनेवाला मज़ाक निंदा, चुगली	reviling, mischief-making slander
कुचेष्टा	स्त्री·	पाहा 'कुचाळकी' (1)	दे· 'कुचाळकी' (1)	vide'कुचाळकी' (1)
कुजकट	वि·	1. कुजलेला 2. कुजक्या-घाणेरड्या-नीच विचाराचा	सड़ा, सड़ा-गला, गंदा, खराब (लाक्ष·) गंदे विचारों वाला, सड़ियल	rottenish, rancid. musty vile, mean minded
कुजका	वि·	1. कुजलेला 2. नीच-क्षुद्र-विचार मनात बाळगणारा	सड़ा, सड़ा गला गंदे/क्षुद्र विचारों वाला	rotten, putrefied mean-minded
कुजटाण	स्त्री·	कुजलेल्याची सुटलेली घाण	सड़े गले की छूटी हुई बदबू	rotten smell
कुजणे	अ· क्रि·	1. सडणे, खराब होणे 2. सोंगट्यांच्या खेळात डाव पुढे न सरकणे, थांबणे	सड़ना, बिगड़ना, खराब होना चौसर के खेल में गतिरोध पैदा होना, जिच पैदा होना	to rot to putrefy to be suspended in movement
कुजबुज	स्त्री·	1. हलक्या आवाजात होणारे बोलणे 2. गुपचुप पसरणारी अफवा	फुसफुस, कानाफूसी, खुसुर-फुसुर दबी आवाज़ में फैलने वाली अफवाह	whispering suppressed rumour
कुजबुजणे	अ· क्रि·	1. कानांपाशी बोलणे, हलक्या आवाजात गोष्टी करणे	फुसफुसाना, कानाफूसी करना	to whisper, to speak in subdued tone
कुजविणे	स· क्रि·	1. सडविणे, बिघडू देणे	सड़ाना, गलाना	to make to rot or putrefy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. डाव पुढे जाऊ न देणे (सोंगट्याच्या खेळात)	दाँव में गतिरोध पैदा करना	to impede further movement (of the game of sôngatyâ)
कुटका	पुं·	तुकडा	टुकड़ा	a piece, a bit
कुटकी	स्त्री·	1. एक औषधी मुळी	कुटकी, एक पौधा जिसकी जड़ दवा के काम आती है	black Hellebore
		2. ढलपी	फाँक, टुकड़ा, चिप्पड़	a fragment of wood
कुटणे	स· क्रि·	1. चेचणे, चेचून बारीक करणे	कूटना	to pound
		2. (लाक्ष:) ठोकणे, पिटणे	(लाक्ष·) ठोकना, पीटना	to beat, to thrash
		3. शाब्दिक काथ्याकूट करणे	बेकार की बहस करना	to debate verbally or wastefully
कुटा (-ट्टा)	पुं·	भुगा, भुकटी, चूर्ण	कुट, बुकनी	powder
कुटाई	स्त्री·	कुटण्याची क्रिया किंवा मजुरी	कूटने का काम या उसकी उजरत	act of pounding or wages of pounding
कुटाकूट	स्त्री·	1. मारामारी, मारपीट, ठोकाठोकी	मारपीट, पिटाई	fighting, fisticuffs
		2. (लाक्ष:) काथ्याकूट	बेकार की बहस, बाल की खाल खींचना	wasteful or only verbal debate
कुटाळ	वि·	निंदाकरणारा, पाजी	निंदक, बदगो, पाजी	slanderer, vile
कुटाळकी	स्त्री·	निंदा, नालस्ती	निंदा, बदगोई	reviling, vilifying, slander-mongering
कुटिल	वि·	1. वाकडा	कुटिल, टेढ़ा	crooked, bent
		2. कपटी, कावेबाज	छली, चालबाज़	wily, crafty

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. दुष्ट, द्वेषी	दुष्ट	wicked, malicious
		4. कुरळे केस	घुंघराले (बाल)	curled (hair)
कुटी (स्त्री·) कुटीर	न·	1. झोपडी, झोपडे	कुटिया, झोंपड़ी	a hut, a cottage
		2. चूर्ण, चुरा	चूरा, चूर्ण, बुकनी	powder
कुटीर-उद्योग	पुं·	घरगुती उद्योग	कुटीरोद्योग, घरेलू उद्योग	cottage-industry
कुटीव	वि·	कुटलेला	कूटा हुआ	pounded
कुटुंब	न·	1. घरातील आई बाप, बायको, मुले इ· परिवार	कुटुंब, परिवार, कुनबा	a family
		2. पत्नी, बायको	पत्नी, घरवाली	wife
कुटुंब नियोजन	न·	कुटुंब-संतती-मर्यादित करण्याची योजना	परिवार नियोजन, संतान मर्यादित करने की योजना	family-planning
कुटुंब वत्सल	वि·	1. बायको, मुले असा परिवार असणारा कुटुंबी	कुंटुबी, कुनबे/ बालबच्चे वाला	one having family
		2. कुटुंबी प्रेमी	अपने परिवार को प्रेम करने वाला	fondly attached to wife and family
कुटुंबी	वि·	1. कुटुंब असणारा, गृहस्थ	कुटुंबी, गृहस्थ	an householder
		2. कुटुंबातील एक व्यक्ती	परिवार का व्यक्ति	a member of a family
कुट्टा	पुं·	1. कूट, भुगा, चूर्ण	बुकनी, चूर्ण	powder
		2. मार-कूट, मारपीट	कुटाई, पिटाई	beating, pommelling
कुठचा (-ला)	वि·	कोणत्या ठिकाणचा	कहाँ का	of what place, belonging to what place

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुठपर्यंत (-पवतो-वर)	अ·	कुठल्या ठिकाणार्यंत, किती मर्यादेपर्यंत	कहाँ तक, किस स्थान तक, किस हद तक	how far, to or till what point/degree etc.
कुठार	पुं·, स्त्री·	कुर्हाड	कुल्हाड़ा, कुल्हाड़ी	an ax or hatchet
कुठून	अ·	कोणत्या ठिकाणाहून	कहाँ से	from where, from what place
कुठे	अ·	कोणत्या ही ठिकाणी (नकारार्थी प्रयोगात)	कहाँ	where
कुठेच, -ही	अ·	कोणत्या ही ठिकाणी	कहीं भी (नहीं)	no where
कु (कू) ड	पुं·, न·	कामटया, काटक्या इ· चा तट्टया करून त्यावर माती शेण लिंपून केलेली भींत	बाँस की फट्टियों या तरकट की दीवार जिसे मिट्टी और गोबर से पोत दिया जाता है	a wall of slittings of bamboo or of slight sticks plastered over with mud and cow-dung
कुडकुडणे	अ· क्रि·	1. काकडणे, थंडीने कापणे 2. दात वाजणे	ठिठुरना, सर्दी से सिकुड़ जाना दाँत बजना	to shiver from cold to crackle, to chatter
कुडण	न·	कुंपण, वई	बाड़	a fence
कुडणे	स· क्रि·	1. कुंपण घालणे	बाड़ बनाना	to enclose with a fence
		2. कूड घालणे	बाँस की फट्टियों की दीवार बनाना	to make a wall of bamboo chips
		3. (वाट) बंद करणे	(रास्ता) बंद कर देना	to close, to block (the way)
		4. कैदेत टाकणे	कैद करना	to confine, to shut up
		5. अडथळा-प्रतिबंध-करणे, रोकणे	रोकना	to prevent

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		6. 'कुढणे' पाहा	दे· 'कुढणे'	vide 'कुढणे'
कुडता (पुं·), कुडते (न·)		अंगातला सदरा (कमरेपर्यंतचा)	कुरता	a shirt
कुडबुडे	न·	डमरू सारखे लहान वाद्य	डुग्गी, डुगडुगी	little rattle-box
कुडबुडा (-ड्या)	पुं·	कुडबुडे वाजवीत येणारी जोशी-ज्योतिषी	डुग्गी बजाता आता ज्यौतिषी/जोशी/भविष्य कहनेवाला	a fortune-teller who invites attention by the sound of his rattle-box
कुडा	वि·	1. दुष्ट, पापी, वाकडा, कपटी 2. खोटा	दुष्ट, धोखेबाज, कपटी झूठा	wily, crafty, wicked, guileful, treacherous false
	पुं·	एक जंगली झाड, ज्याची पाने बिड्या वळण्याकरिता वापरतात	कुटज, कुरैया	a wild shrub leaves of which are used in Bidi-making
कुडावा	पुं·	रक्षण, सांभाळ	रक्षा, संभाल	protecting, cherishing
कुडी	स्त्री·	1. शरीर, देह 2. लसुण इ· ची एक कळी किंवा फाक	शरीर, देह गाँठ या फांक (लहसुन आदि की)	the body one of the constituent parts of garlic, ginger etc., a knot
कुढणे	अ· क्रि·	मनातल्या मनात त्रास करून घेणे-झुरणे	कुढ़ना, भीतर ही भीतर जलना	to fret, to grieve over inwardly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुढा	वि·	1. मनातल्या मनात त्रास करून घेणारा-झुरणारा	कुढ़ने वाला, भीतर ही भीतर जलने वाला	one that frets or grieves inwardly
		2. आतल्या गाठीचा, मनाचा सुगावा लागून देणारा	अपने मन का पता लगने न देनेवाला, काइयाँ	reserved, deep
कुणकुण	स्त्री·	1. उडत बातमी	भनक, अफवाह	popular whisper, feeble rumour
		2. हळू हळू चाललेले आपसातील बोलणे	कानाफूसी	whispering
		3. सुगावा, मागोसा	पता, सुराग	trace
कुणगा	पुं·	1. चोरून ठेवलेले-गुप्त-धन-डबोले	गुप्त रखा हुआ धन	concealed wealth
		2. शेताचा थोडासा तुकडा	खेत का छोटा सा टुकड़ा	a fragment of a field
कुणबाऊ	वि·	1. कुणब्या सारखा, कुणब्याचा, खेडवळ	कुनबी/कुर्मी का, ग्राम्य, गँवार	proper to a kunabi, rustic
		2. हलक्या प्रतीचा	हलका	vulgar, plebeian
कुणबावा	पुं·	1. शेतीकाम	खेती, खेती का काम, किसान का काम	agricultural work, husbandry
		2. ठराविक सरकारी सार्याची जमीन, किंवा वतन	अमुक सरकारी लगान की जमीन	land held perpetually under acknowledgement and payment to government on a fee or feudom
कुणबी	पुं·	एक शेतकामावर जगणारी जात किंवा त्या जातीचा मनुष्य	कुनबी, कुर्मी जाति या उस जाति का व्यक्ति	a peasant community or its individual

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुणबीन	स्त्री·	1. कुणबी जातीची स्त्री	कुर्मी/कुनबी जाति की स्त्री	a female of Kunabi community
		2. दासी, नोकर स्त्री	दासी, नौकरानी	a female servant
कुणी	स्त्री·	लाकडाची मेख, खुंटी, खीळ	लकड़ी की मेख, खूँटी	a peg, pin of wood
	सर्व·	1. 'कोण' या सर्वनामाची तृतिया विभक्ती (प्रश्नार्थक) कोण्या व्यकतीने, कोणी	किसने (प्रश्ना:)	who
		2. 'कोणी' पाहा	दे· 'कोणी'	vide'कोणी'
कु (-खु) तनी	स्त्री·	1. गर्भ रेशमी पट्टया पट्टयांचे कापड	सूत-रेशम का मिला धारीदार कपड़ा	half-silk half-cotton striped cloth
कुतरा, कुत्रा	पुं·	1. माणसात मिसळलेला एक इमानी प्राणी, श्वान	कुत्ता, श्वान, कुकुर	a dog
		2. (व्यंग्य) तुच्छ-क्षुद्र-तिरस्करणीय माणूस	(व्यंग्या) तुच्छ/क्षुद्र/ तिरस्करणीय व्यक्ति	(sugg.) a despicable person, a low-mean person
		3. (लाक्ष:) भांडखोर माणूस	(लाक्ष·) झगड़ालू व्यक्ति	(fig.) a quarrelsome person
कुतरओढ	स्त्री·	परस्पर विरुध्द खेचाखेटी, तिरपीट	खींचतान, दौड़धूप	worry and botheration
कुतर्क	पुं·	1. अशुभ कल्पना, कुंशका	आशंका, खतरे की संभावना	an ill-boding thought
		2. विसंगत अनुमान	कुतर्क, असंगत तर्क/अनुमान	wrong reasoning, fallacious argument, wrong conjecture

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुतूहल	न·	1. उत्सुकता, जाणून गेण्याची इच्छा	कौतूहल, उत्सुकता	curiosity
		2. नवल, नवलाई	अचंभा	admiration, surprise
कुत्ते	न·	1. 'कुत्रा' पाहा	दे· 'कुत्रा'	vide'कुत्रा'
		2. चक्र उलटे फिरू नये म्हणून त्याच्या दात्यात अडथळा आणण्याची केलेली योजना	सिरकनी, यंत्र का ऐसा पुर्ज़ा जो किसी चक्कर को पीछे की ओर घूमने से रोकता है	a ratchet
		3. एक प्रकारच्या गवताचे कणीस जे कपड्यावर चिकटते	एक घास जिसके बाल कपड़े से चिपक जाते हैं	sort of grass crest which sticks on cloth
कुत्तेखानी, -घशी	स्त्री·	1. निकृष्ट चाकरी, हलक्या दर्जाचे काम	हल्के दर्जे का या नीच काम, नीच सेवा	low drudgery, mean offices
		2. हांजी हांजी, खुशामत	खुशामद, चापलूसी	servility, slavishness of manner and servant
कुत्तेवान	पुं·	कुत्र्यांची निगाराखणारा नोकर	कुत्तों की संभाल रखने वाला नौकर	engaged for taking care of dogs
कुत्सित	वि·	1. तिरस्करणीय, कुचका, नीच मनाचा	जघन्य, अधम, कमीना	vile, mean-minded
		2. घाण, टाकाऊ, वाईट	कुत्सित, गर्हित, घृणित, घिनौना, खराब	hateful, detestable
कुदकणे	अ· क्रि·	खूप बदडणे, लाथाबुक्यांनी तुडविणे	बुरी तरह पीटना, रौंदना, मरम्मत करना	to pommel, to thrash soundly
कुदणे	अ क्रि·	1. उडी-उड्या-मारणे	कूदना, कूदना-खेलना, उछलना	to jump, to leap, to spring
		2. बागडणे	फुदकना	to skip, to hop

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुदळ	स्त्री·	जमीन उकरण्याचे एक अवजार	कुदाल (-ली)	a hoe
कुप	पुं·	जंगली लाकडांचा जंगलात केलेला ढीग	कुप, ढेर, जंगल की लकड़ी का ढेर	heap of forest fuel
कुपथ्य	न·	प्रकृति बिघडविणारे खाणे-करणे, आहार विहार	अस्वास्थ्यकर आहार विहार, बदपरहेज़ी	unwholesome eating and living
कुप्पा	पुब·	मोठी बाटली, शिसा	कुप्पा, बड़ी बोतल, शीशा	a big glass-bottle
कुप्पी (-पी)	स्त्री·	लहान बाटली	कुप्पी, छोटी बोतल, शीशी	a small glass-bottle
कुपित्त	न·	अपचन	अपचन	indigestion
कुबट	वि·	कुबल्याचा-कुजल्याचा (वास)	सड़ियल	rank, musty, mouldy
कुबड	न·	पाठीवर निघालेले पोक	कूबड़, कुब्ज, टेढ़ी पीठ	a hump on the back
कुबडा (ड्या)	वि·	पाठीवर पोक असलेला	कुबड़ा, कूबर	hump-backed
कुबडी	वि· स्त्री·	1. कुबड निघालेली	कुबड़ी	hump-backed (woman)
		2. काखेखाली आधारासाठी घ्यावयाची दुबळ्के असलेली काठी	बैसाखी, बगल में आधार के लिये रखकर चलने की दुसाखा वाली लकड़ी	crutch
कुबणे	अ· क्रि·	उष्णेतेने कुजणे किंवा सडणे-बिघडणे-वासमतणे	गरमी से सड़ना, गलना, बदबू देना	to become rotten by damp, to give/emit musty smell
कुबलणे	स· क्रि·	बदडणे, खूप ठोकणे, लाथा बुक्क्यानी मारणे	पीटना, मरम्मत करना, कुचलना	to beat, to pommel

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुबेर	पुं·	1. (पौराणिक) देवाचा खजीनदार	कुबेर, (पौराणिक) देवों का कोषाधिकारी	(Purânic) treasurer of the gods
		2. अतिशय श्रीमंत व उदारमाणूस	खूब धनवान और उदार व्यक्ति	a very rich and generous man
कुब्जा	वि·, स्त्री·	कुबडी (स्त्री)	कुब्जा, कुबड़ी (स्त्री)	hunch-backed (woman)
कुभांड	न·	1. खोटा आळ, तोहोमत	तोहमत, झूठा इलजाम	false accusation/charge
		2. कारस्थान, कट	षड्यंत्र, कपट	fraudulent device
कुमंत्र	पुं·	बदसल्ला, वाईट सल्ला	कुमंत्र, बदसलाह	evil counsel
कुमक	स्त्री·	1. मदत, साहाय्य	कुमुक, मदद, सहायता	help, aid
		2. मदतीस आलेली सेना	सहायतार्थ भेजी हुई सेना	troops sent as succour
कुमार	पुं·	1. मुंज होण्यापूर्वीचा-आठवर्षापर्यंतचा मुलगा	आठ वर्ष तक की उमर का लड़का	boy below the age of eight
		2. उच्च कुळातील मुलगा	उच्च कुलीन लड़का	a high-born lad
कुमारिका	स्त्री·	अविवाहित मुलगी	अविवाहित लड़की	unmarried girl
कुमारी	स्त्री·	1. लहान वयाची मुलगी	छोटी उमर की लड़की	girl of minor age
		2. कोरफोड	घी कुआर	Aloe-plant
	वि·	अविवाहित (मुलगी, स्त्री)	अविवाहिता	unmarried (girl or woman)
कुमारीआसव	न·	कोरफोडी पासून बनविलेले आसव	कुमारी आसव, घी कुमार के रस से बनाया हुआ आसव	medicinal alcoholic preparation from the juice of the aloes

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुमार्ग	न·	वाईट मार्ग, भलती-अनैतिक वाट	अनैतिक मार्ग	immoral/evil/course
कुयोग	पुं·	अशुभ योग	कुयोग, अशुभ योग, कुसाइत	inauspicious conjunction (of plants), evil circumstance
कुरकुर	स्त्री·	तक्रार	पिनपिन, भुनभुन, झींख	a grumbling
कुरकुरणे	अ· क्रि·	तक्रार करणे	झींखना, पिनपिनाना	to grumble
कुरकुरीत	वि·	चावताना कुरकुर आवाज होईल असा (पदार्थ)	कुरकुरा, करारा	crisp
कुरमुर्या	वि·	तक्रारखोर, चिडचिड्या	पिनपिनहाँ, चिड़चिड़ा, तुनक मिजाज	grumbling
कुरघोडी	स्त्री·	1. एखाद्याच्या पाठीवर चढूनबसण्याची क्रिया	चड्ढी, पीठ की सवारी	riding over the back of
		2. मात करणे, वरचढपणा	मात, तरजीह, बढ़ चढ़कर होना	surpassing, excelling
कुरण	न·	चराऊ रान, गाय रान	चरनी, चरान, चरागाह	meadow, grassy ground preserved for cows etc.
कुरतडणे	स· क्रि·	दातांनी किंवा नखांनी वस्तूचे तुकडे पाडणे	कुतरना	to nip
कुरबुर	स्त्री·	थोडासा झगडा, भांडण	अनबन, झगड़ा	bickering
कुरबुरणे	अ· क्रि·	धुसफुसणे, चडफडणे	झींखना, झल्लाना, शिकायत करना	to fret, to grumble

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुरमुरा	पुं·	चुरमुरा, भाजलेल्या तांदळापासून बनविलेला एक विशिष्ट खाद्यपदार्थ	मुरमुरा, एक प्रकार का भुना हुआ चावल	parched rice
कुरवंडणे	स· क्रि·	ओवाळणे	आरती उतारना	to waive around (a person or an idol)
कुरवंडी	स्त्री·	ओवाळून टाकण्याची क्रिया	निछावर, न्यौछावर	act of waiving round the face
कुरवाळणे	स· क्रि·	गोंजारणे, लाडकरणे	सहलाना, प्यार करना	to fondle
कुरळ (ळा)	वि·	गोल गोलअसलेला (केस)	घुंघराला, छल्लेदार (बाल)	curled
कुरापत	स्त्री·	1. खोडी, भांडणाचे निमित्त, कळ	खुराफ़ात, शरारत	provocation, attempt to begin quarrel
		2. व्यंग, दोष, खोड	दोष, खामी	a defect
कुरापती	वि·	भांडणकाढणारा, कळ लावणारा	खुराफ़ाती, झगड़ा शुरू करनेवाला, शरारती	provocative
कुरी	स्त्री·	पेरतांना धान्य टाकण्याचे चाड, पाभर	अकरी, हल में लगा हुआ चोंगा जिस से बीज गिराते हैं	a drill-plough
कुरीत	स्त्री·	1. वाईट चाल	कुरीति, बुरा ढंग, निंदनीय प्रथा, दुराचार	evil customs
		2. दुराचरण	दुराचरण, कुचाल	misconduct, improper course
कुरूंद	पुं·	जात्याचा किंवा निसण्याचा कठिण लाल दगड	कुरंड, कुरूविंद, मानिक रेत	a sort of reddish hard stone

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुरुप	न·	काट्याने झालेले क्षत, भोवरी	गोखरू, तलवे में काँटा चुभने से बना हुआ क्षत या घट्टा, किण	sore made by thorn remained in the foot
कुरूप	न·	दिसायला वाईट-विद्रूप-चेहरा	बदसूरत शक्ल या चेहरा	deformed or ugly complexion
	वि·	दिसायला वाईट असलेला	कुरूप, बदसूरत, बेंढगी शक्लवाला	ugly,deformed (complexion)
कुर्निसात	न·	वाकून केलेला, प्रणाम, अभिवादन	प्रणाम, झुक्कर प्रणाम करना, कोरनिश	reverential salutation
कुर्रा	पुं·	1. अभिमान, ताठा, अक्कडपणा	गर्व, घमंड, नाज	pride, conceit, haughtiness
		2. चुरस, ईर्ष्या, वैर, द्वेष	प्रतिद्वंद्विता, डाह, द्वेष	spite, grudge, malice
		3. अकडबाजी	नखरा	foppishness, air, affectation
कुर्रेबाज	वि·	1. अक्कडबाज, ताठयातअसणारा, अभिमानी	अकड़बाज, घंमडी	proud, haughty, conceitful
		2. नखरेल	नखरेबाज	foppish, full of airs and affectations
कुर्हाड	स्त्री·	1. लाकूड तोड्याचे हत्यार	कुल्हाड़ी (-डा)	an axe
		2. फरशी, परशू	परशु	a battle-axe
कुलंगडे	न·	1. लचांड, भानगड, लफडे	झंझट, झमेला, घपला	scrape, hobble
		2. कारस्थान, हिकमत चातुर्याने केलेली योजना	चाल,साज़िश	artifice, trick, ingenuity of contrivance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुल	वि·	1. एकूण, सर्व,तमाम	कुल, सब, तमाम	all, one and all
कुल	न·	घराणे, कुळ	खानदान, घराना, वंश	lineage, family, dynasty
कुलकर्णी	पुं·	गावचे दप्तर संभाळणारा पूर्वीच्या गावगाड्यातील अधिकारी	पटवारी	a village-officer looking after the accounts of Government
कुलकलंक	वि·	कुळाला बट्टा लावणारा	कुलकलंक	one who is disgrace to one's family
कुलक्षण	न·	1. अशुभ चिह्न	कुलक्षण, कुलच्छन, अनिष्ट सूचक लक्षण	ominous sign, unlucky mark
		2. व्यंग, खोड	व्यंग, दोष	fault, defectiveness, blemish
कुलक्षणी	वि·	1. अशुभ लक्षणी	बुरे लक्षणों वाला	bearing ill-boding marks or qualities
		2. दुष्ट स्वभावाचा	दुष्ट लक्षणोंवाला	of wicked disposition
कुलक्षय	पुं·	कुळाचा नाश	कुलक्षय, कुलनाश	extinction of the race
कुलगुरू	पुं·	1. कुळाचा-घराण्याचा-पुरोहित (उपाध्याय)	कुलगुरु, घराने का उपाध्याय या पुरोहित	family-priest
		2. उपकुलपती	उपकुलपति	vice-chancellor
कुलटा	वि· स्त्री·	व्यभिचारिणी	कुलटा	unchaste (woman)
कुलदीपक	वि·	कुळाला शोभविणारा	कुलदीपक	glory of the family or the race

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुलदेवता (स्त्री·), -दैवत	(न·)	कुळात परंपरागत पूजली जाणारी देवता	कुल की देवी	tutelary
कुलधर्म	पुं·	घराण्याचे परंपरागत आचार	कुलधर्म, कुलरीति, कुल का क्रमागत आचार धर्म	religious practice descended through the race
कुलनारी	स्त्री·	कुलीन स्त्री, सदाचारी स्त्री	घरवाली स्त्री, सदाचारी स्त्री	a family-lady, woman of good qualities
कुलपती	पुं·	1. कुळाचा मुख्य पुरुष	कुलपति, कुल का मुखिया	head man of the family
		2. विद्यापिठाचा मुख्य अधिष्ठाता	कुलपति, विद्यापीठ का प्रमुख अधिष्ठाता	chancellor of a university
कुलपंरपरा	स्त्री·	1. वंशावळ, पिढी	कुलपरंपरा	lineage, ancestry, order of succession from family to family
		2. कुळतील रूढी	कुलाचार	usages in a family, established observances in a family
कुलपुरुष	पुं·	मूळ पुरुष	कुलपुरुष, पहला पूर्वज	originator of the family, first ancestor
कुलपी (-फी)	वि·	बंदिस्त, गुप्त कळ असलेले (कुलुप)	बंद किया हुआ, गुप्त पुर्ज़ेवाला (ताला)	closed (lock), (lock) having secret contrivance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	स्त्री·	दूध मलाई इ· चा बर्फाने गोठवून बनविलेला खाद्यपदार्थ	कुलफी	sort of ice-cream
कुलपी गोळा	पुं·	'बॉम्ब'	बम का गोला	a bomb
कुलमर्यादा	स्त्री·	घराण्याची अब्रू, कुळाचा शिष्टाचार	कुल मर्यादा, कुल की प्रतिष्ठा, कुल का शिष्टाचार	family respectability, family decorum
कुलरीत	स्त्री·	कुळात चालत आलेली रीतभात, कुळाचार	कुल की रीति-नीति, कुलाचार	family rites or usages
कुलवधू	स्त्री·	1. कुलीन स्त्री	कुलवधु, भले घर की स्त्री	woman of good family
		2. कुळाला भूषविणारी, स्त्री	कुल को शोभा देनेवाली स्त्री	woman adorning the family by her virtues
कुलवान् (-वंत)	वि·	चांगल्या कुलाचा, कुलीन	ऊँचे कुल का, कुलीन	high-born, of noble family
कुलस्वामी -स्वामिनी	(पुं·), (स्त्री·)	'कुलदेवता' पाहा	दे· 'कुलदेवता'	vide 'कुलदेवता'
कुलहीन	स्त्री·	हलक्या कुळीचा	नीच कुल का	low born
कुलांगना	स्त्री·	घरंदाजस्त्री	कुलवधु, भले घर की स्त्री	high-born or respectable woman
कुलांगार	वि·	कुल के प्रतिष्ठा को नष्ट करनेवाला, कुलनाशक	कुलांगार	one ruining one's family or family-name
कुलाबा	पुं·	समुद्रात गेलेला जमिनीचा चिंचोळा भाग	अंतरीय, भूमि का नुकीला भाग जो दूर तक समुद्र में चला गया हो	a strip of land running out into the sea

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुलाभिमान	पुं·	आपल्या कुळा विषयीचा गौरव-अभिमान	कुलाभिमान, अपने कुल का अभिमान/गर्व	pride for one's family
कुलवंतस	पुं·	कुळाचे भूषण	कुलभूषण	adornment of the family
कुली	पुं·	हमाल, बिगारी	कुली, मज़दूर, मोरिया	cooly
कुलीन	वि·	चांगल्या कुळाचा, उच्च कुळाचा, घरंदाज	कुलीन, ऊँचे खानदान का	high-born, of good family
कुलूप	न·	टाळे, दार-पेटी बंदिस्त करून ठेवण्याचे साधन	ताला	a lock
कुल्ला (-ला)	पुं·	ढुंगण, टेरी	कूल्हा, चूतड़, नितंब	buttock
कुवत	स्त्री·	शक्ती, सामर्थ्य, जोर	कुव्वत, कूवत, शक्ति, सामर्थ्य	ability, calibre, vigour
कुवा	पुं·	लहान विहीर, आड	कूप/कुआँ	a small well, tube-well
कुवाड	न·	1. कोडे, कूटप्रश्न 2. चेटूक, मंत्रतंत्र	कूट/जटिल प्रश्न टोटका, जंतर मंतर	a puzzle any vulgar spell, an old woman's device
कुवारीण	स्त्री·	कुमारी, अविवाहिता स्त्री	अविवाहिता	an unmarried woman
कुवेळ	पुं·, स्त्री·	अशुभ वेळ	कुबेला, अशुभ काल	unauspicious time
कुशल	न·	क्षेम, बरे, खुशाली	कुशल, क्षेम, खैरियत	welfare, health and happiness
	वि·	1. सुखरूप, खुशाल	स्वस्थ, प्रसन्न, खुशहाल	happy, well

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वाकबगार, निपुण	कुशल, चतुर, होशियार, निपुण	expert, skilful
कुशल प्रश्न	पुं·	खुशालीचे प्रश्न	कुशल प्रश्न, खैरियत पूछना	the "How do-you-do", inquiry about one's well-being
कुशाग्र	वि·	तीक्ष्ण, तीव्र	कुशाग्र, तेज़	sharp
कुशाग्रबुद्धी	वि·	तीक्ष्ण, तीव्र बुद्धीचा	कुशाग्र बुद्धि, पैनी-तीक्ष्ण बुद्धिवाला	of keen or sharp intelligence
कुशी	स्त्री·	1. अंगाची एकबाजू 2. पोटाची बाजू	करवट, कोख पेट	side of the body a lateral chamber of the belly
कुश्च (-श्ची) ळ	वि·	1. टाकाऊ ओंगळवाणा, किळसवाणा 2. अपवित्र, मलिन 3. वाईट, दुराचारी	गंदा, घिनौना अपवित्र, मलिन खराब, दुराचारी, कुचाली	hateful, detestable filthy, execrable loose, licentious, of devious practices
कुष्ट (-ष्ठ)	पुं·	1. पांढरे कोड 2. महारोग	श्वेत कुष्ठ कुष्ठ, कोढ़	white leprosy leprosy
कुसंग (पुं·), कुसंगती	स्त्री·	वाईट संगत	कुसंग, कुसंगति, बुरे का संग	a bad company, evil association
कुसंतान	न·	काळोखी फासणारे अपत्य-मुलगा वा मुलगी	बुरी संतान, नाम डुबाने वाली पुत्री या पुत्र	offspring that brings disgrace
कुसकर (-रा)	पुं·	हाताने मळून केलेला (पोळी, भाकरी इ· चा) चुरा, बारिक तुकडे	मसलकर किया हुआ (रोटी आदि का) चूरा, चूर	crumbs or crushed bits (of loafs etc.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुसकरणे	स· क्रि·	1. रगडणे, चिरडणे	मसलना, रौंदना	to crush, to squeeze
		2. चुरा करणे, तुकडे तुकडे करणे	चूरा बनाना	to crumble, to break into crumbs
कु (खु) सपट	न·	1. बारीक-क्षुद्र-दोष	साधारण दोष	insignificant fault, frailty, weakness
		2. भांडणाचे मूळकारण	झगड़े के लिये निकाला हुआ बहाना	mischief, provoking remark
कुसर	स्त्री·	कारागिरीचे बारीक काम, बारीक नक्शी	हुनर, कला	art, skill, workmanship
कुस (-सू) र	पुं·	1. आकस, दंश	द्वेष, कीना	grudge, spite
		2. सूड	प्रतिशोध, बदला	vengeance, revenge
कुसवा	पुं·	कूस, गर्भाशय (आईचा)	कोख, गर्भाशय (माता का)	the womb (of mother)
कुसळ	पुं·	गवत इ· वरचा अत्यंत बारीक लवचिक बोचणारा काटा	किरिच, नुकीला तिनका	an awn, beard or bristle of grass etc.
कुसुंभ	पुं·	करडईची फुले	कुसुभ, घमोय/भडभांड के फूल	flower of safflower
कुसुंबा	पुं·	1. करडईच्या फुलांचा केलेला रंग	कुसुंभा रंग	dye prepared from dried safflower flowers
		2. भांगेचे थंडाई सारखे बनविलेले पेय	कुसुंभा, एक मादक पेय	infusion of hemp-tops as an intoxicating potion
कुसुंबी	वि·	करडईच्या फुलांच्या वर्णाचा	कुसंभी, कुसुंभ के रंग का	safflower-coloured

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुसू	न·	1. एक लाकडाचा तुकडा दुसर्यात सांधण्याकरिता जी खाच पाडतात ती	चूल	a tenon
		2. घराच्या किंवा बागेच्या भोवतालची भिंत, गावचा तट	अहाता, चहारदीवारी	an enclosing wall
कुस्करी	स्त्री·	विसकट, झगड़ा	विकीर्ण, तितर-बितर होजाना, बिगाड़, झगड़ा	disorder, confusion, fray, brawl
कस्ती	स्त्री·	झोंबाझोंबी, मल्लयुद्ध, पहिलवानाची भिंडत	कुश्ती	wrestling
कुळकथा	स्त्री·	पहिल्यापासूनची कहाणी-हकीकत	अव्वल से आखिर तक का वृंतात	story or account of the entire happening
कुळबी	पुं·	'कुणबी' पाहा	दे· 'कुणबी'	vide 'कुणबी'
कुळकुळीत	वि·	अतिशय, दाट-काळा	कलूटा, बहुत काला	jet-black
कुळव	पुं·, ब·	नांगरलेली जमीन साफ सपाट करण्याचे अवजार	हेंगा, पटेला, जोती हुई ज़मीन को बराबर करने का पटरा	instrument for smoothing and levelling ploughed land
कुळवाडी	पुं·	1. शेतकरी, काश्तकर	किसान, खेतिहर	tiller
		2. शूद्र, कुणबी	शूद्र, कुनबी	kunai
	स्त्री·	शेतकी, कुणबावा	खेत, खेती का व्यवसाय	tiller
कुळविणे	स· क्रि·	कुळव चालविणे, नांगरलेली जमीन साफ सपाट करणे	पटेला चलना, जोती हुई ज़मीन को बराबर करना	to level and smooth a ploughed land

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कुळागत	न·	1. खेड्यातील वतनदार, घराणे	ग्रामीण इनामदार घराना	a rural patrimonial estate-holder
		2. परंपरागत आचारधर्म	परंपरागत आचार	established observances of a family
कुळागर	न·	1. नारळी पोफळीचा बाग	सुपारी-नारियल आदि का बाग	garden of cocoa-nut and bettle-nut
		2. कोकणातील घराभोवतालचा बाग, परसू	घरका पिछवाड़ा या बाग	hind part of a house (in Konkan) or a garden in that part
कुळी	स्त्री·	कूश, घराणे, जात	कुल, घराना, खानदान, जाति	family, lineage, race, tribe
कुळीथ	पुं·	उडदाच्या जातीचे एक हलके धान्य, हुलगे	कुलथी	vetch, Glycine tomentoss
कूक		कोंबड्याचा आरव	बाँग, मुर्गे की बोली	cock's crow
कूकणे	अ· क्रि	कोंबडा आरवणे	मुर्गे का बाँग देना	to utter a crow (by a cock)
कूच	अ· क्रि·	पुढे चाल, प्रयाण, प्रस्थान	कूच, प्रस्थान	onward march
कूच दर कूच	अ·	मजल दर मजल	कूच-ब-कूच, मंजिल पर मंजिल तय करते हुए	stage after stage, without stopping
कूट	न·	1. कुटून केलेली मसाल्याची पूड	कूट कर बनाया हुआ मसाला	powder of peppers etc.
		2. सडलेल्या (कुटलेल्या) तांदळाचा चुरा	कुटे हुए चावल का चूरा	powder or fine fragments amongst husked rice

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. रास (अन्नाची, धान्याची)	ढेर, राशि	a heap
		4. पर्वताचे शिखर	कूट/पर्वत शिखर, पहाड़ की चोटी	peak of a mountain
		5. कोडे, उखाणा	कूट, जटिल प्रश्न, पहेली	enigma, puzzling question. knotty point
		6. कारस्थान, कट	षड्यंत्र, साज़िश	conspiracy, league with bad intention
	वि·	न उलगडण्यासारखा, गुंतागुंतीचा	जटिल, पेचीदा	puzzling, perplexing
कूप	पुं·	1. 'कुंपण' पाहा	दे· 'कुंपण'	vide 'कुंपण'
		2. आड, विहीर (पायर्या नसलेली)	कुआँ	a well (without steps)
		3. खाडा, खड्डा	गड्ढा	deep pit
कूपमंडूक		1. आडातला बेडूक	कूप मंडूक, कुएँ का मेंढक	a frog in a well
		2. (लाक्षः) संकुचित दृष्टीचा-वृत्तीचा माणूस	संकुचित दृष्टि/वृत्ति का व्यक्ति	(fig.) person of a very limited vision
कूर्म	पुं·	कासव	कूर्म, कासव	a tortoise, a turtle
कूर्मदृष्टि	वि·	मायेचीदृष्टि	वत्सल दृष्टि	affectionate regard
कूस	स्त्री·	1. शरीराच्या दोन (डाव्या व उजव्या) बाजू पैकी एक	बगल, करवट	side of the body
		2. पोटाचा खालचा भाग, गर्भाशय	गर्भाशय, कोख	lateral chamber of the belly
		3. अवकाश, वाव	अवसर, मौक़ा	margin, room, capacity

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. थोडी कसर किंवा थोड़ा वाढावा	थोड़ा लाभ या हानि की संभावना, कमी या बेशी	slight excess or slight deficiency
		5. सांधा	जोड़, संधि	joint
कूळ	न·	1. घराणे, कुल, जात	घराना, कुल, खानदान, जाति	a family, race, tribe
		2. शेताचा खंडकरी	रैयत, काश्तकार, पट्टेदार	a tenant, contracting farmer
		3. सावकाराचा ऋणको	कर्जदार	a debtor
		4. वकीलाचा पक्षकार	मुवक्किल	a client
		5. भाडेकरू	किरायेदार	a tenant or lessee (with reference to a landlord)
		6. सरकारात सारा भरणारा असामी	रैयत, पट्टेदार	a ryot (paying revenue to the govt.)
		7. असामी, इसम	असामी, आदमी	a fellow, a guy
कृतकार्य, कृतकृत्य	वि·	कार्य पूर्णकेलेला, कार्य पदरात पडलेला	कृतकार्य, जो अपना कार्य सिद्ध कर चुका हो	one that has completed successfully one's undertaking
कृतघ्न	वि·	उपकार न जाणणारा	कृतघ्न, उपकार न माननेवाला	ungrateful, thankless
कृतनिश्चय	वि·	निश्चय केलेला, पक्के ठरविलेला	कृतनिश्चय	one that is resolved or that is determined
	पुं·	दृढनिश्चय	दृढ़ निश्चय	firm resolve
कृतसंकल्प	वि·	'कृतनिश्चय' प्रमाणे	दे· 'कृतनिश्चय'	vide 'कृतनिश्चय'
कृतज्ञ	वि·	उपकार जाणणारा, केलेल्याची जाणीव ठेवणारा, ऋणी	कृतज्ञ, एहसानमंद, उपकार मानने वाला	grateful, indebted, thankful

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कृतांत	पुं·	1. काळ, मृत्यू	कृतांत, मृत्यु, काल	death personified
कृतार्थ	वि·	कार्य किंवा उद्दिष्ट साधल्याचे समाधान झालेला, धन्य	कृतार्थ, संतुष्ट	one that has achieved one's object,-that is satisfied
कृती	स्त्री·	1. कर्म, काम, काही करण्याची हालचाल	कृति, कर्म, काम, कार्य	act, action, doing
		2. क्रिया, रीत	क्रिया, पद्धति	way, mode, process
		3. रचना, कार्य ('शांकुतल ही कालीदासा ची कृती')	रचना, कार्य ('शांकुतल कालीदास की कृति')	work, composition
	वि·	1. पराक्रमी	पराक्रमी	valiant, heroic
		2. कुशल, वाकबगार	कुशल, निपुण	skilful, expert
कृतीचा	वि·	कृत्रिम, बनावट	कृत्रिम	artificial
कृत्य	न·	1. काम, कार्य, कृती	कृत्य, कार्य, काम, कर्म	deed, act
		2. भूमितीत करावयास सांगितलेली रचना	निर्मेय (रेखा गणित)	a (geometrical) problem
कृत्या	स्त्री·	1. राक्षसी, जारण मारणाची देवी	अभिचार देवता, राक्षसी	a female demon or deity worshipped for magical purposes
		2. कैदाशीण	कर्कशा स्त्री	a virago, a vixen
कृत्याकृत्य	न·	बरे-वाईट काम, योग्य-अयोग्य कर्म	योग्य-अयोग्य कर्म	right and wrong doing, action proper and improper
कृत्रिम	वि·	1. बनावटी, अस्सल नव्हे असा, खोटा, नकली	कृत्रिम, बनावटी, नकली	artificial, showy, false

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. अनैसर्गिक, मानवनिर्मित	अप्राकृतिक, मानव निर्मित	unnatural, man-made
	न·	खोटेपणा, ढोंग, कपट	झूठ, असत्य, धोखा	falsity, guile, deceit
कृपण	वि·	1. कंजूष, चिक्कू	कृपण, कंजूस, सूम	miserly
		2. बापुडा, दीनवाणा	ग़रीब, दीन	poor, pitiful
कृपा	स्त्री·	1. दया, मेहरबानी	दया, रहम, मेहरबानी	compassion, mercy
		2. सद्‌भाव	सद्‌भाव	kindliness
		3. अनुग्रह, उपकार	अनुग्रह, उपकार	favour, grace, kindly act
कृपाण	न·	शिखांचे धार्मिकशस्त्र	कृपाण, सिक्खों का धार्मिक शस्त्र, कटार	a dagger that is obligatory by religion for the Sikhs
कृपाळू	वि·	दयाळू, मायाळू	दयालु, कृपालु, कृपावंत	merciful, kindly
कृमी	पुं·	1. लहान जंतू, किडा, अळी	कृमि, कीड़ा, जंतु, कीटाणु	insect, worm, maggot
		2. जंत	केंचुआ	worm
कृश	वि·	1. रोड, सडसडीत	कृश, इकहरे बदन का, छरहरा	lean, lank, thin
		2. अशक्त, दुबळा, कमजोर	दुबला पतला	weak
		3. नाजूक	नाजुक, कमजोर	thin and delicate
कृषी	स्त्री·	शेती	कषि, खेती	agriculture
कृषी कर्म	न·	शेतीकाम	जोतना-बोना, खेती बाड़ी	agricultural activity, farming
कृषीवल (-ळ)	पुं·	शेतकरी	कृषक, खेतिहर, किसान	farmer, peasant

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कृष्ण	वि·	1. काळा, सावळा, श्यामवर्णी	कृष्ण, काला, साँवला	black or dark-blue
		2. (लाक्ष:) कपटी	कपटी	wily, deceitful
कृष्णकृत्य	न·	नीच, दुष्ट-कृत्य, वाईट काम	कृष्णकर्म, काली करतूत, बुरा काम	bad/wicked deed
कृष्णपक्ष	पुं·	हिंदु महिन्याचा दुसरा-चंद्रकला कमी कमी होतजाणारा अर्ध, वद्यपक्ष	कृष्णपक्ष, अँधेरा पाख	the second dark half of the Hindu month
कृष्णार्पण	न·	देवाला अर्पणकरण्याची क्रिया किंवा भावना	छोड़ देना, त्याग देना	utter abandonment
क्लृप्ती	स्त्री·	1. युक्ती, शक्कल, शोध	युक्ति, तरकीब, खोज	a device, strategem
		2. उपाय, तजबीज	इलाज, तरकीब	a contrivance, an artifice
		3. गुंतागुंतीची यंत्र रचना किंवा ते चालविण्याची रीत	जटिल कल रचना या उसको चलाने का तरीका	an intricate construction of a machine or the method of its operation
केंदाळ		तलावात वगैरे वाढणारी शेवाळी वनस्पती	सेबाल जाति की वनस्पति	moss -like plants grown in water
केंद्र	न·	1. मुख्य ठिकाण, राजधानीचे ठिकाण	मध्यवर्ती स्थान, राजधानी का स्थान	a capital (of a state or a country)
		2. वर्तुळाचा मध्यबिंदु	वृत का मध्यबिंदु, मर्कज़, नाभि	centre
		3. एखाद्या हालचालीचे मुख्य ठिकाण	किसी हलचल का प्रमुख स्थान	central place (of any movement)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
केंद्रसरकार	न·	मध्यवर्ती-देशाचे मुख्य-सरकार	केंद्रीय सरकार	central government
केंद्राभिमुख	वि·	केंद्राकडे जाण्याची प्रवृत्ती किंवा गती असलेला	केंद्राभिमुख, केंद्र की ओर जाने की प्रवृत्ति वाला	converging, centripetal
केंद्रपरावर्ती,-पराङ्मुख	वि·	केंद्रापासून दूर जाण्याची गती किंवा प्रवृत्ती असलेला	केंद्रापसारी	divergent, centrifugal
केंद्रीकरण	न·	1. एकत्रीकरण, एके ठिकाणी जमवून आणण्याची क्रिया	केंद्रीकरण, केंद्रित/एकत्रित करना, जमा करना	focussing
		2. एकहाती-एका व्यवस्थे खाली-सर्व एकत्र आणण्याची क्रिया	एक हाथ में या एक व्यवस्था के नीचे लाना	centralization
केंद्रीय	वि·	मध्यवर्ती ठिकाणाचा किंवा सरकारचा	केंद्रीय, मर्कजी, केंद्र संबधी	central
केंबळ	न·	1. पावसाने इमारती वर उगवून लोंबणारी वनस्पती	मकान पर लटकने वाला सेवाल या वनस्पति	vegetation grown and suspended on a structure
		2. छपरावरचे जुने गवत	छप्पर पर की पुरानी घास, फूस आदि	old thatch on the roof
		3. कोळ्यांची जाळी	मकड़ी के जाले	webs woven by spiders
केंबळी	वि·	गवत इ· नी शाकारलेले (घर)	घास फूस से छाया हुआ (घर)	thatched with old grass
केक (-का) टणे	अ· क्रि·	1. केविलवाण्या स्वराने किंचाळणे	चीखना, किकियाना	to yell, to howl, to cry piteously

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. मोठ्याने रडणे	रोना, चिल्लाना	to cry hoarsely
केकताड	पुं·, न·	घायपात किंवा त्या जातीचे झुडुप (ज्याच्या रेशांचा दोर बनवितात)	रामबाँस (जिसके रेशे से रस्सी बनायी जाती है)	cordage plant, Agave vivipara
केमटा	वि·	कंजूष, कृपण	कंजूस, सूम, मक्खीचूस	miserly
केर	पुं·	कचरा, जमिनीवर जमणारी धूळ, टाकाऊ वस्त इ·	कचरा, कूड़ा करकट, बुहारन	dust, rubbish
केरकचरा	पुं·	'केर' पाहा	दे· 'केर'	vide'केर'
केरपट्टी	स्त्री·	केर गोळाकरून घेऊन जाण्यासाठी लावलेला कर	कूड़ा ले जाने के लिये लगाया गया कर	a cess on removing rubbish
केरपाणी,-पोतेरे	न·	केर काढणे, जमीन सारवणे इ· काम	झाड़-बुहार, सफाई, झाड़ू देना जमीन पोतना आदि काम	domestic duties like sweeping-cowdung-smearing etc.
केरसुणी	स्त्री·	झाडू, झाडणी	झाड़ू, बुहारी, बढ़नी	a broom
केले, केलेले	न·	काम, कार्य	किया हुआ काम, कार्य	work that is done
केवडा	पुं·	घायपाताच्या जातीतील एक झुडूप ज्याला पिक्का सुंगधी कळा येतो	केवड़ा, केतकी	a flower-shrub, pandarus odoratissimus
केवढा	वि·	कीती मोठ्या आकाराचा (प्रश्नार्थक)	कितना, कितना बड़ा या छोटा	how large, to what extent or degree
केवल (-ळ)	वि·	1. शुद्ध, निर्भेळ	केवल, शुद्ध, अमिश्र	pure, mere, simple, unmingled

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. एकटा (-ला)	अकेला	alone, sole, only, one
	अ·	1. निव्वळ, नुसता, फक्त	केवल, सिर्फ, मात्र	exactly, precisely, strictly
		2. अगदी, निखालस	बिलकुल, हरगिज़	in every respect, the very same
केवल प्रयोगी	वि·	उद्गारवाचक (अव्यय) (व्याक·)	विस्मयादि बोधक (व्याक·)	(gram.) interjection
केविलवाणा	वि·	कीव आणणारा, दीनवाणा, बापुडा	बेचारा, दयनीय, दीन	poor, pitiful
केव्हा	अ·	कोणत्या वेळी-काळी (प्रश्न·)	कब	when
केव्हाकेव्हा	अ·	कधीकधी, मधूनमधून	कभी कभी	sometimes
केव्हाच	अ·	लगेच, मघाशीच	बहुत देर पहले, तुरंत	immediately, at that instant
केव्हाचा	अ·	पुष्कळ वेळापासून	कब का, कब से, बहुत देर से	since long, for a long time
केव्हातरी, केव्हाना केव्हा	अ·	कोणत्यातरी काळी-वेळी	किसी समय, कभी न कभी	at some time or other
केशपाश	पुं·	1. केसांच्या बटा 2. केशसमूह	केशपाश, लटकती हुई लटें केश समूह	tufts or locks of hair bunch of hair (esp. of Hindu widows)
केशवाहिनी	स्त्री·	केसासारखी सूक्ष्मनळी	केशिका, केशनाल	capillary tube
केशर	न·	एका विशिष्ट रोपाला येणार्या फुलांचे सुंगध युक्त केसर	केसर, जाफ़रान	saffron

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
केशरी	वि·	केशराच्या रंगाचा	केसरिया, केसर के रंग का, जाफ़रानी	of saffron-colour
केशरीभात	पुं·	केशर घातलेला मिष्ट मसालेदार भात	मीठा केसर युक्त पुलाव	rice boiled and mixed with sugar, saffron etc.
केशाकेशी	स्त्री·	एकमेकांच्या केसांची ओढाओढ	एक दूसरे के बालों की खींचतान	a sort of tussle which involves plucking of each other's hair
केस	पुं·	रोम, अंगावर-डोक्यावर इ· असणारी लव	बाल	hair
केस (इंग्रजी)	स्त्री·	1. कज्जा खटला	केस, मुकदमा, अभियोग, दावा	case, a law-suit
		2. प्रकरण	मामला, विषय, प्रकरण	affair
		3. छपाईच्या खिळ्यांचे विशिष्ट खोके	टाइपों का छोटे छोटे खानोंवाला तख्ता	· compositor's tray
		4. डॉक्टराकडील रोगी, त्याचा कागद, त्याची बाब	मरीज, रोगी या उसका चिकित्सा पत्र	person under medical treatment or his case paper
केसतूड	न·	केस तुटल्याने होणारा फोड	बालतोड़	a suppurating tumor, angry, swelling
केसभर	अ·	1. अतिशय सूक्ष्म, प्रमाणत, जरा थोडे	बाल बराबर, जरासा, बालबाल	in infinitesimal measure or degree
		2. बिलकुल, यत्किंचित् सुद्धा (नकारार्थी प्रयोग)	बिलकुल, तनिक भी, हरगिज़ (नही)	absolutely (not), never, not at all

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
केसर	पुं न·	1. फुलाचे पराग धारण करणारे तंतू	केसर, फूल के बीच का सींका या रेशा	filaments of a flower
		2. बीज धारण करणारा पुंजका किंवा लोंगर	बौर, मंजरी	head or ear of a plant corn bearing seeds
		3. आयाळ	अयाल	mane
केसरिया	पुं·	केशरी रंगाचा पोशाख (रजपुतांचा)	केसरिया पोशाक (राजपूतों की)	dress of saffron colour (denoting determination of the Rajputs to die while fighting)
केसरी	पुं·	सिंह	सिंह	a lion
केसाळ	वि·	खूप केस असलेला, केसांनी भरलेला	घने बालोंवाला, झबरा	hairy
केळ, केळी	स्त्री·	1. केळ, किंवा केळाचे झाड	केले का पेड़	a banana tree
		2. स्त्रियांच्या नेसणातला पोटावर वळून केळयासारखा आलेला भाग	साड़ी पहनते समय पेड़ू के पास बनायी जानेवाली गाँठ	front portion of a womân's worn sâri
केळ, केळे	न·	केळ फळ	केला	a plantain
केळवण	न·	गडगनेर, विवाहापूर्वी वराला किंवा वधूला दिले जाणारे प्रीति भोजन	ब्याह के पहले वर या वधु को अपने घर में या रिश्तेदारों से दिया जाने वाला प्रीति भोज	a party given to a bride or bridegroom before her or his marriage
केळी	स्त्री·	लहान कळशी (विशेषत: लोखंडी पत्र्याची)	(टिन की) गगरी	a pitcher (of tin)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कैक	वि·	अनेक, कित्येक	अनेक, कितने ही	many, several
कैकाडी	पुं·	एक कानडी बोलणारी व अतिशूद्र मानली जाणारी जात किंवा त्या जातीचा माणूस	एक महाराष्ट्र में रहने वाली लेकिन कन्नड बोलनेवाली अतिशूद्र जाति या उसका व्यक्ति	a Kannad-speaking low-born caste or man of that caste
कैची	स्त्री·	1. कातर, कात्री	कैंची, कतरनी	scissors
		2. आढ्याला आधार देण्याकरिता दोन लाकडांची कात्री सारखी केलेली रचना	बँडेरे को आधार देने के लिये दो लकड़ियों की कैंची की शक्ल की रचना	cross-beams of the roof
		3. वजन तोलण्याकरितां वगैरे दोन सोटांची केलेली कात्रीच्या आकाराची रचना	दो लकड़ियाँ जो कैंची की शक्ल में बंधी या जड़ी हों	a truss
कैद	स्त्री·	1. बंदी, जखडणूक, अटक	कैद, बंध, बंधन, प्रतिबंध	confinement
		2. कारावास	कारावास	imprisonment
		3. नियंत्रण	नियंत्रण	restraint
कैदखाना	पुं·	तुंरूग, कारागृह, बंदीशाळा	कारागृह, जेलखाना, बंदीगृह	a prison, a jail
कैदाशीण	स्त्री	कर्कशा, भांडखोर-क्रूर स्त्री	कर्कशा स्त्री, चुड़ैल, डायन	a vixen, a shrew
कैदी	वि·	बंदी, तुरूंगात अडकविलेला	कैदी, बंदी	a prisoner
कैपक्ष	पुं·	1. कैवार, पक्षपात, तरफदारी	हिमायत, समर्थन, पक्षपात	espousal (of a side or a cause), partisanship
		2. बाजू, पक्ष	पक्ष	side, cause

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कैफ	पुं·	1. नशा, धुंदी, मस्ती	कैफ़, नशा, मस्ती	intoxication
		2. धुंदी आणणारा-मादक-पदार्थ	नशीली चीजें	intoxicating drugs
		3. मादकपणा	नशा लाने का गुण	intoxicating quality
कैफियत	स्त्री·	1. जबानी, आपले म्हणणे	कैफ़ियत, लिखित जवाब	statement
		2. वर्णन, हकीकत	मामले का विवरण, हाल	narrative of an affair or a case
कैरी	स्त्री·	आंब्याचे कच्चे फळ, कच्चा आंबा	कच्चा आम	unripe mango
कैलास	पुं·	हिमालयाचा एक शाखा-पर्वत, शिवाचे वसतिस्थान	शिव का निवास-पर्वत	Kailas/the mountain-abode of Shiv
कैलासवासी	वि·	मृत, मेलेला, स्वर्गवासी	मृत, मरहूम, स्वर्गस्थ	the deceased, dead
कैवल्य	न·	मोक्ष, ब्रह्मनिर्वाण	कैवल्य, मोक्ष	absorbtion into the Divinity
कैवार	पुं·	'कैपक्ष' पाहा	दे· 'कैपक्ष'	vide 'कैपक्ष'
कैवारी	पुं·	बाजूघेणारा, समर्थक, पक्षपाती	समर्थक, हिमायतदार, तरफदार, पक्षपाती	partisan, supporter
कोंग	न·	1. ढोंग, सोंग	ढोंग, स्वाँग	pretence or pretension, show
		2. कुबड, पोक	कूबड	hump, hunch
कोंगाडी (-इया)	वि	1. ढोंगी	ढोंगी	one that shams or feigns, hyprocritical
		2. बहुरूपी	अनेक स्वाँग लेनेवाला, बहुरूपिया	one who plays mimicry

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोंड	पुं·	नदीतला खोल खड्डा, डोह	दह, नदी का बहुत गहरा भाग	deep part of a river
कोंडणे	स· क्रि·	1. घेरा-वेढाघालणे	घेरना	to block up, to encircle
		2. बंदिस्त करून ठेवणे	बंद करना, फँसाना	to confine
कोंडमारा	पुं·	1. गुदमरा	दम घुट जाने की अवस्था, दमघुटी	suffocation, stifling in a closed room
		2. कोंडी, अगतिक अवस्था	जिच, गतिरोध, विवशता	straitened condition
कोंडवाडा	पुं·	गुरांनाकोंडण्याची जागा	मवेशीखाना, ऐसा बाड़ा जिसमें चौपाये बंद किये जाते हैं	a pen or a fold for cattle
कोंडा	पुं·	धान्यावरची टरफले, भुसा	धान आदि का छिलका, भूसा, चोकर	husk or bran of corn
कोंडाळणे	अ· क्रि·	गरगर फिरणे, (पाण्याच्या) भोवरा करीत वाहणे	चक्कर काटते हुए/भँवर बनाते हुए बहना	to flow or whirl in eddies
कोंडाळे	न·	1. गोल घेर, वेढ	घेरा, चक्कर	encirclement
		2. तट्टया-पत्रा इ· चा बनविलेला गोल घेर	पीपे जैसी गोल रचना	a circular or cylindrical bin
		3. गोल आळे	थाला, आलवाल	a cavity made around trees etc., a bed for plants
कोंडी	स्त्री·	1. चहूकडून कोंडले जाण्याची अवस्था, वेढा	जिच, अगतिक स्थिति, गतिरोध, घेरा	encompassment, checkmate

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पेचात पडल्याची स्थिती	उलझन, असमंजस में पड़ने की अवस्था	embarrassing state, strait
		3. गोल बैठक	गोल बैठक	round meeting or sitting
कोंदट	वि·	हवाबंद, श्वास घेता न येण्यासारखा	दम घोंटने वाला, तंग और गंदा	close, confined, unairy
कोंदण	न·	रत्न किंवा एखादी मोलाची वस्तू जडविण्याची पार्श्वभूमी	(रत्न/नगीने की) बैठक, घर, खाना	a setting or a socket for a gem
कोंदणे	स· क्रि·	ठासून-कोंबून भरणे	ठूँसना, दबा दबा कर भरना	to stuff, to cram in
	अ·क्रि	भरून बंदहोणे	भरकर बंद हो जाना	to be stuffed, to be obstructed or blocked
कोंदाकोंदी	स्त्री·	1. कोंबाकोंबी	ठसाठस भरने की क्रिया	cramming in, stuffing
		2. दाटी, खेचाखेच	भीड़	closely pressed crowd
कोंदाटणे	अ· क्रि·	गच्च किंवा सगळीकडून भरले जाणे	खचाखच या व्यापक रूप से भर जाना	to be stuffed, to be filled comprehensively
कोंब (-भ)	पुं·	अंकुर	अंकुर, कोंपल	a sprout, a shoot
कोंबट, कोमट	वि·	सौम्य उष्ण, सोमट, थोडे से गरम	कुनकुना, थोड़ा गरम	warmish, lukewarn
कोंबडा	पुं·	एक पाळीव पक्षी, कुक्कुट	मुर्गा	a cock

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोंबडी	स्त्री·	कोंबड्याची मादी	मुर्गी, कुक्कुरी	a hen
कोंबणे	स· क्रि·	1. दाबूनदाबून भरणे 2. जोराने घुसडणे	ठूँसना, दबा दबा कर भरना जोर से घुसाना, घुसेड़ना	to cram in to drive or force in
कोक	न·	पोक, कुबड	कूबड़	hunch
	पुं·	एक दीर्घकाळ जळत राहणारा कोळसा	कोक, पत्थर का कोयला	coke
कोकम, कोकंब	पुं·, न·	अमसुलाच्या फळाचे झाड, रातांब्याचे झाड	रातांबा फल जो लीची की तरह खटा मीठा और गुलाबी रंग का होता है और जिसके छिलके पकी दाल में डालते हैं उस फलका झाड़	Mangosteen tree
कोकमतेल, कोकंबेल	न·	अमसुलाच्या फळाच्या बियांचे तेल	कोकम के बीज का तेल	oil obtained from the seeds of Mangosteen
कोकमसाल (-सोल)	स्त्री·	अमसुल, अमसोल	रातांबा फल की सूखी छाल	dried rind of Mangosten fruit
कोकलणे	अ· क्रि·	ओरडणे, किंचाळणे	चिल्लाना, चीखना	to shriek, to cry, to whine
कोका	पुं·	केळफूल किंवा पोफळीचे फूल	केले या सुपारी का फूल	the spike which shoots up from the plantatin tree
कोकिला (ळा)	स्त्री·	गोड आवाजाचा वसंत ऋतूत गाणारा पक्षी किंवा त्याची मादी	कोकिला, कोयल	black cuckoo
कोकी	स्त्री·	पागोट्याच्या वरची चोच	पगड़ी आदि की चोंच	peak of a turban

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
को (-कों) च	स्त्री·	अणकुची, टोक	नोक, चोंच	a pointed end
	पुं·	1. पाढीमागे व बैठकीला गादी असणारे एक प्रकारचे बाक	कोच, गद्देदार बेंच	a sofa
		2. एक प्रकारची बग्गी-घोडागाडी	एक तरह की बग्घी, घोड़ागाड़ी	a coach
कोंचणे	स्त्री· क्रि·	अणकुचीने टोचणे	कोचना, कोई नुकीली चीज चुभोना	to nip, to prod, to goad
कोचमन	पुं·	घोडागाडी हाकणारा माणूस	कोचमेन	a coachman
कोचा	पुं·	टोचण्याचे साधन	कोचनी	nipping instrument
कोजागर (-गिरी)	स्त्री·	अश्विन महिन्याच्या पूर्णिमेचा उत्सव	कोजागर, शरत्पूर्णिमा को होने वाला त्यौहार	day of full moon in the month of Âshwin
कोट		1. गावाच्या किंवा नगराच्या भोवतालचा भक्कम तट	चहार दीवारी, परकोटा	the wall surrounding a village or town
		2. किल्ला, गढ	कोट, गढ़, किला	fort, fortress
कोट	वि·	'कोटी' पाहा	दे· 'कोटी'	vide 'कोटी'
	पुं·	सदर्यावर इंग्रजी पद्धती ने घातला जाणारा जाड कापडाचा पोशाख	कोट	coat
कोटकल्याण	न·	जन्माचे कल्याण, भरपूर लाभ	जनम का कल्याण, भरपूर लाभ	state of abundance, state of complete satisfaction

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोटपाटलोण	स्त्री·	कोट आणि पाटलोण, युरोपीय पद्धतीचा पोशाख	कोट-पतलून, यूरोपीय पहनावा	European dress
कोटर	न·	झाडामधील ढोली	कोटर, पेड़ के तने का खोखला भाग	cavity in a tree, hollow of tree
कोटिक्रम	पुं·	तर्कसंगत मांडणी किंवा युक्तिवाद, खुबीदार विवेचन ·	युक्तिवाद, युक्तियुक्त विवेचन	fine argument
कोटी	वि·	शंभर लक्ष	कोटि, सौ लाख, एक करोड़	ten million, crore
		1. कोटीची संख्या	करोड़ की संख्या	a crore
		2. दर्जा, पातळी, वर्ग	श्रेणी, दर्जा, वर्ग	strata, level, class, grade
		3. शब्दातील खुबी, श्लेष, शब्दांचा खेळ	श्लेष, शब्दक्रीड़ा	pun on words
		4. धनुष्याचे टोक	धनुष का सिरा	end of a bow
कोटीबाज	वि·	श्लेषयुक्त भाषण-करणारा बोलणारा	शब्दों का खेल करने वाला	playing upon words, punning
कोटे	न·	पक्ष्याचे घरटे	घोंसला, नीड़	a nest
कोट्याधीश	वि·	कोटी रुपयांची संपत्ती बाळगणारा, अतिशय श्रीमंत	करोड़पति	a millionaire
कोट्या (-ट्य) वधी	वि·	कोटी कोटी, अनेक कोटी, अगणित	करोड़ों, अनगिनत	reckoned by crores, crores and crores, countless
कोठडी	स्त्री·	लहानशी अंधारी खोली	कोठरी, छोटा कमरा	a small little lighted room

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोठ (-ट) नीस, कोठाथ्वळा	पुं·	कोठीवरचा अधिकारी	कोठारी, भंडारी, भंडार का अधिकारी	officer in charge of a granary
कोठा	पुं·	1. कोठार, वखार, भांडार, संग्रह	कोठा, कोठार, भंडार, बखार	a large ware-house, store, granary
		2. पोट, जठर	पेट, आमाशय	stomach
		3. घरटे	घोंसला, नीड़	a nest
		4. कोष्टक, रकाना, सदर	खाना, घर, कोष्ठक	a table, a column
कोठार	न·	भांडार, संग्रहालय	सिलाई के कोठार, भंडार	store
कोठारी	पुं·	कोठीवरचा अधिकारी	कोठारी, भंडारी	store-keeper
कोठावळा	पुं·	'कोठनीस' पाहा	दे· 'कोठनीस'	vide **'कोठनीस'**
कोठी	स्त्री·	1. कोठार, वखार, धान्य साठवण्याची जागा	कोठा, बखार, भंडार	store or store-house, granary, warehouse
		2. खजिना	ख़ज़ाना	treasury
		3. दुकान, पेढी	दुकान, सराफ़ा कोठी जहाँ लेन देन का बड़ा कारोबार चलता हो	shop of a shroff
		4. मोठ्या सरदारांचा इमला	अमीर या रईस का आवास	a mansion
		5. मिठागरांतील चौकोनी खाचर	नमकसार की चौकोन क्यारी	a saltern enclosure
कोड	न·	1. महारोग	कोढ़	leprosy
		2. पांढरे कोड	श्वेतकुष्ठ	white leprosy
		3. लाड, लाडिकपणा	लाड, प्यार, दुलार	fondling
		4. शौक, आवड, भोगेच्छा	शौक, भोगेच्छा	craving for pleasures, desires
		5. कायदेसंग्रह, कायद्यांचा संग्रह ग्रंथ	कानूनों का संग्रह ग्रंथ, नियम संग्रह	a code

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोडकौतुक	न·	लाड-लडिवाळ	प्यार, दुलार, लाड-चाव	cockering, indulging, pampering
कोडगा	वि·	1. निर्लज्ज, निगरगट्ट, निलाजरा	निर्लज्ज, बेहया, निगोड़ा	callous, shameless, obdurate
		2. मारखाऊन सरावलेला	लतखोरा	incorrigible
कोडी	स्त्री·	विसा, विसांचा समूह	बीसी, बीस का समूह	a score
	वि·	महारोगी, कुष्ठरोगग्रस्त	कोढ़ी, कुष्ठरोग से पीड़ित	leprous
कोडीखाना	पुं·	कोड झालेल्यांचे निवास स्थान-इस्पितळ	कुष्ठालय	a leper-asylum
कोडे	न·	1. जटिलप्रश्न, समस्या	समस्या	a puzzle, a knotty point, enigma
		2. उखाणा	बुझौवल, पहेली	a riddle, a saying of covert significance
कोण	सर्व·	प्रश्नवाचक सर्वनाम-व्यक्तिची चौकशी करणारे	कौन	who
	वि·	किती, फार ('कोणघाई')	कितनी, बहुत	much
	पुं·	1. असा बिंदू ज्यापासून दोन रेषा भिन्न दिशांना फुटतात	कोण (-न), ऐसा बिंदु जहाँ से दो रेखाएँ भिन्न दिशाओं को जाती हैं	a point from which lines diverge
		2. कोपरा	कोना	a corner
कोणता	वि·	1. अनेकांपैकी कोण	कौन सा	which
		2. काय ('कोणता अपराध)	क्या	what

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोणी	सर्व·	एखादा, एखादाही, अज्ञानव्यक्ति	कोई	someone
		2. वाटेलतो	चाहे जो	anyone
		3. 'कोण (प्रश्ना·) चे तृतीया विभक्तीचे रूप	किसने	who, by whom
कोणीएक	वि·	एक अज्ञातव्यक्ती	कोई एक	someone
कोणीकडे	अ·	कोणत्या दिशेला-बाजूला	किधर, किस ओर	whither, in which direction
कोणी कोणी	सर्व·	काहीजण, काही माणसे	कोई कोई, कुछ लोग	some, some people
कोणीतरी	सर्व·	1. कोणी अज्ञात व्यक्ती	कोई एक	some one, somebody
		2. वाटेलतो, कोणीही	कोई भी	anybody
	वि·	सामान्य, अलबत्या गलबत्या	साधारण, मामूली, ऐरागैरा	ordinary
कोणीना कोणी	सर्व·	कोणीतरी एक	कोई न कोई	someone or other
कोतवाल	पुं·	फौजदार, शहराचा मुख्य, पोलीस अधिकारी	कोतवाल, दारोगा, फौजदार	city's sub-inspector of police
कोतवाली	स्त्री·	फौजदार कचेरी	कोतवाली, कोतवाल का कार्यालय	city's main police station, constabulary
कोता		1. (आवाज) लांबवर ऐकू नजाणारा, आकसलेला	कम, छोटा, कोताह	feeble, short
		2. (विचार इ·) संकुचित	संकुचित, तंग	narrow
		3. (ज्ञान) तुटपुंजे	अधूरा, अपूर्ण	deficient, scanty

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोताई	स्त्री·	कोतेपणा, संकुचितपणा, अपूर्णता	कोताही, अपूर्णता, ख़ामी, न्यूनता	deficiency, scantiness, narrowness
कोथळा	पुं·	1. मोठे पोते, थैला	बड़ा थैला, बोरा	a large sack
		2. पोटतील कोठा, आंतडी	आंत, आझेर, आमाशय, कोण	chamber of the stomach
		3. शरीरातील, कोणताही थैली सारखा अवयव	कोठे के अंदर का कोई भी थैले जैसा अवयव	any chamber or receptacle within the stomach
		4. धान्य ठेवण्याची कणगी	अनाज रखने का बांस की फट्टियों का बनाया पात्र	a bin of wickerwork for storing grain
कोथळी	स्त्री·	1. सामान्य पोते	कोथली, बोरी	a sack
		2. मातीची कणगी	अनाज रखने का मिट्टी का पात्र, कसोरा	a large earthen jar
		3. थैली, पिशवी, (कापूस काथ्या इ· भरून उशी, गादी करण्यासाठी)	थैली (कपास अदि ठूँसकर तकिया बनाने के लिये बनायी गई)	a case to be stuffed(with cotton etc. as for a pillow)
कोथिंबरी (-बीर)	स्त्री·	धण्याचे झाड, मसाल्या सारखी रोज वापरली जाणारी हिरवी वनस्पती	धनिया, धनिया का पौधा	corriander or its plant
कोद्रू	न·	वरी, सावा यां सारखे हलक्याप्रतीचे धान्य	कोंदो	a kind of inferior grain
कोन	पुं·	'कोण' पाहा	दे· 'कोण' (पुं·)	vide 'कोण' (पुं·)
कोनशिला	स्त्री·	कोपरा बनविणारा मूलाधाराचा घडीव दगड	कोणशिला, कोने का पत्थर	corner-stone

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोना	पुं·	1. कोपरा	कोना	corner
		2. कोण	कोण, गोशा	angle
कोनाकोपरा	पुं·	प्रत्येक कोपरा, सांधी कोपरा	कोना अंतरा, कोना कछोला	every nook and corner
कोनाडा	पुं·	भिंतीत काढलेला पोकळ भाग (दिवा, वस्तू इ· ठेवण्यासाठी)	ताक, आला	a niche or recess in a wall
कोप	पुं·	राग, क्रोध, चीड	कोप, क्रोध, गुस्सा, चिढ़	anger
	स्त्री·	खोपी, खोपटे	झोपड़ी	a hut
कोपणे	अ· क्रि·	रागावणे, चिडणे, संतापणे	कोपना, कुपित होना, नाराज़ होना, बिगड़ना	to be angry
कोपर	न·	दंड व मनगट यांच्या सांध्याचे हाड	कु (-को) हनी	elbow
कोपरखळी	स्त्री·	कोपराने दिलेला हलका धक्का	कुहनी से दिया जाने वाला हलका धक्का	push with the elbow
कोपरा	पुं·	1. दोन भिंतींच्या मधील सांधा	कोना	corner
		2. नाका, गल्लीचे किंवा रस्त्याचे तोंड	नुक्कड़, नाका	extremity of a road or a lane
कोपरी	स्त्री·	अर्ध्या बाह्याची बंडी	आधी बाँह की कुर्ती	a half-shirt, jacket with half sleeves
कोपिष्ट	वि·	रागीट, संतापी, तापट	क्रोधी, गुस्सैल, गुस्सावर	irascible, prone to anger

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोबा	पुं·	चुना, माती, सिमेंटयांचे कांक्रीट	गच, छत बनाने का मसाला, चूना गारा कंकड़ आदि का मिश्रण	a concrete, mixture of sand, gravel etc.
कोबी	पुं·	पानांच्या पापुद्रयानी बनलेला गड्डा ज्याची भाजी करतात	गोभी, कमरकल्ला	cabbage
कोमल	वि·	1. कोवळा, नाजूक 2. मृदु, मऊ	कोमल, नाजुक नरम, मुलायम, मृदु	tender, delicate soft, gentle
कोमेजणे	अ· क्रि·	कांती,-ताजेपणा, नाहींसा, होणे, गळणे	मुरझाना, कुम्हलाना	to wither, to fade, to wilt
कोयंडा	पुं·	1. कडी 2. अडसर	कोंढ़ा आगल, अर्गला	staple bolt
कोय	स्त्री·	आंब्याची बाठ-बीज	गुठली, कुसली	mango-stone
कोयता	पुं·	धान्याची कणसे किंवा लहान डहाळ्या कापण्याचे बाक दिलेले एक हत्यार	कत्ता, हँसिया, गँडासा	a wood-bill
कोयती	स्त्री·	लहान कोयता, गवत कापण्याचे हत्यार	छोटा कत्ता, बाँका, हँसिया	a sickle
कोर	स्त्री·	'कुइरी' पाहा	दे· 'कुइरी'	vide 'कुइरी'
कोर	स्त्री·	1. कड (-डा), किनार, कडेची रेषा 2. अंश, हिस्सा, भाग 3. बारीकरेषा (चंद्राकोर)	कोर, किनारा, धारी अंश, हिस्सा, भाग लेखा, रेखा	edge, verge, bounding line a part line of the new-moon

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोरड	स्त्री·	1. शोष, सुकलेपणा, सुकेपणा शुष्कता	खुश्की, सूखापन	dryness
		2. घशाचा कोरडेपणा	कंठशोष, ढुकास, तेज प्यास	dryness of throat or mouth
कोरडवाहु	वि·	पावसाच्या पाण्यावरच होणारी (शेती)	बारानी वर्षा पर अवलंबित	(agricultural fields) depending only on rains
कोरडा	वि·	1. सुका, शुष्क	सूखा, शुष्क, खुश्क	dry
		2. (अन्नाचा घास) कालवण नसलेला नुसता	सूखा, जिस कौर के साथ दूसरा रसमय पदार्थ न हो	dry i.e. without any moistening accompaniment
		3. नक्त, उक्ता	नगद, रोकड़	bare, mere
		4. वरवरचा, पोकळ, अंत:करणाचा ओलावा नसलेला	औपचारिक, दिखावटी, ऊपरी	formal, showy, lacking heart
		5. बिनफायद्याचा, निरर्थक, बेकार	निरर्थक, बेकार	unprofitable, fruitless, empty
	पुं·	1. चाबूक, आसूड	कोड़ा, चाबुक	a whip
		2. फटकारा	मार, प्रहार	lash of a whip
कोरणी	स्त्री·	1. कोरण्याचे, -खोदण्याचे-टोकरण्याचे अवजार	खोदनी, खोदने/कुरेदने का औजार	engraving or carving tool
		2.कोरण्याचे-खोदण्याचे काम	कुरेदने या खोदने का काम	engraving, carving
कोरणे	न·	कान किंवा दात टोकरण्याचे साधन	कान, दाँत के अंदर का मैल निकालने का साधन	tool for cleaning ears or teeth, a tooth-pick

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	स· क्रि·	खोदणे	खोदना, कुरेदना	to carve or engrave, to pick (teeth)
कोरफोड	स्त्री·	कुमारी वनस्पती, कुंवार	घी कुआर, ग्वार पाठा	aloe-plant
कोरवाण	वि·	कोराकरकरीत	बिलकुल नया	brand new
	न·	1. नवे कोरे कापड 2. हलक्या किंमतीचा	नया कपड़ा हल्के मूल्य का कपड़ा	brand new cloth cheap cloth
कोरा	वि·	1. नवा, न वापरलेला, न धुतलेला	कोरा, नया, जो धुला या बरता न हो	new, unused, unwashed
		2. शुद्ध, मिलावट किंवा भेसळ नसलेला	शुद्ध, बेमेल, ख़ालिस	pure, unalloyed or unmixed or undiluted
		3. नवशिका, अनभिज्ञ	नौसिखिया, अनभिज्ञ	unversed, novice, tiro
		4. न सुधारलेला संस्कार न झालेला जसाच्यातसा	संस्कारहीन, ज्यों कि त्यों	unimproved, unaugmented, unaffected
कोरान्न	न·	न शिजविलेले अन्न, कोरा शिधा	भोजन की कच्ची/असिद्ध सामग्री (दाल, चावल, आटा इत्यादि), सीधा	uncooked corn
कोरीव	वि·	खोदलेला, कोरून ठेवलेला	खुदा, कुरेदा हुआ	carved
कोरीव-कातीव	वि·	अत्यंत सुबक, रेखीव	बढ़िया, सुंदर	handsome, graceful, neat
कोरीव ठोकळा	पुं·	चित्र छापण्याचा ठसा	ठप्पा	a block

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोर्ट	न·	1. न्यायकचेरी, न्यायालय	अदालत, न्यायालय	a court, courtroom
		2. न्यायाधीश	न्यायाधीश	a judge
कोर्टकचेरी	स्त्री·	1. न्यायालय, न्यायकचेरी	अदालत	court
		2. खटला, फिर्याद, खटला खोकला	नालिश, फरियाद, अभियोग	law-suit, a case
कोंलणे, कोलवणे	स· क्रि·	1. सईवर विटी ठेवून दांडूने उडविणे (विटीदांडूचा खेळ)	गुच्चीपर गुल्ली रखकर उसे डंडे से उछालना	to fling the piece of stick with the bat (दांडू) (in the game of trapstick)
		2. (लाक्ष·) आपल्यावरचे काम उडवून लावणे, टोलविणे	अपना काम दूसरों पर डालना, टालमटोल करना	to cast one's responsibility on others, to evade
		3. लोटणे, झिडकारणे, नाकारणे	इनकार करना, ठुकराना	to reject, to cast aside
		4. (वादविवादात) हारविणे	हराना	to win
कोलदांडा	पुं·	1. द्वाड जनावरांच्या पायात अडकवितात ते लाकूड	अड़गोड़ा	bar fastened in the neck of surly animal (cow etc.)
		2. खोडा	एक तरह का शिकँजा	stocks
		3. अडथळा	बाधा, रुकावट	hindrance, impediment
कोलमडणे	अ· क्रि·	1. ठेचकाळणे, ठेचू किंवा धक्का लागून पडणे	ठोकर खाना, लड़खड़ाना	to tumble down, to stumble, to trip
कोलांटी,-उडी	स्त्री·	डोक्यावरून पायघेऊन मारण्याची उलटीउडी	कलाबाजी, कलैया	a somersault

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोलाहल	पुं·	गोंगाट, गलबला	कोलाहल, शोरगुल, हंगामा, हल्ला	uproar, hu-bub
कोली	स्त्री·	गळ, विटीदांडूच्या खेळात जमिनीवर पाडतात तो खड्डा	गुच्ची	a hole dug in the ground for the game of विटी-दाँडू or marbles
कोलीत	स्त्री·	जळकी काडी किंवा लाकूड	लुआठी	a burning stick or wooden rod, firebrand
कोलू (-ल्हू)	पुं·	तेलघाणा	कोल्हू	an oil-crusher
कोल्हा	पुं·	कुत्र्याच्या जातीचा एक वन्यप्राणी	गीदड़, सियार, स्यार	a jackal
कोल्हाट	पुं·	कोल्हाट्याच्या खेळ (तारेवरचा नाच इ·)	नटविद्या, कलाबाजी	plays of rope-dancing, leaping and tumbling etc.
कोल्हाटी	पुं·	तारेवरची इ· कसरत करून दाखवून भीक मागणारी एक जात किंवा त्या जातीचा माणूस	नट, कलाबाज़ जाति या उसका व्यक्ति	tumbler and rope-dancer
कोल्हार	पुं·	कुंभार	कुम्हार	earthen pot-maker, potter
कोल्हेकुई (-हूक)	स्त्री·	कोल्हयांची मिळून आरोळी	हुआँ, गीदड़ों का एक साथ बोलना	yelling of jackals
कोवळा	वि·	1. कोमल, नाजूक 2. कच्चा, जून न झालेला	कोमल, नाजुक कच्चा, अपक्व	tender, delicate raw

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. प्रौढ न झालेला	अप्रौढ़	immature, young, juvenile
कोवळीक	स्त्री·	1. कोवळेपणा, नाजूकपणा	सुकुमारता, नज़ाकत	tenderness
		2. तारूण्य, ज्वानी	जवानी, तारुण्य	bloom of youth
		3. टवटवीतपणा	ताजगी, नयापन	freshness, liveliness
		4. मृदुपणा	मृदुता, नरमी, कोमलता	softness, delicateness
कोविद	वि·	निपुण, तज्ज्ञ, प्रवीण	कोविद, प्रवीण, विद्वान्	learned
कोश (-ष)	पुं·	1. साठा, संग्रह, खजिना	कोश, संग्रह, निधि, ख़ज़ाना	a treasury
		2. शब्दसंग्रह	शब्दकोश	dictionary, lexicon, vocabulary
		3. कोसला	रेशम का कोया	a cocoor
		4. कळी	कली	a bud
		5. म्यान	म्यान	a sheath
		6. आवरण	आवरण, खोल	a particular receptacle, cloak
कोशकार	पुं·	1. कोशरचणारा ग्रंथकार	कोशकार, शब्दकोश बनानेवाला	a lexicographer
		2. कोश करणारा रेशमाचा किडा	रेशम का कीड़ा	silk-worm
कोशपाल	पुं·	खजीनदार	खजानची	a treasurer
कोशा	पुं·	डोक्याला बांधण्याचा रेशमी फेटा, रुमाल	रेशमी फेंटा या साफ़ा	a silken head-dress
	वि·	काळसर पांढरट	कलझवाँ सफेद, कलौंसा शुभ्रवर्णी	blackish white
कोशागार	न·	1. खजीना	कोशागार, खजाना	a treasury

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. भांडारखाना, जामदारखाना	अमीरों का वस्त्रागार/भंडार	a rich man's or Amir's ward-robe house
कोशांध्यक्ष	पुं·	खजीनदार	खजानची	a treasurer
कोशिंबीर	स्त्री·	कच्च्या फळांचा दह्यात कालविलेला व मीठ मसाला घातलेला चुरा	कचूमर रायता	fragments of raw fruits mixed with curds and condiments
कोशीस	स्त्री·	प्रयत्न, खटपट	कोशिश, यत्न, चेष्टा	endeavour, exertion, effort, attempt
कोशेटा	पुं·	1. रेशमाचा कोशा 2. कोळ्याचे जाळे	रेशम का कोया मकड़ी का जाला	cocoon spider-web
कोष्टक	न·	रकाना, आडव्याउभ्या रेघांची घरे किंवा त्यातील एक घर	कोष्ठक, लकीरों से बनाया हुआ खाना, सारणी	a table or a square or cell in a table
कोष्टी	पुं·	1. विणकर, कपडा विणणारा कारागीर 2. कोळी, जाळीकरणारा प्राणी	जुलाहा, बुनकर मकड़ी	a weaver a spider
कोष्ठ	पुं·	1. कोठा, जठर, आमाशय, पोट 2. धान्याचे कोठार 3. दिवाणखाना	कोष्ठ,आमाशय, कोठा, मेदा, पेट अनाज का भंडार दीवान खाना, बैठक	stomach granary living apartment, inner apartment

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोष्ठबद्धता	स्त्री·	शौचास न होण्याचा विकार	कोष्ठबद्धता, कब्ज़	constipation
कोष्ठशुद्धी	स्त्री·	कोठा साफ होण्याची क्रिया	कोष्ठ शुद्धि, पेट की सफ़ाई	clearing of bowels or stomach
कोस	पुं·	1. रस्त्याचे अंतर दाखविणारे एक परिमाण, (2 किंवा 3 मैलांचे)	कोस, दूरी नापने का एक परिमाण	a measure of two or in some places three miles
		2. तिरपेपणामुळे पुढे येणारा वस्तूचा भाग	कपड़ा/दीवार आदि का तिरछाई से आगे आने वाला हिस्सा	deviation from straightness or squareness
कोसला	पुं·	1. रेशमाचा किडा	कोश कीट, रेशम का कीड़ा	silk-worm
		2. कोशा	कोश, रेशम का कोया	a cocoon
कोसळणे	अ· क्रि·	1. ढासळणे, मोडून पडणे (घर कोसळले)	गिर पड़ना, ढहना	to tumble down
		2. जोराने-वेगाने खाली येणे (पाऊस कोसळतो)	टूट पड़ना, तेज़ी के साथ नीचे आना	to dash down violently, to fall profusely
		3. फिसकटणे (योजना कोसळली)	बिगड़ जाना, टूटना, टायँ टायँ फिस होना	to be marred, to be blighted/frustrated
कोह(-हा)ळा	पुं·	भोपळ्याच्या जातीतील आतून पांढरा गीर असलेले फळ	सफ़ेद कुम्हड़ा, पेठा	a pumpkin, gourd
कोहाळेपाक	पुं·	कोहळ्याची केलेली बर्फी	पेठा, पेठे की मिठाई	sweetmeat prepared from pumpkin/gourd

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोळ	पुं·	1. कैरी,-चिंच इ· चा पाण्यात चुरडून केलेला कच्चा गीर	घोल	liquor or liquid secretion of raw mango or tamarind by squeezing in a liquid
		2. गीर चुरडून घेतल्यानंतर राहिलेला	घोलने के बाद बचा हुआ फोक	refuse of that fruit after squeezing
		3. जळून खाक झाल्याची अवस्था	जलभुन कर खाक होने की अवस्था	state of being burnt into tinder
		4. तीळ झाडून उरलेली पेंढी	तिलेती, तिल के सूखे डंठलों की जुरी	a hand-bundle of sesamun plants remained after thrashing
कोळणे	स· क्रि·	गीर, एखाद्या द्रव पदार्थात चुरडून काढणे, सत्व काढणे	घोलना, पानी या किसी द्रव में डालकर मसलना, सत निकालना	to squeeze in a liquid (raw fruits)
कोळपण	स्त्री·	पेरलेल्या जमिनीतील तण काढण्याची क्रिया	गोड़ने की क्रिया	weeding with an agricultural implement
कोळपणे	स· क्रि·	कोळप्याने जमिनीतील तण काढणे	गोड़ना, घास खोदना (औज़ार से)	to weed with the agricultural implement
कोळ	अ· क्रि·	1. करपणे, काळवंडणे, उन्हाने काळेपडणे	जलना, झुलसना, भुनना, धूप से काला पड़ जाना	to be scorched, to be tanned
		2. निखारे राखेने झाकले जाणे	अंगारों पर राख जम जाना	(burning coal) to be suppressed or enveloped by ash
		3. धुमसणे	धुंधवाना	to smoulder

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कोळपा (पुं·), -पी (स्त्री·), -पे (न·)		पिकांच्या मध्ये उगवलेले तण काढण्याचे एक आऊत	गोड़ने का औजार	an agricultural implement for weeding
कोळंबा	पुं·	तांदळाची एक जात	चावल का प्रकार	a kind of rice
कोळंबी	स्त्री·	माशाची एक जात	मछली का एक प्रकार, झींगा	prawn, shrimp
कोळवण	न·	कोळीलोकांचा निवास	मछियारी जाति का निवास स्थान	habitation of the Kolis
कोळसा	पुं·	1. जळण्याच्या क्रियेत राख होण्याच्या पूर्वीच्या अवस्थेत असलेला पदार्थ	कोयला	charcoal
		2. खनिज कोळसा	खनिज कोयला	coal
कोळशीट	न·	कोळ्याचे जाळे	मकड़ी का जाल	spider's web
कोळसंडणे	अ· क्रि·	बाहेरून जळून काळे होणे	बाहर से जलकर काला हो जाना	to burn black only outside
कोळिष्टक	न·	'कोळशीट' पाहा	दे· 'कोळशीट'	vide 'कोळशीट'
कोळी	पुं·	1. मच्छीमार, मच्छीमारीचा धंदा करणारी जात किंवा त्या जातीचा माणूस	मधुआ (-वा), मछियारा	caste of fishermen or individual of it
		2. कोष्टी आपल्या अंगातून तंतू काढून जाळीकरणारा प्राणी	मकड़ी (-ड़ा)	a spider
कोळीवाडा	पुं·	कोळ्यांची वस्ती	मछियारों की बस्ती	quarter of the Kolis
कौ (-कंव) टाळ	न·	चेटूक, जारणमारण	टोना-टोटका, जारण मारण	dark magic

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कौटिल्य	न·	1. कुटिलपणा, वाकडेपणा 2. कूटनीती, मुत्सेद्देगिरी, चाणक्षपणा	कौटिल्य, कुटिलता, टेढ़ापन कूटनीति, चालाकी, होशियारी	crookedness Machiavellism, cunning statesmanship
	पुं·	आचार्य चाणक्य	आचार्य चाणक्य	another name of Âcarya Chanakya
कौटुंबिक	वि·	कुटुंबातील, कुटुंबासंधीचा, घरगुती	कौटुंबिक, पारिवारिक, कुटुंब संबधी, घरेलू	pertaining to the family, familiar, household
कौतुक	न·	'कवतिक' पाहा	दे· 'कवतिक'	vide '**कवतिक**'
कौपीन	स्त्री·	1. छाटी, लंगोटी 2. कफनी	कौपीन, लँगोटी कफनी	cloth-covering over the privies gownlike covering of a mendicant
कौमार (-र्य)	न·	1. मुलीची बारा ते सोळा वर्षे वयापर्यंतची अवस्था 2. पाच ते दहा वर्ष वयापर्यंतची अवस्था	कौमार्य कौमार्य, कुँवारापन	virginity childhood
कौल	न·	खापरी-(छापरावर घालण्याची)	खपड़ा (-रा), खपरैल	tile on the roof
	पुं·	1. वचन, करार, आश्वासन, बोली	कौल, वचन, इकरार, आश्वासन	promise, agreement

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. शासनाकडून किंवा मालकाकडून कुळाशी होणारा करार	इक़रारनामा, जमीन आदि का पट्टा	written assurance or engagement by government or a private owner to the tenant
		3. परवाना, आज्ञापत्र	परवाना, आज्ञापत्र	a warrant (to pass)
		4. देवतेची संमती	देवता की अनुज्ञा	consent of the deity
		5. शकुन	शकुन, सगुन	an omen
कौलकरार	पुं·	करारमदार	इकरार	agreement, contract
कौलनामा	पुं·	करारनामा	इक़रारनामा, पट्टा	deed of an agreement or contract
कौल प्रसाद	पुं·	देवाला संमती मागताना लावलेली फुले	देवता की अनुज्ञा के लिये चढ़ाये हुए फूल	flowers stuck upon a deity for asking for its consent
कौलार		कौलानी झाकलेले-(छप्पर किंवा घर)	खपरैल, खपड़े से छाया हुआ घर	a tiled roof or house
कौलारू	वि·	कौलांनी झाकलेले-शाकारलेले	खपरैलवाला, खपड़े से छाया हुआ	tiled
कौली	स्त्री·	सरकारकडून करारनाम्याने घेऊन प्रथमच केलेली जमीन	पट्टेपर ली हुई और पहली बार जोती हुई जमीन	land now first brought under cultivation upon an agreement or deed with the govt.

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
कौशल (-ल्य)	न·	1. कुशलता, पारंगतता, तरबेजपणा, नैपुण्य	कौशल, कुशलता, हुनरमंदी, निपुणता, चालाकी	expertness, cleverness, skill
		2. सुख, सुरक्षितता	कल्याण, सुरक्षितता	well-being, happiness, state of security
क्याट	न· पुं·	पत्यांचा जोड	ताश की गड्डी	a pack of cards
क्याटलॉग	पुं·	1. हजेरी नोंदपुस्तक	हाजिरी-रजिस्टर, उपस्थिति पंजी	a muster-roll
		2. पुस्तकांची सूची-यादी	पुस्तकों की सूची, तालिका	a catalogue
क्रम	पुं·	1. एका पाठोपाठ एक अशी मांडणी	क्रम, तरतीब, सिलसिला	order
		2. व्यवस्था पद्धत, मोड	नियमित व्यवस्था, ढंग	method
		3. प्रगती, पुढे जाणे	आगे बढ़ना, प्रगति	progress, going or stepping ahead
		4. नियम, विधी	विधि, नियम	rule
		5. परंपरा, संप्रदाय	परंपरा, संप्रदाय	tradition, custom. practice, usage
क्रमण	न·	पुढे पावले टाकण्याची - जाण्याची-क्रिया	क्रमण, कदम बढ़ने की/आगे चलने की क्रिया	advancing, moving forward
क्रमणे	अ· क्रि·	मरणे	मरना	to die
	स· क्रि·	1. पुढे जाणे,चालणे	आगे बढ़ना, कदम उठाना/बढ़ाना	to advance, to move forward, to proceed
		2. कंठणे, घालविणे	बिताना, गुज़ारना	to spend (time)
		3. ओलांडणे	तै करना	to cross, to pass over, to transgress

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्रमप्राप्त	वि·	1. ओघाने आलेला	क्रमप्राप्त, क्रमागत	duly fallen to one's lot
		2. परपरेने झालेला	परंपरागत	descended lineally
क्रमबद्ध	वि·	एकामागून एक असे शिस्तबद्ध	क्रमबद्ध, सिलसिलेवार, बातरतीब	systematic, orderly
क्रमरहित	वि·	अव्यवस्थित, क्रम-शिस्त-नसलेला	क्रमरहित, बेतरतीब	unsystematic, disorderly
क्रमशः	अ·	क्रमाक्रमाने, ठराविक पद्धतीने	क्रमशः, यथाक्रम, सिलसिलेसे	in due order, gradually
क्रमांक	पुं·	एकामागून एक येणारा आकडा किंवा संख्या	क्रमांक, क्रमसंख्या, सिलसिले का अंक	consecutive number
क्रमाक्रमाने	अ·	1. क्रम लावून, एका मागून एक या रीतीने	क्रमशः, सिलसिलेवार	consecutively, in due order, respectively
		2. हळू हळू	आहिस्ते आहिस्ते	gradually
क्रमिक	वि·	1. अभ्यासासाठी लावलेले (पुस्तक), पाठ्य	पाठविषयक, पाठ्य, दर्सी	applied or prescribed as text
		2. इयत्तावार नेमलेले	दर्जा/श्रेणी वार नियुक्त	prescribed standard-wise
		3. क्रमयुक्त	किसी क्रम से होन वाला	successive, serial
क्रय	पुं·	खरेदी	क्रम, खरीद, मोल लेना	purchase, buying
क्रय विक्रय	पुं·	खरेदी-विक्री	क्रय विक्रय, लेवा-बेची, खरीद-फरोख्त	purchase and buying and selling
क्रयशक्ती	स्त्री·	खरेदीची शक्ती किंवा वकूब	क्रमशक्ति, खरीद की ताक़त	purchasing power

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्रांत	वि·	1. पायाखाली घातलेला, चालून गेलेला आक्रमिलेला	क्रांत, लांघा हुआ	passed, walked over, transgressed
		2. व्याकुळ, अस्वस्थ, बेचैन	व्याकुल, बेचैन	agitated, distressed, uneasy
		3. आक्रमण केला गेलेला	आक्रांत, हमला किया हुआ	pervaded, occupied
क्रांतदर्शी	वि·	पलिकडचे-दूरवरचे-पाहणारा, ज्ञानी	क्रांतदर्शी, उस पार का/अति दूर का देखनेवाला	one who can see beyond or far off, omniscient seer, gifted with preternatural vision
क्रांती	स्त्री·	1. मुळापासून बदल, मोठे परिवर्तन, उलथापालथ	क्रांति, भारी उलटफेर, पूर्ण परिवर्तन, इनक्लाब	revolution
		2. सूर्याचा क्रमणमार्ग	सूर्य का क्रमण मार्ग	the sun's passage along the ecliptic
		3. पुढे जाणे, गति	क्रमण, गति	advance, progression
क्रांतिकारक	वि·	क्रांती-मोठे परिवर्तन-घडविणारा	क्रांतिकारी, इनकिलाबी	revolutionary
क्रांतिकारी	पुं·	राज्यक्रांती करिता धडपडणारा	क्रांतिकारी, राज्य क्रांति का प्रयासी	a revolutionary
क्रिया	स्त्री·	1. करण्याची हालचाल, कृती	क्रिया करने की चेष्टा, कृति	action, act, deed
		2. मेल्यानंतरचा विधी, उत्तरक्रिया	अंत्येष्टि	obsequies (such as cremation etc.)
		3. धार्मिक विधी	धार्मिक विधि	religious rites
		4. क्रियापद (व्याक·)	क्रिया (व्याक·)	a verb

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्रियाकर्म,-कर्मांतर	न·	मरणोत्तर क्रिया	क्रिया कर्म, मृतक क्रिया	obsequies, funeral rites
क्रियानष्ट	वि·	1. कृतघ्न 2. वचन न पाळणारा	कृतघ्न झूठा, अपने वचन का पालन न करनेवाला	ungrateful false to one's oath or promise
क्रियापद	न·	(व्याक·) क्रियावाचक शब्द	क्रिया, क्रियावाचक शब्द	a verb (gramm.)
क्रियाभ्रष्ट	वि·	धार्मिकआचार-विधी न पाळणारा	धार्मिक आचार-विधि का पालन न करनेवाला	one that disregards religious rites
क्रियावंत,-वान	वि·	हालचाल धडपड-प्रयत्न करणारा, कामात राहणारा	प्रयास/यत्न/चेष्टा करनेवाला, काम में रत रहने वाला	engaged in work, diligent, assiduous
क्रियाविशेषण	न·	क्रियेचे वैशिष्टय दाखविणारा शब्द (व्याक·)	क्रियाविशेषण, क्रिया की विशेषता बताने वाला शब्द	an adverb
क्रियाशील	वि·	धडपडकरणारा	क्रियाशील, सक्रिय	active
क्रियाशून्य	वि·	काही न करणारा	क्रियाशून्य, कर्महीन	inactive
क्रिडांगण	न·	खेळण्याचे मैदान	क्रीड़ांगण, खेल का मैदान	a play-ground
क्रीडा	स्त्री·	1. खेळ 2. मौज, करमणूक, मनोविनोद 3. कामविलास, संभोग	क्रीड़ा, खेल-कूद हास्य विनोद, मनोरंजन, दिल बहलाव काम विलास, रति के लिए संभोग	playing, play, sport pastime, amusement sexual pleasure
क्रुद्ध	वि·	रागावलेला, नाराज झालेला	क्रुद्ध	enraged, angered

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्रूर	वि·	1. निर्दय 2. हिंस्र, जंगली	क्रूर, निर्दय, बेरहम हिंस्र, जंगली	cruel, ruthless ferocious
क्रूस	पुं·	1. (+) या चिह्नाच्या आकाराचा वधस्तंभ 2. ख्रिस्तीलोकांचे धर्म चिह्न	योग चिह्न के आकार का वधस्तंभ ख्रिस्तियों का धर्मचिह्न	a cross the cross, the religious emblem of the Christians
क्रोड	न·, पुं·	1. छाती, ऊर 2. डुक्कर 3. एक कोटीची संख्या, शंभर लक्ष 4. शुद्धिपत्र, पुरवणी, परिशिष्ट	क्रोड, छाती, वक्ष:स्थल सुअर करोड़ की संख्या क्रोड पत्र	the breast a pig a crore (number) Appendix, addendum
क्रोडपत्र	न·	'क्रोड' (4) पाहा	दे· 'क्रोड' (4)	vide 'क्रोड' (4)
क्रोध	पुं·	राग, संताप, चीड	क्रोध, गुस्सा	anger, fury, wrath
क्रोधायमान	वि·	रागावलेला, संतप्त	क्रुद्ध, गुस्से वाला	angry, wrathful
क्रोधी	वि·	रागीट, संतापी, तापट	क्रोधी, गुस्सावर	prompt to anger, irate, ireful
क्रौंच	पुं·	करकोचा पक्षी	क्रौंच, कराँकुल	a heron, Ardea jaculator
क्रौर्य	न·	क्रूरता, क्रूरपणा, निर्दयता	क्रौर्य, क्रूरता, निर्दयता, बेरहमी	mercilessness, cruelty, ruthlessness
क्लांत	वि·	दमलेला भागलेला, थकलेला	क्लान्त, थका हुआ	wearied, tired, fatigued, exhausted
क्लांति	स्त्री·	थकवा, ग्लानी	क्लांति, थकावट	weariness, fatigue

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्लिष्ट	वि·	1. समजण्याला किंवा वाचण्याला कठीण, दुर्बोध	क्लिष्ट, दुर्बोध, कठिन	difficult, obscure
		2. कष्टाने जुळविलेला किंवा ओढूनताणून आणलेला	खींच खांच कर/बड़ी मुश्किल से निकाला हुआ (अर्थ)	far-fetched, forced, strained
क्लेश	पुं·	1. कष्ट, परिश्रम	कष्ट, परिश्रम, मेहनत	pains, labour
		2. यातना, व्यथा	क्लेश, दुःख, व्यथा, पीड़ा, तकलीफ़	distress, affliction
क्लेशकारक, दायक	वि·	कष्टदायक, दुःख-यातना- दायक	क्लेशकर, दुःखकारक, तकलीफ़देह	distressful
क्वचित्	अ·	1. कुठेतरी, फार थोड्या ठिकाणी	क्वचित्, कहीं कहीं	rarely, in very few examples or cases
		2. काही वेळाच, केव्हा केव्हाच	शायद, कभी, बहुत कम	on very rare occasions

क्ष

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्ष	न·, पुं·	1. कोणीही अज्ञात व्यक्ती, गृहीत व्यक्ती 2. अज्ञात संख्या	कोई भी अज्ञात या माना हुआ व्यक्ति अज्ञात संख्या	a certain person, an unknown person unknown or taken for granted number
क्ष किरण		हाडापर्यंत पोचणारे विद्युत्किरण	क्ष-किरण	X'ray
क्षण	पुं·	1. काळाचा सूक्ष्म अंश	क्षण, लमहा	a moment, an instant, measure of time equal to 4/5th of a second
		2. ब्राह्मणास दिलेले श्राद्धाचे निमंत्रण, श्राद्ध भोजन	श्राद्ध का भोजन या उसका निमंत्रण	invitation offered to Brahmins to take part in Shrâddha offerings (dinner)
क्षणजीवी	वि·	क्षणभरच जगणारा, क्षणभंगुर, क्षणिक	क्षणिक, क्षणभंगुर	momentary, transient
क्षणभंगुर	वि·	वरीलप्रमाणे	दे· 'क्षणजीवी'	vide 'क्षणजीवी'
क्षणभर	अ·	एक क्षण, किंचित्काल	क्षणभर, छनभर, क्षणमात्र	momentarily, for an instant
क्षणिक	वि·	क्षणभरच टिकणारा	क्षणिक, क्षणभंगुर	momentary, transient

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्षणोक्षणी, क्षणक्षणा	अ·	प्रत्येकक्षणी, सदासर्वदा	प्रतिक्षण, हर वक्त, नित्य	every moment, ever, always
क्षत	न·	जखम, व्रण	क्षत, घाव, जख़्म	a wound, a sore
क्षती	स्त्री·	1. नुकसान, हानी	क्षति, हानि, नुकसान	loss, diminution
		2. इजा, दुखापत	चोट, आघात, घाव, जख़्म	detriment, injury, harm
		3. नागवणूक	घाटा, लूट खसोट	plundering, stripping
		4. नाश	विनाश	destruction
क्षत्र	पुं·	1. क्षत्रिय	क्षत्र, क्षत्रिय	Kshatriya caste or an individual of that caste
		2. योद्धा, वीरपुरुष	योद्धा, वीर पुरुष	a warrior
क्षत्रिय	पुं·	1. चातुर्वर्णपैकी एकवर्ण जो राज्यकर्ता असे	चार प्रमुख वर्णों में से एक जो राज्यकर्ता होता था	one of the four prominent Aryan castes who had the responsibility of ruling over the people
		2. क्षत्रिय जातीचा पुरुष	उस वर्ण का पुरुष	man of that caste
		3. वीर, योद्धा	वीर, योद्धा, लड़ाका	a warrior
क्षत्राणी	स्त्री·	क्षत्रिय स्त्री	क्षत्राणी, क्षत्रिय स्त्री	a woman of that caste
क्षपणक	पुं·	1. जैन किंवा बौद्ध साधू-यती	जैन या बौद्ध यती	a Jain or Buddha mendicant
		2. जैन किंवा बौद्ध धर्माचा अनुयायी	जैन या बौद्ध धर्म का अनुयायी	a follower of Jain or Buddha religion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्षम	वि·	1. समर्थ, योग्य, लायक, जोगा	समर्थ, लायक, योग्य	able, fit, competent
		2. सोशीक, सहिष्णू, सहनशील	सहिष्णु, सहनशील	enduring, patient
क्षमता	स्त्री·	1. समर्थता, योग्यता, लायकी, शक्ती	क्षमता, शक्ति, योग्यता, लियाक़त	ability, capability, fitness, competency
क्षमत्व	न·	2. धारण किंवा ग्रहण करण्याची पात्रता	ग्रहण या धारण करने की पात्रता	capacity, power of holding or containing
क्षमस्व	अ·	क्षमा करा, माफ करा	क्षमस्व, क्षमा करो, माफ करो	apologetical expression, excuse me !
क्षमा	स्त्री·	1. पृथ्वी	पृथ्वी, धरती	the earth
		2. माफी	क्षमा, माफ़ी, दरगुज़र	forbearing, forgiving, pardon
		3. सोशीकपणा, सहनशीलता	सहनशीलता	endurance, sufference, patience
क्षमावंत, -वान्	वि·	1. दयावंत, क्षमाशील	क्षमाशील, दयावंत	merciful, forbearing, forgiving
		2. सहनशील	सहनशील	enduring, patient
क्षमापन	न·	माफी मागणे	क्षमापन, माफी माँगना	begging pardon
क्षम्य	वि·	क्षमा - माफ -करण्याजोगा	क्षम्य, दरगुज़र करने लायक	pardonable, excusable
क्षय	पुं·	1. ह्रास, झीज	क्षय, ह्रास, छीजन	waste, decay
		2. अवनती	अवनति	decline, degradation
		3. नाश	नाश, लोप	destruction, annihilation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. शरीर खंगत जाण्याचा एक रोग, राजयक्ष्मा	यक्ष्मा, तपेदिक	consumption, tuberculosis
		5. लोप	लोप	disappearing, cancellation
क्षयतिथी	स्त्री·	सूर्योदयाच्या वेळी नसणारी तिथी	क्षयतिथि, वह तिथि जो सूर्योदय के समय न होवे	a lunar day 'in absentia'
क्षयी	वि·	क्षयरोगग्रस्त	क्षयरोगग्रस्त	consumptive
क्षरणे	अ·क्रि·	1. क्षिरपणे, झरणे	चूना, टपकना	to ooze, to trickle
		2. नष्ट होणे	नाश होना	to perish
क्षांती	स्त्री·	क्षमावृत्ती, शांत राहून सहनशीलता	शांति, शांतियुक्त सहिष्णुता	forbearing with equilibrium of mind
क्षात्र	वि·	क्षत्रियाचा, क्षत्रियाला लागू असणारा	क्षात्र, क्षत्रिय संबंधी	relating to the Kshatriya
क्षार	पुं·	1. खार, लवण, मीठ	क्षार, नमक, खार	salt (in general)
		2. एक रासायनिक द्रव्य	शोरा, रेह, सज्जी	alkali (whether soda or potash)
		3. राख, भस्म	रक्षा, भस्म	ashes
क्षालन	न·	धुणे, धुवून टाकणे	क्षालन, धोना, धोकर शुद्ध करना	washing, cleansing by washing
क्षिति	स्त्री·	पृथ्वी	क्षिति, पृथ्वी	the earth
क्षिती	स्त्री·	1. क्षय, ह्रास	क्षय, ह्रास	decay, waste
		2. फिकीर, पर्वा	चिंता, फिक्र, परवाह	care, concern
क्षितिज	न·	आकाश - पृथ्वीच्या भेटीची रेषा	क्षितिज, उफ़ुक़	the horizon

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्षीण	वि·	अशक्त, रोड, खंगलेला	क्षीण, दुबला-पतला, कमज़ोर	emaciated, reduced to leanness, worn away
क्षीर	न·	1. दूध	क्षीर, दूध	milk
		2. पाणी	पानी	water
		3. झाडाचा पांढरा चीक	पेड़ों से निकलने वाला दूध जैसा रस, लासा	the milky juice or sap of trees
		4. खीर	खीर	a sweet dish prepared from rice and milk
क्षुण्ण	वि·	1. तुडविलेला, ठेचलेला, चिरडलेला	क्षुण्ण, कुचला, रौंदा हुआ, चूरा किया हुआ	crushed, pounded
		2. (लाक्ष:) चोखाळलेला, राबविलेला	अभ्यस्त, रूढ़	trampled, trodden
क्षुद्र	वि·	1. हलका, हलक्या दर्जाचा, हलकट, नीच	क्षुद्र, कमीना, ओछा, हलका, नीच	mean, low
		2. बिनमोलाचा, बिन महत्वाचा, य:कश्चित्	तुच्छ, नाचीज़, नगण्य	petty, insignificant
		3. अगदी लहान	बिल्कुल छोटा	very small
क्षुद्रघंटिका	स्त्री·	घुंगरू	क्षुद्रघंटिका, घुंघरू	a small tinkling bell
क्षुद्रता	स्त्री·	हलकेपणा, नीचपणा, अल्पता	क्षुद्रता, छोटाई, नीचता, ओछापन	meanness, littleness
क्षुद्रान्वेषी, क्षुद्रदृष्टि	वि·	बारीक सारीक न्यूनपणा, दोषपहाण्याची वृत्ती असलेला	न्यून-दोष खोजने वाला	fault-finding, censorious

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्षुधा	स्त्री·	भूक	क्षुधा, भूख	hunger
क्षुधार्त, क्षुधाक्रांत	वि·	भूकेने व्याकुळ झालेला	क्षुधार्त, क्षुधाक्रान्त, भूखा, भूख से पीड़ित	oppressed with hunger, hungry
क्षुब्ध	वि·	1. (मनात) खळबळ माजलेला	क्षुब्ध, क्षुभित, अशांत	agitated, stormy
		2. संतापलेला, खवळेला	क्रुद्ध, ख़फा	angry, excited, irritated
क्षुल्लक	वि·	क्षुद्र, य:किश्चत, किरकोळ, बिनमहत्वाचा	क्षुद्र, मामूली, नाचीज	insignificant, trivial, little, small
क्षेत्र	न·	1. शेत, जमीन	क्षेत्र, खेत, जमीन	a field
		2. पवित्र स्थान	तीर्थ स्थान	a sacred place or spot, place of pilgrimage
		3. भूप्रदेश	भूप्रदेश	region
		4. रणांगण	युद्धभूमी, रणांगण	a battle-field
क्षेत्रजीवी	पुं·	1. शेतीवर जगणारा, शेतकरी	खेती से जीविका चलाने वाला, किसान, खेतिहर	a husbandman, a farmer
		2. पंड्या, बडवा इ·	पंडा, जीविका के लिये तीर्थस्थान की धर्म विधि पर निर्भर रहनेवाला	a priest in a holy place living on pilgrims
क्षेत्रपाळ	पुं·	क्षेत्रदेवता जी शेताचे रक्षण करते	क्षेत्र देवता जो खेत की रक्षा करता है	guardian deity of a field or a place
क्षेत्रफळ	न·	क्षेत्राचे लांबी - रुंदीचे मोजमाप	क्षेत्रफल, रक़बा	area (length × breadth)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्षेत्रसंन्यास	पुं·	ठराविक क्षेत्राच्या बाहेर न राहण्याचे व्रत	क्षेत्र संन्यास, निश्चित स्थान छोड़कर अन्यत्र न रहने का व्रत	abandonment of any other place than what is determined
क्षेत्रोपाध्याय	पुं·	पंडा, बडवा, गयावळ	तीर्थ क्षेत्र में पुरोहित का काम करने वाला पंडा आदि	a Brahmin priest in a place of pilgrimage
क्षेपक	न·पुं·	मूल लिखाणात घुसडलेला भाग	क्षेपक, लेख आदि में पीछे से मिलाया हुआ अंश	interpolation
क्षेपणास्त्र	न·	अणुशक्तीच्या साहाय्याने दूरच्या निश्चित ठिकाणी काही क्षणात जाऊन पडणारे अस्त्र (बॉम्ब)	प्रक्षेपास्त्र	a missile
क्षेम	न·	1. कल्याण, हित, शुभ, मंगल	क्षेम, कुशल, मंगल, कल्याण, खैरियत	welfare, weal
		2. सुख	सुख	happiness
क्षेमकुशल	न·	भेट होताच विचारलेला कुशल समाचार, वास्तपुस्त	खोज ख़बर	enquiry about one's welfare
क्षेमालिंगन	न·	भेट होताच मारलेली मिठी	मिलते ही दिया हुआ आलिंगन, भेंट	a friendly embrace
क्षोभ	पुं·	1. मनाची खळबळ, क्षुब्धता	खलबली, व्याकुलता	agitation, commotion, excitement of the mind
		2. संताप, क्रोध	क्षोभ, क्रोध, गुस्सा	anger, irritation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
क्षोभणे	अ·क्रि·	1. रागावणे	क्रुद्ध होना, गुस्सा होना	to be angry, to be irritated
		2. मनाची खळबळ होणे	क्षुब्ध होना, व्याकुल होना	to be agitated
क्षौर	पुं·	हजामत	क्षौर, हजामत, बाल मुँडवाना	shaving (esp. of the head)
क्षौरकर्म	न·	पितर - श्राद्धाच्या वेळी डोक्याचे केस, मिशा आदि साफ करण्याची विधी	पितृकर्म में सिर आदि के बाल मुँडवाने की विधि	complete shaving of the head as well as the mustache and the beard, tonsure (ceremony)

ख

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खंक (-ख)	वि·	1. काहीच नसलेला, निर्धन, दरिद्री, गरीब	कंगाल, गरीब, निर्धन, भुक्खड़	penniless, wretchedly poor
		2. क्रूर, निर्दय	क्रूर, बेरहम	cruel, savage
		3. चिक्कू, कृपण, कंजूष	कंजूस, मक्खीचूस	miserly
		4. अशक्त, खंगलेला	कमज़ोर	weak, feeble
खंकारणे	अ·क्रि·	1. खाकरणे	खँखारना	to clear the throat (of phlegm)
		2. संकेत रूपाने खाकरणे किंवा खोकणे	संकेत रूप में खाँसना	to cough
खंकाळ(-ळा)	वि·	1. दुष्ट, उग्र	दुष्ट, उग्र, ज़ालिम	ferocious
		2. तिरसट, रागीट, लहरी	सनकी, झक्की, खब्ती	surly, ill-tempered
		3. तापट (घोडा)	चालाक, तेज़, फुर्तीला (घोड़ा)	fiery, mettlesome (a horse)
खंगणे	अ·क्रि·	1. झिजणे, रोडहोणे, अशक्त होणे	दुर्बल होना, कृश होना	to be reduced or enfeebled
		2. दरिद्री होणे	कंगाल बनना	to be poor
खंगार	पुं·	पक्की भाजलेली वीट	जली हुई ईंटें	vitrified bricks
खंगाळणे	स·क्रि·	खळबळणे, स्वच्छ पाण्यात पुनः हलवून धुणे	खंगालना	to rinse, to wash lightly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खंज(-जि)री	स्त्री·	डफासारखे पण त्याहून लहान व झंकार युक्त पत्र्या लावलेले चर्मवाद्य	खँजडी (-री), एक चर्मवाद्य (झंकार करनेवाला)	a tamburine with jingles, timbrel
खंजीर	पुं·	कट्यार	खँजर, कटार	a dagger
खंड	पुं·	1. तुकडा	टुकड़ा, हिस्सा, भाग	a part, a piece, a fragment
		2. पृथ्वीचा भाग	पृथ्वी का एक भू भाग (एशिया आदि)	a continent
		3. कुळाने जमीन मालकास देण्याची वार्षिक रक्कम किंवा धान्य	जमींदार को मिलनेवाला उत्पादन का हिस्सा या पैसा, खिराज, लगान	a contribution by a tenant to the land-lord
		4. निवाडा, करार	फ़ैसला, इकरार	an award, an agreement
		5. व्यत्यय, अडथळा, भंग, खळ	खंड, रुकावट, खलल, बाधा	intermission, break
		6. दालन	दालान	an apartment
		7. पुस्तकाचा- ग्रंथाचा भाग	खंड, पुस्तक का विभाग	a part of a book, a section
खंडकरी	पुं·	खंडाने-करा़राने - शेत करणारे कूळ	रैयत, पट्टेदार, काश्तकार	a tenant
खंडकाव्य	न·	प्रदीर्घ कथाकाव्य	खंडकाव्य	an epic poem, epicoid
खंडचिठ्ठी	स्त्री·	शेत करायला देण्या विषयी चे करारमदार	पट्टा	an agreement

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खंडण (-न)	न·	1. तोडण्याची क्रिया	खंडन, काटना या तोड़ना	cutting, breaking
		2. खोडून काढणे (मुद्दा)	खंडन, दोष दिखलाकर किसी बात या सिद्धांतो कों अमान्य करना, तरदीद	contradiction or refutation
खंडणमंडण	न·	'खंडनमंडन' पाहा	दे· 'खंडन मंडन'	vide 'खंडन मंडन'
खंडणी	स्त्री·	1. करभार (मांडलिक किंवा जित राजाकडून)	करभार	tribute
		2. दंडा दाखल गावावर बसविलेला कर	गाँव के ऊपर सज़ा के स्वरूप लादा हुआ सामुदायिक कर	a punitive tax levied collectively, mulet
		3. सोडवणुकीची किंमत	मुक्तिधन, निष्कृतिधन	price demanded for liberating
खंडणूक	स्त्री·	1. कामाचे कंत्राट, - मक्ता, - ठेका	इजारा, ठीका, ठेका	a contract or monopoly
		2. कामाची किंमत, अटी इ· ठरविणे	शर्तें, कीमत आदि तै करना	settling price, terms etc.
खंडणे	स·क्रि·	1. तुकडे करणे, तोडणे	टुकड़े करना, तोड़ना	to break, to reduce into fragments
		2. नाश करणे	नाश करना	to destroy, to smash
		3. मुद्दा खोडून टाकणे, निरुत्तर होणे	रद करना, काटना, निरुत्तर कर देना	to refute
		4. किंमत - अटी इ· निश्चित करणे	मूल्य/शर्तें आदि निश्चित करना	to settle the price or terms
		5. अटी पूर्ण करणे	शर्तें पूरी करना	to fulfil the terms
	अ·क्रि·	1. तुटणे, भंग पावणे	टूटना, खंडित होना	to break, to go to pieces suddenly
		2. नाश पावणे	नाश होना	to perish

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खंडन मंडन	न॰	दुसर्याचे मत खोडून काढून स्वमताचे समर्थन करणे	खंडन मंडन, परपक्ष का प्रतिवाद करके स्वपक्ष का समर्थन करना	refutation and ratification
खंडून देणे - घेणे	स॰क्रि॰	मक्त्याने - करार करून काम देणे - घेणे	ठीका देना/लेना, इक़रार करना	to make an agreement
खंडा	पुं॰	रुंद पात्याची दुधारी तलवार	खाँडा, तलवार (दोधारी)	a doubled - edged sword
खंडाईत	पुं॰	अशी तलवार चालविणारा	खाँडा/तलवार चलानेवाला	a swordsman
खंडातरीय	वि॰	एका खंडातून दुसर्या खंडात जाणारे (विमान इ॰)	पार महाद्वीपी, भूखंडीय	transcontinental
खंडित	वि॰	1. तुटलेला, मोडलेला	खंडित, टूटा हुआ, भग्न	broken
		2. भंग पावलेला, स्थगित - तहकूब झालेला	रुका हुआ, रुद्ध	interrupted
		3. ठोक, घाऊक	नक़द, थोक	wholesale
		4. मक्त्याने दिलेला - घेतलेला	इजारे पर दिया या लिया हुआ	contracted for
खंडी	स्त्री॰	1. वीस मणाचे वजन (पूर्वीचे)	बीस मन का बोझ	the old weight of twenty maunds or 800 seers
		2. फार मोठी संख्या	बहुत बड़ी संख्या	a great quantity
		3. वीस ही संख्या	बीस की संख्या	the number twenty
खंडोगणती	वि॰	खूप, अतिशय, अमाप, फार मोठ्या संख्येने असलेला	बहुत, विपुल, बहुत बड़ी संख्या का	immeasurable, plenty
खंत	स्त्री॰	1. दुःख, ग्लानी	दुःख, उदासी, ग्लानि	sorrow, sadness, depression

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पस्तावा, पश्चाताप, उद्वेग	पछतावा, उद्वेग	repentence, mental agony
खंतावणे	अ·क्रि·	1. खंत वाटणे	उदासी छाना, अफसोस होना, उद्विग्न होना	to be sorrowful, -sad, -depressed
		2. काळजीकरणे, फिकीर करणे, संचित होणे	चिंता/फिकर होना	to long and pine, to be anxious
खंती	स्त्री·	1. अशांती, अस्वस्थता, बेचैनी	अशांति, बेचैनी, व्याकुलता	inquietude, uneasiness
		2. तिरस्कार, कंटाळा	घिन, नफ़रत	disgust
		3. शरम, लाज	लज्जा, शरम	shame
खंदक	पुं·	1. खोल खड्डा	खाई, गहरा गड्ढा	a deep ditch, -pit
		2. किल्ला इ·च्या भोवतालचा खोल व मोठा चर	खंदक, दुर्ग आदि के चारों ओर का गहरा गड्ढा	a trench round a fort
खंदा	वि·	1. बळवान, बळकट, मजबूत	मज़बूत, तगड़ा	strong, able
		2. पाणीदार, तल्लख	तेज़	high - mettled (horse), fiery
खंबीर	वि·	1. बळकट, पक्का, मजबूत	मज़बूत, पक्का	firm, strong
		2. नडगमगणारा, स्थायी, निश्चित	स्थायी, निश्चित, अडिग	stable, settled, fixed
खकाणा	पुं·	1. केरकचर्याचा धुरळा	धूल गर्द, कचरा	dust or dirt lying or rising
		2. तंबाखू - मिरची इ· ची धूळ व तिचा खोकला आणणारा उग्र दर्प	तंबाकू, लाल मर्च आदि की बुकनी और उसकी खाँसी लाने वाली तेज़ गंध	dust of snuff or powdered peppers causing cough

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खगोल	पुं·	1. आकाशाचा गोल	खगोल, आकाशमंडल	celestial sphere
		2. आकाशातील ग्रहगोल	आकाश का ग्रह मंडल	the stary vault
		3. ज्योतिष (शास्त्र)	खगोल विद्या	astronomy
खग्रास (ग्रहण)	वि·	पूर्णपणे ग्रस्त, -ग्रासलेले (ग्रहण)	खग्रास, सर्वग्रास (ग्रहण)	totally eclipsed
	पुं·	1. (सूर्य - चंद्राचे) पूर्ण ग्रहण, पूर्णग्रास	पूर्ण ग्रहण, पूर्ण ग्रास (सूर्य - चद्रं का)	total eclipse
		2. (लाक्ष:) पूर्ण नाश	पूर्ण नाश	total annihilation
खच	पुं·	1. ढीग, रास	ढेर, राशि, अटाला	heap
		2. दाटी	भीड़	crowdedness
खचणे	अ·क्रि·	1. खाली बसणे - जाणे	धँसना, दब जाना या बैठ जाना, नीचे खिसकना	to yield or sink down
		2. कोसळून पडणे, ढासळणे	ढहना, गिरना	to tumble down, to fall down
		3. धैर्य - अवसान गळणे, आशा नाहिशी होणे	हारना, हिम्मत पस्त होना, निराश होना	to break down
		4. मरणे	मरना	to die
		5. फिसकटणे, फसणे	विफल होना, नाकाम होना	to fail, to be frustrated
		6. दाटी होणे	भीड़ होना	to be crowded
	स·क्रि·	1. जडविणे, मढविणे	जड़ना, एक वस्तु को दूसरी में बैठाना/जमाना, पच्ची करना	to set (jewels etc.)
		2. ठासून भरणे, दाटी वाटीने भरणे	खचाखच/ ठसाठस भर देना	to stuff in, to cram in
खचित	वि·	जडविलेला, जडलेला (रत्ने इ·)	खचित, जड़ा हुआ	set, studded, inlaid

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खचि(-ची)त	अ·	खरोखर, निश्चितपणे, अवश्य	सचमुच, निश्चित रूप से, अवश्य, यक़ीनन्	certainly, surely. positively
खच्ची	स्त्री·	1. अंड बडविण्याची क्रिया	खस्सी/ खसी करने की क्रिया	castration
		2. काट छाट	काट छाँट	pruning
	वि·	1. अंड बडविलेला (पशू)	खसी किया हुआ	castrated
		2. छाटलेला (वृक्ष)	काटा हुआ	lopped, pruned, cut
खच्ची करणे	अ·क्रि	1. अंडे बडविणे	ख़सी करना, अंडुआना, बधिया करना	to castrate
		2. काटणे, छाटणे	काटना, छाँटना	to cut, to prune
खच्चून	अ·	1. दाटून, ठासून	खचाखच, ठसाठस	densely
		2. जोरलावून	कसकर	with vehemence
खजानची (-जी)	पुं·	'खजिनदार' पाहा	दे· 'खजिनदार'	vide 'खजिनदार'
खजिनदार	पुं·	खजिना - कोष-संभाळणारा अधिकारी	खजांची, कोषाध्यक्ष	a treasurer
खजिना	पुं·	1. धनसंग्रह, कोश	खज़ाना, कोष	a treasury
		2. साठा, संचय	भंडार, संचय, संग्रह	a store, repository
खजील	वि·	लज्जित	लज्जित, शर्मिंदा	ashamed, abashed
खजूर	पुं·	खजूरीच्या झाडाचे फळ	खजूर	date
खजूरी	स्त्री·	खजूर लागतात ते झाड	खजूर का पेड़	date-tree, date-palm
खट	वि·	1. खट्याळ, खोडकर	नटखट, शरारती, ऊधमी	mischievous, scamp
		2. निर्लज्ज	निर्लज्ज	callous
	स्त्री·	भानगड, पंचाईत, लंचाड	झंझट, झमेला	perplexing affair

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खटकणे	अ·क्रि·	1. अडकणे, टोचणे	खटकना, चुभना	to be detained by an impediment, to stick, to rankle, to prick
		2. बोचणे, मनाला बरे न वाटणे, मनांत न उतरणे	बुरा लगना, अनुचित जान पड़ना	to feel improper, to scruple
खटकर्म	न·	1. ब्राह्मणाची षट्कर्मे	खट-करम, ब्राह्मणो के छः अह्निक विधि	the six rituals of the Brahmins
		2. (लाक्षः) कंटाळवाणे - रटाळ - काम	(लाक्ष·) उकतानेवाला कोई काम	(fig.) a long, tedious or vexatious business
खटका	पुं·	1. घाव, आघात	घाव, चोट, आघात	stroke
		2. चाप, कळ, मळसूत्र	सिटकिनी, कल, चाँप, पेंच-पुरजा	any clasp or spring-catch
		3. झगडा	झगड़ा, टंटा	sharp altercation, clash
		4. खट् असा आवाज	खटका, 'खटखट' की आवाज़	click, clack, knock, rap
		5. (लाक्षः) संशय, शंका	(लाक्ष·) आशंका, संदेह	a catch or hitch in mind, apprehension
खटकूळ	न·	कर्ज चुकविणारे कूळ	कर्ज अदा करने में टालमटोल करने-वाला आसामी	a debtor who avoids payment, a tough-fisted tenant
खटकेबाज	वि·	उत्तरास प्रत्युत्तर देणारा, चुरचुरीत (संवाद)	(ऐसा संवाद) जिसमें वाद प्रतिवाद हो, चटपटा, मजेदार	catching, hitting

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खटखटे	न·	पाखरांना उडवून लावण्या साठी योजलेले आवाज करणारे यंत्र	खटखटा, पक्षियों को भगाने के लिये बनाया हुआ आवाज़ करनेवाला यंत्र	a noisy contrivance to frighten away birds
खटणे	अ·क्रि·	1. रुसून बसणे, हट्टास पेटणे, अडून-हटून बसणे	रूठना, अड़ना, जिद पकड़ना	to hold back doggedly, to stick, to sulk
		2. तटणे, थांबणे, तहकूब करणे	रुकना, बाधा पड़ना, मुल्तवी होना	to stop, to come to a stand, to be obstructed
खटनट	स्त्री·	1. काळजी, त्रास	चिंता, फ़िक्र, झंझट	bother and fuss, care and trouble
		2. कटकट, भांडण तंटा	झगड़ा, टंटा, फसाद	wrangling, squabbling
	वि·	लुच्चा, ठक	लुच्चा, बदमाश	rascal, vile, roguish
खटपट	स्त्री·	1. प्रयत्न, धडपड	यत्न, कोशिश, चेष्टा	attempt, endeavour, striving
		2. परिश्रम, उद्योग, मेहनत	परिश्रम, मेहनत, उद्योग, कष्ट	pains, active bustle, busy stir
		3. त्रासदायक काम	तकलीफ देनेवाला काम	any troublesome business
खटपटणे	अ·क्रि·	प्रयत्न करणे, धडपड करणे	कोशिश करना, चेष्टा करना	to strive strenuously
खटपट्या	वि·	खटपटी - प्रयत्न करणारा	परिश्रमी, मेहनती	diligent and lively
खटला	पुं·	1. कज्जा, दावा, फिर्याद	अभियोग, नालिश, मुकदमा, फरियाद	a law suit, a case
		2. भांडण तंटा	झगड़ा, अनबन	dispute, quarrel
		3. जमीनजुमला, गुरेढोरे इ·	जमीन, जायदाद, ढोर - मवेशी आदि	property like lands, houses, cattle etc.

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. कुटुंब, परिवार	कुनबा, परिवार	family
		5. पत्नी, कारभारीण	पत्नी, घरवाली	wife
		6. पोट भरण्याचा उद्योग, व्यापार - उदीम	उद्योग, व्यवसाय	trade, business, employment
		7. त्रासदायक - गुंतागुंतीचे काम, प्रकरण, लचांड	झंझट, झमेला	affair, case, troublesome or involved matter
खटलेखोर	वि·	भांडखोर, कज्जेखोर	झगड़ालू, कजिया दलाल	quarrelsome, contentious
खटलेवाईक	वि·	1. कुटुंब वत्सल	बाल बच्चे वाला	having a family
		2. जमीनजुमला इ· बाळगून असणारा	ज़मीन - जायदाद वाला	propertied
खटाई	स्त्री·	आंबटपणा	खटाई, खट्टापन	sourness, acidity
खटाटोप	पुं·	1. मेहनत, दगदग, धावाधाव	कड़ी मेहनत, परिश्रम, दौड़ धूप	mighty movements
		2. भलीमोठी तयारी, अवडंबर	बड़ी भारी तैयारियाँ, साजबाज	plans/preparations, any great outlay
		3. मोठा डौल	शान, ठाठ, दिखावा, आडंबर	ostentatious display
खटारा	पुं·	1. गाडीचा सांगाडा	गाड़ी का ढाँचा, बहिराकार	frame of a bullock-cart
		2. बैलाची मोठीगाडी (सामान वाहणारी)	बड़ी बोझ ढोनेवाली बैलगाड़ी	a big bullock-cart for carrying goods etc.
खट्टा	पुं·	1. कमरेचा टाका - सांधा	कमर की हड्डी, रीढ़ की हड्डी	joints of the loins, small of the back

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. ताठरपणा, घमेंड	घमंड, शान	haughtiness, high notion of one's own importance
	वि·	1. आंबट	खट्टा	sour, acid, tart
		2. (लाक्ष:) असंतुष्ट, निरुत्साही	अप्रसन्न, नाराज़	(fig.) displeased
खट्टू	वि·	1. नाखूष	नाखुश	displeased
		2. निराश, हताश	निराश, हताश, विफल मनोरथ	frustrated
खट्याळ	वि·	द्वाड, खोड्याकाढणारा	नटखट, शरारती	mischievous
खडक	पुं·	दगड, पत्थर, पाषाण	पाषाण, बड़ा पत्थर	rock
खडकणे	अ·क्रि·	1. वाळून - सुकून कडकडीत होणे	सूखकर कड़ा बनना	to dry and become hard and stiff
		2. थबकणे	ठिठकना	to stand still
		3. थक्क होणे	भौंचक हो जाना, धक्क रह जाना	to be amazed, to be surprised
खडकावणे	स·क्रि·	1. रागे भरणे, खरडपट्टी काढणे	डाँटना	to remonstrate, to take to task, to reprove
		2. थांबविणे, अटाकवणे, रोकणे	रोकना, प्रतिबंध करना	to stop, to restrain
खडकाळ	वि·	खडकांनी भरलेला	पथरीला	rocky
खडखडणे	अ·क्रि·	खडखड आवाज होणे	खड़खड़ाना, खड़कना	to rattle
खडखडविणे	स·क्रि·	खडखड आवाज करणे	खड़खड़ाना, खटखटाना	to make a rattling sound or noise

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खडखडाट	पुं·	1. रिकाम्या भांड्याचा आवाज	खड़खड़ाहट, खाली बरतन की आवाज़	loud rattling or clattering sound or noise (as of empty vessels)
		2. आत्यंतिक अभाव, शून्य	बड़ा अभाव, शून्यता	utter emptiness, voidness or void
		3. (लाक्ष:) दुर्भिक्ष	(लाक्ष·) अकाल, दुर्भिक्ष	(fig.) hard times, scarcity
खडखडीत	वि·	1. 'कडकडीत' पाहा	दे· 'कडकडीत'	vide 'कडकडीत'
		2. पूर्ण बरा, - तंदुरुस्त	पूर्ण स्वस्थ, -तंदुरुस्त	completely cured, hale and hearty, sound
		3. स्पष्ट, उघडउघड	साफ़, खुल्लम खुल्ला	straight-forward, free-spoken, blunt
खडंग	वि·	कडकडीत, अगदी सुकलेला	बिलकुल सूखा, कड़ा	dried to the degree of hardness
खडण	वि·	1. नाठाळ, खट्याळ	अड़ियल, शरारती	obstinate, troublesome, mischievous
		2. वांझ (मादी पशू)	बांझ	barren
खडणे	अ·क्रि·	झडणे, गळणे (पाने इ·)	गिरना, टपकना (झाड़ के पत्ते आदि)	to fall
खडतर	वि·	1. अतिशय कष्टाचा, तापदायक, कठिण	कठिन, मुश्किल, तापदायक	strenuous, very difficult, very trying
		2. उग्र, घोर, तीव्र	उग्र, घोर, तीव्र	fierce, very ardent
		3. खोडसाळ, दुष्ट	शरारती, दुष्ट	vile, vexatious

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खडप	पुं·	1. खडक, खडकाळ पृष्टभाग	चट्टान, पथरीला पृष्ठभाग	a bed or a mass of rock, rock
		2. खरकटया भांड्यांचा ढीग	जूठे बरतनों का अटाला/ढेर	pile of foul culinary vessels
खडपा	पुं·	1. सुटलेला कडा, सुळका	खड़ी चट्टान, कगार, करार	a cliff
		2. दरड, टेकाड	नदी का ऊँचा किनारा, पथरीला टीला, पहाड़ी की चढ़ाई	rocky acclivity
खडबड	स्त्री·	1. खडबड असा आवाज	खड़खड़ाहट	rattling sound
		2. झगडा, किटकिट	झगड़ा, किचकिच	squabbling, bickering
		3. गोंधळ	खड़बड़ी, गड़बड़, गोलमाल	confusion, disorder
		4. अडगळ, रद्दी सामान सुमान	कबाड़, अटाला, टूटी फूटी चीजें	lumber
		5. खडबडीतपणा	खड़बिड़ापन, ऊबड़खाबड़	roughness or ruggedness (of ground)
खडबडणे	अ·क्रि·	1. खडबड असा आवाज करणे	खड़बड़ की आवाज करना	to rattle, to clatter
		2. घाबरणे, भयभीय होणे	खड़बड़ाना, घबराना, हड़बड़ाना	to be agitated, to be frightened
खडबडाट	पुं·	1. खडबड असा आवाज	खड़बड़ाहट, 'खड़बड़' की आवाज़	rattling or clattering sound or noise
		2. गोंधळ, कल्लोळ	खलबली, गोलमाल	confusion
खडबडीत	वि·	1. समपातळी नसलेली, वरखाली असलेली (जमीन)	ऊँचा नीचा, ऊबड़ खाबड़	uneven

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. खरखरीत, स्पर्शाला गुळगुळीत - सुळसुळीत न लागणारा	खुरदरा	rough
खडबडून	अ·	1. घाबरून, भयभीत होऊन	हड़बड़ाकर, चौंककर	with fright
		2. झिंझाडून	झँझोड़कर	reboundingly, floutingly
खडस, खडूस	वि·	(म्हातार्या मनुष्याच्या बाबतीत) तगडा, मजबूत	मज़बूत, स्वस्थ, तगड़ा (बूढ़ा आदमी)	hale and hearty (attributed to an old man)
खडसणी	स्त्री·	1. काटाकाट	काट छाँट	cutting, pruning
		2. खरडपट्टी - निर्भर्त्सना	डाँट, फटकार, भर्त्सना	remonstrance, reproving
खडसणे	स·क्रि·	1. फांद्या - डहाळ्या - तोडणे	टहनियाँ काटना	to chop, to cut, to prune
		2. खरडपट्टी काढणे	डाँटना, फटकारना	to remonstrate, to reprove
खडसावणे	स·क्रि·	1. बजावून सांगणे, ताकीद देणे	जता देना, खबरदार करना	to enjoin strictly
		2. रागावून बोलणे	डाँटना, फटकारना, घुड़कना	to reprove
खडा	वि·	1. उभा, ताठ	खड़ा, सीधा	standing, erect
		2. (हिशेब) अपुरा, बिनतपशीलाचा	कच्चा, रुका हुआ (हिसाब)	unclosed, not finally entered with due detail
		3. न स्वीकारलेला (चेक इ·)	अस्वीकार हुई (हुंडी आदि) अनिर्णीत	pending, not rejected nor accepted (a cheque)

मराठी शब्द	व्या· को	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. सतत ठेवलेला, अखंडित	स्थायी, अखंडित, न टूटा हुआ	constant
	पुं	1. बारीक दगड	कंकर (-ड)	a small stone, a pebble
		2. चुन्याची कळी	टुकड़ा, चूने की कली	a nodule (of lime)
		3. तुकडा (हिंग, कात इ॰ चा)	डला, डली (मिसरी, हॉंग आदि का टुकड़ा)	a lump or bit (of catechu, assatoetida etc.)
		4. रत्न किंवा कोंदणात बसविलेला पैलूदार काचेचा तुकडा	आभूषण में जड़ा हुआ रत्न या कांच का टुकड़ा	gem or stone in a ring or trinket
		5. पोटातील गाठ झालेला मळ	पेट में सूखकर बनी मैल की गाँठ	lump of hardened faeces, seybalum
		6. गळाची लहान ढेप	गुड़ की छोटी भेली	a small mass of jaggery
खडाखड(-डां)	३	1. अस्खलित, न थांबता (बोलणे)	बिना रुके, अस्खलित रूप से	without a break (speech)
		2. खडखड आवाज करीत	खड़ खड़ की आवाज के साथ	cracklingly, gratingly
		3. तत्क्षणी	उसी वक़्त	at the instant, on the spot, promptly
खडाखडी	स्त्री·	कुस्तीचा एक प्रकार (ज्यात उभ्याने दोघांचे डावपेच चालतात)	कुश्ती का एक प्रकार	a strategem in wrestling
खडाजंगी	स्त्री·	1. जोराचे भांडण	कड़ाके का झगड़ा	a sharp contest or clash
		2. मारामारी, जोराची लढाई	मारकाट, जोर की लड़ाई	a violent fight

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खडावा	स्त्री·ब·व·	लाकडाची बनविलेली पादत्राणे	खड़ाऊँ	wooden sandals or pattens
खडाष्टक	न·	भांडण, बेबनाव, वैर	अनबन, मनमुटाव, बैर	rift, quarrel, enmity
खडी	स्त्री·	1. एक प्रकारचा चिकट रंग किंवा त्या रंगाने कापडावर उठविलेली नक्शी	उत्तू, उत्तू से किया बेल बूटे का काम	a composition of talc, gum etc. for raising figures in cloth
		2. (सडकेवर पसरण्याची) गिट्टी	कंकड़ी, गिट्टी	metal
खडीचाकरी	स्त्री·	अविश्रांत चाकरी	अविश्राम चाकरी/सेवा	incessant/ unintermittent attendance
खडी ताजीम	स्त्री·	सन्मानार्थ उठून उभे राहणे	किसी के सम्मान के लिये उठ खड़ा होना	rising to receive or to honour a great guest
खडीदुपार	स्त्री·	ऐन मध्याह्नीची वेळ, भर दुपार	ऐन मध्याह्न	high noon
खडीहुंडी	स्त्री·	अजून न स्विकारलेली हुंडी, अनिर्णीत हुंडी किंवा चेक	खड़ी हुंडी	a pending cheque
खडीसाखर	स्त्री·	साखरेचे स्फटिक	मिश्री, मिसरी	sugar-candy
खडूळ	वि·	गढूळ, माती मिश्रित	गँदला, मटमैला	muddy, turbid
खडुळणे	अ·क्रि·	गढूळ होणे	गँदला होना	to become muddy
	स·क्रि·	गढूळ करणे	गँदला करना	to make muddy or turbid

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खडू	पुं·,स्त्री·	1. एक प्रकारची पांढरी माती जी लिहिण्याच्या किंवा रंग देण्याच्या कामी वापरतात	खड़िया, खरिया मिट्टी, रामखली, सिलखड़ी	chalk, white clay, gypsum
		2. अशा माती पासून बनविलेली कांडी किंवा गोळा	इस मिट्टी से बनायी हुई सलाई या छड़	stick of the chalk
खडेखडे	अ·	उभ्याउभ्या	खड़े खड़े	on legs, readily
खडेघाट	पुं·	कपड़े धुण्याचा घाट	कपड़े धोने का घाट	washing place on a river
खड्डा	पुं·	जमिनीत खोल खणलेली किंवा पडलेली पोकळी	खड्ड, गड्ढा, गढ़ा, गर्त	a pit, a ditch
खण	पुं·	1. चोळी करण्याच्या कापडाचा तुकडा	खंड, एक चोली के पर्याप्त कपड़ा	a piece enough for making a चोली (breast-cover)
		2. खोलीचा दोन तुळ्यांमधील भाग (अदमासे ५-६ फूट)	खंड, मकान में दो कड़ियों (धरनों) के बीच का भाग	space betwixt two beams
		3. इमारतीचा एक भाग, मजला	तल्ला, मंजिल	a storey
		4. कप्पा, खाना	ख़ाना, मेज-संदूक आदि का दराज़	a drawer
		5. तळघर, कोठार	तहखाना, भुईंधरा	a cellar
		6. छपाईचे खिळे ठेवण्याच्या चौकटीतील एक खाना	टाइपों की बक्स का एक खाना	a pigeon hole, a cell in the type - case
		7. मोठा खाडा किंवा खड्डा	बड़ा गड्ढा	a big ditch or pit

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खणकाविणे	स·क्रि·	पाहा 'खडसाविणे'	दे· 'खडसाविणे'	vide 'खडसाविणे'
खणखण, खणा	अ·	खणखण बाजवून किंवा वाजवीत, झणझणित	खनक कर, झन्नाकर	with a clang or clank or ring
खणखणणे	अ·क्रि·	खणखण, झणझण आवाज होणे	खनकना, खनखनाना	to clang, to ring
खणखणाट	पुं·	खणखण असा आवाज	खन खन की आवाज़, झन्नाहट	clanging, ringing
खणखणीत	पुं·	1. (आवज) चांगल्यारीतीने ऐकू येईल असा, दणदणीत	खनखना, घनकारा, जोरदार आवाज़ का	loud-sounding
		2. (प्रकृतीने) धडधाकट	स्वस्थ, तंदुरुस्त, तगड़ा, चंगा	hale, hearty, sound
		3. स्पष्ट वक्ता, सरळ	साफ़ साफ़, मुँहतोड़	outspoken, plain, straight
खणणे	अ·क्रि·	जमिनीत खड्डा पाडणे, खोदणे	खनना, गड्ढा करना, खोदना	to dig
खणती	स्त्री·	1. खणण्याची क्रिया	खनने की या खोदने की क्रिया	digging
		2. ठुसठुस, आग	जलन, चुभन	burning, gnawing
		3. टोचणी, टुमणे	भुनभुन, तक़ाज़ा	assiduous urging and pressing
		4. बारकाईने तपास	बारीकी से तलाश	assiduous investigation
खणते	न·	जमिनीत भोके पाडण्याचे साधन	जमीन में सुराख करने का औज़ार, सब्बल	a dibble
खण (-न) पट	स्त्री·	पिच्छा, आग्रह	आग्रह, पीछा, ज़िद, हठ	dogged persistence
खणाखणी	स्त्री·	तलवारीची हाणाहाणी	तलवारों से लड़ाई	a swords - battle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खणाळे	न·	खणांचा ताका(-गा)	चोली के पर्याप्त टुकड़ों का थान	a web for chôlis
खणीचा कोळसा	पुं·	दगडी कोळसा	खनिज कोयला	a mine-coal
खत	न·	1. पिकांचे पुष्टिदायक खाद्य	खाद	manure
		2. लेखी कागद, दस्तऐवज	दस्तावेज़, लेख, तहरीर	document
		3. व्रण, वाहती जखम, क्षत	क्षत, घाव, जख्म	wound, sore
खतम	वि·	1. समाप्त, पूर्ण, पुरे	खतम, समाप्त, पूरा	completed, finished
		2. नष्ट	नष्ट	destroyed
खतरा	पुं·	1. भय, संकट	भय, डर, संकट	danger, fear
		2. जोखीम, धोका	जोखिम	risk
खतवड	स्त्री·	खत होण्यासाठी खड्डयात जमा केली जाणारी घाण किंवा मैला	खाद के गड्ढे में डाला जानेवाला कचरा या मैला	dung, excreta or filth thrown in a pit for manuring
खतावणी	स्त्री·	1. खातेवार मांडणी किंवा तिची चोपडी	खतौनी, बहीखाता	a ledger
		2. लाकडावर रेघा उठविण्याचे सुताराचे हत्यार	बढ़ई का लकड़ी पर लकीर खींचने का औजार	carpenter's implement to mark lines
खतावणे	स·क्रि·	1. खत घालून जमीन तयार करणे	खाद से ज़मीन तैयार करना	to manure land
		2. खातेवार हिशेब टाकणे - लिहिणे	खतियाना, खाते में चढ़ाना	to enter in the ledger

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	अ·क्रि·	कुजणे	सड़ना	to rot, to putrefy
खत्री	पुं·	रेशीम विणणारी एक जात	रेशम का कपड़ा बुनने वाली एक जाति	a silk - weaving caste
खत्रूड	वि·	1. कंजूष, चिकट	कंजूस, कृपण, मक्खीचूस, सूम	miserly
		2. त्रासदेणारा, कजाग	परेशान करनेवाला, सतानेवाला	harassing, pestering
		3. रोड, मरतुकडा	मरियल, कृश	lean and meagre, mere skin and bone
		4. हट्टी, कोडगा	हठी, निगोड़ा, बेहया, निर्लज्ज	haughty. obdurate, callous
खदखदणे	अ·क्रि·	उकळते वेळी खदखद असा आवाज होणे, उकळणे	खदखदाना, खदबदाना, उबलते समय खदखद आवाज आना	to emit the sound खदखद in boiling, to bubble and boil, to sizzle
खदखदा	अ·	1. खोखो करून (हसणे)	ठहाका मारकर	with ha - ha (sound of loud laughter)
		2. खदखद आवाज काढीत	खदबदाकर	with the sound खदखद i.e. ebullition
खदिरांगार	पुं·	खैराचा लाल निखारा	खैर का लाल अंगार	the red live coal of catechu wood
खनिज	वि·	खाणीचा, खाणीत निर्माण होणारा	खनिज	mineral
	न·	खाणीतून निघालेला पदार्थ वा द्रव्य	खनिज पदार्थ या द्रव्य	mineral substance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खनित्र	न·	1. खणण्याचे अवजार, मोठी कुदळ	खनित्र, खंता	instrument for digging, a spade, a shovel
		2. फावडे	फावड़ा	a shovel
खप	पुं·	1. उठाव, विक्री	खपत, बिक्री	sale, market
		2. उपयोग, उपयोगात येणे, खर्च	उपयोग, काम आना, इस्तेमाल	use, putting to a purpose
		3. श्रम, कष्ट	परिश्रम, मेहनत	toil
खपणे	अ·क्रि·	1. उठाव - बिक्री होणे	खपना, बिकना	to sell, to obtain a market
		2. मेहनत - कष्ट - करणे	परिश्रम करना, कष्ट उठाना	to toil, to labour
		3. खर्च होणे, उपयोगास येणे	खर्च होना/लगना	to be consumed/ exhausted/expended/ used
		4. संपणे	खत्म होना	to be finished
		5. मरणे	मरना	to die
		6. सहन होणे	सहन होना, बर्दाश्त होना	to be bearable/ endurable
खपती	वि·	1. निश्चयी, चिकाटीचा	निश्चयी, दृढ़, अध्यवसायी	resolute, perseverant, tenacious
		2. तल्लख	तेज, चंट	smart, bright
खपरेल	न·	1. खापरी, चपटे कौल	खपरैल, खपड़ा	a flat tile
		2. कौलांचे छप्पर	खपड़े से छाया हुआ छप्पर	a tiled roof
	वि·	कौलारू	खपरैल वाला, खपड़े से छाया हुआ	roofed with tiles
खपली	स्त्री·	1. गव्हाची एक जात	खपली, कपली, गेहूँ का एक प्रकार	a kind of wheat

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. जखमेवर धरणारा पापुद्रा	खुरंड, सूखते हुए घाव के ऊपर जमने वाली पपड़ी, खुट्टी	a scab
		3. खवला	मछली की चोई, मछली के शरीर के ऊपर के गोल-गोल कवच	a scale (as of a fish)
खपविणे	स·क्रि·	1. विकणे	खपाना, बेचना	to sell out
		2. उपयोगात आणणे, कामी लावणे	काम में लाना, उपयोग करना	to bring into use
		3. संपविणे	खत्म करना, कम करना	to finish
		4 ठार मारणे	मार डालना	to kill
खपा(-प्पा)		नाखूष, असंतुष्ट	खफ़ा, नाराज़, असंतुष्ट	displeased
खपाट(-न·) -टी(स्त्री·)		1. मोकळे पोट, पाठीस लागलेले पोट	खाली पेट, धँसा हुआ पेट	hollow of an empty stomach
		2. पोकळी, पोकळ जागा, खबदड	खोखला, खोखली जगह, गढ़ा	a recess, a breach, a hole, a hollow
खप्पड	वि·	1. चापट, बसक्या किंवा आतगेलेल्या गालांचा चेहरा	पिचका हुआ, पिच्चट, धँसा हुआ (चेहरा)	sunken, shrivelled, haggard
		2. क्षीण, अशक्त	क्षीण, दुबला पतला	weak, lean, skin and bone
खप्पी	वि·	1. धूर्त, बिलंदर, वस्ताद	चालाक, धूर्त, उस्ताद	cunning, shrewd, master
		2. चलाख, तडफदार	होशियार, उत्साही, फुर्तीला	sharp, smart, prompt, energetic

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खप्या	वि·	1. खूप मेहेनत करणारा, काबाडकष्ट करणारा	बहुत परिश्रम करनेवाला, मेहनती	hard-working
		2. सततोद्योगी	हमेशा काम में रहनेवाला	diligent
खबदड(-डी)	स्त्री·			
खबदाड	न·	ओबडधोबड पोकळी, गुहा	ऊबड़ खाबड़ गढ़ा /गुफा	a rude excavation or a hollow
खबर	स्त्री·	1. बातमी, समाचार, वृत्त, निरोप	खबर, समाचार, संदेसा	news, intelligence, tidings, message
		2. माहिती	जानकारी, पता	knowledge, information
खबरदार	वि·	1. सावध, हुश्शार, दक्ष	खबरदार, सावधान, सजग, चौकन्ना	alert, wakeful, cautious, careful
		2. चतुर, तरबेज	चतुर, निपुण	adept, smart, clever
	अ·	(उद्‌गार) सावधान !	खबरदार, सावधान, होशियार रहो	take care, be on the alert, be on guard
खबरदारी	स्त्री·	1. काळजी, संभाळ	सँभाल, परवरिश, देखभाल	care, cherishing, looking after
		2. सावधगिरी, दक्षता	खबरदारी, सावधानी, होशियारी	cautiousness, carefulness, alertness
खबरबात	स्त्री·	हालहवाल एकूण परिस्थितीची माहिती	हाल, ख़बर	general state of things
खबर्‍या	वि·	बातमी - माहिती आणून देणारा	खबररसाँ, समाचार पहुँचाने वाला, संदेशवाहक	a newsboy
खमंग	वि·	1. तिखट मीठ असलेला	चटपटा, चरपरा, मिर्च मसालेदार, मज़ेदार	savoury, salty and spiced, piquant
		2. पक्का, वस्ताद, चंट	उस्ताद, धूर्त, चंट	smart, shrewd

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खमच्या	वि·	1. तोडीसतोड असा, जोरदार	तेज़, ज़ोरदार	alert, powerful, matchable
		2. हुशार, चलाख	होशियार, चतुर	smart, prompt
खमणे	अ·क्रि·	निमूटपणे सहन केला जाणे (अपराध)	बर्दाश्त किया जाना	to be borne or suffered patiently
खमीर	पुं·	अंबवण	खमीर	yeast
खमीस	पुं·	सदरा	कमीज़(-स), कफ - कॉलर, कुर्ता	a shirt
खर	पुं·	गाढव	खर, गधा	an ass
	स्त्री·	1. कचरा, घाण	कचरा, गंदगी	rubbish, dirt
		2. विकारामुळे लघवीतून जाणारा चुन्या सारखा पदार्थ	(मूत्र शुक्र रोग में) पेशाब के साथ निकलने वाला चूने जैसा द्रव पदार्थ	leucorrhoea, the whites
		3. मुरुम, बारीक खडी	कँकड़ी, बजरी	crumbly rock, broken metal
		4. नदीच्या तळची वाळू	नदी की तह में रहनेवाली बालू	sand at the bottom of a river
		5. पाण्यातलागाळ	तलछट	sediment, dregs, deposit
		6. कोळशाची चाळ (बारीक पूड)	कोयले का चूरा	coal-powder
		7. सोने - चांदी गाळताना राखेत किंवा मातीत जाणारे त्याचे कण	सोने - चांदी को गलाते समय राख या मिट्टी में गिरनेवाले उनके कण	particles of gold or silver remaining after fusion in the ashes or earth
खरकटणे	स·क्रि·	1. कसेतरी लिहिणे	घसीटना, जल्दी-जल्दी लिखना	to write or draw cursorily or in haste

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (जमीन) घाईने झाडणे - सारवणे	जल्दी जल्दी पोंछना/पोतना	to sweep or scrub slurringly or hurriedly
	अ·क्रि·	लिडबिडणे	लिबड़ना	to be besmeared or bedaubed with
खरकटा	वि·	शिजवलेला, रांधलेला	कच्ची रसोई का, पानी में पकाया हुआ	cooked (in water)
खरकटे	न·	1. शिजवलेल्या अन्नाचा अवशेष	कच्ची रसोई का शेष अंश	remainder of cooked food
		2. असले अन्न लागलेला जिन्नस किंवा शरीराचा अवयव	कच्ची रसोई के अन्न का अंश लगा हुआ पदार्थ या शरीरावयव	a thing or a limb come in close contact with cooked food
खरखरणे	अ·क्रि·	1. खरखर असा आवाज निघणे, घासले जाणे	खरखर की आवाज निकलना, घिसना	to make grating sound, to friction
		2. हाताच्या स्पर्शाला खरखरीत लागणे	स्पर्श का खुरदरा लगना	to feel rough
		3. डोळे दुखणे	आँखें दर्द करना	to shoot painfully in the eyes
खरखर मुंडा(-ड्या)	पुं·	1. हट्टी भिक्षेकरी	हठ/जिद् पकड़कर बैठा हुआ याचक	obstinate mendicant
		2. कळवळा उत्पन्न करून याचना करणारा भिकारी	मुँडचिरा	beggar forcing to give alms by self-torture
		3. कंगाल - दरिद्री - मनुष्य	कंगाल, भुक्कड़ आदमी	penniless or destitute person

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खरखरा	पुं·	1. डोळ्यांची चरचर - ठणका	आँख की किरकिराहट /कसक	shooting in the eye
		2. पस्तावा	पश्चाताप, पछतावा	regret
		3. चुटपुट, घोर, चिंता	चिंता, फिक्र	anxiety, apprehension, solicitude
		4. असंतोष, चडफड	असंतोष, तिलमिलाहट	displeasure, chafing
		5. कंडू, खाज, खाजेची उबळ	खाज, खुजली	fit of itching, itching sensation
		6. घशात दाटलेला कफ, कफाने होणारी घरघर	घरघराहट	rattle in the throat
		7. कसोटीचा (खरखरीत) दगड	कसौटी (पत्थर)	a rough kind of touch-stone
खरखरीत	वि·	स्पर्शाला खडबडीत, गुळगुळीत नसलेला	खुरदरा, खुरखुरा, स्पर्श में चिकना न लगनेवाला	rough, prickling or coarse to the touch
खरचटणे	अ·क्रि·	अंगाचे सालटे निघणे	चमड़ा छिल जाना	to be abraded. - razed, - scratched
खरचणे	स·क्रि·	'खर्चणे' पाहा	दे· 'खर्चणे'	vide 'खर्चणे'
खरजुला	वि·	खरूज आलेला - झालेला - उठलेला	ख़ारिशी, खुजली का मरीज़	itchy, affected with itch
खरड	स्त्री·	1. घाईघाईने लिहिलेली अक्षरे	घसीट, जल्दी मे लिखे हुए अक्षर	a scrawl, hurriedly written letters
		2. रेघोट्या, आडव्या तिडव्या रेघा	लकीरें, आड़ी - टेढ़ी रेखाएँ	random drawn lines, haphazard lines
		3. खरपट्टी, निर्भत्सना	भर्त्सना, डाँट, फटकार	remonstrance, abusing, reviling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. धातूभोवती जमलेली राख व माती	धातु के इर्द गिर्द जमा हुई राख और मिट्टी	ashes and earth which gather about an ingot of metal
		5. खरडून काढल्यानंतर पडलेला चुरा	खुरचने के बाद गिरा हुआ चूरा	scrap or atoms fallen after scraping
खरडणे	अ·क्रि·	1. 'खुरडणे' पाहा	दे· 'खुरडणे'	vide 'खुरडणे'
		2. 'खरचटणे' पाहा	दे· 'खरचटणे'	vide 'खरचटणे'
	स·क्रि·	1. कसेतरी लिहिणे	घसीटना, किसी तरह लिख देना	to scribble, to scrawl
		2. भादरणे, वस्तर्याने कशीतरी हजामत करणे	उस्तरे से किसी तरह मुँडवाना	to shave roughly, to scrape
		3. कशीतरी जमीन नागंरणे	किसी तरह जमीन जोतना	to till the land haphazard
खरडा(-र्डा)	पुं·	1. कच्चा मसुदा, टिपण	खर्रा, कच्चा मसौदा, टिप्पणी की कॉपी	a rough draft
		2. चटणी (ओल्या मिरच्या तापल्या तव्यावर भाजून खरडलेली)	हरी मिर्च की चटनी	a seasoning prepared of chopphed chillies
		3. चिताड कागद, अक्षरे घटविण्याकरिता खरडलेला कागद	कापी लिखने का काग़ज, ऐसा काग़ज जिसपर सुलेखन का अभ्यास किया हो	a scrawl-paper
		4. पोटातील कडकी	पेट की जलन/उष्णता, हरारत	heat in stomach
		5. तुटवडा, टंचाई	अभाव, कमी	scantiness, scarcity, dearth
		6. कच्च्या हिशेबाची वही	कच्चे हिसाब की बही	a day-book

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खरड(-र्डे) घाशी	स्त्री·	निव्वळ कारकुनी	तुच्छ कोटि की किरानगीरी, मामूली कलर्की	work of mere scribbling, mere clerkdom
खरणे	अ·क्रि·	1. लघवीतून खर पडणे	पेशाब में से श्वेतकण गिरना	to emit whites in urine
		2. वीर्य पडणे	रेत गिरना	to emit semen
खरपुडी	स्त्री·	1. आंचेने जळलेला किंवा पूर्ण भाजलेला भाताचा तळचा थर	पपड़ी, जले हुए भात की परत	burnt strata at the bottom of cooked rice
		2. (भिंतीचा वगैरे) सुटलेला तुकडा	दीवार के पलस्तर की छूटी हुई पपड़ी	a loosened piece of plaster of a wall
		3. जखमेवरील खपली	खुरंड, खुट्टी	a scab
		4. पोपडा (भुईचा)	पपड़ा, पपड़ी (ज़मीन की)	a crust
खरपूस	वि·	1. चांगला भाजलेला, शेकलेला किंवा तळलेला	खरा, अच्छी तरह सिका या तला हुआ	well-roasted, -fried, --parched
		2. खमंग	चरपरा, चटपटा	piquant, seasoned
		3. कडक	सख़्त	downright, blunt
खरबूज	न·	टरबूज, कलिंगडे	ख़रबूज़ा	a melon
खरमरा(-र्या)	वि·	1. जहाल, प्रखर, उग्र	प्रखर, उग्र, तेज़	severe, stern
		2. हुशार, चलाख	होशियार, चालाक	clever, smart
खरमरीत	वि·	जहाल, कडक, झोंबणारा	कड़ा, करारी, तीखा, चुभने वाला	hot, biting, stinging, blunt

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खरवड	स्त्री·	तळचा चांगला तापलेला आणि खरडून काढलेला दुधाचा किंवा गुळाचा भाग	खुरचन, नीचे जमा हुआ दूध का या गुड़का अंश जो खुरचकर निकाला गया हो	scrapings (as of milk or jaggary) hardened and adhering to the cooking pot
खरवडणे	स·क्रि·	घासून उचटून काढणे	खुरचना, कुरेदना	to scrape off
खरवस	पुं·	गाय-म्हैस व्यायल्या नंतरच्या पहिल्या सात दिवसाच्या कच्च्या दुधाची बनविली जाणारी मिठाई	इन्नर, ईंदर, पेडसी	beastings
खरा	पुं·	1. चरा, ओरखडा	खरोंच	a scratch
		2. गारगोटीचा कण	कंकड़	an atom of a flint - stone or any stone
खरा	वि·	1. सत्य, सच्चा	सच्चा, सत्य	truthful, true
		2. योग्य	ठीक, सही	right, exact
		3. शुद्ध, निर्भेळ, अस्सल	असली, ख़ालिस, बेमेल, चोखा	genuine, real, unalloyed
		4. चांगला	अच्छा	good, well
		5. प्रामाणिक	ईमानदार	honest, faithful
		6. पक्का, निश्चित	पक्का, निश्चित, स्थायी	fixed, settled, made fast
		7. पुरता, सगळा	पूरा, समूचा	complete, full
	अ·	बरोबर ('तो ऐकून घेतो खरा')	सही, ख़ैर (ख़ैर वह सुनता तो है)	true ('true, he listens')
खराखुरा	अ·	खरोखर, मुळात	वास्तव में, सचमुच	truely, really
खराटा	पुं·	नारळीपानांच्या काड्यांचा झाडू, तुरकाट्याचा झाडू	नारियल के पत्तों की सीकों, अरहर के डंठलों की झाड़ू	a broom of stiff stalks or stems

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खरादणे	स·क्रि·	(घाड-चरखा-लेथवर) कातणे	खराद पर चढ़ाकर किसी वस्तु को सुडौल करना	to turn on a lathe
खरादी	पुं·	कातीवकाम करणारा कारागीर	खराद काम करनेवाला कारीगर	a turner
खराब	वि·	1. वाईट, घाणेरडा	खराब, गंदा, बुरा	bad
		2. बिघडलेला, कुजलेला	बिगड़ा हुआ, सड़ा, गला	spoiled, rotten
		3. दुर्गुणी, पतित, भ्रष्ट	दोषयुक्त, पतित, भ्रष्ट	corrupt, vicious
		4. नापीक, ओसाड	बंजर, ऊसर	barren, uncultivable
खराबा	पुं·	1. जमिनीचा नापीक भाग	जमीन का ऊसर हिस्सा	waste piece of land
		2. उथळ पाण्याच्या तळाशी असलेला खडक	पानी के नीचे तल की चट्टान	bed of rock under water
		3. नुकसान, घाटा	नुकसान, घाटा	loss
खराबी	स्त्री·	1. नुकसानी, हानी	खराबी, हानि, नुक़सान	damage, detriment, loss, wastage
		2. दुर्दशा	दुर्दशा, बुरी हालत	wretched state, plight, distressful condition
खरादा	पुं·	1.घोड्याला खाजविण्याचे साधन	खरहरा	a currycomb
		2. घोड्याला खाजविण्याची क्रिया	घोड़े के बदन की गर्द साफ़ करना	currying
खरदिणे	स·क्रि·	वस्तु विकत घेणे	खरीदना, मोल लेना	to purchase, to buy
खरीददार, खरेदीदार	पुं·	विकतघेणारा ग्राहक	खरीदार, मोल लेने वाला ग्राहक	a purchaser, a chapman

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खरीप(-फ)	पुं· न·	पावसाने येणारे पीक	वर्षा की फ़सल, आसाढ़ से कार्तिक तक होने वाली फ़सल	crop grown in the rainy season, autumnal harvest
	वि·	पावसावर अवलंबित	वर्षापर अवलंबित	(crop) dependent on rains
खरूज	स्त्री·	रक्त नासून खाज सुटणारा त्वचेचा एक रोग	खुजली, ख़ारिश की बीमारी	the itch
खरेदी	स्त्री·	1. विकत घेणे	ख़रीद करने की/मोल लेने की क्रिया	purchasing, buying, purchase
		2. विकत घेतलेली वस्तु	मोल ली हुई वस्तु	article purchased
खरेदीखत, -पत्र	न·	विकतदिल्या बद्दलचा लेख	क्रय लेख्य पत्र, बैनामा	purchase-deed
खरेदीफरोक्त	पुं·	विकत घेणे - विकणे	ख़रीद फ़रोख़्त, क्रय - विक्रय, लेवा - बेची	sale-purchase
खरोखर(-री)	अ·	वस्तुत:, वास्तविकरीत्या, मुळात, नि:संशय	सचमुच, वास्तव में, असल में	really, in reality, positively, certainly
खर्च	पुं·	1. कमी होणे, नाहीसे होणे, व्यय	खर्च, व्यय	expenditure, expense
		2. बनविण्याची - तयार होण्याची - किंमत, लागत	लागत	costs
		3. उपयोग	उपयोग	consuming, using
		4. मरणे, कामी येणे	मरना, काम आना	perishing, dying
खर्चवेच	पुं·	लागलेला सर्व खर्च किंवा किंमत	कुल खर्च, लागत और अन्य खर्च	total expenditure, expenses

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खर्चणे	स·क्रि·	1. व्यय करणे, घालविणे, कमी करणे, नाहीसे करणे	खरचना, खर्च करना, व्यय करना	to spend, to expend
		2. उपयोग करणे, कामी लावणे	काम में लाना, इस्तेमाल करना	to use, to consume
खर्चाळ	वि·	1. फार खर्चकरणारा, पैसे उडविणारा, खर्चिक*	ख़र्चीला, बहुत खर्च करने वाला, उड़ाऊ	lavish of expenditure
		2. फार खर्चयेणारा, पैसे खूपलागणारा (प्रकल्प इ·)	खर्चीला, बड़ी लागत का	very costly
खर्चिक	वि·	'खर्चाळ' (1) पाहा	दे· 'खर्चाळ' (1)	vide 'खर्चाळ'
खर्ची	स्त्री·	1. खर्चासाठी लागणारा पैसा	खर्च के लिये आवश्यक रकम	amount for expenditure
		2. नियोजित कामासाठी घेतलेला पैसा	नियोजित कार्य के लिये लिया हुआ धन	money taken for allotted work
		3. कामगारांना आगाऊ दिलेली रक्कम	पेशगी, अगौड़ी	an advance (to workers)
		4. पोटगी	जीविका	maintenance
खर्ज	पुं·	1. खालच्या सप्तकांतला सूर (संगीत)	निचला स्वर/सप्तक	low pitch, low gamut, low scale of notes
		2. षड्ज	षड्ज	the first of the seven primary notes of the Indian gamut
खर्व	वि·	शंभरअब्ज, एकहजार कोटी	खरब, सौ अरब	a hundred thousand millions

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खल	पुं·	1. चूर्ण करण्याचे किंवा खलण्याचे दगडीवा धातूचे पात्र	खरल	a metal or stone mortar
		2. मसलत, चर्चा, मंत्रणा	मंत्रणा, चर्चा, सोच विचार	discussion, consultation, counsel, deliberation
	वि·	दुष्ट, पापी, शठ	खल, दुष्ट, पापी, नीच	vile, wicked, crooked
खलणे	अ·स·क्रि·	खलात घालून घोटणे, कुटणे, पूड करणे	खरल में घोटना, कूटना, पीसना, रगड़ना	to pound, to crush, to levigate
खलनायक	पुं·	कथेतील किंवा नाटकातील प्रमुख दुष्ट पुरुष	खलनायक	a villain
खलबत	न·	एकांतात मसलत	मंत्रणा, गुप्त बातचीत	secret consultation
खलबत्ता	पुं·	खल आणि त्यात रगडण्याचे साधन	खरल और बट्टा, हावनदस्ता, खल - बट्टा	mortar and pestle
खलाटी	स्त्री·	1. शिवार	सगवार, गाँव से संबद्ध प्रदेश	grounds or region within the limits of a village
		2. गावाखाली असलेली शेत जमीन	गाँव से संबद्ध खेती की ज़मीन	farm - lands coming under village administration
		3. सखल जमीन	निचली भूमि, निम्न स्तर	low-lying land or country
खलाशी	पुं·	1. जहाजावरील कामगार	खलासी, जहाज़ पर काम करने वाला मज़दूर	labourer on board a ship

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. नाविक, नावहाकणारा	माँझी, नाविक, मल्लाह	helmsman of a vessel
खलास	वि·	समाप्त, पूर्ण	खलास, समाप्त, खत्म, पूर्ण	finished, completed
खलिता	पुं·	1. थैली	ख़रीता, थैली	a purse, a small bag
		2. पत्र असलेली रेशमी पिशवी	खत रखी हुई रेशम की थैली	a silken case containing a letter
		3. पत्र, राजपत्र, आज्ञा पत्र	राजपत्र, शासकीय आज्ञापत्र	a royal or governmental order
खलिपा(-फा)	पुं·	1. महमद पैगंबराचा वारसदार राज्याधिकारी	खलीफ़ा, हजरत मुहम्मद साहिब का उत्तराधिकारी	The Caliph, sovereign of Mohammedan Kingdom
		2. तालमीतला वस्ताद	(कुश्ती का) उस्ताद	teacher in wrestling
खल्लक	वि·	1. कफ़ल्लक, दरिद्री	कंगाल, भुक्कड़	penniless
		?. मरतुकडा, रोड	मरियल, कृश	skin and bone, lean and meagre
खल्वाट	वि·	टक्कल पडलेला	खल्वाट, गंजा	bald
खवखव	स्त्री·	घशात उठणारी खाज	गले में होनेवाली खुजलाहट	itching sensation in the gullet
खवखवणे	अ·क्रि·	1. घशात खाजणे	गले के अंदर खुजलाना	to be affected in the gullet, to have an itching sensation in the gullet
		2. मनात डाचणे - जळणे	खटकना, चुभना, अपराधी होने की भावना से पीड़ित होना	to sting, to have a stinging reeling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. उतावीळ होणे, चेतणे	उद्दीप्त/उत्तेजित होना	to be excited or inflamed
ख(-खं)वचट	वि·	1. नासका	खराब, बदबूदार	rancid, rank, foul
		2. (लाक्ष:) कुत्सित, हलक्या मनाचा	(लाक्ष·) कुत्सित, अधम	(fig.) cynical, mean - minded
ख(-खं)वट	वि·	1. नासका, कुजका	सड़ियल	rancid, rank
		2. (लाक्ष:) मनाला झोंबणारा	कड़वा, चुभनेवाला	bitter, biting
खवडा	पुं·	डोक्यात होणारा खरजे सारखा त्वचारोग	बालखोरा, खौरा, सिर में होने वाला खुजली का फोड़ा	a scurf or scrab in the head, a pustule in scald-head
खवणणे	स·क्रि·	1. खरवडणे, खरवडून काढणे	खुरचना, कुरेदना	to scrape
		2. कीसकाढणे	कद्दू कश से छीलना	to scoop or scrape out (as with a gauge)
खवणा	पुं·	1. (जैन) दिगंबर यती	दिगंबर जैन यति	naked Jain Yati
		2. पिशाच, भूत	भूत, पिशाच	ghost
खवणी	स्त्री·	नारळातले खोबरे खरवडून काढण्याचे साधन	नारियल आदि खरोंचने का साधन	a scooping instrument, a scoop
खवं(-व)दळणे	अ·क्रि·	1. उसळणे (समुद्र)	उछलना, तेज़ी से बढ़ना	to rise up, to splash up, to fly up
		2. हेलकावेखाणे, हिसके बसणे	हिलना, डोलना, झोंका खाना	to rock and heave about
	स·क्रि·	रागआणणे, क्षुब्धकरणे	क्षुब्ध करना, भड़काना, चिढ़ाना	to provoke, excite, to enrage

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खवला	पुं·	(साप, मासा इ·च्या) अंगावरील कवची	मछली की चोई, सरहना	a scale (of a serpent or a fish)
खवळणे	अ·क्रि·	1. उसळण (समुद्राच्या लाटा)	उमड़ पड़ना, उछलना	to rise or splash up (waves)
		2. रागावणे, रागाने उसळणे	गुस्से होना, क्षुब्ध होना	to be agitated, to get into fury
		3. पित्तवाढणे	पित्त उबलना या खौलना	to rise/stir/work (bile)
खवा	पुं·	दूध आटवून बनविलेला गोळा	खोया, खोवा, मावा	milk conglomated by boiling
खवाट(-टा)	पुं·	1. खांद्याचा किंवा दंडाचा सांधा	खवा, भुजमूल, कंधा	the shoulder-joint
खवाशी	स्त्री·	अंबारीच्या किंवा हौद्याच्या मागे बसण्याची जागा	खवासी, हौदे में खास टहलू के बैंठने की जगह	box or seat benind the अंबारी or हौदा
खवास	पुं·	1. राजाच्या विश्‍वासातील मानकरी	मुसाहब	a pear
		2. हुजर्या, खिदमतगार	खवास, खास खिदमतगार	a page, a valet, an attendant
खवीस	पुं·	1. भूत, पिशाच्च	खबीस, भूत प्रेत	ghost, goblin
		2. खुनशी-दुष्ट-माणूस	शैतान, बदमाश आदमी	devil, Hotspur, devilish man
खस	पुं·	1. वाळा, एक प्रकारच्या गवताची सुंगधी मुळे	खस, गांडर नामक घास की सुंगधित जड़ें	fragrant roots of a grass, Andropogon huricatum

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वाळ्यापासून काढलेले अत्तर	ख़स का इत्र	its fragrant essence
खसकन, -दिशी	अ·	झटक्याने	झटके के साथ	with a sudden pull
खसखस	स्त्री·	1. अफूच्या बोंडातील बारीक बी	खसखस, पोस्ते का दाना, खशख़ाश	poppy-seed
		2. 'खस खस' असा हसण्याचा आवाज	हँसी की आवाज	sound of laugh
खस्त	न·	1. रेंदा, दाट चिखल, घाण	गाढ़ा कीचड़, गंदगी	filth and thick mud
		2. नुकसान, हानी	नुक़सान, घाटा	damage, loss
	वि·	1. कत्तल केलेला	कत्ल किया हुआ	slaughtered
		2. धूळधाण केलेला	ध्वस्त, मटियामेट	reduced to dust, destroyed
		3. (लाक्ष:) नाउमेद, निराश	नाउम्मीद, निराश, भग्न	crushed, broken
	स्त्री·	कष्ट, हाल	कष्ट, तकलीफ़	pains, troubles
खस्ता	स्त्री·ब·व·	1. काळजी, चिंता	चिंता, फ़िक्र	anxiety, vexation
		2. कष्ट, त्रास, हाल	कष्ट, परेशानी	troubles, pains
खळ	पुं·	1. खंड, व्यत्यय, तहकुबी	खंड, रुकावट, ख़लल, बाधा	intermission, pause
		2. उशीर, विलंब	देर, देरी	late, belatedness
		3. दुर्जन	खल, दुर्जन	a vicious person
	स्त्री·	आट्याचा किंवा तांदुळाच्या पिठाचा केलेला चिकट पदार्थ	लेई, लपसी	starch or paste
खळखळ	स्त्री·	1. आढेवेढे, हुज्जत, हो ना करणे	टालमटोल, आनाकानी, हुज्जत	ado, higgling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वाहत्यापाण्याचा ध्वनी	कलकल, खलखल	sippling, gurgling, purling
		3. कटकट, बाचाबाची	खींचातानी, चख़चख़, तकरार	wrangling, squabbling
		4. गडबड, घालमेल	गड़बड़(-ड़ी), गोलमाल	jumble, scheming and manoeuvring
खळखळणे	अ·क्रि·	1. किणकिणणे (काकणे इ·)	खनकना (चूड़ियों का)	to jingle
		2. झणझणणे (बेड्या इ·)	झन-झनाना (बेड़ियां)	to clink, to rattle
		3. खळखळ करीत खाली पडणे (झाडाची पाने)	सरसर ध्वनि के साथ (पत्तों का) गिरना	to drop down with rustling sound
		4. खळखळ आवाज करीत जोराने वाहणे (प्रवाह)	कल कल ध्वनि के साथ बहना (प्रवाह)	to ripple
खळखळां	अ·	खळखळ करीत, जोराने	खलखल आवाज के साथ, ज़ोर से	with a jingling sound, rushingly
खळखळाट	पुं·	जोराने वाहात जाणार्या प्रवाहाचा आवाज	ज़ोर से बहने/प्रवाह की आवाज़	rattling noise, gushing sound
खळगा	पुं·	लहानसा खड्डा	छोटा गढ़ा, गड्ढा	a small cavity, pit
खळगी	स्त्री·	1. लहान खड्डा	छोटा गढ़ा	a small pit
		2. (लाक्ष:) पोट	(लाक्ष·) पेट, उदर	stomach
खळणे	अ·क्रि·	1. थांबणे, खंडपडणे	रुकना, बाधा पड़ना	to intermit, to pause
		2. वीर्य गळणे	वीर्यपात होना	to make seminal emission
	स·क्रि·	1. खळ लावणे, - देणे	लेई लगाना	to paste
		2. तुरटीच्या पाण्यात बुडविणे	फिटकरी युक्त पानी में डुबोना	to dip into alum - water

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खळबळ	स्त्री·	1. क्षुब्धता, गडबड	खलबली, गड़बड़ी, हलचल	commotion, agitation
		2. गोंधळ, अस्वस्थता	गोलमाल, अस्वस्थता, बेचैनी, सनसनी	confusion, bewilderment
खळबळणे	स·क्रि	धुतलेला कपडा - भांडे पाण्यात पुनः हलवून धुणे	खंगालना	to rinse
	अ·क्रि·	खळबळ उडणे, अस्वस्थता निर्माण होणे	खलबलाना, क्षुब्ध/बेचैन होना	to be agitated, to be in commotion
खळबळाट	पुं·	1. खळबळाट, जोराने वाहणार्या प्रवाहाचा आवाज	खलबल	rippling sound
		2. गडबड, क्षुब्धता	गड़बड़ी, खलबली	commotion, agitation
खळमळ	स्त्री·	1. पोटातील - मनातली घाण	पेट का या मनका मैल, -गंदगी	dirt in stomach, sin in mind
		2. पाण्यातला गाळ - साळ	पानी की गंदगी	dirt, rubbish in water
खळवाद	पुं·	वितंडवाद, काथ्याकूट	वितंडा, हुज्जत	unprofitable/ perverse wrangling
खळवादी(-द्या)	वि·	वितंडवादघालणारा, हुज्जतखोर	वितंडावादी, हुज्जती	obstinately disputatious
खळी	स्त्री·	हसताना गालात पडणारा खड्डा	गुल, हँसते समय गाल में पड़ने वाला गड्ढा	dimple

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खळे	न·	1. धान्य मळण्यासाठी चोपून-सारवून तयार केलेली जागा	खलियाना, खलिहान	a thrashing floor
		2. सूर्य-चंद्राभोवती पडणारे अभ्राचे गोलकडे	चंद्र/सूर्य की चारों ओर बादलों से दिखने वाला मंडल	a halo round the Sun or the Moon
		3. अंगण	आँगन	court-yard
खांड	न·	1. तुकडा	टुकड़ा	a bit, a piece
		2. कळप (बकर्या-मेंढ्यांचा)	रेवड़, भेड़ों का समूह, गल्ला	a flock (of sheep or goats)
		3. तुळई, तुळवट	धरन, शहतीर, कड़ी	a beam, a stout and squared piece of timber
		4. झाडाच्या खोडाचा तुकडा	ठूंठ, तना (पेड़ का), धड़	a chump (of a tree)
		5. शेतजमिनीचा तुकडा	खेती की जमीन का टुकड़ा	division of a field
		6. कळण, धान्याचा चुरा	अनाज के टूटे हुए टुकड़े, चोकर, चूनी/भूसी	powder and fragments of grains
	स्त्री·	1. भेग, चीर, तडा	दरार, चीरा, दरज	a crack or fissure
		2. हत्याराच्या धारेवर पडणारी खाच	खरोंच, खराश, खोंच	a jag, a notch (on an edge of a tool etc.)
		3. दातांमध्ये पडलेली खिंड	दाँतों में पड़ी दरार	a gap in the teeth
		4. साखरेचा एक प्रकार	खांड, कच्ची चीनी	unrefined/brown sugar
खांडकी	स्त्री·	फाडी, इमारतीचा घडीव दगड	मकान का तराशा हुआ पत्थर	stone hewn and fashioned

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खांडके	न·	उसाचे कांडे	गन्ने का दो गाँठों के बीच का भाग	a piece of sugar - cane between two joints
खांडवे	स·क्रि·	1. कंडका पाडणे - उडविणे	तोड़ना, टुकड़े करना	to break, to cut, to hew
		2. खणणे	खोदना	to dig
		3. वड्या - खापा - पाडणे	कतले करना	to pare, to make into slices
		4. पृथक - वेगळा काढणे	अलग/पृथक करना	to severe, to separate, to part violently
खांडवा(-व)	पुं·	नदीच्या पात्रात मधून मधून पडलेला खंड	नदी के पाट में बीच बीच में पड़े हुए खंड	intermittent deep in a river
खांडा	पुं·	1. खड्ग, तलवार	तलवार, ख़ड्ग	sword
		2. 'खांड' (स्त्री.2) पाहा	दे· 'खांड' (स्त्री·2)	vide 'खांड' (स्त्री·2)
खांडाईत	वि·	खड्धारी, तलवार बाळगणारा	खड्गधारी, तलवार धारण करने वाला	armed with a sword
खांडूक	न·	1. फोड, करट	फोड़ा, नासूर	a boil or tumor
		2. 'खवडा' पाहा	दे· 'खवडा'	vide 'खवडा'
खांडेकरी	पुं·	1. गुर्हाळात चरकात घालण्याकरिता उसाचे तुकडे पाडणारा कामगार	कोल्हू में पेरने के लिये गन्ने के टुकड़े करनेवाला मजदूर	a labourer who cuts sugar - cane for feeding in a sugar - cane mill
		2. तलवार धारणकरणारा असामी	खड्गधारी व्यक्ति	person armed with a sword

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खांडेनवमी	स्त्री·	अश्विन शुक्ल नवमी, शस्त्रपुजा करण्याचा नवरात्रातील शेवटचा दिवस	आश्विन शुक्ल नवमी का दिन जब हथियारों की पूजा की जाती है	the last day of the nine-day festival in आश्विन when weapons and implements are worshipped
खांडोळी(स्त्री·), -ळे	न·	शस्त्राने छाटलेला बारीक तुकडा	शस्त्र से काटा हुआ छोटा टुकड़ा, बोटी	small bit
खांद	स्त्री·	1. खांदा	कंधा	shoulder
		2. पशूच्या मानेच्या पाठीमागचा ओझे वाहणारा भाग	जानवर की गरदन के ऊपर का बोझ ढोहने वाला भाग	back of neck (of a draught animal)
		3. शेतीच्या तात्पुरत्या कामासाठी आणलेला बैल	खेती के काम के लिये माँगकर लाया हुआ बैल	borrowed ox
		4. ओझ्यामुळे जनावराच्या खांद्याला झालेला व्रण किंवा पडलेला घट्टा	जुए की रगड़ से कंधे में घाव या घट्टा होना	rubbedness of sore of shoulder
		5. फांदी (झाडाची), डहाळी, शाखा	टहनी, डाली, शाखा	branch (of a tree)
		6. पैज, होड, बाजी	होड़, स्पर्धा, बाजी	bet, wager
खांदणे	स·क्रि·	खोदणे, खणणे	खोदना	to dig
खांदा	पुं·	1. मानेजवळचा मांसल भाग, स्कंध	कंधा, स्कंध	a shoulder
		2. पशूच्या मानेच्या पाठीचा ओझे वाहणारा भाग	जानवर की गरदन के ऊपर का बोझ ढोहने वाला भाग	back of neck (of a draught - animal), yoke - rest of a bullock

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. फांदी फुटते तो झाडाचा भाग	पेड़ का वह भाग जहाँ से टहनियाँ निकलती है	part of the trunk of a tree at which commences shooting of the branches
खांदी	स्त्री·	फांदी, डहाळी	टहनी, डाल	a branch, a bough
खांदेकरी	पुं·	1. प्रेताला खांदा देणारा	अरथी ढोने में कंधा लगाने वाला	carrier of a bier, bier - bearer
		2. खांद्यावरून बोजा वाहणारा मजूर, हमाल	कंधे पर बोझ ढोने वाला मज़दूर, कूली	a coolie, a burden - bearer
खांदेपालट	पुं·	1. एका खांद्यावरचे ओझे दुसर्या खांद्यावर घेणे	बोझ को एक कंधे पर से दूसरे कंधे पर लेना	changing the shoulder
		2. (लाक्ष:) जबाबदारीची अदलाबदल	जिम्मेदारी की अदलबदल	exchange of responsibility
खांब	पुं·	1. स्तंभ, उभा केलेला सोट (साधा किंवा ताशीव)	खंभा, स्तंभ	a pillar, a post
		2. आधार, टेकू, ठेपा	आधार, सहारा, टेक	support
		3. केळीचे खोड	केले का तना	trunk or stem of plantain
		4. (लाक्ष:) कुटुंबाचा किंवा समाजाचा मुख्य आधार, नेता	घर या समाज़ का नेता/ आधार	staff, stay or a supporting or leading member of the family or society
खाई	स्त्री·	1. गर्ता, चराचा खड्डा, खंदक	खाई, खंदक	a ditch, trench, a moat
		2. विस्तवाने भरलेला खड्डा	अंगारों से भरा हुआ गढ़ा	ditch filled with burning coal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खाऊ	पुं·	खाण्याची वस्तु, मिठाई	खाने की चीज़, मिठाई	sweetmeat
खाक	स्त्री·	राख, धूळ	खाक, धूल	ashes, dust
	वि·	राख झालेला, धुळीस मिळालेला	जलकर राख हुआ, मिट्टी में मिला हुआ	burnt to ashes, mixed with dust
खाकर	वि·	1. वयाने म्हातारा झालेला, जीर्ण जर्जर	बूढ़ा, जीर्ण शीर्ण	wasted and worn with age
		2. क्षीण, सुकलेला	क्षीण, सूखा हुआ	emaciated, decayed, shrunken
	न·	1. वठलेले झाड	ठूंठ	a decayed tree
		2. वांझ फळ झाड	वंध्य फल का पेड़	a barren fruit - tree
खाकरणे	अ·क्रि·	1. घसा खरडणे, घसा खरवडून बडका काढणे	खंखारना, खखार निकालना	to hawk, to force up from the throat, to clear the throat noisily
		2. इषारा देण्याकरिता घशातून खरडण्याचा आवाज काढणे	संकेत रूप में खाँसना	to hem
खाकरा	पुं·	गाकरा, अत्यंत पातळ, भाजून कडक केलेली एक प्रकारची सुकी पोळी	गाँकर, लिट्टी	a very thin sort of cake baked and dried crisp
खाकी	वि·	1. मातकट पिवळट रंगाचा	खाकी, मिट्टी के रंग का	dust - yellow, Khaki-coloured
	स्त्री·	2. त्या रंगाचा कपडा, पोलीस किंवा लष्करी वर्दीचा कपडा	खाकी रंग का कपड़ा, पुलिस या लशकर की वर्दी का कपड़ा	Khaki cloth

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खाकोटी	स्त्री·	काखेच्या खालचा पोकळीचा भाग, बगल	बगल	armpit
खाक्या	पुं·	1. नेहमीची रीत, प्रघात, रिवाज	ढंग, तर्ज़, तरीका, रिवाज, प्रथा	usual way, habit
		2. बाणा	टेक, प्रण	profession, avowal
		3. युक्ती	ख़ूबी, कौशल	art or skill
खाखा	स्त्री·	1. खाण्याची अनावर इच्छा	खाने की तीव्र लालसा	greed of eating, craving for eating
		2. अधाशीपणा	पेटूपन, भुक्खड़पन	ravenousness, voracity
खाखावणे	अ·क्रि·	खाण्याची अनावर इच्छा होतराहणे	खाने की सतत वासना रहना	to be agonised with hunger
खागे	न·	खाद्य, खाण्याची वस्तू	खाद्य वस्तु	some eatable or sweetmeat
खा(-खां)च	स्त्री·	1. खड्डा, चाच, चर	खाई, खंदक	a pit, hole, hollow, a long trench
		2. हत्याराच्या धारेवर पडणारी खांड, चरा	खरोंच, चीरा, काट	a cut, a notch
खाचर	न·	1. वर्हाड प्रांतातील बैलगाड़ी	बैलगाड़ी का एक प्रकार जो विदर्भ प्रदेश मे प्रचलित है	a small bullock-cart current in Vidarbha
		2. आहोळाने पडलेला खड्डा	नाले के प्रवाह से बना गढ़ा	a ditch formed by a stream
		3. भात जमिनीचा किंवा मिठाच्यापाण्याचा वाफा	धान आदि का या नमक बनाने का नीचा खेत, नमकसार	a low piece of land prepared for rice or collecting salt - water of the sea, salt pan

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खाचविणे, खांचणे	स·क्रि·	खाच पाडणे, खोबण पाडणे	पाछना, चीरा लगाना	to groove in, to cut
खाज	स्त्री·	1. कंड, हुळहुळ	खाज, खुजली, खारिश	an itching, scabbies
		2. सुरसुरी, खुमखुमी	प्रबल मनोवेग, तीव्र इच्छा	an impulse
		3. उत्कंठा	उत्कंठा, बेचैनी	eagerness
	न·	मोदक, करंजी इ· मध्ये घालतात ते खोबरे इ· चे भरण	पूरन (खोपरा, चीनी, खसखस आदि का)	stuff (of Kopra, poppy-seed, sugar etc.)
खाज(-स)ग	वि·	स्वत:शीच संबंधित, स्वत:पुरता, व्यक्तिगत	खानगी, निजी	private, pertaining to oneself, personal
खाज(-स)गी	वि·	'खाजगत' प्रमाणे	दे· 'खाजगत'	vide 'खाजगत'
खाजण	न·	1. खाडीचा असा भाग ज्यात भरतीच्या वेळी पाणी भरते	खाड़ी का वह भाग जिसमें ज्वार के समय पानी भर जाता है/रहता है	cultivable land lying along the coast or along inlets and getting filled with tidal water
		2. डोंगर पायथ्याशी तयार केलेली भातशेतीची जमीन	पहाड़ी की तलहटी में बनायी धान की खेती	land prepared for rice at the bottom of hills
		3. मीठ तयारकरण्याचा वाफा	नमकसार, नमक बनाने की क्यारी	a salt - pan
खाजणे	अ·क्रि·	खाजउठणे	खुजलाना, चुनचुनाना	to itch
खाजरा	वि·	खाज उत्पन्नकरणारा	चुनचुना, खुजलाहट पैदा करनेवाला	tickling, giving itching sensation
खाजवा खाजव	स्त्री·	अंगभर खाज सुटणे किंवा खाजविण्याची क्रिया	खुजलाहट, खाज	scratching, itching

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खाजविणे	स·क्रि·	नखानी ओरबाडणे (खाजेचे समाधान करणे करिता)	खुजलाना, खुजली मिटाने के लिये नाखूनों से खरोंचना	to scratch (to allay itching sensation)
खाजाळू	वि·	1. 'खाजरा' पाहा	दे· 'खाजरा'	vide 'खाजरा'
		2. कामुक	कामुक	libidinous, lewd
खाजे	न·	1. 'ख' ने आरंभ होणार्या खारीक, खोबरे, खसखस, खिसमिस व खडीसाखर या पाच पदार्थांचे मिश्रण	मराठी में 'ख' से आरंभ होने वाले पांच पदार्थों का मिश्रण खाद्य (छुआरा, गोला, खसखस, किसमिस तथा मिश्री)	a mixture of five edibles begining with the letter 'kha'
		2. वाण सामान	परचून	grocery
		3. एक चण्याच्या पिठाची मिठाई	खाजा (मिठाई)	a kind of sweetmeat prepared of grain-flour
		4. मुलांच्या आवडीचे खाद्य	बालकों का प्रिय खाद्य	any sweetmeat favourite to children
खाट	स्त्री·	काथ्याची किंवा पट्टीची विणलेली चारपायी, बाजले	खाट, खटिया, चारपाई	a cot, a bedstead
	पुं·	'खकाणा' पाहा	दे· 'खकाणा'	vide खकाणा'
	वि·	खाष्ट, सतत छळणारा, -पीडणारा	चिड़चिड़ा, तुनक मिजाज, सताने वाला	one ever - scolding and rating, ever-cross, ill-tempered
खाटले	न·	1. 'खाट' (1) पाहा	दे· 'खाट' (1)	vide 'खाट'
		2. बिर्हाडबाजले	खाट - खटोल, गृहस्थी का सामान	bed and baggage

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खाटलेबाजले		सप्तर्षीमंडळ	सप्तर्षि मंडल	ursa major, the great bear
खाटि(-टि)क	पुं·	गुरं फाडून त्याचे मांस विकणारा, कसाई	कसाई	a butcher
	वि·	निर्दय, क्रूर	निर्दय, क्रूर, बेरहम	merciless
खाडकन्-दिशी	अ·	'खाड' असा आवाज करीत, एकदम स्पष्टपणे	तड़ाक से, फट से	with a crash or crack, immediately and bluntly
खाडा	पुं·	1. सुट्टी घेतलेला दिवस, बिन कामाचा दिवस	नाग़ा, छुट्टी का दिन	an off-day, a gap
		2. खळगा	गढ़ा	a pit, a ditch
		3. (लाक्ष:) खडखडाट, अभाव	अभाव, कमी	emptiness, void
खाडी	स्त्री·	तीन्ही बाजूंनी जमीन असलेला समुद्राचा भाग	खाड़ी, खलीज	creak, bay, inlet
खाडाण	वि·	दूध नदेणारी (गाय - म्हैस)	सूखी, निर्दुग्ध	dry beast (female)
खाडू	वि·	1. दाढीमिशा नआलेला (पुरुष)	जिसके मूंछें और दाढ़ी न हो	beardless
		2. खोडसाळ, नष्ट	शरारती, दुष्ट	vicious, mischievous
		3. नपुंसक	नपुंसक	impotent
खाड्याखार	पुं·	पापडखार	पापड़ाखार	impure carbonate of soda (used in preparing पापड़)

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खाण	स्त्री॰	1. धातू इ॰ काढण्यासाठी जमिनीत खोलवर खणून नेलेला खड्डा	खान, खानि, खदान	a mine, a quarry
		2. मोठा खाडा किंवा खड्डा	बड़ा गढ़ा, गड्ढा	a big ditch
		3. साठा, संग्रह, भांडार, खजिना	भंडार, खजाना	stock, any place of abundance
		4. उगम, मूळ	मूल, स्रोत	origin, source
खाणचोर	पुं॰	खणून घरफोडणारा चोर	सेंधिया	a house-breaker through digging
खाणणे	स॰क्रि॰	1. खणून काढणे	खोदकर उखाड़ना, ढहाना	to dig out
		2. मुळासकट उखडून टाकणे	समूल उखाड़ देना	to root out
खाणाखुणा	स्त्री॰	1. विशिष्ट चिह्ने किंवा खुणा	विशिष्ट चिह्न	particular/distinct marks
		2. सुगावा, पत्ता	सुराग, अता पता	trace, indication
खाणावळ	स्त्री॰	1. पैसे देऊन जेवणाचे ठिकाण, भोजनालय	भोजनालय, वासा	public eating house, an inn
		2. जेवणाचाखर्च, जेवणासपडलेली किंमत	भोजन खर्च	a fare, cost of a meal
खाणे	स॰क्रि॰	1. तोंडाच्यावाटे पोटात घालणे, भक्षण करणे	खाना, भक्षण करना	to eat
		2. लांच देणे	रिश्वत लेना	to take a bribe
		3. हडप करणे	हड़पना, ग़बन करना	to embezzle, to appropriate fraudulently

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. घेणे (शपथ 'खाणे')	लेना (कसम)	to take (an oath)
		5. बोचणे (मनाला 'खाणे')	चुभाना, खटकना, काटना	to prick
		6. आत घेणे (हवा इ·)	अंदर लेना (हवा, धूप आदि)	to inhale
	न·	जेवण, अन्न	खाना, भोजन, अन्न	food
खात	न·	खत	खाद	manure
खातड	स्त्री·	उकिरडा	कूड़ाखाना, कतवारखाना	a dung-hill, a rubbish-heap
खातर	स्त्री·	1. पर्वा, आस्था, किंमत	परवाह, कीमत, आत्मीयता, फिक्र	regard, consideration for, care, concern
		2. भरंवसा, खात्री, आश्वासन	विश्वास, यक़ीन	assurance, confidence, conviction
		3. विचार, मन	खयाल, विचार	choice, mind, liking
		4. सत्कार, मानसन्मान	आदर, सत्कार, लिहाज़, सम्मान	warm reception, homage
		5. भिंतीत पडलेले भोक	दरार	breach or hole (in a wall)
	अ·	करिता, साठी	खातिर, वास्ते, लिये	for the sake of, for
खातरजमा	स्त्री·	खात्री, रुजुवात	ख़ातिरजमा, इतमीनान	assurance, confidence
खातरदारी	स्त्री·	1. खात्री, हमी, विश्वास	विश्वास, यक़ीन	assurance, confidence
		2. सत्कार, मानसन्मान	सम्मान, लिहाज़	hospitality, warm reception

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खातरी, खात्री	स्त्री·	1. भरंवसा, विश्वास, हमी	भरोसा, यकीन, विश्वास	assurance, confidence
		2. जामीन	ज़मानत	guarantee
खातरी (-त्री) लायक, चा	वि·	विश्वासपात्र, विश्वासू	भरोसे का, विश्वसनीय	trustworthy
खातापिता	वि·	कसली ददात - चिंता नसलेला, खाऊन - पिऊन सुखी	जिसको खाने पीने की कमी न हो, खुशहाल	well-off
	अ·	कशाची चिंता - ददात नसताना	खाने पीने की कोई कमी न होते हुए	while well-off
खाते	न·	1. व्यक्ति विशिष्ट - किंवा बाब विशिष्ट हिशेब	खाता, विशिष्ट असामी का या बाबत का लेखा	personal account or account of a particular concern
		2. हद्द, कार्यक्षेत्र	हद, महकमा, विभाग, कारोबार का क्षेत्र	range, compass or particular sphere of work
		3. उधारीचा जमाखर्च	उधार का व्यवहार	business on trust or credit
		4. खातेदाराकडे असणारी जमीन	ज़मीनदार/भूस्वामी की खास ज़मीन	land belonging to the land-owner
खातेदार	पुं·	जमिनीचा प्रत्यक्ष कबजा धारणकरणारा	ज़मीनदार, भूस्वामी	land-owner, landlord
खातेमिळवणी	स्त्री·	दोन किंवा अनेक खात्यांची जुळणी	लेखा-समंजन	adjustment of accounts
खातेवही	स्त्री·	व्यक्तीचा किंवा बाबीचा हिशेब टिपण्याची वही	असामीवार या बाबतवार लेखा - बही	person wise or concern wise account book, ledger

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खातेरे	न·	घाण, उकीरडा	कूड़ाखाना, कतवारखाना	dunghill, rubbish - heap
खाद	स्त्री·	1. खाणे, आहार, अन्न, खाद्य	खाद्य, खाने की चीज़, खाना, आहार	food, aliment, provision for maintenance
		2. पौष्टिक अन्न	पौष्टिक आहार	nutritious diet
		3. लाच	रिश्वत	bribe
		4. कुरतडलेला जिन्नस	दाँतों से काटा हुआ/कुतरा हुआ/पदार्थ	article nibbled or pecked
खादाड	वि·	अधाशी, खाऊ खाऊ करणारा, अती खाणारा	पेटू, खाऊ, घस्मर, भकोसू, बहुत अधिक खानेवाला	gluttonous, voracious
खादी	स्त्री·	1. हातसुताचा हातविणीचा कपडा	खादी, खद्दर	handspun and hand-woven cloth
		2. जाडाभरडा कपडा	गज़ी, मोटा कपड़ा	a thick stuff of cotton
		3. 'खाद' पाहा	दे· 'खाद'	vide 'खाद'
खाद्य	न·	खाण्याचा पदार्थ	खाने की चीज़	eatables, victuals
	वि·	खाण्याजोगा	खाने लायक	edible, esculent
खान	न·	1. खणती	खान, खोदने की क्रिया	digging
		2. खाणे, भोजन, जेवण	खाना, भोजन	eating, meal
		3. जेवणाचे ताट	थाली	a plate (served with meals)
	पुं·	1. मुसलमान सरदार	मुसलमान अमीर	a Muslim headman or high - born person
		2. मुसलमानी पदवी - किताब	मुसलिम ख़िताब	a Muslim title

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खानदान (न·),-नी	स्त्री·	कुलवान घराणे	उच्च कुल, शरीफ़ घराना	noble family or lineage
	वि·	घरंदाज	कुलीन, ऊँचे कुल में जन्मा हुआ	high - born, of high family
खानपान	न·	खाणेपिणे	खाना - पीना	eating and drinking, meal or repast
खानसामा	पुं·	आचारी	रसोइया	a cook
खाना	पुं·	1. ठिकाण, स्थान ('तोफखाना' इ·)	घर, मकान	house, place
		2. पेटीतील कप्पा, खण	अल्मारी आदि में बनाया हुआ विभाग	a drawer, a shelf
		3. स्तंभ, रकाना	ख़ाना, स्तंभ	coloumn
		4. मेजवानी, भोजन	मेज़बानी, भोज, दावत	a banquet, a dinner
खानेसुमारी	स्त्री·	1. शिरगणती	जनगणना, मर्दुमशुमारी	census, return of population
		2. घरांची गणती	(गाँव या नगर के) घरों की गिनती	numbering the houses (in a village or town)
खाप	स्त्री·	1. फाक, काप	फाँक, कतला	a slice
		2. खाच	पाछ, चीरा, काट	a notch, a cut
		3. लहान ढलपी	चिप्पड़, चप्पड़	a small splinter
खापर	न·	1. भाजलेल्या मातीचे उथळ कौल किंवा तवा	खपरैल या खप्पर का तवा/ छिछला पात्र	a flat tile or earthen dish
		2. मटक्याचा फुटका तळ	मिट्टी के बरतन का टूटा हुआ नीचे का टुकड़ा	bottom of a broken earthen vessel
		3. कवटी	खोपड़ी	the skull

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. अपयशाची जबाबदारी	अपयश/असफलता की जिम्मेदारी	charge or responsibility of failure
खापरखुंटी	स्त्री·	मडक्याचा तुकडा	ठीकरा, मिट्टी के टूटे हुए बरतन का टुकड़ा	a shard, broken piece of pottery
खापरतोंड्या	पुं·	पांढर्‍यापायाचा, अभागी माणूस	अभागा, नाकारा आदमी	ill - boding/luckless man
खापरपणजा	पुं·	बापाच्या आज्याचा बाप, बापाचा पणजा	परदादा के दादा, परनाना के नाना	grand-father of one's great grand - father
खापरपणतू	पुं	मुलाच्यामुलाचा नातू	परपोते का पोता, परनानी का नाती	grand son of one's great grand-son
खापरी	स्त्री·	1. कौल 2. मातीच्या भांड्याचा तुकडा	खपरैल टूटे हुए मिट्टी के बरतन का टुकड़ा	a tile a shard
	पुं·	काफ्रि, हबशी, नीग्रो, अफ्रिकेचा काळा रहिवासी	आफ्रीकी नीग्रो वंश का व्यक्ति	person belonging to the African race
खाबड	वि·	उंच सखल, खडबडीत	ऊँचा-नीचा, ऊबड़-खाबड़	unlevelled
खाबू	वि·	1. अधाशी, खादाड 2. लाचखाऊ	खाऊ, पेटू घूसखोर, रिश्वतखोर	gluttonous, greedy corrupt
खाबूगिरी	स्त्री·	लाचखाऊपणा	घूसखोरी, रिश्वतखोरी	corruption
खार	स्त्री·	चावी, झाडांवर राहणारा एक केसाळ उंदरासारखा चपल प्राणी	गिलहरी, गिलाई	squirrel

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	पुं·	1. मीठ इ· क्षार	खार, क्षार, नमक	salt (common or factitious), a saline
		2. खारटपणा	क्षारगुण, खारापन	saltness
		3. लोणच्यातील रस	अचार का रस	acetous liquor in the pickles
		4. (लाक्ष:) तोशीस, नुकसान	नुकसान, घाटा	a loss
	न·	सुकविलेली खारीमासळी	सुखायी हुई खारी मछली	dried salty fish
	स्त्री·	1. मोहोर ज्याने जळतो ते दंव	ठंडी में गिरने वाला पाला (जिसमें फल पैदा करने वाला बौर जल जाता है)	dew in the cold season that blights blossoms of fruit - trees
		2. हवेतील गारठा	नमी, सील, ठंडी	rawness, coldness (of weather)
		3. खारीजमीन	खारी ज़मीन	ground recovered from the sea, innings
		4. लोणा, क्षारापासून येणारा ओलसरपणा	लोना, सज्जी, रेह	dampness or moisture from salt in the soil
खारट	वि·	खार्या रुचीचा, मीठ किंवा क्षार मिश्रित	खारा, नमकीन	salty, saline
खारवणी		मिठाचे - मीठ मिसळलेले - पाणी	खारा पानी	saline water, salt - water
खारवणे	स·क्रि·	खारे - खारट - बनविणे, क्षारात घालून ठेवणे	खारा/नमकीन बनाना, क्षार में रखना	to salt, to season with salt
	अ·क्रि·	खारे बनणे - होणे	खारा/नमकीन बनना	to be salted

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खारवा	पुं·	1. मच्छीमारांची एक जात किंवा त्या जातीचा मनुष्य	मछुआ, मछली मारा	a caste of fishermen or boatmen or an individual of it
		2. एक गडद लालरंगाचा कपडा	खारुआँ(-आ), एक तरह का गहरे लाल रंग का कपड़ा	a kind of cloth of dark - red colour
खारवी	पुं·	'खारवा' पाहा	दे· 'खारवा' (1)	vide 'खारवा (1)'
खारावारा	पुं·	समुद्रावरून येणारा वारा	समुद्र की तरफ से ज़मीन की ओर बहने वाली हवा	wind blowing from sea - water
खारावणे	अ·क्रि·	खारीहवा लागल्याने डोळे लाल होणे	खारी हवा लगने से आँखों का लाल होना	(eyes) to be inflamed and red by sea - wind
खारी	स्त्री·	मळभ, हवेतील गारठा - सर्दी	नमी, हवा की ठंडक	cloudiness and coldness of weather, rawness
खारीक	स्त्री·	खजूर सुकवून बनलेला मेवा	छुहा (-वा) रा, खुरमा	dried fruit of date - tree
खारेपाट	पुं·	समुद्रकाठची खारवट जमीन	समुद्रतीर की खारी भूमि	a strip of saline land bordering on the sea, a sea - lay, salt marsh
खाल	स्त्री·	1. साल (झाडाची)	छिलका	bark, rind
		2. जनावराचे सोलून काढलेले कातडे	खाल, कच्चा चमड़ा	hide
		3. खोळ	खोल, गिलाफ़	a case to be stuffed (as of mattress etc.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खालचा	वि·	1. तळाकडचा, उंच वस्तूच्या संदर्भात त्याहून कमी उंचीचा	नीचे का, निचला	relating to bottom or lower part
		2. कमी दर्जाचा, हल्का	हल्का, निम्नस्तर या श्रेणी का	of low level or standard or class
		3. दुय्यम - आज्ञांकित - अधीनअसलेला	मातहत, आज्ञाधीन	subordinate/inferior to
खालती, -कडे	अ·	1. खाली, खालच्या बाजूस	नीचे, नीची तरफ़	downwards
		2. पूर्वेकडे	पूर्व की तरफ़	in the east, eastward
खालपट	अ·	1. काहीसा उतरता	ढालवाँ, ढालुआँ	rather sloping downwards
		2. सखल (भूभाग)	नीची, निचली (भूमि)	lying - low (land)
खालमुंड्या	वि·	वरून नम्र पण आतून डाव करणारा - कपटी	गरदन नीचे झुकाकर/मासूम बनकर शरारत करने वाला	apparently humble but inwardly manoeuvring
खालसा	वि·	1. खास सरकारी मालकीचा	खालिसा, जो राज्य के प्रतिबंध में हो	belonging to the state
		2. इंग्रजाच्या अमलाखालचा	देशी नरेशों के नहीं अंग्रेजों के आधिपत्य का	British - dominated
		3. सरकारजमा	जब्त, कुर्क, राज्यसात् किया हुआ	attached, sequestrated
	पुं·	1. सरकारच्या मालकीचा प्रदेश	खालसा, जमीन या प्रदेश जो खुद सरकार के प्रतिबंध में हो	territory under direct government control
		2. ब्रिटिश अमलाखालचा प्रदेश	वह इलाका जो अंग्रेजों के कब्जे में हो	territory governed by the British
		3. शिखांचा एक पंथ	सिक्खों का एक संप्रदाय	a religious order of the Sikhs

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खालाट(न·), -टी	(स्त्री·)	1. सखल प्रदेश, सह्याद्रीच्या पायथ्यापासून समुद्र किनार्याकडील प्रदेश	निचली भूमि, सह्याद्रि की तलहटी से समुद्र किनारे की तऱफ का ढालू प्रदेश	the low country, region descending from the Sahya hills towards the coast
		2. समुद्रकाठची जमीन	समुद्रतटीय भूमि	coastal land
		3. उकाराच्या (ु) (ू) या खुणा	उकार के (ु) (ू) में चिह्न	signs (ु) (ू) denoting short and long उ respectively
खालावणे	अ·क्रि·	1. क्षीण होणे, कमी होणे	घट जाना, कम होना	to sink, to be reduced
		2. दुर्दशेला पोचणे, वाईट स्थितीला पोचणे	खराब हो जाना, बुरी हालत होना	to be reduced in circumstances, come down
	स·क्रि·	खाली करणे	नीचे करना	to lower down
खाली	अ·	1. खालती, तळाकडे	नीचे, तले	down, below
		2. खालच्या दर्जास, ताबेदारीत	मातहत, अधीनता में	beneath, under, subordinate to
		3. अमुक क्षेत्र मर्यादेत (हे गाव पुण्याखाली येते)	अमुक परगने में, अमुक सीमा/हद के अंदर	within the range/reach of
		4. करीत असताना, अमुक स्थितीत असताना (दिवस कष्टा खाली जातो)	अमुक क्रिया में या स्थिति में या अवस्था में	in a certain action or position
		5. निमित्ताने - नावाने ('सेवेच्या नावाखाली लूट)	-के बहाने, -के नाम से	in the name of, under the pretence of
		6. फुकट, वाया, निरर्थक	व्यर्थ, नाहक	in vain, vainly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	वि·	1. रिकामा, रिता, न भरलेला किंवा न राहिलेला	खाली, रिक्त, रीता, जिसमें कुछ धरा-भरा न हो, जिसमें कोई रहता न हो	empty, unoccupied
		2. रिकामा, न गुंतलेला, बेकार	बेकार, निकम्मा	unemployed, disengaged
खालील	वि·	1. खाली सांगितल्या - दर्शविल्या प्रमाणे	नीचे का	following
		2. खालचा	मातहत	subordinate
खालून	अ·	तळाकडून, खालच्या बाजूकडून	नीचे से, नीचे की तरफ़ से	from below
खालोखाल	अ·	1. खाली लागून, लगत खाली	निकटतम नीचे, सीधे नीचे	immediately below
		2. उतरत्या क्रमाने	क्रम से नीचे	consecutively below
खावटी	स्त्री·	1. खाणे खर्च, पोटगी	खानपान का/जीविका का खर्च, रोटी - कपड़ा	maintenance allowance, payment for one's board
		2. पावसाळ्या करितां अन्न धान्याचा साठा	अन्न संग्रह (बरसात के दिनों के लिये)	provision - stock
खावं(-विं)द	पुं·	1. सरकार	खाविंद, स्वामी, महाराज	Lord
		2. मालक, धनी	मालिक, स्वामी	master, owner
		3. पती	पति	husband
खाशी	अ·	शाबास, वाहवा (प्रशंसोद्गार)	वाह-वाह, क्या ख़ूब, बहुत अच्छा	Bravo, Fine, Noble
	वि·	विशिष्ट, निवडक, खास, बढिया	खास, विशिष्ट, चुनिंदा	choice, select

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खाशी पंगत	स्त्री·	निवडक - बड्या - लोकांची पंगत	विशिष्ट/चुने हुए बड़े लोगों की पंगत/पाँत	a line or row at meals of choice people
खाशी मंडळी	स्त्री·	उच्चवर्गाचे लोक, बडी मंडळी	विशिष्ट जन, बड़े लोग	choice/select company, upper ranks or superior orders
खाशी स्वारी	स्त्री·	1. खुद्द मालक	स्वयं स्वामी, खुद मालिक	lord himself
		2. राजा या प्रमुख पुरुष	राजा या प्रमुख पुरुष	king or the chief or great personage
		3. बड्या - विशिष्ट - लोकांची मिरवणूक	विशिष्ट या बड़े लोगों का जुलूस	procession of prominent personalities
खाष्ट	वि·	छळवादी, द्वाड	सतानेवाला, बदमाश, शरारती	tormenting, vicious, surly, ill-tempered
खास	वि·	1. विशेष, विशिष्ट - निवडक	खास, विशेष, चुनिंदा	choice, select, special, particular
		2. स्वतःचा, खासगी	निज का, निजी	own, private, personal
		3. सरकारी, राज्यासंबंधीचा	राजा या राज्य संबंधी	pertaining to the king or the state
		4. उत्कृष्ट, अस्सल	बढ़िया, उत्कृष्ट	fine, excellent
	अ·	1. मुद्दाम, विशेष करून	खास करके, सविशेष, इरादतन्, जानबूझकर	knowingly, precisely, just
		2. निश्चितपणे, खात्रीने	निश्चय ही, यक़ीनन	surely, certainly
खास आमदनी	स्त्री·	नियमित उत्पन्न - पीक	खास आमदनी	the regular crop-produce

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खासकरून	अ·	विशेषकरून, विशेषत:	खास करके, खास तौर से, विशेषत:	specially, especially, particularly
खासखबर	स्त्री·	1. विशेषवार्ता - बातमी 2. विश्वसनीय बातमी	खास ख़बर विश्वसनीय समाचार	special news authentic news
खासखेल	पुं·	सेनापती	सेनापति, सिपहसालार	General of the army
खासगत, खासगी	वि·	स्वत:चा, वैयक्तिक, आपला	निजी, खानगी, अपना, व्यक्तिगत	one's own, personal, private
खासणे, खांसणे	अ·क्रि·	खोकणे	खाँसना	to cough
खासदार	पुं·	विधानपरिषदेचा सभासद किंवा संसदेचा सभासद	(राज्यीय) विधान परिषद या राष्ट्रीय संसद का सदस्य	Member of the state legislative council or the parliament
खासनवीस, खासनीच	पुं·	1. संस्थानिकाचा खासगी चिटणीस 2. खासगी कारभारी (संस्थानिकाचा)	खासनवीस, राजा का निज का मुन्शी, निजी सचिव देशी राजा की जायदाद का प्रबंधाधिकारी	private secretary of a prince or chief administrator or manager of the private property of a prince or a chief
खासगीवाला(-ले)		राजाचा किंवा पेशव्यांचा खजिनदार	राजा का या पेशवा का खजानची	a treasurer of the king or the Peshva
खासा	वि·	1. विशेष चांगला, नामी, उत्तम 2. राजा, सरदारयांचा किंवा यांच्या संबंधीचा 3. औरस, कायदेशीर	खासा, बढ़िया, अच्छा, उत्कृष्ट राजा, सरदार आदि संबंधी औरस, वैध, जायज़	good, fine, excellent relating to kings, nobles etc. legitimate

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खास्त(-स्ती)	स्त्री·	1. झुरणी, खंत	कुढ़न, भीतर ही भीतर दु:ख करना	pinning, fretting
		2. एक सारखी नालस्ती	सतत निंदा	ever finding of fault
खाळ	पुं·	घाणपाण्याचे गटार, नाली	गंदे पानी की नाली	gutter
खाळकुवा		घाणपाणी साठण्याचा हौद, मळकुंडी	गंदे पानी का हौज़, मलकुंड	tank of foul water, cesspool
खिंकाळणे	अ·क्रि·	1. घोड्याचे ओरडणे	(घोड़े का) हिनहिनाना, हींसना	to neigh
		2. मोठ्या मोठ्याने हसणे	खी-खी करना	to giggle loudly
खिंड	स्त्री·	1. दोन डोंगरांतील चिंचोळी वाट	घाटी, दर्रा	a narrow pass between two hills
		2. बीळ, भोक (भिंत, कुंपणयातील)	दरार, बहुत बड़ा सूराख	a break, an opening (in a wall)
		3. गाळलेला - मोकळा पडलेला भाग	खाली ज़गह, छूटा या छोड़ा हुआ अंश	a gap, a portion skipped over
खिंडार	न·	1. मोठे भगदाड-भोक	बहुत बड़ा छेद, दीवार आदि में पड़ा हुआ बड़ा सूराख	a large breach/ break/opening
		2. पडक्या घराचे अवशेष	खँडहर, गिरा हुआ/ढहा हुआ मकान	ruins
खिचडी	स्त्री·	1. तांदूळ व डाळ यांचे मिश्रण करून केलेला भात	खिचड़ी, मिलाकर पकाया हुआ दाल-चावल	cooked mixture of rice and pulse
		2. मिश्रण, भेसळ	मिलावट, मिश्रण	a mixture
		3. (लाक्ष:) नाना वस्तूंची, जाती पातींची दाटी	भीड़, भीड़ - भड़क्का, संमिश्रण	a medly of various things or castes etc.

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खिज(-स)गणती	स्त्री·	मोजदाद, गणती, पर्वा, खातर	गिनती, परवाह	regard, consideration, concern
खिजणे	अ·क्रि·	1. चिडणे	खीझना, झुँझलाना, क्रुद्ध होना	to be angry, to get irritated
		2. खजील होणे	शर्मिंदा/लज्जित होना, खिसियाना	to be ashamed/ abashed
खिजविणे	स·क्रि·	1. चिडविणे, राग आणणे	खिझाना, चिढ़ाना, छेड़ना	to provoke, to irritate, to enrage
		2. लाज वाटायला लावणे	शर्मिंदा/लज्जित करना	to make ashamed
खिरी	स्त्री·	अटकण	अड़ंगा	a small wooden stopple
खिडकी	स्त्री·	भिंतीत बनविलेला झरोका, गवाक्ष, वातायन	खिड़की, गवाक्ष, वातायन	a window
खितपणे	अ·क्रि·	1. फार दिवस एकाच स्थितीत राहणे-पडून राहणे	दीर्घ समय तक एक ही हालत में पड़े रहना/मुब्तला होना	to be or live in the same state for a long time
		2. झिजणीस लागणे	कमज़ोर होते जाना, छीजना	to waste in languor
खिदमत	स्त्री·	1. सेवा - चाकरी	खिदमत, सेवा-टहल, चाकरी	service, attendance
		2. आर्जव, खुशामत	मिन्नत, खुशामद	servile obsequiousness
खिदमतगार	पुं·	चाकर, नोकर, सेवक	सेवक, चाकर, टहलू	a servant, an attendant
खिदळणे	अ·क्रि·	जोरजोराने - मर्यादा सोडून - हसणे	ज़ोर से/मर्यादा छोड़कर खिलखिलाना	to laugh boisterously

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खिन्न	वि·	दु:खी, उदास, विमनस्क	खिन्न, दुखी, उदास, अनमना	grieved, afflicted, depressed
खिमा	पुं·	मांसाचे खूप बारीक केलेले तुकडे, त्यांचा बनविलेला पदार्थ	क़ीमा	meat cut into thin pieces or their preparation
खिरटा	वि·	1. खुजा, खुजट, वाढ खुंटलेला	नाटा, ठिंगना, बौना	stunted, of dwarf growth
		2. बारीक	बारीक	thin
खिरा	पुं·	काकडीच्या जातीचे एक फळ	खीरा, ककड़ी की जाति का एक फल	a fruit belonging to the cucumber species
खिरापत	स्त्री·	कथा किंवा कीर्तन संपल्यावर प्रसाद म्हणून वाटलाजाणारा गोड खाद्य पदार्थ	प्रसादी, पुराणादि कथा के बाद प्रसाद के तौर पर बाँटी जानेवाली मिठाई	sweetmeats served to the audience at the conclusion of a कथा or religious performance
खिलाडी(-डू)	वि·	1. खेळण्यात पटाईत	खिलाड़ी, खेलने में कुशल	skilful at play
		2. खेळकर, आनंदी	हँसमुख, प्रफुल्ल, खुशमिजाज	playful, lively, sportive
		3. थट्टाखोर	विनोदी, हँसोड़	jocund
खिलाप(-फ)त	स्त्री·	1. खलीफाची गादी, -काम	खिलाफ़त	office or business of the caliph
		2. इस्लामी साम्राज्य	इस्लाम का साम्राज्य	Muslim empire
खिला(-ल्ला) र	न·	गुरांचा कळप	गल्ला, पशुओं का झुंड	a herd (of cows etc.)
खिला(-ल्ला)री	पुं·	1. गुराखी, गोप	ग्वाला, गोप, चरवाहा	a herdsman, a drover

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गुरेविकणारा लमाण	पशुओं का क्रय - विक्रय करने वाला	a dealer in cattle
	वि·	गाय - बैलांची एक चांगल्या प्रकारची जात	गौ-बैलों की एक अच्छी नस्ल	a good breed of bovine animals
खिल्ली	स्त्री·	1. विनोद, थट्टा, मस्करी 2. चेष्टा, फजेती	विनोद, मसखरी फजीहत, हँसी	fun, joke ridicule, laughing at
खिसकणे	अ·क्रि·	वस्कन् अंगावरजाणे	टर्राना	to snarl
खिसमिस	न·स्त्री·	बेदाणा	किशमिश	small kind of raisin without pips
खिसा	पुं·	कसा, अंगावरच्या कपड्याला केलेला कप्पा	जेब, खीसा	a pocket
खिसाकातरू, -कापू	वि·	खिसा कातरून चोरी करणारा	जेबकट, पाकेटमार, गिरहकट	a pick-pocket
खिस्त	स्त्री·	1. हप्ता(कर्ज फेडीचा इ·) 2. हप्त्याने फेड	क़िस्त क़िस्त से कर्ज़ा अदा करना	an instalment payment by instalments
खिस्ती	पुं·	व्याजबट्टाकरणारा सावकार	किस्त पर क़र्ज़ा देने वाला साहूकार, महाजन	an usurer, a money - lender
खिळखिळा, खिळखिळीत	वि·	सुटा, ढिला, डगमग करणारा	ढीला, शिथिल, डगमगाने वाला	loose in joints, loosened, relaxed
खिळणे	अ·क्रि·	चिकटून राहणे, डांबून राहणे, न हालणे	गड़ना, जमना, गाड़ा जाना, स्थिर होना	to be fixed or fastened, to be nailed down

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	स·क्रि·	डांबणे, न हालेल असे करणे, जखडून टाकणे	गाड़ना, स्थिर करना	to nail down, to fix firmly, to fasten
खिळविणे	स·क्रि·	1. डांबणे, जखडून टाकणे, स्थिर करणे	गाड़ना, स्थिर करना, बांधना	to nail down, to fix firmly, to fasten
		2. थांबवून धरणे, अटकवून ठेवणे	रोक रखना, अटकना	to detain, to confine
खिळा	पुं·	1. मोळा, अणकुचीदार लोखंडी बारीक मेख	कील, कीला, लोहे का काँटा	a nail
		2. छापण्याचा टाइप	ठप्पा, छाप, टंक	a type (for printing)
खीज	स्त्री·	चीड, रुसवा, राग	खीज (-झ), झुंझलाहट, गुस्सा	a fit of anger, huff
खीर	स्त्री·	दुधात तादुळाची कणी - रवा - साबूदाणा शिजवून केलेला गोड पदार्थ	खीर	a sweet dish prepared of grains of rice or wheat or sago boiled in milk mixed with sugar
खीळ	स्त्री·	1. अडसर	सिटकनी, चटखिनी, ब्योंडा, अर्गल	a bolt, bar
		2. खिळा, मेख	कील, कीला, खूँटी	a pin, a nail
		3. हाडांचा सांधा	अस्थिसंधि	joint (of bones), an articulation, lock
खुंट	पुं·	1. खोड, बुंधा	ठूंठ, तना, खुत्थ	a stump of a tree
		2. हजामत केल्यानंतर डोक्यावर राहणारे केस	उस्तरे से मुँडवाने के बाद माथे पर रहने वाली बाल की जड़, खूँटी	stumps of hair

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. वस्तूचा वरचा भाग कापल्यावर राहणारा खालचा भाग	ठूँठी	stump, remaining part of anything the upper part of which has been cut
		4. दूध न येणारा सड (थान)	सूखा थन	a blind teat
		5. कोपरा	खूँट, कोना	corner
		6. चव्हाटा, अड्डा	चौराहा, अड्डा	square formed by meeting of four roads
		7. रस्त्याचा शेवट	गली या रास्ते का सिरा	end or point of a street or road
		8. खांब, सोट	खंभा, बल्ला	a pillar, pole
		9. आधार स्तंभ, ठेपा	आधार स्तंभ, टेक, धूनी, सहारा	a post, a stake
		10. केळ्याचे लहान झाड	केले का छोटा पौधा	a plantain-sucker or offshoot
		11. (लाक्ष:) वंशाची शाखा	वंश की शाखा	a branch of the stock
खुंटणे	अ·क्रि·	1. वाढ-गती -थांबणे, थबकणे, अडणे	रुकना, अड़ना, थमना	to be arrested in progress, to be obstructed/stopped, to stand still
		2. अडून बसणे, हट्टास पेटणे	·अड़ जाना, ज़िद पकड़ना	to hang or hold back doggedly
खुंटविणे	स·क्रि·	रोकणे, गतीला अडथळा करणे, थांबविणे	रोकना, गतिरोध करना	to obstruct, to stop, to bring to a stand

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खुंटा	पुं·	1. जात्याचा हाती धरावयाचा दांडा	चक्की घुमाने की मुठिया	handle of a hand-mill
		2. जात्याची खीळ - मधली खुंटी	चक्की की किल्ली, खूँटी	pin or bolt of a hand-mill
		3. जमिनीत पुरलेली मेख किंवा सोट	खूँटा, लकड़ी की गाड़ी हुई मेख जिससे पशु बाँधे जाते हैं	a stake or peg
खुंटाळे	न·	अनेक खुंट्या लावलेली एक पट्टी	पट्टी जिसमें कई खूटियाँ बिठायी हों	a strip which holds many pegs
खुंटी	स्त्री·	1. भिंतीत बसविलेली लाकडी मेख (कपडा अडकविण्या करिता)	खूँटी, घोड़िया (कपड़े टांगने के लिये)	a peg
		2. लहान खुंट, -मेख	खूँटी, छोटी-मेख	a short stump
		3. शिवेची खूण	सीमाचिह्न	a land-mark
		4. दोन लाकडांच्या सांध्यातील पाचर	पच्चड़ (-र)	a wooden pin
		5. सतार इ· तंतु वाद्यांना तार अडकवण्यासाठी लावलेली मेख	तंतुवाद्यों में जड़ी छोटी मेख	peg attached to any stringed musical instrument
खुंदळणे	स·क्रि·	1. ठोकून काढणे, मारणे	पीटना, मरम्मत करना	to belabour, to beat soundly
		2. पायांखाली तुडविणे	रौंदना, कुचलना	to tread, to trample
		3. धरून जोराने हलविणे - झटके देणे	झकझोरना	to treat roughly, to pull and push
खुजट	वि·	खुरटलेला, वाढ खुंटलेला, ठेंगू	बढ़ती अटका हुआ, जिसका विकास रुक गया हो	dwarfish, stunted
खुजा	वि·	ठेंगणा, उंची नवाढलेला, ठेंगू	ठिंगना सा, ठिंगना, छोटे क़द का, नाटा	dwarf

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	पुं·	पाणीठेवण्याचे मातीचे एक चिंचोळ्या गळ्याचे पात्र	कूजा, कुल्हड़, सुराही	earthen water - jug
खुटखुट	स्त्री·	1. 'खुट खुट' असा आवाज	खुट-खुट की आवाज	sound of continued and gentle tapping or knocking
		2. पोटातल्या बारीक वेदना, गुरगुर	कुड़कुड़ी, पेट का गुड़गुड़ाना, पेट का दर्द	twitching/shooting pain in the belly
खुटखुटीत	वि·	सुगठित बांध्याचा, प्रकृतीने ठणठणीत, टणक	गठीला, स्वस्थ, चंगा	tight, compact, quite healthy
खुटुरुटू	अ·	कसाबसा, अतिशय हळूहळू	बहुत धीरे-धीरे, बड़ी मुश्किल से, रेंगता हुआ	dully, tardily
खुट्ट	न·	काही.पडल्याचा बारीक आवाज	खट्, हलकी और मामूली आवाज़	a quick and flat sound
खुडकणे	अ·क्रि·	1. आखडणे, ताठरणे	अकड़ना, तनना	to contract through spasm or cramp, to be stiff
		2. अडकणे, थबकणे	अटकना, रुकना, ठिठकना	to be obstructed or stopped
खुडणी	स्त्री·	कणसांची तोडणी, -काटणी	कटाई, खुटकना, अनाज की बालें काटना	cropping, nipping
खुडणे	स·क्रि·	नखांनी तोडून काढणे	नीचे लेना, नाखूनों से काट लेना, खुटकना	to pluck, to nip off
	अ·क्रि·	खुडकणे	अकड़ना, तनना	to contract, to be stiff

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खुडा	पुं·	(रोपट्याचा) शेंडा	फुनगी, वृक्ष या पौधे का सिरा	top of a plant
खुडुक	अ·	पाय आवरुन - आत घेऊन, पाय पोटाशी घेऊन	टाँगों को पेट से लगाकर बैठना	in the state of cramping legs to belly
	वि·	अंडे न देणारी (कोंबडी)	अंडा न देनेवाली (मुर्गी)	(hen) that has stopped laying eggs
	न·	वठलेले झाड	ठूंठ, बिना डाल - पात का सूखा पेड़	withered tree
खुण(-णा)विणे	स· क्रि·	खुणने - संकेतान बोलावणे किंवा दर्शविणे	इशारे से बुलाना, इशारा करना	to direct or invite by sign
खुद(-द्द)	सर्व·	स्वत:	खुद, स्वयं	self
	वि·	स्वत:चा	अपना, खुद का, निजी	of oneself
	पुं·	राजा, हुजूर, सरकार	राजा, हुजूर, सरकार	king or his majesty himself
	अ·	स्वत:, जातीने	खुद, स्वयं	of one's own accord, voluntarily
खुद असामी	पुं·	स्वत:च्या कर्तृत्वाचा माणूस	अपने कर्तृत्व का व्यक्ति	person of self - standing, a self - made man
खुदखर्च	पुं·	1. व्यक्तिगत खर्च	व्यक्ति का अपना खर्चा	private expenses of a person
		2. राजाचा खासगी खर्च	राजा का खुद का खर्चा	private expenses of a ruler

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खुदखाते	न·	स्वत:चे खाते	हिसाब लिखने वाले का खुद का खाता	personal account
खुदा	पुं·	ईश्वर	ईश्वर, अल्लाह	God
खुदावंत	पुं·	'खावंद' पाहा	दे· 'खावंद'	vide 'खावंद'
खुदाई	स्त्री·	1. खोदण्याचे काम	खुदाई, खोदाई	digging, engraving, carving
		2. खोदणावळ, खोदण्याची मजुरी	खुदाई, खोदने की उजरत	wages of digging
खुनशी	वि·	द्वेषी, सूडबुद्धी असलेला	विद्वेषी, कीनावर	spiteful, revengeful, rancorous
खुन(-न्न)स	पुं·,स्त्री·	द्वेष, सूडबुद्धी	खुनस, कीना, द्वेष, बैर	rancour, spite
खुनी	वि·	खूनकरणारा किंवा केलेला, हत्यारा	ख़ूनी, खून करनेवाला, क़ातिल, हत्यारा	murderer, murderous, butcherous
खुपणी	स्त्री·	बोचणी, सळ	चुभन, खटक	pricking, a sharp pain
खुपणे	अ·क्रि·	1. बोचणे 2. सळणे 3. मनात डाचणे	चुभना, धँसना सालना, कसक होना पछताना, खलना	to prick to smart to prick, to sting
खुपरा	पुं·	डोळ्यातला ठणका	आँखों की कसक, आँख की किरकिरी	pricking or smarting of the eyes
	वि·	1. बोचणारा, खुपणारा (डोळा) 2. खुपर्या डोळ्याचा (माणूस)	दर्द करनेवाली, सालने वाली (आँख) सालने वाली आँख का (व्यक्ति)	shooting, smarting, pricking (eye) (person) having a smarting eye

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खुपरी	स्त्री·	डोळ्यांच्या पापण्यात होणारे फोड	रोहुआ, आँख का एक रोग जिसमें पलकों के नीचे लाल फुन्सियाँ निकलती हैं	eye-disease which affects eyelids
खुपसणे	स·क्रि·	आत घुसविणे, शिरकविणे - घालणे	घोंपना, भोंकना, गाड़ना, घुसेड़ना, ठूंसना	to thrust in, to force in, to tuck in, to insert
खुबसूरत	वि·	रूपवान, सुंदर	रूपवान, हसीन, खूबसूरत, सुंदर	beautiful, handsome
खुबा	पुं·	1. शरीरातील दिसून येणारा सांधा	शरीर का उभरा हुआ हिस्सा कंधे का या कमर का जोड़ आदि	prominent articlutation of the body
		2. (लाक्ष:) टेंगूळ, टणू	गुलना, गोल सूजन	protuberance, a bump, lump, swelling
खुबी	स्त्री·	1. कसब, चातुर्य	चतुराई	skill, ingeniousness
		2. रहस्य, मर्म, मख्खी, विशेषगुण	खूबी, विशेषता, खास गुण, ख़ासियत, रहस्य	distinguishing trait, particular excellence, secret
		3. सुंदरता, उत्तमता	सुंदरता, उत्तमता, उम्दगी	comeliness, neatness, agreeableness of appearance
खुबीदार	वि·	1. चार्तुययुक्त, युक्ती प्रयुक्तीचा, मजेदार	जिसमें कोई मर्म, चातुर्य या रहस्य हो	skilful, subtle, ingenious
		2. मोहक, सुंदर, सुरेख	सुंदर, बढ़िया	fine, elegant, beautiful

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खुमखुमी(-म)	स्त्री·	1. रग, मस्ती	मस्ती	haughtiness, spirit, conceit
		2. सुरसुरी, उसळी, दोन हात करण्याची प्रबळ इच्छा	सुरसुरी, झगड़े की तीव्र इच्छा	a burst or sally of anger
खुमारी	पुं·,स्त्री·	1. लज्जत, गोडी, स्वाद	लज्जत, स्वाद	tastiness, flavour, savor
		2. मौज, आकर्षकता	आकर्षण, सुंदरता	charm, handsomeness, comeliness
		3. खुबी, मर्म	खूबी, मर्म	excellence, virtue (of)
खुमास	पुं·,स्त्री·	1. नीटनेटकेपणा	साफ़सुथरापन, सुडौलपन	handsomeness, neatness
		2. झकपकपणा, शोभा	चमक दमक, शोभा	glossiness, lustre, prettiness
खुमासदार	वि·	रुचिकर, चविष्ट	रुचिकर, जायकेदार, प्रिय	tasty, palatable
खुर	पुं·	1. जनावरांच्या पायाचा नखाचा भाग	खुर, सुम, टाप	a hoof
		2. जनावराचा पाय	टाँग, पैर	a leg
		3. खाटेच्या पायाचा तळ	चारपाई के पाये का निचला हिस्सा	bottom of the leg of a cot
खुरटणे	अ·क्रि·	1. वाढ खुंटणे	न बढ़ना, अवरुद्ध होना,	to be stunted
		2. खरडत जाणे	रेंगना	to move along upon the buttocks, to crawl

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खुरडणे	अ·क्रि·	'खुरटणे' (2) पाहा	दे· 'खुरटणे(2)'	vide 'खुरटणे(2)'
खुरपण	न·	खरपून काढलेले तण	खुरपे से निकाला हुआ घास	weed uprooted or grubbed up
खुरपणी	स्त्री·	खुरपण्याची क्रिया	खुरपे से घास निकालने की क्रिया	weeding out
खुरपणे	स·क्रि·	खुरप्याने तण काढून टाकणे	खुरपे से घास निकालना	to weed out with a hoe
खुरपा(पुं·),-पे	(न·)	तण काढून टाकण्याचे एक कोयत्याच्या आकाराचे अवजार	खुरपा (-पी)	a weeding/grubbing hoe
खुरमांडी	स्त्री·	गुडघे मोडून मांडीवर मांडी ठेवून बसण्याचे आसन	घुटने मोड़कर जाँघ पर जाँघ रखकर बैठने का आसन	posture of sitting erect with the lags doubled
खुरमुंडी	स्त्री·	गुडघे उंचावून त्यात डोके घालून बसण्याचे आसन	घुटनों में सिर डालकर बैठने का आसन	posture of sitting with the head betwixt knees
खुरा	पुं·	1. नालबंद, घिसाडी इ· चे ठोकण्याचे साधन	एक प्रकार की निहाई	a sort of anvil
		2. पायतणची टाच	जूते की एड़ी	heel (of shoe or sandal)
खुराक	पुं·	1. पुष्टिकारक अन्न - आहार	पौष्टिक आहार	rich/nutritive diet
		2. रतीब	रातिब	a regular quantity (of food etc.)
खुराडे	न·	1. घरटे, खोंप	घोंसला	a nest

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कबुतरखान्यातला एक खाना - खण	दड़बे का हर एक खाना	a pigeon - hole, a dove -cot
		3. लहान गोठा	छोटा गोठ, बाड़ा	a small cow-house, fold for calves
		4. (लाक्ष:) फारलहान - अपुरे घर	बहुत छोटा घर	very small/ insufficient house
खुरासणी	स्त्री·	कारळे	काला तिल, रामतिल	a little plant bearing a black, long oleaginous seed
खुरी	स्त्री·	1. जनावरांच्या खुरांचा नखासारखा भाग	खुर का अगला भाग जो नाखूनों की तरह बढ़ता है	fore part of the hoof
		2. दुभंगलेल्या खुरांपैकी एक	कटे हुए खुर का एक भाग	a division of cloven hoof
		3. जनावरांचा एक खुरांचा रोग	जानवारों के खुर का एक रोग	a disease of animals affecting the hoofs
		4. झाडावरून फळे काढण्याची जाळीदार लांब काठी	पेड़ पर से फल निकालने की जालीदार लकड़ी	a long stick with a net attached
खुर्ची	स्त्री·	एक चार पायांचे व टेकण असलेले बैठकीचे उंच साधन	कुर्सी	chair
खुर्द	वि·	1. तुलनेने लहान (गांव)	खुर्द, छोटा (गाँव)	the smaller (when two villages bear the same name)
		2. (वयाने) लहान, धाकटा	उम्र से छोटा, अल्प वयस्क	junior

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खुर्दळ(-ळा)	पुं·	तुडवातुडव (कपड्यांची, बैठकींचा इ·)	पैरों से कपड़ा/बैठने आदि से की हुई अस्त व्यस्त अवस्था	crumpled/rumpled state of clothes, carpets etc.
खुर्दा	पुं·	1. मोठ्या नाण्याची मोड किंवा चिल्लर	खुर्दा, रेज़गारी, छुट्टा	small change
		2. मोडकेतोडके तुकडे	टुकड़े, रेज़े, टूटी-फूटी चीजें	scraps, fragments, fritters
		3. चिल्लर सामान	छोटी मोटी चीज़ें, कम महत्व का समान	trifling articles
खुलणे	अ·क्रि·	1. उघडणे	खुलना	to open
		2. फुलणे, उमलणे	खिलना, विकसित होना	to blossom
		3. प्रसन्न होणे	खुश/प्रसन्न होना	to be pleased
		4. उघ्रड होणे (बेत इ·)	साफ़ होना, खुला प्रकट होना	to become evident/ clear
		5. शोभणे, साजणे	फलना, अच्छा लगना, शोभा देना	to become, to adorn, to befit
		6. (भाग्य) उघडणे	(भाग्य) जगना	to become favourable
		7. (पाऊस) उघडणे	(बारिश) रुकना	to hold up or clear off (rain)
खुलविणे	स·क्रि·	1. प्रसन्न करणे	खुश करना, प्रसन्न करना	to please, to make cheerful
		2. शोभा आणणे, शोभविणे	अलंकृत करना	to adorn
		3. टवटवीत करणे	खिलवाना, प्रफुल्ल/ताज़ा कराना	to make fresh, to freshen

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खुला	वि·	1. उघडा, मोकळा	खुला, जो बँधा हुआ या बंद न हो	open, not shut up or tied up
		2. बोडका	नंगेसिर	bare-headed. uncovered
		3. रिता, रिकामा	ख़ाली	empty
		4. मन मोकळा	खुले दिल का, साफ दिल	open-minded
		5. अनियंत्रित, अनिर्बंध, स्वतंत्र	मुक्त, अनियंत्रित	open, free, unrestricted
		6. उघड, स्पष्ट	साफ़, स्पष्ट	plain, clear
		7. वेगवेगळा	अलग-अलग	loose, detached
खुलाकारभार	पुं·	उघड कामकरण्याची पद्धत	खुला व्यवहार	open/above-board business or procedure
खुलावट	स्त्री·	शोभा, सजावट	सजावट, शोभा	adornment
खुला व्यापार	पुं·	जकात किंवा बंधने न टाकलेला व्यापार	मुक्त व्यापार	free trade
खुला हिशेब	पुं·	उघड - प्रामाणिकपणाचा बिन लबाडीचा हिशेब	विश्‍वसनीय हिसाब	plain/clear/ uninvolved accounts
खुलासा	पुं·	1. स्पष्टीकरण, तपशील	स्पष्टीकरण, विवरण	explanation
		2. मतलब, आशय, अर्थ	मतलब, आशय, अर्थ	meaning, intent
		3. धोरण, अभिप्राय	रुख, झुकाव	drift, purport
		4. निवाडा, निर्णय	निर्णय, फैसला	settlement, decision
		5. निश्चिन्ती	निश्चिन्तता, बेफ़िक्री	freedom from anxiety, assurance
खुशामत(-द)	स्त्री·	1. तोंडपुजे बोलणे, प्रिय वाटणारे अतिरंजित बोलणे	खुश करने के लिये की जाने वाली झूठी प्रशंसा	flattery, fawning

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. हांजी हांजी	खुशामद, चापलूसी	servile obsequiousness
खुशामत्या	वि·	हांजी हांजी करणारा, तोंडपुजेपणा करणारा	खुशामदी, चापलूस, चाटुकार	flatterer
खुशाल	वि·	1. सुखी, निरोगी	सुखी, चंगा, स्वस्थ	hale and happy
		2. सुखरूप	क्षेम, कुशल	comfortable, safe
	अ·	बिनधास्तपणे, निश्‍िंचतपणे	सुखेन, बेझिझक, निश्‍िंचत होकर	without anxiety or apprehension
खुशालचंद(-चेंडू)	वि·	निष्काळजी, रिकामटेकडा, गुलहौशी	ऐयाश, छैला, रँगीला, आवारा	one without any responsibility, irresponsible, voluptuary
खुशाली	स्त्री·	1. क्षेम, कुशल, सुखरूपपणा	क्षेम, कुशल	care and comfort
		2. सुख-स्वाथ्य	सुख-स्वास्थ्य	healthy and happy state
खु(-खू)ष	वि·	आनंदी, संतुष्ट, प्रसन्न	खुश, प्रसन्न, सुखी	pleased, satisfied, contented
खुषखत	न·	सुरेख अक्षर - लिखावट	सुडौल, सुघड़ लिखावट	fine writing
खुषखबर	स्त्री·	आनंदाची बातमी	खुशखबरी, अच्छा समाचार	good news
खुषखरी(-रे)री	स्त्री·	स्वेच्छेने केलेली खरेदी	खुशी का सौदा	purchase with one's own choice, voluntary purchase

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खुषमस्कर्या	पुं·	1. राजा, सरदारयांच्या जवळ असणारा स्तुतिपाठक - विदूषक	मसख़रा, चुहलबाज, विदूषक	a jester, a droll
		2. 'खुशामत्या' पाहा	दे· 'खुशामत्या'	vide 'खुशामत्या'
खुषी	स्त्री·	1. मर्जी, इच्छा	मर्जी, इच्छा	will
		2. आनंद, प्रसन्नता, समाधान	खुशी, प्रसन्नता, हर्ष	pleasure, satisfaction
	वि·	1. आनंदी, प्रसन्न, समाधानी	खुश, राजी	satisfied, contented, joyful
		2. तयार, इच्छुक	तैयार	prepared
खुष्की	स्त्री·	1. कोरडी जमीन	सूखी ज़मीन	dry land
		2. जमीन	ज़मीन, भूमि	land
		3. स्थलमार्ग	स्थलमार्ग	way by land
खुसखुशीत	वि·	1. कुरकुरीत	कुरकुरा, करारा, खरा, खूब सिका हुआ	crisp
		2. हात लावताच चूर होणारा	खस्ता, भुरभुरा	soft and dry
		3. (लाक्ष:) मजेदार, रिझविणारा	(लाक्ष·) मजेदार, दिलचस्प	(fig.) very amusing, pleasing
खुसपट	न·	1. यत्किंचित् दोष किंवा उणीव	क्षुद्र दोष, ऐब, नुक्स, क्षति	trifling, defect or deficiency
		2. यत्किंचित निमित्त	क्षुद्र बहाना	trivial pretext
खुळचट(-सट)	वि·	शहाणपण नसलेला, मूर्ख	पगला, बावला	foolish, silly
खुळखुळणे	अ·क्रि·	1. खुळखुळ आवाज करणे	छनछनाना, झनझनाना	to rattle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. तोंडात पाणी घेऊन खुळखुळ आवाज करणे, चूळ टाकणे	मुँह में पानी लेकर गरगर आवाज के साथ कुल्ली करना, गरारा करना	to gargle
		3. (लाक्ष:) नाणी किंवा पैसा हाती असणे	(लाक्ष·) पास में पैसा होना	(fig.) to possess money
		4. खळखळ असा पाण्याचा आवाज होणे	कलकल आवाज के साथ बहना	to ripple, to gurgle
खुळखुळा	पुं·	खुळखुळ आवाज करणारे बाकाचे खेळणे	झुनझुनाने वाला शिशु का खिलौना	a child's rattle
खुळा	वि·	1. वेडा, पागल	पागल, बावला	mad, crazy
		2. मूर्ख	मूर्ख, बेवकूफ़	silly, foolish
		3. थोटा, पांगळा, अपंग	लूला, अपंग	armless
खुळावणे	अ·क्रि·	वेडा होणे, पागल बनणे	पागल/बावला बनना	to turn mad or crazy
खूट	स्त्री·	तूट, उणेपण, कमतरता	कमी, त्रुटी, घटावा	deficiency, lack
खूण	स्त्री·	1. चिह्न, लक्षण, ओळख	चिह्न, लक्षण, पहचान	a mark, a token, an indication, an emblem
		2. इषारा, संकेत, अस्पष्ट सूचना	इशारा, संकेत, अस्पष्ट सूचना	a sign, a signal, covert intimation
		3. मर्म, रहस्य, गूढार्थ	मर्म, रहस्य, गूढ़ार्थ	a virtue of the property, secret quality
खूणगाठ	स्त्री·	1. आठवणीरिता म्हणून वस्त्राच्या टोकाला बांधलेली गांठ	याद के तौर पर वस्त्र के छोर में लगाई हुई गाँठ	a knot tied to aid remembrance
		2. पक्की गोष्ट, खात्री, विश्वास	यक़ीन, विश्वास, पक्की बात	confidence, assurance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खून	पुं·	1. हत्या, वध	ख़ून, हत्या, वध, कत्ल	murder, assassination
		2. रक्त	रक्त, लहू	blood
खूनखराबा	पुं·	1. कत्तल, मोठ्या प्रमाणावर हत्या	खून खराबा, हत्याकांड	massacre, bloodshed
खूप	वि·	पुष्फळ, अनेक, कितीतरी	बहुत, काफ़ी	much, many, numerous, plentiful
खूर	पुं·	1. जनावरांच्या पावलाचा भाग	खुर, सुम	hoof
		2. खाट - खुर्ची इ· चा पाय किंवा पाया - तळचा भाग	चारपाये के पाये का हिस्सा, पाया, जोड़ा	foot, the excrescence under the hoofs
		3. गाय - म्हशीचा सड	थन, स्तन	teat
खूळ	न·	1. वेड, चळ, भ्रमिष्टपणा, पागलपणा	पागलपन, दीवानापन, खब्त	madness, idiocy
		2. छंद, छादिष्टपणा, नाद	सनक, धुन, सनकीपन, झक्की पन	craziness, infatuation, a perverse fancy
		3. लुटारूंचीटोळी	लुटेरों का गिरोह	a band of marauders
		4. दंगल, मारामारी	उपद्रव, विप्लव, झगड़ा	a disturbance, tumult, fight
खेकटे, खेंगटे	न·	1. लचांड, भानगड	झंझट, झमेला	troublesome matter
		2. उलाढाल, काम - धंदा	कारोबार, व्यवसाय	business, job
		3. उपाय, युक्ती	युक्ति, उपाय	an expedient, a shift
		4. अडचण, नड	कठिनाई	embarrassment, difficulty, encumbrance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		5. बालंट, खोटा आळ	तोहमत, झूठा इल्जाम	false imputation or charge
		6. गुंतागुंत	गुत्थी, उलझन	confusion, intricacy, perplexed state
खेकटेखोर, खेकट्या	वि·	1. भानगड्या, लटपट्या	झमेलिया, झंझटी	officious, intermeddling
		2. भांडखोर, भांडकुदळ	झगड़ालू, बखेड़िया	quarrelsome
खेकडा	पुं·	एक गोलाकार नांग्यासारखे पाय असलेला जंतू, कर्क	केकड़ा, कर्क	a crab
खेकसणे	अ·क्रि·	वसकन अंगावर ओरडणे,-जाणे	झल्लाना, बिगड़ जाना, बरस पड़ना	to snap at angrily
खेचकाम	न·	छापण्याचे टाइप जुळविण्याचे काम	छापा/टाइप जमाने का काम	case-work
खेचणे	स·क्रि·	1. जोराने ओढणे	खींचना	to pull forcibly, to haul, to drag
		2. ताणणे	तानना	to stretch
		3. आकर्षण	खींच लेना	to attract
		4. खिळे(छापखान्यातील) जुळविणे	छापा जमाना	to compose
खेचर	न·	घोडा व गाढव यांच्या मिश्र अवलादीचा प्राणी	खच्चर	a mule
खेचाखेच	न·	1. दाटी, खूपगर्दी	भीड़, धक्कम धक्का	crowding, crowd, press
		2. ओढाताण	खींचातानी, खींचतान, खींचा खींच	pulling and hauling

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. दाबून भरल्याची अवस्था	गिचमिच, ठसाठस भरा हुआ होना	crowded
खेटणे	अ॰क्रि॰	1. चिकटणे	सटना, चिपकना	to stick, to adhere
		2. भिडणे, शिवणे	भिड़ना, लग जाना, छूना	to rub or brush against
		3. दाटी करणे, दाटीने बसणे	भीड़ करना	to crowd and press together, to sit fast
	स॰क्रि॰	1. ओलांडणे	लाँघना	to pass over, to cross
		2. मजल मारणे	मंजिल तय करना	to traverse
		3. बाजूला ढकलणे	हटाना	to push aside
खेटर	न॰	1. जोडा, पायतण	जूता, जूती, पादत्राण	footwear
		2. लाथ	लात	a kick
खेटव(-वि)णे	स॰क्रि॰	जवळ लागून ठेवणे, भिडविणे	सटाना, भिड़ाना, लगाना	to bring close or into close contact, to make to contact
खेटा	पुं॰	1. एकसारखे जाऊन येणे, वरचेवर टाकलेली खेप, फेरा	बार-बार आना, चक्कर, फेरा	fruitless going to and fro, vain trips
		2. गर्दी, दाटी	भीड़, धक्कम धक्का	crowdedness, press
खेटाखेट	स्त्री॰	1. दाटीवाटी, गर्दी	भीड़, भड़क्का, रेला	crowdedness, press
		2. धक्काबुक्की	धक्कम धक्का, रेलपेल	thronging, pushing and shoving
खेडणे	स॰क्रि॰	जमीन करणे - कसणे	जोतना, खेती करना	to cultivate or plough a land
खेडवळ	वि॰	1. खेड्यातराहणारा	देहाती	rustic, country-dweller

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. अशिक्षित, गांवढळ, अडाणी	गँवार, अनाड़ी, अनपढ़	uneducated, boorish, ignorant
खेडहक्क	पुं·	जमीन करण्याचा - कसण्याचा हक्क	जोतने का हक़	right of cultivating
खेडूत, खेडू	पुं·	शेतकरी	काश्तकार	a peasant, a cultivator
खेडे, खेडेगाव	न·	लहान गाव	गाँव, देहात	a village
खेडोपाडी	अ·	खेड्या खेड्यात, गावागावातून	गाँव-गाँव में	in every village
खेत	न·	1. रणक्षेत्र	युद्धक्षेत्र	a battlefield
		2. शेत	खेती की जमीन, ऐसा क्षेत्र जिसमें फ़सल की जाती है	farm, field
		3. मैदान	मैदान, चौड़ी-चकरी समतल ज़मीन	a plain level ground
		4. पुण्यक्षेत्र	तीर्थ क्षेत्र	holy place
खेती	स्त्री·	शेती	खेती	agriculture
खेद	पुं·	1. दु:ख, मनस्ताप, व्यथा	खेद, दु:ख, रंज, अफसोस	sorrow, grief, affliction
		2. पश्चाताप	पछतावा	remorse, regret
		3. कंटाळा, थकवा	थकावट	tiredness
खेदजनक	वि·	दु:खकारक	खेदजनक, शोचनीय, अफसोसनाक	painful, regretful
खेप	स्त्री·	1. हेलपाटा, ये जा	चक्कर, आना जाना	a journey to and from, a trip

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. फेरी, एकावेळचा मालाचा भरणा	खेप, एक बार का माल का बोझ	a single - trip load
		3. पाळी, प्रसंग	बार, दफ़ा, बारी, पारी	a single time, occasion, turn
		4. निष्फळ येरझार	व्यर्थ का चक्कर	fruitless trip
		5. रोगाची साथ	छुतही बीमारी	period of an epidemic
खेमा	पुं·	डेरा, तंबू	खेमा, रावटी, डेरा	a tent
खेरीज	अ·	1. शिवाय, व्यतिरिक्त, आणखी म्हणजे	सिवा, अलावा, अतिरिक्त	besides, moreover
		2. विना	बिना, बगैर, छोड़कर	without
खेळ	पुं·	1. मनोरंजन युक्त व्यायामाचा प्रकार, क्रीडा	खेल,क्रीड़ा	play, sport, game
		2. करमणूक, करमणुकीचा प्रकार	मनोरंजन, दिलबहलाव	pastime, fun
		3. चाळा, वाईट कृत्य	चाल, करतूत	trick, mischief
		4. खेळणी	खेलने का सामान या साधन	playthings
		5. नाटक, सिनेमा किंवा तमाशा	नाटक, सिनेमा आदि दर्शनीय प्रकार	a show
खेळकर	वि·	1. आनंदी, हसतमुख	हँसमुख, आनंदी	cheerful
		2. क्रीडाशील, हसत खेळत वागणारा	ललन	sportive, playful
खेळखंडोबा	पुं·	विस्कट, धूळधाण	बिगाड़, खराबी	destruction, devastation, disorder
खेळगडी	पुं·	खेळातला सोबती	खिलाड़ी, खेल का साथी, गुइयाँ	a playmate

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खेळणे	अ·क्रि·	1. मनोरंजनयुक्त व्यायाम - हालचाल -करणे	खेलना	to play, to sport
		2. टाळाटाळ - दुर्लक्ष - करणे, वेळ घालविणे गमावणे	टालमटोल/हीला हवाला करना, वक्त बरबाद करना	to toy/trifle, dawdle
		3. डावरमणे (सोंगाट्या, पत्ते इ·)	दाँव लगाना	to play at some game
	न·	खेळण्याचे साधन - वस्तू	खिलौना	a plaything, a toy
खेळिया	पुं·	1. खेळ खेळणारा, लीला दाखविणारा	खेल/लीला दिखानेवाला, खेलखिलैया, खिलवाड़ करने वाला	sportmaker, one showing one's play
		2. सोंगाड्या	भांड	a dancer or sport-maker during a festival
		3. खेळाडू	खिलाड़ी	a sportsman, a player
खेळी	पु·ब·व·	शिमग्यात खेळकरून दाखविणारे	होली में फाग खेलने वाले	dancers and actors in Holi-festival
खेळीमेळी	स्त्री·	1. घसट, सलगी	घनिष्ठ परिचय, गाढ़ी दोस्ती	close intimacy, familiar and playful intercourse
		2. चेष्टा, गमंत, मौज	खेलकूद, मौज	fun and sport, merry jesting
खैर	स्त्री·	1. क्षेम, कुशल	ख़ैर, क्षेम, कुशल	welfare, well-being
		2. सुखरूपणा, खुशाली, स्वास्थ्य	खैरियत, सुरक्षितता, खुशहाली	safety, good condition
		3. ईश्वरीकृपा	ईश्वरी कृपा	graciousness of God

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	पुं·	काथाच झाड	खैर, खदिर	a tree from which catechu is extracted, Acasia catechu
खैरा	वि·	करड्या किंवा मिश्ररंगाचा	चितकबरा, रंग बिरंगा, कत्थई	of mixed colours, of chocolate colour
खैरात	स्त्री·	1. दानधर्म, भिक्षा	खैरात, दानधर्म, भिक्षा	giving in alms (esp. by Mahommedans), charity
		2. ओवाळून टाकणे	निछावर	act of consecration
खैरियत	स्त्री·	सुखस्वास्थ, भरभराट	सुखस्वास्थ, उत्कर्ष, बरकत	well being, prosperousness
खोंड	पुं·	गाईचा पाडा, खच्ची न केलेला बैल	बछड़ा, साँड	a young bull, uncastrated bull
खो	पुं·	1. एक खेळ किंवा त्यात उच्चारलाजाणारा शब्द	एक खेल या उसमें बोला जाने वाला शब्द	'Khô' sound uttered in the play of Khô Khô
		2. (लाक्ष:) अडथळा, विघ्न	(लाक्ष·) बाधा, रुकावट	(fig.) obstruction, impediment
खो(-खों)क	स्त्री·	(डोक्याची) जखम	माथे का जख्म, घाव, चोट	bruise (esp. on the head)
खोकड	पुं·, स्त्री·	1. कोल्ह्याच्या जातीचा एक वन्यप्राणी	लौमड़ी	a fox
		2. (लाक्ष:) जखख म्हातारे माणूस	(लाक्ष:) बहुत अधिक बूढ़ा आदमी	very old/decrepit person
		3. ओसाड - पडिक जभीन	ऊसर ज़मीन	fallow or arid soil

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खोकणे	अ·क्रि·	खो खो होऊन घशातून श्लेष्मा काढणे	खाँसना	to cough
खोकला	पुं·	खो खो होऊन घशातून कफ निघण्याची क्रिया	खाँसी	cough
खोका(-खा) (पुं·), के (न·)	न·	देवदार लाकडांच्या फळ्यांचा बिनझाकणाचा पेटारा (ज्यातून फळे इ· पाठवितात)	खोखा, देवदार का पिटारा (फल आदि भिजवाने के लिये) जिसका ढक्कन नहीं होता	a lidless wooden case of Deodar
खो खो	पुं·	एक खेळ ज्यात 'खो' म्हणून बसलेल्या गड्याला उठवून त्याची जागा घेतली जाते	एक देशी खेल	khô khô play
खोगीर	न·	पलाण, घोड्याच्या पाठीवर चढवावयाची बैठक	खोगीर, खुगीर	a saddle-cushion
खोगीरभरती	स्त्री·	निरुपयोगी माणसांची - वस्तूंची भरती	खोगीर की भरती, निकम्मी चीज़ों या आदमियों की भरती	listing of insignificant persons or materials
खो (-खों) च	स्त्री·	1. टोच, बोच, घाव	चुभन, खटक, टीस	a prick, a puncture, a cut
		2. खाच	पाछ, चीरा, काट	a notch
		3. टोक, अणकुची	नोक	point, pointed end
		4. (लाक्ष:) व्यापारात आलेला तोटा	घाटा, नुकसान	loss or blow in trade
		5. असंतोष	असंतोष	dissatisfaction, discontent
		6. खुबी, मर्म	खूबी	beauty, point, sting

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		7. व्यंग्योक्ती, उपरोध	व्यंग्य, ताना	insinuation, innuendo
खो(-खों)चणे	स·क्रि·	1. जोराने शिरकविणे, खुपसणे, दडपणे	चुभाना, घुसाना, भोंकना, गड़ाना, घुसेड़ना	to pierce, to thrust, to force into
		2. खोसणे, खोवणे	खोंसना, अटकाना, कोंछना, फँसाना।	to tuck in
		3. पुरणे, रोवणे	लगाना, रोपना, जमाना	to set, to fix, to plant
	अ·क्रि·	1. बोचणे, मनास लागणे, खटकणे	चुभना, गड़ना, खटकना, अखरना	to sting, to prick, to be offended
		2. वरमणे, खजिल होणे	शरमाना, लज्जित होना, झेंपना	to be ashamed, to be stung to the quick, to be mortified
		3. संकोचित होणे, संकोचणे	सिकुड़ना, सिमटना	to constringe, to shrink (from modesty or shame)
खो(-खों)चा	पुं·	1. धोतराचा सोगा, ओचा	कोंछ, आंचल का कोना	tuck of the dhoti
		2. पोचा, धस	खोंच, कपड़े की चीर या छेद जो किसी नुकीली चीज़ से उलझकर हो जाय	tearing or rent made by a nail
		3. शल्य, सल	चुभन, नोक	an extrenuous pointed thing entered into the flash and giving constant pain, pricking pain
		4. हुंदडा, ढुसणी	सिर से दिया जानेवाला धक्का	a bumping against the mother's udder (esp. of a calf)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		5. वासराच्या तोंडाला बांधलेली लाकडी चौकट	बछड़े के मुँह को लगायी जानेवाली लकड़ी	head-frame of a calf (to prevent it from sucking)
		6. खुंटाळे	अरगनी	line of pegs attached to a strip
खोट	स्त्री·	नुकसान	घाटा, नुकसान	loss
खोटा	वि·	1. खरा नसलेला, असत्य	असत्य, झूठा, मिथ्या	false, untrue, not genuine or real
		2. चुकीचा	गलत	erroneous, incorrect
		3. अप्रामाणिक, धोकेबाज	बेईमान, धोखेबाज़	deceptive, unfaithful
		4. न चालणारा (पैसा, रुपया)	जाली, नकली, झूठा, न चलने वाला (सिक्का)	counterfiet
		5. सदोष, हलका, निकृष्ट, वाईट, भेसळ युक्त	सदोष, घटिया, खराब, मिलावट वाला	spurious, alloyed
		6. दुष्ट, कपटी, दुरात्मा	खल, दुरात्मा	wicked, vicious
खोटी	स्त्री·	1. खोळंबा, उशीर	देरी, विलंब	delay
		2. अडवणूक	बाधा, रुकावट	impediment, obstruction
खोटेपणा	पुं·	अप्रामाणिकपणा, बेइमानी	खोटाई, झूठापन, बेईमानी	untruthfulness, dishonesty
खोड	स्त्री·	1. व्यंग, दोष	दोष, ऐब	a defect, a blemish
		2. वाईट सवय - प्रवृत्ती, अवगुण	लत, बुरी आदत	a bad habit
		3. चूक, कमतरता, उणीव	गलती, कमी, त्रुटि	a flaw, error, inaccuracy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	न·	1. झाडाचा बुंधा	पेड़ का तना, ठूँठ, धड़	stock, stump
		2. खोगीराची चौकट	खोगीर की चौखट	saddle-bow, frame of the saddle
		3. चंदनी लाकडाचा कंडका	चंदन का टुकड़ा	a piece of sandal-wood
		4. लकवा झालेला-हालचाल न होणारा माणूस	लकवे से जड़ होकर पड़ा हुआ आदमी	person affected by paralysis
खोडकर	वि·	खोड्याकरणारा, खोडी काढणारा, टवाळ	नटखट, शरारती	mischievous
खोडका	पुं·	दौती ठेवण्याचा लाकडी ठोकळा	दवात रखने का लकड़ी का पात्र	an inkstand
खोडकी	स्त्री·	1. खोडी काढण्याची - टवाळ की करण्याची - सवय - प्रवृत्ती	छेड़छाड़/उपद्रव करने की आदत या प्रवृत्ति	habit or tendency of mischief-making
		2. मिजाज, ताठा, मस्ती	घमंड, शेखी	haughtiness, pride
खोडणे	स·क्रि·	1. काट मारणे, रद्द करणे	काट देना, रद करना, छेकना	to erase, to cancel, to expunge, to cross
		2. (एखादे मत) चूक म्हणून सिद्धकरणे	(कोई अभिप्राय) गलत सिद्ध करना	to rebut or refute (an argument)
खोडवा	पुं·	1. ऊस कापल्यानंतर राहणारा खुंट	गन्ने का खुत्थ	stump of sugar-cane
		2. त्या खुंटापासून पुढे घेतलेले पीक	उस खुत्थ से दोबारा ली जाने वाली फ़सल	second crop of sugarcane from the left stump
खोडसाळ	वि·	त्रासदेणारा, दुष्ट	दुष्ट, शरारती, उपद्रवी	mischievous, wilful, vicious

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खोडा	पुं·	1. अवयव अडकवून शिक्षा करण्याचा लाकडी सापळा	शिकंजा, यंत्रणा देने का यंत्र	stocks
		2. लोढणे	अड़गोड़ा	pasture-dog
खोडाखोड (-डी)	स्त्री·	लिहिलेले बर्याच ठिकाणी खोडणे	काट-छाँट, लिखावट में शोधन	erasing, expunging in numerous places
खोडी	स्त्री·	1. 'खोड (स्त्री·)' पाहा	दे· 'खोड (स्त्री)'	vide 'खोड (स्त्री·)'
		2. कळ, उपद्रव देण्याची क्रिया	छेड़छाड़, उपद्रव देना	annoyance, harassment, creating quarrel
खोत	पुं·	कोकणातील मालगुजार किंवा सरकारी इजारदार	कोंकण का मालगुज़र, मालगुज़ारी अदा करने वाला, ज़मीनदार	a government contractor or monopolist in Konkan whose business is to collect land-revenue for govt.
खोदकाम	न·	1. खोदण्याचे काम	खुदाई, खोदाई	digging out, excavating
		2. नक्शीकाम, खोदून कला कुसर करण्याचे काम	नक्काशी, संगतराशी	carving, engraving
खोदणावळ	स्त्री·	1. खोदून काढण्याची मजुरी	खुदाई, खोदने की उजरत	price or wages of digging
खोदणे	स·क्रि·	1. उकरणे, खणणे	खोदना, गड्ढा करना	to dig out, to excavate

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कोरणे, कोरून नक्शी करणे	कुरेदना, नक्काशी करना	to carve, to engrave
		3. (लाक्ष:) बारकाईने चौकशी करणे	(लाक्ष·) बारीकी से तलाशी करना/प्रश्न पूछना	(fig.) to question minutely
खोदीव	वि·	खोदून - कोरून बनविलेला	खोदा/कुरेदा हुआ	carved or engraved
खोप	स्त्री·	1. खोपटे, झोपडे	कुटिया, मड़ैया	a hut
		2. घरटे (झाकलेले)	घोंसला	a covered nest
		3. गुहा, गुंफा	गुहा, गुफा	a cave, a cavern
		4. ढोली, पोकळी	कोटर, खोंडर	a hollow in a tree
		5. 'खोक' पाहा	दे· 'खोक'	vide 'खोक'
खोपट(-टें)	न·	लहानसे झोपडे	छोटी झोंपड़ी, मड़ैया	a little hut
खोपडी(स्त्री·),-डे	न·	कवटी, मेंदू असलेले हाड	खोपड़ी, कपाल	the skull
खोपा	पुं·	1. बांधलेल्या केसांचा बुचडा	जूड़ा, बँधी हुई चोटी, खोपा, एक केश विन्यास	a certain knot of hair
		2. बंदिस्त घरटे	घोंसला	a covered nest
		3. ढोली	कोटर, खोंडर	a hollow in a tree
खोबण(-णी)	स्त्री·	1. खाच	खाँच, खाँचा	a groove
		2. सांधा बसविण्यास खाच	छेद जिसमें चूल बिठायी जाती है	a mortise
		3. अडसराचे अडकण	ब्योंडा अटकाने का सुराख	lock or catch of a bolt
खोबरे	न·	1. नारळाच्या आतील मगज	नारियल की गरी	copra, cocoanut kernel
		2. नाश	नाश, बरबादी	spoiledness, ruin, destruction

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
खोबरेल	न·	खोबर्यापासून काढलेले तेल	नारियल की गरी का तेल, खोपा - गरी का तेल	cocoanut oil
खोरे	न·	1. फावडे	फावड़ा, बेलचा	a shovel, rubbish - drawing hoe
		2. अरुंद दरी, दोन पहाडांच्या मधील नदी वाहणारा प्रदेश	उपत्यका, घाटी, पेटा	a narrow valley
खोल	वि·	1. तळ खूप खाली असलेला	गहरा	deep
		2. गंभीर	गंभीर	recondite, abstruse, profound
		3. गहन, गूढ	गहन, कठिन, गूढ़	close, secret, reserved
		4. धूर्त, आतल्या गाठीचा, ज्याच्या मनाचा थांग लागणार नाही असा	घाघ, काइयाँ	occult, mysterious, shrewd
खोलगट, खोलट खोलवट	वि·	1. काहींसा खोल	कुछ गहरा	deepish
		2. सखल	ढालू, ढलवाँ	low-sunken (land)
खोलणे	स·क्रि·	उघडणे, खुलाकरणे	खोलना, आवरण हटाना	to uncover, to open
खोली	स्त्री·	1. खोलपणा	गहराई, गहरापन	depth
		2. कोठडी	कमरा, कोठरी	room, chamber
		3. अंत, ठाव, तल	थाह, गहराई की सीमा	bottom
खोवणे	स·क्रि·	1. खोसणे, आत शिरकविणे	खोंसना, फँसाना	to tuck in
		2. पेरणे, रोपणे	रोपना, लगाना, बोच	to stick, to sow, to insert

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. घुसडणे	घुसेड़ना	to thrust, to drive in, to force in
खोसणे		'खोवणे' पाहा	दे· 'खोवणे'	vide 'खोवणे'
खोळंबणे	अ·क्रि·	1. थांबणे, थांबून राहणे, तिष्ठणे, वाट पहाणे	रुकना, ठहरना, अटकना	to stop, to await, to tarry
		2. खोटी होणे, विलंब होणे	देरी होना	to be delayed
खोळंबविणे	स·क्रि·	1. थांबवून धरणे, तिष्ठविणे, वाट पहायला लावणे	रोक रखना, प्रतीक्षा कराना	to make to stop and to wait, to detain
		2. विलंब लावणे, खोटी करणे	देर लगाना	to delay
खोळंबा	पुं·	1. उशीर, विलंब, खोटी करणे	देर, देरी, विलंब	delay
		2. थांबणे	रुकावट	detaining, stoppage
खोळ	स्त्री·	1. पोकळ थैली किंवा थैला (गादी - उशीचा कापूस भरण्याकरिता बनविलेला)	खोल, गलाफ़, आवरण	case of cloth to be stuffed (as of a mattress, pillow etc.)
		2. खळी, खळगा	गढ़ा	pit, ditch
		3. वार, गर्भाभोवतीचे वेष्टण	आँवल (वह झिल्ली जिसमें गर्भ लिपटा रहता है)	membrane in which the foetus is enveloped
		4. कांबळ्याची कुंची	कंबल की घोघी, खोई	hooded cloak of kambal
		5. ओटी, ओचा	आँचल, कोंछ	hollow of the sari as for receiving some gift etc.

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		6. सापाची कात	केंचुली	slough of a snake
		7. झोळी	झोली, थैली, झोला	a bag of cloth of beggars
		8. गुहा	गुहा, गुफा	a cave, cavern
ख्याती	स्त्री·	1. प्रसिद्धी	ख्याति, प्रसिद्धि, नाम, शोहरत	celebrity, fame
		2. मर्दुमकी, पराक्रम	पराक्रम, मर्दानगी, बहादुरी शौर्य	bravery, prowess, valour
ख्याल	पुं·	1. कल्पना, विचार	विचार, कल्पना, खयाल	an idea, a thought
		2. छंद, नाद	धुन, शौक़	liking or fondness for
		3. गाण्याच्या चिजेचा एक प्रकार	गानपद्धति का एक प्रकार	a sort of song
ख्यालीखुशाली	स्त्री·	1. सुख-स्वास्थ. क्षेम कुशल	क्षेम-कुशल	well-being
		2. सुखोपभोग, चैन, विलास, मौजमजा	सुखोपभोग, मौज, विलास, चैन, रंगरेली	merriment, pleasure
ख्रिश्चन	पुं·	येशू, ख्रिताचा अनुयायी, ख्रिश्चन-धर्मीय मनुष्य	ईसाई, क्रिस्तानी, क्रिश्चियन	a Christian

ग

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ग	पुं·	गर्वाचे संक्षिप्त संकेताक्षर, गर्व	गर्व, घमंड	pride
गंगथड	स्त्री·	गोदावरी नदीकाठचा प्रदेश	गोदावरी नदी के किनारे का प्रदेश	the strath lying along the Godâvari river
गंगथडी	वि·	गोदावरी नदीकाठचा	गोदावरी के किनारे का	belonging to the Godâvari-strath
गंगा	स्त्री·	1. गंगा, भागीरथी	गंगा, भागीरथी	the river Gangâ
		2. गोदावरी, कृष्णा अशी मोठी नदी	गोदावरी, कृष्णा ऐसी बड़ी नदी	any big river like Godâvari, Krishna
		3. कोणतीही पवित्र नदी	कोई भी पवित्र नदी	any holy river
		4. पवित्र जल	पवित्र जल	holy water
गंगाजमनी	वि·	1. चित्र विचित्र, रंगी बेरंगी	चित्र विचित्र, रंगबिरंगा	of variagated colours
		2. एकमेकांशी नजमणारा	बेमेल	unsimilar, unharmonious
गंगाजळी	स्त्री·	1. राखीव धान्याचा साठा	आरक्षित अनाज की निधि, स्थायी आरक्षित कोष	reserve fund
		2. चलनी नोटांची हमी देणारी रोकड किंवा सोने	स्वर्ण प्रारक्षण	gold reserve

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. गंगेचे पवित्र पाणी राखून ठेवण्याचे एक विशिष्ट पात्र-गडवा	गंगा जली	a vessel in which Gangâ-water is kept
गंगापुत्र	पुं·	गयेचा अथवा वाराणसीचा पंड्या	गंगा आदि के घाटों पर बैठने और पंडों का काम करने वाला ब्राह्मण	a Brahmin doing the work of a Pandâ
गंगाभागीरथी	स्त्री·	महाराष्ट्रात विधवा स्त्रीचा संकेत करणारे आदरसूचक उपपद	महाराष्ट्र में विधवा स्त्री के नाम से पहले लगाया जाने वाला आदर सूचक शब्द	a term of address or mention for an elderly widow
गंगायमुना	स्त्री·ब·ब·	(लाक्ष:) अश्रूंचे दोन्ही डोळ्यातून वाहणारे ओघळ	दोनों आँखों में से बहने वाले आँसू	tears flowing from both the eyes
गंगावन	न·	कृत्रिम केसांचा संभार	कृत्रिम बालों की लड़ी	artificial set of hair
गं(-घं)गाळ	न·	आंघोळीचे पाणी काढून घेतात ते विशिष्ट आकाराचे व कड्या असलेले धातूचे पात्र	गंगाल, कंडाल	a circular metal-vessel with handles for holding water for ablution
गंज	पुं·	1. लोखंडावर किंवा तांब्या-पितळेवर चढणारे किरण	जंग, मोरचा, कसाव	rust or verdigris
		2. एक उभट आकाराचे रूंद तोंडाचे भांडे	खड़ी पतीली, बटलोई	a broad-mouthed vessel of high make
		3. रास किंवा ढीग	गंज, राशि, ढेर	a well-arranged heap
		4. बाजार, मंडई	बाजार, मंडी, पैंठ	a market-place, place of merchandise
गंजणे	अ·क्रि·	लोखंडावर गंज चढणे	मोरचा लगना	to rust

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गंजी	स्त्री·	रास, ढीग (रचलेला)	गंज, गंजी, घास आदि की टाल	a heap, pile, stack
गंजीफ्राक, गंजाफरास	पुं·	सदर्याच्या आत अंगाला चिकटून असलेला बनियन किंवा बंडी	बनियान	a knitted under-garment which sticks to the body
गंड	पुं·	1. कानशील, गालफड	गंड, गाल, कनपटी	the temples, side of the cheek
		2. जोर, आवेग, झपाटा	ज़ोर, उग्रता, वेग, झपट्टा	force, fierceness, vehemence
		3. (लाक्ष:) गर्व, आढ्यता	गर्व, अहंकार	pride, conceit
		4. मनातील गाठ	ग्रंथि, मनोग्रंथि	psychological complex
गंडविणे	स·क्रि·	फसविणे, लुबाडणे	धोखा देना, लुटाना, घाटे में डालना	to cheat, to deceive, to pilfer
गंडस्थळ	न·	हत्तीचे कानशील	हाथी की कनपटी	temples of an elephant
गंडांतर	न·	1. अनिष्टकाळ, ग्रहदशा	अनिष्ट योग/ग्रहदशा, विपत्काल	inauspicious period, misfortune
		2. जिवावरचे संकट, अपमृत्यु	अपमृत्यु, प्राण संकट	threatening/ imminent jeopardy, serious accident, alarming danger
गंडा	पुं·	1. दीक्षेचा दोरा (गुरुकडून शिष्याला मिळणारा)	उस्तादों द्वारा शिष्यों को बांधा जाने वाला धागा	string bound by teacher round the neck of his pupil

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. मंतरलेला दोरा (मनगटात बांधतात तो)	गंडा, मंत्र पढ़कर गाँठ लगाया हुआ धागा	a charmed chord to remove demoniac influence
		3. घोड्याच्या स्वारीचे सामान	पलान	a pack-sadle
गंडादोरा	पुं·	ताइत, मंतरलेला दोरा	गंडा-तावीज़	a craft-chord or charmed chord
गंडेरी	स्त्री·	उसाचा खाण्याजोगा केलेला तुकडा, करवा	गँडेरी	a small piece of sugar cane ready for mouth
गंध	पुं·	1. वास 2. सुवास, सुगंध	गंध, बास, बू सुगंध, सुवास, खुशबू	smell, odour fragrance, pleasant smell
	न·	घासलेल्या चंदनाचा कपाळावर लावलेला टिळा	घिसे हुए चंदन का तिलक	pigment of rubbed sandal wood for the forehead
गंधक	न·पुं·	एक तीव्र वासाचा ज्वालाग्राही पिवळा खनिज पदार्थ	गंधक	sulphur
गंधकाम्ल	न·	गंधकाचे बनविलेले आम्ल-तेजाब	गंधकाम्ल, गंधक का तेजाब	sulphuric acid
गंधर्व	पुं·	1. स्वर्गलोकांतील गायक व रूपवान् देवांची जात	स्वर्ग लोक के गायक और रूपवान् देवों की जाति	a class of celestial choristers or singers who are also supposed to be very handsome

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गंधर्वनगर	न·	दृष्टिभ्रमाने आकाशात दिसणारा आभास, कल्पितनगर	आभास नगर, कल्पित नगर	aerial appearances, phantom, semblance
गंधवार्ता	स्त्री·	मागमूस, पत्ता, यत् किंचितही माहिती	पता, थोड़ी भी जानकारी	trace, even a little knowledge of
गंधर्वविद्या	स्त्री·	गायनविद्या, संगीतशास्त्र	गंधर्व विद्या, गान विद्या, संगीत शास्त्र	science of music
गंधी	पुं·	सुगंधी, सुगंधीवस्तू तयार करून विकणारा	गंधी, अत्तार	a vendor of perfumes, perfumer
गंभीर	वि·	1. खोल 2. खोल विचाराचा 3. शांत, धीराचा 4. वजंनदार-भरदार (आवाज)	गंभीर, गहरा, अथाह सोच विचार करने वाला शांत, संजीदा, समझदार ऊंची और भारी (आवाज़)	deep (in all senses) grave, serious, thoughtful, reflecting considerate deep-sounding
गंमत	स्त्री·	मजा, विनोद, मजेदार खेळ	मज़ा व विनोद, खेल, तमाशा	amusing pranks anything amusing
गगन	न·	आकाश	गगन, आकाश, आसमान	the sky
गंगनचुंबी	वि·	आकाशाला भिडणारा, खूपच उंच	गगनचुंबी, आकाश/आसमान को छूने वाला, बहुत ही ऊंचा	reaching the clouds, very high
गगनपुष्प(-कुसुम)	न·	(लाक्षः) असंभाव्य गोष्ट, कधीच अस्तित्वात नसलेली गोष्ट	गगन पुष्प (-कुसुम), असंभव बात	an impossibility, a non-entity
गगनमंडळ	न·	संपूर्ण आकाश	गगन मंडल, खगोल	the sphere of the sky or heavens

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गगनस्पर्शी	वि·	'गगनचुंबी' पाहा	दे· 'गगनचुंबी'	vide 'गगनचुंबी'
गचकणे	अ·क्रि·	1. हिसका-आचका बसणे 2. (लाक्ष:) मरणे	झटका/धचका लगना मरना	to be jolted to die
गचका	पुं·	1. हिसका, आचका 2. (लाक्ष:) दुर्दैवाचा तडाखा	गचका, गच, धचका ठोकर, आघात	a quick jolt, shock a blow of misfortune
गचणे	अ·क्रि·	मऊ पदार्थात रुतणे (चिखलात वगैरे)	चिकने पदार्थ में गड़ना/फंसना (कीचड़ इ· में)	to sink into some soft substance (like mud etc.)
गचांडी	स्त्री·	1. हाताचा पंजा मानेवर ठेऊन दिलेला धक्का, अर्धचंद्र 2. मान, गर्दन	अर्धचंद्र, गर्दनिया गरदन	a shove or push with, the half-circular hand on the neck the neck
गचाळ	वि·	1. रद्दी, टाकाऊ, घाणेरडा 2. असभ्य, गबाळ्या	रद्दी, ख़राब, गंदा भोंडा, अशिष्ट, जावदी	dirty, worthless, fit to be thrown away slovenly, boorish, slangy
गचाळ्या, गचाळखोर	वि·	1. गप्पीदास, गप्पा ठोकणारा 2. बडबड्या, वाचाळ	गपोड़िया बकवासी (-दी), बड़बड़िया	idly taletelling, gossiping talkative, babbling
गच्च	वि·	1. ठासून भरलेला, दाटलेला 2. घट्ट, मजबूत	ठूसा हुआ, तंग घना, मजबूत	crammed in, stuffed, closely crowded close, compact, firm
गच्ची	स्त्री·	1. चुन्याने पक्की केलेली फरशी	गच, चूने की टीप, पक्का फर्श	floor plastered with lime

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. घराच्या माथ्यावरची चुनेगच्ची, उघडाभाग	अटारी, कोठा	terrace
गच्छंती	स्त्री·	1. जाणे, निघून जाणे, तोंड काळे करणे	गमन, जाना, भाग जाना, निकल जाना	going away, getting out
		2. मरण, जीव जाणे	मृत्यु, प्राणलोप	death
गज	पुं·	1. लोखंडाची सळी	गज़, लोहे की छड़	an iron-bar
		2. वार, 36 इंचाच्या लांबीचे माप	लंबाई का एक माप (जो 36इंच का होता है)	a yard, yard-stick
		3. हत्ती	हाथी	an elephant
		4. सांरगीवर फिरविण्याचे केस लावलेले धनुष्याकृती अवजार	सांरगी बजाने की कमानी	bow (of a fiddle etc.)
गजकर्ण	पुं·	चर्म रोग	दाद, दद्रु	ringworm
गजगती	स्त्री·	संथ-डौलदार चाल	गजगति, हाथी की सी मंद/गौरवभरी चाल	solemn and stately gait, a majestic stalk
गजगा	पुं·	गजरगोटी, झाडाची-बी	कंजा का बीज	seed गजर गोरी or trumpet-flower, Bignomia suave olens
गजगाजला	पुं·	बोलबाला, प्रसिद्धी यशःस्तुती, जाहिरात	यश, स्तुति, प्रसिद्धि	renown, fame, praise
गजगामिनी	वि·स्त्री·	हत्तीच्या गंभीर चालीने चाणारी (स्त्री·)	गजगामिनी, हाथी की सी मंद/गौरवभरी चालवाली	(a woman) of a stately gait

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गजगौर(-री)	स्त्री·	हत्तीवरून मिरवीत नेतात ती पार्वतीची मूर्ती	हाथी पर रखकर पूजी हुई पार्वती की मूर्ति	image of Pârvati placed and worshipped upon an elephant
गजघंटा	स्त्री·	1. हत्तीच्या गळ्यातील मोठ्याने वाजणारी घंटा	हाथी के गले की बड़ी आवाज़ वाली घंटी	an elephant's bell (highly sounding)
		2. (लाक्ष:) कर्कशा (स्त्री), मोठ्या आवाजाने बोलणारी (स्त्री)	(लाक्ष·) जोर से बोलने वाली/कर्कशा स्त्री	(fig.) a vociferous woman
गजनी	स्त्री·	1. अर्धसुती-अर्ध रेशमी कपड़ा	अर्द्ध रेशमी अर्द्धसूती कपड़ा	half-cotton half-silk cloth
		2. एका बाजूने रंगीत कपड़ा	एक बाजू पर रंगीन कपड़ा	cloth coloured on one side
गजब, गहजब	पुं·	1. कहर, जुलूम, मोठा अन्याय	अन्याय, जुल्म	injustice, tyranny
		2. अनर्थ, मोठी आपत्ती	बहुत बड़ा अनिष्ट, अनर्थ	catastrophe, calamity
गजबज	स्त्री·	1. माणसांची गर्दी	भीड़-भड़क्का	crowdedness
		2. खूप गोंगाट, मोठ्याने बोलणे-चालणे	शोर, कोलाहल	hum or buzz of many people speaking
गजबजणे	अ·क्रि	1. माणसांनी भरून जाणे, दाटणे, कोंदणे	भीड़ होना, ठठ लगना, आदमियों से भर जाना, ठूँसा जाना	to be crowded, to be crammed
		2. बावरणे, घाबरणे	घबड़ाना, हड़बड़ाना, चकरा जाना	to become confounded, to be agitated or confused

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. गोंगाट-होणे-खूप बोलाचालीचा आवाज-होणे	शोर-गुल होना, धूमधाम होना	to be full of bustle and noise
गजबजलेला	वि·	1. कोंदाटलेला, भरून गेलेला	भरा हुआ, भीड़ लगा हुआ	crammed, very much crowded, full of
		2. गुंजत असलेला, गोंगाट असलेला	निनादित, कलकूजित, गुंजित	bustling, swarming
गजर	पुं·	1. घड्याळाच्या घंटेचा एक सारखा होणारा आवाज	गजर, घड़ी की घंटी की आवाज़	alarm (of a watch or clock)
		2. वाद्यांचा किंवा टाळ्यांचा एकसाथ होणारा आवाज	वाद्यों का या तालियों का एक साथ होने वाला घोष	simultaneous notes of various musical instruments, simultaneous sound of clappings
		3. नामघोष(हरि कथा-किर्तनात होणारा), जयघोष	नामघोष, जयघोष	loud acclamation
		4. जोराचे आवाज	ज़ोर की आवाज़	any loud shouting
		5. मोठ्याने दिलेली दवंडी	ढिंढोरा	loud proclamation
गजरा	पुं·	मनगटात किंवा वेणीत घालावयाचा फुलांचा छोटा हार	गजरा, फूलों का कलाई पर या बेनी में पहनने का हार	a short wreath of flowers (to be worn as bracelets or on the braid)
गजल	पुं· स्त्री·	फारसी-उर्दू मधील एक काव्य छंद	फ़ारसी-उर्दू में एक काव्य छंद, ग़ज़ल	a poetic form in Urdu and Persian

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गजातलक्ष्मी	स्त्री·	(लाक्ष:) अतिशय श्रीमंत	बड़ी मालदारी, बहुत अधिक संपन्नता	great wealth
गजेरी	स्त्री·	पुराने वाहून आलेला गाळ	बाढ़ की मिट्टी, जलोढ़ मिट्टी	mire or mud brought by the current of a river
गटंगळी	स्त्री·	एकदा पाण्यात बुडी खाऊन वर येण्याची क्रिया	डुबकी, गोता	drowning
गट	पुं·	1. एकमताच्या लोकांचा कंपू-कंडळ	गुट, मंडली, दल, गिरोह, यूथ	a group, a body, a gang
		2. (सोने, रूपे इ·ची) लगड	शलाका, छड़, पटिया	an ingot (of gold, silver etc.)
		3. वजनांचा संच	तौलने के बटखरों का समूह	a set of weights
		4. गिळताना होणारा आवाज	निगलने या घोटने में होनेवाली आवाज़	gulping sound
गटपट	स्त्री·	लांडीलबाडी, लटपट	गटपट, गड़बड़ी, गड्डबड्ड	manoeuvring, artful attempt
गटपटणें	अ·क्रि·	भांबावणे, गोंधळणे	चकरा जाना, हकबकाना	to be bewildered, to be confounded
गटविणे	स·क्रि·	आपल्या गटात-पक्षात ओढून घेणे	गाँठना, हाथ में कर लेना	to draw into one's fold
गटागट (-टां)	अ·	'गटगट' आवाज करीत, भराभर (गिळणे)	गटागट, गटगट, उतावली से 'गटगट' आवाज़ के साथ (निगलना)	with the sound of gulping, impatiently, in successive or repeated gulps
गटार	न·	घाणपाण्याचा पाट, नाली	परनाला, गंदी नाली, नाबदान	a gutter

मराठी शब्द	व्या· को	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गट्टी	स्त्री·	दोस्ती, मैत्री, घनिष्ठ संबंध	गठौत(-ती), दोस्ती, मेलजोल	friendship, close connection, intimacy
गट्टू	पुं·	1. लाकडाचा गोल किंवा चौकोनी तुकडा	गुल्ली, लकड़ी आदि का गोला	a round or rectangular piece of wood
		2.ठेंगणाठुसका, अंगाने भरलेला मनुष्य	नाटा और गठीला आदमी	short and stout/ thickset man
गट्टेछोड	वि·	1. गठ्ठयातील माल चोरणारा	गट्ठर में से माल चुराने वाला	one who takes stealthily out of a bale or bundle
		2. उचल्या, भामटा	उचक्का, उठाईगीर, बड़ा चालाक (चोर)	cunning, adept and adroit (thief)
गठडी	स्त्री·	1. गाठोडे	गठरी, पोटली	a bundle
		2. लहान गठ्ठा	गट्ठ, गठ्ठा	a small bale
		3. साठवून ठेवलेला पैसा, पुंजी	संचित धन, माल, पूंजी	property, substance, wealth
		4. अंगाची मोटकुळी	पोटली, गठरी	bundled up state (of the body)
गठाण	स्त्री·	मालाचा आवळून बांधलेला मोठा गठ्ठा, गाठ	गाँठ	a bale
गठ्ठण	पुं·	1. (कापडाची इ·) मोठी गाठ	गट्ठा, गट्ठर, बड़ी गठरी	a bale or a bundle
		2. ढीग, संग्रह, समूह	ढेर, समूह	heap, collection
		3. साठविलेला पैसा, पुंजी	संचित धन, पूंजी	wealth accumulated
गठ्ठीजोड	वि·	कंजूष, चिक्कू	कंजूस, मक्खीचूस	miserly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गड	स्त्री·	अडचण, आपत्ती	अड़चन, आपत्ति, झंझट	a difficulty, a perplexity, a trouble
	पुं·	किल्ला, दुर्ग, कोट	गढ़, किला, दुर्ग, कोट	a fort, a fortress
गडकरी	पुं·	गडाचा मुख्य अधिकारी	गढ़वाल, गढ़पति, किलेदार, दुर्गरक्षक	an officer in charge of a fort
गडगंज	वि·	खूप, विपुल, पुष्कळ, अलोट	बहुत, विपुल, अपार	plenty, more than enough
गडगडणे	अ·क्रि·	1. गडगड आवाज होणे-करणे	गुड़गुड़ाना, गुड़गुड़ की आवाज होना	to rumble, to clatter, to rattle
		2. गर्जना करणे	गरजना, गड़गड़ाना, घहरना	to thunder
		3. लोळत-लोटत-खाली येणे	लुढ़कना, लड़खड़ाकर गिरते जाना	to tumble down
		4. (लाक्ष:)पदभ्रष्ट होणे	स्थान भ्रष्ट होना	to be dismissed (from office), to be ejected
गडगडाट	पुं·	गर्जना (मेघांची)	गड़गड़ाहट	thunder
गडगनेर	न·	केळवण	विवाह से पहले दिया जाने वाला प्रीतिभोज	a dinner-party given before the marriage
गडगा	पुं·	1. दगडांची ओबडधोबड रचलेली घरा-भोवतालची वई	पत्थरों की बाड़ जैसी दीवार	a compound of stones loosely thrown up
		2. बांध, बंधारा	बाँध	a stone dyke
गडण(-णी)	स्त्री·	मैत्रिण, सखी	सखी, सहेली	a female companion
गडद	वि·	1. दाट, घट्ट	गहरा, गाढ़ा	thick, intense, deep
		2. घनदाट, निबिड	घना, घनघोर	dense, impervious

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. काळाकुट्ट	कालाकलूटा, गहरा	thick dark
गडप	वि·	1. दृष्टीआड गेलेला, अदृश्य	गायब, लापता, अदृश्य, गुम	disappeared, lost
		2. हडप	हड़प	swallowed up
गडबड	स्त्री·	1. गोंधळ, अव्यवस्था	गड़बड़ (-ड़ी), अव्यवस्था, गोलमाल, झमेला	confusion, disarray, mess
		2. उपद्रव, आरडाओरड, दंगा	होहल्ला, शोरगुल, उपद्रव, दंगा	commotion, tumult, disturbance
		3. घाई, उतावळी	उतावली, जल्दी	hurry
		4. धामधूम	धूमधाम, चहल-पहल	bustle, stir, fuss
गडबडगुंडा	पुं·	1. भानगड	घपला, झमेला, गोलमाल	intricacy, trickery
		2. गडबडीने उरकलेले कार्य	हड़बड़ी, जल्द बाजी, उतावली	performance hurriedly carried out
		3. (लाक्ष:) व्यभिचार	(लाक्ष·)व्यभिचार	(fig.)adultery
गडबडणे	अ·क्रि·	1. गोंधळणे	गड़बड़ाना, घबड़ा जाना, चकरा जाना	to be confused
		2. गमावणे, हरवणे	खो जाना, गुम होना	to be lost
		3. विस्कटणे, बिघडणे	मामला बिगड़ जाना	to fall into disarray, to fail
		4. गडगडत खाली येणे	लड़खड़ाकर गिरना	to come down rollingly
		5. लोळणे	लोटना	to roll over
गडबडा	अ·	या बाजूवरून त्या बाजूवर, या कुशीवरून त्या कुशीवर	लोट पोटकर, करवटें बदलते हुए तेजी से लुढ़ककर	wildly rolling
गडबड्या	वि·	1. उपद्रवकारी, त्रास देणारा	गड़बड़िया, घपलेबाज	troublesome, busybody

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गडबड घाईकरणारा, उतावळा	चंचल, उतावला	impatient, ever-stirring and hurrying
		3. धडपड्या, धावाधाव करणारा	कोशिश/दौड़धूप करने वाला	bustling, exerting
गडवा	पुं·	पसरट कडा असलेले पाणी पिण्याचे भांडे	गडुआ, टोंटीदार लोटा	a drinking pot with a spout
गडी	पुं·	1. असामी, मनुष्य	मनुष्य, आदमी, असामी	a man, a chap, a fellow
		2. चाकर, घरकाम करणारा नोकर	टहलू, नोकर, चाकर	a servant
		3. सोबती	साथी, सहयोगी	a companion, a coworker, an associate
		4. (खेळातील) भिडू, जोडीदार	गुइयाँ, साझी, खेल का साथी	a playmate
गडू	पुं·	गळा लहान असलेले विशिष्ट आकाराचे लहान भांडे	छोटा लोटा	a small drinking pot of particular shape
गड्डा	पुं·	गाठीसारखा कंद	गाँठदार कंद	a bulbous portion of vegetable, a bulb (as of turnip, cabbage etc.)
गड्डी	स्त्री·	1. जुडी, पेंढी	मुट्ठा, पूला	a bundle (of grass etc.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. एकाच आकार प्रकाराच्या वस्तूंचा एकावर एक असा केलेला ढीग (पत्रे, ताव इ·)	गड्ड (-ड्डी), एक पर एक रखी हुई प्राय: एक ही आकार-प्रकार की चीजों की राशि	a pack (of cards, sheets etc.)
गढ	पुं·	'गड(पुं·)' पाहा	दे. 'गड (पुं·)'	vide 'गड (पुं·)'
गढी	स्त्री·	लहान भूईकोट किल्ला, किल्ल्यासारखे घर	गढ़ी, किले जैसा मजबूत मकान, छोटा किला	a small fortress, a fort-like house
गढुळणे	अ·क्रि·	1. माती मिश्रित होणे	मटियाला होना	to be muddy or turbid
		2. घाण - खराब - होणे	गँदला/मैला कुचेला होना	to be dirty
		3. (लाक्ष:) संशयित होणे, साशंक होणे	(लाक्ष·)शक पैदा होना	to be suspicious
गढूळ	वि·	1. माती मिश्रित	मटियाला	muddy, turbid
		2. किल्मिष उत्पन्न झालेला, शंकित	शंकित, सशंक	prejudiced, biased
गणंग	पुं·	1. न शिजता-न भिजता-तसाच राहणारा धान्याचा दाणा	ठुर्री, ऐसा दाना जो पकाने पर न गले और भिगोने पर न खिले	grain remaining hard and unaffected even if boiled or kept in water
		2. (लाक्ष:) निर्बुद्ध-मूर्ख-माणूस	मूर्ख, बुद्धू आदमी	a dunce, a blockhead
गण	पुं·	1. जमाव, संघ	गण, समूह, गिरोह	a multitude, flock, group
		2. पंथ, जाती-वर्ग	पंथ, जाति, संप्रदाय, वर्ग	an order, a genus, a class, a division

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. भगवान् शंकराचे सेवक	भगवान् शंकर के सेवक	Shiva's attendants
		4. समान नियम लागू होणारा शब्दांचाधातूंचा वर्ग (व्याक·)	समान नियमों वाले शब्दों/धातुओं का वर्ग (व्याक·)	conjugation (gram.)
		5. तमाशातील गणेश स्तुतीपर प्रांरभीचे गीत	तमाशा (लोकनाट्य) के प्रारंभ में गाया जानेवाला गणेश स्तुति पर गीत	song at the beginning of a Tamâshâ in praise of Ganesh
		6. सेवक, अनुचर	सेवक या अनुचर	followers or attendants
		7. फल ज्योतिषातील माणसांचे पाडलेले वर्ग (देवगण, मनुष्यगण इ·)	फलित ज्योतिष में मुनष्यों के वर्ग (देवगण, मुनष्यगण आदि)	classes of men according to the nativities drawn in Astrology
गणकयंत्र	न·	गणितकरणारे यंत्र	गणकयंत्र	a computer, a calculating machine
गणगोत	न·	नात्याची मंडळी	रिश्तेदार	relatives
गणद्रव्य	न·	समाईक ठेव किंवा भांडवल	संयुक्त/साझे की धानी या पूँजी	common wealth or capital
गणपूर्ती	स्त्री·	एकूण सभासदांपैकी किमान आवश्यक हजेरी	कुल सभासद संख्या में से आवश्यक न्यूनतम उपस्थिति	quorum
गणराज्य	न·	लोकप्रतिनिधी तर्फे चालणारे-लोकसत्ताक राज्य	गणराज्य, लोकतंत्र राज्य	republic

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गणवेष	पुं·	एकाच गटात काम करणर्यांचा समान पोषाख	वरदी	uniform
गणणे	स·क्रि·	1. मोजणे, हिशेब करणे	गिनना, गिनती करना, हिसाब लगाना	to count, to compute, to calculate
		2. (लाक्ष:) लेखणे, मानणे, पर्वा करणे	लिहाज़/परवाह करना, मानना	to reckon, to regard, to esteem
गणती	स्त्री·	1. मोजणी, मोजदाद	गिनती	counting, computing, calculating
		2. अद(-ज)मास	हिसाब, अंदाजा	reckoning, estimating
		3. संख्या	गिनती, संख्या	numeration, number
		4. समावेश, अंर्तभाव, गणना	गणना, समावेश	reckoning, placing, inclusion
गणना	स्त्री·	1. गणती, मोजदाद	गिनती, हिसाब	counting, numeration
		2. समावेश, अंतंर्भाव	समावेश, अंर्तभाव	inclusion
		3. मान, योग्यता	मान, लिहाज़, योग्यता	regard, esteem
गणिक	अ·	दर, प्रत्येक ('माणसा गणिक') या अर्थी प्रत्यय किंवा शब्दयोगी अव्यय	हर, प्रत्येक इस अर्थ का प्रत्यय	a suffix or preposition meaning 'per'
गणिका	स्त्री·	वेश्या, वारांगना	गणिका, वेश्या	a whore, prostitute, a harlot
गणित	न·	1. गणनक्रिया, बेरीज-वजा-गुणाकार इ· हिशेब	गणित, हिसाब	calculation, computation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गणनशास्त्र (संख्या, बीज व भूमिति)	गणनशास्त्र	science of computation as arithmetic, algebra and geometry
गणिती	वि·	गणित-संख्याशास्त्र-जाणणारा	गणितज्ञ	mathematician
गणेश	पुं·	कार्यारंभी पूजण्याची-प्रतिष्ठापनेची देवता	कार्यारंभ का देवता	deity to be worshipped at the beginning of an undertaking
गणेशचतुर्थी	स्त्री·	भाद्रपद शुद्ध चतुर्थीचा दिवस, गणेश जन्मदिन	गणेश चतुर्थी, भाद्रपद शुद्ध चतुर्थी, गणेश जन्मदिन	the fourth lunar or light day of भाद्रपद, the birth day of गणेश
गणेशटोपी	स्त्री·	चेहरा पूर्ण झाकून टाकणारी टोपी	पूरा मुँह ढाकनेवाली टोपी	cap or cloth covering the whole face
गणेशपट्टी	स्त्री·	घराच्या प्रवेश द्वाराच्या चौकटीची वरची पट्टी जिच्यावर गणेश मूर्ती खोदलेली असते	गृह-प्रवेशद्वार के चौखट की ऊपर वाली पट्टी जिस पर गणेशजी की मूर्ति खोदी हुई होती है	the upper part of the frame of the main door which has a Ganesh-idol carved upon it
गण्यागण्या	पुं·	कोणीही सामान्य माणूस, गोमागणेश	कोई भी ऐरा गैरा आदमी, नगण्य आदमी	any insignificant person, any common man
गत	स्त्री·	1. अवस्था, दशा 2. वाद्यात वाजविली जाणारी स्वररचना	गत, गति, दशा, हालत गत, वाद्यपर बजाया जानेवाला सरगम-धुन	plight, predicament musical time or measure

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. शेवट, परिणाम	नतीजा, परिणाम, अंत	consequence, result
		4. तर्हा, रीत	ढंग	way, manner, fashion
		5. इलाज, उपाय	उपाय, इलाज, चारा	an expedient, a measure
		6. स्थिती, अवस्था	स्थिति, हालत	state
	वि·	1.गेलेला, निघून गेलेला	गत, गया हुआ, बीता हुआ	gone, departed
		2. जुना, मागचा	पुराना, पीछे का	past
		3. नष्ट झालेला	नष्ट हुआ	vanished, come to an end
गतकाल	पुं·	गेलेला काळ, भूतकाळ	बीता हुआ समय, भूतकाल	days of yore, past time
गत गोष्ट	स्त्री·	होऊनगेलेली गोष्ट, जुनी घटना	बीती हुई कहानी, पुरानी घटना	an old and by gone matter, a past incident
गतधवा	वि·स्त्री·	नवरा मेलेली, विधवा	विधवा, बेवा	a widow
गतप्राण	वि·	प्राणगेलेला, मृत	गतप्राण, मृत, बेजान	dead
गतसाल (-ली)	अ·	गेल्यावर्षी	पिछले बरस, पारसाल	last year
गतानुगतिक	वि·	1. पुढच्याच्या मागून जाणारा	गतानुगतिक, दूसरों के पीछे चलने वाला	following in the steps of
		2. (लाक्ष:)आंधळेपणाने अनुकरण करणारा-रूढी पाळणारा	अंधानुयायी, रूढ़ियों का आँखें मूँदकर पालन करनेवाला	following blindly the old customs, conventional
गतावणे	अ·क्रि·	गती पावणे, मरणे	गति पाना, मरना	to die
गति (-ती)	स्त्री·	1. जाणे, गमन	गति, जाना, गमन	going, moving
		2. वेग	वेग, रफ़्तार	speed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. वर्तन, आचरण	बरताव, आचरण	deportment, behaviour, manner
		4. पोच, प्रवेश	पहुँच, प्रवेश, दाखिला	access, reach
		5. स्थिती, दशा, अवस्था ('वाईट' या अर्थी)	स्थिति, दशा, अवस्था, हालत ('बुरी' अर्थ में)	state, condition (esp. in an ill sense)
		6. नशीबाची चाल	दैव, नसीब, किस्मत	fate, course of events
		7. डोके-बुद्धी चालणे	बुद्धि, समझ, अक्ल	stretch of imagination, talent
		8. ग्रहांचे भ्रमण	ग्रहों की चाल	revolutions of planets, course of asterisms
		9. सद्गती, मोक्ष	सद्गति, मोक्ष	final emancipation
		10. प्रकार, जात	प्रकार, किस्म	kind
		11 शेवटचे स्थान, मृत्यूनंतर जीवाला प्राप्त होणारी अवस्था	मृत्यु के बाद जीवात्मा की अंतिम दशा	transmigration, metempsychosis
		12. इलाज, उपाय	उपाय, सहारा	recourse, refuge
		13. हलन-चलन	चेष्टा, हरकत, हलन-चलन	motion, movement
गतिचक्र	न·	यंत्राला गतीदेणारे मोठे चाक	गतिपालक चक्र/पहिया	fly-wheel
गतिमान	वि·	गतीअसलेला	गतिमान, गतिशील	moving, mobile
गतिशास्त्र	न·	गतीचा विचारकरणारे शास्त्र	गतिविज्ञान	dynamics
गतिहीन	वि·	1. गतीनसलेला-अडलेला-खुंटलेला	रुका हुआ, अड़ा हुआ	that is at a standstill, static
		2. निराधार, अनाथ	निराधार, अनाथ	forlorn, helpless
गत्यन्तर	न·	दुसरामार्ग-उपाय	अन्य उपाय/इलाज	another way or remedy, alternative

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गदगदणे	अ·क्रि·	1. उकडणे, घामेजून जाणे, गुदमरणे	उबलना, उफनना, जोश खाना	to be sultry, to swelter
		2. गहिंवरणे	गदगद होना, गला भर आना	to choke
गदरणे	अ·क्रि·	1. पाडास येणे	गदराना, पकने पर होना	to begin to ripen
		2. घामाघूम होणे	पसीने से तर बतर होना	to swelter
		3. लहडणे	(फलों से) लदना	to grow thickly, to cluster (fruit of a tree)
गदळ	न·, स्त्री·	1. कचरा, घाण	गंदगी, मैल, कूड़ा कचरा	refuse, rubbish. sweepings, dirt
		2. माजलेले रान	बेकार बढ़ी हुई घास-फूल	luxuriant weediness
	पुं·	अव्यवस्था, गडबडगोंधळ	अव्यवस्था, गड़बड़ी	disorder
	वि·	घाणेरडा, मलिन	गंदा, मलिन, मैला	dirty, foul
गदळणे	अ·क्रि·	1. घाण होणे	गंदा होना, खराब होना	to become foul or dirty with weeds etc.
		2. गढूळ होणे	कीचड़ से भर जाना	to be muddy or turbid
	स·क्रि·	1. घाण करणे	गंदा करना, मैला कर देना	to make muddy or turbid
		2. गडबड गोंधळ माजविणे	धांधली मचाना, गड़बड़ी करना	to confuse, to disarrange
गदा	स्त्री·	मागे लांब दांडा व पुढे मोठा भरीव धातूचा गोळा असलेले एक प्राचीन शस्त्र	गदा, गुर्ज	a mace, a bludgeon
गदारोळ	पुं·	1. आरडाओरड	कागारोल, हो हल्ला	loud shouting

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (वाद्यांचा ई·) गजर	वाद्यों का एक साथ होने वाला घोष	clash of musical instruments
		3. (युद्धात) योध्याने मोठ्याने केलेला घोष	(युद्ध में) योद्धा ने किया हुआ घोष	a hero's war-cry
		4. (लाक्ष:) महाप्रयास, खटाटोप	(लाक्ष·) परिश्रम, कोशिश	(fig.) great effort
गदेला	पुं·	सभामंडपात पसरण्याची मोठी जाडगादी	गदेला, गद्दा	a mattress (to be spread in a meeting place)
गद्‌गद्	पुं·	गहिवर, दाटूनआलेला हुंदका	गद्‌गद, गलाभरकर आना, सिसकी	oppressed crying, a sob, choking
	अ·	कंठदाटून	गद्‌गद, गलाभरकर	with choked emotions
गद्धा	पुं·	गाढव	गधा	an ass
	वि·	मूर्ख, मूढ	मूर्ख, बेवकूफ	foolish, stupid
गद्धेपंचविशी	स्त्री·	मस्तीची युवावस्था	गदह पचीसी, मस्ती और नासमझी की युवावस्था	young age of blind passions
गद्य	न·	छंदोबद्ध नसलेली-साधी, नित्याची वाक्यरचना	गद्य	prose, unmetrical composition
	वि·	1. छंदोबद्ध नसलेली (रचना)	गद्य, (रचना) जो छंदोबद्ध न हो	prosaic, unpoetical, unmetrical
		2. नीरस, शुष्क	नीरस, रसहीन, सूखा	common-place, dull
गनि(-नी)म	पुं·	शत्रु, वैरी	ग़नीम, शत्रु, दुश्मन	enemy
गनि(-नी)मत	स्त्री·	मोठी-धन्यतेची-गोष्ट	ग़नीमत, बड़ी बात, संतोष करने लायक बात	blessing, good thing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गनिमी	वि·	1. कपटी, धोकेबाज 2. लपून छपून-फसवून-करावयाचा किंवा केलेला (हल्ला इ·)	कूट, धोखे का छापामार	fraudulent, deceptive lying in ambush
गप	स्त्री·	अफवा, बोलवा	गप, अफवाह, किंवदन्ती	rumour, common report, idle prate
	अ·	नबोलता, चूप, मौन	मौन, चुप, ख़ामोश	silently, mutely
गपकन्,-दिशी	अ·	झटकन, जल्दीने	झट, जल्दी, तुरंत	immediately, suddenly, smartly
गपचिप,-चूप	अ·	न बोलता, हूं कीं चूं न करता	चुपचाप, एकदम चुप	without a word stealthily, secretly
गपागप	अ·	भराभर (खाणे), एका मागून एक घास गिळत	उतावली से, जल्दी जल्दी, गपक कर (खाना)	eagerly, greedily (swallowing)
गप्पा	स्त्री·	इकडच्यातिकडच्या गोष्टी	गपशप	gossip, idle talk, chat
गपिष्ट, गप्पीदास	पुं·	उगीचच काहीतरी बकणारा, थापा मारणारा	गपोड़, गप्पी, गप हाँकने वाला	a gossip, a chatterbox
गफलत	स्त्री·	1. चूक 2. निष्काळजीपणा, दुर्लक्ष, हयगय 3. घोटाळा	गफ़लत, भूल असावधानता, लापरवाही, उपेक्षा गड़बड़ी, घपला	mistake carelessness, negligence disorder
गबदुल	वि·	1. लठ्ठ, स्थूल 2. ठेंगणाठुसका	मोटा-ताज़ा ठींगना, गठीला	plump, thick, fleshy short and stout, stocky
गबर	वि·	पैसेदार, श्रीमंत	मालदार, अमीर	wealthy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गबरू, गब्रू	वि·	1. पठ्ठा, बहादूर, शूर	पट्ठा, शूर, बहादुर	brave, daring, courageous
		2. सुंदर, देखणा (पुरुष)	हृष्टपुष्ट और रूपवान	stout and comely
गबाळ	न·	अडगळ, निरूपयोगी वस्तू	बेकार/रद्दी चीजें, काठ-कबाड़	mass of useless old things
	वि·	अस्ताव्यस्त, अव्यवस्थित	फूहड़, बेशऊर	slovenly, untidy, disorderly
गबाळग्रंथी, गबाळ्या		वि·अस्ताव्यस्त, अव्यवस्थित	फूहड़, बेशऊर	slovenly, untidy
गबाळे	न·	गाठोडे, बोचके	गठरी, थोड़ा सा सामान-असबाब	a loose pack
गम	पुं· स्त्री	1. क्षमा, कानाडोळा	संयम, ध्यान न देना, नजर अंदाज़ करना	forbearance, overlooking
गमक	न·	1. चिह्न, लक्षण	चिह्न	a sign, warrant
		2. पुरावा, प्रमाण, दाखला, आधार	प्रमाण, सबूत	proof, authority
	स्त्री·	3. कंपयुक्त तान	गमक, कंपयुक्त तान	quavering tune
गमजा	·स्त्री·ब· व·	1. तोरा, मिजास	अकड़, ऐंठ	fastidiousness
		2. नखरेलपणा, मुरका, चाळे	नाज़, नखरा, चोंचला	amorous glances, coquetry
		3. दांडगेपणा, धटाई	ढिठाई, धृष्टता	impertinence, sauciness
गमणे	अ·क्रि·	1. रखडणे, रेंगाळणे	देरी लगाना, ढील डालना	to loiter, linger
		2. आळसाने काम करणे	सुस्ताना, सुस्ती के साथ/ आराम से काम करना	to work lazily
		3. मजेत वेळ घालविणे	रमना, मटरगश्ती करना	to pass on pleasantly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. करमणे, मन रमणे	दिल लगना, मन बहलाना, चैन आना	to spend time pleasantly, to feel jolly
		5. आवडणे ('गमते का तीर्थयात्रा या समयी अर्जुना')	प्रिय लगना,पसंद आना	to suit, to please, to seem fit (unto)
		6. वाटणे (गमली मना निजसावली भूतावळी)	लगना, प्रतीत होना	to feel, to seem, to appear
गमती, गमत्या	वि·	गमंतकरून हसविणारा, विनोदी, मनोरंजन करणारा	हँसोड़, विनोदी, मज़ाकिया	entertaining, amusing
गमविणे	स·क्रि·	1. वेळ घालविणे	बेकार समय काटना, ज़ाया करना	to idle away, to dawdle away (time)
		2. हरवणे	गँवाना, खोना	to lose
गमाव(-विणे)	स·क्रि·	1. हरवणे	गँवाना, खोना	to lose
गम्य	न·	1. ज्ञान, महिती, ओळख	जानकारी, ज्ञान	intelligence, acquaintance
		2. पोच	पहुँच, प्रवेश	insight, ingress (into)
	वि·	समजण्याजोगा	जानने योग्य	knowable, intelligible
गय	स्त्री·	क्षमा, कानाडोळा, उपेक्षा	उपेक्षा, नज़रअंदाजी, माफी	mercy, overlooking
गयावया	अ·	अजीजीने, दीनवाणे पणाने, मिणत्या करून	गिड़गिड़ाकर, आजिजी से	entreatingly, imploringly
	स्त्री·	कळवळ्याची विनवणी, मिणत्या	गिड़गिड़ाहट, मिन्नतवारी, समाजत	entreaties, imploring

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गयाळ(-ळी)	वि·	1. अजागळ	फूहड़, बेसलीका	slovenly, disorderly
		2. भित्रट	डरपोक, कायर	cowardly
		3. खुळचट, मूर्ख, बावळट	गावदी, बुद्धू, बावला	stupid, silly
		4. बिन वारस	लावारिस	heirless
		5. पडित (जमीन)	पड़ती, वीरान (ज़मीन)	deserted
गर	पुं·	मगज, गाभा	गिरी, गूदा, मग्ज	pulp, marrow, kernel
गरका	पुं·	1. वेढा, गराडा	घेरा, मुहासरा	girth, encircling
		2. चक्कर, वाटोळा फेरा	चक्कर	whirling round, going circuitously
		3. गोंधळ	झंझट, झमेला	maze, perplexity
गरगटे	न·	पातळभाजी	रसेदार/पतली सब्ज़ी या तरकारी	a thin sauce (composed of greens, split pulse and flour)
गरगर, गरगरा	अ·	चक्राकार	चक्र की तरह, घुमाकर	whirling
गरगरणे	अ·क्रि·	1. चक्कर-घेरी-येणे	चक्कर खाना, सिर का घूमना	to be dizzy or giddy
		2. स्वत: भोवती फिरणे, काळ्यामाळ्या करणे	गोलाई में घूमना, चक्कर काटना	to whirl round oneself
		3. फोफावणे (झाड)	गदराना, तेज़ी से बढ़ना	to grow richly and rapidly (a plant)
गरगरीत	वि·	1. गोल, वाटोळा	गोल, गोला	round
		2. लठ्ठ, जाडा	मोटा, ताज़ा	plump and round
गरगशा	पुं·	1. आरडाओरड, गलगा	शोरगुल, हो हल्ला	tumult, uproar
		2. गोंधळाचा कारभार	अव्यवस्था	disorder
गरज	स्त्री·	1. नड	अवश्यकता, जरूरत	need, want

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पर्वा	परवाह	concern or care about, regard
गरजणे, गर्जणे	अ·क्रि·	1. मोठ्याने ओरडणे-आवाज काढणे	गरजना, चिल्लाना, चीखना	to bawl
		2. गडगडणे (ढग)	गड़गड़ाना (बादलों का), दहाड़ना (सिंह का)	to thunder, to roar
गरजू	वि·	गरज असलेला, (अमुक वस्तूची) उणीव असलेला, गरजवंत	गरजमंद, गरज़ रखने वाला, अर्थी	needy
गरत(-ती)	स्त्री·	कुलीन-संभावीत-स्त्री	कुलीन घर की स्त्री	decent and reputable woman
गरदन, गर्दन	स्त्री·	मान	गरदन	neck
गरनळा (पुं·), गरनाळ	स्त्री·	मोठ्या तोंडाची तोफ	चौड़े मुँह की तोप	a mortar, a cannon
गरम	वि·	1. ऊन, उष्ण	गरम, गर्म, उष्ण	hot, warm
		2. चालाख	तीव्र, तेज़	sharp, spirited
		3. रागवलेला	क्रुद्ध, कुपित	angry
		4. तापट, तिखट	शीघ्र उत्तेजित, क्षुब्ध हो जाने वाला, क्रोधी	fiery, passionate
गरमा	पुं·	उकाडा	गरमी, ऊमस	heat (of weather)
गरमागरम	वि·	उन्हउन्हीत	गरमागरम, तत्ता, उष्ण	very hot
गरमागरमी	स्त्री·	1. अति उष्णता	गर्मी, उष्णता	heat
		2. राग, क्रोध	गुस्सा	passion, excitement
		3.खूप जोराची चर्चा किंवा वादावादी	जोश, सरगर्मी, वाग्युद्ध	hot discussion, wordy battle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गरमी	स्त्री·	1. उष्णता	गरमी (-र्मी), उष्णता, हरारत	heat
		2. गरमीचा रोग, उपदंश	गर्मी का रोग, उपदंश	Lues Venerea
गरवा, गरवस	वि·	उशीरा पिकणारा, मागस	देरी से तैयार होनेवाला (धान)	ripening late
गरवार	वि·	गरोदर, पोटात गर्भ असलेली	गर्भवती, हामिला	pregnant
गरळ	न·	विष,जहर	गरल, जहर, विष	venom
गरा	पुं·	1. फणसाचे गर असणारे बी	कोया, पके कटहल का बीज कोष	pulpy seed of jack
		2. उसाचा करवा	गँडेरी	a morsel piece of peeled sugar-cane
		3. रवा	सूजी	granulous wheat-flour
गराडा	पुं·	1. घेराव, वेढा	घिराव, घेरा	gherao, a siege, a ring around
		2. जागेच्या सभोवार रचलेले दगडांचे कुंपण, गडगा	चहार-दीवारी, परकोटा	encircling wall or fence
गराडी	स्त्री·	1. चाकोरी	गराडी, गाड़ी के पहिये की रगड़ से पड़ी हुई लकीर	cart-rut
		2. (चुन्याची) घाणी	चूना बनाने की चक्की	lime-mill
गरीब	वि·	1. दरिद्री, कंगाल, निर्धन	गरीब, निर्धन, मुफ़लिस	poor
		2. निरुपद्रवी, शांत	मासूम, निरुपद्रव, शांत स्वभाव का	mild, inoffensive
		3. दीन दुबळा	दीन हीन	meek

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गरीबी, गरीबाई	स्त्री·	1. दारिद्र्य, कंगाली, निर्धनता	गरीबी, निर्धनता, कंगाली, मुफ़लिसी	poverty
		2. दीनता, नम्रपणा	दीनता, नम्रता	meekness
		3. सौम्यपणा, शांतपणा	नम्रता, सौम्यता, शांतस्वभाव, मासूमियत	mildness, inoffensiveness
गरुडवेल	स्त्री·	गुळवेल	जिलोय, गुडुच	species of Moonseed, Menispermum glabrum
गरूर	वि·	गर्विष्ठ, अभिमान, घमेंडखोर	ग़रूरवाला, मग़रूर, घमंडी	proud, haughty
गरूरी	स्त्री·	अभिमान, ताठा	ग़रूर, घमंड, गर्व	pride, haughtiness
गरोदर	वि·	'गरवार' पाहा	दे· 'गरवार'	see 'गरवार'
गर्क	वि·	लीन, तन्मय, गुंगलेला	गरक़ (-र्क़), लीन, तन्मय	absorbed, engrossed (in)
गर्जणे	अ·क्रि·	'गरजणे' पाहा	दे. 'गरजणे'	see 'गरजणे'
गर्जना	स्त्री·	1. मोठ्याने काढलेला आवाज, घोष	गर्जना, दहाड़	roar
		2. गडगडाट (ढगांचा)	गड़गड़ाहट (बादलों की)	thunder
गर्त(-र्ता)	स्त्री·	खड्डा	गर्त, गढ़ा, घड्ढा	a pit
गर्द	वि·	1. दाट (रंग)	गहरा, गाढ़ा (रंग)	thick
		2. दाट (जंगल)	घना, ठस	dense
गर्दी	स्त्री·	1. दाटी, गच्च जमाव	भीड़, जमघट, ठठ	crowdedness
		2. विपुलता, भरगच्चपणा	विपुलता, अधिकता, इफ़रात	abundance, copiousness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. घाई	त्वरा, तेज़ी	haste
गर्भ	पुं·	1. पोटातवाढणारा बीजांकुर	गर्भ, पेट में पलने वाला मांसपिंड, हमल	an embryo
		2. गाभा	गाभा, गूदा, मग्ज़	pulp, kernel, marrow
		3. मधलाभाग	(किसी वस्तु का) मध्यवर्ती भाग या अंतरंग	interior portion
गर्भगळित	वि·	पराकाष्ठेचा भ्यालेला	बहुत डरा हुआ	very much terrified
गर्भधारण(न)-णा	स्त्री·	गरोदरअसण्याची किंवा झाल्याची अवस्था	गर्भधारण, गर्भवती होना, हमल रहना	pregnancy
गर्भपात	पुं·	गर्भ पडणे	गर्भपात, गर्भ का गिर जाना	miscarriage, abortion
गर्भवास	पुं·	गर्भाशयातराहण्याची अवस्था	गर्भवास, गर्भाशय के भीतर रहना	to be or to live in the womb
गर्भश्रीमंत	वि·	जन्मापूर्वीपासून किंवा आईबापा पासून श्रीमंत	जनम से धनवान्/अमीर	born with a silver spoon in the mouth, born rich
गर्भरेशमी	वि·	उभाधागा रेशमाचा असणारा (कपडा)	रेशम का तानेवाला	.(cloth) having silk thread for its warp
गर्भसुती	वि·	उभाधागा सुताचा असणारा	सूत का तानेवाला	(cloth) having cotton thread for its warp
गर्भागार	न·	गाभारा, देवालयाचा मधलाभाग	गर्भगृह, मंदिर की मुख्य कोठरी जिसमें देवता की प्रतिष्ठापना हो	sanctuary
गर्भाधान	न·	गर्भ पेरण्याचा-स्त्रीचा पुरुषाशी पहिल्या संयोगचा- संस्कार	गर्भाधान, गर्भस्थापन करने का/पुरुष के साथ स्त्री के पहले मिलन का संस्कार	a ceremony of first coition, first impregnation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गर्भार, गर्भारशी	वि·,स्त्री·	गर्भवती, गरवार, गरोदर	गर्भवती, पेट से हामिला	pregnant
गर्भाशय	पुं·	गर्भाचीकोथळी	गर्भाशय, बच्चा दानी	the womb
गर्भित	वि·	आत दडलेला, गुह्य	छिपा हुआ, गुह्य	involved, implied, to be read between the lines, to be inferred
गर्व	पुं·	1. स्वत:विषयी अती अभिमान, फाजील मोठेपणाची कल्पना, घमेंड	गर्व, घमंड, गरूर	conciet, overwhelming self-esteem, haughtiness
		2. अभिमान	अभिमान, घमण्ड	pride, arrogance
गर्विष्ठ	वि·	गर्वाने ताठलेला, घमेंडखोर	गर्वित, गर्वीला, घमंडी, मगरूर	arrogant, proud, self-conceited, haughty
गर्वोक्ती	स्त्री·	गर्वाचे बोलणे	गर्वोक्ति	haughty words
गर्हणीय, गर्ह्य	वि·	निंदास्पद, निंदनीय, तिरस्कार करण्याजोगा	गर्हणीय, गर्ह्य, निंद्य, घृणित	censurable, reproachable, reprehensible
गल	स्त्री·	सई, विटीदांडूच्या खेळाकरिता जमिनीत पाडलेला लहानसा खळगा	गुच्ची	hole made in the ground to play at marbles इरीदांडू etc.
गलका (-गा)	पुं·	आरडाओरड, कोलाहल	शोर, कोलाहल, हो-हल्ला	bawling, hubbub, uproar
गलती	स्त्री·	चूक, दोष	गलती, भूल, दोष	mistake, error, fault
गलथान	वि·	अव्यवस्थित, गबाळा	अस्तव्यस्त, अव्यवस्थित, बेढंगा	disorderly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गलबत	न·	जहाज, शीड असलेली मोठी नाव	पालदार नाव, जहाज़, नौका	a ship with sails
गलबला	पुं·	आरडाओरड, कोलाहल	शोर, कोलाहल, हो-हल्ला	clamour, uproar
गलिच्छ	वि·	घाणेरडा, किळसवाणा, मलिन	गंदा, मैला, घिनौना	dirty, foul, filthy
गलित कुष्ठ	वि·	वाहत्या रक्तपितीचा (रोगी)	गलितकुष्ठ, वह कुष्ठ जिसमें उँगलियाँ आदि गलती है,	wasting leprosy
गलित गात्र	वि·	गात्रे-इंद्रिये-क्षीण-झालेला	गलितगात्र, क्षीण, मरियल	emaciated, very week, of un-workable organs
गलेफ	पुं·	अभ्रा, आच्छादन	गलेफ, गिलाफ, खोल	a case, a covering (as of a pillow etc.)
गलेलठ्ठ	वि·	चांगला लठ्ठ-पुष्ट	मोटा ताज़ा, हृष्ट-पुष्ट	plump, stout
गल्लत	स्त्री·	1. घोटाळा, चुकीची सर मिसळ	गडमड्ड, गड़बड़ी, बेढंगी मिलावट, खल्तमल्त	confusion, disorder
		2. चूक	गलती	mistake
गल्ला	पुं·	1. धान्य	गल्ला, अनाज	corn
		2. धान्याचा साठा	अनाज का संग्रह	granary, corn-loft
		3. पैसेठेवण्याचे भांडे	गोलक, नक़दी-बक्स	cash-box
		4. रोजचा जमलेला पैसा	गल्ला, रोज की बिक्री की आमदनी	a day's collection
गल्ली	स्त्री·	आळी, दोन्ही बाजूंकडील घरांच्या रांगेमधील अरुंद रस्ता	गली	a lane, an alle·

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गवंडी	पुं·	घर इ· बांधण्याचे काम करणारा कारागीर	राज, राजगीर, थवई	a mason, a brick-layer
गव	स्त्री·	1. हाताची कव, वेंध	बाहुपाश, बगलगीरी	a grasp, an embrace (of arms)
		2. पकड, चिमट	पकड़, गिरफ्त	catch, pinch
		3. आटोका	ताक़त, क्षमता, काबू, वश, बस	capacity, sphere of power
गवई(-यी)	पुं·	गायनकलावंत	गायक, गवैया	a singer, a vocalist
गवगवा	पुं·	बोभाटा, हाकाटी	सनसनी, चर्चा, बात फैल जाना	publicity, notoriety
गवत	न·	जमिनीत आपोआप उगवणारी हिरवी पात्यांची वनस्पती	घास, तृण, चारा	grass
गवतकाडी	स्त्री·	गुरांचा चारा	घासपात, चारा	fodder
गवती, गवताळ	वि·	गवत उगवणारा	घास उगाने वाली	grassy
गवतीचहा	पुं	एक प्रकारचे लांब पात्यांचे सुंगधी औषधी गवत	नीली चाय, अगिन घास	lemon-grass
गवशा	वि·	आयता-विनायास-सापडलेला	मुफ्त में मिला हुआ, उठाया हुआ	found, picked up, obtained without effort
गवसणी	स्त्री·	खोळ	खोल, गिलाफ, आवरण	a case, cover or covering
गवसणे	अ·क्रि·	1. सापडणे, आढळणे	मिलना, पाया जाना, हासिल होना	to be found

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पकडीत येणे	चँगुल में फँसना, पकड़ा जाना	to come under one's catch or grasp
गवळण, गौळण	स्त्री·	1. गवळी धंदा करणारी स्त्री, गवळ्याची बायको	ग्वालिन	a female cowherd, a milk-woman
		2. एक गीत प्रकार ज्यात गोप कृष्णाची लीला वर्णिलेली असते	एक मराठी गीत प्रकार जिसमें गोप श्रीकृष्ण की लीला का वर्णन होता है	a Marathi ballad-sort song which sings of cowherd Shri-krishna's pranks
गवळवाडा, गौळवाडा		पुं· गवळी-अहिरी लोकांची वस्ती असलेला भाग	ग्वालों/अहीरों की बस्ती	quarters inhabited by the cowherd caste
गवळी	पुं·	दूध काढून विकण्याचा व्यवसायी	ग्वाला, अहीर	a milkman
गवांदी	स्त्री·	अन्नछत्र	अन्नसत्र, लंगर	place where free meal is served
गवा	पुं·	जंगली बैल, वनगायीचा नर	नील गाय का नर, गवा	wild ox
गवार, गोवारी	स्त्री·	एक शेंगाची भाजी	ग्वार, ग्वारफली (तरकारी)	a bean vegetable
गवाळे	न·	1. सोवळे, देव ठेवण्याचे बासन (लोकरीचे कापड)	पाटंबर, देवता की प्रतिमा को लपेटकर रखने का ऊनी कपड़ा	a woolen cover of an idol for keeping it off polution
		2. गाठोडे	छोटा सा असबाब, गठरी	a small bundle
गण्हर	न·	गुहा, गुंफा	गह्वर, गुफा, कंदरा, बिल	a deep cave

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गण्हाण	स्त्री·	गुरांना चारा टाकण्याची त्यांच्या पुढ्यात केलेली जागा	चारे की बक्स, चरही, घास दोणी	cratch or rack for fodder
गण्हाळ	वि·	गहूवर्णी, गण्हाच्या रंगाचा	गेहुआँ, गेहुँए रंग का, गंदुमी	wheat-coloured
गस्त	स्त्री·	फिरत फिरत केलेला पहारा	गश्त, रौंद	a watchman's round, patrolling
गस्तकारी,-वाला	पुं·	गस्तघालणारा शिपाई किंवा माणूस	गश्ती, गश्त करनेवाला	a patrol
गहजब	पुं·	1. कडक टीका	कड़ी आलोचना	censure, reproof
		2. जुलूम, अन्याय	ग़ज़ब, सितम, अन्याय	injustice
गहन	वि·	1. खोलातला, समजण्यास कठिण असा	गहन, गहरा, दुर्बोध	deep, difficult to apprehend, profound
		2. घनदाट, निबिड	निबिड़, घना	impenetrable, impervious
		3. बिकट, अवघड	कठिन, मुश्किल	very difficult
गहनगूढ	न·	नकळण्यासारखी गुप्त गोष्ट	भेद, रहस्य, राज़, अति गूढ़ बात	a mystery
गहाण	न·	तारण, पैसे उसने घेऊन बदली ठेवलेली वस्तू	गिरवी, रेहन	a pawn, a security, mortgage
गहाणवर	वि·	तारणम्हणून ठेवलेला	गिरवी रखी हुई (चीज़)	mortgaged
गहाळ	वि·	हरविलेला, बेपत्ता झालेला	गुम, लापता, खोया हुआ	lost
गहिरा	वि·	1. गडद, दाट	गहरा, घना	intense, dense
		2. चांगला खुललेला (रंग)	साफ, पक्का	clear, full

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. गंभीर, भरदार (आवाज)	गहरा, गंभीर	deep (voice)
गहिवर	पुं·	1. कंठ दाटून येण्याची अवस्था	गद्‌गद होना, गला भर आना	emotional choking of the throat, emotional upsurge
		2. डोळे भरून येण्याची अवस्था	आँखें डबडबाना	emotional overflowing of tears
गहिवरणे	अ·क्रि·	1. कंठ दाटून येणे	गला भर आना	to choke with emotion
		2. डोळे भरून येणे	आँखें डबडबाना	to overflow with tears
गहू	पुं·	चपात्या इ· बनवितात ते धान्य	गेहूँ	wheat
गळ	पुं·	1. आकडा, आकडी	कँटिया, काँटा, मछली फँसाने की बंसी	a fish-hook
		2. विहिरीत पडलेली वस्तू ओढून काढण्याचे अवजार	अकुँसी, बिलाई	a drag-hook
	स्त्री·	1. आग्रह, भीड	आग्रह	earnest pressing
		2. गळती, पाझर	चूना, टपकना	an oozing, trickling, leakage
गळका	वि·	गळणारा	गलने/चूने/टपकने वाला	oozing, leaky
गळणे	अ·क्रि·	1. खाली पडणे, ढळणे (पाने, फळे)	गिरना, झड़ना	to drop
		2. पाझरणे, ठिबकणे, वाहणे (पाणी)	चूना, टपकना	to leak, to ooze

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. वाहणे (जखम, व्रण)	स्राव होना, रिसना	to run, to emit, to flow, to exude
		4. क्षीण होणे, थकणे	थक जाना, क्षीण होना, पस्त होना, निढाल होना	to waste away, to grow lean
		5. खचणे, संपणे (धैर्य)	हिम्मत हारना, धैर्य टूटना	to sink, to perish, to fail
		6. कमी होणे	घट जाना, कम होना	to decrease, to be omitted
		7. नाकारणे, मागे हटणे	मुकर जाना	to decline
गळती	स्त्री·	1. गळण्याची क्रिया	चूने/टपकने की क्रिया	oozing, leaking
		2. अभिषेक पात्र	जलहरी, जलधरी	a pitcher of water having a hole at the bottom
		3. गळून पडण्याची क्रिया (फळे. इ·)	झड़न, लगातार झड़ने की क्रिया	a continuous falling down (of fruits)
		4. गुंतणुकीतून बाहेर पडण्याची क्रिया	एक एक करके अलग होने की क्रिया	a continuous dropping out (of men)
गळते	न·	गळणारे भोक	सूराख जिसमें से पानी टपकता है	a leak
गळपट्टा	पुं·	गळ्याला गुंडाळण्याचा लोकरीचा किंवा सुती पट्टा	गुलूबंद, गले में लपेटी जाने वाली ऊनी या सूती पट्टी	woollen or cotton muffler, a scarf
गळपट्टी	स्त्री·	शर्टाच्या गळ्याची पट्टी, कॉलर	कमीज़ आदि की पट्टी जो उसी से सिलाकर या अलग पहनी जाती है, गलाबंद, कालर	collar

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गळफास	पुं·	गळा ज्यात अडकेल असा फास	गलफँसी, फंदा	a strangling noose
गळसरी	स्त्री·	स्त्रियांच्या गळ्यात घालावयाची सरी-एक सोन्याचा दागीना	गलसरी, कंठश्री	a golden necklace worn by females
गळा	पुं·	1. घास इ· गिळण्याचे इंद्रिय	गला, कंठ	a throat
		2. (गायनात) आवाज, सूर	सुर, आवाज़	the voice
		3. सदर्याच्या गळपट्टीचा भाग	गरेबान	collar-portion of a shirt etc.
		4. भांडे इ·चा तोंडाखालचा निमुळता भाग	घड़े/लोटे आदि का मुँह के नीचे का तंग भाग, गला	neck of a pitcher etc.
गळाठणे	अ·क्रि·	1. गळून पडणे	ढीला पड़ना	to get tired, to feel spent up
		2. माघार घेणे	पीछे हटना	to retrace
गळाठा	पुं·	1. गवत इ·चा पाला पाचोळा	कूड़ा-करकट	loose leaves or grass lying about
		2. गोंधळ	गड़बड़ी, अव्यवस्था	disorder, derangement
गळीत	न·	1. तेलनिधणारे धान्य	तिलहन, फसल के रूप में बोये जानेवाले तेल के पौधे	crop of oil-seeds
		2. रगडून (घाणीत) निघालेले तेल	पेरने से होने वाली पैदाइश	yield of an oil-crusher
		3. रस निघणारा उसा सारखा पदार्थ	रस निकलने वाला गन्ने जैसा पदार्थ	agricultural product from which juice is expressed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गळीत धान्य	न·	तेलदेणारे धान्य किंवा बीज	तिलहन	oil-seeds
गळू	न·	करट, पू होऊन आलेली गाठ	पीप भरी हुई कड़ी फुड़िया, फोड़ा	a boil
गळेकापू	वि·	खुनशी, दगलबाज, विश्वासघातकी	गला काटनेवाला, विश्वासघाती, दगाबाज़	treacherous
गळेपडू	वि·	जबरदस्तीने लगट करणारा-मागेलागणारा।	पिछलग्गू, पिछलगा	pressingly entreating, one that hangs upon unweariedly
गांगरणे	अ·क्रि·	घाबरूनजाणे, गोंधळून जाणे	घबड़ाना, सकपकाना, हड़बड़ाना	to be frightened, to become nervous, to be bewildered
गांजणूक	स्त्री·	सतावणी, छळ	पीड़ा, जुल्म, यंत्रणा	tormenting, harassing
गांजणे	स·क्रि·	पीडणे, छळ करणे, सतावणे	सताना, पीड़ा देना, हैरान करना	to torment, to harass
गांजा	पुं·	तंबाखूपेक्षा अधिक गुंगी आणणारा ओढावयाचा एक पाला	गाँजा	hemp
गांजेकस	वि·	गांजा ओढण्याचा व्यसनी	गँजेड़ी, गाँज़ा पीने की आदत वाला	an addict of hemp
गांड	स्त्री·	शौचाचे इंद्रिय	गाँड, गुदा	the anus

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गांडूळ	न·	एक वळवळणारा लांब पावसाळी मातीतला जंतू	केंचुआ	a common earth-worm
गांध	स्त्री·	डास किंवा माशी चावल्याने उठणारी व खाजणारी गाठ	ददोरा, चकत्ता	a bump
गांधिलमाशी	स्त्री·	जी चावली असता गांध उठते अशी माशी	काटनेवाली मक्खी, बर्रे	a gadfly
गाकर	स्त्री·	कणकेची निखार्यावर भाजलेली जाड दामटी	बाटी, अंगाकड़ी, लिट्टी	a thick cake baked on embers
गागणे	अ·क्रि·	ओरडणे, खेसकणे, चिडून रागावणे	बिगड़ना, चीखना, चिल्लाना	to bawl, to storm at
गाजणे	अ·क्रि·	1. दुमदुमणे	गूँजना	to resound, to reverberate
		2. सर्वत्र माहित होणे	मशहूर होना, बोलबाला होना	to become notorious
गाजर	न·	एक गोड मूळ	गाजर	a carrot
गाजरपारखी	वि·	वस्तूचे खरे मोल न कळणारा, खरी पारख नसणारा	जो वस्तु की परख नहीं कर सकता	pseudo-savant, one having no judgement
गाजविणे	स·क्रि·	1. दुमदुमून टाकणे	आवाज़ से भर देना	to reverberate, to resound
		2. आरोळी ठोकणे	गरजना	to bawl, to roar
		3. डांगोरा पिटणे	मशहूर करना, नाम करना, डंका बजाना	to make known

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गाजावाजा	पुं·	बोभाटा, जाहिरात, बोलबाला	बोलबाला, चर्चा, शोहरत	publicity, notoriety
गाजी	पुं·	पराक्रमी वीर, तलवार गाजविणारा योद्धा	गाज़ी, शूरवीर	a brave warrior, a hero
गाठ	स्त्री·	1. तिढा	गांठ, गिरह, बंधन, अंटी, टेंट	a knot, an entanglement, a tie
		2. लाकडातील गट्टू किंवा गट्टा	लकड़ी में बनी गांठ	a knot or knob in wood
		3. भेट	मिलाप, भेंट	meeting, encountering, meet
		4. कामकाजाचा संबंध	संबंध, वास्ता, सरोकार	business, concern, dealing
		5. करट, बेंड, अवधणा	गुमटा, गुमड़ा	a blind tumor, a bump
		6. अढी	मनमुटाव, बुग्ज़	prejudice, bias
		7. दोनपेरांच्या मधला कठिण भाग	पोरों की बीच की जड़	a knot or a joint of a reed etc.
गाठणे	स·क्रि·	1. गाठींनी सांधणे-जोडणे	गूँथना, पिरोना, गाँठना	to knot, to connect with knots
		2. अवचित धरणे	पकड़ना, भिड़ना, धरना	to catch unexpectedly, to intercept unawares to nab
		3. जाऊन मिळणे, पोहोचणे	जा मिलना/पहुँचना	to reach, to meet
		4. कह्यात-काबूत-आणणे	कब्जे में कर लेना	to bind, to confine

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गाठले	न·	लहान मुलाच्या किंवा स्त्रीच्या गळ्यातला एक लहानसा दागिना	बच्चों और स्त्रियों के गले का एक छोटा अलंकार	an ornament for the neck (of females and children)
गाठाळ	वि·	गाठी असलेला, गट्टू असलेला	गाँठदार, गठीला	knotty, gnarled
गाठी	स्त्री·	साखरेच्या पदकांची माळ	चीनी के पदकों की माला	a necklace made of medals of sugar
गाठोडे	न·	बोचके, कपड्यात गुंडाळलेले सामान	गठरी (-डी), पोटली	a bundle
		2. साठवून ठेवलेले धन	संचित धन	one's all, one's accumulated stock
गाडगे	न·	मडके, मातीचे भाजलेले तपेलीच्याआकाराचे भाडे	मटकी, घडिया, ठिलिया	a small round earthen jar
गाडणे	स·क्रि·	1. पुरणे, खड्डयात दडपणे	गाड़ना	to bury
		2.दफन करणे, प्रेत पुरणे	दफ़नाना, दफ़न करना	to inter, to bury
गाड(-र)दी	पुं·	अंगरक्षक शिपाई	गारद	a body-guard, a guardsman
गाडा	पुं·	1. सामान वाहण्याची मोठी बैल गाडी, खटारा	गड्डा, सग्गड, सामान ढोने की बड़ी बैलगाड़ी	a load-cart
गाडी	स्त्री·	1. माणसे बसून जाण्याचे बैल किंवा घोडा जोडलेले वाहन	गाड़ी, बैल या घोड़ा गाड़ी	a bullock-cart, a buggi

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. आगगाडी	रेलगाड़ी	railway-train
गाडीखाना, -तळ	पुं·	गाड्या उतरण्याचा अड्डा किंवा गाड्यांचा तळ	गाड़ीखाना, अड्डा, गाड़ियाँ ठहरने की जगह	a stand or station for carts
गाडीवान	पुं·	गाडीहाकणारा माणूस	गाड़ीवान, गाड़ी हाँकनेवाला	a cart-driver
गाडे	न·	1. लहानशी गाडी	छोटी गाड़ी, लढ़िया	a small-cart
		2. कारभार, घर संसार	कारोबार, गृहस्थी	household routine business of daily life
		3. क्रम, चक्र	क्रम, चक्र, सिलसिला	circle of events
गाढ	वि·	1. दाट, घट्ट ('पातळ' च्या विरुद्ध)	गाढ़ा, घना, ठोस	thick
		2. निबिड, घनदाट	निबिड, घोर	dense
		3. पक्का, बळकट	मजबूत, पक्का	fast, tight, firm
		4. खोल, गंभीर	गहरा, गंभीर	deep, sound, profound
		5. पराकाष्ठेचा, पूर्ण	पूरा, पराकोटि का, हद का	gross, profound
गाढव	न·	एक ओझ्याचे लांब कानाचे जनावर	गधा, गदहा	an ass, a donkey
	वि·	मूर्ख, बेअक्कल	गधा, मूर्ख, बेवक़ूफ़, नासमझ	foolish, stupid, senseless
गाढा	वि·	1. दाट, घट्ट	गाढ़ा, घना	thick
		2. दांडगा, मजबूत, धट्टाकट्टा	हट्टा-कट्टा, तगड़ा, मज़बूत	strong, stout, sturdy
		3. शूर	शूर, पराक्रमी	bold, valiant
		4. प्रवीण, तरबेज, निष्णात	प्रवीण, पारंगत	proficient, perfect adept
		5. दृढ, पक्का	दृढ़, पक्का	firm

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गाणे	न·	1. कंठातून गायिले-जाते ते, पद्य	गाना, गीत	a song
		2. स्तुती, पवाडे	बखान, स्तुति	praise, extolling
	स·क्रि·	1. कंठातून सुराने म्हाणणे	गाना	to sing
		2. स्तुती-वर्णन-करणे	बखानना, स्तुति करना	to praise, to extoll
गाणे बजावणे	न·	1. कंठातून म्हणणे व वाद्यातून वाजविणे	गाना-बजाना	vocal and instrumental music
		2. गाण्याची मैफल	गाने-बजाने की महफ़िल	a musical concert
गात	न·	खाटेच्या किंवा पलंगाच्या चौकटीचा प्रत्येक भाग	चारपाई या पलंग की चौखट का हरेक अवयव	every piece or part of the frame of a cot or couch or bedstead
गात्र	न·	अवयव	गात्र, अवयव	a limb or member
गाथा	स्त्री· पुं·	1. पवाडा, स्तुतिपर गीत	स्तुतिपरक काव्य	panegyric song or poetry
		2. श्लोक (वेदातील नव्हे)	श्लोक (अवैदिक)	a religious verse or stanza (but not belonging to Vedas)
		3. संतवाणीचा संग्रह	संतकाव्य का संग्रह	collection/volume of devotional songs of saints
		4. कथा, इतिहास	कथा, इतिहास	legend or history
गाथागोवा	पुं·	घोटाळा, गुंतागुंत	घपला, गोलमाल, गड़बड़ी	jumble, embarrassment, complication
गादा	पुं·	राड, चिखल	कीचड़, दलदल	mire, slush, sludge

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गादी	स्त्री·	1. कापूस भरून बसण्याकरिता किंवा झोपण्याकरिता केलेली बैठक किंवाशय्या	गद्दी, गादी	mattress
		2. राजाचे सिंहासन, राजगादी	राजगद्दी, सिंहासन, तख़्त	throne
गान	न·	'गाणे (न·)' पाहा	दे· 'गाणे'	vide 'गाणे'
गाफिल	वि·	बेसावध, निष्काळजी	गाफ़िल, असावधान, बेख़बर	inadvertent, heedless, neglectful, careless
गाफिलपणा	पुं·	बेसावधपणा, निष्काळजीपणा, दुर्लक्ष	गफ़लत, असावधानी, बेपर्वाई	inadvertence, neglect, carelessness
गावडी	स्त्री·	बूच, भोक इ· बुजविण्यासाठी लावलेला तुकडा	काग, डाट	stopper, cork
गाबती	पुं·	मच्छीमारांची एक जमात किंवा त्यातील पुरुष-स्त्री	मच्छीमारों की एक जमात या उसका आदमी या स्त्री	a community of fishermen or male or female of the same
गाबाळ	स·पुं·	रद्दीसामान	कूड़ा कचरा, रद्दी सामान	old and useless things
गाभ	पुं·	(पशूचा) गर्भ	पशुमादा का गर्भ	foetus (of animals)
गाभण	वि·	गर्भअसलेली (मादी)	गाभिन, गर्भवती	big with young (animal)
गाभा	पुं·	1. मगज-रसमय-असलेला मधलाभाग	गाभा, गूदा	interior pulpy part

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. अतंर्भाग, महत्वाचा आतला भाग	मध्यभाग, अंदर का भाग	the interior part
		3. मुख्य तात्पर्य, सारांश	सारांश, निचोड़	substance
गाभारा	पुं·	1. देवळातले देवमूर्ती बसविलेले स्थान	गर्भागार, गर्भगृह	sanctuary
		2. घरातले मधले दालन	घर के बीचोंबीच का कमरा	the inner apartment
गाभुळणे	अ·क्रि·	पिकू लागणे, मगज तयार होऊ लागणे	गदराना, पकने पर होना	to be nearly ripe
गाय	स्त्री·	1. एक दुभते-हिंदूना पूज्य असणारे जनावर, बैलाची मादी	गाय, गौ	the cow
		2. अत्यंत निरुपद्रवी व्यक्ती	सीधा, मासूम व्यक्ति	inoffensive person
गाय क	पुं·	गवई, गाणारा	गायक, गवैया	a musician, a singer
गायकी	स्त्री·	1. गाणे म्हणण्याचा व्यवसाय	गाने का पेशा, गायकी	singer's profession
		2. गाणे म्हणण्याचा ढंग, -रीत	गाने का ढंग या रीत, गायन पद्धति	mode/traditional mode of singing
गायन	न·	'गाणे' पाहा	दे· 'गाणे'	vide 'गाणे'
गायब	वि·	1. अदृश्य	गायब, अदृश्य	invisible, out of sight
		2. हजर नसलेला	अनुपस्थित	absent
		3. हरवलेला	गुम, खोया हुआ	lost
गार	स्त्री·	1. गारगोटी, एक प्रकारचा पांढरा कठिण दगड	चकमक पथरी	a flint

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पावसा बरोबर पडणारा थिजलेल्या पाण्याचा खडा	ओला, उपल	a hailstone
		3. खड्डा, गर्ता	गड्ढा, ग़ार, गर्त	a ditch, a pit
	वि·	अधिक थंड	ठंडा, सर्द	very cold
गारगोटी	स्त्री·	गारेचा दगड	पथरी, चकमक का पत्थर	a flint-stone
गारठणे	अ·क्रि·	1. थंडीने थिजणे	जम जाना	to be frozen
		2. थंडीने आक्रसणे,-काकडणे	ठिठुरना	to shiver with/to be much affected by cold
		3. घाबरून जाणे	घबड़ाना	to be terrified, to be benumbed
गारठा	पुं·	काकडण्याजोगी थंडी, कडक थंडपणा, थंडीची हवा	ठंड, सरदी, जाड़ा	severe cold
गारद	वि·	ठार, मृत्त, नष्ट	गारत, नष्ट, बरबाद, तबाह	perished, killed, lost
गारदी	पुं·	'गाडदी' पाहा	दे· 'गाडदी'	vide 'गाडदी'
गारवा	पुं·	(सुखदायक) थंडपणा	ठंडक	coolness
गारा	पुं·	मळलेला चिखल, गिलाव्याचे मिश्रण	गारा, मिट्टी का लसदार लेप	dilute-cultivaled and fine mud (for plastering)
गारूड	पुं·	1. मांत्रिकपणा, जादूटोणा	जादू, बाज़ीगरी	magic
		2. कपट, लपंडाव	कपट, चालाकी	fraud, chicanery
गारूडी	पुं·	1. जादूगर	जादूगर, बाज़ीगर	a magician

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. सर्पांचा खेळ दाखविणारा	सँपेरा	a snake-charmer
गर्हाणे	न·	1. तक्रार, फिर्याद	शिकायत, फरियाद	complaint
		2. विनवणी, प्रार्थना	विनती, मनुहार	supplication, earnest prayer
गाल	पुं·	तोंडाच्या दोन बाजू	गाल, रुखसार	a cheek
गालगुच्चा	पुं·	गालाचा चिमोटा	गाल की चुटकी, -चिकोटी	pinch on the cheek
गालगुंड **गालफुगी**	न· स्त्री·	गालाच्या खाली गळ्यात गाठी येणारा रोग	गलसुआ, गालों के नीचे गले में होने वाला एक रोग	mumps
गालबोट	न·	गालाला लावलेला काजळाचा डाग रुपाला दृष्ट लागु नये म्हणून लावलेला	दिठौना, नज़र लगने से बचाने के लिये गाल पर लगाया जाने वाला काजल का टीका	mark on cheek of lamp-black supposed to avert the effects of an evil eye
गालिचा	पुं·	लोकर, सूत, रेशिम इ· चे विणलेले आसन	गलीचा, कालीन	a carpet
गालिप्रदान	न·	शिव्या देणे, शिवीगाळ	गालीगलौज	abusing
गाली	स्त्री·	शिवी	गाली	abuse
गाव	न·	1. लहान वस्ती (शहराहून कमी असलेली) ग्राम	गांव, ग्राम	a village
		2. चारकोस	चार कोस	four kos or about seven to eight miles
		3. गावचे लोक	ग्राम समाज, गाँव के लोग	inhabitants of the village

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गावआकार	पुं·	गावचा महसूल, त्याचा हिशेब	गाँव का लगान, -महसूल, लगान का हिसाब	revenue of the village, account-sheet of the same
गावकर	पुं·	1. गावाचा रहिवासी	ग्रामवासी, देहाती	a villager
		2. गावातील वृत्ती असलेला	गाँव का पेशेवर	a professional in the village
		3. पाटील किंवा गावचा पुढारी	चौधरी, पटेल, पटवारी,	chief officer of the village
गावकरी	पुं·	गावचा रहिवासी	ग्रामवासी, देहाती	a villager, inhabitant of the village
गावकी	स्त्री	1. गावचा कारभार, ग्रामपंचायत	ग्राम शासन, गाँव की पंचायत	village administration, village-Panchayat
		2. गावचे लोक, ग्रामसभा	गाँव के लोग, ग्रामसभा	general body of the villagers
गावकुसू	न·	1. गावाभोवतालचा तट	गाँव की चारों ओर की दीवार	village- wall or fence
		2. वस्त्राचा रंगीत काठ	साड़ी या धोती की रंगीन किनारी	coloured border of a garment
गावखर	न·	गावची हद्द	गाँव की सीमा,-हद	precincts or outskirts of a village
गावगन्ना	अ·	गावागणिक	गाँव-गाँव में, हरेक गाँव में	per village
गावगाडा	पुं·	गावाचा कारभार	गाँव का कारोबार, ग्राम शासन	administration of a village, village-business

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गावगुंड	पुं·	1. गावात दंगल माजविणारा उपद्रव देणारा दांडगा माणूस	गुंडा, ग्राम कंटक	a village-bully, village-villain
		2. गावचा प्रमुख	गाँव का मुखिया	village-spokesman or foreman
गावजेवण	न·	सार्या गावाला दिलेली मेजवानी	गाँव के सब लोगों को दिया जाने वाला भोजन, ग्राम भोज	feast given to whole village
गावठाण	न·	गाव वसलेले क्षेत्र, पांढर	गाँव की बस्ती का इलाका, गोट-बस्ती	site of a village
गावठी	वि·	1. खुद्द गावचा स्थानिक	गाँव का, स्थानीय, मुक़ामी	belonging to the village itself, local
		2. खेड्यांत-गावात बनलेला	ग्रामीण, देहाती	rustic, produced in villages, village-made
		3. ओबडधोबड	मोटाझोटा, मामूली	coarse
गावढळ, गावढ्या	वि·	खेडवळ, अडाणी, अशिष्ट	गँवार, उजड्ड, अनाड़ी	boorish, rustic, vulgar
गावढे	न·	लहानसा गाव	छोटा गाँव	a hamlet
गावणे	स·क्रि·	सापडणे, अचानक मिळणे	अकस्मात् मिलना	to come upon, to find unawares
गावदर (-री)	स्त्री·	गावालगतचे क्षेत्र	गाँव के पास की भूमि	area adjecent to the site of the village
गावभवानी	स्त्री·	1. गावात रिकामपणे भटकणारी बाई	आवारा स्त्री	a wanton woman
		2. वेश्या	वेश्या	a whore

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गावरान	न·	गावचे रान अथवा क्षेत्र	गाँव का क्षेत्र, -की भूमि	village-area
	वि·	1. गावात पिकलेला	गाँव का बना हुआ	village-produced
		2. ओबडधोबड	मोटा झोटा, मामूली	rustic, coarse, homely
गाववहीत	न·	लागवडी खालचे गाव समाईक क्षेत्र	गाँव का जोत के नीचे आया हुआ साझे का क्षेत्र	common land under cultivation
गावसवाशीण	स्त्री·	1. पाटलाची किंवा पुढार्याची पत्नी	गाँव के मुखिया की पत्नी	wife of the village-officer
		2. वेश्या	वेश्या	a whore, a prostitute
गावी	स्त्री	1. किल्ली, चावी	चाबी, कुंजी	a key
		2. धातूची तार खेचण्याचे अवजार, पकड	सँडसी	the pincers
गाशा	पुं·	घोड्याच्या खोगीरांवरची बिछादन	जीन-पोश	a covering over the saddle
गासडी	स्त्री·	गाठ, कापड-माल बांधलेला गठ्ठा	गठड़ी(-री), गठ्ठर	a bundle
गाळ	स्त्री·	शिवी, अपशब्द	गाली, अपशब्द	abuse
	पुं·	1. कचरा	कूड़ा, कचरा, कूड़ा-करकट	sweepings, refuse, dross
		2. चिखल, रेंदा	कीचड़, गारा	mud, mire
		3. पाण्याच्या किंवा द्रव पदार्थाच्या तळाशी साठणारी घाण	तलछट	dregs, sediment, deposit
		4. पाण्याने वाहून आणलेली माती	भाठ, बाढ़ की मिट्टी, जलोढ़ मिट्टी	mud accumulated by flood, alluvium

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गाळण	न·	1. गाळावयाचा द्रव पदार्थ	छना जानेवाला/निथारने का द्रव पदार्थ	liquid to be strained or filtered
		2. थकवा, गळून गेल्याची अवस्था	थकान, थकावट, शैथिल्य, निढाल होने की अवस्था	drooping state
	स्त्री	1. त्रेधा, तिरपिट, घाबरगुंडी	हडबड़ी, घबड़ाहट	bewilderment, panic
		2. अस्ताव्यस्तपणा, बोंगळपणा	अस्तव्यस्तता, हरबोंग	disorder
गाळणावळ	स्त्री·	गाळण्याची मजुरी	छानने की/निथारने की मजदूरी	cost of straining or filtering
गाळणी	स्त्री·	1. गाळण्याचे काम	छानने का/निथारने का काम, चुआने का काम	straining
		2. निवड	छाँट, चयन	sifting
		3. गाळण्याचे साधन	छुच्छी, चोंगा	a filter, a strainer
गाळणे	स·क्रि·	1. द्रव पदार्थ घन पदार्थापासून अलग करणे	छानना, निथारना	to strain, to filter
		2. स्वच्छ करणे	छानकर शुद्ध करना	to purify, to clean
		3. वगळणे, समाविष्ट न करणे	दूर करना, निकालना, बिलगाना	to leave out, to drop, to omit
		4. (अश्रू) ढाळणे, खाली टाकणे	गिराना, बहाना	to drop, to shed, to lay
		5. पिळून, चिरडून, रगडून, रस किंवा तेल काढणे	पेरना, गलाना	to press, to squeeze
		6. पातळ करणे, वितळविणे	गलाना, पिघलाना	to melt, to liquefy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	न·	गाळण्याचे साधन	छानने का/निथारने का साधन, छुच्छी, चोंगा	a filter, filtering funnel
गाळा	पुं·	1. दोन वस्तूंमधले अंतर	बीच का अंतर, बीच का खाली भाग	space betwixt two things
		2. दालन, खोली	ख़ाना, कमरा	apartment, room
गाळागाळ	स्त्री·	1. नको असलेले-वगळण्याची क्रिया	निकालने की/बिलगाने की क्रिया	rejecting and omitting, leaving out
		2. निवड	चयन, चुनाव	sifting, picking and culling
गाळीव	वि·	1. चाळून घेतलेला	छाना हुआ, चाला हुआ	sifted
		2. निवडलेला, निवडक	चुना हुआ, चुनिंदा, छाँटा हुआ	choice
		3. बाजूला काढलेला, अव्हेरलेला	छँटा हुआ, अस्वीकार किया हुआ	arrant
गिचमिड	वि·	अगदी लागून लागून लिहीलेले (हस्ताक्षर)	सटाकर लिखे हुए (अक्षर), गिचपिच	scrawled
	स्त्री·	दाटी, खेचाखेची, भयंकर गर्दी	गिचगिच, भीड़	crowdedness
गिट्टी	स्त्री·	फोडलेली खडी	गिट्टी	metal, broken stones (used for roads etc.)
गिड्डा	वि·	खुजा, बुटका	ठिंगना, नाटा	dwarf, dwarfish
गिणगिणणे	स·अ·क्रि·	नाकातून बोलणे-उच्चार करणे	नकियाना, नकनकाना	to speak or utter nasally, to nasalise
गिणगिणाट	पुं·	1. दुरून येणारा अनेकांच्या बोलण्याचा आवाज	भनभनाहट	distant hum

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. डासांचा किंवा माशांचा आवाज	भिनभिनाहट	buzzing, humming
गिधाड	न·	मृतमांस खाणारा एक धिप्पाड पक्षी	गिद्ध, गीध, उक़ाब	a vulture
गिनी	स्त्री·	1. एक जुने इंग्रजाचे सोन्याचे नाणे	गिनी, एक सोने का पुराना अंग्रेज़ी सिक्का	a guinea
गिरकी	स्त्री·	1. स्वतःभोवती फेरी	चक्कर, फेरा	a whirl, a twirl
		2. घेरी, चक्कर	चक्कर, मूर्च्छा, घुमड़ी, गश	giddiness
गिरगिरणे	अ·क्रि·	1. चक्कर-घेरी-येणे	चकराना, गश खाना, सिरका घूमना	to feel giddy or dizzy
		2. फेपर्या घेणे, काळ्या माळ्या करणे	चकराना, चक्कर खाना	to whirl
गिरम(-गि)टणे	स·क्रि·	रेघा ओढणे, कसेतरी लिहणे	आड़ी-टेढ़ी लकीरें खींचना	to scribble, to scrawl
गिरण(-णी)	स्त्री·	1. पिठाची किंवा भात इ· भरडण्याची यंत्राने चालणारी चक्की	कल से चलने वाली आटा/चावल की चक्की	a flour or hull-mill
		2. कापडाचा कारखाना	मिल	a mill
		3. यंत्र कारखाना	कल कारखाना	a factory
गिरण कामगार	पुं·	गिरणीत काम करणारा कामकरी	मिल मजदूर	a mill or factory-worker
गिरदी	स्त्री·	छोटी गोल उशी	छोटा गोल तकिया	a small circular cushion or pad
गिरफ्दार	वि·	1. बंदिस्त, अडकविलेली, पकडलेला	गिरफ्तार, पकड़ा हुआ, बंदी, कैद	arrested, imprisoned

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गुंतलेला	ग्रस्त, मग्न, मुब्तला	engrossed, engaged
		3. चिंतातुर	चिंतामग्न/युक्त, सोच में पड़ा हुआ, फिक्रमंद	anxious, oppressed with anxiety
गिरफदारी	स्त्री·	1. कैद, अटक	कैद, बंधन, कारावास	arrest, imprisonment
		2. विवंचना	चिंता, फिक्र	anxiety
गिरमिट	न·	1. गोल फिरवून लाकडात भोक पाडण्याचे सुतारी अवजार, सामना	गिरमिट, बरमा	a carpenter's drill or boring instrument
		2. 'ॲग्रीमेंट या शब्दाचे देशी बोली रूप, करार	'अग्रीमेंट' इस अंगरेजी शब्द का देशी बोल भाषा में रूप, इकरार	agreement
गिरमिरचा	वि·,पुं·	कराकरून कामावर जाणारा मजूर	गिरमिटिया	a labourer bound by an agreement
गिरविणे	स·क्रि·	अक्षरावरून पेन्सिल (लेखणी) चालवून अक्षर शिकणे	घोंटना, कापी के अक्षरों पर से बिना स्याही का कलम चलाकर अक्षर सीखना	to copy, to learn by tracing letters
गिरा	पुं·	1. ग्रह, राहूग्रह	ग्रह, राहु ग्रह	the planet, esp. planet Râhu
		2. भुतावळ	भूत-पिशाचों का जमघट	congregation of ghosts
		3. दीडतसूचे माप	1.5 तसू का लंबाई का नाप	a measure of the length of 1.5 तसू or 2.25 inches
		4. वाणी	गिरा, वाणी, भाषा, ज़बान	language
		5. ग्रहण(चंद्र-सूर्याचे)	ग्रहण	an eclipse (solar or lunar)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गिरे (-रि) बाज	वि·	उडताना गिरक्या घेणारा	गिरहबाज़	(pigeon) soaring in circlings
गिर्हाइकी	स्त्री·	1. ग्राहकपण	ग्राहक होने की अवस्था	a buyer's or customer's role
		2. खरेदीविक्रीचा धंदा	खरीदारी व्यवसाय	business of buying and selling
गिर्हाईक	न·	ग्राहक, दुकानातून माल खरेदी करणारा	ग्राहक, गाहक, खरीदार	a customer
गिलके	न·	घोसाळे	घियातरोई	a vegetable, cucumus acutangulus
गिलावा	पुं·	विटांच्या बांधणीवर मातीचा किंवा सिमेंटचा पातळ थर	गिलावा, दीवार का लेप	plaster
गिलीट	न·	सोन्याचे पाणीचढविण्याचे काम, मुलामा	गिलट, मुलम्मा	gilding, plating
गिल्ला	पुं·	1. आरडाओरड	शोर, हो हल्ला, कोलाहल	clamour
		2. हाकारी	शिकायत, शिकवा, गिला	a complaint, remonstrance against
		3. रडगाणे	रोना, राम कहानी	pitious moaning or representation of grievances
		4. ठपका	दोषारोप	imputation
गिळंकृत	वि·	1. गिळलेला, मट्कन् खाऊन टाकलेला	निगला हुआ, खाया हुआ	swallowed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चोरून-फसवून आपलासा केलेला	हड़प किया हुआ, ग़बन किया हुआ	misappropriated
गिळगिळीत	वि·	1. खाताना बुळबुळीत	गिजगिजा, पिलपिला	lubricous, slippery in mouth
		2. बेचव	बेस्वाद	unsavoury
गिळणे	स·क्रि·	1. गळ्यातून पोटात उतरविणे	निगलना	to swallow
		2. हडप करणे, फसवून घेणे	हड़प करना	to embezzle, to misappropriate
		3. सहन करणे	सह लेना, बर्दाश्त करना	to put up with, to stomach
गीत	न·	'गाणे' पद्य	गीत, गाना, पद	a song
गीर	पुं·	गाभा, मधला रसमय भाग, मगज	गरी, मग्ज	pulp, pith, kernel
गीर्वाण	पुं·	देव, देवता	देव, देवता	deity, god
	स्त्री·	1. भाषा	भाषा	language
		2. संस्कृत भाषा, देववाणी	संस्कृत वाणी	the Sanskrit language, divine language
गुंग	वि·	1. तल्लीन, तन्मय, मग्न	मग्न, तल्लीन, मशगूल	absorbed
		2. चकित, दंग	दंग, चकित, हक्का-बक्का	stupefied
		3. भारून गेलेला, भुरळ पडलेला	मुग्ध, आसक्त, फरेफ़्ता, आशिक	fascinated
गुंगणे	अ·क्रि·	1. तल्लीन-मग्न होणे	तल्लीन होना, खो जाना	to be absorbed, to be lost in
		2. गुंगी येणे, मूर्च्छित होणे	अचेत/बेहोश होना	to be senseless

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. धुंदी चढणे	नशा चढ़ना	to be intoxicated, - infatuated, - besotted
गुंगविणे	स·क्रि·	गुंग करणे, मुग्ध करणे मोहित करणे	मुग्ध/मोहित करना	to cast spell upon, to enchant
गुंगारा	पुं·	1. फसवून पळून जाण्याची क्रिया, पोबारा	धोखा देकर भाग जाना, चंपत/गायब होने की क्रिया	to abscond, to escape stealthily
		2. गूं गूं आवाज (भुंगे, माशा इ· चा)	भिन-भिन	humming, buzzing
गुंगी	स्त्री·	1. मूर्च्छा, बेशुद्धी	मूर्च्छा, बेहोशी	stupor
		2. धुंदी, नशा	नशा, मदहोशी	intoxication
गुंज		लाल-काळ्यारंगाचे बीज असणारा एक वेल किंवा त्याचे बीज (जे सोने जोखताना वजन म्हणून वापरतात)	गुंजा, धुँघची का बीज या बेल	a small plant of red and black berry, berry
गुंजणे	अ·क्रि·	कानात गुणगुण किंवा गूं गूं होणे	गूँजना, भनभनाना	to hum, to buzz
गुंजारव	पुं·	भुंग्याची किंवा माश्यांची गुणगुण	गुँजार, भनभनाहट	humming, buzzing
गुंठा	पुं·	एकराचा चाळीसावा भाग, १२१ वर्गगज	ज़मीन नापने का एक भाग जो १२१ वर्गगज का होता है	a measure of land, 121 square yards
गुंड	पुं·	1. गोलाकार हंडा	हंडा	a large metal vessel to hoid water
		2. दांडगट माणूस, बदमाष	गुंडा, बदमाश	a scamp, rascal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुंडगोळा	वि·	पूर्ण गोल	पूरा गोल	circular
गुंडा	पुं·	1. 'गुंड' पाहा	दे· 'गुंड'	vide 'गुंड'
		2. सुताच्या किंवा रेशमाच्या धाग्यांचा गुंडाळलेला चेंडू	सूत या रेशम का लपेटा हुआ गेंद, अंटा	a roll or ball of thread
		3. गोल दगड	गोलाकार बड़ा पत्थर	a rolling or roundish stone
	वि·	1. हुषार, धूर्त, हरहुन्नरी	होशियार, चालाक, चतुर	shrewd, all-knowing, capable
		2. लुच्चा, बदमाष	चालबाज, चालू	knave
गुंडाळणे	स·क्रि·	1. वळकटी करणे	लपेटना	to wind, to roll up
		2. आवरणे, आवरते घेणे	समेटना, बंद करना	to wind up, to shut, to put by
		3. गोळा करणे, एकत्र करणे	बटोरना, इकठ्ठा करना, जमा करना	to gather together
		4. लपेटणे, वेष्टणे	बैठन आदि में बाँधना, लपेटना	to wind around
		5. बळकावणे, हिरावून घेणे	हड़प करना, दबा लेना	to misappropriate, to embezzle
गुंडाळे (न·), गुंडाळा		पुं· 1. धाग्याचा चेंडू	लपेटा हुआ गोल गेंद	a roll or ball of thread etc.
गुंडाळी (स्त्री·)		2. वळकटी	लपेट, लपेटन	a roll
गुंडी	स्त्री·	1. गोल भांडे	बटलोई, गोल बरतन	a small metal vessel (for milk etc.)
		2. बटन	घुंडी	a button
		3. विशिष्ट मापाच्या सुताची लट	सूत की लच्छी, अंटी	a hank

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. गुंडबाजी, लुच्चेगिरी, फसवेगिरी	चालबाजी, छल	fraud, a deceptive trick
गुंतणूक	स्त्री·	1. गुंतले गेल्याची-अडकल्याची-अवस्था	फँस जाने की अवस्था, उलझाव	state of being entangled, entanglement, involvement
		2. गुंतविलेले भांडवल	लगी हुई पूँजी	an investment
गुंतणे	अ·क्रि·	1. अडकणे	फँसना	to be involved in
		2. गुंग-तल्लीन होणे	लगे रहना, तल्लीन/मशगूल होना	to be engrossed in
		3. कामात राहणे	काम में रहना	to be occupied or engaged
गुंतवणूक	स्त्री·	'गुंतणूक (2)' पाहा	दे· 'गुंतणूक (2)'	vide 'गुंतणूक (2)'
गुंतवळ	स्त्री·	डोक्याच्या केसांचा निघालेला पुंजका	उलझे हुए बालों का गुच्छा, लट	combings
गुंतविणे	स·क्रि·	1. अडकविणे	फँसाना	to entangle, to involve
		2. भांडवल म्हणून धंद्याकरिता घालणे	पूँजी लगाना	to invest
गुंता	पुं·	1. एकेमेकात गुंतण्याची अवस्था, तिढा	गुत्थी, उलझन	entanglement, tangledness
		2. अडवणूक	फँसाव(-वा), अटकाव, रोक	obstruction, detention
		3. 'गुंतवळ' पाहा	दे· 'गुंतवळ'	vide 'गुंतवळ'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुंफणी	स्त्री·	गुंफण्याची-एकमेकात अडकवून विणण्याची क्रिया	गुंफन, गूथना, पिरोना	interweaving
गुंफणे	स·क्रि·	एकेमेकात धागे अडकवून विणणे	गुंफना, गूथना, धागे में पिरोना	to interweave, to braid
गुंफा	स्त्री·	1. गुहा, विवर	गुफा, गुहा, खोह	cave, cavern
		2. लतामंडप	लताकुंज	a recess formed by intertwining creepers, a bower
गुगु(-ग्गु)ळ	पुं·	एक औषधी डिंक-झाडातून निघणारा चीक	गुग्गुल	a Bdellium
गुच्चा	पुं·	मोठा चिमोटा	चुटकी, चिमटी, चिकोटी	a big pinch
गुच्ची	स्त्री·	धमका, ठोसा	घूँसा, मुक्का	a fist-blow
गुच्छ	पुं·	फुलांचा नैसर्गिक किंवा बनविलेला झुबका	गुच्छ (-छा), गुलदस्ता	a bouquet, bunch
गुजगोष्टी	स्त्री·	1. मनची गोष्ट, मनातले रहस्य	मनकी बात, राज़	a secret
		2. प्रेमाची गोष्ट	प्यार की बात	personal talk
गुजर	पुं·	1. निर्वाह	निर्वाह, गुजर-बसर, गुज़ारा	subsistence, livelihood
		2. महाराष्ट्रात येऊन वसलेली गुजराती जमात	महाराष्ट्र में गुजरात से आकर बसी हुई गुजराती जमात	Gujarati community residing in Maharashtra
गुजरणे	अ·क्रि·	1. काळ कंठणे, घालविणे	गुज़रना, बीतना, कटना	to pass on

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. नाहीसे होणे, मृत्यु पावणे	गुज़रजाना, मर जाना, नष्ट होना	to pass away, to die
		3. येऊन बेतणे, कोसळणे	कठिनाइयाँ आना, बीतना, आ पड़ना	to befall
गुजराण	स्त्री·	'गुजर (1)' पाहा	दे. 'गुजर' (1)	vide 'गुजर' (1)
गुजराती (-थी)	वि·	1. गुजरात (-थ)चा रहिवासी असलेला	गुजरात का रहनेवाला	Gujarati, belonging to Gujarat
		2. गुजराती भाषेचा	गुजराती भाषा का	of Gujarati language
	स्त्री·	गुजरातचे लोक बोलतात ती भाषा	गुजराती भाषा	Gujarati language
गुजरी	स्त्री·	1. सराफ कट्टा,- बाजार	सराफा, सराफ़ों का बाज़ार	bullion market
		2. मंडई, सायंकाळचा भाजी बाजार	गुज़री, शाम को लगने वाला बाज़ार	the evening market
		3. एक पायातला दागिना	पाँवों में पहनने का एक गहना	an ornament for the feet
		4. एक विशिष्ट प्रकारची पाचवारी साडी	लाल और सफेद पट्टियों वाली साड़ी	a cotton Sari of five or six yards length
गुजारा	पुं·	'गुजर (1)' पाहा	दे· 'गुजर (1)'	vide 'गुजर (1)'
गुटका	पुं·	1. जादूची किंवा मंत्राने भारलेली गोळी	मंत्रसिद्ध या जादू की/ ऐंद्रजालिक/तिलिस्मी गोली	a small magical or charmed ball or pellet
		2. लहान गोळी	गुटका, गोली, गुटिका	a pill or pellet
		3. लहान आकाराची पोथी	छोटे आकार की पोथी या पुस्तक	a pocket-size bound book
गुटकुला	पुं·	ठेंगणादुसका	नाटा और मज़बूत, ठिगना और मोटा	short and stout

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुटगुटीत	वि·	1. बाळसेदार 2. ठेंगणा ठुसका	हट्टा-कट्टा, हृष्टपुष्ट ठिगना और मोटा	chubby and plump short and stout
गुटी	स्त्री·	1. 'गुटका 1 व 2 'पाहा' 2. नव्या जन्मलेल्या मुलाला रेचक-पाचक औषधी	दे· 'गुटका, 1 और 2' घुट्टी, शिशु की रेचक/पाचक औषध	vide 'गुटक 1 and 2' herbal medicinal preparation given to infants
गुठळी	स्त्री·	1. जमून आलेली गाठ, घट्ट गोळी 2. फळातील मोठे बीज	गाँठ, चकत्ता गुठली, कुसली	a clot, a lump (as of blood etc.) a seed-stone (as a mango-stone)
गुठळेबाज	वि·	कामचुकार	कामचोर	shirker, evader of work
गुडगुडी	स्त्री·	गुडगुड आवाज करीत ओढण्याची तंबाकूची नळी	गुड़गुड़ी, छोटा हुक्का	a small smoking pipe making bubbling sound
गुडघा	पुं·	पिंडरी व मांडी यांच्यामधला वाटीने झाकलेला सांधा	घुटना	a knee
गुडघी	स्त्री·	गुडघ्याचा एकरोग	घुटने का एक रोग	inflammation of the knee, a disease of the knee
गुडदाणी	स्त्री·	गुळाच्या पाकात बनविलेली भूईमुग दाण्यांची मिठाई	गुड़धानी	sweetmeat made of jaggery and ground - nut
गुडाखू	स्त्री·	गूळ मिसळलेली ओढण्याची तंबाकू	गुडाकू (-खू)	Jaggery mixed tobacco for smoking

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुडी (-ढी)	स्त्री·	चैत्र पाडव्यादिवशी उभारण्यात येणारा एक विशिष्ट प्रकारचा ध्वज	चैत्र शुद्ध प्रतिपदा को फहराया जाने वाला ध्वज	a pole decorated at the summit and erected on the first day of Chaitra
गुडीपाडवा	पुं·	चैत्रमहिन्याचा पहिला दिवस, चैत्रशुक्ल प्रतिपदा	चैत्र शुक्ल प्रतिपदा	the first day of the month Chaitra
गुडुप	वि·	गडद (अंधार)	गहरा, घुप	thick (darkness)
गुण	पुं·	1. अंगचा स्वभाव, प्रकृतिधर्म	जातिस्वभाव, प्रकृति धर्म	quality, attribute, property
		2. सद्‌गुण	सद्‌गुण	virtue, excellence, merit
		3. वैशिष्ट्य	विशेषता, खासियत	characteristic
		4. एखाद्या कृतीची संख्येने दाखविली जाणारी योग्यता	अंक	marks
		5. दोरी	डोरी, रस्सी	a cord, a rope
		6. धनुष्याची दोरी	धनुष की डोरी, प्रत्यंचा	a bow-string
		7. चांगला परिणाम (औषधाचा गुण)	अच्छा प्रभाव	good effect
गुणक	पुं·	जिने गुणावयाचे ती संख्या	गुणक, वह अंक जिससे गुणा करे	multiplier
गुणकारी	वि·	परिणामकारक, चांगला परिणाम करणारा	गुणकारी, प्रभावकारी, असर करनेवाला	effective, efficacious
गुणगान	न·	गुणांची स्तुती	गुणगान, बखान	eulogy, praise, extolling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुणगुण	स्त्री·	1. अफवा, बोलवा 2. गूं गूं आवाज 3. नाकातल्या नाकात म्हटलेजाणारे गाणे	अफवाह, किंवदन्ती, भनक भनभनाहट, गुंजार गुनगुनाना	a murmur, a rumour buzzing, humming humming a tune
गुणगुणणे	स·क्रि·	1. गूं गूं आवाज करणे 2. नाकातल्या नाकात गाणे	भनभनाना, गुँजार करना गुनगुनाना	to hum to hum a tune
गुणगुणा	पुं·	नाकातला नाजूक पडदा, घोणा	नाक का परदा, नकसीर	septum of the nose
गुणग्रहण	न·	कदर, गुणांची चहा	क़द्र, कद्रदानी	appreciation
गुणज्ञ	वि·	गुणजाणणारा, गुणांची चहाकरणारा	गुणज्ञ, गुण समझने वाला, गुणों की क़द्र करनेवाला	one discerning other's merits
गुणणे	स·क्रि·	संख्येने वाढविणे	गुणा करना	to multiply
गुणाकार	पुं·	1. एका संख्येला दुसर्या संख्येने गुणले असता येणारे उत्तर किंवा फल, गुणांक 2. गुणण्याची क्रिया, गुणन	गुणन फल गुणन, गुणा करने की क्रिया	product of multiplication multiplication, rule or operation by which quantities are multiplied
गुणाढ्य	वि·	गुणसंपन्न, अंगी उत्कृष्ट गुण असणारा	गुणाढ्य, गुणी, बहुत से अच्छे गुणों वाला	rich in virtues or excellences
गुणातीत	वि·	(सत्त्व-रज-तम) गुणांचा पलिकडे असलेला	गुणातीत, प्रकृति के तीनों गुणों से परे	devoid of attributes of Prakriti

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुणानुवाद	पुं·	गुणांचे वर्णन, गुणांची स्तुती	गुणानुवाद, गुणवर्णन, गुणों का बखान	extolling/lauding of high qualities or excellences
गुणी	वि·	1. गुणवान्, सद्गुण असणारा	गुणी, गुणवान्, सद्गुण युक्त	virtuous
		2. काही कला - कसब असणारा	कोई हुनर/कला जानने वाला	talented, endowed with excellences
गुणीजन	पुं·	कलावंत -कसबी माणूस	प्रतिभाशाली कलाकार/ आदमी	person endowed or gifted with some arts, gifted person
गुण्य	पुं·	जिला गुणावयाचे ती संख्या	गुण्य, वह संख्या जिसको गुणा करना है	multiplicand
गुण्या	पुं·	काटकोनाचे सुताराचे किंवा गवंड्याचे अवजार	गोनिया	a mason's square
गुण्यागोविंदाने	अ·	समजुतीने, सलोख्याने, मनमिळाऊपणाने	मिल-जुलकर, समझदारी से	amicably
गुत्ता	पुं·	1. पिठा, दारूचे दुकान	शराबखाना, मयखाना, मदिरालय	a liquor-tavern
		2. मक्ता, ठेका	ठेका, ठीका, इजारा	a monopoly, an exclusive right, a contract
गुद, गुदद्वार	न·	पोटातील मळ बाहेर पडण्याचे द्वार	गुदा, गुद, मलद्वार	anus
गुदगुल्या	स्त्री· बहु·	1. बोटांनी किंवा स्पर्शाने हसू उत्पन्न करणारी संवेदना	गुदगुदी, गुदगुदाहट	ticklings

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. हर्ष, आनंद	आनंद, खुशी, मज़ा	sensation of joy
गुदमरणे	अ·क्रि·	1. श्वास कोंडला जाणे	दम घुटना, साँस रुकना	to suffocate, to choke
		2. उकाड्याने जीव घाबरणे	ऊबना, ऊमस से परेशान होना	to be oppressed by heat, to swelter
गुदमरा	पुं·	श्वासाचा अवरोध, श्वास कोंडणे	दमघुटी	suffocation, choking
गुदरणे	स·क्रि	दाखल करणे	गुज़ारना, पेश करना	to submit, to refer, to lodge, to put forward
गुदस्त	वि·	गेलेले, मागचे (वर्ष)	गुज़रा, गुज़रा हुआ	past (year)
गुदस्ता	अ·	मागील साली	पिछले वर्ष, पारसाल	last year
गुदाम	पुं·	'गोदाम' पाहा	दे· 'गोदाम'	vide 'गोदाम'
गुद्दा	पुं·	ठोसा, बुक्कीचा मार	घूँसा, मुक्का	a fist-blow
गुद्दागुद्दी	स्त्री·	ठोसाठोशी, बुक्क्यांनी मारामारी	घूँसेबाजी, मुक्केबाजी	boxing, combat with fists
गुन्हा	पुं·	1. दोष, कसूर	अपराध, कुसूर, दोष	offence, fault
		2. अपराध (शिक्षा करण्यालायक)	गुनाह, दुष्कर्म	crime
गुन्हेगार	पुं·	अपराधी मनुष्य	गुन (-ना)ह गार	an offender, a criminal
गुन्हेगारी	स्त्री·	अपराध-गुन्हा-करण्याची क्रिया किंवा वृत्ती	अपराधिता	criminality
गुपचिप, गुपचुप	अ·	मुकाट्याने, काही न बोलता	चुपचाप, चुपके से	silently, quietly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुपित	न·	रहस्य	भेद, राज़	secret
गुप्त	वि·	1. लपलेला, लपविलेला	गुप्त, छिपा हुआ	hidden
		2. अदृश्य, अंतर्धान	अदृश्य, आँखों से ओझल	out of sight
		3. रक्षित, रक्षिलेला	रक्षित	protected
गुप्तदान	न·	न कळता केलेले दान	गुप्तदान, छिपाकर किया हुआ दान	gift secretly made
गुप्तधन	न·	लपवून ठेवलेले धन	छिपा हुआ धन	hidden treasure
गुप्तपोलीस	पुं·	गुप्तपणे गुन्ह्याचा शोध घेणारा पोलीस	खुफिया पुलिस	a detective
गुप्ती	स्त्री·	काठीत लपविलेले हत्यार	गुप्ती	a sword-stick
गुबगुबीत	वि·	अंगाने भरलेला	भरा हुआ, मोटाताज़ा, गुदगुदा	plump, fleshy
गुबारा	पुं·	1. वायु भरलेले पोट, पोटाचा फुगारा	अफरा, बाय गोला	distension of belly from flatus
		2. गॅस भरून हवेत सोडलेला मोठा गोळा	गुब्बारा	a balloon
गुम	अ·	गुचचुप, मुकाट	चुपचाप	silently, quietly
गुमज	पुं·	घुमट	गुंबज (-द)	a dome
गुमान	पुं·	1. गर्व, अभिमान, ताठा	गर्व, घमंड.	pride, conceit
		2. पर्वा, खातर	परवाह, चिंता	heed, regard, concern
		3. संशय	गुमान, संदेह, शक	suspicion, doubt
गुमास्ता	पुं·	1. प्रतिनिधी, एजंट, अडत्या	प्रतिनिधि, नुमाइंदा, एजंट, आढ़तिया	an agent
		2. मुनीम	गुमाश्ता, कारिंदा, कर्मचारी	a clerk, a deputy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुरंगटणे, गुरगटणे	स·क्रि·	डोक्यापासून पायांपर्यंत सारे शरीर पांघरून घेणे	सारा बदन ढक लेना	to shroud, to enclose oneself completely in a sheet
गुरकावणे	अ·क्रि·	गुरगुराट करणे	गुर्राना	to growl
	स·क्रि·	धमकावणे	धमकाना	to threaten
गुरखा	पुं·	1. नेपाळचा रहिवासी 2. पहार्यावरचा शिपाई	गोरखा, नेपाल का निवासी पहरेदार	a Gorakhâ a sentry
गुरगुरणे	अ·क्रि·	1. गुरगुर असा आवाज करणे	गुर्राना	to growl
		2. रागावून बोलणे	गुर्राना, क्रोध सूचक आवाज में बोलना	to snarl at
गुरचरण	स्त्री·	1. गायरान, चराऊ रान 2. चरणावळ	चरी, चरागाह चराई, चराने की उजरत या चराने का कर	a cattle-pasture cost or price of grazing
गुरफटणे	अ·क्रि·	1. गुंतून पडणे, अडकणे	फंसना, उलझना	to be entangled, -embroiled
		2. मग्न होणे, गुंगणे	खो जाना	to be lost, -engrossed (in)
	स·क्रि·	गुंतविणे, गुंफणे	लपेटना, उलझाना	to entangle
गुरव	पुं·	1. देवाचा किंवा देवीचा हिंदू ब्राह्मणेतर पुजारी	देवता का अब्राह्मण पुजारी	a non-Brahmin worshipper of any god.
		2. अशा पुजार्यांची जात	ऐसे पुजारियों की जाति	a caste of such worshippers

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुरवीण	स्त्री·	गुरव स्त्री किंवा गुरवाची बायको	अब्राह्मण पुजारी जाति की स्त्री या ऐसे पुजारी की पत्नी	a female of this caste or a wife of such worshipper
गुरळा (पुं),गुरळी	स्त्री·	चूळ	कुल्ली, ग़रारा, कुल्ला	a mouthful of water
गुराखी	पुं·	गुरेराखणारा	चरत्राहा	a cowherd
गुरु	पुं·	1. शिक्षक	शिक्षक, उस्ताद	a teacher
		2. आध्यात्मिक मार्ग दर्शक	आध्यात्मिक मार्गदर्शक	a spiritual guide, a preceptor
		3. एक ग्रह, बृहस्पति	गुरु ग्रह, बृहस्पति	the planet Jupiter
	वि·	1. वडील, मोठा	ज्येष्ठ, बड़ा	elder
		2. वजनदार	गुरु, भारी, वजनदार	weighty, heavy
गुरुकिल्ली	स्त्री·	1. सर्व कुलुपांवर चालणारी किल्ली	सब प्रकार के तालों पर चलने वाली चाभी	master-key
		2. युक्ती, उपाय	युक्ति, तरकीब	a clue
गुरुजन	पुं·ब·व·	1. पूज्यलोक, वडील माणसे	गुरुजन, पूज्य लोग, बुजुर्ग	elderly people
		2. सन्माननीय व्यक्ती	पूज्य व्यक्ति	a respectable - venerable person
गुरुत्व	न·	1. वजनदारपणा	गुरुत्व, भारीपण, बोझिलता	weightiness, gravity
		2. गुरुपण, शिक्षकपण	गुरुत्व, मास्टरी, अध्यापकत्व	mastership
गुरुत्वमध्य	पुं·	गुरुत्वाकर्षणाचे केंद्र	गुरुत्वाकर्षण का केंद्र स्थान	centre of gravity
गुरुत्वाकर्षण	न·	मोठ्या शक्तीने लहानांना ओढून घेण्याची विश्वातील शक्ती	गुरुत्वाकर्षण, केंद्राकर्षण	gravitational force

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुरुदक्षिणा	स्त्री·	शिष्याने गुरुला सन्मान पूर्वक देण्याचे मानधन	गुरुदक्षिणा	honorarium offered to the venerable teacher
गुरुमंत्र		1. गुरुने दिलेला पवित्र मंत्र	गुरु से पाया हुआ पवित्र मंत्र	an incantation prescribed by a preceptor
		2. कानमंत्र, गुप्तपणे दिलेला सल्ला	गुप्तमंत्र या सलाह	secret counsel
गुरुवार	पुं·	सात वारांपैकी एक वार	गुरु/बृहस्पति वार	Thursday
गुरें	न·	पाळीव गाय, बैल, म्हैस इ· जनावर	ढोर, जानवर, पशु, मवेशी	one of the cattle or pasture beasts
गुरेढोरे	न·ब·व·	गाय, बैल आदि पाळीव जनावरे	ढोर, मवेशी	cattle
गुर्मी	स्त्री·	ताठा, गर्व	गर्व, घमंड	pride, arrogance
गुर्‍हाळ	न·	1. चरकातून उसाचा रस काढण्याची क्रिया	गन्ना पेरने की क्रिया	expression of sugar-cane juice
		2. उसाचा रस काढून गूळ बनविण्याची क्रिया	गन्ने के रस का गुड़ बनाने की क्रिया	jaggery-making business
		3. कंटाळवाणे कथन	बकवास, तूमार	a tedius yarn
गुल	पुं·,न·	1. फूल	गुल, फूल	a flower
		2. काजळी	गुल, बत्ती का सिरा जो जल गया हो	lampblack
		3. आगकाडीचे गंधकारी मसाला लावलेले टोक	दिया सलाई का गंधकादि युक्त सिरे का भाग	sulphuric tip of a match
		4. हुक्क्यातील पेटलेला निखारा	हुक्के में जलता हुआ अंगार	live coal in a hookah

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुलकंद	पुं·	गुलाब फुलांचा खडी साखरेत मुरविलेला एक औषधी पदार्थ	गुलकंद	conserve of roses, rose-jelly
गुलकाडी	स्त्री·	आगकाडी	दियासलाई	a match-stick
गुलकावडी	स्त्री·	हुलकावणी, फसवणूक	धोखा, चकमा, भुलावा, झाँसा	deceitful action, dodging
गुलगुलीत	वि·	1. थुलथुलीत 2. मऊमऊ	चिकना मुलायम	plump, flabby, sleek full and soft
गुलछडी	स्त्री·	निशीगंध	गुलछड़ी, गुलजाफरी	tube-rose
गुलजार	वि·	1. नाजूक, सुंदर 2. रसिक	नाजुक़, सुंदर भावुक	beautiful, elegant romantic
गुलदस्त(-स्ता)	पुं·	फुलांचा गुच्छ	गुलदस्ता, गुच्छा	a bouquet
गुलमुच्छा	स्त्री·	गालावर राखलेले केस, कल्ले	गुलमुच्छा	whiskers
गुलहौशी	वि·	शौकीन, रसिक	शौकीन, रंगीला	romantic
गुलाब	पुं·	एक फुलाचे झाड, त्याचे फूल	गुलाब	rose
गुलाबपाणी	न·	गुलाबाचा सुगंध लावलेले थंड पाणी	गुलाब जल	rose-water
गुलाम	पुं·	1. दास, खरेदीकेलेला चाकर 2. पत्त्यातील एक चित्रित पत्ता 3. लुच्चा - लबाड माणूस	गुलाम, खरीदा हुआ नौकर ताश का एक पत्ता चालाक/धूर्त आदमी	a slave jack, a knave in cards a knave, a rascal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुलामगिरी, गुलामी	स्त्री·	पराधीनपणा	गुलामी, दासता, पराधीनता	servility
गुलाल	पुं·	लाल भुका	गुलाल	red powder
गुहा	स्त्री·	डोंगरात असलेली नैसर्गिक पोकळी	गुहा, गुफा, खोह	a cave, a cavern
गुह्य	वि·	1. गुप्त, लपविण्याजोगा	गुप्त, छिपाने लायक, गोपनीय	secret
		2. खासगी	खानगी	private
	न·	गुप्त गोष्ट, रहस्य	गुप्त भेद, रहस्य, राज़	a secret
गुळगुळीत	वि·	खरखरीत किंवा खडबडीत नसलेला	मुलायम, चिकना	glossy, polished
गुळचट	वि·	1. गुळ मिसळलेला	गुडमिश्रित	mixed witl. jaggery (gud)
		2. गोड	मीठा	sweet, sweetish
गुळणा	पुं·	1. तोंडभर घेतलेले पाणी, घोट	घूँट	a mouthful of water
		2. चूळ	कुल्ला, कुलची, ग़रारा	a mouthful spit out
गुळणी	स्त्री·	1. घशात घुटमळावयाचा घोट	कंठ में गुड़गुड़ आवाज के साथ हिलाने का घूँट, गरारे	gurgling
		2. सौम्य उलटी	हलकी उलटी, कै	mild vomit
गुळमुळणे	अ·क्रि·	मागेपुढे करणे	हिचकना	to hesitate
गुळमुळीत	वि·	अनिश्चित संदिग्ध	गोलमोल, अस्पष्ट	indeterminate, not specific
गुळवणी	न·	गूळमिश्रित पाणी	गुडमिश्रित पानी	gud-mixed water
गुळवेल	स्त्री·	एक कडू औषधी वेल	गुडु(-रू) च, गिलोय	a species of Moon seed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गुळांबा	पुं·	गुळाच्या पाकात कच्च्या कैरीच्या फोडी शिजवून तयार केलेला खाद्यपदार्थ	गुड़ंबा	raw mango-chips preserved in gud
गू	पुं·	विष्ठा, पोटातला मळ	गू, विष्ठा, पाखाना, मैला	excrement
गूज	न·	मनची मनात ठेवलेली गोष्ट, गुप्तगोष्ट	मन की बात, रहस्य	a secret
गूढ	न·	1. उलगणारे कोडे	पहेली	enigma, puzzle
		2. नकळणारी गोष्ट, गुप्त गोष्ट	गूढ़, रहस्य, राज़, गुप्तबात	a mystery
		3. पेच	पेचीदा मसला	a perplexity, an embarrassing case
	वि·	1. न समजण्याजोगा	गूढ़, गहन, जटिल, समझने में कठिन	abstruse, occult
		2. गुप्त, खोल	गुप्त, गहरा	mysterious, dark, hidden
गूळ	पुं·	उसाच्या किंवा ताडखजूराच्या रसापासून आळवून बनविलेला गोड खाद्य पदार्थ	गुड़	jaggery, gud
गृह	न·	घर	गृह, घर, मकान	a house
गृहउद्योग	पुं·	घरगुती उद्योग, घरात बसल्या चालणारा उद्योग	गृहोद्योग, घरेलू उद्योग	cottage-industry
गृहकर्म	न·	घरकाम	गृहकर्म, गृहकार्य, घरेलू काम	household duties

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गृहकलह	पुं·	घरातला आपसातला झगडा, कुटुंबातील भांडणे	गृहकलह, घरेलू झगड़ा, आपसी झगड़ा	domestic dissention
गृहछिद्र	न·	1. कुटुंबातील दोष, न्यून	गृहछिद्र, पारिवारिक दोष/न्यून	a family foible, skeleton in the cup-board
		2. घरातील फूट	आपसी फूट	domestic breach
गृहदेवता	स्त्री·	घरातील मुख्य स्त्री·, गृहस्थ पत्नी, गृहिणी	गृहदेवता, गृहिणी	the mistress of the house
गृह निमार्ण मंडळ	न·	सामान्य लोकांना राहण्या करिता घरे बांधून देणारा शासकीय विभाग	गृह निर्माण मंडळ	Housing Board
गृहप्रवेश	पुं·	1. नव्या घरात समारंभपूर्वक प्रवेश	गृह प्रवेश, नये घर में विधि-पूर्वक प्रवेश	ceremony of occupying a newly-built house
		2. लग्न झालेल्या वधूचा सासरच्या घरात प्रथम प्रवेश	नूतन वधु का पति के घर में प्रथम प्रवेश	the first entrance of a newly married female into her husband's house
गृहमंत्री	पुं·	राज्यातील अंतर्गत शांती व सुव्यवस्था राखणारा मंत्री	गृहमंत्री	Home-minister
गृहरक्षक दल	न·	पोलीस खात्याच्या दिमतीकरिता असलेले हंगामी पोलीस दल	गृहरक्षक दल	Home-guards

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गृहरत्न	न·	घरातील मूल अथवा मुले	बालक, बाल बच्चे	children
गृहस्थ	पुं·	संसारीक	गृहस्थ, घरवाला	a house-holder
गृहस्थी	स्त्री·	गृहस्थाची कर्तव्ये, शिष्टाचार	गृहस्थी, गृहस्थ के कर्तव्य	duties of a house-holder
गृहिणी	स्त्री·	घरमालकीण, गृहस्थाची पत्नी	गृहिणी, घरवाली, गृहस्वामिनी, गृहस्थ की पत्नी	a house-wife, mistress of a house
गृहीत	वि·	मानून घेतलेले	माना हुआ, फर्ज़ किया हुआ	taken for granted
गुह्यसंस्कार	पुं·	शोक समाचार	शोक समाचार	obituary
गेंगाण्या	वि·	नाकातून बोलणारा	नाक से बोलने वाला, मिमियाने वाला	snuffler
गेंडा	पुं·	एक अवाढव्य शरीराचा जाड कातडीचा जंगली पशू	गैंडा	a rhinoceros
गेंद	पुं·	1. पुष्कळ पाकळ्या असणारे फूल	बहुत पँखुड़ियों वाला फूल	flower with abundant petals, flower having many corolla
		2. तुरा, झुबका	तुरी, फुँदना, गुच्छा, झब्बा	a tuft, a crest
		3. गोलाकार वस्तू	कोई गोलाकार चीज़	any round thing
गेंदेबाज	वि·	झुपकेदार, गोंडेदार	फुँदनेदार, झब्बेदार	tufted
गेट	न·	1. फाटक, दरवाजा	फाटक, दरवाज़ा	a gate
		2. पोलीसचौकी	पुलिस की चौकी, थाना	a police-station
गेटम	पुं·,न·	जाडेभरडे लोकरीचे जाजम	ऊनी खुरदरा जाज़िम	a coarse woollen carpet

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गेरू	पुं·	काव, लाल मातीचा एक प्रकार	गेरू	red ochre or chalk
गेळा	पुं·	सुरई, खुजा	सुराही	a round earthen jar
गैदी	वि·	1. अजागळ, गबाळ्या 2. आळशी, सुस्त	अस्त-व्यस्त, अव्यवस्थित आलसी, सुस्त, काहिल	slovenly slack, dull
गैर	वि·	1. विपरीत, अयोग्य 2. अन्य, दुसरा	बुरा, खराब, अनुचित ग़ैर, दूसरा, बेगाना	improper, bad, evil other
गैरकायदा	वि·	बेकायदेशीर, नियमा विरुद्ध	गैरकानूनी, अवैध	illegal
गैरखर्च	पुं·	अनावश्यक खर्च	ग़ैरखर्च	unnecessary expenses
गैरफायदा	पुं·	अयोग्य लाभ	बेजा फ़ायदा, अनुचित लाभ	unfair advantage
गैरमर्जी	स्त्री·	अवकृपा, नाराजी, रोष	अकृपा, नाराज़ी, रोष	displeasure, disfavour
गैरमाहितगार	वि·	माहिती नसलेला, अज्ञानी	ग़ैर वाक़िफ़, अनजान	ignorant of, unacquainted with
गैरलागू	वि·	लागू न पडणारा	असंगत	irrelevant
गैरवाजवी	वि·	अयोग्य, वाजवी नसलेला	गैरवाजिब, अयोग्य, अनुचित	improper
गैरशिस्त	वि·	शिस्तीला-नियमाला-सोडून असलेला	अनुशासनहीन, अशिष्ट	disorderly, devoid of propriety
गैरसमज (पुं·), - समजूत	स्त्री·	विपरीत समज	भ्रांत धारणा, ग़लतफ़हमी	misunderstanding
गैरसावध	वि·	1. बेफिकीर, निष्काळजी, असावधान	असावधान, गाफ़िल, बेखबर	inattentive, inadvertent, careless

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. बेशुद्ध	बेहोश	senseless, devoid of consciousness
गैरसोय	स्त्री·	अडचण	असुविधा, अड़चन, दिक़्कत	in convenience
गैरसोयीचा	वि·	अडचणीचा, बिन आरामाचा	असुविधाजनक, तकलीफ देह	inconvenient, uncomfortable
गैरहंगामी	वि·	योग्य ऋतुतला नसलेला, हंगामशीरनसलेला	गैरमौसमी	unseasonable
गैरहजर	वि·	उपस्थित नसलेला, अनुपस्थित	ग़ैर हाजिर, अनुपस्थित	absent
गैरहजरी	स्त्री·	अनुपस्थिती, हजर नसण्याची स्थिती	ग़ैरहाज़िरी, अनुपस्थिति, गैर-मौजूदगी,	absence
गोंग	स्त्री·	बोंब, आरोळी	चीख, चिल्लाहट	hubbub
गोंगाट	पुं·	आरडा ओरड, कोलाहल	शोरगुल, हल्लागुल्ला, हंगामा	noise, hubbub
गोंगावणे	अ·क्रि·	माश्यांचे गूं गूं करणे	भिनभिनाना	to buzz, to whizz
गोंजारणे		तोंडावरून मायेने हात फिरविणे	लाड़ प्यार करना, दुलारना	to coax and fondle
गोंड	न·	ज्वारीच्या दाण्यावरचे टरफल	जुआर के दाने पर का छिलका	calyx of jowar grain
	पुं·	एक आदिवासी जमात किंवा त्या जमातीतील व्यक्ती	एक आदिम जाति या उस जाति का व्यक्ति	Gond people (a tribal people)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गोंडवन	न·	नागपुर चांदा जिल्हयाचा प्रदेश जेथे गोंडाचे पूर्वी राज्य होने	नागपुर-चांदा जिलों का प्रदेश जहाँ ऐतिहासिक काल में गोंड राजाओं का राज्य था	province of Gonds where, in historical times, Gonds were reigning
गोंडस	वि·	बाळसेदार, मोहर, सुंदर	मोहक, हृष्ट-पुष्ट	plump and shapely
गोंडा	पुं·	रंगीत सुतांचा गुच्छ	गेंदा	a tassel, a tuft
गोंद	पुं·	डिंक	गोंद	gum
गोंदण	न·	अंगावर सुई टोचून काढलेली आकृति किंवा ती कृती	गोदना	tatooing
गोंदणे	स· क्रि·	सुई टोचून अंगावर आकृती काढणे	गोदना	to tatoo
गोंदविणे	स·क्रि·	सुई टोचून अंगावर आकृती काढून घेणे	गुदाना	to be tatooed
गोधळ	पुं·	1. गोंगाट	शोरगुल	bustle
		2. अव्यवस्थित स्थिती, समजेनासे न होण्याची स्थिती	उधेड़बुन, असमंजस, संभ्रम	confusion, perplexity
		3. धांदल, गडबड	धूमधाम	hurry-skurry, animated action
		4. देवीच्या ग्रामीण कीर्तनाचा प्रकार	देवी के कीर्तन का एक ग्रामीण प्रकार	a tumultuous festivity in propitiation of a goddess
गोंधळणे	अ·क्रि·	बावरणे, न सुचणे, संभ्रमात पडणे	झुँझलाना, चकराना, पसोपेश में पड़ना	to be embarrassed, to be confounded

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गोंधळ्या	वि·	1. अव्यवस्थित, गडबड घोटाळा करणारा	गड़बड़ घोटाला करनेवाला	disorderly, making a mess
		2. भ्रमिष्ट मनाचा	असमंजस में पड़नेवाला	confounded, confused
गोंधागोंध	स्त्री·	गुंतागुंत	उलझन, बखेड़ा	entanglement
गोकर्ण	न·	1. बोंडले	सुतुही	a child's tiny milk pot of the shape of cow-ear
		2. गायीच्या कानाच्या आकाराची एक फूलवेल	मूर्वी लता, गोकर्णी	a flower-creeper or its flower Aletris hyacinthoides
गोकुळ		1. गायी-वासरांचा कळप, -चे धण	गोकुल, गायों और उनकी संतति का समुदाय	herd of cows and calfs
		2. सुखी समाधानी परिवार	सुखी और समाधानी परिवार	a happy and peaceful family or society
		3. वृंदावन जवळचे यात्रास्थान जेथे श्रीकृष्णाचे बालपण गेले होते	गोकुल, वृंदावन के पास का एक ग्राम जहाँ श्रीकृष्ण का बचपन बीता	Gokul- a place of pilgrimage where Lord Shrikrishna passed his childhood
गोखला	पुं·	1. कोनाडा	गोखा, ताक	a niche, recess in the wall
		2. गवाक्ष, खिडकी, झरोका	खिड़की, झरोखा	a little window, a airhole or an aperture
गोगलगाय	स्त्री·	मंदगतीवर शंखाचे कवच असणारा एक जीव	घोंघा	a snail
गोचर	न·	चराऊ रान	चरी, चरागाह	a pasture

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	वि·	प्रत्यक्ष, इंद्रियांना समजण्या जोगा	गोचर, इंद्रियग्राह्य	perceptible
गोचीड	स्त्री·	गायीच्या किंवा कुत्र्याचे रक्तखाणारी एक माशी	चिचड़ी, किलनी	a cattle or dog-house
गोजिरा, गोजिरवाणा	वि·	सुंदर	सुंदर, लुभावना	handsome, beautiful, lovely
गोट	पुं·	1. कपड्याची दुहेरी पट्टी जी शोभेकरिता किंवा मजबुती करिता कपड्याच्या किनारी शिवतात	किनारी, मगज़ी	hem or appended border
		2. स्त्रियांच्या मनगटातील एक दागिना	ठोस कंगन	a wristlet
		3. सैन्याची छावणी किंवा तळ	सेना की छावनी/डेरा	an encampment, camp
गोटा	पुं·	1. गोल दगड	गोल पत्थर	a stone-ball
		2. भाताच्या लोंबीतील दाणा, भात (धान)	धान की बाली का दाना, धान	grain of rice, rice
		3. नारळातला सुका मगज, सुक्या खोबर्यांचा गोळा, सुका नारळ	नारियल का सूखा मगज़, सूखा नारियल	dry coconut kernel detached from upper shell, rattling dry coconut
		4. 'गोट (1)' पाहा	दे· 'गोट (1)'	vide'गोट (1)'
		5. फुलांचा गुच्छ, तुरा	फूलों का गुच्छा, गुलदस्ता	a bouquet
गोटी	स्त्री·	1. गोल बारीक दगड, गारेची गोळी	छोटा गोल पत्थर, कंकड	a roundish small stone, pebble
		2. लहानशी गोळी	गोली, छोटा वर्तुलाकार पदार्थ	a small round thing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गोठ(-ठा)ण	न·	गुरांची दुपारी सावलीसाठी एकत्र बसण्याची जागा	दोपहर को आराम के लिये इकट्ठा होकर बैठने की मवेशियों की जगह	a resting place of pasturing herds in the noon
गोठणे	अं·क्रि·	शिजणे, घट्टहोणे	जम जाना, गाढ़ा बनना	to thicken
गोठविणे	स·क्रि·	1. शिजविणे, घट्ट करणे 2. बंदिस्त करून ठेवणे (पैसा, पगार इ·)	जमाना, गाढ़ा बनना रोक लगा देना	to freeze to freeze (money, wages etc.)
गोठा	पुं·	गायी-बैलांचे राहण्याचे ठिकाण	गोठ, गोशाला, बाड़	a cow-pen
गोड	वि·	1. मधुर 2. लोभसवाणा 3. आनंददायक, सुखकारक	मीठा, मधुर लुभावना, प्यारा सुखदायक, संतोषप्रद	sweet sweet, loveable pleasing, delightful
गोडघाशा	वि·	गोडखाऊ	मिष्टप्रिय, मीठी चीजों का आदी	fond of sweets, sweet-toothed
गोडधोड	न·	गोडपक्वान्न	मिष्टान्न	something nice (for dinner)
गोडं(-डां)बी	स्त्री·	बिब्ब्यातील, काजू बी	भिलावे का बीज या काजू का बीज	seed of marking-nut, cashew-seed
गोडबोल्या	वि·	गोडगोड बोलणारा	मिठबोला, मधुरभाषी	of sweet tongue
गोडवा	पुं·	गोडपणा, माधुरी	मीठास, मीठापन, माधुर्य	sweetness, melodiousness
गोडवे	पुं·ब·व·	प्रशंसा, पवाडे	प्रशंसा	praise
गोडसर	वि·	काहीसा गोड	मीठा सा	sweetish

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गोडावणे	स·क्रि·	गोडकरणे	मीठा करना	to sweeten
गोडी	स्त्री·	1. माधुरी, गोडपणा	मिठास, मीठापन	sweetness, lusciousness
		2. चव, स्वादिष्टपणा	स्वाद, मज़ा, जायका, लज्जत	relish
		3. आवड, प्रेम	दिलचस्पी	liking
गोडीगुलाबी	स्त्री·	मैत्री, खेळीमेळी, भलेपणा	मित्रता, भलाई, सुलूक	friendly/familiar terms, suavity
गोड्या	वि·	'गोडघाशा' पाहा	दे· 'गोडघाशा'	vide 'गोडघाशा'
गोण	स्त्री·	1. पोते	गोन, गोनी, बोरा	a large sack
		2. ओझे, संकट	बोझ, भार, संकट	load, burden
गोणता(-पाट)ट	न·	तागाचा भरडा कपडा	टाट, सन का मोटा कपड़ा	sack-cloth
गोणी	स्त्री·	'गोण' (1 व 2) पाहा	दे· 'गोण (1) और (2)'	vide 'गोण (1) और (2)'
गोत	न·	1. एकाच कुळातील आप्तसंबंधी	गोत, भाईबंद, जातिजन	kins, persons of the same family
		2. पंचायत	पंचायत, जाति की सभा	assembly of castemen
गोता	पुं·	1. हिसका, आचका	झटका, झोंका	a jerk
		2. बुचकुळी (पाण्यात)	गोता, डुबकी	a plunge, a dip
		3. पेच, गुंता	आफत	a fix
		4. तोटा, धक्का, नुकसान	नुकसान, घाटा	loss, blow
		5. फुकट हेलपाटा, फेरा	चक्कर	a fruitless trip
गोतावळा	पुं·	आप्तसंबंधी	गोत, रिश्तेदार, भाई बिरादर, संबंधी	relatives, the kin

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गोत्र	न·	1. गुल, कुटुंब, वंश	गोत्र, कुल, परिवार, वंश, खानदान	family, race, lineage
		2. कुल पुरुषाकडून आलेले कुलनाम	आदि पुरुष से प्राप्त कुलनाम	ancestral name
		3. गोतावळा	रिश्तेदार, भाई बिरादर	relatives
गोदी	स्त्री·	बोटी बांधण्यासाठी किंवा ठेवण्यासाठी समुद्र आत घेऊन केलेली बंदिस्त जागा	गोदी	dock, dock-yard
गोधडी	स्त्री·	फाटक्या कापडांचे बनविलेले जाड पांघरूण	गुदड़ी, कंथा, कथरी	a patched quilt
गोपनीय	वि·	गुप्त ठेवण्याचा, गुह्य	गोपनीय, गुह्य	confidential
गोपाळ	पुं·	1. गायी पाळणारा, - राखणारा	गोपाल, ग्वाला	a cow-herd
		2. श्रीकृष्ण	श्रीकृष्ण भगवान	Lord Krishna
गोपुर	न·	देवालयाच्या वर नगार खाना इ· असलेला मुख्य दरवाजा, महाद्वार	गोपुर, मंदिर का मुख्य द्वार, तोरण	a gate overbuilt
गोफ	पुं·	बारीक दोर्यांची पीळ घातलेली दोरी	गोफ, बटी या गुथी हुई मोटी डोरी	a plaited cord
गोफण	स्त्री·	मध्ये दगड घालून तो फिरवून फेकण्याची दोरी	गोफन, ढेलवाँस	a sling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गोफण गुंडा	पुं·	गोफणीतून फेकण्याचा दगड	ढेलवाँस से फेंकने का पत्थर	a sling-stone
गोबरा	वि·	फुगीर गालांचा	फूले गालोंवाला	of swollen cheeks
गोम	स्त्री·	1. एक पुष्कळ पायांचा लांबट जीव	कनखजूरा, गोजर	contipede
		2. मख्खी, खुबी, मर्म	मर्म, खूबी	remarkable feature
		3. दोष, व्यंग, खोड	दोष, ऐब	a fault, defect
		4. किनारीवरची रेघ	धोती की किनारी पर की बुनी हुई धारी	a border or interwoven stripe (to a dhoti)
गोमगाला	पुं·	आरडाओरडा, कल्लोळ	कोलाहल, शोरगुल, होहल्ला	clamour, an outcry
गोमटा	वि·	1. गोर्या वर्णाचा	गोरा	of fair complexion
		2. 'गोंडस' पाहा	दे· 'गोंडस'	vide 'गोंडस'
गोमा गणेश	पुं·	कोणी अलबत्या गलबत्या माणूस	ऐरा गैरा नत्थू खैरा	some Dick or Jack, somebody
गोमांतक	पुं·	गोवाप्रांत	गोमं(-मां) तक	Goa
गोमाशी	स्त्री·	गोचीड	किलनी	a gadfly, a cattle fly
गोमुख	न·	दगडाचे वा धातूचे बनविलेले गायीचे तोंड ज्यातून पाणी वहात येते ते, गंगेचे उगमस्थान	गोमुख जिसमें से पानी झरता है, गंगा का उद्‌गम स्थान	a tap of the shape of cow's mouth
गोरगरीब	पुं·ब·व·	गरीबलोक	गरीब गुरबा, निर्धन लोग	poor folk
गोरटा	वि·	गोर्या वर्णाचा	गौर वर्ण का	fair

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गोरटेला	वि·	काहीसा गोर्या वर्णाचा, उजळ	कुछ कुछ गोरा	fairish
गोरा	वि·	पांढर्या सतेज वर्णचा	गौर, गोरा	fair
	पुं·	यूरोपीय व्यक्ती	यूरोपीय व्यक्ति	European, the White
गोरागोमटा	वि·	गोरा आणि सुंदर	गोरा और मोहक	fair and handsome
गोरापान	वि·	अतिशय गोरा	ख़ूब गोरा, गोरा चिट्टा	very fair
गोरामोरा	वि·	पडलेल्या चेहेर्याचा, लज्जित	जिसका चेहरा फ़क् पड़ा हो, शरमिंदा	bewildered
गोर्हा	पुं·	गायीचा पाडा	साँड, गायका बछड़ा	a male calf
गोलंकार	पुं·	वर्ण संकट, जातीपातींची सरमिसळ	जातियों का गोल माल, जात पात का संकट	intermixture of castes, a farrago of castes
गोलंदाज	पुं·	1. तोफ डागणारा सैनिक	गोलंदाज, तोपची	a gunner, a bombardier
		2. (क्रिकेट मध्ये) चेंडू फेकणारा भिडू	बोलर, गेंद फेंकने वाला	bowler
गोलंदाजी	स्त्री·	1. तोफ डागण्याचे काम 2. चेंडू फेकण्याचे काम	गोलंदाजी, तोपची का काम गेंद फेंकने का काम	gunnery bowling
गोल	वि·	वर्तुळाकार	गोल, चक्करदार, वृत्ताकार	circular, round, spherical
	पुं·	गोळा	गोला	a globe
	स्त्री·	(खेळातील) चेंडू आत पोचविण्याचे शेवटचे स्थान	गोल	goal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गोलक	न·	पैसे टाकण्याकरिता वर भोक ठेवलेली पेटी	ऐसी संदूक जिसकी ऊपर की सतह पर पैसे डालने के लिये दरार हो, गोलक	a closed box with a slit to drop money
गोलमाल	पुं·	गोंधळ	गड़बड़ी	confusion
गोलार्ध	पुं·	पृथ्वीचा अर्धगोल	गोलार्ध	semi/hemi-sphere
गोवणे	स·क्रि·	1. गुंतविणे, ओवणे, गुंफणे	गूथना, पिरोना	to string, to spit, to interweave
		2. गुंतविणे, अडकविणे	फँसाना, अटकाना	to entangle
		3. बांधणे	गाँठ लगाना, बाँधना	to bind, confine
गोवर	पुं·	लहान मुलांना ताप येऊन अंगावर पुटकुळ्या उठण्याचा एक आजार	छोटी माता, मसूरिका	the measles
गोवरी	स्त्री·	जळणासाठी शेणाची थापलेली थापटी, शेणी	कंडा, उपला, गोहरा	cowdung cake
गोवा	पुं·	1. गुंता	उलझन, फँसाव	entanglement
		2. संकट, अडचण	संकट, अड़चन	a fix
		3. बंधन	बंधन	restriction
		4. गोमंतक	गोमन्तक	Goa
गोश(-ष)वारा	पुं·	तात्पर्य, सारांश	सारांश	an abstract, a summary
गोशा(-षा)	पुं·	1. पडदा, बुरखा	परदा, बुरक़ा, घूँघट	a veil
		2. अंत:पुर, स्त्रीभवन	अंत:पुर, ज़नानख़ाना	a harem, women's quartess
गोष्ट	स्त्री·	1. कहाणी, कथा	कहानी, किस्सा, कथा	a story, tale, an anecdote

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. बाबत, बाब	बात, बाबत	a case, an affair, a matter
		3. घटना	घटना, जिक्र, हाल	occurrence, event
गोष्टीवेल्हाळ	वि·	गप्पागोष्टी रंगवून सांगणारा	किस्सागो, कहानियाँ सुनाने का शौक़ीन	taleful, full of pleasant stories and anecdotes
गोसावी	पुं·	1. बैरागी	जोगी, बाबा	an ascetic, a hermit
		2. मालक, धनी	मालिक, स्वामी	lord, master
गोस्तन देवी	स्त्री·	देवीची लस टोचणे किंवा ती टोचल्यावर होणारा फोड	चेचक का टीका या उससे होनेवाला फोड़ा	small-pox vaccine or pock eruption from that
गोळा	पुं·	1. मोठी गोलाकार वस्तू	गोला, बड़ी गोलाकार वस्तु	a big globular thing
		2. लोंदा	लोंदा	a lump, mass
		3. घास	कौर	a morsel
		4. गाठ, ग्रंथी	गाँठ, ग्रंथि	tumour
		5. तोफेचा गोळा	तोप का गोला	a cannon-ball
	अ·	एकम, जमा	इकठ्ठा, एकत्र, जमा	together
गोळाबेरीज	स्त्री·	1. एकूण बेरीज	कुलजमा	grand total
		2. सार, तात्पर्य	सारांश, मतलब	sum and substance
गोळाभर	वि·	घासभर	थोड़ा सा, कौर जितना	a morselful
गोळी	स्त्री·	1. लहान किंवा बारीक गोल वस्तू	गोली	tiny round thing, a small ball
		2. औषधाची गोळी	टिकिया, बट्टी, वटी	a pill
		3. बंदूकीची गोळी	बंदूक की गोली	a musket ball, a bullet

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गोळीबार	पुं·	बंदुकीतून किंवा तोफेतून सुटणारा गोळ्यांचा वर्षाव	गोलाबारी	firing
गौड	पुं·	1. बंगालच्या पूर्वभागाचे प्राचीन नाव	पूर्व बंगाल का प्राचीन नाम	a part of Bengal
		2. ब्राह्मणांची एक पोटजात	ब्राह्मणों की एक उपजाति	a tribe of Brahmans
गौडबंगाल	न·	1. गूढ, जादू, चमत्कारिक खेळ	तंत्र मंत्र, जादू टोना, अजूबा	jugglery
		2. कट	कूट रचना	deep plotting
गौण	वि·	1. कमी प्रतीचा, हलका	हलका, घटिया	of inferior quality
		2. दुय्यम	दोयम, दूसरे दर्जे का	secondary, minor
	न·	कमीपणा	न्यूनता, खामी, त्रुटि	deficiency, short-coming
गौणपक्ष	पुं·	कमजोरपक्ष किंवा बाजू	गौणपक्ष	minor or weeker side
गौप्य	न·	गुप्त, गुपित, रहस्य	रहस्य, राज़, भेद	secret
गौर	वि·	गोरा, गोर्यावर्णाचा	गौर, गोरा, उजला	fair
		पार्वती देवी, गौरी	गौरी, पार्वती	the goddess Pârvati
गौरकाय	वि·	गोर्या अंगाचा	गौरीकाय, गोरी चमड़ी का	of fair skin
गौरव	पुं·	1. मोठेपणा, प्रतिष्ठा	गौरव, प्रतिष्ठा, इज्ज़त	reputation, respectability
		2. सत्कार, आदर	सम्मान, आदर	honour, respect, deference
	न·	वजनदारपणा, भारीपणा	गुरुता, भारीपन	weight

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
गौरविणे	स·क्रि·	सन्मान-आदर-करणे, मोठेपणा देणे	गौरव करना, इज़्ज़त करना, सम्मान करना	to glorify, to honour
गौळण	स्त्री·	'गवंळण' पाहा	दे· 'गवळंण'	vide 'गवंळण'
ग्रंथ	पुं·	1. पुस्तक (विशेषत: गंभीर विषयाचे)	ग्रंथ, किताब	a book
		2. मागचा पुढचा अर्थ	अनुषंग, संबंध	connection
		3. हकीकत, सारी घटना	पूर्ण विवरण, घटना	whole account
		4. बेत, कट	षड्यंत्र	a design, plan, scheme
		5. कुभांड	झूठा इलज़ाम, झूठा आरोप	false charge
ग्रंथकार	पुं·	पुस्तक लेखक, ग्रंथ रचणारा	ग्रंथकार, ग्रंथ रचने वाला	an author, a compiler
ग्रंथपाल	पुं·	ग्रंथालयाचा व्यवस्थापक	ग्रंथपाल	a librarian
ग्रंथालय	न·	पुस्तकांचे संग्रहालय	ग्रंथालय	a library
ग्रंथी	स्त्री·	1. गाठ, तिढा	गाँठ	a tie, a knot
		2. गाठ, दोन पेर्यांमधील सांधा	ग्रंथि, गाँठ, संधि का जोड़, गिलटी	a joint
		3. शरीरात रस स्रवणारी गाठ, मासग्रंथी	ग्रंथि, मांसग्रंथि	a gland
		4. मनातील अढी, मानसिक गुंतागुंत	मनोग्रंथि	complexity
ग्रथित	वि·	1. ग्रंथात नमूद केलेला	लेखबद्ध किया हुआ, ग्रंथ में दर्ज किया हुआ	recorded
		2. रचलेला	ग्रथित, रचित	composed
ग्रस्त	वि·	1. ग्रासलेला, घेरलेला	ग्रस्त, छाया हुआ	swallowed, embezzled

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पीडित, त्रस्त	पीड़ित	stricken with, smitten
ग्रह	पुं·	1. सूर्याच्या आकर्षण कक्षेत असणारा तेजस्वी गोल	ग्रह	a planet
		2. समज	कल्पना, खय़ाल	understanding formation of a concept in the mind
ग्रहण	न·	1. घेणे, स्वीकार	ग्रहण, लेना, स्वीकार	taking, accepting
		2. ग्रहावर पडणारी दुसर्या ग्रहाची छाया	ग्रहण, एक ग्रह की दूसरे ग्रह पर छाया पड़ना	an eclipse
ग्राम	न·	गाव, खेडे	गाँव, देहात	a village
ग्रामकंटक	पुं·	गावाची शांती बिघडविणारा गुंड-बदमाष	ग्रामकंटक, गुंडा	a village-pest, village-embroiler
ग्रामकेसरी	पुं·	1. कुत्रे	कुत्ता	contemptuous term for an ordinary dog
		2. भ्याड माणूस	डरपोक आदमी	a term for a coward
ग्रामणी	पुं·	गावचा पाटील	चौधरी, पटेल, गाँव का मुखिया	the headman of a village
ग्रामण्य	न·	1. बहिष्कार	बहिष्कार	excommunication
		2. जातीच्या तंट्यासंबंधी चौकशी करणारी गावसभा	ग्रामसभा जो जातीय झगड़ों का न्याय करती है	village panchayat which tries communal dissensions
		3. गावकीचा तंटा	गाँव का झगड़ा	village-dispute

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ग्रामस्थ	वि·	गावात राहणारा	ग्रामस्थ, ग्रामवासी, देहाती	dwelling in a village
ग्रामीण	वि·	गावा संबंधीचा, ग्राम विषयक	ग्रामीण, देहाता	rural
ग्राम्य	वि·	1. अश्लील, अशिष्ट	अश्लील, अशिष्ट, गँवार	vulgar
		2. ग्रामीण	देहाती	rural
ग्रास	पुं·	1. घास	ग्रास, कौर, निवाला	a morsel, a mouthful
		2. ग्रहण लागलेला अंश	ग्रस्तांश	an eclipsed part
ग्रासणे	स·क्रि·	1. गिळणे	ग्रासना, निगलना	to swallow
		2. व्यापणे, झाकून टाकणे	छा जाना	to eclipse, to overspread
		3. पीडणे, छळणे	सताना, हैरान/परेशान करना	to tease, to torment, to harass
ग्राहक	पुं·	खरेदी करणारा, विकत घेणारा	ग्राहक, गाहक, ख़रीदार	a purchaser, a consumer
	वि·	ग्रहण करणारा	ग्राहक, ग्रहण करनेवाला	one that receives
ग्राह्य	वि·	स्वीकार करण्यालायक, घेण्यालायक	ग्राह्य, लेने योग्य	acceptable
ग्राह्यांश	पुं·	घेण्याजोगा भाग	ग्राह्यांश, लेने योग्य अंश	acceptable part or portion
ग्लानी	स्त्री·	1. थकवा, निरुत्साह	ग्लानि, थकावट, निरुत्साह	fatigue, emaciation
		2. खिन्नता, लज्जा	खेद, शरम	depression of spirits
ग्वाही	स्त्री·	1. खात्री, खातर जमा	विश्वास, इतमीनान, भरोसा, ख़ातिरजमा, साख	assurance, guarantee
		2. साक्ष	गवाही, साक्षी	testimony, deposition of a witness
	पुं·	साक्षीदार	गवाह, साक्षी	a witness

घ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घंगाळ	न·	आंघोळीचे पाणी काढून घेण्याचे पात्र	गंगाल, बड़ा जलपात्र, कंडाल	a circular metal vessel with handles for storing bathing water
घंटा	स्त्री·	घाट (मोठी, लहान)	घंटा, घंटी	a bell
घंटीचोर	पुं·	हातोहात फसविणारा चोर	चालाक चोर, उचक्का	a sneaking thief
घई	स्त्री·	घराच्या दालनाची संधी	मकान का एक पल्ला/दालान की चौड़ाई	breadth of an apartment
घट	पुं· स्त्री·	घडा (मातीचा), कळशी तूट	घट, घड़ा, कलश घट, कमी, घटती	an earthen jug loss, decrease
घटक	पुं·	वस्तूच्या बनावटीचा एक अवयव	अवयवभूत वस्तु	a factor, a constituent part
घट(-टि) का	स्त्री·	1. 24 मिनिटांचा काळ 2. घटका भरल्याचे दाखविणारे पाण्याचे भांडे	24 मिनट का समय समय पूर्ण होने का संकेत देने वाला जलपात्र	period of 24 minutes a time-measuring vessel
घटघट, घटाघटा	अ·	1. पिताना घटघट आवाज करीत 2. जल्दीने, घाईने (पिणे)	गटागट जल्दी जल्दी (पीना)	with a gulping sound (to drink) with haste

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घटणें	अ·क्रि·	1. कमी होणे, तूट येणे	घटना, कम होना	to diminish, to decrease
		2. आकसणे	तनना, खिंचना	to contract
		3. (शरीर) सुदृढ बनणे	गठीला/मज़बूत होना	to grow close-set or compact
		4. (अक्षर) पक्के होणे, सरावणे	घुटना, घोटा जाना, पक्का होना	to get used to, to be versed
घटना	स्त्री·	1. बनाव, घडलेली गोष्ट	घटना, वाक़या	a happening
		2. संस्था इ· चे पायाभूत नियम, संरचना	संविधान, दस्तूर	constitution
घटनात्मक	वि·	घटने संबंधीचा	वैधानिक, दस्तूरी	constitutional
घटपट	स्त्री·	1. वेदांताची पोकळ - रूक्ष - चर्चा	वेदान्त की व्यर्थ चर्चा	an empty fuss on metaphysics
		2. डोकेफोड, वादावादी	माथापच्ची, वादविवाद	a vaunting talk, rigmarole
घटमान	वि·	1. हाती घेतलेला	हाथ में लिया हुआ	that is in hand or in progress
		2. होणारा, घडणारा	होनेवाला, चलने वाला	that is coming about
		3. होण्याजोगा, संभवनीय, संभाव्य	हो सकने वाला, संभवनीय	that is probable or occurable
घटमाळ	स्त्री·	रहाट गाडगे	घटीयंत्र	a wheel bearing a wreath of pots receiving and emptying water from a well
घटमूट	वि·	1. बळकट बांध्याचा	हट्टा कट्टा, मज़बूत	sturdy, muscular, hefty

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. टिकाऊ, मजबूत	ठोस	solid, substantial
घटविणे	स·क्रि·	1. कमी करणे	घटाना, कम करना	to lessen
		2. घोटणे, सरावकरणे, अभ्यास करणे	घोटना, अभ्यास करना, मश्क़ करना	to practise
		3. दृढ - घट्ट - मजबूत करणे (शरीर)	मज़बूत/हट्टा कट्टा बनाना	to brace (the body)
		4. आकसविणे, आखूड करणे	सिकोड़ना	to shrink, to contract
घटसर्प	पुं·	घशात होणारा एक रोग	कंठ रोहिणी, गले का एक रोग	Diphtheria, putrid sore-throat
घटस्फोट	पुं·	काडीमोड, झालेले लग्न मोडण्याचा विधी	विवाह विच्छेद, तलाक़	divorce
घट्ट	वि·	1. दाट	गाढ़ा, घना	thick
		2. तंग, अंगाशी चापून चोपून असलेला	तंग, कसा हुआ	tight, close, fast
		3. पक्का, मजबूत, खंबीर	पक्का, मज़बूत, चुस्त	strong, firm
घट्टा	पुं·	सतत घासत राहण्यामुळे शरीराची त्या जागेची झालेली घट्ट कातडी	घट्टा लगातार रगड़ लगने से शरीर पर पड़नेवाला चिह्न	a callosity
घड	पुं·	लोंगर, झाडावर लोंबणारा फळांचा झुबका	लंगर, फलों का गुच्छा	a cluster of fruits
घडकाम	न·	भांडी इ· बनविण्याचे काम	घड़ने/गढ़ने का काम	smith craft
घडघड	अ·	न अडखळता	बिना रुके	briskly, fluently
घडघडणे	अ·क्रि·	कोसळणे, घडघड आवाज करीत पडणे	ढहना, गिरना	to crash, to fall noisily

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घडण	स्त्री·	1. बनावट, रचना 2. घाट, डौल	गढ़न, बनावट, रचना डौल, बनावट का तर्ज़	cast, make form, shape
घडणावळ	स्त्री·	घडण्याची मजुरी	गढ़ाई, गढ़ने की उजरत	wages of the smith-work
घडणे	अ·क्रि·	बनणे, होणे, अस्तित्वात येणे	होना, घटना, बनना, घटित होना	to happen, to occur, to come to pass
	स·क्रि·	तयार करणे, बनविणे	घड़ना, गढ़ना, बनाना	to forge, to make
घडवंची	स्त्री·	घडा, पेटी इ· ठेवण्याकरिता केलेली चारपायी	तिपाई, चौकी, रैक	a stand, a rack
घडविणे	स·क्रि·	1. बनविणे, तयार करणे 2. घडायला लावणे	घड़ना, गढ़ना, बनाना घटित करना	to make, to forge to bring to pass, to cause to happen
घडसणे	स·क्रि·	घोटणे, गिरविणे, घटविणे (अक्षरे इ·)	घोंटना, कापी के अक्षरों पर बिना स्याही कलम चलाना	to copy, to learn by tracing
घडा	पुं·	मातीची घागर	मिट्टी की गगरी, मटका	an earthen pitcher
घडाई	स्त्री·	1. घडण, घडणीचे काम 2. घडण्याची मजूरी	घड़ाई, गढ़ाई, घड़ने का काम घड़ने की उजरत	making, forging wages of forging or making
घडामोड	स्त्री·	1. उलथापालथ, घडणे - मोडणे 2. व्यापार - व्यवहार	बनना - बिगड़ना, घटना क्रम लेन देन, व्यापार/व्यवहार, व्यौहार	happenings, developments business, buying and selling
घडी	स्त्री·	1. घटका 2. वेळ	घड़ी, घटिका समय	a period time

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. संधी	ऐन मौक़ा, अनुकूल समय	favourable opportunity
		4. कपडा अथवा कागद मिटवून ठेवलेली स्थिती	तह, परत, चुनन, चुनट	folded state or a fold
		5. घटका मोजण्याचे उपकरण, घड्याळ (जुने)	घड़ी, समय बनाने वाला यंत्र	instrument for measuring time
घडीघडी	अ·	वरचेवर, पुनः पुनः	घड़ी-घड़ी, बार-बार	off and on
घडीबंद	वि·	घडी न मोडलेला, नवा कोरा	तह किया हुआ, नया। कोरा, न बरता हुआ	folded up, brand new
घडीव	वि·	घडवून तयार केलेला	घड़ा हुआ, तराशा हुआ	forged, wrought
घड्याळ	न·	वेळ दाखविणारे लहान - मोठे (यंत्र)	घड़ियाल	a watch, a clock, a time-piece
घण	पुं·	लोहाराचा मोठा हातोडा	(लुहार का) बड़ा हथौड़ा	a sledge-hammer
घणघण	स्त्री·	(घंटेचा होणारा) घणघण आवाज	घनघनाहट	din of bell or bells
घणघणणे	अ·क्रि·	घाबरणे, कां कूं करणे	घबड़ाना, हिचकिचाना	to be frightened
घणसर	वि·	मजबूत, बळकट	दृढ़, मज़बूत	strong, firm, powerful
घणाघाई	स्त्री·	अतिघाई	बहुत तेज़ी या जल्दी	haste
घणाघात	पुं·	एका मागून एक प्रहार - मार	लगातार प्रहार/आघात	blow after blow
घन	पुं·	1. ढग	मेघ, बादल	a cloud

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. एका संख्येला त्याच संख्येने दोन वेळा गुणून येणारा गुणाकार	घन, किसी संख्या को उसी संख्या से दो बार गुणा करके आने वाला गुणन फल	the cube of a number
	वि·	1. दाट, घट्ट	गाढ़ा, घना	thick
		2. दाटविणीचा	गाढ़ा, ठस	close
		3. गर्द, निबिड	घना, निबिड़, गहरा	dense
घनगर्जना	स्त्री·	ढगांचा गडगडाट	घनगर्जना, बादलों की गड़गड़ाहट या गरज	thundering of clouds
घनघोर	वि·	1. तुंबळ, तुमुल	घनघोर, जबर्दस्त	tumultuous, furious
		2. अतिशय दाट	बहुत घना/गहरा	very dense
घनचक्कर	वि·	'घनघोर (1)' पाहा	दे· 'घनघोर (1)'	vide'घनघोर (1)'
	स्त्री·	जोरदार लढाई	ज़ोरदार लड़ाई	hand to hand battle
घनदाट	वि·	अतिशय दाट	घना, अत्यंत घना	exceedingly dense
घनपद	न·	घन गुणाकाराची मूळ संख्या	घन - गुणन फल की मूल संख्या	cube root
घनपाठी	वि·	1. वेदाच्या विकृती पाठाच्या घन नावाच्या प्रकारात पारंगत	वेद की घन विकृति के पाठ में पारंगत	perfectly knowing by heart the recitation of the Veda
		2. वेदपारंगत	वेदपारंगत	well - versed in Vedas
घनफळ	न·	लांबी, रुंदी, जाडी अथवा खोली यांचा गुणाकार	घनफल	cubic contents
घनमूळ	न·	'घनपद' पाहा	दे· 'घनपद'	vide 'घनपद'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घनिष्ठ	वि·	अतिशय दृढ, बळकट, दाट	घनिष्ठ, बहुत घना/गाढ़ा, अंतरंग	very intimate
घबाड	न·	1. एक शुभमुहूर्त	एक शुभ मुहूर्त	an auspicious Muhurt or period
		2. आकस्मिक लाभ, लाट	अचानक लाभ, बड़ा फायदा	a windfall
	वि·	फार मोठा	बहुत बड़ा	very big
घमंडानंद	वि·	घमेंडखोर, गर्विष्ठ	घमंडी, अकड़बाज, मगरूर	swaggerer, bain, vaunting
घमघम	अ·	1. तत्काळ, लागलीच 2. जोराने आणि व्यापून	तत्काल, तुरंत, झट ज़ोर के साथ और विपुल	readily diffused and strong
घमघमणे	अ·क्रि·	मधुरपणे दरवळणे	महकना	to smell sweetly and diffusedly
घमघमाट	पुं·	तीव्र दरवळ	महक, तेज़ खुशबू	widely diffused fragrance
घमशान	न·	1. धुडगुस	धींगा मुश्ती, धींगा धींगी	riotous merry-making
		2. रेलचेल लयलूट	रेलठेल, भरमार, इफ़रात	exuberance
	वि·	1. दणकट 2. धिप्पड	हट्टा कट्टा, मज़बूत तनावर, मोटा ताज़ा	strong, sturdy large and tall, stout, stalwart
घमेंड	स्त्री·	गर्व, शेखी, पोकळ डौल	घमंड, गर्व, शेखी	boasting, vanity
घमेंडखोर	वि·	गर्विष्ठ	घमंडी, मगरूर	vaunting
घमेले	न·	चुना, चिखल इ· भरून घेण्याचे लोखंडी भांडे	लोहे का तसला, लोहँडा	iron container

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घरंगळणे	अ·क्रि·	लोळत खाली घसरत जाणे	लुढ़कना, लुढ़कते हुए नीचे की ओर जाना	to slide, to roll down
घरंदाज	वि·	कुलीन, थोर घराण्याचा	कुलीन, ऊँचे कुल का, खानदानी	one of a good family, well-born
घर	न·	1. राहण्याचे ठिकाण, वास्तू, राहण्याची इमारत	घर, मकान	a house, a dwelling place
		2. कुटुंब, घराणे	कुटुंब, घराना, खानदान	race, lineage
		3. गृहस्थी, गृहस्थ जीवन	गृहस्थी, घरबार	domestic life
		4. खाना, खण, कप्पा	ख़ाना (संदूक, मेज आदि का)	a division or compartment (as a drawer, a pigeon-hole)
		5. पटातील एक चौकोन	कोण, घर (चौसर, शतरंज आदि का)	a square, a cell
		6. जन्मकुडलीतील ग्रहाचेस्थान	जन्म कुंडली में किसी ग्रह का स्थान	a cell in an horoscope
		7. बीळ	बिल	a hole or cavity
		8. रकाना, स्तंभ	स्तंभ	column
		9. उत्पत्तिस्थान, पिकण्याचे ठिकाण	उत्पत्ति स्थान	place of production, source
घरअसामी	स्त्री·	1. जमीन जुमला	खेती बाड़ी, जायदाद	estate
		2. घराकडील माणूस	घर का आदमी	a person from home
घरकज्जा	पुं·	कुटुंबातले भांडण	घरेलू झगड़ा	a domestic quarrel
घरकरी	पुं·	घर करून राहिलेला माणूस, घरचा कारभारी, घरमालक	घरवाला, गृहस्वामी	master of the house

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घरकरीण	स्त्री·	घरचीमालकीण,-कारभारीण	घरवाली, गृहस्वामिनी	mistress of the house
घरकाम	न·	घरातले काम		
घरकूल	न·	घरटे, लहानसे घर	घरेलू कामकाज, गृहकार्य	household work
घरकोंबडा	वि·पुं·	घरातच बसून राहणारा	छोटा सा घर	a tiny house
घरखटले	न·	1. प्रपंच, घरसंसार	घर घुसड़ा (-ना); घर गृहस्थी	a house-mope; family responsibilities, domestic duties
		2. शेतीभातीचे काम	खेती-बाड़ी का काम	farm-functions
घरगुती	वि·	1. घरचा, कुटुंबातला 2. घरात बनलेला	घरेलू, घराऊ घर का बना	domestic home-made
घरगोहो	पुं·	बायकात शूरपणा दाखविणारा पुरुष	अंत:पुर का शूरवीर	a house-hero
घरघर	स्त्री·	1. जात्याचा किंवा घरटीचा होणारा आवाज	घरघराहट, 'घरघर' की आवाज़	rumbling sound of a grinder
		2. मरणाच्या दारी पडलेल्या माणसाचा मळ्यात होणारा आवाज	आसन्न मरण व्यक्ति की साँस के साथ गले में से होनेवाली आवाज	rattling/guttural sound (of a dying person)
घरघाल्या	वि·पुं·	1. घराचा नाश करणारा, घर बुडव्या	घरघाल, घर बिगाड़नेवाला	pestilent (fellow)
		2. खोडसाळ	बदमाश	mischief - monger, notorious deceiver
घरघुशा	वि·पुं·	'घरकोंबडा' पाहा	दे· 'घरकोंबडा'	vide 'घरकोंबडा'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घरघुशी	वि·स्त्री·	नवर्याला सोडून दुसर्याच्या घरी नांदणारी बाई	कुलटा	a married woman who has left her husband to live with another man
घरचा	वि·	घरगुती, कुटुंबातला	घर का, घरेलू	domestic, belonging to the household
घरचार	पुं·	घराची चालचलणूक	पारिवारिक चालचलन	customs and practices of a family
घरजावई	पुं·	घरातच ठेवून घेतलेला जावई	घरजँवाई (-जमाई)	son-in-low staying with his father- in-law
घरजिनगानी	स्त्री·	घरातील मालमत्ता	घर का माल-असबाब	family - property
घरट(-टी)	स्त्री·	भात भरडण्याचे जाते	धान से चावल निकालने का बड़ा जाँता	a large hand - mill
घरटी, घरटीस(अ)		घरागणिक	घर पीछे	per house
घरटीप	स्त्री·	गावातील घरगणती	घर गिनती	numbering of houses (in a village)
घरटे	न·	पक्ष्याने झाडावर बांधलेले घर	घोंसला, खोंता	a nest
घरठाण	न·	घर बांधलेल्या जमिनीचा तुकडा	मकान के नीचे का भूभाग	house-site
		2. पडक्या घराचा चौथरा	गिरे हुए मकान का चौंतरा	plinth of a ruined house
घरठाव	पुं·	1. दादला, नवरा	शौहर, पति	husband

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. रखेली म्हणून घरात दिलेला आश्रय	किसी स्त्री को रखेली के नाते घर में दिया गया सहारा	keeping a mistress in one's house
घरत	स्त्री·	अब्रूदार-कुलीन - स्त्री, गरती स्त्री	कुलीन घर की औरत	a decent and reputable woman
घरदार	न·	1. कुटुंब, कुटुंब परिवार	घरबार, परिवार	house hold, family
		2. घरातील सामानसुमान	घर की चीज़ वस्तु/असबाब	property
घरधनी	पुं·	घरचा मुख्य कारभारी, घरचा मालक	घर का मालिक, गृहस्थ	master of the house or the family
घरधनीण	स्त्री·	घरची मुख्य कारभारीण,- मालकीण	घर की स्वामिनी	mistress of the house, land-lady
घरपट्टी	स्त्री·	1. प्रत्येक घरावर आकारला जाणारा कर	गृहकर	house-tax
		2. घरटी वसूल करावयाची वर्गणी	हर मकान से लिया जानेवाला चंदा	subscription per household, collection per house
घरपिसा	वि·	घराचे वेड असलेला	गृहासक्त, घर के पीछे पागल	excessively attached to the house
घरपोच	वि·	घरापर्यंत पोचता केला जाणारा	घर वितरित	to be delivered at home, of home delivery
घरफूट	स्त्री·	कुटुंबाचे विभक्त होणे	अंतर्गत भेद, घर की फूट	rift in the family
घरफोडी	स्त्री·	घराची भिंत किंवा दार फोडून केलेली चोरी	सेंध मारकर हुई चोरी, नक़बज़नी	burglary
घरफोड्या	वि·	1. घर फोडून चोरी करणारा	सेंध मारकर चोरी करने वाला, नक़बज़न	a burglar

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेजी पर्याय
		2. घरात फूट पाडणारा	गृहभेदी, घर में झगड़ा लगानेवाला	one that foments dissension in a family
घरबश्या	वि·	'घरकोंबडा' पाहा	दे· 'घरकोंबडा'	vide 'घरकोंबडा'
घरबसल्या	अ·	विनायास, काही कष्ट न करता	घर बैठे, बिनायास	without any exertion
घरबारी	पुं·	गृहस्थ, कुटुंब वत्सल माणूस	गृहस्थ, कुनबेवाला आदमी	a family man
घरभरणी	स्त्री·	1. नव्या घराचा प्रवेश समारंभ	गृह प्रवेश की विधि	ceremony of entering a newly - built house
		2. नव्या वधूचा गृहप्रवेश समारंभ	दुलहिन का पतिगृह में पहले प्रवेश की विधि	ceremony of a bride entering for the first time her husband's house
घरभाऊ	पुं·	नातलग, भाऊबंद	भाईबंद, स्वजन	kinsman
घरभाडे	न·	घर राहण्याकरिता इ· द्यावयाचा ठराविक पैसा	मकान किराया, घरभाड़ा	house - rent
घरभेदी(-द्या)	न·	1. आपल्याच घराचे - कुटुंबाचे - रहस्य फोडणारा	घर का भेदी, फिरंट, दगाबाज़	one that discloses to others secrets of the family or of one's group, treacherous
		2. घरात कलह माजवून कुटुंब फोडणारा	गृहभेदी	one that foments dissensions in a family

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घरमेढचा	पुं·	घरचा कर्ता पुरुष, घराचा मुख्य आसरा	घर का आधार स्तंभ	main prop of the family
घरमेळी	अ·	आपापसात, घरातल्या घरात	आपस में, अंदर अंदर, परस्पर	between themselves, privately
घर राखणी(-ण)	स्त्री·	घराचे रक्षण, घराचा पहारा	गृहरक्षा	guarding of the house
घरवणी	न	छपरावरून गळणारे पावसाचे पाणी	बारिश का छप्पर से उतरने वाला पानी	rain water from the roof of a house
घरशिवणी	स्त्री·	घराची शाकारणी, कौले उलगडून व्यवस्थित रचणे	फेरवट, फेरौरी	re-thatching
घरसंसार	पुं·	घर प्रपंच, घर कारभार	घरगृहस्थी, संसार	household
घरा	पुं·	शरीराच्याअवयवात पडलेले छिद्र	छिद्र, सूराख (शरीर में)	a little hole or cavity in the flesh
घराणा **घराणे**	पुं·, न·	1. कुळ 2. गुरुपरंपरा, विशिष्ट विद्या वा कला चालविणार्यांची परंपरा	कुल, घराना, वंश, खानदान गुरुपरंपरा, कोई विद्या या कला चलाने वालों की परंपरा	ancestry, lineage school
घरोबा	पुं·	1. स्नेहसंबंध, जवळीक	स्नेह संबंध, मित्रता	friendly relation, intimacy
		2. घरठाव, लग्नसंबंध	ब्याह संबंध	marital relation
घरोसा	पुं·	कोळ्याची जाळी, जळमटे	(छत या दीवार पर लगे) मकड़ी के जाले	cobwebs
घर्षण	न·	घासणे	घर्षण	·rabbing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घवघवणे	अ·क्रि·	1. 'घमघमणे' पाहा	दे· 'घमघमणे'	vide 'घमघमणे'
		2. शोभणे	शोभना	to shine
घवघवीत	वि·	1. डोळ्यात भरणारा, ठसठशीत, ठळक	साफ/स्पष्ट दिखाई देनेवाला, दबीज, ध्यान पर चढ़ने वाला	whacking, dashing
		2. धष्टपुष्ट, गुबगुबीत	हृष्ट-पुष्ट, मोटा ताजा	full, plump
		3. देखणा	शानदार, सुंदर	handsome, excellent
		4. चमचमीत	विपुल, यथेष्ट	profuse
घस	स्त्री·	1. नुकसान, तूट, खोट	घाटा, नुकसान, हानि	loss
		2. झीज	छीज, घिसाई, ह्रास	wastage
		3. सोन्याचा कस	सोने को घिसने की कसौटी	testing of gold on a touch-stone
घसकन्	अ·	हिसकून, हिसका देऊन, जोराने	झटके के साथ, ज़ोर से	with a jolt, roughly
घसघशीत	वि·	भरपूर, पुष्कळ	भरपूर, विपुल	profuse
घसघस	स्त्री·	1. जिकिर	खींचातानी, भावताव	chaffering, haggling
		2. धुसपुस, कुरकुर, चडफड	कुढ़न, तनातनी	wrangling, grumbling
		3. कडाक्याचा वाद	किचकिच, विवाद	animated arguing and disputing
घसट	स्त्री·	स्नेहसंबंध, ज़वळीक, घरोबा	मित्रता, घनिष्ठता	intimacy, friendliness
घसटणे	अ·क्रि·	1. लगटून जाणे, घासून जाणे	सटकर जाना, घसिटना	to rub against, to shove rudely
		2. चोळवटणे	रगड़ा जाना	to be rubbed roughly
घसर	स्त्री·	(भाव) खाली येणे, मंदी	(भाव आदि का) गिरना मंदी	falling (of prices etc.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घसरगुंडी	स्त्री·	1. घसरत खालीयेण्याची क्रिया	रपटकर नीचे गिरने की क्रिया	sliding down
		2. घसरत खालीयेण्याचा खेळ	रपटकर नीचे गिरने का खेल	game of sliding or gliding down
		3. घसरत खालीयेण्याकरिता साधन	रपटकर नीचे आने का साधन	a slide
घसरट	वि·	1. निसरडा	फिसलनेवाला	slippery
		2. उताराचा	ढालवाँ, ढालू	sloping
घसरड **घसरडे**	स्त्री·, न·	पाय घसरण्याची शक्यता असलेली जागा	ऐसी जगह जहाँ फिसलने की संभावना हो	a slippery place
घसरणे	अ·क्रि·	1. पाय निसटून खाली पडणे	फिसलना, रपटना	to slip, to slide
		2. हल्ला चढविणे	धावा बोलना, बरस पड़ना	to fall upon, to assail briskly
		3. कठोर टीका करणे, निर्भर्त्सना करणे	कड़ी आलोचना करना	to criticise harshly, to scold
		4. चुकी - दोष- करणे	गलती करना	to err, to make a mistake
		5. पतन होणे, खाली पडणे	पतन होना, गिरना	to fall, to slip from
		6. क्षीण होणे (शरीर)	क्षीण होना, लड़खड़ाना	to become lean, to deteriorate
घसरा	पुं·	1. ओरखडा	खरोंच, खरोट, खराश	a rough rub
		2. रट्टा, सपाटा, तडाखा	घिस्सा, रगड़ा	a blow
		3. दटावणी	डाँट डपट, धमकी, धौंस	brow-beating
		4. खोट, नुकसान	घाटा, नुकसान	loss (in trade)
		5. दुर्दैवाचा घाला	दुर्भाग्य का हमला, आफ़त	blow of misfortune

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घसवट **घसवटा**	स्त्री·, पुं·	1. सराव, राबना	आदत, अभ्यास	incessant practice. constant use
		2. दाट ओळख, घसट	घनिष्ठता	intimacy
घसा	पुं·	1. अन्न आणि श्वास नलिका असणारा अवयव, कंठ	कंठ, हलक	throat
		2. आवाज	आवाज, कंठध्वनि	voice
घसाघस(-सा)	अ·	जोरजोराने, वेगाने	ज़ोर ज़ोर से, गति से	speedily, vehemently
घसारा	पुं·	1. झीज, क्षय	घटाव, घिसाव, घिसाई	depreciation
		2. ओरखडा, घसरा	खरोंच (-ट), ख़राश	a scratch
घस्मर	वि·	1. जाडभरडा	मोटा झोटा	rough
		2. बळकट, मजबूत	हट्टा कट्टा, मजबूत	sturdy and strong
		3. खादाड	पेटू	gluttonous
घळ	स्त्री·	(पाण्याने धुवून) डोंगरात पडलेली भेग, गुहा	पहाड़ में पड़ी हुई दरार या गुहा	a cleft
घळघळ(-ळा)	अ·	एकामागून एक ओघळत (अश्रू)	झड़ी लगाते हुए (आँसू) लगातार	flowing freely
घळघळणे	अ·	1. सैल-ढिले - होणे	ढीला ढाला होना	to become slack/ loose
		2. अशक्त वाटणे, गळाठणे	ढीला पड़ना, कमजोर होना	to feel weak
		3. एकसारखे वाहणे	झड़ी लगना, लगातार बहना	to flow freely
घळघळीत	वि·	1. ढिला, सैल	ढीला, ढीलाढाला	loose
		2. मोकळा, खुल्या दिलाचा	खुले दिल का, प्रांजल	frank, candid

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	अ·	भरपूर, सढळपणे	पूरी तरह, प्रचुर मात्रा में	abundantly
घळणे	अ·क्रि·	1. सैल होणे	ढीला ढाला होना	to become loose
		2. गळून पडणे, ओघळणे	गिरना	to drop down
		3. वाहाणे, धुवून जाणे	बह जाना, धोया जाना	to be washed away
घाई	स्त्री·	त्वरा, उतावळ	उतावली, तेज़ी, शीघ्रता	hurry, haste
घाऊक	वि·	1. ठोकळ, ठोकबंद	थोक	wholesale
		2. उक्ता	ठेके पर दिया हुआ	by contract
		3. सर्वच्यसर्व	पूरा, समूचा	all at once, in the lump
घागर	स्त्री·	मोठी कळशी, मोठा घडा	घड़ा, कलसा, गागर	a pitcher
घागरा	पुं·	1. (स्त्रियांचा) परकर	घाघरा, लहँगा	a petticoat, an underskirt of full size
		2. घुंगरु	घुंघरू	a small jingling bell
घागरी	स्त्री·	घुंगरु	घुंघरू	a small jingling bell
घाची	पुं·	तेली	तेली	an oil man
घाट	स्त्री·	1. घशातला मणी	गले के अंदर की घंटी, घाँटी, कौआ	larynx
		2. लंबक आपटून आवाज काढण्याचे काशाचे लोंबते पात्र	घंटा	a bell
	पुं·	1. सह्याद्री पर्वताची रांग	सह्य पर्वत की पंक्ति	range of Sahyadri mountains
		2. डोंगरावरील चढण्या - उतरण्याचा रस्ता	घाट, घाटी, दर्रा	a passage over a hill or mountain

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. नदी - तालाव इ· वर बांधलेल्या पायर्या	घाट (नदी, झील आदि पर उतरने का स्थान)	a quay, stairs on a river or lake
		4. आकार, घडण	गढ़न, बनावट, रचना	form, shape, fashion
		5. योजना, बेत	योजना, आयोजन	a project
		6. उठाव, कट	षड्यंत्र	a design, a plot
घाटण	न·	डाळ शिजवून घोटून केलेले कालवण	दाल पकाकर और रगड़ कर बनाया हुआ सालन	gram or pulse stir - red about, a mash
घाटणे	स·क्रि·	1. रगडून मऊ करणे	कड़छी से घुलाकर पकी हुई दाल को नरम करना	to mash or stir - about pulses
		2. वाटाघाट - चर्चा	चर्चा होना/करना	to debate, to discuss thoroughly
घाटमाथा	पुं·	डोंगराचा माथा, डोंगरावरचा पठार प्रदेश	पठार	plateau land on a hill, table-land
घाटा	पुं·	1. ओल्या हरभर्याचा टरफलासह दाणा	होला, बूट	a pod of green gram
		2. नुकसान, तोटा, तूट, खोट	घाटा, नुक़सान	loss
घाटी	स्त्री·	डोंगरातील चढण - उतरण	घाटी, दर्रा	a hill-passage
	वि·	घाटावरचा, देशावरचा	घाट याने सह्याद्री के पूर्व इलाके का	belonging to Desh
	पुं·	घाटावर राहणारा माणूस, महाराष्ट्रीय	घाट का निवासी, महाराष्ट्रीय	an inhabitant of Maharashtra
घाड	स्त्री·	जखम, क्षत	क्षत, घाव, ज़ख़्म	an ulcerous sore
	पुं·	कातकाम करण्याचे देशी सुतारी यंत्र	खराद, चरख	a carpenter's lathe

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घाण	स्त्री·	1. दुर्गंधी	बदबू, दुर्गंध	stench, offensive smell
		2. केर कचरा	कूड़ा कचरा, कूड़ा करकट	dirt, rubbish, litter, slop
		3. अव्यवस्था, अस्ताव्यस्तता, गडबडगोंधळ	गड़बड़ी, अव्यवस्था, गड़बड़ झाला	mess, disorder
	वि·	अस्वच्छ, अशुची	गंदा, मैला कुचैला	dirty
घाणणे	अ·क्रि·	वास मारणे, दुर्गंधी येणे	बदबू होना, गंधाना, दुर्गंध निकलना	to stink
घाणा	पुं·	1. रस पिळून काढण्याचे साधन (यंत्र)	कोल्हू	a sugar cane press
		2. जाते किंवा घाण्यात घालावयाचा घास	धान	the charge, materials thrown into the mill at one time
घाणी	स्त्री·	1. तेल गाळण्याचे यंत्र	कोल्हू	an oil mill
		2. चुना बनवियाची चक्की	चूना बनाने की चक्की	a lime-mill with its wheel-rut
घाणेरडा	वि·	अशुद्ध, अस्वच्छ, घाणीने भरलेला	गंदा, मैला कुचैला	dirty
घात	स्त्री·	काम सुरूकरण्यासाठी साधण्याची योग्य वेळ	घात, कार्य सिद्धि का अच्छा अवसर	proper time or period for an action
	पुं·	1. अनर्थ, नाश	नाश, अनर्थ	ruin, destruction
		2. नासाडी	ख़राबी, बरबादी	smash, foiling
		3. समान संख्यांचा गुणाकार	समान संख्याओं की गुणा	involution, raising to a power

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. विश्वासघात, दगलबाजी	विश्वासघात, दग़ाबाज़ी	treachery
घातक(-की)		1. दगलबाज, विश्वासघात की	ख़तरनाक, दगाबाज़	treacherous
		2. खुनी, मारेकरी	ख़ूनी, हत्यारा, क़ातिल	murderous
		3. मरणआणणारा, मारक	प्राणघातक, मारक	injurious
घातपात	पुं·	1. हत्या	ख़ून ख़राबा	killing
		2. लूटपाट	लूटपाट	plundering
घातवार	पुं·	घातकरणारा दिवस	घातवार	an inauspicious or ruinous day
घातवेळ	स्त्री·	अनर्थ किंवा मरण ओढून आणणारी वेळ	अनर्थ या मृत्यु आ पड़ने की वेला	an evil time
घातुक	वि·	मारक, उपद्रवकारी, विनाशक	मारक, विनाशक, ख़तरनाक	dangerous, harmful
घाबरगुंडी	स्त्री·	भयभीत होण्याची अवस्था	घबड़ा(-रा)हट, हड़बड़ी	bewilderment
घाबरट	वि·	भित्रा, बुजरा	डरपोक, कायर, बुज़दिल	nervous, coy, timid
घाबरटपणा	पुं·	भित्रेपणा, बुजरेपणा	कायरता, बुज़दिली	nervousness, timidity
घाबरणे	अ·क्रि·	1. भिण, बुजणे	घबड़ाना, डरना	to be afraid of, to become nervous
		2. भीतीने सरपटणे, जीव उडून जाणे	सहमना, हक्का बक्का होना	to be terrified
घाबरविणे	स·क्रि·	भीती दाखविणे	डराना	to scare, to terrify
घाबराघुबरा	वि·	अत्यंत भयग्रस्त	भयग्रस्त, हैरान, डरा हुआ	terrified

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घाम	पुं·	अंगाच्या छिद्रातून निर्माण होणारा द्रव	पसीना, स्वेद	sweat, perspiration
घामट	वि·	1. घामाने ओला झालेला 2. घामाचा वास मारणारा, घाणेरडा	पसीने से तर पसीने की बदबू निकलने वाला, गंदा	sweating stinking, filthy
घामाघूम	वि·	घामाने भिजलेला	पसीने से तरबतर	sweating and perspiring
घामोळे	न·	उष्णतेने अंगावर येणारी पुटकुळी	घमोरी, घुपेली, गर्मी दाता	a pimple or pustule arising from heat
घायकूत	स्त्री·	उतावळेपणा, घाई	जल्दी, जल्दबाजी, उतावली	vehement excitement and eagerness
घायकूतेपणा	पुं·	दम ननिघण्याची अवस्था, अतिशय अस्वस्थता	उतावलापन, जल्दबाजी	restlessness, excessive uneasiness
घायपात	पुं·	केवड्याच्या जातीतील एक लांब पात्याचे झुडुप ज्याच्या रेशांच्या दोर्या बनवितात	रामबाँस	cordage plant
घायाळ	वि·	जखमी	जख़्मी, घायल	wounded
	न·	'घायपात' पाहा	दे· 'घायपात'	vide 'घायपात'
घार	स्त्री·	उंच भरारी मारून खालचे भक्ष्य शोधणारा मांसाहारी एक पक्षी	चील	a kite
घारगा	पुं·	कणकीचा किंवा तांदळाच्या पिठाचा तळून केलेला गोडवडा	मीठा बड़ा, खँडबरा, खँडपुरी	a sweet puri or fried cake

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घारा	वि·	निळसर राखी रंगाचा, मांजरी डोळ्याचा	कंजी, कंजई	of the colour of cat's eyes
घालकाढ	स्त्री·	नसता उद्योग, वायफळ क्रिया, उलथापालथ	व्यर्थ क्रिया, उथलपुथल	an idle movement or action
घालणे	स·क्रि·	1. आत ठेवणे	भीतर डालना	to put into
		2. अंगात चढविणे	पहनना	to put on
		3. खुपसणे, घसडणे	घुसाना, प्रविष्ट करना	to thrust
		4. मांडणे, सुरू करणे (दुकान)	खोलना (दुकान)	to set up, to lay out, to establish
		5. वाढणे, पात्रात देणे (भात-भाजी)	परोसना	to serve, to help to
		6. देणे, टाकणे (अंडे)	देना (अंडा)	to lay (egg)
		7. बांधणे, रचणे (बांध, भिंत)	खड़ा करना, बनाना	to construct, to put
		8. उदाहरण देणे -, पुढे ठेवणे	सवाल पूछना	to set, to administer
		9. पाठविणे, लिहिणे (पत्र)	भेजना, लिखना	to send or write or post a letter
घालपिसे (-वेड)	न·	वेडाचे सोंग	पागलपन का बहाना	feigned madness
घालमेल	स्त्री·	1. उलथापालथ	उथल-पुथल	disorder, derangement
		2.गोंधळाची सरमिसळ	झंझट, झमेला	confused intermixture, jumbling
		3. गडबड, धांदल	गड़बड़ी, गड़बड़, दौड़ धूप	commotion, bustle
		4. उचापत	दाँवपेच, चालाकी	scheming and manoeuvring

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घालविणे	स·क्रि·	1. घालायला लावणे	डलवाना	to cause to put
		2. काढून टाकणे, हाकून लावणे	हटाना, निकाल देना	to expel, to turn away
		3. निरोप देणे, पाठविणे, धाडणे	बिदा करना, भेजना	the send, to despatch, to see off
		4. नाहीसाकरणे	नष्ट करना	to throw off, to wipe off
		5. कंठणे, काढणे	बिताना, गुज़ारना	to kill (time, youth), to pass off
		6. उधळून टाकणे	उड़ाना, बरबाद करना	to dissipate, to squander
		7. गमावणे	गँवाना, खोना	to throw away (an opportunity)
		8. वजा करणे, बाद करणे (गणित)	घटाना, कम करना (गणित)	to eliminate (arith.)
		9. मालविणे (दिवा)	बुझाना (दीया)	to extinguish
घाला	पुं·	हल्ला, स्वारी, चढाई	हमला, धावा, छापा	attack, assault
घाव	पुं·	1. प्रहार, आघात, मार	घाव, चोट, आघात	a stroke
		2. जखम	जख्म, क्षत	a wound
		3. नुकसान, खोट	नुकसान, घाटा	loss
घावन	न·	तळून केलेला एक मिष्ट पदार्थ	चीला, उलटा नामक मिष्ट पदार्थ	a kind of pan-cake
घास	पुं·	कोरभरअन्न, तोंडभरअन्न	ग्रास, कौर	a morsel, a mouthful
घासकाडी	स्त्री·	गवत, चारा	घासपात	fodder, grass or hay
घासटणे	स·क्रि·	घासणे	घिसना	to rub
	अ·क्रि·	नुकसान होणे	घाटा होना	to suffer loss

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घासणी	स्त्री·	1. घासण्याची क्रिया	माँजने की क्रिया	scrubbing
		2. (भांडी इ·) घासण्याकरिता घेतलेला काथ्या इ·	उबसन, घासपात या नारियल के रेशे का मुट्ठा	scrubbing stuff
		3. सतत चालणारी कचकच	खींचातानी, चख चख	constant chiding
घासणे	स·क्रि·	1. एक वस्तू दुसरीवर रगडणे	घिसना, रगड़ना	to rub
		2. भांडी स्वच्छ करणे	माँजना	to scrub
		3. पाठ करणे	रटना	to cram
घासलेट	न·	राकेल	मिट्टी का तेल	kerosene oil
घासाघीस	स्त्री·	1. मालाच्या किंमती बद्दल झगडा	भावताव, मोलतोल	haggling
		2. वादविवाद, वादावादी	वादविवाद, बकवास	arguing, squabbling, wrangling
घिरट(-टी)	स्त्री·	1. भात भरडण्याचे लाकडी किंवा दगडी जाते	धान दर-दराने का जाँता या चक्की (लकड़ी या पत्थर की)	wooden or stone hand-mill for husking paddy
		2. गस्त, पहारा	गश्त, पहरा	a round
		3. चक्कर	चक्कर	whirl, gyration
घिसाडघाई	स्त्री·	अतिशय - अविचारी - घाई	जल्दबाजी, उतावली	frantic haste
घिसाडी	पुं·	लोखंडी कामकरणारा कारागीर	लुहार	a blacksmith

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घिस्सा	पुं·	1. कुस्तीतील एक डाव, प्रतिस्पर्ध्याच्या मानेवर मनगट दाबणे	कुश्ती का एक दाँव	a certain twist amongst wrestlers
		2. धक्का	घिस्सा, धक्का	a blow, a sudden push or shove
घी		तूप	घी	ghee
घीवर	पुं·न·	तुपाततळलेली एक मिठाई	घेवर	a sweet cake fried in ghee
घीस	स्त्री·	झीज	छीज	wear
घुंघट	न·	तोंडावरून घेतलेले आच्छादन, पडदा, बुरका	घूंघट, बुरका	veil
घुंग(-गु)रटे	न·	1. चिलट	कुटकी, मच्छड़(-र)	a sandfly, a gnat, a mothlike insect
		2. एक तुच्छ जीवाणू	एक क्षुद्र जीव	a despicable creature
घुंगरू	न·	आत मोकळा खडा असलेली चांदीची पितळेची आवाज करणारी गोळी	घुँघरू	a jingling ball, a little ball bell
घुंगुरमाळ	स्त्री·	घुंगरांची लहान किंवा मोठी माळ	घुँघरुओं की छोटी या बड़ी माला	string of little ball-bells
घुंगुरवाळा	पुं·	घुंगरू लावलेले पायातले पोकळ कडे	पैर में पहनने का पोला घुँघरुओं वाला कड़ा	a hollow anklet with pebbles within making jingling sound

मराठी शब्द	व्या को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घुगरी	स्त्री·	सालपटासकट शिजविलेले धान्य(गहूं ,जोंधळा इ·)	धुघरी, घुघनी	grain boiled whole
घुटका	पुं·	घोट	घूँट, चुसकी	a gulp
घुटमळणे	अ·क्रि·	1. घोटाळणे, रेंगाळणे	ढील डालना, देर लगाना	to loiter, to linger, to hang about
		2. साशंक होऊन कां कूं करणे	हिचकना, हिचकिचाना, आगा पीछा करना	to hesitate
घुटी	स्त्री·	1. बाळाला रेच करण्याकरीता दिले जाणारे घरगुती औषध	घुट्टी	a homely medicinal dose for baby
		2. ऊसाचे पेर	ईख के दो गाँठों के बीच का भाग	an internode
घुण	पुं·	लाकूडपोखरणारा किडा	काष्ठ कृमि	an insect devouring wood, wood-worm
घुणाक्षर	न·	घुण किड्याने पोखरतांना केलेली आकृती	कृमि के खोदने से काष्ठ में पड़ी हुई आकृति	line bored by a wood- worm
घुणाक्षरन्याय	पुं·	सहजासहजी घडलेली गोष्ट	सहज होने वाली घटना	accidental or chance occurrence
घुणघुणा, घुणा	पुं·	नाकपुडीच्या आतील पातळ पडदा	नकसीर, नाक के बीच का पड़दा	the fleshy roof of the septum of the nose
घुण्या	वि·	दुर्मुखलेला, खिन्न	कुढ़ा हुआ, उदास, खिन्न	sullen, taciturn
घुबड	न·	एक रात्री फिरणारा पक्षी	घुग्घू, उल्लू	an owl

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घुमट	पुं·	मोठ्या इमारतीवर गोल आकाराचे आतून फोकळ असलेले आच्छादन	गुंबद (-ज)	a dome, cupola
घुमणे	अ·क्रि·	1. आवाज नादत राहणे, सर्वत्र दुमदुमणे प्रतिध्वनित होणे	गूँजना, प्रतिध्वनित होना	to resound, to emit a deep prolonged sound
		2. अंगात येऊन हूं हूं करीत राहणे	अभुआ कर हूं हूं करना	to pant and gasp (as under demoniac influence)
		3. पारव्या सारखा किंवा घुबडासारखा आवाज काढणे, पारवा - घुबड बोलणे	गुटरगूँ करना	to coo
घुमविणे	स·क्रि·	दुमदुमून टाकणे, प्रतिध्वनित करणे, आवाज भरून टाकणे	प्रतिध्वनित करना, आवाज भर देना	to reverberate
घुमा(-म्या)	वि·	1. न बोलणारा, मुखस्तंभ	मौनी, चुप्पा	reticent
		2. आतल्यागाठीचा	घुन्ना, अपने मन के भावों को गुप्त रखने वाला	reserved
घुमारा	पुं·	1. मांत्रिक	मांत्रिक	incantator, user of spells
		2. घुमणारा नाद	गूँज, अनुरणन, प्रतिध्वनि	reverberation, echo
		3. भूतबाधा, अवसर किंवा त्याचे घुमणे	प्रेत बाधा, भूतावेश या उसकी हूं हूं ध्वनि	demoniac afflatus or panting under its influence

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घुमावणे	स·क्रि·	गरगर फिरविणे, चक्कर देणे	घुमाना, फिराना, चक्कर देना	to revolve
घुरकणे	अ·क्रि·	1. गुरकावणे	घुड़कना, धमकना	to growl, to intimidate
		2. (वाघाने) गुरगुर करणे	गुर्राना	to snarl
घुरे	न·	1. फेपरे, अपस्मार 2. चक्कर, घेरी	मिरगी, अपस्मार चक्कर, मूर्च्छा, गश	attack of epilepsy giddiness
घुलकावणी	स्त्री·	फुसलावणी	धोखा देना, मोहित करना	beguiling, enticing
घुलकावणे	स·क्रि·	फूस लावून ठकविणे	धोखा देना, फुसलाना, ललचाना	to inveigle, to seduce
घुशी	स्त्री·	जोराने आत घुसून जाण्याची क्रिया	घुस-पैठ	a rude shove, a push in
घुसखोर	वि·	घुसून - न जुमानता - शिरलेला	जबरदस्ती घुसा हुआ	one entered forcibly, infiltrator
घुसडणे	स·क्रि·	1. जोराने आत घालणे, - शिरकविणे, दाबून बसविणे	घुसेड़ना, धँसाना, ठूँसना	to thrust, to force into
		2. अनधिकृतपणे शिरकविणे, - घालणे	जबर्दस्ती दाखिल करना, अनधिकृत रूप में प्रविष्ट करना	to interpolate, intercalate, insert unfairly
घुसणे	अ·क्रि·	जोराने - वेगाने आत शिरणे	घुसना, पैठना, बलपूर्वक प्रवेश करना, धँसना	to enter forcibly
घुसमटणे	अ·क्रि·	गुदमरणे, श्वास रोकला जाणे - अडणे	दम घुटना, साँस रुकना	to be stifled, to be suffocated
घुसविणे	स·क्रि·	'घुसडणे' पाहा	दे· 'घुसडणे'	vide 'घुसडणे'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घुसळखांब	पुं·	रवी बांधतात तो खांब	मथानी जिसके साथ रस्सी बांधी जाती है वह खंबा	the fixed post of churning apparatus
घुसळणे	स·क्रि·	1. दह्यात वगैरे रवी घालून जोराने फिरवीत राहणे	मथना	to churn
		2. गदगदा हलविणे	ज़ोर से हिलाना, झकझोरना, झँझोड़ना	to shake violently, to pull and push about
		3. बेजार करणे	हैरान-परेशान करना	to harass, to weary
घुस्सा	पुं·	1. राग, क्रोध	गुस्सा, क्रोध, नाराजी	fit of passion, anger, displeasure
		2. ठोसा	घूँसा, मुक्का	a blow
घुळी	पुं·	देवाला सोडलेला सांड	भगवान को समर्पित करके खुला छोड़ा हुआ सांड	a bull dedicated to deity and therefore set at liberty
घूस	स्त्री·	जमिनीला किंवा इमारतीला विळे पाडणारी मोठ्या उंदराची जात	घूस	a bandicoot, a rat
घृणा	स्त्री·	तिटकारा	घृणा, घिन, नफ़रत	disgust, aversion
घृतकुल्या	स्त्री·,ब·व	1. तुपाचे पाट	घी की नदियाँ	rivers of ghee
		2. चमचमीत जेवण	विपुल और मिष्ट भोजन, जायकेदार खाना	abundant and nice feast
घृतकुल्या मधुकुल्या	स्त्री·ब·व·	1. तुपा - मधाचे पाट	घी-शहद की नदियाँ	rivers of ghee and honey
		2. पक्वान्नाची रेलचेल	मिष्टान्न की विपुलता	rich and abundant food
घे घे	स्त्री·	1. नेटाचा प्रयत्न	जोरदार कोशिश	determined effort

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. निकराचा लढा, हातघाईची लढाई	घमासान लड़ाई	vehement attack, vigorous battle
घे घेमार	पुं·	'घे घे' पाहा	दे· 'घे घे'	vide 'घे घे'
घेणे	स·क्रि·	1. ग्रहण करणे, हाती पकडणे	लेना, ग्रहण करना	to take, to catch hold of
		2. स्वीकारणे	स्वीकार करना	to receive, to accept
	न·	दिलेले कर्ज, उसनवार दिलेली रक्कम	पावना, वह द्रव्य जो दूसरे से पाना है	money lent out, loan to be collected
घेणेकरी	पुं·	1. उसने किंवा कर्ज देणारा	लेनदार, लहनेदार	a creditor
		2. सावकार	महाजन	a money-lender
घेणेदेणे	न·	कर्जव्यवहार, सावकारी	लेना देना, लेना-पावना	borrowing and lending
घेर(-रा)	पुं·वि·	1. कुंपण	घेरा, एहाता, बाड़ा	an enclosure
		2. घोळ (परकराचा इ·), परीघ	घेरा, परिघि, दायरा	circumference
		3. शेंडी भोवती राखलेला गोल केसांचा भाग	चोटी के चारों ओर रखे हुए बाल	a circular hairy patch round the tuft on top of head
		4. वेढा	घेरा, मुहासरा	besieging
घेरणे	स·क्रि·	1. वेढणे	घेरना, आवेष्टित करना	to surround, to besiege
		2. पेचात पकडणे	फँसाना	to hem in, to involve in difficulties
		3. पछाडणे (भुकेने, झोपेने इ·)	परेशान करना	to overwhelm, to seize
घेराव	पुं·	वेढा	घेरा, मुहासरा	a gherao, besieging

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घेरी	स्त्री·	चक्कर, मूर्च्छा	चक्कर, मूर्च्छा, ग़श	dizziness, vertigo
घेवडा	पुं·	वालाच्या जातीची द्विदल बियांची शेंग किंवा झाड	बाकला	a bean
घेवदेव, घेवाण देवाण	स्त्री·	1. घेण्यादेण्याचा व्यवहार	लेन देन, लेना-देना	transaction, dealings
		2. व्यापार - व्यवहार, सौदा	खरीद - बेची, सौदा	trade, business
घेवारी	पुं·	1. ठोकबंद माल खरेदी करून किरकोळीने विकणारा व्यापारी	थोक माल खरीदकर फुटकर बेचनेवाला, बिसाती	a retailer
		2. शेतीचा माल (धान्य, फळे इ·) ठोकबंद खरेदी करणारा	खेती का माल (अनाज, फल आदि) थोक ख़रीद करने वाला व्यापारी	wholesale dealer of agricultural produce
घोंगडी घोगडे	स्त्री·,न·	1. कांबळे ओबड धोबड लोकरी सुताचे विणलेले पांघरूण	कमली	a woollen coarse blanket
		2. भानगड, अवजड जबाबदारी	झमेला, झंझट	a burdensome task
घोंघवणे	अ·क्रि·	(माश्यांची) जोराने गूं गूं आवाज करणे	भिनभिनाना	to buzz vociferously
घोंघावणे	अ·क्रि·	1. गरजणे (समुद्र)	गरजना (समुद्र)	to roar
		2. सूं सूं करीत जोराने वाहणे (वारा)	भायँ भायँ करते बहना (हवा)	to hiss, to whiz, to bluster

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घों घों	अ·	सूं सूं, जोराने आवाज करीत	भायँ भायँ	blusteringly, whizzingly
घोकणे	स·क्रि·	1. पाठ करणे, तेचतेच पुनः पुनः म्हणणे	रटना	to cram, to con
		2. तीचतीच गोष्ट पुनः पुनः सांगणे	एक ही बात बार बार कहते रहना	to repeat, to harp upon
घोकंपट्टी	स्त्री·	तेचतेच घोकण्याची क्रिया	रटंत, रटाई, रटन	conning, cramming
घोक्या	वि·	घोकंपट्टी करणारा	रटने वाला	crammer
घोग(-घ)रा	वि·	फुटका, बसका, खरखरीत येणारा (आवाज)	भारी, भर्रायी हुई, बैठी हुई (आवाज़)	hoarse, cracked (voice)
घोट	पुं·	घुटका	घूँट	a gulp
घोटणे	स·क्रि·	1. वाटून एकजीव करणे, खलणे	घोटना, रगड़कर बारीक करना या लपसी बनाना	to levigate
		2. घासून गुळगुळीत करणे	रगड़कर चिकना बनाना	to rub hard as to make smooth, to polish
		3. गिळणे, घशाखाली उतरणे	निगलना	to gulp
		4. पाठ करून पक्के करणे	रटकर कंठस्थ करना	to cram as to commit to memory
		5. गिरविणे	घोंटना, कापी के अक्षरों पर बिना स्याही के कलम चलाना	to copy model letters, to imitate model letters closely
		6. सहन करणे भोगणे	पी जाना, बर्दाश्त करना	to endure, to suffer
घोटविणे	स·क्रि·	(कित्ता अक्षर) गिरवून घेणे	घोटवाना	to make to copy model letters

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घोटा	पुं·	1. घोटून एकजीव केलेले मसालायुक्त भांगपेय	भाँग, भंग	a hemp beverage levigated with water and spices
		2. भांग घोटण्याचा रगडा	घोटा, भाँग घोटने का बट्टा	a pestle, a muller
		3. पाया जवळच्या सांध्याचे वर आलेले हाड	टखना, एड़ी के ऊपर की हड्डी की गाँठ	an ankle
घोटाळणे	अ·क्रि·	1. रेंगाळणे, घुटमळणे	हिचकिचाना	to eddy, to hesitate
		2. गोंधळणे, बावरणे	असमंजस में पड़ना	to be perplexed, to be non-plussed
घोटाळा	पुं·	1. गडबड गोंधळ	घपला, गड़बड़ी, गोलमाल	a mess, bungle, chaos
		2. न कळण्याची अवस्था, किंकर्तव्यमूढता	असमंजस, दुविधा	confusion, non-plus, perplexity
घोटीव	वि·	1. घोटून गुळगुळीत केलेला	घोटा हुआ, घोटकर चिकना बनाया हुआ	polished, finished
		2. चकचकीत केलेला	चमकदार, चमकीला	made glistening
		3. गिरवून वळणदार बनविलेले (अक्षर)	घोंटकर सुघड़ किया हुआ (अक्षर)	polished, finished (handwriting)
घोडका(-क्या)	पुं·	मोतद्दार	साईस	a groom
घोडगा घोडगी	पुं·,स्त्री·	वयाने मोठा (-ठी) पण अजून पोरकट मुलगा अथवा मुलगी	युवा पुरुष या स्त्री	a frivolous adolescent
घोडचूक	स्त्री·	फार मोठी चूक, प्रमाद	बहुत बड़ी गलती, प्रमाद	a gross blunder
घोडजावई	पुं·	फार मोठ्या वयाचा जावई	बड़ी उम्र का जमाई	an aged son-in-law

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घोडदळ	न·	घोडेस्वार सैनिकांची पलटण	अश्वारोही सेना, घुड़सवार सेना	a cavalry
घोड दौड, घोड चवड	स्त्री·	घोड्याची धावगती	घुड़दौड़, घोड़ों की दौड़	a gallop
घोडनवरा	पुं·	वयाने बदूच मोठा असलेला वर	बड़ी उम्र का दूल्हा	an aged bride - groom
घोडनवरी	स्त्री·	वयाने बरीच मोठी झालेली वधू	बड़ी उम्र की दुल्हन	an aged bride
घोडपाळणा	पुं·	घोड्यावर (दोन उभ्या आधारावर) टांगलेला पाळणा	स्टैन्ड पर लगाया हुआ पालना या झूला	a cradle suspended from a stand
घोडमल्ली	स्त्री·	बुद्धिबळात राजाला घोड्याने शह देऊन केलेली मात	शतरंज के खेल में घोड़े के मुहरे से राजा को शह देकर मात करना	a mode of giving checkmate (in chess-playing) by the knight
घोडविवाह	पुं·	विजोड लग्न (प्रौढ पुरुषाचे बाल वयाच्या मुलीशी)	बेढंगा, बेजोड़ विवाह (प्रौढ़ पुरुष का अल्पवयीन बालिका के साथ)	ill - matched marriage
घोडशाळ (-ळा), घोडसाळ	स्त्री·	तबेला, घोडे बांधून ठेवण्याची जागा	घुड़साल, अस्तबल, अश्वशाला	a stable
घोडा	पुं·	1. मानवाने स्वारी साठी पाळलेले एक चार पायांचे जनावर	घोड़ा, अश्व	a horse
		2. बुद्धिबळातील एक मोहरे	शतरंज का एक मोहरा	the knight at chess

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. बंदूक इ· चा चाप - खटका	बंदूक आदि का खटका	cock of a gun etc.
		4. उभी चौकट (टाइपांच्या केसी किंवा फळां ठेवण्याची)	चौकी, पीठ, स्टैन्ड, आधार	a stand or frame for support
		5. दुबेळके असलेला आधार (पालखी, गाडीचे जूं इ·चा·)	दुशाखवाला डंडा जिस पर बम आदि टेका जाना है	a two-forked stick over which a pole of a palanquine or the yoke of a load-cart rests
		6. वयात आलेला पण बेअकली मुलगा	बड़ी उम्र का बुद्धू लड़का	a term for a big hibberly boy
घोडामैदान	न·	परीक्षा करण्याची वेळ अथवा स्थळ	कसौटी का समय या मौक़ा	time or place for testing
घोडी	स्त्री·	1. घोड्याची मादी	घोड़ी	a mare
		2. मृदंग इ· ठेवण्याचं उभी चौकट किंवा घडवंची	घडौंची	frame to support, a stand
		3. वाढलेली पण बेअकली मुलगी	बड़ी उम्र की अल्हड़ लड़की	a mature girl without sense
घोडे	न·	घोडा अथवा घोडी (सर्व सामान्यवाची शब्द)	घोड़ा या घोड़ी	a horse in general
घोण	स्त्री·	गोम	कनखजूरा, गोजर	a sort of centipede
घोणस	पुं·	एक अत्यंत विषारी सर्पाची जात	अजगर जाति का एक जहरीला सर्प	a species of Boa
घोर	वि·	1. भयंकर	घोर, भयंकर, डरावना	frightful, horrible, terrific

मराठी शब्द	व्या· को	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गाढ, दाट	गहन, गहरा, निबिड़	deep, gross, thick
		3. तुंबळ, तुमुल	घमासान, घनघोर, जबर्दस्त	furious, fierce
		4. अचाट, विलक्षण	अद्भुत, असाधारण, अनोखा	huge, prodigious, monstrous
	पुं·	1. खर्जाचा स्वर	खरज का स्वर	the bass
		2. घरघर	घटका	rattling in the throat (of a dying person)
		3. मनस्वी चिंता	तीव्र चिंता, फ़िक्र	painful anxiety, acute apprehension
		4. आकांत, रडारड	आक्रोश, रोना धोना	loud hawling
घोरणे	अ·क्रि·	झोपलेल्या माणसाने घशा - नाकातून घर्र आवाज काढणे	खर्राटे भरना	to snore
	न·	झोपेत नाका - घशातून काढलेला आवाज	खर्राटा	snoting, snore
घोरपड	स्त्री·	1. पालीच्या जातीतील आकाराने बराच मोठा कणखर नखाचे पाय असलेला सरपटणारा प्राणी	गोह	an ignana
		2. त्रासदायक जबाबदारी	झंझट, आफ़त, बला	a troublesome responsibility
घोष	पुं·	1. सतत पुकार या ध्वनी	घोष, नारा	a deep continuing sound
		2. गौळवाडा	ग्वालों की बस्ती	an inhabitation of cowherds
घोषणा	स्त्री·	1. दवंडी	घोषणा, मुनादी, ऐलान	proclamation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. गर्जून सांगितले जाणारे ब्रीदवाक्य	घोषणा, नारा	slogan
घोस	पुं·	फुलांचा वा फळांचे गुच्छ, लगडलेल्या फुलांचा वा फळांचा समूह	फलों का गुच्छा, घौर	a bunch or cluster (of flowers, fruits)
घोसबाळी	स्त्री·	मोती लगडलेला कानाचा एक दागिना	कान की बाली जिसमें मोतियों के गुच्छे लगे होते हों	an ear-ring with a cluster of pearls
घोसाळ	वि·	1. घोसांनी लगलेला	घौदों से लदा हुआ	thick with bunches or clusters
		2. गुटगुटी	हृष्ट पुष्ट, हट्टा कट्टा	plump and sturdy
घोसाळे	न·	दोडक्याच्या जातीतील एक भाजी फळ	घियातरोई, घिया तुरई	a vegetable, soap squash
घोळ	पुं·	1. तीचतीच चर्चा, वादविवाद, काथ्याकूट	एक ही बात की बार बार चर्चा, वादविवाद, बेकार की बहस	repetition of the same item of discussion
		2. घोटाळा, गोंधळ	गड़बड़ी, अव्यवस्था, गोलमाल	disorder, confused and perplexed state
		3. त्रेधा	परेशानी, उलझन, पसोपेश, हड़बड़ी	bewilderment, botheration
		4. धावाधाव, धामधूम	दौड़धूप	hurry-skurry, busy bustling
		5. घेर (लुगडे इ· चा)	झोल	the skirt
		6. धान्य सुपात घोळण्याची क्रिया	अनाज सूप में बार बार हिलाने की क्रिया	shaking grains about in a (scuttle form basket)
	स्त्री·	1. एक पालेभाजी	कुलफा, बथुआ (एक साग)	a kind of green vegetable

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. दरी, कपार, घळ, खबदड	कंदर, कंदरा, खोह, दर्रा	a cavern, a cave, a deep hollow
घोळका	पुं·	जमाव, समुदाय, गर्दी	भीड़, जमाव, जमघट	a multitude, a group
घोळणा	पुं·	1. भात चाळावयाची वेळूची चाळणी	बाँस की चिप्पड़ की बनाई हुई छलनी (धान छानने के लिये)	a sieve for sifting paddy - grains
		2. दांडीच्या टोकाला कापडाची चेंडूसारखी गुंडाळी केलेले धान्य भाजताना ते हलविण्याचे साधन	धान भूनते समय उसको हिलाने के लिये बनाया हुआ औजार	ball of cloth attached at the end of a stick to stir about grain whilst parching it
घोळणे	स·क्रि·	1. सुपात घेऊन धान्य हलविणे	पछोड़(-र) ना, सूप से फटकना	to shake about in a sieve
		2. लेपणे, माखणे	पोतना, चुपड़ना	to smear in (sugar etc.)
		3. सतत मनात येत राहणे	मन में चिंतन करते रहना	to revolve mentally, to ponder
		4. तासून गुळगुळीत करणे	तराश कर चिकना करना	to smooth (by scraping etc.)
		5. सरावणे, वहिवाटणे	अभ्यस्त होना, आदत पड़ना	to accustom to
घोळविणे	स·क्रि·	1. मनन करणे, चिंतन करणे, पुनः पुनः मनात आणणे	बार बार मन में लाना, चिंतन करना	to revolve in mind
		2. सतावणे	सताना	to harass
		3. पत्ते पिसणे	फेंटना, गड्ड मड्ड करना (ताश)	to shuffle (cards)
		4. लेप चढविणे	लेप चढ़ाना	to smear

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
घोळून घोळून	अ·	1. तेचतेच पुन:पुन: म्हणून	एक ही बात बार बार करते हुए	repeatingly
		2. आलटून पालटून	अदल-बदल कर, घुमा फिरा कर	changingly, by turns
घोळसणे	स·क्रि·	1. रगडणे, दडपणे, रगडत लोळविणे	पटकना और घुलाना, कुचलना, मसलना, रौंदना	to roll and rub about roughly
		2. मिसळणे	मिलाना	to mix with
घ्राण	न·	नाक	नाक, नासिका	nose
घ्राणेंद्रिय	न·	वासघेण्याचे इंद्रिय, नाक	घ्राणेंद्रिय	organ of smell

च

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
च़	प्रत्यय	1. नाम, सर्वनाम, विशेषण किंवा अव्यय यांच्या शेवटी हा प्रत्यय लावला असता तो निश्चय, खात्री, वैशिष्ट्य दर्शवितो- जसे 'रामच़ ज़ाईल' 'चांगलाच़ आहे' इ·	ही (जैसे 'राम ही जायेगा' 'हम ही कर लेंगे' आदि निश्चय या वैशिष्ट्य बताता है)	an affix of emphasis, expressing positiveness
		2. क्रियापदाच्या शेवटी जोडला असता आग्रह, निश्चय वा खात्री दर्शवितो, जसे 'राम जाईलच़' 'मी करीनच़' इ·	और क्रिया के साथ लगने से 'राम जायेगा ही ' इस तरह निश्चय, आग्रह बताता है	exactness, peremptoriness, particularity, certainty etc.
चंग	पुं·	1. कमरेच़ा दोरा-पट्टा	कमर बंद	a girdle
		2. काचा, पचंग	कच्छ	tuck of the garment worn
चंगळ	स्त्री·	1. रेलचेल, विपुलता, लयलूट	रेलपेल, समृद्धि	abundance, overflowing plenty
		2. मौज़, मजा	मौज, चैन	pleasure
चंगीभंगी	स्त्री·	1. विलासी, दुराचारी	बदचलन, छैला, रंगीला	dissolute

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. दुर्व्यसनी	नशेबाज़	addicted (to intoxicating drugs)
चंचल	वि·	1. अस्थिरमनाचा, डळमळीत	चंचल, अस्थिर, डाँवाडोल	fickle, capricious
		2. चपळ, चुळबुळा	चपल, चुलबुला	restless, fidgety
		3. रंगेल	मनमौजी, शोख	amorous
चंची	स्त्री·	पान-तंबाखू-चुन्याची डबी इ· ठेवून कमरेला खोचतात ती पिशवी	बटुआ, पोतिया, पान-तमाकू आदि की खानेवाली थैली	a small bag for keeping betel-leaves, chunam etc.
चंचू	स्त्री·	चोंच	चोंच	a beak
चंचूप्रवेश	पुं·	(लाक्ष:) थोडासा वाव	प्रवेश मात्र	getting a finger in, a slight entrance into
चंडाळ	पुं·	'चांडाळ' पाहा	दे· 'चांडाळ'	vide 'चांडाळ'
चंडाळी	स्त्री·	घोरकृत्य, दुष्ट कृत्य	चांडाल कर्म, दुष्ट कर्म	a monstrous act
चंदन	न·	1. सुंगधी लाकडाचे झाड किंवा त्याचे लाकूड	चंदन वृक्ष, संदल या उसकी लकड़ी	sandal tree or its fragrant wood
		2. चंदन लाकूड उगाळून केलेले गंध किंवा लेप	चंदन का किया हुआ तिलक या लेप	a pigment of sandal-wood for the forehead or the body
		3. (लाक्ष:) वाटोळे, सर्वनाश	(लाक्ष·) सर्वनाश, बरबादी	(fig.) annihilation
चंदनी	वि·	चंदनाचा	चंदनी, चंदन का	of sandal wood
चंदा	पुं·	1. 'चंद्र' पाहा	दे· 'चंद्र'	vide 'चंद्र'
		2. वर्गणी	चंदा, उगहनी	subscription

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चंदी	स्त्री·	1. गुरांचा चारा	रातिब, सानी	daily food of cattle, horse etc.
		2. आहार	खुराक	regular provision of a household
चंदेरी	वि·	1. चंद्रप्रकाश असलेली (रात्र)	चांदनी (रात)	moonlit (night)
		2. पांढरा शुभ्र, रूपेरी	सफ़ेद, धौला, चाँदी के जैसा	white like moon, light, silvery
चंद्र	पुं·	1. चांद, चंद्रमा	चंद्र, चंद्रमा, चाँद	the moon
		2. कोणताही उपग्रह	कोई भी उपग्रह	a satellite
		3. मोर पंखावरील अर्धचंद्र चिह्न	मोर पंख का अर्ध चंद्राकार चिह्न	an eye in the peacock's feather
चंद्रकला	स्त्री·	1. चंद्राच्या सोळा कलांपैकी प्रत्येक	चंद्रमंडल का सोलहवाँ भाग	a digit; one-sixteenth of the Moon-orb
		2. काळ्यां रंगाची एक विशिष्ट प्रकारची साड़ी	काले रंग की एक विशेष प्रकार की साड़ी	a particular kind of sari
चंद्रकांत	पुं·	कवि कल्पनेतील चंद्र किरणांनी पाझरणारा मणि	चंद्रकांत (चंद्रकिरणों से पसीजने वाला मणि)	a fabulous gem which dissolves under the influence of moon-rays
चंद्रकोर	स्त्री·	1. 'चंद्रकळा (1)' पाहा	दे· 'चंद्रकळा (1)'	vide 'चंद्रकळा (1)'
		2. स्त्रियांच्या कपाळावरील एक दगिना	अर्ध चंद्राकार बिंदी	a half-Moon ornament on women's forehead
चंद्रज्योत	स्त्री·	एक उडविण्याचे दारूकाम	एक आतिशबाजी	a kind of fire-work

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चंद्रबळ	न·	चंद्रग्रहाची अनुकूलता	चंद्रग्रह की कृपा दृष्टि या अनुकूलता	propitiousness of the Moon
चंद्रबिंब	न·	पूर्णचंद्राचा आकार	पूर्ण चंद्रमंडल	the full lunar disc
चंद्रमौळी	वि·	छप्पर मोडलेले घर	टूटा हुआ (छप्पर जिसमें से चाँद सीधा दीख पड़ता है)	ruined roof
	पुं·	डोक्यावर चंद्रधारण करणारा शिव	चंद्रमौलि, शिव	an epithet of Shiv
चंद्रहार	पुं·	गळ्यातघालण्याचा एक सोन्याचा दगिना	एक तरह का सोने का कंठहार	a golden necklace of women
चंपी	स्त्री·	'चप्पी' पाहा	दे· 'चप्पी'	vide 'चप्पी'
चंबू	पुं·	1. अरूंद तोंडचे मोठ्या पोटांचे पाणी पिण्याचे भांडे, गडवा	तंग मुँह का लोटा, गडुआ	a metal vessel with a belly and tapering neck
		2. खुजा, सुरई	सुराही	a goglet
चंबूगवाळे	न·	घरातले सर्व सामान, बिर्हाड बाजले	बोरिया बिस्तर, बर्तन-कपड़े आदि माल-असबाब	one's goods and chattles
चकचकणे	अ· क्रि·	झळकणे, झगमगणे	चमकना, जगमगाना, कौंधना	to glitter, to glisten, to shine
चकचकाट	पुं·	झगझगाट, प्रकाश	जगमगाहट, चमक, दमक	refulgence, brilliancy, brightness
चकचकीत	वि·	झगझगीत, प्रकाशणारा, उजळ, चमकणारा	चमकदार, जगमगानेवाला, चमकीला	bright, brilliant, glossy

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चकचकीतपणा	पुं·	झगझगीतपणा, उजळपणा, चकाकी	चमक, जगमगाहट	brilliancy, brightness, glossiness
चकणा	वि·	तिरळा, तिरळ्या डोळ्याचा	ऐंचा-ताना	squint
चकणे	अ· क्रि·	1. फसणे, फसगत होणे	धोखा खाना, छला जाना	to be befooled or tricked
		2. वाट चुकणे	भुलावे में पड़ना	to lose one's way
चकती	स्त्री·	1. गोल पातळ तुकडा	चकती, टिकिया, गोल पतला टुकड़ा	a circular, flat and thin thing
		2. फाक	खाँप, फाँक	slice
चकंदळ	न·	1. चामडीच्या रोगाने बांधलेला गोल भाग	दाद, चर्म रोग से बाधित चमड़ी पर का गोल भाग	ringworm-like circular patch on skin, blotch
		2. गोल टुकडा, खाप	गोल टुकड़ा, फाँक	a slice
चकदा	पुं·	चामडीवर दिसणारा गोल रोग	चकत्ता, त्वचापर पड़ा हुआ गोल दाग	a circular blotch
चकनाचूर	पुं·	1. भुगा, चुरा	बुकनी, चूरा	shattered or shivered mass
		2. सत्यानाश	सर्वनाश, बरबादी	ruin, destruction
चकमक	वि·	1. झळझळीत, उजळ, झकपक	चमकीला, प्रकाशयुक्त	bright, shining
		2. नीटनेटके, सुशोभित, सुव्यवस्थित	टीपटापवाला, शानदार, सुगठित	neat, tidy, clean and orderly
	स्त्री·	1. टापटीप, नीटनेटकेपणा	टीपटाप, सफ़ाई	neatness, tidiness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. शोभा, सजावट	ठाठ बाट, सजावट	adornment, decoration
चकभूल	स्त्री·	1. भ्रांती, संभ्रम	संभ्रम, धोखा	bewilderment
		2. फसगतीने झालेली चूक	भूल, गलती	an error by misunderstanding
		3. अचंबा, आश्चर्य	आश्चर्य, अचंभा, ताज्जुब	astonishment, amazement
चकमक	स्त्री·	1. ठिणगी पाडण्याचे साधन (गारगोटी, पोलाद)	चिनगारी जलाने के/आग झाड़ने के साधन (चकमक का पत्थर और फौलाद)	flint and steel for striking fire
		2. पोलाद	फौलाद	the steel
		3. (लाक्षः) झटापट	झकझक, संघर्ष, भिड़ंत	collision, clashing
		4. लढाई	लड़ाई	fight
चकमकणे	अ· क्रि·	चकाकणे, चमकणे	चमकना, कौंधना	to gleam, glitter, flash
चकरणे	अ· क्रि·	1. भ्रमणे, भ्रमात पडणे, चुकणे	भुलावे में पड़ना, भुलाना, बहकना	to be bewildered, to be confused, to be led astray
		2. फोफावणे ('उसाचा फड चकरला आहे')	पनपना, फूलना-फलना	to shoot up rapidly
चकरावणे	अ· क्रि·	चकित होणे, स्तंभित होणे	चकराना, चकित/हैरान होना, सकपकाना	to be perplexed, to be confounded, to be bewitched
चकला	पुं·	शहराचा एक भाग, पेठ, मोहल्ला	शहर या कस्बे का एक भाग, टोला, मुहल्ला	a ward

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
च़कली	स्त्री·	जिलबीच्या आकाराचा एक तळलेला खमंग पदार्थ	एक गोल नमकीन खाद्य पदार्थ	a round and spicy fried eatable
च़कवणी	स्त्री·	1. दिशाभूल	भुलावा, झाँसा, चकमा, जुल	bewilderment, confounding
		2. फसवणूक	छल प्रपंच, धोखा, फरेब	deceit, befooling
च़कवा	पुं·	1. चक्रवाक पक्षी	चकवा, चक्रवाक, सुर्ख़ाब	Brahmany duck, Anas casarca
		2. भूलपाडणारे पिशाच	चकमा देकर घुमाने वाला एक पिशाच	a kind of ghost that confounds
च़कविणे	स· क्रि·	1. फसविणे	छलना, चक्कर में/भुलावे में डालना	to beguile, to deceive
		2. चकित करणे	विस्मित करना, चकित करना	to astound, to fascinate
च़काकणे	अ· क्रि·	तेज फेकणे	चमकना	to glitter, to shine brightly
च़काकी	स्त्री·	तेज़, कांती	चमक, ओप	gleaming, glare
च़काटी (-ट्या)	स्त्री·	गप्पा, फालतू गोष्ट	बेकार की बात, इधर उधर की बात, गप	idle talk
चकार	पुं·	1. 'च' उच्चार	चकार, 'च' या उसकी ध्वनि	the sound
		2. (लाक्ष:) एकही शब्द नेहमी, नकारात्मक उपयोग	चूँ, चीं-चिपड, एक भी शब्द (नकारात्मक, उपयोग)	a single word (always negatively used)
चकित	वि·	आश्चर्याने थक्क, विस्मित	चकित, विस्मित, हैरान	dazzled, confounded

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चकोतरा	पुं·	पपनस, बंपारा (एक मोठे गोलाकार आंबट फळ	पचनस	a pompelmoose, citrus decumana
चकोर	पुं·	एक पक्षी (चंद्राचे किरण पिऊन राहतो असे कवी मानतात	चकोर पक्षी (जो चंद्रमा की किरनों पर जीता है ऐसा कवि मानते है)	Greek partridge
चक्क	वि·	1. उजळ, लख्ख 2. स्वच्छ 3. थक्क, चकित	उज्ज्वल, चमकदार साफ़ चकित, भौंचक	bright, gleaming clean, fine lost in wonder
	अ·	बिलकुल, अगदी	साफ़ साफ़, कतई	utterly, altogether
चक्कर	न·	1. चाका सारखी वस्तू, चाक, चक्र	चक्कर, पहिये जैसी वस्तु	a wheel, a ring, a wheel-like thing or play-thing
		2. फेरा, चुन्याच्या घाण्याची चाकोरी	फेरा, घुमाव	a round, a wheel-rut
	स्त्री·	घेरी, भोवळ	चक्कर, सिर का घूमना, गश	giddiness, vertigo
	वि·	चक्रम, लहरी, माथेफिरू	सनकी, सिरफिरा, घनचक्कर	freakful, fitful
चक्का	पुं·	पाणी काढून टाकलेले दही	गाढ़ा दही, दही का थक्का, पनीर	coagulated curds
चक्काचूर	वि·	'चकनाचूर' पाहा	'चकनाचूर' दे·	vide 'चकनाचूर'
चक्की	स्त्री·	1. जाते 2. पीठ करण्याचे यंत्र	चक्की, जाँता आटा पीसने का यंत्र (गेहूँ, धान पीसने का यंत्र)	a hand-mill, a quern flour mill
चक्र	न·	1. फिरणारी गोलकार वस्तू	घूमनेवाली गोलाकार वस्तु, चक्र	any circular revolving object, a disc

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चाक (गाडीचे कुंभाराचे)	पहिया, चाक (गाड़ी का, कुम्हार का)	a wheel (of a cart, of the potter)
		3. चाकाच्या आकाराचे गोल अस्त्र ('सुदर्शन चक्र')	एक गोल अस्त्र ('सुदर्शन चक्र') (जो फेंककर मारा जाता था)	a circular missile, discus or sharp circular weapon
		4. तळहात किंवा पाऊल यावरील चिह्न (रेषा)	हथेली या तलवे पर की मंडलाकार रेखाएँ	peculiar lines on the palm or sole
		5. सैन्य, फौज	सेना, फौज	an army, a host
		6. रहाटगाडग्याचा रहाट	रहँट (जिस पर पानी लाने वाली मटकियों की माला फिरती है)	a water-wheel
		7. मोटेचा दोर ज्यावरून जातो ती कप्पी	कप्पी, पुली, घिरनी	a pulley
		८. मुलांचे एक खेळणे	चकरी, चकई (खिलौना)	a round-shaped toy
		९. राष्ट्र, देश	राष्ट्र, देश	a country, a realm
चक्रनेमिक्रम	पुं·	1. चाकावरच्या धावेचे एक सारखे होणारे फेरे	पहिये की हाल के लगातार होनेवाले फेरे	regular revolutions of the periphery of a wheal
		2. (लाक्ष:) त्याच त्याच घटना पुन: पुन: घडण्याची क्रिया	वही घटनाओं का पुनरावर्तन	regular repetition of the same occurrences
चक्रम	वि·	तर्हेवाईक, लहरी, माथेफिरू	विचित्र, सनकी,, अजीब, खब्ती	eccentric, freakful, fitful
चक्रवर्ती	वि·	सार्वभौम	सार्वभौम	sovereign
चक्रवाढ	स्त्री·	मुदलात व्याज मिळवून होणारे व्याज	चक्रवृद्धि, सूद-दर-सूद	compound interest

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चक्रव्यूह	पुं·	1. सैन्याची चक्राकार रचना 2. (लाक्ष:) गुंतागुंतीची रचना	चक्रव्यूह, चक्र के आकार में सैन्य की रचना पेचीदा या उलझनवाली योजना, भुलभुलैया	a complex form of military array (fig.) a complex plot or scheme
चक्री	वि·	1. चक्कर करीत येणारे, भोवर्यासारखे 2. आळीपाळी ने केलेले	चक्रयुक्त, गोल-गोल, भँवरी जैसा बारी-बारी से किया हुआ	whirling, revolving rapidly performed by turns
	स्त्री·	1. मित्रमंडळीनी एकत्र जमून केलेला कार्यक्रम 2. पागोट्याचे चाक 3. परंपरा	भजन, पठन आदि का मिलकर किया हुआ कार्यक्रम (पुरानी ढंग की) पगड़ी का चक्राकार परंपरा	entertainment all round the assembly the ridge projecting band of a turban continuous arrangement or order
चखोट	वि·	1. स्वच्छ, निर्मळ 2. सुरेख, छान, सुंदर	स्वच्छ, निर्मल, साफ़ अच्छा, बढ़िया, सुंदर	clean, pure excellent, fine, good
चघळ	न·	चार्याचा चघळून टाकलेला किंवा तुडविलेला अवशेष	चुल्लाकर बाहर फेंका हुआ या रौंदा हुआ अवशेष	chewed and trampled portion of fodder
	वि·	1. फालतू बडबड करणारा 2. सैल	बेकार की बातें करने वाला ढीला	dull chatterer loose or slack
चघळणे	स· क्रि·	तोंडात चावत राहणे, रवंथ करणे	धीरे धीरे चबाना	to chew steadily, munch
चचणे	अ· क्रि·	मरणे	मरना	to die
चट	स्त्री·	1. चटक, नाद, स्वाद 2. दुर्व्यसन	लत, चस्का, शौक़ बुरी आदत	penchant, fondness, taste bad habit

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	पुं·	दर्भ गवत, भटजीचा प्रतिनिधी म्हणून ठेवलेले दर्भ	श्राद्ध के समय ब्राह्मण न मिलने पर उसकी जगह रखे हुए दर्भ	Darbha grass representing a priest in his absence
चटकन्, चटदिशी	अ·	झटकन्	झट, तुरंत	immediately, promptly
	अ·	क्षणात, वेळ न लावता	चटपट, चट से, झट से, तुरंत	promptly, without a moment's delay
चटसारा	वि·	सगळा, एकूणएक	समूचा, कुल	all without exception, the whole multitude
चटई	स्त्री·	गवताची बनविलेली आंथरी	चटाई, साथरी	a mat
चटक	स्त्री·	1. नाद, व्यसन	चस्का, लत, बुरी आदत	acquired fondness, bad habit, penchant
		2. हुरहुर	खटक,बेचैनी, टीस	uneasy hankering
चटक चांदणी	स्त्री·	1. नटलेली, उठून दिसणारी स्त्री	चमक चांदनी, नखरेबाज़ औरत	a woman with blandishments
		2. अतिसुंदर स्त्री	बहुत सुंदर स्त्री	an enchanting woman
चटकदार	वि·	1. खमंग, मसालेदार, स्वादिष्ट	जायकेदार, चटपटा, चरपरा	piquant, well-spiced
		2. चटक लावण्याजोगा, हुरहुर लावण्याजोगा	बेचैनी/टीस पैदा करनेवाला	producing hankering or longing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चटका	पुं·	1. चरका, डाग, एकदम भाजणे	चरका, जलन	scar of a burn. a scald. a sharp and burning sensation to the tongue
		2. वेदना, रुखरख	वेदना, व्यथा, कसक, हसरत	pang, agony
		3. थापड	तमाचा, चपेटा	a slap
		4. हुरहुर, चुटपुट	छटपटी, आकुलता, बेचैनी	pains and longing for
		5. ठोकर, खोट	घाटा, नुकसान	loss
		6. मिरच्यांची चटणी	मिर्च की चटनी	mash of green chillies
		7. चाळा	चेष्टा, हरकत	silly habits or movements (of organs)
		8. मनाला दुखविणारा टोमणा	चुभनेवाला ताना या व्यंग्य	cutting speech or taunt
चटचट	अ·	गतीने, झटझट, पटपट	बहुत जल्द, तुरंत, वेग से	with speed, speedily
चटणी	स्त्री·	1. वाटून लगदा केलेला कोणताही पदार्थ	चटनी (मिर्च आदि की)	mash, any material crushed to a pulpy state
		2. (लाक्ष:) चिरडून टाकालेली अवस्था	कुचले जाने की अवस्था	crushed state
चटपट	स्त्री·	घाई, त्वरा	जल्दी, तेज़ी, उतावली	haste, quickness
चटपटणे	अ· क्रि·	बेचैन-अस्वस्थ होणे	चटपटाना, छटपटाना, तड़पना, व्याकुल होना	to fret and grieve
चटपट्या	वि·	हुषार, तडफेने काम करणारा	होशियार, चालाक, फुर्तीला	smart, lively

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चटाचट	अ·	त्वरित, जलदीने	चटचट, झटपट, तुरंत	with speed, with haste
चटावणे	अ· क्रि·	1. नाद लागणे, सोकावणे	चस्का लगना, ललचाना, शौक लगना	to become fond of, to take to
		2. सवय लागणे, व्यसन लागणे	आदत पड़ना, लत पड़ना	to become addicted to, to be habituated
चटोर	वि·	चावट फाजील, असभ्य	वाहियात, असभ्य	vulgar, plebeian
चट्ट	वि·	चाटूनपुसून स्वच्छ	चट्ट, झाड़ पोंछ कर साफ	wholly/altogether clean
चट्टा	पुं·	1. व्रण, कातडीवरचा डाग	चट्टा, चकत्ता, ददोरा	smarting part, chancre
		2. खोट, नुकसान	घाटा, नुक़सान	loss, blow
		3. फडशा, नाश	सफाया, खात्मा	clearance, complete destruction
चट्टी	स्त्री·	यात्रेकरूंच्या उतारा करिता केलेली जागा	चट्टी, यात्रियों के टिकने की जगह	encamping or halting place for pilgrims
चट्टीपट्टी	स्त्री·	नटणे-थटणे, साजशृंगार	बनाव सिंगार	toilette, bedecking
चडचड	स्त्री·	तेज़ी, भावाची वाढ	तेज़ी, भावों का बढ़ जाना	rise in prices
चड (-र)फड	स्त्री·	1. मनातल्या मनात संताप,-चीड	कुढ़न, झुंझलाहट, खीज	fuming, chafing
		2. तापाने होणारी बेचैनी, तडफड	बुखार से होने वाली बेचैनी, आह	tossing about, restlessness
चडफडणे	अ· क्रि·	1. मनातल्या मनात संतापणे,-चिडणे	झल्लाना, कुढ़ना, खीजना	to chafe and fume

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. तडफडणे, (तापाने) बेचैन होणे	चरफराना, तड़फड़ाना	to toss about (in fever)
चड्डी	स्त्री·	1. गुडघ्यापर्यंतची अर्धी विजार	जाँघिया, घुटनों तक का पायजमा	half-pant
		2. एक प्रकारचा लंगोट	एक तरह का लँगोट	a kind of under-pant
चढ	पुं·	1. उंच उंच होत जाणारी जमीन	चढ़ाई	ascent, rise
		2. वाढ, उन्नती	वृद्धि, उन्नति	advancement, augmentation
		3. श्रेष्ठपणा, उत्तमता	श्रेष्ठता, उत्तमता	excellence
चढ	वि·	उत्तम, श्रेष्ठ	उत्तम, श्रेष्ठ	superior, excelling
चढ उतार	पुं·	1. वर जाणे खाली उतरणे	चढ़ा-उतरी, बार बार चढ़ना-उतरना	ascent and descent
		2. उन्नती-अवनती	उन्नति-अवनति	rise and fall
		3. कमी होणे जास्त होणे	घटाव-बढ़ाव	exacerbation and remission (of fever etc.)
चढण	स्त्री·	'चढ'(1) पाहा	दे. 'चढ (1)'	vide 'चढ (1)'
चढणे	अ· क्रि·	1. वर जाणे	चढ़ना	to ascend, mount, climb
		2. उंच होणे, वाढणे	ऊंचा होना, बढ़ना	to rise, advance
		3. वाढ होणे, भर पडणे, अधिक होणे	अधिक होना, वृद्धि होना	to increase, augment, rise
		4. भाव वाढणे, महाग होणे	भाव का बढ़ना, महँगा होना, तेज़ होना	to rise in prices
		5. कैफ चढणे	नशा चढ़ना	to get intoxicated

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		6. गर्वाने फुगणे, गर्व-चढणे	फूलना, गर्व से इतराना	to be puffed up with pride
		7. स्वर उंचावणे	स्वर तेज़ (तीखा) होना	to get high (the voice)
		8. स्वार होणे, चढून बसणे	सवार होना	to mount
		9. कर्ज वाढणे	कर्ज का बढ़ना	to accumulate, to go on increasing
		10. (फूल, अलंकार इ·) देवादिकांवर घातले जाणे	(फूल, अलंकार आदि) देवतादि को भेंट किया जाना/चढ़ाया जाना	to be offered, to be put on
		11. रंग लागणे	(रंग) लगना, पोता जाना	to be applied, to be laid on
चढता	वि·	1. चढत जाणारा, वाढणारा	चढ़ता, उठता	rising, ascending
		2. भरभराटीचा	उभरना	bettering
चढती	स्त्री·	1. 'चढ (1)' पाहा	दे. 'चढ (1)'	vide 'चढ (1)'
		2. उत्कर्ष, भरभराट	उत्कर्ष, समृद्धि, इफरात	rise, advance, flourishing condition
चढती-उतरती	स्त्री·	1. पाहा 'चढ -उतार'	दे. 'चढ-उतार'	vide 'चढ-उतार'
चढती-पडती	स्त्री·	2. उन्नती-अवनती, उत्कर्ष-अपकर्ष	चढ़ती-उतरती, उत्कर्ष-अपकर्ष	rise and fall
चढती भांजणी	स्त्री·	(गणित) लहान परिमाणातून मोठ्या परिमाणात रूपांतर	छोटे परिमाण में से उच्चतर परिमाण में रूपातर (गणित)	(arith.) reduction ascending
चढविणे	स· क्रि·	1. उंचीवर ठेवणे, उंची कडे नेणे	ऊपर उठाना, चढ़ाना, ऊपर ले जाना	to make/to help to ascend

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. लेणे, अंगावर-अंगात-घालणे	पहनना	to wear, to put on
		3. मादक द्रव्य (गांज्या इ·) घेणे	पीना, मुँह में डालना	to serve oneself with (an intoxicating drug)
		4. (स्तुतीने) फुलविणे, मोठे मानायला लावणे	बढ़ावा देना, घमंडी बना देना	to elate, to make proud
		5. आवाज उंच-तीक्ष्ण-करणे	(स्वर) तेज़/तीखा करना	to raise (voice)
		6. नावावर लिहिणे, नोंद करणे	दर्ज करना, लिखना	to register
		7. बांधत जाणे, बांधणे (इमारत इ·)	खड़ा करना, बनाना	to build, to raise
चढा	वि·	उंच (आवाज)	तीखा, तेज़, तना हुआ (स्वर)	raised
चढाई	स्त्री·	हल्ला, स्वारी	चढ़ाई, धावा	attack, advancing upon
चढाओढ	स्त्री·	स्पर्धा, अहमहमिका, चुरस	स्पर्धा, होड, प्रतियोगिता, चढा उपरी	competition, contest, emulation
चढाव	पुं·	पादत्राणाचा एक प्रकार, उंच टाचेचा एक प्रकारचा जोडा	उठी हुई एड़ी का जूता	a kind of shoe
चढेल	वि·	गर्विष्ठ, ताठर	उद्दंड, मगरूर, गुस्ताख	puffed up, elated, arrogant
चढोवढी	स्त्री·	1. 'चढाओढ' पाहा 2. जिद्द	दे. 'चढाओढ' जिद, हठ	vide 'चढाओढ' obstinacy, stubbornness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चण	स्त्री·	शरीराचा बांधा	कद, डील, देह की ऊंचाई-लंबाई	bodily stature, build of the body
चणचण	स्त्री·	1. कमतरता, उणीव, ओढ 2. वेदना	तंगी, कमी, न्यूनता कसक, टीस	dearth, scarcity acute pain
चणा	पुं·	हरभरा	चना	gram
चणे फुटाणे	पुं· ब· व·	भाजलेले चणे	चना चबेना, भूँजा	parched gram
चतकोर	पुं·	चौथा हिस्सा	चौथाई, चौथा भाग, चतुर्थांश	one-fourth part, a quarter
चतुरंग	वि·	चारी अंगानी पूर्ण (सैन्य)	चतुरंग, चार अंगोंवाला (सैन्य)	having all the four divisions (army)
चतुर	वि·	1. हुषार, बुद्धिमान,शहाणा 2. हज़रज़बाबी प्रत्युत्पन्नमती	चतुर, चालाक, सयाना हाजिर जवाब, प्रत्युत्पन्नमति	clever, ingenious sharp-witted, intelligent, skilfull
चतुरता	स्त्री·	1. शहाणपण, बुद्धिमानी 2. व्यवहार कुशलता	चतुराई, होशियारी, चालाकी, बुद्धिमत्ता प्रवीणता	intelligence, ingenuity cleverness, expertness, skilfulness
चतुरस्त्र	वि·	1. सर्वत्र दक्ष 2. नाना प्रकारचे ज्ञान असणारा	सब बातों में दक्ष विविध बातों का ज्ञान रखनेवाला	competent, capable well-informed
चतुराई	स्त्री·	'चतुरता' पाहा	दे· 'चतुरता'	vide 'चतुरता'
चतुर्थी	स्त्री·	1. चौथी तिथी	चौथी तिथि	fourth day of a lunar fortnight

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (व्याक·) चौथी विभक्ती	संप्रदान कारक	fourth declension (gram.)
चतुर्दशी	स्त्री·	चौदावी तिथी	चौदहवीं तिथि	fourteenth day of a lunar fortnight
चतुर्भुज	वि·	1. चारहात असणारा (देव किंवा देवता)	चतुर्भुज, चार भुजाओं वाला (देव या देवता)	having four arms (god or goddess)
		2. बेड्याघातलेला	बेड़ी में जकड़ा हुआ, शृंखला बद्ध	hand-cuffed
		3. विवाहबद्ध, लग्न झालेला	विवाहबद्ध, शादीशुदा	married, having a wife
		4. चारभुजा असलेली (आकृती)	चार सरल रेखाओं से घिरा	(figure) having four lines
चतुष्कोण	पुं·	चारकोन असणारी आकृती, चौकोन	चार कोनों वाली आकृति, चौकोर	a tetragon, a quadrangular figure
चतुष्टय	न·	चारांचा समूह	चारों का समाहार	aggregate of four
चतुष्टाई	न·	1. बोभाटा	कुख्याति, लोगों में चर्चा	publicity, notoriety
		2. पंचतपासणी	पंचों ने की हुई तलाशी	inquiry by panchas or arbitrators
चतुस्सीमा	स्त्री·	चारी दिशांकडील हद्दी	चतुस्सीमा, चौहद्दी	four boundaries or defining lines (of a field etc.)
चप	अ·	गप, स्तब्ध	चुप, स्तब्ध, मौन	without a word, still
चपकन्	अ·	चट्कन्, झट्दिशी	झट से, जल्दी जल्दी	quickly, briskly
चपलख	अ·	बरोबर, यथायोग्य पणे	समुचित ढंग से, ठीक ठीक	fittingly, exactly
चपचपणे	अ· क्रि·	ओलेचिंब होणे	तरबतर/सराबोर हानो	to be drippingly wet

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चपटा	वि·	1. बसकट, थबकट	चपटा, चिपटा, बैठा	flat, squat
		2. चेपलेला	पिटा हुआ	flattened, beaten, compressed
च़पडा	वि·	1. 'चपटा' पाहा	दे. 'चपटा'	vide 'चपटा'
		2. नकटा बसक्या नाकाचा	बैठे नाक का	of flat/snub nose
च़पडा (-रा) क	स्त्री·	थप्पड	तमाचा, थप्पड़	a slap
च़पना	वि·	डावखुरा	वामहस्त	left-handed
च़परास	स्त्री·	1. बिल्ला, बकल	चपरास, बिल्ला	a breast-plate, a plate of a belt
		2. बिजागरी कडी	कब्ज़ा	a hinge
च़परासी (-शी)	पुं·	बिल्लाअसलेला शिपाई, पट्टेवाला	चपरासी, अरदली हरकारा, सिपाही	a peon wearing a breast-plate, a beadle
चपल (-ळ)	वि·	1. तल्लख, चलाख, तरतरीत	चपल, तेज़, फुर्तीला	active, agile, nimble
		2. चंचल, अस्थिर	चंचल, अस्थिर, जल्दबाज	fickle, volatile, restless
		3. हुषार, चुणचुणीत	होशियार, चतुर	smart, sharp, quick-witted
चपला	स्त्री· ब· व·	वाहाणा, पायताण	जूतियाँ, चप्पलें	a pair of sandals
चपलाहार	पुं·	गळ्यातला एक प्रकारचा सोन्याचा हार	सोने का गले में पहनने का एक अलंकार	a kind of golden necklace
च़पळाई	स्त्री·	1. घाई, त्वरा	जल्दी, त्वरा	quickness
		2. चापल्य, चलाखी, तल्लखपणा	तेज़ी, चालाकी, होशियारी	smartness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चपारी	स्त्री·	चपट्या हाताची थप्पड	चपेटा, थप्पड़	a slap
चपाती	स्त्री·	गव्हाची पातळ पोळी	चपाती, गेहूँ की पतली रोटी	a flattened, thin cake of wheat-flour
चपापणे	अ· क्रि·	1. भिणे, घाबरणे	घबड़ाना, सिटपिटाना	to be frightened
		2. दचकणे, चमकणे	चौंकना, भड़कना	to shrink, to draw in
चपेट	स्त्री·	1. थापड	चपत, धौल	a pat, a slap
		2. धंद्यात बसलेली ठोकर	धंधे में आया हुआ घाटा, नुकसान	a blow or loss in business
		3. (कुस्तीत इ·) बसलेला मार	चपेट, धक्का	a blow, a stroke (as in wrestling etc.)
		4. भूत पिशाचाचा झपाटा	भूत-पिशाच का आविष्ट होना, भूत बाधा, भूतावेश	a stroke of a ghost
चप्पल	स्त्री·	'चपला' पाहा	दे· 'चपला'	vide 'चपला'
चप्पी	स्त्री·	1. गुळगुळीत हजामत (डोक्याची)	सफाचट, अच्छी तरह मुँडा हुआ सिर	clean shaved
		2. मालिश (अंगाचे), अगमर्दन, चंपी	चंपी, मालिश, मर्दन	massage
चबडब	वि·	गढूळसालेले (पाणी)	गँदला, कीच से मिश्रित (पानी)	muddy, befouled
चबढब	स्त्री·	1. ढवळाढवळ, हस्तक्षेप, लुडबूड	हस्तक्षेप, दस्तंदाजी	meddling, interference
		2. घालमेल, गडबड	गड़बड़ी, उथलपुथल, ऊधम	disordered state, bungling
		3. भेसळ	मिलावट	spurious mixture

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चबुतरा	पुं·	1. बसण्यासाठी केलेला कट्टा, ओटा	चबूतरा, बैठने के लिये बनाया हुआ ऊँचा स्थान	a raised seat
		2. चावडी, चौकी	चौकी, नाका	office of a police-officer
चमक	स्त्री·	1. लकाकी, तकाकी, कांती	चमक, ओप, कांति, दमक	lustre, glitter
		2. विजेचा क्षणिक झगमगाट	कौंध, बिजली की चमक	flash
		3. हुलकावणी	चकमा, धोखा, भुलावा	feint, a false hint of purpose
		4. उसण, शिणक, करक	कसक, टीस, हूक	shooting pain
चमकणे	अ· क्रि·	1. प्रकाशणे, झगमगणे, मधून मधून तेज फेकणे	चमकना, दमकना, झलकना	to glitter, to gleam
		2. (लाक्ष:) पुढे येणे, उठून दिसणे	चमकना, नाम कमाना, तेज होना	to shine
		3. चपापणे, बुजणे, दचकणे	चौंकना, भड़कना	to start, to draw in
		4. सणक येणे	कसकना, टीसना	to feel sudden pain
चमकावणे	अ· क्रि·	1. खडसावणे, रागे भरणे	डाँटना, फटकारना	to scold roughly
		2. छड्या मारणे	बुरी तरह पीटना	to come or lash soundly
चमकी	स्त्री·	नाकाच्या एका बाजूवर बसविलेला चमकणारा खडा	मोरनी	a golden stud worn in the nose
चमचमणे	अ· क्रि·	1 'चमकणे (1)' पाहा	दे. 'चमकणे (1)'	vide 'चमकणे (1)'
		2. आग होणे, चुरचुरणे	चर्राना, जलना, चरपराना	to burn, to smart

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चमचमाट	पुं·	1. रोषणाई, झगमगाट	जगमगाहट, रोशनी	an illumination, refulgence
		2. पक्वान्नांची रेलचेल	मिष्टान्नों की विपुलता,-भरमार/इफ़रात	profusion of sweet dishes
		3. खमंगाई, खमंगपणा	चरपराहट, स्वाद का तीखापन, झाल	piquant quality (of viands)
चमचमित	वि·	1. स्वादिष्ट, खमंग	चरपरा, जायकेदार, झालदार	of piquant quality, richly dressed
		2. खूप, यथेष्ट	विपुल, यथेष्ट	abundant, plentiful
चमचा	पुं·	1. लांबडुके उथळ पळी सारखे तोंडात पदार्थ घेण्याचे साधन	चमचा, चम्मच	a spoon
		2. (व्यंग) खुषमस्कर्या	चापलूस, खुशामदी टट्टू	a servile/obsequious person
चमडी	स्त्री·	1. कातडी, त्वचा	चमड़ी, त्वचा, चर्म	the skin
		2. चामडे, कातडे	चमड़ा, खाल	hide (raw or dressed)
चमत्कार	पुं·	1. आश्चर्यजनक घटना	चमत्कार, करामात, अजूबा	an astonishing event
		2. आश्चर्य, विस्मय	आश्चर्य, विस्मय	wonder
चमत्कारिक	वि·	1. अद्भुत, आश्चर्यजनक	अद्भुत, अनोखा, अजीब	wonderful, astonishing
		2. विलक्षण, नित्याच्या रीतीला सोडून असलेला	असाधारण, गैरमामूली	strange, extra-ordinary
चमन	पुं·	1. फुलबाग, फुलांचा ताटवा	चमन, फुलवारी, क्यारी	a garden

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. भपका, थाटमाट	ठाठबाट, तड़क भड़क	pompousness, gorgeousness, splendid display
		3. चैन, चंगळ	मौज, चैन, मज़ा, आनंद, लुत्फ़	high jocundity, merriment
च़र	स्त्री·	खंदक, खाई, खाच	खाई, खंदक, गड्ढा	a trench, ditch (around a fort)
च़र	पुं·	ओरखडा, चरा	खरोंच, चरका, हलका सा जख्म	a scratch
च़रक	पुं·	1. उसाचा रस काढण्याचे लाकडी यंत्र	गन्ना पेरने का लकड़ी का कोल्हू	a wooden sugar cane-mill
		2. घाडा (कातकाम-जिल्हई-करण्याचे यंत्र)	खराद, चरख	a lathe (for turner's work etc.)
च़रकणे	अ· क्रि·	1. मनाला चरका बसणे, घाबरणे	चौंकना, डरना, सहमना	to become afraid, to be frightened
		2. एकदम, फाटणे, -टरकणे	दरकना, फटना	to rend or tear
चरका	पुं·	1. डाग, भाज़णे	दाग़, जलने से होनवाला निशान	a burn, scar, brand
		2. मनाला धक्का	चर्री, लगनेवाली बात	a sudden pang (as affecting the mind)
		3. चर्र आवाज	चरचर आवाज़	imitation of the sound in tearing, searing etc.
च़रकी	स्त्री·	धार लावण्याची फिरती सहाण, धार लावण्याचे यंत्र	सान, धार तेज करने की पत्थर की चक्की	a grinding wheel (for sharpening)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चऱखा	पुं	1. हाताने सूत कातण्याचे अवजार	चरखा, रहट, सूत या ऊन कातने का यंत्र	a spinning wheel
		2. कापूस वठण्याचे (सरकी काढण्याचे हातयंत्र)	चरखी, ओटनी, रूई से बिनौले को अलग करने का हाथयंत्र	an implement to separate seed from cotton
चऱचऱ	स्त्री·	आग (जखमेची)	चरचराहट, जलना	stinging/tingling pain
चऱचऱणे	अ· क्रि·	आग होणे, झोंबणे	चरचराना, जलना	to feel tingling pain
चऱचऱा	अ·	'चरचर' असा आवाज करीत	'चरचर' की आवाज के साथ	with the sound of cutting or tearing
चऱचऱीत	वि·	1. तिखट, खमंग, मसालेदार	चरपरा, तीखा, झालदार	pungent, piquant
		2. खरखरीत	खुरदरा	rough, coarse
चऱडभरड	वि·	खडबडीत, ओबड धोबड	खुरदरा	rough, coarse
चरण	पुं·	1. पाय	चरण, पाँव, पग	a foot
		2. कवितेचा, श्लोकाचा चौथा भाग	श्लोक या छंद का एक पाद/चतुर्थांश	a quarter, the fourth part (of a श्लोक etc.)
चऱणे	अ· क्रि·	1. गुरांनी गवत इ· खात जाणे	चरना, पशुओं का घास आदि खाते जाना	to graze
		2. (लाक्ष:) एक सारखे खात जाणे	दिनभर खाते रहना	to be ravening
		3. जखम चिघळणे-वाढणे	चर्राना, जख्म का बढ़ना	to become impaired, to spread (an ulcer, a wound)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़रबट	वि·	1. खरखरीत, खडबडीत	खुरदरा, ऊबड़ खाबड	rough, coarse (to the touch)
		2. (लाक्ष:) कंटाळवाणे बोलणरा	बक-बक करनेवाला, बक्की	idly talkative
		3. उद्धट	वाहियात, उद्धत	pert, saucy
चरबी	स्त्री·	मेद, वसा	चरबी	fat
चरस	पुं·	एक मादक पदार्थ	चरस	an intoxicating drug, hashish
ज़रा	पुं·	ओरखडा	खरोंच, चरका, खराश	a scratch
ज़राई	स्त्री·	1. गुरे चारण्याची मजुरी	चराई, चराने की उजरत	wages for tending herds
		2. चारण्या वरचा कर	चराने का कर	price paid for pasturage
चराचर	न·	सजीव निर्जीव सृष्टी, अखिल विश्व	स्थावर और जंगम सृष्टि, संपूर्ण जगत्	the whole world (animate and inanimate)
	वि·	सजीव व निर्जीव, स्थावर-जंगम	सजीव-निर्जीव, स्थावर जंगम	movable and immovable, animate-inanimate
चरित	न·	1. चरित्र, जीवनकथा	चरित, जीवनी, जीवनकथा	life-story
		2. शील, आचरण	आचरण, शील	actions and deeds
चरितार्थ	पुं·	1. निर्वाह, उपजीविका	निर्वाह, गुज़ारा	livelihood, sustenance
		2. सिद्धी, यशस्विता, सफलता	चरितार्थ/कृतार्थ/सफल होना	accomplishment, gratification

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चरित्र	न·	1. जीवनवृत्त	चरित्र, जीवनी, जीवनवृत्त	life-story
		2. आचरण, शील	आचरण, चाल चलन	character, actions, deeds
चर्चणे	स· क्रि·	ऊहापोह करणे, विचार विनिमय करणे	चर्चा करना, विचार करना, बहस करना	to discuss, deliberate
चर्चा	स्त्री·	1. ऊहापोह, विचार विनिमय	वादविवाद, बहस, विचारणा	discussion, deliberation
		2. पाठीमागे केलेली निंदा	परोक्ष में की हुई निंदा	slander, calumny
		3. प्रासंगिक उल्लेख	प्रासंगिक उल्लेख, जिक्र	cursory/incidental mention
चर्चिणे	स· क्रि·	1. 'चर्चणे' पाहा	दे· 'चर्चणे'	vide 'चर्चणे'
		2. चोपेडणे, फासणे	लगाना, चुपड़ना	to smear
चर्पट पंजरी	स्त्री·	वायफळ बडबड़	बकवास, बेकार की बातें	gabble, prattle
चर्म	न·	1. चामडे	चमड़ा, खाल	raw hide
		2. कातडे	चमड़ा	leather, seasoned hide
		3. त्वचा, स्पर्शेंद्रिय	स्पर्शेंद्रिय, त्वचा	skin
चर्मकार	पुं·	1. कातड्याचे काम करणारा कारागीर, चांभार	चमड़े का काम करनेवाला, मोची	a worker in leather, a
		2. कातडे कमावणारा कारागीर	चमार, चमड़ा कमाने वाला	currier, a leather-dresser
चर्या	स्त्री	1. नित्य आचरण, नित्यक्रम	नित्यक्रम, नित्य आचरण	usual course or conduct
		2. मुद्रा, चेहरा	चेहरा, मुँह	air, look, mien

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. चेहर्यावरची कळा	मुखमुद्रा, शक्ल सूरत	cast of countenance, character of complexion
		4. रूढीची पाळणूक	रूढ़िपालन, नियमपूर्वक अनुसरण	regular observation of rites or established customs
		5. संचार, फिरणे, भ्रमण	गति, गमन, भ्रमण	stirring or moving about
		6. वहिवाट, व्यवहार	चाल, प्रथा	general practice, usage
च़र्र	स्त्री·	थर्र, एकदम, भयाची भावना	धक, धड़कन	shock, sudden shudder
चर्वण	न·	चावणे (तोंडात पदार्थ), दातांखाली रगडण्याची क्रिया	चर्वण, चबाना	chewing, mastication
चर्वितचर्वण	न·	1. चावलेलेच पुनः चावत बसणे, रवंथ	चबाया हुआ फिर फिर चबाते रहने की क्रिया, जुगाली	chewing a chewed substance, rumination
		2. (लाक्षः) तीच तीच चर्चा पुनः पुनः करण्याची क्रिया	(लाक्ष·) की हुई चर्चा को फिर फिर दोहराने की क्रिया	(fig.) tedious reiteration
चर्हाट	न·	1. लांबच लांब गवताचा दोरखंड	मोटी लंबी घास की रस्सी	a thick and long grass-rope
		2. (लाक्षः) कंटाळवाणी लांबण, लांबलचक वर्णन	(लाक्ष·) तूमार, उकतानेवाली कथनी	(fig.) a long-winded tale, a long yarn

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चल	वि·	1. हलणारे, गतिशील, जंगम	जंगम, गतिशील	not stationary
		2. सजीव, चालते	सजीव, चलता	living, moving
		3. क्षणिक, चंचल	क्षणस्थायी, चंचल	transitory, fugitive
चलचित्र	न·	हालते चालते चित्र व सिनेमा	चलचित्र, सिनेमा	the cinema, moving pictures
चलणे	अ· क्रि·	1. निघणे, जाऊ लागणे	चलना, निकलना, चलने लगना, विदा होना	to set off, to begin, to walk, to start
		2. जाणे	जाना	to go
चलती	स्त्री·	1. भरभराट	समृद्धि	prosperity
		2. अधिकाराचा काळ	प्रभुत्व का ज़माना	the season of power or authority
		3. प्रभाव, जोर	चलती, जोर, असर	influence, access, reach
चलन	न·	1. वागणूक, चालचलणूक	आचरण, बरताव	conduct
		2. नाणे (वापरात असलेले)	सिक्का	currency
		3. चाल, रिवाज, प्रथा	चाल, रिवाज, प्रथा	custom, fashion
		4. मालाचे बिल	चालान, बीजक	an invoice
चलनवलन	न·	हालचाल, हातपाय हलविणे	हिलना-डोलना, हलचल, हलचल	stirring, acting, movement
चलनी	वि·	वापरात असणारे (नाणे)	चलनसार (सिक्का)	current (coin)
चलबिचल	स्त्री·	मनाची अनिश्चित अवस्था, दुविधा, द्विधा स्थिती	दुविधा, असमंजस, निश्चय का अभाव	unsettledness of mind
	वि·	अस्थिर, चंचल	चलविचल	unsteady, unsettled

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
च़लाऊ	वि	चालेल असा, चालग्यासारखा, उपयोगात येण्या सारखा	चलाऊ, जो चल सके, उपयोगी हो सके	passable
चलाख़	वि·	1. तल्लख, हुषार 2. चपळ	होशियार, बुद्धिमान् फुर्तीला, चपल	clever, smart agile, active
चलाखी	स्त्री·	1. तल्लखपणा, हुषारी 2. नजरबंदी, जादूगिरी	फुर्ती, बुद्धिमानी, होशियारी चालबाज़ी, नजरबंदी	smartness, cleverness fascination and deception of the sight, conjuring
च़व	स्त्री·	1. स्वाद, रूची 2. गोडी, स्वारस्य	स्वाद, रुचि, जायका स्वाद, जायका	taste, relish flavour, sapidity
	पुं·	1. नारळाचा कीस 2. मोत्याचा दर्जाचे परिमाण	नारियल की गरी का चूरा मोती के मूल्य का परिमाण	scrapings of coconut a measure or standard of estimation of a pearl
च़वदार	वि·	स्वादिष्ट, रूचिकर	जायकेदार, स्वादिष्ट	tasty, sapid
च़वच़ाल	वि·	1. नखरेल 2. बदचालीचा	चोंचलेबाज, नखरेबाज बदचलन, आवारा	coquettish, prudish licentious, lewd
चवड	स्त्री·	रास, थप्पी	ढेर, राशि, थप्पी	heap, pile
च़वडा	पुं·	तळपायाचा पुढचा भाग	तलवे की उँगलियों के पास का हिस्सा, तलवे का अगला भाग	metatarsus, forefront part of the sole
च़वढव	स्त्री·	भानगड	गड़बड़ी, झंझट	a mess, plight

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चवताळणे	अ· क्रि·	क्रोधाने उसळणे	बिगड़ना, झल्लाना, उबल पड़ना	to start up angrily
चवरी	स्त्री·	वनगायीच्या केसांच्या गुच्छांचे बनविलेले माशा वारण्याचे एक राजचिन्ह	चँवर, चँवरी	a royal fly-whisker
चवळ (-ली)	स्त्री·	(पूर्वीचे) दोन आण्यांचे नाणे	दुऊन्नी	a two-anna coin (old)
चवळी, चवळई	स्त्री·	1. एक पालाभाजी	चौलाई, एक सब्ज़ी	a kind of leafy vegetable, Dolichos catjong
		2. एक द्विदल धान्य	चवल, चवली, लोबिया	its bean or seed
चवाठा, चव्हाटा	पुं·	1. चाररस्ते मिळतात ता चौक	चौराहा, चौमुहानी	a spot where four roads meet
		2. सार्वजनिक रस्त्यावरचे ठिकाण, अड्डा	अड्डा	any place for assembly for camps on a public road
चविष्ट	वि·	'चवदार' पाहा	दे· 'चवदार'	vide 'चवदार'
चव्वड	स्त्री·	'चवड' पाहा	दे· 'चवड'	vide 'चवड'
चश्मा	पुं·	चाळशी	चश्मा, ऐनक	spectacles
चसका	पुं·	चटक, व्यसन	लत, व्यसन	penchant, fondness
चहा	स्त्री·	1. आदर, कौतुक	प्रशंसा, इज्जत	admiration commendation
		2. प्रेम, शौख	चाह, प्यार, शौक़	liking, fondness (for)
	पुं·	लोकप्रिय पेय	चाय	tea

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चहादाणी	स्त्री·	चहा घालण्याचे पात्र, किटली	चायदानी	a tea-pot
चहापाणी	न·	सकाळचा चहा व नास्ता	चायपानी, सवेरे का जलपान/नाश्ता	morning tea and breakfast
चहाटळ	वि·	फाजीलपणाचे, वाह्यात बोलणारा	बक्की, बेहूदा बातें करनेवाला	mischievous blabber
चहाडखोर	वि·	खोटेनाटे सांगणारा, आगलाव्या, एकाच्या गोष्टी दुसर्याला जाऊन सांगणरा	चुगलखोर, लुतरा	traducer, vilifier
चहाडी	स्त्री·	1. एकाची गोष्ट दुसर्याला जाऊन सांगणे, खोटेनाटे सांगणे 2. पाठी मागे केलेली निंदा	चुगली, झूठी बात परोक्ष में हुई निंदा	malicious babbling of one's deeds to another slander
चहाता, चाहता	वि·	प्रशंसक, कदर करणारा, प्रेम करणारा	चाहनेवाला, कद्रदान, प्यार करनेवाला	appreciater, admirer
चहूकडचा,-कडील	वि·	सर्वबाजूंचा, सगळी कडचा	चारों ओर का, सब तरफ का	of all places, of regions all around
चहूकडून, चोहीकडून	अ·	सर्व बांजूकडून, चारी दिशाकडून	चारों तरफ से	from all quarters
चहूकडे	अ·	सगळीकडे, सर्वदिशांना	चारों ओर, सर्वत्र, चहुँ ओर	everywhere, all around
चळ	पुं·	1. चंचलपणा	चंचलता, अस्थिरता	unsteadiness, restlessness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. ढळ, च्युती	च्युति, स्थानभ्रष्टता, स्खलन	deviation, departure from a rule or prescribed course
		3. खूळ, बुद्धिभ्रंश	उन्माद, पागलपन	idiocy, fatuity
		4. खाज	सुरसुराहट, चुल,चुलचुलाहट	itching
		5. उत्कट इच्छा, वेड	उत्कट इच्छा, सनक, दीवानापन, धुन	vehement craving, wild desire
चळक	स्त्री··	पावसाची एक झोड	झड़ी (वर्षा की)	a heavy shower
चळकाप	पुं·	थरकाप, थरथर कापणे (भयामुळे)	थर्राना, काँपना	trembling through terror
चळचळ (-ळा)	अ·	थरथर	थरथर, थरथराहट के साथ	with excessive trembling
चळणे	अ· क्रि·	1. ढळणे, जागे पासून सरणे-बाजूला होणे	ढलना, च्युत होना	to slip aside, to deviate
		2. घसरणे, चूक करणे	विचलित होना, गलती करना	to err, to blunder, to slip
		3. भ्रमिष्ट होणे, चित्तभ्रंश होणे उन्मत्त होणे	उन्मत्त/भ्रांत बनना	to become fatuous
चळत (-थ)	स्त्री·	रास (एकावर एक वस्तू ठेऊन रचलेली)	(एक पर एक जमाकर रखा हुआ) ढेर	a pile, orderly heap
चळवळ	स्त्री·	1. जोराची हालचाल	चुलबुल, हलचल	restlessness, fidgetiness, movement
		2. अमुक घडविण्यासाठी जोराचा प्रयत्न, खळबळ	आंदोलन, तहरीक	agitation, movement

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चळवळणे	अ· क्रि·	1. चलन वलन-जोराची हालचाल-करणे	हाथ पाँव हिलाना, कुलबुलाना, चुलबुलाना	to wriggle, to be restless
		2. अस्वस्थ-बेचैन-होणे	बेचैन होना, अस्वस्थता दिखाना	to be restless
		3. धावाधाव-जोराचे प्रयत्न-करणे	कोशिश/दौड़धूप करना	to exert, to strive hard
चळवळाट	पुं·	खळबळ, अस्वस्थता, क्षोभ	खलबली, घबराहट, क्षोभ	excessive restlessness, fidgetiness
चळवळ्या	वि·	1. चळवळ करणारा	आंदोलन कार, किसी बात के लिये व्यापक सामूहिक प्रयत्न करनेवाला	agitator
		2. खळबळ, माजविणारा, क्षोभ उत्पन्नकरणारा	प्रक्षोभक, ऊधम मचानेवाला, ऊधमी	rioter, one creating tumult/disorder
		3. चंचल, चुळबुळ्या	चुलबुला, चंचल	fidgety, restless
चळविणे	स· क्रि·	1. जागेपासून हलविणे-भ्रष्ट करणे	हिलाना, विचलित करना, खिसकाना, हटाना	to displace
		2. भ्रमविणे	भरमाना, भ्रम में डालना, बहकाना	to confound, bewilder
		3. वेडा बनविणे	पागल बनाना	to madden, to make crazy
चक्षुर्वैसत्यं (उद्‌गार)	वि·	डोळ्यांनी पाहिलेला	चक्षु सत्य, आँखों देखा	true because seen with one's own eyes
चांग	वि·	1. अंगापिंडाने चांगला, पुष्ट	चंगा, हृष्ट-पुष्ट	full-bodied, robust
		2. 'चांगला' पाहा	दे· 'चांगला'	vide 'चांगला'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
च़ांगला	वि·	1. भला, सज्जन, सौजन्यशील	भला, नेक	good-natured, gentlemanly
		2. छान, बरा	अच्छा, बढ़िया	good
		3. सुखी, स्वस्थ, समृद्ध	सुखी, खुशहाल, समृद्ध	thriving, prospering, well-to-do
		4. उचित, योग्य	उचित, योग्य	proper
च़ांगले (-च़ांगुल) पणा	पुं·	भलेपणा, सज्जनता	भलमानसी, सज्जनता, शराफत	goodness, gentlemanliness
चांडाळ	पुं·	1. चांडाळ जातीचा पुरुष	चांडाल या डोम जाति का व्यक्ति	male of चांडाल caste
		2. निर्दय, क्रूर मनुष्य	निर्दय, क्रूर मनुष्य	an atrocious/ heinous/wicked person
चांडाळ च़ौकडी	स्त्री·	चार दुष्ट-क्रूर-माणसांची टोळी-मंडळ	चांडाल चौकड़ी, चार बदमाशों की टोली	a band of four black guards, a gang of four knaves
चांडाळीण	स्त्री·	1. चांडाळ ज़ातीची स्त्री	चांडाल स्त्री	woman belonging to the चांडाळ caste
		2. क्रूर-निर्दय-अत्याचारी स्त्री	क्रूर/निर्दय/अत्याचारी स्त्री	a wicked/merciless woman
च़ांद	पुं·	1. चंद्र	चाँद, चंद्रमा	the moon
		2. कपाळावर लटकविण्याचा बीजेच्या चंद्राच्या आकाराचा एक दागिना	दूज के चाँद की शक्ल का एक गहना जो माथे पर लटकाया जाता है	a crescent-formed ornament on the forehead
		3. पदक, बिल्ला	पदक, बिल्ला, तमगा	a medal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
च़ांदई	स्त्री·	दुपाखी घराची आढ्यापर्यंतची उंच भिंत	छत तक की उठी हुई मकान की दीवार	a gable-wall
च़ांदकी	स्त्री·	चंद्राच्या आकारा एवढी भाकरी (दामटी)	छोटी रोटी (चाँद के आकार की)	a small cake (of the size of the moon)
च़ांदणी	स्त्री·	1. छताखाली बांधतात तो चांदवा	चाँदनी, छत के नीचे बांधने की चादर	an awning, roof-cover
		2. आकाशात लुकलुकणारा तारा,-तारका	तारा, सितारा	a star
	वि· स्त्री·	चांदणे असलेली (रात्र)	चांद की रोशनीवाली (रात)	moonlit (night)
च़ांदणे	न·	चंद्राचा किंवा तार्यांचा प्रकाश	चाँदनी, चाँद की रोशनी, सितारों की रोशनी	moon-light, light of the stars and planets
च़ांदला	पुं·	बिंदी, गोल टिक्की, टिकली	बिंदी, गोल टीका, टिकिया	a small ornamental patch worn by women and girls on the forehead
च़ांदवा	पुं·	1. छत झाकण्याची चादर	छत के नीचे बाँधने की चादर	an awning
		2. मंडपी	चँदवा, चँदोवा	a canopy
च़ांदी	स्त्री·	शुद्ध रुपे	चाँदी, सफ़ेद रंग का कीमती धातु	silver
च़ांदोबा	पुं·	चंद्राचे (बालभाषेतील) नाव	चंदा, चंदामामा	uncle moon (in child-language)
च़ांभार	पुं·	'चर्मकार' पाहा	दे· 'चर्मकार'	vide 'चर्मकार'
चांभारकी	स्त्री·	चांभाराचे (पादत्राणे शिवण्याचे इ·) काम	चमार काम	leather-working

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चांभारचौकशी	स्त्री·	1. (लाक्ष:) नसती उठाठेव, बिनकामाची चौकशी	बेकार की पूछ-ताछ	silly enquiries
		2. अतिशय घासाघीस	हुज्जत, तकरार	hard haggling
		3. अती-चिकित्सा	अतिसूक्ष्म नुक्ताचीनी	minute/hyper-criticism
चाई	स्त्री·	डोक्याच्या चामडीचा एक रोग ज्यात पुटकुळ्या उठून केस गळतात	चाँई, बालखोरा, सिर की चमड़ी का एक रोग	a disease of the skin of head
चाक	न·	गाडी ज्यावर चालते तो फिरणारा भाग	चाक, पहिया	a wheel
चाकर	पुं·	चाकरी-सेवा-करणारा गडी, नोकर	चाकर, नौकर, खिदमतगार	a servant, an attendant
चाकरमानी (-न्या)	पुं·	चाकरीचा पेशा चालविणारा माणूस	नौकरी का पेशा चालाने वाला आदमी	one in the capacity of a servant, an attendant
चाकरी	स्त्री·	पडेल ते काम करण्याची नोकरी	चाकरी, नौकरी, सेवा	service, attendance
चाकवत	न·	एक आंबट पालाभाजी	बथुआ (-वा), एक साग	a kind of vegetable, goose foot
चाकू	पुं·	पाने मिटणारी सुरी	चाकू, चक्कू	a penknife
चाकोरी	स्त्री·	1. गाडीच्या चाकाने पडलेली चाचा	लीक, लकीर	a wheel-rut
		2. (लाक्ष:) लोकरीत, परंपरा	लोक रीति, परंपरा	(fig.) general practice

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चाखणे	स· क्रि·	चव घेऊन पाहणे	चखना, स्वाद लेना	to taste, to try the flavour of
च़ा (-चां) च़णी	स्त्री·	परीक्षा, पारखणी, तपासणी	जाँच, परख, आजमाइश	test
च़ाच़पडणे	अ· क्रि·	1. (डोळ्यांचा उपयोग न होता) हातांनी पाहात पाहात धोरणाने जाणे	टटोलना	to grope
		2. अंदाज घेणे	आज़माना, अंदाज लेना	to feel one's way, to try
		3. भीत भीत-शंका घेत-बोलणे	डरते डरते/ठिठकते बोलना	to speak with hesitation
चाचपणे	अ· क्रि·	स्पर्शाने जाणून घेणे	टटोलना, उँगलियों से छूकर पता लगाना	to feel with touch of hand
चाचरणे	अ· क्रि·	अडखळत बोलणे, संकोचत बोलणे	हिचकिचाना, ठिठकना	to stagger, to speak with hesitation, to falter
च़ा (-चां) चेगिरी	स्त्री·	बोटीवर दरोडे घालण्याचा धंदा	समुद्री डकैती	piracy, robbery on the high seas
च़ा (-चां) च्या	पुं·	समुद्र-तस्कर, बोटीवर दरोडे घालणारा	दरियाई डा़कू	a pirate, a sea-robber
च़ार	वि·	हलकट, नीच, लुच्चा	नीच, पाजी, लुच्चा	low, scampish, blackguardly
चाट	अ·	चीत, उताणा	चित्त, औंधा सीधा	floored, lain supine
चाट	स्त्री·	1. थप्पड, चपराक	थप्पड़	a slap

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. थाप (तबल्यावर वगैरे)	(तबले पर किया हुआ) हथेली का आघात	tapping or beating of the hand (on a तबला)
		3. खोट, नुकसान	घाटा, नुकसान	loss
च़ाटण	न	अवलेह	चाटकर खायी जानेवाली दवा, अवलेह, माजून	a linctus, medicine to be licked up
च़ाटणे	स· क्रि·	1. जिभेने पुसून खाणे	चाटना	to lick
		2. (लाक्षः) चाखून पाहणे	चखना, स्वाद लेना	(fig.) to taste
		3. स्पर्शून जाणे, घासून जाणे	छूकर जाना	to graze, to lick (an arrow, a bullet etc.)
च़ाटी, च़ाट्या	पुं·	1. कापड व्यापारी	बजाज, कपड़े का व्यापारी	a cloth-merchant
		2. विणकर, कोष्टी	बुनकर	a weaver
च़ाड	स्त्री·	1. लाजलज्जा	लज्जा, शर्म	sense of decency or honour
		2. पर्वा, चिंता	चिंता, परवाह	regard, consideration (for)
		3. रुची, गोडी	चाह, रुचि, दिलचस्पी	liking, fondness
च़ाडे (-ढे)	न·	1. पाभरी वरील बी सोडण्याची काटी	अकरी, हल में लगा हुआ चोंगा जिसमें से बीज गिरता है	seed-box on a plough
		2. समयीचे टवळे (वाटी सारखा भाग)	दीवट का तेल रहनेवाला कटोरी जैसा भाग	saucer-form vessel of a lamp-stand (समई)
चाणाक्ष	वि·	परिस्थिती बरोबर समजणारा, चतुर, हुषार	चतुर, चालाक, होशियार	shrewd, sharp

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चात	स्त्री·	दाभणासारखी टोक असलेली व कप्पी असलेली सळई (चरख्यावर सूत काढण्याची)	तकुआ	a spindle
चातक	पुं·	एक पक्षी (कवी कल्पने ने जो केवळ मेघ तुषार पिऊन राहतो)	चातक, पपीहा	a kind of bird (always hankering for drops direct from clouds)
चाती	स्त्री·	1. धातूचा चपटा व गोल तुकडा	धातु का गोल चपटा टुकड़ा	a flat and circular piece of metal
		2. 'चात' पाहा	दे 'चात'	vide 'चात'
		3. तकली, हातावर सूत काढण्याचे साधन	तकली	a takli (for drawing thread or spinning on hand)
चातुरी	स्त्री·	शाहाणपण, धूर्तपणा, चाणाक्षपणा	चातुरी, चतुराई	ingenuity, cleverness, shrewdness
चातुर्मास (-स्य)	पुं·	1. आषाढी शु· ११ पासून कार्तिक शु· ११ अखेर पर्यंत होणारे धार्मिक, व्रतपालन	चातुर्मास्य, चौमासा, बरसात के चार महीनों का व्रतपालन	rites observed during four months of rainy season
		2. पावसाळ्याचे चार महिने	बरसात के चार महीने	a period of four months of the rainy season
चातुर्य	न·	चतुरपणा, शहाणपणा, बुद्धि कौशल्य	चातुर्य, चातुरी	shrewdness, sagacity, intelligence

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चादर	न·	1. पांघरण्याचा कपडा	चादर, चद्दर, ओढ़नी	a cotton loose covering (on the body)
		2. अंथरुणावर पसरण्याचा कपडा	पलंगपोश, बिस्तर के ऊपर बिछाया जानेवाला कपड़ा	a sheet to be spread on bedding
चानी	स्त्री·	खार	गिलहरी	a squirrel
चाप	पुं·	1. बंदूक उडविण्याचा घोडा	चाँप, घोड़ा, बंदूक आदि का खटका	lock of a gun etc.
		2. उंदराचा सापळा	चूहादान, चूहों का शिकंजा	a mouse-trap
		3. कापसाचे गठ्ठे दाबात घालण्याचे यंत्र	कपास का गट्ठर बाँधने का यंत्र	a compressor, a screw-press
चापचोपी	स्त्री	नट्टापट्टा	बनाव सिंगार	spruceness, neatness
चापट	स्त्री	थप्पड	चपत, थप्पड़, तमाचा	a slap, a smack
	वि·	1. चपटा	चापट, चपटा	flat
		2. दबलेला	दबा हुआ, चापड़	beaten flat, flattened
चापटणे	स· क्रि·	चपटा करण्यासाठी ठोकणे	चापना, चपटा बनाने के लिये पीटना	to flatten through beating
चापणे	स· क्रि·	1. दाबणे	चाँपना, चपना, दबाना	to compress, press
		2. खडसावणे, रागे भरणे	डाँटना, फटकारना	to scold, to rate
		3. खूप खाणे, ओरपणे	बहुत खा जाना, हड़पना	to eat gluttonously
चापसणे		'चाचपणे' पाहा	दे· 'चाचपणे'	vide 'चाचपणे'
चापा	पुं·	कानाचा खालचा लोंबता भाग, पाळी	कान की लोलकी, ललरी	lobe of the ear

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चाफा	पुं·	चंपक, पिवळे सुवासिक फूल येणारे एक झाड किंवा त्याचे फूल	चंपक/चंपा का झाड़ या उसका फूल	a flower-tree or its flower, Michelia champaca
चाफेकळी	स्त्री	चाफ्याची कळी	चंपक की कली	a bud of Michelia champaca
चाबूक	पुं·	आसूड, कोरडा	चाबुक, कोड़ा	a whip
चाबूकस्वार	पुं·	1. घोड्याला शिकविणारा, अश्वशिक्षक	चाबुक सवार, घोड़े को सधाने वाला	a horse-breaker
		2. घोडेस्वार	घुड़सवार	a rider, a jockey
चामखीळ	स्त्री·	कातडीवर उठून येणारी मांसाची बारीक पुटकुळी	मस्सा, शरीर पर दाने के रूप में उभरा हुआ मांसपिंड	wart, small excrescence on the skin
चामर	वि·	1. तुटता तुटत नाही असा, चिवट, वातड	चीमड़, चिमड़ा	tough
		2. पक्का, जाम	पक्का, मज़बूत	tenacious
चामडी	स्त्री·	कातडी, त्वचा	चमड़ी, खाल	skin
चामडे	न·	1. 'चामडी' पाहा	दे· 'चामडी'	vide 'चामडी'
		2. कच्चे कातडे	चमड़ा, खाल	raw hide
		3. पक्के कातडे	पक्का चमड़ा	leather, seasoned hide
चार	पुं·	1. हेर, गुप्त हेर	गुप्तचर, जासूस	a spy, a secret emissary
		2. दूत, निरोप्या	दूत, हरकारा	a messenger, a herald

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	पुं· ब· व·	1. चेष्टा, चाळे	हरकतें, चेष्टाएँ	frolics, mischievous tricks
		2. नखरे, अक्कडबाजी	नखरे, विलास चेष्टाएँ, नाज़, अदा	airs, affected manners
चार	स्त्री·	हिरवेगार-कोवळे गवत	हरी घास, हरा चारा	young green grass
चार	वि·	1. तीन अधिक एक ही संख्या	चार, तीन और एक	four
		2. काही, काही थोडे	कुछ, कई	a few
चार चक्षू (राजा)	वि·	चार म्हणजे हेररूपी डोळे असलेला	गुप्तचर रूपी आँखों से देखने वाला (राजा)	one who sees through spies (a king)
चारचौघे	पुं ब· व·	1. काही थोड्या संख्येचे लोक	कुछ थोड़े लोग	a few persons
		2. सर्वसाधारण समाज	आम लोग	general public
चारठाव (भोजन)	वि·	पूर्ण (भात, वरण, पोळी, भाजी असे पदार्थ असलेले)	पूर्ण, पूरा (खाना)	complete, decent (meal)
चारण	पुं·	भाट, स्तुतिपाठक (राजाचे इ·)	चारण, भाट	panegyrist
चारणे	स· क्रि·	1. गुरांना उगवलेले गवत खाण्यासाठी फिरविणे	चराना	to graze, to pasture
		2. खाऊ घालणे	खिलाना	to feed
		3. (लाक्षः) लाच देणे	रिश्वत देना	to bribe
चारा	पुं·	ढोरांचे खाणे (गवत इ·)	चारा, चौपायों की खाने की चीज़ (घास आदि)	food for cattle (grass etc.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चाल	स्त्री·	1. चालण्याची क्रिया, गती	चाल, चलने की क्रिया, गति	moving, going, walking
		2. चालण्याची ढब	चलने का ढंग	gait, manner of walking
		3. रीत रिवाज	रीति रिवाज, प्रथा	custom, practice
		4. चाल चलणूक, वर्तणूक, वागणूक	आचरण, बर्ताव	conduct
		5. हल्ला	हमला, धावा, चढ़ाई	attack, falling upon, assailing
		6. गीताचा छंद-ढंग	ढंग, तर्ज (गाने की)	kind or sort or tune (of a song)
		7. बुद्धिबळातील मोहर्याची गती	शतरंज में मुहरे की गति/चाल	move of the pawn or a piece at chess
चालक	वि·	चालविणारा	चालक, संचालक, चलानेवाला	conductor, manager
चालचलणूक	स्त्री·	चरित्र्य, वागण्याची रीत	चालचलन, आचरण	behaviour
चालचलाऊ	वि·	कामचलाऊ, वेळेस उपयोगी पडण्याजोगा	काम चलाऊ, जिससे आवश्यकता की पूर्ति हो जाए	passable, that may serve the present purpose
चालढकल	स्त्री·	लांबणीवर टाकणे, हयगय	हीला हवाला,टालमटोल	putting off, procrastination
चालढाल	स्त्री·	रीतभात, चालचलणूक	चालढाल, तौर तरीक़ा, रहन-सहन का ढंग	manner,habit, practice
चालणे	अ· क्रि·	1. पावले टाकीत जाणे (मी रोज थोडे थोडे चालतो)	चलना	to walk

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पुढे गती असणे ('काम चालले आहें')	आगे बढ़ना	to get on, to move on, to proceed
		3. व्यवस्थित सुरू राहणे, जमणे ('त्याचे बरे चालले आहें')	ठीक तौर से चलना, जमना	to be in process, under performance
		4. मान्य होणे, पसंत पडणे	पसंद आना, स्वीकृत होना	to be received, to be suffered, to have currency
		5. वागणे ('बोले तैसा चालें')	बरताव/आचरण करना	to demean, to conduct oneself, to behave
		6. निघून जाणे, व्यतीत होणे ('दिवस चालले')	बीतना, गुज़रना	to pass on
		7. निभणे, अधिकार चालणे, सफलता मिळणे, ('त्याचे कुठेही चालत नाही')	बस चलना, अधिकार होना, सफलता मिलना	to have influence.-prevalence
		8. काम देणे ('यंत्र चालले आहे')	काम देना, कारगर होना, चलना	to work, to act, to be in action
		9. उपयोगी होणे, अनुकूल होणे ('हे अवजार मला चालेल')	अनुकूल होना	to suit, to serve, to answer, to do
चालता	वि·	1. चालू असणारा ('चालता धंदा)	चलता, चलनेवाला	going on, existing
		2. प्रचलित, चालू	प्रचलित, जिसका चलन हो, जारी	current

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. कामात-उपयोगता असणारा ('चालते दुकान')	काम देनेवाला, काम देने लायक	subsisting
चालता बोलता	वि॰	मूर्तिमंत, प्रत्यक्ष	मूर्तिमान, साकार	real, substantial, solid
चालता बोलता	अ॰	सहजासहजी	सरलतापूर्वक, अनायास, आसानी से	easily, readily, without effort
चालना	स्त्री॰	1. प्रेरणा, गती, वेग, प्रोत्साहन	गति, बढ़ावा, प्रेरणा	encouragement, stimulation
		2. उजळणी	आवृत्ति, दोहराना, अभ्यास	burnishing, furbishing
चालरीत	स्त्री॰	वळण, वागण्याची रीत	रिवाज, रीत	manners
चालविणे	स॰ क्रि॰	1. चालायला लावणे	चलाना, चलवाना, चलने की क्रिया करवाना	to make to go/walk proceed
		2. चालू ठेवणे	कायम/जारी रखना	to maintain, to look after
		3. व्यवस्थापन करणे, कारभार हाकणे	प्रचलन/व्यवस्थापन करना	to manage, to conduct, to carry on
		4. प्रचलित करणे, उपयोगात आणणे	(रूपया-सिक्का) चलन करना, चलन सार करना	to make current, to circulate
		5. शब्दाचे संपूर्ण व्याकरण करून दाखविणे	किसी शब्द का पूरा-पूरा व्याकरण बनाना	to parse (a word)
		6. (खटल्यार्चे) काम पाहणे	(मुकदमा) चलाना, दायर करना	to conduct (a case)
		7. शस्त्राचा प्रयोग करणे	किसी शस्त्र का प्रयोग करना (गोली, तलवार इ॰ चलाना)	to wield a weapon

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चालीरीती	स्त्री· ब·	प्रथा, रूढी	प्रथाएँ, रस्मोरिवाज, परिपाटियाँ	customs and usages
चालू	वि·	1. अस्तित्वात असलेला, प्रचलित	प्रचलित	current, existing
		2. क्रियाशील, गतिशील	क्रियाशील, गतिशील	moving, acting, operating, continuing
चावट	वि·	अश्लील, वाह्यात	ग्राम्य, भद्दा, वाहियात	indecent, obscene, nasty
चावटपणा	पुं·	अश्लील गोष्टी किंवा कृती	असभ्य/अश्लील बातें या कृति	nasty talk or indecent act
चावडी	स्त्री·	1. खेडेगावातील पाटलाची कचेरी	गाँव के मुखिया की या पटेल की कचहरी/दफ्तर की जगह	on office-place of a village Patel or chief officer of a village
		2. खेड्यातील चार लोक जमण्याची जागा	चौपाल, जगह जहाँ गाँव के लोग बैठकर पंचायत इ· करते हैं	a village-hall
		3. सरकारी महसूल-कर	सरकारी लगान	land-tax
चावणे	स· क्रि·	1. दातांचा प्रयोग करणे, दातांखाली चिरडणे	चबाना, दांतों नीचे रगड़ना, दांतों से चूर करना	to masticate, to chew
		2. दातांनी दंश करणे	काटना	to bite
		3. टोचणे	चुभना	to prick, to pierce
		4. कळ येणे (पोटात)	दर्द होना (पेट में)	to feel sharp pain, to gnaw (in the belly)
चावरा	वि·	चावण्याची सवय असलेला	कटखना	biter, an animal with a habit of biting

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चावळणे	अ· क्रि·	1. झोपेत बडबडणे, जाबडणे 2. भलभलते बोलणे	नींद में बड़बड़ाना बकना, बड़बड़ाना	to somniloquise, to talk in sleep to rave
च़ावा	पुं·	डंख, दातांनी बचका भरणे	दंश, डंक	a bite
च़ावी	स्त्री·	1. किल्ली 2. बांधकामातील कमानीचा मधला दगड	चाबी (भी), कुंजी मेहराब के बीच का पत्थर	a key a key-stone of an arch
चास	स्त्री·	नांगरांना पडलेली चाच	खेत जोतने से बनी हुई गहरी लकीर	a furrow dug along by the plough
चासणी	स्त्री·	साखरेचा पाक	चीनी की शीरा	syrup, sugar boiled (in preparation for conserves)
चाहणे	स· क्रि·	प्रिय मानणे, प्रेम करणे, आवडणे	चाहना, प्रेम-प्यार करना, पसंद करना	to esteem, to love, to like
चाहूल	स्त्री·	1. पावलांचा आवाज 2. (लाक्ष·) पत्ता, भाग, अस्तित्वाचा भास	पांवों की चाप, आहट, चाल टोह, पता	a foot-fall scent, indication
चाळ	स्त्री·	अनेक बिर्हाडे राहण्याची सोय असलेली इमारत	चाल, भारी मकान जिसमें अनेक परिवार रह सकें	a chawl, a big building accommodating several lodgings or families, a series of separate lodgings

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	पुं·	1. घुंगरांची माळ, पैंजण	पाजेल, पाज़ेब, पैंजनी	a jingling ornament or a wreath of jingling balls round the feet of dancing girls
		2. तपास, शोध	खोज	searching, quest
		3. पीठ किंवा चाळून घेतल्यांतर चाळणीत राहिलेला भाग	चालन, आटे-रेत आदि का मोटा अंश जो छाननेपर बचा हो	the chaff or coarse grains remained after sifting
चाळक	वि·	सूत्रे हालविणारा, सूत्र चालक	चालक, चलानेवाला, नचाने वाला	a wire-puller
	वि·	खोडकर, खट्याळ	नटखट, उपद्रवी, शरीर	mischievous, nasty
चाळण	स्त्री·	1. पीठ, रेती इ· चाळण्याचे साधन	छलनी, छानने का आला (उपकरण)	a sieve or strainer
		2. भोके पडलेला कपडा	ऐसा कपड़ा जो छेदों से भर गया हो	cloth worn thread bare
चाळणी	स्त्री·	1. 'चाळण' पाहा	दे. 'चाळण'	vide 'चाळण'
		2. बारीक तपासणी शोध	जांच पड़ताल, छानबीन, तहकीकात	searching, investigating
चाळणे	स· क्रि·	1. पीठ बारीक छिद्रयुक्त साधनातून घोळून कोंड्यापासून अलग करणे	छानना, चालना	to sift
		2. उलटणे, (पुस्तकाची पाने, घराची कौले इ·)	उलटना, फेरना	to turn (tiles of a roof, pages of a book etc.)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. धुंडाळणे, शोधणे	खोजना, ढूँढना	to investigate, to search
चाळवणी	स्त्री·	हुलकावणी, झुलवणी	टालमटोल, आशा दिखाकर न करना/न देना	deluding, tantalizing
चाळवणे	स· क्रि·	1. नादी लावून फसविणे, झुलविणे	झूठी आशा दिखाना, धोखा देना	to tantalize, to beguile
		2. जागेपासून हलविणे, बाजूला करणे	डगाना, विचलित करना	to cause to slide, to cause to move aside
		3. चंचल करणे (भावना, विचार)	उत्तेजित करना	to excite, to irritate
चाळवा चाळव	स्त्री·	1. हुलकावणी, फसवणूक	छलछंद, छलकपट	constant deluding, tantalizing
		2. (मन) उत्तेजीत करणे, चंचल करणे	चंचलता पैदा करना, उत्तेजित करना	irritating, exciting
		3. टाळाटाळ	टालमटोल, टरकाने की क्रिया	constant putting off/ evading
चाळशी	स्त्री	चष्मा	चश्मा, ऐनक	spectacles
चाळा	पुं·	1. अवयवांची विशिष्ट करण्याची खोड	शरीर के किसी अंग की विशिष्ट हलचल करने की बुरी आदत, इज्जत	a silly habit
		2. छंद, ध्यास, वेड	धुन, चसका	a fondness for, liking
		3. भूत, पिशाच्यांचा एक प्रकार	पिशाच की एक जाति	a name of a class of goblins
		4. मागाच्या व्ह्या बदलण्याची केलेली एक योजना, पावडा	करघा चलाते समय पाँवों से दाबायी जानेवाली तख्तियां	the pedals of a loom

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चाळीशी	स्त्री·	चाळीस वर्षांचे वय	चालीसी, चालीस बरस की उम्र	age of forty years
चाळे	पुं· ब· व·	1. नखरे	नखरे, विलासचेष्टा, हावभाव	amorous movements
		2. खोडसाळ, कृती	शरारत, छेड़ छाड़, उपद्रव	mischievous acts, pranks
चाळेखोर	वि·	खोडसाळ, उपद्रवी	शरारती, उपद्रवी	mischievous
चिंचोका	पुं·	चिंचबी	इमली का बीज	tamarind seed
चिंचोळा	वि·	1. अरुंद होत गेलेला	तंग, सँकरा	narrow
		2. शंकूच्या आकाराचा	शंकु के आकार का, ढालू	conical, pyramidal
चिंतणे	स· क्रि·	1. इच्छिणे	चाहना, इच्छा करना	to wish
		2. विचार-मनन करणे	सोचना, गौर करना	to think, to ponder, to muse
		3. मनात धरणे	मान लेना, फ़र्ज करना	to assume
चिंतन	न·	1. मनन, ध्यास	चिंतन, मनन, ग़ौर	pondering, reflecting
		2. विचार	विचार	thinking
चिंतनिका	स्त्री·	चिंतनाचे टिपण	मनन/चिंतन की टिप्पणी	noting down of what has been contemplated
चिंतनीय	वि·	1. विचार करण्याजोगा	चिंतनीय, विचारणीय	worth to be considered
		2. चिंता-काळजी करण्या सारखा	चिंताजनक, फ़िक्र करने लायक	(matter) to be solicitous about
चिंता	स्त्री·	1. काळजी, फिकीर	चिंता, फिक्र	care, concern, anxiety
		2. अडचण, आपत्ती	हर्ज, रुकावट, बाधा	an obstruction

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिंताकुल, चिंताक्रांत, चिंतातुर, चिंतीत	वि·	चिंतेने पिडलेला, -व्याकुळ	चिंताकुल, चिंतातुर	anxious, solicitous, oppressed with apprehension
चिंतामणी	पुं·	इच्छित वस्तू देणारे, एक विकल्पित रत्न	चिंतामणि	a fabulous gem supposed to bestow whatever is wished
चिंधी, चिंधोटी	स्त्री·	1. फाटलेल्या कपड्याचा तुकडा	धज्जी, चिंदी	a rag
		2. कापडाची फाटलेली पट्टी	कपड़े की पट्टी	a shred, a strip of cloth
चिंब	वि·	पुरता ओला, पाणी, गळत असलेला	तर, गीला, तरबतर	dripping, wet
चिंबणे	अ· क्रि·	उभे चिरले जाणे, चिरफळी होणे	चिरना, फटना, दरकना, मसकना	to split, to slit, to be torn lengthwise
चिंबविणे	स· क्रि·	उभे चिरणे, चिरफळी करणे	चीरना	to slit, to cut lengthwise
चिक	पुं·	चिव्याच्या बारीक काढलेल्या पट्टया (पडदा बनविण्याकरिता)	बांस की पतली सलाइयां, तीलियां	flat strips of bamboo (for preparing a blind)
चिकचिक	स्त्री·	चिकटपणा	चिकनाई, चिकनाहट	clamminess, stickiness, viscousness
चिकट	वि·	1. बिलगून बसणारा, चिकटून राहण्याच्या धर्माचा	चिपचिपा, चिपकने वाला	viscous, gummy, adhesive

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कंजूष, कवडीचुंबक	कंजूस	miserly, stingy, niggard
		3. (लाक्ष:) पाठ न सोडणारा	पिछलग्गू	tenacious
चिकटणे	अ· क्रि·	1. बिलगून राहणे	चिपकना	to stick, to adhere to
		2. लागून असणे, लिपटणे	सटना, लिपटना	to cleave unto
चिकटविणे	स· क्रि·	'चिकटणे' चे प्रयोजक	'चिकटणे' का प्रेरक	causal of 'चिकटणे'
चिकटा	पुं·	1. चिकटपणा	चिपचिपाहट	stickiness, clamminess
		2. चिकट द्रव	पीप	clammy ooze
		3. पिकावर पडणारा एक रोग	फसलों का एक रोग	blight (on corn)
चिकण	वि·	1. चिकट	चिकना, चिपचिपा	clammy
		2. चामट	चीमड़	unctuous
		3. दाट (दूध, चीक, इ·)	गाढ़ा	thick
		4. कंजूष	कंजूस, मक्खीचूस	miserly, close-fisted
		5. मजबूत	मज़बूत, कठिन	strong
चिकणमाती	स्त्री·	चिकटपणा असलेली काळी माती	चिकनी मिट्टी	unctuous earth
चिकणा	वि·	1. (तेलाने इ·) मेणचट, तेलकट	चक्कट, चिकना, स्निग्ध (तेल, घी लगा हुआ)	unctuous, greasy
		2. चमकदार	साफ़ और चमकीला	glittering
		3. गुळगुळीत	मुलायम, चिकना	smooth
चिकाटी	स्त्री·	1. नेट, धीर, दीर्घोद्योग	दृढ़ता, लगन	perseverance, endurance
		2. चिकटपणा, चिवटपणा	चीमड़पन	toughness, inflexibility

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. आग्रहीपणा, एकसारखे मागे लागणे	पिछलगी	importunity
चिकार	वि·	पुष्कळ, भरपूर	बहुत, बेहद	abundant, profuse
	अ·	खच्चून, दाटीवाटीने	खचाखच, ठसाठस	in abundance, profusely
चिकित्सक	वि·	1. बारीक बारीक छाननी करणारा, गुणदोष पाहणारा	सूक्ष्म मींमासा/परीक्षण करने वाला, दोष देखनेवाला, छिद्रानवेषी	indulging in fault-finding, carping
		2. फाजील-वाजवीपेक्षा, जास्त-चौकशी करणारा	उचित से ज्यादा छानबीन करनेवाला	fastidious, squeamish
	पुं·	वैद्य	चिकित्सक, वैद्य	a physician
चिकित्सा	स्त्री·	1. गुण-दोष परीक्षा	सूक्ष्म गुण-दोष विवेचन, परीक्षण	minute and close examination
		2. विश्लेषण, मूलतत्व शोधन	विश्लेषण, पृथक्करण	analysis, investigation of simple elements
		3. रोग निदान-शोधन	रोग का निर्णय	prognosis
		4. कांक्षा वितर्क	अशुभ की शंका, संदेह	imagination/ apprehension of ill
चिकित्सा (-त्से) खोर	वि·	1. उगीच काथ्याकूट करणारा	नाहक मीन मेख निकालने वाला, बेकार की बहस करने वाला	contending idly
		2. फाजील चौकशी करणारा	बहुत छान बीन करने वाला, बाल की खाल खींचने वाला	captious, censorious
		3. मनात शंका बाळगणारा	शंकाशील	apprehensive

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिकित्सालय		(रोग निदान करणारा) दवाखाना	चिकित्सालय	an hospital
चिकी (-क्की)	स्त्री·	गुळाची बनविलेली एक चिकट मिठाई	गुड़ की चाशनी से बनाई चीमड़ मिठाई	chocolate-like sweet-meat made of boiled and solidified jaggery
चिकू	पुं·	एक चीक असलेले गोड फळ	चीकू (एक फल)	a kind of fruit
चिक्कू	वि·	कंजूष	कंजूस	miserly
चिखल	पुं·	1. मातीत पाणी मिसळल्याने होणारी घट्ट राड	कीचड़	mud
		2. गारा	गारा, मिट्टी या चूने-सुर्खी का लेप	seasoned mixture of water and earth (for building purposes)
चिखली	स्त्री·	पायांच्या बोटात कुजून पडणारी चीर	पैर की उँगलियों के चमड़े का सड़ना	chap among the toes of foot
चिघळणे	अ· क्रि·	1. जखम अधिक वाढणे-खराब होणे	व्रण का अधिक खराब होना/बिगड़ना/फैलना	to worsen (a wound, an ulcer)
		2. (लाक्ष:) संबंध अधिक बिघडणे	संबंध बिगड़ना	to be on bad terms with, to break with
चिचुंद्री	स्त्री·	1. एक उंदराच्या जातीचा प्राणी	छछूंदर	the musk-rat
		2. उडविण्याच्या दारूचा एक प्रकार	एक अतिशबाजी	a firework
चिटकी	स्त्री·	'चुटकी' पाहा	दे· 'चुटकी'	vide 'चुटकी'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिटकुला	वि·	छोटा, चिमुकला, लहानसा	छोटा, नन्हा	small, tiny, diminutive
चिटणी (नी) स	पुं·	1. लेखक (लिहिण्याचे काम करणारा) कारकून	चिटनवीस, पत्र लेखक, कारिंदा, मुहर्रिर	a clerk, a writer
		2. सचिव	सचिव	secretary
चिटणिशी	स्त्री·	1. पत्रे इ· लिहिण्याचे काम	खत, दस्तावेज़, लिखने का काम	writing business
		2. सचिवाचा हुद्दा किंवा काम	सचिव का ओहदा या काम	secretaryship
चिटपाखरू	न·	(लाक्ष:) पाखरू सुद्धा, कोणी सुद्धा	क्षुद्र जंतु भी, कोई भी	any living being
चिठी	स्त्री·	1. हाती दिलेले पत्र	हाथ से भेजा हुआ पत्र	a letter sent by hand
		2. लहानसे पत्र	छोटा पत्र	a note
चिठो (-ठ्ठाँ) रा	पुं·	'चिठी (2)' पाहा	दे· 'चिठी (2)'	vide 'चिठी (2)'
चिडका	वि·	तत्काळ रागावणारा-चिडणारा	चिड़चिड़ा	peevish, pettish, fretful
चिडखोर	वि·	'चिडका' पाहा	दे· 'चिडका'	vide 'चिडका'
चिडचिडणे	अ· क्रि·	1. तक्रार करणे	पिनपिनाना, शिकायत करना, भुनभुनाना	to grumble, to growl
		2. त्रस्त होणे	हैरान-परेशान होना	to be irritated
चिडणे	अ· क्रि·	1. रागावणे, नाराज होणे	चिढ़ना, ख़फा होना, झल्लाना	to be irritated
		2. जखम वाढणे-चिघळणे	फोड़े या जख्म का बढ़ जाना/फल जाना	to worsen (a wound)
चिडमिड	स्त्री·	दाटी, गर्दी	भीड़, घिचपिच	excessive crowdedness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिडविणे	स· क्रि·	1. चीड-राग-येईल असे करणे, राग आणणे	चिढ़ाना, खिझाना	to provoke, to excite, to irritate
		2. तोंड वाकडे करणे (तसे करून राग आणणे)	मुँह बनाना	to make grimaces (so as to arouse anger)
चिडाचीड	स्त्री·	एकमेकांवर चिडणे-संतापणे	एक दूसरे पर खीजना,-नाराज़ होना	mutual irritation,-quarrel
चिणणे	स· क्रि·	1. विटा-दगडांनी बांधून काढणे	चिनना, चुनना, दीवार उठाना	to build up by arranging bricks
		2. जिवंत माणसाला भिंत उभारून पुरणे	जीवित व्यक्ति को दीवार में गाड़ देना	to enclose alive and build in, to entomb
		3. दगड इ· ठासून बीळ बंद करणे	ठूँसना, दबा दबा कर भरना	to fill (a hole) by ramming stones etc.
		4. लहानशा जागेत सामान खच्चून भरणे	संकुचित स्थान में सामान ठूँसकर भरना	to ram
चित (-ता)ड	वि·	1. गिचमिड (लिहिलेला)	गिचपिच (पास-पास लिख़ा हुआ)	confusedly written
		2. खोडाखोडी केलेला	बहुत काट-छाँट वाला	having many erasures
चित (-ता)रणे	स· क्रि·	चित्र काढणे	चित्रित करना, चित्र खींचना, उरेहना	to draw a picture
	अ· क्रि·	रेघोट्या ओढणे	लकीरें खींचना	to scrawl and scribble
चितळ	न· पुं·	ठिपक्या ठिपक्यांचा हरिण	चीतल हिरन, चित्रमृग	the spotted antelope
चिता	स्त्री·	सरण	चिता, मुरदे को जलाने के लिये रचा हुआ ईंधन	a pyre, funeral pile

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिताक	पुं· न·	स्त्रियांच्या गळ्यातील एक दागिना, चितांग	स्त्रियों के गले में पहना जाने वाला एक अंलकार	a kind of necklace worn by females
चितारी	पुं·	चित्रकार, भिंतीवर वगैर चित्रे काढणारा	चितेरा, चित्रकार	a wall-painter, a limner
चित्त	न·	मन, अंत:करण, हृदय	चित्त, मन, अंत:करण, दिल	heart, mind
चित्तवेधक	वि·	आकर्षक, मनाला ओढून घेणारा	चित्ताकर्षक	attractive
चित्ता	पुं·	बिबळ्या वाघ, चित्रक	बाघ की एक जाति (जिसके अंग पर चित्तियाँ होती हैं)	a leopard
चित्र	न·	1. हाताने रेखाटलेली, प्रतिमा (रेखा व रंग युक्त)	चित्र, तसवीर	a picture, a painting
		2. छायाचित्र	फोटो, प्रकाश चित्र	a photograph
चित्तक	पुं·	'चित्ता' पाहा	दे· 'चित्ता'	vide 'चित्ता'
चित्रकला	स्त्री·	रेखांनी किंवा रंगानी प्रतिमा काढण्याची कला	चित्रकला, चित्र विद्या	drawing, painting
चित्रकार	पुं·	चित्र काढणारा कलावंत	चित्रकार, चितेरा	an artist, a painter, a limner
चित्रपट	पुं·	चलचित्र, सिनेमा करिता घेतलेली मालिकायुक्त चित्रावली	चित्रपट, फिल्म	a film, a motion-picture
चित्रविचित्र	वि·	1. नानारंगी	चित्रविचित्र, रंग बिरंगा	of variegated colours
		2. चमत्कारिक, विचित्र	अजीब, विचित्र	strange

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चित्रशाळा	स्त्री·	1. चित्रे काढण्याचे दालन	चित्रशाला, वह स्थान जहाँ चित्र बनाये जाएं	a studio
		2. चित्रे लावलेले-चित्रप्रदर्शिनीचे-दालन	वह मंडप जहाँ चित्रकला का प्रदर्शन किया जाएं	a picture-gallery
चित्रासारखा	वि·	1. तटस्थ, स्तब्ध, अचल	चित्र जैसा अचल, स्थिर	unmoving, still (like a picture)
		2. सुंदर	सुंदर	beautiful
चिथावणी	स्त्री·	1. वाईट कर्म करण्यास प्रोत्साहन	उत्तेजना, प्रेरणा	an instigation, provocation
		2. विरूद्ध उठविण्याची क्रिया	उकसाहट, बहकावा	inciting, stirring
चिथावणे	स· क्रि·	1. उठविणे, बहकावणे	उकसाना, बहकाना, भड़काना	to incite, to stir up
		2. (वाईट कर्म करण्यास) प्रोत्साहन देणे	उत्तेजित करना	to instigate
चिनी	वि·	चीन संबंधीचा, चीनचा	चीन संबंधी, चीन का	Chinese
चिनीमाती	स्त्री·	एक प्रकारची पांढरी चिकणमाती	चीनी मिट्टी	kaoline, chinese clay, porcelain clay
चिप	अ·	गप, स्तब्ध	चुप, खामोश	still, in silence, silently, without a word
चिपका	वि·	1. पाणी गळणारा (डोळा)	चिपचिपा, लसदार	rheumy
		2. पिचक्या डोळ्यांचा (मनुष्य)	चुँधा, चोंधर, बहुत छोटी आँखों वाला	small and lack-luster (eyes)
चिपड	न·	डोळ्यातजमणारी घाण	आँख का कीचड़	gummy excretion of the eye

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिपन (-ना) ळी	स्त्री·	(रंग उडविण्याची) पिचकारी (लोखंडी पत्र्याची)	पिचकारी (टिन की)	a tin squirt or syringe
चिपळी	स्त्री·	1. पाण्याची चिळकांडी	पिचकारी, फव्वारा, जोरदार धारा	a stream spurting out forcibly
		2. भजन गातांना वाजविण्याची लाकडी टाळ	लक्कड़ की करताल	a wooden instrument for clapping while singing Bhajan
		3. लहानशी पावसाची सर	फुहार, झींसी, हलकी बारिश	a light shower
चिपाड	न·	1. उसातून रस नि:शेष काढून घेतल्यानंतर राहतो तो भाग	खोई, ईख का रस निकाला गया डंठल	a stalk of squeezed sugar-cane
		2. (लाक्ष:) रक्तमांस सुकून गेलेला माणूस	दुबला पतला/मरियल आदमी	a very shrivelled person
चिबूड	न·	एक प्रकारचे शेंदाड (काकडीच्या जातीचे फळ)	फूट, गोरख ककड़ी	a variety of musk-melon
चिमखडा	वि·	लहान चुणचुणीत (मुलगा)	छोटा होशियार/चालाक (लड़का)	little lively, smart (boy)
चिम (-मू) ट	स्त्री·	1. अंगठा व जवळची दोन बोटे मिळून होणारी पकड	चुटकी	a pinch
		2. (लाक्ष:) अगदी थोडे प्रमाण	(लाक्ष·) बिलकुल थोड़ा परिमाण	(fig) a very small quantity

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिमटणे	अ· क्रि·	दाबले जाणे, चिरडला जाणे	दबना, पिसना	to be crushed, to be squeezed, to be pressed
चिमटा	पुं·	1. अंगठा व तर्जनी मिळून होणार्या पकडीत चिरडणे	चुटकी, चिकोटी, चिमटी	a pinch
		2. निखारा इ· पकडण्याचे साधन	चिमटा	tongs, pincers
चिमटी	स्त्री·	'चिमट' पाहा	दे· 'चिमट'	vide 'चिमट'
चिमणा	वि·	लहानसा आणि मोहक	नन्हा और प्यारा	little and pretty
	पुं·	चिमणीचा नर	चिड़ा, चटक, गौरवा	a cock-sparrow
चिमणी	स्त्री·	1. मादी चिमणी	चिड़िया, गौरैया	a hen-sparrow
		2. धूर जाण्याकरिता केलेला वरच्या तोंडाचा नळ	चिमनी, इंजन आदि का धुआँ निकालने के लिये बनाई गई नली	a sort of funnel emitting smoke
		3. सुंदरी, टिनचा किंवा बाटलीचा केलेला दिवा	ढिबरी, दीपक के काम आने वाली टीन आदि की डिबिया	a tiny kerosene lamp with or without globe
		4. दाराची खिटी	चटखनी, सिटकिनी	a bolt
चिर	वि·	पुष्कळ दिवसांचा, फार जुना, दीर्घ काळाचा	चिर, दीर्घकालीन, पुराना	of a long standing, ancient
	अ·	पुष्कळ काळपर्यंत, दीर्घकाळ, सदोदित	बहुत दिन, बहुत दिनों तक, सदा	for a long time, always

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिरकणे	अ· क्रि·	1. एकदम आणि थोडेसे हगणे, वरचेवर थोडे थोडे हगणे	चिरकना, यकायक थोड़ा सा या कई बार थोड़ा-थोड़ा पाखाना करना	to have sudden and scanty purge or to get frequent scanty purges
		2. मधेच फाटणे, चीर जाणे	फटना, दरकना	to crack
		3. चीं चीं आशासारखा आवाज करणे	चिंघाड़ना, चीखना	to scream (as an elephant), to shriek, to squeak
		4. बेसूर आवाज होणे	बेसुर/भद्दी आवाज निकलना	to break or crack (voice)
चिरकी	स्त्री·	जुलाबाची चिळकांडी	पतले पाखाने की धार	a stream of purge
चिरगुट	न·	1. कपडा	कपड़ा	a cloth
		2. फाटलेला कपडा	चिरकुट, फटा हुआ कपड़ा, चिथड़ा	a shred, rag
चिरगुट-पांघरूण	न·	1. अंथरापांघरायचे कपडे	ओढ़ना-बिछौना	bed-clothes
		2. कपडालत्ता, अंगावर घालण्याचे कपडे वगैरे	कपड़ा लत्ता, पहनने का सामान	articles of apparel
चिरचिर	स्त्री·	कुरकुर, तक्रार	पिन पिन, शिकायत	grumbling
चिरचिरणे	स्त्री·	1. कुरकुर-तक्रार-करणे	पिनपिनाना, चिड़चिड़ाना	to grumble
		2. चीत्कार करणे	चिंघाड़ना	to squeak, to shriek
चिरचिर्या	वि·	सतत कुरकुर-तक्रार-करणारा	चिड़चिड़ा, तुनक मिज़ाज	ever grumbling
चिंरजीव	वि·	दीर्घकाळ आयुष्य असणारा	चिंरजीव, दीर्घ आयुवाला, चिरंजीवी	living very long, long-lived

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	अ·	उद्‌गार दीर्घकाळ जीवित राहा-जग !	चिरंजीव, बहुत दिन जियो !	long live !
	पुं·	मुलगा	पुत्र, लड़का	a son
चिरंजीवी	स्त्री·	मुलगी	कन्या, लड़की	a daughter
चिर (-रो) टी	स्त्री·	1. केळीच्या पानाचा एका बाजूकडून फाडलेला तुकडा	केले के पत्ते का एक तरफ का टुकड़ा	a small one-sided piece of a plantain-leaf
		2. जमिनीचा चिंचोळा तुकडा	जमीन का सँकरा टुकड़ा	a narrow strip of land
		3. कपड्याची वा कागदाची धांदोटी	कपड़े का या कागज़ का टुकड़ा	a shred (of cloth or paper)
चिरड	स्त्री·	1. चीड, राग	चिढ़, गुस्सा	huff, offense
		2. तिटकारा, घृणा	नफरत, घृणा	distaste
चिरडणे	स· क्रि·	1. दाबून चेंदामेंदा करणे,-चुरडणे	रौंदना, दबाना, दबाकर तहस नहस करना	to crush to destruction
		2. चेंगरणे, पिळून काढणे	पीसना, कुचलना	to squeeze, to jam
	अ· क्रि·	चिडणे, रागावणे	चिढ़ना,गुस्से होना	to be irritated
चिरणे	स· क्रि·	1. फाटणे	चीरना, फाड़ना	to split, to slit, to rend, to tear
		2. काटणे, कापणे, तुकडे तुकडे करणे	काटना	to cut
चिरपणे	अ· क्रि·	'चिटकणे (1)' पाहा	दे. 'चिटकणे (1)'	vide 'चिटकणे (1)'
चिरफळ (-ळी), चिरफाळी	स्त्री·	फाडून काढलेल्या कपड्याचा कपटा	फाड़कर बनायी हुई धज्जी	a shred

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिरस्थायी	वि·	दीर्घकाळ, कायम टिकणारा	चिरस्थायी, बहुत दिनों तक बना रहने वाला, टिकाऊ	permanent, long-lasting
चिरा	पुं·	1. इमारतीचा घडीव दगड	तराशा हुआ इमारत का पत्थर	a hewn and shaped stone
		2. (बांधावरील) हद्दीचा दगड	चीरा, खेत की सीमा पर गाड़ा हुआ पत्थर	boundary-stone
		3. वाफा	क्यारी	a bed (in a garden or plantation)
		4. कौमार्य,यौवन	कौमार्य, कुँवारापन	virginal purity, maidenhood
		5. स्मारक शिळा	स्मारक शिला	a monument-stone
चिराई (-य) त	स्त्री·	एक कडू वनस्पती (औषधी)	चिरायता	a medicinal plant, Gentiana cherayts
चिरायु	वि·	दीर्घकाळ जगणारा, दीर्घायुष्य असलेला	चिरायु, बहुत दिन जीनेवाला	long-living, long-lived
चिरीमिरी	स्त्री·	1. छोटी बक्षिसी 2. छोटीशी लाच	छोटी बख्शीश छोटी रिश्वत	a little gift a little bribe
चिरेबंद (-दी)	वि·	चिर्यांनी बांधलेला, बळकट पक्का	घड़े हुए पत्थरों से बना हुआ मज़बूत	built of hewn and shaped stones, strongly-built
चिलखत	न·	अंगावरचे कवच	बख्तर, कवच, जिरह	a body armour
चिलट	न·	उडणारा एक जीव (डासा सारखा)	कुटकी, मच्छड़	a midge, an eye-fly
चिल (-ली) म	स्त्री·	तंबाखू ओढण्याचे एक भाजलेल्या मातीचे साधन	चिलम	an earthen bowl for tobacco-smoking, a pipe

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिली पिली	न· ब· व·	लहान बाळे-अर्भके	नन्हे मुन्हे, बाल-बच्चे	children
चिल्लर	स्त्री·	खुर्दा, किरकोळ पैसे	खुर्दा, रेज़गी, छोटे सिक्के	petty coins, small change
	वि·	1. किरकोळ	फुटकर	small, petty
चिवचिव	स्त्री·	चिमण्यांची किलबिल-आवाज	चहक, चहचहाट	twittering and chattering of sparrows
चिवचिवणे	अ· क्रि·	(पाखरांनी) किलबिलणे-आवाज काढणे	चहचहाना, चहकना	to twitter and chatter
चिवट	वि·	चामट, एकदम न तुटणारा-फाटणारा	चीमड़, जल्दी न टूटने-फटनेवाला	tough
चिवडणे	स· क्रि·	1. कुस्करणे	मसलना, माँडना, किसी नरम चीज को दबाकर मलना	to mash, to press and knead
		2. उगीचच कालवत राहणे	गौंजना, खाने की चीजों को भद्दे तरीके से मिलाते रहना	to make mixture disagreeable to sight
चिवडा	पुं·	1. भाजलेले पोहे, डाळे, भूईमूगाचे दाणे इ· ची मसालेदार मिसळ	चिड़वा, चिउड़ा, कुछ भुने हुए पदार्थों का मसालेदार चबेना	a spicy mixture of many parched grains
		2. (लाक्ष:) अव्यवस्था, गडबड-गोंधळ	गड़बड़ी, झमेला	(fig.) bungled and messed mass
चिवा	पुं·	कळ्क, बारीक बांबू	एक किस्म का छोटा बाँस	bamboo of a small kind
चिहृन	न·	1. लक्षण 2. खूण प्रतीक 3. पद सूचक वस्तू	चिहृन, लक्षण, पहचान निशान, प्रतीक बिल्ला, पदसूचक वस्तु	a symptom, a sign sign, signal, symbol an emblem, a badge

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चिळ्कांडी	स्त्री·	जोराने बाहेरपडणारी धार	ज़ोरदार धारा, फुहारा	a stream spurting out forcibly
चिळस	स्त्री·	'किळस' पाहा	दे· 'किळस'	vide 'किळस'
चींचीं	स्त्री·	आर्तस्वर, पराभूत झाल्याचा शब्द	चीत्कार, पराभूत का शब्द (ध्वनि)	cry in acknowledgement of defeat
चीक	पुं·	1. झाडातून निघणारा चिकट शुभ्रद्रव	पेड़ों का दूध, लसदार रस, लासा	sap/viscid ooze of plants
		2. गाय-म्हैस व्याल्या नंतर निघणारे चिकट दूध	पेडसी, घेवस	beestings, first milk drawn from a cow or buffalo after calving
		3. बाळंतिणीचे पहिले दूध	नवप्रसूता स्त्री का दूध	first milk of a woman recently delivered
चीज़	स्त्री·	1. वस्तू, जिन्नस	चीज़, वस्तु	a thing
		2. संगीतात (ताल-रागात) बांधलेले गीत	ताल और राग में बँधा हुआ गीत	a song composed in musical tune and measure
		3. बहुमोल वस्तू	बहुमूल्य/अनूठी वस्तु	a very costly or fine thing
	न·	सार्थक, यशस्वी शेवट	सफलता, सफल समाप्ति	accomplished end
चीट	न·	खडी काढलेला किंवा वेलबुट्टीची छपाई असलेला कपडा	छींट, वह कपड़ा जिसपर रंग बिरंगी बूटियाँ छपी हों	chintz, cotton-piece printed
चीड	स्त्री·	राग, संताप	चिढ़, खीझ, नाराज़गी	offense, huff, displeasure

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चीत	वि·	1. पाठ जमिनीला लागलेला, व उताणा 2. (लाक्ष:) कुस्तीत पराभूत	चित, पीठ पर पड़ा, उत्तान कुश्ती में हार खाया हुआ	lain-knocked down on one's back, supine defeated in wrestling
चीत्कार	पुं·	चींचीं शब्द	चीत्कार, चिंघाड़ (हाथी की), चीख	cry, cry of the elephant
चीप	स्त्री·	पातळ सपाट तुकडा (लाकडाचा, दगडाचा)	(लकड़ी, पत्थर आदि का) चिपटा टुकड़ा	a flat piece of stone or wood, a slab of stone
	अ·	'चिप' पाहा	दे· 'चिप'	vide 'चिप'
चीर	स्त्री·	भेग, फट	दरार, चीर, चीरा	a slit, a crack
चुंपणे	स· क्रि·	तोंडाने शोषून घेणे	चूसना	to suck
चुंबक	वि·	1. खेचणारा, ओढून घेणारा 2. कंजूष, पैसापैसा जमा करणारा, कृपण	खींचने वाला, आकर्षण करने वाला कंजूस, मक्खीचूस	magnetic, having magnetic quality miserly
	पुं·	लोहचुंबक	चुंबक पत्थर, मकनातीस	a lodestone, a magnet
चुंबणे	स· क्रि·	मुका घेणे, पापा घेणे (मुलांचा)	चूमना, बोसा लेना	to kiss
चुंबन	न·	मुका, पापा	चुंबन, बोसा	a kiss
चुंब (-भ) ळ	स्त्री·	डोईवरच्या बोजाखाली ठेवावयाची कपड्याची गुंडाळी	ईंडुरी, गैंडुरी (-ली)	a ring of cloth to be put under a load upon the head

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चुंभळी	स्त्री·	बदचालीची स्त्री, जारिणी	व्यभिचारिणी, दुराचारिणी, जारिणी	woman having loose or promiscuous sexual relations
चुकणे	अ· क्रि·	1. चूक करणे	चूकना, भूल/गलती करना	to err, to make a mistake
		2. वाट सोडून भलतीकडे जाणे	भटकना, रास्ता भूलना	
		3. आंचवणे, गमावणे	खोना, गँवाना	to stray, to go astary
		4. नेम बरोबर न लागणे	लक्ष्यपर बराबर न लगना, ख़ता होना	to lose, to miss to miss
		5 होऊन जाणे, पुरते होणे (दुसऱ्या क्रियापदाच्या साधिनाशी धातु जोडून आल्याने अर्थ 'ती क्रिया होऊन गेली' असा होतो	हो चुकना, पूरा होना	to be already done
		6. टळणे	टलना	to be eluded,-evaded,-averted,-escaped
		7. राहून जाणे	रह जाना	to be left out
चुकतमाकत	अ·	1. चुका करीत	गलतियाँ करते हुए	faultily, by trial and error method
		2. कसे बसे	किसी तरह	anyhow
चुक़ना	वि·	1. फेडलेला	चुकता, जो चुका दिया गया हो, अदा	adjusted, cleared
		2. एकूणएक, नि:शेष	पूरा, समूचा	the whole, one and all, all without exception

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चुकवाचुकव	स्त्री·	1. टाळटाळी	टालमटोल, टालटोल, हीला हवाला, टालने की क्रिया	evading, evasive performance
		2. एकेक देणे देऊन टाकण्याची क्रिया	एक एक देना, चुकाते जाना	dispatching of various demands
चुकविणे	स· क्रि·	1. 'चुकणे' चे प्रयोजक चुकायला लावणे, भ्रमात घालणे	'चुकणे' का प्रेरक, भ्रम में डालना	causal of 'चुकणे', to make to err, to stray
		2. देऊन टाकणे, फेडणे	चुकाना	to pay off, to adjust, to clear
		3. टाळणे	टालना, कतराना	to evade, to elude
चुका	पुं·	एक आंबट पाला भाजी	चूक, चूका (एक खट्टा साग)	wood-sorrel
चुकामूक	स्त्री·	एकाच वेळी परस्परांकडे गेल्यामुळे परस्परांची भेट न होणे	एक ही समय एक दूसरे की तरफ जाने से भेंट न होना	mutual missing or passing by
चुकार (-री)	वि·	1. काम चुकावणारा	कामचोर, काम से जी चुराने वाला	shirker, skulker
		2. भटक (-क्या), वाट चुकलेला	भटकैया, रास्ता भूलकर भटकने वाला	stray
चुकारतट्टू	वि·	'चुकार' पाहा	दे· 'चुकार'	vide 'चुकार'
चुकी	स्त्री·	1. चूक, दोष	चूक, भूल, दोष, गलती	a mistake, an error
		2. अपराध, गुन्हा	अपराध, खता	fault, guilt
चुगलखोर	वि·	चहाडखोर, एकाची गुप्त गोष्ट दुसर्यास जाऊन सांगण्याची खोड असलेला	इधर की उधर करने वाला, लगानेवाला	one having the bad habit of breaking one's secret to another in one's absence

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चुगली	स्त्री·	1. चहाडी, लावालावी	लगाई बुझाई, इधर की बात उधर सुनाना	breaking one's secret in one's absence to another
		2. पाठीमागे केलेली निंदा, कुचाळी	परोक्ष में की हुई निंदा, चुगली	slander, calumny
चुंगी	स्त्री·	जकात	चुंगी, माल के नगर सीमा में आने पर लिया जानेवाला महसूल	toll
चुचकारणे	स· क्रि·	तोंडाने विशिष्ट ध्वनि काढीत माया दाखविणे	पुचकारना	to coax, to sooth (a child or an animal)
चुटका	पुं·	1. छोटा विनोदी किस्सा	चुटकुला, छोटी सी किंतु मनोरंजक बात	a witty, smart piece of composition
		2. डुलकी	झपकी	a nap, a short doze
		3. चिलमीचा-बिडीचा झुरका, दम	कश (चिलम, बीड़ी इ· कां)	a pull (of a pipe, cigar etc.)
		4. 'चरका' पाहा	दे· 'चरका'	vide 'चरका'
चुटकी	स्त्री·	अंगठा मधल्या बोटाने घासून होणारा आवाज	चुटकी	a snap with the thumb and the middle finger
चुटकी सरशी	अ·	चट्कन्	चुटकी बजाते, दम भर में, बात की बात में	in no time
चुटपुट	स्त्री·	खंत, चिंता, बेचैनी	व्याकुलता, बेचैनी, चिंता	mental distress, inquietude
चुटपुटणे	अ· क्रि·	हुरहुरणे, चिंता लागणे	दिल मसोसना, मन ही मन दु:ख करना	to be distressed, to be disturbed, to be disquiet

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चुटपुटता	वि·	बेताचा, मोजका	परिमित, नपा तुला	scantily or barely sufficient
चुट्टा	पुं·	1. चिलीम	चिलम	an earthen pipe (for smoking)
		2. केळीच्या-पानात वळलेली विडी	केले के पत्ते में तंबाकू रखकर बनायी हुई बीड़ी	a cigar made up of plantain leaf
चुडत	स्त्री·	नारळीचे-ताडाचे, पान	नारियल/ताड़ का पत्ता	a branch of the coconut or a palmyra
चुडती	स्त्री·	काकडा, पलिता, दिवटी	पलीता, छोटी मशाल	a torch (composed of oiled cloth around a stick)
चुडा	पुं·	काकण	चूड़ी	a bracelet
चुडी	स्त्री·	'चुडती' पाहा	दे· 'चुडती'	vide 'चुडती'
चुडेदान	न·	(लाक्ष:) (कोणास्त्रीच्या) पतीला जीवदान (म्हणून स्त्रीला) सौभाग्यदान	(किसी स्त्री के) पति की जान बचाना, सुहाग दान	preserving wifehood (or unwidowhood) of a woman (by preserving life of her husband)
चुडेल	स्त्री·	हडळ, डाकीण	चुड़ैल, डायन	a female goblin
चुड्या	वि· पुं·	चूड-दिवटी घेऊन पुढे जाणारा, मशालची	मशालची	a torch-bearer
चुण चुण	स्त्री·	आग, भाजल्याची वेदना (अल्प प्रमाणात)	चुनचुनाहट, जलना	burning sensation, stinging sensation
चुण चुणणे	अ· क्रि·	आग होणे	चुनचुनाना, जलन के साथ चुभना	to burn, to smart

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चुणचुणीत	वि·	हुषार, बुद्धिमान, चलाख	होशियार, तेज़, चतुर	smart, sharp, intelligent
चुणणे	स· क्रि·	1. निरी करणे	चुनना, चुनट डालना	to plait
		2. चळत लावून ठेवणे, रास रचणे	गड्डा करना, ढेर करना	to pile up
चुणी	स्त्री·	1. निरी, दुमड, घडी	चुनट, चुनन	a plait, a fold
		2. सुरकुती, वळी	शिकन, सिलवट	a crease
		3. कण्यामिश्रित कोंडा	कनकी मिश्रित चोकर	coarse bran mixed with broken grain bits
चुणु (-णू) क	स्त्री	1. नमुना,थोडासा मासला	नमूना, बानगी	a sample, a specimen
		2. ओझरता अनुभव,-दर्शन, संकेत	झलक, झाँकी	faint indication
चुथडणे	स· क्रि·	1. अस्ताव्यस्त करणे	अस्त-व्यस्त करना	to rummage, to turn and toss over
		2. कालवा कालव-चिवडा चिवड-करणे	अव्यवस्था के साथ पचमेल करना	to intermingle confusedly
चुथडा	पुं·	1. दुर्दशा	खराबी, बरबादी	spoiled state, disorder
		2. चिवडा चिवड, कालवा कालव	गड़बड़ी, पचमेल	disorderly intermixture
चुनकळी	स्त्री·	भाजलेल्या चुन्याचा खडा	चूने का फूँका हुआ पत्थर	a nodule of burnt limestone
चुनखडा	पुं·	न भाजलेल्या चुन्याचा खडा	चूने का पत्थर	a nodule of unburnt limestone
चुनभट्टी	स्त्री·	चुना भाजण्याची भट्टी	चूने की भट्ठी	a lime-kiln

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चुनघाणी	स्त्री·	चुना तयार करण्याची चक्की	चूना बनाने की चक्की	a lime-mill
चुनाळ	न·	पान-तंबाखूकरिता चुना ठेवण्याची डबी	पान, तंबाकू के लिए चूना रखने की डिबिया	a lime-pot
चुनेगच्ची	वि·	चुन्यात पक्की बसविलेली (फरशी)	चूने का पक्का पलस्तर की हुई	chunam-plastered
	स्त्री·	चुन्याची पक्की गच्ची किंवा फरशी	गच, पक्का छत, पक्का फर्श	a terrace/a floor or a flat roof of chunam-work
चुपचाप	अ·	मुकाट्याने, एकशब्द ही न उच्चारता	चुपचाप, चुपके से खामोश	without (or without uttering) a single word, mutely
चुबकणे	स· क्रि·	1. कपडा चुबचुब आवाज होईल अशा रीतीने धुणे, कुसकरणे	कपड़े को धोते समय चुहटना, कुचलना	to knead and squeeze (clothes)
		2. टोचणे, खुपसणे	चुभाना, धँसाना	to pierce, to run in
चुबकळणे	स· क्रि·	'बुचकळणे' पाहा	दे· 'बुचकळणे'	vide 'बुचकळणे'
चुरग (-गा) ळणे	स· क्रि·	चोळामोळा करणे	गींजना, मसलना	to crumple, to crush
चुरगळणे	अ· क्रि·	चोळामोळा होणे	मसला जाना, गींजा जाना, गिंजना	to be crumpled
चुरग (-गा) ळा	पुं·	चोळामोळा	गिंजने/मसलने से होने वाली अवस्था	crumpled/crushed state
चुर चुर	स्त्री·	1. आग होण्याची भावना	जलन, चुनचुनाहट, जलन के साथ होने वाली खुजली	prickling/stinging pain

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चुरचुर आवाज	चुरचुर शब्द या ध्वनि	initiative of चुरचुर sound
	वि·	मनाला झोंबणारे (बोलणे)	जलन/चुभन पैदा करने वाला (भाषण)	pricking (words)
चुरचुरणे	अ· क्रि·	आग होणे, झोंबणे	चुनचुनाना, जलना	to burn, to smart
चुरडणे	स· क्रि·	चिरडणे	रगड़ना, रौंदना	to crush
चुरण	न·	साखर खोबर्याचे करंजीत घालावयाचे सारण	चूरन (चीनी और नारियल की गरी का इ·)	stuffing material like sugar and copra scrapings
चुरमुरणे	अ· क्रि·	सुरकुत्या पडणे, चोळवटणे	मसला जाना	to be rumpled
चुरमा	पुं·	तूप साखरेत घोळलेला पोळीचा चुरा	चूरमा	a sweetmeat made of crumbled bread mixed with ghee and sugar
चुरमुरा	पुं·	तांदूळ भट्टीत भाजून बनविलेला एक खाद्य पदार्थ	मुरमुरा	preparation of parched rice
चुरस	स्त्री·	1. होड, स्पर्धा, चढाओढ 2. वैर, हेवा	होड़, चढ़ा ऊपरी, प्रतिद्वंद्विता ईर्ष्या, डाह, बैर	rivalry, vieing with spite, rancour
चुरा	पुं·	बारीक बारीक तुकडे	चूरा, चूर	bits, fragments
चुराडा	पुं·	1. चुरा, भुक्का 2. (लाक्ष:) नाश	चूरा, चूर, बुकनी बरबादी, नाश	fragments, atoms ruin, shattered/crumbled state

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चुरी	स्त्री·	डाळीचा भरडा	दाल का दलिया	fine fragments of ground pulse
चुलत	वि·	चुलत्याशी नात्याने संबंधित	चचेरा	related to paternal uncle
चुलत आजा	पुं·	बापाचा चुलता	पिता का चाचा	grandfather's brother
चुलत आजी	स्त्री·	बापाची चुलती	पिता की चाची	grand-father's sister-in-law
चुलत भाऊ	पुं·	चुलत्याचा मुलगा	चचेरा भाई	son of one's paternal uncle
चुलत बहीण	स्त्री·	चुलत्याची मुलगी	चचेरी बहन	daughter of one's paternal uncle
चुलत दीर	पुं·	पतीचा चुलत भाऊ	पति का चचेरा भाई	son of husband's paternal uncle
चुलत नणंद	स्त्री·	पतीची चुलत बहीण	पति की चचेरी बहन	daughter of husband's paternal uncle
चुलता	पुं·	बापाचा भाऊ, काका	पिता का भाई, चाचा	paternal uncle
चुलती	स्त्री·	बापाची भावजय, काकी	पिता के भाई की पत्नी, चाची	wife of the paternal uncle
चुलपण, चुलाण	न·	मोठी चूल, भट्टी (ज्यावर रस ओतण्याची कढई चढवितात)	बड़ा चूल्हा, भाड़ (जिस पर कड़ाह चढ़ाकर गुड़ बनाते हैं)	large fire-place
चुबा	पुं·	नारळातील खोर्याचा कीस	नारियल के खोपड़े का चूरा	scrapings of coconut kernel

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चुस्त	वि·	1. कडक, कट्टर, आग्रही	कट्टर, पक्का, दृढ़	ardent, fervent, zealous
		2. तंग, घट्ट	तंग, कसा हुआ	tight
चुळका	पुं·	1. एका हाताच्या द्रोणासारखी केलेली पोकळी	आधी अंजली, उँगलियों को थोड़ा मोड़कर दोने जैसा किया हुआ आकार	palm hollowed so as to contain a liquid
		2. तोंडातून टाकलेली चूळ	कुल्ला	water thrown out of mouth
चुळबुळ	स्त्री·	1. हलन चलन, अस्थिरपणा	चुलबुल/चुलबुलाहट	impatient movement
		2. अस्वस्थता, बेचैनी	बेचैनी	restlessness, fidgetiness
चुळबुळणे	अ· क्रि·	हालचाल करणे, अस्थिर होणे, चंचल होणे	चुलबुलाना, स्थिर न रह सकना	to move/stir impatiently, to be fidgety/restless
चुळबुळ्या	वि·	उतावीळ, अधीर, चंचल	चुलबुला, चंचल	restless, fidgety
चूक	स्त्री·	1. अयोग्य कृती,-गोष्ट भलती कृती	चूकभूल, गलती	mistake, fault, error
		2. लहान खिळा	छोटी कील	a small nail, a tack
चूकभूल	स्त्री·	अजाणता घडलेली अयोग्य गोष्ट-कृती	भूल से हुई गलती	mistake by ignorance
चूड	स्त्री·	'चुडती' पाहा	दे· 'चुडती'	vide 'चुडती'
चूण	स्त्री· न·	1. डाळीचा कण्या-कोंडा	चून, चूनी	husk and fragments of pulse
	स्त्री·	वळी, सुरकुती	शिकन, सिलवट	ruffle, plait

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चूनडी	स्त्री·	लहान खडी काढलेली साडी	चुनरी, बालिका की साड़ी	sari of a child-girl
चूप	अ·	गप, स्तब्ध	चुप, खामोश	quiet, silent
चूर	पुं·	चुरा, भुका	चूर, चूरा, बुरादा	fragments, atoms
चूर	वि·	1. मग्न, तल्ली, गुंग	निमग्न, तल्लीन	absorbed in, engrossed
		2. चकित, थक्क	चकित, भौचक्का, दंगा	confounded
		3. लज्जापूर्ण, शरमिंदा	लज्जित, शर्मिंदा	ashamed
चूर्ण	न·	1. बारीक चुरा, भुकी	चूर्ण, बुकनी	powder
		2. भुकीच्या रूपात असलेले औषध	औषध, बुकनी	medicine in the form of a powder
चूल	स्त्री·	स्वैपाक ज्यावर करावयाचा तो आग ठेवण्याचे साधन	चूल्हा	an earthen stove, a fireplace
चूष	स्त्री·	गंमत, गंमतीचा, प्रकार	मज़ा, हँसी मज़ाक	any amusing thing
चूळ	स्त्री·	'चुळका' पाहा	दे. 'चुळका'	vide 'चुळका'
चेंगट	वि·	1. दीर्घसूत्री, मंदगतीने क्रिया करणारा, सुस्त	दीर्घसूत्री, मंद, सुस्त	slow, dilatory, lazy
		2. कंटाळा यावा इतके एक सारखा मागे लागणारा, अतिचिपट	पिछलग्गू	tiresomely importunate, persistent in solicitation
		3. कंजूष, चिक्कू	कंजूस	very miserly
चेंगरणे	अ· क्रि·	(गर्दीत) दबले जाणे, चिरडले जाणे	कुचला जाना, पिसना, दबना	to be crushed or jammed

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	स· क्रि·	चिरडणे	रौंदना, कुचलना, पीसना, दबाना	to crush, to jam, to squeeze
चेंगराचेंगर (-री)	स्त्री·	1. चिरडून जाण्याची स्थिती	कुचला जाने की/पीसा जाने की स्थिति	Jamming, squeezing
		2. गर्दी, दाटी	भीड़, चिचपिच	crowdedness, crush
चेंडू	पुं·	खेळाचे रबर इ· चे गोल उपकरण	गेंद	a ball
चेंद	स्त्री·	दाटी, ठेचाठेच	बहुत भारी भीड़	crowdedness, press
चेंदणे	स· क्रि·	1. दाबून-ठासून-भरणे	ठूस-ठूस कर भरना	to ram, to press tightly
		2. चिरडणे, चेंगरून टाकणे	मसलना, कुचलना, दबाना	to crush, to squeeze
चेंदा	पुं·	1. 'चेंद' पाहा	दे· 'चेंद'	vide 'चेंद'
		2. ठेचले-चिरडले-जाण्याची अवस्था	मसला/पीसा जाने की अवस्था	state of being crushed
		3. चिखल, रेंदा	कीचड़, गारा	mud, mire
चेंदामेंदा	पुं·	चुराडा, कुस्करा	चूर, चूरा	mashed or crushed state, shattered state
चेक	पुं·	धनादेश, हुंडीचिठी	चेक, धनादेश, हुंडी	a cheque
चेकाळणे	अ· क्रि·	1. बेकाम होणे	बौखलाना, होश हवास में न रहना	to become wild, to lose one's temper, to become tumultuous
		2. आवेश चढणे, आवेशात येणे	जोश में आना	to become warm/ incited
		3. भडकणे	भड़कना	to be passionate, to be enraged

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. (लाक्ष:) (धान्य इ·) विपुल	बहुतायत/समृद्धि होना	to abound with overflowing/plenty
चेचणे	स· क्रि·	1. ठोकून पातळ करणे	(वस्तु को) पीट पीट कर पतला बनाना	to make flat by beating
		2. मारणे, ठोकणे	पीटना, मारना	to beat, to thrash, to drub
	अ· क्रि·	पोचा पाडणे	गड्ढा पड़ना	to be dent, to have a hollow place in the surface
चेट (-टू) क	न·	मंत्र-तंत्र-करणी, जादूगिरी, इंद्रजाल	जादू, बाजीगरी, इंद्रजाल	sorcery, witchcraft
चेटका	पुं·	जादूगिरी-मंत्र तंत्र-इंद्रजाल करणारा	जादूगर	a sorcerer
चेटकी, चेटकीण	स्त्री·	जारण-मारण-मंत्र तंत्र करणारी स्त्री	जादू करनेवाली स्त्री	a sorceress, a witch
चेतणे	अ· क्रि·	1. पेटणे, भडकणे	जलना, भड़कना	to catch fire
		2. उत्तेजित होणे, चवताळणे, भडकणे	उत्तेजित होना	to be excited
चेतना	स्त्री·	1. सजीवपणा, जिवंतपणा, जीव	चेतना, जीवनी, जीवन शक्ति	animation, life
		2. शुद्धी, भान	होश	consciousness
		3. चैतन्य, तेज, ओज	चैतन्य, ओज	vitality, life
चेतवणी	स्त्री·	सावधगिरीची सूचना	चेतावनी, आगाही	a warning
चेत (-ता) विणे	स· क्रि·	1. पेटविणे, आग लावणे	जलाना, प्रज्वलित करना	to set fire, to kindle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्षः) चिथावणे, उद्धीपित करणे बहकाविणे	उत्तेजित करना, बहकाना, भड़काना	to incite
चेप	पुं·	1. दाब	दबाव, चाँप	press, pressing
		2. साथ (रोगाची)	छुतही बीमारी, महामारी	general prevalence of disease
चेपटणे	अ· क्रि·	पोचा, दडणे	(किसी समतल पर) गड्ढा पड़ना	to be dent
चेणणे	अ· क्रि·	1. खचणे, दबणे	दबना	to sink down, to yield
		2. (लाक्षः) दबणे, कमी होणे	दबना, ठंडा पड़ना	to cower, to crouch
	स· क्रि·	1. दाबणे (अंग इ·)	दबाना	to press
		2. ठोकून किंवा दाबून सपाट करणे	पीट कर समतल करना	to beat into flatness
चेला	पुं·	शिष्य	चेला, शिष्य, शागिर्द	a disciple
चेव	पुं·	1. आवेश, जोर	आवेश, जोश, तैश	vehemence, force
		2. जागृती, जग, चेतना	चेतना, जागृति, होश	awakening, consciousness
चेवणे	अ· क्रि·	1. बेताल होणे	बौखलाना, उच्छृंखल बनना	to become wild,-libertine
		2. वेडे होणे, उन्मत्त होणे	उन्मत्त/पागल बनना	to become mad
		3. चळणे, भ्रष्ट होणे	भ्रष्ट होना/से च्युत होना, वंचित होना	to fall, to deviate

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चेष्टा	स्त्री·	1. हावभाव, नखरे	चेष्टा, भावभंगी, नखरा	gesticulation, gestures and movements
		2. खोडी, टवाळी	परिहास, खिल्ली	teasing, ridiculing
		3. मस्करी, थट्टा	मजाक, दिल्लगी, हँसी, ठिठोली, मसखरी	Joking and jesting
चेष्टेखोर	वि·	1. थट्टेखोर	मजाकिया, हँसोड़, विनोद प्रिय	jocular, jocose, humorous
		2. टवाळखोर	खिल्ली बाज़, शरारती	mischievous
चेहरा	पुं·	1. तोंड, मुद्रा	चेहरा, मुखमंडल	face, complexion
		2. रूप, मुखाकृती	शक्ल सूरत, हुलिया	features
चेहरामोहरा	पुं·	चेहर्याची ठेवण, तोंडवळा	शक्ल-सूरत, चेहरामोहरा	features, visage
चेहरेपट्टी	स्त्री·	चेहर्याचे वर्णन	हुलिया, शक्ल सूरत का ब्यौरा	features
चैतन्य	न·	1. चेतना, प्राण,जीव	प्राण, जान	life, spirit
		2. सजीवता, तेजस्विता, जोमदारपणा	सजीवता, फुरती	liveliness, spiritedness
चेत्य	पुं·	1. झाडाभोवतालचा पार	पेड़ का चबूतरा	bank raised around a tree
		2. बौद्ध विहारातील सभागृह	बौद्ध विहार का सभास्थान	a majestic/ magnificent prayer-hall in a Buddhist monastery
चैन	स्त्री·	1. भोगविलास, मौज मजा	मज़ा, भोगविलास, ऐश	pleasure, enjoyment
		2. स्वस्थता, शांती	चैन, सुख, आराम, कल	peace, ease
चैनबाजी	स्त्री·	भोगविलासीपणा, विलासपणाची सवय	ऐयाशी, विलासिता	enjoyment, pleasure, sensual gratification

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चैनी, चैनबाज	वि·	विलासी, मजा उडविणारा	ऐयाश, विलासी, भोगी	voluptuous, devoted to luxury,-sensual gratification
चोख	वि·	1. शुद्ध, निर्मळ 2. प्रामाणिक 3. निरुत्तरकरणारा, खडखडीत (उत्तर)	चोखा, खालिस, शुद्ध, बेमेल सच्चा, प्रामाणिक, ईमानदार मुँहतोड़ (जवाब)	pure, clean, clear genuine, honest sound (reply), blunt or plain-spoken
चोखणी	स्त्री·	बाळाला चोखणयासाठी दिलेले साधन	चुसनी	coral of a child
चोखणे	स· क्रि·	तोंडाने आत ओढून घेणे, शोषणे	चूसना	to suck
चोखंदळ	वि·	1. सुसंस्कृत आवड-निवड असणारा 2. चिकित्सेखोर	सुरुचिपूर्ण, जिसकी अभिरुचि परिष्कृत हो बहुत छानबीन करनेवाला, बारीकी निकालने वाला	fastidious, of refined tastes very inquisitive, prying
चोखाळणे	स· क्रि·	1. स्वीकारणे, घेणे 2. धुंडाळणे, झाडा घेणे 3. साफसुफ करणे 4. झाडाच्या फाजील डहाळ्या-पाने छाटणे 5. तेलाने मुलाची टाळू भरणे	स्वीकारना, अपनाना तलाशी लेना साफ करना झाड़ की टहनियाँ और पत्ते छाँटना बच्चे की चँदिया का तेल से मर्दन करना	to take to, to adopt to search narrowly, to strip clean to clean, to clear to lop and prune to anoint the crown of a child
चोखाळा	पुं·	1. बारीक शोध, झाडा	जामा-तलाशी	exploring, searching narrowly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. साफ सफाई	सफ़ाई	clearing and cleaning thoroughly
चोच	स्त्री·	पक्ष्याचे टोकदार तोंड	चोंच, चंचु	a beak
चोचरा	वि·	तोतरा, अडखळत बोलणारा	तोतला, हकला	stammering
चोचले	पुं· ब· व	1. आवडी , कोड, इच्छा 2. नखरे, विलासी हावभाव	लाड, प्यार चोंचले, नखरे	likings, hankerings coquetry, amorous airs
चोचणे	स· क्रि·	टोचणे, टोचे मारणे (आवळा इ· फळाला)	कुचकुचाना, कोंचना	to prick, to pierce, to puncture
चोज	न·	'चोचले' पाहा	दे. 'चोचले'	vide 'चोचले'
चोट	स्त्री·	1. घाव, गुद्दा 2. घस, नुकसान 3. जखम 4. अकल्पित लाभ	चोट, आघात, घाव हानि, नुकसान जख्म अचानक लाभ, बड़ा फ़ायदा	a blow with the fist loss a wound, a cut a lucky hit, a fortunate stroke
चोड़	न·	1. नारळावरचे काथ्याचे वेष्टण 2. चिपाड	कच्चे नारियल का छिलका खोई	the fibrous integuments of a coconut squeezed sugar-cane
चोथा	पुं·	1. रस किंवा सत्त्व का काढून घेतल्यानंतर उरलेला नीरस भाग 2. दूध फाटल्यानंतर पाणी जाऊन उरतो तो भाग	सीठी, फोक, नीरस भाग छेना, पनीर	juiceless substance the whey

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चोंदणे	अ· क्रि·	बंद होणे (नाक)	बंद होना, भरना	to be blocked,-stuffed
	स· क्रि·	ठांसणे, दाबून दडपून भरणे	ठूंसकर भरना	to stuff in, to ram in
चोंदा	पुं·	दाबून बसविण्याचा बोळा	सूराख आदि में ठूँसा जाने वाला कपड़ा, कागज़ आदि	clouts, rags etc. used to stuff or block up
चोंदी	स्त्री·	कोंडमारा	दमघुटी, दम घुटना या घोंटना	suffocating or stifling
चोप	पुं·	1. मार, ठोक 2. जमीन चोपून सपाट व टणक करण्याची क्रिया	ठोंक, मारपीट कुंदे से ठोंक्कर जमीन बराबर करना	beating, thrashing beating of the floor to make it even and solid
चोपटणे	पुं·	1. मारणे, ठोकणे	मारना, ठोंकना	to beat, to thrash, to strike
	स· क्रि·	2. जमीनचोपून सपाट व टणक करण्याची क्रिया	जमीन समतल करने के लिये ठोंकना	to beat the floor to make it level and solid
	अ· क्रि·	शरीर सुकणे,-वाळणे-झडणे	शरीर सूख जाना/घिसना	to waste away, to be emaciated
	न·	'चोपणे' (न·) पाहा	दे· 'चोपणे(न·)'	vide 'चोपणे(न·)'
चोपडणे	स· क्रि·	अंगाला माखणे,-लावणे,-फासणे	चुपड़ना, पोतना	to besmear, to smear over with a greasy or sticky substance
	न·	माखण्याचे, लावण्याचे, फासण्याचे द्रव्य	वह द्रव्य जिससे पोता/चपड़ा जाता है	besmearing or greasy substance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चोपडी	स्त्री·	1. पुस्तक	किताब, पुस्तक	a book
		2. जमाखर्चाची वही	बही, हिसाब-किताब लिखने की पुस्तक	an account-book
चोपडे	न·	1. लहान-भिकार पुस्तक	छोटी या रद्दी पुस्तक	an insignificant or a small book, booklet
		2. पत्रक, पत्रिका	पुस्तिका, चौपन्ना, पत्रिका	a pamphlet
चोपण, चोपणेल चोपणी (स्त्री·)		जमीन चोपण्याचे अवजार	जमीन पीटकर समतल करने का औज़ार, दुरमुट (-स)	an instrument to level a floor
चोपणे	स· क्रि·	1. मारणे, ठोकणे, मार देणे	ठोंकना, पीटना	to beat, to strike
		2. ज़मीन घट्ट व गुळगुळीत करण्याकरिता सपाट अवजाराने ठोकणे	ज़मीन को बराबर करने के लिए ठोंकना	to beat the floor with a flat pattern
चोपदार	पुं·	चांदीच्या मुठीची उंचकाठी घेऊन ललकारी देत चालणारा राजसेवक	चोबदार, डंडा लेकर आगे चलने वाला प्रतिहारी	the mace-bearer of a king
चोफाळ	स्त्री·	दुहेरी पाघरण्याची जाड़ चादर	मोटा दोहरा खेस	a thick twofold chaddar
चोफाळा	पुं·	'झोपाळा' पाहा	दे· 'झोपाळा'	vide 'झोपाळा'
चोमडा, चोंबडी	वि·	1. मध्ये तोंड खुपसणारा, दोघाच्या मध्ये उगीचच बोलणारा	बीच में दखल देनेवाला, दस्तंदाज	meddlesome, given to meddling, officious
		2. चहाडीखोर, लुब्रा	चुगलखोर, लुतरा	forward in scandle-making

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चोमडेपणा, चोंबडेपणा	पुं·	1. चहाडखोरी	चुगलखोरी का गुण	officiousness
		2. चहाडीकरण्याचे कृत्य	चुगलखोरी का कृत्य	act of meddling
चोय, चोयटी	स्त्री·	उसाची वरची साल	गन्ने का ऊपर का छिलका	shred of the sugar cane
चोर	पुं·	न विचारता डोळ्यां आड वस्तू घेऊन जाणारा मनुष्य, उचल्या	चोर, तस्कर	a thief, a robber
चोरकाटा	पुं·	बारीकशी थंडी वाजून अंगावर येणारा काटा	अंग सिहरी	slight shiverings
चोरकप्पा,-खण	पुं·	गुप्त -आतल्या वाजूचा- कप्पा,-खाना	चोरखाना, छिपाखाना	a secret drawer
चोर खिड़की	स्त्री·	1. गुप्तपणे पाहता येईल असे गवाक्ष-भोक	छिपकर देख सकें ऐसा झरोखा	a secret eyelet or an airhole
		2. (लाक्ष·) पळवाट	बहाना	a salvo, a proviso
चोर खिंड	स्त्री·	लपून बसण्याजोगी आड असलेली खिंड	छिपकर बैठने लायक दर्रा	a narrow hill-pass suitable for robbers
चोर खिसा	पुं·	दुसर्याला न कळेल असा खिसा	ऐसी जेब जिसका पता दूसरों को न हो	a secret pocket
चोर गल्ली	स्त्री·	बोळ, आडगल्ली	कूचा, सँकरी गली	a by-lane, a secret lane
चोरचिरुट	न·	चोर वगैर	चोर चकार	thieves and such like
चोरटा	वि·	1. चोर्या करण्याची सवय असणारा	चोरी करने का आदी	habituated in stealing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. लपून छपून चालणारा	छिप छिपकर चलनेवाला	clandestine, not open and public, secretly conducted
चोरणे	वि·	1. दुसर्याची वस्तू त्याला न कळत घेणे, दाबणे	चुराना, चोरी करना, दबाना	to steal, to take clandestinely
		2. अंग आत घेणे,-संकोचणे	सिकोड़ना, बटोरना, समेटना	to draw, to contract
		3. लपवून ठेवणे	छिपना	to hide from, to conceal, to suppress
		4. कमी देणे, कमी करणे, देण्या-करण्यात कसर ठेवणे	देने में कसर रखना, कम देना, कम करना	to spare
चोरताज़वा	पुं·	खोटा ताज़वा	चोर काँटा	a fraudulant balance
चोरताप	पुं·	नित्य बारीक येणारा ताप, अंगात मुरलेला ताप	जीर्णज्वर, अधिक दिन तक रहनेवाला मंद ज्वर	a creeping fever, deep-seated fever
चोरदरवाजा	पुं·	गुप्त खाजगी दार	चोर दरवाज़ा	a secret or private door
चोरनजर	स्त्री·	1. गुप्तपणे-नकळत-टाकलेली नज़र	छिपी नजर	stealthy looking, prying
		2. कटाक्ष	तिरछी निगाह	a stolen glance
चोरपडदा	पुं·	1. आतला गुप्त पडदा	अंदर छिपकर लगा हुआ पर्दा	a hidden and inner curtain or screen
		2. शरीराच्या आतली त्वचा	अंतरत्वचा	an inner membrane
चोरपाऊल	न·	न वाजणारे-न आवाज करणारे-पाऊल	चुपका कदम	a stealing step, stealthy pace

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चोरपावलांनी	अ·	न कळू देता न आवाज करता-चालत, लपून छपून	चुपके से, बिना आहट के	stealthily
चोरपान्हा	पुं·	धार काढताना गाय-म्हैस चोरून-आखडून-ठेवते तो पान्हा	दुहते समय गाय-भेंस का अपने बछड़े के लिये दूध चुरा लेना	milk reserved in the udder for the calves
चोरबाजार	पुं·	चोरून आणलेल्या वस्तू विकण्याचा बाजार	चोर बाजार	market of stolen things
चोरमहाल	पुं·	गुप्त महाल-दालन	चोर महल, गुप्त कमरा	a secret apartment
चोरवाट	स्त्री	कोणला माहीत नसलेली-गुप्त वाट	गुप्त मार्ग	a secret passage
चोरशिवण	स्त्री·	बाहेरून न दिसणारी शिवण-टीप	बाहर से छिपी सिलाई/टाँका	an under or inner seam
चोरापोरी	अ·	चोरून, लूटून अशारीतीने	चुरा लुटाकर	by stealing and pilfering
चोरी	स्त्री·	1. चोरण्याची क्रिया	चोरी, चुराने की क्रिया	stealing, theft
		2. (लाक्ष:) संकोच, लपवालपव	संकोच, छिपाव	concealing, suppressing, withholding
		3. मनाई, आडकाठी ('ही गोष्ट सांगण्याची चोरी)	मनाही, प्रतिबंध	need of reserving,-of refraining from
चोरीमारी	स्त्री·	चोर्या वगैरे गुन्हेगाराचे प्रकार	चोरी जैसी अपराधी प्रवृत्तियाँ	criminal or violent practices
चोरूनमारून	अ·	1. गुप्तरीतीने, न कळता	चोरी-चोरी, छिपाकर	clandestinely, secretly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चोरी-मारी करून	चोरी, अत्याचार इ· करके	by doing offensive deeds
चोला	पुं·	लांब, सैलसर सदरा	चोला, लंबा ढीलाढाला कुरता	a long and loose sort of a shirt
चोहीकडे	अ·	पाहा 'चहूंकडे'	दे· 'चहूंकडे'	vide 'चहूंकडे'
चोळखण	पुं·	चोळी करण्यापुरता विशिष्ट विणीच्या कापडाचा तुकडा	चोलखंड, एक चोली के ब्योंत भर का कपड़ा	a width of cloth to make a breast -coat (female)
चोळटणे, चोळवटणे	अ· क्रि·	1. घासला जाणे	घिसाना	to be rubbed roughly
		2. (कपडा) अंगाखाली किंवा दाबाखाली सुरकतून जाणे, चुरगटणे	चुनटें/सिलवटें पड़ना	to pucker, to gather into wrinkles or folds
	स· क्रि·	1. एकमेंकावर घासणे 2. चुरगळणे	घिसना मसलना, गींजना	to rub roughly to crumple, to crush, to rumple
चळणा	पुं·	गुडघ्यापर्यंतची आखूड व तंग विजार	जाँघिया, घुटन्ना, घुटनों तक का पाजामा	short breeches, short trousers
चोळणे	स· क्रि·	1. मर्दन करणे, मलिश करणे 2. घासणे	मर्दन करना, मालिश करना घिसना, मलना, माँजना, रगड़ना	to shampoo, to massage to rub
चोळामोळा	पुं·	चुरगळा	मसलने से होने वाली वस्तु की अवस्था	rumpling, rumpled/ trampled/ruffled state

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चोळी	स्त्री·	बायकांची अंगात घालून पुढे गाठ घालण्याचे तंग पोलके	चोली, अँगिया	a sort of sleeved breast wear of women
चोळी बांगडी	स्त्री·	1. चोळी अणि काकण हे सौभाग्या साहित्य वाण	स्त्री का चोली और कंगन जैसी सौभाग्य की वस्तुएँ	breast wear and bangles of women whose husbands are living
		2. सौभाग्यवती स्त्रीला केलेला अहेर	सधवा स्त्री को सन्मानपूर्वक दिया हुआ पुरस्कार	articles of apparel and adorning presented to a woman with living husband
चौ	वि·	चाराची संख्या दर्शविणारा प्रत्यय	चार का संकेत करनेवाला शब्द	word denoting the number four
चौक	पुं·	1. घरातला मध्ये असलेला उघडा भाग, आंगण	चौक, सहन, आँगन	a court, a confined yard
		2. चार रस्ते मिळतात तो मोकळा भाग	चौमुहानी, चौराहा	a square (where four streets meet)
		3. लावणी-पोवाडा इ· चे एक कडवे	लावनी आदि की एक कड़ी	a stanza in a lyrical song
		4. रांगोळीने किंवा पिठाने काढलेल्या रेषांनी आखलेले क्षेत्र	रँगोली या आटे से बनाया जाने वाला क्षेत्र	a square formed with lines of any powder
चोकट	स्त्री·	1. तसबिरी करिता इ· बनविलेले लाकडी रेजगणांचे कोंदण	चौखटा (जिसमें आईना या तसवीर जड़ी जाए)	a frame, a quadrangular frame (of a picture)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. दारे बसविण्याची लाकडी उभी रचना	लकड़ी का चौकोर ढाँचा जिसमें किवाड़ के पल्ले जड़े जाते हैं, चौखट	a frame of a door
	पुं·	खेळायच्या पत्त्यांतील लाल चौकोनी पत्त्यांचा प्रकार	ईंट, ताश के चार प्रकारों में से लाल चौकोना प्रकार	diamond, one among four sorts of playing cards
चौकड़ा	पुं·	1. दोन मोत्यांची कानातली बाळी	चौकड़ा, दो मोतियों वाली बाली	an ear-ornament composed of two pearls
		2. चौकोनाची आकृति (कापडावर छापलेली किंवा विणलेली)	चौकोनाकृति	a square figure
चौकड़ी	स्त्री·	1. चारांचा समूह (चार वस्तु किंवा व्यक्ति)	चारों का समूह (चार वस्तुएँ या व्यक्ति)	an aggregate of four
		2. कापडावरील चौकोनाकृती	चौकोनाकृति	a square figure
		3. चार युगे मिळून होणारा काळ	चार युगों की कालावधि	a period comprising four ages
चौकशी	स्त्री·	पूस तपास, तलाशी, शोध	जाँच, खोज, पूछताछ	inquiry, investigation, research
चौकस	वि·	1. चौकशीखोर, जिज्ञासू	जिज्ञासु, उत्सुक, प्रश्नशील, खोजी	inquisitive, curious
		2. सावध, दक्ष	चौकस, चौकन्ना, सावधान	vigilant, advertent, attentive
		3. चाणाक्ष, चतुर	चतुर, होशियार	shrewd, sharp, intelligent

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चौकसपणा	पुं·	चौकशी करण्याचा-जाणून घेण्याचा-स्वभाव,-कुतूहल	जिज्ञासुता, जिज्ञासु होने का स्वभाव	inquiring mind
चौका	पुं·	चुलीपुढे पोळ्या इ· करण्याकरिता बसण्यासाठी केलेला ओटा	चौका, खाना पकाने का स्थान	a small reserved rectangular space adjacent to the earthen stove
चौकार	पुं·	क्रिकेटमध्ये मैदानाच्या सीमेपर्यंत चेंडू हाणणे	खेल के मैदान की सीमा तक गेंद मारना (जिससे 4 या 6 रन मिलती हैं)	(cricket) a hit to the limit of the play-ground
चौकी	स्त्री·	1. पोलिसांचे ठाणे, नाके	पुलीस थाना	a police-gate or station
		2. पहारा, रखवाली	रखवाली, पहरा	a guard, a watch
		3. शिपायांची तुकडी	सिपाहियों की टुकड़ी	a small company of soldiers
		4. लहानसा चौरंग	चौकोर आसन, छोटा तख्त	a square low pedestal
चौकीदार	पुं·	1. पहारेकरी	चोकीदार, पहरा देने वाला	a guard, a watchman
		2. पोलिस ठाण्यातील अधिकारी	पुलिस थाने का अमलदार	an officer of a police-station
चौकोन	पुं·	1. चार कोन असलेली आकृती, चतुष्कोण	चतुष्कोण, चौकोना आकृति	a rectangle
		2. चौरस आकृती, चारी बाजू सारख्या असलेली आकृती	समचतुर्भुज आकृति	a square

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चौकोनी	वि·	चार कोनांची (आकृती)	चतुष्कोण	rectangular
चौखणी	वि·	चार खण किंवा भाग असलेले (घर)	चार दालान वाला (मकान)	a house consisting of four apartments
चौखांबी	वि·	चार खाबांवर आधारलेल्या छताचा (मंडप इ·)	चार स्तंभोंवाला	an erection having four pillars
चौखूर (-री)	अ·	चारी पाय उचलून, अतिशय वेगाने	चारों पाँव एक साथ फेंककर, बेतहाशा	on all the fours, with excessive speed
चौगस्तां	अ·	चार वर्षापूर्वीच्या वर्षी	चार वर्षों से पहले के साल में	in the year four years back
चौगुला (-ले)	पुं·	गाव पाटलाचा एक सहायक अधिकारी	गाँव के मुखिया का एक सहायक कर्मचारी	an officer assistant to the chief of a village
चौघडा	पुं·	देवळावर किंवा राजवाड्यावर वाजविले जाणारे एक चामड्याचे मोठे वाद्य	चौडोल, छोटा नगाड़ा	a kettle-drum
चौघडी	स्त्री·	चार पदरी वस्त्र	चौतहा कपड़ा	a cloth folded in four folds
चौघे	पुं· ब· व·	चारजण, चारजणांचा समूह	चारजन, चारों	four men
चौढाळ	वि·	1. चारी बाजूंकडे उतार असलेले (छप्पर) 2. लुडबुड-ढवळाढवळ-करणारा	चारों तरफ ढाल वाला (छप्पर) दस्तंदाज, नाहक हस्तक्षेप करनेवाला	(roof) having four sloping sides meddling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
च़ौत	वि·	चौथाई, चवथ्या हिश्शाचा	चतुर्थ, चौथे हिस्से का	fourth
	पुं·	चवथा भाग	चौथा हिस्सा	fourth part
च़ौतकोर		'च़तकोर' पाहा	दे· 'चतकोर'	vide 'चतकारे'
च़ौथरा	पुं·	चबूतरा, उंच केलेला कट्टा-ओटा	चौतरा, चबूतरा	a raised platform
च़ोथाई	स्त्री·	सरकारी वसुलाचा चौथाभाग	चौथाई, चौथा भाग	quarter of the revenue
च़ौधरी	पुं·	1. गावाचा पाटील,-मुख्य	गाँव का मुखिया	chief officer of a village
		2. एखाद्या जाती-जमातीचा प्रमुख	किसी जाति या जमात का प्रमुख	chief of any caste or tribe
च़ौपट	वि·	1. चार पट	चार गुना	four times
	स्त्री·	2. सोंगट्यांचा खेळ	चौपड़, चौसर	a game
		3. सोंगट्यांचा पट	इस खेल की बिसात	the cloth or board on which that game is played
च़ौपदरी	वि·	चार पदर असलेली (झोळी इ·)	चौहरा, चौतहा	four-fold
च़ौपाखी	वि·	चारीबाजूंना छप्पर असलेले (घट इ·)	चारों तरफ छप्पर वाला	having a roof composed of four slopes
च़ौपाट	अ·	भरधाव	सरपट, पूरे वेग के साथ	at full gallop
च़ौफुला	पुं·	विड्यात घालण्याचे पदार्थ ठेवण्याकरिता खाने केलेला पानांचा डबा	चौघड़ा, चार खानोंवाला डिब्बा जिसमें लौंग इ· रखते है	a spice-box

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
चौफुली	स्त्री·	नक्षत्राच्या आकाराचे चिन्ह (*), फुली	फुली, संदर्भ चिह्न, तारा चिह्न	an asterisk or star
चौफेर	अ·	चहूंबाजूकडून, चहूंबाजूस, सकळीकडे	चारों ओर, चारों तरफ़ से, सब तरफ	on all sides
चौबारी	वि·	1. चार बारकाढणारी (बंदूक, पिस्तूल)	चार बारूदवाला (पिस्तौल इ·)	making four explosions or charges
		2. वर्षातून चार वेळा बहार येणारे (फळ, फूल झाड)	साल में चार बार बहार आनेवाला (फल,-पुष्प वृक्ष)	(a tree) yielding four times in a year
चौमेर	अ·	'चौफेर' पाहा	दे· 'चौफेर'	vide 'चौफेर'
चौरंग	पुं·	चारपायांचे उंच आसन	चौकी, चौकोर आसन, छोटा तख्त	a square broad stool
चौरस	वि·	1. चारी बाजू व कोन समान असलेला	समकोणाकार, समचतुष्कोण	square
		2. चौकोनी	चौकोना, चौकोर	quadrangular
		3. (लाक्ष:) चतुर, प्रत्येक कामात हुषार	(लाक्ष·) चतुर, हर काम में होशियार/माहिर	(fig.) clever, smart
चौसोपी	वि·	चार सोपी असलेला (वाडा, घर इ·)	चौपहला, चार खंडोंवाला (मकान इ·)	(a building) having four long wings, composed of four verandahs connected at right angles
चौहद	स्त्री·	चतु:सीमा दाखविणारा नकाशा	चतु:सीमा बनानेवाला मानचित्र/नक्शा	a sketch-map determining four boundaries
च्युत	वि·	ढळलेला, भ्रष्ट	च्युत, ढला हुआ, भ्रष्ट	fallen, slidden

छ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
'छंद, 'छंदिष्ट,' छंदीफंदी,		छंदोबद्ध, हे शब्द 'छन्नींच्या पुढे पाहा		
छकडा	पुं·	एक बैलाची गाडी	एक्की, एक बैल की गाड़ी	a one-bullock cart
छकडी	स्त्री·	सहा सहांचा गट	छक्का, छः छः का गुट/समूह	an aggregate of six
छकणे	अ·क्रि·	फसणे	छकना, चकराना, धोखा खाना	to be befooled, to be cheated
छकवणी	स्त्री·	फसवणूक	धोखाबाजी	befooling, cheating
छकविणे	स·क्रि·	फसविणे	धोखा देना	to befool, to cheat
छकाछकी	स्त्री·	झटापट, चकमक	छीनाझपटी, झगड़ा, हाथापाई	a scuffle, an altercation
छक्क	अ·	थक्क, चकित, दिङमूढ	चकित, भौचक्का, दंग, सन्न	bewildered, confounded, perplexed
छक्कड	स्त्री·	1. चपराक, थप्पड	तमाचा, थप्पड़	a slap
		2. तोटा, खोट	घाटा, नुक़सान, हानि	loss, deficit (in trade)
		3. झगडा, वादावादी	झगड़ा	a dispute, a contest
		4. लावणीचा एक प्रकार	लावनी का एक प्रकार	a sort of lyrics
		5. पैशाचा लगादा	तक़ाजा, तगादा	harassment for payment

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
छक्का	पुं·	सहा ठिपके असलेला पत्ता	छक्का, ताश का पत्ता जिस पर छः बूटियाँ हों	the six of a suit at cards
छक्कापंजा	पुं·	पत्त्यांचा एक डाव	ताश का दांव	a game at cards
छक्के पंजे	पुं· ब व·	डावपेच, फसवा फसवी	दाँव पेंच, छलकपट	wiles, stratagems, manoeuvors
छचोर	वि·	1. बदफैली, व्यभिचारी 2. हलका, पोरकट, क्षुल्लक	छैला, रँगीला छिछोरा, ओछा, कमीना	lewd, licentious frivolous, light, trifling
छट्	अ·	छी:, अंहं, नाही	छि:, नहीं, ना	no ! (an interjection of denial or contempt)
छट	वि·	1. चंट, लबाड, खट 2. कृपण, कंजूष	चालाक, चंट, नटखट कंजूस	knave, scamp miserly
छटा	स्त्री·	1. रंगाची इ. लकेर, छाया, झाक 2. लकब	छटा, रंग, झलक, झाँकी ढंग, तरीका, शैली	a smack, tincture a peculiar style or manner
छटांक	पुं·	एका (वजनी) शेराचा सोळावा भाग	छटाँक, एक सेर का सोलहवाँ हिस्सा	sixteenth part of a seer (of 40 lbs)
छटेल	वि·	1. 'छचोर' पाहा 2. छाकटा, नशाबाज़	दे· 'छचोर' बदमस्त, शराब के नशे में चूर	vide 'छचोर' drunk or tipsy
छडणी, छडणूक	स्त्री·	1. सतावणी, छळणूक 2. कसून तपासणी	यंत्रणा, यातना, पीड़ा, जुल्म कड़ी/सख्त जाँच पड़ताल	annoying, tormenting, harassing searching examination

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
छडणे	स·क्रि·	छळणे, गांजणे	सताना, यातना देना, पीड़ा देना, जुल्म करना	to torment, to harass
छडा	पुं·	1. शोध, पत्ता, भाग	सुराग, पता, खोज, टोह	a trace, track, vestige
		2. घड्याळाला जोडलेली बारीक साखळी	घड़ी की जंजीर/साँकल	a chain (particularly connected to a watch)
छडी	स्त्री·	1. बारीक - लवचिक काठी	छड़ी, बेंत	a cane
		2. चोपदाराची काठी	चोब, डंडा	an ornamental staff carried before a king
छत	न·	1. खोलीचा-दालनाचा-माथ्यांचा भाग	भीतरी छत, दालान का ऊपर का भाग	ceiling
		2. चांदवा	छतगीर	a canopy, a cloth hung or held up over a throne, bed etc.
छत्र	न·	1. राजाच्या अथवा महापुरुषाच्या डोक्यावर पसरलेली छत्री (एक राजचिह्न)	छत्र	a lofty parasol (an ensign of dignity)
		2. (लाक्ष:) आश्रय, आधार	छत्रछाया, आश्रय	aegis, protection, patronage
		3. अन्नछत्र, सदावर्त	अन्नसत्र, लंगर	liberal distribution of food to whosoever comes
छत्रपती	पुं·	1. सम्राट	छत्रपति	a sovereign monarch
		2. शिवाजी महाराज	शिवाजी महाराज	Shivaji Maharaj

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
छत्री	स्त्री·	1. उन्हापासून किंवा पावसापासून रक्षण करणारे आच्छादन	छाता	an umbrella, a parasol
		2. समाधी, पादुका इ· वर उभारलेली मेघडंबरी, घुमटाकार आच्छादन	छतरी, मंडप	a domelike erection on a tomb or Samâdhi
		3. पावसाळ्यात उगवणारी छत्री सारखी एक वनस्पती	छत्रक, कुकुरमुत्ता	a plant growing in rainy-season and resembling an umbrella
छदाम	पुं·	1. एका (जुन्या) पैशाचा चौथा भाग	पैसे का चौथा भाग	quarter of a paisa, a very small coin (old)
		2. (लाक्ष:) फुटकी कवडी	फूटी कौड़ी	(fig.) a farthing
छद्मी	वि·	1. कपटी	छद्मी, कपटी, छलिया	sly, wily, artful
		2. व्यंग्यात्मक, खोचक	व्यंग्यात्मक, कटु	sarcastic, satirical, cutting
छन्नी	स्त्री·	पाथरवटाचे किंवा लोहाराचे तोडण्याचे हत्यार	छेनी, टाँकी	chisel (of a stonecutter or an ironsmith)
छंद	पुं·	1. (कवितेचे) वृत्त	छंद, वृत्त, मात्रा/यति इ· नियमों के अनुसार काव्य गाने का प्रकार	metre
		2. नाद, ध्यास	धुन, शौक़	liking or fondness (for), propensity (for)
		3. मर्जी, खुषी	इच्छा, मरज़ी, खुशी	will, pleasure, discretion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. उनाडकी	स्वेच्छाचार	wild and wilful conduct
		5. वेदाचे एक अंग, छंदः शास्त्र	छंदःशास्त्र	Vedic prosody
छंद(-छां) दिष्ट	वि·	लहरी, नादी लागलेला	सनकी, शौकीन	crotchety
छंदीफंदी	वि·	व्यसनी, वाईट मार्गला लागलेला	छिछोरा, विलासी, बदचलन	wilful, wayward
छंदोबध्द	वि·	छंदात - वृत्तात-रचलेला (काव्य प्रकार)	छंदोबद्ध, पद्यरूप में रचित	metrical, composed in measure
छपणे	अ·क्रि·	लपणे, लपवून ठेवणे	छिपना, छुपना, लुकना	to lie hidden, -concealed
छपवणी (-णूक)	स्त्री·	छपविण्याची, लपवून ठेवण्याची क्रिया	छिपाने की क्रिया	hiding, concealing
छपवा छपवी	स्त्री·	'छपवणी' पाहा	दे· 'छपवणी', लुकाव छिपाव	vide **'छपवणी'**
छपविणे	स·क्रि·	लपवून ठेवणे	छिपाना, छुपाना, लुकाना	to hide, to conceal
छपाई	स्त्री·	छापण्याची क्रिया किंवा त्याची मजुरी	छपाई, छापने का काम, मुद्रण या उसकी उजरत	printing or its wages
छप्पन	वि·	1. पन्नास अधिक सहा 2. (लाक्षः) कित्येक, पुष्कळ	छप्पन, ५६ कई, अनेक	fifty-six (fig.) many, of any number
छप्पर	न·	घरा-झोपडी इ· वरचे आच्छादन	छप्पर, छाजन	a thatched roof
छप्पा	पुं·	1. शिक्का, उठाव	छापा, ठप्पा, मुहर	a stamp, an impression

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कपाळावरचा गंधाचा टिळा	तिलक	round mark on the forehead
		3. अचानक केलेला हल्ला, धाड, छापा (शत्रूवर)	छापा, हमला (शत्रुपर)	a sudden attack (on an enemy)
छबकडे	वि·	लहान आणि गोंडस	नन्हा, मुन्ना, प्यारा	little and handsome, comely
छबिना	पुं·	1. घोडदळाचा पहारा, रातपहारा	रात का (घुड़सवारों का) पहरा	a guard of horsemen
		2. देवाची सरंजामासह पालखी	देवमूर्ति की पालकी (रात में निकलनेवाली)	an idol in procession (carried in a palanquin)
		3. पालखीची मिरवणूक	पालकी की सवारी, शोभा यात्रा	procession of a palanquin
छबी		1. चित्र, तसबीर	चित्र, तस्वीर	picture, painting
		2. सुंदररूप	छवि, शोभा, सुंदर रूप	beautiful/graceful face, -appearance
छमकडे	अ·क्रि·	1. ठमक्यात चालणे, नखर्यात चालणे	ठसक दिखाना	to walk with airs
		2. छमछम करीत चालणे	छमछमाना, 'छमछम' करते हुए चलना	to walk with jingling sound
छरा	पुं·	1. गिलावा करण्याकरिता केलेला गारा	दीवार पर पलस्तर करने के लिए बनाया हुआ गारा	cement concrete for plastering
		2. बंदूकीची बारीक गोळी (शिशाची)	छर्रा	a small ball
छलकाटा	वि·	सडसडीत, शेलाटा, सडपातळ	लंबा और पतला, इकहरे बदन का	tall and straight

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
छळ	पुं·	त्रास, जुलूम, सतावणी	यंत्रणा, जुल्म, साँसत	tormenting, harassing, persecuting
छळणूक	स्त्री·	'छळ' पाहा	दे· 'छळ'	vide 'छळ'
छळणे	स·क्रि	त्रास देणे, जुलूम करणे, सतावणे	यंत्रणा देना, जुल्म करना, सताना	to torment, to harass, to persecute
छळवाद	पुं·	'छळ' पाहा	दे· 'छळ'	vide 'छळ'
छळवादी	वि·	छळकरणारा, त्रासदेणारा, जुलूमकरणारा	अत्याचारी, ज़ालिम	one that torments/ harasses incessantly
छाकटा	वि·	'छटेल' पाहा	दे· 'छटेल'	vide 'छटेल'
छां छूं	न·	1. छूमंतर, जादू	छू, छूमंतर, जादू	jugglery, hocus-pocus
		2. ढोंगबाजी	ढोंग, ढकोसला, चालबाजी	make-believe, show, fuss
छाट	पुं·	1. कापलेला भाग	छाँट, टुकड़ा, खाँप	a piece cut or chopped
		2. निवडकेल्यानंतर उरलेला गाळ-साळ	छाँटन, छाँटने से निकली हुई बेकार चीज़	refuse, rejected remnant
		3. निवड, वर्गीकरण	छाँट, चुनाव	sorting, picking
छाटणी	स्त्री·	1. तोडणी, कापणी	कटाई, काटछाँट	cutting, clipping
		2. 'छाट (3)' पाहा	दे· 'छाट(3)'	vide 'छाट(3)'
छाटणे	स·क्रि·	1. (झाडाच्या डहाळ्या) वरवर कापणे, तोडणे	काटना	to cut, to cut off, to clip
		2. खुडणे	उड़ाना, झटके से काट डालना	to nip off, to crop

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. निवडणे, वर्गवारीने लावणे	छाँटना, चुनना, बिलगाना	to sort, to pick, to separate into classes
		4. कपात करणे	कटौती करना	to retrench, to reduce
		5. कापून उजविणे	काट देना	to cut clean, to chop off
		6. गप्पा मारणे	गप लड़ाना/हाँकना,-मारना	to do idle chatter, to prate idly
छाटाछाट	स्त्री·	'काटाकाट' पाहा	दे· 'काटाकाट'	vide 'काटाकाट'
छाटी	स्त्री·	लंगोटी, ढुंगण झाकण्यापुरते वस्त्र	लँगोट (-टा)	a loin-cloth (especially ochre-coloured)
छाटीव	वि·	1. छाटलेला, कापलेला	छाँटा हुआ, काटा हुआ	cut,clipped
		2. निवडलेला,	छाँटा हुआ, चुना हुआ, चुनिंदा	well-sorted, picked
		3. तासलेला	तराशा हुआ	chipped, pared
छाती	स्त्री·	1. बरगड्यांनी व्यापलेला पुढचा भाग, वक्ष	छाती, सीना	the chest, the breast
		2. (लाक्ष:) हिंमत, धैर्य, साहस	हिम्मत, हौसला, साहस	(fig.) courage, boldness, daringness
छातीठोक,-पणे	अ·	1. निर्भयपणे	हिम्मत के साथ, निडर होकर	fearlessly, courageously, with boldness, daringly
		2. खात्रीपूर्वक	नि:शंक, बेखटके	without any hesitation, with certainty
छात्रालय	न·	विद्यार्थी वसतीगृह	छात्रालय, छात्रावास	a hostel

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
छान, छानदार	वि·	सुरेख, सुंदर, उत्तम	शानदार, बढ़िया, अच्छा	fine, excellent, superb
	(अ)	उद्‌गार वा:, सुरेख, उत्तम!	क्या खूब, बहुत अच्छा, वाह वाह	good, fine, excellent!
छानछोकी	स्त्री·	डामडौल, चट्‌टीपट्‌टी, नट्‌टापट्‌टा	नख़रा, बनाव सिंगार	pomp, pageantry
छानणे	स·क्रि·	1. चाळणे	छानना, आटे आदि का मोटा अंश छलनी से निकालना	to sift, to strain
		2. बारीक तपास करणे	छान बीन करना, बारीकी से खोज करना	to investigate minutely, to inquire closely
		3. निवडून वर्गवारी लावणे	चुनना, चयन करना	to sort out, to pick
छाननी	स्त्री·	1. बारीक शोध, - तपास	छानबीन, जाँच पड़ताल	close inquiry, investigation
		2. वर्गवारी लावून निवड	चुनाव, चयन	sorting, selection
		3. चाळण्याची क्रिया	छानने की क्रिया	sifting, straining
छाप	स्त्री·	1. प्रभाव	छाप, प्रभाव	impress, influence
		2. ठसा, मनावर उमटलेला परिणाम	असर	an impression
	पुं·	1. ठसा, शिक्का	ठप्पा, मुहर	stamp, print, impression
		2. खिळा, 'टाइप'	टंक, मुद्रणाक्षर	a type, printing letter
छापखाना	पुं·	छापण्याचे काम चालते तो कारखाना, मुद्रणालय	छापाखाना, मुद्रणालय	a printing press
छापणावळ	स्त्री·	छापण्याची मजुरी	छपाई, छापने की उजरत	printing or its charges

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
छापणे	स·क्रि·	1. लिहिलेले मुद्रित-मुद्रांकित-करणे	छापना	to print
		2. शिक्के मारणे, मुद्रा उठविणे	ठप्पा/मुहर लगाना	to stamp, to impress
छापा	पुं·	अचानक केलेला हल्ला, धाड	धावा, यकायक किया हुआ हमला	a sudden attack, coup de main
छापारी	पुं·	कपड्यावर ठसे-नक्षी उठविणारा कारागीर	बेलबूटी के ठप्पे मारने वाला कारागीर	an artisan doing printing work
छापील	वि·	छापलेला	छपा हुआ, मुद्रित	printed
छाया	स्त्री·	1. सावली	छाया, साया	a shadow
		2. ऊन्ह नसलेले ठिकाण	छाँह, छाँव	a shade
		3. (लाक्ष:) आश्रय, रक्षण	आश्रय, रक्षा	shelter, protection
छायाचित्र	न·	फोटो	छायाचित्र, अक्सी तस्वीर	photo
छावणी	स्त्री·	1. लष्कराचा तळ	छावनी, शिविर, पड़ाव	a military camp, a cantonment
		2. तात्पुरते टाकलेले छप्पर	छप्पर	a shade
		3. छपराची शाकारणी	छपाई, फेरवाह, फेरौरी	roofing, covering
		4. फरशीचे झाकण	फर्शी आच्छादन	stone-roofing
छावा	पुं·	सिंहाचा किंवा हत्तीचा बच्चा	शेर या हाथी का बच्चा,-छौना	the young one of a lion or an elephant
छिटकाव	पुं·	सडा, शिंपण, शिंतोडे टाकणे	छिड़काव, छिड़कने की क्रिया	besprinkling, bespattering
छिद्र	न·	1. बारीक भोक	छिद्र, सूक्ष्म सूराख	a hole, a puncture

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्ष:) दोष, उणीव, व्यंग	दोष·, ऐब	(fig.) a flaw, a defect, a blemish
छिद्रान्वेषी	वि·	दुसर्याचे दोष शोधणारा, व्यंगे पाहणारा	छिद्रान्वेषी, खुचड़, दूसरों के दोष ढूँढने वाला	one that searches for faults and foibles
छिनाल	वि· स्त्री·	कुलटा	छिनाल, बदकार	whorish, corrupt (woman)
	वि·	व्यभिचारी, बदफैली	व्यभिचारी, बदचलन	lewd, libertine
छिनावणे	स·क्रि·	हिसकून घेणे	छीनना	to snatch away
छिन्न भिन्न	वि·	तुकडे तुकडे झालेला	छिन्न-भिन्न, नष्ट-भ्रष्ट	shattered
छिलका	पुं·	1. साल, वरची त्वचा, टरफल	छिलका, फल-मूल आदि का ऊपरी आवरण	skin, rind, peel
		2. चीप, झिलपी	चिप्पी, चिपटी, लकड़ी आदि का छोटा चिपटा टुकड़ा	a chip, shaving
छि: छि:	उद्‌ अ·	घृणा, तिरस्कार, धिक्कार-सूचक उद्‌गार	छी, घृणा/तिरस्कार/धिक्कार सूचक उद्‌गार	an interjection of contempt, pshaw, fie!
छी: थू	स्त्री·	तिरस्कार, निंदा	तिरस्कार, बदगोई, निंदा, बदनामी	reproach, reprobation
छुमछुम	स्त्री·	पैंजणाचा आवाज-नाद	छमाछम, पायल की ध्वनि	jingling sound of the ankle-ornament or toe-bells
छू	अ·	1. कुत्र्याला चिथवण्या करिता काढलेला आवाज किंवा संकेत	कुत्ते को भड़काने की आवाज या संकेत	sound to set a dog on

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. मंत्र घालताना तोंडाने केलाजाणारा आवाज	मंत्र पढ़कर फूँकने की आवाज	sound uttered after incantation
छूमंतर	पुं·	जादू, मंत्र	जादू, मंत्र	an incantation
छेडखानी	स्त्री·	चेष्टा, टिवल्याबावल्या	शरारत, कुचेष्टा	loose and irregular acts, teasing
छेडणे	स·क्रि·	1. चेष्टा करणे, सतावणे 2. पुनः पुनः विचारणे 3. (तंतुवाद्य) झंकारणे	शरारत करना, सताना बार बार पूछना, छेड़ना झनकाना	to tease, to harass to question closely or searchingly to touch a note or tune
छेदणे	स·क्रि·	1. भोक पाडणे 2. तुकडे करणे	छेद/सूराख करना टुकड़े करना	to perforate to cut into pieces
छोकरा	पुं·	मुलगा (सर्वसामान्य)	छोकरा	a boy
छोकरी	स्त्री·	मुलगी (सर्वसामान्य)	छोकरी	a girl
छोटा	वि·	लहान	छोटा	small
छोटेख़ानी	वि·	लहानसा, लहान आकाराचा	छोटा सा, छोटे कद का	of small size

ज

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जंग	पुं·	1. गंज	जंग, मोरचा, धातु का मैल	rust of iron and other metals
		2. लढाई	जंग, लड़ाई, रण	battle, war
जंगम	वि·	हालते, अस्थायी, चल, अस्थावर	जंगम, चल	locomotive, not stationary, movable
	पुं·	लिंगायत सांप्रदायिकांचा पुरोहित	लिंगायत संप्रदाय के लोगों का पुरोहित	a priest of the Lingâyat sect
जंगल	न·	अरण्य, वन, रान	जंगल, वन	a forest, a wood
जंगली	वि·	1. अरण्यवासी, रानी, वन्य	जंगली, वन्य, जंगल में पैदा हुआ या होने वाला	wild, abounding in trees and bushes
		2. असंस्कृत, रानवट	असभ्य, उजड्ड	wild, uncivilized, unpolished
जंगी	वि·	फारमोठा, प्रचंड, अवाढव्य	बहुत बड़ा, विशाल, भारी, भव्य	very big, monstrous, huge, vast
जंजाल(-ळ)	पुं·,न·	1. उपद्व्याप, दगदग, उपाधी	जंजाल, झंझट, झमेला	troubles, entanglements, cares, fuss
		2. त्रास, पीड़ा, कष्ट	कष्ट, पीड़ा	plague, bore
जंजीर	स्त्री·.	मोठी साखळी, बेडी	ज़ंजीर, साँकल, बेड़ी	a big chain, a fetter
जंजीरा	पुं·	पाण्यातला किल्ला	जलदुर्ग	an island-fort

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जंत	पुं·	मलाशयात उत्पन्न होणारा पांढरा लांबकृमी	चुनचुना, चुन्ना	a worm
जंतरमंतर	पुं·	जादूटोणा	जंतर मंतर, जादू टोना	jugglery, conjuring
जंतू	पुं·	1. कृमी, कीटक, किडा 2. अत्यंत सूक्ष्मजीव, जीवाणू	कृमि, कीट जीवाणु, क्षुद्रतम जीव	an insect bactarium
जंतुघ्न	वि·	जंतुनाशक	जंतुघ्न, - नाशक	insecticidal
जंत्र	न·	तार खेचून लांब व बारीक करण्याचे यंत्र	जंता, तार खीचंने का औजार	an instrument for drawing and lengthening wire
जंत्री	स्त्री·	1. सूची,यादी 2. क्रमवार तिथ्या नमूद असलेली टिप्पणी (यादी)	सूची तिथियों की क्रमवार सूची	an index, tabular contents a tabular presentation of Hindu dates
जंबिया	पुं·	खंजीर, कट्यार	खंजर	a dagger
जकात	स्त्री·	1. शहराच्या नाक्यावर घेतलाजाणारा कर दस्तुरी 2. देशात प्रवेश करणार्या मालावर घेण्यात येणारा कर 3. (इस्लामधर्मांत) दान	चुंगी आयात कर दान, ख़ैरात, ज़कात	octroi, toll customs giving in charity
ज़कात नाके	न·	दस्तुरी - जकात घेणारी चौकी	चुंगीघर, नाका, टोल नाका	a toll-booth, a toll-station

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़खड	वि·	अगदी म्हातारा, जराग्रस्त	बहुत बूढ़ा, जराग्रस्त	aged, decripit
ज़खडणे	अ·क्रि·	अंग आखडणे, - धरणे	जकड़ना, अंग का अकड़ना	to be contracted, to be affected by rheumatism
	स·क्रि·	आवळून बांधणे	जकड़ना, कस कर बाँधना	to tie up, to bind tightly
ज़खम	स्त्री·	आघात, व्रण, घाव	घाव, चोट, ज़ख्म	a wound
ज़ख्ड, जख्खड	वि·	'जखड' पाहा	दे· 'जखड'	vide 'जखड'
जखमी	वि·	घायल, घाव झालेला	जख्मी, घायल	wounded
जग	न·	1. सृष्टी, जगत्, दुनिया	जगत्, दुनिया	the world, the universe
		2. लोक	लोग	people in the world
जगजाहीर	वि·	सार्या जगाला ज्ञात, जगप्रसिद्ध	सर्वविदित, सारे जग़त को ज्ञात	known to the worla
जगड्व्याळ	वि·	अतिभव्य, महाप्रचंड	बहुत बड़ा, अतिभव्य	huge, colossal, monstrous
जगणे	अ·क्रि·	1. जिवंत असणे 2. वाचणे, जिवंत राहणे	जीना, जिंदा होना बचना, जिंदा रहना	to live, to exist to survive, to be saved or spared
ज़गविणे	स·क्रि·	1. जगेल असे करणे, जीव राखणे 2. पालनपोषण करणे	जिलाना, जिंदा रखना पालना पोसना	to ınake to live, to help live to nourish
जराजूट	पुं·	जटांचा भार	जटाजूट, जूड़े के रूप में बाँधा हुआ केशभार	a tied tuft of clotted and matted haiı

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जटिल	वि·	1. जटांनी भरलेला, जटायुक्त	जटायुक्त	full of matted and clotted hair
		2. (लाक्ष:) गुंता झालेला, भानगडीचा	पेचीदा, जटिल, उलझा हुआ	complicated
जठर	न·	पोट, कोठा, अन्नकोश	जठर, पेट, अन्नकोश	the stomach
जड	वि·	1. आळशी, सुस्त, मंद	जड़, आलसी, मंद	sluggish, slow
		2. मंदबुद्धी, निर्बुद्ध	निर्बुद्धि, मूर्ख, बुद्धू	dull, stupid, obtuse
		3. निर्जीव, अचेतन	जड़, अचेतन	inanimate, material
जड़	वि·	1. वजनाने भारी, बोजड	भारी, बोझिल, वज़नदार	heavy
		2. पचण्याला कठिण	भारी, देर में पचनेवाला	heavy of digestion (food), hard (water)
		3. अवघड	कठिन	difficult
ज़ड़-जवाहीर	स्त्री·,न·	फार मोलाच्या वस्तू (रत्ने, सोने इ·)	सोना, रत्न आदि बहुमूल्य संपत्ति	valuable articles like jewels, gold etc.
जडजोखीम	न·	धोका, संकण, जोखीम	जोखिम, घाटे की संभावना, खतरा	adverse contingencies
ज़डण	स्त्री·	1. गावठण, गुंथवण	गढ़न, गठन, बनावट	setting, inlaying, infixing (gems in gold etc.)
		2. जोड, सांधण	जड़ाई, पच्ची	joining, connecting, junction
ज़डणघडण	स्त्री·	'जडण' पाहा	दे· 'जडण'	vide 'जडण'
ज़डणावळ	स्त्री·	1. गावठण-गुंथवण करण्याची कृती किंवा त्याची मजुरी	जड़ाई, जोड़ाई, गढ़न, गठन करने की क्रिया या उसकी उजरत	skill in setting or its cost

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जडणे	अ·क्रि·	1. (मन) जुडले जाणे, लागणे	लगन (दिल), पड़ना (आदत)	to be fixed, to be confirmed, to be addicted
		2. चिकटणे	चिपकना, जुड़ जाना	to stick
ज़डभारी	न·	संकट, अडचण	आपत्ति, अड़चन	difficulty, trouble
ज़डविणे	स·क्रि·	1. जमविणे, जोडणे, सांधणे	जड़ना, जमाना, पच्ची करना	to join, to connect
		2. गुंथणे, गाठणे, कोंदणात बसविणे	गूँथना, गाँठना	to set, to inlay
ज़डशीळ	वि·	उचलायला काहीसा भारी-वजनदार	कुछ बोझिल, -वज़नदार	a little heavy
ज़डाई	स्त्री·	'जडणावळ' पाहा	दे· 'जडणावळ'	vide 'जडणावळ'
ज़डाव	पुं·	जडविण्याचे काम	जड़ाव, पच्चीकारी	setting, inlaying
ज़डावणे	अ·क्रि·	1. जड-सुस्त-मंद होणे, आळसावणे	अलसाना, सुस्ती मालूम होना	to feel inert, to become sluggish
		2. संपन्न होणे (व्यापारात), भरभराटणे	उत्कर्ष होना, समृद्धि पाना	to become brisker (in trade)
		3. (वारा, पाऊस, रोग इ.चा) जोर वाढणे	ज़ोर होना, तेज़ होना	to increase in severity or violence
ज़डित	वि·	जडलेला (रत्ने)	जटित, जड़ा हुआ	inlaid, studded, set with (gems)
ज़डी	स्त्री·	औषधी मुळी	जड़ी, वह वनौषधि जिसकी जड़ दवा के काम में लायी जाए	root of medicinal value/use

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़डीबुट्टी	स्त्री·	1. औषधी मुळे-पाला इ· 2. मंतरलेला ताईत इ·	जड़ी बूटी, वनौषधि तावीज़	medicinal plants an amulet
ज़डीव	वि·	1. तुकडे तुकडे जोडून बनविलेला, सांधलेला 2. जडविलेला, कोंदणात बसबिलेला	जोड़कर बनाया हुआ जड़ाऊ	jointed, pieced together set in, inlaid
ज़ण	पुं·, न·	इसम, व्यक्ती	आदमी, व्यक्ति	a person, an individual
ज़णू(-णो), जणूकाय		अ· उत्प्रेक्षा दर्शविणारे अव्यय (अमक्या सारखाच)	मानो, जैसे, गोया	as if, as it were
ज़तन	न·	संरक्षण, पालनपोषण, संभाळ, निगा	पालन, परवरिश, संरक्षण	nourishing, maintaining, protecting
ज़तावणी	स्त्री·	सावधगिरीची सूचना	आगाही	a warning, a caution
ज़तावणे	स·क्रि·	सावध करणे, अगोदर सूचना देणे	आगाह/सचेत करना	to warn, to caution
ज़ती	पुं·	यती, जैन साधू	जती, यती, जैन साधु	a mendicant of Jain sect
ज़त्रा	स्त्री·	1. कोणी देवता, पीर, साधूच्या उत्सवाच्या निमित्ताने भरणारा मेळावा, मेळा 2. यात्रा, तीर्थस्थानादिकांना भेट देण्यासाठी निघालेली मंडळी	मेला तीर्थ यात्रियों का समूह	a concourse/a gathering of people (at stated periods for religious purposes) a group of pilgrims

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़था	पुं·	तांडा, समूह, टोळी	जत्था, दल, समूह	a congregated associated body
ज़थाबंध	अ·	1. टोळीटोळीने	जत्थाबंद, टोलियों के रूप में	in groups, in congregation, in bands
		2. एकत्र	इकट्ठा	together
जन	पुं·	1. मनुष्य, व्यक्ती	जन, व्यक्ति, आदमी	man, an individual
		2. लोक, जनता, समाज	लोग, जनता, समाज	people (in general), the folk
		3. समुदाय, जमाव	समुदाय, भीड़, जमाव	crowd, an assembly
जनआघाडी		1. लोकांची आघाडी, जन आंदोलन	जन-आंदोलन	popular front
		2. लोकहीच आघाडी	लोगों के स्तर पर लड़ने की तैयारी	people's front
जनक, जनक पिता	पुं·	जन्मदेणारा बाप	जन्म देनेवाला पिता	father, father proper (who gives birth)
जनता	स्त्री·	लोक समाज	जनता, लोग	people
जनपद	पुं·	1. देश, प्रांत, प्रदेश	देश, प्रदेश	country, province
		2. खेडेगावांचा भाग	ग्रामीण प्रदेश	rural population or province
जनप्रवाद		1. अफवा, बोलवा	जनप्रवाद, अफवाह	popular talk, report, rumour
		2. लोकापवाद, लोकांचा आक्षेप	लोकनिंदा, बदनामी	popular accusation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जनप्रवाह	पुं·	जनरीत, रुढाचार	लोकरीति, रूढ़ाचार	popular usage, general practice
जनरीत	स्त्री·	'जनप्रवाह' पाहा	दे· 'जनप्रवाह'	vide 'जनप्रवाह'
ज़नाना, ज़नानखाना	पुं·	1. अंत:पुर, स्त्रिया (लग्नाच्या) एकत्र राहण्याचे ठिकाण	ज़नाना, जनानखाना, अंत:पुर	harem, female apartment
		2. अंत:पुरातील स्त्रिया	जनानखाने की स्त्रियाँ	female inhabitants in a harem
ज़नानी	वि·	1. स्त्रियांना शोभण्या सारखे, -योग्य	जनाना, स्त्री योग्य	suitable to women
		2. बायकी, स्त्रौण	जनाना, स्त्रैण	effiminate, womanish
ज़नापवाद	पुं·	'जनप्रवाद (2)' पाहा	दे· 'जनप्रवाद(2)'	vide 'जनप्रवाद(2)'
जनाब	पुं·	श्रीयुत, श्रीमान्, महाशय	श्रीमान्, महाशय	Mister, Honourable
जनावर	न·	1. पशू, मनुष्येतर प्राणी	जानवर, पशु, चौपाया	an animal, a beast
		2. (संकेत) साप	सर्प, साँप	a serpent
जनित्र	न·	वीज उत्पन्न करणारे यंत्र	जनित्र, बिजली पैदा करनेवाला यंत्र	generator
जन्म	पुं·	1. उपज	जन्म, उत्पत्ति, पैदाइश	birth
		2. आयुष्य, जिंदगी	जीवन, ज़िन्दगी	life-time
जन्मकरंटा	वि·	1. जन्मापासून अभागी-दुर्दैवी	जन्म से अभागा, जन्मगत अभागा	luckless right from birth
		2. जन्मभर दु"	जिंदगीभर बदनसीब/अभागा	unfortunate throughout life

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जन्मभर	अ·	आयुष्यभर	आजीवन, जिंदगीभर	throughout life-time
जन्ममरणाचा फेरा	पुं·	पुनः जन्म पुनः मरण असे चक्र	जन्म-मरण का चक्र	cycle of metempsychosis
जन्मयोग	पुं·	जन्माच्या वेळचे ग्रहांच्या प्रभावाचे फळ	जन्म के समय ग्रहों की स्थिति का फल	the fortunes in life depending on the horoscope
जन्मलग्न	न·	जन्मकाळी असलेली रास	जन्म के समय की राशि	sign of one's birth
जन्मसाफल्य	न·	जन्माचे सार्थक, -ची कृतकृत्यता	जीवन का साफल्य/सार्थक्य	achievement of life, attainment of the object of life
जन्मसावित्री	स्त्री·	1. आमरण सौभाग्यवती स्त्री	आमरण सुहागन स्त्री	woman ever blessed with husband
		2. कधीही न धुतले जाणारे वस्त्र	कभी धोया नहीं ऐसा वस्त्र	garment (especially silken) that is never washed
जन्मसिद्ध	वि·	उपजतच मिळणारा	जन्मतः प्राप्त	natural, gained with birth
जन्माचा	वि·	आयुष्यभरचा, कायमचा	जिंदगी भर का, कायम का, स्थायी	perpetual, held for life
जन्माची जोड	स्त्री·	1. आयुष्यभर पुरेल इतकी बेगमी-निर्वाह व्यवस्था	इतना संचय जो जिंदगी भर चल सके	stock or store for life
		2. 'जन्मगाठ' (1) पाहा	दे· 'जन्मगाठ (1)'	vide 'जन्मगाठ (1)'
जन्मादारभ्य	अ·	जन्मापासून, जन्मापासून आजपर्यंत	जन्म से, जन्म से आज तक	since one's birth, from one's birth up-to-date

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जन्मान्तर योग	पुं·	मागील जन्मीच्या पुण्याईचे फळ	अगले जन्म की पुण्याई का फल	fruit or good consequences of good deeds in the preceding births
जप	पुं·	एखाद्या मंत्राचे किंवा नामाचे पुटपुटत रटण-अनेक वेळा पुनः पुनः उच्चार	जप, किसी मंत्र या नाम को बार बार मुँह के मुँह में दोहराना	repeating mutteringly charms or name of God
जपजाप्य	न·	जप आणि त्या प्रकारचे विधी	जप और उसके प्रकार की विधि	performances of जप and similar ceremonies
ज़पणूक	स्त्री·	संभाळ, काळजी	संभाल, रक्षा, हिफ़ाज़त	taking care, protecting, preserving
ज़पणे	स·क्रि·	संभाळ घेणे, काळजी घेणे	सँभालना, रक्षा, करना, खयाल रखना	to take care, to protect, to preserve
ज़पणे	स·क्रि·	1. नाम किंवा मंत्र वारंवार रटणे-पुटपुटत उच्चारण	जप करना, नाम या मंत्र का धीमे से बार-बार उच्चारण करना	to perform जप
		2. (लाक्षः) ध्यास घेणे	लगन/लौ/धुन लगना	to harp on, to dwell on
ज़प्त	वि·	सरकार जमा	जब्त, कुर्क	attached, seized
ज़प्ती	स्त्री·	सरकार जमा करणे, सरकारने ताब्यात घेणे	जप्ती, कुर्की	attachment, sequestration
ज़बडा	पुं·	वरचे-खालचे दात असलेले तोंड	जबड़ा, कल्ला	the jaws

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़बर (-रा)	वि·	1. फार, अतिशय 2. अधिक ताकद असलेला, वरचढ	बहुत अधिक ताक़तवर, श्रेष्ठ	exorbitant, very high powerful, violent
ज़बरदस्त	वि·	1. सामर्थ्यवान, मजबूत 2. जुलुमी	जबरदस्त, बलवान्, प्रबल ज़ालिम	mighty, strong . oppressive, tyrannical, violent
ज़बरदस्ती	स्त्री·	जुलूम, अन्याय	जबरदस्ती, जुल्म, ज्यादती, अन्याय	oppression, violence, unjust force
ज़बरी	स्त्री·	सक्ती, जुलूम	जुल्म, ज्यादती	unjust force, oppression, compulsion
ज़बानी	स्त्री·	1. आपले निवेदन, कैफियत 2. साक्ष	कैफियत, निवेदन, बयान गवाही, साक्ष्य	a deposition testimony of a witness
ज़बाब	पुं·	1. उत्तर किंवा प्रत्युत्तर 2. प्रतिज्ञापूर्वक निवेदन	जवाब, उत्तर (अदालत में) प्रतिज्ञापूर्वक निवेदन	reply or rejoinder an affidavit
ज़बाबदार	वि·	1. जाणीव असणारा, महत्व माहीत असलेला 2. जिम्मेदार, जोखीम पत्करणारा	जवाबदेह, उत्तरदायी जिम्मेदार, जिम्मा लेनेवाला	conscious of one's responsibility, responsible one that has assumed responsibility, one that holds a charge
ज़बाबदारी	स्त्री·	1. उत्तरदायित्व, भार 2. जोखीम	उत्तरदायित्व, जवाबदेही जिम्मेदारी	responsibility charge, trust, security

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़म	पुं·	1. योग्य व्यवस्था, जुळवाजुळव	सुप्रबंध, सुव्यवस्था	suitable arrangement, neat disposition
		2. मिलाफ, जुळणी	मेल, योग	agreement, accordance, harmonising
ज़मखाना	पुं	मोठे ज़ाज़म	बड़ी दरी	a very spacious sitting carpet
ज़मणे	अ·क्रि·	गोळा होणे, एकत्र होणे	जमा होना, इकट्ठा होना	to gather/assemble together
		2. घट्ट होणे, गोठणे, थिजणे	जम जाना, गाढ़ा बनना	to coagulate, to solidify, to thicken
		3. योग्य व्यवस्था लागणे	ठीक प्रबंध होना	to be disposed neatly, to be well-placed
		4. पटणे, मन मिळण	मेल खाना, मन मिलना	to agree with, to be accordant
		5. साध्य-हस्तगत-होणे	बनना, सिद्ध /सफल होना	to succeed
जमदग्नी	पुं·	(लाक्ष:) रागीट माणूस	(लाक्ष·) क्रोधी, गुस्सावर आदमी	(fig.) an irrascible passionate person
ज़मविणे	स·क्रि·	1. एकत्र करणे, गोळा करणे	जमा करना, इकट्ठा करना	to gather, to collect
		2. घट्ट करणे, गोठविणे	पतली चीज़ को गाढ़ी या ठोस बनाना, जमाना	to congeal, to coagulate
		3. बरोबर करणे, चालू करून देणे	जोड़ना, ठीक करना, ठीक तौर से चलने लायक बनाना	to make workable
		4. मेळ करणे, सुसंवादी करणे	मेल बैठाना, सुसंवादी बनाना	to make to harmonise/agree

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़माव	पुं·	समुदाय, गर्दी	जमाव, जमावड़ा, भीड़, मजमा	a crowd, a multitude
ज़मीन	स्त्री·	1. भूमी, भुई, धरती 2. शेतीहोणारा भाग	भूमि, धरती, जमीन खेत	land, ground soil, a farm-land
ज़मीन अस्मान	न·	पृथ्वी आणि आकाश	ज़मीन और आसमान, पृथ्वी और आकाश	the earth and the sky
ज़मीनजुमला	पुं·	शेतीवाडी, स्थावर मिळकत	खेती बाड़ी, भूसंपत्ति, जायदाद	landed estate
ज़मीनदार		1. जमिनीचा मालक 2. मालगुज़ार, सरकारी महसुलाचा ठेकाघेणारा	जमींदार, जमीनदार मालगुज़ार, सरकारी लगान की वसूली का ठेका लेनेवाला	a land-owner a contractor/a middleman between the government and the ryots, who pays off the former the contracted amount as the revenue and has the authority to collect the same from the ryots
ज़मीनदोस्त	वि·	धुळीस मिळालेला, संपूर्ण नाश झालेला	जमीन दोज़, तबाह, बरबाद	annihilated, destroyed completely
ज़मीनधारा	पुं·	जमिनीपासून होणारा महसूल, जमीनसारा	लगान, जमाबंदी	assessment of land-revenue
ज़मीनबाब	स्त्री·	जमिनीवरचा कर	लगान	land-tax
जय	पुं·	जीत, फत्ते	जय, जीत, फतह	victory, triumph

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जयजयकार	पुं·	जयाचाघोष	जयजयकार	acclamation, shoutings of victory
जयंती	स्त्री·	जन्मदिवस किंवा त्याचा उत्सव	जयंती, जन्मतिथि, वर्षगाँठ का उत्सव	birthday, anniversary
जय्यत	अ·	तयार, सिद्ध	तैयार, सिद्ध	ready
ज़र	पुं·	1. ज्वर, ताप 2. ज्वराने पुरळ	ज्वर, बुख़ार बुखार की फुंसियाँ	fever pustules erupted by fever
ज़र	पुं· स्त्री·	चांदीची तार (कलाबतूचे काम करण्याची)	ज़री, कलाबत्तू	brocade
ज़र	अ·	शर्त सांगणारे अव्यय	यदि, अगर	if, in case
ज़रठ	वि·	जीर्ण, म्हातारा	जीर्ण, बूढ़ा	very aged, infirm
ज़रतर	न·	अटीची भाषा	शर्त	condition
ज़रतारी	वि·	जरीचे क़ामकेलेला	जरकश, जिस पर ज़री का काम हो	worked with brocade, brocaded
ज़रत्कारु	वि·	(लाक्ष:) (जरात्कारू मुनी प्रमाणे) अत्यंत हाडकुळा-रोड	(लाक्ष·) मरियल, दुबला पतला	(fig.) thin, lean
ज़रदा, ज़र्दा	पुं·	सुंगधी बनविलेली तंबाखू	ज़रदा, ज़र्दा, सुगंधित सुरती, (पत्ती का तंबाकू)	tobacco leaves made fragrant
ज़रब	स्त्री·	धाक, वचक, दरारा	धाक, रोब, दबदबा	awe, dread, authoritativeness
ज़रा	अ·	1. काही थोड्या प्रमाणात	कुछ थोड़ा, जरा सा, तनिक	somewhat, in a small degree, rather, a little

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. काही थोडा वेळ	थोड़ी देर के लिये	for a little while
ज़रा	स्त्री·	म्हातारपण	बुढ़ापा	old age
जराग्रस्त	वि·	म्हातारपणा आलेला, वृद्धावस्थेने घेरलेला	जरा/बुढ़ापे से घिरा हुआ	overcome by old age
ज़राशाने	वि·	काही थोडया वेळाने, अमंळ उशीराने	थोड़ी देर के बाद	after a little time
ज़रासा	अ·	काही थोड्या प्रमाणात	जरासा, थोड़ासा, कुछ थोड़े परिमाण में	in some slight degree or quantity
ज़री	अ·	1. शर्त अथवा अमुक परिस्थिती सांगूनही	यद्यपि, हालाँकि	even if, although
		2. शर्तीला किंवा परिस्थितीला न जुमानता-ती लक्षात न घेता	बावजूद	in spite of
	वि·	ज़रीचा, ज़रीचा बनविलेला	ज़री, कलाबत्तू का	of brocade
ज़रीकाठी	वि·	किनारीला ज़र असलेला	जिसकी गोट या किनारे में जरी हो	bordered with brocade
ज़रीपटका	पुं·	मराठी साम्राज्याचा झेंडा	मराठा साम्राज्य का ध्वज	the pennon or streamer of the grand ensign of the Maratha empire
ज़रीबुटी	स्त्री·	1. जुना किनारीचा काढलेला ज़र	किनारी से अलग की हुई पुरानी जरी	old brocade separated from the border

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. ज़र जाळून काढलेली चांदी	ज़री जलाकर निकाली हुई चाँदी	silver obtained through burning brocade
ज़रूर	अ·	1. अवश्य, अलबत	ज़रूर, अवश्य, बेशक	necessarily, positively
		2. कोणत्याही परिस्थितीत	हर हालत में	at all risks or events
ज़रूरत, जरूरी	स्त्री·	आवश्यकता, गरज़	आवश्यकता, ज़रूरत	necessity, exigency
ज़र्जर	वि·	जीर्ण, विरलेला	जर्जर, जीर्ण	wasted and worn
ज़र्द	वि·	पिवळा, गडद पिवळा	पीला, गहरा पीला	yellow, dark yellow
जल	न·	पाणी	जल, पानी	water
जलचर	पुं·	पाण्यातील प्राणी	जलचर, पानी में रहनेवाले प्राणी	an aquatic animal
जलतरंग	पुं·	1. निरनिराळ्या भाडयांत पाणी भरून सप्तस्वरांचे बनविलेले वाद्य	एक वाद्य (पानी की सहायता से बनाया हुआ सप्त स्वरों का प्यालों का बाजा)	musical glasses
		2. पाण्यावरची लहर-लाट	जलतरंग, पानी की लहर	a wave
जलताडन	न·	पाण्यावर काठी मारण्यासारखे निरर्थक श्रम	(लाक्ष·) निष्फल/व्यर्थ कोशिश	fruitless labour or action
जलद	वि·	वेगाचा, वेगवान्	वेगवान्, तेज चलनेवाला	quick, speedy
जलदी	अ·	झटपट, त्वरेने	जल्द, झटपट, शीघ्र, त्वरित	quickly, speedily
	स्त्री·	घाई, झटपट, त्वरा	जल्दी, शीघ्रता, उतावलापन	haste, quickness, hurry

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जलमार्ग	पुं·	पाण्यावर वहात चालवून जाण्याचा मार्ग	जलमार्ग	water-way
जलयंत्र	न·	1. कांरजे	फुहारा, फौवारा	a playing fountain, a jet d'ean
		2. पाणचक्की	पनचक्की	a water-mill
		3. पाण्याच्या जोरावर चालणारे यंत्र	पानी के बहाव के जोर से चलनेवाला चक्र	a turbine
जलशाक	स्त्री·	मासळी	मछली	fish
जलशोधक	न·	पाणी गाळून शुद्ध करण्याचे यंत्र	टपका, फिल्टर	filter, device for cleaning water
जलसमाधी	स्त्री·	1. पाण्यात बुडून पत्करलेले मरण	जल में डूबकर प्राणत्याग	freeing oneself from life by drowning
		2. पाण्यात बुडून आलेले मरण	पानी में डूबकर आई हुई मृत्यु	death occurred by drowning
जलसा	पुं·	गाण्या बजावण्याची इ· मैफल	जलसा, गाने-बजाने की महफिल	a musical concert
जलाल	वि·	कडक, तीव्र, तीक्ष्ण, प्रखर	तेज़, तीव्र, प्रखर	fiery, hot, impetuous
जल्लोष	पुं·	आनंदाचा कोलाहल, हर्षघोष	हर्ष से मचाया हुआ शोर/ गुल/हंगामा	a joyous uproar, hub bub
जव	पुं·	1. एक सूक्ष्म वजन (१ जव = ६ मोहर्या)	जौ, छः राई की मात्रा	the measure of a barley-corn
		2. सातू, सत्तू	जौ, यव	barley
ज़व	पुं·	वेग, गती	वेग, गति	speed, velocity

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़वखार	पुं·	सातूचे रोप जाळून त्यातून. निघणारा क्षार, सोरा	जंवाखार, जौ के पौधे को जलाकर निकाला जानेवाला खार	carbonate of potash
ज़वस	पुं·	एक तेल बी, अळशी	अलसी	linseed
ज़वळ	अ·	नजीक, निकट, समीप	पास, निकट, करीब, नजदीक, समीप	near, not distant, close
ज़वळ ज़वळ	अ·	1. बहुतेक, प्रायः	लगभग, करीब करीब, तकरीबन	nearly, almost
		2. एकमेकां शेजारी, निकट	पासपास	very near
ज़वळीक	स्त्री·	1. निकटता, जवळ असण्याची स्थिती, शेजार	निकटता, नज़दीकी, समीपता	nearness, closeness of connection
		2. निकट संबंध, स्नेह, सोयरीक	स्वजनता, रिश्ता, प्रेम, नातेदारी	closeness of relation, familiarity. companionship
ज़वळून	अ·	1. निकटत्वाने, जवळ राहून (........पाहिले)	पास से, करीब से	at close quarters
		2. शेजारून ('.... गेला')	पास होकर, सटकर	past, by
जवान	पुं·	1. तरुण पुरुष, युवा, युवक	युवक	a youth
		2. लष्करी शिपाई	सिपाही	a soldier
जवान मर्द	वि·	1. तरुण व शूर	जवाँमर्द, बहादुर, वीर	brave. valiant
		2. दिलदार	दिलदार, उदार	noble-minded

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़वा (-व्हा)री	स्त्री·	तंतुवाद्याच्या तारेचा झंकार निघण्याकरिता घोडी व तारयांच्यामध्ये भरतीला घातलेले सूत	तंतुवाद्य की तार की झंकार निकालने के लिये घोड़ी और तार के बीच भर्ती किया गया धागा	a thread thrust between the chord and the bridge of a stringed musical instrument to produce vibrating sound
ज़वाहिरी (-र्या)	पुं·	1. जवाहिराचा व्यापारी 2. रत्नपारखी	जौहरी, रत्न व्यवसायी रत्नपारखी	a jeweller a judge or connoisseur of jewels and gems
ज़वाहीर	न·	रत्ने	जवाहिर, जौहर, रत्न, मणि	gems and jewels
ज़व्हेरी	पुं·	'जवाहिरी' पाहा	दे· 'जवाहिरी'	vide 'जवाहिरी'
ज़सा	वि·	ज्या प्रकारचा	जैसा, जिस प्रकार का	such as, like as, of the kind/sort that
	अ·	ज्या प्रकारे - रीतीने	जैसे, जिस प्रकार, जिस तरह	in the manner or way that
ज़सातसा	वि·	सामान्य, क्षुद्र	मामूली, साधारण	insignificant
ज़से	अ·	उदाहरणार्थ	मिसाल के तौर पर	for instance
जस्त	न·	एक धातू (जी तांब्यात मिसळली की पितळ बनते)	जस्ता, एक शुभ्र रंग की धातु (जिसे ताँबे के साथ मिलाने से पीतल बनता है)	zinc
जहर	न·	विष	जहर, विष	poison
जहरी	वि·	विषारी	जहरीला, विषैला	poisonous

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़हागिरदार	पुं·	सरकारकडून मिळालेल्या जहागिरीचा मालक-स्वामी	जागीरदार, सरकार से मिली किसी जागीर का स्वामी	a holder of a jagir
जहागीर	स्त्री·	सरकारकडून काही सेवे निमित्त मिळालेली जमीन किंवा महसूलाचा हक्क	जागीर, राज्य की तरफ से किसी सेवा के कारण ज़मीन ज़ायदाद या लगान वसूली पुरस्कार रूप में दी गयी हो	an assignment of lands or revenues by Government for some service rendered to
जहांबाज	वि·	1. पटाईत, निष्णात, कुशल	चालाक, होशियार, कुशल	adept, skilled, adroit
		2. पक्का, वस्ताद	छँटा हुआ, पक्का, चंट	shrewd, clever deep-plotting,
		3. कारस्थानी, कजाग	चालबाज, झगड़ालू	contriving, cruel
ज़हाज़	न·	मोठी नौका	जहाज	a ship
जहाल	वि·	1. कडक, उग्र	उग्र, गरम	fierce, ferocious
		2. तिखट, जळजळीत	तीखा, गरम	pungent, hot
		3. तापट	गुस्सावर	acrid, of bitter temper
ज़ळकट, ज़ळका	वि·	जळतअसलेला, अर्धवट जळलेला	अधजला, जला हुआ, झुलसा हुआ	burning or half-burnt
ज़ळजळ	स्त्री·	आग, दाह	जलन, जलने की पीड़ा, दाह	sensation of burning
ज़ळजळणे	अ·क्रि·	आग होणे	जलना, जलन होना	to have the sensation of burning
ज़ळजळाट	पुं·	मनातल्या मनात संताप	जलन, डाह, कुढ़न	intense fretting and fuming

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ळजळीत	वि·	1. तिखट	तीखा	pungent, hot
		2. अतिउष्ण, उकळता	धधकता या उबलता हुआ	burning or boiling hot
		3. उग्र, कठोर, तीक्ष्ण	उग्र, कठोर, तेज़	fiery, biting
ज़ळण	न·	इंधन, जळणाच्या वस्तू	ईंधन, जलावन	fuel
ज़ळणे	अ·क्रि·	1. आगीने नाहिसे होत जाणे	जलना, धधकना, उबलना	to burn
		2. मनातल्या मनात संतापणे, कुढणे	झुलसना	to fret and fume
ज़ळफळ	स्त्री·	मनातल्या मनात संताप, कुढणे	जलन, कुढ़न	fretting and fuming
ज़ळफळणे	अ·क्रि·	मनातल्या मनात संतापणे, कुढणे, चरफडणे	जलना, कुढ़ना	to fret and fume
ज़ळफळाट	पुं·	'जळजळाट' पाहा	दे· 'जळजळाट'	vide 'जळजळाट'
ज़ळमट	न·	धूर लागाणार्या जागेतील काळी कोळिष्टके	धुएँ की जगह होने वाले मकड़ी के जाले	cobwebs in a smoky place or corner
ज़ळवात	पुं·	तळव्यावर किंवा तळहातावर पडणार्या भेगा	एक रोग जिसमें तलवों और हथेलियों पर बिवाई कटती है और जलन होती है	a sort of chilblain
ज़ळाऊ	वि·	जाळण्याच्या उपयोगाचा	जलाने लायक, ईंधन के काम में आनेवाला	fit for fuel
ज़ळीत	न·	घरांना वगैरे आग लागणे, घरे इ· जळून जाणे	अग्निकांड, जलाया हुआ मकान आदि	damage by fire
ज़ळीस्थळी	अ·	पाण्यात अणि जमिनीवर, सर्वत्र	जलमें और स्थल पर, यानी सर्वत्र	in water and on land i.e. everywhere

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ळू	स्त्री·	जखमेला लावला असता रक्त शोषून फुगणारा एक जीव	जोंक, जलूका	a leech
ज़ळो	उद्·अ·	जळू दे·, नष्ट होऊ दे· आग लागो	भाड़ में जाय! आग लगे!	be burnt i.e. be destroyed !
ज़ांगड	न·	दुकानातून परत बोलीने आणलेला माल	जाकड़, लौटा देने की शर्त पर दुकान से लाया हुआ माल	goods taken from a shop on condition of returning
ज़ांघ	स्त्री·	मांडी आणि पोटयांच्या सांध्याची जागा	जांघ, जंघा, रान	the groin
ज़ांब	पुं·	1. काजूफळ 2. पेरू	काजूफल अमरूद	cashew-apple guava fruit
जांभई	स्त्री·	झोप किंवा कंटाळा यामुळे तोंड उघडून झालेली दीर्घ श्वसन क्रिया	ज़म्हाई, उबासी	a yawn
जांभळा	वि·	लाल व निळा या रंगांच्या मिश्रणाच्या रंगाचा	जामुनी, जामुन के रंग का, बैंगनी	of dark purple colour
जांभळी	स्त्री·	जांभळाचे झाड	जामुन का पेड़	a syzigium jam-bolanum, a fruit tree
जांभूळ	न·	जांभळीचे फळ	जामुन	fruit of the above tree
ज़ा	आज्ञार्थी क्रियापद	'जाणे' या धातूचा आज्ञार्थी प्रयोग	जाओ!	go!

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ाई	स्त्री·	एक सुंगधी शुभ्र फुलांचा वेल	जाई, चमेली के फूलों की बेल	a creeper producing milk white fragrant flowers
ज़ाऊ	स्त्री·	दीराची बायको	पति के भाई की पत्नी-बड़ी हो तो 'जेठानी' छोटी हो तो 'देवरानी'	husband's brother's wife
जाग	स्त्री·	1. जागृत असण्याची किंवा झाल्याची स्थिती, शुद्धी, सावधपणा	जाग, जागने का भाव, सुध, सावधानता	wakefulness, waking, awakenness
		2. माणसांची हालचाल	आहट, हलचल	bustling, stirring
		3. पहारा	पहरा	watch
जागणे	अ·क्रि·	1. जागे होणे, झोपेतून उठणे	जागना, नींद से उठना	to wake
		2. जागे राहणे, झोपी न जाणे	जागृत रहना, जागते रहना	to be wakeful, to be awake
		3. सावधान राहणे	सचेत/सजग रहना	to be alive/attentive to
जागर	पुं·	रात्रभर जागे राहणे	जागरण, रतजगा	wakefulness, keeping vigil throughout the night
जागरण	न·	सतत रात्रभर जागे राहणे	जागरण, रतजगा	waking state, wakefulness
ज़ागल्या	पुं·	गावात रात्री गस्त घालणारा	रात को गाँव में पहरा देने वाला	a person of a village appointed to keep watch at night

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ागविणे	स·क्रि·	1. जागे ठेवणे, जागायला लावणे	जागते रखना	to keep wakeful. - awake
		2. झोपेतून उठविणे - शुद्धीवर आणणे	जगाना	to awaken
ज़ागा	वि·	जागृत, जागता	जाग्रत, जागता हुआ	awake
	स्त्री·	1. ठिकाण, स्थळ	जगह, स्थान	a place
		2. रिकामे पद, न भरलेले स्थान	अवकाश, शून्य स्थान	room, vacancy
		3. पद, नोकरी	ओहदा, नौकरी	an office, a situation
		4. आधार, प्रमाण	आधार, प्रमाण	ground, warrant
जागृत	वि·	1. जागा, झोपी न गेलेला	जागृत, जागता हुआ	wakeful
		2. सावध	सचेत, सावधान	attentive
जागृती	स्त्री·	जागेपणा	जागने या जागते रहने की अवस्था, क्रिया या भाव	wakefulness
ज़ाच	पुं·	छळ, सतवणूक, त्रास, पीड़ा	यंत्रणा, कष्ट, जुल्म, अत्याचार	tormenting, harassing
ज़ाचक	वि·	पीडादायक, त्रासदायक	कष्टदायी, तक़लीफदेह	vexatious, troublesome
ज़ाचणूक	स्त्री·	'जाच' पाहा	दे· 'जाच'	vide 'जाच'
ज़ाचणे	स·क्रि·	छळणे, त्रास देणे	सताना, तकलीफ देना, परेशान करना	to torment, to harass
	अ·क्रि·	1. (लाक्ष:) खुपणे, बोचणे, मनाला त्रास होणे	चुभना, खटकना, तकलीफ़ होना	(fig.) to go hard, to offend, to hurt
		2. अवघड असणे	कठिन होना	to be hard

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ाज़म		मोठी बिछायत	दरी, मोटे सूतों का एक बिछावन	a big carpet
ज़ाज़ा-येये	स्त्री·	फुकट खेपा, हेलपाटे, जाणे-येणे	नाहक आना जाना, व्यर्थ चक्कर काटना	fruitless journeying backward and forward
जाजावणे	अ·क्रि·	1. रागावणे, कातावणे	क्रुद्ध होना, चिढ़ना	to rage, to storm (at), to talk violently
		2. त्रस्त होणे, हैराण होणे	त्रस्त होना, परेशान/हैरान होना	to become discomposed, -distressed
		3. अतिशय कष्टामुळे मरणे	सख़्त मेहनत के मारे मर जाना	to die by violent labour
जाज्वल्य	वि·	1. कडक, उग्र, तापट	उग्र, तेज़ मिज़ाज	fiery, fierce
		2. प्रखर, तेजस्वी	प्रखर, तेजस्वी	bright, blazing
		3. अतिशय प्रभावशाली, -गुणकारी	अकसीर, रामबाण	potent, efficacious
ज़ाड	वि·	1. घट्ट (विणलेला), गाढ	गाढ़ा, घन, सघन	thick
		2. शरीराने जाडा, लठ्ठ	मोटा, स्थूल	stout, bulky
		3. अधिक थरांचा बनलेला (कागद, पुठ्ठा)	मोटा, गफ	thick
		4. ओबड धोबड	मोटा झोटा, खुरदरा	thick and coarse
ज़ाडगेला	वि·	काहीसा स्थूल - लठ्ठ	कुछ मोटासा	rather stout or bulky
ज़ाडज़ूड	वि·	खूप लठ्ठ	भारी भरकम, मोटा ताज़ा	very stout and bulky
जाडा	वि·	प्रकांड, महान्, फार मोठा	भारी, प्रकांड, महान्	of deep learning, solid

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ाडी	स्त्री·	जाडपणा	मोटाई, घनता	thickness
जाडच	न·	1. जडता, मंदपणा, सुस्तपणा	जड़ता, निश्‍चेष्टता	dullness, sluggishness
		2. अज्ञान, मूर्खपणा	अज्ञान, मूर्खता	stupidity, dull-headedness
ज़ाण	स्त्री·	1. जाणीव, भान, समज	भान, प्रतीति	awareness, mindfulness
		2. गुण, जाणण्याची कुवत-शक्ती	गुण की पहचान करने की ताक़त	percipience, capacity of appreciating merit
		3. ओळख, ज्ञान, परिचय	ज्ञान, जानकारी, परिचय	knowledge, acquaintance
	वि·	1. जाणता, समज़दार	जाननेवाला, समझदार	knowing, understanding, sensible
		2. विचारशील, ज्ञानवान	जानकार, ज्ञानवान्, विचारशील	intelligent
		3. लक्षघालणारा, काळजीघेणारा	सावधानी/आस्था रखनेवाला	attentive, careful or concerning about
		4. सज्ञान	बालिग, प्रौढ़, सयाना	adult, mature
		5. रसिक	रसिक, पारखी, मर्मज्ञ	appreciative, discriminative, having intellectual relish
जाणकार	वि·	माहीतगार	जाननेवाला, अभिज्ञ, विज्ञ	conversant, well-acquainted with a subject

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ाणता	वि·	1. जाणणारा, समजदार	जानकार, जाननेवाला, समझदार	intelligent
		2. माहीतगार, परिचित, निपुण	परिचित, अभिज्ञ	conversant, well-acquainted (with a subject)
		3. सज्ञान, वयात आलेला, प्रौढ	बालिग़, सयाना, प्रौढ़	adult, mature
		4. रसिक, पारखी, मर्मज्ञ	रसिक, पारखी, मर्मज्ञ	appreciative, having an intelligent relish
ज़ाणता-अज़ाणता	अ·	कळत-नकळत·	जाने-अनजाने	knowingly-unknowingly, consciously-unconsciousl,
ज़ाणती	वि·, स्त्री·	1. समज़ आलेली, वयात आलेली	सयानी, बालिग़	adult
		2. ऋतुमती	ऋतुमती	having reached puberty
ज़ाणवणे	अ·क्रि·	भासणे, कळणे	महसूस/प्रतीत होना, समझ में आना	to feel, to experience
ज़ाणविणे	स·क्रि·	1. समजावणे	समझाना	to make to understand, - to know
		2. जाणीव करून देणे	महसूस कराना, भान कराना	to make to feel
ज़ाणीव	स्त्री·	1. भान	भान, प्रतीति, एहसास	feeling, experiencing intelligence
		2. ज्ञान, बुद्धी	ज्ञान, जान, बुद्धि	knowledge
		3. समजूतदारपणा	समझदारी, समझ	understanding

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ाणून बुजून	अ·	बुध्द्या, मुद्दाम	जानबूझकर	knowingly, deliberately
ज़ाणे	अ·क्रि·	1. चालू लागणे, पावले टाकणे, गतिमान होणे	जाना, चलते होना, गतिमान होना	to go, to move on, to proceed
		2. वेळ नष्ट होणे	बीतना, गुजरना	to pass, to elapse (time)
		3. आत शिरणे	समाविष्ट होना, समाना	to go in, to enter, to be contained
		4. मरणे	मरना, चल बसना, सिधारना	to die
ज़ात	स्त्री·	1. जाती, वर्ण	जाति, वर्ण, फिरका, जाति	caste
		2. प्रकार, वर्ग	प्रकार, किस्म	kind, sort, species
		3. स्वभाव	जाति, स्वभाव	nature
ज़ात		स्वत:	स्वयं, खुद	oneself
ज़ातक	न·	जन्मकुंडलीचे भविष्यफळ	जन्मकुंडली से दिखाया गया भविष्य फल	predetermination of the fortunes from the horoscope
ज़ातकुळी	स्त्री·	1. ज्ञाती व वंश अथवा कुळ	जाति और कुल	caste and lineage
		2. ज्ञाती-कुळाची माहिती	जाति और कुल की जानकारी	particulars of caste and lineage
ज़ातगंगा	स्त्री·	सारी जमात, सारी जाती	कुल जाति, बिरादरी, जमाअत	the whole caste
ज़ातगोत	न·	जात आणि कुळ	जाति और वंश (कुल)	caste and lineage
ज़ातजेवण	न·	जाति भोजन	जाति भोज, जाति के सब लोगों को दिया हुआ भोज	a caste-dinner

मराठी शब्द	व्या को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जातपात	स्त्री·	जात-पोट जात इ· जाति भेद	जातिभेद	the distinction of caste and sub-caste etc.
ज़ातभाई	पुं·	जातीतला माणूस	जातिबांधव	a caste-man
ज़ातमयुलका	पुं·	स्वत:ची जामिनकी	वैयक्तिक जमानत, जाती मुचलका	a bond or security executed in one's own person
ज़ातिवंत	वि·	1. उच्च जातीचा-कुळाचा	कुलीन, खानदानी	of high caste or family
		2. उत्कृष्ट, वरच्या दर्जाचा	असली, बढ़िया	excellent, of high breed
जातिस्वभाव	पुं·	1. घराण्याचा स्वभाव	जातिस्वभाव, खानदानी खसलत	nature or constitution of the family or species
		2. स्वत:चा स्वभाव	खुदका स्वभाव	one's own temperament
ज़ातीनिशी, जातीने	अ·	प्रत्यक्ष स्वत:, खुद	खुद, स्वयं	in one's own person
जातीय	वि·	जातीविषयक, जमात विषयक	जातीय, जातिसंबंधी, जाति का	communal
ज़ाते	न·	दगडी चक्की (हाताने दळण्याची)	जाँता, आटा पीसने की हाथचक्की	a hand-mill of stone, a quern
जात्यंध	वि·	1. जन्मत:च आंधळा 2. जातीचा आंधळा अभिमानी	जन्मांध अपनी जाति का अंध प्रेमी, फ़िरक़ापरस्त	blind from birth fanatic communalist

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जात्यभिमान	पुं·	स्वत:च्या जातीचा अभिमान	अपनी जाति का अभिमान	pride for one's own caste
ज़ात्या	अ·	1. स्वभावाने, प्रकृतीने	स्वभावसे, जन्म से, फितरतन	by nature, - disposition
		2. स्वत:, खुद्द	खुद, स्वयं	in one's own person
जा (-ज्या) दा	वि·	वाजवीपेक्षा अधिक	अधिक, ज्यादह, ज्यादा	more
जादू	स्त्री·	छा छू जंतर मंतर, नज़रबंदी	जादू, टोना, इंद्रजाल, नजरबंदी, जंतरमंतर	magic, sorcery
जादूगार	पुं·	जादू करणारा	जादूगर, बाजीगर	a magician, sorcerer
जादूगिरी	स्त्री·	जादूची करामत	जादूगरी, जादू की करामात	magical art
जादूटोना	पुं·	'जादू' पाहा	दे· 'जादू'	vide 'जादू'
जान	पुं· स्त्री·	जीव, प्राण	जान, जीव, प्राण	life
जानपछान	स्त्री·	ओळखदेख	जानपहचान, परिचय	an acquaintance
जान(-नि)वसा, जानोसा	पुं·	नवर्या मुलाचे वर्हाड उतरण्याचे ठिकाण	जनवासा, बारातियों के ठहरने की जगह	the stay-place of the bridegroom's party
ज़ानवे	न·	यज्ञोपवीत	जनेऊ, यज्ञोपवीत	the characteristic thread worn over the left shoulder and under the right arm
जानी	वि·	जिवाभावाचा, मनापासून प्रिय	जानी, जान से प्यारा, परमप्रिय	most dear, dearer than one's life
ज़ाप्त	पुं·	1. घराचा एक भाग, दालन,-खंड	मकान का एक हिस्सा, खंड	a wing or a part of the house
		2. पहारा	पहरा	guard, watch

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ाब	पुं·	1. उत्तर 2. जबाब	उत्तर, जवाब कैफ़ियत	an answer, a reply a statement
ज़ाब, ज़बाब	पुं·	सवाल जबाब, प्रश्नोत्तरे	सवाल-जवाब, प्रश्नोत्तर	questions and answers, queries and statements
ज़ाबडणे	अ·क्रि·	झोपेत बरळणे	नींद में बर्राना	to talk incoherently in sleep
ज़ाम	अ·	पक्केपणे, घट्ट, गच्च	पक्का, तंग, कसकर	tightly, firmly, fixedly, fast
ज़ामगी	स्त्री·	तोफेचा तोडा, काकडा बत्ती	तोड़ा, पलीता	the match of a gun
ज़ामदार	पुं·	1. सरकारी वस्त्रां-भूषणांचा संभाळ करणारा अधिकारी, खजिनदार 2. खजीनदार	जमादार, कपड़ों और गहनों की संभाल रखनेवाला अधिकारी खजांची	officer in charge of jewels and the wardrobe treasurer
ज़ामदारखाना	पुं·	1. सरकारी खजीना 2. सरकारी वस्त्रागार	सरकारी खज़ाना सरकारी वस्त्रागार, - भंडार	the public treasury house of the wardrobe
ज़ामा	पुं·	लांब झगा - अंगरखा	लंबा झगा, चोगा	a gownlike shirt
ज़ामानिमा	पुं·	1. पुरता पोशाख 2. वेषभूषा, थाटमाट	पूरी पोशाक ठाठबाट, सजधज	complete dress fine apparel
ज़ामीन	वि·	1. खात्री म्हणून राहणारा	जमानत करने वाला, जिम्मा लेनेवाला	one that takes upon oneself another's security or guarantee

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. त्याकरिता भरावयाची रक्कम	जमानत के लिये रखी हुई अमानत	security, surety
जामीनका	स्त्री·	'जामीन' (2) पाहा	दे· 'जामीन (2)'	vide 'जामीन (2)'
जायदाद	स्त्री·	मालमत्ता, जमीन जुमला	जायदाद, जगह-जमीन, माल असबाब	property
जायपत्री	स्त्री·	जायफळाच्या झाडाची साल	जावित्री, जायफल का छिलका	dried nutmeg husk, mace
जायफळ	न·	एक फळ जे सुंगधी मसाला आणि औषध म्हणून उपयोगात येते ते	जायफल	nutmeg
जायबंदी	वि·	जखमी, घायाळ	जख्मी, घायल	wounded, injured, impaired
जाये	स्त्री·	जाणे - येणे	आना-जाना, आवागमन	frequent going and coming
जार	पुं·	1. समुद्राच्या भरतीच्या वेळी साचणारा फेस	समुद्र के पानी का झाग/फेन	foam thrown by tidal waves of the sea
		2. गर्भावरची वार	आँवल, खेड़ी	secundine, the afterbirth
		3. परस्त्रीशी अनैतिक संबंध ठेवणारा तिचा प्रियकर	यार, प्रेमी, आशना	a paramour, a leman, unlawful lover
		4. नुकत्याचा जन्मलेल्या अर्भकाच्या तोंडातून निघणारा फेस	सद्यजात बच्चे के मुँह से निकलने वाला फेन	the spume in the mouth of an infant at birth

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जारकर्म	न·	परस्त्रीशी संभोग, व्यभिचार	जारकर्म, व्यभिचार	adultery, illicit sexual intercourse
जारण	न·	1. मंत्राचा प्रयोग	जारण, जादू टोना	incantations for evil effects
		2. धातूचे भस्म करण्याची प्रक्रिया	किसी धातु का शोधन/मारण, भस्म करने की प्रक्रिया	oxidizing of metals
जारणमारण	न·	'जारण (1)' पाहा	दे· 'जारण (1)'	vide 'जारण (1)'
जारिणी	वि· स्त्री·	व्यभिचारिणी, पर पुरुषाशी संबंध ठेवणारी	जारिणी, यार से प्रेम करने वाली	an adultress
जारी	अ·	1. लागू, प्रचलित 2. चालू	जारी, लागू, प्रचलित शुरू, चालू	applied current
जारीने	अ·	1. वेगाने, त्वरेने 2. उत्साहाने	तेज़ी से उमंग से	with speed enthusiastically
जालीम	वि·	1. तीक्ष्ण, कड़क	तीक्ष्ण, कठोर, सख्त	severe, oppressive, rigid
		2. अघोर, भयंकर	घोर, भयंकर, डरावना	dreadful, terrible, shocking
ज़ावई	पुं·	कन्येचा पती	दामाद, जमाई	son-in-law
ज़ावईशोध	पुं·	(लाक्षः) मूर्खपणाने केलेल्या दुरुस्त्या	मूर्खता से किये हुए सुधार	foolish corrections
ज़ावक	वि·	पाठविला जावयाचा	भेजा जानेवाला	to be despatched outward
ज़ावळ	न·	1. कापण्या पूर्वीचे अर्भकाचे केस	बच्चे के सिर पर के गर्भ के बाल	hair on the head of a child from its birth

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. जन्माला आल्यानंतर प्रथम करावयाचा मुंडन विधी, चूडाकर्म	चूड़ाकर्म, प्रथम बार बच्चे का मुंडन	ceremony of cutting for the first time hair (of a child)
ज़ावळे	न·	जुळे	जुड़वाँ, एक साथ पैदा हुए बच्चे, यमल	twins
जासवंद, जास्वंद (-दी)	स्त्री·	लाल फुलांचे एक झाड	अड़हुल, जवा, जपा	the shoe-flower
ज़ासूद	पुं·	निरोप्या, दूत	हरकारा, दूत	a messenger, a courier, a runner
जास्त(-स्ती)	वि·	1. अधिक 2. वाजवी पेक्षा अधिक	ज्यादह, अधिक फालतू, फाज़िल	more, additional extra, exceeding
जाहिरात	स्त्री·	1. प्रसिद्धी, गाजावजा 2. जाहीर खबर	मशहूर करना, डंका बजाना विज्ञापन, इश्तिहार	publicity an advertisement
जाहीर	वि·	प्रकट, उघड, सर्वज्ञात	ज़ाहिर, प्रकट, सर्वज्ञात	proclaimed, public
जाहीरनामा	पुं·	प्रसिद्धिपत्र	ऐलान, घोषणापत्र, मुनादी	a written proclamation
ज़ाळ	पुं·	1. आगीचा भडका 2. ताप	ज्वाला, लपट बुखार	flames fever
ज़ाळणे	स·क्रि·	1. पेटविणे, आग लावणे 2. छळणे, छळ्करणे	जलाना, झुलसाना, सुलगाना, आग लगाना सताना, परेशान करना	to burn, to set aflame to harass, to torment
ज़ाळपोळ	स्त्री·	आगलावीत सुटण्याची क्रिया	आग लगाते जाना	incendiarism

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ाळी	स्त्री·	1. छिद्रे असलेला पडदा, बारीक तारांचा पडदा	जाली, जाल, जाला	net, reticulation, any netlike marking,
		2. जाळीची खिडकी, -झरोका	झरोखा	a lattice-window, a window
		3. दाट झुडुप	घना झुरमुट	a thick bush, a thicket
ज़ाळीदार	वि·	1. जाळी असलेला	जालीदार, जिसमें जाली हो	reticulated, meshed
		2. (लाक्ष:) भोके भोके पडलेला	(लाक्ष·) छिद्रित, सूराखदार, फटा हुआ	(fig.) full of holes, torn
ज़ाळे	न·	1. मासे पकडण्याकरिता केलेले दोर्यांचे विणकाम	जाल, जाला	a net, network, meshes
		2. कोळ्याचे (किड्याचे) घर	मकड़ी का अपने धागों से बनाया हुआ घर	a cobweb
		3. फंद, कपट	छल कपट, फाँसा, फंदा	a wily scheme, an intrigue
जिकडचा(-ला)	वि·	ज्या दिशेकडचा, ज्या प्रदेशाकडील	जहाँ का, जिस ओर का	belonging to which quarter or direction
जिकडून	अ·	ज्या दिशेकडून - भागाकडून	जहाँ से/जिस ओर/तरफ से	from which place or direction
जिकडून तिकडून	अ·	सगळ्या दिशांकडून; सगळ्या प्रदेशातून	हर तरफ से, चारों ओर से	from all quarters/ directions, from all around
जिकडे	अ·	ज्या दिशेकडे, ज्या स्थानी	जिधर, जहाँ, जिस ओर	whither, to which place

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जिकडे तिकडे	अ·	सगळ्या दिशांकडे, सर्वत्र	जहाँ तहाँ, चारों ओर, सब तरफ	everywhere, in every place or direction
जिकीर	स्त्री·	1. कटकट, घासाघीस	भावताव	haggling, chaffering
		2. भुणभुण, त्रास	भुनभुनाहट	importunate begging-beseeching
		3. मेटाकुटी, कींव करण्या लायक अवस्था	हैरानी, परेशानी	harass, worry, trouble
जिगजिग	स्त्री·	1. कटकट, पिरपिर	पिनपिन	whining, wailing
		2. दगदग	कष्ट, मेहनत	painful efforts
		3. त्रास	परेशानी, हैरानी	toil and trouble
जिगर	अ·	1. काळीज	जिगर, यकृत	liver
		2. हृदय, प्राण	हृदय, प्राण	heart
		3. छाती, साहस	हिम्मत, साहस	daring, fortitude
	वि·	जानी, जिवलग, प्राणप्रिय	जिगरी, हार्दिक, घनिष्ठ, दिली	dearest
जिंकणे	स·क्रि·	1. पराभव करणे, जय मिळविणे	पराभूत करना, हराना, विजय पाना, फतह हासिल करना	to defeat, to conquer, to vanquish
		2. ताब्यात-कबज्यात घेणे, मिळवूनघेणे	प्राप्त करना, वश में लाना	to win
		3. हरविणे, मात करणे	हराना, मात देना	to overcome, to master
जिज्ञासू	वि·	जाणण्यास-समजून घेण्यास उत्सुक	जिज्ञासु, जानने का इच्छुक	desirous of knowledge
जिणे	न·	जगणे, जिवंत राहण्याची स्थिती, जीवन	जीना, जिंदगी, हयात, जीवन	living, life, existence
जितका	वि·	ज्या प्रमाणाचा, जेवढा	जितना	as much, - many

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जितणे	स·क्रि·	जिंकणे	जीतना	to win
जितपत	अ·	1. ज्या प्रमाणात	जितना	in what measure
		2. जेथवर,-पर्यंत	जहाँ तक	to the extent or degree
जितराप (-ब)	न·	1. पीक	खड़ी फसल	standing crop
		2. शेतीच्या उपयोगाची जनावरे	ढोर, मवेशी	live stock, cattle
जिता	वि·	जिवंत	जीना, जिंदा	alive
जिद (-द्द)	स्त्री·	1. आग्रह, हट्ट	जिद्, हठ, दुराग्रह	doggedness, pertinacity
		2. निश्चय, खंबीरपणा, चिकाटी	दृढ़ता, अड़	persistency, tenacity
जिद्दखोर, जिद्दी	वि·	1. हट्टी, दुराग्रही	जिद्दी, हठी, दुराग्रह, अड़ियल	dogged, pertinacious
		2. निश्चयी, खंबीर, पक्का	दृढ़, पक्का	persistent, firm, tenacious
जिनगर	पुं·	1. घोड्याचे कातडी सामान बनविणारी कारागीर जात किंवा त्या जातीचा माणूस	जीनसाज़, जीन बनानेवाला कारीगर या ऐसों की जाति	saddle maker or his caste
		2. बाहुल्या इ· बनविणारी कारागीर जात किंवा त्या जातीचा माणूस	मूर्तिकार, मूर्तियाँ/खिलौने आदि बनानेवाला कारीगर या ऐसों की जाति	an artisan, a doll-maker or his caste
जिनगानी, जिनगी	स्त्री·	1. जीवित, आयुष्य, जीवन	जिंदगी, जीवन, आयु	life, living
		2. मालमत्ता	जायदाद, पूंजी	assets, estate

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जिना	पुं·	पायर्या पायर्यांचें चढण्याचे साधन, सोपान	जीना, सीढ़ी, सोपान	a staircase
जिन्नस	पुं· स्त्री·	1. वस्तू, पदार्थ	जिन्स, वस्तु, चीज	a thing
		2. व्यापारी माल	व्यापार की चीजें, गल्ला, असबाब	an article (of trade), goods, wares
		3. दागिना	आभरण, गहना	an ornament, a trinket
जिन्नसभाव	पुं·	बाज़ार भाव, चालू भाव	बाजार भाव, प्रचलित भाव	the market rate
जिन्नसवार	वि·	1. नाना प्रकारचे	अलग अलग प्रकार के	of various sorts or kinds
		2. वर्गवार	जिंसवार	sortwise
जिभली (-ळी)	स्त्री·	1. जीभ	जीभ	the tongue
		2. जीभ स्वच्छ करण्याची पट्टी	जीभी, जिंभी	tongue-cleaner or scraper
जिमखाना	पुं·	1. व्यायामशाळा	कसरत शाला	gymkhana, a place of public resort for athletics, gymnasium
		2. एकत्र येऊन खेळण्या-रमण्याचे स्थान	खेलने/रमने के लिये इकट्ठा होने की जगह	a club
जिम्मा	पुं·	1. ज़बाबदारी, हमी, पत्कर	जिम्मा, जिम्मेदारी, उत्तरदायित्व	responsibility
		2. ताबा, हवाला	कब्जा, हवाला	charge, trust
		3. ज़ामिनकी	ज़मानत	security
जिम्मेदार	वि·	1. ज़बाबदार	ज़िम्मेदार, उत्तरदायी	responsible
		2. ज़ामीन	जामिन, जमानत करने वाला	one that holds a charge or security

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जिरणे	अ· क्रि·	1. मुरणे, अंगी भिनणे	सोखना, भीतर जाना, जज़्ब होना	to soak, to be absorbed
		2. आतल्या आत नाही से होणे, दबणे, बसणे	अंदर ही अंदर नष्ट होना, बैठ जाना, दबना	to go off, to be resolved or reduced
		3. (क्रोध इ·) शांत होणे, कमी होणे	फीका पड़ना, दब जाना, शांत हो जाना	to subside, to go down
		4. पचनी पडणे, काही ही परिणाम न होणे	पचना, हजम होना	to be digested, to pass off without effect
		5. आत समावणे, राहणे, खपणे	समा जाना	to be accommodated, to be contained
		6. (खुम खुम, रग) कमी होणे	टूटना, हजम करना	to be subdued, to be beaten down
जिरविणे	स· क्रि·	1. पचनी पाडणे, पचविणे	पचाना, हज़म करना	to digest
		2. मुरविणे, भिनविणे	सोखना, जज़्ब करना	to soak into
		3. दाबून टाकणे,आतल्या आत नाही से करणे	दबा देना, अंदर ही अंदर नष्ट करना	to resolve, to repress
जिरायत (-ती)	वि·	1. पावसावर अवलंबून असलेली (शेती, जमीन)	बारानी, वर्षा पर अवलंबित (खेती, जमीन)	dependent for crops on rain
		2. खेतीलायक (जमीन)	खेतीलायक	arable, cultivable
जिरे	न·	एक मसाल्याचा पदार्थ	जीरा	cumin-seed
जिरेटोप	पुं·	डोक्याचे कवच	शिरस्त्राण, लोहे का टोप	an helmet
जिलबी	स्त्री·	गोल गोल वलयाकार गोड पक्वान्न	जलेबी	a kind of sweetmeat
जिल्हई	स्त्री·	1. चकाकी	चमक, ओप	glitter, gloss

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वस्तू चकचकीत करण्याची क्रिया	मुलम्मा	polish
जिल्हा	पुं·	कलेक्टरच्या अधिकार क्षेत्रात असणारा प्रांत, विभाग	जिला, सूबे का वह भाग जो कलेक्टर के मातहत हो	a district, the part of a province under a collector
जिल्हाधिकारी	पुं·	जिल्हयाचा मुख्य महसूल अधिकारी	जिलाधीश	a collector
जिवट	वि·	1. काटक, कणखर 2. रगदार, पाणीदार 3. लायक, समर्थ-हिंमतवान्	मजबूत, पक्का चीमड़ जीवट वाला, साहसी, बहादुर	firm, strong having mettle,-spirit capable, substantial
जिवडा	पुं·	जंतू	जंतु, कीड़ा-मकोड़ा	a creature
जिवणी	स्त्री·	दोन ओठांच्या मिळणीने होणारी तोंडाची रेषा, तोंड	दोनों होठों के बीच का मुँह का भाग, मुँह	the line formed by closing both the lips, the mouth
जिवलग	वि·	प्राणप्रिय, अत्यंत प्रिय	अतिप्रिय, जानी	dearest, darling
जिवविणे	स· क्रि·	जीव आणणे, जिवंत करणे, चेतना उत्पन्न करणे	जिलाना, मरे हुए को जिंदा करना, मरने से बचाना	to make alive, to bring to life, to enliven, to quicken
जिव्हार	न·	मर्मस्थान, अत्यंत नाजूक भाग, काळीज	मर्मस्थान, कलेजा	a vital part, a sensitive flesh, the quick
जिव्हाळा	पुं·	1. ममता, अत्यंत आपलेपणा, प्रेमाचा ओलावा	आत्मीयता, प्यार, स्नेह	essence of affection

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. उगम, मूळ झरा	उद्‌गम, स्रोत	spring, source, root
		3. मर्म, सार	मर्म, सार, आत्मा	the life, soul
जिव्हाळी	स्त्री·	नखाच्या खालचा अत्यंत नाजूक मांसलभाग, मर्मस्थान	मर्मस्थान, नाजुक भाग	any quick or a mortal part
जिहाद	न·	धर्मयुद्ध (मुसलमानें का)	जिहाद, धर्मयुद्ध	a crusade
जी	उपसर्ग	मानार्थी ('भाऊजी')	मानार्थी उपसर्ग	a respectful suffix
	अ·	'हो', 'होय'	'हां'	affirmative interjection
जीत	स्त्री·	जय	जीत, जय, सफलता, फतह	win, victory
जीन	न·	खोगीर, पलाण	जीन, चार जामा, काठी, पलान	a saddle
जीभ	स्त्री·	अन्नाचा रस घेणारे व शब्दोच्चरास मदत करणारे साधन, जिव्हा	जीभ, जिह्वा	the tongue
जीर्ण	वि·	1. अतिशय जुना	अति पुराना	old, dilapidated
		2. फाटका तुटका	फटा-पुराना, जर्जर	worn out
		3. मुरलेला, अंगी भिनलेला	पगा/सना हुआ	chronic
जीर्णज्वर	पुं·	हाड्या ज्वर, अंगी मुरलेला बारीक ताप	जीर्ण ज्वर, पुराना बुखार	chronic fever
जीर्णद्धार	पुं·	जुन्या बांधकामाची नवीन बांधणी	जीर्णोद्धार, पुराने मंदिर आदि का नवनिर्माण	renewal of the old

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जीव	पुं·	1. जगविणारी शक्ती, प्राण	जीव, प्राण, जान	life
		2. जिवंत प्राणी	प्राणी	a living being, an animate creature
		3. लहान कीटक-जंतू	कीटाणु, कीड़ा मकोड़ा	an insect or creature, a maggot
		4. सत्त्व, वीर्य, तेज, पाणी, धमक	दम, हिम्मत	energy, vigour, mettle, pluck
		5. बळकटपणा, खंबीरपणा	मजबूती, दृढ़ता	strength, firmness, soundness
		6. सत्यता, खरेपणा, विश्वसनीयता	सच्चाई, सत्यता	truth, reality
जीवघेणा	वि·	घातक, जीव घेणारा	घातक, मारक, विनाशक	life-taking, mortal, causing death
जीव जंतू	पुं·	बारीक जीव	जीव-जंतु, कीड़ा-मकोड़ा	insect (s)
जीवदशा	स्त्री·	1. जिवंत राहण्याची अवस्था-स्थिती	जीने की अवस्था	a living state, existence
		2. जीवरूप	जीव का रूप पाना	state of being a living thing
जीवदान	न·	मरणाच्या अवस्थेतून बचाव	जीवदान, प्राणदान, मृत्यु से बचाव/रक्षा	giving of life, rescuing from a great peril
जीवन	न	1. जगणे, आयुष्य	जीवन, जिंदगी	life, living
		2. जगण्याचे साधन, निर्वाह	निर्वाह का साधन, योगक्षेम	any means of living
		3. पाणी	पानी, जल	water

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जीवनकर	वि·	जीवदेणारा-टिकवून धरणारा	जीवन रखनेवाला/सँभालने वाला	life-securing
जीवनकलह	पुं·	जगण्याकरिता होणारी धडपड-झगड़ा	जीवनसंघर्ष	struggle for existence
जीवन कला (-ळा)	स्त्री·	चैतन्य, चैतन्यांश	चैतन्यांश	glow of life
जीवशास्त्र	न·	जीव जंतूचा अभ्यास व संशोधन करणारे शास्त्र	जीवविज्ञान, जंतुविज्ञान, जीवशास्त्र, प्राणिशास्त्र	Zoology
जीवश्चकंठश्च	वि·	अत्यंत गाढ-निकटचा (मित्रसंबंध)	जानी, गाढ़ा (मित्र, संबंध)	exceedingly warm (friendship)
जुई	स्त्री·	एक सुंगधी फुलवेल	जूही, यूथिका	Eared jasmine
जुगलबंदी	स्त्री·	दोघांची गान वा वाद्य स्पर्धा	दोगाना, युगल गायकी	a matching of singing or of playing instruments
जुगार	पुं·	फाशांचा खेळ	जुआ, द्यूत	play of dice, gambling
जुगारी	वि·	जुगार खेळणारा, जुगाराचा व्यसनी	जुआड़ी (-री)	a gambler, a dice-player
जुजबी	वि·	1. किरकोळ 2. तात्पुरता, कामचलाऊ	साधारण, मामूली कामचलाऊ, अस्थायी	slight, flimsy temporary
जुटणे	अ· क्रि·	1. कामाला लागणे,-जुंपणे,-जोडले जाणे 2. एकत्र होणे	छिड़ जाना इकट्ठा होना	to apply oneself to to combine together
जुटी	स्त्री·	एकी, संघटन	एका, संगठन, इत्तिहाद	combination, union

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जुडगा	पुं·	1. अनेक वस्तूंचा एकत्र गुच्छ	गुच्छा, झब्बा	a bunch
		2. गड्डी	गड्डी, पुलिंदा	a bundle
जुडणे	अ· क्रि·	1. एकत्र होणे, मिळणे	इकट्ठा होना	to unite, to get together
		2. जोडले जाणे, जुटणे	जुड़ना, जोड़ा जाना, जुतना	to apply oneself, to set to
		3. लागून राहणे, लगटणे	सटना	to approach closely
जुडी	स्त्री·	लहान पेंढी	जुट्टी, पूला, गड्डी	a bundle
जुता	पुं·	पायताण, जोडा	जूता, पादत्राण	a shoe, a sandal
जुते पैज़ार	स्त्री·	जोड्यांची मारामारी, जोडा ज़ोडी	जूतम पैजार	mutual fighting with shoes
जुना	वि·	1. प्राचीन, पुराणा, पुष्कळ काळापूर्वीचा	पुराना, प्राचीन, बहुत दिनों का	old, ancient, of long standing
		2. वापरलेला	इस्तेमाल किया हुआ, बरता हुआ	long in use
		3. जीर्ण, फाटका	जीर्ण, फटा हुआ	worn out
		4. अनुभवी	पुख्ता, अनुभवी	matured
जुनाट	वि·	1. अतिशय जुना	बहुत पुराना	very old
		2. फाटका तुटका	जीर्ण, फटा-पुराना	worn out
		3. (लाक्षः) कालबाह्य	कालबाह्य	out-of-date
जुनेर	न·	जुनी पुष्कळ वापरलेली-साडी	फटी-पुरानी/बरती हुई साड़ी	a worn out/long in use female garment
जु(-जुं) पणी	स्त्री·	1. आडतास जोडण्याची क्रिया	जुताई, जोत, जोताई	yoking

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. आरंभ करण्याची क्रिया	प्रारंभ करना, शुरू करना, उठान	commencing, beginning
जु (-जुं) पणे	स· क्रि·	1. आडतास जोडणे· लावणे,- जोडणे	जोतना, लगाना, जोड़ना	to yoke
		2. कामाला लावणे	काम को लगाना	to apply, to set to or about, to join
	अ· क्रि·	सुरू होणे, छिडणे	छिड़ना, शुरू होना	to put in commencement, to set in
जुंबडा, जुंबाडा, जुंबाड	पुं·	1. जटांचा पुंजका	जटाओं का गूँथ, जूड़ा, जूट	the hair formed into tuft
		2. पुंजका, गुच्छ	गुच्छा, झब्बा	a cluster
		3. मोठी जुडी	जुट्टी, पूला, गड्डी	a bundle
जुमानणे	स· क्रि·	मानणे, आदर करणे, एकणे	मानना, आदर करना·	to mind, to regard
जुर्माना	पुं·	दंड, शिक्षा	जुर्माना, दंड	penalty
जुलाब	पुं·	1. रेच, पातळ शौच	दस्त, पतला पाखाना	a purge, loose purging/motion
		2. रेच करण्याचे औषध	जुलाब, विरेचन	a purgative
जुल्मी	वि·	जुलूम-सक्ती करणारा,· करण्याच्या स्वभावाचा, अत्याचारी	जालिम, अत्याचारी	coercive, oppressive
जुलूम	पुं·	सक्ती, अन्याय, जबरदस्ती	जुल्म, ज़बर्दस्ती, अत्याचार	oppression, coercion, tyranny
जुवा	पुं·	1. जुगार, द्यूत	जुआ, द्यूत	gambling, playing with dice

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ोख	स्त्री·	जळू	जोंक	a leech
	न·	1. तोल	जोख, तौल	weighing
		2. वजन	भार, वजन	a weight
ज़ोखड	न	जूं, बैलाच्या खांद्यावर ओढण्याकरिता ठेवलेला ओंडका	जुआ	a yoke
ज़ोखणे	स· क्रि·	1. तोल करणे	जोखना, तौलना	to weigh
		2. (लाक्ष:) किंमत करणे, अदांज घेणे	अंदाज़ा लेना	to rate, to estimate
ज़ोखीम	स्त्री·	1. नुकसानीचा संभव	जोखिम, हानि, घाटे की संभावना	risk, hazard
		2. धोका	खतरा	danger
		3. जबाबदारी	जिम्मेदारी	responsibility
ज़ोगा	पुं·	1. संन्यास	जोग, संन्यास	renunciation (of worldly affairs)
		2. विणकामात आडवा धागा गुंफण्याची व्यवस्था	आड़ा सूत ताने में भराने की एक तरकीब	crosswise arrangement (in a loom)
ज़ोगता, ज़ोग	वि·	उचित, योग्य, लायक, साजेसा	जोग, योग्य, उचित, लायक	suiting, befitting, worthy of
ज़ोगतीण	स्त्री·	1. यल्लमा (रेणुका) देवीची भक्तीण	रेणुका देवी की भक्त	a female devotee of the goddess रेणुका
		2. जोगवा (देवीची भिक्षा) मागणारी स्त्री	देवी से याचना करनेवाली स्त्री	a female mendicant
		3. मंत्रतंत्र ज़ाणणारी बैरागीण	मंत्र तंत्र जानने वाली बैरागिन	a female ascetic versed in charms and spells

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ोगवणे	अ· क्रि·	1. रेंगाळत काम करणे	ढिलाई से काम करना	to work lazily or leizurely, to dawdle
		2. कसाबसा निर्वाह चालणे	ज्यों त्यों निबाहना	to get on with difficulty
		3. चांगल्या रीतीने खायला मिळणे	अच्छी तरह से पोषण होना	to get on tolerably well, to thrive
		4. पुरेसे होणे, भागणे	निबाहना, निभना	to suffice, to serve
ज़ोगविणे	स· क्रि·	1. पालन पोषण करणे	पालन पोषण करना, परवरिश करना	to feed satisfyingly
		2. रक्षण करणे, सांभाळ करणे	रक्षा/हिफाजत करना	to take care of
ज़ोगी	पुं·	संन्यासी, बैरागी	जोगी, योगी, संन्यासी	an ascetic
ज़ोगीण	स्त्री·	संन्याशीण, बैरागीण	जोगिन, जोगी स्त्री	a female ascetic
ज़ो ज़ो	अ·	अंगाई गीताचे चे ध्रुवपद	लोरी की टेक	repeated words of a lullaby
ज़ों ज़ों	अ·	जसजसा, जसाजसा	जैसे जैसे	as
ज़ोड़	पुं· स्त्री·	1. सांध	जोड़, संधि	a joint
		2. ज़ोडीची वस्तू या व्यक्ती, तुलना, बरोबरी	बराबरी, तुलना	match
		3. संग्रह, साठा	संग्रह, संचय, जमा पूंजी	stock, accumulation of property
		4. सोबत, साथ, संगत	साथ, सोहबत	company, association
		5. ठिगळ, ज़ोडण्याचा तुकडा	पैबंद, ज़ोड़ा जाने वाला टुकड़ा	a patch
ज़ोडकाम	न·	सांधण्याचे काम	जोड़ने का काम	joining or welding

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ोडगोळी	स्त्री·	1. (बदूकीत) एकावेळी दोन राहणार्या गोळ्या	(बंदूक में) एक साथ रहनेवाली दो गोलियाँ	a charge of two bullets
		2. जोड़ी	जोड़ी	a pair
ज़ोडणी	स्त्री·	1. सांधणी, जोडण्याची क्रिया	जोड़ाई, जुड़ाई	joining
		2. व्यवस्था	प्रबंध, इन्तजाम	arrangement
ज़ोडणे	स· क्रि·	1. मिळवणे	मिलाना	to add unto, to apply at the end, to lay side by side
		2. सांधणे	जोड़ना	to join
		3. जुंपणे	जोतना, नाँधना	to yoke
		4. प्राप्त करणे	हासिल/प्राप्त करना	to acquire, to attain
ज़ोडधंदा	पुं·	मुख्य धंद्या खेरीज दुसरा गौण धंदा	पूरक व्यवसाय	supplementary industry
ज़ोडपे	न·	पति-पत्नी	पति-पत्नी	a couple, husband and wife
ज़ोडवे	न·	पायाच्या अंगठ्यातला स्त्रियांचा दगिना	अनवट	a ring worn by females on the toe
ज़ोडा	पुं·	1. जोडपे	जोड़ी	a pair or a couple
		2. एक पादत्राण	जूता	a pair of shoes
ज़ोडाज़ोडी	स्त्री·	पादत्राणांनी केलेली मारामारी	जूती-पैजार	battle with shoes
ज़ोडाक्षर	पुं·	दोन अक्षारांचे मिळून बनलेले अक्षर	युक्ताक्षर, संयुक्त वर्ण	a compound letter

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ोडी	स्त्री·	1. एकाच स्वरूपाचे (गुणांचेरु) दोघे	जोड़ी, जोड़ा	a pair, two of a sort
		2. बरोबरी	बराबरी	match
ज़ोड़ीदार	वि·, पुं·	(पुंल्लिंगी) साथी	साथी (पुरुष)	a male compa·iion
ज़ोडीदारीण	वि·, स्त्री·	(स्त्रिलिंगी) साथी	(स्त्री·) साथी, साथिन	a female companion
ज़ोत	न·	1. बैलीच्या जोडीने ओढलेला आडत	जोत, दो बैलों से खींचा जाने वाला लंगर	plough as worked by oxen
		2. जुपणी	जोताई, जुताई	yoking
		3. जुंपलेली बैलजोड़ी	हल को जोती हुई बैलों की जोड़ी	a pair of bullocks yoked
ज़ोते	न·	1. चौथरा	कुरसी, चबूतरा	edging of masonry at the foundation of a building
		2. जुंपतांना बैलाच्या गळ्याला आवळतात ती पट्टी	जोता, जोत	yoke-collar, cord or strap by which the yoke is secured on bullocks, neck
जोतो	पुं· स्त्री·	प्रत्येक क्षण	हर एक	everybody
ज़ोंधळा	पुं·	ज्वारी	ज्वार, जुआर	Holcus Sorghun, a cereal
जोपणे	स· क्रि·	पोसणे	पोसना, पोषण करना	to nourish, to feed
जोपर्यंत,-वर पावेतो	अ·	ज्या काळापर्यंत-मुदती पर्यंत	जब तक	as long as
ज़ोपासणे	स· क्रि·	पालन पोषण करणे, वाढ़विणे	परवरिश/पालन पोषण करना	to look after, to tend

मराठी शब्द	व्या॰ को॰	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज़ोपासना	स्त्री॰	पालन पोषण, सांभाळ	पालन पोषण, परवरिश	tending, looking after
ज़ोम	पुं॰	1. उत्साह	उत्साह, उमंग	vigour
		2. आवेश	जोश, आवेश	force, vehemence
ज़ोमदार	वि॰	जोरदार, कसदार	जोरदार, प्रबल	vigorous, powerful
ज़ोर	पुं॰	1. शक्ती, बळ, ताकद	जोर, बल, ताकत	strength, power
		2. सक्ती	जुल्म, जबर्दस्ती	force, violence
		3. आवेश	जोश, आवेश	passion, vehemence
		4. भार, भर, महत्त्व	बल, जोर, महत्त्व	emphasis, stress
		5. एक व्यायामाचा प्रकार	कसरत का एक प्रकार	an exercise
ज़ोरकस,-दार	वि॰	शक्तिसंपन्न, बलवान	जोरदार, प्रबल	powerful
ज़ोर-जबरदस्ती	स्त्री॰	सक्ती	जुल्म, जबर्दस्ती	force, violence, compulsion
ज़ोरा	पुं॰	1. सत्ता, अधिकार	सत्ता, अधिकार	authority, power
		2. सक्ती, जुलूम	जुल्म	compulsion, force
ज़ोरावणे	अ॰क्रि॰	जोर करणे, वाढणे	ज़ोर पकड़ना, बढ़ना	to become strong/ powerful, to increase in strength
ज़ोश	पुं॰	उत्साह, आवेश	जोश, उत्साह, आवेश	vigour, ardency
ज़ोशी	पुं॰	1. ज्योतिषी, ग्रहमान किंवा भविष्य सांगणारा	ज्योतिषी, ग्रहदशा या भविष्य कहने वाला	a constellation-teller, fortune-teller
		2. पुरोहित, उपाध्याय	पुरोहित	a family-priest

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
जोहार	पुं·	1. नमस्कार(खालच्या जातीचा माणूस उच्च जातीच्य माणसाला करतो तो	जुहार, प्रणाम, सलाम, बंदगी	salutation
		2. (स्त्रियांचा) जोहार, शत्रूच्या हाती न लागण्या करिता स्त्रियांचा अग्निप्रवेश	जौहर, राजपूत रानियों क जल मरना	martyrdom of the Rajput royal gyneceum
ज़ोह(-हा)री	पुं·	1. जव्हेरी	जौहरी	a jeweler
		2. जुना जरतार विकत घेणारा	पुराने कलाबत्तू का खरीदार	old brocade merchant
ज्या पक्षी, -अर्थी	अ·	कारण कीं	जब कि, चूंकि	for the reason that, because
ज्येष्ठ	वि·	सर्वात वडील	ज्येष्ठ, सब से बड़ा	eldest
ज्येष्ठमध	पुं·	औषधी गोडकाष्ठ	जेठी मधु, मुलेठी	Licorice
ज्योत, (-ती)	स्त्री·	तेलवातीवर किंवा पेटत्याकाडीवर निघणारी ज्वाळा	ज्योति, लौ	a flame
ज्वर	पुं·	ताप	ज्वर, बुखार, ताप	fever
ज्वलज्जहाळ	वि·	1. अत्यंत संतापी तापट	उग्र, गरम मिजाज	of fiery nature
		2. अत्यंत तीव्र मते असलेला, जहाल	उग्रवादी, पराकाष्ठावादी	extremist, an advocate of extreme measures
ज्वलंत	वि·	1. जळणारा	जलता हुआ	burning
ज्वारी	स्त्री·	जोंधळा	जुआर, ज्वार	Holcus sorghum, a cereal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज्वालाग्राही	वि·	पेट घेणारा	शीघ्र जल उठनेवाला, भड़कने वाला	inflammable
ज्वालामुखी	वि·	ज्याच्या तोंडा सारख्या विवरातून आग व तप्तरस बाहेर पडतो असा	ज्वालामुखी, आतिशफिशाँ	volcanic
	पुं·	आग ओकणारा पर्वत	ज्वालामुखी पर्वत	volcano

ज्ञ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ज्ञ	वि·	(शब्दाच्या अंती समासाने जोडलेला) जाणणारा, माहीत असलेला	जाननेवाला, माहिर	that knows
ज्ञात	वि·	1. माहीत, ठाऊक 2. प्रसिद्ध	ज्ञात, जाना हुआ, विदित प्रसिद्ध	known, understood renowned, famous
ज्ञाता	पुं·	1. जाणता-ज्ञानी- सुज्ञ- बुद्धिमान मुनष्य 2. विद्वान	ज्ञाता विद्वान	an intelligent or sagacious person a learned man
ज्ञाती	स्त्री·	जात	जाति, ज्ञाति	a community, a caste, a tribe
ज्ञातिबंधू	पुं·	आपल्या जातीचा मुनष्य	जातिबंधु	a man of the same community or caste or tribe, a caste fellow
ज्ञातिभोजन	न·	जातीच्या लोकांचे एकत्र जेवण	जातिभोजन, जातिभोज	feast given to caste-fellows
ज्ञान	न·	1. जाणणे 2. माहिती, परिचय 3. जाणीव, भान, आकलन	ज्ञान, जानना जानकारी, मालूमात भान, प्रतीति, एहसास	knowing, learning information, acquaintance understanding, feeling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. तत्त्वचिंतनातून वा संशोधनातून होणारा बोध	तत्त्वचिंतन से या अन्वेषण से होनेवाला बोध	knowledge
ज्ञानकोश	पुं·	माहीत असावेत अशा सर्व विषयांची माहिती देणारा कोश	ज्ञानकोश	an encyclopedia
ज्ञानतंतू	पुं·	मेंदू पासून सर्व शरीरभर पसरलेले तंतू वा धागे, मज्जा तंतू	तंत्रिका	nerve
ज्ञानविज्ञान	न·	आत्मविषयक ज्ञान व भौतिक (शास्त्रीय) ज्ञान	ज्ञान-विज्ञान	spiritual science and experimental or physical science
ज्ञेय	वि·	जाणण्यायोग्य	ज्ञेय	worth knowing

झ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झंकार	पुं·	'झणण' असा नाद किंवा त्यांच्या लहरी	झंकार, झनझनाहट	jingling, clinking
झंगट	न·	1. काशाचा धातूचे तव्याचा आकाराचे एकवाद्य, तास	घड़ियाली, झालर	a metal plate on which hours are struck, a gong
		2. लचांड, ब्याद, भानगड	झंझट, झमेला	trouble, botheration
झंझट	न·	लचांड, ब्याद	झंझट, झमेला	trouble, botheration
झंझावात	पुं·	सोसाट्याचा वारा	झंझावात, झंझा, आँधी	a violent gust, hurricane
झकणे	अ·क्रि·	1. चकित होणे	विस्मित होना, चकित होना	to be amazed
		2. मोहित होणे, मुग्ध होणे	मोहित होना, मुग्ध होना	to be fascinated,-dazzled
झक्कत	अ·	1. आपण होऊन, आपसुक	अपने आप, अपनी खुशी से	of one's own accord
		2. नाइलाज होऊन	लाचार होकर, मजबूरन्	willy-nilly
झकपक	स्त्री·	1. नटणे थटणे, साज शृंगार	साज सिंगार, सजधज, तड़क भड़क	bedecking pompously
		2. साफ सफाई	सफाई	spruceness
		3. चकचक, झगमग	जगमगाहट, चमक	glitter, brightness
		4. टापटीप, नीट नेटकेपणा	टीपटाप, साफ सुथराई	tidiness, trimness, smartness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	वि·	1. छानदार भपकेबाज (पोशाक इ·)	शानदार, बढ़िया, झक, चमाचम	tip-top, pompous
		2. टापटिपीचा, साफ, नीटनेटक	साफ-सुथरा, टीपटाप का	neat and clean
झकवणूक	स्त्री·	फसगत, फसवणूक	धोखा, छलकपट	befooling, beguiling
झकविणे	स·क्रि·	फसविणे, चकविणे	धोखा देना, छलना	to befool, to beguile, to delude
झकाझकी	स्त्री·	भांडण, तक्रार, चकमक, झगडा	झकझक, हुज्जत, तकरार, झगड़ा	quarreling, brawl, squabble
झकास	वि·	सुंदर, छान	शानदार, बढ़िया	pretty, fine
झक्क	वि·	1. चकचकीत, चमकणारा 2. छान	चमकीला बढ़िया, शानदार	bright, glittering fine
झक्कड	स्त्री·	'झकाझकी' पाहा	दे· 'झकाझकी'	vide 'झकाझकी'
झक्की	वि·	लहरी, छांदिष्ट	सनकी	wilful, capricious
झगझगणे	अ·क्रि·	चमकणे, प्रकाशणे	जगमगाना, दमकना	to glitter, to sparkle
झगझगीत	वि·	चमकणारा, तेजाळ	जगमगाता हुआ, चमकीला	sparkling, glittering
झगझगाट झगमगाट	पुं·	प्रकाशचप्रकाश	जगमग, जगमगाहट, चमक दमक	great brilliance. brightness
झगटणे	स·क्रि·	अंगाशी झोंबणे, लगटणे	जबरन् चिपकना, सटना/भिड़ना	to cleave or clasp rudely, to seize violently
झगडणे	अ·क्रि·	लढणे, भांडणे, झुंजणे	झगड़ना, लड़ना, जूझना	to contend, to quarrel, to dispute

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झगडा	पुं·	लढ़ा, भांडण, तक्रार	झगड़ा, तकरार	contention, quarrel, dispute
झगडालू	वि·	भांडखोर	झगड़ालू, कलहप्रिय	quarrelsome
झगा	पुं·	1. लहानमुलांचे सैल कुडते	बच्चे का कुरता, झगा	a loose frock of a baby
		2. लांब डगला	झगा, चोगा	a gown, a robe
झट	न·	लचांड, ब्याद	झंझट, झमेला	trouble, botheration
	अ·	लगेच, त्वरेने	झट, तुरंत	quickly, smartly, promptly
झटकन्, - दिशी	अ·	'झट (अ·)' पाहा	दे· 'झट (अ·)'	vide 'झट (अ·)'
झटकणे	स·क्रि·	1. झाडून टाकणे, फडके मारून झाडणे	झटकना, झटकारना, झाड़ना	to dust (with a duster), to sweep (with a cloth)
		2. निर्भर्त्सना करणे	फटकारना, झिड़कना	to remonstrate
		3. कपडा आवाज करून झाडणे	जोर से कपड़ा झटकारना	to whisk a piece of cloth violently
	अ·क्रि·	झटकन् निघून जाणे	तुरंत चलते बनना	to start off suddenly
झटका	पुं·	1. धक्का	झटका, धक्का	a shock
		2. एकदम प्रहार, आघात	अचानक आघात/प्रहार	a sudden stroke or blow, a knock
		3. अकस्मात वात इ· रोगाचे आक्रमण	अकड़बाई, दौरा	a fit, a sudden attack (of hysteria)
		4. तोटा	घाटा, नुक़सान	loss
झटक्यासरशी	अ·	चट्कन्, एकदम, झटपट	झट से	all of a sudden
झट झोंबट	न·	1. भांडाभांडी	आपस में झगड़ा	quarrelling amongst themselves

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. खेकटी, लचांडे	झंझटें	troubles, botherations
झटणे	अ·क्रि·	1. प्रयत्न करणे, उद्यमशील राहणे	खूब कोशिश करना, बहुत प्रयास करना	to strive strenuously, to apply assiduously
		2. अंगाशी झोंबणे, लगट करणे	भिड़ना, सटना, झपटना	to grasp or clasp rudely, to cleave into
झटपट	अ·	लगेच, त्वरेने	झटपट, बहुत जल्द, तुरंत, फौरन	immediately, smartly, promptly
	स्त्री·	त्वरा, घाई	जल्दी, फुर्ती, तेज़ी	haste, hurry, quickness
झटापट	स्त्री·	1. चकमक, झगडा, लढाई, मारामारी	छीनाझपटी, झगड़ा, हाथापाई	strife, altercation, scuffle
		2. (लाक्ष:) वादावादी	वाद-प्रतिवाद, उत्तर-प्रत्युत्तर बहस-मुबाहिसा	angry or brisk discussion
झड	स्त्री·	1. एकसारखा वर्षाव	झड़ी, लगातार वर्षा	long-continued rain, continuous shower
		2. झडप, झाप	झपट, झपट्टा	swoop, pouncing
		3. गळती	झड़न, टूटकर गिरना	falling, dropping down
		4. झीझ, क्षय	छीजन, क्षय	wear, attrition
		5. जलदी, घाई	जल्दी, फुर्ती, तेज़ी	haste, hurry
झडणे	अ·क्रि·	1. गळणे, गळून खाली पडणे	झड़ना, टूटकर गिरना	to drop down, to be shed
		2. झिजणे	छीजना, क्षीण होना	to wear out, to waste away

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. नष्ट होणे, कोसळून पडणे	नष्ट होना, टूटना	to break, to give way
		4. फिके पडणे	फीका पड़ना	to fade, to lose brightness or lustre
		5. वाजणे (वाद्य, नगारा इ·)	बजना	to emit a sound, to sound
झडती	स्त्री·	1. झाडा, धुंडाधुंड, बारीक तपास	खाना तलाशी, तलाशी, खोज	a close search
		2. माणसांची (कैदी किंवा सैनिक इ·ची) गणती, मोझदाद	गिनती	counting, computing
		3. तपशीलवार यादी	पूरी सूची	taking an account or details of all movables etc.
		4. पाढे	पहाडे (बच्चे याद करते हैं वैसी गणन-सूची)	multiplication tables
झडप	स्त्री·	1. झेप, झाप, तुटून पडण्याची क्रिया	झड़प, झपट्टा, झपट, हमला, टूट पड़ना	swoop, spring or dart forwards
		2. दाराची - खिडकीची - फळी, कवाड	पल्ला, किवाड़ के दो हिस्सों में से एक	a fold of a door, a window shutter
झडपण	न·	झाकण	ढक्कन	a lid
झडपणी	स्त्री·	1. भूतबाधाः	पिशाच बाधा, झपेटा	a blast from a ghost
		2. वारा घालण्याचीक्रिया	हवा करना या फटकना	fanning or winnowing
		3. पंखा किंवा सूप	पंखा या सूप	a fan or a scuttle form basket
		4. झाप, झेप	झड़प, झपट्टा	a swoop

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झडपणे	स·क्रि·	1. वारा घालणे - देणे	हवा करना	to fan
		2. वारवणे	फटकना, ओसाना	to winnow
		3. पछाडणे, झपाटणे	भूत-प्रेत - बाधा होना	to be seized by ghost
		4. झडप घालणे	झपटना, झपट्टा मारना, टूट पड़ना	to swoop, to pounce upon
झडी	स्त्री·	'झड' पाहा	दे· 'झड'	vide 'झड'
झणका	पुं·	1. दंशामुळे होणारी तीव्र वेदना	डंक से होनेवाली तीव्र वेदना/ कसक	smart
		2. रागाचा झटका	क्रोध का झटका	a gust of passion
झणकार (-रा)	पुं·	1. 'झणका' पाहा (1 व 2)	दे· 'झणका' (1 और 2)	vide 'झणका' (1 and 2)
		2. 'झणझण' असा नाद, झणत्कार	झनझनाहट, झनकार	jingling sound
झणझणणे	अ·क्रि·	1. 'झण झण' असा नाद होणे	झनझनाना	to jingle, to ring, to clang
		2. वेदना होणे	कसकना, टीसना	to smart, to feel acute pain
		3. आग होणे	जलना, चरपराना	to burn and ache
झणझणाट	पुं·	1. 'झण झण' असा नाद, झणत्कार	झनझनाहट, झन्नाहट	ringing/jingling-clanging sound
		2. आग, वेदना	जलन	burning and aching
झणत्कार	पुं·	झंकार	झंकार, झनकार	a jingling/ringing sound
झप झप, झपाझप	अ·	त्वरेने, घाईने, वेगाने	जल्दी जल्दी, झप, तुरंत	briskly, smartly, quickly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झपाटणे	स·क्रि·	1. भुताने पछाडणे, भूत लागणे	प्रेतबाधा होना	to be attacked or seized by a ghost
		2. (एखादा विचार, कल्पना इ· ने) भारून जाणे	(किसी विचार या कल्पना से) अभिभूत/प्रभावित होना	affected by (an idea, thought) to be fascinated/
झपाटा	पुं·	1. वेग	जल्दी, तेजी, फुर्ती, वेग	briskness, rapidity
		2. झटका	दौरा	sudden attack
झपाट्याने	अ·	जलदीने, वेगाने, गतीने	तेज़ी से, फुर्ती से	briskly, rapidly
झबले	न·	लहान मुलांचा अंगरखा	झगा, बच्चे का कुरता	a child's frock
झब्बा(-ब्या)	पुं·	लांब गुडघ्यापर्यंतचा अंगरखा	चोगा, ढीला लंबा अँगरखा	a long shirt or cloak
झब्बू	पुं·	1. घमेंडखोर माणूस	घमंडी व्यक्ति	a self-conceited person, a vain person
		2. लब्ध प्रतिष्ठित गुंड मनुष्य, लफंगा	प्रतिष्ठा का फायदा उठानेवाला गुंडा, लफंगा	a vain-glorious goonda
झमकणे	अ·क्रि·	1. झळाळणे, चमकणे	चमकना, जगमगाना	to glitter, to sparkle
		2. शोभणे	सोहना, सुंदर लगना	to display radiance,-beauty
झरकन्	अ·	गतीने, वेगाने	झट से, तुरंत	quickly, fast
झरणे	अ·क्रि·	1. पाझरणे, झिरपणे	चूना, टपकना	to ooze, to trickle
		2. पाघळणे	पिघलना	to melt and run
		3. चिघळणे	(जख्म) फैलना, खराब होना	to ooze (a wound), to flow
		4. झडणे, कमीकमी होत जाणे	झड़ना, कम होते जाना	to waste away

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झरा	पुं·	पाण्याचा जमिनीतून बाहेर पडणारा प्रवाह	सोता, झरना, चश्मा	a spring
झराझर	अ·	1. एकामागून एक	लगातार, बिना रुके	in quick succession
		2. जलदीने, वेगाने, गतीने	तेज़ी से, फुर्ती से	quickly, briskly, fast
झरोका(-खा)	पुं·	लहानशी गोल खिडकी, भिंतीत आरपार पाडलेले भोक	झरोखा, गोखा, छोटी खिड़की	a little window, an eyelet
झळ	स्त्री·	1. उष्णतेची आंच, धग	आँच, गरमी	hot blast of air
		2. धातू तापविल्याने निघूट गलेले अशुद्ध द्रव्य होणारी घट्ट, निघूट गेलेले अशुद्ध द्रव्य	मेल, अशुद्ध द्रव्य	waste of metals (on being heated)
		3. व्यापारातील घस - नुकसान	चोट, आँच, हानि	deficit (in trade)
झळकणे	अ·क्रि·	चकाकणे, चमकणे	झलकना, चमकना, जगमगाना, झलझलाना	to shine, to sparkle
झळंबणे	अ·क्रि·	1. अंगाशी झटणे - लगटणे	सटना, भिड़ना, झपटना	to cleave, to clasp rudely
		2. घसटून जाणे	सटकर जाना	to rub or brush in passing
		3. झपाटणे	भूतबाधा होना	to be seized by/to be affected by a ghost
		4. ओळंबणे, लटकत राहणे	लटकना, टँगना	to dangle, to hang dangling
		5. हेलकावे खाणे	झोंके खाना	to undulate, to roll and toss

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झळाळणे	अ·क्रि·	तेजाने चमकणे	जगमगाना, चमकना	to shine brilliantly
झांक	स्त्री·	1. चमक, कांती	चमक, ओप, कांति	flash, glitter
		2. आभास	झाँकी, झलकी, आभास	semblance. appearance
झांकण	न·	आच्छादन, झाकण्याचे साधन	ढक्कन, आच्छादन	a cover, a lid
झाकणी	स्त्री·	पातेल्यावर वगैरे झाकण्याचे पसरट साधन	ढकनी, तश्तरी, कसोरा	a plate-like lid
झाकणे	स·क्रि·	1. आच्छादणे	ढकना, ढांकना	to close with a lid
		2. लपविणे, दिसू न देणे	छिपाना	to cover or screen or hide
		3. मिटणे, बंद करणे (डोळे)	मूँदना, मीचना (आंखें)	to close (eyes)
झाक (-को)ळणे	अ· क्रि·	1. अंधुक-अस्पष्ट-होणे	धुंधलाना, धुंधला पड़ना	to be overshadowed, to be dim
		2. अंधारून येणे	ढका जाना, छा जाना	to cover, to be murky
झांझ	स्त्री·	एकमेकांवर आपटून आवाज काढून ताल देण्याचे एक वाद्य	झाँझ, झाल, मंजीरा	cymbals
झांझर झाझरूक	न·	झुंजुमुंजु प्रकाश (पहाटेचा किंवा संध्याकाळचा	झुटपुटा	glimmering of dawn or dusk of evening
झाड	न·	1. वृक्ष, उंच वाढलेली वनस्पती	पेड़, वृक्ष, दरख्त	a tree

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्ष:) भुताने पछाडलेला माणूस	भूताविष्ट व्यक्ति	the subject of demoniac possession
झाड झाडोरा	पुं·	झाडे, झुडपे वगैर	झाड़ झंखाड़, पेड़ पौधे	trees and bushes
झाडणी	स्त्री·	1. केरसुणी, केर काढण्याचे साधन	बुहारी, बदनी, झाड़ू	a broom
		2. (लाक्ष·) निर्भर्त्सना	डांट, फटकार	vehement reproving, rating
		3. झाडण्याची, सफाई करण्याची क्रिया	बुहारना, झाड़ू देने की क्रिया	sweeping
झाडणे	स· क्रि·	1. केरकचरा काढणे सफाई करणे	झाड़ना, बुहारना, झाड़ू देना, सफाई करना	to sweep
		2. झटकणे (फडक्याने इ·)	झटकारना, धूलगर्द साफ करना	to dust, to wipe
		3. (लाक्ष·) रागावणे, फटकारणे, निर्भर्त्सना करणे	फटकारना, डाँट पिलाना	to rate, to scold
		4. बंदूकीतून गोळी सोडणे	दागना, गोली चालाना	to fire, to bang, to explode
झाडपाला	पुं·	1. झाडाची पाने	पेड़ की पत्तियाँ	leaves of trees
		2. (लाक्ष·) औषधी वनस्पती जड़ीबुट्टी	जड़ीबूटी, वनौषधि	medicinal herbs
झाडलोट		साफसफाई	झाड़बुहार, सफाई	sweeping and cleaning
झाडा	पुं·	1. अंग झडती	जामा तलाशी	close search
		2. हिशेब चुकता करणे	लेखा-जोखा, हिसाब चुकता करना	a clearance of accounts

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. शौच क्रिया	शौच क्रिया, ट्टटी	discharging the bowels
		4. जुलाब	दस्त, पतला पाखाना	purge, loose motion
		5. फन्ना, फडशा	खात्मा, सफाया	complete destruction
झाडी	स्त्री·	झाडांचीगर्दी, झाडांचा समूह	झाड़ी, झाड़ियों का समूह	a wood, a thicket
झाडू	पुं·	केरसुणी, झाडण्याचे साधन	झाड़ू, बुहारी, बढ़नी	a broom
झाडूवाला	पुं·	सफाईकरणारा कामगार	झाड़ूकश	a sweeper
झाडोरा	पुं·	झाडचां समुदाय, झाडांचो गर्दी	झाड़ियों का समूह	a place thickly set with trees
झाप	पुं·	1. फेसाटीचा भारा	कँटीली टहनियों का गट्ठा/बोझ	a pressed mass or load of loppings of thorny bushes
		2. झाडाची मोडलेली फांदी	टूटी हुई टहनी	a broken off branch
		3. नारळीच्या झाडाची फांदी, झावळी	नारियल के पेड़ की टहनी	a branch of the coconut
		4. नारळीच्या पानांची चटई सारखी विणलेली छपरी-तट्टया	नारियल की पत्तियों का चटाई जैसा बुना हुआ छाजन	a matted branch of the Palmyra
		5. गवता-गदाळ्याचे बनविलेले फाटक	घासफूस का बनाया हुआ फाटक	a rude sort of gate made of straw and rushes
	स्त्री·	झेप, झडप	झड़प, झपट्टा, झपट	a swoop

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झापड	स्त्री·	1. डोळ्यांना येणारा जडपणा, पेंग	आँखों की जड़ता/सुस्ती, झपकी	drowsiness
		2. घोड्यांच्या किंवा बैलांच्या डोळ्यांवर लावतात तो पडदा	अँधेरी, अँधोरी, घोड़े या बैल की आंखें बंद करने का आच्छादन	a blind for the eyes of an animal
झापणे	स· क्रि·	1. झाकण टाकून बंद करणे	ढक्कन डालकर बंद करना	to put a lid on. to close with a lid
		2. डोळ्यांवर छत्री सारखा हात धरणे	आंखों पर हाथ की छाया करना	to shade the eyes with one's palm
झापा	पुं·	गवता-काटक्यांचे बनवलेले फाटक	घास-तीलियों का बनाया हुआ फाटक	a matted or wattled gate of a fence etc.
झाबा	पुं·	तेलाचा बुधला	(तेल रखने का) कुप्पा	a leathern receptacle for oil
झार	पुं·	आवाजातील मधुर कंपयुक्तता	गूँज, गमक	resonance
झारणे	स· क्रि·	1. धातूची सांध करणे	धातु के दो टुकड़ों को जोड़ना	to weld, to solder
		2. सोनाराच्या शेगडीतील राख ताववून त्यातून चांदी-सोने काढणे	सुनार की अंगीठी की राख मिट्टी आदि छानकर चांदी-सोना निकालना	to sift particles of silver or gold by heating ashes or dust from a goldsmith's shop
झारा	पुं·	भोके पाडलेलली एक प्रकारची उथळ पळी	कर (-ल) छी	a laddle-form culinary utensil having perforations
झारी	स्त्री·	तोटी लावलेले पाण्याचे भांडे	एक टोटीदार बरतन (गडुए के आकार का)	a kettle-like pot

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झाल	स्त्री·	शिप्तर, डाळी	झाबा, टोकरा	a shallow bamboo-basket
झालर	स्त्री·	1. कपड्याच्याकडेला लावलेली चुण्या चुण्याची पट्टी, किनार	झालर, लटकने वाला हाशिया/किनारा	a border having folds (sewed at the end of a cloth)
		2. मोठ्या आवाजाचे एक रणवाद्य	एक रणवाद्य	a martial gong
		3. झांझ	मंजीरा	cymbals
झालेगेले	न·	घडलेल्या घटना	गया-बीता	what is past
झांवळी	स्त्री·	ताडाची किंवा माडाची फांदी	ताड-माड़ की टहनी	a branch of Palmyra
झाळ	स्त्री·	उष्णतेची धग	गरमी की आँच	heat
झाळणे	स· क्रि·	डाक लावून जोडणे, सांधणे	झालना, पाँजना, धातु की वस्तुओं को टाँका देकर जोड़ना	to solder
झिग झिग	स्त्री·	1. कटकट	परेशानी, बेज़ारी	wearisome beseeching or begging
		2. पंचाईत, भानगड	झंझट, झमेला	botheration
झिंगणे	अ· क्रि·	नशेत राहणे	छकना, नशे में रहना/चूर होना	to be intoxicated
झिंगा	पुं·	एक माशाची जात	झींगा, छोटी मछली का एक प्रकार	a kind of small fish
झिंगी	पुं·	1. नशा, धुंदी	नशा, मस्ती	intoxicated state
		2. मस्ती, ताठा, माझ	मगरूरी	arrogance, haughtiness

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. मादक, द्रव्य, दारू	नशीली चीज़, शराब	intoxicating drug esp. liquor
झिझणे	अ· क्रि·	1. कमीकमी होतजाणे	छीजना, घिसना	to wear out, to waste, to be diminished
		2. क्षीण होणे	क्षीण होना	to be impaired by degrees, to lose strength or flesh, to emaciate
झिझविणे	स· क्रि·	1. घासणे, कमी कमी करीत जाणे	घिसाना, छिजाना	to wear away
		2. (लाक्ष:) कामी लावणे, खपविणे	खपाना, काम में लगाना	to labour, to toil
झिंझाडणे	स· क्रि·	1. झिडकारणे	झिड़कना, फटकारना	to flout, to reject scornfully
		2. केस ओढून पाडणे	बाल घसीटते हुए गिराना	to knock down by snatching hair
		3. झुगारून देणे	फेंकना, उतार फेंकना	to throw away with gust
	अ· क्रि·	हातपाय झाडणे	हाथ पैर झटकना	to throw hands and feet with pain
झिडकारणे	स· क्रि·	तिरस्काराने नाकारणे	दुतकारना	to reject contemptuously
झिणझिण्या	स्त्री· ब·व·	हाताला किंवा पायाला येणार्या मुंग्या	झुनझुनी, हाथ पाँव के एक हालत देर तक रहने से या दबने से पैदा होनेवाली सनसनाहट	tingling sensation

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झिणझिणणे	अ· क्रि·	मुंग्या येणे	झुनझुनी पैदा होना	to tingle
झिपरी	स्त्री·	विस्कटलेल्या केसांची बट	उलझे हुए बालों की लट	a loose tress of hair
झिमझिम	स्त्री·	पावसाचा एकसारखा बारीक वर्षाव	रिम झिम	light rain
	अ·	एकसारखा बारीकबारीक	रिम झिम	lightly and continuously
झिंबड, झिम्मड	स्त्री·	1. पावसाची झड 2. गर्दी, झुंबड	झड़ी भीड़, मजमा	continuous shower pressing and crowding
झिम्मा	पुं·	मुलींचा एक खेळ (ज्यात त्या एकमेकीच्या हातावर टाळी मारून नाचतात	लड़कियों का एक खेल (जिसमें वे एक-दूसरी की हथेली पर ताल देकर नाचती हैं)	a play of little girls
झिरझिरीत	वि·	फार पातळ	झीना, झिरझिरा, महीन	very thin, of loose texture
झिरपणे	अ· क्रि·	पाझरणे	चूना, टपकना	to ooze
झिरपा	पुं·	1. पाझर, गळती 2. ओहळ, झरा	स्राव, बहाव, चूना झरना, सोता	oozing a rill, a rillet
झिरमिळी	स्त्री·	जुन्यापगडीच्या पुढच्या बाजूस लोंबणार्या जरीच्या तारा	पगड़ी आदि में लगे हुए कलाबत्तू के तार या फीते	pendant at the front of a pugree (turban)
झिलई	स्त्री·	1. चकचकीतपणा, चकाकी 2. मुलामा	चमक, ओप मुलम्मा	gloss, polish gilding, plating

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झिल्ली	स्त्री·	रातकिडा	झींगुर	a cricket
झीझ	स्त्री·	1. घसारा	छीज, घिसाई	depreciation, loss of substance through attrition
		2. घाटा, नुकसान	घाटा, नुकसान, हानि	loss in trade
		3. क्षय, शक्ति किंवा द्रव्य कमीकमी होत जाण्याची क्रिया	क्षय, ह्रास	waste, wear, decaying
झीट	स्त्री·	1. घेरी, भोवळ	घुमड़ी, चक्कर, मूर्च्छा, गश	vertigo, dizziness, giddiness
		2. रागाचा झटका	क्रोध का उद्रेक	gust of passion, outburst of anger
झील	स्त्री·	1. मुलामा	मुलम्मा	gilding
		2. रत्नावरील तेज, रत्नाची चमक	किसी रत्न का तेज,-चमक	lustre of a jewel
झुकणे	अ· क्रि·	1. एका बाजूस कलंडणे	एक तरफ झुकना	to incline
		2. वाकणे	टेढ़ा होना, नीचा होना, मुड़ना	to bend, to stoop
		3. (लाक्ष:) नम्र होणे	झुकना, नमना, नम्र होना	to bow to, to be submissive, to pay obeisance to
झुकत, झुकत	अ·	1. लडखडत, लटपटत	लड़खड़ाता हुआ, डगमगाता हुआ	staggeringly
		2. हळूहळू, मजेत	झूमते हुऐ, धीरे धीरे अपने मज़े में	leisurely
झुकविणे	स· क्रि·	1. वाकविणे, वाकायला लावणे	टेढ़ा करना, लटकाना, मोड़ना, नीचा करना	to cause to bend
		2. चकविणे, फसविणे	चकमा/झांसा/धोखा देना	to elude, to evade

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झुकांडी	स्त्री·	चुकवून निसटण्याची क्रिया	चकमा/झाँसा/धोखा देना	giving the slip, eluding
झुगझुगणे	अ· क्रि·	1. मिणमिणणे 2. लुकलुकणे	टिमटिमाना झिलमिलाना	to glimmer to flicker
झुगारणे	स· क्रि·	फेकून-टाकून देणे	फेंकना, उतार फेंकना	to fling, to cast, to throw away
झुंज	स्त्री·	1. टक्कर 2. लढाई	टक्कर, भिड़ंत जूझ, लड़ाई	a butt fight, strife
झुंजणे	अ· क्रि·	लढाई करणे, टक्कर देणे	जूझना, लड़ना, भिड़ना	to fight, to strive
झुंझरुक, झुंजुरके	न·	पहाटेचा संधिप्रकाश	झुटपुटा	the first glimmering of day, early dawn
झुंजा (-झा) ट·	पुं·	वादळी-सोसाट्याचा वारा	तेज़ हवा	a blast of wind
झुंझार	वि·	शूर, बहादूर, लढणारा, युयुत्सु	लड़ाका, जुझार, सूरमा, बहादुर	brave, fighting
झुंझू मुंजू	न·	'झंजरूक' पाहा	दे· 'झुंजरुक'	vide 'झुंजरुक'
झुटका	पुं·	1. चिलमीचा-गुडगुडीचा-दम 2. घुटका	दम, हुक्के आदि का कश घूँट, चुसकी	a draught or pull (of a pipe) a gulp
झुडुप	न·	ठेंगणे दाट पसरलेले झाड	झंखाड़	a bush, a shrub, a low woody plant
झुणका	पुं·	चण्याच्या पिठाचा तिखटामिठाचा एक पातळ पदार्थ	बेसन, बेसन की कढ़ी	flour of gram-boiled and spiced, a piquant sauce

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झुणझुण	अ·	झंकार करीत	झनझन, छमछम, रुनझुन	by making tinkling sound, jinglingly
झुंड	स्त्री·	समूह, टोळी	झुंड, समूह	throng, multitude
झुप (-ब) का	पुं·	1. गुच्छ, एकत्र लावलेल्या-बांधलेल्या फुलांचा गोटा	गुच्छा, गुलदस्ता	a bunch (of flowers)
		2. लटकणारा फळांचा समूह	एक टहनी में पास पास लगे हुए फल	a cluster (of fruit)
झुबकेदार	वि·	झुबके असलेला	गुच्छेदार, गुच्छेवाला	having clusters
झुंबड	स्त्री·	1. गर्दी	भीड़, मजमा	close thronging
		2. झगडा, गर्दीची लढाई	भिड़ंत, गुत्थम गुत्था	close battle
झुंबर	न·	अनेक मेणबत्या ठेवण्याच्या काचपात्रांचे लोलकांचे टांगलेले झाड	झाड़-फानूस	a chandelier
झुरकणे	स· क्रि·	चिलीम, हुक्का इ· चा झुरका घेणे	हुक्के अदि से दम/कश खेंचना	to take a pull of a tobacco-pipe
झुरका	पुं·	चिलीम इ· चा दम	दम/कश	a pull (of tobacco-pipe or bidi)
झुरणी	स्त्री·	1. वियोगाचा दुःखभोग	कुढ़न, विछोह का दुःख	pining
		2. झिजणी, क्षय	क्षय, छीजन	wasting away
झुरणे	अ· क्रि·	1. वियोगाच्या दुःखाने मनात कुढणे	कुढ़ना, विछोह का मन के मन में दुःख करना	to pine
		2. झिजत जाणे	क्षीण होना, छीजते जाना	to waste away
झुरविणे	स· क्रि·	1. झुरायला लावणे	कुढ़ाना	to cause to pine

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. रिझविणे, प्रसन्न-खूष-करणे	रिझाना, प्रसन्न/खुश करना	to please, to gratify
झुरळ	पुं· न·	एक कीटक	तिलचटा	a cockroach
झुलणे	अ· क्रि·	1. डोलणे, मजेत राहणे	डोलना, हिलना, लहराना	to nod (as an elephant in walking), to saunter
		2. झोके खाणे	झूमना, झोंके खाना	to swing
झुलवा झुलव	स्त्री·	टाळाटाळी, चुकवाचुकव	टालमटोल, हीला हवाला	evading
झुलविणे	स· क्रि·	1. फसवीत राहणे, भ्रमात ठेवणे	चकमा/झांसा देते रहना, भुलावे में रखना	to keep in misapprehension
		2. टाळाटाळ करणे, चुकवा चुकव करणे	टालमटोल करना, लटकाये रखना	to evade, to put off with excess
		3. झोके देणे, आंदुळणे	हलराना, झुलाना	to swing (a cradle etc.)
झुला	पुं·	झोपाळा, हिंदोळा	झूला, हिंडोला	a swinging bed or seat
झुलूप		कानशिलावर लटकणारा केसांचा झुबका	जुल्फ, कनपटी पर लटकने वाली बालों की लट	a side-lock
झुळझुळ	अ·	झुळझुळ असा आवाज करीत, मंदगतीने	कलकल, छलछल करते हुए, मंदगति से	with the sound of slow flow
झुळझुळीत	वि·	1. झकपक, स्वच्छ	उजला	bright/shining
		2. चकचकीत	चमकदार	glossy, glistening
झुळूक	स्त्री·	1. वाऱ्याची मंद लहर, झोका	हलका झोंका, हिलोरा, लहर	a gentle puff of wind
		2. थोडासा अनुभव, काहीसे दर्शन	झलक, झाँकी	a faint appearance

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झूल	स्त्री·	हत्तीच्या किंवा घोड्याच्या पाठीवर टाकतात तो शोभेचा कपडा	झूल, हाथी/घोड़े की पीठ पर का सजावट का कपड़ा	a body-cloth, an adorning garment on the back of a horse or elephant
झेंगट	न·	1. 'झंगट' पाहा	दे· 'झंगट'	vide 'झंगट'
झेंडा	पुं·	ध्वज, निशाण	झंडा, ध्वज	a flag
झेंडू	पुं·	केशरी अथवा भगव्या रंगाच्या फुलाचे रोपटे किंवा फूल	गेंदा (पौधा और उसका फूल)	plant or flower of marigold
		2. विषारी सापाच्या दंशामुळे तोंडातून येणारा फेस	जहरीले साँप के डंक से मुँह में से निकलने वाला झाग	foam vomitted upon the bite of a poisonous serpent
झेप	स्त्री·	1. झडप, झांप	झड़प, झपट्टा, झपट	a swoop, stoop, pouncing (upon)
		2. उड्डाण	उड़ान	a flight
		3. पोच	पहुँच	reach, range
झेपणे	स· क्रि·	1. पूर्ण करणे, पार पाडणे	पूर्ण करना, पूरा/संपन्न करना	to perform, to accomplish
		2. पेलणे	निबाहना, निभाना	to balance, to poise, to support
	अ· क्रि·	सोसणे, सहन होणे	सहन होना, बरदाश्त होना	to manage, to sustain
झेपावणे	अ· क्रि·	1. -कडे झेप घेणे	-की तरफ झपटना,-लपकना	to spring forwards, to go with a rising and springing motion

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वेगाने उंच उड्डाण करणे	गति से आकाश की तरफ उड़ान भरना	to dart in the sky, to take a sudden flight
		3. झडप घालणे	झपटना	to swoop, to pounce upon
झेलणे	स· क्रि·	1. वस्तु जमिनीवर पडण्यापूर्वीच हातात पकडणे	लपकना, किसी चीज़ को जमीन पर गिरने से पहले हाथों में पकड़ लेना	on to catch (a thing falling)
		2. सहन करणे (आपत्ती इ·)	सहना, झेलना, बर्दाश्त करना	to take up, to face readily
झेल	पुं·	वस्तु मध्येच पकडणे	लपकने की/बीच में ही पकड़ लेने की क्रिया	a catch
झेला	पुं·	1. गुच्छा, गोटा	गुलदस्ता, फूलों का गुच्छा	a bunch
		2. झाडावरून फळे काढण्याची लावलेली	पेड़ पर लगा बड़ा जाला जिसमें से फल गिरायें जाते हैं	a netting on a tree in which bunch of fruit is gathered
झोक	पुं·	1. तोल जाणे, झुकण्याची -कलंडण्याची अवस्था	झुकाव, ढलना	losing balance, leaning, inclination to one side
		2. वळण, रोख, कल, वृत्ती	झुकाव, प्रवृत्ति, रुझान	inclination, leaning
		3. तालमाल, रागरंग	हालत, परिस्थिति	situation, circumstances
		4. डौल, भपका, ऐट	शान, अकड़	a pompous air or mien
झोकणे	स· क्रि·	1. दारू पिणे	शराब पीना	to drink liquor
		2. खाली ढकलणे	झोंकना, धकलेना	to throw, to toss, to fling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. थापा मारणे	गप उड़ाना	to humbug, to bluff
	अ· क्रि·	झोक जाणे	झुक जाना, ढलना	to lose straight pose, to lose balance, to lean
झोकदार	वि·	ऐटदार	शानदार, सुंदर	of fine appearanc.
झोकनोक	पुं·	ऐटदार पोशाख, नट्टापट्टा	तड़क भड़क, बनाव सिंगार	pomp, smartness of manner
झोकांडी	स्त्री·	1. तोलजाऊन पडू पडू होण्याची क्रिया	लुढ़क, चक्कर खाते हुए बढ़ना, लड़खड़ाना	reeling
		2. धुंदीत तोल जाणे	पीनक, नशे में आगे की ओर झुक-झुक जाना	waddling
झोका	पुं·	1. धक्का, सपाटा	झोंका, धक्का	a blast
		2. झोका (-पा) ळा	झूला, हिंडोला	a swinging seat
		3. झोपाळ्याचे किंवा लटकत्या वस्तूचे मागे पुढे जाणे	पेंग, झूले या हिंडोले का आगे पीछे जाना	a swing, an oscillation
झोटिंग	पुं·	1. भूत-पिशाच, शैतान	भूत, शैतान	goblin, a mischievous demon
		2. घरदार नसलेला सडा माणूस, सडा फटिंग	अकेली जान, फक्कड़	a fellow without wife or home
		3. जुलुमी सत्ता	जालिम, अत्याचारी व्याक्त	a tyrant
झोटिंगपाच्छाई	स्त्री·	1.जुलुमी सत्ता	तानाशाही	tyrannical rule
		2. अंधाधुंदीचे राज्य	अंधेर, अंधाधुंध राज्य	anarchical state
झोड	स्त्री·	1. एक सारखा पडणारा पाऊस	झड़ी, लगातार वर्षा	heavy rain
		2. मारहाण	पिटाई, मार	thrashing, beating

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. (लाक्ष:) कोणतीही सतत होणारी जोरदार क्रिया	कोई लगातर चलने वाली जोरदार क्रिया	any incessant vigorous action
		4. झोडपणी (कणसांची)	अनाज माँडने की क्रिया	thrashing
झोडणी	स्त्री·	धान्य झोडूनकाढण्याची क्रिया	अनाज माँडने की क्रिया	thrashing
झोडणे	स· क्रि·	1. कणसांवर जोरजोराने मारून धान्य अलग करणे	अनाज माँडना	to thrash
		2. मारणे, पिटणे	मारना, पीटना	to beat
		3. दाटून खाणे, जेवणावर हात मारणे	खूब खाना, हड़पना	to stuff, to cram into one's maw, to eat greedily
झोडपणे	स· क्रि·	1. खूप मारणे	खूब पीटना	to beat incessantly
		2. 'झोडणे (1)' पाहा	दे· 'झोडणे (1)'	vide 'झोडणे (1)'
झोंड	वि·	पुंड, दांडगा	उद्दंड, गुंडा, मुस्टंडा	a bully, a hector
झोत	पुं·	1. प्रकाशाचा लोंढा-पुंज	प्रकाश का पुंज/की राशि	a sheet or blaze of light (as search-light)
		2. वाऱ्याचा झपाटा	झोंक, झकोरा	blast or gust of wind
		3. पाण्याचा लोंढा	रेला, बहाव	sheet or gush of water
झोप	स्त्री·	निद्रा, नीज	नींद, निद्रा, ऊँघ	sleep
झोपडपट्टी	स्त्री·	1. झोपड्यांची वस्ती, झोपड्यांचा समूह	झोंपड़ियों का समूह,-की बस्ती	cluster of hovels
		2. (लाक्ष:) कंगाल वस्ती	कँगालों की बस्ती	habitation of destitutes

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झोपडी	स्त्री·	गवता-पाला पाचोळ्याचे किंवा मातीचे बनविलेले छोटे घर	झोंपड़ा, झोंपड़ी, कुटिया	a hut, a cottage
झोपणे	अ· क्रि·	1. निजणे, झोप घेणे	सोना, ऊँघना	to sleep
		2. पडून राहणे	लेटना	to lie down
झोपविणे		झोपायला लावणे	सुलाना	to make to sleep
झोपा	पुं·	1. गोठ्याचे गवता-कडब्याचे बनविलेले दार	घास फूँस का या बाँस की तीलियों का बनाया किवाड़	a matted or wattled door of a cow-shed
		2. झोपडे, गोठा	झोंपड़ी, गोठ या बाड़ा	a cow-shed, a hut
झोपाळा	पुं·	लोंबता-झुलता माचा	झूला, हिंडोला	a swinging bed or seat, a swing
झोपाळू	वि·	सारखी झोपघेणारा, झोपा काढणारा	उनींदा, निद्रालु	sleepy, drowsy
झोंब (-बा) ट	न·	1. तंटा, बखेडा	झगड़ा टंटा, बखेड़ा, फसाद	a quarrel, dispute
		2. तंटा करणार्या माणसाचा जमाव	झगड़ालुओं की भीड़	a throng of quarrelling people
झोंबणे	अ· क्रि·	1. आग होणे, चरचरणे	जलन होना, चर्राना	to affect with a smart pain
		2. मनाला लागणे	चुभना, टीसना, लगना	to affect sorely, to touch to the quick, to cut, to sting
	स· क्रि·	1. लगट करणे	ज्यादती करना, भिड़ना	to clasp rudely, to brush against forcibly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कुस्ती-धिंगामस्ती करणे	धींगा मुश्ती/खींचातानी करना	to play boisterously, to seize hold of roughly
झोंबरा	वि·	1. बोचणारा, अंगावर काटा उभा करणारा (वारा इ·)	थरथराने वाला (पवन आदि)	biting (wind etc.)
		2. आग होणारा	चरनेवाला	affecting smart pain
		3. (लाक्षः) मनाला लागणारा	चुभनेवाला, सालनेवाला	touching to the quick; cutting
झोंबा झोंबी, झोबी	स्त्री·	1. कुस्ती, मल्लयुध्द	कुश्ती, मल्लयुद्ध	wrestling
		2. झटापट	छीनाझपटी, हाथापाई	a tussle, a scuffle
झोर्या	पुं·	पांढरी जाड बिछायत,-सतरंजी	सफ़ेद दरी, टाट	a coarse white cotton carpet
झोल (-ळ)	पुं·	1. अंगावरच्या सुट्या कपड्याचा लोंबणारा शेवटचा भाग, सोगा	झोल, कपड़े का लटकनेवाला पल्ला,-अंचल	the loose and swinging end of a worn cloth, a skirt
		2. गिरकी	चक्कर, फेरी	whirling, a turning round
		3. झटका	झोंका	a whisk
झोला	पुं·	1. झोका	झोंका, धक्का	swinging
		2. थाप, गप्प	गप, झूठी बात	humbugging
		3. गोता, हिसका	झटका, झोंका	a jerk
		4. झोपाळा	झूला, हिंडोला	a swing
		5. झोक, तोल	झुकाव	leaning, losing balance to a side
झोळकंबणे	अ· क्रि·	1. झोके घेणे	पेंग मारना, ज़ोर से झूलना	to swing
		2. लटकणे, लोंबकळणे	लटकना, टँगना	to hang dangling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
झोळणा	पुं·	कपड्याची चार टोके एकत्र करून केलेली पोकळी	चार कोने बाँधकर बनाया हुआ कपड़े का पोल	a hollow made by gathering up cloth at the corners
झोळी	स्त्री·	कपड्याची चार टोके बांधून खाद्यांवर लोंबती ठेवतात ती पिशवी	झोली	a hanging bag made by binding four corners of a cloth, a beggar's wallet

ट

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टक	स्त्री·	1. एकसारखी नजर, टक टक दृष्टि	टक, टकटकी	a fixed look, a stare
		2. टाका, टीप	टाँका, सीवन	a stitch
		3. एकसारखा तोच तो होणारा आवाज	लगातार होने वाली एक ही आवाज	the same continued sound or noise
टक टक	स्त्री·	1. घड्याळाचा एक सारखा होणारा आवाज	घड़ी की लगातार होनेवाली आवाज़	the ticking of a watch or clock
		2. कटकट, पिरपिर, चिरचिर	ठकठक, खटखट, किचकिच, पिरपिर	whining, querulous tone or complaining
		3. बोट लाकडावर (दारावर इ·) आपटून आवाज	'टक टक' आवाज करना	to tick, to beat lightly (on a board or door)
	अ·	एकसारखी दृष्टि लावून, अनिमेष	टकटकी लगाकर	staringly, with intent look
टकटकणे	अ· क्रि·	खुलणे, टवटवी येणे	खिलना, पनपना, लहलहाना	to bloom, to look fresh or lively
टकटकी	स्त्री·	कांती, सतेजपणा	कांति, चमक	freshness/liveliness of look
टकमक (-कां)	अ·	'टकटक' पाहा	दे· 'टकटक'	vide 'टकटक'
टकले	न·	माथ्याचा-डोक्याच्या वरचा भाग	सिर/माथे का ऊपर का भाग	crown or upper surface of the head

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टकल्या	वि·	माथ्यावर केस नसलेला, गुळगुळीत डोक्याचा	गंजा, खल्वाट	bald
टकळी	स्त्री·	1. तकली, सूत कातण्याचे एक नुसत्या सळी चकतीचे अवजार	तकली	a very simple instrument of spinning
		2. तोंडाची वटवट	बकवास, बकबक	gabble, jabber
टका (-क्का)	पुं·	1. एक जुने नाणे (चार पैशांचे)	एक पुराना सिक्का (चार पैसों का)	an old coin (of the value of four pice)
		2. शंभराचा एकावा भाग	सौ का एक अंश	one part of hundred
		3. पताका ('गरुडटका'), निशाण	ध्वज, पताका	a banner
		4. (लाक्ष:) पैसा	धन, पैसा	money
टकेशेर	वि·	(लाक्ष:) अतिशय स्वस्त	बहुत, सस्ता	exceedingly cheap
टकोरा	पुं·	आघात, ठोका	आघात, ठोंक	a stroke
टक्कर	स्त्री·	1. डोक्यावर डोके आपटून होणारी लढाई, डोक्यांची धडक	टक्कर, भिड़ंत	a fight with foreheads, butting
		2. धडक, एकमेकांवर जाऊन आपटणे	टक्कर, धक्का	a collision
टक्करणे	अ· क्रि·	एकमेकांस धडकणे, धडक देणे	टकराना	to dash against each other, to collide
टक्कल	न·	केसजाऊन गुळगुळीत पडलेला डोक्याचा भाग	गंज, गंजापन	baldness, bald spot
टक्के टोणपे	पुं· ब· व·	1. मार-प्रहार	मुक्के, थपेड़े	knocks and thumps
		2. (लाक्ष:) कडू-कठिण अनुभव, आपत्ती	मुसीबतें, कटु अनुभव	adversities, bitter experiences

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टक्केवारी	स्त्री·	शेकडा प्रमाण	सैंकड़ा प्रमाण, फीसदी प्रमाण	percentage
टगेगिरी	स्त्री·	लुच्चेगिरी, लबाडी	बदमाशी, छल, कपट	cunning, deceit
टग्या	वि·	लुच्चा, फसव्या, लबाड	बदमाश, कपटी, धोखेबाज़	deceitful, wily
टंक	पुं·	1. पाथरवटाची छिन्नी, टाकी 2. छापखिळा, 'टाइप' ठसा	टंक, टाँकी, पत्थर काटने की छेनी मुद्रणाक्षर, 'टाइप'	a stone-cutter's chisel type
	अ·	भारंभार व, वजनावर हुकूम	समान तौल में	exactly to the degree or weight, weight with weight
टंकयंत्र	न·	बोटांनी किल्या दाबून अक्षरे उठविण्याचे यंत्र	टंकणयंत्र, लिपियंत्र	a type-writer
टंकलेखक	पुं·	त्या यंत्रावर कामकरणारा	टंकक, टंकलिपिक	a typist
टंकसाळ	स्त्री·	नाणी किंवा नोटा पाडण्याचा कारखाना	टकसाल, सिक्कों की ढलाई का स्थान	a mint
टंकार	पुं·	टणत्कार धनुष्याच्या दोरीचा किंवा पिंजाराच्या तांतीचा आवाज	टंकार, धनुष की डोरी की या धुनकी की ताँत की आवाज	twang (of a bowstring)
टंकारी	पुं·	टाकीलावणारा कारागीर	कूटनेवाला कारीगर	a stone-cutter
टंगळ मंगळ	स्त्री·	टाळाटाळ	टालमटोल, हीला-हवाला, बहानेबाजी	dilly-dallying, hesitation
टच	स्त्री·	सोन्याचा कस	सोने की परख-कसौटी	touch, quality of gold

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टचकन्	अ·	झट्कन् लगेच	झट, तुरंत	instantly
टच़टचणे	अ·,· क्रि·	सणक मारणे, वेदना होणे	टीसना, कसकना, दर्द करना	to shoot pain
टच़टचीत	वि·	तुडुंब भरलेला	भरापूरा, फूला हुआ, पीन	full and tight
टंच़	वि·	धूर्त, हुशार	धूर्त, चालाक	shrewd, sharp, acute
टंचाई	स्त्री·	कमतरता, तुटवडा, भीड, चणचण	तंगी, कमी, किल्लत	scarcity, scantiness
टणक	वि·	1. कठिण, न चेपला जाणारा पक्का	कठिन, कड़ा, ठोस	hard, solid
		2. (लाक्ष:) धडधाकट, निरोगी	तगड़ा, स्वस्थ, नीरोग	healthy, robust
टणटण (-णा)	अ·	1. टणटण असा खुरांचा आवाज काढीत	टापों की टणटण ध्वनि निकालते हुए	making टणटण sound
		2. (लाक्ष:) चपळतेने पाय उचलीत	तेजी/फुर्ती से उछलते हुए	leaping, skipping with lively action
टणटणीत	वि·	निरोगी धडधाकट, सुदृढ	स्वस्थ, तगड़ा, नीरोग	healthy, robust
टप	पुं·	1. टांगा इ· वर ताणलेले आच्छादन	टप, तांगा/टमटम आदि सवारी का तना हुआ छत्ता	a tightened covering of a carriage, the fly
		2. नेम, लक्ष्य	निशाना, लक्ष्य	a butt, a mark for firing or throwing at
टपकणे	अ· क्रि·	1. गळणे, थेंबथेंब पाणी (पडणे)	टपकना, चूना	to fall drop by drop
		2. अचानक येणे, ठाकणे	आ धमकना	to arrive without notice
टपटप (-पा)	अ·	1. 'टपटप' आवाज करीत	टपाटप, टपटप की आवाज़ के साथ	with टपटप sound (of drops)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. एकसारखे, एका मागोमाग एक	लगातार, एक एक करके	incessantly, continual
टपणे	अ· क्रि·	1. दृष्टि लावून राहणे	ताक में रहना	to wait and watch intently
		2. दबा धरून बसणे	घात में बैठना	to lie in wait
टपला	पुं·	चापटी, धपाटा	चाँटा, धौल	a smack, a heavy pat
टपली	स्त्री·			
टपाल	न·	पत्रे इ·	डाक	the mail
टपालवाला	पुं·	टपालवाटणारा कर्मचारी	डाकिया	a postman
टपाल हंशील	न·	टपाल पाठविण्यास पडणारे पैसे	डाकव्यय	postage
टपाली	पुं·	टपाल घेऊन एका गावाहून दुसर्या गावी जाणारा शिपाई	हरकारा, डाक ढोनेवाला, संदेश वाहक	post-runner
टपोरा	वि·	मोठा व गोल आकाराचा	मोटा और गोल	big and round
टप्पा	पुं·	1. मुक्काम, पोचण्याचे शेवटचे ठिकाण	मुकाम, पहुँच जाने का स्थान	the destination
		2. मुक्कामापर्यंतच्या अनेक थांबण्याच्या ठिकाणा पैकी एक	पड़ाव, ठहराव, बसेरा	a stage, a halting place, a resting place
		3. अंतर (दोन ठिकाणां मधील)	अंतर, दो स्थानों के बीच का फासला	a distance, a space between two places
		4. टपाली ठेवला जातो असे ठिकाण	जहाँ संदेश वाहक रखा जाता है ऐसा स्थान	a place where relays of post-runners are posted

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		5. जिन्याचा रमणा	सीढ़ी पर चढ़ते हुए थोड़ा विराम लेने का स्थान	a landing place of stairs
		6. गायनाचा एक प्रकार	गाने का एक ढंग	a variety of song
		7. आटोका	पहुँच	reach, range
टमटम	स्त्री·	एक प्रकारची घोडागाडी	टमटम (एक घोड़े की गाड़ी)	a sort of horse-carriage
टमरेल	न·	पाणी पिण्याचे एक उभट भांडे, टिनचा पेला	गिलास, तामलेट	a tumbler
टर	स्त्री·	उपहास, चेष्टा	खिल्ली, हँसी, मज़ाक, उपहास	jeering, deriding, ridicule
टरकणे	अ· क्रि·	1. ('टर्र, आवाज करीत) फाडणे	दरकना, मसकना	to be torn with a sound, to rend
		2. भिणे, दबकणे	डरना, सहमना	to cower, to crouch or shrink with fear
टरकावणे	स· क्रि·	1. टर्र करून फाडणे	दरकाना, फाड़ना	to tear, to rend (with a sound)
		2. भीती-दरारा-दाखविणे	डराना	to impress with awe
		3. धमकाविणे, खडसून बोलणे	धमकाना, डाँट पिलाना	to scold, to rate
टरफल	न·	वरचे (पातळ किंवा जाड) कवच, वरची साल	छिलका, छाल	outer protective covering, integument
टरबूज़	न·	कलिंगडे	तरबूज़, कलींदा	a water-melon
टरबाज़	वि·	घमेंडखोर, गर्विष्ठ	टर्रा, घमंडी, ऐंठकर बातें करने वाला	arrogant
टल्ला	पुं·	व्यर्थ फेरा-चक्कर	नाहक का चक्कर, फेरा	a trip thither and back for nothing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टवका	पुं·	कापला गेलेला-उडविलेला-काढलेला लहानसा तुकडा	ऊपर का कटा हुआ छोटा टुकड़ा	a piece sliced off
टवकारणे	अ· क्रि·	डोळे किंवा कान ताणून लक्ष देणे	चौकन्ना होना	to behold and listen intently
टवटवणे	अ· क्रि·	प्रफुल्लित-सतेज-होणे, खुलणे, बहर येणे	लहलहाना, खिलना, पनपना	to bloom, to look fresh and lively
टवटवी	स्त्री·	प्रफुल्लितपणा, कांती	प्रफुल्लता, ताज़गी	freshness/liveliness of look
टवटवीत	स्त्री·	प्रफुल्ल, सतेज	ताजा, लहलहाता हुआ, हराभरा, कांतिमान	blooming, fresh, lively-looking
टवळी	स्त्री·	1. करवंटीचा तुकडा	नारियल के छिलके का टुकड़ा	a piece of coconut-shell
		2. पणतीचा खोलगट भाग, पणती	मिट्टी की दिमली; उसका गहरा-पोला भाग	earthen saucer-like receptacle, its hollow
		3. कपाळ	कपाल, खोपड़ी	the fore part of the skull
		4. छचोर बाई, स्त्रियांची एक शिवी	डाइन, चुड़ैल	a licentious woman, a term of abuse among women
टवळे	न·	1. समईची वाटी किंवा पोकळ किंवा खोलगट भाग	पीतल की दीवट की प्याली	the cup or oil-receptacle (of an oil-stand)
		2. पळीचे तोंड	कलछी का मुँह	the bowl of a ladle
		3. कशाचा ही खोलगट भाग	किसी भी वस्तु का पोला भाग	bowl-like part of any thing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टवाळ-खोर	वि·	कुचेष्टा खोर, निंदक	निंदक, बदगोई करनेवाला, खिल्लीबाज़	jeering, ridiculing
टवाळकी, टवाळी	स्त्री·	कुचेष्टा, निंदा	खिल्ली, निंदा, बदगोई	reviling, ridiculing
टहाळ (-ळा)	पुं·	1. डहाळी, फांदी (लहान)	टहनी, डाली (छोटी)	small sprig of a tree
		2. हरभर्याचे इ· रोप	चने आदि का फलदार हरा पौधा	a green plant of gram etc.
टळटळीत	वि·	भर प्रकाश देणारे (ऊन्ह)	चिलचिलाती (धूप)	fervid and flaming (sunshine)
	अ·	भर, मध्य, ऐन	ऐन, ठीक	at the zenith of
टळणे	अ· क्रि·	1. दूर होणे, नाहीसे होणे	टलना, हटना	to pass off/over
		2. डोळ्यांपुढून दूर होणे,-नाहिसे होणे	खिसकना	to be off, to leave off
		3. निघून जाणे	बीतना, गुजरना	to pass away
टांकणे	स· क्रि·	टाकी लावणे (फरशी, पाटा, जाते इ· वर)	सिल कूटना	to chisel
टा (-टां) क	पुं·	1. शेराचा बहात्तरावा हिस्सा, चार मासे	टांक, सेर के 72 वाँ या तौल का तीसरा हिस्सा (4 माशे)	72nd part of a 'seer' or one third Tolâ
		2. धातूचे टोकअसणारी लेखणी	धातु की नोक वाला कलम	a pen
		3. धातूच्या पत्र्यावर उमटविलेला देवतेचा ठसा	धातु की चद्दर पर बना हुआ देवता का ठप्पा	a metal-plate with an image of a god impressed
टा (-टां) कणखार	पुं·	धातूच्या जोड कामात वापरला जाणारा एक क्षार	टंकण क्षार, सुहागा	borax

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टाकणे	स· क्रि·	1. त्याग करणे	छोड़ना, तजना	to abandon, to leave, to forsake
		2. फेकून देणे	फेंकना	to throw away, to cast, to fling
		3. सोपविणे (त्याच्यावर ती जबाबदारी टाकली)	सौंपना, हवाले करना	to consign, to commit unto, to lay upon
		4. पसरणे ('बिछाना टाकला')	फैलाना, बिछाना	to spread, to lay out
टाका	पुं·	1. शिवण, टीप	टांका, सीवन, सिलाई	a stitch
		2. सांधा, संधी (शरीरातील)	जोड़, गाँठ, बंद	a joint (of the body)
टाकाऊ	वि·	टाकून देण्याजोगा, निरुपयोगी, रद्दी	निकम्मा, रद्दी	useless, waste
टा (-टां) की	स्त्री·	1. पाणी भरून ठेवण्याचा लहान हौद	टंकी, छोटा हौज़	a cistern, a small reservoir for storing water
		2. छिन्नी मारून केलेला छेद	टंकी, छेनी से काटकर बनाया हुआ छेद	an incision made with a chisel
		3. पाथरवटाची छन्नी	छेनी (पत्थर फोड़ने की)	a stone-cutter's chisel
टा (-टां) के	न·	1. 'टाकी (1)' पाहा	दे 'टाकी (1)'	vide 'टाकी (1)'
		2. लहान से तळे	छोटा ताल, तलैया	a tank
टाकोटाक, टांकोटांक	अ·	1. ताबडतोब, गेला तसा, अतित्वरेने	तुरंत, तत्काल, चटपट, पीछे	immediately, close upon, just at the heels of
		2. काठोकाठ	लबालब, मुँह या किनारे तक	to the brim

मराठी शब्द	व्या· क्र·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टांग	स्त्री·	1. तंगडी	टाँग	a leg
टांगणे	स· क्रि·	लटकाविणे, लोंबत सोडणे	टाँगना, लटकाना	to suspend, to hang
	अ· क्रि·	लटकणे, लोंबत राहणे	टाँगना, लटकाना	to be suspended, to hang
टांगा	पुं·	घोडागाडी	ताँगा, घोड़ागाड़ी	a horse-carriage
टाच	स्त्री·	1. पायाचा तळचा, मागचा जाड भाग	एड़ी, एड़	the heel
		2. जप्ती	कुर्की	attachment
टाच के	वि·	आखूड, अपुरे	तंग, सँकरा, अधूरा	short
टा (-टां) चण	न·	टिप्पण, संक्षिप्त नोंद	टिप्पणी, टिप्पण	note, a jotting
टा (टां) चणी	स्त्री·	1. दोन किंवा अधिक कागद टाचण्याची सुई	आलपिन	a pin
		2. उठीव, कमतरता, टंचाई	त्रुटि, कमी	scarcity, deficiency
टा (-टां) चणे	स· क्रि·	1. संक्षिप्त नोंद करणे, टिप्पण करणे	टिप्पणी करना, लिख रखना, नोट करना	to note down
		2. जोडणे	नत्थी करना, गूँथना	to fasten together
		3. शिवून जोडणे	टाँकना, टाँचना, सिलाई करना	to stitch together
टाचरू	न·	टाचेला झालेले गळू किंवा करट	एड़ी में होनेवाला फोड़ा	a heel-tumor
टाणाटोणा	पुं·	1. मंत्रतंत्र, जादूटोणा	तंत्र मंत्र, जादू टोना	charms and spells
		2. तुटपुंजे ज्ञान, प्रत्येक विषयाची थोडीथोडी माहिती	हर विषय का थोड़ा थोड़ा ज्ञान, ऊपरी ज्ञान	piece-learning, smattering ot everything

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टाप	स्त्री·	1. घोड्याच्यापायाचा तळभाग	टाप, सुम, घोड़े के पाँव का सबसे नीचे का भाग	sole of horse's foot
		2. घोड्याच्या पुढच्या पायाचा जमिनीवर आपटून उठणारा आवाज	घोड़े के अगले पाँव की जमीन पर पड़ने से उठी आवाज	sound made by falling horse's fore-foots on the ground
		3. टप्पल	चपत, चाँटा	knocking on one's head with the knuckles
		4. हिंमत, बिशाद, शक्ति	ताकत, बिसात, हैसियत	heart, courage, pluck
टापटीप	स्त्री·	1. नीटनेटकेपणा	टीपटाप	tidiness, smartness, fitness
		2. स्वच्छता	सफाई	cleanliness
टापर	स्त्री·	1. घोड्याची लाथ	घोड़े की लात	kick of a horse
		2. डोक्याला गुंडाळण्याचा कपडा	सिर में लपेटने का कपड़ा	a cloth wrapped round the head
टापरणे	स· क्रि·	1. रागावणे, खेकसणे, खडसणे	डाँटना, फटकारना, झल्लाना	to storm at, to rage
		2. (घोड्याने) जमिनीवर टाप आपटणे	खूँदना, टाप से जमीन रौंदना	to paw ground, to strike ground with hoof
		3. टोमणामारणे	ताना मारना	to taunt, to twit
टापरी (-शी)	स्त्री·	डोक्याला लपेटण्याचा कपडा	सिर में लपेटने का कपड़ा	cloth to be wrapped round the head
टापू	पुं·	1. बेट	टापू, द्वीप	an island
		2. प्रांत, प्रदेश	प्रदेश, इलाका, मुल्क	province, territory
टामटूम	स्त्री·	थाटमाट, भपका	टीमटाम, तड़क भड़क	pomp and grandeur

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टामटो	पुं·	विलायती वांगे, एक लाल फळ	टमाटर	tomato
टारगट, टारगा	वि·	चावट, फाजील, खट्याळ	वाहियात, नटखट	mischievous
टाहो		मोठ्याने काढलेला रडण्याचा सूर, आक्रंद	आक्रंदन, दहाड़	cry, a loud inarticulate utterance
टाळ	पुं·, स्त्री·	वाटीच्याआकाराची काशाची जाड झांज	करताल, मँजीरा	cymbal
टाळकरी	वि·	टाळ वाजवून भजन गाणारा	करताल बजाने वाला	a cymbal player
टाळके	न·	माथे, डोके, खोपडी	सिर, माथा, खोपड़ी	(a light term for) the head
टाळणे	स· क्रि·	1. चुकविणे	टालना, कतराना	to evade, to slip away from, to avoid
		2. सोडून देणे, वर्ज्य करणे	खिसकाना, टाल देना	to dispose of, to get rid of
टाळा	पुं·	1. जबड्याचा आतला वरचा घुमटाकार भाग	तालु (-लू)	roof of the mouth, the palate
		2. 'टहाळ' पाहा	दे· 'टहाळ'	vide 'टहाळ'
टाळाटाळ (-ळी)	स्त्री·	चुकवाचुकव, एकसारखे टाळीत राहणे, अळंटळं	टालमटोल, हीला हवाला, आनाकानी	dilly-dallying, procrastination, repeated putting off
टाळी	स्त्री·	हात दुसर्या हातावर आपटून होणारा आवाज	तोली, करतल ध्वनि	clapping

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टाळू	स्त्री·	मस्तकाचा वरचा मध्यभाग	चँदिया, सिर का मध्यभाग	central part of the head, the sinciput
टाळे	नं·	1. कुलूप 2. 'टाळा (1)' पाहा	ताला दे· 'टाळा (1)'	a lock vide 'टाळा (1)'
टाळेबंदी	स्त्री·	(कारखान्यास) कुलूप लावणे, (कारखाना बंद ठेवणे)	तालाबंदी	lock-out
टिंगल	स्त्री·	कुचेष्टा, उपहास	खिल्ली, मजाक, उपहास	mischievous pranks, teasing
टिकटिक	स्त्री·	घड्याळाचा होणारा आवाज़	घड़ी की आवाज़	ticking sound
टिकणे	अ· क्रि·	1. शाबूत राहणे 2. कायम-स्थिर-राहणे	बना रहना टिकना, स्थित रहना	to last, to hold out to continue, to remain, to stay
टिकला	पुं·	गंधाचा किंवा कुंकवाचे बोट कपाळावर उठवितात ते	चंदन, केसर आदि का ललाट पर बनाया हुआ चिह्न	circular mark made on the forehead
टिकली	स्त्री·	1. गंधाचा किंवा कुंकवाचा कपाळावर लावलेला अगदी बारीक ठिपका 2. बिंदी किंवा त्यासारखा अलंकार 3. गोलचकती	टिक़ली, बिदुँली, बिंदी छोटी बिंदिया टिकड़ा, टिकिया	a pointed mark on the fore-head made with unguents an ornament on the fore-head any little circular thing
टिकविणे	स· क्रि·	संभाळून-राखून-ठेवणे	टिकाना, बनाये रखना	to make to last or endure,- to hold out

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टिकाऊ	वि·	टिकण्याजोगा, बराच काळ शाबूत राहणारा	टिकाऊ, टिकनेवाला	lasting, durable
टिकाव	न·	कुदळ	कुदाली	a picaxe
	पुं·	1. टिकून राहण्याची स्थिती	कायम रहने/अडिग रहने/डटे रहने की स्थिति	standing, standing fast or out
		2. निभाव	गुजारा, निबाह, ख़ैर	carrying through, lasting through
टिकीटिकी	अ·	1. कसेबसे	मुश्किल से, कठिनाई से	with difficulty
		2. हळू हळू, मंदगतीने	आहिस्ता-आहिस्ता, धीरे-धीरे, मंद गति से	slowly, with a slow pace
		3. मंदप्रकाशाने	धुँधले प्रकाश से	faintly, with a faint light
टिकोजी,-राव	पुं·	स्वत:ला मोठा समजणारा मनुष्य	खुद को बड़ा मानने वाला आदमी	a vain-glorious person
टिक्का	पुं·	1. टिळा (कपाळावर गंधाचा)	तिलक, टीका	a circular pigment on the fore-head
		2. वैशिष्ट्य दाखविणारे कपाळावरचे चिह्न	विशिष्टता बतानेवाला कपाल पर का चिह्न	a conspicuous mark on the forehead
टिक्की	स्त्री·	टिकली (गंधाची, कुंकवाची)	छोटी बिंदी	a point of any pigment on the fore-head
टिचकी		1. चुटकी (हाताच्या बोटानी वाजवितात ती)	चुटकी, बीच की उंगली पर अँगूठे को दबाने और छटकाने से होने वाली आवाज़	a snap with the thumb and the middle finger
		2. तर्जनी ने एखाद्या वस्तूला दिलेला धक्का	तर्जनी से किसी चीज को दिया हुआ धक्का	a fillip, smart stroke given with the finger

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टिचणे	स· क्रि·	1. टिचकी मारणे	तर्जनी से किसी चीज़ को धक्का देना	to fillip, to push forward with the finger
		2. गोटी किंवा कवडी इ· वर नेमधरून मारणे	गोटी, कौड़ी आदि से निशाना लगाना	to aim at and hit a pebble or a cowrie
		3. (नि· व्य·) फेकून देणे ('पैसे टिचले')	(नि· व्यं) फेंक देना	to throw on the face
	अ· क्रि·	तडकणे, तडा जाणे	फटना, दरकना	to crack
टिचून	अ·	1. नेमधरून, अगदी समजूनउमजून	निशाना लगाकर, समझ-बूझकर	aiming at, purposely
		2. डोळ्यादेखत, न जुमानता, रोखठोक	आँख के सामने, कसकर	without reserve or hesitation
टिटवी	स्त्री·	पाण्याजवळ राहणारा एक लहान-सुंदर पक्षी	टिटहरी	a bird, lapwing, pewit
टिपण	न·	1. यादी	सूची, फेहरिस्त	a list
		2. नोंद, टांचण	टिप्पणी, टिप्पण	a note, a jotting, a memorandum
		3. जन्मपत्रिका	टिप्पन, जन्मकुंडली	horoscope, document containing particulars of nativity
		4. नेम, लक्ष्य	लक्ष्य, निशाना	aim (at the target)
टिपणी	स्त्री·	'टांचण' पाहा	दे· 'टांचण'	vide 'टांचण'
टिपणे	स· क्रि·	1. नोंद करणे, टांचण करणे	दर्ज/नोट करना	to note/jot down

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. शोषून घेणे (कपड्याने पाणी, टीपकागदाने शाई· ई·)	सोखना, पोंछना	to dab
		3. दाणा चोंची ने उचलणे	चुगना	to pick up
		4. नेम धरणे	निशान लगाना	to aim at (a target)
		5. (चुन्याने) भिंत सारवणे, सफेती करणे	(चूने से) दीवार पोतना, सफ़ेदी करना	to white-wash
		6. शिवणे, टांका घालणे	टाँका मारना, सीना	to stitch, to sew
टिपकागद	पुं·	शाई शोषूनघेणारा कागद	सोख्ता, स्याही चूस	a blotter or blotting paper
टिपरी	स्त्री·	1. दीड वितीचा लाकडी गोल दांडू	डंडी, डंडा	small piece of stick
		2. त्या दांडूंनी करावयाचा नाच	डंडा नाच	a dance with such sticks
		3. नगार्यावर वगैरे वाजविण्याचा काठीचा तुकडा	नगाड़ा आदि बजाने की लकड़ी	a small piece of stick for beating on drums etc.
टिपरू	न·	'टिपरी पाहा' (3)	दे· 'टिपरी (3)'	vide 'टिपरी (3)'
टिपुस	न·	थेंब, बिंदुमात्र	बूँद, बिंदुमात्र	a minute drop, drop
टिपूर	वि·	पांढरे शुभ्र, भरपूर, प्रकाशाचे (चांदणे)	चमकदार, प्रकाशयुक्त, रोशन	bright, brightly
टिप्पणी	स्त्री·	टीका, भाष्य	टीका, भाष्य	an annotation, commentary
टिमकी	स्त्री·	कातडे लावलेला लहानसा डफ	डफली, डुगडुगी, डुग्गी	a sort of drum, a tomtom

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टिंब	न·	पूर्ण विरामाचे किंवा अनुस्वाराचे चिह्न (·)	बिंदी, नुक्ता	a dot
टिरी	स्त्री·	कुला (-ल्ला)	कूल्हा, चूतड़	the buttock
टिल्लू	वि·	ठेंगणा, खुजा आणि जाड	नाटा और मजबूत	dumpy, short and squat
टिवल्या बावल्या	स्त्री· ब· व·	1. चेष्टा, माकडचेष्टा	शरारत, शैतानी	pranks, tricks, mimicking, mischief
		2. उनाडपणा	आवारगी	mischievous roving, vagabondism
टिळक	पुं·	1. कपाळावर लावलेला टिळा	तिलक	spot with unguent made on the forehead
		2. (लाक्ष:) कुटुंबातील किंवा ज्ञातीतील मान्यवर पुरुष	जाति का या परिवार का कोई मान्यवर व्यक्ति	(fig.) any eminent member of the family or community
टिळा	पुं·	'टिळक (1)' पाहा	दे· 'टिळक (1)'	vide 'टिळक (1)'
टिळेमाळा	स्त्री· ब· व·	टिळा आणि तुळशीची माळ-भागवत पंथाची बाह्यचिह्ने	तिलक और तुलसीमाला-भागवत पंथ के बाह्य चिह्न	the outward marks of the भागवत order
टीक	स्त्री·	1. स्त्रियांच्या गळ्यातील एक सोन्याचा दागिना	टीका, स्त्रियों के गले का एक सुवर्णालंकार	a sort of golden necklace (of females)
		2. टिकली	टिकली, छोटी बिंदिया	a pointed mark on the forehead

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. मोतिबिंदु किंवा त्यासारखे डोळ्यावर येणारे पटल	फूली या आँख का पटल	pearl or white speck on the eye
टीका	स्त्री·	1. स्पष्टीकरण, भाष्य, व्याख्या	टीका, व्याख्या, भाष्य, तशरीह	commentary, annotation, interpretation
		2. आलोचना, गुणदोष विवेचन, समीक्षा	समालोचना, समीक्षा, गुणदोष विवेचन, आलोचना	comments, criticism
टीकाकार	पुं·	1. भाष्यकार	भाष्यकार, व्याख्याकार	commentator, interpreter
		2. आलोचक, गुणदोष विवेचक	आलोचक, गुणदोष विवेचक	critic
टीकाटिप्पण	स्त्री·	दोषदर्शन	दोष दर्शन	finding fault, censorial criticism
टीच	स्त्री·	अंगठा व तर्जनी फाकून होणारी लांबी	आँट, अँगूठे और तर्जनी के बीच की जगह	a span between the thumb and the fore-finger
टीप	स्त्री·	1. शिवणाचा एक प्रकार, काठ दुमडून घातलेली शिवण	किनारी को मोड़कर की हुई सिलाई	stitching of the double-fold border of a cloth
		2. खुलाशाचा मजकूर किंवा तळटीप	टिप्पणी, पाद टिप्पणी	note, an explanatory note, a foot note
		3. अश्रूचा थेंब	अश्रु बिंदु	a tear-drop
		4. पीप	पीपा	a barrel, a cask
		5. टिनाची किंवा लाकडी खांब व रुंद अशी एक प्रकारची नांद	टिन की या लकड़ी की नाँद	a tub

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		6. तार स्वर	ऊँचा स्वर	the treble in singing, a soprano voice
टीर		'टिरी' पाहा	दे· 'टिरी'	vide 'टिरी'
टुकटुकी	स्त्री·	1. कांती, सतेजपणा 2. प्रफुल्लितपणा, ताजेपणा	कांति, चमक ताजगी	glow freshness, liveliness of look
टुणटुणीत	वि·	निरोगी, धट्टाकट्टा	टनमना, चंगा, स्वस्थ	hale and hearty
टुपणे	स· क्रि·	1. भोसकणे (सुई ई·)	भोंकना, घुसेड़ना	to pierce, to thrust thread through a needle
		2. सुईच्या नेड्यात दोरा ओवणे	सूई पिरोना, सूई के छेद में धागा डालना	to thread, to pass
		3. बी जमिनीत खुपसून पेरणे	जमीन में बीज घुसेड़कर पिरोना	to thrust seed into the soil
टुमणे	न·	तगादा, भुणभुण	तकाज़ा, तगादा, भुनभुन	dunning, incessant urging (for payment etc.)
टुमदार	वि·	लहानसा व डौलदार	नन्हा सा और सुडौल	small but fine
टुरटुर	स्त्री·	पिरपिर, चिरचिर, तक्रार, भुणभुण	कुढ़न, तकरार, भुनभुन	peevish complaining, whining
टूक	स्त्री·	1. खुबी, मखखी, रहस्य 2. काम साधण्याची युक्ती, कौशल्य 3. धोरण, हातोटी	खूबी, भेद, रहस्य गुर, कार्य साधने की युक्ति, कौशल होशियारी	the secret, the key trick, way, art knack, dexterity, tact

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टेकस	पुं·	लहान खिळा, चूक	छोटी कील, बिरंजी	a small nail
टेका	पुं·	पाठिंबा, आधार	सहारा, आधार	support
टेकाड	न·	'टेकडी' पाहा	दे· 'टेकडी'	vide 'टेकडी'
टेकू	पुं·	1. 'टेका' पाहा	दे· 'टेका'	vide 'टेका'
		2. ज्यावर तरफ टेकतात तो आधार	टेकन, आलंब	the fulcrum, point on which a lever is placed to get support
टेंग (-गू) ळ	न·	मारामुळे डोक्यावर किंवा कपाळावर आलेली सूज	गुंबा, गुलमा, माथे पर की गोल सूजन	swelling on the head or forehead
टेपण (-र)	न·	1. ठपका, दोष	इलज़ाम, दोष	an imputation
		2. निमित्त, सबब	सबब, बहाना	a pretext or plea (for finding fault)
टेंबा	पुं·	झाडाचे-डोंगराचे- टोक,- शेंडा	चोटी, शीर्ष, शृंग, शिखर	crest/summit (of a tree), peak (of a hill)
टेंभा	पुं·	1. मशाल, पलिता, दिवटी	मशाल, प (-फ) लीता	a torch (made of rags bound to a stick and oiling)
		2. डौल, दिमाख, प्रौढी	शेखी, शान	boasting, bragging, vaunting
		3. झाडाचा खुंट	ठूँठ, तना	a stump of a tree
		4. आधार	आधार	a prop, a support
टेंभुर्णी	स्त्री·	एक झाड (ज्याची पाने बिड्या वळण्याच्या उपयोगी पडतात)	तेंदू (जिसके पत्ते बीड़ी बनाने के काम आते हैं)	a tree (leaves of which are used for making country cigarettes)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टेंभेकरी	पुं·	मशालची, टेंभाधरणारा माणूस	मशालची	a torch-bearer
टेर	वि·	तर्र, पुरता झिंगलेला	नशे में चूर, बदमस्त	completely intoxicated
टेस (-च)	स्त्री·	1. ताठा, गर्व	ऐंठ, आकड़, घमंड	arrogance
		2. ऐट्, दिमाख	शेखी, शान	vaunting, bragging
टेहळणी	स्त्री·	1. ठेवलेली-राखलेली नज़र	जासूसी, देखभाल, टोह, पता	keeping eye on
		2. पहारा	गश्त, निगरानी	sentrying, watching, guarding
टेहळणे	अ· क्रि·	1. नजर ठेवणे	टोह में रहना, कड़ी नजर रखना	to keep watchful eye on
		2. पहारा ठेवणे	गश्त करना	to sentry, to guard
टेहळ्या	पुं·	1. हेर, गुप्तपणे नज़र ठेवणारा	जासूस, टोहिया, गुप्तचर	.a watchman, a man on the look, a scout
		2. पहारेकरी	गश्ती	a sentry
टो (-टों) क	न·	1. अणकुचीदार अग्रभाग	नोक, अनी	pointed end
		2. टोच, शेंडा, शिखर	सिरा, चोटी, सबसे ऊपर का भाग	top, summit, peak
		3. टाकाला लावतात ते लेखन साधन	कलम की जीभ या निब्	a nib (of a pen)
टोकणणे	स· क्रि·	जमिनीत एक एक दाणा खोदून पेरणे	खोदकर एक एक बीज बोना	to insert a seed in the soil
टोकणे	स· क्रि·	हटकणे, रोकणे	टोकना, रोकना, रोक्कर पूछताछ करना	to challenge

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टोकरणे	स· क्रि·	ओरखडणे, ओरबडणे, खरवडणे	कुरेदना, खुरचना	to scratch
टोकरी	स्त्री·	टोपली	डालिया, डाली, टोकरी	a bamboo-basket
टो (-टों) च	स्त्री·	1. चोंच	चोंच, टोंट	a beak (of a bird)
		2. टोक, शेंडा, शिखर	सिरा, चोटी	a peak, summit
		3. अणकुची	नोक, अनी, बारीक और धारदार सिरा	pointed end
टोचणी	स्त्री·	1. बोचणी, सल, शल्य	चुभन, कसक	pricking
		2. तगादा	तक़ाज़ा	dunning, incessant demanding
टो (-टों)चणे	स· क्रि·	1. बोचणे, सलणे	चुभना	to prick
		2. छिद्र पाडणे, विंधणे	छेदना, कोचना	to pierce, to perforate
		3. (लाक्ष·) नसेत सुई खुपसून औषध घालणे	सूई लगाना	to inject
	अ· क्रि·	कातडीत घुसणे, बोचणे	चुभना	to pierce, to prick
टोचा	पुं·	1. (आवळा इ·) टोचण्याचे अवजार	कोचनी	a piercing or perforating instrument
		2. (चांभाराची) आरी	सूजा, आरी	a cobbler's awl
		3. छेद, टांकी	छेनी से बनाया हुआ छेद	a cut on a stone etc.
टोठरा	पुं·	गळा सुकल्याने होणारी स्थिती	गला सूख जाने से होनेवाली हालत	dryness of the fauces (i.e. upper part of the throat)
टोणगा	पुं·	रेडा	भैंसा, पाड़ा	a male buffalo

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टोणगी	स्त्री·	रेडी	भैंस, पाड़ी	a female buffalo
टोणपा	पुं·	1. दांडके	डंडा	a cudgel, a club
		2. (लाक्ष·) मूर्ख, अशिक्षित, गांवढळ	उजड्ड, गँवार	an unlettered savage, blockhead
टोप	पुं·	1. उंचजाडकांठा सारखे भांडे	बटलोई, टोपी के आकार का बर्तन	a certain vessel (for holding butter-milk)
		2. कृत्रिम केसांचे आवरण (नट-नटी करिता) केसांचा नकली मुकुट	नकली बाल, नकली मुकुट	a sort of wig or artificial hair for an actor or actress
टोपडा	पुं·	1. डोके आणि कान झाकण्याचे शिवलेले आच्छादन, कानटोपी	सिर और कान ढाँकने की कपड़े की टोपी, कनटोप	a cap, a caplike covering of the head and ears
		2. (व्यंग्य:) गोरासाहेब, टोपीवाला	टोपीवाला, गोरा आदमी	a depreciatory term for an European
टोपडे	न·	लहान मुलांना डोके-कान झाकण्याकरिता घालतात ती टोपी	चौगोशिया, चौतनी, बच्चों की चौगोशी टोपी	a little cap of children covering the head and ears
टोपण	न·	1. लाकडाला भोक पाडण्याचे अवजार, सामता	बरमा, लकड़ी को छेद करने का औजार	a small boring tool, a gimlet
		2. अंगुस्तान	अंगुश्ताना	a thimble
		3. (बाटलीचे इ·) झाकण	ढक्कन, ढकना	a top, a cover, a cap (of a bottle)
टोपणनाव	न·	घरगुती किंवा मागाहून घेतलेले नाव, पडनाव	आपसी घरेलू या पीछे से लिया हुआ उपनाम	the common or familiar name

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टोपपदर	पुं·	रेशमीपदर	साड़ी का रेशमी आँचल	end of a female garment (sâree) exclusively of silk
टोपला	पुं·	मोठी टोपली	टोकरा, झाबा, छबड़ा	a big round basket
टोपली	स्त्री·	चिण्याच्या पट्टयांची बनविलेली लहान डाळी	टोकरी, चँगेर, डलिया, डाली	a small basket made of bamboo-strips
टोपी	स्त्री·	1. डोक्यावर घालण्याचा एक पेहराव, शिरस्त्राण	टोपी, शिरस्त्राण	a cap
		2. साहेबाची टोपी	गोरे आदमी की टोपी	a hat
		3. बाटलीचे झाकण	आवरण, गोल और गहरा ढक्कन	a cover (of a bottle)
टोपीकर,-वाला	पुं·	युरोपीय माणूस	गोरा/युरोपियन आदमी	a European, a white man
टोमणा	पुं·	1. आघात, प्रहार	आघात, चोट	a blow
		2. (लाक्ष:) व्यंग्य, व्यंग्यात्मक बोलणे	ताना, व्यंग्य	a sarcastic remark, a taunt
टोलणे, टोलविणे, टोलावणे	स· क्रि·	1. दिरंगाईवर टाकणे	ढील करना, देर लगाना	to delay, to play dilatory tactics, to put off from day to day
		2. दुसर्याच्या अंगावर टाकणे, दुसर्याकडे ढकलण	(अपना भार) दूसरे पर मढ़ना, दूसरे की तरफ धकेलना	to shuffle/to throw off from one's self upon another, to bandy
		3. टाळणे	टालना	to evade

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
टोलवाटोलव (-वी)	स्त्री·	1. टाळाटाळ	टालमटोल, बहाना, हीला हवाला	evasion
		2. आपल्याकडून दुसर्याकडे फेकण्याची -टाकण्याची क्रिया	दूसरे पर धकेलने/मढ़ने की क्रिया या प्रयास	throwing off from one's self upon another, bandying
टोला	पुं·	1. फटका, प्रहार	चोट, आघात	a blow
		2. बुक्का	मुक्का, घूँसा	a blow with the fist
		3. (लाक्ष·) टीकात्मक उद्‌गार, टोमणा	व्यंग्यात्मक शब्द, ताना	a taunt, a sarcastic remark
टोलेजंग	वि·	खूप मोठा-विशाल	विशाल, भव्य, बहुत बड़ा	huge
टोळ	पुं·	(पिकावर वगैरे धाड घालणारा) उड्या मारणारा किडा	टिड्डी	a locust, a grass-hopper
टोळधाड	स्त्री·	टोळांचा हल्ला	टिड्डी दल का हमला	an attack of locusts
टोळ भैरव	पुं·	रिकामा भटकणारा आणि त्रासदेणारा माणूस	आवारा, निल्ला, गुंडा आदमी	a vagrant
टोळी	स्त्री·	कंपू, अनेक साथीदारांचा समूह	गिरोह, जत्था, टोली, गुट	a band, a group (of persons)
ट्रंक	स्त्री·	पत्र्याचीपेटी	टिन का संदूक	a tin box
ट्रस्ट	पुं·	विश्वस्त निधी	निधि, न्यास, धरोहर	a trust
ट्रस्टी	पुं·	विश्वस्त	निक्षेपधारी, न्यासधारी	a trusty

ठ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ठक	वि·	फसविणारा, फसवून लुटणारा	ठग	a rogue
ठकडा	वि·	फसव्या, लुच्चा, लबाड	ठग, ठगिया, चालाक, धूर्त	knavish, roguish
ठकणे	अ· क्रि·	1. फसणे	ठगा जाना	to be deceived,-defrauded
		2. चकित होणे	चकित होना	to be amazed
		3. थांबणे, अडणे	उड़ना, रुकना, अटकना	to stop, to be impeded
ठकबाजी	स्त्री·	1. फसवेगिरीचा धंदा	ठग का पेशा	roguery
ठकवणूक	स्त्री·	फसवणूक, फसवून लुटणे	छल, धोखा, फरेब, ठगना, छलना	defrauding, deceiving
ठकविणे	स· क्रि·	फसविणे	ठगना, छलना	to deceive, to defraud
ठग	पुं·	वाटमार्याचा धंदा करणारी एक अठराव्या शतकातील जमात	बटमारों की/राहजनों की टोली या जमात (18वीं सदी में)	a community or association of high waymen robbers and stranglers (in the 18th century)
ठणक	स्त्री·	एक सारखी होणारी वेदना	टीस, ठनक, कसक	incessant pain
ठणका	पुं·			

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ठणकणे	अ· क्रि·	एक सारखी वेदना होणे	ठनकना, कसकना, दर्द करना	to have incessant pain
ठणकणे	अ· क्रि·	1. स्पष्टपणे सांगणे-ऐकविणे, पखड बोलून दाखविणे	फटकारना, खरी खोटी सुनाना	to reprimand sharply, to tell flatly
		2. भाड्यांवर किंवा धातुपात्रावर टिचकी मारून नाद करणे	बर्तनों या किसी धातु की ठनठन	to ring or sound a vessel
ठणठण (-णां)	अ·	ठणठण आवाज़ करीत पाहणे	'ठन ठन' की आवाज के साथ, ठनाठन	with a clanking/ ringing sound
ठणठणपाळ	पुं·	1. कंगाल दरिद्री माणूस	कंगाल आदमी	a poor/destitute man
		2. अभाव, काही नसणे	अभाव, खाली हो जाना	emptiness
ठणठणाट	पुं·	1. पोकळ-रिकाम्या भांड्याचा आवाज़	धातु के खाली बरतन की आवाज	hollow sound of an empty vessel
		2. (लाक्ष:) अभाव, काही नसण्याची अवस्था, शून्यता	अभाव, खाली होने की अवस्था	emptiness, void
ठणठणीत	वि·	1. धडधाकट, पूर्ण निरोगी	मजबूत, स्वस्थ, चंगा	hale and hearty
		2. अगदी रिकमा किंवा कोरडा (तलाव इ·)	बिलकुल सूखा या खाली	completely empty or dry (a tank etc.)
		3. सडेतोड, निरुत्तर करणारा	मुँह तोड़	silencing, dumbfounding
	अ·	साफसाफ, अगदी स्पष्टपणे	साफ-साफ, खुले तौर पर	flatly
ठपका	पुं·	1. दूषण, दोषारोपण	दूषण, दोषारोपण	an imputation
		2. लाछंन, कलंक, डाग	धब्बा, कलंक	a stigma, a blot

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ठमक ठमका	स्त्री· पुं·	नखरा, नखर्याची चाल	ठमक, ठुमक, नखरा	strutting and stalking, walking with stately steps and swelling air
ठरणे	अ· क्रि·	1. स्थिर होणे	ठहरना, स्थिर होना	to be settled, to become fixed
		2. निश्चय होणे	निश्चय होना, पक्का होना	to be decided
	स· क्रि·	निर्णय होणे, ठराव होणे	निर्णय/फैसला होना, प्रस्ताव होना	to conclude, to make a decision
ठरविणे	स· क्रि·	1. निश्चित करणे, पक्के करणे	ठहराना, तै करना, पक्का करना	to settle, to decide
		2. मनात आणणे, बेत करणे	सोचना	to plan
ठराविक, ठरीव	वि·	ठरलेला, निश्चित केलेला, तोच तोच	निश्चित, हमेशा का, वही	determined, appointed, same
ठसक	स्त्री·	1. नखरा ऐटीची-तोर्याची चाल	ठसक, नखरा, गर्बीली चालढाल, शान	affected gait, mincing
		2. ठणका	कसक, पीड़ा	throbbing pain
ठसका	पुं·	1. श्वासनालिकेत कण गेल्याने येणारी उबळ	ठसका, सूखी खाँसी	kind of dry cough
		2. तडफ, ऐट	ठसका, शान	smartness, spiritedness
		3. नखरा किंवा नखर्याची चाल	नखरा या नखरेबाज हरकत	airs, affected gait
ठसकेबाज़		1. ऐटदार, तडफदार	ठसकदार, शानदार	smart, spirited
		2. नखरेबाज	नखरेबाज	having affectation, dainty airs

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ठसठशीत	वि·	ठळक, स्पष्ट-उठून-दिसण्याजोगा, ढळढळीत	साफ, स्पष्ट, निरी आँखों को साफ दिखने लायक	clear, conspicuous
ठसठस	स्त्री·	'ठणका' पाहा	दे· 'ठणका'	vide 'ठणका'
ठसठसणे	अ· क्रि·	'ठणकणे पाहा'	दे· 'ठणकणे'	vide 'ठणकणे'
ठसठोंबस	वि·	अक्षरशत्रू, अडाणी	अनपढ़, गँवार	unlettered and boorish
ठसणे	अ· क्रि·	1. छाप पडणे 2. गळी उतरणे, पटणे	छाप पड़ना, असर होना गले उतरना, जँचना	to be impressed to be acceptable to reason
ठसविणे	स· क्रि·	1. बिंबविणे, मनात छाप पाडणे 2. गळी उतरविणे, पटविणे	असर करना, छाप डालना, अंकित करना गले उतरना	to impress on the mind to make to understand and accept
ठसा	पुं·	1. छाप, शिक्का, मुद्रा 2. छाप, प्रभाव, परिणाम 3. धातूचा टाइप	ठप्पा, छाप, मुद्रा असर, प्रभाव सीसे का अक्षर, टाइप	an impression, stamp impression on the mind a type
ठळक	वि·	1. स्पष्ट, दिसण्याजोगा, ढळढळीत 2. श्रेष्ठ, सुप्रसिद्ध, महत्वपूर्ण	साफ, स्पष्ट महत्वपूर्ण, सुप्रसिद्ध,श्रेष्ठ	clear eminent, great, important
ठाऊक (-का)	वि·	माहीत असलेला, ज्ञात	मालूम, ज्ञात	known
ठाकठिकी	स्त्री·	1. डागडुजी, दुरूस्ती	मरम्मत, दुरुस्ती	repairing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चापचुपी, नीटनेटकेपणा	टापटीप, साफ सुथराई, परिष्कार	neatness, trimness
ठाकठीक	वि·	1. जेथल्या तेथे असलेला, सुव्यवस्थित	सुव्यवस्थित, सुप्रबंध युक्त, जैसा चाहिये वैसा	right, orderly, regularly disposed
		2. नीटनेटका	साफ सुथरा, परिष्कृत	trim, smart
ठाकणे	अ· क्रि·	1. येऊन उभे राहणे	आ धमकना	to pop upon, to come unexpectedly, to spring up
		2. थांबणे, बंद होणे	रुकना	to stop still, to halt
		3. पोहोचणे	पहुँचना, पास आना	to attain
		4. आवडणे, पसंत पडणे	पसंद आना, प्रिय होना	to be agreeable to
		5. गाठणे	पकड़ना, भिड़ना	to intercept unawares, to seize
		6. पटणे	जाँचना	to be acceptable to reason
ठाकुर	पुं·	1. एक आदिवासी जमात किंवा त्या जमातीची व्यक्ती	एक आदिम जाति या उस जाति का व्यक्ति	an aboriginal tribe or its individual
		2. रजपूत किंवा भिल्ल टोळीचा मुख्य	राजपूत या भील टोली का नायक	chief of Rajput or Bhil band
		3. मानाची पदवी (क्षत्रियांची)	क्षत्रियों की मानदर्शक उपाधि	an honourable title of क्षत्रिय
		4. भगवान श्रीकृष्ण या विष्णु	भगवान विष्णु या श्रीकृष्ण	the god विष्णु or श्रीकृष्ण
		5. ज़मीनदार (उत्तर हिंदुस्तानातील)	जमींदार	a landlord (esp in the northern part of India)
ठाकुरकी	स्त्री·	1. प्रतिष्ठा पत, मान	प्रतिष्ठा, इज्जत, सम्मान	reputation, credit

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. दादागिरी, अरेरावी	हुक्म चलाना, धौंस/रोब जमाना	domineering, bossing
ठाकुरद्वार (-रा)	न·	देऊळ (विष्णुचे किंवा श्रीकृष्णाचे)	मंदिर (विष्णु का या भगवान कृष्ण का)	temple (of विष्णु or श्रीकृष्ण)
ठाण	न·	1. तबेला	अस्तबल	a stable
		2. सज्जता, कामाला लागण्याची तयारी	ठान, कार्य-विशेष की तैयारी	preparedness, readiness
		3. स्थान, मुक्काम	स्थान, जगह	destined place
		4. (कापडाचा) तागा	थान (कपड़े का)	a whole piece of linen
		5. स्थिर बैठक,-भूमिका	स्थिर बैठक/भूमिका	fixed station or stand
ठाणई, ठाणवई	स्त्री·	लाकडी उभी समई	दीवट, लकड़ी का खड़ा दीपक	a wooden stand for a linen
ठाणबंद	वि·	1. तबेल्यात बांधून ठेवलेला (घोडा)	अस्तबल में बाँधकर रखा हुआ (घोड़ा)	ever tied and kept in the stable
		2. (लाक्ष·) ठिकाणीच बंदिस्त झालेला	अपने स्थान में जकड़ा हुआ	ever tied and kept inactive
ठाणे	न·	1. पोलिस ठाणे,-चौकी	थाना, चौकी	police-station
		2. तळ	अड्डा	a lodge, a place of encampment
		3. मुख्य कचेरीचेठिकाण	मुख्य कार्यालय का स्थान	headquarters
ठाम	वि·	न ढळणारा, पक्का	पक्का, स्थिर	fixed, firm
ठाय	स्त्री·	मंद	धीमी लय	slow time
	पुं·	ठिकाण	ठाँय, ठाँव, जगह	place
ठायी	अ·	1. ठिकाणी	जगह	in the place

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. अंगी ('त्याच्या ठायीं पुष्कळ गुण वसत आहेत')	में	in
ठायीं ठायीं	अ·	ठिकठिकाणी	स्थान-स्थान पर	in several places, at every place
ठार	वि· अ·	1. पूर्ण नष्ट	पूर्ण नष्ट	completely ruined,-lost
		2. मृत	मृत, आहत	to be killed outright
ठाव	पुं·	1. तळ, अंत, खोलपणाचा शेवट	थाह, तल, गहराई की सीमा	bottom (of a well, tank etc.)
		2. ठिकाण,अज्ञात ठिकाणे	ठाँव, स्थान, अज्ञात ठिकाना	place, or an unknown spot
		3. आश्रय	आश्रय	an asylum, a place of security
		4. पत्ता, मागमूस	पता, सुराग	trace
		5. जेवणाचे ताट-पान	खाने की थाली या पत्ता	a dish (of victuals)
ठाव ठिकाणा	पुं·	1. राहण्याचे ठिकाण	रहने का स्थान	place of residence
		2. पत्ता, मागमूस	पता, सुराग	trace
ठावा	अ·	माहीत	ज्ञात, मालूम	known
ठाशीव	वि·	1. 'ठसठशीत' पाहा	दे· 'ठसठशीत'	vide 'ठसठशीत'
		2. जोरकस, आवेशपूर्ण	आवेशपूर्ण	forceful
ठासणे	स· क्रि·	1. दाबून,-ठेचून-भरणे	ठाँसना, ठूँसना, दबादबाकर भरना	to cram, to stuff
		2. पोटात दाबून भरणे, दाबून खाणे	बहुत अधिक खाना, कसकर खाना	to cram, to eat greedily (so as to fill the belly to repletion)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	अ· क्रि·	एकसारखे खोकणे	खाँसना	to cough
ठासून	अ·	1. ठेचून, दाबून	ठूँसकर	having crammed in
		2. ज़ोराने, आवेशाने	बल देकर, आवेश से	forcefully
ठिकरी	स्त्री·	1. मडक्याचा तुकडा	ठीकरा (-री), खपड़े का टुकड़ा	a chip of an earthen vessel
		2. बारीक तुकडा	छोटा टुकड़ा	a fragment, a chip
ठिकाण	न·	1. स्थान, जागा	स्थान, जगह	place
		2. पत्ता	पता	address
ठिकाणा	पुं·	1. 'ठिकाण' पाहा	दे· 'ठिकाण'	vide 'ठिकाण'
		2. मेळ	संगति	consistency
		3. चिह्ने, लक्षणे (अमुक भावी गोष्टीची)	चिह्न, लक्षण, आसार (किसी भावी घटना के)	signs, indications
ठिकी	स्त्री·	1. रास, गंजी	ढेर, राशि	a stack, a rick
		2. इमारती लाकडांचा ढीग	इमारती लकड़ी की राशि/अंबार	a pile of timber
		3. धान्यपोत्यांची रास, थप्पी	अनाज की बोरियों की राशि	an arranged pile of corn-sacks
		4. धान्याची रास	अनाज की राशि	pile of grain
ठिके	न·	1. मडक्याचा इ· तुकडा	खपड़े का टुकड़ा, ठीकरा	a broad fragment of an earthen vessel
		2. सीमेंटचे लहान पोते	सीमेंट की बोरी	a cement-sack
		3. शेताचा तुकडा	खेत जमीन का टुकड़ा	a patch of field
		4. बोचके	पोटली, गठरी	a loose pack of clothes etc., a bundle
		5. तीळ, अंगावरचा-डाग-ठिपका	तिल, मस्सा	a mole
		6. अंगावरचा डाग-ठिपका	शरीर पर का धब्बा	a freckle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ठिकेबंदी	स्त्री·	जमिनीचे शेतीकरिता भाग पाडणे	खेती लायक जमीन का विभाजन	division of land into fields
ठिक्कर	वि·	अतिशय काळा, कुट्ट, ('काळा' शब्दाला बहुधा जोडून)	कलूटा (हमेशा 'काला' शब्द को जोड़कर उपयुक्त)	very very black
ठिक्का	पुं·	मोठे शेत	बड़ी/विस्तृत खेती	a big field
ठिगळ	न·	(कपड्याला इ· शिवून) जोडलेला तुकडा	थिगली, पैबंद, चकती	a patch
ठिगळणे	स· क्रि·	ठिगळ लावणे-जोडणे	थिगली/पैबंद लगाना	to patch
ठिणगी	स्त्री·	स्फुल्लिंग	चिनगारी, स्फुलिंग	a spark
ठिपका	पुं·	डाग किंवा बिंदू	धब्बा या बूँद	spot or drop
ठिपकेदार	वि·	अंगावर ठिपके असलेला	चितला, चितकबरा, बुँदकीदार	spotted
ठिबकणे	अ· क्रि·	टपटप खाली पडणे, गळणे	चूना, टपकना	to fall drop by drop, to drible, to ooze
ठिय्या	पुं·	1. खाली दिलेला-घेतलेला आधार (फळी, ठोकळा, दगड इ·)	नीचे आधार के लिये रखा हुआ तख्ता	a support underneath (as a block of wood or stone)
		2. एखादी वास्तू किंवा काही बांधणी ज्यावर उभारली आहे असे ठिकाण	जिसके ऊपर कोई वस्तु या ढाँचा खड़ा किया गया है ऐसा स्थान	spot on which anything is erected
		3. जेठा मारून म्हणजे पक्के बसण्याची क्रिया	जमकर बैठने की क्रिया	sitting tight, remaining firmly in one's place

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ठिसूळ	वि·	1. चट्कन् मोडणारा	कनकना, झट टूट जानेवाला	brittle
		2. हलका, फुसका	हलका, फुसफुसा	light, flimsy
ठीक	वि·	1. योग्य, उचित, वाजवी, बरोबर	ठीक, योग्य, उचित, वाजिब, सही, दुरुस्त	proper, right, correct
		2. निरोगी, जशी हवी तशी (प्रकृती)	स्वस्थ, नीरोगी, चंगा	well, good in health
ठीकठाक	वि·	'ठाकठीक' पाहा	दे 'ठाकठीक'	vide 'ठाकठीक'
ठुमकणे	अ· क्रि·	नखर्यात चालणे	ठुमकना, नखरे के साथ चलना	to strut, to walk with affectation
ठुसका	वि·	ठेंगणा व गट्टू	ठिंगना, नाटा	short and stout
ठुसठस	स्त्री·	सणका, राहून राहून होणारी वेदना	टीस, कसक	throbbing pain
ठून	स्त्री·	मागावर तयार होत राहिलेला कपडा गुंडाळण्याचे उपकरण	बुना हुआ करघे पर का कपड़ा लपेटने का औजार	a contrivance in a handloom for winding the woven cloth
ठेका	पुं·	1. ताल	ताल	musical measure or time
		2. एक सारखा धरलेला आग्रह, हट्ट, हेका	रट, रटंत	insistence
		3. मक्ता	ठेका, ठीका, पट्टा, इजारा	a monopoly
		4. तोरा	अकड़, ऐंठ	sense of superiority
ठेकेदार	पुं·	मक्ता ज्याला दिला तो इसम, मक्तेदार	ठोकेदार, पट्टेदार, इजारेदार	a person having the monopoly, a monopolist

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ठेंगणा	वि·	खुजा, गिड्डा	ठिंगना, नाटा	short (of stature), dwarfish
ठेंगमत	न·	1. शास्त्राधार नसलेले मत	अशास्त्रविहित या पाखंड मत	a heterodoxy, a heresy
		2. हेका, हट्ट	हठ, जिद, हेकड़ी	doggedness, obstinate insistence of one's opinion
ठेंगा	पुं·	1. सोटा	सोटा, डंडा, लट्ठ	a cudgel, a club
		2. खांबाखालचे उथळे-बैठक	खंबे की नींव में रखा हुआ पत्थर या लकड़ी का ठीहा	a block-socket for the foot of a post or pillar
		3. टेंभा-डौल	शेखी, शान	empty imperiousness or display
ठेंगू	वि·	'ठेंगणा' पाहा	दे· 'ठेंगणा'	vide 'ठेंगणा'
ठेच	स्त्री·	1. ठोकर	ठेस, ठोकर	striking of the foot against an object
		2. (लाक्ष:) अनपेक्षित नुकसान, तोटा	अनपेक्षित हानि या नुकसान	an unexpected loss
ठेचकळणे	अ· क्रि·	ठेच लागणे, ठोकर खाणे	ठोकर खाना, ठेस लगना	to strike foot against (an object)
ठेचणे	स· क्रि·	1. चिरडणे, प्रहार करून बारीक तुकडे करणे	कुचलना, पीसना, रौंदना	to bruise, to pound, to crush to pieces or powder
		2. (लाक्ष:) मार मारून चेंदा करणे-मऊ करणे	पीट पीटकर नरमाना	to make weak or effeminate by thorough beating
		3. दाबून भरणे	ठूँसना, ठाँसना	to cram, to stuff

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
	अ· क्रि·	1. मार लागणे	मार/चोट लगना	to bruise, to be beaten, to be hit
		2. गच्च भरणे	खचाखच भर जाना	to be overcrowded
ठेचा	पुं·	ठेचून बनविलेला पदार्थ (मिरच्या, आले इ·)	रायता, चटनी	a preparation of a thing or things bruised and beaten together
ठेचाठेच	स्त्री·	गच्च भरून जाण्याची अवस्था	घिचपिच	overcrowdedness, crush
ठेचाळणे	अ· क्रि·	'ठेचकळणे' पाहा	दे· 'ठेचकळणें'	vide 'ठेचकळणें'
ठेप	स्त्री·	1. टक्कर होऊन गतिरोध	टक्कर होने से अटक जाना/रुक जाना	stoppage through collision
		2. सीमा, हद्द	सीमा, हद	limit, boundary
		3. संकेत, नेमलेली वेळ	संकेत, नियुक्त समय	an appointment, appointed or assigned time
		4. नियमित काळापर्यंतची शिक्षा ('जन्मठेप')	नियतकाल की क़ैद की सज़ा	sentence of imprisonment for a certain period
ठेपणे	अ· क्रि·	1. येऊन थांबणे	आ रुकना	to arrive and stop
		2. भिडणे, टेकणे	भिड़ना, सटना, लगना	to lean, to rest against
		3. (अमुक प्रसंगाचा नियतकाळ) जवळ येणे	आ धमकना, पहुँचना, नजदीक आना (तारीख)	to be approaching or nearing the day fixed for a certain event
ठेपा	पुं·	आधार दिलेला खांब	आधारभूत खंभा	a prop, a supporting pillar

मराठी शब्द	व्या· को	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ठेला	पुं·	1. ढकलत चालविण्याची हातगाडी	ठेला, ठेलकर चलाने की हाथगाड़ी	a cart to be pushed with hands
		2. पोते, गोण	गेल, बोरा, बोरी	a sack
ठेव	स्त्री·	1. ठेवलेली रक्कम अथवा मूल्यवान वस्तू	थाती, धरोहर, निक्षेप	a deposit
		2. 'ठेवण' पाहा	दे· 'ठेवण'	vide 'ठेवण'
ठेवण	स्त्री·	1. शरीराचा बांधा	आकार, ढाँचा, गठन, क़द	make, physique, build
		2. ढब, पद्धत, तऱ्हा, रीत	ढंग, रीति, शैली, तरीका	manner, style, fashion
ठेवणी	स्त्री·	राखून ठेवलेली पुंजी, संग्रह, संचय	संग्रह, संचय	a hoard
ठेवणे	स· क्रि·	1. (आधारावर वस्तू) स्थापणे	रखना, टिकाना	to put, to place, to set
		2. नेमणे, राखणे (नोकरीवर इ·)	नियुक्त रखना, तैनात रखना	to engage, to keep (in service etc.)
		3. संभाळणे, पाळणे (रखेली म्हणून)	(रखेल के तौर पर) रखना, पालना	to keep (a mistress etc.)
		4. बाजूला काढून वाचविणे (पैसे)	बचाना	to save, to spare
		5. रक्षिणे, संभाळणे (प्रतिष्ठा इ·)	सँभालना, रक्षा करना	to preserve, to protect (one's honour etc.)
ठेवरेव	स्त्री·	1. व्यवस्था, शिस्त	व्यवस्था, तरतीब	order, arrangement
		2. ठेव, ठेवलेली पुंजी	संग्रह, संचय	a hoard, a reserve
ठेवलेली	वि· स्त्री·	1. भोगाकरिता बाळगलेली (स्त्री·)	भोग के लिये रखी हुई	kept (woman)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चाकरीकरिता नेमलेली	चाकरी,खिदमत के लिये रखी हुई	engaged (for service)
ठेवा	पुं·	1. मोलाची व प्रियवस्तू	विरला या बहुमूल्य वस्तु	a treasure
		2. संभाळलेली वस्तू	सँभालकर रखी हुई वस्तु	any preserved article
ठोक	वि·	1. घाऊक	थोक, बड़ी मात्रा में लिया-दिया जानेवाला (माल)	wholesale
		2. जाड, भरीव	मोटा, ठोस, मजबूत	thick, solid
	पुं·	मार	ठोंक, मार	beating
ठोकणी	स्त्री·	दांडके (कुंदी करण्याचे, कपडा धोपटण्याचे)	(कपड़ा आदि) ठोंकने-पीटने का कुंदा	a mallet, a pounder
ठोकणे	स· क्रि·	1. बडविणे, बदडणे, मारणे	पीटना, ठोंकना	to beat, to strike
		2. थाप मारणे	गप हाँकना	to bluff
		3. हातोड्याने प्रहार करणे	हथौड़े से आघात करना	to hammer, to strike or beat with a hammer
ठोकताळा	पुं·	1. प्रचीती, प्रत्यक्ष अनुभव	प्रत्यक्ष अनुभव	personal experience
		2. अजमास, अटकळ	अंदाजा, अटकल	a rough estimate
		3. तर्क, अनुमान	तर्क, अनुमान	conjecture, inference
ठोकबंद	वि·	'ठोक (1)' पाहा	दे· 'ठोक (1)'	vide 'ठोक (1)'
ठोकर	स्त्री·	1. 'ठेच' पाहा	दे· 'ठेच'	vide 'ठेच'
		2. लाथ (पादत्राणाची)	लात (जूता पहन कर मारी हुई)	a kick (with a sandal on)
ठोकरणे	स· क्रि·	1. लाथ मारणे	लात मारना, ठुकराना	to give a kick to

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्ष:) धुत्कारणे, दुर्लक्ष करणे, नाकारणे	दुतकारना, उपेक्षा करना	to drive away with a hoot, to reject with disapprobation
	अ· क्रि·	ठेचाळणे, ठेच खाणे	ठोकर खाना	to strike the foot against
ठोकळ	वि·	1. ढोबळ, अंदाजी	सरासरी, चलता	gross
		2. ज़ाडा व लठ्ठ	ठोस, मोटा, भरापूरा	thick, stout, solid
		3. मुख्य	प्रधान, प्रमुख	prominent
ठोकळा	पुं·	1. लाकडाचा मोठा गोलसर तुकडा, ओंडका	लकड़ी का टोहा, लक्कड़, कुँदा	a block or a clump of wood
		2. छाप उठविण्याचा ठसा	साँचा, ठप्पा	a mould, a stamping instrument
		3. दौती ठेवण्याचा खाने पाडलेला साचा	दवातदान	an ordinary wooden ink-stand
		4. धार असलेल्या हत्याराची (तलवार पट्टा इ· ची मूठ)	दस्ता, मुठिया	socket, stock handle (of any edged instrument)
ठोका	पुं·	1. आघात, टोला	ठोंक, आघात	a stroke
		2. धातूच्या भांड्यावर हातोड्याने उठविलेले चिह्न	धातु के बर्तन पर हथौड़े से ठोंक कर बनाया गया निशान	a dint or mark of a hammer on metal vessel
ठोकाठोक (-की)	स्त्री·	मारामारी	मारपीट, घलाघली	mutual beating,-fighting
ठोकारोखा	पुं·	ठोक सौद्याचे करारपत्र	थोक सौदे का करारनामा	a deed of wholesale business

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ठोठावणे	स· क्रि·	दारावर मुठीने आघात करणे	खटखटाना	to knock (on the door)
ठोंबा	पुं·	1. आखूड-जाड दांडके, सोटा	मोटा सँकरा डंडा या लट्ठ	a cudget, a club
		2. पुरलेला डांब	गाड़ा हुआ लकड़ी का खंभा	an erected post
ठोंब्या	पुं·	न शिकलेला मूर्ख, अक्कलशून्य माणूस	बुद्धू, ठोठ आदमी	an unlettered boorish fellow
ठोस	वि·	भरीत, भक्कम	ठोस, ठस, दृढ़	solid, substantial
ठोसर	वि·	1. जाडा, दणदणीत	मोटा झोटा, मजबूत	thick, substantial
		2. घट्ट विणीचा (कपडा)	गाढ़ा, घना बुना हुआ	thick, coarse
		3. मंद, अंधुक (दृष्टि)	धुँधला, अस्पष्ट	dim, dull (sight)
		4. पुळपुळीत, निरस (भाषण)	नीरस, फीका, सीठा (भाषण)	dull (speech)
ठोसा	पुं·	मुठीचा प्रहार, गुद्दा	घूँसा, मुक्का	a blow, a punch
ठोसाठोशी	स्त्री·	गुद्दागुद्दी	घूँसे बाज़ी, मुक्केबाजी	mutual punching

ड

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डंका	पुं·	1. मोठ्या आवाजाचे एक नगार्या सारखे चर्मवाद्य	डंका, नगाड़ा	a large kettle-drum
		2. (लाक्ष:) ख्याती, प्रसिद्धी	ख्याति, शोहरत	publicity
		3. (व्यंग्या) अपकीर्ती, बेअब्रू	बदनामी	infamy, ignominy
डंकी(-खी)	स्त्री·	1. पोहे पायाने कांडण्याचे एक यंत्र	ढेंकी (चिड़वा बनाने की)	a foot-device for pounding husk-rice
		2. कुस्तीचा एक डाव	कुश्ती का एक दाँव	a manoeuvre in wrestling
डंकीय	स्त्री·	पाणी उपसण्याचा एक पंप	पानी खींचने का एक पंप	a kind of water-pump
डंख	पुं·	1. दंश (साप किंवा विंचू इ· चावणे)	डंक, दंश	a sting or a bite
		2. द्वेष, मनातील अढी	कीना, द्वेष	hatred, malice
डंबारणे	अ·क्रि·	1. (पोट) फुगणे - फुलणे	(पेट) फूलना/तन जाना	to swell and harden (the belly)
		2. (फोडपुन्हा:) फुगणे फुलणे	(फोड़ा फिर से) फूलना/पीप से भर जाना	to form again (a burst tumour)
		3. (ढगाने आभाळ) भरून येणे	बादल घिरना	to hang heavy (clouds)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डकणे	अ·क्रि·	चिकटणे	चिपकना, जुड़ना	to stick, to adhere
डकला	पुं·	1. नदीच्या वाळवंटात काढलेला झरा, पाडलेला खळगा	नदी के पुलिन में निकाला हुआ सोता या खोदा हुआ गढ़ा	a spring or a pit dug in the dry bed of a river
		2. डबके	डबरा, गढ़ा, गड़हा	a puddle
डकवण	न·	चिकटविण्याचा किंवा चिकट पदार्थ (डिंक, खळ इ·)	चिपकाने का या चिपचिपा पदार्थ (गोंद, लेई आदि)	sticking material (like glue, gum etc.)
डकविणे	स·क्रि·	चिकटविणे	चिपकाना	to stick
डकाइत	पुं·	डाके घालणारा, दरोडेखोर	डाकू, डकैत	a robber
डकाइती	स्त्री·	दरोडे घालण्याचा धंधा	डकैती	robbery
डग	पुं·	1. अस्थिरता, लटपटित अवस्था	डाँवाडोल/ अस्थिर अवस्था	tottering
		2. धोका, नुकसानीचा संभव	धोखा, हानि की संभावना	fear, danger, risk or likelihood of tottering, of failing
	स्त्री·	1. भीती, संशय	भय, संशय	fear, apprehension
		2. अंदेशा, शंका	अंदेशा, शक, आशंका	misgiving
		3. काठ, किनारा, कड	किनारा, हद	edge, verge, border
		4. ढांग, कदम, पाऊल	डग, कदम	a stride, a long step
डगडग(-मग)	स्त्री·	1. अस्थिर अवस्था, डळमळ	अस्थिरता, लड़खड़ाहट	tottering, unsteady position
		2. मनाची चंचल स्थिती लटपटितपणा	मानसिक चंचलता, डाँवाडोल स्थिति	trembling, oscillating (of the mind)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डगडगणे	अ·क्रि·	1. डळमळणे	डगमगाना, लड़खड़ाना	to totter
		2. (उष्म्याने) गदगदणे	उमस से परेशान होना	to swelter, to be oppressed with heat
डगणे	अ·क्रि·	1. हालणे, बाजूला सरणे	डिगना, हटना	to move aside, to step back
		2. कचरणे, घाबरणे, डरणे	हिचकिचाना, मन का आगापीछा करना, डरना	to hesitate, to be shaky (in mind), to be apprehensive
		3. खचणे, मोडणे	दब जाना	to give way, to yield
		4. चळणे, ढळणे	विचलित होना	to move out of place, to slide
डगमग(-गां)	अ·	अस्थिरतेने, हालत्या अवस्थेत	डगमग, लड़खड़ाहट के साथ, अस्थिरता से	totteringly, unsteadily
डगर	स्त्री·	1. नदीचा तट, उंचतीर	कगार, किनारा	ascent of a river's bank
		2. दरड	टीला	slope of a hill
डगला	पुं·	मोठा - लांबलचक - अंगरखा किंवा कोट	ढीला लंबा अंगरखा, चोगा, लबादा	a long loose coat or outer male garment
डग(-घ)ळ	वि·	सैल, अंगाला मोठा होणारा	ढीला ढाला	loose, slackly fitting
डग्गा	पुं·	तबला जोडीतील डाव्या अंगाचा तबला, बाह्या	ठेका, तबले का बायाँ अंग	the left-hand side musical drum
डघळणे	अ·क्रि·	1. बिघडणे, त्रासणे	बिगड़ना, खराब होना	to rot, to decay
		2. एका एकी खाली येणे, कोसळणे	टूटकर गिर पड़ना, ढहना	to tumble down suddenly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. (लाक्ष:) अवसान सुटणे, खचणे	हिम्मत पस्त होना, हारना	(fig.) to loose strength, to sink
		4. फोफावून वाढणे	लहलहाना, तेज़ी से बढ़ना	to spread out luxuriantly
		5. ओबड धोबड घडणे	ऊबड़ खाबड़/मोटा झोटा गढ़ाया जाना	to be shaped roughly
डचमळणे	अ·क्रि·	हिंदकळणे	छलकना	to shake and flop about
डच्चू	पुं·	1. नकार	इनकार, अस्वीकार, ना कहना	refusal
		2. हकालपट्टी	निकाला, निर्वासन	dismissing, driving out
डफ	पुं·	पोवाडे लावणी इ· गाताना वाजविण्याचे एक चर्मवाद्य	चमड़े का एक वाद्य (जो पँवाड़े आदि गाते समय बजाते हैं)	a sort of tambour
डबके	न·	पाणी साचलेला खळगा	गड्ढा	a pool, a puddle
डबघाई	स्त्री·	उतरती कळा, मोडकळ	टूटा फूटा होने की स्थिति, ह्रास, बुरी हालत	sinking/breaking condition
डबडबणे	अ·क्रि·	1. काठोकाठ भरणे	डबडबाना, भर आना, छलकना	to be filled to the brink
		2. डोळे अश्रुंनी भरून येणे	आँखों में आँसू भर जाना	to be full with tears
डबडे	न·	टिनाचा भिकार डबा	टिन का रद्दी डब्बा	a tin-pot
डबर	न·	फुटलेल्या विटा-दगडांचा चुरा	मलबा, कूड़ा - करकट, टूटे हुए ईंट - पत्थर आदि	debris
डबरा	पुं·	लहान खळगा	छोटा गड्ढा	a small pit

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डबलरोटी	स्त्री·	मोठा पाव	पावरोटी, डबल रोटी	double-bread
डबा(–ब्बा)	पुं·	1. काही वस्तू ठेवण्याचे झाकणासह एक उभटपात्र	डब्बा, डिब्बा, कनस्तर	a metal case with lid
		2. आगगाडीच्या मालिकेतील एक गाडी	रेलगाड़ी का डब्बा	a coach, a railway carriage
		3. खाण्याची पाने-सुपारी इ· ठेवण्याचे पात्र	पानदान	a little metal-box for keeping betal leaves etc.
		4. मुलांना होणारा एक रोग (ज्यात यकृत वाढते आणि मोठे आंतडे सुजते)	सुखंडी, बच्चों को होने वाला एक सूखा रोग	a disease of children by which the liver is enlarged and bowels affected
डबी	स्त्री·	(तपकीर, चुना किंवा अंगठी इ·) ठेवण्याची धातूची लहान पेटी	डिब्बी, डिबिया	a little case for keeping something such as snuff etc.
डबोले	न·	1. साठविलेला ऐवज	जमा-जथा, जमा पूँजी, संचित संपत्ति	a reserved treasure, stock
		2. आयती मिळकत - मिळालेले धन	फोकट में पाया हुआ धन	any unlaboured for gain
डमणी	स्त्री·	सारवट गाडी, दोन बैलांची झाकलेली गाडी	दो बैलों की आच्छादित गाड़ी	a covered cart drawn by two bullocks
डमरु	न·	मध्ये बारीक व दोन बाजूस चमडे मढविलेले एक वाद्य	डमरू, डुग्गी, डुगडुगी	a sort of tabor shaped an old hour-glass
डर	स्त्री·	भीती	डर	dread

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डरकणी(-काणी)	स्त्री·	डरकाळी, गर्जना	दहाड़, चिंघाड़, गर्जना	roaring, a roar
डरकणे	अ·क्रि·	डरकाळी फोडणे, गर्जना करणे	दहाड़ना, चिंघाड़ना	to roar, to bellow
डरकावणी	स्त्री·	1. घाबरवून टाकण्या सारठी केलेली गर्जना	दहाड़, चिंघाड़	roaring at in order to frighten
		2. धमकी	धमकी, डरावा	threatening
डरकावणे	स·क्रि·	ओरडून-गर्जून भिवविणे	डराना, धमकाना	to threaten or to frighten by roaring/ shouting at
डरकाळी	स्त्री·	'डरकणी' पाहा	दे· 'डरकणी'	vide 'डरकणी'
डरणे	अ·क्रि·	भिणे, घाबरणे	डरना, घबराना	to be frightened, to be afraid of, to fear
डरंगळणे	अ·क्रि·	पातळ हगणे	दस्त होना	to have loose stool flux
डल्ला	पुं·	1. डबोल्यावर-धनावर झडप, धनाची लबाडणूक	डाका, लूट	robbery and plunder
		2. साठविलेले धन	संचित धन	a hoarded treasure
डवरणे	अ·क्रि·	1. (झाडे फुलांनी इ·) बहरणे	खिलना, लहलहाना	to be covered luxuriantly with foliage, blossoms etc.
		2. झाकोळणे, उभ्रे भरुन येणे (आभाळ डवरणे)	बादलों से घिरना/छा जाना	to hang heavy (clouds)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. गच्च भरून जाणे ('अंग पुटकुळ्यांनी डंवरणे)	छाना, फैल जाना	to be studded thickly with (pocks etc.)
डसणे	स·क्रि·	चावणे, दंशकरणे, डंख मारणे	डसना, काटना, डंक मारना	to sting, to bite
	अ·क्रि·	चिकटणे, डकणे	चिपकना	to stick, to adhere
डसविणे	स·क्रि·	1. दंश करायला लावणे	डसाना, कटवाना	to make to sting or bite
		2. चिकटविणे, डकविणे	लगाना, चिपकाना	to stick, to attach, to fasten (with glue)
डहाळा **डहाळी**	पुं· स्त्री·	फांदी	डाली, टहनी	a sprig, a twig
डहुळ	वि·	गढूळ, मातीमिश्रित	गँदला, जिसमें कीचड़ भरा हो	muddled
डहुळणे	अ·क्रि·	गढूळ होणे	गँदला जाना	to be muddy
	स·क्रि·	गढूळ करणे	कीचड़ से भर जाना	to make muddy
डळमळ	स्त्री·	अस्थिर अवस्था, अनिश्चित स्थिती	डाँवाडोल स्थिति, अस्थिर अवस्था, डगमग	unsteady condition, instability
डळमळणे	अ·क्रि·	1. डगमगणे, अस्थिर होणे	डगमगाना, डाँवाडोल होना	to totter, to be unsteady
		2. हिंदकळणे	डबडबाना, छलकना	to shake (liquid in a vessel)
डळमळीत	वि·	अस्थिर, हालणारा, अनिश्चित	डाँवाडोल, अस्थिर, अनिश्चित	unsteady, shaking, unstable

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डाक	पुं·	जोड, सांध, झाळ	टाँका, जोड़	solder, metallic cement
	स्त्री·	1. टपाल 2. टपालाने येणारी किंवा आलेली पत्रे इ·	डाक डाक में आये हुए पत्र आदि	the post thing (i.e. letter etc.) that is received through the post
डाक बंगला	पुं·	प्रवासातील टप्प्याचे उतार्याचे सरकारी ठिकाण	डाक बंगला, अफसरों आदि के टिकने का सरकारी मकान	a dawk or dak-bungalow, an encamping officer's bungalow or house
डाका	पुं·	1. दरोडा 2. एक चर्मवाद्य	डाका, डकैती एक चर्मवाद्य	an attack by robbers a drum like musical instrument
डाकिनी, डाकीण	स्त्री·	1. पिशाच योनीतील भयंकर स्त्री 2. चेटकीण	डाकिनी डाइन	a female imp or fiend, a hag a witch
डाकू	पुं·	दरोडेखोर	डकैत	a robber
डाकोडाक	अ·	टाकोटाक, त्वरेने	जल्दी से, तुरंत	without stopping in the way
डाग	पुं·	1. कलंक, बट्टा 2. वस्तू, जिन्नस, नग 3. चट्का, चट्टा, चरका 4. दागिना	दाग़, धब्बा वस्तु, अदद चरका, दागने का निशान गहना	a spot, a stain, a blemish an article scar or mark of a burn on the body an ornament, a trinket

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		5. शेताचा तुकडा	खेत ,ज़मीन का टुकड़ा	a piece of land
डागडुगी	स्त्री·	दरुस्ती	मरम्मत	reparations, repairing
डागणी	स्त्री·	1. डाग चरका देण्याची सळी	दाग, दागने की छड़	a branding iron
		2. डाग, चरका	चरका	a burn, scar or mark of a burn
डागणे	स·क्रि·	1. तोफ-बंदूक उडविणे, तोफेला पलिता लावणे	तोप/ बंदूक छोड़ना	to fire, to explode
		2. चरका, चटका देणे	दागना, चरका देना	to brand
डागळणे	अ·क्रि·	1. डाग लागणे	दगना, दाग लगना	to become spotted or discoloured
		2. बिघडणे	ख़राब होना	to decay
डागिना	पुं·	1. नग, जिन्नस, डाग	वस्तु, अदद	an article
		2. 'दागिना' पाहा	दे· 'दागिना'	vide 'दागिना'
डांग	पुं·	1. दाट जंगलाचा प्रदेश	जंगल का प्रदेश	wild tract
		2. डोंगराळ मुलुख	पहाड़ी प्रदेश	hilly tract
		3. सह्याद्रीच्या पर्वतराजीच्या उत्तरेकडील भागाचा डोंगराळ प्रदेश (जो आज गुजरात राज्यात सामिल आहे)	सह्यपर्वतमाला का उत्तर तरफ़ का पहाड़ी मुल्क (जो गुजरात राज्य का आज हिस्सा है)	the wild, hilly tract of the सह्याद्री ghâts in the north (which is a part of Gujarat State today)
	स्त्री·	1. केळीचे पूर्णपान	केले का पूरा पत्ता	a whole plantain-leaf
		2. कळकाची आंकडी	बाँकदार बाँस	a crook of bamboo
		3. एक प्रकारचे गवत	घास का एक प्रकार	a kind of grass

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डांडोरा	पुं·	केळीचा खुंट	केले का ठूंठ या तना	a trunk or stem of plantain
डाफरणे	अ·क्रि·	रागावणे, टाकून बोलणे	डाँटना, धौंसना	to rage, to roar and rail at
डामडौल	पुं·	थाटमाट, नटणे थटणे	टीमटाम, ठाठबाट, शान	pomp, splendour, strutting
डांब	पुं·	सोट, मेढ	सोटा, डंडा	a stake
डांबणे	स·क्रि·	1. अडकवून ठेवणे, बाधून ठेवणे	बाँधना, रोक रखना	to tie down, to restrict or bind, to confine
		2. जमिनीत पुरून उभाकरणे	जमीन में गाड़कर खड़ा करना	to drive into the ground (a peg etc.)
डांबर	न·	दगडी कोळशापासून निघणारा काळा घट्ट पदार्थ	अलक तरा, कोलतार	coal-tar
डांबरट	वि·	दुष्ट, पाजी	बदमाश, शरारती	mischievous
डांभणे	स·क्रि·	1. बांधून ठेवणे	बाँध रखना	to tie up
		2. नेम धरणे	निशाना बाँधना	to aim at
डांभा	पुं·	1. दुबेळ का खांब	द्विशाखी खंभा	a forked stake
		2. खुंटा, खांब, मेढ	खूँटा, खंभा	a stake, a stout post (to which beasts are tied)
		3. दंडा, सोटा	डंडा, सोटा	a stout and long stick
		4. उंच वाढलेले पीक	हरीभरी फसल	a tall and vigorous crop

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डांभारणे	अ·क्रि·	'डाफरणे' पाहा	दे· 'डाफरणे'	vide 'डाफरणे'
डाल(स्त्री·),डालगे	न·	चिव्याच्या बेळांचा मोठा हारा	टोकरा, झाबा	a large sort of bamboo-basket
डालणे	स·क्रि·	1. हार्या खाली झाकणे	ऊपर टोकरा डालकर ढाँकना	to cover over with a basket
		2. (लाक्ष:) नवर्याला धाकाखाली ठेवणे	अपने आदमी पर रोब जमाना	to overawe the husband
डालपारी	स्त्री·	'डाल' पाहा	दे· 'डाल'	vide 'डाल'
डाली	स्त्री·	1. शिंकाळे	छींका, सीका, सिकहर	a sling, kind of appliance to support a hanging weight
		2. कावड	काँवर, बहँगी	two baskets tied to each end of a bamboo and hung over the shoulder to carry weighty things like pitchers etc.
		3. फळाची करंडी	फल रखने की टोकरी	a fruit-basket
		4. फळफळावळीची भेट	डाली, भेंट के रूप में भेजे हुए फल-फूल आदि	some thing given gratis
		5. चुरस, वैर	ईर्ष्या, डाह, बैर	rivalry
डाव	पुं·	1. खेळ (सोंगट्या, बुद्धि बळे इ· चा)	खेल (शतरंज, चौसर आदि)	a game (at chess etc.)
		2. खेळ खेळण्याची पाळी	खेल खेलने की बारी	turn, opportunity (of casting dice, card etc. or playing)

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. कपट, फसविण्याची युक्ती	छलने की चाल, कपटपूर्ण युक्ति	a scheme, an artful or underhand design
		4. (जुगारात वगैरे) जिंकण्याची चाल ('त्याने डाव केला')	जुए आदि में जीतने की चाल	move that defeats the opponent
		5. योग्य संधी, सुयोग	उपयुक्त अवसर, सुयोग	season, occasion, fit time
		6. कुस्तीचा पेच	कुश्ती का पेंच	wile, trick among wrestlers
		7. वेळ, खेप, पाळी ('तीन वेळ जेवतो')	बार, मर्तबा ('तीन बार खाना खाता है')	time (with reference to repetition) ('takes one's meals three times in a day')
		8. द्वेष, वैर	कीना, द्वेष	malice, spite, grudge
		9. धातुचे, लाकडी किंवा नारळाच्या कवटीचे एक प्रकारचे ओगराळे	गोल कटोरीवाला धातु/लक्कड़/नारियल की कटोरी का चम्मच	a bowl of wood or cocoanut shell or metal with a stick-handle
डावखुरा	वि·	डावरा, डावा हात कामात चालविणारा	बायें हाथ से काम करनेवाला	left-handed
डावपेच	पुं·	कपटपूर्ण युक्ती	दाँव, पेंच, चाल	wiles, manoeuvres
डावलणे	स·क्रि·	1. दुर्लक्ष करणे	जानबूझ कर उपेक्षा करना, नज़र अंदाज़ करना, तरह देना	to neglect, to disregard
		2. मुद्दाम वगळणे	छोड़ देना, शामिल न करना	to cast aside, to abandon
		3. बेपर्वाईने दुसर्यावर ढकलणे	लापरवाही से दूसरे पर धकेल देना/मढ़ना	to throw carelessly upon another (work)
डावा	वि·	1. उजव्याच्या विरुद्ध	बायाँ	left

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. कमी प्रतीचा, गौण	गौण, घटिया	inferior
डावा-उजवा	वि·	चांगला - वाईट, सरसनिरस	अच्छा-बुरा, बढ़िया-गौण	good and bad, superior-inferior
डावापक्ष	पुं·	जहाल पक्ष	गरम दल, उग्र दल	the extremists, the left party or parties
डा(-डां)स	पुं·	मच्छर	मच्छर	mosquito
डाहाळा	पुं·	1. हरभर्याचे रोप	होरहा, चने का पौधा	a green plant of gram
		2. फांदी	टहनी	a twig
डाहाळी	स्त्री·	फांदी, शाखा	टहनी, शाखा	a twig, a leafy branch
डाळ	स्त्री·	द्विदल धान्याच्या बीजाची अलग दोन दळे	दाल	pulse
डाळिंब	न·	एक फळ किंवा त्याचे झाड	अनार, दाड़िम	a pomegranate fruit or its tree
डाळिंबी	स्त्री·	द्विदल धान्याच्या बीजाच्या दोन दला पैकी एक, डाळीचा दाणा	दाल का दाना	a half of any pulse split
	वि·	डाळिंबाच्या दाण्याच्या रंगाचा	अनार के दाने के रंग का	of the colour of pomegranate-pip
डाळी	स्त्री·	1. चटई	चटाई	a mat
		2. चिव्याच्या पाठीची विणून बनवलेली पेटी	बाँस का बक्स	a bamboo-box

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डिकि(-के)माली	स्त्री·	एक झाडाचा डिंक (औषधी उपयोगाचा)	एक पेड़ का गोंद जो दवा के काम आता है	a strong-smelled resin
डिंक	पुं·	बाभूळ इ· झाडातून बाहेर फुटणारा स्राव जो चिकट असतो	गोंद कतीरा	gum
डिंकदाणी	स्त्री	डिंक ठेवण्याचे पात्र	गोंद दानी	a gum-pot
डिंगरी	स्त्री·	मुळ्याची शेंग	मूली की फली, सींगरी	seed-case of the radish
डिंडिम	पुं·	1. डंका, नगारा 2. (लाक्ष:), ख्याती, प्रसिद्धी	डुगडुगी, डुग्गी प्रसिद्धि, ख्याति, शोहरत	a large kettle-drum fame, celebrity
डिरा डिरी	पुं· स्त्री·	अंकुर, कोंभ	अंकुर, कोंपल	a sprout, a shoot
डिवचणे	स·क्रि·	1. चिमटा घेणे 2. टोचणे, बोचणे 3. (लाक्ष:) भडकविणे किंवा चिडविणे किंवा छेडणे	चुटकी लेना कोंचना, चुभोना छेड़ना, उभाड़ना, भड़काना	to pinch to prick, to touch hitingly to prick, to incite, to stimulate
डींग	स्त्री·	ऐट, बढाई	डींग, शेखी, बड़ाई	boast
डुकरी	स्त्री·	जोंधळ्याची – ज्वारीची – एक जात	जुआर की एक जाति	a species of जोंधळ (Holcus Sorghum)
डुक्कर	पुं·, न·	शूकर, मुसंडी मारून पाडणारा एक जंगली पशू	सूअर	a pig, a boar, a hog

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डुक्कर मुसंडी	स्त्री·	1. जंगली डुक्कराचे अंगावर चालून येणे	जंगली सूअर का झपट्टा	rush or dash of a hog,-pig
		2. (लाक्ष:) बेफाम धडक	बेकाबू झपट	rash dash
डुक्करी, डुकरी	स्त्री·	डुकराची मादी	सूअरी	a female hog,-pig
डुकली	स्त्री·	'डुलकी' पाहा	दे· 'डुलकी'	vide 'डुलकी'
डुगडुगी	स्त्री·	1. धास्ती, धाकधूक	धड़कन, डर	anxious apprehension
		2. उत्कंठा, उत्सुकता, उतावळ	उत्कंठा, बेचैनी	anxious desire, eagerness
डुबकणे	अ·क्रि·	पाण्यात बुड्या मारीत राहणे	गोते लगाते रहना	to gambol in water by frequent dips
डुबकी	स्त्री·	बुडी	डुबकी, गोता	a dip
डुबणे	अ·क्रि·	बुडणे	डूबना	to dip, to immerse in water etc. to sink
डुबविणे	स·क्रि·	बुडविणे, डोक्यासह पाण्याच्या आत घुसडणे	डुबाना, डुबोना	to make to dip, to drown or sink
डुंबणे	अ·क्रि·	'डुबकणे' पाहा	दे· 'डुबकणे'	vide 'डुबकणे'
डुरकणे	अ·क्रि·	(बैलाने) गर्जना करणे	डकारना, गरजना	to bellow, to roar
डुलकी	स्त्री·	थोड्या वेळाची झोप, झोपेचा चुटका	झपकी, थोड़ी देर की नींद	a nap, a doze, a short slumber
डुलणे	अ·क्रि·	1. डोलणे, डोके व खांदे या बाजूस त्या बाजूस हलवीत राहणे	डोलना	to incline head and shoulders this side that side, to swing

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. झोके खाणे	झूलना, झोंके खाना	to let the head droop, to reel, to roll, to rock
डूख	पुं·	डंख, वैर	अदावत, कीना, बैर	hatred, hostility
डूब	पुं·	चंगळ, रेलचेळ	विपुलता, इफरात	profusion, over abundance
	स्त्री·	पुनः दिलेला रंग, रंगात बुडवून आलेला रंग	रंग में डुबोने से चढ़ा हुआ रंग	colour produced by dying, a hue
डूल	पुं·	मुलांच्या काना खाली लोंबणारा दागिना	झुमका, कर्णफूल	an earring (of children)
डेख	पुं·	देठ	डंठल	a stalk, a stem
डेग	स्त्री·	स्वयंपाकाचे तांब्याचे मोठे भांडे	खाना पकाने का तांबे का बड़ा बरतन, देग	a large culinary copper-pot
डेंग	स्त्री·	केळीचे पान	केले का पत्ता	a plantain-leaf
डेंबरा, डेमरा	वि·	ढेर पोट्या	तुंदिक, तोंदल	pot-bellied, bulging
डेमरे	न·	1. फुगलेले पोट 2. सुटलेले पोट	फूला/तना हुआ पेट तोंद	swelled belly bulging belly
डेरके	न·	1. मडके 2. मातीचा घडा 3. सुटलेले पोट	मटका, मटकी घड़ा (लाक्ष·) तोंद	an earthen vessel an earthen pitcher bulging belly
डेरा	पुं·	1. मातीचा माठा, माठ, रांजण 2. (लाक्षः) सुटलेले पोट	बड़ा मटका, कमोरा तोंद	a large earthen water-jar a pot belly

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. मुक्काम, तळ	पड़ाव, छावनी, टिकने की जगह	encampment, temporary habitation
		4. घुमट	गुंबज़	a dome, a cupola
		5. मोठा तंबू	डेरा, बड़ा तंबू, खेमा	a big tent
डेरे दाखल होणे	अ·	1. डेर्यात - छावणीत - प्रविष्ट होणे	डेरे में पहुँचना	to join the camp
		2. (लाक्ष:) युध्दासाठी तयारीत राहणे	युद्ध के लिये तैयार रहना	to be prepared for war
डोई	स्त्री·	1. डोके	सिर, माथा	the head
		2. (लाक्ष·) व्यकती, जण	व्यक्ति, जन	an individual
		3. पिढी	पीढ़ी, पुश्त	a generation
डोईज़ड	वि·	1. भारभूत, जाचक	कष्टप्रद	burdensome, oppressive
		2. न जुमानणारा	सरज़ोर, अवज्ञाकारी	refractory, rebellious
डोईपट्टी	स्त्री·	प्रत्येक माणसावर बसणारा कर	व्यक्ति व्यक्ति पर लगनेवाला कर	head-money
डोकावणे	अ·क्रि·	आत डोके घालणे - सरकाविणे, तसे पाहणे	झाँकना, आड़ से देखना	to poke the head forwards, to peep in
डोके	न·	1. शिर, माथे	सिर, माथा	the head
		2. (लाक्ष:) बुद्धी, अक्कल	बुद्धि, दिमाग	understanding, intellect, sense
		3. कोणत्याही वस्तूचा अगदी वरचा भाग, माथा	शीर्ष-भाग, चोटी	the uppermost part of anything
डोकेबाज़	वि·	1. कल्पक	नयी सूझवाला, मेधावी	ingenious, imaginative

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. चतुर, हुशार	होशियार, चतुर	clever, intelligent
डोंगर	पुं·	1. लहान पर्वत, उंच टेकडी	छोटा डूँगर, छोटा पर्वत, टीला	a hill
		2. (लाक्ष:) रास, ढीग	राशि, ढेर	a heap
		3. (लाक्ष:) (काम इ· चा) मोठा भार	बड़ा भार (काम, ऋण आदि का)	a load, a burden
डोंगर किनारा	पुं·	डोंगरांच्या पायथ्याचा प्रदेश	तलहटी का प्रदेश	the skirts or precincts of a hill
डोंगरसरी	स्त्री·	डोंगराची रांग	पहाड़ों की कतार, -की माला	a range of hills
डोंगराळ	वि·	डोंगर-टेकड्यांनी भरलेला, पहाडी	पहाड़ी	hilly, mountainous
डोंगरी	वि·	1. 'डोंगराळ' पाहा	दे· 'डोंगराळ'	vide 'डोंगराळ'
		2. डोंगरावरचा, डोंगराशी संबंधित	डूंगर से संबंधित, डूंगर पर का	relating to hill or hills, growing on hills
	स्त्री·	टेकडी, लहान डोंगर	टीली, छोटा पहाड़	a hill
डोंगळा	पुं·	मुंगळा	काला चींटा, चिऊँटा	a species of large black ant
डोंगा	वि·	1. वाकडा, तेढा,सरळ नसलेला	बाँका, टेढ़ा	curved, bent
		2. (लाक्ष:) कुटिल, कपटी	कुटिल, कपटी	perverse, crooked
	पुं·	होडी, होडगे	डोंगी, किश्ती, नौका	a canoe, a small boat
डोण, डोणी	स्त्री·	1. दगडी कुंडी	पत्थर की नाँद	a stone trough
		2. लहान होडी	डोंगी	a canoe

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डोम(डोंब) कावळा	पुं·	कावळ्याच्या जातीतला मोठा काळा मांसभक्षी पक्षी	डोम – कौआ	a raven, a large black bird of pray of the crow-kind
डोंब, डोम	पुं·	1. स्मशानात चाकरी करणारी एक हलकी मानलेली जमात किंवा त्यातील व्यक्ती	डोम, चांडाल	a caste people of which are employed for burning grounds
		2. भडकलेली आग, आगीचा लोळ	भभूका, शोला, आग की लपट	a conflagration, roaring fire, fierce blazing
		3. आग, भाजलेल्याच्या होणार्या वेदना	जलन	sensation of great burning
डोंबल	न·	डोचके ('डोके' या अर्थी हलका शब्द)	सिर के लिये एक घटिया संज्ञा	an abusive or light term for 'डोके' (head)
डोंबारी	पुं·	रस्त्यावर कसरत करुन दाखवून जगणारी एक हलकी मानलेली जात किंवा त्यातील व्यक्ति	नट, तरह-तरह की कसरतें दिखाकर जीनेवाली एक जाति या उसका व्यक्ति	a tumbler, an acrobat
डोंबाळा	पुं·	आगीचा भडका, भडकलेली आग	भभूका, आग की लपट	a conflagration
डोरले	न·	1. (स्त्रियांच्या) गळ्यातला एक सोन्याचा दागिना	स्त्रियों का एक कंठालंकार	a golden ornament (worn by women)
		2. कडू वांग्याचे फळ (औषधी)	भटकटैया, कड़वा भंटा	a fruit of Solanum Jacquini
डोल	पुं·	1. डुलण्याची-झोका खाण्याची-क्रिया	डोलने की क्रिया	reeling, waddling

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. पालखी	डोली	a litter
		3. नावेचे शीड	पाल, नाव के मस्तूल का कपड़ा	main-sail
डोलकर	पुं·	1. डोली वाहणारा मजूर, भोई	डोली उठाने वाला, कहार	a litter-bearer
		2. शीड संभाळणारा खलाशी	मस्तूलवाला माँझी	the sailor who adjusts the mast
डोलकाठी	स्त्री·	1. शीड बांधतात तो गलबतावरचा मोठा उंच सोट	मस्तूल	the mast of a ship
		2. जत्रेत मिरविली जाणारी उंच काठी	मेले में बाजे गाजे के साथ लिया जाने वाला लट्ठा	the flag-staff at a periodical festival (जत्रा)
		3. धमार्थ वाटलेला पैसा	धर्मार्थ दान	a dole
डोलची	स्त्री·	कातड्याची पखाल, पोहरा	डोलची	a leathern bucket
डोलणे	अ·क्रि·	डोके व अंग उज़वी-डावीकडे हलवीत राहणे	डोलना, सिर-धड़ को आगे पीछे हिलाना	to swing
डोलविणे	स·क्रि·	डोलायला लावणे	डोलाना	to cause to swing
डोला	पुं·	ताबूत	ताज़िया	the bier of Hassan and Hussain carried in procession on the Muharram day
डोलारा	पुं·	1. हालता ताबूत	डोलता ताज़िया	an unsteady domed bier of Hassan & Hussain

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. (लाक्ष:) डगमगती कोणती ही घुमट असलेली मोठ्या आकाराची वस्तू	डगडगती गुंबज वाली बड़े आकार की कोई भी चीज़	any large-size swinging thing having a dome
डोली	स्त्री·	मेणा, शिबिका	डोली, चंडोल, शिबिका	a swinging litter
डोह	पुं·	पाणी खोल असणारा नदीचा भाग	दह, नदी का वह भाग जहाँ पानी बहुत गहरा हो	a deep part in a river or tank
डोहाळा	पुं·	स्त्रीला गर्भवस्थेत होणारी इच्छा	दोहद	the longing of pregnant women
डोळ	पुं·	1. टरफल असलेली डाळ किंवा अर्धवट भरडलेली डाळ	छिलके वाली दाल	pulse having husk, grain or grains remained unhusked among husked pulse
		2. संशय, वहीम	शंका, वहम	a suspicion
डोळस	वि·	1. डोळे – दृष्टि असणारा	डिठियारा, आँखोंवाला	having eyes, -sight, seeing
		2. (लाक्ष:) ज्ञानी, सर्व पाहणारा	ज्ञानी, सब कुछ देखनेवाला	discerning
डोळा	पुं·	1. पाहण्याचे इंद्रिय	आँख	an eye, organ of sight
		2. दृष्टि, नज़र	दृष्टि, नज़र	sight, vision
		3. उसाचे बीज धरणारी पेर्यावरची गाठ	ईख आदि की गाँठ पर की नोक, अँखुआ	eye on the sugar-cane
		4. मोरपंखावरील डोळ्या सारखे चिह्न	मोर पंख का आँख की शक्ल का चिह्न	eye of the peacock's fan
डोळ्यांआड	अ·	अप्रत्यक्ष	आँख ओट, आँखों से ओझल	behind one's eyes

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
डोळ्या देखत	अ·	प्रत्यक्ष	आँखों के सामने	before one's eyes
डौल	पुं·	1. ऐट, रिकामा आव	शान, अकड़	pompous air, mien
		2. आकार, ढब, घाट	डौल, ढाँचा, बनावट की तर्ज	shape, form, figure
		3. तर्हा, हातोटी, पद्धति	ढंग, तरीका	way, manner, style
		4. मांड, सुरुवात ('पावसाने डौल चांगला घातला')	प्रारंभ, शुरुआत	beginning
डौलदार	वि·	सुबक, चांगल्या घाटाचा किंवा रुपाचा	डौलदार, सुडौल	well-shaped, well-fashioned

ढ

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ढ	वि·	1. अक्षर शत्रू, लिहिता वाचता न येणारा	अपढ़, काला अक्षर भैंस बराबर	illiterate, ignorant
		2. मठ्ठ, मूर्ख	बुद्धू, मूर्ख, अक्ल का दुश्मन	stupid, dull
ढकल	स्त्री·	1. कसेबसे क्रमण, कशी बशी चाल, निष्काळजी कृती	कष्ट से कदम उठाना, मुश्किल से चलने की क्रिया	driving on somehow, dragging on, slubbering
		2. टोलवा टोलव	टालमटोल	putting off
		3. धक्का	धक्का, ठेल	a push
ढकलगाडी	स्त्री·	ढकलीत न्यावयाची गाडी	ठेला	a push-cart
ढकलगुज़ारा	पुं·	कसेतरी पोट भरणे, कसा तरी निर्वाह	किसी तरह चलता हुआ गुज़ारा	living or driving on somehow
ढकलणे	स·क्रि·	1. धक्का देणे	धकेलना, ठेलना, धक्का देना	to shove, to push, to drive
		2. धक्का देऊन चालविणे (गाडी इ·)	धक्का देकर आगे बढ़ाना	to push onwards (a cart etc.)
		3. काम कसे बसे रेटणे - चालविणे	काम किसी तरह/ढील से चलाना	to stuffle off, to slubber, to do or to despatch carelessly or in a haphazard way

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		4. (काम) आपल्या अंगावर वरून काढून दुसर्यावर टाकणे, चुकवा चुकवी करणे	टालमटोल करना, टालना	to put off, to turn aside, to evade
ढकलपट्टी	स्त्री·	1. दिवस कसेतरी काढणे	किसी तरह जीवन बिताना	driving on somehow, slabbering
		2. चुकवा चुकवी	बचना, किनारेकशी	evasion, eluding
		3. चालढकल	टालमटोल, हीला हवाला	putting off
ढकला ढकल	स्त्री·	1. एकमेकांस ढकलण्याची क्रिया	धक्कम धक्का, ठेला ठेल	shoving and pushing each other
		2. चाल ढकल	टालमटोल, हीला हवाला	putting off
ढका	पुं·	1. जोराचा हिसका	झटका, झोंका, धक्का	a sudden push or shove, a jolt
		2. इजा, बिघाड, नुकसान	हानि, घाटा	damage, detriment
ढग	पुं·	मेघ, अभ्र	बादल, मेघ, अभ्र	a cloud
ढगळ	वि·	'डगळ' पाहा	दे· 'डगळ'	vide 'डगळ'
ढगळणे	अ·क्रि·	1. नासणे, फळातील गराचे पाणी होणे	बिगड़ना, सड़ना, गलना	to rot, to be squashy (through rotting)
		2. डरंगळणे	दस्त होना	to have loose stools, to have flux
		3. (शरीर) थल थलीत होणे	शरीर मोटाई से ढीला/ पिलपिला होना	to be flabby
ढगाळ	वि·	ढगांनी भरलेले - झाकलेले (आकाश)	बादलों से ढका हुआ	overspread with clouds
ढंग	पुं·	1. चाल, रीत, शैली	ढंग, रीति, शैली, तरीक़ा	manner, way, practices, mien

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. वाईट नाद, छंदफंद	बुरी आदत, लत	licentious practices
		3. गाण्याची चाल, वृत्त	गाने की तर्ज़	tune (of a song)
		4. चाळे	शरारत	mischievous movements
ढंगदार	वि·	शैलीदार, मोहक	शैलीयुक्त, विशिष्ट शैली का, मोहक	stylish, attractive
ढण ढण(-णा)	अ·	भडकून	भभककर, ज़ोर-जोर से (जलना)	with flaring glaze
ढणढणणे	अ·क्रि·	भडकत पेटणे – प्रकाशणे	भभकना, भड़कना,ज़ोर-जोर से जल उठना	to glaze flaringly
ढपला	पुं·	दगडाची निघालेली चिपरी, गिलाव्याचा ढासळलेला तुकडा	ढोंका, ढेला, ढीम	a chip (of stone or a plaster of a wall etc.)
ढब	स्त्री·	रीत, ढंग, विशिष्ट लकब	ढब, ढंग, तरीक़ा	mien, manner, a peculiar style
ढबळ	वि·	अस्ताव्यस्त सुटलेला (अंगाने) बेडौलपणे लठ्ठ	बेतरह मुटाया हुआ	unbecomingly fat
ढबू	वि·	पूर्वीच्या काळचे दोन पैशांचे नाणे	टका, अधन्ना	an old two-pice coin (of copper)
ढब्बू, ढब्या	वि·	लठ्ठ	मोटा ताज़ा स्थूल	fat, fatty
ढलपा	पुं·	चिपरी (दगडाची) किंवा तुकडा (लाकडाचा)	फाँक, टुकड़ा, चिप्पड़, चप्पड़	a chip, a shaving, a slice

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ढवळणे	स·क्रि·	1. एखादा द्रवपदार्थ तळापासून हालविणे	हिलाना, तह से हिलाना	to stir around or up
		2. घोटणे	औटना, औटाना, आँच देकर गाढ़ा बनाना	to levigate by boiling and stirring
		3. घोळणे, कालविणे, मिसळणे	घोलना, मिलाना	to shake about, to mingle by shaking about
	अ·क्रि·	(पोटात) मळमळणे, कालवा कालव होणे	जी मतलाना, मिचलाना	to be qualmish
ढवळा	वि·	सफेद, शुभ्र, पांढरा	शुभ्र, सफ़ेद, उजला	white
ढवळाढवळ	स्त्री·	1. दखल, हस्तक्षेप, लुडबुड	दखल, हस्तक्षेप, दस्तंदाजी	meddling
		2. घोटाळा	गड़बड़ी	disturbing, disordering, confusion
		3. ढवळत राहण्याची क्रिया	हिलाते रहना	stirring
ढस ढस((-सा) ढसाढस	अ·	1. घटाघट (गिळणे)	गटगट कर, गटगटाकर	hastily, eagerly (drinking, gulping)
		2. ओक्साबोक्शी (रडणे)	फूट-फूट कर	vehemently (crying, sobbing)
ढसाळ	वि·	उधळ्या, पैसे उडविणारा	उड़ाऊ	prodigal, lavish
ढळ	पुं·	1. निसरडे	फिसलन	slipperiness, slippery state
		2. च्युती, एखादी गोष्ट करण्याचो राहून जाणे	त्रुटि, कमी, गलती	failure, slip, lapse

मराठी शब्द	व्या· का·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		3. उतार, उतरण	ढाल, उतार, ढालू जमीन	slope, sloping ground
ढळढळा	अ·	'ढसढसा' पाहा	दे· 'ढसढसा'	vide 'ढसढसा'
ढळढळीत	वि·	अगदी स्पष्ट, डोळ्यांना स्पष्ट दिसण्याजोगा	साफ़, स्पष्ट	clear, conspicuous, manifest
ढळणे	अ·क्रि·	1. च्युत होणे, बाजूला सरकणे	ढलना, हटना, खिसकना	to slip aside, to move out of place
		2. कलंडणे, झुकणे	एक ओर झुकना, लुढ़कना	to incline
		3. खाली घसरणे	नीचे की ओर जाना, लुढ़कना	to slip/to slide down
		4. (प्रकृती) ढासळणे, खालावणे	(तबियत) गिरना, बिगड़ना, खराब होना	to sink, to fail (health, constitution)
		5. चवरी ढाळली जाणे	चँवर आदि हिलाया जाना	to be waved about (a fan or a brush)
ढळता	वि·	1. कलंडता, एका बाजूला झुकलेला	झुकता हुआ	inclining
		2. (लाक्ष:) सढळ, उदार	उदार	favourable, liberal
ढाक	वि·	ढेंगाळा, ज्यादा उंच, लांब तंगड्या असणारा	लमटंगा, लंबी टाँगोंवाला	disproportionately lofty
ढाकणे	स·क्रि·	झाकणे	ढकना	to put a lid on
ढांग	स्त्री·	1. टाकलेल्या दोन पावलातील अंतर	टाँग	a stride, a step
		2. एका पावलावरून दुसर्या पावलावर लांब टाकलेली उडी	छलाँग	a long jump
ढांगळ	वि·	'ढाक' पाहा	दे· 'ढाक'	vide 'ढाक'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ढांडुळणे	स·क्रि·	शोधणे, धुंडाळणे	ढूँढना, खोजना, तलाश करना	to search for
ढांडुळा	पुं·	शोध, तपास	ढूँढ, खोज	search
ढाण्या	वि·	अंगावर पट्टे असलेला	चित्तियों/धारियों वाला	striped
ढापण	न·	झाकण	ढक्कन, ढकना	a lid
ढापणी	स्त्री·	झापड	अँधोटी, घोड़े या बैल की आँख पर डालने का परदा	a blind (for a beast's eye)
ढापणे	स·क्रि·	1. झाकणे	ढाँकना, ढकना	to cover
		2. टोपण लावून बंद करणे	मूँदना	to close with a top or lid
		3. लपविणे	छिपाना	to conceal, to hide
		4. हडपणे, चोरून हिरावणे	हड़पना, छिपाकर उड़ाना	to take away fraudulently
ढापा(पुं·), ढापी	स्त्री·	फांदी, डहाळी	टहनी, पेड़ की शाखा	a twig, a branch
ढाल	स्त्री·	1. तलवारीचा घाव झेलण्याचे चिवट कातडी साधन	ढाल	a shield
		2. (लाक्ष:) संरक्षण	संरक्षण	a protection
		3. (किल्ल्यावरचे) निशाण	झंडा, निशान	grand flag of an army
ढालकरी	पुं·	1. निशाण संरक्षण करणारा शिपाई	झंडे की रक्षा करनेवाला सिपाही	the guard of the grand flag
		2. ढालईत, ढाल - तलवार असणारा लढवैया	ढलैत, ढालधारी सैनिक	the bearer or attendant of the flag of an army
		3. (लाक्ष:) कुटुंबातील-समाजातील-कर्ता पुरुष	परिवार का या समाज का मुखिया	the staff-support of a family or community

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ढालकाठी	स्त्री·	झेंड्याची काठी, ध्वजस्तंभ	ध्वजस्तंभ, झंडे का लंबा डंडा	a flag-staff
ढालखब	पुं·			
ढालगज़	वि·	1. अविनयी, निर्लज्ज (स्त्री)	उद्दाम, उद्धत, निर्लज्ज, ढीठ (औरत)	audacious, immodest (woman)
		2. उपव्द्यापी (स्त्री)	ऊधमी, नटखट (औरत)	mischievous, troublesome (woman)
ढालाईत	पुं·	'ढालकरी (2)' पाहा	दे· 'ढालकरी(2)'	vide 'ढालकरी (2)'
ढा(-ढां)स	स्त्री·	बराच वेळ चालणारा कोरडा खोकला	ढाँस, सूखी खाँसी	an obstinate dry cough
ढा(-ढां)सणे	अ·क्रि·	कोरडा खोकला लागणे	खाँसना	to cough
ढासळणे	अ·क्रि·	खाली कोसळून पडणे (भिंत इ·)	ढहना, गिरना	to tumble down
ढासे (वारे)	वि·	गारठ्याचे वारे (शिशिर ऋतुतील)	ठिठुरनेवाली हवा	extreme cold wave of wind
ढाळ	पुं·	1. जुलाब	दस्त, पतला पाखाना	loose stool, purge
		2. उतार	ढाल, उतार, ढालू जमीन	a slope, sloping/ falling ground
		3. (मोत्याचे) पाणी	मोती की चमक, आब	lustre (of pearls)
		4. आकार, घाट	गठन, गढ़न, बनावट, ढाँचा	cast, mould, form
		5. रीत, तर्हा	ढंग, तर्ज़	way, manner, style
ढाळ उखाळ	पुं·	हग-ओक	दस्त और कै	purging and vomitting
ढाळक	न·	रेचक औषध	जुलाब, विरेचन	purgative

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ढाळणे	स·क्रि	1. (चवरी इ·) वारणे	झलना, डुलाना (चँवर आदि)	to wave around or over (a brush etc.)
		2. (अश्रू) गाळणे-टाकणे	बहाना (आँसू)	to shed (tears)
		3. टाकणे, फेकणे	डालना, फेंकना	to throw, to cast
		4. वर ओतणे (पाणी)	ढालना, गिराना, उँडेलना (पानी)	to pour over or on
	अ·क्रि·	1. (मोती) पाणीदार दिसणे	(मोती का) चमकना	to shed lustre (a pearl)
		2. ढाळ-जुलाब-होणे	दस्त होना	to have a flux or loose stool
ढाळदार	वि·	उतार असलेला, उतरता	ढालवाला	sloping, leaning downwards
ढाळा	पुं·	'टहाळा' पाहा	दे· 'टहाळा'	vide 'टहाळा'
ढिगारा	पुं·	1. ढीग, रास	ढेर, राशि, पुंज	a heap, a pile
		2. उंचवटा	उभरा हुआ भाग, ढूह	a mound
ढिम(-म्म)	अ·	हूं कीं चूं न करता	चुपचाप	utterly unheeding and unmoving
ढिला	वि·	1. सैल, शिथिल	ढीला, शिथिल	loose
		2. (लाक्ष:) अस्ताव्यस्त, बेशिस्त, अव्यवस्थित	गड्ड मड्ड, बेतरतीब, अव्यवस्थित	slack, relaxed, remiss
ढिलाई	स्त्री·	1. सैलपणा, शिथिलता	ढिलाई, ढीलापन, सुस्ती	looseness, slackness, relaxation
		2. हयगय, चालढकल	उपेक्षा, लापरवाही, टालमटोल	dilatoriness, procrastination
ढिसाळ	वि·	1. सढळ, उदार	उदार	lavish, liberal

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. उधळ्या	उड़ाऊ	spend-thrift
		3. अगडबंब, अवज़ड	अगड़धन्त, भारी, बोझिल	bulky, unwieldy, large
		4. दुर्बळ, ढिला	ढीलाढाला, नरम	slack and weak
		5. अफाट, अवाढव्य	बड़ा, विशाल	very big, huge
		6. फोपसा	पिलपिला, थलथल	flabby
ढिसूळ	वि·	1. फोपसा, नरम, ढिला	पिलपिला, नरम	flabby and weak
		2. ठिसूळ	कनकना, फुसफुसा	brittle, flimsy
ढीग	पुं·	रास	राशि, ढेर	a heap
	वि·	खूप, पुष्कळ	विपुल, बहुत	much
ढुंकणे	स·क्रि·	डोकावून - चोरून पाहणे, ओझरते पाहणे	झाँकना, उचक कर देखना	to behold by thrusting one's head forward, to behold glancingly
ढुंगण	न·	कुल्ले	चूतड़, कूल्हा	the buttocks
ढुंढाळणे	स·क्रि·	धुंडाळणे	ढूँढना, खोजना	to search
ढुशी(-श्शी)	स्त्री·	1. धक्का-डोक्याने दिलेला	सिर से दिया हुआ धक्का	a bump with the head
		2. (गाय-म्हशीच्या) थानाला वासराने दिलेला धक्का	बछड़े द्वारा थन को दिया जाने वाला धक्का	the bumping of a sucking calf
ढुसकणे	स·क्रि·	डोक्याने धक्का देणे	सिर से धक्का देना	to bump with head
ढुसणी	स्त्री·	'ढुशी' पाहा	दे· 'ढुशी'	vide 'ढुशी'

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ढेकर	पुं·	पोटातून निघालेला तोंडावाटे आवाज करून बाहेर पडणारा वायु	डकार	a belch, eructation
ढेकूण	पुं·	चावून माणसाचे रक्त खाणारा एक जीव	खटमल	a bug
ढेकूळ	न·	मऊ मातीचा ढिपसा	ढेला, नरम मिट्टी का टुकड़ा	a clod
ढेंकी	स्त्री·	'डंकी' पाहा	दे· 'डंकी'	vide 'डंकी'
ढेंग	स्त्री·	'ढांग' पाहा	दे· 'ढांग'	vide 'ढांग'
ढेंगाळ	वि·	लांब टांग्या	लमटंगा	long - legged
ढेप	स्त्री·	(गुळाचा इ·) रवा भेली	भेसी	a bricket/mould or lump of jaggery, oil-cake etc.
ढेपसा	स्त्री·	मातीचा किंवा गोवरीच्या राखेचा मोठा तुकडा	ढेला (राख, मिट्टी आदि का) बड़ा डला	a lump of earth or cowdung ash
ढेपाळणे	अ·क्रि·	1. पाघळणे 2. (लाक्ष:) नरम पडणे, दुर्बळ होणे, खचणे	पिघलना टूट जाना, खस्ता होना, बहुत नरम होना	to melt to yield, to sink down
ढेपाळे	न·	गुळाची ढेप बनविण्याचे बादली सारखे पात्र	गुड़ की ढेली बनाने का साँचा	a bucket-like vessel or mould to receive jaggery pulp
ढेबर	न·	दोंद, सुटलेले पोट	तोंद	bulging belly
ढेबरपोट्ल्या	वि·	सुटलेल्या पोयचा तुंदिल	तोंदल, तोंदवाला	pot-bellied
ढेर	स्त्री·	1. रास, ढीग	ढेर, राशि	a heap

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
		2. 'ढेबर' पाहा	दे· 'ढेबर'	vide 'ढेबर'
ढेरपोट्या	वि·	'ढेबरपोट्या' पाहा	दे· 'ढेबरपोट्या'	vide 'ढेबरपोट्या'
ढेरी	स्त्री·	'ढेबर' पाहा	दे· 'ढेबर'	vide 'ढेबर'
ढेलज, ढेलेज	स्त्री·	1. मोठा कमानदार दरवाज़ा	मेहराबी/कमानदार दरवाजा	an arched gate, -doorway
		2. देवडी	देहलीज, डयोढ़ी	a raised terrace in front of the door
		3. पडवी	बरामदा, ओसारा	verandah of a house
ढोक, ढोकल	वि·	शेवटचा	आखरी	the last
ढोकळा	पुं·	हरभर्याच्या कणीचा फुगवून बनविलेला एक खमंग पदार्थ	चने के दलिये की बड़ी	a thick piquant cake of gram granules
ढोंग	न·	वरून आणलेले सोंग, फसवणुकीचे रुप	ढोंग, पाखंड, आडंबर, ढकोसला	pretence, sham, feint
ढोंग धत्तुरा	पुं	फसवाफसवी	ढोंग, ढकोसला, चालबाज़ी	hypocritical exhibitions, cheating
ढोंगी	वि·	ढोंग करणारा, खरे भासवून फसविणारा	ढोंगी, ढोंग करनेवाला, चालबाज़	pretending, hypocritical
ढोण	स्त्री·	'डोण' पाहा	दे· 'डोण'	vide 'डोण'
ढोणी	स्त्री·	होडगे	डोंगी, किश्ती	a canoe, a small boat
ढोपर	न·	1. गुडघा	घुटना	the knee
		2. कोपराची कोणी	कुहनी	the elbow-joint
		3. बोटांच्या पेराच्या हाडांचा उंचभाग	उँगली की पोर	the knuckle

मराठी शब्द	व्या· को·	मराठी अर्थ	हिंदी पर्याय	अंग्रेज़ी पर्याय
ढोपरखळी	स्त्री·	गुडघेमार	घुटने से मार/आघात	a bump with the knee
ढोपरणे	स·क्रि·	बोटाच्या हाडाने पुढे सरकविणे	उँगली की पोर से धकेलना	to knuckle, to push with knuckle
ढोपरपंचा	पुं·	गुडघ्याइतका पंचा	घुटने तक का तौलिया	a towel-like cloth worn round the waist
ढोबळ	वि·	1. स्थूल (बारकावा किंवा तपशील याच्या विरुद्ध) ठोकळ	ठोस, मोटा, सरसरी	gross, cursory, superficial
		2. ठळक, स्पष्ट, दिसण्याजोगा	स्पष्ट, साफ़	clear, conspicuous
ढोर	न·	बैल, गायी, म्हशी इ· जनावरे	ढोर, चौपाया, मवेशी	cattle
ढोल	न·	दोन्ही बाजूंनी हातांनी बडवून वाजविण्याचे मोठे चर्मवाद्य	ढोल	a drum
ढोलक्या	पुं·	ढोल वाजविणारा	ढोलकिया, ढोल बजानेवाला	a player on the drum
ढोलगे(-के)	न·	लहान ढोल	ढोलक, ढोलकी, छोटा ढोल	a small drum
ढोली	स्त्री·	झाडात असलेली पोकळी	कोटर, खोल	a hollow or cavity in a tree
ढोल्या	वि·	1. फोपसा, थुलथुलीत 2. तुंदिल	बोदा, फुसफुसा, पोला तोंदिल	flabby pot-bellied
ढोसणे	स·क्रि·	1. गटगट पिणे	ढकोसना, जल्दी जल्दी पीना	to drink in copious draughts, to quaff
		2. कोपराने टोचणे – ढकलणे	कुहनी से धक्का देना	to prick or to pierce with the elbow - joint

ERROR: stackunderflow
OFFENDING COMMAND: ~

STACK: